

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI
VOLUMUL IV
(S-Z)**

MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII GOLEȘTI

GOLEȘTI, 2014

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI
VOLUMUL IV
(S-Z)

**EDITORI: CONSILIUL JUDEȚEAN ARGEȘ; UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI;
CONSILIUL LOCAL PITEȘTI; CLUBUL ENCICLOPEDIȘTILOR DIN ARGEȘ-MUSCEL**

COLEGIUL REDACȚIONAL

Coordonator: prof. univ. dr. Petre POPA

Redactori responsabili: dr. Octavian Mihail SACHELARIE (Volumul I);
dr. Ileana BĂLAN (Volumul II); dr. Spiridon CRISTOCEA (Volumul III);
dr. Filofteia PALLY (Volumul IV).

Redactori de specialitate:

- Voievozi, domni, doamne, domnițe, regi, regine: dr. Vasile NOVAC (V.G.N.), dr. Claudiu NEAGOE (C.I.N.);
  - Academicieni: Silvestru VOINESCU (S.D.V.);
  - Dregători medievali, istorici, lideri politici, șefi de stat, demnitari: dr. Spiridon CRISTOCEA (S.I.C.), dr. Sevastian TUDOR (S.M.T.);
  - Înalți ierarhi, așezăminte eclesiastice, comunități etnice: Silvia POPESCU (S.P.P.);
  - Prefecți, foruri administrative județene, funcționari de stat: Ion BULACU (I.T.B.), Manole BIVOL (M.M.B.);
  - Primari, instituții urbane, funcționari publici: Teodor MAVRODIN (T.N.M.), Nicolae MOISESCU (N.I.M.), Nicolae NECȘOIU (N.I.N.), Cornel POPESCU (C.C.P.);
  - Parlamentari, cercetători în științe agricole, unități specializate ale domeniului: dr. Constantin BUDAN (C.D.B.);
  - Scriitori, asociații literare: Marian STOICA (M.M.S.), Margareta ONOFREI (M.M.O.);
  - Muzicieni, instituții și formații muzicale: Lucreția PICUI (L.I.P.);
  - Plasticieni, expoziții, lucrări reprezentative de artă: Simona NAGÎȚ (S.C.N.);
  - Generali, unități militare: dr. Gheorghe NICOLESCU (G.I.N.);
  - Militanți anticomuniști, asociații memoriale, eroi militari postbelici și ai Revoluției din 1989: dr. Ilie POPA (I.I.P.), drd. Remus Petre CÎRSTEA (R.P.C.), Zicu Gheorghe IONESCU (Z.M.I.);
  - Organizații politice sau obștești, tradiționale și contemporane: dr. Petre POPA (P.N.P.), Dănuț BICA (D.I.B.), Marius POSTELNICESCU (M.I.P.), Dumitru DRĂGUȚ (D.G.D.);
  - Universitari, instituții de învățământ superior: Mariana SĂRBU (M.C.S.), dr. Ileana BĂLAN (I.A.B.), dr. Ioana Iulica MIHAI (I.I.M.);
  - Cercetători în științe exacte: dr. Radu GAVA (R.G.G.), dr. Elena HEROIU (E.F.H.);
  - Cercetători în științe umaniste: dr. Octavian Mihail SACHELARIE (O.M.S.);
  - Arhitecți, proiectanți, patrimoniu de profil: Alexandru MULȚESCU (A.I.M.), dr. Viorel Adrian MAHU (A.H.M.);
  - Constructori, edificii, grupuri școlare, zone rezidențiale: Grigore POPESCU (G.N.P.), Dumitru GHERĂSOIU (D.I.G.), Ion FÎNTÎNERU (I.M.F.), Nicolae BADEA (N.N.B.);
  - Structuri industriale, manageri, inovatori, inventatori: Ion PIETRĂREANU (I.D.P.), Marin DRAGOMIR (M.T.D.), Dumitru D. ILIE (D.D.I.), Ion COJOCARU (I.I.C.);
  - Juriști, instanțe juridice: Aurelian DIANU (A.A.D.), dr. Dumitru VĂDUVA (D.I.V.), dr. Iulia BOGHIRNEA (I.F.B.);
  - Medici, farmaciști, unități medicale: Constantin CAPĂTĂ (C.G.C.);
  - Actori, regizori, inițiative teatrale: Ion FOCȘA (I.G.F.), Petre DUMITRESCU (P.A.D.);
  - Economisții, sisteme financiar-bancare: dr. Tiberiu Cristian AVRĂMESCU (T.C.A.), Ion BĂDESCU (I.G.B.), Gheorghe HERA (G.A.H.);
  - Diplomați de carieră, întreprinzători actuali de succes: Ion Marius MOTREANU (I.M.M.);
  - Folcloriști, instituții și oameni de cultură, monografiști, colecționari: Constantin CĂRSTOIU (C.C.C.), Nicolae IONESCU (N.C.I.);
  - Cadre didactice preuniversitare, instituții școlare liceale: dr. Ion M. DINU (I.M.D.), Vintilă PURNICHICI (V.N.P.), Constantin VĂRĂȘCANU (C.M.V.), Marin RĂDULESCU (M.G.R.), Gheorghe SOARE (G.G.S.);
  - Jurnaliști, tipografii, edituri, publicații, maeștrii fotografi, traducători, realizatori și mijloace media: Ilie BARANGĂ (I.I.B.), Gheorghe CHIȚA (G.F.C.), Iulia Elisabeta CIUCĂ (I.E.C.), Maria DINU SACHELARIE (M.D.S.), Constantin SIMAN (C.I.S.);
  - Sportivi de performanță, cluburi, baze, asociații: dr. Nicolae MIHĂILESCU (N.M.I.), Liviu Valentin MOTREANU (L.V.M.);
  - Mari proprietari funciari din etapele modernă și contemporană, fermieri, arendași, filantropi: Ion ȘTEFAN (I.I.Ș.), Gheorghe ȘOVAR (G.D.Ș.);
  - Familii argeșene și muscelene importante: dr. Filofteia PALLY (F.C.P.), dr. Nicolae LEONĂCHESCU (N.P.L.);
  - Localități, glosar argeșean selectiv: Grigore CONSTANTINESCU (G.I.C.), Eugenia CONSTANTINESCU (E.V.C.);
  - Hidronime, oronime, toponime, rezervații naturale: Ion BĂCANU (I.S.B.), dr. Valeriu Florian ALEXIU (V.F.A.).
-

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI**

VOLUMUL IV

(S-Z)

Cuvânt înainte: **dr. Filofteia PALLY**
Studiu introductiv: **prof. univ. dr. Petre POPA**

MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII GOLEȘTI

Golești, 2014

Coperta I: Efigia Județului Argeș (2014)
Coperta IV: Cuvinte despre Argeș și Muscel

- Titularii proiectului:
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ *DINICU GOLESCU* ARGEȘ;
BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII DIN PITEȘTI;
MUZEUL JUDEȚEAN ARGEȘ;
MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII GOLEȘTI, ȘTEFĂNEȘTI, ARGEȘ;
CLUBUL ENCICLOPEDIȘTILOR DIN ARGEȘ - MUSCEL.
- Consultanți științifici: prof. univ. emerit, ing. dr. Nicolae **LEONĂCHESCU**;
cercetător științific principal I, dr. Gheorghe **PĂUN**, Membru al Academiei Române

Caseta CIP. Biblioteca Națională a României

- Parteneri *media*: **ARGEȘUL** (director, Mihai **GOLESCU**);
ATITUDINE ÎN ARGEȘ (director, Spiridon **VOINESCU**)
  - Tehnoredactor: Aurelian Nicolae **ZAMFIR**
  - Documentariști: Nicolae **BADIU**, Mircea **BARBU**, Constantin **BERCA**, Lelia **BĂDICĂ**, Daniela **BUSUIOC**, Daniela **CALOTĂ**, Dumitru **CÂRSTEA**, dr. Mircea **CONSTANTINESCU**, Iuliana Liliana **COROȘ**, Alexandru **COSTEA**, Mircea **CRĂCIUN**, dr. Gheorghe **CREMENESCU**, Gheorghe **CREȚU (1928 - 2014)**, Valerică **DĂNĂILĂ**, Paul **DICU (1926-2008)**, Virginia **DRAGNEA**, Nicoleta **DRĂGUȚ**, Vasile **DUMINICĂ**, Jean **DUMITRAȘCU**, Maria **DUMITRESCU**, dr. Leontina Luminița **ENESCU**, Cornelia **FOTA**, Mihaela **FULGEANU-MATEI**, Mihail Petre **GEORGESCU**, Nicolae **GEORGESCU**, Marian **GHITĂ**, Mihail **GHÎȚESCU**, Vasile **GHÎȚESCU**, Mihai **GOLESCU**, Gheorghe **GOMOIU**, Ion **HIRU**, dr. Mihai **IANCU**, Dumitru **I. ILIE**, Magdalena **IOAN**, Luminița Ioana **IORDACHE**, Adriana **LUNGAN**, Gheorghe **MARIN**, Liliana Teodora **MARINESCU**, Virgiliu Artur **MARTINESCU**, Viorica **MĂNĂTUICĂ**, dr. Dragoș **MĂNDESCU**, Gheorghe **MĂNDIȚĂ**, Ilie Al. **MIHĂILESCU**, Mihai Constantin **MITRACHE**, Constantin **MIU AGRICOLA**, Gheorghe **NEGOESCU**, Ioana **NEGOESCU**, Vasile **NEGOESCU**, Alexandru **NICA**, Lenuța V. **NICOLESCU**, dr. Marin **NIȚULESCU**, Mariana **OBREJAN**, Marius **OLTEANU**, Radu **OPREA**, Nicolae Cristian **OTOBÎCU**, Mariana **PANAIT**, Ion **PĂTRAȘCU**, Ion Gheorghe **PETRESCU**, Petre **PETRIA (1934 - 2013)**, dr. Dan Ovidiu **PINTILIE**, Eugen **POPESCU**, Ion **POPESCU**, Ion I. **POPESCU**, Romulus **POPESCU**, Maria Magdalena **ROȘOIU**, Răzvan Silviu **RUDI**, Gheorghe **SANDU**, dr. Doru Gabriel **STAN**, Ion **STAN**, Daniela **STANA**, dr. Adrian **ȘIMON**, George **TĂTĂRUȘ**, dr. Ștefan **ȘTEFĂNESCU**, Dumitru **TOMA**, dr. Ștefan **TRÂMBACIU**, Daniela **TRICĂ**, Vasile **TUDOR**, Gheorghe D. **VĂLCU**, Vasile **ZARIOIU**
  - Secretariat general: Iulia Elisabeta **CIUCĂ**, Cristina **DUICU**, Eduard Ionuț **FÎȘCĂ**, Carmen Nicoleta **TUDOR**, Corina **NEACȘU**, Elena **HEROIU**, Alina **OPREA**, Mihaela Maria **POPESCU**
  - Culegere computerizată: Maria **DINU SACHELARIE**, Dan Adrian **ARSENE**, Radu **GAVA**, Corina **NEACȘU**, Elena **HEROIU**, Alina **OPREA**, Aurelian Nicolae **ZAMFIR**, Elena Florina **VASILE**
  - Lectori: Ion I. **POPESCU**, Aurelia T. **POPESCU**, Ilie **BARANGĂ**, dr. Lavinia **GEAMBEI**, Constantin **CÂRSTOIU**, Valentina **POPA**
  - Consilieri editoriali de literă: Maria Dinu **SACHELARIE (S-U; anexe)**, Dan Adrian **ARSENE (V-Z)**
Toate drepturile pentru **Volumul IV (S-Z)** aparțin Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, Argeș, <http://www.muzeulgolesti.ro> E-mail: cmngolesti@yahoo.com
-

CUVÂNT ÎNAINTE

Dr. Filofteia **PALLY**,
Director general,
Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Argeș

Pre care ar vrea zeii să-l pedepsească pe această lume nu-i pot da mai mare certare decât să facă lexicoane, consemna Ioan Bulai Deleanu, corifeu al Școlii Ardelene, cu vaste abordări disciplinare (istoric, jurist, filolog, lingvist), referindu-se la complexitatea unei astfel de inițiative.

În această perioadă, în care volumul de informații este, practic, inepuizabil, redactarea unei Enciclopedii, fie ea doar a Argeșului și Muscelului, presupune un efort de anvergură în care trebuie reunite personalități dinamice, integrate în *societatea cunoașterii*, formulă tot mai frecvent folosită în secolul XXI. În acest nou tip de societate, *omul cunoașterii* are un rol major în crearea lumii cotidiene, căci, prin universul de participare, conștiința sa redimensionată contribuie, major, la modelarea lumii.

Încă din antichitate, omul cunoașterii a fost intelectualul a cărui principală caracteristică era enciclopedismul. Aristotel (385 - 322 î. Chr.) a fondat *Liceul* – o veritabilă universitate populară – ai cărui discipoli investigau științele: fizica, etica, matematica, medicina, cosmologia, realizând, astfel, pentru prima dată, un inventar enciclopedic al materiei vii.

La sfârșitul Evului Mediu, omul cunoașterii se remarcă prin enciclopedism, iar Universitatea prin sumare conexiuni cu societatea de care se va apropia, treptat, odată cu trecerea secolelor.

De-a lungul istoriei omenirii, drumul parcurs de la cunoașterea de tip religios la cunoașterea științifică, de la conștiința religioasă la conștiința pozitivistă, reflexivă, este complex și presupune numeroase tranziții în cadrul procesului de cunoaștere. Și, probabil, cele mai frenetice și productive au fost cele ale perioadei pașoptiste, programul cultural al acestei epoci dovedindu-se și astăzi de o surprinzătoare actualitate.

Tendențele, orientările și politicile pașoptiste încă răspund unor lacune importante și evidente. *Românii au trebuință astăzi să se întemeieze scria*, la 1845, Nicolae Bălcescu, dând glas necesității de a se recupera un mare gol și o și mai mare întârziere față de Occidentul luminat.

Construirea unei culturi române moderne, atunci ca și acum, presupune un efort de sincronizare cu marile culturi, posibil prin voința și solidaritatea comunității, prin pasiunea începutului ca salt calitativ. O elaborată strategie de integrare și asumare a culturii universale, valabilă și acum ca și în urmă cu 165 de ani, nu poate fi eficientă decât sub semnul enciclopedismului care presupune instrumente științifice de specialitate: dicționare și schițe de enciclopedii românești. Printre pionierii acestor opere trebuie menționate nume de referință: Ioan Budai Deleanu, Dimitrie Cantemir, Ion Heliade Rădulescu, Alexandru Gavra, Corneliu Diaconovici, Ion Aurel Candrea, Gheorghe Adamescu, Lucian Predescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Dimitrie Gusti, Alexandru Ciorănescu și alții.

Golurile, petele albe din cultura română sunt încă numeroase, motiv pentru care spiritele creatoare, de mari dimensiuni, trebuie stimulate să le completeze, ceea ce presupune permanenta actualizare a modelului enciclopedic la standardele și cu instrumentele actuale.

Spiritul critic și percepția obiectivă a realităților culturale conferă calitate operei enciclopedice. După atâția zeci de ani de izolare și dogmatism conceptual, enciclopedismul românesc are nevoie de sinteze strălucite, documentare autentică și exhaustivă, spirit organizatoric și rigoarea informației ultraspecializate.

Cultura română face eforturi constante de a se apropia de nivelul marilor culturi organizate, solide și sistematizate, făcând pasul de la fragment la totalitate, sintetizând fragmentele și particularitățile locale în totalitatea universală. Aspirația lui Ion Heliade Rădulescu spre o literatură și o istorie universală, într-o epocă în care literatura națională aproape nu exista, subliniază vocația enciclopedismului românesc. Despre aceeași vocație, Constantin Noica scria (în *Istoricitate și eternitate*): *Noi, românii, avem un neajuns mare: suntem enciclopediști. Nu rămânem într-o specialitate atunci când o avem. Noi sărim din matca acestei specialități, așa cum au făcut Cantemir, Hasdeu, Iorga, Eliade – și asta îi îngrijorează oarecum pe apusenii.... E un mare avantaj, ... dar și un mare dezavantaj.*

În cadrul enciclopedismului universalist, se pune problema originalității ca reprezentare a realității epocii, capabilă să producă o cultură națională puternică și integrabilă în cultura europeană. Deschisă de pașoptiști, problematica integrării europene a produs, atunci ca și acum, „criza de identitate” a culturii române, riscul asimilării unor modele nespecifice și a pierderii originalității – aspecte pe care le-au analizat Matei Călinescu (care vorbea despre *enigmele identității*) și Cezar Bolliac (care identifica riscul *mozaicului social*). Aspirația către originalitate, autenticitate, cooperare culturală constituie, așadar, o coordonată permanentă.

Modelul pașoptist include virtuți ale unei culturi independente dezvoltate într-un cadru democratic. Putem vorbi, astfel, despre o cultură liberală cu o mare semnificație istorică, ce este generată de principiile liberalismului clasic și ale neoliberalismului.

Dacă pașoptiștii au fost *oamenii începutului de drum* (așa cum îi definea Paul Cornea), caracterizați prin pasiunea și mecanismul *începutului*, după 1989, în România, se aspiră, din nou, la *începutul cultural*, unele domenii dovedindu-se receptive la proiecte de mari dimensiuni, originale și bazate pe cercetare multidisciplinară.

Despre asemenea aspecte se poate vorbi în legătură cu *Enciclopedia Argeșului și Muscelului* – lucrare în patru volume, organizate alfabetic și coordonate, științific, de domnul profesor universitar, doctor Petre Popa.

Activitatea de documentare și tehnoredactare a debutat în 5 octombrie 2006 și se apropie de încheiere, la finele anului 2014, grație efortului unui colectiv format din zeci de colaboratori cărora le adresăm mulțumirile și sincera noastră recunoștință.

Cu încrederea că și volumul patru, coordonat de Muzeul Viticulturii și Pomiculturii - Golești, va corespunde exigențelor științifice ale cititorilor noștri, vă invităm să consultați informațiile corespunzătoare literelor *S-Z*, oferindu-ne sugestii, opinii critice sau completări pe care le considerați utile, astfel încât *Enciclopedia Argeșului și Muscelului* să fie un autentic instrument științific.

Golești, 15 septembrie 2014

SPIRITUL ENCICLOPEDISMULUI ȘI ARGEȘUL

Elaborarea *Volumului IV (S-Z)*, din *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, conferă posibilitatea completării studiului nostru introductiv, prezentată, succesiv, la *Volumul I (A-C)*, *Volumul II (D-K)*, *Volumul III (L-R)*, extinzând, sensibil, cadrul informal adresat potențialilor cititori. *Tomurile* invocate sunt disponibile în manieră electronică.

Așadar, realizarea unei ample lucrări de factură enciclopedică devine, pentru cei implicați într-un asemenea proiect, o adevărată *piatră unghiulară* a experienței lor editoriale. Axioma derobează faptul că tratarea unitară a domeniilor tematice apare relativ târziu, comparativ, bunăoară, cu sfera de cuprindere *proprie* descripțiilor clasice *segmentiale*.

Din atare punct de vedere, principii inedite a dezvoltat *Școala enciclopedică franceză*, structurată în cea de-a doua jumătate a veacului XVIII, concomitent cu evoluția doctrinei *luministe*. Inițiatorul demersului privind apariția primului *lexicon polivalent*, de mari proporții, reprezentativ pentru cultura universală a timpului, este renumitul filosof, scriitor și estetician, Denis Diderot (1713-1784), născut în orașul Langres, absolvent al Universității din Paris, autorul unei vaste literaturi, relevante fiind: *Cugetări asupra interpretării naturii* (1753); *Călugărița* (1760); *Nepotul lui Rameau* (1772); *Jacques fatalistul* (1773); *Saloanele* (1781).

Printre colaboratorii săi, suficient de convingători în sensul spiritualității dialectice, se regăsesc *corifeii* culturii europene: matematicianul filosof, Jean le Rond D'Alembert (1717-1783), care a elaborat *Discursul preliminar*, dar și cuprinzătorul *Tratat de dinamică*; legistul fundamentalist, Charles de Secondat, baron de Montesquieu (1689-1755); gânditorul pamfletar, Paul Henri Dietrich, baron d'Holbach (1723-1789), apreciat pentru *Sistemul naturii* (1770).

Denumită *Enciclopedie sau dicționar rațional al științelor, artelor și meșteșugurilor*, uzual, *Enciclopedia franceză*, lucrarea a fost scrisă și tipografiată în perioada 1751-1780, având 35 de volume. Considerată *monument* al gândirii moderne, opozantă sensurilor medievisticii obscurantiste,

developează oportunitatea interferenței *concluziilor savante* cu viața socială și civică a națiunilor, relevă modalitatea pragmatică de a analiza, prin sinteze comparatiste, evoluția umanității, surprinde acțiunile novatoare ale etapei amintite, direcționează perspectiva.

Sistemul enciclopedic francez s-a extins, treptat, în toate statele occidentale, ulterior și pe alte coordonate geografice. Așa, de exemplu, importanță majoră prezintă *Noua enciclopedie americană*, apărută la mijlocul secolului XIX (1857-1860), dar și cele din Germania, Rusia, Marea Britanie. Cu deosebire, în perioada interbelică s-au diversificat, editorial, lucrările de anvergură, acceptându-se apariția *tomurilor* pe domenii, sau alfabetic, indiferent de explicitarea enunțurilor. Acum, majoritatea covârșitoare a comunităților importante ale *Mapamondului* oferă lectorilor, inclusiv prin modalități *virtuale*, un *conglomerat* informațional, având nuanță generalizatoare. Realitatea denotă *dinamismul* multitudinii succeselor umane, prevalând sectoarele productive, livrându-se, într-un spațiu excesiv condensat, informații *globale*, ori pentru anumite priorități existențialiste.

În ceea ce privește preocupările autohtone, un semnal autentic îl oferă inițiativele editoriale enciclopedice ale profesorului bănățean Constantin Diaconovici Loga (Caransebeș, 1 noiembrie 1770 – Buda, 12 noiembrie 1850). Apoi, la 7 februarie 1895, conducerea *Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (Astra)*, cu sediul la Sibiu, hotărăște elaborarea și publicarea *Enciclopediei române*, coordonator Corneliu Diaconovich (1859-1923), prim-secretar al acestui for. Cartea are trei volume (1898-1904), fiind realizată prin „*conlucrarea reprezentanților literari ai tuturor țărilor și ținuturilor locuite de români*”. Precizăm faptul că autorul, Corneliu Diaconovich, era un cunoscător avizat al enciclopedismului occidental, editând la Budapesta și la Viena, reședințe ale Imperiului Austro-Ungar, apoi la Sibiu, în Transilvania, periodicul *Rumänische Revue* (iulie 1885-decembrie 1904). Peste 25 de ani, în 1929, Lucian Predescu, născut la Iași (1907), termina, la Cluj, *Enciclopedia Cugetarea. Material românesc, oameni și fapte*, tipărită în Capitală (1940). S-a reeditat în 1999. De asemenea, tot la București, în 1938-1943, s-a publicat *Enciclopedia României*, patru volume, coordonator fiind sociologul, filosoful și esteticianul Dimitrie Gusti (1880-1955).

După 1970, s-au elaborat mai multe enciclopedii autohtone pentru diverse domenii, importante fiind, printre altele: *Enciclopedia istoriografiei românești* (1978), coordonator, academician Ștefan Ștefănescu; *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României* (1994); *Enciclopedia partidelor politice din România (1862-1994)*, de Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion

Mamina, Ioan Scurtu (1995); *Enciclopedia marilor personalități din istoria și cultura românească de-a lungul timpului* (1999); *Enciclopedia domnilor români*, de Constantin Razachevici (2001); *Enciclopedia geografică a României*, de Dan Ghinea (2002). Un succes incontestabil îl obține *Enciclopedia muzicii românești*, elaborată de Viorel Cosma, tipărită la București în mai multe volume, începând cu 2005. Aceste lucrări, având anvergură națională, conțin, uneori, aprecieri la spațialitatea Argeș-Muscel.

Referindu-ne la portofoliul Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș, considerat unul dintre fondurile reprezentative ale României, cataloagele listează numeroase enciclopedii tradiționale sau actuale, așa cum sunt: *The Encyclopedia Britannica, I-XXIX*, London, 1929; *Encyclopedie Français, I-XVII*, Editura Larousse, Paris, 1937; *The Encyclopedia Americana, I-XXX*, New York, 1976; *Encyclopedia Universalis, I-XXX*, Paris, 1993; *Enciclopedia americanilor*, București, 2003; *Enciclopedia popoarelor: Africa, America, Asia și Oceania*, București, 2006; *Encyclopedia Judaica, I-XXII*, Detroit, 2007.

Lucrări valoroase oferă Biblioteca Universității din Pitești, unde, pe lângă titluri deja citate, detașăm: *Encyclopédie française, I-XVII*, Paris, 1936-1939; *The Penguin Encyclopedia*, Baltimore, 1965; *Encyclopédie générale Larousse: En 3 volumes*, Paris, 1967; *Encyclopedia Universalis*, Paris, 1990; *The New Encyclopedia Britannica*, London, 1995; *The Wordsworth Encyclopedia, I-V*, Hertfordshire, 1995; *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului, I-VII*, București, 1999-2004; *Encyclopaedia of Modern Techniques of Teaching, 1-8*, New Delhi, 2007; *Enciclopedia concisă Britannica*, București, 2009.

Apoi, din evidențele bibliotecii Muzeului Județean Argeș, remarcăm generice precum: *La grande encyclopédie. Inventaire raisonné des sciences, des lettres et des arts. Société de savants et de gens de lettrés, 1-31*, Paris, 1889; *Enciclopedia română, 1-3*, coordonator, Corneliu Diaconovich, Sibiu, 1898-1904; *Encyclopedie de chasseur*, Paris, Librairie Larousse, 1928; *Marea enciclopedie agricolă, 1-5*, coordonator, Constantin Filipescu, București, 1937-1938; *Enciclopedia turistică românească*, redactor responsabil, Mihai Haret, București, 1938.

Dovezi asemănătoare identificăm în biblioteca Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, Argeș, realitate demonstrată, veridic, prin exemplarele: *Enciclopedia Română de la A la Z*, Seria Minerva, Cluj (1929; 1930); *Nouveau petit Larousse illustré*, Paris, 1932; *Enciclopedia României, I, II, III, IV, Ediția I*, Imprimeria Națională, București (1938); *Colecționism, muzeologie, patrimonializare*, de Ioan Opriș (2013). Semnale benefice degajă bibliotecile

municipale și orășenești, anumite entități rurale civile sau eclesiastice, fondurile personalizate de carte rară.

Ca succesiune valorică, *enciclopediile* sunt urmate de *dicționare* tematice, arborând o *tehnologie* asemănătoare. Noile apariții prezintă, constant, segmente *disparate* ale creativității umane, ori, palete *pluraliste*, referitoare, cu deosebire, la persoane. Arhetipul concludent, universalist tradițional, îl reprezintă, fără îndoială, inițiativa francezului Pierre Larousse (1817-1875), cunoscut și apreciat pentru *lexicografia* care îi poartă numele. În 1852, a fondat, la Paris, *Casa de Editură Larousse*, anunțând, motivant, tipărirea anumitor lucrări de interes major. Primul succes de răsunet mondial rămâne *Marele dicționar universal al secolului al XIX-lea*, apărut în 17 volume (1865-1876).

Modelele *Larousse* au devenit, cu timpul, o practică editorială frecventă. Interesant este, din punctul nostru de vedere, faptul că, noua variantă franceză (Paris, 1925), coordonator, Claude Augé, intitulată *Dictionnaires encyclopédiques généraux*, având, în prima parte, 1 114 pagini care explică, sintetic, cuvinte sau expresii ale limbii *Hexagonului*, iar cele următoare, până la 1 762, invocând personalități și *geografii*, amintește (pagina 1 609) așezarea: "*Pitesci ou Pitești, v. de Roumanie, Valachie, sur l'Arges: 20 000 h*"/"*Pitesci sau Pitești, oraș din România, Valahia, pe Argeșu, 20 000 locuitori*". Pentru România sunt alocate 30 de rânduri, pe o coloană (pagina 1 649), reproducându-se și stema regatului. Consemnări asemănătoare ilustrează, diferențiat, alte file aparținând deceniilor contemporane.

Astfel, *Meyers Neus Lexikon*, editat în Germania (Leipzig, 1974), aprecia: „*Municipiul Pitești este capitala județului Argeș din sudul României (Muntenia). Are dezvoltată industria chimică, industria lemnului, industria textilă, industria constructoare de autoturisme, industria motoarelor electrice. Nod de cale ferată. Important centru cultural și urbanistic*”. Valoroase rămân, ca sursă documentară, volumele: *Dictionnaire encyclopédique pour tous libraire*, Paris, 1980; *Dictionnaire bibliographique des auteurs. Des tous les temps et des tous les pays, I-IV*, Paris, 1983; *Dicționar enciclopedic. 98 de definiții*, Chișinău, 2002; *Dictionary of Education*, New Delhi, 2005.

Comparativ cu debutul seriilor *Larousse*, dicționarele românești plurivalente sunt ulterioare. Se detașează: *Dicționarul topografic și statistic al României* (1872), de Dumitru Frunzescu; *Marele dicționar geografic* (1898-1902), autori, George Ioan Lahovari, Constantin I. Brătianu, Grigore Tocilescu (cinci volume, peste 4 000 de pagini), suport documentar fiind dicționarele geografice parțiale pentru județe. Peste ceva timp, reținea atenția *Dicționarul*

enciclopedic, imprimat la București: 1962 (*Volumul I, A-C*); 1964 (*Volumul II, D-J*); 1965 (*Volumul III, K-P*); 1966 (*Volumul IV, Q-Z*). Toate înscriu, alfabetic, nume, localități, instituții, cuvinte, zona Argeș-Muscel regăsindu-se disparat.

În 1972, Editura Enciclopedică Română, din Capitală, a oferit librăriilor primul *Mic dicționar enciclopedic*, având 1 736 de pagini, compus, după modelul *Dicționarului general Larousse* (1925), din două compartimente: lexic uzual, respectiv persoane, așezări, publicații, foruri politice și administrative, monumente (77 000 de enunțuri), la care se adaugă alocuțiuni și expresii celebre, plasate, tipografic, între cele două secțiuni amintite. Coordonare generală: Aurora Chioreanu, Gheorghe Rădulescu, Aurel Martin, Valeriu Șuteu.

Preocupările domeniului s-au multiplicat, constant, în ultimele perioade. Selectăm: *Dicționarul de Istorie Veche a României* (1976); *Dicționarul personalităților românești ale științelor naturii și tehnicii* (Ioan Albescu, 1982); *Dicționarul universal al arhitecților* (Constantin Paul, 1986); *Economiști la Academia Română* (Vasile Malinschi, 1990); *Dicționar de artă modernă și contemporană* (Constantin Prut, 2002); *Membrii Academiei Române. Dicționar* (Dorina N. Rusu, 1999; 2003); *Dicționarul biografic al literaturii române* (Aurel Sasu, 2006). O realizare importantă este reeditarea actualizată a *Dicționarului enciclopedic român*, amintit mai sus. Noua formă are șapte volume, păstrează metoda *amalgamării* descriptive și a apărut, succesiv, pe litere: 1993 (*A-C*); 1996 (*D-G*); 1999 (*H-K*); 2001 (*L-N*); 2004 (*O-Q*); 2006 (*R-Ș*); 2009 (*T-Z*). S-a extins, totodată, practica elaborării lucrărilor asemănătoare cu specific teritorial, referitoare, mai ales, la personalitățile diferitelor sectoare, sugerând, vizibil, scopuri comerciale, realizate atât în manieră *clasică*, dar și prin sistem *virtual*.

Deosebit de utile pentru cercetători au devenit culegerile care listează, bilanțier, titluri și autori, așa cum sunt: *Bibliografia românească veche, I, II, III, IV* (1903-1944), inițiatori, Ioan Bianu (1856-1935), Nerva Hodoș (1869-1913), Dan Simonescu (1902-1993); *Bibliografia istorică a României*, tipografieri periodice, girate prin Institutul *George Bariț*, Cluj-Napoca; *Bibliografia românească modernă (1831-1918), I, II, III, IV*, apărute sub egida Academiei Române.

Cuantumul scrierilor aferente spațiului geo-istoric Argeș-Muscel evidențiază demersuri raportate la: aspecte istorice, geografice, lingvistice, economice sau demografice; rolul unor personalități originare din această parte a României; alte detalii relevante. Dintre autoritățile în materie, stabilite la București, care au analizat realități specifice arealului nostru, nominalizăm: Nicolae Iorga, George Ioan Lahovari, Constantin D. Aricescu, Constantin Giurescu, Gheorghe

Ionescu-Gion, Ștefan Chicoș, Vlad Furtună, Aurelian Sacerdoțeanu, Constantin Alessandrescu, Dan Simonescu, Gheorghe Pârnuță, Augustin Z. N. Pop, Nicolae Leonăchescu, Florian Tucă, Dan Zamfirescu.

La rândul lor, unii autori locali s-au oprit asupra domeniilor preferate din Argeș-Muscel: Calinic Argatu (*Ierarhi*); Ilie Barangă (*Presă*); Grigore Constantinescu (*Etnocultură și monumente*); Spiridon Cristocea (*Istorici*); Ion M. Dinu (*Cadre didactice*); Jean Dumitrașcu (*Parlamentari*); Zicu Ionescu, Remus Petre Cîrstea, Ilie Popa (*Martiri*); Constantin Luca, Nicolae Mihăilescu (*Sportivi*); Augustin Lucici (*Galerii de artă*); Sergiu I. Nicolăescu (*Scriitori*); Vasile Novac (*Generali*); Petre Popa (*Universitari*); Silvia Popescu, Marin Drăgușin, Silviu Buburuzan (*Tărâmul tăcerii*); Marian Stoica, Margareta Onofrei (*Scriitori, publiciști, folcloriști*); Sevastian Tudor (*Oameni politici și de cultură*); Dumitru Udrescu (*Glosar regional*); Silvestru D. Voinescu (*Academicieni*). Totodată, Dumitru Baci, Ion Băcanu, Ion Boalcă, Dumitru Căpitanu, Constantin Cârstoiu, Gheorghe Chița, Nadia Ciochină, Constantin Ciotei, Mircea Constantinescu, Ion Cruceană, Paul I. Dicu, Vili Firoiu, Constantin Florea, Gheorghe Franțescu, Dănuț Manu, Valerian Marinescu, Teodor Mavrodin, Flaminu Mârtzu, Nicolae Moiescu, Gheorghe Nicolescu, Dorin Oancea, Filofteia Pally, Vintilă Purnichi, Ioan Răuțescu, Nicolae Rizescu, Octavian Mihail Sachelarie, Constantin Sorescu, Constantin Stancu, Ștefan Trâmbaciu prezintă ceea ce numim, frecvent, *Oamenii Cetății*. Asemenea demersuri sunt continuate de analiștii argeșeni ai *noului val*, formați, mai ales, la Facultatea de Științe Socio-Umane a Universității din Pitești, specializarea *Istorie* (prima promoție, 1997-2001), regăsiți deja ca autori de cărți, colaboratori *media*, referenți, monografiști.

Lipsește, în mare măsură, după cum se observă, reliefările sistemice despre: constructori, arhitecți, specialiști din industrie, agricultură și administrație, economiști, medici, juriști, ierarhi, muzicieni, plasticieni, cercetători științifici, ziariști, remarcați, cu deosebire, în etapa 1918-2014. Semnatarii paginilor următoare antamează convergențe cardinale acestor preocupări. Remarcăm faptul că mai mulți membri ai *Colegiului redacțional* au în proiect editarea dicționarelor proprii, așa cum sunt Constantin Budan, Lucreția Picui, Simona Nagîț, Ion Bulacu, Ion Pietrăreanu, Constantin Fîntîneru, valorificând, prin extensie, portofoliul existent.

Devine oportună, așadar, realizarea *Enciclopediei Argeșului și Muscelului*, inițiativă finalizată, cu succes, în mai multe județe sau municipii ale țării. Descrierile următoare direcționează, în premieră, pentru Argeș-Muscel, un atare deziderat, având ca principal punct de

reper semnificația distinctă a acestor locuri, integrate, pregnant, evoluției statalității autohtone și continentale. Pentru inițiatorul și coordonatorul acestei opere, provocarea adusă în discuție a devenit o permanentă *stare de spirit*. Motivațiile sunt multiple! Fără echivoc, impresiile referitoare la plaiurile invocate au prins contur pe băncile Școlii Primare, din satul natal, Bocșa, comuna Măciuca, județul Vâlcea, când am reușit să descifrez explicația la o fotografie din *Abecedar*, reprezentând Biserica Mănăstirii Curtea de Argeș. Tot pe atunci, am citit legendele referitoare la Negru Vodă, Posada, Meșterul Manole. Ulterior, cunoștințele generale se vor sistematiza prin studii de specialitate, documentări interne și externe, în arhive sau biblioteci, scrieri adecvate, activități didactice și responsabilități publice, derulate, prevalent, după 1961, la Pitești. Călăuză ne este reflexia gânditorului american Charles Beard (1874-1948): „*Istoricul adevărat trebuie să fie, în primul rând, un fiu al vremii sale!*”.

*

* *

Actualul județ Argeș, toponimie suprapusă legendarului hidronim antic *Ordessos/Argesis*, are, prin unirea cu fostul județ Muscel (1950), statistic, 6 826 km², ceea ce reprezintă, aproximativ, 2,9% din teritoriul României. Reședință oficială este, astăzi, municipiul Pitești, localitate atestată printr-un document scris (20 mai 1388), purtând *pecetea* lui Mircea cel Bătrân (1386-1418). Titulatura urbană, **orașul Pitești**, se folosește, inițial, în hrisovul din 1 aprilie 1510, emis de Vlad cel Tânăr (1510-1512). La Curtea de Argeș și Câmpulung, foste capitale domnești, se află importante necropole voievodale și regale. Prima referire la județul Argeș datează, se pare, de la 13 august 1437, pe vremea voievodului Vlad Dracul (1436-1447). Detaliul, reprodus în **Documenta Romaniae Historica, B, Țara Românească, Volumul I**, București, 1966, amintește, la pagina 50, așezarea „*Lănjești din Arghis*”, existentă, acum, în comuna Lunca Corbului. Denumirea *Mușcel/Muscel* este ulterioară: 30 aprilie 1536, pe timpul domnului Radu Paisie/Petru de la Argeș (1535-1545). A existat, cândva, interferând arealele de mai sus, județul *Pădureț*, notificat (19 iulie 1498) în perioada lui Radu cel Mare (1495-1508), contopit, apoi, cu Mușcelul. Până în veacul XVIII, sediul administrativ al județului Argeș s-a aflat la Curtea de Argeș, statut acordat, ulterior, orașului Pitești. Pentru Muscel, epicentrul rămâne, permanent, Câmpulung.

De-a lungul secolelor, evoluția acestor zone a fost apropiată ca sens demografic, economic, social, cultural, religios. Cele două perimetre, definite medieval, sunt redimensionate, concludent, prin legislația din 2/14 aprilie 1864, elaborată, unionist, de Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), când

existau ținuturi, plase, comune urbane sau rurale, sate. Conform organizării teritoriale, hotărâte de suveranul României, Carol II (1930-1940), județele Argeș și Muscel au devenit parte componentă a Ținutului Bucegi, reședință oficială, București (1938-1940), iar în etapa 1940-1944, erau integrate Regiunii IX, structură condensată criteriilor militare, decizia aparținând conducătorul statului, Ioan/Ion Antonescu (1882-1946). La 30 noiembrie 1944, România avea 58 de județe. Anumite așezări rurale din Argeș-Muscel au aparținut, cu intermitență, județelor Dâmbovița, Olt, Teleorman, Vâlcea.

Pe baza prevederilor **Legii Nr.5**, din 6 septembrie 1950, marea majoritate a localităților din Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea au format Regiunea Argeș (1950-1952; 1961-1968), numită, temporar, Regiunea Pitești (1952-1961). Se împărțea în raioanele: Băbeni-Bistrița, Costești, Curtea de Argeș, Drăgănești Olt, Drăgășani, Găești, Horezu, Muscel, Pitești, Potcoava, Râmnicu Vâlcea, Slatina, Topoloveni, Vedea, însumând 15 800 km², 356 de comune, 1 533 de sate. La 1 ianuarie 1961, Băbeni-Bistrița și Topoloveni erau desființate, urmate, în scurt timp, de Vedea. Prin aplicarea **Legii Nr. 57**, din 16 februarie 1968, se revenea la organizarea administrativă pe județe. Comparativ, însă, cu situația tradițională, Argeșul și Muscelul rămăneau unite, cu excepția comunelor arondate județului Dâmbovița, situație care se menține inclusiv astăzi. După 1 ianuarie 2007, când România a fost primită în Uniunea Europeană, facem parte, ca sens continental, din **Regiunea Sud**, rezidență, municipiul Călărași. Anumite structuri argeșene de profil gravitează spre Alexandria, București, Ploiești, Târgoviște.

Geografic, înălțimile munților Făgăraș, aparținând Carpaților Meridionali, unesc Argeșul, la nord, cu județele Sibiu și Brașov, crestele semețe ale Masivului Leaota, dealurile din Podișul Getic și o parte din Câmpia Română constituie *puntea* de est cu județul Dâmbovița, Câmpia Găvanu-Burdea ajunge, la sud și sud-est, spre județele Teleorman și Olt, iar *cumpăna de ape*, dincolo de râurile Cotmeana și Topolog, asigură limita vestică, itinerantă județelor Vâlcea și Olt. Relieful, *asemănător unui uriaș amfiteatru*, se *descifrează*, predilect, de la nord spre sud, de la Vârful Moldoveanul (2 543 m), până la șesurile aluvionare. Ținuturile *piemontane* ocupă mai mult de jumătate din teritorialitatea amintită anterior. Prin văile *săpate* de șuvoaie în munți și dealuri, pe frumoasele plaiuri ori muscele, de-a lungul drumurilor sau șoselelor, ignorând, uneori, ariditatea naturii, s-au constituit trainice așezări omenești.

Viața materială și spirituală din Argeș-Muscel a *urcat*, milenar, odată cu celelalte *pământuri* binecuvântate, treptele civilizației. Nu este *zidire* mai veche sau mai nouă, suprapusă talentului

perpetuu, care să nu amintească personalitatea poporului român, strădaniile sale pentru unitate, independență, progres, conlucrare externă. Aici a fost *Țara Ctitoriei*, leagănul formării statului feudal primordial, numit, frecvent, *Muntenia* sau *Valahia*, primele reședințe princiare s-au zidit la Curtea de Argeș și Câmpulung, stema timpurie a Basarabilor (secolul XIV) simbolizând idei dinastice, stăpânirea dincolo și dincoace de Carpați, în Dobrogea sau nordul Gurilor Dunării.

Eforturile pentru menținerea nucleelor administrative medievale s-au *centrat*, deseori, pe aceste locuri. Ca dovadă, voievodul Argeșului, Basarab I *Întemeietorul* (c. 1310-1352), a obținut victoria *emblematică* de la Posada, localizată în *pripoarele* Perișanilor (12 noiembrie 1330), despre care va aminti, concludiv, cronicarul Martin Strykowski, din Polonia: „*Regele ungar Carol, ridicând război năprasnic asupra domnului muntean Basarab, fu bătut cu desăvârșire ... astfel încât cu puțini ai săi abia a scăpat cu fuga*”. La Curtea de Argeș, urmașul la tron, Nicolae Alexandru (1352-1364) înființa, simbolic (1359), prima mitropolie ortodoxă a Munteniei. Peste câteva decenii, oastea condusă de Mircea cel Bătrân (1386-1418) s-a confruntat cu armatele legendarului sultan otoman, Baiazid (1389-1402), românii obținând la Rovine (10 octombrie 1394), undeva, pe *Câmpia de la sud de Pitești*, după cum opinează mulți analiști ai perioadei, un succes răsunător. „*A fost război mare, notează, în 1620, călugărul erudit Mihail Moxa, cât se întuneca văzduhul de mulțimea săgeților ... și mai pierdu Baiazid oastea lui cu totul*”.

Documente ale secolului XVI au consemnat aspecte importante referitoare la rolul zonei Argeș-Muscel în vremea domnului Neagoe Basarab (1512-1525), cel care ne-a lăsat, printre altele, Biserica Episcopală de la Curtea de Argeș, aureolată cu *Balada Meșterului Manole*, precum și celebrele texte *filosofale* reunite sub genericul *Învățăturile*. Apoi, pe timpul lui Radu de la Afumați (1522~1525), una dintre cele 19 lupte, purtate cu detașamente otomane, s-a dat la Rucăr, pe drumul spre Brașov (1522). Deosebite sunt faptele primului *unificator* al Țărilor Române, Mihai Viteazul (1593-1601), petrecute la Stoenești (1595), între Câmpulung și Târgoviște, ulterior, 25 noiembrie 1600, lângă vechea reședință de la Curtea de Argeș, unde a angajat ultima sa inițiativă militară la sud de Carpați. Preocupări distincte relevă Matei Basarab (1632-1654), care a instalat, la reședința din Câmpulung, o tiparniță, imprimându-se valoroase cărți de cult în limbile slavonă și română. Legături statornice au menținut, cu ispravnicii județelor invocate, voievozii Vlad Călugărul (1481~1495), Constantin Șerban (1654-1658), Șerban Cantacuzino (1678-1688), Constantin Brâncoveanu (1688-1714), dar și unii domni fanarioți (1716-1821), *legiuirile* și *codurile lor* favorizând introducerea sistemelor premoderne. În 1793, la Pitești exista sediul Cancelariei episcopale ortodoxe, transferate, din rațiuni eclesiastice, la Curtea de Argeș.

Locuitorii arealului s-au integrat, nemijlocit, în derularea evenimentelor naționale de la 1821, 1848, 1859, 1877, 1918. Astfel, Tudor Vladimirescu, inițiatorul acțiunilor novatoare din 1821, care servise, vremelnic, în administrația plaiurilor, a stabilit, la Pitești, punctul strategic nordic pentru eventuala rezistență militară. Totodată, programele mișcării au fost elaborate cu acordul anumitor personalități argeșene, precum Dinicu Golescu și Ilarion Ghiorghiadis. Precipitarea evenimentelor nu a permis aplicarea celor preconizate, iar *oșteanul din Vladimiri*, arestat de aliații săi, *liderii* Eteriei elene, în tabăra stabilită la Golești, va *plăti*, cu viața, undeva, lângă Târgoviște (27 mai 1821), îndrăzneala ridicării neamului de jos pentru dreptate socială.

După 1831, județele Argeș și Mușcel au fost conduse, pentru câteva decenii, de *ocârmuitori/cârmuitori*, înlocuiți, prin **Legea administrației**, adoptată la 1 aprilie 1864, cu prefecți (inspirație franceză). Apar, totodată, consiliile județene. Conform prevederilor **Regulamentului Organic**, aplicat, efectiv, 26 de ani (1832-1858), Argeșul avea *plaiurile* Aref și Lovișteea, precum și șase *plase*: Argeș, Găleşești, Oltul de Jos, Pitești, Topolog, Vâlsan. Structură asemănătoare întâlnim în Muscel: *plaiurile* Argeșel, Dâmbovița, Nucșoara; *plasele* Râuri și Podgoria. De-a lungul timpului, se vor produce numeroase modificări.

Un succes remarcabil pentru viitorul națiunii a fost organizarea școlilor sătești de stat, prin aplicarea **Poruncii Departamentului Treburilor din Lăuntru**, datată, București, 14 ianuarie 1838. Activitatea era coordonată de Eforia Școalelor, în colaborare cu Marea Logofeție a Treburilor Bisericești. Anterior, s-au înființat școlile naționale (*normale*) din Câmpulung (1832) și Pitești (1833), care au pregătit primii învățători pentru instituțiile rurale. Așa, de exemplu, la 2 aprilie 1839, în plasa Podgoria (Muscel) se considerau deschise 17 școli primare.

Mai mulți argeșeni și musceleni s-au implicat în conducerea *Revoluției de la 1848*, evidențiindu-se personalități originare din această parte a Țării Românești, precum: Ion C. Brătianu, Dumitru C. Brătianu, Ștefan C. Golescu, Nicolae C. Golescu, Radu C. Golescu, Alexandru C. Golescu (*Albu*), Alexandru G. Golescu (*Negru*), Constantin D. Aricescu, Ion D. Negulici, Nicolae Kretzulescu. De altfel, principalii membri ai Guvernului Provizoriu format în București, proveneau din arealul nostru, iar la Rucăr s-a retras, pentru scurt timp, *forul executiv* amintit.

În vederea Unirii Principatelor Române, respectând prevederile **Articolului 5**, din **Înaltul Împărătesc Firman**, elaborat de Cancelaria Otomană, referitor la constituirea *Adunării Ad-hoc* a Munteniei, argeșenii au optat să-i reprezinte, prin voința exprimată la 17 septembrie 1857, ca deputați, pentru: Scarlat Turnavitu, Dumitru C. Brătianu, Ion C. Brătianu, Tudosie Murgescu. La

rândul lor, muscelenii i-au preferat pe: Ștefan Golescu, Alexandru G. Golescu (*Negru*), Constantin D. Aricescu, Ion Tică. Printre cei care l-au întâmpinat pe domnul Unirii, Alexandru Ioan Cuza, la București (7 februarie 1859), s-au aflat, împreună cu alți oficiali, piteștenii Nicolae Coculescu și Eftimie Nicolau. Peste câteva luni (iunie 1859), principele vizitează reședința Argeșului, doamna Elena Cuza sosind aici la 3 octombrie 1863. Asemenea momente sunt atestate documentar și în Muscel.

Pe durata *Războiului de Independență* (1877-1878), cei mai mulți argeșeni și musceleni mobilizați au făcut parte din Regimentul 4 *Dorobanți*, Regimentul 2 *Călărași*, Batalionul 4 *Vânători*. Pentru început, *dorobanții* au apărat linia Dunării, apoi, prin ***Ordinul Cartierului General***, vor participa la luptele cu turcii de la Capitanova, Rahova și Vidin, iar unitățile militare ale *călărașilor* s-au aflat în grupul celor ce au cucerit Rahova, Haltagi, Desa, Tatar, Mahala, Smârdan, Inova. *Vânătorii*, având comandamentul la Calafat, vor prelua (25 noiembrie 1878), după finalizarea ostilităților și obținerea succesului scontat, controlul asupra orașului Constanța, contribuind, nemijlocit, la instituirea administrației române pe teritoriul Dobrogei în etapa dintre ***tratatele de pace*** de la San Stefano (19 februarie 1878) și Berlin (13 iulie 1878). Înaintea festivităților din București (8/20 octombrie 1878), Guvernul României, împreună cu viitorul rege, Carol I, concentrează oștirea în *triumful strategic* Pitești-Câmpulung-Târgoviște, ceea ce relevă importanța acordată zonei Argeș-Muscel în finalul conflictului ruso-turc din 1877-1878.

Argeșul și Muscelul s-au racordat eforturilor intrării României în *Primul Război Mondial* (1916-1918), evenimentul favorizând Marea Unire din 1918. Militarii Garnizoanei Pitești se găseau, la 21 august 1916, în zona operațiunilor transilvănene, finalizate defavorabil. Spre sfârșitul lunii noiembrie 1916, se vor deplasa, prin Pasul Buzău, în Moldova, contribuind la obținerea victoriei contra *Centralilor* de la Mărăști (22 iulie – 1 august 1917). După staționarea vremelnică la Iași, Regimentul 4 *Argeș* a trecut Prutul (24 februarie 1918), asigurând ordinea pe timpul dezbaterii ***Hotărârii Unirii Basarabiei cu Statul Român***, cantonând, apoi, la Huși. S-a reîntors, în Pitești, aproape de finalul anului 1918.

Motive speciale determină Guvernul României să consolideze suportul militar din Moldova de Est, unită cu *Patria Mamă* (27 martie 1918), context în care Regimentul 4 *Argeș* a plecat, din București, spre Chișinău (25 februarie 1920), fiind păstrat, acolo, până la 15 septembrie 1922. Peste puțină vreme, regele Ferdinand devenea, în Catedrala din Alba Iulia, primul monarh încoronat al României Mari. Traectorii distincte și glorioase au avut, de asemenea, unitățile militare din

Câmpulung, interferate *Frontului Dobrogean*, culoarului, Mateiaș - Dragoslavele, ori altor aliniamente.

Participarea țării noastre, pentru perioada 1941-1945, la cel de *Al Doilea Război Mondial* (1939-1945), configurează prim-planul evenimentelor etapei respective. Ofensiva spre est, începând cu 22 iunie 1941, alături de *Axă*, s-a motivat prin obligația istorică a reintegrării Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutului Herța în teritoriul autohton. Reliefăm aspectul că, după *notele ultimative* ale Guvernului Uniunii Sovietice (26 și 28 iunie 1940), mai multe familii de români, refugiate din provinciile amintite, se vor stabili în Argeș-Muscel, găsind, aici, adăpost, locuri de muncă, respect, afecțiune. Reorientarea politicii externe a României (23 august 1944) determină angajarea unor unități militare locale pe *Frontul de Vest*, până în Slovacia și Austria, reeditându-se, comparabil, tragediile umane din *etapa estică* a războiului. Anii 1941-1945 au mărit contribuția de sânge a cetățenilor din Argeș-Muscel pe *Altarul sacrificiului suprem*, ridicat, spiritul pentru pacea, democrația, libertatea, independența popoarelor. După capitularea Germaniei fasciste, detașamente sovietice ocupă baze apropiate orașelor Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, fiind retrase în 1958. Numele concetățenilor noștri, căzuți la datorie pe timpul Războiului *Neatârării* (1877-1878), Campaniei Balcanice (1913) și *conflagrației* mondiale (1916-1918; 1941-1945) sunt consemnate în opera comemorativă *Argeș. Cartea Eroilor* (1984).

Debutul exprimării regimului comunist postbelic, instaurat sub tutela Moscovei, a determinat constituirea unor grupări opozante, deosebit de active fiind cele subordonate ofițerilor Gheorghe Arsenescu și Toma Arnăuțoiu, denumite *Haiducii Muscelului*. Anihilarea din partea Securității Statului survine în deceniul șase al secolului XX. Mai mulți *partizani* și susținători au fost capturați, judecați, condamnați la ani grei de închisoare, sau executați. Totodată, în reședința Argeșului a existat *temnița detenției drastice*, unde s-au folosit *tehnici ingenioase de reeducare a deținuților prin tortură*, generând sintagma *Experimentul Pitești*, evocat, după 1989, prin simpozioane naționale și internaționale. Pentru așezările sudice, atitudinea ostilă a vizat, prioritar, contracararea *colectivizării* agriculturii și expropriierilor executorii.

Conceptele perioadei decembrie 1947 (abolirea monarhiei și instaurarea Republicii Populare Române) – decembrie 1989 (Revoluția antitotalitară) au conferit zonei Argeș-Muscel o anumită identitate contradictorie, în sensul anulării, de exemplu, a *pluripartidismului* organizațional local, prin impunerea *exclusivismului piramidei dominante*, fenomen suprapus, favorabil redimensionării structurilor urbane, industrializării intensive, constituirii marilor ferme agricole,

eradicării analfabetismului și a șomajului, menținerii echilibrului religios, acordării anumitor facilități școlare sau profesionale.

Ideile promovate în etapa interbelică, de liderii naționali originari din această parte a României, liberalii Ion I.C. Brătianu (1864-1927), Vintilă I.C. Brătianu (1867-1930), țărâniștii Armand Călinescu (1893-1939), Ion Mihalache (1882-1965), ori de alți militanți apropiați doctrinar, au fost total repudiate după 1948. Concomitent, numeroși militanți ai *partidelor istorice* erau marginalizați, suportând anii detenției prelungite. *Parlamentarismul* de stânga a propulsat, în arena vieții politice, numele savantului endocrinolog, Constantin I. Parhon (1874-1969), născut la Câmpulung, Muscel, președinte fondator al Prezidiului Marii Adunări Naționale (1947-1952), dar și pe Nicolae Ceaușescu (1818-1989), deputat de Pitești în forul suprem legislativ, vreme de 17 ani (1952-1969), devenit primul președinte al Republicii (1974-1989).

Până în 1990, Argeșul a fost, timp îndelungat, a *patra putere* industrială *etatistă* a României contemporane, deținând *monopolul* fabricării autoturismelor, primordialitatea Platformei Petrochimice *Pitești-Sud*, prevalența anumitor ramuri prelucrătoare, ori din domeniile energiei electrice și nucleare, silviculturii, pomiculturii, viticulturii, construcției de școli, spitale, apartamente, mari complexe comerciale. Ca urmare, începând cu 1966, semnificativ, zeci de delegații străine, de pe toate continentele, au vizitat municipiul Pitești, considerat *arhetip* al aplicării ***Doctrinei dezvoltării socialiste multilaterale***. La 22 decembrie 1989, principalele instituții publice din această parte a României erau ocupate, totuși, *fără violență*, de contestatarii vechiului regim, reprezentanții lor fiind instalați la conducere prin voință populară.

După 1990, argeșenii și muscelenii s-au readaptat, într-un timp relativ scurt, la principiile inițiativei individuale, liberalizării prețurilor, concurenței de piață, sistemului financiar actual, privatizării, sensurilor continentalizării. Preocupările economice și sociale au rămas, aproximativ zece ani, *plurivalente*. Ca dovadă, restructurarea întreprinderilor nu a generat o rată exagerată a disponibilizărilor, capitalizarea străină s-a exprimat vizibil, iar ritmul constructiv a fost evident. Succese convingătoare au obținut: Compania *Dacia – Renault*, din Mioveni; fabricile de echipamente auto de la Pitești; unitățile prelucrătoare cu profil alimentar. Totuși, după 2000, potențialul industrial al Argeșului, comparativ cu nivelul anului 1989, a scăzut considerabil: disoluția, în cea mai mare parte, a platformelor *Pitești-Nord*, *Pitești-Sud*, *Câmpulung*, *Curtea de Argeș*; pierderea surselor de materii prime și a piețelor de desfacere; intrarea în insolvență; scăderea veniturilor salariale; exodul forței calificate de muncă; falimentul multor firme mici și mijlocii;

reducerea investițiilor bugetare autohtone.

Astăzi, sunt puțini agenți economici care au potențialul relevant sau își asumă proiecte strategice, municipiul Pitești având tendința să devină *placă turnantă* a speculațiilor bancare sau comerciale, interne ori internaționale, dar mai puțin bază productivă. Ritmul atragerii investitorilor străini s-a diminuat. Este lăudabil faptul că aici s-a edificat unul dintre cele mai mari *campusuri* universitare de stat ale României, zona centrală este reabilitată, orașul continuă să se transforme, primăvara, într-o adevărată *capitală a lalelelor*, viața politică locală oferă diverse alternative, iar instituțiile culturale și eclesiastice afișază programe diferențiate. Particularități specifice prezintă și celelalte localități din Argeș-Muscel. Apartenența României la *NATO* (2004) și Uniunea Europeană (2007) incumbă solidaritate internațională, inclusiv în *teatrele externe* operaționale, favorizează optimismul pentru depășirea incertitudinilor pasagere, cauzate, printre altele, de efectele crizei mondiale virulente, conflictele militare zonale, afirmarea extremismului.

*

*   *

Enciclopedia Argeșului și Muscelului dorim să fie, pe cât posibil, *Cartea de identitate* a oamenilor și locurilor acestui areal, suprapusă, concluziv, specificității românești. Prin urmare, integrată lucrărilor de factură asemănătoare, face trimiteri, alfabetic, la: persoane remarcate de-a lungul timpurilor, origine sau stabilite definitiv în Argeș-Muscel, ori cu activitate relevantă, peste zece ani, dedicată spațiului enunțat; familii renumite; localități; repere economice; instituții publice; foruri științifice și administrative; organizații și asociații; mijloace *media* importante; așezăminte religioase; toponime, hidronime, oronime specifice zonei; rezervații naturale; monumente, locuri istorice, edificii reprezentative; glosar selectiv; inițiative durabile.

Ideea oportunității elaborării ***Enciclopediei Argeșului și Muscelului*** s-a conturat în primăvara anului 2003, pe timpul conducerii, ca decan al Facultății de Istorie, Filosofie, Jurnalism, astăzi, Facultatea de Științe Socio-Umane a Universității din Pitești, urmărind, prin această inițiativă, orientarea instituției spre viața *Cetății*. De atunci, au trecut 11 ani! Permanent, ne-au călăuzit cuvintele învățatului roman Lucius Annaeus Seneca (55 î.Hr.~41 d.H.); „*Ceea ce rațiunea nu izbutește, izbutește adesea vremea*”. Așa s-au petrecut lucrurile și în atare demers! Primii care au subscris conceptului din 2003, lansat de semnatarul acestor rânduri, au fost statornicii noștri colaboratori la scrierea volumelor despre reședința Argeșului: ***Pitești. Ghid de oraș*** (1985); ***Pitești.***

Pagini de istorie (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008). Sunt listate, bibliografic, alături de *Municipiul Pitești pe noi coordonate* (1969); *Pitești. Memento* (1983, 2008); *Pitești. Microalbum* (1988). Este vorba de juristul Silvestru D. Voinescu (1935-2005), director emblematic al Bibliotecii Județene Argeș (1964-2004), și profesorul Paul I. Dicu (1926-2008), multă vreme secretar al Societății de Științe Istorice, Filiala Pitești. S-au raliat, imediat: Octavian Mihail Sachelarie, directorul Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș; Ileana Bălan, directoarea Bibliotecii Universității din Pitești; Spiridon Cristocea, directorul Muzeului Județean Argeș; Filofteia Pally, directoarea Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, Argeș, deveniți redactori responsabili pentru cele patru volume preconizate, ulterior, toți cei nominalizați în *colegiul redacțional* și *casetele tehnice*: redactori de specialitate, documentariști, lectori, tehnoredactori, operatori, consilieri editoriali, alți furnizori de informații.

Documentele primare, respectiv *Criteriile orientative privind elaborarea Enciclopediei* și *Fișa personală de identificare*, le-am definitivat, împreună cu profesorul universitar, doctor în biologie, Radu Gava (26 august 2006), folosind laboratorul său de la ultimul etaj al Muzeului Județean Argeș, având o excelentă deschidere vizuală asupra panoramei municipiului Pitești. Finalizarea variantei electronice (26 august 2014), a beneficiat de aceeași locație. Multe texte ale etapei inițiale amintite au fost *procesate* de Iulia Elisabeta Ciucă (Biblioteca Județeană Argeș), iar ultimele, de Maria Dinu Sachelarie (Muzeul Golești), exprimând, constant, disponibilități favorabile proiectului invocat.

Pentru început, ne-am propus să prezentăm: voievozii Argeșului și Muscelului; academicienii din diferite domenii; oamenii politici și de stat importanți (șefi de stat și de guvern, miniștri, miniștri adjuncți, conducători de departamente și de agenții guvernamentale); parlamentarii din toate etapele temporale; înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, ori ai altor culte religioase; prefectii de Argeș și Muscel; președinții, vicepreședinții, secretarii generali ai consiliilor regionale sau județene administrative; primarii urbani, liderii locali, inclusiv cei ai comunităților mai mici. Relevantă au faptele lor perene.

Totodată, s-au luat în calcul: scriitorii, care sunt membri ai uniunii de profil (prozatori, dramaturgi, poeți, critici literari, memorialiști); compozitorii și plasticienii (membri ai asociațiilor din domeniu); dirijorii cunoscuți pe plan național, interpreții de operă și operetă, criticii și istoricii de artă; generalii, alți comandanți militari cu merite deosebite; eroii evenimentelor contemporane, căzuți în rezistența antitotalitară, opozanți ai *Experimentului Pitești*, implicați în *holocaust*, ori uciși

în teatrele externe de operațiuni; diplomații (ambasadori, șefi de consulate, atașați, reprezentanți ai României la forurile sectoriale, continentale sau mondiale); călătorii și expediționarii, originari din Argeș-Muscel.

De asemenea, am dorit să evidențiem: profesorii universitari; autorii și cercetătorii remarcați în matematică, informatică, fizică, chimie, biologie, geografie, filosofie, sociologie, psihologie, pedagogie, științe ale educației și comunicării; istoricii și cercetătorii prolifici din arhive, muzee, edituri; arhitecții și constructorii recunoscuți în breaslă; juriștii de prestigiu (teoreticieni, procurori, judecători, avocați, notari); medicii, farmaciștii, laboranții integrați sistemului național; actorii de teatru, film, radio și televiziune, având rezonanță meritorie; creatorii și interpreții de muzică ușoară și folclor; analiștii fenomenului cultural, publiciștii, managerii, alte persoane implicate în spiritualitatea argeșeană și musceleană.

Un loc distinct îl ocupă: marii proprietari funciari și industriașii tradiționali; oamenii de afaceri cu succese reale în actualitate; inovatorii și inventatorii de renume; inginerii, economiștii, comercianții, finanțiștii, bancherii de prestigiu, filantropii, exprimând valențe multiple și benefice; agronomii, fermierii, arendașii, cercetătorii în științe agricole și silvice, astronomii, astrologii; cadrele didactice din învățământul preuniversitar, care au obținut gradul I, ori titluri doctorale, sunt autori de manuale, cu preocupări de mai mare cuprindere, inclusiv cărți editate; jurnaliști apreciați din presa scrisă și audio-vizuală, comentatorii, analiștii, directorii și patronii de publicații, edituri, tipografii; sportivii de performanță și antrenorii, organizatorii de mari competiții, luându-se în calcul: titlul de campion național, locurile I, II, III la Jocurile Olimpice, campionatele mondiale, europene, balcanice, universitare.

După cum se poate observa, comparativ cu segmentele tematice anterioare, criteriile noastre enciclopedice, grupate în *volumele I, II, III, IV*, sunt mult mai generoase. Ultimul (*S-Z*) cuprinde, pe lângă literele amintite: *glosarul selectiv*, *20 de anexe* și bibliografia *specială*. *Prin tipografiere, se va adăuga indicele de persoane*. S-au evitat, cu mici excepții, prescurtările de cuvinte și despărțirile în silabe, iar pentru cazurile când numele unor persoane este repetat, se face trimitere, prin (v.), la enunțul cardinal.

Proiectul s-a lansat, joi, 5 octombrie 2006, în Sala de Conferințe *Gheorghe Ionescu-Gion* a Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș, director, dr. Octavian Mihail Sachelarie. Instituția centenară devenea atât locația preferențială, cât și principalul suport documentar sau logistic al *enciclopediștilor*. Aspectul presupunea, însă, conlucrarea cu toate bibliotecile, muzeele și alte

unități din teritoriul. De atunci, în fiecare zi de luni a săptămânii, redactorii, împreună cu furnizorii de informații, s-au revăzut, sistematic, în spațiile instituției amintite pentru *Volumul I (A-C)*, ulterior, la: Biblioteca Universității din Pitești, *Volumul II (D-K)*; Muzeul Județean Argeș, *Volumul III (L-R)*; Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, *Volumul IV (S-Z)*.

Au răspuns invitației, acceptând dezvoltarea acestui proiect, importanți oameni de cultură, autori apreciați pentru scrierile lor, specialiști din domenii convergente, manageri cu experiență, studenți, alți cetățeni. Cercul colaboratorilor, din care fac parte persoane de vârste sau orientări ideologice diferite, a rămas permanent deschis, ceea ce determină să ni se alăture, pe parcurs, valoroși *confrați*. Există însă și cazuri *solitare* când, din diferite motive, s-a *declinat* opțiunea preliminară. Împreună, constituim o adevărată *echipă interdisciplinară*, înscrisă în casetele tehnice, demonstrând, constant, onestitate, disponibilitate, un binevenit spirit lucrativ, dominat de optimism, responsabilitate, deschidere spre dialog.

De altfel, reuniunea din 5 octombrie 2006, precizată anterior, nu a presupus *sine qua non* prezența unor oficiali din partea Prefecturii, consiliilor județean sau municipale, întrucât am dorit să *inducem*, cu deosebire în acest caz, *voluntariatul și onorabilitatea civică*, promovate frecvent prin diverse îndemnuri ale structurilor Uniunii Europene, din care facem parte, după 1 ianuarie 2007, împreună cu alte 26 de state.

Un prim bilanț îmbucurător s-a realizat după un an, la 8 octombrie 2007. Atunci, portofoliul primordial cuprindea, deja, 1 425 de *potențiali candidați* pentru a fi prezentați în paginile *Enciclopediei*. Totuși, s-au convenit: continuarea documentării asupra persoanelor, dar și extinderea lucrării, prin prezentarea localităților, instituțiilor, principalilor agenți economici, structurilor naturale, mijloacelor *media*, asociațiilor obștești; stabilirea unor *căi de comunicare* cu foruri științifice din Capitală: identificarea argeșenilor sau muscelenilor aflați în diverse zone ale țării ori peste hotare: diversificarea colaborării cu persoane având preocupări asemănătoare, din București și reședințele județene ale României; atragerea anumitor parteneri *media*. Termenul finalizării primului volum (doi ani), stabilit, aprioric, s-a prelungit, fiind raportat la densitatea și multitudinea consemnărilor. Era decisă, concomitent, înființarea *Clubului Enciclopediștilor din Argeș – Muscel*, asociație apolitică promovând voluntariatul specialiștilor pentru elaborarea acestei opere monumentale.

Pe lângă bibliografia lecturată sau fondurile arhivistice consultate, un loc aparte îl ocupă discuțiile purtate, nemijlocit, de redactorii pe domenii, cu persoanele în viață. Ultimul aspect

presupune atât asumarea morală a autenticității celor relatate, cât și oferirea anumitor detalii esențiale, necesare viitorilor *enciclopediști*, scutiți de eforturile depuse prin strădaniile noastre. Conservând, așadar, esența evoluției zonei Argeș-Muscel în ultima jumătate de secol, vom amplifica durabilitatea seculară perpetuă a tot ceea ce ne înconjoară.

Conținutul descrierilor enciclopedice se preconizează să fie realist și echilibrat, *disociat*, pe cât posibil, de conotații politice, subiectivism, influențe colaterale. Susținem, profesional, concepția analistului american, Charles Beard (1874-1948), care concluzionează: „*Istoricul trebuie să fie, în primul rând, un fiu al vremii sale*”. Sperăm să ne integrăm, cu succes, sensurile nepărtinitoare, formulate prin diversitatea relatărilor, multe având un anumit grad de noutate și originalitate.

Așa, de exemplu, pentru prezentarea individuală s-a pornit de la ideea că toate numele listate sunt importante, fiind *departajate*, însă, prin ceea ce am numit *etaje informale*, implicând, ca succesiune: locul și data nașterii, iar acolo unde a fost cazul, ale decesului (sat, comună, oraș, județ), substituite, uneori, din lipsa certitudinilor, prin secole; profesia *tutelară* și adiacentă; stabilirea în Argeș sau Muscel a specialiștilor originari din alte zone, dar care s-au identificat, cel puțin 10-15 ani, prin realizări selective, cu arealul adus în discuție; studii liceale și universitare, eventual doctorale, stagii externe de specializare; etapele exprimării *productive*; listarea a maximum *cinci* elaborări reprezentative (volume, proiecte de arhitectură, edificii finalizate, roluri scenice, creații muzicale, expoziții plastice, succese tehnice, manageriale, științifice); domenii de excelență; contribuții distincte la evoluția anumitor fenomene; nuanțarea diferențiată a recunoașterilor publice antume sau postume.

Generalizând asemenea criterii, s-a renunțat la prezentarea, de exemplu, a unor importanți actori de teatru (Gheorghe Leahu, Colea Răutu), care s-au aflat, temporar, la Pitești, ca și în cazul unor renumiți constructori, arhitecți, scriitori, informațiile aferente fiind *livrate* județelor de origine. Spațiile alocate în pagină au pornit, ca principiu, de la *primordialitatea* conferită voievozilor, academicienilor, patriarhilor, creatorilor de excepție, până spre celelalte calități comunitare sau individuale. Oferim cititorilor latitudinea de a concluziona singuri asupra demersurilor întreprinse de cei prezentați în *Enciclopedie*, valorizând, opțional, *etajele informale* amintite mai sus.

Cei 73 de redactori specializați, înscriși în *Caseta autorilor*, semnează, folosind inițiale proprii, consemnările care le aparțin, respectiv (alfabetic): Valeriu Florian **Alexiu** (V.F.A); Tiberiu Cristian **Avrămescu** (T.C.A.); Nicolae **Badea** (N.N.B.); Ilie **Barangă** (I.I.B.); Ion **Băcanu** (I.S.B.); Ion **Bădescu** (I.G.B.); Ileana **Bălan** (I.A.B.); Dănuț **Bica** (D.I.B.); Manole **Bivol** (M.M.B.); Iulia

Boghirnea (I.F.B.); Constantin **Budan** (C.D.B.); Ion **Bulacu** (I.T.B.); Constantin **Capătă** (C.G.C.); Constantin **Cârstoiu** (C.C.C.); Gheorghe **Chița** (G.F.C.); Iulia Elisabeta **Ciucă** (I.E.C.); Remus Petre **Cîrstea** (R.P.C.); Ion **Cojocaru** (I.I.C.); Eugenia **Constantinescu** (E.V.C.); Grigore **Constantinescu** (G.I.C.); Spiridon **Cristocea** (S.I.C.); Aurelian **Dianu** (A.A.D.); Ion M. **Dinu** (I.M.D.); Marin **Dragomir** (M.T.D.); Dumitru **Drăguț** (D.G.D.); Petre **Dumitrescu** (P.A.D.); Ion **Fîntîneru** (I.M.F.); Ion **Focșa** (I.G.F.); Radu **Gava** (R.G.G.); Dumitru **Gherăsoiu** (D.I.G.); Gheorghe **Hera** (G.A.H.); Elena **Heroiu** (E.F.H.); Dumitru D. **Ilie** (D.D.I.); Nicolae **Ionescu** (N.C.I.); Zicu Gheorghe **Ionescu** (Z.M.I.); Nicolae **Leonăchescu** (N.P.L.); Adrian **Mahu** (A.H.M.); Teodor **Mavrodin** (T.N.M.); Ioana Iulica **Mihai** (I.I.M.); Nicolae **Mihăilescu** (N.I.M.); Nicolae **Moiescu** (N.I.M.); Ion Marius **Motreanu** (I.M.M.); Liviu Valentin **Motreanu** (L.V.M.); Alexandru **Mulțescu** (A.I.M.); Simona **Nagîț** (S.C.N.); Claudiu **Neagoe** (C.I.N.); Nicolae **Necșoiu** (N.I.N.); Gheorghe **Nicolescu** (G.I.N.); Vasile **Novac** (V.G.N.); Margareta **Onofrei** (M.M.O.); Filofteia **Pally** (F.C.P.); Lucreția **Picui** (L.I.P.); Ion **Pietrăreanu** (I.D.P.); Ilie **Popa** (I.I.P.); Petre **Popa** (P.N.P.); Cornel **Popescu** (C.C.P.); Grigore **Popescu** (G.N.P.); Silvia **Popescu** (S.P.P.); Marius **Postelnicescu** (M.I.P.), Vintilă **Purnichi** (V.N.P.), Marin **Rădulescu** (M.G.R.); Maria **Dinu Sachelarie** (M.D.S.); Octavian Mihail **Sachelarie** (O.M.S.); Mariana **Sârbu** (M.C.S.); Constantin **Siman** (C.I.S.); Marian **Stoica** (M.M.S.); Gheorghe **Soare** (G.G.S.); Gheorghe **Șovar** (G.D.Ș.); Ion **Ștefan** (I.I.Ș.); Sevastian **Tudor** (S.M.T.); Dumitru **Văduva** (D.I.V.); Constantin **Vărășcanu** (C.M.V.); Silvestru D. **Voinescu** (S.D.V.). Cei decedați după 2006 apar în chenar. *Casetele tehnice* listează, preferențial, consultanții științifici, respectiv universitarul emerit Nicolae Leonăchescu și academicianul Gheorghe Păun, urmași de alte 90 de persoane implicate, benevol, în activitățile specifice redactării acestei lucrări.

Preocupările privind elaborarea *Enciclopediei Argeșului și Muscelului* s-au interferat Hotărârii Consiliului Județean Argeș, președinte, Constantin Nicolescu, pentru a organiza, începând din 2007, *Întâlnirile de la Golești*. Anumite detalii, furnizate *virtual* sau *tradițional* de invitați, au completat, iar uneori au suplinit, datele oportune *creionării portretistice* a celor cuprinși în *tomurile* succesive. Informațiile curriculare sunt oferite, sistemic, de Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, director general, Filofteia Pally, care editează anual, pentru cei gratulați cu *titluri* și *diplome*, volumul dedicat *fiilor și cetățenilor de onoare* ai Argeșului.

După cum se va constata, în *Enciclopedie* există un segment mai puțin abordat până acum, referitor la *familii importante* din etapele medievală, modernă și contemporană. Acceptând premiza conform căreia renumele satelor sau orașelor din Argeș-Muscel se conturează, primordial, prin eforturile locuitorilor din comunitatea respectivă, dublate de inițiativele *gospodarilor oficiali*,

subscriem, ideii că *paternitatea* multor înfăptuiri rezidă în *succesul familial*, regăsit uneori convingător, dincolo de limitele geografice ale așezărilor aborigene.

Realitatea întâlnită ne-a determinat să luăm în calcul familii remarcate prin cel puțin trei generații, ai căror membri s-au distins de-a lungul etapelor istorice. Sociologia *neamurilor autohtone* se impune a fi extinsă și *revigorată*, cu deosebire în etapa febrilă a *amalgamării* demografiilor continentale. Aceleași criterii vizează fenomene precum: industrializarea, modernizarea agriculturii, reconstrucția urbană sau rurală, conservarea spiritualității laice și religioase, activitățile economice și culturale prestate de români în țări europene, asiatice, africane, americane, prezența militară pe fronturile menținerii păcii și stabilității universale.

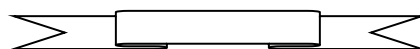
Sistematizarea surselor, evaluarea și completarea ulterioară a paginilor *Enciclopediei Argeșului și Muscelului* direcționează, pentru lectură primară, *postarea* conținutului pe *internet*. Astfel: la 15 iulie 2008, s-a livrat cititorilor *Volumul I (A-C)*, identificat, distinct, pe *site-ul* Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș; *Volumul II (D-K)*, oferit utilizatorilor de Biblioteca Universității din Pitești, se foiletează din vara anului 2010; spre mijlocul anului 2012, s-a introdus, virtual, *Volumul III (L-R)*, demers gestionat prin Muzeul Județean Argeș; în octombrie – noiembrie 2014, se va implementa *Volumul IV (S-Z)*, grație preocupării Muzeului Viticulturii și Pomiculturii Golești

Toate literele se vor putea accesa, însă, concomitent, pe adresele electronice ale celor patru instituții, constituind un *corpus* unitar. Depozitarul *arhivei* este Secția *Colecții Speciale* a Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș. La timpul potrivit, *Enciclopedia Argeșului și Muscelului* se va tipografia.

Sugestiile și comentariile dumneavoastră sunt binevenite!

Prof. univ. dr. **Petre POPA**

Pitești, 16 august 2014

S

SACHELARIE (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Topoloveni, Muscel. Proprietari rurali și urbani, preoți, funcționari publici sau de stat, medici, cadre didactice, oameni de cultură, economiști, sociologi, psihologi, ziariști, publiciști, manageri. Mai cunoscuți: **Scarlat**, preot, inițiatorul învățământului din Topoloveni; **Nicolae S. Scărlătescu/Sachelarie** (Topoloveni, 1858 - Topoloveni, 11 aprilie 1909), preot, notar, învățător, Topoloveni, patru fii; **Visarion N. S. S.** (Topoloveni, 1894 - 29 octombrie 1917), căpitan, erou al Primului Război Mondial; **Octavian N. S. S.**, medic militar; **Corneliu N. S.** (v.); **Nicolae N. S.** (Topoloveni, 1900 - Topoloveni, 1949), șase copii; primar, Topoloveni (1945-1947), implicat în realizarea reformei agrare (1945), desfășurarea primelor alegeri parlamentare postbelice (19 noiembrie 1946), diversificarea economiei locale; președinte, Comisia de Reformă Agrară; **Virgil S.** (Topoloveni, 1890 - Topoloveni, 27 septembrie 1924), medic veterinar, studii liceale în București și universitare, la Paris, Franța; **Alexandrina C. S.** (Topoloveni, 30 iunie 1924 - Topoloveni, 2 aprilie 2010); profesoară, gradul I, *limba și literatura română*; Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1942), Universitatea din București (1948); activitate didactică permanentă, instituții de învățământ din Topoloveni; **Mihail C. S.**, funcționar, frate cu **Alexandrina C. S.**; **Cornelia M. D. S.** (n. Topoloveni, 11 iunie 1946), profesoară, *limbile română și franceză*; fiica lui **M. C. S.**; Școala Medie Topoloveni (1964), Universitatea din București (1969), activitate didactică permanentă, școlile Vișina, Dâmbovița și Topoloveni, Argeș; **Octavian Mihail M. S.** (v.); **Nifon V. S.**, jurist; fiul lui **Virgil S.**; Liceul Economic Pitești, Universitatea din București; activitate specializată instituții judiciare din Argeș; **Mihaela V. S.**, fiica lui **Virgil S.**, soră cu **Nifon V. S.**; **Maria D. S.** (n. Călinești, Argeș,

14 februarie 1984), jurnalist, muzeograf; fiica lui **Gheorghe Dinu** și a **Corneliei M. D. S.**; Liceul Teoretic *Ion Mihalache*, Topoloveni (2002), Universitatea din Pitești, Argeș (2006); activitate specializată: Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș (2007-2008); Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș (2008~); studii, articole, interviuri, comentarii, traduceri, publicațiile: *Juventus*; *Orizont economic argeșean*; *Museum*; **Elena O. M. S.** (n. Pitești, 19 ianuarie 1989), psiholog; Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (2007), Universitatea din Pitești (2010), stagiul, *psihologie clinică*, București (2012); activitate specializată: *voluntariat*, Spitalul Militar și Spitalul *Alexandru Obregia*, București (2012-2013); cabinet individual, Pitești (2013~). Conexiuni cu familiile: Dinu și Badea, (Topoloveni); Cojanu (Negrași). Numeroase atestări documentare. Aprecieri publice. (**F.C.P.**)

SACHELARIE, Corneliu N. (Topoloveni, Muscel, 11 noiembrie 1895 - Topoloveni, Muscel, 20 februarie 1949). Învățător, animator cultural, publicist. Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*, Câmpulung, Muscel (1915). Activitate didactică permanentă. Școli din Dâmbovița (1915-1916) și Topoloveni (1918-1949). Combatant: Primul Război Mondial, *Frontul din Dobrogea (1916)*, *prizonier în Bulgaria*; *Al Doilea Război Mondial*, Serviciul Feroviar (1941-1945). Președinte fondator, Topoloveni: Căminul Cultural Goleștii Badii (1927); Societatea Culturală *Dumitru Mihalache* (1932); echipa de teatru (1932). Scriere importantă, *Monografia comunei Topoloveni* (facsimile). Colaborator, revistele *Muscelul nostru*, *Vremea Nouă*. Pasionat de etnografie, folclor, excursii documentare. Apropiat idealurilor promovate de Constantin Dobrescu-Argeș (v.), Tudor Mușatescu (v.), Ioan Răuțescu (v.), Ion Mihalache. Aprecieri publice antume și postume. (**I.M.D.**)

SACHELARIE, Octavian Mihail M. (n. Topoloveni, Argeș, 14 iulie 1954).

Sociolog, manager, om de cultură. Liceul Teoretic, Topoloveni (1973), Universitatea din București (1978). Stagiul în Italia (1992). Doctorat, *sociologie*, București (2003). Activitate permanentă, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș: prelucrare carte (1979-1998); director adjunct (1998-2005); director (2005~). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești, Argeș (1998~). Volume importante: *De la mentalitatea bibliofagă la Evenimentul Zilei* (2002); *Probleme de sociologia educației* (2002, în colaborare); *Introducere în managementul de bibliotecă* (2003, în colaborare); *Sociologia comunicării* (2006, în colaborare); *Triunghiul cunoașterii. Carte, lectură, bibliotecă* (2011). Numeroase studii, articole, emisiuni *media*, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Colegii redacționale, revistele: *Cultura*, *Paideia*, *Biblioteca*, *Philosophia militans*, *Bibliosphere*. Contribuții la: redefinirea caracterului enciclopedic al instituției; orientarea programelor educaționale spre cerințele Uniunii Europene; informatizarea serviciilor pentru cititori; promovarea imaginii valorilor din Argeș-Muscel. Membru, Consiliul de Conducere, Institutul Cultural Român, București (2012~), alte foruri profesionale în domeniu. Aprecieri publice. (M.M.S.)

SAIFERA, Simion (1806 - ?). Proprietar urban și rural, preot romano-catolic. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*. Egumen al Mănăstirii (*Bărăția*). Coordonarea activității preotului, diaconului, iconomului, slugilor și sudiților de la abație. Diverse atestări documentare. (S.I.C.)

SALA DE SPECTACOLE FOSTIROPOL DIN PITEȘTI (1905-1915). Spațiu special amenajat în casele familiei Alexandru Fostiropol (v.), pentru reprezentări de teatru, film, muzică (strada *Șerban Vodă*).

Dotări minime spectacole susținute de companii din București sau alte centre culturale autohtone. Pentru Pitești: trupa de varietăți *Nicolae Ionescu* (1905); instalația cinematografică *Fuchs* (1909). Clădire aflată în zona centrală urbană, stil neoclasic românesc, edificată la sfârșitul secolului XIX, proprietar inițial, Ion Purcăreanu (v.), devenită, ulterior, Restaurantul *Argeș*. Retrocedată moștenitorilor (2000), închiriată, astăzi, unor agenți economici străini (parterul). Diverse atestări documentare. (I.G.F.)

SALA DE SPECTACOLE LA HÂRDĂU, PITEȘTI (Sfârșitul secolului XIX – Începutul secolului XX). Spațiu special amenajat pentru întruniri publice, reprezentații teatrale, reuniuni familiale, existent în zona centrală urbană, astăzi, demolat. Suprafață utilă, aproximativ 150 m², aranjamente variabile, iluminat rudimentar (feștile cu seu, apoi, lămpi cu petrol), posibilități de camuflaj. Stagioni intermitente, trupe particulare din București, Craiova, (Dolj), Ploiești, (Prahova), Pitești, Argeș. În prim-plan, actorul Ion Anestin (1847-1919), interpret remareat în rolul Barbu Lăutaru și în *partituri* oferite de Ion Luca Caragiale. Consemnări editoriale, Dumitru Căpitanu, Teatrul *Alexandru Davila. Douăzeci de ani de activitate* (1969), alte atestări documentare. (I.G.F.)

SALA DE SPECTACOLE UNIVERSALA DIN PITEȘTI (1880-1912). Locație edificată, special, pentru adunări publice, reprezentări dramatice, muzicale, de varietăți. Proprietar inițial: Iosif I. Uklar (v.). Clădire reprezentativă pentru orașul Pitești (strada *Lascăr Catargiu*): 15 loji, 72 de locuri rezervate, 42 de locuri *Clasa I*, 62 de locuri *Clasa a II-a*, 50 de locuri la *galerie*; scenă adecvată, două cabine (actori și actrițe), lămpi cu petrol, alte dotări specifice. Cumpărată, în 1890, de Frantz M. Lehrer (v.). Activitate profitabilă agreată de Primăria Pitești (1908). Spectacole susținute de companii din Capitală

și trupe particulare locale. Folosință diminuată după 1909. Spațiu preluat de noul patron Günther/Grigore Iuneș (v.), integrat Fabricii de Butoaie, Pitești (1912). Construcție existentă și astăzi, strada *Crinului*. Diverse atestări documentare. (I.G.F.).

SALA JINGA DIN CÂMPLUNG (1941~). Spațiu urban, amenajat pentru reprezentării cinematografice, teatrale și muzicale, întruniri publice, alte reuniuni comunitare. Spectacole susținute de companii din București, Brașov, Craiova (Dolj), Târgoviște (Dâmbovița), concerte ale formațiilor corale din Pitești (Argeș) și Câmpulung (Muscel), filme artistice sau documentare, conferința sub egida Ligii Culturale, Ateneului Popular, societăților de turism, reuniuni politice, ediltaire, electorale. Locație devenită, prin naționalizare (3 noiembrie 1948), cinematograful *Victoria*. Reabilitări și dotări ulterioare, sporirea gradului de confort, introducerea noilor tehnologii, pentru proiectarea peliculelor, adaptarea la cerințele forurilor administrative și culturale. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SALA SPORTURILOR DIN PITEȘTI (1974~). Edificiu reprezentativ pentru reședința Argeșului, terasa superioară a municipiului, în imediata apropiere a Stadionului *Nicolae Dobrin*. Investigație de stat (1970-1974), proiectant, Institutul de Proiectare, Cercetare și Tehnică de Calcul în Construcții, București (1968), șef de proiect, Ion Mircea Enescu. Executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Oletanu (v.), șef de șantier, Dumitru Gherăsoiu (v.). Soluții tehnologice, unicat în etapa amintită, grinzi din beton precomprimat, deschideri ample, fundații speciale. Recepție preliminară: 1 decembrie 1972, primar, Alexandru Popescu (v.). Îmbunătățiri ulterioare (1972-1974), spații modulare multifuncționale. Numeroase competiții sportive, reuniuni publice, expoziții,

spectacole. Omologări naționale și internaționale. Distinct: Campionatul Balcanic de Volei (1985, seniore); Campionatul European de Handbal, *România - Danemarca* (1993, seniori); Campionatul European de Volei (1997, junioare II). Complementar, Sala de Atletică Grea (1978). Beneficiar: Consiliul Județean pentru Educație Fizică și Sport Argeș; Direcția Județeană de Tineret și Sport Argeș. Diverse atestări documentare. (N.M.I.).

SALONUL CĂRȚII ARGEȘENE (2006~). Reuniune culturală de referință, integrată Sărbătorilor Argeșului și Muscelui, inițiată de Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Pitești, director, Octavian Mihail Sachelarie (v.). Ediții anuale. Expoziții tematice interdisciplinare, standuri cu vânzare amenajate de edituri din Pitești și București, întâlniri cu cititorii, lansări de autor, recenzii, cronici, dezbateri literare, tehnice, economice, eclesiastice. Periodic, *Salonul de Carte Argeș*, inițiatorii (1998; 1999), Inspectoratul pentru Cultură al Județului Argeș, revistele literare, Centrul Cultural, Pitești. Emisiuni *media*, alte atestări documentare. (I.E.C.).

SALONUL DE TOAMNĂ AL CĂRȚII, PITEȘTI (1978-1989). Suită de activități consacrate prezentării noutăților editoriale aparținând autorilor din Argeș-Muscel. Prima ediție: 1 - 10 octombrie 1978, spațiile Bibliotecii Județene Argeș, director, Silvestru D. Voinescu (v.). Scrieri literare diversificate: proză, poezie, teatru, memorialistică, știință, tehnică, artă, istorie, geografie. Expoziții, lansări bibliografice, întâlniri cu cititorii, dezbateri *media*. Invitați onorifici: academicieni, membri ai uniunilor de creație, tipografi, redactori ai ziarelor și revistelor locale, diplomați, actori, muzicieni, alți intelectuali. Importante atestări documentare. (C.C.C.).

SALVAMONT, ARGEȘ (1969~). Structură județeană specializată în prevenirea accidentelor și salvarea turiștilor montani

aflați în dificultate, organizată conform prevederilor **Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 140**, din 1969. Activitate coordonată și finanțată prin Comitetul Executiv al Consiliului Popular Județean Argeș, responsabil, Ion T. Bulacu (v.). Centre zonale pe bază de voluntariat la: Pitești, inițiatori, Ștefan Ciortan, Mario Milata, Luigi Milata, Dorina Irina Mureșanu Popescu (v.); Câmpulung, Vasile Grabovschi, Victor Popa (v.); Curtea de Argeș, Petre Ianculescu, Traian Dumitrescu (v.). Redimensionare funcțională, **Serviciul Public Salvamont Argeș**, atribuții stabilite potrivit **Hotărârii Nr. 9**, din 1995, adoptată de Consiliul Județean Argeș, director, Ion T. Bulacu. Echipe permanente la: Pitești (șef, Cornel Găvănescu); Câmpulung (Alexandru Holboșan); Curtea de Argeș (Nicolae Pleșită); Nucșoara (Valentin Retevoi). Evaluare ulterioară: **Hotărârea Nr. 37**, din 2004, aprobată de Consiliul Județean Argeș, obiective interferate cerințelor continentale, șef serviciu, Ion Sănduloiu. Implicări permanente în: construirea și reamenajarea cabanelor Cuca, Capra, Fereastra Zmeilor, Funduri, Garofița, Grind, Iezer, Scara; edificarea Bazei Salvamont *Cota 2000* Transfăgărășean (1997-2005); dotarea refugiului Bătrâna; refacerea marcajelor turistice; desfășurarea unor intervenții specifice domeniului. Colaborări cu asociații și cluburi sportive, unități sanitare și militare, instituții publice și agenți economici, servicii similare din țară. Stagii de pregătire, demonstrații, raliuri, simpozioane, filme tematice, expediții performante pe trasee din masive renumite ca dificultate (Marius Barbu, Bogdan Dinoiu, Mihaela Dinoiu, Emil Fieroiu, Marius Gane, Cornel Găvănescu, Alexandru Halibei, Gabriel Ruică, Ion Sănduloiu, Teofil Vlad). Diverse consemnări documentare interne și internaționale. Numeroase recunoașteri publice. (R.G.G.).

SALVAREA (1876-1877). Publicație apărută la Pitești, Argeș, primul număr, 18 aprilie 1876. Subtitlu: *Diar politic, literar și*

comercial. Program redacțional, *Comitetul Național – Liberal*, semnatari principali, Nicolae Dimancea (v.), Radu Mihai, Dumitru Buzoianu. Difuzarea ideilor referitoare la: evoluția urbanistică a reședinței Argeșului; obținerea independenței statale de sub Imperiul otoman; stimularea industriei, vieții spirituale, învățământului, altor domenii. Imprimare, Tipografia *Gheorghe Popescu*, Pitești, concomitent cu *Argeșulu și Desceptarea*, primele apărute la sfârșitul secolului XIX în localitate. Consemnări istorice: revista *Familia*, din Oradea, apărută la Budapesta (7 ianuarie 1877); volumul *Publicațiile periodice românești*, tom I, București (1913), de Nerva Hodoș, Alexandru Sadi-Ionescu. Alte atestări documentare. (I.I.B.).

SAMOILĂ, Constantin D. (n. Poenărei, Corbi, Muscel, 18 mai 1938). Inginer constructor, artist plastic, animator cultural. Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1955), Institutul de Construcții, București (1972). Activitate în domeniu, unități specializate din Pitești, Argeș (1958-2000). Distinct: contribuții la reabilitarea și extinderea Memorialului de Război, *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, Argeș (1980-1984). Preocupări constante: *metaloplastie, pictură pe sticlă, șevalet, artă metamorfozată*. Expoziții personale sau de grup: București, Corbi (permanentă), Pitești, Ploiești (Prahova). Exprimări externe: Azerbaidjan, Grecia. Lucrări în diverse muzee și colecții particulare. Membru fondator, Corala *Dumitru Georgescu-Kiriac*, Pitești (1972), numeroase spectacole, turnee externe, evocări. Volume importante (proză): *Din amintirile copilăriei* (2005); *Cântând prin Europa* (2005). Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (S.C.N.).

SAMOILĂ ȘEPTILICI, Tatiana (Criuleni, Basarabia, 4 august 1908 - Pitești, Argeș, 7 iulie 1987). Profesoară, *desen*, artist plastic, *pictură*. *Stabilită la Pitești din 1944*. Studii specializate în domeniu: Chișinău

(Basarabia), *Clasa Șeer Kogan*; București (Atelierul Jean Al. Steriadi); Paris, Franța (1924~1932), *Academia Julian*; *Academia Grande Chaumière*; *Atelierul André Lhote*. Activitate didactică, instituții școlare din București și Pitești. Numeroase expoziții personale sau de grup. Mai importante: București (1936; 1966; 1975; 1983); Pitești (1974; 1975-1978; 1980; 1983). Exprimări externe, state din Uniunea Europeană. Lucrări în diverse muzee și colecții particulare. Membră, Uniunea Artiștilor Plastici din România (1958), fondatoare, Filiala Pitești (1976). Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

SANDA, Alexe (n. Malu, Bârla, Argeș, 2 ianuarie 1926). Lucrător feroviar, literat. Gimnaziul Industrial Miroși, Argeș (1943), Grupul Școlar *Căi Ferate/Mihai Viteazul*, Pitești, Argeș (1953). Activitate productivă, unități specializate, Craiova, Dolj (1953). Activitate productivă, unități specializate, Craiova, Dolj (1953-1986). Volume importante (epigrame, proză umoristică): *Scântei feroviare* (1995); *Haz de necazuri* (1996); *Zâmbete amare* (1998); Slalom printre adversari (1999); *Drăgășanii sub cupola lui Bachus* (1999). Colaborări, revistele: *Albina*, *Urzica*, *Magazin* (București). Semnături în mai multe culegeri, antologii, ziare din țară. Diverse reuniuni tematice, premii în domeniu, comentarii critice. Aprecieri comunitare. (M.M.S.).

SANDU, Alexandru (Secolul XX). Proprietar funciar, militant politic, parlamentar. Membru marcant, Frontul Plugarilor. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională (1948-1952), reprezentând Frontul Democrației Populare. Întâlniri cu cetățenii, propuneri legislative. Susținător al programelor guvernamentale privind: strategia relansării economiei; consolidarea instituțiilor statului; restructurarea administrației locale. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

SANDU, Constantin M. (n. Vitomirești, Olt, 7 octombrie 1911 – Pitești, Argeș, 9 mai 2002). Militant politic, înalt funcționar de stat, parlamentar. Studii tehnice, București. Membru marcant, Partidul Muncitoresc/Partidul Comunist Român. Implicat în campania pentru victoria în alegeri a Blocului Partidelor Democratice (1946). Activitate publică: primar, Târgoviște, Dâmbovița (1946-1948); șef departament, Comitetul de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole/Ministerul Colectărilor, București (1948-1956); președinte, Comitetul Executiv, Sfatul Popular Regional Argeș (1956-1968); prim-secretar, Comitetul Județean Olt, președinte, Consiliul Popular Județean (1968-1979), funcții unificate în 1868. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, circumscripțiile electorale: Băbeni, Vâlcea (1957-1961); Petrești, Dâmbovița (1961-1965; 1965-1969), reprezentând Frontul Democrației Populare. Numeroase inițiative cetățenești, propuneri legislative, interviuri. Contribuții directe la îndeplinirea obiectivelor economice, sociale, culturale administrative ale etapelor amintite în Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea. Distinct, coordonarea programelor privind: extinderea amenajărilor antierozionale; dezvoltarea pomiculturii și viticulturii (45 000 ha, în 1959-1964); înființarea structurilor socialiste de producție în agricultură; organizarea brutăriilor sătești. Importante atestări documentare. Diverse aprecieri comunitare antume și postume. (C.D.B.).

SANDU, Gheorghe (A doua jumătate a secolului XX – Începutul secolului XXI). Economist, manager. Originar din Topoloveni, Muscel. Școala Medie/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș, Institutul/Academia de Studii Economice, București. Documentări externe. Activitate specializată permanentă, Casa de Economii și Consemnațiuni din România: Agenția Topoloveni, Argeș; Filiala Pitești; Sucursala Județeană Argeș (șef serviciu, director

adjunct, director). Preocupări constante pentru edificarea sediului instituției din reședința Argeșului: inaugurarea oficială, 13 mai 1996; arhitect, Pompiliu Soare (v.); constructor, SC *Apartamentul SA*, Pitești, manager, Ion Vasiliu (v.); suprafață, 2 400 mp. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (T.C.A.).

SANDU, Gheorghe N. (n. Pietroșani, Muscel, 22 noiembrie 1934). Inginer, *petrol, gaze și geologie*, manager. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1953), Institutul de Petrol și Gaze, București (1959). Activitate productivă: Întreprinderea de Foraj, Piatra Neamț, tehnolog; (1959-1960), șef secție (1960-1963), șef-serviciu (1963-1965); Întreprinderea de Morărit și Panificație, Argeș, Pitești, inginer-șef (1966-1969), director (1969-1976); Schela de Foraj, Bascov, Argeș, inginer principal (1976-1978, 1983-1986), șef-secție (1978-1981); Întreprinderea *Rompétrol*, București, șantier foraj și extracție țitei, Algeria (1981-1983), Irak (1986-1987). Contribuții la: dezvoltarea activităților petroliere din Moldova și Muntenia; construirea Fabricii de Pâine, Găvana, Pitești (1969); extinderea *secțiilor* de panificație din Câmpulung și Curtea de Argeș; promovarea externă a experienței românești în domeniile enunțate. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (I.D.P.).

SANDU, Ion D. (n. Jupănești, Coșești, Muscel, 21 mai 1936). Inginer mecanic, profesor gradul I, *tehnologie*, manager. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1954), Institutul Politehnic, Galați (1959). Activitate productivă: Șantierul Naval Oltenița, Giurgiu (1960-1963); Întreprinderea de Poduri Metalice și Prefabricate din Beton/*Metabet*, Pitești (1963-1966). Director: Școala Profesională (1966-1969) și Grupul Școlar *Căi Ferate* (1970-1982) din Pitești. Preocupări didactice permanente privind:

edificarea complexului școlar specializat, dotarea laboratoarelor și a cabinetelor de profil, eficientizarea practicii elevilor, sporirea prestigiului instituției în Viața Cetății. Responsabil: Cercul Pedagogic Județean al Inginerilor și Maiștrilor din Învățământ (1978-1998); Comisia Metodică a Inspectoratului Școlar, în vederea acordării gradelor didactice titularilor disciplinelor tehnice; Centrul de Perfecționare al Departamentului Căilor Ferate pentru Școli Profesionale și Licee. Colaborator, Institutul de Cercetări Științifice al Transporturilor Feroviare din România. Studii, articole, referate, interviuri, reuniuni tematice. Diverse aprecieri comunitare. (D.I.G.).

SANDU, Ion I. (n. Bălilești, Muscel, 16 octombrie 1925 – Pitești, Argeș, 2 noiembrie 2004). Inginer mecanic, funcționar public, manager. Liceul Industrial, Pitești (1950), Institutul Politehnic, Cluj (1955). Documentări externe. Activitate productivă, Uzina de Piese Auto *Vasile Tudose*, Colibași, Argeș (1955-1960): șef, Secția Acoperiri Metalice; Serviciul Tehnic de Calitate. Președinte, Comisia Economică a Orașului Pitești (1960-1962), expert, *construcții de mașini*, Comisia Economică a Regiunii Argeș (1962-1968). Inspector-șef, Inspectoratul Județean Argeș pentru Controlul Calității Produselor (1968-1985). Distinct: instituirea unor criterii favorabile respectării parametrilor de fabricație, în contextul promovării la export a produselor realizate pe noile platforme industriale din Argeș-Muscel; coordonarea investiției pentru edificarea sediului Inspectoratului de la Pitești. Studii, articole, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Aprecieri comunitare antume și postume. (I.D.P.).

SANDU, Marian (n. Ploiești, Prahova, 5 mai 1982). Sportiv de performanță, *lupte*, antrenor. *Stabilit la Câmpulung, Argeș, din 1989*, legitimat, Clubul Sportiv *Muscel*. Succese importante: Locul III, Concursul *Prietenia* (1989); Locul I, Campionatul

Balcanic de Juniori (1989); Locul I, Campionatul Mondial de Juniori (1990) și Campionatul Balcanic (1990); Locul IV, Campionatul Mondial de Seniori (1990). Preocupări constante pentru pregătirea noilor generații de sportivi în domeniul enunțat. Diverse aprecieri publice. (N.M.I.).

SANDU, Mădălin Gh. (n. Scornicești, Olt, 26 iulie 1979). Interpret, *muzică instrumentală*, vioară. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1986*. Liceul de Artă *Dinu Lipatti*, Pitești (1998), *Clasa Elena Iancic*, Universitatea Națională de Muzică, București (2003), *Clasa Ladislau Csendes*. Activitate didactică, Liceul de Artă *Dinu Lipatti*, Pitești (2003~). Colaborări, orchestre de cameră și filarmonici din: București, Constanța, Giurgiu, Ploiești (Prahova), Sibiu, Râmnicu Vâlcea (2000-2007). Concert-maestru fondator, Filarmonica din Pitești (2007~), dirijor, cvartetul *Contraste*. Turnee externe: Austria, Elveția, Franța, Germania, Italia, Japonia, Statele Unite ale Americii. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (L.I.P.).

SANDU, Nichita I. (n. Poienarii de Argeș, 10 februarie 1950). Jurist, manager, parlamentar. Liceul/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1974), Universitatea din București (1979). Activitate permanentă, la Curtea de Argeș: consilier, Întreprinderea Electrocentrale (1979-1989); președinte, Cooperativa *Unirea Meșteșugarilor* (1989-1990); director, SC *Argcoms SCM* (1990~). Deputat de Argeș (1990-1992), reprezentând Frontul Salvării Naționale/Frontul Democrat al Salvării Naționale, secretar, Comisia pentru Cercetarea Abuzurilor și Petiții, membru, Comisia Parlamentară Specială *Berevoești*, privind analiza distrugerii unor documente ale fostei Securității din România. Consilier județean (1997-2000), reprezentând Partidul Democrat, reales (2000-2004), din partea Partidului Național Liberal *Câmpeanu*, București. Propuneri legislative, interpelări, moderator, dezbateri pe diverse teme,

colaborări editoriale, interviuri, emisiuni *media*. Aprecieri publice. (C.D.B.).

SANDU DIACONESCU, Marta Cristina N. (n. Curtea de Argeș, 24 februarie 1980). Solistă, *muzică vocală cultă*, operă și operetă, *soprană*. Liceul de Muzică *Dinu Lipatti*, București (1998), *Clasa Maria Hurduc*, Universitatea Națională de Muzică, București (2003). Stagiul în Marea Britanie. *Cursuri de măiestrie cu Ionel Pantea, Leontina Văduva, Mariana Nicolesco, Nelly Miricioiu*. Roluri de conferință în: opereta *Silvia*, de Imre Kalman; operele de cameră: *Lecția*, de Șerban Marcu; *Baronul Munchhausen*, de Dan Dediș; *Moara lui Călifar*, de Christian Bence-Muk. Turneu internațional, *Integrala liederurilor lui George Enescu* (2005), concerte: Praga (Cehia), Roma (Italia), Paris (Franța), Tokyo și Nagoya (Japonia), New York (Statele Unite ale Americii). Colaborări externe (2010~), filarmonici, opere, operete din mai multe țări ale Uniunii Europene. Premii în domeniu, consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (L.I.P.).

SATTLER (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș, origine germană, *stabilită la sud de Carpați, după 1867*. Mici întreprinzători, funcționari, cadre didactice, oameni de cultură, donatori comunitari. Religie romano-catolică. Mai cunoscuți: **Heinrich S.** (1860-1935), patron fondator, Atelierul Sattler, zona centrală urbană; contributor financiar, biserica etnicilor din localitate, grafiat pe ușa așezământului ecleziastic amintit; **Elisabet S.** (1867-1935); **Iosefina S.** (1888-1970); **Conrad S.** (1892-1964); Elise S. (1895-1981); Aurelie S. (1898-(1959)); Carol S. (1901-1978), profesor, Școala de Meserii/Școala Medie Tehnică Mecanică/Grupul Școlar al Ministerului Industriei Ușoare/Colegiul Tehnologic *Armand Călinescu*, Pitești; deportat în Uniunea Sovietică (1945-1948); lucrări specializate, *tâmplărie*, Uzina *Vasile Tudose*,

Colibași/Mioveni, Argeș (1952); **Maria S.** (1904-1989); **Ella S.** (1919-1965); **Eugenia S.**, căsătorită Iștoc (n. 1936); **Cecilia Monica S.**, căsătorită Sava, fiica lui **Carol S.**, rezidentă în Germania; **Laurențiu S.**, fiul **Ceciliei S.**, stabilită în Germania. Nominalizări distincte: **Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș** (1936), de Vlad Furtună; volumul **Tărâmul tăcerii** (2008), de Silvia Popescu. Consemnări arhivistice, alte atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (**N.P.L.**).

SATUL NATAL (2002~). Revistă de cultură, editată prin Asociația *Nova Internațional*, Pitești și Consiliul Județean Argeș. Primul număr: Pitești, decembrie 2002. Director: Vasile Novac (v.); director artistic: Elena Stoica (v.); redactor-șef: Elisaveta Novac (v.). Reportaje, interviuri, analize, comentarii pe teme cu conținut civic sau eclesiastic; informații, imagini referitoare la viața locuitorilor din zonele rurale tradiționale. Pagini speciale pentru: literatură, desene ale copiilor, relații externe, mesaje prioritare privind ocrotirea naturii. Descifrarea unor documente istorice inedite. Apariție periodică. Tipografiată la Pitești. Implicări comunitare. (**I.I.B.**).

SAVU, Constantin Gh. (Dragoslavele, Muscel, 30 septembrie 1915 - ?). Preot, profesor, *istorie*, militant politic. Activitate pastorală, parohii din Muscel. Preocupări didactice, Școala de Cântăreți, Câmpulung, Muscel. Participant la manifestarea legionară locală din ianuarie 1941, zona centrală urbană. Arestat, cercetat, judecat, Tribunalul Militar, Corpul *1 Armată*, București, condamnat (15 februarie 1941), șase luni închisoare corecțională, Penitenciarul Craiova, Dolj. Adept al inițiativelor anticomuniste din Muscel. Urmărit de Securitate, reținut, anchetat (1948-1950), încadrat în Unitatea de muncă forțată, Capul Midia, Dobrogea (1950-1952). Deces ulterior

premeditat. Diverse atestări documentare antume și postume. (**I.I.P.**).

SAVU, Gheorghe Gh. (n. Corbi, Argeș, 12 mai 1959). Ofițer de carieră, inginer, *transmisiuni*, general, publicist, Liceul Militar *Dimitrie Cantemir*, Breaza, Prahova (1979), Academia Tehnică Militară, București (1984), Colegiul Național de Apărare, București (2004). Stagii externe: Republica Africa de Sud (1994); Statele Unite ale Americii (1995, 2002, 2004). Doctorat, *științe militare*, București (2001). Succesiv, funcții de execuție și comandă: UM *01714*, Pitești, Argeș (1984-1987); Direcția Informații Militare, București (1987-1996); adjunct al atașatului militar, Ambasada României în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (1996-2001); șef secție (2001-2003), locțiitor pentru Operații (2003-2005), șef direcție (2005-2009), director general (2009-2012), Direcția Informații Militare, Ministerul Apărării Naționale, București; ministru consilier, Reprezentanța Permanentă a României la Uniunea Europeană, Bruxelles, Belgia (2012~). Colaborări didactice, Universitatea Națională de Apărare, București (2007-2012). Volume importante: **Rolul serviciilor de informații militare în prevenirea surprinderii și desfășurarea acțiunilor militare la nivel strategic** (1997); **Informații militare și surprinderea strategică** (2006); **Sisteme de armanent și mijloace de luptă** (2007); **Structuri teroriste. Adaptare la prezent** (2008); **Producția de intelligence** (2008). General de brigadă (2006), general-maior (2008), general-locotenent (2010). Valoroase ordine și medalii militare sau civile, alte aprecieri publice. (**G.I.N.**).

SAVU, Ion I. (n. Dealu Bradului, Săpata, 6 februarie 1948). Artist plastic, *artă sacră*. Școala populară de Artă, Pitești, Argeș (1965). Specializare, Patriarhia Română, București, atestare în domeniu (1983). Reabilitări murale, lucrări de ansamblu, biserici și așezăminte monahale ortodoxe din județele Argeș: Lunca Corbului (1984-1985),

Valea Mare-Podgoria, Ștefănești (1985-1990), Trivale, Pitești (1986-1989), Tutana, Băiculești (1991-1996), Robaia, Mușătești (1995); Bihor: Sfânta Cruce (1998~), Inand, Cefa ? (2009); Olt: Optași (1988-1989), Clocociov (1995); Sălaj: Valcău (2007); Vâlcea: Cozia Veche (1996), Turnu (1997). Aprecieri comunitare. (S.C.N.).

SAVU, Paul (n. Lerești, Muscel, 25 mai 1936). Inginer agronom, profesor universitar. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1955), Institutul Agronomic, Iași (1961). Doctorat, *științe agricole*, Iași (1973). Activitate didactică permanentă: Institutul Agronomic/Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară *Ion Ionescu de la Brad*, Iași (1961- 2006). Volume importante (autor, colaborare): *Îmbunătățiri funciare, I, II* (1985); *Irigații, desecări și combaterea eroziunii solului* (1992); *Irigarea culturilor* (1993); *Organizarea și amenajarea teritoriului agricol cu lucrări de îmbunătățiri funciare* (2002); *Regularizarea cursurilor de apă* (2008). Numeroase studii, lucrări științifice, articole, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniul ameliorațiilor agricole. Exponent în domeniu. Membru, Societatea Națională de Știință a Solului, alte prestigioase foruri continentale. Aprecieri publice. (C.D.B.).

SAVU, Tiberiu Gabriel I. (n. Curtea de Argeș, 11 mai 1974). Jurist, publicist, traducător. Liceul Sanitar/Grupul Școlar *Ion Cantacuzino*, Pitești (1992), Universitatea din București (1999). Doctorat, științe juridice, București (2011). Documentări externe. Activitate în domeniu: consilier, Ministerul Integrității Europene, București (2001); redactor-șef adjunct, Revista de drept comunitar, București (2004-2005); jurist lingvist, Curtea Europeană de Justiție, Luxemburg (2005~). Avocat, Baroul București (2001~). Volum important: *Societățile Comerciale și acquis-ul european* (2003). Studii, articole, comunicări, reuniuni

tematice naționale și internaționale în domeniu. Aprecieri publice. (A.A.D.).

SĂFTESCU, Ion/Ioan C. (Ilovăț, Mehedinți, 4 august 1926 – București, 27 noiembrie 1975). Ofițer de carieră, *tancuri*, general. *Activitate la Pitești, Argeș* (1964-1975). Liceul *Dimitrie Cantemir*, București (1948), Școala Militară *Ofițeri Tancuri*, Federația Rusă (1952), Academia Militară, București (1957), Academia Militară, de pe lângă Statul Major al Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice (1962). Comandant: companie (1952-1953) și batalion (1953-1954), Regimentul 196 Tancuri și Auto; Regimentul 217 Tancuri (1957-1960); *Divizia 6 Tancuri Horia, Cloșca și Crișan* (1962-1964). Distinct, la Pitești, comandant: Școala Superioară de Ofițeri Activi de Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1964-1969); Școală Militară de Ofițeri Activi de Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1969-1975); Garnizoana Militară (1964-1975). General maior (1968). Analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Importante ordine și medalii militare sau civile. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

SĂGETĂTORUL (1997~). Supliment literar artistic al cotidianului Argeșul, apariție săptămânală. Primul număr, Pitești, 7 ianuarie 1997. Redactori: Mihai Golescu (v.), Toma Biolan (v.), Virgil Diaconu (v.), Jean Dumitrașcu (v.). Poezie, proză, eseuri, aforisme, umor, cronici pe teme adecvate, note de călătorie, portrete, grafică, dicționare (scriitori, folcloriști, publiciști). Astăzi, subtitlul *Pagini culturale ale cotidianului Argeșul*, director coordonator, Mihai Golescu. Imprimare, Tipografia *Argeș – Press*, Pitești. Diverse consemnări documentare. (I.I.B.).

SĂLAN, Nicolae Gh. (Cernătești, Dolj, 9 februarie 1926 – Pitești, Argeș, 2010). Inginer mecanic, profesor gradul I, *tehnologie*, manager. *Stabilit în Argeș din 1955*. Școala Medie Tehnică Agricolă,

Plopeni, Prahova (1948), Facultatea Mecano-Energetică, Iași (1955). Inginer, Uzina de Piese Auto/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1955-1972). Activitate didactică permanentă, Grupul Școlar/Liceul Industrial Nr. 1, Pitești (1972-1989). Director fondator, Complexul Școlar *Henri Coandă/Dacia*, Pitești (1979-1989). Colaborări, Institutul de Învățământ Superior, Pitești. Inițiative durabile: înființarea Laboratorului Central pentru Metalografie (1965) și organizarea sistemului de metrologie, Platforma Colibași; coordonarea investiției, inaugurarea, asigurarea funcționalității la noua locație, liceul amintit (școală, ateliere, internat, cantină, bază sportivă). Volum important: *Sistemul internațional de unități de măsură și aplicații practice* (2008). Temă predilectă de cercetare: *Determinarea nivelului zgomotelor la cutiile de viteze ale automobilelor*, colaborare cu Institutul Politehnic, Iași. Studii, analize, reuniuni naționale pe diverse teme. Membru, asociații profesionale în domeniu, alte valoroase aprecieri publice antume și postume. (D.I.G.).

SĂLĂTRUCU (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Topolog, satele **Sălătrucu** și Văleni. Suprafață: 137,9 km². Locuitori: 3 600 (1971); 2 238 (2008). Atestare documentară medievală: Sălătrucu (1519). Schit tradițional, Văleni/*Grigore Grădișteanu/Zaharia Zosim* (Secolul XVII). Biserici: Sălătrucu de Jos (1809-1810); Sălătrucu de Sus (1889-1892); cruce de piatră: Sălătrucu (XVIII). Mănăstirea Văleni (1662, *Casa Stăreției*). Monument al eroilor: Sălătrucu de Sus (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1957). Baraj, lac de acumulare, microhidrocentrală pe râul Topolog, galerie de aducțiune în lacul *Vidraru*, integrate sistemului hidroenergetic *Argeșul Mare*. Areal colinar și alpin. Pomicultură, zootehnie, exploatare forestiere. Izvoare sulfuroase (Vadu Frumos). Arhitectura specifică reliefului piemontan. Artă populară: mobilier

rural, obiecte de îmbrăcăminte, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism de agrement și de performanță: Vârful *Negoiu* (2535 m), *căldări* și lacuri glaciare, cabane, aparținând masivului Făgăraș. Trasee rutiere spre Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea, Pitești. Diverse consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C).

SĂLIȘTEANU, Ion D. (Pitești, Argeș, 6 octombrie 1929 - București, 25 mai 2011). Membru corespondent al Academiei Române (2006). Artist plastic, *pictură*, profesor universitar. Liceul de Băieți nr.1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1949), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1955), *Clasa Samuel Mutzner, Adam Bălțatu*. Stagiul, Italia (1967). Documentări: Cehoslovacia (1956, 1962), Federația Rusă (1958, 1971), Bulgaria (1962), Ungaria (1963), Polonia (1964, 1967), Iugoslavia (1965), Turcia (1967), Franța (1968), Germania (1968, 1970, 1971, 1973), Austria (1970), Elveția (1970), Italia (1971). Activitate permanentă în Capitală. Operă vastă: peste 4000 de tablouri, exprimări monumentale, crochiuri. Importante expoziții personale sau de grup, centre reprezentative din România: Arad, Bistrița-Năsăud, București, Cluj, Constanța, Craiova (Dolj), Galați, Iași, Reșița (Caraș-Severin), Sibiu, Timișoara. Lucrări în colecții de stat și particulare din țară și străinătate. Distinct: donația *Ion Sălișteanu*, Muzeul Județean Argeș (1996). Exprimări externe: Argentina, Austria, Belgia, Bulgaria, Canada, Cehia, Croația, Danemarca, Elveția, Egipt, Federația Rusă, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Israel, Italia, Polonia, Portugalia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Republica Moldova, Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană, Serbia, Slovacia, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia, Tunisia, Turcia, Ungaria. Expoziții permanente personalizate: Teatrul Național *Ion Luca Caragiale*, București (1994); He-Ze, Republica Populară Chineză (2005). Compoziții parietate

(mozaic): Teatrul din Caracal, Olt (1960); Restaurantul *Tomis*, Mamaia, Constanța (1972); Vitralii, Sanatoriul Amara, Ialomița (1972). Preocupări didactice: Institutul *Nicolae Grigorescu*/Universitatea de Artă, București (1955-1999). Inițiator numeroase tabere de creație, simpozioane, reuniuni tematice interne și externe. Cofondator, Gruparea internațională *Metaphora*, Szczeacin, Polonia (1965). Colaborări publicistice, diverse periodice din România, interviuri, emisiuni *media*, comentarii, dezbateri teoretice privind: raportul artei cu spațiul social; valoarea spiritualității bizantine și medievale; ipostazele picturii moderne sau contemporane. Apropiat proiectelor culturale din Argeș-Muscel. Premiul *Ion Andreescu* al Academiei Române, București (1972). Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România (1955), președinte de Onoare (1999-2011); membru de Onoare, Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova (1993). Monografie dedicată, alte recunoașteri publice antume și postume. (**S.D.V.**).

SĂMĂNĂTORUL ORTODOX (1935-1937). Publicație religioasă apărută la Colibași, Muscel, astăzi, Mioveni, Argeș, subintitulată: *Foaie lunară a Cercului Pastoral Mărăcineni pentru îndrumarea religioasă și culturală a tuturor creștinilor*. Primul număr: 1 martie 1935. Redactor: Constantin P. Lupașcu (preot); administratori: Nicolae Constantinescu, Teodor Rădulescu (preot). Tipografia *Artistica* Petrache Mitu (v.) Pitești. Articole cu conținut adecvat, știri, sfaturi medicale și gospodărești; educație, familie, tradiții; cronici, reflecții, curiozități, medalionae, note de drum, poezii. Texte de Nichifor Crainic, Octavian Goga, Vasile Militaru. Colaboratori: medici, profesori universitari, învățători. Diverse atestări documentare. (**I.I.B.**).

SĂNDOIU, Ion/Ioan Gh. (Nucșoara, Muscel, 10 aprilie 1910 – Jilava, Ilfov, 18/19 iunie 1959). Muncitor forestier, militant politic, martir. Membru activ, Grupul de

rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, inițiator, Gheorghe Arsenescu (v.). Urmărit de Securitate, reținut (15 august 1951), anchetat, judecat, condamnat (11 iunie 1952), opt ani temniță grea, executați parțial, eliberat (25 octombrie 1958). Redeschiderea dosarului, arestat (27 ianuarie 1959), proces public, Depoul Căilor Ferate Române, Pitești, Argeș, condamnat la moarte, Tribunalul Militar, Regiunea II, București. Executat (18/19 iulie 1959), Penitenciarul Jilava, împreună cu alți membri ai Grupului. Confiscarea totală a averii. Importante atestări documentare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (**I.I.P.**).

SĂNDULESCU, Ioan A. (n. Conțești, Davidești, Muscel, 29 ianuarie 1927). Inginer, *electronică*, proiectant, inovator. Liceul Industrial, Pitești, Argeș (1946), Institutul Politehnic, București (1953). Activitate specializată permanentă: tehnolog (1953-1955), șef, Serviciul Producție (1955-1960), Electrocentrala Doicești, Dâmbovița; Institutul de Proiectări Energetice, București (1960-1989), șef proiect, termocentralele Ișalnița (Dolj) și Rovinari (Gorj). Colaborator, realizarea primelor proiecte pentru centralele nucleare autohtone. Volum important: *Cauzele și efectele mecanice ale cutremurelor de natură tectonică*. Studii, articole, comunicări, rapoarte publicate în reviste de profil. Reuniuni tematice naționale și internaționale, expertize tehnice, inovații brevetate. Preocupări didactice universitare. Institutul Politehnic, București. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (**G.N.P.**).

SĂNDULESCU, Nicolae (Secolul XX). Proprietar urban, parlamentar. Deputat de Argeș (1939-1940), reprezentând Frontul Renașterii Naționale, Categoria *Comerț și Industrie*, Circumscripția Ținutului Bucegi, reședință, București, delimitată prin legislația regelui Carol II (v.). Anterior, politică liberală. Susținător al creșterii rolului monarhiei privind evoluția favorabilă a

economiei românești. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

SĂPATA (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Cotmeana, satele **Mârțești**, Bănărești, Dealul Bradului, Drăghicești, Găinușa, Lipia, Popești, Turcești. Suprafață: 47,3 km². Locuitori: 3 100 (1971); 1 887 (2008). Castru roman (ruine). Atestare documentară medievală: Săpata (1550). Biserici: Lipia (XVIII); Găinușa (1801); Mârțești (1883); Bănărești (1889); Dealul Bradului (1895); Popești-Turcești (1927); cruci de piatră: Lipia (1647); Mârțești (1848). Monumente ale eroilor: Bănărești (1916-1918); Dealul Bradului (1916-1918); Găinușa (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1957). Banca Populară *Sfântul Nicolae*, Săpata de Jos (1910). Resurse naturale și exploatări de petrol. Cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Asociații familiale (1991~). Areal cerealier, pomicol, zootehnic. Arhitectură locală, specifică interferenței reliefului de câmpie și colinar. Artă populară: textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte, folclor literar, muzical, coregrafic. Târg tradițional: 15 august (*Sfânta Maria*). Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești (Argeș) și Slatina (Olt). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C.).

SĂPTĂMÂNA ARGEȘEANĂ (2012~). Periodic apărut la Pitești, primul număr, februarie 2012, subintitulat: *Publicație pentru toți argeșenii*. Editor, Dan Badea, SC *Argeșeanul Underground* SRL, Pitești. Redactori: Adrian Dragomir, Athena Jilavu, Remus Eduard Ștefan, Cristian Toma, Alexandru Vlad. Informații, reportaje, analize, comentarii, cronici, interviuri. Rubrici permanente: pagina cetățeanului, aspecte sociale, știri inedite, diverse, pamfletul *Săptămână de răs*. Imprimare, SC *Graficprint Industries* SRL, Pitești. Diverse implicări comunitare. (I.I.B.).

SĂPTĂMÂNA CULTURII ARGEȘENE (1971-1989). Suită de activități artistice, științifice, sportive, organizate la Curtea de Argeș. Ediții anuale. Inițiativă a Comitetului Orășenesc pentru Cultură și Educație Socialistă, președinte Nicolae Moisescu (v.). Organizatori: Muzeul Orășenesc, Casa de Cultură *George Topîrceanu*, Biblioteca Orășenească. Amfitrion: Consiliul Popular/Primăria Curtea de Argeș. Simpozioane, sesiuni de referate, spectacole, expoziții literare, plastice și fotografice, întâlniri cu personalități originare din localitate, dezbateri civice, economice și sociale, vizite la monumente istorice, lansări editoriale, gale de film. Atestări documentare. (C.G.C.).

SĂPUNARU, Simion D. (n. Bicăz-Chei, Neamț, 6 septembrie 1934). Inginer mecanic, *construcții de mașini*, manager, parlamentar. *Domiciliu și activitate în Argeș (1978-1990)*. Școala Medie/Colegiul *Andrei Șaguna*, Brașov (1954), Institutul Politehnic, Brașov (1959). Stagiul: Statele Unite ale Americii. Succesiv: șef secție, director tehnic, Întreprinderea *Tractorul*, Brașov (1959-1978); director general, Centrala Industrială de Automobile, Pitești, Argeș (1978-1986); tehnolog, Întreprinderea de Automobile Colibași/Mioveni, Argeș (1986-1987); director general, Centrala Industrială de Autovehicule pentru Transport, Tractoare, Autocamioane și Mașini Agricole, Brașov (1987-1989). Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Nr. 3, *Pitești-Est* (1980-1985; 1985-1989), reprezentând Frontul Unității Socialiste. Dezbateri publice, inițiative legislative, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale, emisiuni *media*. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Preocupări artistice: pictură, grafică, design. Contribuții la dezvoltarea și diversificarea industriei românești. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice. (C.D.B.).

SĂRĂRESCU, Aurora Elena (n. Pitesti, Argeș, 3 octombrie 1977). Funcționar public, jurnalist, redactor. Liceul Industrial Nr. 6, Pitești (1996), Universitatea *Lucian Blaga*, Sibiu (2002). Activitate în domeniu: consultant financiar, Compania de Asigurări *American International Group* (2002-2003); redactor, săptămânalul *Muntenia Flash* (2004-2005); corespondent, *Radio BBC România* (2005); redactor/prezentator știri/realizator *talk-show* politic, emisiune săptămânală de modă și frumusețe *Blitz FM*, Radio *Muntenia*, Pitești (2002-2007); redactor, cotidianul *Argeșul*, Pitești (2006–2008); documentarist, scenarist/ coordonator participanți emisiunile: *Tu Contezi* (2008); *Te vreau lângă mine* (2011~), Televiziunea *Kanal D*, București. Note, informații, reportaje, comentarii, alte genuri gazetărești. Aprecieri publice. (M.D.S.).

SĂRBĂTORILE ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI (2007~). Ample activități culturale, artistice, științifice, sportive, inițiate de Consiliul Județean Argeș, președinte Constantin Nicolescu (v.). Ediții anuale: 7 – 9 septembrie 2007; 11 august – 7 septembrie 2008; 11 august – 13 septembrie 2009; 10 august – 5 septembrie 2010. Momente distincte, acordarea titlurilor: *Fiu al Argeșului*, *Cetățean de Onoare al Județului Argeș*, *Diplomei de Excelență a Consiliului Județean Argeș*, locație tradițională, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, director general, Filofteia Pally (v.). Publicarea Catalogului *Fiii Argeșului*: I (2007); II (2008); III (2009); IV (2010). Diversificarea, în actualul context, a manifestărilor tradiționale *Memoria Argeșului* (1969-1979) și *Argessis* (1980-1989). Numeroase atestări documentare. (C.G.C.).

SĂTEANUL (1921~1927). Foaie bilunară editată în comuna *Corbi*, Muscel (15 aprilie 1921 - mai 1927, cu întreruperi). Director-proprietar: Vică Poenăreanu. Tipografiile: Gheorghe N. Vlădescu (v.), Câmpulung Muscel; *Liga Poporului*, Pitești.

Sloganul gazetei: *apărarea cauzelor drepte*. Știri politice, istorie, literatură, medalioane, epigrame, foiletoane. Colaborări: ofițeri, institutori, preoți, alți intelectuali ai satelor din nordul județului Muscel. Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

SĂULESCU, Ion (Secolul XIX). Proprietar urban și rural din Muscel, înalt funcționar public, slujitor al Curții Domnești de la București. Suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung și localități apropiate. *Județ/primar* (1830-1831), reședința Muscelului, pe timpul elaborării și adoptării *Regulamentului Organic* al Țării Românești în Capitală (1/13 iulie 1831). Contribuții directe la: efectuarea recensământului locuitorilor orașului (1831); alegerea reprezentanților pentru adunarea extraordinară a Munteniei; pregătirea condițiilor înființării Școlii Naționale (28 noiembrie 1831), deschiderea oficială ulterioară (14 martie 1832); extinderea și amenajarea rețelei stradale. Nominalizat în *Istoria orașului Câmpulung* (1974), alte atestări documentare antume sau postume. (M.M.B.).

SĂVESCU, Liana (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Izvoru, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SĂVOIU, Adrian B. (n. Câmpulung, Argeș, 31 octombrie 1954). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1973), Facultatea de Litere, București (1978). Activitate didactică permanentă, instituții de învățământ din Capitală (1978~). Volume importante: *Discursul oratoric*

românesc (2003); *Câmpulung Muscel. Scrinul cu amintiri* (2003); *77 de conferințe de radio* (2007); *Câmpulung în mărturiile vremii* (2007). Ediții îngrijite, scrieri elaborate de Constantin D. Aricescu (v.), Mihai Moșandrei (v.). Colaborări, revistele: *Manuscriptum*, *Viața românească*, *Jurnalul literar*, *Literatorul*. Emisiuni tematice, *Radio România*, București. Numeroase studii, articole, recenzii, reuniuni naționale specializate. Membru, asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (V.N.P.).

SĂVOIU, Anita (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Budeasa, plasa Pitești, expropriate prin *Legea pentru aplicarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

SĂVOIU, Benone I. (n. Bughea de Sus, Muscel, 19 martie 1910 – Câmpulung, Argeș, 1973). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1930), Universitatea din București (1936), Seminarul Pedagogic *Titu Maiorescu*, București (1937). Activitate didactică permanentă (1937-1972): Liceul *Gheorghe Șincai*, București; Liceul *Moise Nicoară*, Arad; Școala de Aviație, Mediaș, Sibiu; instituții de învățământ din Câmpulung. Volum important: *Mateiu I. Caragiale. Omul și opera* (editat postum). Articole, studii, analize, referate, reuniuni tematice naționale. Implicări în realizarea mai multor proiecte comunitare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (V.N.P.).

SĂVOIU, Gheorghe G. (n. Pitești, Argeș, 7 aprilie 1957). Economist, *statistică*, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1976), Academia de Studii Economice, București (1981). Doctorat, *cibernetică*, București (2000). Activitate în domeniu: Întreprinderea de

Tricotaje, Petroșani, Hunedoara (1981-1982); Institutul de Reactori Nucleari Energetici, Colibași/Mioveni, Argeș (1982-1990); Oficiul Județean de Turism Argeș (1990). Inspector, șef serviciu, director adjunct, Direcția de Statistică Argeș (2001-2007). Prestații didactice, Universitatea *Constantin Brâncoveanu*, Pitești (2003-2007); Universitatea din Pitești (2007~). Volume importante: *Universul prețurilor și indicii interpret* (2001), *Statistică generală* (2003); *Cercetări și modelări de marketing* (coordonator, 2005); *Coeziunea socială* (în colaborare, 2005); *Populația lumii între explozie și implozie demografică* (2006). Studii, articole, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la evoluția statisticii și a învățământului superior economic în Argeș. (I.I.M.).

SĂVULESCU, Gheorghe C. I. (n. Racovița, Mioveni, Muscel, 27 octombrie 1914 - București, 4 martie 2001). Farmacist militar, publicist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1937), Facultatea de Medicină Militară, București (1942). Activitate în domeniu: Spitalul Militar, Pitești (1942-1952); Spitalul Militar Central, București (1952-1975). Complementar: inspector, Direcția Sanitară a Ministerului Apărării Naționale, București (colonel). Colaborări didactice, Liceul *Ion C. Brătianu*/Școala Medie Nr. 1, Pitești (1942-1952). Volume importante: *Comuna Colibași, Județul Argeș. Pagini de istorie* (1973); *Cula de la Racovița-Muscel* (1975); *Anul 1848 în Argeș și Muscel. Răscoala clăcașilor din Racovița sub conducerea lui Toma Conțescu* (1975). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Documentări externe. Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

SĂVULESCU, Teodor (1879 – Pitești, Argeș, 1960). Profesor, *muzică*, dirijor, *cor*, solist vocal, *bariton*, compozitor. Studii liceale și universitare în Capitală. Activitate

didactică permanentă la Pitești: Școala de Cântăreți Bisericești; Școala Normală (1907-1938). Dirijor: Corul Catedralei *Sfântul Gheorghe*, Pitești; membru fondator, Societatea Corală *Farmecul*, Pitești (13 noiembrie 1908), maestru dirijor (1909-1914), spectacole de referință. Combatant, Primul Război Mondial (1916-1917), prizonier (1917-1919). Creații importante: ***Dorul mândrei mele; Bădișorul meu***. Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări documentare, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș. Evocare, Silvestru D. Voinescu (v.): ***Un secol de activitate corală la Pitești*** (1971). Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

SÂMBOTIN, Tache (n. Cârligele, Vrancea, 28 iunie 1907 – Pitești, Argeș, 31 august 1997). Profesor, *muzică*, dirijor, *cor*, memorialist. *Stabilit la Pitești, în 1945*. Școala Normală, Focșani, Vrancea (1925), Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică, București (1930). Prestații didactice (1930-1944): instituții de învățământ din Miercurea Ciuc (Harghita) și Cetatea Albă (Basarabia). Activitate distinctă la Pitești: Școala Medie/Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1945-1967), reorganizarea unor formații artistice ale elevilor/cor, grupuri vocale și instrumentale), numeroase spectacole. Dirijor fondator, Ansamblul Sfatului Popular Orășenesc (1949-1953), concerte în mai multe localități rurale și urbane din Argeș. Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări documentare, Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Evocări: Nicolae Vlad (v.), Tudor Popescu, Constantin Fulgeanu (v.), Silvestru Voinescu (v.). Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

SÂRBESCU, Ion I. (n. Costești, Mușătești, Argeș, 30 ianuarie 1916 – Albeștii de Muscel, Argeș, 29 ianuarie 2009). Inginer silvic, cercetător științific, manager. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1934), Școala Politehnică *Carol II*, București (1939). Activitate specializată,

unități silvice din: Zlatna, Alba și Făgăraș, Brașov (1939~1952); Sibiu și Râșnov, Brașov (1952-1956, director tehnic). Special: Direcția Silvică Argeș, Pitești (1956-1968, inginer șef); Inspectoratul Silvic Olt, Slatina (1968-1969, inspector șef); Institutul de Cercetări și Proiectări pentru Industria Lemnului, Filiala Pitești (1969-1977, șef colectiv). Membru, Societatea *Progresul Silvic*, București (1943), alte foruri profesionale în domeniu. Numeroase studii și articole publicate în reviste de profil, privind: exploatarea lemnului, folosirea funicularelor, prețul de cost în parchete. Inovator, dispozitive hidraulice, aparate de cântărire. Contribuții permanente la împădurirea golurilor alpine, mecanizarea exploatărilor forestiere, extinderea pepinierelor. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (I.D.P.).

SÂRBU, Alexandru Cristian C. (n. Ștefănești, Muscel, 2 martie 1933 - București, 31 martie 2013). Inginer, *instalații*, proiectant, inovator. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1952), Institutul Politehnic, București (1957). Documentări continentale. Activitate specializată permanentă: Direcția de Sistemizare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor/Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1958-2000), șef atelier (1968-1998). Colaborări ulterioare. Proiecte reprezentative finalizate prin executarea rețelelor de apă, canalizare, gaze, electricitate, ventilații, termoficare pentru: Centrul de Calcul, Pitești; Spitalul de Pediatrie, Pitești; Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș; Muzeul Județean Argeș (extindere); zone rezidențiale (Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Costești, Mioveni, Topoloveni). Inovații brevetate în domeniu. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Preocupări muzicale, *cor*, membru fondator, Corala *Dumitru Georgescu - Kiriac*, Pitești (solist vocal), numeroase concerte, spectacole de operetă, festivaluri naționale și internaționale. Turnee artistice

externe: Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, Germania, Ungaria. Consemnări memoriale. Aprecieri publice antume și postume. **(I.T.B.)**.

SÂRBU, Benedict Gr. (n. Beleți Negrești, Argeș, 25 martie 1931). Jurist, funcționar de stat. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1957). Activitate specializată permanentă (1957-1998). Tribunalul Popular, raioanele Drăgănești - Olt și Horezu, Argeș (judecător); Judecătoria Sectorului 6, București, (vicepreședinte); Judecătoria Sectorului 4, București (președinte); Tribunalul Municipiului București (judecător - inspector), Curtea Supremă/Înalta Curte de Casație și Justiție, București (1992-1998). Avocat, Baroul București (1998-2001), consilier, Consiliul Concurenței (2004-2009). Preocupări didactice, Academia de Studii Economice, București (1992-1996). Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. **(A.A.D.)**.

SÂRBU, Daciana Octavia I. (n. Arad, 15 ianuarie 1977). Jurist, înalt funcționar de stat, parlamentar. *Prezentă în Argeș prin activități politice, sociale, sportive* (2003-2007). Conlucrări ulterioare. Colegiul Național Bănățean, Timișoara. (1996), Universitatea de Vest, Timișoara (2000). Membru marcant, Partidul Social Democrat: consilier, Corpul de Control al Primului Ministru (2001-2003); secretar de stat, Direcția de Programe pentru Tineret, Guvernul României (2003-2004); secretar general, Uniunea Tineretului Social Democrat (2002-2004); deputat de Argeș (2004-2007), reprezentând Partidul Social Democrat. Împuternicit al României la Strasbourg, Franța (2004-2009), deputat, Parlamentul European, Bruxelles, Belgia (2009-2014; 2014-2019). Inițiative legislative, interpelări, rapoarte, proiecte, studii, articole, interviuri,

emisiuni *media*. Căsătorită cu Victor Viorel Ponta, lider, Partidul Social Democrat, prim-ministrul României. Contribuții la stimularea democrației participative europarlamentare. Aprecieri publice. **(C.D.B.)**.

SCARLAT (Sfârșitul secolului XVIII - Prima jumătate a secolului XIX). Proprietar funciar, administrator public. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Stănești, Corbi, Muscel. Slujitor al Curții Domnești din Capitală, *vătaf de plai*, Nucușoara, Muscel, reprezentând puterea oficială în localitățile rurale aparținând acestui areal. Logofăt al Episcopiei de la Curtea de Argeș. Atestare documentară: Buda, Ungaria (1805). Nominalizat în diverse scrieri ulterioare. **(F.C.P.)**.

SCARLAT, Gheorghe C. (n. Pitești, Argeș, 5 octombrie 1885 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie*, jurist, general. Școli militare în România. Facultatea de Drept, București. Combatant: *Campania balcanică din 1913* (locotenent); Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul Carpatic* (căpitan); *Campania de pe Tisa*, din 1919 (maior). Activitate didactică, instituții de specialitate din Capitală. Oratorie. Studii, analize, rapoarte, planuri tactice, documente de stat-major. General (1938). Ordine și medalii române, alte aprecieri publice antume sau postume. **(G.I.N.)**.

SCARLAT, Ioan C. (n. Slatina, Olt, 6 septembrie 1935). Economist, manager, publicist. *Stabilit în Pitești, Argeș, din 1957*. Școala Medie Tehnică Financiară, Slatina (1953), Academia de Studii Economice, București (1957). Documentări externe. Activitate specializată permanentă: revizor (1957-1965), șef serviciu (1965-1977), inspector general (1977-1980), inspector-șef (1980-1990), director general (1990-1992), Direcția Generală de Control și Revizie/*Controlul de Stat*, Serviciul Regional/Județean Argeș; director (1992-2001), Curtea de Conturi Argeș. Colaborări

didactice, Universitatea *Constantin Brâncoveanu*, Pitești (1993-2007). Volume importante (autor, coautor): **Controlul financiar bancar** (1995); **Controlul financiar bancar și expertiza contabilă** (2000); **Audit financiar** (2000); **Economia locală. Județul Argeș** (2005). Studii, articole, comunicări, interviuri, reuniuni tematice în domeniu. Misiuniconcontinentale, reprezentând Ministerul de Finanțe al României: Cehoslovacia (1977); Pakistan (1978); Iordania (1978-1981); Franța (1988); Japonia (2000); Coreea de Sud (2000). Implicări constante în viața *Cetății*. Expert contabil (1965), auditor financiar (2001). Membru, diverse foruri profesionale, alte aprecieri publice. (T.C.A.).

SCĂRIȘOREANU, Constantin (n. Rucăr, Muscel, 11 ianuarie 1869 – București, 1937). Ofițer de carieră, *geniu*, general. Studii liceale (1888) și superioare militare (1890), în Capitală. Activitate de instrucție și comandă (selectiv): Regimentul *1 Geniu*; Corpul I Armată, Serviciul Geniu; Școala Superioară de Război, București; comandant, diviziile 7, 9, 19 *Infanterie*. Combatant, Primul Război Mondial: Divizia *19 Infanterie* (1916-1917), fronturile din Dobrogea și Muntenia; Divizia *7 Infanterie* (1917-1918), Frontul din Moldova. Analize, rapoarte, planuri tactice și strategice, prelegeri, dezbateri, reuniuni specializate pe diverse teme. General de divizie. Ordine și medalii militare autohtone sau străine. Implicări în realizarea unor proiecte comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

SCĂRIȘOREANU, Cornel I. (n. Rucăr, Muscel, 1 mai 1880 – București, 1 ianuarie 1944). Ofițer de carieră, *cavalerie*, general. Școala Specială de Cavalerie, Școala Superioară de Război, București. Funcții de comandă (succesiv), regimentele: *2 Roșiori*; *10 Călărași*; *3 Roșiori*; *9 Roșiori*; *5 Roșiori*; *6 Călărași*; diviziile: *5*, *9*, *15*, *8*, *1 Cavalerie*; comandamentele: *5 Teritorial*, *7 Teritorial*; Marele Cartier General; Marele Stat Major (București). Combatant: *Campania Balcanică*

(1913, căpitan); Primul Război Mondial, Campania din Transilvania (1916), Frontul din Moldova (1917). General de brigadă (1934). Ordine și medalii militare autohtone sau străine. Implicări în realizarea unor proiecte comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

SCĂRIȘOREANU, Romulus I. (n. Rucăr, Muscel, 14 aprilie 1870 - ?). Ofițer de carieră, *cavalerie*, general. Școala Superioară de Război, București. Combatant: *Campania balcanică din 1913* (maior); Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul Carpatic* (colonel) și *Frontul din Moldova* (general de brigadă), remarcat în luptele de la Oituz; *Campania de pe Tisa* (1919). Comandant: Regimentul 9 Călărași; Brigada II Călărași; Brigada V Cavalerie; Divizia 19 Cavalerie; Divizia 1 Cavalerie. Sportiv de performanță, *echitație*, recorduri în materie pe distanțele: București - Constantinopol (1907); Constantinopol - Constanța (1907); Roman - București (două zile). Studii, analize, rapoarte, planuri tactice și strategice. General de divizie (1926), general de Corp de Armată (1947). Ordine și medalii române, austriece, otomane, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

SCĂRLĂTESCU, Ecaterina C. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Stârci, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin **Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945**, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SCĂRLĂTESCU, Florea A. (n. Stolnici, Argeș, 25 iulie 1947). Arhitect, manager. Liceul *Vlaicu Vodă*, Câmpulung (1965), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1971). Arhitect, Consiliul Județean Olt, Slatina (1971-1972), Intreprinderea

Electroargeș, Curtea de Argeș (1972-1973), Primăria Curtea de Argeș (1973-1979; 1989-2001), Întreprinderea Forestieră de Exploatare și Transport, Pitești (1979-1989). Director, Muzeul Municipal, Curtea de Argeș (2001~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții la Curtea de Argeș: **Piața Comercială Centrală; Sediul Episcopiei Argeșului și Muscelului** (extindere); **Ștrandul Municipal; Service Dacia, Monumentul Veteranilor de Război**. Reuniuni științifice, interviuri, studii, articole, publicate în reviste de specialitate din țară. Preocupări istorice. Membru, Uniunea Arhitecților din România (1971), Ordinul Arhitecților din România (2001), Registrul Urbaniștilor din România (2006). Contribuții distincte la evoluția recentă a municipiului Curtea de Argeș, implicări constante în viața *Cetății*. Importante aprecieri publice. (A.N.M.).

SCÂNTEIA (1890; 1895-1896). Publicație periodică apărută, cu intermitențe, la Pitești: iunie 1890; 26 octombrie 1895; februarie 1896. Subtitluri: **Organ liberal; Ziar liberal – democrat**. Director-proprietar: Ioan N. Rădileanu. Tipografia Gheorghe Popescu (v.), Pitești. Sloganul gazetei: *apărarea intereselor și legilor țării*. Articole critice, satire politice, divertisment, știri; literatură: schițe, medalioane, foiletoane, nuvele. Autorii semnează cu pseudonime. Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

SCHELA DE PETROL MOȘOAIA (1955~). Unitate industrială, specializată în extracția și depozitarea țițeiului sau gazelor naturale. Sediul administrativ, Poiana Lacului. Investiții guvernamentale: instalații specifice, ateliere, bază de transport, colonie muncitorească, dispensar, cantină, Clubul *Flacăra* (1959). Calificarea resurselor umane, recalificare, reconversie profesională. Activitate preponderentă, arealul Moșoaia, Poiana Lacului, Cocu, Vede. Exploatarea petrolului, pompare, conservare, selectare primară, livrare către capacitățile de rafinare.

Directori cunoscuți: Constantin Pavel (fondator), Constantin Ilie (inginer). Forarea primelor sonde de petrol în Argeș (1951), **scriere monografică** (1971). Reducerea potențialului productiv după 1990, adaptarea la cerințele economiei de piață, privatizarea serviciilor. Diverse atestări documentare. (G.N.P.).

SCHIAUCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Lerești, Muscel/Argeș. Proprietari rurali și urbani, mici întreprinzători, economiști, ingineri, funcționari, informaticieni, oameni de afaceri. Mai cunoscuți: **Nicolae S.** (1885-1957), brutar, Lerești, Muscel; **Pavel N. S.** (1923-1990), economist, *industria lemnului*, director comercial, Întreprinderea Forestieră de Exploatare și Transport, Pitești, Argeș; **Paul P. S.** (v.); **Jana S.** (n. 31 ianuarie 1954), economistă, Academia de Studii Economice, București; activitate în domeniu, Combinatul de Articole Tehnice din Cauciuc/Rolast, Pitești, administrator, SC *Tesera Prodex Confecții SA*, Pitești (1992~); **Radu P. S.** (n. Pitești, 24 iulie 1977), economist, Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1995), Academia de Studii Economice, București (2000), specializare, *comerț internațional*, Paris, Franța; funcționar SC *Automobile Dacia – Renault*, Mioveni, Argeș (2000-2002); director *marketing*, SC *Daperom Grup Auto SA*, Pitești (2002~); **Alexandru P. S.** (n. Pitești, Argeș, 27 aprilie 1986), inginer, Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (2004), Institutul Politehnic, București (2009), specializare, *informatică*, Nantes, Franța. Diverse aprecieri publice. (F.C.P.).

SCHIAUCU, Paul P. (n. Lerești, Muscel, 7 aprilie 1947). Inginer, economist, manager, om de afaceri. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1965), Institutul Politehnic, București (1970), Academia de Studii Economice, București (1978). Activitate specializată: Întreprinderea de Construcții Hidroenergetice Argeș-Olt (1970-1978); Întreprinderea de

Comerț Exterior, Pitești(1978-1988); Ministerul Comerțului Exterior, Reprezentanța României la Paris, Franța (1988–1992). Inițiativă privată, *distribuție de automobile* (1992~). Director general, acționar majoritar, SC *Daperom Grup Auto SA*, Pitești, *dealer Dacia* (1995~). Colaborări cu societățile de vânzări Fiat, Alfa Romeo, Tatra în România. Președinte: Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile din România (1998–2002); Fotbal Club Argeș (2000-2004). Vicepreședinte, Organizația Internațională a Constructorilor de Automobile, Paris (1998 – 2002). Studii de caz, articole, analize, reuniuni tematice, emisiuni *media*. Contribuții la: promovarea exportului de autoturisme *Dacia, Aro, Olcit* în țări din Europa, Asia, Africa, America; diversificarea economiei de piață în domeniu; stimularea implicării oamenilor de afaceri în viața *Cetății*, consilier local, Pitești (2000 – 2008), alte aprecieri publice. (I.M.M.).

SCHICH (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Mic industriaș, manager. Patron fondator, Fabrica de Talpă, Pitești, Argeș (1896), capital de exploatare, 500 000 lei, capacitate instalată, 25 HP, 50 de salariați (1900), asociat, Paneth (v.). Dezvoltarea economică a orașului în perioada amintită. (T.C.A.).

SCHITU GOLEȘTI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe Râul Târgului, aparținând, tradițional, zonei Muscel, satele **Schitu Golești**, Burnești, Costiță, Lăzărești, Loturi, Valea Pechii. Suprafață: 25,8 km². Locuitori: 4800 (1971); 5054 (2008). Atestare documentară medievală: Golești (1537). Biserici: Valea Pechii (1670-1676); Lăzărești (1889-1892); cruci de piatră: Lăzărești (1632); Schitu Golești (XVII-XVIII). Monumente al eroilor: Valea Pechii (1916-1918; 1941-1944); Lăzărești (1916-1918; 1941-1945); Schitu Golești (1916-1918; 1945); placă memorială, Schitu Golești (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural

(1948); bibliotecă publică (1962). Banca Populară *Jidava* (1904). Resurse naturale și exploatare de lignit (1891~), siloz pentru cărbune; termocentrală; baraj, lac de acumulare, centrală hidroelectrică de mică putere (1,6 MW), pe Râul Târgului. Cooperativă agricolă de producție (1962-1989); stațiune de mașini și tractoare (1965-1991); complex avicol de stat și asociație intercooperatistă pomicolă (1970-1990). Ferme familiale (1990~), balastieră. Areal pomicol, zootehnic, forestier. Turism rural. Puncte de referință pe traseele rutiere Pitești-Câmpulung-Brașov; Schitu Golești-Curtea de Argeș, respectiv feroviar Golești/Ștefănești-Câmpulung (stațiile Schitu Golești și Furnicoși). Arhitectură specifică zonei colinare; artă populară: textile de interior, costume, folclor muzical și coregrafic. Înfrățire cu localitatea Rose (Italia). **Scriere monografică**: Doina Felicia Postoacă (2001). Consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C.).

SCHITUL BRĂDEȚU (Secolul XIV~). Locaș monahal creștin-ortodox, culmea dealului Seci, comuna Brăduleț, Argeș. Ctitor tradițional, Mircea cel Bătrân (v.). Biserică de mir/paraclis, hramurile *Sfântul Ioan Botezătorul/Sfântul Nectarie Taumaturgul*, edificată din piatră și cărămidă aparentă, straturi alternative orizontale, pictură murală în frescă (1756-1761). Extindere, pridvor protector (1873), restaurări periodice (1926-1929; 1964-1967). Clopotniță, ziduri de incintă, chilio, proprietăți funciare. Egumen cunoscut, Ghenadie. *Metoc* al Mănăstirii Curtea de Argeș. Grup de Călugări. În patrimoniu: cărți ritualice (1677~1866); icoane pictate pe lemn (XVII-XVIII); muzeu parohial, construcție distinctă, inițiator, preotul Victor Popescu. Importante atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL BULIGA DIN PITEȘTI (1746-1900). Așezământ monahal creștin ortodox, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, ctitor, martir P. Buliga (v.), zona centrală

urbană, perimetrul actualei Grădini Publice și al Muzeului Județean, Argeș. Biserică de mir, decorații policrome, hramul *Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*, clopotniță (clopotul mare, Grecia, 1746), cimitir, ziduri de incintă, chilii, proprietăți agrare, școli publice sau teologice. Metoc al mitropoliei Țării Românești (1746-1793) și al Episcopiei Argeșului (1793-1900), sediul eparhiei (1793~). Comunitate de călugări. Egumeni cunoscuți: Ioanichie, Partenie Nica (1786-1827), Samuil Tărtășescu (v.). Găzduire pentru: domnul Munteniei, Gheorghe Bibescu (septembrie 1846); principele Serbiei, Mihail Obrenovici (octombrie 1846); revoluționarii de la 1848. Diminuarea semnificativă a patrimoniului funciar, prin aplicarea *Legii secularizării averilor mănăstirești* (1863). Filială a Bisericii *Sfântul Ioan*, Pitești (1864-1900). Deteriorarea, treptată, a construcțiilor, dezafectarea unor imobile ruinate pentru edificarea Palatului Administrativ al Județului Argeș (1897-1900), prefect, Mihail Manolescu (v.). Aprobarea demolării bisericii, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, București, 14 decembrie 1898, ministru, Dumitru/Take Ionescu, aplicată la începutul anului 1900. Obiecte de cult preluate de episcopia Argeșului, episcop, Gherasim Timuș (v.) și Biserica *Sfântul Ioan* (clopotul mare). Consemnări documentare tradiționale: Grigore Tocilescu, Dimitrie Butculescu (v.), Marin M. Braniște (v.). Numeroase comentarii contemporane. (S.P.P.).

SCHITUL CIOMĂGEȘTI (Secolul XVII). Așezământ ortodox tradițional pentru călugări, integrat sistemului monahal autohton al Munteniei. Ctitor: Radu, *feciorul lui Stan*, din Ciomăgești, Argeș, apartenență la *cinul* Mănăstirii Cozia, Vâlcea, sub numele *Roman*. *Închinarea* unor suprafețe agrare, moștenite de la predecesori, împreună cu schitul construit, *egumenului Avcsentie al Coziei*, prin *zapisele* datate 21 martie 1692 și 26 martie 1692. Ulterior (1808), biserică de mir. *Scriere monografică* (2012), Spiridon

Cristocea (v.). Diverse atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL COTA 2000, TRANSFĂGĂRĂȘAN (1998~). Locaș monahal creștin – ortodox, comuna Arefu, la interferența județelor Argeș și Sibiu. Amenajare folosită, anterior, de constructorii unor lucrări speciale, degradată, treptat, și incendiată. Reabilitare specifică, inițiativă a eparhului Calinic Argatu (v.). Biserică/paraclis, hramul *Schimbarea la Față*, chilii, grup de călugări. Implicare în turismul ecumenic și laic montan, colaborare cu Serviciul *Salvamont* Argeș, alte exprimări religioase de binefacere. Administrație asigurată, prin Mănăstirea *Sfântul Proroc Ilie*, Paltinul/Piscul Negru, Arefu. Diverse consemnări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL DE LA VALEA MARE DIN MIJLOC (Secolul XVI – 1834). Lăcaș monahal tradițional de cult ortodox pentru călugărițe, hramul *Sfântul Ioan Bogoslov*, existent în localitatea Valea Mare – Podgoria, Ștefănești, Muscel. Biserică, anexe gospodărești, clopotniță, chilii ridicate de Caplea Goleșcu, jupânița lui Radu Furcovici (v.). Suport arhivistic: *hrisovul* (1 septembrie 1597 – 31 august 1598), semnat de voievodul Mihai Viteazul (v.). Refacere în secolul XVIII (1755-1765), *pisanie* originală (17 iulie 1766), domn al Țării Românești, Scarlat Ghica (1758-1761; 1765-1766). Reabilitări ulterioare. Starețe cu activitate relevantă: Elisafta, Epracsia, Ecaterina, Zosima, Semfora. Danii oferite de mari boieri și demnitari, meșteșugari, negustori. Suprafețe arabile, păduri, livezi, animale domestice, vii, iaz, mori, ateliere, han, clăcași, hotârnicii. Diminuarea potențialului economic, la începutul secolului XIX, unificare cu Schitul Nămăești, Muscel, *decizia* Sfatului Administrativ al Munteniei (6 aprilie 1834). Astăzi, biserică de mir. Considerat unul dintre cele mai vechi schituri rurale din Argeș-Muscel. *Volum monografic* (2012), Spiridon

Cristocea (v.), alte valoroase atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL DIN BĂDICENI (1787-1865). Lăcaș monahal tradițional de cult ortodox pentru călugărițe, hramul *Intrarea în Biserică*, din comuna Mălureni, Argeș. Biserică, anexe gospodărești, clopotniță, chilii, ridicate în 1787-1800. Ctitori: Parthenie (arhimandrit) și frații Iacov (logofăt), Pavel (postelnic), Dorotheu (arhimandrit), Nichifor (monah). Stareță cu activitate relevantă: Ripsimia. Danii oferite de familii înstărite din Bădiceni și satele limitrofe. Suprafețe arabile, livezi, moară, animale domestice, vie, țigani, hotărnicii, regăsite în *Testamentul schitului Bădiceni* (2 decembrie 1826). Diminuarea potențialului economic după secularizarea averilor mănăstirești (1863) și reforma agrară (1864), din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866). Patrimoniu preluat de Mănăstirea Curtea de Argeș. Astăzi, biserică de mir (1892, 1984-1990). Alte schituri, din secolul XVIII mai puțin cunoscute în Argeș-Muscel: Bânda/Berevoești; Brătășești/Albeștii de Argeș; Lacul Negru/Călinești; Prosia/Mușătești; Uda. *Volum monografic* (2012), Spiridon Cristocea (v.). Numeroase atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL DIN HAITEȘTI (Secolul XVII - 1834). Lăcaș monahal tradițional de cult ortodox pentru călugărițe, hramul *Sfânta Înălțare*, existent în comuna Dobrești, Muscel. Biserică, anexe gospodărești, clopotniță, chilii ridicate în vremea domnului Țării Românești, Matei Basarab (v.). Suport arhivistic: hrisovul din 11 septembrie 1646-31 august 1647, invocând numele voievodului amintit. Reconstrucție (1720), Radu Golescu *Stolnicul* (v.), diverse reabilitări periodice. Primirea călugărițelor de la schitul de maici din Râncăcirov, Călinești, Muscel (1775). Starețe cu activitate relevantă: Visarioana, Elisaftha Magdalena, Casiena, Pracsia, Ioanica. Danii oferite de mari boieri și demnitari, familii înstărite din Dobrești sau așezări

limitrofe. Suprafețe arabile, pădure, livezi, vii, iaz, animale domestice, moară, clăcași, hotărnicii. Diminuarea potențialului economic la începutul secolului XIX, unificare cu Schitul Nămăești, Muscel, decizia Sfatului Administrativ al Munteniei (6 aprilie 1834). Ulterior, biserica de mir *Dobreștii de Sus* (1865, 1872). Alte schituri, din secolul XVII mai puțin cunoscute în Argeș-Muscel: Budișteni/Leordeni; Gura Văii Mari și Fundul Văii Mari/Ștefănești; Măguricea/Pitești; Oarja, Râca; Valea Gruului/Pitești; Valea Popii/Ștefănești; Văleni *Grigore Grădișteanu* și Văleni *Zaharia-Zosim/Sălătrucu*. *Volum monografic* (2012), Spiridon Cristocea (v.). Numeroase atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL DRAGOSLAVELE (1949~). Locaș monahal creștin – ortodox, integrat reședinței de vară a patriarhului României, comuna Dragoslavele, zona tradițională Muscel. Biserică de mir/paraclis, hramul *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*, edificată în Maramureș, amplasată, inițial, la Predeal, Brașov. Edificiu relocat în Dragoslavele, din inițiativa patriarhului Iustinian Marina (1948-1977), sfințire, 21 august 1949. Grup de călugări. Ziduri de incintă, anexe gospodărești, terenuri cultivabile, pomi fructiferi, parc sistematizat, pădure. Așezământ social –cultural. Temporar, școală de cântăreți bisericești (1950-1960). Conlucrări spirituale comunitare. *Studii monografice*: Ioan Pârvu, Gheorghe Cârștina, Ion Apostol (parohi), Ion Popescu-Argeșel (v.), alte atestări documentare. (S.P.P.).

SCHITUL ULITA (1767-1836). Așezământ ortodox tradițional pentru călugări, aparținând comunei Bălilești, Muscel, integrat sistemului monahal autohton al Munteniei. Catalogat ca făcând parte din *starea a patra* (24 martie 1813), având proprietăți modeste. Ctitori: *Constantin Lăncescu, Ștefan (ieromonah) cu fiul său, Ioan, amintiți într-un zapis* (20 iulie 1767); *Dimitrie Bobescu, de la Brașov, nominalizat*

printr-o *jalbă oficială* (20 aprilie 1813). Biserică din zid, chilii, suprafețe arabile, vie, pomi, moară, *vecinătăți* cu Mănăstirea Aninoasa. Egumeni cunoscuți: Ștefan (ieromonah), Sava (ieromonah), Ghermano, Voicu. Construcții *zdruncinate* prin cutremure și patrimoniu adiacent, preluate de Mănăstirea Aninoasa (12 decembrie 1836), din dispoziția protopopului Elefterie al Muscelului. Demolări ulterioare, edificarea bisericii de mir, ctitor, Ion Prislopeanu (1926). *Sciere monografică* (2012), Spiridon Cristocea (v.). Importante atestări documentare. (S.P.P.).

SCHMIDT, Heinrich W. (n. Pitești, Argeș, 28 ianuarie 1877 - Pitești, Argeș, 19 iulie 1960). Inginer, *gospodărie comunală*, urbanist, proprietar funciar. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1885), Politehnica din Berlin (1898). Activitate specializată în domeniu: șef, Serviciul Tehnic al Comunei Pitești (1909-1949). Autor, *Memoriu justificativ privind întocmirea planului de sistematizare a orașului Pitești* (10 decembrie 1910), acceptat la Consiliul Tehnic Superior, Ministerul de Interne, București (1911). Coordonator: reabilitarea Uzinei de Apă, Gropeni, Argeș (1920-1926), elaborarea studiilor de sistematizare privind reședința Argeșului (1933-1949), arhitecți, Paul Smărăndescu, București, Alexandru Zamfiropol (v.), Kikera Constantinescu (v.), Pitești. Donator comunitar, suprafețe de teren, Valea Nandrii, Dârmănești, Muscel, pentru edificarea clădirii Primăriei, autentificare Tribunalul Muscel (1936). Contribuții importante la definirea caracteristicilor moderne ale localității Pitești. Aprecieri publice antume și postume. (G.N.P.).

SCHOBEL, Leopold S. (n. Daneș, Mureș, 8 octombrie 1918 – Pitești, Argeș, 21 noiembrie 2003). Jurist, manager, militant politic, poliglot. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1991*. Liceul de Stat *Principele Nicolae*, Sighișoara, Mureș (1937), bacalaureatul, Liceul *Gheorghe Lazăr*, Sibiu (1938), Facultatea de Drept, Universitatea *Ferdinand*

I, Cluj (1939). Activitate productivă: Fabrica de Sticlă, Mediaș, Sibiu; director, Fabrica de Porțelan, Alba Iulia. Director: Institutul de Cercetări Ceramice, Cluj; Fabrica de Textile, Sfântu Gheorghe, Covasna (1939; 1941–1942). Liber profesionist (1943–1944). Deportat în lagăre din Germania și Austria (1944–1945). Președinte, Comunitatea Evreilor, Pitești (1992-2002). Volum memorial (2002): *Am fost la Auschwitz deținutul A-13221*. Contribuții la reabilitarea Sinagogii (*Templului*) din Pitești, ilustrarea rolului spiritualității mozaice în context universal, redimensionarea comunității amintite în viața *Cetății*. Importante aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

SCHREIER, Iosef I. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Tipograf, editor, donator comunitar. Familie de origine germană, stabilită la Pitești, Argeș, în perioada construirii căii ferate spre București (1870-1872). Preluarea Tipografiei *Gheorghe Popescu*, din Pitești, reutilare, noua denumire, Tipografia *Transilvania*, patron, Iosef I. Schreier, arendaș temporar, Mitu C. Petrache (v.), zona centrală urbană, strada Șerban Vodă, Nr. 89. Portofoliu vândut (1935) lui Traian Novacovici (v.). Notificare frecventă, **Iosif Șreier**, listat în *Tabloul tipografiilor din județul Argeș* (10 februarie 1923). Numeroase titluri de valoare editate la Tipografia *Transilvania*, promovarea culturii naționale, implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (M.D.S.).

SCHULLERI (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș, origine germană, *stabilită la sud de Carpați, după 1867*. Mici întreprinzători, funcționari, cadre didactice, oameni de cultură, donatori comunitari. Religie romano-catolică. Mai cunoscuți: **George S.** (1861-1938), patron fondator, Atelierul *Schulleri*, Pitești; **Katherine S.** (1872-1955); Hermina S. (1900-1938), căsătorită cu Nicolae Rădulescu

(1894-1944); **Selma S.** (1894-1987); Iohann S., nominalizat în *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936), de Vlad Furtună. Contributori financiari, biserica etnicilor din localitate. Implicări în diferite proiecte inițiate de Primăria Pitești și Prefectura Argeș. Generații ulterioare stabilite în Germania. Consemnări arhivistice, alte atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (**N.P.L.**).

SCHWARTZ, Johann F. (n. 1865, Pitești, Argeș, octombrie, 1935). Proprietar imobiliar, negustor, donator comunitar. Patron fondator, fabrică de bere în Pitești, agreată, în 1925, de Camera de Comerț și Industrie Argeș, Primăria Pitești, Serviciul Sanitar Urban. Nominalizat în statisticile economice, evidențele financiare interbelice, registrul firmelor din Pitești. Sume de bani oferite pentru ajutorarea celor aflați în dificultate, înzestrarea așezămintelor eclesiastice, școlilor. Aprecieri publice antume și postume. (**I.D.P.**).

SCHWEITZER, Adolf (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Industriș, manager. Patron fondator, Atelier Mecanic și Metalurgie, Pitești, Argeș (Strada *Egalității*), administrație militară germană de ocupație (1916–1918), capital investit, 32 500 lei aur, capacitate, 14 HP, 15 lucrători (1927), 650 000 lei, 15 HP, 20 de lucrători (1939). Evoluția economică a urbei în anii interbelici. (**T.C.A.**).

SCHWEITZER-CUMPĂNA, Rudolf L. (Pitești, Argeș, 9 mai 1886 - București, 17 februarie 1975). Artist plastic, *pictură, grafică*, profesor universitar. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1904), Academia de Artă, Berlin, Germania (1908), *Clasa Adolf Schlabitz, Artur Kampf, Erich Hauche*. Documentare ulterioară, Italia (1939). Activitate preponderentă în Capitală. Operă vastă, peste 30000 de tablouri, desene, crochiuri. Distinct: *Baci din Muscel; Potcovar din Pitești; La moară în Argeș;*

Târg din Pitești; Cap de țaran din Argeș. Expoziții personale sau de grup: Pitești (1909; 1960); București, *Tinerimea Artistică*, saloane oficiale, alte reuniuni în domeniu (1913~1975), Ploiești, Prahova (1924), Craiova, Dolj (1926; 1966), Brăila, Buzău, Galați, Timișoara. Exprimări externe: Franța (1925; 1932), Ungaria (1928), Grecia (1929), Macedonia (1929), Turcia (1929). Lucrări în muzeele: Brăila, Craiova, Galați, instituții administrative, colecții particulare. Distinct (1960), Muzeul Județean Argeș, *Donația Rudolf Schweitzer-Cumpăna* (147 de piese). Retrospective aniversare. Preocupări didactice, Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1951-1961). Colaborator, diverse periodice din România: articole, studii, interviuri, comentarii, dezbateri tematice. Apropiat proiectelor culturale din Argeș - Muscel. *Maestru emerit al artei* (1957). Eponimii: placă memorială, la Pitești (1988); piață publică (*Zona Titan*) și fundație, în București (1996); Galeria de Artă, Muzeul Județean Argeș (2006). Implicări constante în viața *Cetății*. Alte importante aprecieri publice antume și postume. (**S.C.N.**).

SCOBAL, Ovidiu (Pitești, Argeș, 1947). Inginer, *construcții de mașini*, sportiv de performanță, *automobilism*, manager. Activitate permanentă: Întreprinderea de Autoturisme/Compania *Dacia Renault*, Colibași/Mioveni, Argeș (1969-2011). Pilot de încercări, primele testări, *Renault 12/Dacia 1300*, Putna, Suceava (1969). Component fondator: Echipa de raliuri - *Dacia* (1978); Departamentul *Competiții* (1978), alte structuri în domeniu (1979-1992). Pilot sau copilot, numeroase concursuri continentale. Campion național (1972~1992), vicecampion mondial (1985). Contribuții directe la: evoluția activității de cercetare pentru fabricarea autoturismelor; dezvoltarea modelului *Dacia Nova*; organizarea de reuniuni tematice naționale și internaționale; diversificarea preocupărilor Direcției Fiabilitate și Incidentologie a companiei

amintite. Diverse aprecieri comunitare. (L.V.M.).

SCRIBAN, Neofit/Nicolae I. (Burdujeni, Suceava, 1808 – Burdujeni, Suceava, 9 octombrie 1884). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, episcop, cărturar. *Activitate ecleziastică în Argeș* (1862-1865; 1868-1873). Gimnaziul *Vasilian*, Iași, Academia *Mihaileană*, Iași (1838), Colegiul *Sfântul Sava*, București (1839). Călugărit, Mănăstirea *Gorovei*, Botoșani (1827). Preot, ieromonah, catihet, protosinghel, Mănăstirea *Trei Ierarhi*, Iași (1833~1840). Surghiun, Mănăstirea Neamț (1840-1842). Preocupări didactice: Fălticeni, Suceava (1842-1843), Neamț (1843-1846), *Trei Ierarhi*, Iași (1846-1848), Seminarul Socola, Iași (1848-1862), rector (1860-1862). Adept al Unirii Principatelor Române, reprezentantul clerului în Divanul ad-hoc al Moldovei (1857) și al sistemului reformator, promovată de principele Alexandru Ioan Cuza. Arhiepiscop titular, Edessa, Grecia (1862), locțiitor de episcop la Argeș (1862-1865; 1868-1873). Volume importante: *Urziri istorice sau curs metodic de istorie* (1851); *Foloasele Unirii Principatelor* (1856); *Metoda pentru studiul limbii elenice, I, II* (1861-1862); *Cuvinte bisericesti rostite la diferite ocazii* (1868); *Încercări poetice. Discursuri politice. Memoare și scrisori politice* (1870). Manuale, traduceri din limba greacă, note de călătorie. Distinct: gestionarea patrimoniului Episcopiei de la Argeș în etapele amintite; reparații și extinderi la mănăstiri sau biserici; readucerea Cancelariei episcopale de la Pitești la Curtea de Argeș, difuzarea culturii naționale. Aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

SCUREI, Dimitrie (Cernăuți, Bucovina, 1846 – Câmpulung, Muscel, 1929). Profesor, *geografie*, funcționar de stat, manager. *Stabilit la Câmpulung, din 1867*. Liceul *Aron Pumnul*, Bucovina (1864), Universitatea din București. Activitate didactică (succesiv): Școala Boteni, Muscel

(1867-1869); Școala Nr. 1, Câmpulung (1869-1873); Școala Normală *Carol I*, Câmpulung (1896-1898). Revizor școlar, Ministerul Instrucțiunii Publice, București. Membru, Consiliul General al Județului Muscel. Documentări externe, Germania (organizarea învățământului comercial), inițiator în domeniu, primele clase de profil, la Câmpulung. Preocupat de evoluția societății autohtone în perioada modernă, adept al Marii Uniri (1918). Corespondență cu oameni de seamă ai țării: Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale, Alexandru Vlahuță, Ion Slavici. Figură emblematică a reședinței Muscelului. Aprecieri comunitare antume și postume. (V.N.P.).

SCURTU, Ion (n. Vedea, Argeș, 7 aprilie 1949). Inginer agronom, cercetător științific gradul I, profesor universitar, manager. Liceul Teoretic, Vedea (1968), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1972). Doctorat, *științe agricole*, București (1982). Stagii: Franța, Italia, Japonia. Activitate specializată: Stațiunea de Cercetare Agricolă Teleorman (1972-1980); șef laborator (1980-1988), director științific (1988-1990), director general (1990-2000), Institutul de Cercetare pentru Legumicultură și Floricultură, Vidra, Ilfov. Preocupări didactice, Universitatea *Constantin Brâncoveanu*, Pitești, Argeș (2000~): prorector (2003-2012); președintele Senatului (2012~). Volume importante (autor, coautor): *Tratat de producerea legumelor* (1998); *Carbohidrați în Grain Legumes* (London, 2001); *Producerea legumelor în câmp* (2002); *Horticultura României de-a lungul timpului* (2008); *Economia și tehnologia culturilor agricole* (2010). Numeroase studii, lucrări științifice, proiecte, *granturi/contracte* de cercetare, reuniunii tematice naționale și internaționale. Colaborări de presă, București (1990-2000). Membru titular (2002), vicepreședinte, Secția Horticultură, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, București (2013~), alte foruri cunoscute în domeniu. Aprecieri publice. (C.D.B.).

SECARĂ, Gheorghe (n. Teslui, Olt, 28 aprilie 1941). Economist, profesor universitar *statistică*, manager. Liceul Real, Lupeni, Hunedoara (1961), Institutul de Studii Economice, București (1966). *Stabilit la Pitești, din 1967*. Doctorat, *statistică*, București (1994). Activitate didactică permanentă: Liceul Economic, Pitești (1967-1988), Centrul de Perfecționare a Personalului Economic din Agricultură, Dobrogea, Argeș (1988-1993, director fondator); Universitatea din Pitești (1993~): secretar științific al Senatului/cancelar (1996-2000); prorector (2000-2004); rector (2004-2008). Profesor universitar din 1998. Volume importante: *Statistica* (1999); *Statistică aplicată* (2002, în colaborare); *Statistica: Teorie și aplicații* (2004, în colaborare); *Statistica microeconomică și macroeconomică* (2009, în colaborare); *Statistică economică: Manual universitar pentru Învățământul Frecvență Redusă* (2010, în colaborare). Numeroase articole, studii, comunicări, referate, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi*/contracte de cercetare. Documentări externe, state europene. Membru, diverse asociații specializate în domeniu, colegii redacționale, fundații. Contribuții directe la: înființarea Facultății de Științe Economice și Administrative; diversificarea profilurilor, aplicarea reformei curriculare, asigurarea resurselor umane, în vederea optimizării cursurilor, seminariilor și laboratoarelor; integrarea Universității în comunitatea locală. Recunoașteri publice. (M.C.S.).

SECARĂ, Traian (n. Cătălani, Tileagd, Bihor, 5 mai 1947). Artist plastic, *pictură, artă sacră*, muzeograf. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1975*. Școala Medie Aleșd, Bihor (1964), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1975), *Clasa Corneliu Baba*. Muzeograf, Galeria de Artă, Pitești (1975-1984). Specializare, Patriarhia Română, atestare în domeniul picturii eclesiastice. Expoziții personale sau de grup,

Pitești (1975-1983, 1990, 1996). Exprimări externe, Germania. Tablouri în mai multe colecții muzeale și particulare. expoziție permanentă personalizată, Tileagd (2005). Reabilitări murale, lucrări de ansamblu (în colaborare), bisericile ortodoxe: Buciumi, Ștefan cel Mare, Bacău (1984); Aștileu, Bihor (1985); Hidișelul de Sus, Bihor (1986); Drochia, Republica Moldova (1999). Preocupări literare, președinte, Societatea Culturală *Curtea Nouă, Argeș, România* (1990). Colaborări tematice, publicații din Argeș, emisiuni *media*, alte exprimări comunitare. Aprecieri publice. (S.C.N.).

SECĂRESCU, Aurel (Pitești, Argeș, 6 noiembrie 1891 – Pitești, Argeș, 1957). Ofițer de carieră, *aerostier*. Școala Militară, Regimentul 6 Artilerie, Pitești (1911). Brevetat, observator din balon. Ascensiune la bordul unui *balon captiv* (1916, combatant, Primul Război Mondial (1916-1918). Misiune specială de observație, deasupra frontului inamic, salt cu parașuta din balonul incendiat de aviația germană (1 martie 1917). Comandant, *Compania 2 Aerostație*, Pitești (1919-1940). Diverse atestări documentare inedite în domeniu, Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, Pitești. Aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

SECEREA ARGEȘULUI (1920~1924; 1929). Publicație periodică, editată la Pitești (25 aprilie 1920-1924; 1928-1929), subintitulată *Organ al Partidului Țărănesc din Argeș*. Secretar de redacție: Ion I. Rădulescu (v.). *Tipografia Progresul* Alexandru Haralambie Rădulescu (v.). Articole politice, versuri satirice, folclor, probleme economice, cronici, divertisment. Colaboratori: Mihail Călinescu (v.), Grigore T. Coandă (v.), Nicolae Brânzeu (v.), Marin Pițigoi (v.). Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

SECERA MUSCELULUI (1922~1937). Publicație săptămânală (lunară

din anul II), apărută la Câmpulung, Muscel, subintitulată **Ziar al Partidului Țărănesc**. Primul număr: 1 februarie 1922. Girant responsabil: Ion G. Mușatescu (avocat). Tipografia Gheorghe N. Vlădescu, Câmpulung, Muscel (v.). Articole social-politice, mesaje, știri; versuri satirice, epigrame, parodii. Texte de Simion Mehedinți, Ion Mihalache (v.). Colaboratori: Alexandru Mușatescu (v.), Dumitru A. Vlădescu, Moise Marinescu, Nicolae P. Șuța (avocat), alți fruntași politici din Câmpulung. Diverse atestări documentare. **(I.I.B.)**.

SECERA ȘI CIOCANUL (1951-1989). Publicație cotidiană (1951-1974) și săptămânală (1974-1989), apărută la Pitești, Argeș. Subtitlu: *Organ al Comitetului Regional/Județean al Partidului Muncitoresc/Comunist Român și al Sfatului/Consiliului Popular Regional/Județean Argeș*. Primul număr: 16 martie 1951. Redactori - șefi cu activitate îndelungată: Gheorghe Stănculescu (v.), Nicolae Oanță (v.). Redactori - șefi adjuncți/secretari de redacție: Dumitru Opincaru, Gheorghe Dumitrașcu (v.), Marin Manolache (v.); redactori/șefii de rubrică/redactori principali, Horațiu Mahu (v.), Ion Popescu (v.), Marin/Marius Diaconescu (v.), Traian Ulmeanu (v.), Ioana Girardi (v.), Gheorghe Buțoiu (v.), Cicerone Mușat, Constantin Apostol (v.), Ion Țuca, Gelu Bratu (v.). Încetarea apariției, 22 decembrie 1989, în contextul evenimentelor revoluționare din Capitală. Articole de fond, reportaje, analize, anchete, comentarii, informații, note, interviuri, mese rotunde, știri externe, cronici. Rubrici speciale pentru: industrie, agricultură, investiții, învățământ, cultură. Implicări constante în realitățile din Argeș-Muscel. **(I.I.B.)**.

SECȚIA NAȚIONALĂ DE DRUMURI/CIRCUMSCRIȚIA III PODURI ȘI ȘOSELE, PITEȘTI (1862~). Unitate teritorială specializată, înființată, împreună cu alte 11 structuri asemănătoare

din Principatele Unite, prin decretul Domnesc Nr. 606, semnat de Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), la 5 august 1862. Responsabilitatea construirii și întreținerii podurilor și drumurilor principale din județele Argeș, Muscel, Dâmbovița, denumite, prin Legea adoptată în 1868, *căi naționale*. Reorganizări ulterioare, raportate, în principal, la: extinderea și modernizarea traseelor rutiere spre București, Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Brașov; realizarea primei autostrăzi din România (1967-1973); executarea Drumului Național Transfăgărășean (1970-1974). Districte, cantoane, baze de producție, echipe și utilaje specifice. Investiții guvernamentale. Valoroase lucrări inginerești de artă, atelier mecanic central (1985), sediul administrativ funcțional (1986), inaugurate cu ocazia desfășurării Conferinței VII pe țară, Pitești, 10 octombrie 1986. Sărbătorirea celor 130 de ani de pe DN 73 C, Schitu Golești - Curtea de Argeș; 22 mai 1992, șef secție, Ioan Gheorghe (v.). În 2011: atribuții, exclusiv, pentru zona Argeș-Muscel, gestionate sub patronajul Ministerului Transporturilor, Direcția Generală de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, șef secție, Sebastian Aldea. Numeroase implicări în evoluția localităților urbane și rurale din acest areal. **(G.N.P.)**.

SEKELY, Carol (Secolul XIX). Medic, proprietar urban, origine transilvăneană. *Stabilit în Argeș, din 12 mai 1832*. Facultatea de Medicină, Viena, Imperiul Habsburgic. Medic-șef, *Ocrugul/Regiunea IV Argeș-Muscel*, sediul la Pitești (1932), structură adoptată prin **Regulamentul Organic** (1831). Transferat, temporar, Câmpulung (30 mai 1833), pe timpul combaterii molimei de vărsat și lingoare, care *bântuiau* în Muscel. Nominalizat, **Catagrafia Episcopiei Argeșului** (23 septembrie 1847), domiciliul stabil, Mahalaua *Sfântul Nicolae*, Pitești. Religie calvină. Competențe pentru localitățile județului Muscel. Înscriș în diverse documente ale timpului. Aprecieri publice antume și postume. **(C.G.C.)**.

SELACOLU, Ecaterina C. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren în localitatea Vernești, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SELCA/ANTREPRIZA/ȘANTIERUL DE CONSTRUCȚII Nr. 1, PITEȘTI (1975~). Unitate specializată, importantă pentru redefinirea urbană a reședinței Argeșului. Denumirea actuală, SC *Selca SA*, din 1991. Anterior: șantier (1975-1978), antrepriză (1978-1991), aparținând Trustului de Construcții Argeș. Manageri cunoscuți: Ion Popescu (v.), Gheorghe Măndiță (v.), Ioan Bat (v.). Privatizare, prin cumpărarea acțiunilor de SC *Alcadio SA* (1998). Locație proprie, strada *Depozitelor*, Pitești. Lucrări reprezentative: Primăria (1993-1995) și Catedrala Ortodoxă din Mioveni, Argeș (1995-2011); Sediul Inspectoratului de Poliție Argeș (2005-2007); Stația de Epurare *Prundu*, Pitești (2010-2011, modernizare). Colaborări constante cu instituții publice, agenți economici, alte structuri asemănătoare. Activitate profitabilă. Implicări comunitare permanente. (D.I.G.).

SELTEA, Constantin (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Cepari, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

SELTEA, Nicolae (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar în Argeș. Întinse suprafețe de teren din localitatea Urși, plasa Cuca,

expropriate prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SEMINARUL TEOLOGIC NEAGOE VODĂ DIN CURTEA DE ARGEȘ (1836~). Instituție de învățământ eclesiastic, aparținând Episcopiei Argeșului/ și Muscelului, înființat conform prevederilor *Regulamentului preparandial*, valabil de la 2 noiembrie 1834. Inițial, sediul în Pitești, Argeș (1836-1838). Fondator: Ilarion, Gheorghiadis (v.). Contribuții distincte la evoluția școlii preoțești: episcopii Clement (v.), Ghenadie Țeposu (v.), Ghenadie Petrescu (v.), Calinic Argatu (v.); patriarhul Iustinian Marina. Sedii succesive: Schitul *Buliga*, Pitești (1836-1838); local propriu, Curtea de Argeș (1838-1839; 1859-1866, arhitect, Iohann Schlatter; 1881-1901; 1925~). Mănăstirea Curtea de Argeș (1839-1859; 1866-1881). Încetarea temporară a activității specifice (1848-1851; 1901-1919; 1933-1934; 1941-1945; 1948-1955; 1957-1968; 1977-1990). Pregătirea preoților pentru parohiile ortodoxe din România. Directori cunoscuți: Anania Melegă, Stanciu Vătășescu, Dimitrie Jianu (v.), Ghelasie Basarabeanu, Zaharia Boerescu, Gheorghe Drăgănescu. Edificarea noului complex școlar (1924-1936): săli de clasă, internat, bibliotecă, fermă agricolă. Reorganizare fundamentală după 1990. Adaptarea la cerințele proprii etapelor contemporane, absolvenți pentru admiterea în facultăți teologice, promovarea proiectelor specifice domeniului. *Scrieri monografice*: George C. Drăgănescu (1900); Mihai Chiriță. Importante atestări documentare. (S.P.P.).

SEMINARUL TEOLOGIC PATRIARHUL MIRON DIN CÂMPULUNG (1922-1934; 1994~). Instituție liceală de învățământ eclesiastic, organizată în spațiile Mănăstirii *Negru Vodă*, sub înaltul patronaj al Patriarhiei Ortodoxe

Române (1 septembrie 1922). Interior, școala de cântăreți bisericești (1911-1914). Denumire personalizată (1925). Prevalență pentru: orfanii Primului Război Mondial (1916-1918), fiii invalizilor de război și ai preoților din Muscel, durata studiilor, opt ani, 34 de materii, 20 de profesori. Prima promoție (1930), director, Isaia Nicolescu, absolvenți excepționali, viitorul patriarh, Iustin Moiescu (v.), respectiv Ion Pulpea, devenit profesor universitar la Facultatea de Teologie, București (1939-1988). Incendiu devastator (8 mai 1934), încetarea activității. Transferarea elevilor: Școala Normală, Câmpulung (provizoriu); Seminarul Teologic Curtea de Argeș. Redeschidere instituțională (1994), prin grija patriarhului Teoctist, a episcopului Argeșului și Muscelului, Calinic Argatu (v.). Diverse atestări documentare. (**M.M.B.**).

SENESLAU (Secolul XIII). Voievod, ~1247~, *stăpân al teritoriilor românești din stânga Oltului, reședință la Argeș*, perceput ca fondator al unei formațiuni administrative medievale prestatale în Depresiunea Titești sau Aref. Nominalizat, prin **Diploma Ioaniților**, 2 iunie 1247, emisă de regele Ungariei, Bela IV (1235-1270), cu drepturi depline asupra acestui teritoriu. Stimularea activității economice locale, fixarea structurilor sociale, a dărilor și a slujbelor în raport de proprietățile funciare. Lansarea zonei Argeș, ca nucleu al viitorului stat Țara Românească. (**V.G.N.**).

SENTINELA ARGEȘULUI (1920~1923). Publicație săptămânală, apărută la Pitești, subintitulată **Ziar popular independent al apărătorilor neamului**. Primul număr: 8 august 1920, editat de Societatea **Munții Coți** a demobilizaților. Fondatori: Vasile Purcăreanu (v.). Tipografiile **Transilvania** Iosif Schreier (v.) și **Liga Poporului**, Pitești. Scopul gazetei: promovarea revendicărilor demobilizaților din Primul Război Mondial, cu deosebire, împrumutarea. Diverse atestări documentare. (**I.I.B.**).

SEPETEANU, Haralambie (Secolul XX). Profesor, *istorie*, funcționar de stat, inspector ministerial, publicist. *Originar din Argeș, domiciliat la Pitești*. Școala Normală de Băieți, Pitești (1930), Universitatea din București (1935). Activitate didactică: Școala Normală/Școala Medie Nr. 3/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești; licee din Capitală: Ministerul Învățământului, București. Distinct: director, Căminul Cultural Județean Argeș (1945-1950). Inițiative privind reactivarea așezămintelor rurale interbelice; organizarea instituțiilor de stat specifice etapei invocate; diversificarea activităților artistice. Fondator, *Corală Cântarea Argeșului*, Pitești (17 ianuarie 1946), numeroase spectacole (1946-1948). Colaborări, publicații ale timpului, editate la Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări documentare, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș. Aprecieri publice antume și postume. (**L.I.P.**).

SERAFIM (Sfârșitul secolului XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Cadre didactice, muzicieni, funcționari publici. Mai cunoscuți: **Nicolae V. S.** (v.), formator de talente, *artă plastică*, membru fondator, Societatea Corală *Farmecul*, Pitești (1908); **Mihail N. S.**, animator cultural, societățile culturale *Liedertafel* și *Farmecul*, Pitești; **Traian N. S.**, inspector, Casa Autonomă a Monopolului Statului, București, Filiala Argeș; instrumentist, vioară, Cvartetul din Pitești (1925~); profesor, Liceul de Muzică, Pitești (1960-1968). Implicări constante în viața *Cetății*. Evocare, Silvestru D. Voinescu (v.), Un secol de activitate corală în Pitești (1971). Alte atestări comunitare. (**L.I.P.**).

SERAFIM, Nicolae V. (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Artist plastic, *pictură*, profesor, *desen* și *caligrafie*. *Domiciliat la Pitești, Argeș*. Studii în domeniu, Paris, Franța. Activitate didactică, Gimnaziul de Băieți/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1872-1878; 1882-1904).

Tablouri, desene, schițe, tematică laică sau eclesiastică, aflate, parțial, în patrimoniul unor familii sau instituții din Pitești (Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Colegiul *Ion C. Brătianu*, Biserica *Sfântul Gheorghe*). Diverse implicări în viața *Cetății*. Invitație nominalizată la inaugurarea Palatului Comunal Pitești (30 octombrie 1886), primar Nicolae Constantinescu (v.), astăzi, Galeria de Artă, alte atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

SERGHIADE/SERGIESCU, Toma (Conțești, Davidești, Muscel, 1812 - ?). institutor, funcționar de stat, *pitar*. Pregătire didactică în Capitală. Activitate specializată: Școala Publică Națională, Râmnicu Vâlcea (1835-1843); Școala Primară Domnească, Pitești, Argeș (1843-1848), director. Colaborări în domeniu, cu Petrache Poenaru (v.) și Nicolae Simonide (v.). Inițiative privind: construirea, extinderea, dotarea instituțiilor de învățământ amintite; sporirea numărului de elevi; implicarea cadrelor didactice în viața comunitară. Participant la acțiunile protestatate din 1848, în Pitești, destituit după înfrângerea revoluției. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

SEVASTIAS, Iosif (Malaia, Vâlcea, 1750 - București, 27 octombrie 1820). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, cărturar. *Activitate eclesiastică în Argeș (13 decembrie 1793 - 27 octombrie 1820)*. Ierodiacon, ieromonah, protosinghel, Episcopia Râmnicului; egumen, Mănăstirea *Sfântul Dumitru*, Craiova, Dolj; episcop onorific, de Sevesta, Armenia (1792). *Primul episcop al noii eparhii de la Argeș*. Inițiator: pregătirea preoților, Școala Mănăstirii *Antim*, București; tipografiile pentru cărți bisericești, Curtea de Argeș (1803), Râmnic, București; restaurări, mănăstirile Curtea de Argeș (1804) și Robaia, Mușătești, Argeș. Noi ctitorii: Valea Danului, Galeș/Brăduleț, Săliște/Uda (Argeș); Brezoi, Malaia (Vâlcea). Volume editate: *Evanghelie* (1784); *Penticostar* (1785); *Liturghier*

(1787); *12 mineie de la Buda* (1804-1805); *Slujba Sfântului Nifon* (1806); *Octoihul* (1811). Traduceri din limba greacă: *Apologia* (1819); *Șase cuvinte pentru preoție de Sfântul Ioan Gură de Aur* (1820). Valoroase atestări documentare. Importante aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

SFATUL NEGUSTORESC DIN PITEȘTI (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Asociație profesională a micilor întreprinzători, domiciliați în reședința Argeșului, caracter deschis, activitate realizată paralel cu exprimarea Camerei de Comerț și Industrie, Pitești. Demersuri relevante pentru perioada interbelică: reuniuni sistematice; mijlocirea contractării creditelor bancare; organizarea unor expoziții economice; edificarea sediului propriu (intersecția strada *Frații Golești* - Calea *Craiovei*, demolat în 1978. Implicare în acte caritabile: donarea, prin intermediul Primăriei Pitești, a sumei de 188 550 lei, pentru victimele cutremurului din 9/10 noiembrie 1940. Consemnări documentare în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte surse arhivistice sau bibliografice. (T.C.A.).

SFATUL ORAȘULUI PITEȘTI (1582-1864). For administrativ al localității, constituit din reprezentanți ai *mahalalelor* și profesiunilor importante ale urbei, numiți, convențional, *pârgari* (de regulă, 12). Erau coordonați de un *județ*, care împărțea dreptatea, mai cunoscuți: Ivan (1596), Andrei (1636), Pătru (1677-1678), Draga Gheorghe (1688). Colaborări cu: dregătorul domnesc (pârcălab, postelnic, ceauș, logofăt); episcopul Argeșului; căpitanul Argeșului. Personalitate juridică din 1831, prin *Regulamentul Organic* al Țării Românești, legiuire ce acorda autonomie principalelor așezări din Muntenia. Confirmarea președintelui Sfatului de Curtea de la București. Reorganizări importante după 1864. Numeroase atestări documentare. (I.T.B.).

SFATUL POPULAR AL JUDEȚULUI ARGEȘ (1949-1950). Instituție administrativă tranzitorie, competențe stabilite prin *Legea Nr. 17*, din 15 ianuarie 1949, privind activitatea la nivelul comunelor, plaselor, orașelor, județelor. Preluarea atribuțiilor Consiliului Popular Județean Argeș (1948-1949). Comitet Executiv Provizoriu, instalat la 10 aprilie 1949, comisii pe domenii, președinte, vicepreședinți, secretar, birouri, secții, sectoare specializate, funcționari. Subordonare guvernamentală, reședință la Pitești, personalitate juridică, drept de control asupra sfaturilor populare din localitățile teritoriale. Structură asemănătoare pentru județul Muscel. În continuare: Sfatul Popular Regional Argeș/Pitești (1950-1968). Diverse atestări documentare. (I.T.B.).

SFATUL POPULAR AL JUDEȚULUI MUSCEL (1949-1950). Instituție administrativă tranzitorie, competențe stabilite prin *Legea Nr. 17*, din 15 ianuarie 1949, privind activitatea la nivelul comunelor, plaselor, orașelor, județelor. Preluarea atribuțiilor Consiliului Popular Județean Muscel (1948-1949). Personalitate juridică, buget propriu, atribuții coordonatoare asupra localităților aferente pentru domeniile economic, social, cultural. Comitet Executiv Provizoriu, instalat la 10 aprilie 1949, comisii pe domenii, președinte, vicepreședinți, secretar, secții, sectoare, birouri specializate, funcționari. Subordonare guvernamentală, reședință la Câmpulung. Încetarea activității, conform Legii Nr. 5, din 6 septembrie 1950, apariția Sfatului Raional Muscel, existent până în 1968. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI MUSCEL (1950-1968). Instituție administrativă de stat, cu personalitate juridică, subordonată Sfatului Popular Regional Argeș. Responsabilități teritoriale de coordonare asupra orașului Câmpulung și a celor 31 de comune (1960),

stabilite prin *Legea Nr. 5*, din 6 septembrie 1950. Reședință: Câmpulung, Argeș. Domenii prioritare: relansarea activității economice, sociale și culturale; evidența demografică; întreținerea căilor rutiere de interes local; extinderea electrificării; generalizarea învățământului de șapte ani; construirea de școli, dispensare, cămine culturale. Deputați raionali, sesiuni trimestriale, comitet executiv, președinte, vicepreședinți, secretar, secții, birouri, funcționari. Analize privind realizarea programelor anterioare, adoptarea unor planuri de măsuri pentru etapele viitoare, fixarea obiectivelor specifice instituțiilor raionale specializate și localităților rurale. Preocupări asemănătoare la celelalte raioane din Regiunea Argeș: Băbeni-Bistrița, Costești, Curtea de Argeș, Drăgănești-Olt, Drăgășani, Găești, Horezu, Pitești, Potcoava, Râmnicu-Vâlcea, Slatina, Topoloveni, Vedea. Încetarea activității conform *Legii nr. 2*, din 16 februarie 1968. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI PITEȘTI (1950-1968). Instituție administrativă de stat, cu personalitate juridică, subordonată Sfatului Popular Regional Argeș. Responsabilități teritoriale, coordonatoare asupra celor 28 de comune (1960), conform prevederilor *Legii Nr. 5*, din 6 septembrie 1950. Domenii prioritare (selectiv): relansarea activităților economice, sociale, culturale; evidența demografică, întreținerea căilor rutiere; generalizarea învățământului de șapte ani; extinderea electrificării Sediului și aparat propriu. Deputat raionali, sesiuni trimestriale, comitet executiv, președinte, vicepreședinți, secretar, secții, birouri specializate, funcționari. Structuri asemănătoare la raioanele: Băbeni Bistrița, Costești, Curtea de Argeș, Drăgănești-Olt, Drăgășani, Găești, Horezu, Muscel, Potcoava, Râmnicu Vâlcea, Slatina, Topoloveni, Vedea. Încetarea activității conform *Legii Nr. 2*, din 16 februarie 1968. Diverse atestări documentare. (I.T.B.).

SFATUL POPULAR REGIONAL ARGEȘ/PITEȘTI (1950-1968). Instituție administrativă, subordonată Guvernului, înființată în urma reorganizării teritoriale a țării, stabilită conform *Legii Nr. 5*, din 6 septembrie 1950, publicată în *Buletinul Oficial* al Republicii Populare Române, din 8 septembrie 1950, modificată prin *Decretul Nr. 331*, din 1952. Reședință la Pitești, personalitate juridică, atribuții pe teritoriul Regiunii Argeș (1950-1952; 1961-1968), respectiv Regiunii Pitești (1952-1961), constituită din fostele județe Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea. Competențe prevăzute în *Decretul Nr. 259*, din 28 decembrie 1950, privind funcționarea sfaturilor populare. Deputați aleși pe circumscripții electorale regionale, sesiuni ordinare și extraordinare, comitet executiv, comisii pe domenii prioritare, președinte, vicepreședinți, secretar, birouri, secții, sectoare, unități specializate, funcționari. Program de lucru raportat la: prevederile oficiale, *deciziile* proprii, obiectivele naționale, zonale, locale. Coordonarea activității sfaturilor populare orășenești Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Drăgășani, Găești, Râmnicu Vâlcea, Slatina și a celor raionale Băbeni – Bistrița, Costești, Curtea de Argeș, Drăgănești – Olt, Drăgășani, Găești, Horezu, Muscel, Pitești, Potcoava, Râmnicu Vâlcea, Slatina, Tololoveni, Vedea, totalizând, statistic, 15 800 km², 365 de comune, 1 533 de sate. La 1 iulie 1959, populație recenzată, 1 158 130 de locuitori, comparativ cu 917 680, în decembrie 1930. După 1968: Consiliul Popular al județului Argeș, unitate administrativă cuprinzând inclusiv zona tradițională Muscel. Numeroase atestări documentare. **(I.T.B.)**.

SFETCOVICI, Mircea V. (n. Șipote, Iași, 24 februarie 1934). Inginer mecanic, *industrie textilă*, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1958*. Școala Medie Tehnică Metalurgică, Buzău (1952), Institutul Politehnic, Iași (1958). Activitate specializată

permanentă, *Intreprinderea Textila*, Pitești: tehnolog (1958-1959); șef serviciu mecanic (1959-1970); director tehnic (1970-1974), director general (1974-1990). Unitate etalon pe țară, distinsă cu *Titlul de Erou al Muncii Socialiste* (1983). Director fondator și acționar: SC *Novatex SA*, Pitești (1990-1997); SC *Textilcotton SA*, Pitești (1997-2000). Simpozioane, consfătuiri, interviuri. Colaborări cu firme din Spania și Germania, export în numeroase țări africane, asiatice, sud-americane. Contribuții importante la redimensionarea contemporană a industriei textile din Argeș. **(I.D.P.)**.

SFETCU BURDEANU, Tita (Palanga, Popești, Argeș, 5 mai 1920 - ?). Solistă, *muzică populară românească*, realizator *media*. Școală Agricolă, Găești, Dâmbovița (1938), Institutul de Folclor, București (1949). Activitate profesionistă: Radio-București (1946-1950), prezențe constante, emisiunea *Ora satului*; ansambluri artistice din Capitală. Numeroase turnee interne și internaționale, împreună cu Maria Tănase, Maria Lătărețu, alți interpreți și dirijori renumiți. Piese de referință: *Brăul de la Muscel; Pupa-ți-aș coama, Bălan; Dulce-i vinul ghiurghiuliu, Hora precupețelor; Hai salcâm, salcâm*. Discografie. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. **(L.I.P.)**.

SIBIANU, Iacob (Brașov, 1864 - ?). Profesor, *muzică*, dirijor, *cor, orchestră, fanfară*, instrumentist. *Stabilit la Câmpulung, Muscel, în 1895*. Studii de specialitate, Brașov și București, Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică (1894). Prim violonist, Opera Italiană, din Capitală. Activitate didactică, la Câmpulung: Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*; Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu* (1895~). Organizarea mai multor formații artistice ale elevilor, numeroase spectacole în așezări urbane și rurale din Argeș, Brașov, Dâmbovița, Muscel, Olt, Vâlcea. Formator de talente. Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări

documentare: *Câmpulung-Muscel. Ieri și azi* (1974). Aprecieri publice antume și postume. (L.I.P.).

SIBICEANU, Aurel (n. Balotești, Ilfov, 1 iunie 1955). Lucrător industrial, scriitor, editor. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1971*. Studii școlare profesionale și liceale în domeniul chimiei, Pitești. Activitate productivă, Combinatul Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești (1973-2007). Colaborări *media*: *România Actualități*, București: *Viitorul Argeșului*; revista *Argeș* (Pitești). Volume importante (versuri): *Aflările* (1977); *Ziua Cuvântului* (1979); *Cartea Făpturii* (1987, 2001); *Priveștiile Scribului* (2008). Memorialist. Implicări în viața Cetății. Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Pitești (1990), alte aprecieri publice. (M.M.S.).

SICHITIU, Ion (Schela, Gorj, 19 ianuarie 1878 – Aiud, Alba, 20 aprilie 1952). Ofițer de carieră, general, demnitar, parlamentar. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc. *Integrat spațialității argeșene prin diverse inițiative comunitare*. Școala de Ofițeri de Artilerie și Marină, Craiova, Dolj (1899), Școala de Artilerie și Geniu, Germania (1904), Școala Superioară de Război, București (1911). Succesiv: responsabilități militare executive (1914-1916); șef cabinet, generalul Constantin Prezan, Marele Cartier General (1916-1917); șef secție operații, Marele Stat Major (1918-1920); profesor, Școala Superioară de Război, București (1921-1926). Șeful comandamentelor: Trupe Aeronavale (1930-1932); Forțe Aeriene (1932-1935); Corpul 1 Armată (1935-1937). Distinct: șef, Marele Stat Major General (1937); ministru, Agricultură și Domenii, București (1941-1942). Volume importante (autor, colaborare): *Detașamente. Conducerea și acțiunea lor* (1928); *Operațiuni în munți* (1932); *Contribuția comandanților de artilerie* (1933); *Conducerea trupelor* (1935); *Elemente de strategie* (1936). Studii,

instrucțiuni, dezbateri pe diverse teme. Senator de Argeș (1937-1939), reprezentând Partidul Național Țărănesc. Adept al neangajării masive a României pe *Frontul de Est* (1941). Contribuții însemnate la consolidarea și diversificarea Forțelor Armate Române în perioada interbelică. Deținut politic: arestat (1946), anchetat, judecat, condamnat, zece ani temniță grea, executați parțial. Decedat, Penitenciarul Aiud. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

SILIȘTEANU, Florian (n. Siliștea, Căteasca, Argeș, 9 octombrie 1962). Lucrător industrial, scriitor, editor. Studii școlare profesionale la Arad (1984) și liceale în Pitești, Argeș (1988). Activitate productivă, unități economice locale (1988-1990). Participant direct la evenimentele revoluționare din decembrie 1989, Pitești și București. Reporter special *Curierul Zilei* (1994~). Volume importante (versuri): *Cearta cu umbra* (1998); *Nunta de semne* (2004); *Fratele meu, Dumnezeu* (2006); *Pământ nicăieri* (2008). Distinct: Meseria de martor. De la Mineriadă, pe Frontul din Iugoslavia (reportaje, 2000). Director-fondator, săptămânalul *Manifestul român* (2005). Colaborări *media*: Prima TV (București); cotidianul *Argeșul* și revista *Argeș* (Pitești). Diverse implicări în viața *Cetății*. Membru, Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Pitești (2007). Alte aprecieri publice. (M.M.S.).

SILIȘTEANU, Nicolae I. M. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Cepari, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SILVESTRU (Secolul XIX). Ierarh, iconom eparhial. Implicat, direct, în evenimentele de la 1848 din Curtea de Argeș. Arderea *Regulamentului Organic*, jurământ pe *Noua Constituție (Proclamația de la Islaz)*. Arestat după înfrângerea revoluției din Țara Românească, judecat și întemnițat, Mănăstirea Văcărești, București (25 septembrie 1848 – 4 aprilie 1849). Înscris în documentele oficiale ale timpului, publicate de Constantin D. Aricescu (v.), în 1874. Răspândirea conceptelor moderne în localități din Eparhia Argeșului. Aprecieri publice. (**R.S.R.**).

SIMA, Dumitru (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Arhitect, proprietar urban, antreprenor. *Activitate și domiciliu la Pitești, Argeș*. Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: edificii publice, case și dependințe, lucrări de artă în Cimitirul *Sfântul Gheorghe*, Pitești. Atelier de proiectare și lucrări inginerești (1930). Preocupări agreate de Camera de Comerț și Industrie Argeș, Primăria Pitești, Prefectura Argeș. Înscris în *Anuarul general al orașului Pitești și Județului Argeș* (1936). Alte atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (**A.I.M.**).

SIMA, Ion Gh. (n. Coșoveni, Dolj, 20 noiembrie 1949). Profesor universitar, *științe tehnice*, manager. *Activitate în Pitești, Argeș, din 2004*. Studii liceale, la Craiova, Dolj (1967), Academia Tehnică Militară, București (1974). Doctorat, *telecomunicații*, București (1995). Activitate didactică și de cercetare: Academia Tehnică Militară, București (1980-1999, 2001-2004); director, Serviciul de Telecomunicații Speciale, București (1999-2001); Universitatea din Pitești (2004~). Profesor universitar (2005). Volume importante (în colaborare): *Antene* (1986); *Tehnica microundelor în echipamente de transmisiuni* (1989); *Circuite de adaptare de bandă largă în amplificatoarele de microunde* (1995); *Touchstone. Manual de*

utilizare și aplicații (1998); *Linii radio și radioreleu* (2000). Numeroase articole, studii, referate, comunicări, *granturi/contracte* de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Inovator și inventator. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (**M.C.S.**).

SIMA, Petre D. (n. Câmpulung, Muscel, 14 martie 1930). Inginer, *construcții de mașini*, profesor universitar. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1948), Institutul de Mecanică, Brașov (1956). Doctorat, *automobile*, Brașov (1969). Activitate didactică și de cercetare, permanentă, Universitatea *Transilvania*, Brașov (1958-2000). Volume importante: *Culegere de probleme de mecanică tehnică* (1964); *Mecanică tehnică* (1984); *Statică. Aplicații*. (1990). Conducător de doctorat (1992). *Granturi/contracte* de cercetare, invenții brevetate, studii, articole, reuniuni științifice naționale și internaționale. Membru, importante asociații autohtone în domeniu. Cetățean de onoare al Municipiului Câmpulung, Argeș. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior tehnic din România. Aprecieri publice. (**I.A.B.**).

SIMA, Violetta Lăcrămioara (n. Giurgiu, 12 aprilie 1945). Istoric, *arhive civile*, publicist. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1969*. Școala Medie, Giurgiu (1963), Universitatea din București (1968). Documentări externe. Activitate specializată în domeniu., Arhive Naționale: Filiala Brăila (1968-1969); Filiala Argeș (1969-1999); Direcția Centrală, București (1999-2000). Volume importante (în colaborare): *Îndrumător în Arhivele Statului Argeș (1984), Pitești. Mărturii documentare. 1388-1944, I* (1988). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe la sistematizarea și prelucrarea fondurilor din patrimoniul filialei Pitești. Preocupări redacționale, revista *Argeș. Cultul eroilor*, Pitești. Colaborări, cotidiene locale și

emisiuni *media*, instituții de artă, cultură, învățământ. Diverse implicări în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (S.I.C.).

SIMAN, Constantin I. (n. Sălciua, Alba, 14 iulie 1930). Tipograf, editor, manager. *Stabilit în Argeș, din 1947*. Liceul *Traian*, Turnu Severin, Mehedinți (1947). Specializare, *poligrafie*, București. Documentare externă: Cehia și Slovacia. Succesiv: funcționar cultural, Plasa Rociu, Argeș (1947-1951); redactor (1951-1970), publicațiile *Secera și ciocanul*; *Făclia hidrocentralei* (redactor-șef), *Petrochimia*, Pitești, Argeș. Distinct: maistru, șef secție, director Întreprinderea Poligrafică/SC *Tiparg SA*, Pitești (1970-1995). Tehnologie editorială specială pentru: *Un secol de activitate corală în Pitești* (1971); *Localitățile județului Argeș* (1971); *Pitești 600. Memento* (1983); *Argeș. Cartea Eroilor* (1984); *Pitești 600. Studii și comunicări* (1986). Contribuții la: diversificarea activității în domeniile enunțate; extinderea și dotarea Tipografiei de Stat din Pitești, secții conexe, Câmpulung (Argeș), Slatina (Olt), Râmnicu Vâlcea; adaptarea preocupărilor productive la cerințele economiei de piață după 1990. Implicări permanente în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (I.I.B.).

SIMION (Secolul XVIII). Zugrav, artă sacră, formator de talente. Notificat, documentar, *Simeon ot Pitești*. Continuator al tradiției familiale, exprimată de tatăl său, preotul Simeon. Reabilitări murale, lucrări de ansamblu, icoane, biserici ortodoxe. Consemnat, prioritar, în Hunedoara, localitățile: Chergheș (1759), Prislop (1759, 1782), Râul Alb (1770), Hațeg (1777), Ploscabaia (1780), Subcetate (1783), Bărișor/Baru Mic (1785), Bar (1787), Nucșoara (1786-1787), Densuș (1789), Sânpetru, Ciula Mare, Paroșeni. Colaborator și elev preferat, Nicolae (v.). Promovarea artei brâncovenești în Transilvania, alte contribuții la conservarea spiritualității autohtone. Aprecieri comunitare antume și postume.

(S.C.N.).

SIMION, Ana D. (Nucșoara, Argeș, 1 ianuarie 1920 – Nucșoara, Argeș, 2011). Proprietar rural, militant politic. Sprijin activ, material și financiar, împreună cu sora sa, Marina Chirca (v.), pentru grupările de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, inițiatori, Gheorghe Arsenescu (v.), Toma Arnăuțoiu (v.). Arestată (1949), anchetată, torturată, Securitatea din Câmpulung, Muscel, judecată, condamnată, patru ani închisoare. După eliberare, continuarea demersurilor amintite. Redeschiderea dosarului (1963), o nouă condamnare, zece ani muncă silnică, cinci ani degradare civică și confiscarea totală a averii. Eliberată (1964), conform prevederilor *Decretului Nr. 411*, privind grațierea generală a deținuților politici. Supravegheată până în decembrie 1989. Recunoașteri publice postume. (I.I.P.).

SIMION, Aurică (Cândești, Albeștii de Muscel, 26 aprilie 1938 – București, 2 noiembrie 1984). Istoric, cercetător, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1956), Universitatea din București (1961). Doctorat, *științe istorice*, București (1970). Documentări externe. Activitate specializată: Institutul de Studii Istorice și Social-Politice de pe lângă Comitetul Central al Partidului Comunist Român, București (1961-1984). Volume importante: *Dictatul de la Viena* (1972); *Regimul politic din România în perioada septembrie 1940 - ianuarie 1941* (1976); *Preliminarii politico-diplomatice ale insurecției române din august 1944* (1979); *Agresiunile naziste din Europa în anii 1938-1939* (1983); *Comitetul Național Antifascist Român* (1985, în colaborare, postum). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Ample investigații arhivistice. Membru, diverse foruri profesionale autohtone sau continentale. Implicări în realizarea unor

proiecte oficiale din Argeș-Muscel. Aprecieri publice antume și postume. (S.I.C.).

SIMION, Gheorghe (n. Câmpulung, Muscel, 5 decembrie 1940). Profesor universitar, *educație fizică*, sportiv de performanță, *gimnastică*, antrenor, manager. Școala Medie/*Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1957), Institutul de Cultură Fizică, București (1965). Doctorat, *educație fizică*, Chișinău, Republica Moldova (1998). Activitate didactică și de cercetare, Institutul Pedagogic de 3 ani/Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1967-2010): șef, Catedra Educație Fizică și Sport (1975-1979, 1990-1992); secretar științific, Facultatea de Științe (1996-2000), Facultatea de Educație Fizică și Sport (2004-2008); decan (2000-2004). Temporar, Universitatea *Houari Boumediene*, Algeria (1979-1985). Profesor universitar din 1998. Conducător de doctorat (2003). Volume importante: *235 de exerciții în lecția de educație fizică școlară* (2000); *Volei. Teorie și practică în pregătirea începătoarelor la volei* (1999); *Îndrumător metodico-terminologic în gimnastică* (2001); *Arta pregătirii forței musculare* (2006, în colaborare). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice, concursuri, naționale și internaționale. Antrenor, loturile naționale ale României, gimnastică juniori (1970), volei cadete (1992-1993), volei junioare, campioane naționale (1990, 1994, 1995). Contribuții directe la înființarea și evoluția facultății amintite, diversificarea mișcării sportive din Argeș - Muscel, afirmarea continentală a domeniului. Diverse recunoașteri publice. (M.C.S.).

SIMION, Radu (n. Ștefan cel Mare, Argeș, 27 februarie 1940). Instrumentist, nai, formator de talente. Liceul de Muzică *Dinu Lipatti*, București (1958), *Clasa Fănică Luca*. Activitate profesionistă: ansamblurile folclorice *Perinița*, *Rapsodia Română*, *Balada Virtuozii români*, București (1956~). Numeroase turnee interne și internaționale, împreună cu Damian Luca, Gheorghe Zamfir,

alți interpreți și dirijori renumiți. În repertoriu: hore, sârbe, române, lieduri, piese café-concert. Înregistrări radio și televiziune, discografie. Ilustrații muzicale, târgurile economice europene de la Leipzig, Germania de Est (1958); Copenhaga, Danemarca (1970); Roma, Italia (1971); Paris, Franța (1971). Premii continentale în domeniu. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (L.I.P.).

SIMION, Sorin N. (Pitești, Argeș, 27 mai 1932 – Pitești, Argeș, 25 ianuarie 2001). Profesor gradul I, *matematică*, inspector școlar, cadru didactic universitar. Școala Medie Tehnică de Comerț, Pitești (1950), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1955). Activitate permanentă la Pitești: Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu* (1958-1959); Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1959-1961); Liceul Sanitar (1961-1962); Institutul Pedagogic (1962-1975); Inspectoratul Școlar și Casa Corpului Didactic Argeș (1975-2001). Fondator (în colaborare), Concursul Județean de Matematică *Dan Barbilian*, rezolvitor, *Gazeta Matematică*, București. Coautor: *Caiet metodic al profesorilor de matematică; Teste pentru admiterea la liceu*. Implicări în viața *Cetății*. Membru, Societatea de Științe Matematice din România, alte aprecieri publice antume și postume. (M.G.R.).

SIMIONESCU, Constantin N. (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Arhitect, proprietar urban, funcționar public. Imobile, activitate specializată, atelier particular, Câmpulung Muscel. Arhitect - șef al orașului (1904-1908). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: Primăria urbană (1906-1907), astăzi, Casa de Cultură *Tudor Mușatescu*, edificiu realizat în mandatul primarului Alexandru Mușatescu (v.); Școala Primară Bughea de Sus (cartier al orașului); Cazarma Pompierilor. Distinct: amplasarea bustului *Negru Vodă* (1907), operă a sculptorului Dumitru Mățăoanu (v.). Monitorizarea

realizării Palatului de Justiție/Tribunalul de Muscel, arhitect, Gheorghe N. Maxentian (v.). Avize pentru ridicarea noilor instituții ale statului, locuințelor stabilimentelor industriale și comerciale din etapa amintită. Aprecieri comunitare. (M.M.B.).

SIMIONESCU, Constantin (n. Poboru, Olt, 25 ianuarie 1937). Economist, manager, parlamentar. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1972*. Școala Medie, Slatina, Olt (1956), Academia de Științe Economice, București (1966). Activitate specializată permanentă: șef birou (1966-1972), director economic (1972-1989), Întreprinderea de Piese Auto/Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni, Argeș; director economic, Întreprinderea de Asistență Tehnică și Servicii Auto, Ștefănești, Argeș (1989-1992); consilier, Banca Comercială Română, București (1996-1999). Studii, analize, rapoarte pe teme de eficiență financiară. Membru marcant, Frontul Salvării Naționale. Senator de Argeș (1992-1996), reprezentând Partidul Democrației Sociale din România, vicepreședinte, Comisia Buget Finanțe. Inițiative legislative, interpelări, interviuri, emisiuni *media*. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

SIMIONESCU, Ion (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Arhitect, antreprenor, donator comunitar. *Originar din Argeș*. Notificat, uneori, **Ion Simionescu - Pitești**. Studii liceale și universitare în Capitală. Documentări externe, state europene. Colaborări cu importanți arhitecți și plasticieni ai perioadei din București, Câmpulung (Muscel), Ploiești (Prahova), Târgoviște (Dâmbovița), Slatina (Olt). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții (la Pitești): *Casa Bobancu* (1914-1915), edificiu în stil național, decorații interioare, Rudolf Materna (v.); sediul Camerei de Comerț și Industrie (reparație capitală), clădirea din Bulevardul Elisabeta, astăzi. Bulevardul Republicii, Nr. 63, folosită de școli cu profil economic (1914). Implicări

comunitare permanente. Nominalizat în: *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene* (2000). Alte atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (A.I.M.).

SIMIONESCU, Teodor (Secolul XX). Jurist, militant politic, parlamentar. *Domiciliat la Pitești, Argeș*. Studii liceale și universitare, București. Avocat, Baroul Argeș. Colaborator permanent, Camera de Comerț și Industrie, Pitești, *cenzor* (1933). Adept al constituirii și consolidării Blocului Partidelor Democratice din România (1944). Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, *disident*, Partidul Național Țărănesc *Anton Alexandrescu*, președinte fondator, Organizația Argeș (1945-1948), structură constituită în urma deciziei *facțiunii* centrale, București (23 februarie 1945). Implicări în campania electorală din noiembrie 1946, coordonarea activității celor 3 500 de membri aflați în evidențele proprii (95% locuitori ai satelor; 5% intelectuali). Acceptarea unificării cu Organizația Argeș a Frontului Plugarilor (30 ianuarie 1948). Prefect al județului Argeș (1944; 1945), nominalizat prin ziarul *Libertatea*, București (19 martie 1945). Deputat de Argeș (1946-1948), reprezentând Blocul Partidelor Democratice. Oratorie, recunoscut în domeniu, figură marcantă pentru viața *Cetății* (**Theo S.**). Notificat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

SIMIONESCU, Constantin I. (n. Câmpulung, Muscel, 19 iunie 1897 – 19 noiembrie 1942). Ofițer de carieră, infanterie, general, publicist. Școli militare în România. Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), Frontul Carpatic (1916), locotenent, *Frontul din Moldova* (1917); Al Doilea Război Mondial (colonel), *Campania din Est* (comandant, Regimentul 39 Infanterie) (1941-1942). Căzut la datorie. Volum important: *Istoricul Regimentului 30 Muscel* (în

colaborare). Oratorie. Studii, analize, rapoarte, planuri tactice. General de brigadă *postmortem* (1942). Ordine și medalii române, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

SIMONESCU, Dan (Câmpulung, Muscel, 11 decembrie 1902 – București, 11 martie 1993). Membru de onoare al Academiei Române (11 decembrie 1992). Istoric literar, bibliograf, profesor universitar. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1921), Facultatea de Litere, București (1925). Doctorat, *filologie*, București (1938), docent (1962). Stagii: Franța, Grecia, Turcia. Activitate didactică: școli din Câmpulung (1925-1928); universitățile din București (1928-1942, 1952-1968) și Iași (1942-1952). Șef, Secția *Manuscrise*, Biblioteca Academiei Române, București, cercetător, Institutul de Istorie *Nicolae Iorga*, din Capitală. Volume importante: *Viața literară și culturală a Mănăstirii Câmpulung Muscel în trecut* (1926); *Sibilele în literatura română* (1928); *Bibliografia românească veche, III* (1936), *IV* (1944, în colaborare); *Literatura românească de ceremonial* (1939); *Codex Aureus* (1972). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Conducător de doctorat. Editor de cronici, documente, hrisoave domnești. Colaborări la numeroase reviste din țară și străinătate. Fondator: învățământul *biblioteconomic*; normele organizării colecțiilor, evidenței cititorilor, folosirii clasificării zecimale în unitățile noastre de lectură publică. Membru: Uniunea Scriitorilor din România (1965); Societatea *Flacăra Muscelului*; alte foruri științifice autohtone și continentale. Contribuții deosebite la descoperirea și valorificarea textelor din literatura medievală; integrarea culturii tradiționale în spiritualitatea europeană; promovarea imaginii instituțiilor din Argeș-Muscel. Implicări comunitare permanente. Cetățean de Onoare al orașului natal, stradă eponimă la Câmpulung, alte valoroase

aprecieri publice antume și postume. (S.D.V.).

SIMONESCU, Margareta Adela C. (n. Câmpulung, Muscel, 8 octombrie 1934). Inginer, *electronică*, profesor universitar. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Institutul Politehnic, București (1957). Doctorat, *științe tehnice*, București (1971). Activitate de cercetare în domeniu: Institutul de Fizică Atomică, Măgurele, Institutul Agronomic, *Nicolae Bălcescu*, Comitetul Geologic Român, București (1957-1967). Prestații didactice, Institutul Politehnic, București, Academia Tehnică Militară, București (1961-2004). Volume importante: *Circuite logice* (1973); *Modele analitice ale tranzistorului bipolar* (1981); *Proiectarea unitară a circuitelor electronice* (1982); *Fizicienii femei* (1988). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Premiul *Aurel Vlaicu* al Academiei Române (1983). Preocupări literare. Cetățean de Onoare al orașului Câmpulung. Contribuții la dezvoltarea învățământului și cercetării științifice naționale în deceniile contemporane. (I.A.B.).

SIMONIDE, Nicolae/SIMEON COLAN, Nicolae (Câmpulung, Muscel, 1804 – București, 1886). Institutator, funcționar de stat, magistrat. Școala Grecească, București (1831), poliglot, *limbile elină, latină, franceză*. Fondator: Școala Românească, Giurgiu (1831-1833); Școala Domnească/Națională Nr. 1, Pitești, Argeș, primul director (1833-1843). Înființarea mai multor unități sătești pentru copiii din Argeș (1838), revizor, Eforia Școalelor din Țara Românească (1843-1848). Înrudit, prin căsătorie, cu familia Brătianu (v.), îndrumarea pregătirii inițiale a lui Ion C. Brătianu (v.). Participant la evenimentele de la 1848 din Pitești, ales ocârmuitor/prefect de Argeș (23 iunie - 5 iulie 1848) și judecător, Tribunalul Argeș (12 septembrie 1848). Stabilit în Capitală, preocupări judiciare. Numeroase

atestări documentare. Eponimie, stradă în municipiul Pitești, alte aprecieri publice antume și postume. **(I.M.D.)**.

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DE SCULPTURĂ ÎN MARMURĂ, PITEȘTI (2001~). Reuniune periodică a pasionaților de artă plastică, aflată sub patronajul Primăriei, Consiliului Local, Centrului Cultural Pitești, *tabără*, Parcul *Strand*, din localitate. Participanți, nume de rezonanță din România. Coordonator temporar, Adrian Radu (v.). Opere sculpturale donate municipalității Pitești. Diverse atestări documentare. **(S.C.N.)**.

SINAGOGA DIN PITEȘTI (1920~). Instituție religioasă pentru practicarea cultului mozaic. Anterior, *Vechea Sinagogă*, amintită, oficial, cu prilejul vizitei domnului Alexandru Ioan Cuza la Pitești (1859). Edificiu actual, zona centrală urbană, ridicat prin subscripția comunității evreiești tradiționale din reședința Argeșului, denumit, simbolic, *Noul Templu Ebraic*. Contribuții financiare: negustorii, bancherii, medicii, farmaciștii, cadrele didactice, alte persoane de origine iudaică. Imobil reprezentativ pentru perioada amintită, catalogat *tip mare*, înălțime favorizată de supraînălțarea boltită a *navei* principale. Decorații interioare discrete, sensibil colorate. Activitate ocazională. Clădire înscrisă pe *Lista monumentelor de arhitectură esclesiastică din România*. În imediata apropiere, clădirea *Școlii Israelite* (1924-1926), astăzi, spațiu comercial. Cimitir la periferia sudică a cvartalului rezidențial *Craiovei*, Pitești. Reducerea treptată a numărului de evrei din Pitești în ultimele decenii ale secolului XX. Diverse atestări documentare. **(S.P.P.)**.

SINDICATUL CERCULUI INDUSTRIAL ȘI COMERCIAL DIN PITEȘTI (1912~1945). Organizație profesională înființată pe baza prevederilor Decretului Nr. 927, din 20 februarie 1912, având ca obiectiv important apărarea

intereselor și reprezentarea publică a membrilor afiliați Cercului Industrial și Comercial din Pitești. Apartenență benevolă, grup de inițiativă, comitet coordonator, carnete inscripționate, cotizație. Persoană juridică, implicări în strategia dezvoltării reședinței Argeșului, organizarea unor acțiuni revendicative, amenajarea de expoziții, târguri și concursuri adecvate, elaborarea programelor Camerei de Comerț și Industrie Pitești. Alte structuri locale cu statut asemănător, consemnate arhivistic (1932): Sindicatul *Neagoe Basarab* (1920); Sindicatul Cerealiștilor (1922); Sfatul Negustoresc (1923); Sindicatul Viticol (1924); Societatea *Cultura* a Meseriașilor Patroni (1928); Asociația Contabililor Cooperatori (1930). Concomitent, grupări sindicale pe domenii productive muncitorești, influențate de partidele politice desființate, temporar, prin legislația regelui Carol II (v.). Numeroase atestări documentare. **(D.G.D.)**.

SINDICATUL ÎNTREPRINDERII DE STOFE ARGEȘEANA, PITEȘTI (1967-1990). Organizație de masă, reprezentativă pentru județul Argeș, peste 5600 de membri (1989). Preocupări tradiționale în domeniile calificării profesionale, respectării *Contractului colectiv de muncă* și *Regulamentului de ordine interioară*, realizării indicatorilor economici, desfășurării *întrecerii socialiste*, îmbunătățirea condițiilor de viață pentru salariați, diversificării activităților tehnice, științifice, sportive, culturale. Cotizație lunară, buget propriu. Grupe la nivelul liniilor de fabricație/atelierelor, comitete pe secții, sectoare și unitate, reprezentare în Consiliul de Administrație, consiliile sindicatelor municipal, județean sau pe ramură. Contribuții la: intrarea în funcțiune a primelor capacități productive (1969); obținerea unor succese importante la concursurile naționale și internaționale pe meserii; evidențierea în competiția specifică industriei ușoare; organizarea Ansamblului artistic *Mărțisorul* (1973); promovarea echipei de handbal

feminin în *Divizia B* (1974); stimularea performanței din cercetare, inventică, inovare. Implicare constantă în viața publică locală. Președinți: Viorica Marinescu, Maria Coțârlea, Ioana Tutore, Ana Hanea, Difta Radu, Aspazia Dobrică. Reorganizare esențială după 1990. Diverse atestări documentare. (D.G.D.).

SINDICATUL UZINEI DE PIESE AUTO/ÎNTREPRINDERII DE AUTOTURISME/COMPANIEI DACIA-RENAULT, COLIBAȘI/MIOVENI (1952~). Organizație de masă, reprezentativă pentru România postbelică, peste 20 000 de membri (1989). Preocupări tradiționale în domeniile ratificării profesionale, respectării *Contractului colectiv de muncă* și *Regulamentului de ordine interioară*, realizării indicatorilor economici, desfășurării *întrecerii socialiste*, îmbunătățirii condițiilor de viață pentru salariați, diversificării activităților tehnice, științifice, sportive, culturale. Cotizație lunară, buget propriu. Grupe la nivelul liniilor de fabricație/atelierelor, comitete pe secții, sectoare și unitate, reprezentare în Consiliul de Administrație, Consiliile sindicatelor municipal, județean sau pe ramură. Contribuții la: redimensionarea Platformei Industriale *Pitești-Est* (1966-1968); fabricarea și asimilarea automobilelor din gama *Dacia* (1968~); evidențierea rezultatelor în competiția națională și continentală; amenajarea bazelor sportive Ștefănești și Mioveni; edificarea Casei de Cultură Colibași; înființarea Clubului sportiv și Ansamblului artistic *Dacia*; stimularea performanței din cercetare, inventică, inovare. Implicare constantă în viața publică locală sau republicană. Președinți: Cristu Marache, Constantin Vententiuc, Nicolae Patrichi, Gheorghe Rizescu, Spiridon Tuță, Dumitru I. Ilie; Ilarie Zăvoianu, Nicolae Țolescu, Constantin Gh. Drăghici (v.), Ion Frâncu. Afilie la Sindicatul *Metalurgie și Construcții de Mașini*, București. Reorganizare esențială după 1990. Sindicat

independent, activitate adaptată libertății de exprimare, înființării *SC Automobile SA* (1991), privatizării, apartenenței la *Compania Dacia – Renault* (1999~). Preluarea și sistematizarea patrimoniului anterior, președinți, Vasile Costescu, Nicolae Pavelescu. Greve de amploare: aprilie 2008; 5 martie 2014. Susținere europeană, mai multe revendicări acceptate de patronat și Guvernul României. În 2014, peste 16 000 de membri. Alte sindicate reprezentative în Argeș – Muscel: *Întreprinderea de Autoturisme/Aro Câmpulung*; *Întreprinderea Textila, Combinatul Petrochimic/Arpechim*, *Combinatul de Prelucrarea Lemnului/Alprom*, *Combinatul de Articole Tehnice din Cauciuc/Rolast*, *Trustul de Construcții Argeș*, *Trustul de Construcții Industriale, Pitești*; *Întreprinderea de Confecții/6 Martie*, *Întreprinderea Electroargeș*, *Întreprinderea Forestieră, Curtea de Argeș*. Numeroase atestări documentare. (D.G.D.).

SINESCU, Ioan F. (Sinești, Cuca, Argeș, 30 iulie 1873 - ?). Învățător, publicist, animator cultural. Școala Normală, București (1892), Seminarul *Neagoe Vodă*, Curtea de Argeș (1899). Activitate didactică: școli din Cuca (1899-1921) și București. Volume importante: *Bogatul sărac*; *Din dogmele marilor filosofi antici*; *Puterea rugăciunii* (1933); *Viețile sfințelor mari mucenice* (1933); *Acoperământul Maicii Domnului* (1935). Colaborator, reviste ale timpului, București. Diverse aprecieri publice antume sau postume. (I.I.B.).

SION, Ioan/Ion A. (Pitești, Argeș, 28 septembrie 1890 – Bol Donscinska, Cotul Donului, Federația Rusă, 24 noiembrie 1942). Ofițer de carieră, *artilerie și blindate*, general. Liceul Militar, Iași, Școala de Ofițeri de Artilerie, Geniu și Marină, București (1911). Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), locotenent/căpitan, Regimentul 2 Artilerie, evidențiat pe *Frontul din Moldova* (1917); Al Doilea Război Mondial, general de brigadă (1941). *Frontul de Est*, remarcat în

luptele de la Chișinău, Basarabia (1941) și Odessa, Ucraina (1942), comandant, Divizia *I Blindate*, Divizia *15 Infanterie*, ale Armatei Române. General de brigadă (1941), general de divizie *post-mortem* (1942). Studii, analize, rapoarte, planuri tactice. Ordine și medalii române. Diverse aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

SITUL COMUNITAR MUNȚII FĂGĂRAȘ (2000~). Areal de importanță continentală, integrat, împreună cu *Piemontul Făgăraș*, structurilor denumite, convențional, *Natura 2000*. Proiecte strategice favorabile conservării habitatelor specifice, finanțate prin *Programul Operațional Sectorial de Mediu*, în cadrul *Axei Prioritare Nr. 4 (Protecția Naturii)*. Suprafață totală: 198 495 ha, ierarhizată, pentru România, a doua după Delta Dunării, interferând județele Argeș, Brașov, Sibiu, Vâlcea. Obiective: perpetuarea speciilor de plante și animale sălbatice, cu deosebire, a carnivorelor mari (ursul, lupul, râsul); asigurarea echilibrului între delimitarea suprafețelor protejate și preocupările umane din perimetrul stabilit; determinarea științifică a *piramidei trofice*, proprii zonei invocate; evaluarea folosinței terenurilor componente; administrarea rațională a celor 11 fonduri de vânătoare aferente Argeșului; evidența riguroasă a potențialului cinegetic, stabilit conform observațiilor periodice specializate. Suport documentar: normele Uniunii Europene. (V.F.A.).

SÎRBU, Ion (Câmpina, Prahova, 25 ianuarie 1924 – București, 18 august 1997). Lider politic, înalt funcționar de stat, parlamentar. *Integrat zonei Argeș-Muscel prin demersuri economice, administrative, culturale*. Școala Militară, Orăștie, Hunedoara (1945), Academia de Științe Social-Politice, București (1958). Activitate productivă: Schela de Extracție, Câmpina, Prahova (1945-1948). Membru marcant, Partidul Muncitoresc/Comunist Român. Funcții publice: instructor (1948-1949), șef secție (1949-1953), secretar (1953-1955; 1958-

1968), Comitetul Regional de Partid Prahova. Prim – secretar, comitetele județene Buzău (1968-1976) și Argeș (1978-1984), președinte, consiliile populare județene. Responsabilități la nivelul Comitetului Central, București: prim-adjunct șef secție (1976-1978); vicepreședinte, Consiliul de Control al Activității Economice și Sociale (1984-1990). Deputat în Marea Adunare Națională, reprezentând Frontul Unității Socialiste (1968-1989). Inițiative și programe privind evoluția generală a județelor Buzău și Argeș. Preocupări constante: atragerea de investiții pentru noile centre urbane; dezvoltarea legumiculturii (sere și solarii); modernizarea căilor rutiere. Distinct în Argeș: dezvoltarea platformelor industriale din Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș; stimularea cercetării științifice în învățământul superior; redimensionarea *Memorialului de Război Mateiaș*; extinderea perimetrului secției în aer liber de la Muzeul Golești; obținerea *titlului de Erou al Muncii Socialiste și al Premiului Național pentru activitatea din agricultură*. Numeroase studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice, consemnări memoriale. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.T.B.).

SKWARCTYNSCHI, Ileana G. (Recea, Argeș, 29 noiembrie 1927). Ziarist. Școala Medie Mixtă, Costești, Argeș (1950), cursuri de perfecționare în domeniu, București (1954). Activitate specializată la Pitești: cotidianul *Secera și ciocanul* (1953 – 1963); redactor șef, *Textilistul* (1963 – 1968). Membră, Uniunea Ziariștilor din România, Filiala Argeș (1955). Numeroase analize, reportaje, articole interviuri, eseuri, anchete. Aprecieri publice. (C.I.S.).

SLĂTINEANU, Lia (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Rătești, plasa Dâmbovic, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de

Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

SLĂTINEANU, Lucia C. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Furduești, plasa Dâmbovnic, expropriate, parțial, prin **Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945**, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SLĂTINEANU, Maria (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Teiu, plasa Dâmbovnic, expropriate prin **Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921**, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

SLĂVESCU, Nicolae (Secolul XIX). Mare proprietar funciar din Argeș, militant politic. Intense suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitățile Bârsești, Vlădești, Pitești. Nominalizat în **Lista** pentru participarea la alegerea deputaților Divanului ad-hoc al Țării Românești (iulie 1857): *boier – pitar*, 42 de ani, 30 de locuitori pe moșie, peste 100 de *fălci lucrătoare*, venit liber de ipotecă. Adept al unirii Munteniei cu Moldova, acceptarea **Programului** modernizării statului, elaborat de Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu. Contribuții la susținerea Războiului de Independență (1877-1878). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.Ș.).

SLĂVESCU, Victor I. (Rucăr, Muscel, 5 iunie 1891 – București, 24 septembrie 1977). Membru corespondent al Academiei Române (23 mai 1936), membru titular (20 mai 1939), repus în drepturi, membru titular

(3 iulie 1990). Economist, militant politic, demnitar, profesor universitar. Studii liceale în Capitală (1909), Academia Comercială, București, licență, Universitatea din Paris, Franța (1912). Stagiul, München, Germania (1913). Doctorat, *științe economice*, Halle, Germania (1914). Ofițer de artilerie în Armata Română, combatant, Primul Război Mondial: *Frontul Carpatic* (1916); *Frontul din Moldova* (1917). Funcții publice, domeniul finanțelor naționale, București (1918~1934). Subsecretar de stat, ministru de Finanțe (1933-1935); ministru, înzestrarea Armatei (1939 - 1940). Membru marcant: Partidul Național Liberal; Frontul Renașterii Naționale. Activitate didactică permanentă, Academia de Înalte Studii Comerciale, București (1925-1940), profesor universitar titular (1931), șef, Catedra *Monedă, Credit, Bănci*. Complementar, Școala Superioară de Război, București (1937-1940). Volume importante: **Băncile comerciale mici din România** (1915); **Marea finanță în vreme de război** (1920); **Istoricul Băncii Naționale a României 1880-1924** (1925); **Politica bancară a României și depresiunea economică mondială** (1932). Distinct, monografiile personalizate pentru: Alexandru D. Moruzzi (1941); Nicolae Șuțu (1941); Bogdan Petriceicu - Hasdeu (1943); Ion Strat, I, II (1946) Ion Strat, studii, articole, analize, prognoze. Numeroase reuniuni tematice. Editor, revista **Independența economică**, Iași (1917), în colaborare cu Virgil Madgearu, Ion Răducanu (v.), Alexandru D. Rădulescu. Președinte, Asociația Generală a Economisților din România și Uniunea Generală a Industriașilor din România; director general, Societatea Națională a Creditului Industrial, București (1933); vicepreședinte, Consiliul Superior Bancar și Consiliul Superior Economic (1937). Deținut politic (1950-1955), Sighetu Marmăției, Maramureș. Contribuții deosebite la remodelarea finanțelor autohtone interbelice, evoluția învățământului economic superior, dezvoltarea zonei Argeș-Muscel. Membru, diverse foruri științifice interne și

continentale. Eponimie, stradă în municipiul Pitești, bust, Academia de Științe Economice, București, alte valoroase aprecieri publice antume și postume. (**S.D.V.**).

SLĂVOIU, Ionel D. (n. Pitești, Argeș, 9 octombrie 1955). Jurist militar, general de brigadă în rezervă, magistrat. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *I.C. Brătianu* Pitești (1974), Universitatea din București (1980). Stagii: Franța, Germania, Italia, Spania (2001-2002). Activitate specializată: juriconsult, Întreprinderea de Scule, Dispozitive și Verificatoare Auto/ISDVA, Costești, Argeș (1980-1981); procuror, Procuratura Locală, Pitești (1981-1985); procuror militar, Procuratura Militară, București (1985-1990); procuror militar șef – adjunct/procuror militar șef (1990-1994), prim-procuror (1995-2001), Parchetul Militar, București; procuror militar șef/procuror militar șef adjunct, Secția Parchetelor Militare, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, București (2001-2005); procuror militar, Secția Parchetelor Militare, București (2005-2008). General de brigadă în rezervă (2008). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și europene. Membru, diverse foruri profesionale interne sau internaționale în domeniu, alte aprecieri publice. (**A.A.D.**).

SLOBOZIA (Secolul XVI~). Comună din sudul județului Argeș, pe râul Dâmbovic, satele **Slobozia** și Nigrișoara. Suprafață: 62 km². Locuitori: 5 100 (1971); 4 962 (2008). Atestare documentară medievală: Slobozia (secolul XVI). Biserici: Slobozia de Jos (1845); Slobozia de Sus (1936-1943). Monument al eroilor: Slobozia (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1959). Bancă populară (1930-1940;1956-1962). Resurse naturale și exploatare de petrol. Cooperativa agricolă de producție (1950-1989), stațiune de mașini și tractoare (1965-1991), complex zootehnic/porcine (1970-1990), integrate Consiliului Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist Slobozia, Argeș. Areal cerealier,

legumicol, zootehnic. Turism rural. Trasee rutiere spre: Pitești (Argeș) și Găești (Dâmbovița), Autostrada *A1* (București-Pitești). Arhitectură specifică zonei de câmpie. Artă populară: textile de interior, costume, folclor literar, muzical, coregrafic. Târg tradițional anual: *Duminica Floriilor*. Diverse consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (**G.I.C.**).

SLOVA ÎNVĂȚĂTORILOR (1936-1939). Gazetă lunară editată în comuna Ionești, astăzi, Buzoești, Argeș, subintitulată succesiv: ***Organ de cultură profesională și generală: Organ de luptă profesională și cultură generală al Asociației Învățătorilor Argeșeni și Băncii Constantin Dobrescu-Argeș***. Primul număr: decembrie 1936. Redacția și administrația: Ioan M. Florescu (învățător). Tipografia *Artistica* Petrache Mitu (v.), Pitești. Din conținut: articole de pedagogie, metodică, știință; cugetări, traduceri, cronici. Texte din opera scriitorilor Lev Tolstoi și Maria Montessori. Colaboratori: învățători, preoți, alți intelectuali din sudul județului Argeș. Diverse atestări documentare. (**I.I.B.**).

SMADEA, Paul (n. Câmpulung, Muscel, 24 mai 1950). Profesor gradul I, *educație fizică*, sportiv de performanță, *atletism*, antrenor. Liceul cu Program Sportiv, Câmpulung, Argeș (1968), Institutul de Educație Fizică și Sport, București (1973). Activitate didactică permanentă, școli din Argeș (1974~). Campion național și balcanic, *probe atletice* (1964-1968), Clubul Sportiv Municipal, Câmpulung. Complementar: polo, volei, handbal, Clubul *Sportul Studențesc*, București. Antrenor polisportiv, predilect *baschet*, rezultate valoroase, echipele de copii, Școala Nr. 11 *Mihai Eminescu*, Pitești, Argeș. Implicări în viața publică. Aprecieri comunitare. (**L.V.M.**).

SMARANDA, Aurică B. (n. Câmpulung, Muscel, 15 septembrie 1926). Economist, cercetător științific, *numismatică*,

publicist. Liceul Comercial *Regele Mihai I*, București (1947), Academia de Studii Economice, București (1953). Activitate permanentă în Capitală: inspector, Ministerul Finanțelor (1953-1965); consultant, Comitetul de Stat al Prețurilor (1965-1966); șef serviciu, Departamentul Transporturilor Navale, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor (1966-1986). Preocupare conexă, *numismatică*, specializare în domeniu. Volume importante (în colaborare): ***Catalog numismatic, moneda metalică, România. 1867-1994*** (1995); ***Catalog numismatic, bancnote, România. 1853-1997*** (1997); ***Loteria Națională a României. O istorie ilustrată*** (1999); ***Județul Argeș. Mileniul III. Anul I*** (2001). Distinct: ***Contribuții numismatice la istoria României*** (1997). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice autohtone și continentale. Secretar general, Societatea Numismatică Română, București (1980~). Membru, diverse foruri științifice specializate. Implicări în realizarea unor proiecte oficiale din Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (S.I.C.).

SMARANDA, Iulian Gheorghe (n. Curtea de Argeș, 10 iunie 1953). Jurist, diplomat de carieră, publicist. Liceul/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1971), Facultatea de Drept, București (1976). Reporter operator, Agenția Română de Presă/*Agerpres*, București (1976-1978); șef birou/inspector principal, ministerele: Aprovizionării Tehnico-Materiale și Gospodăririi Fondurilor (1978-1982), Industriei Construcțiilor de Mașini (1987-1990), București. Secretar II, Ministerul Afacerilor Externe, București (1982-1984). Misiuni internaționale: secretar II, Ambasada României la Tripoli, Libia (1984-1987); secretar II, Ambasada României la Harare/Salisbury, Zimbabwe/Rhodesia de Sud, Ethiopia (1990-1991); secretar I, Ambasada României la Tel Aviv, Israel (1992-1994). Note, informații, analize, rapoarte pe teme adecvate. Demersuri privind amplificarea relațiilor politice, economice,

culturale cu statele amintite. Importante responsabilități în Centrala Ministerului Afacerilor Externe, București. Aprecieri publice. (I.M.M.).

SMEOREANU, Gheorghe (n. Râmnicu Vâlcea, 27 august 1954). Profesor, *limba română*, scriitor, ziarist, editor. *Stabilit la Pitești, Argeș, în 1994*. Liceul *Nicolae Bălcescu*, Râmnicu Vâlcea (1973), Universitatea din București (1977). Doctorat, București. Activitate în domeniu, instituții de învățământ din Vâlcea (1977-1986). Redactor, publicațiile: ***Orizont*** (1986-1990) și ***Curierul*** (1990-1994), Râmnicu Vâlcea; redactor-șef fondator ***Curierul zilei*** (1994-2003); director general fondator, Grupul de publicații ***Societatea Argeșeană*** (2003-?); redactor-șef fondator, ***Criterii literare*** (2006~); director fondator, ***Viitorul Argeșului*** (2006-), Pitești. Realizator, numeroase emisiuni media, televiziuni din Râmnicu Vâlcea și Pitești. Preocupări didactice, Universitatea *Constantin Brâncoveanu*, Pitești (2000~). Volume importante: ***Pasărea care ne strigă*** (1983); ***Trei luni de bîrfă locală*** (1996); ***A spera, a dispera*** (2001); ***Exerciții de reînviere*** (2002); ***Enciclopedia valorilor argeșene. Cine e cineva în Argeș?*** (2004, coordonator). Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Pitești (2006), premiul Uniunii Ziaristilor din România (1989), alte aprecieri publice. (I.I.B.).

SOARE, Alexandru (n. Șuici, Argeș, 13 septembrie 1897 - București, 30 aprilie 1938). Funcționar de stat, publicist. *Stabilit în Capitală (1920)*. Studii liceale, Râmnicu Vâlcea, Institutul de Științe Administrative, București. Combatant, Primul Război Mondial (1916-1918). Responsabilități succesive: Creditul Industrial; Atelierele *Grivița*; Ministerul Cultelor; Patriarhia Română, București. Apropiat scriitorilor Gala Galaction și Alexandru Macedonski. Volume importante (proză, versuri): ***Căutătorul de Comori; Îngerul căzut*** (1936). Colaborări, revistele: ***Albina; Convorbiri literare; Cele***

trei Crișuri (Oradea). Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

SOARE, Cristian I. (n. Pitești, Argeș, 20 mai 1962). Inginer, construcții de mașini, jurist, manager, înalt funcționar de stat. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1981), Institutul Politehnic, București (1987), Universitatea *Constantin Brâncuși*, Târgu Jiu, Gorj (2001). Doctorat, științe tehnice, Pitești (2009). Fiul lui **Ion S.** (v.) Activitate în domeniu: SC *Automobile SA*, Colibași, Mioveni, Argeș, Controlul Tehnic de Calitate (1990-1995), șef atelier (1995-1997); director general, Direcția Generală a Muncii și Protecției Sociale, Argeș (1997-1999); director executiv, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Argeș (1999-2005); inspector șef (2005-2009), șef serviciu (2009-2012), Inspectoratul Teritorial de Muncă, Argeș. Membru marcant, Partidul Național Liberal, prefect de Argeș (2012-2014), reprezentând cabinetul condus de Victor Viorel Ponta. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice interne și externe. Contribuții la: reconversia profesională a salariaților disponibilizați în urma privatizării unităților industriale din zonă; realizarea evidenței și acordarea drepturilor legale pentru șomeri; amplificarea controlului folosirii forței de muncă în profil teritorial; diversificarea modalităților privind aplicarea hotărârilor guvernamentale în Argeș-Muscel. Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice. (I.T.B.).

SOARE, Gheorghe Gh. (n. Bradu, Argeș, 10 februarie 1948). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, manager, publicist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1965), Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești (1968), Universitatea din București (1972). Activitate specializată: școlile Filipeni, Bacău (1968-1969), Tigveni, Argeș (1969-1974), Nr. 7, Pitești (1974-1977), Nr. 13, Pitești (1977-2002); Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (2002-2012). Concomitent: inspector (1976-1979,

2001-2012); inspector general adjunct (1979-1983), Inspectoratul Școlar Județean Argeș. Succese olimpice cu elevii. Volume importante (în colaborare): *Literatura română. Ghidul candidatului la examenul de admitere în liceu* (1996, 1998); *Literatura română pentru examenul de capacitate* (1999); *Limba și literatura română. Îndrumător pentru manualele alternative* (2002; 2005; 2006; 2007; 2008); *Limba și literatura română. Eseuri* (2009); *Gramatica didactică a limbii române* (2010). Articole, studii, comunicări, referate, reuniuni tematice în domeniu. Contribuții la organizarea concursurilor naționale de literatură română *Mihai Eminescu și Ionel Teodoreanu*, Olimpiadei Naționale de Limbi Clasice (Pitești, 2005), Olimpiadei Internaționale de Limbă, Literatură și Cultură Românească (București, 2009). Membru, vicepreședinte, diverse foruri obștești din Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (M.G.R.).

SOARE, Ion (Bradu, Argeș, 1931 – Pitești, Argeș, 6 ianuarie 2007). Inginer mecanic, economist, manager, publicist. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1949), Institutul Politehnic, București, facultățile *tehnică și economică*. Documentări externe. Specializare, *industria de automobile*. Activitate permanentă (1953-1993), Uzina de Piese Auto *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș (tehnolog, șef secție, șef serviciu *Organizarea muncii*, director departamental). Temporar: director, SC *Autoro SA*, Pitești (1993-1996). Volum important (în colaborare): *Monografia uzinelor de autoturisme Pitești* (1982). Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții constante la dezvoltarea Platformei Industriale *Pitești-Est*, alte implicări în realizarea proiectelor specifice zonei Argeș-Muscel. Aprecieri publice antume și postume. (D.D.I.).

SOARE, Leonard (n. Costești, Argeș, 4 ianuarie 1957). Electronist, informatician, manager. Studii medii, Pitești, Argeș (1977), superioare, București (1982). Stagiu: Statele Unite ale Americii (1991). Activitate în domeniu: Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni Argeș (1979-1993); SC *T&I Pitești* (1993-1995); șef serviciu fondator, Banca Românească, Sucursala Argeș (1995-2003); proprietar, Pensiunea Agroturistică *Piscul Soarelui*, Godeni, Argeș (2003~). Distinct: președinte inițiator, comunitatea montană, *Iezer Muscel*. Implicări în viața publică: președinte, Partidul Național Liberal – *Câmpeanu*, Organizația Argeș (1995-2003); consilier județean (1992~). Contribuții directe la: înfrățirea unor localități ale zonei Argeș-Muscel, cu așezări din Bulgaria, Estonia, Franța, Grecia, Italia, Irlanda (de Sud), Irlanda de Nord, Letonia, Scoția; atragerea investitorilor străine spre mediul rural autohton; promovarea imaginii acestui areal în state din Europa, Asia, America de Nord. Membru, diverse foruri administrative, continentale, alte aprecieri publice. (M.I.P.).

SOARE, Pompiliu (n. Curtea de Argeș, 7 februarie 1947). Arhitect, manager. Liceul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1964), Institutul de Arhitectura *Ion Mincu*, București (1970). Stagiul de perfecționare, Marea Britanie (1987). Activitate specializată permanentă, Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1970~), după 2004, șef, Consiliul Tehnic Științific. Adept al stilului funcționalist. Șef de proiect, *Detaliu de Sistematizare*, perimetrul central, Pitești (1973–1989). Edificii reprezentative finalizate prin construcții: zonele rezidențiale *Mobilux* (1972) și *Bulevardul 1 Mai/Ion C. Brătianu*, Pitești (1981); Tribunalul Argeș (1979); Casa Cărții și Casa Artelor (1985); Campusul Târgul din Vale, Universitatea din Pitești (1994~); sucursalele băncilor: *Comercială*, *Banc Post*, *Bancorex*, *Dacia Felix*, *Amro Bank*, *Credit Bank*, Pitești (1995-2000); Centrul Național de Piese *Dacia-Renault*,

Pitești; Fabrica *Doctor Oetker*, Curtea de Argeș. Numeroase premii în domeniu, diplome de excelență, studii, interviuri. Membru, Uniunea Arhitecților din România (1970), Ordinul Arhitecților din România (2001), Registrul Urbaniștilor din România (2005). Contribuții deosebite la redefinirea arhitectonică a reședinței Argeșului contemporan. (A.I.M.).

SOCACIU, Ruxandra Eugenia C. (n. Curtea de Argeș, 2 mai 1978). Artist plastic, pictură, textile, grafică, profesoară. Liceul de Artă *Nicolae Tonitza*, București (1997), Universitatea Națională de Artă, București (2003). Activitate în domeniu, Curtea-de-Argeș (2003-), fondatoare, Cercul de arte vizuale *Curcubeu*. Expoziții personale sau de grup: Pitești, Argeș (1999, 2002, 2005, 2006); Curtea de Argeș (1999, 2002, 2005, 2006); București (2002, 2003, 2006). Ilustrație pentru cărți editate: *Moartea clopoțelului* (1997); *Despre nebunie* (1998); *Interferențe internaționale* (2005). Participări la șantierele *al-seco*, Curtea de Argeș (1999) și Ploiești, Prahova (2002). Membră, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala Pitești (2005), alte aprecieri comunitare (S.C.N.).

SOCEANU, Gheorghe (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Cepari, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

SOCIETATEA ACVILA DIN CÂMPULUNG (1905-?). Asociație științifică pentru tineret, Școala Normală *Carol I*, Câmpulung, Muscel. Obiective: cunoașterea și ocrotirea naturii; realizarea de ierbare; împăiatul trofeelor; amenajarea unor expoziții în domeniu. Fondatori: Ion Popescu Voinești (profesor); Vasile Dumitrescu (elev). Contribuții la realizarea colecțiilor muzeale

din instituții de învățământ, colaborări cu organizații turistice și cinegetice, onorarea unor solicitări distincte din țară. Activitate de factură cooperatistă. Continuarea preocupărilor de absolvenții ajunși învățători la unități rurale sau urbane. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SOCIETATEA ARGEȘEANĂ (2003 - 2008). Grup de publicații, apărute la Pitești, Argeș, editor, *Vasicos Media*, Pitești, director general fondator, Gheorghe Smeoreanu (v.), director general adjunct, Spiridon Voinescu, redactor-șef, Daniel Barbu. Titluri: cotidianul *Societatea argeșeană*, ziar independent, primul număr, Pitești, 3 decembrie 2003, redactor-șef, Iuliana Obreja, suplimentele săptămânale: *Societatea sportivă*, director, Daniel Barbu; *Societatea politică*, director, Cristian Cocea; *Societatea economică*, director, Dan Ungureanu; *Societatea literară*, director, Virgil Diaconu (v.); *Societatea mondenă*, director, Camelia Juganu. Analize, știri, comentarii, informații, reportaje, interviuri, note, răspunsuri la întrebări, cronici, creații literare, plastice, teatrale. Tiparul: *Ana Maria Press*, Pitești. Distribuție națională. Festivitatea de inaugurare: 1 Decembrie 2003. implicări comunitare permanente. (I.I.B.).

SOCIETATEA BANCARĂ VULTURUL, CÂMPULUNG (1892-1905). Asociație cu profil financiar, agreată de Camera de Comerț și Industrie Argeș, Banca Națională a României, Prefectura Muscel, Primăria Câmpulung. Preocupări în domeniile obținerii creditelor pentru investiții productive, circulația mărfurilor, amenajări urbane sau rurale. Experiență folosită, ulterior, de: Banca Muscelului (1905), printre fondatori, Constantin Alimănișteanu (v.), Oprea Iorgulescu (v.), Nicolae Jugureanu (v.), Nicolae N. Paul (v.), Petre C. Zamfirescu; Banca Lucrătorilor Comerciali; Banca *Șoimul*; alte structuri specializate. Diverse consemnări documentare. (M.M.B.).

SOCIETATEA CARPAȚI BUCUREȘTI – FILIALA PITEȘTI (1882-1891). Organizație cu caracter militant, obiectiv major, înfăptuirea unității naționale. Reuniune constitutivă, București, 24 ianuarie 1882, filiale în 17 centre urbane de Fondatori și coordonatori, la Pitești, Argeș: Ion I. Rădulescu (v.), Nicolae Dimancea (v.). Dezbateri publice, întâlniri cu personalități din Capitală, articole în presa timpului, corespondență pe teme adecvate. Activitate combătută de guvernanții de la Budapesta (Ungaria). Consemnări documentare: Teodor Pavel (Timișoara); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Interferențe cu preocupările *Ligii Culturale*, Secția Pitești (I.I.S.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ ARGIF SA, PITEȘTI (1991~). Unitate specializată cu capital majoritar de stat, constituită prin reorganizarea Întreprinderii de Execuție și Exploatare a Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare Argeș, existentă anterior (1983-1991). Domenii prioritare inițiale: proiectarea și construirea unor obiective specifice. Exploatarea, întreținerea, repararea amenajărilor sau infrastructurilor: SC *Scelif SA*, Pitești, Argeș, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului României Nr. 292*, din 1991. Privatizarea activelor (1994), anularea fondurilor de investiții ale statului, scăderea interesului pentru noi lucrări de ameliorații agricole. Reevaluarea profilului: activități de construcții-montaj; prestării servicii (utilaje terasiere și de transport); constituirea stocurilor și vânzarea produselor balastiere sortate; executarea drumurilor, podurilor, alimentărilor cu apă, canalizării; redarea de terenuri în circuitul agricol. Manager cunoscut: Veron Ionescu. Diverse implicări comunitare. (C.D.B.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ AUTOPRO MOND, BASCOV (1990~). Unitate economică importantă pentru Argeș-Muscel, întreținere și reparații auto, desfacerea în domeniu, montare de instalații speciale cu gaz lichefiat. Anterior (1982-

1990), atelier/secție, Întreprinderea de Asistență Tehnică și Service printru Autoturisme, Ștefănești, Argeș, investiție departamentală, director, Constantin Nicolescu (v.). Sediul propriu, edificiu reprezentativ, zona centrală Bascov, localizare suburbană municipiului Pitești, Argeș, arhitect, Adrian Mahu (v.), executant, Trustul de Construcții Industriale, Pitești, director, Gheorghe Năstase (v.), inaugurare oficială (1983), coordonator, Ion Bălașa. Privatizare pe bază de acțiuni (1995), capital integral autohton, manager general, Gheorghe Șerban (1990~). Colaborări cu diverse firme europene, recunoașteri interne și internaționale, activitate profitabilă. Implicări comunitare permanente. **(I.D.P.)**.

SOCIETATEA COMERCIALĂ CORONA, PITEȘTI (1991~). Unitate economică importantă din Argeș, capital privat, patron fondator și asociat unic, Viorel Meliceanu. Comerț interior și exterior, produse electronice și electrocasnice, mașin-unelte, utilaje, prestări servicii. Sediul propriu, *Blocul Corona*, edificiu reprezentativ, zona centrală urbană, arhitect, Adrian Mahu (v.), executant (1992-1993), SC *Argecom SA*, directori, Ioan Mircea Moldovan (v.), Ion Fântăneru (v.). Spații adecvate pentru: birouri funcționale, instituții bancare, Registrul Comerțului, magazine, cabinete medicale, reuniuni de afaceri. Colaborări cu firme din state ale Americii de Nord, Asiei, Europei. Activitate profitabilă. Diverse implicări comunitare. **(G.N.P.)**.

SOCIETATEA COMERCIALĂ GIREXIM UNIVERSAL SA, PITEȘTI (1991~). Unitate economică importantă pentru Argeș – Muscel, capital privat, patron fondator, Gheorghe Văsii, manager, Constantin Nițu. Invocarea *autorizației* privind înființarea, ca mică întreprindere particulară, în contextul reuniunii pentru constituirea Camerei de Comerț și Industrie Argeș (Pitești, 16 iulie 1990). Exprimare inițială prin **Girexim** SRL (1991) și

Intelectron SRL (1992). Diversificări ulterioare: comerț; achiziționări și închirieri de terenuri; afaceri imobiliare; transport; servicii publice (în parteneriat). Consemnări documentare: *Anuarul firmelor din Argeș* (1995); *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene* (2000). Susținerea unor proiecte urbanistice, sociale și filantropice, lansate de municipalitatea Pitești. **(I.G.B.)**.

SOCIETATEA COMERCIALĂ GROSMETCHIM SA/ÎNTEPRINDEREA COMERCIALĂ CU RIDICATA METALO-CHIMICE, PITEȘTI (1959-2000). Unitate economică importantă pentru Argeș - Muscel, specializată în contractarea de la furnizori și repartizarea mărfurilor specifice, spre rețeaua desfacerii cu amănuntul, special, bunuri de folosință îndelungată. Anterior, interferare teritorială la: Oficiul de Gross Industrial, Craiova, Dolj (1952-1956); Întreprinderea Comerțului cu Ridicata pentru Produse Metalochimice, Mobilă și Materiale de Construcții, Craiova (1956-1957); Filiala Pitești a Întreprinderii Comerțului cu Ridicata Metalochimice/ICRM, Craiova (1957-1959). Entitate distinctă, atribuții specifice la nivelul Regiunii Argeș (1959-1968), ulterior, Județului Argeș (1968-1990). Sediul și antrepozite de mare capacitate, *Pitești-Nord* (1970-1972), investiție departamentală, executanți: Lucian Istrătescu, Anghel Stelian, Ion Pantazi. Adaptare la economia de piață după 1990: societate pe acțiuni (1990-1993); privatizare treptată (1993-2000). Directori cunoscuți: Francek Valotzy, Ion Bădescu (v.), Gheorghe Vâlcu (v.). Reducerea evidentă a patrimoniului, limitarea dimensiunilor firmei, acționari majoritari (2014): SC *European Drinks SA*, Oradea; SC *Cronos SRL*, Pitești. Diverse atestări documentare. **(T.C.A.)**.

SOCIETATEA COMERCIALĂ INDCARF SA, PITEȘTI (1991 ~). Unitate economică cu capital majoritar de stat, constituită prin reorganizarea Întreprinderii

de Industrializarea Cărnii, Pitești, Argeș (1970-1990), suport oficial, prevederile *Legii Nr. 15*, din 8 august 1990. Abatoare, antrepozite, fabrici de mezeluri și preparate specifice. Desfacere, județele: Argeș, Dâmbovița, Olt, Teleorman, Vâlcea. Închirierea unor spații amenajate pentru depozitare, cu frig și fără frig, din Argeș - Muscel. Societate pe acțiuni (2001), acționar principal (2006), SC *Caroli Prod 2000 SRL*, companie integrată *Grupului Caroli*, activă pe teritoriul României. Manager cunoscut: Nicolae Bădulescu. Diverse implicări comunitare. Activitate profitabilă. (C.D.B.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ LACTAG SA, COSTEȘTI (1991~). Unitate economică reprezentativă pentru domeniul enunțat, organizată prin achiziționarea patrimoniului Întreprinderii de Industrializarea Laptelui Pitești, existentă anterior (1979-1991). Capital integral privat. Extindere, modernizare, re tehnologizare, prin accesarea fondurilor europene, utilaje și echipamente performante din Germania, Italia, Olanda, Polonia. Capacitate de prelucrare: 500 000 hl lapte anual. Materie primă achiziționată pe bază de contracte, producători din Argeș, Dolj, Giurgiu. Sortimentele diversificate specifice. Magazine proprii, județele: Argeș, Dolj, Gorj, Olt, Vâlcea și municipiul București. Operațiuni de import-export, acces în rețeaua internațională de profil, autorizare intercomunitară. Sediul central, orașul Costești, Argeș. Cumpărător (2012), Compania *Top Gel Prod*, Craiova, Dolj. Program investițional, dublarea capacităților existente, integrare în rețeaua națională pentru înghețată. Colaborări cu firme convergente. Manageri cunoscuți: Nicolae Oiță, Maria Oiță-Marinescu, Petre Popa, Robert Iriza, Adrien Asan Mic. Diverse implicări comunitare. Activitate profitabilă. (C.D.B.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ PECO, ARGEȘ (1991~). Unitate economică importantă pentru livrarea produselor

petroliere. Anterior (1972-1991), întreprindere de stat. Sediul propriu, zona centrală a municipiului Pitești. Aprovizionare contractuală de la rafinării și alte firme din România. Distribuție în mediul urban și rural: depozite, centru/fabrică de îmbuteliere a gazului lichefiat, stații pentru desfacerea combustibililor auto sau casnici, mijloace speciale de transport. Privatizare pe bază de acțiuni, reorganizare adaptată principiilor concurențiale, integrare în structura *OMV Petrom*. Activitate profitabilă. Diverse implicări comunitare. (I.M.F.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ PITBER SA, PITEȘTI (1991-2002). Unitate economică cu capital majoritar de stat, gestionarea patrimoniului și continuarea activității Fabricii de Bere, Pitești, existentă anterior (1969-1991). Capacitate proiectată 550 000 hl/an produse finite; 6 000 to/an depozite pentru materii prime. Sortimentele de bere: *Blondă*, *Brună Porter*, *Primăvara*, *Trivale*, *Zimbru*. Preluată de firma germană *Breweries* (1992), integrată *Grupului Ursus* (1996), adjudecată de investitori din Africa de Sud (1999). Încetarea totală a producției (2002), disponibilizarea salariaților, dezafectarea utilajelor, cumpărarea terenului de agenți imobiliari din Argeș, demolare (2008). Implicații sociale, economice, financiare. Manageri cunoscuți: Daniel Gologan, Petre Frigioiu. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ SIMARG SA, PITEȘTI (1991~). Unitate economică reprezentativă pentru Argeș-Muscel, activitate preponderentă, *instalații pentru construcții industriale și civile*. Anterior, șantier distinct, instalații și montaj, Trustul de Construcții Industriale, Pitești (1966-1990), reorganizare conform prevederilor *Legii Nr. 15*, din 8 august 1990 și *Hotărârii de Guvern Nr. 1 304*, din 15 decembrie 1990, București. Privatizarea integrală, în 1994. Executarea unor lucrări speciale, după 1991, pentru: SC *Arpechim*

SA, Pitești; SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș; sediile *Romtelecom* și Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș, Pitești; alimentarea cu apă/gaze în orașul Costești și comunele Izvoru, Moșoaia, Poiana Lacului, Slobozia, Ștefan cel Mare (Argeș). Manageri cunoscuți: Florian Chiță (v.), Constantin Zăvoianu (1998-1999), Gheorghe Axinte (v.). Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (L.M.F.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ SOCOMAR SA, PITEȘTI (1991~). Unitate economică pe acțiuni, domeniul *construcțiilor*, înființată la 1 ianuarie 1991, prin reorganizarea Trustului de Construcții Industriale, Pitești, Argeș. Lucrări distincte, dezvoltări și tehnologizări: SC *Arpechim SA*, Pitești; SC *Automobile SA*, Mioveni, Argeș. edificii reprezentative: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș; Sediul *Romtelecom* din Pitești; Laboratorul Veterinar de la Ștefănești, Argeș. Colaborare cu mai multe firme din domeniile proiectării și instalațiilor. Șantiere, puncte de lucru, baze de producție, ingineri și maiștri experimentați. Privatizare totală în 1994. Manageri: Mihai Eremia, Gheorghe Năstase (v.), Gheorghe Ștefan, Gheorghe Axinte (v.). implicări în dezvoltarea actuală a localităților urbane și rurale din Argeș – Muscel. (G.N.P.).

SOCIETATEA COMERCIALĂ VEL PITAR SA - SUCURSALA PITEȘTI (2002~). Unitate de industrie alimentară, constituită prin reorganizarea Întreprinderii de Morărit și Panificație, Pitești/SC *Spicul Argeș SA* și implicarea SC *Vel Pitar SA*, activitate în domeniul amintit. Capital social majoritar, Fondul American de Investiții, reprezentat prin *New Century Holdings*. Secții și linii de mare productivitate, gamă sortimentală diversificată, depozite, puncte de lucru, desfacere *en-gross* și *en-detail*, rețea proprie de distribuție, acces la sistemul magazinelor reprezentative din România. Manager cunoscut: Daniel Neacșu. Centre

zonale: Câmpulung, Costești, Curtea de Argeș, Mioveni, Pitești, Topoloveni. Diverse implicări comunitare. Activitate profitabilă. (C.D.B.).

SOCIETATEA COOPERATIVĂ A MESERIAȘILOR ROMÂNI DIN PITEȘTI (1882-?). Asociație cu caracter economic, reprezentând interesele micilor proprietari urbani din reședința Argeșului. Proiect lansat de Dimitrie Butculescu (v.), susținut de Ion N. Coculescu (v.) și Theodor G. Lerescu (v.) În Consiliul de Onoare: Dumitru C. Brătianu (v.), Ghenadie Petrescu (v.), Dimitrie Butculescu, Nicolae Dimancea (v.), Gheorghe T. Brătianu (v.), Alexandru Budișteanu (v.), Constantin Bălăceanu (v.). Președinte, Corpul Ponderator, Theodor G. Lerescu; trei vicepreședinți, doi secretari, 15 membri. Inițiative pentru stimularea preocupărilor de factură industrială, agricolă, comercială: credite bancare, expoziții, concursuri, acces pe piața națională, corespondență externă. Activitate agreată prin Camera de Comerț și Industrie, Pitești, primăriile locale, Prefectura de Argeș. Documente originale, Muzeul Județean Argeș. (T.C.A.).

SOCIETATEA CORALĂ FREMĂTUL ARGEȘULUI DIN PITEȘTI (1926-1928). Asociație culturală, preocupări preponderent muzicale, integrată, inițial, Parohiei Sfântul Gheorghe din localitate. Dirijor, fondator, cor mixt și formație instrumentală, Constantin Albu (v.). Repertoriu laic și ecleziastic. Spectacole frecvente, scene sau așezăminte religioase din Pitești ori din alte centre urbane ale țării. Pentru 1927, în componența corului: zece soprane, 13 altiste, opt tenori, nouă bași. Consemnări favorabile: presa timpului; volumul *Un secol de activitate corală în Pitești* (1971), de Silvestru D. Voinescu (v.); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Alte atestări documentare. (L.I.P.).

SOCIETATEA CORALĂ LIEDERTAFEL DIN PITEȘTI (1866-

1914). Asociație culturală, inițiată de etnici germani (sași), veniți din Transilvania după 1850. Activitate diversificată: cor, publicații periodice, întraajutorare, colaborare economică, exprimare catolică protestantă, integrare civică. Data fondării: 18 februarie 1866, sediul propriu (strada *Lascăr Catargiu*, astăzi, *Crinului*), discursuri, steag din mătase (120x15 cm), cocarde, excursii. Medalie: *În amintirea jubileului de 25 de ani al corului german din Pitești* (1890). Ulterior: Societatea Filarmonică (1893-1902; *Liedertafel Lyra* (1902-1914). Președinți cunoscuți: Josef Materna (v.), Frantz M. Lehrer (v.), Iosif Schreier (v.), Adolf Schweitzer (v.), Andreas Hoffer. Cor de patru voci, germani și români, repertoriu laic. Dirijori cunoscuți: Josef Materna, Iordache Mătache (v.). Suport documentar: *Un secol de activitate corală în Pitești* (1971), de Silvestru D. Voinescu (v.); *Istoria municipiului Pitești* (1988), consemnări memoriale, Traian Serafim, Alexandru Enescu, alte atestări comunitare. (L.I.P.).

SOCIETATEA CORALĂ NEGRU VODĂ DIN CÂMPULUNG (1908~). Asociație culturală, având preocupări sistematice pentru diversificarea vieții spirituale laice în reședința județului Muscel. Act constitutiv: 28 aprilie 1908, inițiator Ion I. Popescu, absolvent, Seminarul Central, București (1906). Cor mixt și cor bărbătesc; cursuri libere, muzică vocală și instrumentală; orchestre populară și simfonică, operete *Crai nou*, de Ciprian Porumbescu. Sedii succesive: sala *Apostol Niculescu*, casele Bărăției, Cercul Militar, Casa Orășenească/Municipală de Cultură *Tudor Mușatescu*. Dirijori cu activitate îndelungată; Badea Alboteanu (fondatorul corului), Constantin Mahu, Constantin Roman (v.), Călin Cotolan (v.), Moise Mitulescu (v.). Pentru etapa 1930-1953, Societatea Muzicală *Negru Vodă*, astăzi, Corala *Negru Vodă*, spectacole în Câmpulung, Rucăr, București, alte centre urbane sau localități rurale din țară. Premii naționale în domeniu. Atestări de arhivă,

consemnări memoriale, aprecieri în presa timpului, alte surse documentare. (L.I.P.).

SOCIETATEA CORALĂ NEGRU VODĂ DIN CÂMPULUNG (1908~). Asociație culturală, având preocupări sistematice pentru diversificarea vieții spirituale laice în reședința județului Muscel. Act constitutiv: 28 aprilie 1908, inițiator Ion I. Popescu, absolvent, Seminarul Central, București (1906). Cor mixt și cor bărbătesc; cursuri libere, muzică vocală și instrumentală; orchestre populară și simfonică, operete *Crai nou*, de Ciprian Porumbescu. Sedii succesive: sala *Apostol Niculescu*, casele Bărăției, Cercul Militar, Casa Orășenească/Municipală de Cultură *Tudor Mușatescu*. Dirijori cu activitate îndelungată; Badea Alboteanu (fondatorul corului), Constantin Mahu, Constantin Roman (v.), Călin Cotolan (v.), Moise Mitulescu (v.). Pentru etapa 1930-1953, Societatea Muzicală *Negru Vodă*, astăzi Corala *Negru Vodă*, spectacole în Câmpulung, Rucăr, București, alte centre urbane sau localități rurale din țară. Premii naționale în domeniu. Atestări de arhivă, consemnări memoriale, aprecieri în presa timpului, alte surse documentare. (L.I.P.).

SOCIETATEA CORALĂ ROMÂNĂ FARMECUL DIN PITEȘTI (1908-1914). Asociație culturală, urmărind, în principal: cultivarea gustului pentru muzică; dezvoltarea sentimentelor naționale; înființarea unui cor cu activitate permanentă; organizarea de concerte; constituirea bibliotecii publice; inițierea Casei de Ajutor, afiliată Casei Școalelor, București. *Statut propriu*, imprimare, Tipografia *Mihail Lazăr Fiu*, Pitești (1908). Printre fondatori: Mihail Urlățeanu (președinte); Ioan Enăchescu (vicepreședinte), Teodor Săvulescu (v.). Spectacole prezentate de corul mixt și corul bărbătesc *Farmecul*, pe scene din Pitești sau alte centre urbane. Repertoriu, preponderent, autohton, complementar, ilustrații universale. Informații regăsite în presa timpului, *Amarul Socec*, București (1912); *Istoria municipiului*

Pitești (1988). Alte atestări comunitare. (L.I.P.).

SOCIETATEA CULTURA, PITEȘTI (1896). Asociație profesională a salariaților de la Căile Ferate Române, filiale în marile centre feroviare din țară. Fondator, Ion Posescu (v.), Pitești, Argeș, 5 aprilie 1896. *Statute* publicate la București (1896). Susținerea revendicărilor specifice domeniului, întrajutorare muncitorească, promovarea cunoștințelor științifice, tehnice și spirituale în rândurile lucrătorilor. Desființată prin *ordin ministerial*, destituirea liderilor, anularea inițiativelor programate. Consemnări istorice, Mircea Crăciun, profesor din Pitești. Alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SOCIETATEA CULTURALĂ FLACĂRA MUSCELULUI, CÂMPULUNG (1973-1990). Asociație obștească reprezentativă pentru cultivarea sentimentelor patriotice, promovarea creației literare și muzicale, stimularea cercetării tehnico-științifice, practicarea sportului, însușirea preceptelor morale și ideologice ale timpului. Secții coordonate de cadre didactice sau alți intelectuali din Muscel. Programe elaborate în consens cu Academia Română, Institutul de Științe Pedagogice, Institutul de Folclor, Academia de Științe Social-Politice, Universitatea din București. Reuniuni de amploare: *Arminden muscelean*; *Toamna musceleană*. Preocupări convergente la Câmpulung: Societatea Medicală *Constantin I. Parhon*; Societatea Cultural-Științifică și Sportivă *Aro-Floare de Stâncă*; Societatea Culturală *Vlaicu Vodă* a lucrătorilor din unitățile comerciale. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SOCIETATEA CULTURALĂ NEGRU VODĂ, CÂMPULUNG (1908-1953). Asociație obștească reprezentativă pentru spiritualitatea Muscelului, preocupări prioritare în domeniul educației muzicale. Distinct: cor bărbătesc și orchestră

semisimfonică. Numeroase spectacole în așezări urbane sau rurale, reuniuni tematice, întâlniri cu personalități ale Capitalei. Promovarea repertoriului național. Colaborări cu alte structuri asemănătoare din: București, Câmpulung (Muscel), Pitești (Argeș), Ploiești (Prahova), Târgoviște (Dâmbovița). Consemnări monografice: *Câmpulung-Muscel. Ieri și azi* (1974). Continuarea activității artistice prin Casa de Cultură *Tudor Mușatescu*, Câmpulung, Argeș. Diverse atestări documentare. Implicări permanente în viața *Cetății*. (M.M.B.).

SOCIETATEA CULTURALĂ SOLIDARITATEA, PITEȘTI (1909~1916). Grupare obștească a învățătorilor din școlile de patru ani, caracter deschis, preocupări privind îmbunătățirea *standardelor* materiale, oportune creșterii performanțelor educative. După 1910: *Societatea Corpului Didactic Primar din Județul Argeș*. Demersuri pentru: răspândirea cunoștințelor științifice în mediul urban și rural; participarea *dascărilor* la mișcarea cooperatistă; diminuarea analfabetismului; cultivarea ideilor unității naționale; combaterea tendințelor războinice europene. Surse arhivistice. (I.M.D.).

SOCIETATEA CULTURAL-ȘTIINȚIFICĂ STROEȘTI, ARGEȘ (1972~). Asociație obștească reprezentativă pentru România, preocupări enciclopedice, organizată în satul Stroești, Mușătești, Argeș. Activitate permanentă. Președinte fondator și executiv (1972-1992), Nicolae Leonăchescu (v.), secretar, Emilian Baciuc (v.). Reuniuni tematice anuale, inițiative pentru revitalizarea tradițiilor rurale, organizarea expoziției etnografice, implicări în rezolvarea unor solicitări cetățenești, legături cu localități eponime din România și Republica Moldova. Suport monografic, volumele *Documente și personalități din Stroești – Argeș* (1996, 2005, 2007), editor, Nicolae Leonăchescu. Numeroase aprecieri publice, emisiuni *media*, alte informații convergente programelor realizate de-a lungul timpului. (C.C.C.).

SOCIETATEA DE CHIMIE DIN ROMÂNIA - FILIALA ARGEȘ (2004~). Asociație științifică, implicată în activitatea tematică de cercetare și proiectare: învățământ, industrie, agricultură, alte domenii economice, sociale, culturale. Constituirea oficială, Pitești: 23 noiembrie 2004, președinte, Mihail Petre Georgescu (v.). Reuniuni periodice, referenți, personalități consacrate, cercetători, cadre didactice, inovatori, inventatori, publiciști. Obiective strategice: implementarea noutăților continentale în domeniu; prezentarea succeselor obținute în centrele, institutele sau laboratoarele din Argeș; colaborarea interdisciplinară a specialiștilor; atragerea studenților și elevilor spre cunoașterea anumitor programe prioritare; ilustrarea rolului chimiei în evoluția generală a Universului. Diverse exprimări comunitare. (E.F.H.).

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE GEOGRAFICE DIN ROMÂNIA – FILIALA PITEȘTI (1968~). Structură asociativă specializată, urmărind stimularea și valorificarea preocupărilor în domeniul enunțat. Adresabilitate constantă pentru: cercetători, cadre didactice, expediționari, exploratori. Personalitate juridică. Inițial, Societatea de Științe Naturale și Geografie (1951-1968). For coordonator, Consiliul Național București. Pentru Argeș-Muscel: filială comună; birou regional/județean, președinte, vicepreședinte, secretar. Program vicepreședinți, secretar. Program de activitate specific. Implicări în: sistemul educației permanente, desfășurarea olimpiadelor școlare, organizarea unor manifestări publice. Exprimări externe. Frecvent: conferințe, simpozioane, colocvii, excursii documentare, școli de vară, dezbateri metodice, aplicații practice. Studii, articole, comunicări publicate de membrii filialei în reviste de profil, ziare, culegeri, antologii, anuare. Președinți cunoscuți (după 1968): Gheorghe Toma (v.), Ion Postelnicescu (v.), Lucian Iliescu (v.).

Secretar: Ion S. Băcanu (v.). Colaborări permanente cu școlile, facultățile, institutele științifice de profil, Inspectoratul Școlar Județean, Casa Corpului Didactic, unitățile de artă și cultură din Argeș-Muscel. Diminuarea activității după 1993. Numeroase atestări documentare. (C.M.V.).

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA – FILIALA CÂMPULUNG (2006~). Entitate asociativă specializată, urmărind impulsivitatea și valorificarea preocupărilor privind cunoașterea particularităților evoluției zonei Muscel de-a lungul timpului. Adresabilitate constantă pentru: cercetători, cadre didactice, militari de carieră, oameni de cultură, publiciști, alți pasionați ai domeniului. Inițial, subfiliala, Societatea de Științe Istorice și Filologice, Filiala Pitești (1962-1984). Diminuarea, treptată, a exprimărilor publice (1984-2006). Reorganizare structurală, transformarea în filială (6 aprilie 2006), inițiator și președinte executiv, Vintilă Purnichi (v.). Comitet de conducere, birou, coordonator, secții (istorie, metodică), reuniuni tematice. Personalitate juridică. Numeroase comunicări, simpozioane, dezbateri, vizite documentare, reprezentări la manifestări naționale. Distinct: organizarea sesiunii anuale de referate științifice; publicarea revistei istorice *Muscel*; apariția unor volume de autor sau culegeri sub egida filialei. Colaborări cu: Biroul Societății pe țară, Primăria Câmpulung, filiale asemănătoare, școli, licee, instituții de artă și cultură, mijloace *media*. Societăți asemănătoare pentru limba și literatura română, limbi străine, matematică, fizică, chimie, biologie. Atestări documentare. (C.M.V.).

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA – FILIALA PITEȘTI (1950~). Asociație profesională obștească, sediul central, București. Caracter deschis pentru specialiștii în domeniu: cadre didactice, muzeografi, cercetători ai

institutilor de profil, bibliotecari, publiciști, alți pasionați de istorie, arheologie, arhivistică. Inițial (1949-1950): Societatea de Științe Istorice și Filologice. De la 30 octombrie 1950, pentru Argeș, entități distincte: Filiala Pitești; Subfiliala Câmpulung. Numeroase reuniuni științifice, întâlniri cu academicieni, prezentarea noutăților editoriale, colaborare privind desfășurarea olimpiadelor școlare, lectorate, excursii tematice, elaborări monografice, implicare în diverse proiecte și programe lansate de oficialitățile locale. Exprimări externe. Reorganizare după 1990. Președinți cunoscuți: Iulian Matei, Constantin Dumitrescu (v.), Virgil Radu, Spiridon Cristocea (v.), vicepreședinte, Constantin Vărășcanu (v.); secretar executiv, Paul I. Dicu (v.). Surse arhivistice. Importante atestări documentare. (V.N.P.).

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MEDICALE/UNIUNEA SOCIETĂȚILOR DE ȘTIINȚE MEDICALE DIN ROMÂNIA – FILIALA ARGEȘ (1951~). Organizație profesională și științifică, inițiată la București (1949), structură teritorială pentru Argeș – Muscel (1951), sediul în Pitești. Noua titulatură din 1962. Priorități constante: stimularea activităților practicate în domeniu; diversificarea cercetării fundamentale și aplicative; inițierea de reuniuni tematice; perfecționarea colaborării interdisciplinare a specialiștilor din spitale, policlinici, dispensare; cunoașterea noutăților sectoriale autohtone; participarea la conferințe continentale. Președinții (succesiv): Corneliu Ghinescu (v.), Corneliu Naie (v.), Lucreția Marinescu (v.), Fircă Donciu. Secretar cu activitate îndelungată, Alexandru Matei (v.). După 1999, *Asociația Medicală Română – Filiala Argeș*, președinte, Tiberiu Stănescu (v.), vicepreședinti, Adrian Tase (v.), Marius Mihăilă, secretar, Mihai Man (v.). Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.G.C.).

SOCIETATEA ECONOMICĂ ARGEȘUL, PITEȘTI (1879 - ?). Asociație obștească, formată din proprietari urbani și rurali, urmărind stimularea dezvoltării în Argeș a industriei, agriculturii, comerțului. Statut propriu, datat, Pitești, 23 aprilie 1879. Consiliu administrativ: președinte, Aurelian Oncescu; vicepreședinți, Sebastian Hernea (v.), Ion N. Coculescu (v.); secretari, Marin D. Drujianu, Ion Marinescu; casier, Ion Raicoviceanu (v.); membri, Anastase T. Purcăreanu, Iordache Bănescu, Ion I. Rădulescu (v.), Ion Ștefănescu, Grigore Popescu (preot). Activitate intermitentă. Atestare documentară, Muzeul Județean Argeș. Diverse implicări documentare. (T.C.A.).

SOCIETATEA FILANTROPICĂ MATROANA, PITEȘTI (1914-1919). Grupare feminină, reprezentativă pentru reședința Argeșului, urmărind promovarea activităților voluntare, sanitare și gospodărești, pe timpul participării Armatei Române la Primul Război Mondial. Adunarea generală de constituire: Pitești, 17 august 1914, inițiatoare, Aneta Mălurescu. În comitet (selectiv): Maria Brânzeu, Eliza Capitanovici (secretară), Ana Fostiropol, Elena Ghimpa, Elena Mălurescu (vicepreședintă), Maria Pristăvescu, Maria Purcăreanu, Esmeralda Socolescu, Elena Stavăr, Polixenia Steriade, Constanța Trifonescu (președintă), Eugenia Vălsănescu, alte nume din familiile cunoscute opiniei publice locale. Priorități: confecționarea și donarea anumitor obiecte de rufărie; organizarea unui spital oportun îngrijirii răniților; deschiderea cursurilor pentru aplicarea pansamentelor chirurgicale și antiseptice. Demersuri agreeate de: prefectul județului, Nicolae Brânzeu (v.); primarul urbei, Alexandru Fostiropol (v.); comandantul Garnizoanei. Colaborare cu unitățile militare, spitalele permanente, cabinetele medicale individuale, asociațiile caritabile similare. Surse arhivistice. Atestări documentare. (G.D.Ș.).

SOCIETATEA GERMANĂ DE MUZICĂ VOCALĂ DIN CÂMPULUNG (1892-1916). Asociație culturală, înființată pentru conservarea spiritualității sașilor din localități, *statut* propriu, fără conotații politice (*articolul 2*). Întâlniri săptămânale, repetiții, spectacole periodice. Repertoriu adecvat (1789-1850). Temporar, la Câmpulung, Muscel, *școală principală cu predare în limba germană*, fondator, Karol Kap, desființată în urma *Raportului Nr. 3 221*, din 22 iunie 1850, semnat de cârmuitorul județului și a *Ordinului Eforiei Școalelor*, București. Suplinirea obiectivelor didactice, parțial, prin societatea invocată. Încetarea activității în contextul participării României la primul Război Mondial (1916-1918), confruntări militare zonale cu armata germană. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

SOCIETATEA INTERNATIONAL INVESTMENTS TOPOLOVENI (2002~). Complex industrial pentru fabricarea conservelor din legume și fructe, fondat prin cumpărarea, extinderea, modernizarea și diversificarea liniilor de producție ale fostei întreprinderi specializate de stat în același profil. Investiții însumând 14 milioane euro, cu sprijin european și guvernamental român. Utilaje de ultimă generație. Capacitate totală: 50 tone/zi produse finite. Sortiment tradițional: *Bunătăți de Topoloveni*, produse preparate din legume *Mandy*, conserve mixte cu carne, sosuri *Spring Sauce*, sucuri. Desfacere internă și la export. Manager, Nicolae Păun. Activitate profitabilă. Diverse concluzii comunitare. (C.D.B.).

SOCIETATEA INVALIDIZILOR DIN RĂZBOI – FILIALA ARGEȘ (1919-1941). Asociație obștească, organizată din inițiativa participanților la Primul Război Mondial (1916-1918), afiliată Centralei Invalidilor, București. Preocupări pentru ajutorarea celor aproape 1000 de invalizi, domiciliați în satele și orașele județului Argeș, prin intermediul subvențiilor din partea Prefecturii, primăriilor

Pitești și Curtea de Argeș, consiliilor rurale, donațiilor personale, actelor caritabile. Atitudine oficială binevoitoare din partea prefectului Nicolae Ioanicescu, datată, 5 aprilie 1928, referitoare la prevederi bugetare cu destinație specială. Insistențe pentru sensibilizarea populației în domeniul amintit. Diverse atestări documentare. (I.T.B.).

SOCIETATEA JUNIMEA DIN PITEȘTI (1897~). Asociație literar – științifică tradițională pentru tineret, inițiatori, elevii *claselor superioare*, Liceul Clasic/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș. Obiectiv prioritar: *lărgirea cercului de cunoștințe câștigate în școală*. Printre fondatorii cunoscuți: Ioan /Ion Baiulescu (v.), Ion Minulescu (viitorul scriitor). Aprobări de rigoare: directorul instituției, Nicolae Gh. Dumitrescu (v.), Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, București. Din 1908, editarea revistei *Junimea*, la primul număr: director de onoare, Dimitrie Cosmoc (profesor, limbi clasice); director, Virgil Tempeanu (elev); în comitetul redacțional, elevii Stelian Rădulescu, Mihai Iorgulescu. Reorganizări succesive. Temporar, pentru elevii *claselor inferioare*, Societatea *Doina*. Contribuții la: diversificarea preocupărilor extrașcolare; afirmarea *elitelor*, evidențierea în concursurile naționale și continentale. Numeroase atestări documentare, consemnări monografice, reevaluări memoriale. (C.M.V.).

SOCIETATEA MĂRĂȘTI A DEMOBILIZAȚILOR DIN PITEȘTI (1920-1940). Asociație obștească, înființată de ofițerii supraviețuitori, participanți la primul Război Mondial (1916-1918), distinși pe *Frontul din Moldova* (1917). Președinte cunoscut: Constantin Calotescu (colonel), comandant, Regimentul *4 Argeș*, Pitești (1917-1918). Contribuții la amenajarea și întreținerea Cimitirului Eroilor din localitate, cruce-monument, dedicație comemorativă: „1930. Societatea Mărăști a Demobilizaților din Pitești. Eroilor neamului morți pentru

patrie în 1916-1919 și îngropați aici. *Amintire eternă și veșnică recunoștință*". Importante atestări documentare: Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, Pitești; *Pitești 620. Memento* (2008); *Tărâmul tăcerii. Cimitirul Sfântul Gheorghe Pitești* (2008). Diverse implicări comunitare. (G.I.N.).

SOCIETATEA MIXTĂ SOVROMPETROL – SECȚIUNEA PITEȘTI (1950-1954). Structură economică bilaterală, sovieto-română, înființată, la nivel național, prin aplicarea prevederilor *Convenției de Armistițiu*, convenită cu Alianții (Moscova, 12 septembrie 1944). Activitate efectivă în Argeș după 1950: servicii specializate, introducerea unor tehnologii specifice domeniului, experți ruși, evidențe economice distincte, supravegherea extracției de resurse naturale, prelucrarea și expedierea materiilor prime în contul *reparațiilor de război*. Distinct: transferarea către Guvernul României a cotei sovietice de participare în compartimentele *Sovrom* (25 aprilie 1954). Numeroase atestări documentare. (G.N.P.).

SOCIETATEA MORMINTELE EROILOR CĂZUȚI ÎN RĂZBOI/SOCIETATEA CULTUL EROILOR – FILIALA ARGEȘ (1919-1940). Organizație obștească, preocupată de venerarea memoriei militarilor morți pe câmpul de luptă în timpul participării României la prima conflagrație mondială (1916-1919). Adunări evocatoare, comentarii publice, procesiuni religioase, inițiative filantropice. Distinct: amenajarea Cimitirului Eroilor, terasa superioară urbană, Pitești, sfințit la 9 iunie 1920; ridicarea unui obelisc, sub formă de cruce (1920), având epitafele: *Glorie eroilor români căzuți la datorie pentru independența Patriei/Închinare ostașilor români căzuți pentru întregirea Neamului*; reabilitarea perimetrului invocat, placă pe zidul exterior (1938): *Reconstruit de Societatea Cultul Eroilor, Comitetul Central București, cu sprijinul autorităților militare și*

civile locale. Demersuri asemănătoare specifice județului Muscel. Consemnări *monografice*, alte surse arhivistice și atestări documentare. (I.T.B.).

SOCIETATEA MUNȚII COȚI A DEMOBILIZAȚILOR GRADE INFERIOARE, PITEȘTI (1920-1940). Asociație obștească, înființată de supraviețuitorii participanți la Primul Război Mondial (1916-1918). Structură națională, filiale zonale. Moment important: Congresul demobilizaților din țară, Pitești, Argeș (8 mai 1921), sfințirea drapelului societății locale. Președinte cunoscut (1926), Vasile Purcăreanu (v.) Contribuții la amenajarea și întreținerea Cimitirului Eroilor, placă inscripționată (2 iunie 1927): „*România. Societatea Munții Coți a demobilizaților Grade Inferioare Pitești. In memoria eroilor morți în Războiul pentru întregirea neamului 1916-1918*”. Donație publică pentru *Poarta Eroilor* (1926), sume colectate anterior în scopul ridicării Monumentului Eroilor din Pitești. Importante atestări documentare: Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, *Pitești 620. Memento* (2008); *Tărâmul tăcerii. Cimitirul Sfântul Gheorghe Pitești* (2008). Diverse implicări comunitare. (G.I.N.).

SOCIETATEA MUZICALĂ ROMÂNĂ DORUL DIN PITEȘTI (1904-1914). Asociație culturală, proiecte privind: înființarea unui cor laic; promovarea repertoriului autohton; organizarea de concerte și serbări populare; donații comunitare; cu așezămintele ecleziastice locale; diverse inițiative patriotice. Succesiv: Societatea Muzicală Română *Dorul* (1904-1909), fondator, Teodor Băjenaru (v.); Societatea Corală Română *Dorul* (1909-1910), președinte și dirijor, Teodor Băjenaru, sediul, Sala *Secărescu*, Pitești, patroni spirituali, *Sfinții Împărați Constantin și Elena*; Societatea Lirică și Literară *Dorul Carpaților* (1910 – 1912); Societatea Culturală Muzicală *Armonia* (1912-1914), președinte și dirijor,

Constantin Albu (v.), sală de repetiții, Liceul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Interferențe permanente cu activitatea corului Catedralei Sfântul Gheorghe, din reședința Argeșului. Activitate agreată de Primăria și Consiliul Urban Pitești. Suport documentar: Arhivele Statului, Filiala Argeș. Consemnări Silvestru Voinescu (v.), relatări în presa vremii, alte atestări comunitare. (L.I.P.).

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROȘIE DIN ROMÂNIA – COMITETUL REGIONAL/JUDEȚEAN ARGEȘ (1950~). Organizație tradițională cu caracter umanitar, activitate obștească, existentă la București, din 4/16 iunie 1876. Diverse structuri asociative temporare locale. Inițiative distincte pentru colectarea unor ajutoare materiale și financiare, acordate militarilor participanți la: Războiul de Independență (1877-1878), Al Doilea Război Balcanic (1913), conflagrațiile mondiale (1916-1918; 1941-1945); voluntariat: ambulanțe, triaje de campanie, spitale urbane sau rurale, aziluri de bătrâni, orfelinate. Reorganizare legislativă după 1950: foruri cu activitate permanentă la nivelul regiunii/județului Argeș, așezărilor urbane și rurale, școlilor, institutelor publice, întreprinderilor. Implicări comunitare privind întrajutorarea socială; diminuarea efectelor incendiilor, cutremurelor, inundațiilor, altor fenomene naturale; donarea de sânge sau organe pentru salvarea celor aflați în dificultate; cursuri de prim-ajutor. Colaborare constantă: factori administrativi, unități sanitare și militare, cluburi sportive. Președinți cunoscuți: Florian Popescu (v.), Ionel Dicu, Dumitra Smarandache (v.); secretari executivi Sever Ganci, Doina Popescu (v.). Diverse atestări documentare. (C.G.C.).

SOCIETATEA NAȚIONALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂTURĂ ȘI EDUCAȚIUNEA CETĂȚENEASCĂ – SECȚIUNEA ARGEȘ (1916-1919). Asociație obștească, inițiată de Biserica Ortodoxă, sedii centrale,

București și Iași. Obiectiv primordial: instruirea civică a locuitorilor spre a deveni buni români, slujitori ai patriei. Preluarea experienței în domeniu, oferită de Suedia și Marea Britanie. La Pitești, structură distinctă, coordonată de Episcopia Argeșului, înalt ierarh, Calist Ialomițeanul (v.); membri fondatori: Ioan Panțurescu (iconom stavrofor), Grigore Teodorescu (v.), Petre Petrescu (v.), Ioan Cuțui (v.), alte persoane importante ale timpului. Preocupări asemănătoare la Muscel. Diverse atestări documentare. (S.P.P.).

SOCIETATEA PENTRU ÎNVĂȚĂTURĂ POPORULUI ROMÂN - FILIALA ARGEȘ (1866 - ?). Asociație cu caracter didactic și educativ, înființată la București. Fondatori: Petrache Poenaru (v.), Ion Heliade Rădulescu, Grigore Rosetti, Vasile Alexandrescu Urechia, Alexandru Papiu Ilarian, Petre Grădișteanu, Constantin Exarcu, George Sion. Priorități: urmărirea aplicării prevederilor *Legii din 1864*; asigurarea accesului tuturor copiilor țării la instruire; înființarea de școli normale pentru pregătirea învățătorilor; elaborarea de manuale; cunoașterea experienței europene în domeniu. Filiale județene la: Pitești (Argeș) și Câmpulung (Muscel). Demersuri privind transferarea Școlii Normale din București (cu activitate de la 22 noiembrie 1867), în orașul Câmpulung (1896). Ulterior, școală normală și la Pitești. Numeroase generații de învățători, cu activitate prioritară în mediul rural. Diverse atestări documentare. (I.M.D.).

SOCIETATEA PENTRU RĂSPÂNDIREA ȘTIINȚEI ȘI CULTURII – FILIALA ARGEȘ (1950-1968). Structură obștească, înființată conform *Decretului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române* din 25 iunie 1949. Activitate distinctă, la nivelul localităților urbane și rurale, pentru transmiterea, în rândurile cetățenilor, a cunoștințelor de factură *enciclopedică*. Ilustrarea tradițiilor autohtone sau continentale în domeniu, prezentarea

noutăților convergente, stimularea cercetării fundamentale și aplicative, întâlniri cu personalități ale timpului, simpozioane, conferințe, dezbateri, alte reuniuni tematice. Filiala Argeș, sediu distinct, clădirea Palatului Culturii, Pitești. Secretari executivi cunoscuți: Nicolae Mateescu, Iulian Ilie Rizea (v.), Ion Ciobanu (v.), Gheorghe Diaconu. Pentru etapa 1968-1989: Comisie specializată a Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă Argeș. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.C.C.).

SOCIETATEA SETCAR SA (1991-2014). Unitate industrială pe acțiuni, producător privat, *seturi motor, piese de schimb, alte repere pentru autoturisme și tractoare de fabricație românească*. Locație: comuna Bascov, Argeș. Directori generali (succesiv): Florin Chiriac, Liviu Turbatu, Gheorghe Anghel (acționar majoritar, 2000). Capital integral privat autohton. Inițial, 160 de acționari fondatori. Capital social: 120.000 Euro; valoare totală estimată a societății: 525 000 Euro. Patrimoniu productiv propriu, 130 de angajați, 2000 mp suprafață construită. Secții/ateliere importante: turnare cămăși, prelucrare cămăși, prelucrare pistoane montaj. Import segmente: Bulgaria, Franța, Germania. Calitate autorizată în conformitate cu *ISO 9001*: 2000. preocupări pentru creșterea productivității. Desfacere proprie și în parteneriat cu alți agenți de piață. Activitate profitabilă. Diverse implicări comunitare. (M.T.D.).

SOCIETATEA SPORTIVĂ SĂGEATA, PITEȘTI (1924-1940). Grupare constituită din practicanți și susținători ai domeniului, sediul în reședința Argeșului. Inițial, echipa de fotbal *Săgeata* (1921). *Hotărârea adunării generale*, comunicată conducerii județului (29 mai 1924), prefect, Honoriu Bănescu (v.), aprobare superioară, Ministerul de Interne, București (24 iulie 1924), titularul portofoliului, Ion I. C. Brătianu (v.). Suport material (22 iunie 1925):

terenuri pentru fotbal și tenis (8 125 m²), *platoul pădurii Trivale* (proprietatea comunei urbane, anterior, locul *bâlciului* organizat la *sărbătorile pascale*), bază sportivă publică, *statut* oficial, noutate absolută în Pitești, primar, Marin V. Popescu (v.). Consemnări distincte: *Anuarul orașului Pitești, Curtea de Argeș și al județului Argeș* (1925); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Alte cluburi cu profil asemănător, existente, la Pitești, în etapa interbelică: **Venus** (1924), filială a celui din Capitală; **Tricolorul** (1924); **Sporting** (1926); **Muncitorii** (1928); **Negru Vodă** (1930). Campionat districtual polisportiv. Diverse atestări documentare. (N.M.I.).

SOCIETATEA TURIȘTILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA MUSCEL (1903-1931). Asociație de drumeție montană, fondatori cunoscuți: Vasile Golescu (v.), Gabriel Dimitriu (v.), Ion Nicolaescu-Bugheanu (v.), Aurel Velculescu. Atestare documentară, publicațiile locale: *Voința Muscelului* (1903); *Prietenul nostru* (1911). Preocupări științifice, sportive, pentru protecția mediului și practicarea activităților de agrement. Contribuții directe la amenajarea cabanei *Radu Negru*, din Grind (1750 m altitudine), Masivul Piatra Craiului (1906). Fuziune cu *Turing Clubul României* (1931). Structuri ulterioare: *Asociația Drumeșilor din Munții Înalți ai României*, București (1929), Filiala Muscel (1934); *Asociația Turismului Popular* (1948); *Salvamont Argeș* (1969); *Clubul de Drumeție Montană Argeș* (1974). Diverse implicări civice. Consemnări în presa timpului, lucrări de sinteză, volume istorice. (I.T.B.).

SOCIETATEA VETERANILOR GRADE INFERIOARE COROANA DE OȚEL, PITEȘTI (Sfârșitul secolului XIX – Începutul secolului XX). Organizație obștească, inițiată de participanții la Războiul pentru Independența României (1877-1878), președinte, Gheorghe Drăghescu (v.), membru fondator, *Societatea Funcționarilor Comerciali și Meseriași, Pitești* (3 decembrie

1903). Reuniuni evocatoare, articole de presă, slujbe religioase, acțiuni caritabile. Distinct: preocupare privind ridicarea, la Pitești, a unui monument piramidal *în onoarea eroilor căzuți pe câmpiile Bulgariei*, solicitare aprobată de Consiliul Urban (20 iunie 1905). Punerea *pietrei fundamentale*: duminică, 1 octombrie 1906, primar, Alexandru M. Vestinian (v.), intersecția Bulevardul *Elisabeta* – Calea *Craiovei*. Finalizare în 1907. Demersuri specifice la Câmpulung, Muscel. Astăzi, Monumentul Independenței, din strada *Griviței*. Consemnări în: *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Istoria Primăriei Pitești* (1996). Alte atestări documentare. (I.T.B.).

SOCOL DIN CORNĂȚENI (Secolul XVII). Mare boier muscelan, demnitar medieval. Ispravnic de Câmpulung (1635-1640), primul titular al acestei funcții urbane, atestat documentar prin *Porunca* voievodului Matei Basarab (v.). Coordonarea reabilitării *Bisericii Domnești* din localitate (1635-1636); rezolvarea unor pricini funciare rurale; diverse demersuri administrative și judecătorești. Contribuții la dezvoltarea societății românești în feudalitatea clasică. (S.I.C.).

SOCOLESCU, Ioan/Ion N. (Pitești, Argeș, 1779 - ?). Mare proprietar urban și rural, demnitar medieval, *stolnic*, donator comunitar. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localități din Argeș. Slujitor al Curții Domnești de la București. Han și alte clădiri folosite pentru spital militar pe timpul ocupației țariste, în urma războiului cu Imperiul Otoman, finalizat prin *Tratatul de Pace de la Adrianopol* (1829). Nominalizat în *Arhondologie/Condica rangurilor boierești* (1829), document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. *Prăvălii și case la Pitești*, două moșii, 8 000 lei venit anual. Acordarea unui han în scopul organizării spitalului *ostășesc*, inițiativă acceptată prin *porunca* Divanului

Săvârșitor al Valahiei (9 decembrie 1829). Susținător al învățământului autohton în limba română, contribuții directe la deschiderea Școlii Naționale din Pitești (5 februarie 1833), folosirea caselor proprii pentru activități didactice temporare (30 ianuarie-16 noiembrie 1837). Membru fondator, Comitetul de Inspecție al Școalelor din Argeș (1837), colaborator apropiat al lui Constantin/Dincă Brătianu (v.). Importante atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.I.C.).

SOCOLESCU, Nicolae (1804 - ?). Proprietar urban și rural din Argeș, ofițer. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești (*Vopseaua Galbenă*). Căpitan în oștirea domnească, judecător, Tribunalul Județului Argeș. Nominalizat în *Catagrafia orașului Pitești din 1838*, origine autohtonă, titlu de boier, avere puțină, slugi țigani. Diverse atestări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

SOCOLESCU, Teodor (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Mare proprietar urban și rural, filantrop. Suprafețe agrare, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și Bradu, Argeș, distinct, moșia *Socoleasca*, Geamăna. Donatorul unui teren (19 septembrie 1890), însumând 2 000 de stânjeni pătrați, pentru edificarea clădirilor școlii și primăriei din localitatea invocată. Autentificare, Tribunalul Județului Argeș (1890). Implicări frecvente în realizarea proiectelor g timpului. Consemnări monografice, alte aprecieri comunitare antume și postume. (G.D.Ș.).

SOFRON, Emil (n. Borca, Neamț, 19 septembrie 1946). Inginer, profesor universitar, *electronică*, inovator. *Integrat preocupărilor argeșene din 1991*. Școala Medie/Liceul *Mihail Sadoveanu*, Borca (1964), Facultatea de Electronică și Telecomunicații, București (1969). Doctorat, *științe tehnice*, București (1977). Activitate didactică și de cercetare: Institutul Politehnic,

București (1969-1991), Universitatea din Pitești (1991~), șef Catedra Electronică și Calculatoare . Profesor universitar din 1994. Conducător de doctorat (1996). Volume importante: *Dispozitive optoelectronice cu cristale lichide* (1976); *Contribuții la implementarea testării senzoriale pentru terminalele telefonice și de date* (1984). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Invenții, inovații, *granturi/contracte de cercetare* agreeate de Ministerul Apărării Naționale, structurile Uniunii Europene, Alianța Nord-Atlantică, expert evaluator. Documentări continentale. Contribuții directe la: implementarea sistemului *Internet*, înființarea laboratoarelor specializate și a facultății de profil, acreditarea Centrului de Cercetare, *Modelarea și Simularea Proceselor și Sistemelor*, inițierea unor manifestări prestigioase, Universitatea din Pitești. Membru, diverse foruri și asociații profesionale în domeniu. Premiul *Traian Vuia* al Academiei Române (1984), alte recunoașteri publice. (M.C.S.).

SOLACOGLU, Ecaterina C. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Vernești, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SOLIDARITATEA (1924~1930). Publicație lunară, editată la Pitești, Argeș, Tipografia *Artistica*, Petrache Mitu (v.). Două serii: **1.** 1924-1925, primul număr, 1 decembrie 1924, subintitulat *Revista Societății Corpului Didactic Primar din Județul Argeș*. Colaboratori permanenți: Ilie Alboteanu, Gheorghe Marinescu Trubaduru, Onorina Oprescu, Florea Popescu, Gheorghe Teodorescu, Dumitru Udrescu (v.); **2.**

1928~1930, primul număr, ianuarie 1928, subintitulat *Revista culturală și pedagogică pentru preoți, învățători și popor*, redactor, Dumitru Udrescu. Supliment: *Miorița Culturală și socială*. Colaboratori permanenți: Theodor Anghel, Vasile Băncilă, Tatiana Bobancu (v.), Mihail Lungianu (v.), Ion Mihalache (v.), Mihail Nanu, Ioan Gh. Nicolaescu (v.), Ioan I. Răuțescu (v.), Nicolae Gh. Teodorescu (v.). Texte din Nicolae Iorga, Mihail Sadoveanu. Imprimare: Tipografia *Artistica*, Pitești, patron Petrache Mitu (v.). Articole didactice și religioase, proiecte de lecții, literatură, folclor, apeluri, informații pe diverse teme. (I.I.B.).

SOLOMON, Constantin (Secolul XIX). Mare proprietar urban și rural, înalt funcționar de stat. Administrator al județului Argeș, în perioada Unirii Principatelor Române (1859). Orientare liberală. Inițiative distincte: sărbătorirea, în Pitești, a deschiderii lucrărilor Adunării Elective din București (22 ianuarie 1859); pregătirea vizitei domnului Alexandru Ioan Cuza (iunie 1859) și a doamnei Elena Cuza (octombrie 1863) în Argeș; aprobarea programului înființării (1860) și reorganizării (1861) serviciilor diligenței spre București, Craiova (Dolj), Câmpulung (Muscel); înființarea de școli. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice. (I.T.B.).

SOLOMON, Ion N. (n. Slobozia, Stoenеști, Muscel, 16 februarie 1933). Profesor, gradul I, *biologie*, manager. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Institutul Pedagogic, București (1954), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1956). Activitate didactică permanentă la Câmpulung: Școala Medie Nr. 1/Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu* (1954-1995); director adjunct (1958-1963, 1969-1974, 1990-1995); director (1974-1982, 1985-1990), coordonator, unitățile de învățământ din Câmpulung (1978-1980). Volum important: *Monografia Liceului Dinicu*

Golescu, Câmpulung (1994, în colaborare). Articole, studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale. Contribuții importante la: edificarea sălii de sport; extinderea bazei materiale a liceului; dotarea laboratoarelor, cabinetelor, atelierelor; stimularea preocupărilor științifice ale profesorilor și elevilor; organizarea olimpiadelor locale, județene, republicane. Membru, diverse foruri specializate în domeniu, alte aprecieri publice. (G.G.S.).

SORESCU, Constantin T.

(Dobrogostea, Merișani, Argeș, 12 decembrie 1930 – Pitești, Argeș, 5 iulie 2008). Solist vocal, *muzică populară românească*, animator cultural, formator de talente, publicist. Liceul comercial *Nicolae Kretzulescu*, București (1950), Școala de Ofițeri, Alba Iulia (1953), Școala Populară de Artă, Pitești. Funcționar, Primăria Merișani (1953-1958); inspector, Secția Învățământ – Cultură, Raionul Pitești (1958-1965); metodist, Consiliul Regional al Sindicatelor Argeș (1965-1990). Colaborări constante: Orchestra *Doina Argeșului*, Pitești; Ansamblul *Perinița*, București; Radio București; Televiziunea Română. Spectacole, recepții oficiale, turnee artistice externe, premii naționale. Discografie. Piese de referință: *Argeșul pe malul tău; Omule cu caii buni; Draga neichii mândruliță; Ilenuța mea; Pe culmița din Brădet*. Fondator, mentor dirijor, numeroase tarafuri, orchestre, ansambluri folclorice, grupuri vocale în unități productive, cluburi muncitorești, case de cultură, cămine culturale din Argeș. Mai cunoscute: *Chindia, Ciuleandra, Mărțișorul, Miorița, Plaiuri argeșene*. Inițiator, Festivalul-Concurs de Folclor *Argeșule, plai de dor* (1970-1990). Volume importante (culegeri, consemnări memoriale: *Cântecele mele, salbă de mărgele* (1974); *Cânt de dragul țării mele* (1976); *Romanța amintirilor* (2001, 2005). Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri comunitare, antume și postume. (L.I.P.).

SORESCU, Maria I. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Izvoru de Sus, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SORESCU, Dumitru Romulus A.

(Pitești, Argeș, 22 octombrie 1927 – Pitești, Argeș, 21 septembrie 2011). Profesor gradul I, *geografie*, editor, publicist. Liceul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1945), Universitatea din Cluj (1951). Doctorat, *geografie*, București. Documentări externe continentale (1980). Activitate didactică permanentă: Liceul *Andrei Șaguna*, Brașov (1951-1960); Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1960-1980); Liceul Industrial Nr. 8, Pitești (1980-1990). Volume importante: *Geografia județului Argeș* (1962); *Metodica predării geografiei în școală* (1968, în colaborare). Numeroase studii, articole, interviuri, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Colegii de redacție, revistele: *Sânziana, Argeș, Tribuna școlii argeșene* (Pitești), *Buletinul Societății Naționale de Geografie* (București). Pasionat de turism: colaborări constante cu instituții specializate în domeniu; formator de opinie; inițiator al cursurilor populare *Atlas geografic, Note de călătorie, Monumente ale naturii* (Palatul Culturii, Pitești). Implicări în viața *Cetății*. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.S.B.).

SORESCU, Sofia (n. Călinești, Muscel, 18 aprilie 1931). Cadru didactic universitar, *psihologie*, manager. Liceul de Fete Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Argeș (1951), Universitatea din București (1955). Doctorat, *psihologie*, București (1971). Activitate specializată: Institutul de Științe

Pedagogice, București (1955-1958); școli din Pitești (1958-1963); Institutul Pedagogic/Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1963-1986), directoare, Cabinetul Pedagogic (1968-1970), prorector (1972-1981), șefă de catedră (1985-1986). Conclucrări ulterioare. Volume importante: *Probleme de psihologie, pedagogie și defectologie* (1957); *Psihologia copilului* (1972); *Psihologia sportului* (1974); *Psihologia școlară* (1975); *Psihologia școlară pentru viitorii profesori* (1981, în colaborare). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, diverse foruri științifice și obștești în domeniu. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior din Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (M.C.S.).

SPICUL (1929~1931). Publicație lunară, apărută, cu intermitențe, la Pitești, Argeș. Primul număr: decembrie 1929, subintitulat *Ziar agricol cultural și social*. Director: Aurel Gluckus. Conținut adecvat programului enunțat, profil enciclopedic. Preocupări distincte pentru: viața politică, lumea satelor, ateneele populare, creația artistică, starea comerțului, destinul Europei. Informații, analize, comentarii, eseuri, medalioane. Colaboratori permanenți: Gheorghe Botta, Nicu Galloni, Constantin I. Popescu (v.), Gogu Rădulescu. Imprimare, Tipografia *Liga Poporului*, Pitești, patron Ioan I. Iotta (v.). Implicări în viața comunității. (I.I.B.).

SPINEI, Nicolae N. (Dezghingeni, Tighina, Basarabia, 3 octombrie 1921- Pitești, Argeș, 14 august 2003). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, publicist, om de cultură. *Stabilit în Pitești din 1946*. Liceul Teoretic, Aiud, Alba (1940), Facultatea de Litere și Filosofie, București (1940), București (1946). Activitate didactică permanentă, liceele/colegiile *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș; *Nicolae Bălcescu/Ion C. Brătianu*, Pitești; *Zinca Golescu*, Pitești

(1946-1988). Membru fondator, Asociația *Pro Basarabia și Bucovina*, președinte, Filiala Pitești (1991-2003). Participant la *Podul de Flori peste Prut* (1992), expozeu, Parlamentul din Chișinău, Republica Moldova. Volume importante: *Lumea cea gândită a lui Eminescu* (1995); *Lumea cea gândită a pământenilor* (1995); *Hamlet și Eminescu* (2000). Colaborări, revistele: *Argeș, Junimea, Tribuna școlii argeșene* (Pitești); *Buletinul Societății de Științe Filologice* (București). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Oratorie. Contribuți directe la organizarea Muzeului Școlar și Cabinetului Literar, Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (C.M.V.).

SPIRESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Mioarele, Muscel. Proprietari funciari, juriști, cadre didactice, militari. Mai cunoscuți: **Ion S.** (Mioarele Muscel, 1846-București, 1901); studii liceale și universitare în București; doctorat, *științe juridice*, Paris, Franța; procuror general al României; volum important: *Istoria dreptului românesc*; **Bucur S.** (Mioarele, Muscel, 1856 - ?); Facultatea de Matematică, București; activitate permanentă, Liceul din Ploiești, Prahova (profesor, director); autor de manuale (matematică și geometrie); **Gheorghe S.** (Mioarele, Muscel, 1862-București, 1933); ofițer de carieră, *infanterie*, general de divizie; combatant, Primul Război Mondial (1926-1918), *fronturile* din Transilvania, Dobrogea, Moldova, comandant de regiment. Implicări permanente în viața comunității. Valoroase aprecieri publice antume și postume. (F.C.P.).

SPIROIU, Constantin C. (Câmpulung, Muscel, 16 martie 1847 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie*, general, parlamentar. Școli militare în București. Combatant, Războiul de Independență (1877-1878), sublocotenent, remarcat în luptele de la sudul Dunării, rănit pe timpul asaltului asupra redutei Rahova,

Bulgaria (7 noiembrie 1877), declanșat împotriva trupelor otomane. Funcții de comandă, regimentele (selectiv): *4 Dorobanți Ploiești*, Prahova (1875-1877), *4 Dorobanți Argeș*, Pitești (1877-1880; 1892-1897); *30 Muscel*, Câmpulung (1880-1882); *28 Negru Vodă*, Pitești, Argeș (1898-1910, comandant, 1904-1910). Deputat de Argeș, *Colegiul II*, ales la scrutinul din 1913. Contribuții la consolidarea statutului european al Armatei Române. Preocupat de topografie, lucrare identificată: *Carte de hotărnicie a proprietății Dobroșești, situată în comuna Tărtășești, plasa Snagov, județul Ilfov...* (1900). General de brigadă (1910). Ordine și medalii autohtone, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

SPIROIU, Mihail M. (Pitești, Argeș, 14 august 1884 - ?). Ofițer de carieră, *artilerie*, general. Școala Superioară de Război, București. Combatant: *Campania Balcanică din 1913* (locotenent); Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul din Moldova*, remarcat în luptele de la Mărăști, Vrancea (maior). Comandant: regimente de artilerie; *Divizia 10 Infanterie*. Activitate didactică, Școala Superioară de Război, București, titular, cursurile *Istorie militară*, *Tactica artileriei*. Studii, analize, rapoarte, planuri operaționale, documente de stat-major. General de brigadă (1934). Ordine și medalii române și ruse, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

SPIROIU, Nicolae C. (n. București, 6 iulie 1936). Ofițer de carieră, *tancuri și auto*, general, demnitar. *Familie tradițională din Budișteni, Leordeni, Muscel*. Liceul *Mihai Viteazul*, București (1957), Școala de Ofițeri Tancuri și Auto, Pitești, Argeș (1960), Academia Tehnică Militară, București (1971, inginer), Colegiul Superior de Stat Major, București (1984). Activitate specializată în Capitală: cercetător științific (1970-1981); șef secție, Comandamentul Infanterie și tancuri (1981-1990); șef, Direcția Tehnică Tancuri și Auto (1990); secretar de stat, Ministerul

Apărării Naționale (1990-1991), ministru (1991-1994); ministru-consilier, Misiunea României la Organizația Națiunilor Unite (1994-2000). Responsabilități reprezentative: consilier principal, Ministerul Apelor și Protecției Mediului (2001-2002); înalt comisar, Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului (2002-2004); director executiv, Casa NATO, București (2005). Volume importante: *Autovehicule în Armata Română* (1991); *Revoluții industriale și potențial militar al statelor* (1995). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice interne și internaționale. Membru, diverse foruri autohtone sau continentale în domeniu. General – maior (1989), general-colonel (1998), general de armată (2000). Implicări în finalizarea mai multor proiecte pentru Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (G.I.N.).

SPITALUL DE CAMPANIE 59 DIN PITEȘTI (1916-1917). Unitate medicală specializată, activitate temporară, integrată sistemului sanitar militar din perioada participării României la primul război mondial (1916-1918). Realocare după evacuarea reședinței Argeșului (14/27 noiembrie 1916): Ivești, județul Tecuci, astăzi, Galați (noiembrie - decembrie 1916); Iași (decembrie 1916 – noiembrie 1917). Pasager, la Pitești, inclusiv spitalele: 57 (incinta Spitalului Urban); 58 (Cruce Roșie); 64 (campanie); 227 (*Campanie*). Contribuții la îngrijirea răniților aduși de pe fronturile din Transilvania, Dobrogea, Moldova. Suport documentar: *Raportul Prefecturii Argeș* (4 aprilie 1920), pentru Ministerul de Interne, București, detalii solicitate profesorului Constantin Mihăilescu, Școala Normală Pitești, administratorul spitalelor amintite. Alte consemnări importante ale vremii. (C.G.C.).

SPITALUL DE GERIATRIE ȘI BOLI CRONICE CONSTANTIN BĂLĂCEANU-STOLNICI/SPITALUL MUNCITORESC, ȘTEFĂNEȘTI (1957~).

Instituție medicală importantă pentru Argeș-Muscel. Succesiv: *spital muncitoresc* (1957 – 1968), investiție de stat, aferent Uzinei de Piese Auto *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni, capacitate, 126 de paturi; secțiile: interne, chirurgie, obstetrică – ginecologie, pediatrie; laborator, farmacie, policlinică; *spital periurban municipiului Pitești* (1968–1996), subordonat forurilor județene de resort, adaptări manageriale; *spital cu profil distinct* (1996~), compartimentări specifice: geriatrie, tratarea senilității, recuperare fizică, bolnavi cronici, maladii de lungă durată, patologii particulare, *esoterice* și *exoterice*, îngrijiri paleative. Reabilitare și dotări adecvate (1996), fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Denumirea actuală, din 2006. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cu activitate îndelungată (medici): Ion Hortopan (v.), Roland Anceanu (v.), Marinela Necula. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE PEDIATRIE, PITEȘTI (1984~). Instituție medicală specializată, tratarea patologiilor specifice copiilor. Anterior, secție a Spitalului Urban, Pitești (locație distinctă). Edificiu reprezentativ pentru reședința Argeșului, investiție de stat, arhitecți, Maria Muțescu (v.), Alexandru Muțescu (v.); executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), șef șantier, Mircea Georgescu (v.), șef lot, Marin Mailat. Oficialități: Ion Sîrbu (v.), Constantin Zanfir, Eugen Proca (v.), Manole Bivol (v.), Constantin Capătă (v.). Inaugurarea, 3 noiembrie 1984. Capacitate proiectată, 450 de paturi; secțiile: pediatrie (0–3 ani), preșcolari, școlari; chirurgie – ortopedie, anestezie – terapie intensivă; cardiologie, boli metabolice, ORL, dermatologie, oftalmologie, recuperare neuromotorie. Bloc operator, laboratoare, farmacie, policlinică (16 cabinete). Redimensionare ulterioară: 270 de paturi (2012), condiții *hoteliere* superioare, dotare

performantă, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Șefi de secție cu activitate îndelungată: Jeana Osman, Crucian Hotăran (v.), Mihai Iosifescu, Ion Davidescu (v.), Gheorghe Vasilescu (*Pediatrie*, 0–3 ani); Steliana Dumitrescu (v.), Margareta Pănescu, Constantin Capătă (v.), Liliana Bujor (*Pediatrie*, 3 – 16 ani); Vasile Stan (v.), Emanoil Ionescu/v. (*Chirurgie*); Ion Cioroianu (*Anestezie – Terapie intensivă*); Luminița Vasilescu (*Oftalmologie*); Constantina Zoană (*ORL*); Eugenia Puiu (*Distrofie*); Andrian Petrescu (*Radiologie*); Eugenia Smeureanu (*Centrul de sănătate mintală*); Mara Manu (*Farmacie*); Dumitru Dicu/v. (*Policlinică*). Directori (medici): Constantin Capătă (fondator), Adrian Petrescu, Dumitru Dicu, Florin Trifan, Florica Gheorghe, Vasile Stan (v.). Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (I.T.B.).

SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE, CÂMPULUNG (1950~). Instituție medicală specializată, tratarea tuberculozei. Inițial (1945 – 1950), secție a spitalului din localitate (20 de paturi). După 1950: unitate distinctă, locație proprie, imobile particulare, capacitate sporită (130 de paturi), activitate specifică în arealul Muscel. Redimensionări (2007), dotări performante, îmbunătățirea condițiilor hoteliere (82 de paturi), fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți (medici): Iulian Manu (v.) Didi Constantinescu, Mihai Diaconescu, Norica Aninoiu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE/SPITALUL PETROLULUI, LEORDENI (1954~). Instituție medicală specializată, tratarea tuberculozei cronice. Succesiv: *spital departamental* (1954–1981), investiție de stat,

unitate distinctă (150 de paturi); secțiile: interne, chirurgie; cabinete: ORL, stomatologie, radiologie, laborator, farmacie; *spital rural* (1981–1993), subordonat forurilor sanitare ale județului Argeș, readaptări manageriale, capacitate, 120 de paturi: interne, pneumonie; *spital cu profil distinct* (1993~), pacienți din Argeș – Muscel (110 paturi). Extindere (2008): pavilion modern (20 de paturi), dotare și condiții hoteliere superioare, laboratoare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți (medici): Dumitru Pufulete, Marioara Micu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE ȘI SFÂNTUL ANDREI/SANATORIUL VALEA IAȘULUI (1940~). Instituție medicală specializată, tratarea tuberculozei. Edificiu reprezentativ, zona de nord-vest a județului Argeș, arhitect Ion D. Enescu (v.). Cadru natural asemănător Elveției. Inițial, *sanatoriu* (1940–1990), investiție de stat, integrat rețelei distincte a Ministerului Sănătății, transferat, ulterior, forurilor de resort ale Argeșului. Reabilitări periodice. Actuala denumire din 2002. Capacitate, 200 de paturi, secții pentru copii și adulți, dotare adecvată, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți: Thoma Vidaef, Titus Vinereanu, Stelian Dinescu (medici), Florin Matei (manager). Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE ȘI SFÂNTUL ILIE/SPITALUL TBC, PITEȘTI (1951–2011). Instituție medicală specializată, tratarea tuberculozei, integrată sistemului sanitar al Argeșului. Anterior: saloane separate, Secția boli contagioase, Spitalul Urban, Pitești (1946–1948); secția de profil,

Casa Mărtoiu, Pitești (1948–1951). Locații și gestiune proprii; clădiri particulare naționalizate (1951–2011). Noua denumire din 1997. Dotări și reabilitări periodice, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Capacitate, 150 de paturi, secțiile terapie, chirurgie pulmonară (1960–1970), laborator, dispensar radiologic. Imobile retrocedate proprietarilor. În 2012, secție distinctă, Spitalul Județean de Urgență, Pitești, Argeș. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți (medici): Cornel Ghinescu (v.), Mircea Păun, Florica Farcaș, Maria Isbășoiu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE PSIHIATRIE SFÂNTA MARIA/CĂMINUL DE COPII NEUROPSIHICI, VEDEA (1965~). Instituție medicală specializată, tratarea depresiei cronice și comportamentului individual deviant, integrată sistemului sanitar al Argeșului. Investiție de stat. Succesiv: *cămin de copii*, 150 de paturi (1965–1969); *spital de neuropsihici/neuropsihiatrie*, adulți și copii, 200 de paturi (1969–1991); *spital de neuropsihiatrie adulți* (1991~). Actuala denumire din 1998, capacitate, 210 paturi, secții de tratament, laborator, atelier ergoterapeutice, areal natural adecvat. Reabilitări temporare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți (medici): Mihai Geană (v.), Constantin Radu, Dan Stavarache, Eugen Smeureanu, Florin Iacob. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE RECUPERARE, BRĂDET (1975~). Instituție medicală specializată, tratarea deficiențelor motorii, integrată sistemului sanitar al Argeșului. Inițial, izvoare sulfuroase (1931), zonă naturală submontană înaltă, *descriere monografică*, Tatiana Bobancu (v.). Facilități

balneoclimaterice sistematizate după 1970, efecte notabile. Edificii reprezentative pentru localitatea Brăduleț, arhitecți: Maria Muțescu (v.), Alexandru Muțescu (v.). Executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), șef șantier, Ion Vasiliu (v.). Beneficiar, Întreprinderea Județeană de Gospodărie Comunală și Locativă, Argeș, director, Radu Pieleanu (v.), inginer șef, Dumitru N. Toma (v.). Investiție de stat. Reabilitări și extinderi periodice, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. În 2012: capacitate, 200 de paturi; trei secții, bază terapeutică, laborator, farmacie. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cunoscuți (medici): Constantin Arion, Doina Saraga, Doina Neacșu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL DE ZONĂ INTERIOARĂ 116 CRUCEA ROȘIE DIN PITEȘTI (1941-1944). Unitate medicală specializată, integrată sistemului sanitar militar, din timpul participării României la al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (1941-1944). Locație principală: Școala Normală de Învățătoare, Pitești, Argeș. Capacitate: 450 de paturi, din care, 100 de paturi instalate la Spitalul *Ion C. Brătianu*. Coordonatori, medicii: Gheorghe Pristăvescu (șef); Gheorghe Nelepcu (ajutor, căpitan în rezervă). Importante donații comunitare și familiale, urbane sau rurale. Deseori, în mijlocul răniților, Maria/Rica Antonescu, soția lui Ioan/Ion Antonescu (v.). Tratamente intensive pentru ameliorarea stării de sănătate a luptătorilor aduși din teatrele de operațiuni, recuperați, parțial, pentru *Frontul de Vest* (1944-1945). Suport documentar: fonduri arhivistice, scrieri monografice, amintiri contemporane. (C.G.C.).

SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENȚĂ, PITEȘTI/SPITALUL JUDEȚEAN ARGEȘ (1973~). Instituție medicală importantă a României, profil polivalent, integrată sistemului național în

domeniu, subordonată ministerului de resort, Consiliului Județean, Direcției de Sănătate Publică Argeș. Investiție de stat, edificiu reprezentativ, *Pitești – Nord*. Arhitecți, Aurel Mureșan, Mihaela Hurduc (București); executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), șef șantier, Gheorghe Măndiță (v.), șefi lot: Ion Șișcă (v.), Eugen Mazilu (v.). Inaugurare, 27 iunie 1973. Oficialități prezente: Ion Dincă (v.), Vasile Mușat (v.), Ion I. Ionescu (v.), Alexandru Popescu (v.), Petre Popa (v.), Elvira Nițu (v.), Emil Ștefănescu (v.). Capacitate proiectată: 780 de paturi. Secții fundamentale: urgență, interne (I, II), cardiologie, obstetrică – ginecologie, neonatologie (I, II), chirurgie (I,II), gastro-enterologie, endocrinologie, urologie (locația principală); pediatrie, I, II (1973 – 1984), oftalmologie, neurologie, stomatologie, oncologie, contagioase (pavilioane distincte); Centrul de Sănătate Mintală, Centrul de Diagnostic și Tratament (stație pilot). Numeroase compartimente, bloc operator (I, II), laboratoare, farmacie, policlinici, dispensare, creșe. Reabilitări, dotări, reorganizări ulterioare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Actuala denumire din 1998. Conexiuni cu: Serviciul de Ambulanță, Centrul de Transfuzie Sanguină, Inspectoratul de Sănătate Publică, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Oficiul Farmaceutic, Colegiul Medicilor și Farmaciștilor. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Șefi de secție cu activitate îndelungată: Ion Osman, Virgil Georgescu (v.), Tiberiu Stănescu (v.), Atena Tuțescu, Lucreția Marinescu (v.), Sorin Vasilescu (v.), Marilena Miulescu, Florian Ionescu, Gheorghita Dumitru (*Interne*); Corneliu Naie (v.), Sorin Marinescu (v.) (*Cardiologie*); Eugen Sopon, Adriana Toma (v.) (*Endocrinologie*); Nicolae Lambă (v.), Constantin Preda, Alexandru Matrozi (v.), Gheorghe Mateescu (v.), Viola Popescu (v.), Maria Georgescu (*Contagioase*); Decebal Moțescu (v.), Codruța Marinescu (*Dermatologie-Venerologie*); Daniel Popescu

(v.), Eugenia Stanciu, Marian Stanciu (*Psihiatrie – Neurologie*); Ileana Bâldea, Rodica Vișoiu, Lizica Lăzărescu (*Oftalmologie*); Cleopatra Călin, Ștefania Bucur (*Oncologie*); Victor Mărtoiu (v.), Liviu Zburan, Gheorghe Șerban (v.), Constantin Olteanu, Mircea Botez, Teoctist Băjenaru (v.), Mihai Toma, Mihai Popescu (*Chirurgie – Neurochirurgie*); Mihai Dumitru (v.), Florin Băjan (*Urologie*); Lucian Stan, Moise Ciopleași (*ORL*); Gabriel Copceag/v. (*Ortopedie*); Octavian Antonovici (v.), Ecaterina Negulescu, Constantin Păuna, Constantin Ghica, Ion Guină (v.), Nicolae Pica, Silviu Ștefănescu, Polixenia Grigorescu, Nicoleta Dănilă, Mihaela Vintilă (*Maternitate – Neonatologie*); Virgil Andronescu (v.), Jana Osman, Constantin Capătă/v. (*Pediatrie*); Ion Tufeanu, Constantin Păun/v. (*Anestezie – Terapie Intensivă*); Victoria Irimia/v. (*Laborator Sănătate Mintală*); Ilie Stanciu/v. (*Balneo – Fizio - Terapie*); Mara Vasiliu, Traian Dumitrescu Negru (v.), Viorica Petri, Viola Patov (*Laborator clinic – Hemodializă*); Ion Marinescu, Mihai Enăchescu, Simona Botez (*Radiologie*); Cezar Gămulescu, Doina Trandafir, Dan Constantin Manu (v.), Constantin Solomonescu, Mihai Man (v.), Aurelia Firică (*Medicină Legală – Anatomie Patologică*); Ion Amzică, Margareta Andrei, Doina Zugravu (*Farmacie*). Directori cunoscuți: Victor Mărtoiu, Virgil Georgescu, Constantin Păun, Marilena Miulescu, Sorin Vasilescu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL MILITAR DE URGENȚĂ ION JIANU/SPITALUL MILITAR, PITEȘTI (1881~). Instituție medicală departamentală, profil polivalent, integrată sistemului național în domeniu, subordonată forurilor centrale specializate. Inițial, servicii destinate ofițerilor și trupeii diviziilor: *2 Română* (1881-1889); *3 Infanterie Română* (1889 – 1946). Succesiv: 22 de paturi (1881), 75 de paturi (1924), 140 de paturi (1952). Locație comună cu Spitalul

Urban, Pitești, Argeș (1886 -1889); 1893 – 1911); transferat, temporar, la Târgoviște, Dâmbovița (1889-1893). Sediul propriu (1911). Noul edificiu, *Pitești – Nord*, inaugurare, 15 aprilie 1934. Reabilitări, extinderi, reorganizări ulterioare (1952, 1956, 1980, 2000). Actuala denumire, din 2001. În 2014: capacitate, 140 de paturi, secțiile/compartimentele: *interne* (Victor Linban, Gheorghe Tudor), *cardiologie* (Dan Giurgiu, Viorel Stanciu), *chirurgie* (Victor Târcoveanu, Laurențiu Cornel Radu, Alina Gomoii), *oftalmologie* (Emil Mededeț, Emanoil Diaconu), *endocrinologie* (Camelia Dragnea), *ORL* (Iosif Leucian, Ileana Petrescu), *urologie, laboratoare* (Constantin Nițu, Gențiana Rusu), *neuro-psihiatrie* (Ștefan Leustian, Florin Aurel Petria, Corina Stroe), *radiologie* (Acsește Viișoreanu, Nicolae Riciu), *stomatologie, farmacie, policlinică*. Misiuni distincte pe durata participării României la războaiele mondiale (1916–1918; 1941–1945). Sărbătorirea Centenarului: 10 – 12 septembrie 1981. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Comandanți cu activitate mai îndelungată: Alexandru Rădulescu (fondator, farmacist); Gheorghe Dianu; Gheorghe Pristăvescu; Virgiliu Negoescu; Gheorghe Bobocescu; Mihail Stăncescu; Ion Jianu (eponimie); Gheorghe Enăchescu; Emanuil Ștefănescu; Gheorghe Târcoveanu; Cristea Neculescu; Gheorghe Petca; Acsește Viișoreanu (v.); Bogdan Stănescu; Alexandru Stroe; Radu Belu; Laurențiu Cornel Radu; Alexandru Gigel Guiță (medici ofițeri). Importante atestări documentare. Evocări oficiale: Centenar (1881-1981); 125 de ani (1881-2006). Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPITALUL MUNICIPAL/SPITALUL MIXT, CÂMPULUNG (1871~). Instituție medicală importantă a Muscelului, profil polivalent, subordonată forurilor administrative locale. Anterior: *așezământ venerian* (1844 – 1871), capacitate, 15 paturi. *Decizia Comitetului de*

Supraveghere a Sănătății (1869), privind cumpărarea imobilului pentru un spital mixt, *Casele Gheorghe Ghermănescu* (28 de paturi), deschidere publică (1871). Locație proprie, Spitalul *Nicolae Kretzulescu* (1883), total, 35 de paturi. Extinderi importante: 1890, antreprenor, Giovanni Rosi; 1952 - 1953, imobile naționalizate, pavilioane dispartate (515 paturi). Actualul edificiu, reprezentativ pentru Câmpulung (1984), investiție de stat, arhitect, Aurel Constantinescu (430 de paturi); executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), șef șantier, Constantin Dragomir (v.). Inaugurare: 20 august 1984. Oficialități prezente: Constantin Zamfir (v.), Dumitra Smarandache (v.), Gheorghe Oancea (v.), Constantin Capătă (v.). Secții principale: interne, cardiologie, obstetrică – ginecologie, neonatologie, chirurgie, ortopedie, contagioase, pediatrie, terapie intensivă. Numeroase compartimente, bloc operator, filială de transfuzie sanguină, stație de salvare, laborator, farmacie, policlinică, dispensare, creșe. Reabilitări, dotări, reorganizări ulterioare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Actuala denumire, din 1995. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Șefi de secție cu activitate îndelungată: Valeriu Voiculescu, Florica Berevoianu (*Interne*); Gheorghe Nicolescu (v.), Florian Belu (*Chirurgie*); Nicolae Țuluca (v.), Stela Mateescu (*Obstetrică-Ginecologie*); Constantin Moraru, Rea-Silvia Miloș (*Pediatrie*); Marieta Ștefănescu (*Neonatologie*); Nicolae Dănescu, Daniela Runoiu (*Anestezie-Terapie intensivă*); Victoria Belu (*Cardiologie*); Ramona Aldea (*Endocrinologie*); Nicolae Barcan, Erika Dudu (*Contagioase*); Victor Popa (v.), Petruța Pena (*Psihiatrie*); Mihail State (*Neurologie*); Viorel Puiu (*Ortopedie*); Mircea Șaraga (*ORL*); Luminița Munteanu (*Dermatologie-Venerologie*); Dragoș Albușescu (*Reumatologie*); Nicolae Andreescu, Cristina Ghica (*Radiologie*); Radu Lazaru (*Oftalmologie*); Horațiu Economu, Luiza

Albușescu (*Laborator clinic*). Directori cunoscuți (medici): Nicolae Jugureanu (v.), Gheorghe Costea, Haralambie Machelarie (v.), Nicolae Fălcoianu (v.), Mircea Băcanu (v.), Mircea Potolea, Valeriu Simu, Rea Silvia Miloș, Grigore Stănescu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (M.M.B.).

SPITALUL MUNICIPAL/SPITALUL MIXT, CURTEA DE ARGEȘ (1897~). Instituție medicală polivalentă, subordonată forurilor administrative locale. Anterior (1877), așezământ neurologic (15 paturi), medic, Constantin Pastia. Locație proprie pentru spitalul mixt (1897), capacitate, 15 paturi. Extinderi succesive: 35 paturi (1821); 118 paturi (1951); 368 paturi (1982). Pavilioane dispersate. Actualul edificiu, reprezentativ pentru Curtea de Argeș (1984), instituție de stat, arhitect, Ion V. Popescu (v.), 430 paturi; executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), șef șantier, Gheorghe Vasilescu (v.). Inaugurare, 21 septembrie 1984. Oficialități prezente: Ion Sîrbu (v.), Nicolae Zevedei (v.), Aurica Petrescu (v.), Constantin Capătă (v.). Secții principale: interne, chirurgie generală, obstetrică – ginecologie, neonatologie, pediatrie, ortopedie, terapie intensivă. Numeroase compartimente, bloc operator, farmacie, stație de salvare, laborator, policlinică, dispensare urbane, creșe. Reabilitări și dotări ulterioare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Unitate importantă pentru zona de nord a județului Argeș. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Actuala denumire din 1995. Șefi de secție cu activitate îndelungată: Gheorghe Mitroi, Emanoil Georgescu, Manuela Stoican (*Interne*); Vasile Bolintineanu, Florian Dusan (v.), Alexandru Mitroi, Ion Dăneț (*Chirurgie*); Petre Frățilescu, Moise Mihăilescu, Nicolae Tănăsescu, Ion Dumitrașcu (*Obstetrică-Ginecologie*); Petre Petrescu, Viorica Lazăr, Floarea Nicuț, Traian Perju (*Pediatrie*); Ion

Dragomir, Viorel Corbu (*Neurologie-Psihiatrie*); Florian Albușescu, Marian Stoican (*Anestezie-Terapie intensivă*); Alexandru Glonțescu/v. (*ORL*); Emilian Pătrașcu (*Laborator clinic*); Gheorghe Gherghescu (*TBC*); Gheorghe Ghelase (*Inspecție sanitară*). Directori cunoscuți (medici): Dimitrie Ionescu, Victor Bolintineanu, Gheorghe Frățirescu, Gheorghe Mitroi, Florian Dușan (v.), Alexandru Stoenescu, Alexandru Perju, Ion Dumitrescu, Viorel State, Ionela Doneț. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (**I.T.B.**).

SPITALUL MUNTENIA MEDICAL DIN PITEȘTI (2011~). Unitate specializată în sistem privat, finanțator, Societatea de Investiții *Fond Muntenia*, director general, Petre Pavel Szel, București. Inițiatorii proiectului: Flavius Băjan (Pitești), Marcel Dejanu (București). Edificiu reprezentativ, *Zona Expo-Parc*, Pitești, arhitect, Amalia Gugui (v.), executant, *SC Tcind SA*, Pitești, director general, Ștefan Lăzăroiu. Demersuri agreeate de Consiliul Județean Argeș și Primăria Pitești. Spații adecvate, echipamente performante, 25 de specialități, servicii medicale profesioniste, personal cu înaltă calificare din Pitești și București. Costuri estimative: 15 milioane euro (2010). Inaugurare oficială: 4 mai 2011. Manageri cunoscuți: Cristian Georgică Celea (v.), Sorin Negrea, Cornel Nica (v.), Flavius Băjan (v.). Parteneriate externe. Diverse implicări comunitare. (**C.G.C.**).

SPITALUL ORĂȘENESC REGELE CAROL I/SPITALUL RURAL, COSTEȘTI (1918~). Instituție medicală polivalentă, subordonată forurilor administrative locale. Suport legislativ: *Ordinul Nr. 6969*, din 16 aprilie 1918, emitent, Ministerul de Interne, titularul portofoliului, Alexandru Marghiloman. Constructor, Leonard Antonio Durat (antreprenor italian). Primul pavilion, 20 de paturi, medic fondator, Gheorghe Enăchescu (chirurg militar). Extinderi

ulterioare, capacitate totală 240 de paturi (1980). Secții: interne, chirurgie generală, contagioase, obstetrică –ginecologie (1950), pediatrie (1959), laborator, farmacie, dispensar, creșă. Unitate urbană din 1968, importantă pentru zona de sud a județului Argeș Reabilitări, dotări, reorganizări succesive, fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Revenire la denumirea inițială (1999). Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cu activitate îndelungată (medici): Răzvan Djuvara, Teodor Manoliu, Dumitru Bacinschi (v.), Ileana Goga, Coriolan Gal, Ion Popescu. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (**C.G.C.**).

SPITALUL ORĂȘENESC SFÂNTUL SPIRIDON, MIOVENI/SPITALUL RURAL, RACOVÎTA (1894~). Instituție medicală polivalentă, subordonată forurilor administrative locale, aflată, astăzi, în apropierea Companiei de Autoturisme *Dacia – Renault*, Colibași/Mioveni, așezare tradițională a Muscelului. Constructor Giovanni Rosi (antreprenor italian), capacitate inițială, 30 de paturi. Inaugurare, 17 noiembrie 1894, donație, două hectare teren, Ioan A. Dobrovitz. Reabilitare, extinderi, dotări ulterioare (1908, 1973, 2008), fonduri bugetare sau din alte surse financiare. Unitate urbană, din 1989. Revenire la denumirea inițială (2001). Unificare cu Spitalul Călinești, Argeș (2011). În 2012: primiri urgențe, interne, pediatrie, recuperare fizică, stație de salvare (Mioveni), chirurgie, obstetrică – ginecologie, neonatologie, terapie intensivă (Călinești). Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Directori cu activitate îndelungată (medici): Gheorghe Staniu, Iosif Dumitrescu Niculescu (v.), Mihai Geană. Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (**C.G.C.**).

SPITALUL URBAN, PITEȘTI (1892–1973). Instituție medicală importantă a Argeșului, profil polivalent. Inițiativă a

Consiliului Comunal Pitești (*Jurnal istoric*, 7 iulie 1891), primar, Agate Vasiliu (v.) și a Eforiei din București (1892), primar, Nicolae Nanoescu (v.), prefect, Ion Comănescu. Denumiri succesive: *Spitalul Orășenesc*, imobile particulare (1892–1909); *Spitalul Ion C. Brătianu*, clădire proprie (1909–1947), edificiu reprezentativ, zona centrală, teren oferit, în acest scop, Primăriei Pitești (38 744 m), transferat, apoi, Direcției Generale Sanitare (11 februarie 1908). Extinderi, dotări, reorganizări ulterioare, fonduri bugetare sau din alte surse financiare; *Spitalul Nicolae Bălcescu* (1948–1995), secții/compartimente principale: *interne, chirurgie, obstetrică – ginecologie, contagioase, radiologie* (1927), *ORL* (1940), *maternitate* (1945), *ortopedie, farmacie, laborator* (locația principală); *pediatrie, oftalmologie, oncologie, neuropsihiatrie, stație de salvare, centru pentru recoltarea sângelui, policlinică, dispensare, creșe* (pavilioane separate). Activități complexe preluate de: *Spitalul Județean Argeș* (1973); *Serviciul Ambulanță* (1973); *Spitalul de Pediatrie Pitești* (1984); *Centrul Județean Sanguin*; *Centrul Stomatologic Pitești*. Investiții guvernamentale. Redistribuirea spațiilor tradiționale (1995), înființarea Centrului de Diagnostic și Tratament. Colaborări profesionale autohtone, exprimări externe, reuniuni tematice. Șefi de secție cu activitate mai îndelungată: Petre Florescu, Mihai Enescu, Constantin Barbilian (*Interne*); Gheorghe Nelepcu (*Chirurgie*); Constantin Marinescu, Lucia Vulcănescu (*Contagioase–Venerologie*); Nicolae Cerchez, Vasile Tițescu (v.), Dumitru Nicolae, Ion Marinescu (*Radiologie*); Ștefan Știrbu (v.), Sergiu Pavlov (*ORL*); Carmen Anghelide, Ecaterina Grigorescu (*Maternitate*); Florin Matache, Sorin Floroiu (*Anestezie – Terapie intensivă*); Ion Moiescu (v./*Oftalmologie*); Petre Ionescu/v. (*Neurologie - Psihiatrie*); Ion M. Ionescu Virgil Andronescu (v./*Pediatrie*); Paul Popescu, Constantin Hașu (v.), Octavian Puiu (*Ortopedie*); Ileana Ștefănescu (*Laborator clinic*); Constanța Ionescu

(*Farmacie*). Directori cunoscuți (medici): Gheorghe Nelepcu, Sergiu Pavlov, Gheorghe Mateescu (v.). Diverse atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.G.C.).

SPORTING (1990 - ?). Publicație-program de informații și opinii sportive, primul număr, Pitești, Argeș, 21 aprilie 1990. Redactor–șef fondator, Sevastian Tudor (v.). Finanțator: Fotbal Club *Argeș*, Pitești, președinte (?). Motto: *Sportul e rugăciunea trupului* (Salvator Dali). Analize, știri, comentarii, informații, reportaje, interviuri, medalioane, cronici, note, răspunsuri la întrebări. Distribuție locală. Diverse implicații comunitare. (M.D.S.).

SPORTING CLUB PITEȘTI (1926–1948). Societate obștească, preocupată de stimularea practicării sporturilor, diversificarea educației fizice, amenajarea unor terenuri adecvate, organizarea competiției locale de fotbal. *Statut* propriu, adunare generală de constituire (15 august 1926), asociație fără personalitate juridică, afiliată Federației Române de Fotbal Amatori, București. Succes important (4 aprilie 1933): acceptul primarului din Pitești, Constantin Rătescu (v.), referitor la *amenajările terenului de sporturi pe platoul pădurii Trivalea*, proprietatea comunei. Statistic, 75 de membri în 1933, preocupați, inclusiv, de schi, bob, patinaj, hochei pe gheață, amenajări specifice, Grădina publică din localitate. Moment special (28 martie 1937: meciul de fotbal dintre cluburile locale *Sporting* și *Muncitorii*, incinta primului stadion regulamentar, din Pitești, *Bulevardul Titu Maiorescu/strada Leonte Filipescu*), folosit, constant, până la inaugurarea arenei *Ștrand*. Conducere asigurată de: Traian Cerchez (președinte); Ștefan Iotta, Dumitru Georgescu (vicepreședinți); Ion Golke (secretar). Reorganizări periodice. Nominalizări în: *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Alte atestări documentare. (N.M.I.).

SPRE

DEMOCRAȚIE/DEMOCRAȚIA

(1911~1916). Publicație periodică, editată, cu intermitențe, la Pitești, Argeș. Primul număr: 16 ianuarie 1911, subtitlul *Organ conservator - desident*. Director (din 1914): Gheorghe M. Duma. Imprimare, Tipografia *Concurența*, patron Mihail R. Fărcășanu, Pitești. Alte generice: *Ziar politic; Organ independent*. În martie 1912, pe frontispiciu: *Democrația*, publicație politică apărută sub egida *Grupului Independent din Argeș*. Informații, analize, reportaje, comentarii, dezbateri, interviuri pe teme adecvate. (I.I.B.).

STADEN, Raluca Ioana van I. (n. Câmpulung, Argeș, 16 iulie 1969). Profesoară, gradul I, *chimie*, inventatoare, publicistă. Fiica profesorului Ion Ștefan, din Câmpulung. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1987), Universitatea din București (1992). Doctorat, *chimie*, București. Stagi: Africa de Sud (2007). Activitate specializată, Institutul de Electrochimie și Materie Condensată, Timișoara. Invenție brevetată: *senzor pentru depistarea cancerului în corpul uman, la nivel molecular*. Trofeul de Aur, acordat de Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală, Salonul Internațional de Invenții Geneva, Elveția (2011). Căsătorită cu omul de știință olandez, Jacobus Frederick van Staden, stabiliți în România. Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, importante asociații continentale, alte aprecieri publice. (E.F.H.).

STADIONUL DACIA DIN MIOVENI

(2000~). Bază sportivă reprezentativă pentru activitate de masă și de performanță. Proprietar, Primăria Urbană, administrator, Clubul Sportiv *Dacia*, Mioveni. Proiectant și constructor: firme specializate locale. Importante contribuții voluntare cetățenești. Teren omologat și acreditat pentru fotbal, nocturnă (2007), tribună, 7000 de locuri, alte

dotări specifice. Importante reuniuni locale, județene, regionale, naționale. (N.M.I.).

STADIONUL MUNICIPAL DIN CÂMPULUNG (1970~).

Bază sportivă reprezentativă pentru activitatea de masă și de performanță, proprietari, succesiv: Primăria Urbană (1970-1990); Ministerul Tineretului și Sportului, București (1990~), administrator, Clubul Sportiv *Muscelul*, Câmpulung, Argeș. Proiectare și construcție, unități specializate locale. Importante contribuții voluntare cetățenești. Teren omologat pentru fotbal, pistă de atletism, sală pentru antrenamente (box, lupte, judo), tribună, 10 000 de locuri, alte dotări specifice. Reuniune distinctă: Concursul *Prietenia* (atletism), participare internațională, sportivi: Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, Republica Democrată Germană, România, Ungaria, Uniunea Sovietică (1970). Numeroase întreceri locale, județene, regionale, naționale, internaționale. (N.M.I.).

STADIONUL MUNICIPAL DIN CURTEA DE ARGEȘ (1980~).

Bază sportivă reprezentativă pentru activitate de masă și de performanță, proprietar, Primăria Urbană, administrator actual, SC *Lazăr Company* SRL, Curtea de Argeș. Proiectant și constructor: Întreprinderea Județeană de Gospodărie Comunală și Locativă Argeș, Secția Curtea de Argeș. Importante contribuții voluntare cetățenești. Teren omologat pentru fotbal, pistă de atletism, tribună, 7 500 de locuri, alte dotări specifice. Reuniuni locale, județene, regionale, naționale. (N.M.I.).

STADIONUL MUNICIPAL NICOLAE DOBRIN/STADIONUL 1 MAI, PITEȘTI (1964~).

Bază sportivă reprezentativă pentru Argeș-Muscel, terasa urbană superioară a municipiului Pitești. Denumiri succesive: *1 Mai* (1964-1985); *Trivale* (1985-2007); *Nicolae Dobrin* (2007~). Proiect, Alfred Braun, arhitect, Direcția de Sistematizare, Arhitectură și Proiectare Construcții, Argeș. Finanțare

centrală, contribuții comunitare, echipe de muncă patriotică. Primar, Marin Teodorescu (v.). Inaugurare, *Ziua Muncii*, 1 Mai 1964: teren pentru fotbal, rugby, oină, parașutism; pistă de atletism; pavilion administrativ; tribune și peluze (15 000 de locuri). Îmbunătățiri ulterioare: tabelă de scor, extinderea pistei atletice, opt culoare (*coritan*), terenuri pentru antrenamente, saună (1973-1975), coordonator, Gheorghe Crețu (v.). Sporirea capacității, 24 000 de locuri (2000); tabelă electronică (2008), nocturnă (funcțională, 10 aprilie 2008), primar, Tudor Pendiuc (v.). Competiții importante: meciul dintre Fotbal Club Argeș și Nottingham Forest, Marea Britanie, turul II, Cupa Campionilor Europeni (1979), participare record (28 000 de spectatori); Campionatul de Atletism *Prietenia* al Țărilor Socialiste (1985); întâlnirea bilaterală de atletism România - Statele Unite ale Americii (1986); Campionatul Balcanic de Atletism, Juniori (1987); Campionatul Național de Atletism, Juniori și Seniori (19-20 iulie 2014); Campionatul Balcanic de Atletism, Seniori (26-27 iulie 2014). Ample reuniuni autohtone și internaționale, adunări cetățenești, spectacole artistice de anvergură, protocol internațional. În imediata apropiere: Sala Sporturilor, Sala de Athletică Grea, alte amenajări specifice. Diverse atestări documentare. (N.M.I.).

STADIONUL ȘTRAND DIN PITEȘTI (1935~). Bază sportivă tradițională a reședinței Argeșului. Amenajare succesivă: **1935-1937**, decizia Consiliului Comunal (15 mai 1935), primar, Cornel Zamfirescu (v.), contribuții distincte, Divizia 3 Infanterie, cu sediul la Pitești, comandant, Ioan/Ion Antonescu (v.); teren pentru fotbal, în imediata apropiere, bazin de înot descoperit, lac artificial, sporturi nautice; demersuri finalizate parțial; **1951-1953**, inaugurare oficială, 2 august 1953, primar, Ion A. Dumitru (v.), importante contribuții voluntare cetățenești; reabilitarea terenului principal, competiții locale și naționale, primele meciuri

de fotbal *Divizia A*; **1970-1980**, modernizări adecvate: teren omologat pentru fotbal, rugby, oină; pistă de atletism cu zgură; sală de forță; vestiare; tribună; alte dotări specifice. Denumit, temporar, Stadionul: *Tineretului*; *Parcul Argeș*; *Vasile Roaită*. Concursuri atletice de referință. Campionatul Internațional al României (1972); Campionatul Național al României (1972-1976). Proprietari: Primăria Urbană, temporar, Ministerul Tineretului și Sportului, București. Administrator actual, Clubul Sportiv Municipal, Pitești. Diverse atestări documentare. (N.M.I.).

STAICU, Anton O. (n. Râmnicu-Vâlcea, 1 martie 1949). Arhitect, designer, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1965*. Liceul Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1967), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1973). Documentări externe. Activitate specializată: Institutul de Proiectare al Județului Olt (1973-1974); Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1974-1976); Institutul de Proiectare/ SC *Proiect SA Argeș* (1976-1993); Primăria municipiului Pitești/arhitect-șef (1993-1993). Atelier privat, *Asproiect SRL*, Pitești (1994~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții Pitești: zonele rezidențiale Popa Șapcă (1975-1980), *Tudor Vladimirescu* (1980-1985); *U1-U7/Calea București-Podul Viilor* (1983-1986); *Brătieni/Ștefănești* (2004~). Special: sedii bancare (*Turco-Română, Raiffeisen, Milenium*); Gara *Pitești-Sud*; monument comemorativ, Kragujevac, Serbia (1995). Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice europene. Membru fondator, Ordinul Arhitecților din România (2001), președinte, Filiala Argeș (2001-2006). Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice. (I.T.B.).

STAICU, Ion (n. Costești, Mușătești, Argeș, 2 ianuarie 1942). Inginer, *electronică*, manager. Liceul de Băieți, Călărași (1960). Institutul Politehnic, Timișoara (1966). Activitate profesională, Întreprinderea

Regională de Electricitate, Argeș, Pitești, inginer de producție (1966-1967), șef birou, șef compartiment, dispecer șef (1967-1991), director tehnic (1991-1998), *Transelectrica*, Pitești, manager general (1998-2005). Articole publicate în reviste de specialitate. Inovator și inventator. Note de călătorie în Statele Unite ale Americii. Contribuții importante la re tehnologizarea și funcționarea liniilor de înaltă tensiune din sistemul stațiilor electrice din Olt și Argeș, îmbunătățirea parametrilor tehnici și economici în domeniu. (I.D.P.).

STAMATE, Iamandi (Zimnicea, Teleorman, 1765 - Pitești, Argeș). Mare proprietar funciar și urban, slujitor al Curții domnești de la București. *Șetrar*. Case la Pitești, întinse suprafețe de teren în localități apropiate. Donator comunitar. Nominalizat, la 1829, în *Arhondologie (Condica rangurilor boierești)*, document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. Atestări de arhivă. (S.I.C.).

STAMATESCU, Ion I. (n. București, 18 iulie 1943 – București, 12 februarie 2014). Economist, *comerț internațional*, manager. *Domiciliu tradițional la Pitești, Argeș*. Școala Medie Nr. 30, București (1961), Academia de Studii Economice, București (1966). *Specializare, export automobile și tractoare*. Activitate în domeniu: consilier/ șef birou, *Întreprinderea Universal*, București (1966-1975; 1983-1985); director, Firma *Terra Power*, Canada (1975-1983); director general adjunct, Ministerul Industrii Construcțiilor de Mașini, București (1985-1986); director general, *Întreprinderea de Comerț Exterior AutoDacia*, Pitești (1986-1990); fondator, SC *Aestrade SRL*, București (1990-2008). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice autohtone și continentale. Contribuții la promovarea autoturismelor *Dacia 1300* în state din America de Nord, Asia, Europa. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (M.T.D.).

STAN (Secolul XVII). Boier de rang inferior, proprietar funciar medieval, Beleți, Muscel. Stolnicel în timpul voievodului Constantin Brâncoveanu (v.). Colaborator cu Marele Ban al Olteniei, Mareș Băjescu (v.). Contribuții la diversificarea activităților politice și economice proprii feudalității clasice autohtone. (S.I.C.).

STAN, Apostol (n. Teiu, 18 ianuarie 1933). Istoric, *perioadele modernă și contemporană*, cercetător principal, publicist. Școala Normală, București (1952, Universitatea Constantin I. Parhon, București (1957). Doctorat, *științe istorice*, București (1969). Stagii: Ungaria (1973), Statele Unite ale Americii (1977), Bulgaria (1981). Activitate permanentă: Institutul de Istorie Nicolae Iorga, București (1957-1999). Colaborator, colecții de documente privind: Unirea Principatelor Române, I (1959); Independența României, III (1977); Revoluția de la 1848 în Țările Române, B. (1983, redactor responsabil); Străinii despre români (1979, 1992). Volume importante: *Grupări și curente politice în România între Unire și independență. 1859-1877* (1979); *Ion C. Brătianu. un promotor al liberalismului în România* (1995); *Iuliu Maniu. Naționalism și democrație* (1997); *Ion Mihalache. Destinul unei vieți* (1999); *Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române. 1774-1856* (1999). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, emisiuni *media*. Membru, diverse foruri profesionale specializate. Premii ale Academiei Române, București (1978). Implicări în realizarea unor proiecte oficiale din Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (S.I.C.).

STAN, Constantin (Costești, Argeș, 15 ianuarie 1933 – București, 24 decembrie 1989). Funcționar public. Activitate specializată în Capitală. Participant la Revoluția Română din decembrie 1989, la București, împușcat mortal, Șoseaua

Măgurele. Titlul de Erou-Martir, alte aprecieri publice antume și postume. (R.P.C.).

STAN, Constantin Gh. (Colibași, Mioveni, Argeș, 30 octombrie 1944 - Pitești, Argeș; 19 decembrie 2006). Lucrător industrial, jurist, funcționar de stat. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1967), Facultatea de Drept, București (1981). Activitate productivă: Uzina de Piese Auto/Intreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni (1962~1985). Temporar: responsabilități în organizații politice ale județului Argeș (1970-1971; 1982). Specializare, *administrație publică*. Secretar, Consiliul Popular Albota, Argeș (1985-1987; 1988-1990); inspector (1987-1988); șef serviciu (1990-1992); secretar (1992-1999), Consiliul Județean Argeș. Documentări externe: Danemarca (1998), Statele Unite ale Americii (1998). Studii, articole, interviuri, prelegeri, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Contribuții distincte pentru: cunoașterea și aplicarea legislației apărute după 1990; elaborarea hotărârilor Consiliului Județean; pregătirea personalului din unitățile subordonate. Aprecieri antume și postume. (I.T.B.).

STAN, Doina Aida V. (n. Piatra Neamț, 11 decembrie 1949). Profesoară, *limba germană*, actriță, teatru și film. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1988*. Liceul *Bogdan Petriceicu Hasdeu*, Buzău (1967), Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1972). Preocupări didactice, școli din Botoșani (1972-1980). Interpretări scenice, teatrele: *Mihai Eminescu*, Botoșani (1980-1988); *Alexandru Davila*, Pitești (1988-2011). Colaborări ulterioare. Roluri de referință: *Melania (Mobilă și durere*, Teodor Mazilu); *Matilda (Patriotica română*, Mircea Ștefănescu); *Zoe (Pescărușul din livada cu vișini*, Horia Gârbea); *Norine (Crima din strada Laurcine*, Eugène Labiche). Partituri, studiouri de film și televiziune, București. Membră: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM; Uniunea Teatrală din

România/*UNITER*. Diverse aprecieri publice. (P.A.D.).

STAN, Doru Gabriel M. (n. Pitești, Argeș, 9 iulie 1972). Bibliolog, editor, publicist. Liceul Industrial Nr. 1/Grupul Școlar *Dacia*, Pitești (1991), Universitatea din București (1995). Documentări externe: Federația Rusă (1990); Grecia (1991); Ungaria (2011); Suedia (2012), Țara Galilor/Regatul Unit (2013). Doctorat, *biblioteconomie*, București (2012). Activitate specializată: Direcția Județeană de Tineret și Sport Argeș (1995-1996); cotidianul *Argeșul* (1996-1997); SC *Toniplast SRL*, Pitești (1997-1998); Universitatea din Pitești (1998~), șef, birourile Bibliotecă (1999-2000) și Dezvoltarea Colecțiilor (2012~). Volume importante: *Descrierea bibliografică* (2000); *Folosirea calculatorului în bibliotecă* (2000). Articole, studii, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi*/contracte de cercetare în domeniu. Director, Editura *Trefla*, Pitești (1997-2007); fondator, revistele: *Bibliotecarul argeșean* (2001); *Tigrul și dragonul* (2002); *Biblioteca universitară* (2008). Colaborări didactice, facultățile: Istorie, Filosofie, Jurnalism; Științe ale Educației; Departamentul de Formare Continuă, Universitatea din Pitești. Președinte, Asociația Bibliotecarilor /din Învățământ/România, Filiala Argeș (1999~), alte aprecieri publice. (C.C.C.).

STAN, Gheorghe (Lăceni, Costești, Argeș, 1852 – Broșteni, Costești, Argeș, 4 iulie 1891). Combatant, Războiul de Independență a României (1877-1878), sergent Batalionul *II Vânători*. Participant la luptele pentru cucerirea redutei *Grivița I*, teatrul de operațiuni Plevna, Bulgaria. Capturarea drapelului otoman (30 august 1877), împreună cu soldatul Ion Grigore și caporalul Vasile Nica, oferit principelui Carol I (v.). Sărbătorirea momentului în București. Evocare: *Povestea unei Ccoroane de Oțel*, George Coșbuc. Decorat cu *Virtutea Militară*, înscris pe monumentul din Broșteni,

consemnat în documente istorice. Bust (ipsos), autor, Nicolae Georgescu (v.), expus la Primăria din Costești, inițiator, Nicolae Necșoiu (2014). Alte aprecieri comunitare antume și postume. (N.I.N.).

STAN, Iancu (Secolul XX). Proprietar urban, lucrător industrial, înalt funcționar public. Pregătire profesională, activitate productivă, responsabilități obștești. Uzina Mecanică/Întreprinderea Aro, Câmpulung, Argeș. Primar al orașului Câmpulung (1958-1961). Inițiative privind: sporirea potențialului economic urban; construirea primelor blocuri de locuințe pentru salariații unităților industriale; diversificarea rețelelor gospodărești; extinderea transportului spre localitățile învecinate; înființarea unor structuri socialiste agricole. Distinct: reabilitarea clădirilor pentru școli, grădinițe, spitale, instituții culturale. Diverse atestări documentare. Aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.B.).

STAN, Ioana R. (Secolul XX). Lucrător industrial, parlamentar. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Bascov (1957-1961), reprezentând Frontul Democrației Populare. Dezbateri legislative, adunări cetățenești, inițiative comunitare. Preocupată de evoluția și diversificarea economiei, îmbunătățirea calității vieții, organizarea administrației locale. Aprecieri publice. (C.D.B.).

STAN, Lucian Gh. (n. Găești, Dâmbovița, 22 aprilie 1938). Medic primar, ORL, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1965*. Școala Medie Nr. 1/Colegiul Ion C. Brătianu, Pitești (1955), Facultatea de Medicină, București (1961). Activitate specializată: Circumscripția Sanitară, Jugureni, Dâmbovița (1961-1963); Secția Sanitară, Găești (1963-1965); Spitalul Județean Argeș (1965-2004), șef, Secția ORL (1990-2004). Primariat, București (1975). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale

și internaționale. Introducerea unor noi tehnici operaționale în domeniu. Implicări comunitare permanente. Membru, importante asociații profesionale autohtone de profil, alte aprecieri publice. (C.G.C.).

STAN, Marinică I. (n. Bradu, Argeș, 23 februarie 1961). Inginer, profesor universitar, *mecanică*. Liceul de Matematică și Fizică Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu, Pitești (1980), Institutul Politehnic, București (1986). Doctorat, *științe tehnice*, București (1998). Activitate productivă, unități industriale din Pitești (1986-1991). Preocupări didactice și de cercetare, Universitatea din Pitești (1991~), profesor (2005). Volume importante (în colaborare): *Motoare termice adaptive* (1995); *Mecanica fluidelor și echipamente hidraulice* (1996); *Mecanica fluidelor și mașini hidropneumatice* (2002). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi/contracte de cercetare*. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior tehnic din Argeș. Membru, diverse asociații profesionale autohtone în domeniu, alte aprecieri publice. (I.A.B.).

STAN, Petrișor (n. București, 11 martie 1957). Actor de teatru și film. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1988*. Liceul Dimitrie Cantemir, București (1975), Institutul de Teatru și Cinematografie, Târgu Mureș (1983). Activitate în domeniu: Teatrul Mihai Eminescu, Botoșani (1984-1988); Teatrul Alexandru Davila, Pitești (1988~). Roluri de referință: *Tita Name (Gâlcevile din Chioggia, Carlo Goldoni)*; *Kalyani (Vlaicu Vodă, Alexandru Davila)*; *Domnul Jourdain (Burghezul gentilom, Molière)*; *Bebe Damian (Escu, Tudor Mușatescu)*; *Prefectul (Pescărușul, Anton Pavlovici Cehov)*. Colaborări cu studiouri de film și televiziune din Capitală. Membru, Uniunea Teatrală din România, alte aprecieri publice. (P.A.D.).

STAN, Rizea (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitățile Oarja, plasa Dâmbovnic, Bradu de Jos și Bradu de Sus, plasa Pitești, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

STAN, Valerian Gh. (Stroești, Musătești, Argeș, 16 ianuarie 1938 – Otopeni, București, 23 decembrie 1989). Lucrător industrial, electro-mecanică. Activitate în domeniu: unități specializate din Curtea de Argeș, București, Aeroportul Otopeni. Implicat în evenimentele protestatate din decembrie 1989 pe traseul rutier București-Otopeni, împușcat mortal, împreună cu alți 13 pasageri. Înhumat în satul natal. Titlul de *Erou - Martir al Revoluției Române*. Aprecieri publice antume și postume. (R.P.C.).

STAN, Vasile C. (Moreni, Dâmbovița, 3 noiembrie 1935 – Pitești, Argeș, 6 decembrie 2010). Inginer mecanic, manager, parlamentar. *Stabilit la Pitești din 1967*. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion Luca Caragiale*, Ploiești, Prahova (1953), Institutul de Transporturi, Sankt Petresburg, Federația Rusă (1958). Activitate specializată: tehnolog (1958-1961), inginer-șef adjunct (1961-1967), inginer șef (1967-1974), Șantierul Naval, Brăila; inginer-șef, Întreprinderea *Arcom*, Irak (1974-1979); director, Întreprinderea de Utilaje Grele și Transport pentru Construcții/SC *Someco SA*, Pitești (1979-1993). Studii, analize, norme tehnice, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții importante la realizarea unor mari obiective economice din Argeș-Muscel. Adept al privatizării în domeniu. Deputat de Argeș (1993-1996; 1996-2000), reprezentând Partidul Democrației Sociale din România/Partidul Social Democrat. Propuneri legislative,

declarații politice, interpelări, emisiuni *media*. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

STAN, Vasile M. (n. Uliești, Dâmbovița, 4 martie 1952). Medic primar, chirurgie, ortopedie infantilă, manager. Stabilit la Pitești, Argeș, din 1978. Liceul Vișina, Dâmbovița (1971), Institutul Medico-Farmaceutic, București (1978). Activitate specializată: Spitalul Județean Argeș (1978-1981); Spitalul de Copii *Grigore Alexandrescu*, București (1981-1985); fondator, Secția Chirurgie, Spitalul de Pediatrie, Pitești; șef secție (1985~), director (2010~). Primariat în 1992. Stagiu: *chirurgie plastică cranio-facială*, Statele Unite ale Americii (1996). Studii, articole, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și continentale. Membru, importante foruri științifice, profesionale în domeniu. Inițiative privind reabilitarea și dotarea instituției. Director, Departamentul de Relații Internaționale, Colegiul Medicilor din Argeș, alte aprecieri comunitare. (C.G.C.).

STANA, Ion Gh. (Șotânga, Dâmbovița, 11 octombrie 1932 – Pitești, Argeș, 10 ianuarie 1999). Jurist, funcționar de stat, publicist. *Stabilit în Argeș, din 1956*. Școala Tehnică Petrol și Gaze, Târgoviște, Dâmbovița (1952), Școala Juridică, București (1956), Facultatea de Drept, Universitatea din București (1961). Activitate specializată permanentă în domeniu. Judecător: Judecătoria Curtea de Argeș (1956-1959); Tribunalul Regional Argeș (1959-1961); Curtea de Apel, Pitești (1995-1999). Distinct: președinte, Tribunalul Regional Argeș (1961-1968). Secretar: Consiliul Popular Județean (1968-1990); Primăria Județului Argeș (11 ianuarie – 25 iulie 1990); secretar/director general, Prefectura Argeș (1990-1995). Documentări externe. Studii, articole, rapoarte, hotărâri, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la aplicarea legislației republicane în instituțiile

și localitățile din Argeș-Muscel. Aprecieri publice antume și postume. **(I.T.B.)**.

STANCA (A doua jumătate a secolului XVI – Începutul secolului XVII). Doamnă, soția lui Mihai Viteazul (v.), *originară, tradițional, din Pitești, Argeș*. După datină străbună: slujbă religioasă la asasinarea unificatorului Valahiei, Transilvaniei și Moldovei, biserica Schitului *Trivalea*, Pitești, îmbălsămarea capului voievodului înainte de punerii la Mănăstirea Dealu, Târgoviște, Dâmbovița. Suprafețe de teren, în apropiere. Ocina, satul Stăncești (1583), integrat, ulterior, orașului Pitești. Doi copii: Florica, intrată, prin căsătorie, în familia marelui sluger, Preda din Greci, respectiv, Nicolae Pătrașcu, domn al Țării Românești (1599-1600). Demersuri privind consolidarea ortodoxismului și a sistemului proprietăților funciare medievale, colaborări cu Ioan/Ivan Norocea (v.). Prezentată în opere istorice, iconografice, alte surse documentare. **(C.I.N.)**.

STANCIU, Florian D. R. (n. Gruiu, Alunișu, Olt, 31 august 1932). Economist, manager, literat. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1957*. Școala Medie Tehnică de Administrație, Slatina, Olt (1952), Institutul de Științe Economic și Planificare, București (1957). Activitate specializată în domeniu: Uniunea Regională a Cooperăției de Consum Argeș (1957-1959); Întreprinderea Regională de Transport Argeș (1959-1975, șef serviciu); Trustul Petrolului, Pitești/Schela Moșoaia (1975-1990). Preocupări publicistice (articole de presă, versuri, proză). Volume importante: *Drumețind prin Argeș* (1987); *Recviem la crângul de salcâmi* (1993); *Spectacolul cu intrare liberă* (1999); *Pânza de prânz* (2001); *Pe căile lui Hypnos* (2006). Colaborări, revistele: *Viața studențească*, *Gazeta literară* (București), *Argeș*, *Calende* (Pitești). Implicări în viața *Cetății*. Membru, Uniunea Scriitorilor din România: Asociația București (1999); Filiala Pitești (2002). Aprecieri comunitare. **(M.M.S.)**.

STANCIU, Gheorghe M. (Bradul, Argeș, 16 noiembrie 1932 – Bradul, Argeș, 2008). Inginer, *instalații termice*, manager, antreprenor. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1950), Institutul Politehnic, București (1956). Documentări externe: Germania. Activitate specializată, Trustul de Construcții Argeș: Grupul de Șantiere, Râmnicu Vâlcea (1957-1960); Grupul de Instalații, Pitești (1960~1982), șef șantier (1970-1973), director (1979-1982); Antrepriza de Instalații, Pitești (1982-1991, director). Temporar: inginer-șef adjunct, Trustul de Construcții Argeș (1973-1979). Fondator, SC *Instag SA*, Pitești (1991-1994, director). Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice interne. Contribuții directe la: edificarea principalelor zone rezidențiale din Argeș, Muscel; definirea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș; execuția Uzinei de Apă Budeasa, rețelelor și bazinelor aferente; amenajarea Stației de Epurare din Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare, antume și postume. **(D.I.G.)**.

STANCIU, Gheorghe T. (n. Moșoaia, Argeș, 17 ianuarie 1937). Inginer tehnolog, manager. Școala Medie Nr.1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1954), Institutul de Petrol și Gaze, București (1962). Activitate specializată: Rafinăria Onești, Bacău (1962-1967). Șef secție, inginer șef, director uzină, director tehnic, Rafinăria Pitești, Argeș (1967-1997). Contribuții directe la execuția, punerea în funcțiune, realizarea parametrilor proiectați, Rafinăria de pe Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Preocupări în domeniile invențiilor și inovațiilor, cercetării științifice departamentale, reducerii costurilor de prelucrare, îmbunătățirii calității produselor rafinate. Colaborări cu unități similare din țară și din alte state europene. Aprecieri publice. **(G.N.P.)**.

STANCIU, Ilie (Izvoru, Argeș, 24 octombrie 1934). Medic primar, *reumatologie, balneo-fizioterapie*, publicist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1952), Institutul Medico-Farmaceutic, Iași (1959). Doctorat, *științe medicale*, București (1977). Activitate specializată: circumscripțiile sanitare Simincea, Suceava (1959-1961) și Cotmeana, Argeș (1961-1963); director, Spitalul Cămin pentru Bolnavi Cronici, Bascovele, Cotmeana, Argeș (1963-1966); Spitalul Județean Argeș (1966-2005). Primariat în 1971. Documentări externe. Preocupări didactice: conferențiar fondator, Colegiul Medical, Facultatea de Științe, Universitatea din Pitești (2000~). Coordonarea rețelei de balneo-fizioterapie din Argeș, contribuții distincte la construirea, dotarea, modernizarea Spitalului de Recuperare, Brădet, a stațiunilor Bughea de Sus și Bădești (Bârla), înființarea serviciilor specializate din spitale sau policlinici, pregătirea personalului în domeniu. Volum important (cercetare istorică): *Limba vorbită de Adam și Eva*, I, II (1966, în colaborare). Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și continentale. Membru, diverse foruri profesionale autohtone sau europene în domeniu. Aprecieri comunitare. (C.G.C.).

STANCIU, Ion D. (n. Săpata Argeș, 15 noiembrie 1940). Ziarist, literat. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1956), facultățile de Istorie (1964) și Filologie (1968), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București. Redactor-șef, ziarul *Minerul muscelan*, Câmpulung (1966 – 1968), corespondent, cotidianul *Scânteia* pentru județul Vâlcea (1968 – 1990), corespondent, Societatea Română de Radiodifuziune pentru județul Vâlcea (1990-2009). Membru: Uniunea Ziaristilor din România (1968); Asociația Internațională a Jurnaliștilor (1990). Preocupări literare. Premiul pentru poezie, revista *Luceafărul*, București (1976). Contribuții la evoluția

jurnalismului românesc, în perioada contemporană. (C.I.S.).

STANCIU, Ion D. (n. Vulturești, Muscel, 13 august 1943). Inginer agronom, înalt funcționar public, manager. Liceul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1961), Facultatea de Agronomie, Timișoara (1967). Activitate specializată: cooperativele agricole de producție Brătășani și Trivale Moșneni, Teleorman (1968-1972); Colibași, Argeș (1972-1986). Inginer-șef: Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist, Căteasca, Argeș (1986-1988); Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești – Mărăcineni (1988-1990). Distinct: primar al orașului Colibași/Mioveni, Argeș (1990-1996); director executiv, Fundația *Consortiul pentru Dezvoltare Locală*, Mioveni (1996-2001). Gestionar, Programul european *Leonardo Da Vinci*, convenit prin Ministerul Educației și Cercetării București (2001~). Studii, inițiative tehnice, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la: evoluția agriculturii argeșene în ultimele decenii ale secolului XX; consolidarea urbană a localității Mioveni; implementarea unor fonduri continentale oportune stimulării inițiativelor familiale. Diverse aprecieri comunitare. (C.D.B.).

STANCIU, Nicolae N. (n. Corbi, Argeș, 8 iunie 1944). Inginer horticol, cercetător științific principal I, manager. Școala Medie Nr. 3/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești (1962), Institutul Agronomic, București (1967). Doctorat, *științe agricole*, București (1982). Activitate specializată: Cooperativa Agricolă de Producție, Rătești, Argeș (1967-1968); Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș (1968-2007). Volume importante (autor, colaborare): *Tehnologii moderne de producere a materialului săditor pomicol* (1978); *Pepiniera pomicolă* (1984); *Memorator horti-viticol* (1997); *Tehnologii*

de creștere și fortificare a materialului săditor la unele foioase ornamentale (2007). Numeroase studii, lucrări științifice, reuniuni tematice naționale și continentale. Director fondator, Grupul Școlar Industrial Agricol, Mărăcineni-Pitești, Argeș (1983-1991). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (1992-1996). Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

STANCIUL (Secolul XVII). Proprietar funciar, demnitar eclesiastic. *Originar din Budișteni, Leordeni, Muscel*, logofăt la Mitropolie. Întinse suprafețe de pământ, cu mori și sate: Budișteni și Dobrești, Muscel; Crângureni, Dâmbovița. Intrat în monahism (1673), *Ștefan*. Ctitor Schitul *Mihail și Gavril*, Budișteni, *închinat* Mănăstirii Cotroceni, București (1684). Donații testamentare oferite comunităților de călugări. Contribuții la creșterea rolului instituțiilor religioase în viața comunităților sătești. Diverse atestări documentare. (S.I.C.).

STANCOVICI, Carol (A doua jumătate a secolului XX). Proprietar urban și rural, mic întreprinzător, *caretaș*. Origine sârbă. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. Patron fondator, atelier specializat (strada *Constantin Brâncoveanu*), realizarea și comercializarea de *carete* (trăsuri închise, cu patru roți), renumit în domeniu (Argeș, Dâmbovița, Muscel, Olt, Vâlcea). Corespondență externă. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Primăria locală, Camera de Comerț și Industrie, Pitești. Nominalizat în *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936). Alte atestări documentare. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

STANCU, Constantin Gr. (Stolnici, Argeș, 16 mai 1931 – Pitești, Argeș, 25 octombrie 2006). Profesor gradul I, *economie*, manager publicist. Școala Medie Tehnică de

Administrație Economică, Pitești (1950), Institutul de Studii Economice și Planificare *Vladimir Ilici Lenin*, București (1955). Prestații universitare, Institutul Politehnic Orașul Stalin/Brașov (1955-1957). Economist: Comitetul de Stat pentru Valorificarea Produselor Agricole, București (1957-1958); Banca de Investiții, Pitești (1958-1961, inspector principal); Complexul pentru Industrializarea Lemnului, Pitești (1961-1968, șef, Serviciul Financiar). Activitate didactică permanentă, Liceul Economic/Grupul Școlar Comercial *Maria Teiuleanu*, Pitești (1968-1990): șef catedră, director adjunct, director. Inițiative pentru: diversificarea profilului specializărilor; reabilitarea și edificarea unor spații adecvate; colaborarea cu unități productive din Argeș, Muscel. Articole, studii, comunicări, reuniuni specializate în domeniu. Aprecieri publice antume și postume (C.M.V.).

STANCU, Cristina-Roxana S. (n. Pitești, Argeș, 4 septembrie 1976). Economist, jurnalist, editor, realizator *media*, prezentator știri. Liceul Economic *Maria Teiuleanu*, Pitești (1995), Universitatea Pitești, Facultatea de Științe Economice Pitești (2000). Activitate specializată: redactor (2000-2003), redactor-șef adjunct (2003-2006), TV *Terrasat*, Pitești; redactor-șef, *TVS*, Pitești (2006-2009); colaborator, Departamentul Promovare și Relații Internaționale, Primăria Municipiului Pitești (2007-2008); corespondent, *Adevărul* și *Click*, București (2008-2009). Distinct: șef redacție, *Adevărul de Seară*, Pitești (2009-2011); redactor-șef, *Absolut TV*, Mioveni, Argeș (2011-2012); redactor-șef, *Atitudine în Argeș* (2012~); corespondent, *Adevărul*, București (2013~). Implicări în viața *Cetății*. Numeroase articole, reportaje, comentarii. Aprecieri publice. (M.D.S.).

STANCU, Ioana Gabriela (Pitești, Argeș, 29 aprilie 1968). Jurist, diplomat de carieră. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1986), Facultatea de Drept, București (1990).

Specializare, relații internaționale, Universitatea din Leeds, Marea Britanie (1992). Atașat, Ministerul Afacerilor Externe, București (1992~). Misiuni internaționale în diferite state ale lumii. Note, informații, rapoarte pe teme adecvate. Activități consacrate diversificării colaborării României cu țări din Uniunea Europeană sau în cadrul instituțiilor mondiale. Aprecieri publice. (I.M.M.).

STANCU, Ion I. (n. Racovița, Argeș, 18 decembrie 1955). Preot, profesor universitar, *istoria și filosofia religiilor*. Seminarul Teologic, Craiova, Dolj (1975), Universitatea din București (1980). Stagii: Germania, Israel. Doctorat, *teologie*, București (1988). Preot, parohii din Capitală (1982~). Activitate didactică permanentă Universitatea din Pitești (1995~), prodecan, Facultatea de Teologie Ortodoxă (2000~). Profesor universitar (2006). Volume importante: *Maica Domnului în spațiul sacru transilvan* (1997); *Templul din Ierusalim. Fenomenologia spațiului sacru* (1999); *Originea și ființa religiilor. Tratat de istorie a religiilor, I* (2001); *Dicționar de istorie a religiilor* (2002); *Zarathustra și magii de Răsărit* (2002). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice autohtone. Contribuții la diversificarea specializărilor Facultății de Teologie, Universitatea din Pitești. Aprecieri comunitare. (M.C.S.).

STANCU, Ion S. (n. Pătroaia - Vale, Crângurile, Dâmbovița, 1 aprilie 1932 - București, 11 februarie 2013). Inginer, *telecomunicații*, funcționar de stat. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1959*. Liceul *Ienăchiță Văcărescu*, Târgoviște, Dâmbovița (1954), Institutul Politehnic, București (1959). Domiciliat la Pitești, Argeș (1959-1972). Activitate specializată: Direcția Regională de Poștă și Telecomunicații Argeș, Serviciul Proiectare Investiții (1959-1964); director, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, București (1964-1972), consilier (1972-1974),

șef, Serviciul Investiții (1974-1987); inspector general (1987-1990), Direcția Generală a Poștei Române. Colaborări tehnice: Senatul României (1992-1996), Camera Deputaților (1996-1997), București. Contracte externe, instalarea unor echipamente industriale, diverse state europene. Contribuții directe la: finanțarea, executarea, punerea în funcțiune, exploatarea magistralei de telecomunicații Pitești – Curtea de Argeș – Râmnicu Vâlcea; amenajarea stațiilor TV Coștila, Masivul Bucegi, Prahova și Cheia, Prahova, reabilitarea unor oficii poștale urbane sau rurale din Argeș – Muscel în ultimele decenii ale secolului XX. Aprecieri comunitare. (I.D.P.).

STANCU, Nicu G. (Uzunu, Călugăreni, Giurgiu, 9 august 1932 – Pitești, Argeș, 28 mai 2003). Jurist, manager, publicist. *Stabilit în Argeș, din 1963*. Liceul *Titu Maiorescu*, Giurgiu (1952), Facultatea de Științe Juridice, Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1956). Activitate specializată în domeniu: Sfatul Popular Raional Corabia, Olt (1957-1963, șef oficiu); Procuratura Raionului Muscel, Argeș (1963-1968, procuror); Procuratura Locală Curtea de Argeș (1968-1971, procuror, procuror-șef); Procuratura Locală Pitești (1972-1977, procuror-șef); Procuratura Județeană Argeș (1977-1979, procuror gradul II). Avocat, Baroul Argeș, specializat în *cauze penale* (1979-1996). Studii de caz, articole, interviuri. Preocupări literare, *versuri*. Volume importante (postum): *Hotar* (2006); *Prigonit în noapte* (2010), ediții îngrijite de Ovidiu Stancu (medic). Membru diverse asociații profesionale sau obștești. Aprecieri publice antume și postume (A.A.D.).

STANCU, Radu Șt. (Ionești, Buzoiești, Argeș, 28 februarie 1937 – Pitești, Argeș, 10 octombrie 2008). Muzeograf, cercetător științific, profesor universitar, *științe naturale*, manager. Școala Medie Tehnică de Comerț *Nicolae Kretzulescu*, București (1960), Universitatea din București (1965). Stagii și

documentări externe: Austria, Cehia, Germania, Italia, Polonia, Republica Moldova. Doctorat, *biologie*, București (1981). Activitate specializată: Muzeul Județean Argeș (1965-2006), director (1967-2005), președinte, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Ministerul Culturii și Cultelor, București (2001-2005); Institutul Pedagogic de 3 ani/Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1970~2008), șef, Catedra Biologie – Horticultură, profesor (2000). Volume importante (în colaborare): *Monografia Județului Argeș* (1980); *Ecologie și protecția ecosistemelor* (1980); *Micologie, I* (1997); *Fiziologia plantelor, I* (1998); *Ecologie. Ecosistemul, biocenoză, populația, I* (1999); *Dicționarul istorico-geografic al localităților județului Argeș* (1999). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi*/contracte de cercetare. Fondator, la Pitești, Secția de Ecologie, Muzeul Județean Argeș, unicat în domeniu; Societatea *Omul și Natura* (1980); Editura *Cultura* (1991); Asociația Muzeografilor Naturaliști din România (1993). Contribuții directe la: organizarea și extinderea Muzeului Județean Argeș (2000; 2004); dezvoltarea învățământului superior din Pitești; promovarea ecologiei în spațiul românesc. Membru, cunoscute foruri autohtone și continentale în domeniu. Participant la evenimentele revoluționare din Pitești (decembrie 1989 – ianuarie 1990), consilier județean (2000-2004). Conlucrări cu Episcopia Argeșului și Muscelului, component al Adunării Eparhiale. Memorialist. Volum dedicat: *In honorem* (2007), coordonator, Spiridon Cristocea, redactor, Elena Rotaru. Implicări constante în viața *Cetății*. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (R.G.G.).

STATE, Aurel (Godeni, Muscel, 1922 – ?, 1983). Învățător, ofițer de rezervă, militant anticomunist. Absolvent, Școala

Normală „Carol I”, Câmpulung Mușcel și Școala de Ofițeri de Rezervă. Combatant linia I, frontul de est, Al II-lea Război Mondial, rănit, prizonier sovietic (12 mai 1944). A refuzat să facă parte din Divizia „Tudor Vladimirescu” aliată trupelor sovietice și a rămas prizonier încă 12 ani. Repatriat, 1956. Arestat, din nou, 12 februarie 1958, anchetat, judecat și condamnat 18 ani muncă silnică pentru înhumarea lui George Fonea, poetul prizonierilor din Uniunea Sovietică. Încarcerat, penitenciarul Uranus, București, tentativă de sinucidere (sare de pe acoperiș), mutat la penitenciarul Aiud și supus „reeducărilor”, eliberat, 1964, prin ordinul 411 de amnistie generală. Periodic chemat și interogat, violent, la Securitate. Decedat, 1983, în timpul unui interogatoriu. Recunoașteri publice postume. (I.I.P.).

STATE, Aurel (Godeni, Muscel, 1922-1983). Învățător, militant politic, memorialist. Școala Normală *Carol I*, Câmpulung, Muscel (1940), pregătire militară, ofițer de rezervă. Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (1941-1944). Prizonier, Uniunea Sovietică (1944-1956), neacceptarea participării la Divizia de Voluntari *Tudor Vladimirescu*. Repatriat (1956). Adept al venerării anticomuniștilor din Muscel. Urmărit de Securitate, arestat (12 februarie 1958), cercetat, judecat, condamnat, 18 ani muncă silnică, execuții parțiale, penitenciarele *Uranus* (București) și *Aiud* (Alba). Amnistiat în 1964. Interogări periodice. Deces premeditat, la Securitate, în 1983. Consemnări personale valorificate după 1990. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

STATE, Florea I. (București, 8 februarie 1911- Galeș, Brăduleț, Argeș, 1995). Învățător, manager, publicist. *Familie tradițională din Suseni, Argeș, stabilit, definitiv, la Galeș* (1954). Școala Normală de Băieți *Alexandru Odobescu*, Pitești, Argeș (1930). Activitate didactică: pedagog, instituția amintită (1930-1932); Școala

Brătieni/Brăduleț, Argeș (1934-1950); Școala Galeș (1950-1973), director (1951-1973). Inițiator: construcția noii școli; amenajarea muzeului sătesc (1976); înfrățirea cu localitatea Galeș, Săliște, Sibiu; formații artistice de amatori. Contribuții la edificarea căminului cultural sătesc. Volum important (în colaborare): *Galeșul de Argeș. Istorie și contemporaneitate* (1984). Numeroase studii, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice în domenii complementare. Metodist, lector, coordonator, Inspectoratul Școlar Argeș, pentru unitățile de pe valea râului Vâlsan. Învățător emerit (1964), alte aprecieri comunitare antume și postume. (I.M.D.).

STATE, Ioana (n. Urluiești, Cepari, Argeș, 12 iulie 1951). Solistă vocală, *muzică populară românească*. Liceul Industrial *Electroargeș*/Grupul Școlar *Ferdinand I*, Curtea de Argeș (1974), Școala Populară de Artă, Slatina, Olt. Colaborări constante, ansambluri profesionale și de amatori din Argeș, Dolj, Olt. Numeroase spectacole, turnee artistice interne și externe (Austria, Belgia, Bulgaria, Franța, Germania, Irak, Italia, Olanda, Serbia, Spania, Statele Unite ale Americii), premiu în domeniu. Discografie. Piese de referință inspirate din zona de nord a județului Argeș. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. (L.I.P.).

STATE, Luminița Doina I. (n. Pătroaia, Crângurile, Dâmbovița, 27 ianuarie 1948). Matematician, profesor universitar, *informatică*. Fiica lui **Ion Radu** (v.). Liceul Central, București (1965), Universitatea din București (1970). Stagiul: Statele Unite ale Americii (1973-1974). Doctorat, *informatică*, București (1977). Activitate didactică: Universitatea din București (1970-1999); Universitatea din Pitești (1999~), director, Departamentul pentru Calitatea Învățământului (2000-2002), profesor (1999). Conducător de doctorat (2002~). Volume importante (în colaborare): *Modele*

probabilistice în inteligența artificială (1987); *Bazele informaticii* (1988; 1999; 2000); *Limbajul BASIC pentru microcalculatoare* (1988); *Elemente de logică matematică și demonstrarea automată a teoremelor* (1989). Numeroase studii, articole, comunicări, referate, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi*/contracte de cercetare pe teme de rețele neuronale, inteligență artificială, recunoașterea vorbirii. Membră, diverse asociații profesionale în domeniu. Aprecieri publice. (M.C.S.).

STATE, Nicolae (n. Burluși, Ciofrângenii, Argeș, 20 mai 1949). Diacon, preot, paroh, publicist, editor. Seminarul Teologic, Craiova, Dolj (1968), Facultatea de Teologie, București (1982). Activitate pastorală, Catedrala Episcopală, Râmnicu Vâlcea (1989~), funcționar eclesiastic. Director: Editura *Buna-Vestire*, Râmnicu Vâlcea (1991); Tipografia Episcopală *Sfântul Antim Ivireanul*, Râmnicu Vâlcea (2000-2007). Secretar de redacție, revista *Lumina Lumii*, Râmnicu Vâlcea (2001). Volume importante (semnate *Nicolae State – Burluși*): *Poveste de Crăciun* (1991, în colaborare); *Rugăciune pentru toți copiii* (1995); *Episcopul Iosif al Râmnicului și Argeșului* (1896-1984). *15 ani de la trecerea Sa la cele veșnice* (1999); *Preotul Dumitru Bălașa la 90 de ani/Patriarhul de la Drăgășani* (2001, în colaborare); *Viața și acatistul Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul* (2002, în colaborare). Studii, articole, comunicare, reuniuni tematice, emisiuni *media*. Inițiative filantropice. Președinte, Asociația Ortodoxă *Pro-Vita*, Râmnicu Vâlcea, alte aprecieri comunitare. (S.P.P.).

STATUIA BASARAB I DIN CURTEA DE ARGEȘ (1992). Operă monumentală de artă, amplasată în zona centrală urbană, dedicată domnului țării Românești Basarab I *Întemeietorul* (v.). Sculptură în bronz, autor Paul Vasilescu,

membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România. Idee lansată în 1979, acceptată de forurile centrale, integrată contextului sărbătoririi celor 2050 de ani de la constituirea statutului geto-dacilor (1980). Implicări directe pentru avizarea și executarea lucrărilor (1979-1989): Petre Popa (v.), Iulian Ilie Rizea (v.), Nicolae Moisescu (v.), Nicolae Zevedei, Niculina Pițigoi (v.), Valerie Georgescu (v.). Colectă publică, aproximativ 3300 kg bronz (material prohibit), turnare, Atelierele Fondului Plastic, București, director, Neculai Pădurariu. Suport financiar obștesc, locuitorii orașului Curtea de Argeș (**Legea 20**). Definitivare, transport, montare (1990-1991, primar Claudiu Pelinescu (v.)). Dezvelire oficială, 20 mai 1995, primar Constantin Ghigeanu (v.). Ansamblu adecvat (3,80 m înălțime), personaj sugerând statornicie, vitejie în vreme de restriște, credință ortodoxă, stăpânire voevodală independentă. Diverse atestări documentare. Aprecieri critice favorale. (S.C.N.).

STATUIA DINICU GOLESCU DIN CÂMPULUNG (1994). Operă monumentală de artă plastică, *marmură albă*, integrată zonei urbane aferente Liceului/Colegiului *Dinicu Golescu*, instituție centenară (1894-1994). Lucrare dedicată marelui cărturar român, Constantin/Dinicu Golescu (v.). Sculptor: Adrian Radu (v.). Ansamblu echilibrat: trepte, soclu placat cu piatră de Albești, figură alegorică tradițională pe verticală (4,25 m), ipostază adecvată, sugerând calitățile *enciclopedice* ale personajului, placă memorială. Finanțatori: Consiliul Local, Câmpulung, societăți comerciale, donații publice. Festivitatea dezvelirii: primar, Gheorghe Oancea (v.); reprezentanți ai Consiliului Județean și Prefecturii de Argeș; delegați ai Ministerului Învățământului; parlamentari; cadre didactice; elevi; alți cetățeni. Moment evocator adecvat. Imagini *media*, consemnări critice favorabile, diverse înscrisuri monografice. (S.C.N.).

STATUIA ION C. BRĂȚIANU DIN PITEȘTI (2007~). Operă monumentală de artă, amplasată în Grădina Publică, zona centrală urbană, dedicată fondatorului Partidului Național Liberal, Ion C. Brătianu (v.), unul dintre constructorii României moderne. Sculptură realizată din două tone de bronz (Bz6), Atelierele Fondului Plastic, București (28 iunie – 15 septembrie 2006). Autor: Lucian Irimescu, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România. Creație montată pe soclul compoziției *1907*, re poziționată în zona *Pitești – Nord* (10-15 mai 2007). Asamblare reușită parțial, patru metri înălțime, ipostază caracteristică personajului venerat: gânditor vizionar, militant politic, patriot. Controverse prelungite privind modalitatea înlocuirii operei anterioare, scrisoare deschisă publicată de Muzeul Județean Argeș, director Spiridon Cristocea (v.), alte opinii personale. Dezvelire, 25 mai 2007: președinții de onoare ai Partidului Național Liberal, Mircea Ionescu Quintus și Radu Câmpeanu; prefectul județului Argeș, Constantin Cârstoiu (v.); primarul municipiului Pitești, Tudor Pendiuc (v.), deputați, senatori, consilieri, lideri liberali din Argeș-Muscel; numeroși cetățeni. Diverse atestări documentare. (S.C.N.).

STATUIA ION I. C. BRĂȚIANU DE LA MUZEUL GOLEȘTI (1988-1992). Operă de artă dedicată personalității amintite, executată, în 1937, sculptor, Ivan Mestrovic (1883-1962). Dezvelire oficială, București (28 noiembrie 1938). Dislocare din amplasamentul de for public (1945), conservare, Atelierele Fondului Plastic, București. Granit, calitate superioară, prelucrat cu mare rafinament, figură expresivă, ipostază proprie gânditorilor și realizatorilor de fapte durabile. Recuperare în vederea recondiționării, transport și amplasare temporară, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, Argeș (martie, aprilie 1988), context favorabil, sărbătorirea celor șase secole de la atestarea documentară medievală a localității Pitești (20 mai 1388). Implicări directe: Ion

Sârbu (v.), Gheorghe Nicolae, Petre Popa (v.), Iulian Ilie Rizea (v.), Vasile Novac (v.), Nicolae Zevedei (v.). Expunere liberă pentru vizitatori, consemnări și impresii favorabile. Revenire în Capitală (1992, montare pe locul inițial). Diverse atestări documentare. (S.C.N.).

STATUIA ION MIHALACHE DIN TOPOLOVENI (2001). Lucrare de artă plastică, integrată zonei centrale urbane a localității Topoloveni, Argeș. Sculptură în bronz, mărime naturală dedicată liderului Partidului Național Țărănesc, Ion Mihalache (v.). Autor, Mircea Spătaru, ateliere specializate din Capitală. Investiție de stat, finanțator, Ministerul Culturii și Cultelor, București, beneficiar, Consiliul Local, Topoloveni, suport documentar, *Hotărârea Guvernului Nr. 363*, din 4 aprilie 2001. Ansamblu distinct: paviment ceramic, suport în trepte (1,00 m), personaj alegoric, așezat pe un scaun esențializat (înălțime, 3,50 m), figură sugerând preocupări intelectuale și suferința detenției politice, placă memorială. Festivitatea dezvelirii: primar, Gheorghiuță Boțârcă (v.), reprezentanți ai consiliilor local și județean, Prefecturii de Argeș, partidelor politice, parlamentari, locuitori din Topoloveni și comune limitrofe. În imediata apropiere a Liceului *Ion Mihalache*, bust eponim. Diverse imagini *media*, alte consemnări documentare. (S.C.N.).

STATUIA MIHAIL MANOLESCU DIN PITEȘTI (1933-1948). Operă monumentală de artă, amplasată în Rotonda Pădurii *Trivale*, Pitești, dedicată prefectului de Argeș, Mihail Manolescu (v.), personalitate marcantă a vieții publice locale (sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX). Sculptură realizată în ateliere specializate din Capitală. Inițiativa Prefecturii și Consiliului Urban Pitești, prevederi bugetare pentru 1915, sumă totală 1000 de lei, primar Alexandru Fostropol (v.). Demers finalizat în 1933, din inițiativa comitetului special constituit de Elisa Chirițescu

(institutoare). Contribuții financiare personale și comunitare. Ansamblu impunător: trepte, soclu, statuia, sugerând inteligența, spiritul de acțiune, bunătatea celui venerat. La dezvelire: prefectul de Argeș, Ion D. Ghinescu (v.), primarul orașului Pitești, Spiridon Emanoil (v.), senatori, deputați, numeroși cetățeni. Lucrare demolată din considerente politice, în 1948. Diverse atestări documentare. (S.C.N.).

STATUIA MIRCEA CEL BĂTRÂN DIN PITEȘTI (1998~). Operă monumentală de artă, amplasată în *Piața Primăriei*, dedicată domnului Țării Românești, Mircea cel Bătrân (v.), *ctitorul* așezării medievale Pitești. Sculptură realizată din patru tone de bronz (Bz6), Atelierele Fondului Plastic, București. Autori: Aurelian Bolea, Grigorie D. Minea (v.), membri, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București. Plan ambiental: Pompiliu Soare (v.). execuție în termen record, avize finale obținute în etapa 18-23 martie 1998: *cap de perspectivă*, artera de circulație *Calea București*; 5, 20 m înălțimea statuii; 2,50 m dimensiunea soclului (*miez* din beton armat, placat cu granit); 0,30 m baza treptelor; ansamblu impunător, opt pe verticală. Ipostaza personajului ia hotărâre, înțelepciune, statornicie. Festivitatea dezvelirii: 20 mai 1998, sărbătorirea celor 610 ani de la atestarea documentară scrisă a personalității, în prezența președintelui țării, Emil Constantinescu (v.), a mai multor demnitari, senatori, deputați. Primar Tudor Pendiuc (v.), numeroși cetățeni reprezentanți ai unor orașe înfrățite cu municipiul Pitești, veterani de război. Importante consemnări *media*. (S.C.N.).

STATUIA NAUM RÂMNICEANU DE LA CORBI (1993). Operă de artă, dedicată clericului și cronicarului român amintit (v.), executată din ciment placat cu mozaic. Proiect, Eugeniu Ivănescu (v.). concepția artistică și realizatori, Traian Duță (v.), Florică Florian, Florin Maior (v.). Sculptură figurativă, personaj tratat pe verticală (3,50 m), înnobilit prin ținută

monahală puritană, având, în mâna dreaptă, crucea ortodoxă, iar, în mâna stângă, o carte. Trepte și soclu (0,50 m). Prelucrare expresivă, degajând liniște spirituală, pace sufletească, statornicie, lumină interioară și exterioară. Finanțator: Consiliul Local, Corbi, primar, Stelian Bebeșlea. Festivitatea dezvelirii: Teofan Sinaitul (v.), Calinic Argeșeanul (v.), Gheorghe Savu (v.). Consemnări critice favorabile. (S.C.N.).

STATUIA NEAGOE BASARAB DIN CURTEA DE ARGEȘ (1971~). Lucrare de artă plastică, *sculptură în piatră*, dedicată voievodului Țării Românești, Neagoe Basarab (v.). Operă realizată de Doina Lie, din București. Festivitatea dezvelirii: 25 mai 1971, parcul Mănăstirii Curtea de Argeș, moment consacrat comemorării celor 450 de ani de la moartea ctitorului Bisericii Episcopale, târnosită la 15 august 1517. Consemnări documentare. (S.C.N.).

STATUIA NICOLAE BĂLCESCU DIN PITEȘTI (1969~). Operă monumentală de artă, amplasată în *Piața Primăriei*, dedicată conducătorului Revoluției Române de la 1848, Nicolae Bălcescu (1919-1952). Autor, Constantin Baraschi (v.), sculptură în bronz, Atelierele Fondului Plastic, București (1965). Lucrare expusă, inițial, în Capitală, oferită municipalității Pitești de Consiliul/Ministerul Culturii. Investiție de stat. Ansamblu impunător: trepte, soclu, personaj sugerând spiritualitatea, romantismul, inteligența, acțiunile avântate ale gânditorului. Schițe de amplasare: Teodor Nichifor (v.); Ion V. Popescu (v.). Dezvelire, 5 iulie 1969: președintele Comitetului Executiv al Consiliului Popular Județean Argeș, Gheorghe Năstase (v.); primarul municipiului Pitești, Alexandru Popescu (v.); reprezentanți ai forurilor centrale; numeroși cetățeni. Spectacol evocator, *sunet și lumină, aer liber*, după piesa *Bălcescu*, de Camil Petrescu, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești. Momente consacrate împlinirii unui secol și jumătate de la nașterea celui venerat.

Consemnări critice favorabile. *Translare* pe un amplasament mai retras, redefinirea ambientală a zonei centrale urbane (2007-2008), primar, Tudor Pendiuc (v.). Numeroase atestări documentare. (S.C.N.).

STATUIA VLAICU VODĂ DIN CURTEA DE ARGEȘ (1969~). Lucrare monumentală, sculptură în piatră, realizată de artistul plastic Constantin Foamete, din Capitală. Operă dedicată memoriei și faptelor voievodului Țării Românești, Vladislav I/Vlaicu Vodă (v.). Amplasare: Parcul Tineretului, Curtea de Argeș, zona centrală urbană (septembrie 1969). Tratare simbolică, apropiată sensurilor istorice și eclesiastice proprii secolului XIV. Personaj reliefat legendar, simbioză a înțelepciunii, echilibrului statal, militar, religios. Consemnări critice favorabile. Anterior, pe locul respectiv, până în 1933, bustul *Constantin Dobrescu-Argeș* (v.), remontat, ulterior (1961), în spațiul ambiental al *Primăriei Vechi*, transferat (1996) Liceului/Grupului Școlar Agricol, Curtea de Argeș. Diverse consemnări documentare. (S.C.N.).

STAȚIA DE CALE FERATĂ, CURTEA DE ARGEȘ (1898~). Gară reprezentativă pentru sistemul feroviar național, integrată *drumului de fier* dintre Pitești și prima reședință voievodală a Țării Românești. Edificiu central, realizat după proiectul inginerului Elie Radu (1853-1931), stil autohton, cu influențe germane, unicat în Argeș - Muscel, consemnat pe *Lista monumentelor istorice*. Punct de referință al traseului amintit, exploatat, oficial, din toamna anului 1899. Momente tradiționale: sosirea, la Curtea de Argeș, ori plecarea, spre București, a membrilor Casei Regale, Guvernului, Patriarhiei, Consiliului Episcopal, invitaților străini; procesiunile mortuare în onoarea monarhilor Carol I (v.), Elisabeta (v.), Ferdinand (v.), Maria (v.); îmbarcarea și reîntoarcerea unităților militare din localitate, participante la misiuni interne

sau externe; derularea unor activități specifice preocupărilor industriale, diminuate, vizibil, după 1990. Patrimoniu aparținând Companiei Căilor Ferate Române, licitat de *operatori* particulari. Numeroase atestări documentare. (G.N.P.).

STAȚIA DE CALE FERATĂ, PITEȘTI-SUD (1872~). Principala gară a reședinței Argeșului, nod feroviar reprezentativ integrat sistemul drumurilor de fier din România, confluența spre București, Slatina (Olt), Craiova (Dolj), Curtea de Argeș. Adiacente: Câmpulung (Muscel), prin Golești, Ștefănești (Argeș); platformele industriale; zonele economice și militare strategice. Edificiu inaugurat în 1872: primar al orașului, Constantin Bogdan (v.); prefect de Argeș, Mihalache Vasilescu (v.); ministrul Lucrărilor Publice, Nicolae Kretzulescu (v.). Proiect tip, reabilitat și extins de mai multe ori: birouri, săli de așteptare, casierii, locuințele personalului specializat, peron, magazii, depozite. Deteriorări în urma bombardamentelor americane din 1944. Facilități pentru transport persoane, mărfuri, utilaje, diverse resurse constructive, activități de import-export. Sectoare conexe: revizia de vagoane, depoul locomotivelor, întreținerea liniilor, regulatorul circulației. Numeroase momente semnificative: primirea unor importante personalități naționale sau continentale; plecarea spre teatrele de operațiuni și sosirea unităților militare din Argeș de pe front; oprirea trenului *Orient Express*; ceremonii speciale, *trenurile mortuare* pentru monarhii României, spre Catedrala Episcopală din Curtea de Argeș; expedierea anumitor produse fabricate, în premieră, la Pitești. Sărbătorirea Centenarului, 30 septembrie 1972: expoziție documentară; *monografie* (Gheorghe Păun, Gheorghe Diaconu); evocări; placă aniversară; tren special de epocă. Primar, Alexandru Popescu (v.), președinte, Consiliul Popular Județean Argeș, Gheorghe Năstase (v.). Program investițional de amploare (2011-2015): autorizarea demolării și reconstrucție,

Primăria Pitești, primar, Tudor Pendiuc (v.); beneficiar, Ministerul Transporturilor, București; licitație deschisă, investitori, firmele: SC *Unicon SA - Leonhard Wiess Ro SRL*. Costuri: valoarea proiectului, 82 337 272 lei, din care, surse nerambursabile, 45 048 986 lei, fonduri europene, *contract*, 28 iulie 2011. Clădiri moderne funcționale după norme continentale, sistematizare perimetrală, dotări specifice. Numeroase atestări documentare. (G.N.P.).

STAȚIE DE EPURARE DIN PITEȘTI (1964~). Unitate specializată în tratarea apelor menajere și industriale uzate, *epurare* mecanică sau biologică. Instalații complexe: grătare, desnisipator, separator de grăsimi, decantoare primare, bazine de aerare, electroventilatoare, decantoare secundare, stații pentru tratarea nămolului (pompe îngroșetoare, bazine de fermentare, prese, reductoare a umidității, platforme de uscat), centrală termică, laboratoare. Investiție de stat etapizată: 1964-1965; 1967-1970; 1980-1990. Capacitate finală (litri de apă pe secundă): 1750 epurare mecanică; 2550 epurare biologică. Proiecte realizate prin institute profilate din București, șefi de proiect, Florin Popescu, Constantin Murgoci (ingineri). Lucrări aferente sistemului de canalizare urbană, conturat la interferența secolelor XIX-XX. Extinderi considerabile după 1958, proiecte elaborate la Direcția de Sistematizare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor/Institutul de Proiectare Argeș, șef de atelier, Dumitru Toma (v.), executant, Trustul de Construcții Argeș. Colectare distincte de mari dimensiuni, reprezentativ, Platforma Industrială *Pitești Nord* – Stația de Epurare Lânăriei, *Pitești-Sud* (800 mm), racorduri dinspre cartierele rezidențiale *Găvana*, *Trivale*, *Războieni*, *Exercițiu*, *Craiovei*, *Tudor Vladimirescu* și obiective economice importante. Reabilitări periodice. Exploatare tradițională: Întreprinderea de Gospodărie Comunală și Locativă Argeș; SC *Apă - Canal 2000 SA*, Pitești. Implicări constante: Sfatul/Consiliul Popular/Primăria

Pitești. Numeroase atestări documentare. (G.N.P.).

STAȚIA DE TRATAREA APEI, BUDEASA (1971~). Unitate complexă pentru potabilizarea apei de suprafață din râul Argeș, prize încorporate barajelor Bascov și Budeasa (etapa I, 1971-1973; etapa a II-a, 1980), magistrale de aducțiune, 2135 litri pe secundă. Instalații amplasate în localitatea adiacentă municipiului Pitești, Budeasa (malul stâng al Argeșului): două bazine de amestec; patru decantoare; 13 filtre; două stații de pompare; laboratoare și *depozite speciale; estacade* peste râul Argeș. Distinct, în Pitești, șase *gospodării* de apă: Zona Industrială Nord; *Schitului/Găvana I; Spitalul Județean/Găvana II-III; Smeurei/Trivale; Gheorghe Doj/Craiovei - Tudor Vladimirescu; Războieni/Zona Industrială Sud - Prundu - Războieni*. Rezervoare de mare capacitate, conducte pentru distribuție urbană (Pitești, Ștefănești) și rurală (Albota, Bascov, Bradu, Băbana, Cocu, Mărăcineni, Moșoia, Poiana Lacului. Investiție de stat, variante propuse prin Institutul de Proiectare Construcții Hidrotehnice/Institutul Special pentru Lucrări de Gospodărie Comunală, București, directori tehnici, Ion Pâslărașu, Mihai Vernescu, șefi de proiect, Juster Isac. Executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Gheorghe Băiașu (v.), șefi șantier, Ion Niculescu (v.), Gheorghe Petre. Beneficiari: Direcția Județeană de Gospodărie Comunală Argeș, director, Dumitru Toma (v.), *diriginte*, Ion Tănase; Consiliul Popular Pitești, primari, Alexandru Popescu (v.), Valeriu Nicolescu (v.). Exploatare, succesiv: Întreprinderea Județeană pentru Gospodărie Comunală și Locativă Argeș, director, Radu Pieleanu (v.); SC *Regocom/Regotrans* SA Pitești, manageri, Florea Costache (v.), Cosntantin Drăghici (v.); SC *Apă-Canal 2000* SA Pitești, director general, Gelu Mujea. Importante implicații economice, sociale, ecologice. Diverse atestări documentare. (G.N.P.).

STAȚIA METEOROLOGICĂ, PITEȘTI (1939~). Unitate de specialitate, integrată Centrului Meteorologic Regional Muntenia, Pitești, Argeș. Activitate cu program continuu pentru măsurători meteoroclimatologice, observații agrofenologice și de umiditate a solului. Microcentru județean, prognoze în domeniu. Coordonarea stațiilor de profil: Câmpulung, Curtea de Argeș, Morărești, Stolnici. Informarea operativă a instituțiilor administrative locale asupra fenomenelor meteorologice periculoase. Șefi cunoscuți: Ion Vasilescu, Radu Filoteu, Gheorghe Apostol (v.), Nicolae Marinescu, Teodor Trache, Victoria Micu, Maria Rădulescu. Importante atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIA PILOT DE ANTROPOLOGIE SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ, CÂMPULUNG (1973-1990). Punct științific, specializat în cercetarea urbană a domeniilor enunțate, organizat de Universitatea din București, activitate agreată prin Academia Română și Primăria Câmpulung. Complementar, preocupări în mediul rural Berevoești, Argeș. Inițiator, Vasile V. Caramelia (v.). Observații, anchete, analize, rapoarte, proiecte privind: impactul industrializării asupra comunităților amintite; adaptarea persoanelor originare din sate la modul de viață orășenesc; dimensiunea preocupărilor spirituale cotidiene; influența școlii asupra formării personalității individuale; conservarea habitatului tradițional; noile dimensiuni ale zonelor rezidențiale compacte; implementarea cerințelor culturale, ecologice, medicale, ergonomice, educative în viața cotidiană. Sesiuni anuale, cu participarea studenților – operatori ai Facultății de Filozofie, București, reprezentanților forurilor abilitate, invitațiilor externi. Concluzii folosite pentru optimizarea activității administrative și economice locale. (M.M.B.).

STAȚIUNEA BALNEARĂ, BĂDEȘTI (1972~). Amenajare specială

pentru valorificarea calităților curative ale apei hipotermice de adâncime, bogată în clorură sodică, sulfuroasă și iodată, din localitatea Bârla (sudul județului Argeș), adiacentă râului Cotmeana. Tratamente empirice tradiționale. Activitate terapeutică sistematizată, după 1972. Primul izvor captat (52 grade Celsius), foraj petrolier (1969), analize de laborator favorabile tratării afecțiunilor reumatismale cronice sau degenerative. Extinderea surselor de aducțiune (1969-1972). Complex amenajat prin insistențele medicului Alexandru Pârvu. Investitor, Consiliul Popular Județean Argeș: pavilion central, cabinete specializate, căzi de baie, săli pentru masaj și aplicarea parafinei, bazine kinetoterapeutice, spații sociale. Diversificarea serviciilor (1972-1996), încetarea activității (1996-1999), privatizare ulterioară. Diverse atestări documentare. (C.G.C.).

STAȚIUNEA BALNEARĂ, BRĂDET (1927~). Amenajare distinctă pentru valorificarea calităților terapeutice ale izvoarelor naturale din localitatea Brăduț (nordul județului Argeș), pe valea râului Vâlsan. Descoperire întâmplătoare a primei surse de apă cu miros puternic de hidrogen sulfurat (1888), folosințe empirice. Determinare științifică ulterioară, Laboratorul *dr. Bernhard*, Spitalul *Colțea*, București (*apă cloruro-sodică calcaroasă*). Tratamente pentru afecțiuni locomotorii, reumatice, postraumatice, neurologice, digestive, renale. Cadru geografic adecvat. Amenajări succesive: 1927, 1928, 1931, 1975. *Sciere monografică* (1934), Tatiana I. Bobancu (v.), Spitalul de recuperare (1975), investitor, Consiliul Popular Județean Argeș. Zonă naturală binefăcătoare, trasee turistice accesibile. Diverse atestări documentare. (C.G.C.).

STAȚIUNEA BALNEARĂ, BUGHEA DE SUS (1875~). Amenajare complexă pentru valorificarea calităților curative ale apei și aerului din localitatea

musceleană eponimă, punctul tradițional *Măgura*, zona periurbană Câmpulung, Argeș. Izvoare sulfuroase, cloruro-sodice, climat subalpin tonifiant, folosite empiric după 1837, inițiatori: Ștefan Vasile Episcopescu (medic); Nicolae Rucăreanu (logofăt); Gheorghe Gropan (marele proprietar funciar). Analize favorabile de laborator (1859), Iacob Felix (specialist în domeniu). Redimensionarea *stabilimentului* (1875), administratori, succesiv: August Treboniu Laurian; Alexandru Laurian; Marius Laurian; Nicolae Rucăreanu; Pandele N. Rucăreanu; Nicolae N. Rucăreanu. Cuprinderea, în sistemul balnear autohton, edificarea unor spații sociale (1920), tratamente medicale sistemice, dotări adecvate. Etalizare (1948), preluarea patrimoniului de Primăria Câmpulung, transferat (1987), Oficiului Județean pentru Turism, Argeș. Readaptare la economia concurențială după 1990, activitate permanentă, extinderi pavilionare, diversificarea serviciilor terapeutice interne (gastrite, colite, enterocolite, coleciste, bronșite cronice) sau externe (afecțiuni reumatismale și ginecologice). Facilități de agrement. *Scieri monografice*: 1837, Ștefan Vasile Episcopescu; 1873, Iacob Felix; 1958, Mircea Constantinescu (v.); Ion Dobrescu (v.). Alte atestări documentare. (C.G.C.).

STAȚIUNEA DE CERCETARE AGRICOLĂ, ALBOTA (1970~). Unitate zonală, subordonată Institutului de Cercetări pentru Cereale și Plante tehnice, Fundulea, Călărași, în cadrul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură *Gheorghe Ionescu – Șișești*, București. Anterior, preocupări în domeniu (1955), *Centrul Experimental Agricol*, Oarja, Argeș: elaborarea măsurilor agrotehnice de bază, în vederea sporirii producțiilor și stabilirea celor mai adecvate soiuri de grâu și porumb. Pentru etapa 1962-1970, Secția de *Agrotehnie*, Albota, Stațiunea Agro-Horti-Viticolă, Ștefănești, Argeș. Unitate independentă, din 1970, personalitate juridică, indicatori economici proprii. Patrimoniu: 2 500 ha teren arabil (din

care, 30 ha preluate din proprietățile eparhiale), pavilion administrativ, laboratoare, amfiteatru, complex pentru condiționarea semințelor (2 000 tone), fermă zootehnică, atelier mecanic, depozite, locuințe conexe. Activitate integrată **programei** privind: fundamentarea și stabilirea mijloacelor de ameliorare fizică, chimică și biologică a solurilor podzolice sau podzolite; elaborarea tehnologiilor avansate de cultură a plantelor agricole și furajere; crearea unor noi soiuri de grâu și hibrizi de porumb. Contribuții deosebite la sporirea productivității pe solurile acide *argilodiluviale*. Directori cunoscuți: Gheorghe Cremenescu (v.), Constantin Ceaușu (v.), Nicolae Ionescu, Florin Povarnă (v.), Florian Trașcă (v.). Diminuarea consistentă a patrimoniului după 1990, retrocedarea terenurilor către foștii proprietari. Dispariția posibilităților producerii furajelor, desființarea activității zootehnice, inventar tehnologic în conservare. Diverse atestări documentare. Sprijin comunitar pentru dezvoltarea localităților apropiate. (C.D.B.).

STAȚIUNEA DE CERCETARE ARBORETUM/OCOLUL/PARCUL DENDROLOGIC DIN MIHĂEȘTI (1895~). Unitate profilată pe experimentarea *biogrupelor* exotice sau indigene de rășinoase și foioase, aclimatizate în condițiile *stejăretului* luncilor din zonele deluroase ale Muscelului. Fondator, Iuliu Moldovan (v.). Inițial, *patrimoniu semincer* austriac, pepinieră proprie (1893), specii variate, autohtone sau străine, de pin, brad, chiparos, molid, nuc, frasin, gorun, ulm, salcâm, gutui, duglas, liliac, ienupăr, maturizate în 1896. Performanțe ulterioare privind acomodarea la mediul înconjurător. Reper valoros pentru dendrologia și peisagistica României, rezervație botanică protejată prin **Hotărârea Nr. 18**, din 1994, adoptată de Consiliul Județean Argeș. Conexiuni manageriale cu Ocolul Silvic Experimental Mihăești, notificat, enciclopedic, în **Volumul III (L-R)**.

Scieri monografice, alte importante surse documentare. (V.F.A.).

STAȚIUNEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE HORTI-VITICOLĂ, ȘTEFĂNEȘTI (1959-2004). Unitate zonală pentru susținerea dezvoltării agriculturii argeșene, subordonată Institutului Național de Cercetări Horti-Viticole/Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, București. Profiluri de activitate: horti-viticultură (1959-1962;1970-1980); agro-horti-viticultură (1962-1970); viti-vinificație (1980-2004). Programe și indicatori economici proprii. Patrimoniu: 3 980 ha teren agricol (1 700 ha arabil; 1 550 ha vii; 260 ha pomi; 240 ha legume; 230 ha pășuni); pavilioane administrative; laboratoare (Ștefănești, Albota, Bilcești, Dealu Sasului); combinat de vinificație (Ștefănești, 1969); complex pepinieristic (Călinești, 1962); complex/*fitotron* de ameliorare și înmulțire a viței de vie (Ștefănești,1989); poligoane; câmpuri experimentale (250 ha); ferme de producție (12). Activitate integrată pentru: extinderea și modernizarea viticulturii și pomiculturii argeșene; amenajarea antierozională și valorificarea terenurilor în pantă; ridicarea fertilității solurilor podzolice sau podzolite; îmbunătățirea și diversificarea sortimentului viticol, pomicol, legumicol, cerealier, plantelor tehnice și furajere; crearea noilor soiuri de legume și struguri; stabilirea *sistemei* de mașini pentru horticultură. Centru național de prezentare, reuniuni științifice, concursuri de vinuri, expoziții. Activitate restrânsă și patrimoniu diminuat, prin retrocedarea terenurilor către foștii proprietari, conform prevederilor **Legii Fondului Funciar Nr. 18**, București, 1991. Noua denumire: Institutul Național de Cercetare pentru Biotehnologii în Horticultură (2004). Directori cunoscuți: Emilian Popescu, Petre Baniță, Constantin Budan (v.), Todiriță Giosanu (v.), Alexandru Teodorescu (v.). Diverse atestări documentare. Colaborări comunitare

permanente pentru dezvoltarea localităților din Argeș-Muscel. (I.D.P.).

STAȚIUNEA DE CERCETARE ȘI PRODUCȚIE PENTRU CULTURA PAJIȘTILOR, PITEȘTI (1981-2004). Unitate specializată a județului Argeș, subordonată Institutului de Cercetare-Dezvoltate pentru Pajiști, Brașov. Activitate prioritară: elaborarea tehnologiilor de întreținere a pășunilor naturale premontane și montane; stabilirea mijloacelor tehnice de înființare și exploatare a pajiștilor cultivate în zona colinară și de câmpie; ameliorarea sortimentului de plante furajere; producerea semințelor pentru ierburi leguminoase și graminee. Patrimoniu și indicatori economici proprii. Contribuții importante la îmbunătățirea valorii nutritive, diversificarea compoziției și creșterea productivității ierburilor perene în zona Argeș-Muscel. Activitate diminuată după 1991, până la desființare, urmare a retrocedării terenurilor către foștii proprietari, conform prevederilor *Legii Fondului Funciar Nr. 18, București, 1991*. Directori: Vasile Șerban, Ion Nițulescu, Ilinu Tudor. Colaborări comunitare pentru dezvoltarea localităților rurale din acest areal. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA DE SELECȚIE ȘI CREȘTEREA PORCILOR, OARJA (1970-1991). Unitate de cercetare și producție, aflată sub autoritatea Institutului de Cercetare pentru Porcine, Periș, Ilfov. Laboratoare specializate în selecția și reproducția raselor, complex industrial profilat pe creșterea și îngrășarea porcilor, aparatură și utilaje adecvate. Contribuții importante la ameliorarea speciei și perfecționarea tehnologiilor în domeniu. Activitate diminuată până la desființare, prin lichidarea suportului de bază furajeră, urmare a retrocedării terenurilor către foștii proprietari, conform prevederilor *Legii Fondului Funciar Nr. 18, București, 1991*. Directori cunoscuți: Gheorghe Gheorghiuoiu (inginer zootehnist; fondator), Gheorghe

Cârciumărescu (medic veterinar). Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA EXPERIMENTALĂ POMICOLĂ, BILCEȘTI (1949~). Unitate specializată din Valea Mare - Pravăț, înființată pentru introducerea sistemelor eficiente de cultură a pomilor fructiferi în zonele premontane. Obiective tematice: stabilirea speciilor și soiurilor cultivabile; elaborarea tehnicilor de amenajare antierozională a terenurilor; adaptarea tehnologiilor intensive de cultură la condițiile valorificării superioare a factorilor pedoclimatici, proprii arealelor dealurilor înalte. Unitate autonomă (1949-1951;1958-1962); bază experimentală, gestionată de stațiunile: *Argeșelu*, Mărăcineni, Argeș (1978-1990); Voinești, Dâmbovița (1951-1958; 2006~), Ștefănești, Argeș (1962-1967); Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești - Mărăcineni, Argeș (1967-1978;1990-2006). Directori cunoscuți: Vasile Popa (v.), Gheorghe Amzăr (v.), Gheorghe Bădescu (v), Gheorghe Costache (v.), Florian Vlad. Diverse atestări documentare. Colaborări comunitare permanente. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, BÂRLA (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-estul județului Argeș, *Câmpia Găvanu-Burdea*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Bârla și Hârsești. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației, complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la:

introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, orz, porumb, floarea - soarelui; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Constantin David, Sever Popa, Ion Ciolomic, Marius Jurubiță. Reorganizare conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, CĂTEASCA (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-vestul județului Argeș, *Câmpia Pitești*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Căteasca, Oarja, Rătești. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexele zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, orz, porumb, floarea - soarelui; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Constantin Mărculescu, Gheorghe Știrbei (v.), Boris Mihăileanu, Grigore Lacea. Reorganizare conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești.

Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, CÂMPULUNG (1948-1991). Întreprindere specializată, din bazinul superior al Râului Târgului și Dâmboviței, județul Argeș, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza localităților Albeștii de Muscel, Boteni, Bughea de Jos, Bughea de Sus, Câmpulung, Cetățeni, Dâmbovicioara, Dragoslavele, Godeni, Lerești, Mioarele, Poienarii de Muscel, Rucăr, Schitu Golești, Stoenеști, Valea Mare-Pravăț. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de fructe, plante furajere, legume; gospodăriile populației; complexele zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de fructe, produse lactate, carne, lână; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Alexandru Cealăcu, Nicolae Necula, Ștefănel Dobrescu. Reorganizare conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec SA*, Câmpulung, Argeș. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, COSTEȘTI (1948-1991). Întreprindere specializată, din sudul județului Argeș,

centrul *Câmpiei Pitești*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza localităților Vulpești, Costești, Suseni. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, struguri, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, porumb, floarea-soarelui, vin, produse de origine animală; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Petre Leca (v.), Polifronie Stancu, Ion Radu, Aurelian Nistorescu. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, CURTEA DE ARGEȘ (1948-1991). Întreprindere specializată, din *bazinul superior* al râului Argeș, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza localităților: Albeștii de Argeș, Arefu, Băiculești, Budeasa, Cicănești, Corbeni, Curtea de Argeș, Mălureni, Merișani, Valea Danului, Valea Iașului. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de fructe, cereale, plante furajere, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări

investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de fructe, porumb, produse lactate, carne, lână; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Vasile Pașavel (v.), Gheorghe Izbășoiu, Mihai Cenea, Petre Ioniță. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, DOMNEȘTI (1948-1991). Întreprindere specializată, din *bazinul superior* al Râului Doamnei și Vâlsanului, județul Argeș, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Aninoasa, Berevoești, Brăduleț, Corbi, Coșești, Mușătești, Nucșoara, Pietroșani. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de fructe, plante furajere, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de fructe, produse lactate, carne, lână; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea

gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Ion Rizea, Mihai Nicolescu (v.), Nicolae Cujbescu (v.). Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, IZVORU (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-vestul județului Argeș, *Câmpia Găvanu-Burdea*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Izvoru, Popești, Râca, Recea. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, orz, porumb, floarea - soarelui, produse de origine animală; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Radu Sandu, Ion Dobre, Marin Bucinică, Stelian Condorus. Reorganizare conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, MĂRĂCINENI (1948-1991). Întreprindere specializată, din *centrul* județului Argeș, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza localităților Albota, Bascov, Colibași, Dârmănești, Drăganu, Mărăcineni, Micești, Oarja, Pitești, Ștefănești. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, legume, fructe; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, porumb, produse horticoale; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Experimente științifice: folosirea surselor neconvenționale la pornirea și funcționarea mașinilor agricole (biogaz, energie electrică de mică tensiune), coordonator, Ioan D. Nicolescu (v.). Accident colectiv (26 decembrie 1987), soldat cu mai multe victime omenești. Directori cunoscuți: Moise Popescu, Alexandru Ghiocel. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec SA*, Mărăcineni. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, MIROȘI (1948-1991). Întreprindere specializată, din sudul județului Argeș, *Câmpia Găvanu-Burdea*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare,

existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Căldăraru, Miroși, Ungheni. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, orz, porumb, floarea - soarelui, produse de origine animală; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Moise Popescu, Ion Nica, Marin Gioarsă, Ion Neamu (v.), Petrin Ursache. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec* SA, Miroși. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, MORĂREȘTI (1982-1991). Întreprindere specializată, din sud-vestul județului Argeș, *Podișul Cotmeana*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada precedentă, pe raza comunelor Cotmeana, Cuca, Morărești, Uda, suport legislativ, prevederile **Decretului Nr. 370**, București, 1982, referitor la prestarea lucrărilor agricole în zonele necooperativizate. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la:

introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de fructe, produse lactate, carne, lână; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Ion Cristea, Marin Pleșan, Gheorghe Florescu, Gheorghe Diaconescu, Ion Zbirnac. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec* SA, Morărești. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, SLOBOZIA (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-vestul județului Argeș, *Câmpia Găvanu-Burdea*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Mozăceni, Slobozia, Ștefan cel Mare. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, orz, porumb, floarea - soarelui; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Florea Ghinea, Constantin Tămașă (v.), Viorel Vorovenci, Aurelian Nistoroiu, Marian Saru. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec* SA, Pitești.

Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, STÂLPENI (1948-1991). Întreprindere specializată, din zona de confluență a Râului Târgului și Bratiei, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Bălilești, Davidești, Hîrtiești, Stâlpeni, Țițești, Vlădești, Vulturești. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, fructe, legume; gospodăriile populației; complexele zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de produse agricole; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Alexandru Gioarsă, Alexandru Cealăcu, Ion Frâncu, Pompiliu Sora. Reorganizare, conform prevederilor *Legii Nr. 58*, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec* SA, Pitești. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, STOLNICI (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-estul județului Argeș, *Câmpia Pitești*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Lunca Corbului, Săpata, Stolnici. Lucrări

prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexele zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de produse agricole; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Radu Sandu, Ion Dulamă, Grigore Lacea, Ion Preda, Mihai Oncioiu, Pompiliu Sora. Reorganizare, conform prevederilor *Legii Nr. 58*, București, 1991: SC *Agromec* SA, Stolnici. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, TEIU (1948-1991). Întreprindere specializată, din sud-vestul județului Argeș, *Câmpia Pitești*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Negrași, Rociu, Teiu. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, plante tehnice, legume; gospodăriile populației; complexele zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de grâu, porumb, floarea - soarelui, produse de origine animală; înlocuirea uneltelor

tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Vasile Ilie, Petre Șarcani, Gheorghe Soare, Dumitru Neagoe, Boris Mihăileanu, Valeriu Dumitrică (v.), Gheorghe Marinache. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, SC *Servagromec SA*, Teiu (1993). Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, TIGVENI (1948-1991). Întreprindere specializată, din nord-vestul județului Argeș, *bazinul hidrografic* al râului Topolog, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor Cepari, Ciofrângenii, Popenarii de Argeș, Sălătrucu, Șuici, Tigveni. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de fructe, plante furajere, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de mere, prune, lapte, carne, lână; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Vasile Pașavel, Dumitru Oancea. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991, în cadrul SC *Servagromec SA*, Pitești. Patrimoniu

diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, TOPOLOVENI (1948-1991). Întreprindere specializată, cu activitate suprapusă colinelor subcarpatice și luncii râului Argeș, din sud-estul județului, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente, în perioada 1948-1973, pe raza actualelor localități: Beleți-Negrești, Bogați, Călinești, Dobrești, Leordeni, Priboieni, Topoloveni. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de struguri, fructe, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de vin, mere, pere, cireșe, vișine; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Vasile Pașavel, Bela Molnar, Mihai Herișanu, Dumitru Necșoiu. Reorganizare, conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec SA*, Topoloveni. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

STAȚIUNEA PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, VEDEA (1948-1991). Întreprindere specializată, din vestul județului Argeș, *Podișul Cotmeana*, constituită prin unificarea unităților de mașini și tractoare, existente în perioada 1948-1973, pe raza comunelor:

Băbana, Cocu, Moșoaia, Poiana Lacului, Vede. Lucrări prestate pentru: asociațiile și cooperativele agricole, producătoare de cereale, fructe, legume; gospodăriile populației; complexe zootehnice. Plată în natură sau în bani. Gestiune economică proprie, dotări investiționale și din surse proprii, secții distincte, clădiri administrative, ateliere, cursuri de calificare, tractoriști, combaineri, mecanici, normatori. Coordonare, trustul de profil, Pitești. Contribuții importante la: introducerea de noi tehnologii favorabile sporirii cantității de prune, porumb, produse de origine animală; înlocuirea uneltelor tradiționale și reducerea efortului fizic pentru prelucrarea pământului; constituirea unor grupuri profesionale stabile în mediul rural; creșterea gradului ocupării forței de muncă și a nivelului de informații generale în teritoriul arondat. Directori cunoscuți: Ion Cristea, Ion Diaconu, Ion Șerban. Reorganizare conform prevederilor **Legii Nr. 58**, București, 1991: SC *Agromec SA*, Vede. Patrimoniu diminuat consistent până la lichidare. Colaborări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. **(C.D.B.)**.

STAVRIL, Constantin C. (Arad, 14 septembrie 1939 – Pitești, Argeș, 6 septembrie 1989). Actor de teatru și film. *Stabilit la Pitești, din 1969*. Școala Medie Nr. 4 de Băieți, București (1956), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București (1966), *Clasa Eugenia Popovici*. Activitate în domeniu: Teatrul de Stat, Sibiu (1966-1969); Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1969-1989). Roluri de referință: *Căpitanul Radu (Io, Mircea Voievod*, Dan Tărchilă); *Rockefeller, Țara fericirii*, Tudor Mușatescu); *Maiorul (Jocul de-a vacanța*, Mihail Sebastian); *Tache (Tache, Ianke și Cadâr*, Victor Ion Popa); *Knapp (Passacaglia*, Titus Popovici). Colaborări: Case de film din Capitală; Televiziunea Română, București; formații artistice de amatori. Implicări în viața Cetății. Membru în Asociația Oamenilor de Teatru și

Muzică/ATM. Diverse aprecieri publice antume și postume. **(P.A.D.)**.

STĂNCESCU, Elena (n. Domnești, Muscel, 27 aprilie 1937). Profesoară, gradul I, *muzică*, dirijor, *cor*, solistă, *muzică populară românească*, *muzică vocală cultă*. Școala Normală/Colegiul *Carol I*, Câmpulung, Argeș (1955), Conservatorul *Ciprian Porumbescu*, București (1965). Activitate didactică permanentă, instituțiile de învățământ din Stâlpeni, Argeș (1965-1994). Colaborări ulterioare. Dirijor, corurile mixte ale căminelor culturale Stâlpeni și Băilești, Argeș. Contribuții directe la înființarea Ansamblului Folcloric *Carpați* (Casa de Cultură *Tudor Mușatescu*, Câmpulung), numeroase spectacole, recepții oficiale, turnee artistice, interne și internaționale. Membră fondatoare, Asociația Folcloriștilor Argeșeni *Constantin Rădulescu-Codin* (1973). Premii în domeniu, alte aprecieri comunitare. **(L.I.P.)**.

STĂNCIOIU (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Stănești, Corbi, Muscel. Proprietari rurali, meșteșugari, funcționari, cadre didactice, ingineri, ofițeri de carieră, economiști, meșteri populari. Mai cunoscuți: **Nicolae S.**; **Ion N. S.** (1864-?), învățător; Seminarul Teologic, Curtea de Argeș, Școala Normală, Ploiești, Prahova; activitate în domeniu, Stănești, preocupat de reducerea analfabetismului, învățământ intuitiv, promovarea ideilor cooperatiste susținute de Constantin Dobrescu Argeș (v.); **Romel I. S.**; **Cornel I. S.**; **Ana I. S.** Diverse atestări documentare. Implicări permanente în viața comunității. Conexiuni cu numeroase familii din Argeș, Muscel sau din alte zone ale României. Aprecieri publice. **(F.C.P.)**.

STĂNCULESCU, Alexandru (Poenarii de Muscel, 9 martie 1927 – Pitești, Argeș, 31 martie 1996). Inginer agronom, *agroameliorații*, manager. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1948), Institutul Agronomic, București (1953).

Activitate specializată: Ministerul Agriculturii și Silviculturii, (1953-1958); Coordonator, Centrul Regional de Combaterea Eroziunii Solului, Ștefănești, Argeș (1958-1962); inginer șef, Oficiul Regional de Proiectare, Organizarea Teritoriului și Combaterea Eroziunii Solului/Direcția Regională de Îmbunătățiri Funciare și Organizarea Teritoriului, Pitești, Argeș (1962-1969); director, Oficiul de Fond Funciar Gospodărirea Apelor și Îmbunătățiri Funciare/Oficiul Județean de Îmbunătățiri Funciare, Argeș (1969-1983); inginer șef, Întreprinderea de Execuție și Exploatare a Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare, Pitești (1983-1985); șef secție proiectare plantații horticole, Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș (1985-1992). Studii, inovări hidrotentice, articole, reuniuni tematice regionale și naționale, interviuri. Contribuții directe în Argeș-Muscel la: combaterea eroziunii solului (55 600 ha); amenajări terenuri pentru irigații (31 000 ha); desecări (33 800 ha); corectare torenți. Implicări comunitare permanente. Importante recunoașteri publice antume și postume. (C.D.B.).

STĂNCULESCU, Dumitru D. (n. Ciumești/Argeșelul, Mărăcineni, Muscel, 25 iulie 1929). Economist, manager. Școala Medie Tehnică de Comerț, Pitești, Argeș (1952), Institutul de Științe Economice, București (1970). Stagiul în Franța. Activitate specializată: economist, șef serviciu, director comercial, Uzina de Piese Auto, *Vasile Tudose*, Colibași/Mioveni, Argeș (1957-1969); contabil-șef, director financiar Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1969-1977); director, Direcția Export-Import, Grupul Uzinelor de Autoturisme, Pitești (1977-1978); director, Întreprinderea de Comerț Exterior (1980-1982), director economic (1982-1990), Centrala de Autoturisme, Pitești; director economic, SC *Auto Ro SA*, Pitești (1990-1997). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale.

Contribuții la asigurarea suportului economic și financiar pentru: realizarea investițiilor în domeniul amintit; pregătirea resurselor umane; gospodărirea patrimoniului unităților constructoare de autoturisme din Colibași/Mioveni, Argeș. Aprecieri comunitare. (D.D.I.).

STĂNCULESCU, Floarea (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren din localitatea Galicea, plasa Cuca, expropriate *prin Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

STĂNCULESCU, Gheorghe V. (Bălcești, Vâlcea, 9 septembrie 1924 – Pitești, Argeș, 7 iunie 2011). Ziarist, manager. *Stabilit, definitiv, la Pitești, din 1952*. Liceul *Alexandru Lahovari*, Râmnicu Vâlcea (1942), Școala de Pilotaj, Craiova, Dolj (1944), combatant, al Doilea Război Mondial, *Frontul de Vest* (1944-1945), radiolocație, aviația militară, Facultatea de Filosofie-Istorie, București (1973). Specializări periodice, *jurnalism*, București (1950-1974). Activitate în domeniu: cotidianul *Înainte*, Craiova (1945-1949); șef, Secția Presă, Râmnicu Vâlcea (1949-1950); redactor șef fondator, cotidianul *Drum Nou*, Râmnicu Vâlcea (1950-1952). Distinct: redactor-șef, ziarul *Secera și Ciocanul*, Pitești (1952-1985); membru, Colegiul de Redacție, revista *Argeș*, Pitești (1966-1985), coordonator (1974-1982); președinte, Uniunea Ziaristilor din România, Filiala Argeș (1955-1985). Numeroase studii, articole, analize, rapoarte, interviuri, reportaje, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (C.I.S.).

STĂNCULESCU, Ilie (Râca, Argeș, 1906 – Câmpulung, Argeș, 1977). Profesor

gradul I, *pedagogie*, manager, publicist. Școala Normală *Carol I*, Câmpulung Muscel (1925), Universitatea din București (1930). Activitate didactică permanentă: Școala de Aplicație/Liceul Pedagogic, Câmpulung (1930-1962; director în mai multe etape); Institutul Pedagogic/Universitatea din Pitești, Argeș (1962-1971). Volume importante (în colaborare): *Psihologia copilului și psihologia pedagogică* (1970); *Câmpulung Muscel. Ieri și azi* (1974). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice în domeniu. Colaborări, revistele: *Muscelul nostru* (Câmpulung); *Argeș* (Pitești); *Buletinul Societății de Științe Pedagogice* (București). Contribuții distincte la dezvoltarea învățământului vocațional din Argeș-Muscel. Implicări constante în viața *Cetății*. Profesor emerit (1967), alte aprecieri comunitare antume și postume. (I.M.D.).

STĂNESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Hârsești, Argeș. Proprietari rurali și urbani, medici, militanți politici, donatori comunitari. Mai cunoscuți: **Florea S.** (n. Hârsești, Argeș), suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea natală; **Ioan F. S.** (v.); **Florin Alexandru I. S.** (n. București, 11 februarie 1933 – București, deținut politic, memorialist; d. 27 decembrie 2009), medic primar, *medicină legală*, Școala Medie *Matei Basarab*, București (1952), Facultatea de Medicină, București (1970); condamnat, uneltire contra ordinii publice, Tribunalul Militar *Orașul Stalin*/Brașov, 15 ani muncă silnică, executați parțial (1959-1964); medic, unități sanitare din Smârdan și Măcin, Tulcea (1970-1971); distinct: Institutul Medico-Legal *Mina Minovici*, București (1971-2000), primariat (1980), director adjunct (1991, 1997-1998); colaborări didactice universitare în Capitală (1995-2000); membru, importante foruri științifice sau obștești naționale și continentale (1970~2009); colaborări externe; numeroase studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice, consemnări evocatoare; diverse aprecieri publice antume și postume;

Bogdan Fl. I. S. (n. București, 12 iunie 1972), medic manager; Liceul *Gheorghe Lazăr*, București (1991), Universitatea *Titu Maiorescu*, București (1999), licență, Universitatea de Medicină și Farmacie *Carol Davila*, București (1999); activitate specializată în Capitală: Spitalul Universitar (1999-2001; 2009); companii farmaceutice (2001-2009); SC *Sanacas SRL* (2010~); acreditări, conservator de arte și meserii, stomatologie; studii, analize, rapoarte, referate, reuniuni tematice, naționale și internaționale; colaborări externe; membru, diverse foruri științifice și obștești în domeniu. Aprecieri comunitare. (N.P.L.).

STĂNESCU, Alexandra M. (Râmnicu Vâlcea, 24 august 1944 – București, septembrie 2011). Profesoară, *matematică*, scriitoare, editorialistă. *Domiciliu în Pitești, Argeș (1952-1967)*. Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1961), Universitatea din București (1966). Activitate didactică și redacțională, în Capitală (1967-2011). Rezidentă, Statele Unite ale Americii (1991-1993). Volume importante (proză): *Trei zile de anchetă* (1982); *Nu vă aplecați în afară* (1984); *Nevinovații* (1987); *Monologuri* (1989); *Singurătăți* (1994). Colaborări permanente, rubrici tematice, revistele: *România literară*, *Viața românească* (București); *Argeș*, *Calende* (Pitești). Comentator politic, diverse mijloace *media* din țară sau străinătate (1990-2011). Consemnări critice favorabile. Membră, Uniunea Scriitorilor din România, Asociația București, alte aprecieri publice. (M.M.O.).

STĂNESCU, Alexandru (n. Ciumești/Argeșelu, Mărăcineni, Muscel, 1907- d. Pitești, Argeș, 1972). Profesor gradul I, *matematică*, manager. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1926), Universitatea din București (1931). Activitate didactică la Pitești (selectiv): Liceul *Ion C. Brătianu*/Liceul *Nicolae Bălcescu* (1941-1943; 1955-1960; 1963-1966); Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu* (1960-1963,

director); Liceul Economic/Grupul Școlar *Maria Teiuleanu* (1945-1948; 1966-1971, director fondator). Preocupări constante privind sporirea interesului elevilor pentru studiul matematicii, stimularea performanței în domeniu; diversificarea metodelor de predare a obiectului enunțat. Inițiativă distinctă: edificarea noilor clădiri pentru Liceul Economic, astăzi, spații ale Universității din Pitești (Complexul *Doaga*). Studii, articole, referate, interviuri, reuniuni tematice naționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare, antume și postume. (**I.M.D.**).

STĂNESCU, Alexandru Octavi (n. București, 18 ianuarie 1946). Inginer mecanic, manager, demnitar, parlamentar. *Participant la viața politică din Argeș, prin demersuri economice și sociale (1996-2000). Colaborări ulterioare.* Studii liceale, București (1964), Institutul Politehnic, București (1969). Activitate permanentă în Capitală: șef secție, director tehnic, director general, Întreprinderea Mecanică de Utilaj (1969-1983); ministru adjunct (1983-1992), secretar de stat (1992-1995), ministru (1995-1996), Ministerul Economiei Naționale. Deputat de Argeș (1996-2000; 2000-2004), reprezentând Partidul Democrației Sociale din România/Partidul Social Democrat. Reuniuni electorale, inițiative legislative, interpelări, interviuri, reuniuni internaționale. După 1990, implicat în: restructurarea industriei argeșene; promovarea investițiilor; atragerea agenților economici externi; constituirea societăților mixte. Aprecieri publice. (**C.D.B.**).

STĂNESCU, Aurel N. (Țigănești, Topoloveni, Muscel, 24 ianuarie 1925 – Pitești, Argeș, 5 decembrie 1993). Profesor, *limba și literatura română*, manager, publicist. Școala Normală, Craiova, Dolj (1945), Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești (1969). Specializare, *jurnalism*, București. Activitate didactică: unități de învățământ primar, județele Muscel și Satu Mare (1945-

1953); școlile Nr. 12, Pitești, Golești – Sat, Ștefănești (director), Topoloveni, Argeș (1970-1985). Lector, Direcția Presei și Tipăriturilor, București, acreditat pentru Argeș - Muscel (1953-1968), inspector cultural, Pitești (1968-1970). Distinct: inițierea sărbătoririi unui secol și jumătate de la înființarea Școlii Slobode Obștești, din Golești, Muscel (1826-1976), placă memorială dedicată evenimentului. Colaborări editoriale: revistele *Tribuna școlii argeșene*, *Argeș*; cotidianul *Secera și ciocanul*, Pitești. Articole, studii, reportaje, analize, cronici, interviuri, reuniuni tematice. Membru, Uniunea Ziariștilor din România (1953), alte aprecieri publice antume și postume. (**C.I.S.**).

STĂNESCU, Aurora (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Șuici, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (**I.I.Ș.**).

STĂNESCU, Constantin (Secolul XX). Jurist, proprietar urban și rural, militant politic. *Originar din Argeș*. Studii liceale, Pitești; Facultatea de Drept, București. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Avocat, Baroul Argeș. Apărarea intereselor unor familii cunoscute, apreciat în domeniu. Membru fondator: Comitetul Național Antifascist, Filiala Pitești (1934); Blocul Democratic, secretar, Secțiunea Argeș (1935, sediul, strada *I mai*, Nr. 2, Pitești, casa Victor Lehrer); Grupul Avocaților Democrați (1936). Director, publicația locală *Omul liber*, Pitești (1935-1936), susținerea constituirii Frontului Popular și a personalităților implicate în *Procesul mișcării antifasciste din România* (25 martie 1936). Apropieri doctrinare de stânga cu: Petre Constantinescu-Iași, Petru Groza, Nicolae

Lupu, Lucrețiu Pătrășcanu, Constantin–Titel Petrescu, Gheorghe Vlădescu-Răcoasa, Ștefan Voitec, lideri ai organizațiilor politice din Capitală sau din Argeș. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentări. Aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

STĂNESCU, Constantin S. (n. Pitești, Argeș, 22 octombrie 1953). Profesor universitar, *fizică*. Liceul/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești (1972), Universitatea din București (1976). Doctorat, *fizică*, Pitești (2000). Activitate didactică: Grupul Școlar al Ministerului Industriei Ușoare/Liceul *Armand Călinescu*, Pitești (1976-1990); Universitatea din Pitești (1990~), șef, Catedra Fizică, profesor (2007). Volume importante (în colaborare): *Metodica predării fizicii* (1995); *Electronică fizică* (1998); *Optica* (2000); *Electronică industrială* (2001); *Transmisia semnalelor* (2001). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații specializate în domeniu. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (M.C.S.).

STĂNESCU, Emil Gh. ((Pitești, Argeș, 3 octombrie 1891 - ?). Ofițer de carieră, *stat-major*, jurist, general. Școli militare în România. Facultatea de Drept, București. Participant la marile evenimente strategice din prima jumătate a secolului XX. Inițiative legislative în domeniu, alte studii, analize, rapoarte, documente oficiale. Ordine și medalii române sau străine. General de brigadă, magistrat (1945). Diverse aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

STĂNESCU, Filip B. (Silișteni, Lunca Corbului, Argeș, 24 octombrie 1919 – Pitești, Argeș, 2 septembrie 2006). Profesor, *geometrie descriptivă*, *desen tehnic*, manager, publicist. Liceul Industrial, Pitești (1941), module pentru reconversie didactică (1947~1958). Succesiv: desenator tehnic, Prefectura Argeș (1941-1943); pedagog (1943-1947), profesor (1947-1955), director

adjunct (1952-1955), Școala de Arte și Meserii, Pitești. Director: Școala Profesională de Ucenici *Metal – Lemn* (1955-1957); Școala de Meserii (1957-1962); Școala Profesională *Textila/Grupul Școlar Textile – Confecții/Liceul Industrial Textila* (1962-1980), astăzi, Colegiul Tehnic *Armand Călinescu*, Pitești. Contribuții definitorii la redimensionarea instituțiilor de învățământ amintite, diversificarea profilului instructiv, extensia clădirilor, amenajarea laboratoarelor, cabinetelor, atelierelor, sălilor de sport, internatelor. Volum important: *Monografia Liceului Textila* (1982). Numeroase articole, studii, interviuri, reuniuni tematice locale sau naționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (M.G.R.).

STĂNESCU, George (Pitești, Argeș, 19 noiembrie 1879 – Iași, 24 februarie 1917). Institutator, funcționar de stat, instrumentist, *vioară*, muzică de cameră. Școala Normală, București (1897). Activitate didactică permanentă: Târgu Ocna (Bacău), Odobești (Vrancea), Alexandria (Teleorman), Sinaia (Prahova), Pitești (1897-1911). Revizor școlar pentru județul Argeș (1911-1913). Distinct, profesor, Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1909~1916). Notificat, frecvent, *George Stănescu - Delar*. Implicări constante în viața *Cetății*: membru marcant, Liga Culturală, secretar, Secțiunea Pitești; component al cvartetului de coarde (*vioara a 2-a*), Pitești, dirijor, Remus Macarie (v.), repertoriu universal. Refugiat în Moldova după ocuparea reședinței Argeșului de trupele germane (noiembrie 1916). Decedat pe timpul molimei de tifos exantematic, evocare memorială, Nicolae Iorga. Nominalizat în *Istoria Municipiului Pitești* (1988), alte aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

STĂNESCU, Gheorghe (n. Slătioarele, Băbana, Argeș, 1924). Economist, manager, publicist. Institutul de Științe Economice și Planificare *Vladimir Ilici Lenin*, București

(1951). Activitate specializată: director, Școala Medie Tehnică de Statistică, Caracal, Olt (1952-1955); inspector șef (1955-1968), director (1968-1990), Direcția Județeană de Statistică, Olt. Cadru didactic asociat (1968-1975): Universitatea din Craiova, Dolj; Institutul Politehnic, București. Emisiuni media, Studioul de Televiziune, Craiova (1970-1980). Volume importante (coautor): *File de istorie ale orașului Slatina* (1970); *Monografia Județului Olt* (1974). Colaborări tematice, Facultatea de Sociologie, București, privind populația și urbanizarea în județul Olt. Redactor responsabil, anuarele statistice ale județului Olt. Numeroase studii, articole, analize, rapoarte recensăminte, reuniuni regionale și naționale. Aprecieri publice. (C.D.B.).

STĂNESCU, Gheorghe (n. Flămânzești, Curtea de Argeș, 11 august 1928). Artist plastic, *sculptură, ceramică, artă metamorfozată*. Studii medii, București, Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu* (1949). Documentare externă, Federația Rusă (1936). Expoziții personale, București (1967, 1969). Exprimări externe, Roma, Italia (1970, 1971). Lucrări în colecții muzeale sau particulare (bronzuri, teracotă, gips, aramă bătută, decoruri de teatru). Apropiat proiectelor culturale din Argeș-Muscel. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București, premiul pentru compoziția *Horia, Cloșca și Crișan* (1966), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

STĂNESCU, Gheorghe M. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar imobiliar, înalt funcționar public. Primar al orașului Pitești, Argeș (1911-1912), președintele Consiliului Comunal Urban. Succese ale etapei: continuarea demersurilor în vederea introducerii iluminatului electric; *contract* cu Uzina Metalurgică, Ploiești, Prahova, pentru livrarea pieselor din fier forjat necesare colectorului principal din sistemul canalizării menajere, aprobat prin *Decizia Consiliului*

Comunal (1 septembrie 1912); dezvelirea bustului dedicat lui Gheorghe Ionescu-Gion (v.); elaborarea studiului privind alimentarea cu apă potabilă a localității; inaugurarea sediului *Băncii Populare* din zona centrală; diversificarea activității Secției Pitești a Ligii Culturale; organizarea întrunirii cetățenești îndreptate împotriva războaielor balcanice. Statistic, pentru reședința Argeșului: 519,5 ha suprafață, 2 552 de clădiri, 30 de *fabrici* și ateliere mai mari, trei cinematografe, un local de teatru în construcție, 19 722 de locuitori stabili. Colaborări la presa timpului. Analize, rapoarte, diverse reuniuni tematice. Aprecieri comunitare antume și postume. (T.N.M.).

STĂNESCU, Grigore (Secolul XX). Proprietar urban, lucrător industrial, înalt funcționar public. Pregătire profesională, activitate productivă, responsabilități obștești, ateliere particulare din Muscel. Primar al orașului Câmpulung, Argeș (1950-1953). Inițiative privind: relansarea economiei locale etatizate; refacerea pavajelor stradale; extinderea rețelelor electrice, de apă și canalizare; mărirea numărului de elevi în școlile generale. Distinct: înființarea Casei de Cultură (1950), Bibliotecii (1950), Muzeului (1952) din localitate. Diverse atestări documentare. Aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.B.).

STĂNESCU, Ileana (Leordeni, Muscel, 23 iunie 1909 – Pitești, Argeș, 30 ianuarie 1991). Actriță de teatru și film. Autodidact. Prezențe scenice în România, Austria, Germania. Instructor cultural, Consiliul Regional/Județean al Sindicatelor Argeș (1950-1966), pentru formații ale amatorilor din unități industriale, comerciale și de transport, instituții publice, localități rurale. Implicări constante în proiectele timpului. Premii la concursurile locale, zonale sau republicane, alte aprecieri publice antume și postume. (P.A.D.).

STĂNESCU, Ioan F. (Hârsești, Argeș, 23 octombrie 1894 – Geoagiu Băi,

Hunedoara, august 1965). Medic primar, *neuropsihiatrie, medicină legală*, deținut politic, publicist. Seminarul Teologic *Veniamin*, Iași (1916), Liceul *Matei Basarab*, București (1917), Facultatea de Medicină, București (1924). Stagii: Franța (1928-1930), Institutul de Medicină Legală și Psihiatrie, Paris (1929). Activitate specializată: Spitalul de Boli Mintale, Sibiu (1924-1928); Clinica de Psihiatrie, Paris (1928-1930); Catedra de Medicină Legală, Facultatea de Medicină București (1931-1936, 1945-1949); Spitalul Penitenciarului Văcărești, București (1933-1938); Institutul Medico-Legal, București (1938-1945), Spitalul Central *Profesor dr. Gheorghe Marinescu*, București, Secția *Bălăceanca*, Ilfov (1954-1965). Primariat, *neuropsihiatrie* (1935). Deținut politic (1949-1954), penitenciarele: Jilava (Ilfov), Târgșor (Prahova), Făgăraș (Brașov). Numeroase studii, articole, conferințe, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Colaborări, publicațiile: *Timpul*, *Universul*, *Era nouă*, *Neamul evreesc*, *Semnalul*. Membru fondator: Academia Internațională de Medicină Legală, Germania (1939); Societatea Națională de Psihologie; *Revista Română de Criminologie* (1942, secretar de redacție). Donator comunitar. Premiul Academiei Române (1936), alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

STĂNESCU, Ioan Gh. (Ciumești/Argeșelul, Mărăcineni, Muscel, 10 ianuarie 1898 - Pitești, Argeș, 1945). Economist, manager, poliglot. Studii liceale, Câmpulung, Muscel (1916), Școala Militară de Ofițeri Rezervă, Sibiu (1924), Academia Cooperăției, București (1926), Academia de Înalte Studii Comerciale și Consulare, Gand, Belgia (1928). Importante funcții publice în România. Distinct: director, Penitenciarul din Pitești (1933-1945). Gestionarea extinderii și dotării unității speciale în perioada ministeriatelor exercitate de Armand Călinescu (v.). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Traduceri, limbile

franceză, germană, engleză. Diverse aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

STĂNESCU, Nicolae N. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban și rural, jurist, parlamentar. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, București și localități apropiate. Avocat, Baroul Jifov. Apărarea intereselor unor familii cunoscute din România. Deputat de Argeș (1931-1932), reprezentând Uniunea Națională *Nicolae Iorga*, București. Propuneri legislative, interpelări, declarații politice, interviuri. Contribuții la evoluția administrației locale în perioada interbelică. Diverse aprecieri comunitare antume și postume. (C.D.B.).

STĂNESCU, Steliana Gh. (n. Rucăr, Muscel, 1 aprilie 1928). Profesoară gradul I, *științe naturale*, manager, lider sindical. Soția lui Aurică S. (v.), Școala Pedagogică de Fete, Pitești, Argeș (1949), Facultatea de Biologie, Universitatea din București (1968). Activitate didactică permanentă: școli din Caraș-Severin, Muscel, Argeș (1951-1985). Director, Școala Nr. 1/*Nicolae Simonide*, Pitești (1980-1985). Președinte, Sindicatul Învățământ, Pitești (1955-1980). Membră: Biroul Uniunii Sindicatelor din Învățământ, București (1970-1980); Consiliul de Conducere, Inspectoratul Școlar Argeș (1972-1980). Inițiative distincte: editarea revistei *Tribuna școlii argeșene* (1970-1971); reînființarea, la 24 martie 1973, a Ateneului Popular *Gheorghe Ionescu-Gion* (v.); organizarea mai multor formații artistice ale cadrelor didactice din Pitești (orchestră de cameră, orchestră populară, cor, teatru, operetă), spectacole în diferite localități din țară. Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Aprecieri publice. (I.M.D.).

STĂNESCU, Tiberiu C. (n. Slatina, Olt, 26 iunie 1942). Medic primar, *interne*, manager, publicist. *Stabilit în Argeș din 1968*. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion. C.*

Brătianu, Pitești, Argeș (1960), Institutul Medico-Farmaceutic, Timișoara, Banat (1967). Doctorat, *științe medicale*, Craiova, Dolj (2004). Activitate specializată: Circumscripția Sanitară, Cotmeana, Argeș (1968-1972); spitale din București (1972-1976); Spitalul Curtea de Argeș (1976-1980); Spitalul Racovița, Mioveni, Argeș (1980-1991); Spitalul Județean Argeș (1991 ~), șef, Secția Medicală II (1999-2007). Primariat în 1991. Colaborări didactice, Universitatea din Pitești (2006~). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Președinte, Asociația Medicală Română, Filiala Argeș (1992~), alte aprecieri comunitare. (C.G.C.).

STĂNESCU, Valeria Gh. (n. Bumbesti - Pițic, Gorj, 7 noiembrie 1931). Funcționar public, parlamentar. *Stabilită în Argeș din 1953*. Școala Medie/Colegiul *Ecaterina Teodoroiu*, Târgu-Jiu, Gorj (1953). Stagii de perfecționare, București. Activitate permanentă în județul Argeș: inspector, *resurse umane*, Gospodăria Agricolă de Stat, Rătești (1953-1961); director, căminele culturale, Rătești (1961-1967) și Leordeni (1967-1974). Lider, Organizația Leordeni a Partidului Comunist Român, primar al localității (1974-1983). Membră, Biroul Consiliului Național al Femeilor din România (1975-1985). Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Topoloveni (1975-1980), reprezentând Frontul Unității Socialiste. Consemnări de factură monografică, turnee artistice, *cor*, Belgia, Olanda, Polonia. Gestionarea inundațiilor și a vizitei șefului statului, Nicolae Ceaușescu (v.), Leordeni, 19 octombrie 1976. Contribuții la dezvoltarea așezării amintite în perioada contemporană. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

STĂNESCU, Viorel Al. (Pitești, Argeș, 1 septembrie 1933 – București, 16 august 2006). Inginer, *hidroenergetică*, manager, cercetător, publicist. Fiul lui

Alexandru S. (v.). Liceul de Băieți/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1951), Institutul Politehnic, București (1956). Stagii: Franța, Statele Unite ale Americii. Doctorat, *științe tehnice*, București (1972). Activitate permanentă în Capitală: Institutul de Studii și Proiectări Hidroenergetice/ISPH (1956-1957; 1960-1970); Institutul pentru Planuri de Amenajare și Construcții Hidrotehnice/IPACH (1958-1960); Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie/INMH (1970-1998), șef birou, director științific. Volume importante (în colaborare): *Limnologia sectorului românesc al Dunării* (1965); *Dunărea între Bazias și Cetatea Ismail. Monografie hidrologică* (1967); *Modele matematice în hidrologie* (1983); *Hidrologie dinamică* (1989). Preocupări didactice universitare (asociat): București (1980~2000); Praga, Cehia (1982~1992); Teheran, Iran (1997). Numeroase studii, comunicări, reuniuni tematice naționale și continentale, *granturi/contracte* de cercetare, proiecte privind fluviul Dunărea și râurile Argeș, Buzău, Colentina, Ialomița, Mureș. Titluri de onoare, foruri europene în domeniu, membru corespondent, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, București, premiile *Emil Racoviță* (1982) și *Gheorghe Munteanu-Murgoci* (1991) ale Academiei Române, alte aprecieri publice antume sau postume. (I.D.P.).

STĂNILOIU, Florina I. (n. Iași, 6 iunie 1949). Juristă, consilier juridic coordonator. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1972*. Liceul de Fete *Mihai Eminescu*, Iași (1967), Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1972). *Specializare, drept economic, industria de automobile*. Activitate permanentă: Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA/Compania Dacia Renault*, Colibași/Mioveni, Argeș (1972-2010). Implicări directe în respectarea legislației privind: organizarea și redimensionarea unității după 1990; elaborarea *Statutului Asociației Salariaților*; privatizarea societății; aplicarea primului

Contract Colectiv de Muncă. Apărarea intereselor firmei în procese din: Canada (1992, 1994); Columbia (1995); Iordania (1995); Franța (1996, 1997, 1998); Slovenia (1998). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

STĂNIȘOR, Emilian Ion (n. Pitești, Argeș, 7 august 1955). Jurist, manager, publicist, Liceul *Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu*, Pitești (1974), Universitatea din București (1980). Doctorat, științe juridice, București (2002). Exprimări externe: Elveția, Federația Rusă, Franța (1996); Italia (1997), Statele Unite ale Americii (1998). Activitate specializată permanentă. Jurisconsult: Uniunea Județeană a Cooperativelor Agricole de Producție Argeș (1980-1982); Institutul de Învățământ Superior, Pitești (1982-1985); procuror: Procuratura Locală, Pitești (1985-2000), prim-procuror adjunct (1993-2000); Parchetul de pe lângă Curtea de Apel, Pitești (2000-2001); Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București (2006~). Distinct: Ministerul Justiției, București, director general, Serviciul Administrației Penitenciarelor (2001-2005); director adjunct, Institutul Național de Criminologie, București (2005-2006). Preocupări didactice: Universitatea din Pitești (1993-2001); Institutul Național de Magistratură, București (2001~); Universitatea din București (2004~). Volume importante: *Monografia sistemului penitenciar din România* (2002); *Penologie* (2002, coordonator); *Delicvența Juvenilă* (2003); *Universul canceral* (2004, în colaborare); *Penitenciarele din România la timpul prezent* (2005). Studii, articole, rapoarte, analize, granturi/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri autohtone și continentale în domeniu, alte aprecieri publice. (A.A.D.).

STĂNOIU, Andrei (n. Bughea de Jos, Muscel, 18 august 1941). Sociolog, manager, publicist. Școala Pedagogică din Câmpulung, Argeș (1959), Universitatea din București (1964). Doctorat, *sociologie*, București (1981). Stagii: Statele Unite ale Americii (1974-1975), Belgia (1992), Marea Britanie (1992), Germania (1999), Spania (2000). Activitate specializată în Capitală: Facultatea de Filozofie (1964-1990); Ministerul Apărării Naționale (1990-2001); Universitatea *Nicolae Titulescu* (2001), decan, facultățile Administrație Publică, Sociologie și Asistență Socială. Volume importante: *Sociologia familiei* (1983, în colaborare); *Sociologie* (1993, 1994); *Sociologia juridică* (1997, 1998, 2000). Traduceri și adaptări tematice din limba engleză. Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni profesionale interne și internaționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Implicări în realizarea unor proiecte specifice zonei Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (O.M.S.).

STĂNOIU, Ion Al. (Cândești, Albești de Muscel, 24 ianuarie 1935). Cercetător științific, *geologie, geografie, geomorfologie*, publicist. Școala Normală, Câmpulung, Argeș (1953), Universitatea din București (1958). Doctorat, *geologie*, București. Activitate specializată: Întreprinderea de Prospekțiuni și Explorări Geologice/*IPEG*, București (1958-1969); cercetător, Institutul Geologic Român, București (1969-1999). Documentări externe. Volume importante (în colaborare): *Geologia României* (1974); *Bibliografia geologică și geografică a României* (1981); *Geotectonica României* (1984); *Geologia zăcămintelor de cărbuni* (1987); *Geotehnica terenurilor metamorfice din România* (1997). Numeroase studii, articole, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale autohtone și continentale în domeniu. Aprecieri publice. (R.G.G.).

STĂTESCU, Constantin Gh. (Curtea de Argeș, 27 noiembrie 1927 – București, 5

septembrie 1990). Jurist, profesor universitar, demnitar. Liceul Comercial, Pitești, Argeș (1946), Universitatea București (1950). Doctorat, *științe juridice*, București (1963), docent (1971). Activitate didactică permanentă, Facultatea de Drept, București (1950-1990), profesor (1967), decan (1981-1984). Conducător de doctorat (1967). Concomitent: expert judiciar, Ministerul Învățământului, București (1951-1958); judecător/vicepreședinte, Tribunalul Suprem al României (1958-1967); secretar, Comisia Constituțională a Marii Adunări Naționale (1965-1969); secretar, Consiliul de Stat/secretar prezidențial (1967-1975); președinte, Tribunalul Suprem (1975-1977); ministru al Justiției, București (1977-1979). Distinct: ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Regatul Țărilor de Jos/Olanda (1984-1990). Volume importante (autor, colaborare): *Arbitrajul de stat și practica arbitrală* (1962); *Tratat de drept civil. Teoria generală a obligațiilor* (1981); *Răspunderea civilă delictuală pentru fapta altei persoane* (1984; 2009); *Drept civil. Drepturi reale* (1988); *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor* (1992~1999). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte legislative, dezbateri teoretice. Exponent în domeniu, *drept civil*. Membru, diverse foruri științifice autohtone și continentale. Eponimie, stradă în municipiul Pitești. Alte aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

STÂLPENI (Secolul XV~). Comună din județul Argeș, pe Râul Târgului, aparținând, tradițional, zonei Muscel, satele **Stâlpeni**, Dealu Frumos, Livezeni, Ogrezea, Oprești, Pițigaia, Rădești. Suprafață: 36,3 km². Locuitori: 5 600 (1971); 5 033 (2008). Atestare documentară medievală: Rădești (1421); Stâlpeni/Stăpâni (1575). Biserici: Rădești (1774/1867; 1939-1949); Stâlpeni (1833-1836); Livezeni (1894-1896); Ogrezea (biserică recentă din lemn); cruci de piatră: Rădești (1593, 1848); Stâlpeni (1761).

Monumente ale eroilor: Livezeni (1877-1878; 1916-1919); Rădești (1877-1878; 1916-1945); Stâlpeni (1877-1878; 1916-1919; 1941-1945). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1960); liceu (1968); spital/centru medical. Banca Populară *Sfânta Treime* (1916). Unități pentru exploatarea și prelucrarea lemnului, ceramică, var, balastieră. Cooperativa agricolă de producție (1959-1989); stațiune de mașini și tractoare (1960-1991); complex zootehnic de stat/ovine; asociație pomicolă și de prestări servicii (1970-1990). Ferme familiale (1990~). Areal pomicol, forestier, zootehnic. Turism rural. Punct de referință pe traseul rutier Pitești-Câmpulung-Brașov și pe calea ferată Golești-Câmpulung. Arhitectură specifică reliefului colinar. Artă populară: textile de interior, costume, folclor literar, muzical, coregrafic. Târguri tradiționale: 15 august; 8 septembrie; 14 octombrie. Înfrățire cu localitatea Mongrassano (Italia). *Scriere monografică* (2009): Adrian Sămărescu (coordonator). Diverse consemnări geografice, istorice, economice. (G.I.C.).

STEAUA POPORULUI (1923~1927). Publicație periodică lunară, apărută, cu intermitențe, la Câmpulung Muscel. Primul număr: iunie 1923, subintitulat *Ziar politic, social și cultural. Organ al Partidului Poporului – Secția județului Muscel*. Girant responsabil și director politic: Eduard Jacomin. Imprimare, Tipografia *Gheorghe N. Vlădescu* (v.), Câmpulung Muscel. Alți directori: Ilie Patraulea (v.), Theodor Solacolu (1926). Texte din Alexandru Averescu, Nicolae Iorga. Colaboratori: Ion Ciulin, Constantin Em. Marinescu, Vică Poenăreanu, Ion Topoloveanu. Reportaje, informații, analize, dezbateri, comentarii, corespondență. (I.I.B.).

STELEA, Nicolae (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Lăunele, plasa Cuca,

expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, sau deciziile ulterioare, adoptate de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

STEMATE, Paraschiv I. (n. Țuțulești, Suseni, Argeș, 6 septembrie 1941). Inginer mecanic, manager. Școala Medie Mixtă nr. 3/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești, Argeș (1959), Institutul Politehnic, Iași (1965). Succesiv: diriginte de șantier, combinatul Petrochimic/*Arpechim*, Pitești (1967-1969); inspector principal, Inspectoratul de Stat pentru Controlul Instalațiilor de Ridicat/*ISCIR*, Teritoriul Pitești (1969-1978); șef, Departamentul Mecano-Energetic și Automatizări, Centrala de Autoturisme Colibași/Mioveni, Argeș (1978-1990); șef, Serviciul Tehnic, SC *AutoRo SA*, Pitești (1990-1998); director general, SC *Publitrans 2000 SA*, Pitești (2000). Complementar: preocupări didactice, Facultatea Tehnică, Pitești (1968-1993); consilier municipal, Pitești (1996-2000); reprezentant al Fondului Proprietății de Stat/FPS în mai multe consilii de administrație, Pitești (1996-2003); expert, SC *Întreținere Ascensoare SRL*, Pitești (2003~). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice autohtone. Contribuții la: elaborarea normelor privind reparațiile cu caracter preventiv în structurile industriei de automobile; implementarea criteriilor specifice privatizării unităților din gospodăria comunală. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

STEPHĂNESCU, George M. (București, 13 decembrie 1843 – București, 25 aprilie 1925). Compozitor, *muzică simfonică și de operetă*, mentor, Opera Română, dirijor. Integrat arealului argeșean prin domiciliu tradițional, spațiu de creație, casă memorială, Căpățâneni, Arefu. Liceul *Sfântul Sava*, București (1859), Conservatorul

de București (1867), prima serie, *Clasa Eduard Wachman*, Conservatorul Imperial de Muzică, Paris, Franța (1871). Activitate în domeniu: profesor, muzică vocală, Conservatorul din București (1872-1911); dirijor, Teatrul Național București (1877-1890); mentor fondator societăți lirice și operă în limba română, București (1885 ~ 1904). Creații importante (selectiv): *Imnul păcii* (cântată vocal-simfonică); *Octetul în sol major* (arii, coruri, lieduri); *În munți, În alte timpuri, Lacrimile, Între flori, Visul, În crâng* (miniaturi simfonice, compuse de Căpățâneni); *Simfonia în la minor* (noutate în cultura română); *Petra* (drama lirică); *Sânziana și Pepelea* (feerie). Numeroase partituri inspirate din versurile sau proza scriitorilor autohtoni și europeni, traduceri (librete de operă și operetă), studii, articole, interviuri, muzică de cameră (vocală și instrumentală). Membru, diverse asociații culturale naționale, alte foruri publice. Volum memorial: *Viața în imagini* (1962, Gabriel Stephănescu). Eponimii: strada în Pitești, bust și casă memorială la Căpățâneni. Valoroase aprecieri antume și postume. (L.I.P.).

STERESCU, Daniel (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar imobiliar, înalt funcționar public, parlamentar. Primar al orașului Curtea de Argeș (1877-1888; 1906-1911). Distinct: colecte pentru susținerea Războiului de Independență a României (1877-1878); gestionarea încartuirii soldaților din Regimentul 10 Dorobanți (1878), folosiți la reabilitarea șoselei Curtea de Argeș – Câmpulung (două companii) și a cuptorului de pâine al Episcopiei (o companie). Special: trasarea bulevardului dintre Biserica Domnească și Mănăstirea Argeșului (1882), proiect André Lecomte de Noüy (v.), finalizarea lucrărilor (1885), plantare de tei, iluminat cu lămpi de petrol, amenajarea unor fântâni și cișmele. Participare la sfințirea Bisericii Episcopale (12-14 octombrie 1886), găzduirea, în casele proprii a regelui Carol I (v.) și a reginei Elisabeta (v.) pe timpul

festivității amintite; prezență la punerea pietrei fundamentale a Palatului Episcopal (13 octombrie 1886). Inițierea construirii podului peste râul Argeș, spre Râmnicu Vâlcea (1908-1912); înființarea primei bănci populare (1908) și a primului cinematograf urban (1910). Deputat și senator de Argeș (1888~1906). Colaborări la presa timpului, interpelări legislative, diverse reuniuni tematice. Valoroase aprecieri comunitare antume și postume. (**N.I.M.**).

STERIADE (Secolul XIX~). Familie tradițională din Argeș, origine elenă. Proprietari urbani și rurali, slujitori ai Curții Domnești de la București, funcționari negustori, cadre didactice, donatori. Terenuri, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, zona rezidențială centrală, Pitești și localități apropiate. Implicări comunitare permanente. Mai cunoscuți: **Alexandru S.**, patron, magazin de coloniale, delicatose, băuturi spirtoase, casă fondată în 1900; membru activ, Consiliul de Administrație, Camera de Comerț și Industrie, Pitești (1925-1933), lider local, Partidul Național Liberal; **Gheorghe S.**, patron, depozit de coloniale, asociat, Alexandru Diaconeasa (v.); membru activ, Consiliul de Administrație, Camera de Comerț și Industrie, Pitești (1929-1949); **Ștefan S.**, patron, magazin de pânzeturi, *bumbace englezești*, asociați, Mihalache Ionescu, Toma Tachescu; **Polixenia S.**, profesoară, membră fondatoare, Societatea Filantropică *Matroana*, Pitești (17 august 1914), ajutoare sanitare acordate Armatei Române; **Jean S.** (secolul XX), proprietar imobiliar, zona centrală urbană Pitești, spații folosite, temporar (1948-1955), pentru: Consilieratul Cultural Județean Argeș, consilier-șef, Mihail Ghițescu (v.); Căminul Cultural Județean Argeș, președinte Haralambie Sepeteanu (v.); Biblioteca Orășenească, preluată de la Ateneul Popular *Gheorghe Ionescu-Gion*; Cenaclul literar local; **Florica S.** (v.). Nominalizări: **Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș** (1936); **Istoria municipiului Pitești** (1988);

Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene (2000). Clădiri naționalizate (1950-1952) și demolate (1969-1970), terenuri recuperate de urmași, parțial, după 1990. Conexiuni cu numeroase familii din România. Diverse atestări documentare. (**N.P.L.**).

STERIADE, Florica M. (Fântânele, Bacău, 10 mai 1913 - Ciocăni, Moșoaia, Argeș, 27 ianuarie 1978). Artist plastic, *pictură*, profesoară, *desen și caligrafie*. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1945*. Liceul *Oltea Doamna*, Iași (1929), Academia de Arte Frumoase, Iași (1937), *Clasa Ștefan Dumitrescu, Nicolae Tonitza*. Concomitent, Facultatea de Drept, Iași (1937). Activitate didactică permanentă, școli din Bălți, Basarabia (1937-1938); Vânjuleț, Mehedinți (1938-1940); Iași (1940-1945); Pitești (1945-1970), selectiv, Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Golescu* (1946; 1960-1963); Liceul de Băieți/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1954-1956; 1963-1970). Numeroase expoziții personale sau de grup: Iași (1943; 1973); București (1954; 1967; 1968; 1969; 1971; 1976); Pitești (1956; 1969; 1971; 1977); Câmpulung, Argeș (1974). Exprimări externe: Belgia, Cehia, Elveția, Federația Rusă, Franța, Italia, Olanda. Tablouri de referință: **Orfanul; Portretul tatălui; Transfăgărășanul; Colț din Trivale; Coasta Atlanticului**. Distinct: **Teiul lui Eminescu**. Lucrări în colecții muzeale și particulare. Diverse atestări documentare, implicări constante în viața *Cetății*. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice antume și postume. (**S.C.N.**).

STERIAN, Paul E. (n. Râca, Argeș, 22 noiembrie 1946). Inginer, *mecanică fină*, profesor universitar. Școala Medie, Liceul *Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu* Pitești (1964), Institutul Politehnic, București (1971). Stagiu în Japonia (1975-1976). Doctorat, *fizică tehnică*, București (1977). Activitate didactică și de cercetare permanentă, Institutul/Universitatea Politehnică, București (1977-2011). Volume

importante: *Transmisia optică a informației, I, II* (1981); *Fizică* (1985); *Laseri și procese multifotonice* (1988). Conducător de doctorat. Granturi/contracte de cercetare, studii, articole, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru în importante asociații în domeniu. Premiul *Constantin Miculescu* al Academiei Române (1983), alte aprecieri comunitare. Contribuții la evoluția învățământului superior tehnic din România. (I.A.B.).

STERIOPOL, Ion (Găești, Dâmbovița, 15 iunie 1899 - Pitești, Argeș, 3 martie 1983). Profesor gradul I, *limba și literatura franceză*, înalt funcționar public, manager. *Stabilit definitiv la Pitești, în 1940*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1918), Universitatea din București (1922). Activitate didactică permanentă, liceele: *Gheorghe Lazăr și Sfântul Sava*, București (1922-1925); Sighișoara, Mureș (1925-1926); Odorheiu Secuiesc, Harghita (1926-1940); *Ion C. Brătianu*, Pitești (1940-1959, director, 1944-1952). Primar al orașului Pitești (1944), președintele Consiliului Comunal Urban. Confruntat cu urmările bombardamentelor aviației americane, din 6 mai 1944 și 4 iulie 1944, rapoarte oficiale date 20 mai 1944, respectiv 5 iulie 1944. Preocupări literare, analist al culturii franceze. Volume importante (versuri): *Parter japonez* (1927); *Credințe ucise* (1940). Colaborări la ziare și reviste din țară. Valoroase atestări documentare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

STERIOPOL, Iordache S. (București, 1779 - ?). Mare proprietar funciar și urban din Argeș, slujitor al Curții Domnești din Capitală, *medelnicer*. Case la Pitești, întinse suprafețe de teren în localități apropiate, venit anual, 3 000 lei. Nominalizat, la 1829, în *Arhondologie (Condica rangurilor boierești)*, document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. Donator comunitar. Diverse

atestări documentare și surse de arhivă. Aprecieri publice. (S.I.C.).

STOENESCU (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Boțești, Dâmbovița, din 1950, Argeș. Proprietari funciari, preoți, cadre didactice, juriști, ingineri, medici. Mai cunoscuți: **Ilie N. Stoian/Stoenescu** (v.); **Benedict I. S.** (v.); **Nicolae I. S.** (v.); **Ion N. I. S.** (inginer); **Mircea N. I. S.** (Boțești, 7 iunie 1933 – Boțești, Argeș, 2007); profesor, *istorie-geografie*, manager; absolvent, Universitatea din București; activitate didactică permanentă, Școala Boțești (până în 1993), director (1973-1980); **Cecilia N. I. S.** (n. Boțești, 7 martie 1937), profesoară gradul I, chimie (1979); absolvent: Școala Medie *Iulia Hasdeu*, București (1954), Universitatea din București (1959); activitate didactică permanentă: școlile Căteasca (1959-1960) și Boțești, Argeș (1960-1961); Școala Medie/Liceul Topoloveni, Argeș (1961-1994); căsătorită cu Ion I. Ștefan (v.); (n. Boțești, 1908), învățătoare; **Ion I. N. S.** (n. Boțești, 1910), jurist, Facultatea de Drept, București (1932); avocat; **Natalia I. N. S.** (n. Boțești, 1912), medic. Numeroase atestări documentare. Conexiuni cu alte familii din localitatea amintită sau așezări limitrofe. Aprecieri comunitare. (F.C.P.).

STOENESCU, Benedict I. (Boțești, Dâmbovița/din 1950, Argeș, 4 martie 1895 – București, 14 septembrie 1974). Jurist, publicist. Seminarul Teologic, București (1916), Universitatea din București (1918). Activitate permanentă în domeniu. Judecător: judecătoriile rurale din Ilfov, Bucoveni (1919-1920) și Fierbinți (1920-1922), respectiv Filiași, Dolj (1922-1925); Tribunalul Târgu Jiu, Gorj (1925-1929). Distinct: procuror: Tribunalul Ilfov și Curtea de Apel București (1929-1942); Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, București (1942-1948), procuror general. Temporar, curțile cu jurați, Gorj (1925-1929) și Ilfov (1929-1939); procuror de ședință. Colaborări, periodicele: *Bilete de papagal; Curier judiciar; Le*

moment (limba franceză); **Ordinea; Palatul de Justiție**, București. Studii, articole, note, comentarii, reuniuni tematice naționale. Contribuții directe la organizarea și desfășurarea primelor alegeri parlamentare pentru Camera și Senatul României Mari (29 noiembrie 1918), Secția de Votare I, Brătulești, Circumscripția Ilfov. Membru, diverse foruri profesionale. Alte aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

STOENESCU, Florea St. (n. Balș, Olt, 28 aprilie 1930). Inginer, *mine și geologie*, manager. *Stabilit în Argeș din 1953*. Liceul/Colegiul *Frații Buzești*, Craiova, Dolj (1949), Facultatea Exploatarea și Prepararea Minereurilor și Cărbunelui, București (1953). Activitate productivă în domeniu: șef sector, Întreprinderea Minieră *Voievozi*, Bihor (1953-1965); inginer principal (1965-1966), director (1969-1990), Întreprinderea Minieră, Câmpulung, Argeș. Președinte, Comisia Economică a Raionului Muscel (1966-1968). Documentări externe. Contribuții importante la: dezvoltarea bazinului carbonifer Câmpulung; deschiderea noilor exploatare miniere Aninoasa, Cotești și Capu Piscului (Godeni); reabilitarea galeriilor și abatajelor vechi; mecanizarea extragerii și transportului cărbunelui în subteran sau la suprafață. Invenții brevetate pentru efectuarea sondajelor de mică adâncime. Prezență activă în viața localităților din zona tradițională Muscel, susținerea proiectelor pentru reabilitarea monumentelor istorice și dezvoltarea economică a orașului Câmpulung. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice. Aprecieri publice. (I.D.P.).

STOENESCU, Gheorghe (Secolul XIX). Artist plastic, *pictură*, portretist. *Integrat spiritualității argeșene prin executarea unor lucrări de artă sacră*. Studii specializate în Capitală, elevul lui Gheorghe Tattarescu (1820-1894). Distinct: pictarea bisericii din Bunești, Mălureni, Argeș (1881) și a Catedralei *Sfântul Gheorghe*, Pitești (1889), manieră neorenascentistă (ulei).

Diverse aprecieri și consemnări documentare. (S.C.N.).

STOENESCU, Grigore S. (București, 1769 - ?). Mare proprietar funciar și urban în Argeș, slujitor al Curții Domnești din Capitală, *sluger*. Case la Pitești, întinse suprafețe de teren în localități apropiate, venit anual, 500 de lei. Nominalizat, la 1829, în *Arhondologie* (*Condica rangurilor boierești*), document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. Diverse conlucrări comunitare. Atestări de arhivă. (S.I.C.).

STOENESCU, Ilie N. (Boțești, Dâmbovița, din 1950, Argeș, 1866 – Boțești, Dâmbovița, din 1950, Argeș, 29 iunie 1934). Proprietar funciar, preot, învățător, donator comunitar. Fiul lui Nicolae Stoian, *patronimic*, Stoienescu. Seminarul Teologic, asimilat învățător. Activitate didactică permanentă, director, Școala Primară, Boțești (1890-1930). Fondator, Banca Populară *Amiciția*, Boțești. Preocupări constante privind evoluția satului natal, conservarea tradițiilor rurale, promovarea spiritualității autohtone, pregătirea elevilor pentru admiterea la instituții de grad superior. Arbore genealogic reprezentativ: șapte copii, viitori juriști, cadre didactice, medici. Implicări permanente în viața socială, participări la numeroase reuniuni zonale sau naționale. Bust, amplasat în fața Școlii Boțești, înscris în *monografi* tematice, alte aprecieri publice antume și postume. (M.G.R.).

STOENESCU, Nicolae I. (Boțești, Dâmbovița, din 1950, Argeș, 24 ianuarie 1900 – Boțești, Argeș, 1 iulie 1978). Proprietar funciar, cadru didactic gradul I (1938), donator comunitar. Fiul lui **Ilie N. S.** (v.). Școala Normală, București (1918). Activitate permanentă, Școala din Boțești: învățător (1918~1948); profesor, *limba română* (1948-1960). Președinte, Banca Populară *Amiciția*, Boțești (1934-1941), combatant, Al Doilea Război Mondial (1941-1945), ofițer, *Vânători*

de Munte. Preocupări constante pentru dezvoltarea satului natal, eradicarea analfabetismului, generalizarea învățământului de șapte ani, conservarea tradițiilor rurale. Inițiative distincte: organizarea atelierului de lucru manual pentru elevi (tâmplărie, lăcătușărie, croitorie, cusături naționale); amenajarea expoziției permanente de artă populară, numismatică, zoologie; înființarea Societății Culturale *Lumina* și a bibliotecii publice. Implicări în viața socială, participări la diverse reuniuni zonale, nominalizat în *monografii* tematice, alte aprecieri antume și postume. (M.G.R.).

STOENESCU, Șerban (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Valea Mărului, plasa Pitești, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

STOENESCU, Trifon N. (Negrași, Argeș, 7 februarie 1890 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie*, general. Școala Militară de Infanterie, București (1910), Școala Superioară de Război, București (1922). Combatant: *Campania Balcanică* (1913), sublocotenent, Regimentul 30 *Dorobanți Muscel*; Primul Război Mondial (1916-1918), locotenent, *Frontul Carpatic* (1916), Frontul din Moldova (1917), Regimentul 30 *Dorobanți Muscel*; Al Doilea Război Mondial (1941-1945), *Frontul de Est* (1941-1944), luptele de la *Cotul Donului* (comandant, Regimentul 14 *Infanterie*, ulterior, Divizia 14 *Infanterie*). Importante funcții de comandă în perioada interbelică: Biroul Informații, Corpul 4 *Armată*; Biroul II Informații, Inspectoratul General de Armată; Biroul III Școli, Inspectoratul General *Infanterie*; Regimentul *Instrucție*, Centrul de *Instrucție*, *Infanterie*; Grupul 2 *Grăniceri* Pază; Brigada XXI

Infanterie. General de brigadă (1942). Ordine și medalii române și germane, alte aprecieri publice antume ori postume. (G.I.N.).

STOENEȘTI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe cursul superior al râului Dâmbovița, aparținând, tradițional, zonei Muscel, satele **Stoenești**, Bădeni, Cotenești, Lunca Gârtii, Piatra, Slobozia, Valea Bădenilor. Suprafață: 109,2 km². Locuitori: 4800 (1971); 4592 (2008). Atestare documentară medievală: Bădeni (1560); Stoenești (1568); Cotenești (1578). Biserici: Cotenești (1781); Bădeni (1831, 1837-1841); Piatra (1907-1916); Stoenești (1929-1939); cruci de piatră: Stoenești (1593-1601; 1621; XIX); Bădeni (1726, 1791, 1844). Tabără legendară (1595), Mihai Viteazul (v.). Monument al eroilor: Stoenești (1877; 1916). Școală (1835); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1948). Banca Populară *Cetățuia Negru Vodă*, activă în perioada 1903-1930. Unități de exploatare și prelucrare a lemnului, balastieră. Subsol bogat în calcaruri și argile, materie primă pentru industria varului și a cimentului. Cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Areal forestier, zootehnic, pomicol. Asociații familiale (1990~). Turism rural. Punct de referință pe traseele rutiere: Câmpulung-Brașov; Câmpulung-Târgoviște. Arhitectură specifică reliefului colinar. Artă populară: textile de interior, costume, folclor literar, muzical, coregrafic. Înfrățire cu localitatea Tarsia (Italia). *Scrieri monografice*: Gheorghe M. Rașcu (1931); Viorel Petre Ghinete (2008). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C.).

STOIA, Ion C. (Strâmbeni, Căldăraru, Argeș, 1899 - București, 1976). Medic primar, *reumatologie*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1918), Facultatea de Medicină, București (1924). Doctorat, *științe medicale*, București. Stagii externe. Activitate specializată permanentă în Capitală: *Spitalul Brâncovenesc* (1924-1932), șef, Secția

Medicină Internă; Spitalul și Dispensarul Policlinic Central *Invalizi, Orfani, Văduve de Război/IOVR* (1932-1954; 1964-1968). Fondator, *Școala românească și societatea autohtonă de reumatologie*, secretar general (1947). Volume, studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Premii în domeniu. Membru, Academia de Științe din România (1939). Eponimie: Centrul Metodologic de Reumatologie din București. Importante aprecieri publice antume și postume. (C.C.C.).

STOIAN, Crăciun (Secolul XIX). Proprietar urban, funcționar public, *ampliat*. Case la Pitești; mahalaua *Tabaci* (1836), *deputat*, Sfatul Orășenesc. Implicat direct în evenimentele revoluționare de la 1848 reședința Argeșului, *rânduit polițai*. Inițiator, arderea *Regulamentului Organic* și a *Arhondologiei (Condica rangurilor boierești)*, depunerea jurământului pe *Noua Constituție (Proclamația de la Islaz)*, adunare organizată în Grădina Publică din Pitești (începutul lunii septembrie 1848). Anchetat prin Comisia specială instituită pentru condamnarea *capilor mișcării*, destituit. Nominalizat în documentele oficiale ale timpului. Aprecieri comunitare. (S.I.C.).

STOIAN, Ion Gh. (n. Telega, Prahova, 25 octombrie 1933). Inginer, *electrotehnică*, manager, om de afaceri. *Stabilit în Pitești, Argeș, din 1960*. Liceul *Nicolae Grigorescu*, Câmpina, Prahova (1953), Institutul de Mașini și Aparate Electrice, Craiova, Dolj (1958), Facultatea de Electronică și Telecomunicații, București (1969). Stagii: Belgia, Franța. Activitate productivă: șef laborator, Intreprinderea *Energo-Petrol*, Câmpina (1958-1960), invenții brevetate; inginer-șef, Direcția Județeană de Poștă și Telecomunicații, Argeș (1960-1968); șef: Oficiul de Telecomunicații, Pitești (1968-1980); Serviciul Investiții-Dezvoltare, Centrala Industrială de Autoturisme, Colibași/Mioveni (1980-1990). Patron fondator, SC *Partener SRL*, Pitești (1991~).

Implicat direct în: realizarea Centralei telefonice semiautomate din Pitești (proiect belgian); instalarea sistemului automat interurban Pitești-București-Constanța-Brașov; montarea centralelor distincte de pe platformele industriale din Argeș. Proiecte, analize, rapoarte, interviuri pe diverse teme. Aprecieri publice. (I.D.P.).

STOIAN, Victor Gh. (Râca, Argeș, 30 septembrie 1965 – Brașov, 26 decembrie 1989). Muncitor industrial, *construcții*, unități economice din Brașov. Implicat în evenimentele protestatate din decembrie 1989, rănit mortal, zona *Fabrica de Șuruburi* din localitate. Decedat, după operație, Spitalul Județean de Adulți. Înhumat la Brașov. Diverse recunoașteri publice postume. (R.P.C.).

STOIAN, Victoria (Topoloveni, Muscel, 4 octombrie 1946). Sociolog, funcționar de stat, publicist. Liceul Teoretic Topoloveni, Argeș (1964). Universitatea din București (1969). Activitate specializată în Capitală. Redactor: Editura Militară (1969-1970); Biblioteca Centrală Universitară (1970-1979; 1984-1998); Biblioteca Națională a României (1998-2001, redactor șef). Distinct: secretar șef, Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu* (1979-1984), director, Ministerul Culturii și Cultelor (2001-2003), consilier (2003~). Colaborări didactice facultăți din București. Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe (2002) la elaborarea legislației în domeniul culturii scrise autohtone (biblioteci, depozit legal, promovarea continentală). Membră în diverse foruri științifice din România. Implicări constante în realizarea unor proiecte specifice zonei Argeș - Muscel. Aprecieri comunitare. (O.M.S.).

STOIAN, Vochița (n. Dâmbovicioara, Muscel, 15 mai 1936). Rapsod, versuri și *muzică populară românească*, port tradițional. Exprimări naționale: concursuri,

festivaluri, premii, recepții oficiale, emisiuni *media*. Reprezentanta județului Argeș la reuniunile televizate *Atlas folcloric* și *Dialog la distanță* (1965-1967). Numeroase înregistrări pentru *Fonoteca de Aur*: Radio România, Televiziunea Română, Institutul de Etnografie și Folclor, București. Creații inspirate din zona montană Muscel, culoarul Rucăr-Bran. Piese reprezentative: *Am învățat a cânta; Balada Ilincuței; Brusturet ce curgi la vale; Codrurile bătut de ploii; Trec anii și se strecoară*. Recunoscută în domeniu. Diverse consemnări documentare, alte aprecieri publice. (L.I.P.).

STOICA (Secolul XVII). Proprietar medieval, meșter, *construcții tradiționale rurale*. Edificarea conacului și a bisericii familiei Goleșcu (v.), din localitatea Golești, Muscel (1639-1640). Demers inițiat de soții Stroe Leurdeanu (v.) și Vișa din Golești (v.). Reabilitări ulterioare, păstrarea caracteristicilor inițiale, promovarea imaginii stilului practicat în domeniu de antreprenor. Consemnări în lucrări monografice editate de Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș, alte atestări documentare, antume și postume. (I.M.F.).

STOICA, Atanasie S. (n. Broșteni, Costești, Argeș, 31 martie 1934). Inginer *exploatare feroviară*, manager. Liceul *Mihai Viteazul*, București (1953), Institutul de Căi Ferate, București (1958). Activitate specializată în domeniu, Stația Căilor Ferate Române *Pitești-Sud*, Argeș: operator (1958-1959); ajutor șef-stație (1960-1966); șef stație coordonator (1966-1990). Temporar, operator circulație trenuri Regulatorul Roșiori de Vede, Teleorman (1959-1960). Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale. Distinct: adaptarea capacității tradiționale a stației *Pitești-Sud* (1872) la preluarea fluxului de călători mărfuri, utilaje, containere, în perioada dezvoltării economice intensive a reședinței Argeșului și a zonelor adiacente; gestionarea aspectelor specifice unui *nod feroviar* important al României;

interferențe spre București, Curtea de Argeș, Slatina (Olt); organizarea sărbătoririi Centenarului Căii Ferate Pitești-București și a Stației Pitești-Sud (1972). Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice. (G.N.P.).

STOICA, Elena V. (n. Corbeni, Argeș, 31 octombrie 1945). Profesoară, *desen*, artist plastic, *pictură*, formator de talente. Liceul Mixt, Corbeni (1965). Universitatea din Timișoara (1972). Activitate didactică, școlile: Fetești, Ialomița (1972-1974); Albeștii de Argeș (1975-2003); Corbeni (2003-2007). Numeroase expoziții personale sau de grup în România. Exprimări externe: Australia, Egipt, Franța, Macedonia, Portugalia, Statele Unite ale Americii. Fondatoare, Cercul de Pictură *Cromo* (1976), Albeștii de Argeș (copii și adolescenți), renumit în domeniu, premii la importante reuniuni tematice din Africa, America de Nord, Asia, Australia, Europa, devenit Cercul *Culoare și vis* (2001). Lucrări în muzee, colecții particulare, instituții statale. Volum important: *Modalități de stimulare a creativității artistice și intelectuale la elevi în contextul formării multilaterale a personalității* (1982, în colaborare). Implicări comunitare constante: Corbeni, Albeștii de Argeș, Pitești, Curtea de Argeș. Interferențe cu proiectele Muzeului Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș. Inițiative caritabile. Comentarii critice favorabile, alte aprecieri publice. (S.C.N.).

STOICA, Gheorghe (Secolul XX). Lucrător industrial, parlamentar. Secretar, Organizația Câmpulung a Partidului Comunist Român. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Schitu Golești (1975-1980), reprezentând Frontul Unității Socialiste. Dezbateri legislative, adunări cetățenești, insistențe privind evoluția economiei specifice zonei Muscel. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

STOICA, Gheorghe P. (n. Pitești, Argeș, 13 mai 1937). Economist, diplomat de

carieră. Școala Medie Tehnică de Comerț, Pitești (1955), Academia de Studii Economice, București (1960). Specializare: *relații internaționale*. Activitate în domeniu, Ministerul Afacerilor Externe, București: atașat (1964-1967); secretar II (1971-1978); secretar I (1990-1991); consilier (1994-2002). Misiuni externe: atașat, Ambasada României, Santiago de Chile (1967-1968); secretar III, Ambasada României, Caracas, Venezuela (1968-1971); consilier însărcinat cu afaceri ad-interim, Ambasada României, Ciudad de Mexico (1991-1994). Temporar: economist principal, Ministerul Industriei Chimice și Petrochimiei, București (1978-1990). Studii, analize, convorbiri oficiale, note, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe la realizarea unor convenții și tratate cu țări din America de Sud. Aprecieri publice. (I.M.M.).

STOICA, Ion (n. Coșești, Argeș, 29 martie 1956). Ofițer de carieră, *poliție*, general, înalt funcționar de stat, publicist. Liceul Agricol, Fundulea, Ilfov (1975), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1980), Facultatea de Drept, Craiova, Dolj (1999). *Module* de specializare în domeniul administrației publice. Documentări externe. Doctorat, *științe juridice*, Craiova (2004). Succesiv: cercetător, Stațiunea de Cercetări Agricole, Albota, Argeș (1980-1984); expert economic (1984-1990), adjunct al șefului (1997-2000), șef (2000-2005), Inspectoratul de Poliție Argeș. Temporar, adjunct al șefului (1990-1997), Poliția Municipiului Pitești. Distinct: șef, inspectoratele de Poliție Olt (2005-2009) și Vâlcea (2010-2012); secretar general, Ministerul de Interne (2009-2010; 2012~), București. Volume importante: *Conceptul de securitate socială în domeniul poliției de proximitate* (2004); *Istoria statului și dreptului românesc* (2007); *Managementul administrației publice* (2010). Studii, articole, comentarii, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții privind adaptarea structurilor Poliției Române la cerințele

Uniunii Europene. Implicări constante în viața *Cetății*. Chestor, ordine și medalii, alte aprecieri comunitare. (G.I.N.).

STOICA, Marian I. (Ciurari, Săceni, Teleorman, 4 octombrie 1937 – Pitești, Argeș, 8 februarie 2012). Profesor gradul I, *limba română*, literat, manager. *Stabilit la Pitești, din 1963*. Studii liceale, București (1953), Institutul Teologic, București (1960), Facultatea de Filologie, Universitatea din București (1968), notificat, uneori, Marian Mărășoiu/Mărășescu. Activitate specializată: Școala Merișani, Argeș (1963-1968; 1983-1990, director). Inspector: Comitetul Județean pentru Cultură Argeș (1968-1983); Inspectoratul Școlar Județean Argeș (1990-1997); metodist, Casa Corpului Didactic Argeș (1997-2000). Complementar: Universitatea Româno-Americană, Filiala Pitești (1992-1995). Volume importante (versuri): *Sud* (1977); *Prier* (1988, antologie); *Dincolo de cortinele serii* (1994); *Iubirea florii de mai* (1995). Distinct: *Dicționar bibliografic. Scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului* (2010, în colaborare). Creații în: revistele *Luceafărul*, *Îndrumătorul cultural*, *Albina* (București), *Argeș*, *Satul natal* (Pitești); cotidianul *Argeșul*. Redactor, culegerile *Doruri spuse pe hârtie* (1970), *Eco România* (1995, în colaborare). Membru marcant: Fundația Română *Casa Școalelor*, Filiala Argeș (secretar general); Fundația Literară *Liviu Rebreanu*, Pitești (1990); Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, Filiala Argeș. Implicări permanente în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (I.I.B.).

STOICA, Nicolae Anton I. (n. Pitești, Argeș, 21 ianuarie 1929). Economist, manager. Liceul Comercial/Colegiul *Maria Teiuleanu*, Pitești (1948). Academia de Studii Economice, București (1951). Documentări externe: Bulgaria și Germania. Activitate în domeniu: șef serviciu, Trustul de Alimentație Publică/TAPL, Pitești; director adjunct, Direcția Comercială Argeș; director,

Întreprinderea pentru Desfacerea Produselor Comerciale, Pitești. Prognoze privind dezvoltarea rețelei specializate în municipiul Pitești (1962 – 1970). Lector, cursuri de inițiere și calificare profesională a tinerilor (1995 – 2006). Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (T.C.A.).

STOICAN, Ovidiu-Sorin G. (n. Costești, Argeș, 22 noiembrie 1961). Cercetător științific, *electronică, fizică nucleară*. Studii liceale în Argeș (1980), Universitatea din București (1985). Documentări externe: state ale Uniunii Europene. Activitate permanentă: Institutul de Fizică și Tehnologia Aparatelor cu Radiații, Măgurele, București. Volum important: *Electronica fizică și aplicații* (1994, în colaborare). Numeroase studii, articole, *granturi/contracte de cercetare*. (R.G.G.).

STOICĂNESCU, Vasile (Tătăraști, Olt, 1866 - ?). Institutur, revizor școlar, jurist. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1897*. Seminarul Central, București (1884), Liceul *Matei Basarab*, București (1886), facultățile de Litere – Filosofie și Drept, București (1891). Activitate didactică, unități de învățământ din Capitală (1892-1897). Referent, Comisia Națională pentru Examinarea Manualelor, București (1895). Revizor școlar pentru județul Argeș (1897-1901). Avocat, Baroul Argeș (1902). Proprietar imobiliar, Pitești. Membru marcant, Partidul Conservator – Democrat. Volume importante: *Chestiunea țărănească* (1907); *Liga satelor. Jurnal* (1908-1911). Oratorie, recunoscut în domeniu, apărarea intereselor mai multor familii din Argeș. Membru permanent, Corpul Avocaților din România (1911), alte aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

STOICESCU, Ion (n. Rucăr, Muscel, 31 mai 1941). Literat, realizator *media*, manager. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung Mușcel (1959), Facultatea de Filologie, Universitatea din București (1965). Activitate specializată, instituții de cultură din

Pitești (Argeș), Botoșani, București. Volume importante, semnate *Ion Puiu Stoicescu* (proză): *Taina crinilor de piatră* (1982); *Clipa fără umbră*; *Vâslaș pe Rubicon*; *Lebăda cu ochii verzi*. Scenarii, regie, adaptări: spectacole pentru copii, teatre din Pitești, (șef secție, 1970-1971), Botoșani, București, libretul și montarea operetei *Pasărea măiastră*, Casa Pionierilor, Pitești, (1971); Televiziunea Națională (*Imaginea României în lume*); Universitatea *Spiru Haret*, București (Studioul *Televiziunea de Mâine*). Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Asociația București; Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România. Diverse aprecieri publice. (M.M.S.).

STOICESCU, Nicolae (n. Pitești, Argeș, 29 decembrie 1949). Inginer, *chimie industrială*, manager, publicist, Liceul/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești. (1968), Institutul Politehnic, București (1974). Tehnolog, șef atelier, șef secție *Piroliză 1*, director, *Uzina Olefine*, Combinatul Petrochimic/*Arpechim*, Pitești (1974-2008). Temporar: Combinatul Chimic/*Oltchim*, Râmnicu Vâlcea (2008-2010); SC *Designro SRL*, Râmnicu Vâlcea (2011). Cercetări brevetate în domeniul hidrocarburilor. Contribuții la definirea Platformei Industriale *Pitești – Sud*. Preocupări literare și editoriale. Volum important: *Șapte pași spre viață* (1979). Colaborări, revistele: *Argeș* (Pitești); *Astra* (Brașov); *Convorbiri literare* (Iași); *Luceafărul* (București); *Tribuna* (Cluj). Realizarea albumelor: *Nicolae Labiș*; *Nichita Stănescu*; *Romanul românesc, I-III* (1985-1986). Premiul revistei *Argeș* (1981), alte aprecieri comunitare. (I.I.C.).

STOICESCU, Petru (Câmpulung Muscel, 1938 - ? Pitești, Argeș). Profesor, *desen*, artist plastic, *pictură, grafică*, publicist, formator de talente. Studii liceale, Câmpulung Mușcel (1957), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1964). Activitate didactică prelungită, Școala Nr. 11 *Mihai Eminescu*, Pitești. Expoziții

personale sau de grup: București, Câmpulung, Pitești. Exprimări externe, Polonia (1986). Fondator, redactor-șef, revista *Aripi*, Pitești (1969), premii la reuniuni tematice în domeniu. Volume importante (versuri): *Acuarele* (1995); *Zăpada fierbinte* (1996); *Crochiuri*. Colaborări, periodicele: *Viața Studentească*, *Amfiteatru* (București), *Argeș* (Pitești). Membru, Fondul Plastic, București (1980). Implicări în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (S.C.N.).

STOICULESCU, Adrian I. (n. Craiova, Dolj, 28 septembrie 1959). Medic primar, *urologie*, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1996*. Liceul *Frații Buzești*, Craiova (1977), Facultatea de Medicină, Craiova (1986). Activitate în domeniu: Spitalul Județean, Constanța (1986-1989); Circumscripția Sanitară Peceneaga, Tulcea (1989-1990); Spitalul Județean Tulcea (1990-1992); Spitalul Județean Dolj (1992-1996); Spitalul Județean Argeș (1996~), medic șef, Ambulatoriu (200-2005), director adjunct medical (2005-2008), Primariat în 2001. Colaborări didactice, Universitatea din Pitești (2004~). Competență complementară, *ecografie* (2002). Studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, asociații profesionale în domeniu. Aprecieri comunitare. (C.G.C.).

STOINESCU (Secolul XIX). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari urbani, cadre didactice, funcționari, artiști plastici. Mai cunoscuți: **Gheorghe S.** (pictor); **Gheorghe/Ghiță Gh. S.** (pictor), fiul lui **Gheorghe S.**; **Nicolae/Nicu Gh. S.** (pictor), fiul lui **Gheorghe S.**, frate cu **Gheorghe/Ghiță Gh. S.** Numeroase lucrări în domeniu: biserici, instituții publice, case particulare. Conexiuni cu familia **Gheorghe Ioanid** (pictor). Implicări constante în viața *Cetății*. Diverse atestări documentare. (S.C.N.).

STOLNICI (Secolul XVI~). Comună din sudul județului Argeș, pe râul Cotmeana,

satele **Stolnici**, Cochinești, Cotmeana, Fâlfani, Izbășești, Vlășcuța. Suprafață: 73,6 km². Locuitori: 6 000 (1971); 3 627 (2008). Atestare documentară medievală: Stolnici (1557); Cochinești (1563/1569). Biserici: Stolnici (1780); Cochineștii de Sus (1787); Cochineștii de Jos (1793); Fâlfani (1858;1895); Izbășești (1885), Vlășcuța (1926). Monument al eroilor: Stolnici (1916-1918). Școală (1838); cămine culturale Fâlfani (1935); *Lumina*, Stolnici (1937); bibliotecă populară *Ferdinand* (1927); bibliotecă publică (1962). Banca Populară *Prietenia*, Fâlfani (1930). Conacul *Bălăcenilor* (începutul secolului XX). Cooperativă agricolă de producție (1960-1989), fermă a Întreprinderii Agricole de Stat Costești (1949-1991), stațiune de mașini și tractoare (1965-1991), integrate Consiliului Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist Stolnici. Ferma zootehnică *Vlășcuța*, inițiativă particulară. Areal cerealier, legumicol, zootehnic. Turism rural. Punct de referință pe traseul rutier Roșiori de Vede/Alexandria-Lunca Corbului/Costești și pe calea ferată Pitești-Slatina-Craiova (stațiile Stolnici, Fâlfani). Arhitectură specifică reliefului de câmpie. Artă populară: textile de interior, costume, folclor literar, muzical, coregrafic. Distinct, dansul *Călușul*: formații pe mai multe generații, turnee externe, festival local tradițional. Publicație proprie: *Jurnal de Stolnici* (1913~). *Sciere monografică*: Valentin Motreanu, Constantin Bălăceanu-Stolnici (v.), Marius Motreanu (2012). Valoroase consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C.).

STRADA DOAMNA BĂLAȘA DIN PITEȘTI (1864-2001). Arteră centrală de circulație, adiacentă Bisericii *Sfântul Gheorghe*, precum și altor repere urbane tradiționale. Eponimie amintind contribuția Doamnei Bălașa (v.), soția voievodului Țării Românești, Constantin Șerban (v.), la consolidarea medievală a reședinței Argeșului. Reprezentări cartografice interne și externe. Consemnare arhivistică importantă:

martie 1870, Strada Doamna Bălașa, Culoarea Roșie, cuprinsă în **Tabelul orașului Pitești**, realizat de arhitectul Nicolae Robescu. Sistemizări succesive, canalizare subterană (1862), iluminat electric (1913), demolări parțiale (1960-1961), reconstrucție (1962), modificări perimetrare (2000-2001). Folosință exclusiv pietonală. Interferată, sectorial, cu Piața Episcopiei/Piața Civică Centrală (sud); strada Șerban Vodă/Victoriei (nord-est); Cercul Militar/Piața Muntenia (vest). Zonă comercială de referință. Unificare administrativă cu strada Victoriei (2001), prin redimensionarea spațiilor verzi și rezidențiale. Numeroase atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA EGALITĂȚII DIN PITEȘTI (1864~). Arteră importantă de circulație, amenajată pe terasa *Centrului Civic*, paralel cu principalul bulevard urban. Notificată, deseori, *Calea Egalitatea, Culoarea neagră (Tabelul orașului Pitești, martie 1870, realizat de arhitectul Nicolae Robescu)*. Zonă rezidențială comunitară, conservată, parțial, în perioada postbelică. Reprezentări cartografice interne și externe. Canalizare (1901), iluminat electric (1913). Conexiuni cu *Calea Craiovei* (sud), strada *Horia, Cloșca și Crișan/Armand Călinescu* (nord), *Bulevardul Elisabeta/Republicii* (est), străzile *Vasile Lupu și Dealurilor* (vest). Edificii reprezentative: Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*; Hotelul *Victoria*; Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Diverse atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA EXERCIȚIU DIN PITEȘTI (1864~). Arteră principală de circulație, amenajată pe terasa mediană a reședinței Argeșului. Denumire tradițională: *Calea Exercițiului din Culoarea Albastră*, listată arhivistic (1869) și consemnată, cartografic, în **Planul Piteștilor** (1885). Zonă urbană folosită pentru instrucția membrilor gărzii civice, pompierilor și unităților militare, constituite în Pitești după 1876. Moment special: trecerea în revistă (30 aprilie 1878),

de principele Carol (v.), a luptătorilor participanți la Războiul Independenței României (1877). Delimitări: *Calea Craiovei* (sud); strada *Smeurei* (nord); intersecția străzilor: *Războieni, Eroilor, Teilor*. Sistemizare majoră (1982-1986): patru benzi de circulație rutieră (până la *Piața Traian*); cvartalul *Exercițiu*; magazine, spații verzi, alte dotări specifice. În imediata apropiere, cartierele: *Craiovei, Banatului, Traian* (est); *Războieni* (vest). Edificii importante: Arhivele Statului; Școala Nr. 2 *Ion Minulescu*. Diverse atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA SFÂNTA VINERI DIN PITEȘTI (1864~). Arteră importantă de circulație, adiacentă bisericii cu hram eponim, *caroiată* perpendicular pentru unirea primelor două terase inferioare ale reședinței Argeșului. Reprezentări cartografice interne și externe. Atestare arhivistică specială: *martie 1870, Strada Sfânta Vineri, Culoarea Galbenă*, cuprinsă în **Tabelul orașului Pitești**, realizat de arhitectul Nicolae Robescu. Zonă rezidențială, meșteșugărească și comercială tradițională, conservată parțial. Reabilitări periodice. Interferențe cu linia ferată Pitești-Curtea de Argeș, străzile *Constantin Brâncoveanu* (sud), *Gheorghe Lazăr* (nord), *Costache Negri* (est) și *Bulevardul Ion C. Brătianu* (vest), prin noul pasaj pietonal (subteran/suprateran). Edificii reprezentative: Casa *Dimitrie Dima*; Comunitatea elenă Biserica neoprotestantă. În imediata apropiere: Parcul *Argeș/Ștrand*; Bazinul Olimpic de Înot; Complexul Sportiv *Voința*. Diverse atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA TEIULEANU DIN PITEȘTI (1899~). Arteră centrală de circulație, adiacentă Pieții Civice Centrale, străzilor *Craiovei, Târgu din Vale și Maior Șonțu*; Bulevardului *Elisabeta/Republicii*. Denumire amintind familia filantropilor eponimi, ctitorii Școlii Profesionale de Fete, clădire aparținând, astăzi, Colegiului Economic *Maria Teiuleanu*. Zonă

rezidențială, meșteșugărească și comercială de tradiție a reședinței Argeșului. Reabilitări periodice. Demolări masive în deceniul 1975-1985, reconstrucție perimetrală distinctă, spații pentru magazine, bănci, instituții comunitare, societăți pe acțiuni. Reprezentări cartografice interne și externe, consemnări de arhivă, alte atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA TÂRGUL DIN VALE, PITEȘTI (1864~). Arteră importantă de circulație, amenajată pe terasa inferioară urbană, circumscrisă perimetrului comercial eponim. Notificată, tradițional, în *Culoarea Albastră* (martie 1870, *Tabelul orașului Pitești*, realizat de arhitectul Nicolae Robescu. Zonă polivalentă, rezidențială, meșteșugărească și negustorească de renume pentru reședința Argeșului, conservată parțial. Canalizare (1901), iluminat electric (1913), sistematizări succesive, aferente fluidizării traficului rutier spre București, Câmpulung, Brașov. Conexiuni directe cu linia ferată Pitești-Curtea de Argeș și străzile *Banu Mărăcine* (sud), *Râurilor* (nord), *Costache Negri* (est), *Maior Șonțu* (vest). În imediata apropiere: Parcul *Argeș/Ștrand*; Sera municipală; Moara și Fabrica de pâine (demolate). Edificii importante: Casa *Aron Băiulescu*/Filiala Uniunii Artiștilor Plastici; Universitatea din Pitești/Campusul *Târgul din Vale*; *SC Daperom Grup Auto SRL*. Diverse atestări documentare. (D.I.G.).

STRADA VICTORIEI/ȘERBAN VODĂ DIN PITEȘTI (1864~). Arteră centrală de circulație, numită, cotidian, *Strada Mare*, adiacentă bisericii *Sfântul Gheorghe*, ctitoria domnului Țării Românești, Constantin Șerban (v.), altor repere urbane importante. Reprezentări cartografice (1791, 1835, 1885): *Drumul către Curtea de Argeș*; *Strada Poștei*; *Ulița Mare*. Denumirea, *Șerban Vodă*, din *Culoarea roșie*, listată arhivistic, în 1869. Actuala denumire din 1950. Sistematizări succesive: *aliniera* caselor (secolele XVIII-XIX); canalizare subterană (1862); iluminat electric (1913); bombardament (6 mai 1944);

demolări masive (1966-1968), reconstrucție modernă (1968-1976); modificări perimetrare (2005-2008). Delimitări (2014); Piața Civică (sud); Bulevardul *Nicolae Bălcescu/Havuz* (nord); Bulevardul *Ion C. Brătianu/Mai/Ulița Boierească* (est); Bulevardul *Republicii/Elisabeta* (vest). Interferată, tradițional, cu străzile: *Doamna Bălașa* (v.), *Grivița*, *Justiției*, *Calea București*. Edificii reprezentative: Complexul Comercial *Fortuna* (1973); Magazinul *Trivale* (1971); Cercul Militar (1939); Hotelul *Muntenia I* (1970); Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* (2003); Curtea de Apel/Tribunalul (1914); Primăria/Administrația Financiară (1926); Inspectoratul de Poliție Argeș (2008). Spații ambientale, piețele civice *Muntenia* și *Primăriei*, fântâni arteziene, paviment multicolor, statuile *Nicolae Bălcescu* (1969) și *Mircea cel Bătrân* (1998), redefinite la începutul secolului XXI. Folosință exclusiv pietonală. Numeroase atestări documentare. (D.I.G.).

STRAMBULI, Polifonie (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Cornățel, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

STRĂTILĂ, Valentin Șerban (n. Pitești, Argeș, 10 iunie 1943). Matematician, profesor universitar, cercetător. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1961), Universitatea din București (1966). Doctorat, *matematică*, București (1973). Activitate în Capitală: Institutul de Matematică al Academiei Române (1967-1975); Institutul de Fizică Atomică (1975-1977); Departamentul de Matematică/*INCREST* (1977-1990). Prestații didactice, universități din: București (1979-

1989, 1994) și Timișoara, (1994-1995), România; Orleans (1990, 1994), Franța; California (1991), Nevada (1991-1992), Louisiana (1992-1993), Statele Unite ale Americii. Conducător de doctorat (1989). Volume importante: *Lectures on von Neumann Algebras/Lecții de algebră von Neumann* (1975, 1979, în colaborare); *Modular Theory in Operator Algebras* (1981). Studii, articole, referate, comunicări. Inițiator și moderator, importante reuniuni tematice naționale sau internaționale, colaborator, edituri din România, Anglia, Germania (cărți, reviste). Membru diverse foruri autohtone sau continentale de profil, alte aprecieri publice. (E.F.H.).

STRÂMBEANU – WEIGEL, Iuliana Julieta I. (n. București, 3 martie 1940). Actriță de teatru, film, televiziune. *Activitate la Pitești, Argeș* (1965-1983). Liceul în Capitală, Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale* (1961), *Clasa Dina Cocea*, București. Succesiv: Teatrul de Stat din Baia Mare, Maramureș (1961-1965); Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1965-1983); *Teatrul de Comedie*, București (1983-1997). Roluri de referință: *Carmen (Cita*, Victor Ion Popa); *Mița (D-ale Carnavalului*, Ion Luca Caragiale); *Maria (Maria și copiii ei*, Osvaldo Dragun); *Serafima Pavlovna (Roman sentimental*, Vladimir Konstantinov); *Dorina (Tartuffe*, Molière). Colaborări cu case de film și studiouri de televiziune din București. Consemnări critice favorabile. Membră, Uniunea Teatrală din România, alte aprecieri publice. (I.G.F.).

STREINU, Vladimir/IORDACHE, Nicolae S. (Teiu, Argeș, 23 mai 1902 - București, 26 noiembrie 1970). Membru post-mortem al Academiei Române (24 martie 2006). Scriitor, traducător, profesor, editor. Liceul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1920), Universitatea din București (1924), specializări, Franța (1926-1927), Italia (1943). Doctorat, *filologie modernă*, Iași (1947).

Activitate didactică, unități școlare din Turnu Severin, (Mehedinți); Ploiești (Prahova); Pitești (Argeș); Găești (Dâmbovița); București (1924~1970) și de cercetare, Institutul de Lingvistică, Institutul de Istorie Literară și Folclor, București (1955~1968). Volume importante: *Pagini de critică literară, I* (1938), *II* (1968), *Clasicii noștri* (1943, 1969), *Literatura română contemporană* (1943), *Istoria literaturii române moderne* (1944, în colaborare), *Versificația românească* (1966). Rubrici permanente, revistele: *Adevărul literar și artistic*, *Convorbiri literare*, *România literară*, *Sburătorul*, *Timpul*, *Cugetul românesc*, *Kalende*, *Revista Fundațiilor*, *Luceafărul*, *Tribuna*, *Limba Română*. Numeroase traduceri, studii personalizate, dicționare, note, comentarii, cronologii. Valoroase reeditări postume, versuri, *Ritm immanent* (1971), *Poezii* (1982). Director, Editura *Univers* (1968-1970). Importante recunoașteri contemporane. Membru, Academia de Științe Sociale și Politice, București, Uniunea Scriitorilor din România, Societatea Europeană a Criticilor Literari, *Premiul Criticii*, Uniunea Scriitorilor (1965). Casă memorială (1971), Școală eponimă, Teiu, Sală de lectură, Fond de carte, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș, Pitești. Contribuții speciale privind evaluarea creației literare naționale, reliefarea operei clasice, diversificarea spiritualității postbelice. (S.D.V.).

STRICHER, Petre P. (n. București, 30 iunie 1939). Inginer, *construcții hidroenergetice*, manager. *Stabilit în Argeș, din 1961*. Liceul *Gheorghe Șincai*, București (1956). Facultatea de Construcții, Timișoara (1961). Inginer, șef - lot, șef - șantier, Antrepriza de Construcții Hidroenergetice Argeș (1961-1969, 1977-1992), șef - șantier, amenajările de pe Someșul Mic (1969-1976), Bolboci, pe râul Ialomița (1976-1977). Director fondator SC *Cadiv SA*, Corbeni, Argeș (1992-2001). Viceprimar, Corbeni (2000-2003). Diriginte de șantier, SC

Hidroelectrică, Curtea de Argeș (2003-2007). Contribuții directe la: executarea aducțiunii Baci-Valea cu Pești, construirea barajelor Baci, Vâlsan, Dobroneagu, Mărăcineni (Argeș), Drăgănești (Olt), Rusănești, Zăvoiu Orbului, Ogrezeni, realizarea centralelor Vâlsan și Voinești, Lerești (unicat tehnic în România). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Promovarea economiei de piață în construcții, reabilitarea unor obiective hidroenergetice tradiționale din Argeș-Muscel, relansarea contemporană a localității Corbeni. Aprecieri publice. (G.N.P.).

STRICKER, Joseph (Sfârșitul secolului XIX – Începutul secolului XX). Medic, *chirurgie*. Originar din Transilvania. *Stabilit la Pitești, Argeș, înainte de 1877*. Studii liceale și universitare, Imperiul Habsburgic. Activitate specializată, Pitești, Leordeni, localități apropiate din Argeș, Muscel, Dâmbovița. Distinct: îngrijirea răniților aduși de pe frontul Războiului Independenței României (1877-1878), Spitalul Leordeni, Muscel, inițiator, Nicolae Kretzulescu (v.), case proprii. Succese recunoscute. Diverse atestări documentare, consemnări memoriale, nominalizări în domeniu. Aprecieri comunitare antume și postume. (C.G.C.).

STROE, Constantin N. (n. Hulubești, Dâmbovița, 24 martie 1942). Inginer, *construcții de mașini*, manager, inovator, inventator, publicist. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1968*. Școala Medie/Colegiul *Ienăchiță Văcărescu*, Târgoviște, Dâmbovița (1962), Institutul Politehnic, București (1967). Doctorat, *științe tehnice*, București (1981). Specializare, *industria de automobile*. Exprimări externe, numeroase state din: Africa, America de Nord, America de Sud, Asia, Europa. Activitate productivă, inițial, Uzina Metalurgică, Târgoviște (1959-1962); Uzina Mecanică, Teleajen, Prahova (1967-1968). Distinct, Platforma Industrială *Pitești-Est*: tehnolog, șef, Secția Sculărie, inginer-șef, Fabrica de Mașini Unelte, Uzina de Piese

Auto/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1968-1982); director tehnic, Centrala Industrială de Autoturisme, Pitești (1982-1989); director, Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni (1990-1991); director general, SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni (1991-2002); vicepreședinte: Consiliul de Administrație, Compania de Automobile *Dacia – Renault SA*, Mioveni (2002~); Centrul *Renault Technologie Roumanie*, Titu, Dâmbovița (2007~). Temporar, director, Întreprinderea de Autoturisme, Timișoara (1989-1990). Contribuții efective la: realizarea automobilelor din gama *Dacia* și derivate; diversificarea exportului; menținerea ritmului fabricației în etapa trecerii la economia de piață; privatizarea unității prin infuzia capitalului francez. Exponent în domeniu. Preocupări didactice: Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1973~2002). Volume importante (în colaborare): *Elemente de proiectare a dispozitivelor* (1985); *Proiectarea dispozitivelor pentru mașini unelte* (1995). Numeroase studii, articole, analize, rapoarte, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni tematice naționale sau internaționale, negocieri, saloane, expoziții externe. Inovații și invenții brevetate. Implicări constante în viața *Cetății*, președinte, Fotbal Club *Argeș*, Pitești (1990-2000). Membru fondator, cunoscute asociații profesionale autohtone și continentale, alte aprecieri publice. (D.D.I.).

STROESCU, Nicolae Marius N. (n. Leordeni, Argeș, 24 februarie 1954). Inginer agronom, manager, publicist. Liceul Teoretic *Ion Mihalache*, Topoloveni, Argeș (1973), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu* București (1985). Specializare, *managementul dezvoltării rurale*. Activitate succesivă: fabricile de țigarete, Râmnicu Sărat, Buzău (1985-1986) și București (1986-1990); inginer șef, Cooperativa Agricolă de Producție, Leordeni, Argeș (1990); inginer, Centrala Tutunului, București (1990-1991); director, Regia Autonomă/Societatea

Națională *Tutunul Românesc*, București (1991-1997;1999-2001), Fabrica Fermentare Tutun, Titu, Dâmbovița (1997-1999; 2001-2006); director executiv, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură/APIA, Centrul Județean Argeș (2006~). Volum important: ***Tehnologii de cultură a tutunului în România*** (1997). Studii, norme tehnice, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale, emisiuni *media*. Contribuții directe la derularea acțiunii de sprijinire financiară a agricultorilor din fonduri europene și bugetul național în zona Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (C.D.B.).

STROESCU, Vasile Ș. (n. Onești, Bacău, 9 decembrie 1962). Inginer mecanic, manager. *Stabilit în Argeș, din 1987*. Liceul *Nicolae Bălcescu*, Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1981), Facultatea Utilaj Tehnologic, Institutul Politehnic, București (1987). Activitate specializată: Șantierul ***Tunele Căi Ferate***, sectorul Ciofrângenii, Argeș (1987-1991, șef atelier); SC ***Dacotrans*** SA, Mioveni, Argeș (1991-1996, director adjunct, director); SC ***Automobile*** SA, Mioveni (1996-1998, consilier); Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Argeș (1998-2007, șef serviciu, director adjunct, director executiv); Casa Județeană de Pensii Argeș (2007 ~), consilier superior. Analize, rapoarte, interviuri. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu. Aprecieri publice. (D.D.I.).

STROIAN, Nicolae (Mușătești, Argeș, 1888 – București, 1969). Medic militar, *interne*, publicist. Facultatea de Medicină, București (1912). Stagiul, Institutul *Pasteur*, Paris, Franța. Activitate specializată în România, șef, spitalele militare din Brașov, Tiraspol (Basarabia), Vatra Dornei (Suceava), Călimănești (Vâlcea). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (1941-1944). Scrieri importante: ***Tuberculoza la recruți și metodele de diagnosticare la încorporare*** (1932); ***Exantem urticarian în paludism*** (1934). Studii și articole, periodicele:

Spitalul; Revista Sanitară Militară, București. Reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la evoluția medicinei militare în perioada interbelică. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, colonel, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

STUDII ȘI COMUNICĂRI – MUZEUL DIN CÂMPULUNG (1981~). Volum științific, editat, periodic, de Muzeul Orășenesc/Municipal Câmpulung, Argeș, redactor responsabil, Ștefan Trâmbaciu (v.). Din 2001, subtitlul: ***Revistă de Istorie a Muscelului***. În cuprins: documente inedite; relatări privind rolul Curții voievodale medievale de la Câmpulung pentru evoluția generală a Țării Românești; genealogii domnești; instituții urbane; evenimente de rezonanță desfășurate în zonă; aspecte economice, sociale, culturale, religioase; etnografie; personalități. Autori din Brăila, București, Călărași, Câmpulung, Constanța, Curtea de Argeș, Golești (Ștefănești, Argeș), Gorj, Pitești (Argeș), Ploiești (Prahova), Târgoviște (Dâmbovița), Republica Moldova, Sibiu, Vâlcea. Imprimare, tipografii din București, Câmpulung, Pitești. Sursă bibliografică importantă pentru volume de sinteză. (M.D.S.).

STUDII ȘI COMUNICĂRI – MUZEUL DIN CURTEA DE ARGEȘ (1980~). Volum științific, editat, periodic, de Muzeul Orășenesc/Municipal Curtea de Argeș, redactor responsabil, Nicolae Moisescu (v.). În cuprins: documente inedite; relatări cu conținut istoric, etnografic, religios; genealogii voievodale; rapoarte arheologice; numismatică; artă populară; evoluții urbane în domeniile învățământului, sănătății, arhitecturii; portrete. Autori din București, Câmpulung, Curtea de Argeș, Golești (Ștefănești, Argeș), Pitești (Argeș). Imprimare, tipografii din Târgoviște (Dâmbovița) și București. Sursă bibliografică importantă pentru volume de sinteză. (M.D.S.).

STUDII ȘI COMUNICĂRI – MUZEUL JUDEȚEAN ARGEȘ (1968~). Volum tematic interdisciplinar, apărut periodic, lucrări științifice prezentate la sesiunile de referate anuale (1970~), intitulate, din 1977, *Etnosinteze și ecosinteze carpatine*. Redactori responsabili (succesiv): Radu Stancu (v.); Spiridon Cristocea (v.). Serii distincte: *Istorie*, coordonator, Spiridon Cristocea, pentru 2013, *Nr. XXII*; *Științe naturale*, coordonatori, Radu Stancu, Radu Gava (v.), Daniela Ileana Stancu, în 2013, *Nr. XXI*. Generice: *Argessis* (1995-2002); *Argesis* (2003~). Tipografiere, București și Pitești (Argeș). După 2006, imprimare, Editura *Ordessos*, Muzeul Județean Argeș. Conținut polivalent: arheologie, arhivistică, numismatică, documente medievale, analize privind evoluția zonei Argeș-Muscel, în perioadele modernă și contemporană, ecologie, protecția mediului, botanică, zoologie, restaurare, patrimoniu, evocări personalizate, cronici. Texte semnate de academicieni, universitari, cercetători din principalele centre urbane ale României, invitați externi. Suport bibliografic pentru: monografii, lucrări de licență, disertații masterale, teze de doctorat, reuniuni tematice naționale și continentale, specializate sau informale. (M.D.S.).

STUDII ȘI COMUNICĂRI - MUSEUM – MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII GOLEȘTI (1974~). Volum științific, editat, inițial, periodic (1974, 1978, 1980, 1993), apoi, anual (2005 -) de Muzeul din Golești, Ștefănești, Argeș, intitulat *MUSEUM*, redactor responsabil fondator, Vasile Novac (v.). Coordonare științifică ulterioară, Constantin Iliescu (1993) (v.), Filofteia Pally (2005~) (v.). Tematică distinctă: istorie, etnografie, artă populară, muzeografie. În cuprins: documente inedite, referitoare, prevalent, la viața și rolul membrilor familiei Golescu în definirea României moderne; prezentarea principalelor ocupații tradiționale din mediul rural autohton, cu deosebire, viticultura și

pomicultura; descrierea constituirii și evoluției patrimoniului propriu (amenajări pavilionare, construcții în aer liber, depozite sistematizate, terenuri cultivabile); consemnări memoriale. Texte susținute, de regulă, în cadrul sesiunilor tematice, desfășurate, constant, după 1966. Autori reprezentând principalele centre de cultură ale țării, deschidere continentală. Imprimare, tipografii din București, Sibiu, Pitești. Suport documentar pentru: informarea specialiștilor și a celorlalți cititori; elaborarea unor monografii, lucrări de licență, disertații masterale, teze de doctorat. Lansare editorială în contextul reuniunilor tematice naționale sau internaționale organizate la Golești, ori Pitești. (M.D.S.).

STUDIOUL DE TEATRU 125, PITEȘTI (1977~). Spațiu special amenajat la etajul IV al Teatrului *Alexandru Davila* din localitate, după proiectele actorului *Liviu Ciulei* și scenografului *Dan Jiteanu* (București). Inaugurare: 3 iulie 1977, director, Constantin Zărnescu (v.), cu spectacolul *Strada iubirii*, de Angela Bocancea, regizor Alexandru Tocilescu, prezentat de Secția Proză din Pitești. Denumire derivată de la capacitatea sălii amintite (125 de locuri). Dotări tehnice speciale, scenă, mobilier, decoruri neconvenționale, anularea distanței tradiționale dintre actori și spectatori. Suport predilect pentru *Reuniunea/Festivalul Teatrelor de Studio din România*, eveniment organizat, periodic, în reședința Argeșului. Numeroase comentarii favorabile oportunității și originalității inițiativei amintite. Diverse atestări documentare. (I.G.F.).

STUDIOUL DE TEATRU AL CADRELOR DIDACTICE DIN PITEȘTI (1974~). Grupare distinctă a iubitorilor de artă și interpreților amatori, inițiator *Eugen Boia* (v.), din cadrul sindicatului *Învățământ*, Pitești, președinte Steliana Stănescu (v.). Data înființării: 22 noiembrie 1974. Primul spectacol: *Omul care a văzut moartea*, de Victor Eftimiu (14 mai 1975). Colaborări cu

mai mulți regizori și scenografi profesioniști de la Teatrul *Alexandru Davila* din Pitești. Numeroase reprezentări scenice. Interpreți cu activitate îndelungată: Eugen Boia (v.), Constantin Haica, Elvira Moroianu, Dumitru Mateescu, Raisa Dorosenco. Sărbătorirea unui sfert de veac de activitate în 1999. După 1 aprilie 2003: Studioul de Teatru *Tudor Mușatescu* din cadrul Centrului Cultural, Pitești. Diverse atestări documentare. (I.G.F.).

STUDIOUL TEATRULUI DE PĂPUȘI AL CADRELOR DIDACTICE DIN PITEȘTI (1961-1990). Grupare artistică a educatoarelor, învățătoarelor și profesoarelor, aparținând Sindicatului Învățământ, Pitești, pasionate de arta *marionetelor*. Realizarea periodică a unor spectacole pentru copii sau adolescenți, regie, Silvia Constantinescu (v.). Valorificarea narațiilor adecvate din opera diversilor scriitori români și străini. Titluri cunoscute: *Domnul Goe*; *Scufița Roșie*; *Peștera neagră*; *Turțiga*; *Graba strică treaba*. Reprezentații pe scenele Teatrului *Alexandru Davila*, Palatului Culturii, Casei de Cultură a Sindicatelor, cluburilor școlilor, grădinițelor, căminelor din Pitești, Câmpulung, Costești, Curtea de Argeș, Topoloveni (Argeș), Craiova (Dolj), Sibiu. Premii, diplome, alte recompense zonale și naționale. Consemnări documentare favorabile în presa vremii. (P.A.D.).

STUPARU, Florin P. (Pitești, Argeș, 17 februarie 1956 – Sibiu, 22 decembrie 1989). Ofițer de carieră, *poliție*, căpitan Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1974), Școala Superioară de Miliție, București (1978). Activitate specializată în domeniu, Serviciul de Pază și Ordine, Miliția Sibiu (1978-1989). Implicat în confruntările armate pe timpul Revoluției Române din decembrie 1989 la Sibiu. Împușcat mortal, Unitatea Militară 01512. titlul de *Erou – Martir*, maior *post-mortem*, alte aprecieri publice antume și postume. (R.P.C.).

STURZA/STURDZA, Constantin R. (Secolul XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Slobozia, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Reforma Agrară din 23 martie 1945*, realizată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

SUCEAVĂ, Dragoș Bogdan I. (n. Curtea de Argeș, 27 septembrie 1969). Profesor gradul I, *matematică*, literat. Fiul lui **Ion N. S.** (v.). Studii liceale în Capitală (1987, Universitatea din București (1992). Doctorat, *matematică*, Statele Unite ale Americii (2002). Activitate didactică și de cercetare, instituții specializate din România (1992-2005). Stabilit în Statele Unite ale Americii. Preocupări redacționale permanente. Volume importante (proză): *Teama de amurg* (1990); *Legende și eseuri* (1995); *Năluci și portrete* (2001); *Bunicul s-a întors la franceză* (2003); *Vremea din timpul diez* (2005). Colaborări, revistele: *Respiro*, *Calende*, *Argeș*. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (M.M.O.).

SUCEAVĂ, Ion N. (n. Davidești, Muscel, 9 ianuarie 1933). Jurist, profesor universitar, *drept public*, general, *poliție*. Școala Medie Tehnică de Cărbune, Câmpulung, Argeș (1955), Liceul/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1963), Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1970). Doctorat, *științe juridice*, Iași (1981). Specializare, Ministerul de Interne. Ofițer de miliție/poliție: Topoloveni, Argeș (1955); Curtea de Argeș (1955-1972); Pitești, Argeș (1972-1975, șef); Inspectoratul Argeș (1975-1976); Inspectoratul Dâmbovița (1976-1978; 1981-1986); Găești, Dâmbovița (1978-1981); Inspectoratul General, București (1986-1990); Administrația Națională a Vămilelor, București (1992-1996), director general adjunct, director

general. Preocupări didactice: Universitatea Ecologică, București (1993-2003); Academia de Poliție *Alexandru Ioan Cuza*, București (1993-2003), conducător de doctorat. Avocat, Baroul București (1996~). Volume importante: *În numele adevărului* (1991); *Tratat de drepturile omului* (1995); *Criminalitatea și organizațiile internaționale* (1997); *Tratat de drept internațional umanitar* (2000), premiul *Nicolae Titulescu*, Academia Română, București. Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse foruri autohtone și continentale în domeniu, alte aprecieri publice. (A.A.D.).

SUMEDREA, Dorin I. (n. Bran, Brașov, 26 noiembrie 1969). Inginer agronom, cercetător științific gradul I, manager, publicist. *Stabilit în Argeș din 1993*. Liceul/Colegiul *Doctor Ion Meșotă*, Brașov (1986), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1993), Universitatea *Constantin Brâncoveanu*, Pitești, Argeș (2001). Doctorat, *științe agricole*, București (2001). Activitate specializată: cercetător (1993-2004), șef laborator (2004-2006), director științific (2006~), Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești-Mărăcineni, Argeș. Volume importante (autor, colaborare): *Pomicultura* (2003); *Înfăințarea și întreținerea plantațiilor de prun, cireș, vișin, coacăz negru și căpșun* (2004); *Intensivizarea soiurilor de măr cu rezistență genetică la rapăn* (2005); *Tehnologii privind obținerea materialului săditor pomicol organic* (2006); *Aplicarea nămolurilor orășenești ca fertilizant în pomicultură* (2008). Numeroase studii, comunicări, reuniuni naționale și internaționale, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare (fitotehnia plantelor). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2001-2002). Expert evaluator (2001~). Membru, diverse societăți și organizații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

SUSENI (Secolul XV~). Comună din județul Argeș, pe râul Dâmbovnic, satele **Suseni**, Burdești, Cerșani, Chirițești, Găleşești, Odăeni, Pădureni, Strâmbeni, Ștefănești, Țuțulești. Suprafață: 51,1 km². Locuitori: 5 200 (1971); 3 173 (2008). Atestare documentară medievală: Cerșani (1475); Suseni (1505); Găleşești (1525). Biserici: Găleşești (1753); Odăeni (1860); Cerșani (1862-1867; 1883); Boerești (1865); Strâmbeni (1881-1883); Țuțulești Vechi (1897); Burdești (1932-1937). Monumente ale eroilor: Suseni (1877; 1913; 1916-1918); Cerșani (1916-1918); Țuțulești (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1960). Banca Populară *Buna Vestire* (1907). Resurse naturale: calcare compacte. Cooperativă agricolă de producție (1956-1989), asociații intercooperatiste: viticultură și prestări servicii (1970-1990). Areal cerealier, legumicol, zootehnic. Turism rural. Traseu rutier și feroviar spre Pitești sau Costești, stație de cale ferată. Arhitectură specifică reliefului de câmpie. Artă populară: țesături de interior, costume, folclor literar, muzical, coregrafic. **Scrieri monografice**: Diana Dragomirescu (1993); Gheorghe Pană (2010); Constantin Nicolae Dinescu; Marius Păduraru, George Ungureanu, Dragoș Chistol (2013). Valoroase consemnări geografice, istorice, economice, etnografice. (G.I.C.).

SUTZU, Ioana (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Izvoru, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin **Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945**, sau deciziile ulterioare, adoptate de guvernul condus de Petru Groza, sau în etapele următoare. Retrocedări, către urmași, după 1990. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

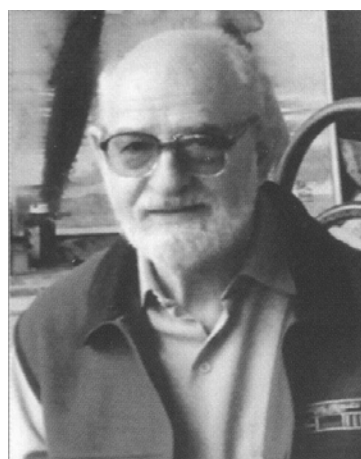
Corneliu Sachelarie

Constantin Sandu

Ioan Săftescu

Ion Sălișteanu

Gheorghe Săvulescu C.

Constantin Scărișoreanu

Nicolae Schiaucu

Dimitrie Scurei

Nicolae Serafim

Aurică Simion

Constantin Simionescu

Dan Simonescu

Nicolae Simonide

Ioan Sion

Ion Sîrbu

Victor Slăvescu

Nicolae Spinei

Ion Stancu

Radu Stancu Șt.

Gheorghe Stănculescu V.

Alexandru Stănescu

Constantin Stănescu

George Stănescu Delar

Ilie Stănculescu

Florica Steriade

Benedict Stoenescu I.

Ș

ȘANDRU, Ioan R. (n. Vălișoara, Livezile, Alba, 30 iulie 1934). Inginer mecanic, manager. *Stabilit în Argeș, din 1966*. Școala Medie, Câmpeni, Alba (1953), Institutul Politehnic, Brașov (1965). Documentări externe: Franța, Spania. Specializare, *industria de automobile*. Inițial, Întreprinderea Aro, Câmpulung (1965-1966). Activitate permanentă, Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni: tehnolog, caroserie (1966-1970); șef, secțiile *punți* (1970-1973) și *transmisii* (1973-1975); inginer șef, *prelucrări mecanice* (1975-1985); director de producție *automobile* (1985-1990); director tehnic, SC *Autoro SA* (1990-1999). Contribuții directe la: fabricarea autoturismelor *Dacia 1100* și *Dacia 1300*, licență *Renault*, Franța; omologarea reperelor din gama *Estafette*; îmbunătățirea proiectării specifice. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

ȘANDRU, Viorel Gh. (n. Căineni, Vâlcea, 22 august 1949). Inginer mecanic, cercetător, manager. *Stabilit în Argeș, din 1972*. Liceul Brezoi, Vâlcea (1967), Universitatea din Brașov (1972). Exprimări externe: Australia, Danemarca, Franța, Ungaria. Activitate permanentă, *industria de autoturisme*. Succesiv: proiectant, Grupul Uzinelor de Automobile, Pitești, Argeș (1972-1973); cercetător științific (1974-2000), Institutul de Cercetări pentru Automobile, Colibași/Mioveni, Argeș (*ICSITA*, *CCSITA*, *CESAR*), director coordonator (1997-2001); Biroul de Studii *Automobile Dacia*, director coordonator adjunct (2001-2007); Direcția *Prestații Client RTR Dacia*, șef program (2007-2010); *Renault Tehnologie Roumanie*, Centrul Tehnic Titu, Dâmbovița, gestiune, piste de încercare (2010~). Contribuții directe la: integrarea *Dacia 1300*; dezvoltarea proiectelor pentru *Dacia Mediu Litraj*, *Dacia*

Foarte mic Litraj, *Dacia Autocamionete*, *Dacia 1304*, *Dacia Nova*, *Dacia Euro II*; *Dacia Supernova*, *Dacia Solenza*; introducerea în fabricație *Logan*. Studii, rapoarte, reuniuni tematice, inovații în domeniu. Colaborări didactice, Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1975-1997). Membru, diverse foruri profesionale autohtone, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

ȘAPCALIU, Gheorghe (Buzău, 1867 – Câmpulung Muscel, 15 iunie 1941). Profesor, *istorie și limba latină*, om de cultură. *Stabilit la Câmpulung, din 1891*. Studii liceale, Buzău (1887), superioare, București (1891). Activitate didactică permanentă, Câmpulung, Muscel: Școala Normală *Carol I* (1891-1905); Gimnaziul/Liceul *Dinicu Golescu* (1905-1929). Preocupat constant de cunoașterea tradiției statelor din Africa, America de Nord, Europa. Adept al sistemului educațional informativ: stimularea studiului valorilor *clasice* din *Antichitate* și *Renaștere*; direcționarea gândirii elevilor spre înțelegerea motivației evenimentelor seculare; acceptarea dialogului; evocarea marilor personalități universale. Figură distinctă a reședinței Muscelului, integrat discret spiritului *Cetății*, conlucrări intelectuale cu personalități marcante ale timpului. Aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

ȘCHEIANU, Dumitru Gh. (n. Călărași, 13 decembrie 1949). Ofițer de carieră, profesor universitar, *electronică*, manager. *Integrat preocupărilor argeșene, din 2001*. Liceul Militar, Câmpulung Moldovenesc (1967), Școala Militară Superioară Rachete Antiaeriene (1970), Academia Tehnică Militară, București (1981), Universitatea Politehnică, București (1994). Doctorat, *electronică*, București. Activitate specializată: Academia Tehnică Militară, București (1981-1990); Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, București (1990-1994); director, Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale, București (1994-2005) Preocupări

didactice, Universitatea din Pitești (2001~).
 Volume importante: *Microelectronica. Circuite integrate. Structuri. Aplicații* (1998); *Compendiu de teoria semnalelor în locație* (1998); *Semnalele – purtătoarele informației* (2007); *Semnale* (2007, în colaborare). Profesor universitar (2005). Numeroase articole, comunicări, referate, *granturi*/contracte de cercetare-proiectare publicate în reviste din țară sau străinătate. Invenții, inovații programe naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu. Aprecieri publice. (M.C.S.).

ȘCOALA DE AGRICULTURĂ, DOBROGOSTEA (1903-1993). Prima instituție de stat cu acest profil din județul Argeș, inițiator, Mihail Manolescu (v.). Denumită, pentru început, Școala Profesională de Agricultură (1903-1908). Ulterior: Școala Elementară cu două clase (1908-1916; 1919-1943); Școala Inferioară cu patru clase (1944-1948); Școala Profesională cu patru clase (1948-1962). Patrimoniu propriu: clădiri administrative, săli de clasă, bibliotecă, internat, locuințe; fermă pentru instruire practică Dobrogostea (Merișani) și Găvana (Pitești); colecții botanice, câmp de experiență, culturi cerealiere, plantații pomicole, grădină de legume, loturi semincere, sector zootehnic, instrumentar specific. După 1962: Școala de Contabilitate și Pregătirea Cadrelor din Agricultură Cooperatistă (1962-1988); Școala pentru Perfecționarea Personalului Economic din Agricultură, subordonată Ministerului Agriculturii, București (1988-1993). Directori cunoscuți: Traian Băilă, Mihail Bărbulescu, Dumitru Vasiliu, Marin Berechet, Ioan Tocilă, Teodor Apostu, Gheorghe Bujor, Nicolae Bogoi, Vasile Zarioiu (v.), Gheorghe Secară (v.). Conlucrări comunitare. Clădiri folosite, temporar, de Casa Agronomului Argeș (1993-1996), transferate, apoi, Universității din Pitești. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

ȘCOALA DE APLICAȚIE PENTRU APĂRARE/CENTRUL DE PREGĂTIRE PENTRU APĂRARE NUCLEARĂ, BIOLOGICĂ ȘI CHIMICĂ DIN CÂMPULUNG (1957-1960; 1969~). Instituție cu statut special, profilată pe activități militare specifice prevenirii și combaterii efectelor atacurilor nucleare, biologice, radiologice sau chimice. Elaborarea doctrinei naționale în domeniu, constituirea structurilor aferente operațiunilor *ONU* și *NATO*, implicarea detașamentelor proprii în misiuni internaționale, prezența unor ofițeri în state majore interarme din Africa, America, Asia, Europa. Subunitate etalon: *Compania 383*. Comandanți cunoscuți: Nicolae Popescu (v.), Tudorel Radu. Participări permanente la pregătirea civililor pentru apărare în caz de pericol. Diverse atestări documentare interne și externe. (M.M.B.).

ȘCOALA DE APLICAȚIE PENTRU UNITĂȚI DE LUPTĂ MIHAI VITEAZUL/ȘCOALA DE OFIȚERI TANCURI, PITEȘTI (1949~). Instituție de învățământ militar, existentă în reședința Argeșului de la 17 august 1949, unitate aflată, inițial, în Garnizoana Sibiu (1948-1949). Suport logistic, preluat de la Școala de Ofițeri Artilerie *Carol I*, funcțională, pentru o perioadă, la Pitești, în perioada interbelică. Fuziune cu Școala de Ofițeri Tehnici Auto, București, primul comandant (17 august 1949 – februarie 1950), Grigore Arcadie Duceag. Drapel de luptă: 30 decembrie 1954. Titulaturi succesive, adecvate evoluției *directionale* de profil. Unitate personalizată, 30 decembrie 1962: Școala Superioară de Ofițeri Tehnici Activi Tancuri și Auto *Mihai Viteazul*, Pitești, Argeș. Durata studiilor: patru ani (1962-1969); trei ani (1969-1989). Unificare managerială temporară cu Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri *Basarab I*, Pitești (1987-1990). După 1990, structură de grad universitar (patru ani), succesiv: Institutul Militar de Tancuri (1990-1997); Școala de Aplicație pentru Tancuri și Auto, respectiv Infanterie și Vânători de

Munte. Locație reabilitată, extinsă și dotată conform actualelor criterii continentale. Baze de antrenamente, Smeura/Moșoaia și Bascov (Argeș). Numeroase serii de absolvenți, ajunși în importante funcții operative sau publice, naționale și internaționale. Actuala denumire din 2005, subordonând: Centrul de Pregătire pentru Blindate, Pitești (Argeș); Centrul de Pregătire a Infanteriei *Constantin Brâncoveanu*, Făgăraș (Brașov); Centrul de Pregătire Montană *Bucegi*, Predeal (Brașov). Comandanți cu activitate mai îndelungată: Sergiu Malinovski (colonel), Vasile Milea (v.), Ioan Săftescu (v.), Vasile Dumitrașcu (v.), Constantin Anghel (v.), Ilie Dragomir (v.), Mihai Chiriță (v.), Emilian Pîșu (colonel, doctor, *științe militare*). **Volum monografic** (2010). Implicări constante în viața *Cetății*. Importante atestări documentare. (G.I.N.).

ȘCOALA DE ARTILERIE, PITEȘTI (? - 1949). Instituție de învățământ militar pentru pregătirea ofițerilor, existentă, inițial, în București. Clădiri speciale, construite pe terasa superioară a reședinței Argeșului. Activități teoretice, poligoane de tragere, exerciții coordonate cu alte arme, participări la realizarea anumitor proiecte comunitare. Concomitent, existența în localitate a Școlii pentru Subofițeri, unite, la 22 iunie 1945, sub comanda generalului de brigadă, Ioan Burnea, funcție acordată, ulterior, colonelului Miltiade Buzdea (martie 1948). Ministrul Apărării Naționale, Emil Bodnăraș. Patrimoniu oferit Școlii de Ofițeri *Mihai Viteazul*, transferată din Garnizoana Sibiu (1949), astăzi, Școala de Aplicație, Pitești. Importante atestări documentare. (G.I.N.).

ȘCOALA DE CÂNTĂREȚI BISERICEȘTI DIN CÂMPULUNG (1852~1948). Instituție de învățământ eclesiastic, program special, pregătirea *cantorilor de strană* pentru parohiile ortodoxe din Muscel și județele limitrofe. Fondator: Gheorghe Căciulă, compozitor, psalt, profesor la Câmpulung (până în 1855). Locație inițială: Biserica *Sfântul Nicolae*, Câmpulung.

Discipline prioritare de studiu: *citire, scriere, religie, muzică sacră, istorie*. Pentru absolvenți, temporar, competențe didactice, școli rurale. Activitate agreată de forurile eparhiale și civile din Capitală, prefectură, primăria urbană. Diverse implicări comunitare. Atestări documentare, notificări memoriale, consemnări monografice. (S.P.P.).

ȘCOALA DE CÂNTĂREȚI BISERICEȘTI DIN CURTEA DE ARGEȘ (1910~1948; 1990~). Instituție de învățământ eclesiastic, program special, pregătirea *cantorilor de strană* pentru parohiile ortodoxe din Argeș și județele limitrofe. Inițial, transferarea unității de la Pitești, ulterior, entitate distinctă. Locații succesive: anexele Bisericii Flămânzești; clădire oferită de Societatea *Frăția* a Clerului din Eparhia Argeșului, Pitești, pentru Episcopia Argeșului (1912); imobil nou (1915), zona centrală urbană. Obiecte de studiu (*trei ani*): muzică vocală, muzică bisericească, Vechiul și Noul Testament, morala, liturgica, limba română, istoria patriei, dreptul cetățenesc. Elevi proveniți, prioritar, din mediul rural, întreținere asigurată, parțial, de Episcopia Argeșului. Directori, cu activitate îndelungată: Vasile Predeanu; Aurel Popescu. Reconfigurare după 1990. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (S.P.P.).

ȘCOALA DE CÂNTĂREȚI BISERICEȘTI DIN PITEȘTI (1897~1948). Instituție de învățământ eclesiastic, program special, pregătirea *cantorilor de strană* pentru parohiile ortodoxe din Argeș și județele limitrofe. Inițiativa Societății Cultural-Filantropice *Frăția* a Clerului din Eparhia Argeșului, președinte, Dimitrie Lascăr (v.), deschidere oficială, 1 octombrie 1897. Profesori cu activitate îndelungată: Radu Budescu; Teodor Băjenaru (v.); Platon Ciosu (v.). Locații succesive: anexele Protoieriei (1897-1899); chiliile Bisericii *Greci* (1899-1905); imobil propriu, inaugurare, 14

noiembrie 1905, zona centrală urbană. Cadre didactice din rândurile preoților. Obiecte de studiu (*trei ani*): muzică vocală, muzică bisericească, dogmatică, morală, liturgica, limba română, istoria patriei, dreptul cetățenesc. Elevi proveniți, prioritar, din mediul rural, folosiți, uneori, după absolvire, inclusiv, ca *dascăli*/învățători. Diverse implicări comunitare. Suport documentar, volumele: *Anuarul orașului Pitești* (1936); *Episcopia Argeșului. 1793-1949* (2005), alte informații ale timpului. (S.P.P.).

ȘCOALA DE CONTABILI COOPERATORI ȘI GOSPODARI AGRICOLI, GOLEȘTI (1943-1949). Unitate specială de învățământ, organizată din inițiativa Institutului Național al Cooperăției, București, director general, George Minescu. Deschiderea oficială: 1 octombrie 1943, *Conacul Goleștilor*, Golești, Muscel. Durata studiilor, trei ani, elevii în vârstă de cel puțin 13 ani, recomandați, expres de consiliile cooperatiste rurale, preoți și învățători. Săli pentru activități teoretice, dormitoare, bucătărie, sufragerie, fermă (16 hectare), donație, Elena Perticari-Davila (v.), animale de rasă, mașini, unelte agricole, practică productivă. Director cunoscut: Alexandru Constantinescu (București), gestionarul restaurării clădirilor tradiționale din *Curtea Goleștilor* (1942-1943), finanțare centrală. Posibilități de edificare a unui local propriu, acțiune nefinalizată. Pentru anul școlar 1948-1949, școală de apicultură. Instituții asemănătoare: Ismail (Basarabia); Luduș (Transilvania); Orșova (Banat). Suport documentar: *Curierul Cooperăției Române, Nr. 7*, din 1943, București; arhiva Muzeului Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș. (C.D.B.).

ȘCOALA DE ECONOMIE CASNICĂ DIN TEIU (1911~1948). Instituție de învățământ profesional pentru fete, organizată conform prevederilor *Legii* din 1899, aprobată în Parlamentul României. Distinct, la Teiu-Deal: clădiri construite din

fondurile Prefecturii Județului Argeș (34765 lei, curs 1910), terenuri experimentale, ateliere, microfermă zootehnică, internat, cantină, alte dotări specifice. Inițial, transferarea unității de la Budișteni, Muscel (1911-1912), ulterior, entitate proprie. Directoare cunoscută: învățătoarea Maria S. Iordache/Bichiu. Activitate agreată prin ministerele Instrucțiunii Publice și Agriculturii, București. Folosirea ulterioară a imobilului, Gimnaziul Unic Mixt Teiu-Deal (1948), director, Gheorghe Petre (v.). Diverse atestări documentare. (I.M.D.).

ȘCOALA DE FOTBAL SPORTING DIN PITEȘTI (2000~). Unitate specializată în pregătirea copiilor și juniorilor pentru performanțe în domeniu. Fondator: Victor Jigman, fost președinte al Clubului de Fotbal *Argeș*. Activitate permanentă la Pitești până în 2014, continuată, ulterior, la Câmpulung, finanțator principal, Nicolae Badea, acționar, Clubul de Fotbal *Dinamo*, București. Integrare instituțională în structura centrelor regionale de profil. Manager, președinte executiv și antrenor coordonator, Tănase Dima. Promovarea constantă a tinerilor talentați în echipe de fotbal din țară sau alte state europene. Diverse atestări documentare. (L.V.M.).

ȘCOALA DE GOSPODĂRIE RURALĂ GRADUL I, BUDIȘTENI (1904-1911; 1912-1948). Instituție publică, pregătirea fetelor pentru activități casnice, menaj, țesătorie, agricultură. Locații succesive: Casa *Constantin Simescu* (1904-1908); Casa obștei *Topoloveanu* (1908-1911); Casa *Constantin Popescu* (1912); clădire proprie (1913-1948), fermă (zece hectare), alte extinderi și dotări specifice. Inițiator: Alexandru Popescu, învățător, primarul comunei Budișteni, Muscel. Directoare cunoscute: Maria Vasilescu, Elena Constantinescu, Stela Ștefănescu, Eufrosina Popescu, Ioana Rădulescu. Activități agreate prin ministerele Instrucțiunii Publice și Agriculturii, București. Bază materială

preluată de Școala primară/Gimnazială Budișteni, Leordeni, Argeș, numită, din 2007, *Constantin C.D. Fântâneru* (v.). Unități asemănătoare la: Topoloveni (Muscel); Șuici, Teiu, Tigveni (Argeș). Diverse atestări documentare. (I.M.F.).

ȘCOALA DE LA BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE DIN PITEȘTI (Secolul XVIII). Unitate *începătoare* de învățământ autohton, existentă pe lângă locul de cult creștin ortodox amintit. Dascăli cunoscuți: Ianache *biv vătaf de copii* (29 aprilie 1753); Ion *vătaf ot școala nouă domnească ot Sfântul Gheorghe* (1764); Ioan *robul lui Dumnezeu... aproape de această sfântă biserică, în casa Manului Cojocaru* (6 august 1784). Interferențe cu Școala Domnească, organizată, în 1780, pe baza prevederilor *hrisovului* din ianuarie 1776, emis de voievodul Țării Românești, Alexandru Ipsilanti (1774-1782). *Dascăl de limba română, plătit din bugetul statului*. Evoluții ulterioare. Atestări de arhivă, consemnări documentare tradiționale, Vasile Alexandrescu Urechia, Marin M. Braniște (v.). Numeroase comentarii contemporane. (I.M.D.).

ȘCOALA DE LA SCHITUL BULIGA DIN PITEȘTI (1751~1900). Unitate tradițională de învățământ, limbile română, slavonă, greacă, germană, statut public, parohial sau particular. Inițial, *școală de învățătură românească*, fondator, Martin P. Buliga (v.), *acces gratuit și pentru copiii oamenilor săraci* (25 mai 1751), plata dascălului din veniturile schitului. Redimensionarea spațiului, *două odăi alături de chiliile monahilor*, egumen, Partenie Nica (1786-1827). Ulterior, școală teologică/gimnaziu (mijlocul secolului XIX), pregătire gratuită a viitorilor preoți, activitate coordonată de episcopul Argeșului, Samuil Tărtășescu (v.). După 1886, școală pentru fete, pension al institutoarei germane, Margareta Veldin. Atestări de arhivă, consemnări documentare, Dimitrie

Butculescu (v.), Marin M. Braniște (v.). Numeroase comentarii contemporane. (I.M.D.).

ȘCOALA DE MESERII CONSTANTIN MICULESCU DIN ȘUICI (1926-1939; 1950-1963). Instituție de învățământ profesional, subordonată Ministerului Economiei Naționale, donator-fondator, Constantin Miculescu (v.). Patrimoniu complex: săli de clasă, ateliere, internat, cantină, casa directorului, anexe. Durata studiilor, trei ani, secțiile: rotărie, tâmplărie, fierărie, croitorie, lăcătușerie. Reorganizată funcțional pentru: Gimnaziul Industrial de Băieți (1939-1948); Gimnaziul Unic de Fete (1945-1948); Gimnaziul Unic Mixt (1948-1950). Complementar, Școala de Gospodărie și Industrie Casnică/Școala de Menaj (1941-1948), transferată de la Cepari, Argeș, coordonatori, Luli Stănescu, Constantin Dumitrescu. Ulterior (1963-2003), Școala Specială, aparținând Ministerului Muncii, calificare productivă pentru băieți sau fete (croitorie, țesătorie covoare). Reabilitarea locației tradiționale, extinderi pavilionare, dotare adecvată. Directori cunoscuți: Gheorghe Melinte, Mihail Penișoară, Vasile Vețeleanu, Gavrilă Rudeanu, Dumitru D. Budan, Nicolae Diaconu. După 2003, succesiv: Centrul Special de Plasament (2003-2004); Unitate de Asistență Medico-Socială/Azil de Bătrâni (2004~), director, Vasile Neața. Atestări documentare. Implicări comunitare permanente. (C.D.B.).

ȘCOALA DE MESERII REGINA ELISABETA, CURTEA DE ARGEȘ (1901-1948). Instituție de învățământ profesional, pregătirea elevilor pentru activități familiale și publice, industriale sau agrare. Locație proprie, zona Bisericii Episcopale: săli de clasă, ateliere, internat, cantine, terenuri sportive. Primar, Traian Popescu (v.). În programul de studiu: instruire practică, obiecte teroetice, probe de lucru, examene finale. Reorganizări succesive, raportate la deciziile ministerului de resort. După 1919,

clase inclusiv pentru gimnaziu industrial. Imobil preluat, ulterior, de Școala Medie Horticolă/Liceul Agricol *Constantin Dobrescu – Argeș*. Prezență activă în viața *Cetății*. Diverse atestări documentare. (N.I.M.).

ȘCOALA DE NOTARI DIN CURTEA DE ARGEȘ (1908~1926). Instituție de învățământ cu program special pentru pregătirea funcționarilor publici ai primăriilor urbane și rurale, durata studiilor, *un an*, cu frecvență sau în particular, examen final, comisie aprobată prin decizia forurilor județene specializate. Inițiatori: prefectul Argeșului, Nicolae Brânzeu (v.); Petre Ștefănescu, inspector județean, director fondator Unificare, pentru etapa 1910-1915, cu Școala de Notari din Târgu Jiu (Gorj). Noțiuni juridice, istorice, administrative, caligrafice, literare, cadastrale. Complementar: practică agricolă, fermă proprie (zece hectare). Sediul: casele Pandele Ionescu, din localitate. Total absolvenți: 411, din care, 304 proveniți de la cursurile permanente. Contribuții distincte la: îmbunătățirea activității specifice comunităților urbane și rurale, ortografierea corectă a documentelor oficiale, sistematizarea și uniformizarea conținutului actelor emise în etapa imediat următoare formării României Mari; conservarea fondurilor arhivistice locale. Diverse atestări documentare. (I.T.B.).

ȘCOALA DE OFIȚERI DE ARTILERIE CAROL I, PITEȘTI (? – 1948). Instituție de învățământ militar, aparținând ministerului de resort, București. Locație edificată pe terasa superioară a reședinței Argeșului, integrată Garnizoanei Pitești. Prima unitate cu acest profil din Muntenia, participantă la cel de Al Doilea Război Mondial (1941-1945). Încetarea activității în contextul reorganizării Armatei Române după finalizarea conflagrației amintite. Bază materială redimensionată pentru Școala de Ofițeri de Tancuri, Pitești

(1949-1952), transferată din Garnizoana Sibiu, denumită, succesiv: Școala Militară de Tancuri (1952-1956); Școala Militară de Ofițeri de Tancuri și Auto (1956-1962); Școala Superioară de Ofițeri Activi de Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1962-1969). Școala Militară de Ofițeri Activi de Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1969-1987); Școala Militară de Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1987-1990); Școala Militară de Tancuri *Mihai Viteazul* (1990-1991); Institutul Militar de Tancuri *Mihai Viteazul* (1991-1997); Școala de Aplicație pentru Tancuri și Auto *Mihai Viteazul* (1997-2005); Școala de Aplicație pentru Unități de Luptă *Mihai Viteazul* (2005~). Numeroase atestări documentare. (G.I.N.).

ȘCOALA DOMNEASCĂ DE LA CÂMPULUNG (1669~?). Unitate medievală de învățământ primar, inițiator, Antonie Vodă din Popești, domn al Țării Românești (1669-1672). Activitate intermitentă, incinta Curții voievodale, Câmpulung, Muscel. Copii aparținând principalelor categorii sociale urbane. Obiecte de studiu: limbile română și slavonă, tematica preponderent religioasă, dascăli selectați dintre călugării Mănăstirii locale *Negru Vodă*. Verificarea periodică a cunoștințelor (scris, citit, socotit). Importante atestări documentare. (V.N.P.).

ȘCOALA INFERIOARĂ DE MESERII DIN CURTEA DE ARGEȘ (1901-1936). Instituție de învățământ profesional (tâmplărie, împletituri de răchită, ceramică, sculptură în lemn, croitorie, arte decorative). Subvenție anuală (1914-1918) din partea reginei României, Elisabeta (v.). Activitate desfășurată în imobilele Seminarului Teologic din localitate. Clădire proprie nefinalizată (1921), teren folosit, ulterior, pentru edificarea Casei Orășenești de Cultură. Director fondator, Matei Ivănceanu. După 1 septembrie 1936, Gimnaziul Industrial *Regina Elisabeta*, Curtea de Argeș. Transformări ulterioare. Diverse atestări documentare. (N.I.M.).

ȘCOALA ISRAELITĂ DIN PITEȘTI (1860-1948). Instituție publică pentru învățământul primar, organizată de comunitatea evreilor, pe lângă Sinagogă, zona centrală urbană. Cadre didactice și elevi din localitate sau așezări apropiate, limba *idiș*, taxe modice, susținere externă. Director cu activitate îndelungată: Fintea Feinștein (medic). Edificiu propriu (1926), astăzi, la intersecția Bulevardul *Eroilor* – Strada *Egalității*, datare pavimentară, folosit, după 1946, pentru activități administrative, sociale, comerciale. În reședința Argeșului, inclusiv Școala Catolică, director cunoscut, Ioan Iștoc. Preocupări agreate de Prefectură, Primărie, Consiliul Eparhial. Consemnări în: *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Exprimarea diversificării spiritualității etnice în etapele invocate. Surse arhivistice. (S.P.P.).

ȘCOALA MILITARĂ DE MAIȘTRI ȘI SUBOFİTERI A FORȚELOR TERESTRE/ȘCOALA MILITARĂ DE SUBOFİTERI TANCURI ȘI AUTO, PITEȘTI (1960~). Instituție specializată de învățământ, existentă, în reședința Argeșului, de la 25 iulie 1960, organizată prin unificarea unităților funcționale, anterior, la Târgoviște (Dâmbovița), Mizil (Prahova), Craiova (Dolj). Succesiv: Școala Militară de Maiștri și Subofițeri Tancuri și Auto (1964-1974); Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri *Basarab I*, Pitești (1974-1987), unificată, managerial, cu Școala Militară de Ofițeri Tancuri și Auto *Mihai Viteazul*, Pitești (1987-1991); Institutul Militar Auto *Basarab I*, grad superior și mediu (1991-1996); Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Trupelor de Uscat (1996-2000); Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Terestre (2000~). Distinct: Centrul de Pregătire a Subofițerilor (1999); module de comandă, conducere, luptători profesioniști (elevi și cursanți); colaborări externe; programe adaptate cerințelor nord-atlantice. Denumire onorifică *Basarab I* (2004).

Evaluare specială, maiștri, Comunicații și Informatică (2010), folosiți în Afganistan. Suport logistic propriu, preluat de la regimentele interbelice din Pitești. Reabilitări, extinderi, dotări specifice actualelor cerințe continentale. Implicări constante în viața *Cetății*. Numeroase atestări documentare. (G.I.N.).

ȘCOALA MILITARĂ/LICEUL ȘTEFAN CEL MARE DIN CÂMPULUNG (1940-1941). Instituție specială de învățământ preuniversitar, dislocată, temporar, din Cernăuți, Bucovina, la Câmpulung Muscel (20 octombrie 1940 – 16 decembrie 1941). Staționări intermediare în condițiile *notelor ultimative* ale Uniunii Sovietice: Roman (Neamț); Târgoviște (Dâmbovița). Locații dispersate: Liceul de Fete (comanda, direcția de studii, sălile de clasă, laboratoarele); Școala *Oprea Iorgulescu* (dormitoare, cantină); Vila *Oprea Iorgulescu* (birouri administrative, cazarea cadrelor didactice). Deschiderea oficială a cursurilor: 18 noiembrie 1940, primar, Grigore Grecescu (v.), prefect, Paul Gălășeanu. Pentru etapa iunie-decembrie 1941, suplینirea gratuită a profesorilor plecați pe *Frontul de Est*, prin contribuția rezerviștilor din Câmpulung. Revenirea la Cernăuți, conform *Ordinului Nr. 8373*, din 29 octombrie 1941, emis de forurile ministeriale centrale, reluarea activității, 8 ianuarie 1942. Situații asemănătoare pentru: Școala Militară/Liceul *Mihai Viteazul*, Târgu Mureș, redislocat la Pitești, Argeș (1944); Școala Militară/Liceul din Iași, evacuat, continuarea activității, la Câmpulung (1943-1946). Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

ȘCOALA NAȚIONALĂ DIN CÂMPULUNG (1832-1864). Instituție publică pentru învățământul primar, *limba română*, înființată, conform prevederilor *Regulamentului Organic*, la 28 noiembrie 1831. Deschidere oficială: 14 martie 1832, profesor – director fondator, Dimitrie Jianu (v.). Activitate coordonată de Eforia

Școalelor, București, director, Petrache Poenaru (v.). Demersuri convergente preocupărilor Primăriei urbane și Ocârmuirii/Prefecturii Muscel. Locații succesive: chiliile Mănăstirii *Negru Vodă* (1832-1836); imobil propriu (1836). Durata instruirii, *trei ani* (1832-1851), ulterior, *patru ani*, acces pentru copiii tuturor categoriilor sociale (104, în 1835; 216, în 1857). Metodă *lancasteriană*, manuale și obiecte specifice: *scriere, citire, operații aritmetice, catehism, gramatică, geografie*. Alfabet latin (1857). Cadre didactice cunoscute: Ioan Brezoianu (v.), Răducanu Burdeanu, Barbu Marinescu, Procopie Constantinescu. După 1838, Școala Normală (mixtă, 1841-1852), pregătirea învățătorilor pentru sate, inițiativă raportată la Porunca Departamentului Treburilor din Lăuntru, București (14 ianuarie 1838). Încetarea temporară a cursurilor (1848-1851). Reorganizare fundamentală (1864). Astăzi, Școala Nr. 1 *Oprea D. Iorgulescu* (v.), Câmpulung, Argeș, edificiu reprezentativ (1928), arhitect, Dimitrie Ionescu – Berechet (v.). Importante atestări documentare. (V.N.P.).

ȘCOALA NAȚIONALĂ DIN PITEȘTI (1833-1864). Instituție publică pentru învățământul primar, *limba română*, înființată, conform prevederilor *Regulamentului Organic*, la 23 aprilie 1832. Deschidere oficială: 5 februarie 1833, inițial, 50 de elevi, maghiștratul/primar urban, Constantin Lerescu (v.). Activitate coordonată de Eforia Școalelor, București. Durata instruirii, *trei ani* (1833-1853), ulterior, *patru ani*, acces pentru copiii tuturor categoriilor sociale. Metodă *lancasteriană*, manuale și obiecte specifice: *scriere, citire, catehism, gramatică, aritmetică, geografie*, primul examen deschis, 20 septembrie 1834. După 1838, Școala Normală (mixtă, 1841-1852), pregătirea învățătorilor pentru școlile primare sătești din Argeș. Vizita domnului Țării Românești, Gheorghe Bibescu (10 septembrie 1846), încetarea temporară a cursurilor (1848-1851); introducerea alfabetului latin (1857).

Locații succesive: Casa *Anica Enghel* (1832-1833); anexele Episcopiei (1833-1840); clădire proprie (1840), ridicată prin subscripție comunitară (*Ulița Boierească/Strada Ion C. Brătianu*). Patrimoniu acordat instituției succesoare, Școala de Băieți Nr. 1 (edificiu nou, 1909), numită *Nicolae Simonide*, prin **Decretul regal**, din 15 decembrie 1910, semnat, Carol I (v.). Ulterior, Școala Nr. 1, Pitești. Reorganizare fundamentală: **Legea asupra instrucțiunii publice** (5/17 decembrie 1864), votată în Camera Deputaților (16/28 martie 1864), aplicată, efectiv, din septembrie 1865. Directori: fondator, Nicolae Simonide (v.), Toma Sergiade/Sergiescu (v.), Anton Oncescu (v.), Vasile Urzescu (v.), Alexandru Teodosiade (v.), Gheorghe M. Franțescu (v.). Diverse scrieri și referiri monografice. Valoroase atestări documentare. (I.M.D.).

ȘCOALA NORMALĂ DIN PITEȘTI (1919-1954). Instituție publică de învățământ preuniversitar, integrată sistemului național pentru pregătirea învățătorilor, stabilit după făurirea României Mari (1918). Anterior (1915-1916), secție specializată, Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș, clasa a V-a, aprobată de Ministerul Educației, București, solicitare insistentă: Toma Trifonescu (v.), Nicolae Brânzeu (v.), Grigore T. Coandă (v.), Ion I. Purcăreanu (v.), Honoriu Bănescu (v.). Unitate distinctă: 10 noiembrie 1919, locație provizorie, Școala Nr. 1 (1919-1920). Titulaturi succesive: Școala Normală de Băieți (1919-1933); Școala Normală de Învățătoare (1933-1948); Școala Pedagogică de Fete (1948-1954). Locație proprie: Complexul *Gheorghe Doja*, Pitești, edificat în 1922-1931, folosit, ulterior (1954-1962), de Școala Medie Mixtă Nr. 3 *Alexandru Odobescu*, astăzi, campus universitar. Directori cu activitate îndelungată: Ion N. Isbășanu, Radu Petre, Sevasta Stavarache, Elisabeta Stoica. **Scrieri monografice**: Ion M. Dinu (v.); Petre Popa (v.). Continuarea tradiției: Liceul/Colegiul

Alexandru Odobescu, Pitești. Numeroase atestări documentare. (D.I.G.).

ȘCOALA POPORULUI (1894~1898). Publicație periodică, apărută lunar la Mușătești, Argeș. Primul număr: 15 august 1894, subintitulat *Revistă educativă și enciclopedică*, ortografiere, *Șcôla poporului*. Director și proprietar, Alexandru Valescu (v.). Articole, analize, comentarii, informații pe teme didactice, literare, agricole, medicale, religioase. Colaboratori: Florian Becescu (v.), Constantin Dobrescu - Argeș (v.), Alexandru Mușatescu (v.), Constantin Rădulescu – Codin (v.). Texte din: George Coșbuc, Mihai Eminescu, Ștefan O. Iosif, Lev Nicolaevici Tolstoi. Imprimare: *Tipografia Societății pentru Cultura Țăranului*, Mușătești (1894-1895, 1897-1898); temporar, București (1895-1896) și Câmpulung, Muscel (1896-1897); *Tipografia Țăranul* (Alexandru Valescu și George Moisescu). Diverse implicări comunitare. (I.I.B.).

ȘCOALA POPULARĂ DE ARTE ȘI MESERII/ȘCOALA POPULARĂ DE ARTĂ, PITEȘTI (1958 ~). Instituție de învățământ public vocațional, oferte formative pentru copii, tineri, adulți. Domenii prioritare: muzică, pictură, teatru, coregrafie, folclor. Inițial, cursuri facultative (1955-1958), complementare preocupărilor artistice ale Palatului Culturii, Pitești, ulterior, activitate sistematizată distinctă. Locații: Palatul Culturii (1955/1958); Casa *Fostropol*/Muzeul Județean Argeș (1970~). Secții externe urbane: Câmpulung (1959~), coordonatori cunoscuți, Alexandru Donici, Gheorghe Paulian, Adrian Nicolae Radu (v.), Costești, Curtea de Argeș, Mioveni, Topoloveni, respectiv rurale: Albeștii de Muscel, Brăduleț, Corbi, Coșești, Dobrești, Rucăr, Valea Danului, Vlădești. Succese ale cadrelor didactice sau elevilor la spectacole, concursuri, festivaluri, expoziții, reuniuni tematice. Absolvenți pe scene reprezentative din România. Inițiative distincte (în colaborare): *Stagiune de operetă*

(1962~1972); *Dansul Florilor* (1984); *Sus pe Argeș, la izvoare* (1984, 2010); *Expoziția Națională de Arte Plastice* (1995); *Festivalul de pian* (2007); *Speranțe argeșene* (2008); *Tabăra de meșteșuguri* (2011). Expresii externe. Directori cunoscuți: Mircea Ștefănescu (v.), Dumitru Croitoru (v.), Ion Grecu (v.), Cornelia Voica (v.), Constantin Alexandrescu (v.), Vasile Rizeanu (v.), Gabriela Pendiuc (manager). Aniversări periodice (1969, 1980). Consemnări documentare: revista *Preludii* (editare proprie); *Scriere monografică* (2012), coordonator, Gabriela Pendiuc. Actuala denumire din 2010, locație înscrisă pe lista patrimoniului cultural național. Finanțator, Consiliul Județean Argeș. Implicări constante în viața *Cetății*. Importante atestări documentare. (S.C.N.).

ȘCOALA PRIMARĂ SUPERIOARĂ DE GOSPODĂRIE DIN TOPOLOVENI (1938-1948). Instituție profesională pentru fete, absolvente a patru clase primare, program de pregătire *trei ani*. Cursuri ambulante, în vacanțe. Patrimoniu complex (1936-1938): săli de clasă, internat, cantină, microfermă zootehnică, teren agricol/grădină, magazie, platformă de gunoi, alte anexe. Edificii integrate acțiunii privind transformarea *Târgului Cărcinov* în localitate model, inițiator, Ion Mihalache (v.), inaugurare oficială, 18 septembrie 1938. Director cu activitate relevantă: Georgeta Manolescu. Bază materială preluată de stat, acordată, succesiv, Gimnaziului Unic, Școlii Medii, Liceului din localitate. Suport documentar, volumele: Ion Mihalache, *Lucrările de la Topoloveni* (1939); Ion Boalcă, *File din istoria orașului Topoloveni* (1996). Diverse consemnări memoriale, pasaje monografice, alte relatări ale timpului. (I.M.D.).

ȘCOALA PROFESIONALĂ DE FETE, PITEȘTI (1897-1948). Instituție de învățământ special, pregătirea elevilor pentru activități gospodărești, comerciale,

industriale. Deschidere oficială, 6 septembrie 1897, primar, Ion N. Coculescu. Locații succesive: imobile particulare (1897-1899); casele *Teiuleanu*, donație, *Fondul Ion, Maria și Constantin Teiuleanu*, inițiativă, Maria Dumitriu Teiuleanu (v.), autentificare, Tribunalul Argeș, 1 noiembrie 1899, acceptată de Carol I (v.) și Consiliul Comunal, Pitești. Dezvoltare ulterioară, finanțator, Casa Școalelor, București, resurse asigurate prin valorificarea proprietăților oferite, *filantropic*, de familia amintită: 800 de pogoane/400 de hectare teren arabil și construcții aferente, moșia *Funia Domnească*, Teiu, Argeș; clădirile urbane, strada Târgu din Afară, Nr. 5-7, Pitești. După 1936, inclusiv clase liceale industriale. Spații preluate de stat, acordate: Școlii de Învățătoare, respectiv Școlii Nr. 5, Pitești (1948-1966); Liceului Economic (1966), astăzi, Grupul Școlar Tehnologic Economic *Maria Teiuleanu*. Prezență activă în viața *Cetății*. Importante atestări documentare. (I.M.D.).

ȘCOALA PUBLICĂ/NAȚIONALĂ DIN CURTEA DE ARGEȘ (1839-1864). Instituție de învățământ primar, *limba română*, organizată și finanțată, conform prevederilor **Regulamentului Organic** (1831), *pe seama comunei*, parteneriatul statului și localității urbane. Inițial, unități separate pentru băieți și fete, contopite în 1842. Printre cadrele didactice fondatoare: Samuel Ostaș (v.), Nicolae Popescu (1857). Clase succesive, trei ani de studiu, doi *dascăli/învățători*, metodă *lancasteriană*, bibliotecă, peste 100 de elevi, examene finale. Locații amenajate: casa din *Valea Târgului*; casele *Gavrilă Șendrulescu* (anterior, spital). Finanțare de stat după 1860, revenire la școli speciale, băieți și fete (1860). Reorganizare fundamentală legislativă (1864): durată, patru ani, frecvență obligatorie, manuale și obiecte specifice. Distinct, pentru Școala de Băieți (1864-1948): folosirea *Casei Villara* (1876-1909); eponimie (1886), *Carol I* (v.), edificiu propriu, inaugurare (30 august 1909), ministrul Spiru Haret. Clădire nouă, Școala de

Fete, unificare administrativă (1948). Astăzi, Școala Nr. 1 *Carol I*, zona centrală urbană. **Consemnări monografice** (1938), Dumitru Udrescu (v.). Alte valoroase atestări documentare. (M.G.R.).

ȘCOALA ROMÂNĂ DE AFACERI – FILIALA PITEȘTI (1992~). Așezământ specializat în formarea și perfecționarea, la nivel mediu ori superior, a persoanelor cu preocupări aferente economiei de piață, organizat prin Camera de Comerț și Industrie Argeș. Succesiv: **Facultatea de Științe Comerciale și Financiar-Bancare**, integrată rețelei învățământului particular din România (1992-1995); **cursuri postliceale** (funcționar bancar, asistent de gestiune, secretar-dactilograf-operator birotică, tehnoredactor, tehnician controlul calității produselor alimentare, agent comercial, asistent al managerului unității comerciale), recunoscute oficial (1995~); **module periodice pentru agenții economici** (marketing, management, contabilitate, finanțe, legislație), colaborări cu experți din Pitești sau București (1997~). Suport didactic asigurat prin: Liceul Economic *Maria Teiuleanu*; Grupul Școlar de Chimie *Costin D. Nenițescu*; Colegiul *Alexandru Odobescu*; Casa Științei și Tehnicii pentru Tineret/ *Tehnic Club*. Directori (succesiv): Ion Tache (economist); Valeriu Zuvelcatu (inginer); Șerban Crișcotă (inginer); Marian Pantazi (inginer). Documentare, Eugenia Rusănescu (economistă). Consemnări în volumul **Camera de Comerț și Industrie Argeș** (2000). Redefinirea profilului conform precizărilor Camerei de Comerț a României, prin **Registrul Asociațiilor și Fundațiilor**, Judecătoria Pitești (2002). Diverse implicări comunitare. (I.T.B.).

ȘCOALA SLOBODĂ OBȘTEASCĂ DE LA GOLEȘTI (1826-1830). Instituție publică, inițiată, pe cheltuielă proprie, de Constantin/Dinicu Golescu (v.), la moșia Goleștilor, Muscel, *considerată prima școală superioară mixtă rurală din Țara*

Românească. Predare, prioritar, în limba română, complementar, germană, greacă, latină, italiană. Acces pentru copiii tuturor categoriilor sociale, învățământ și manuale gratuite, metodă *lancasteriană*, aplicată, aici, de Ion Heliade Rădulescu, profesor în anul 1827. Profesor-director emblematic, Florian Aaron (v.). Activitate didactică inaugurală, 1 mai 1826, permanentizată până la moartea ctitorului amintit (5 noiembrie 1830). Redimensionare în 1850, mentor, Zoe/Zinca Goleșcu (v.). Examenе anuale succesive, stimularea conceptelor naționale, reprezentării artistice la Pitești (Argeș) și Câmpulung (Muscel), admiterea unor absolvenți în colegii din București sau Paris, remarcați, ulterior, ca militanți pentru modernizarea societății autohtone. Continuarea tradiției școlii rurale deschise la începutul secolului XIX, în Golești, de Radu N. Goleșcu – Banul (v.). Locație amenajată, astăzi, la Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, Argeș. Valoroase atestări documentare. (F.C.P.).

ȘCOALA SPORTIVĂ DE ELEVI DIN PITEȘTI (1957-1969). Entitate distinctă, integrată Școlii Medii/Liceului *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș, director fondator, Ion Vorovenci (v.). Inițial, două discipline specifice: *atletism* și *gimnastică* (1957-1958), ulterior (1965-1966), inclusiv *baschet* și *handbal*, coordonator, Constantin Luca (v.). Cadre didactice și antrenori cu activitate îndelungată: Corneliu Corciu (*handbal*); Gheorghe Dan (gimnastică), Adriana Tivig (*gimnastică*); Nicolae I. Ilie (atletism), Cornel Gheție (*handbal*); Elena Vorovenci (*gimnastică*). Succese importante în competiții județene, zonale, republicane, participări la selecțiile pentru loturile naționale, stabilirea unor recorduri individuale, comentarii de presă și monografice, alte aprecieri în domeniu. Numeroase atestări documentare. (C.M.V.).

ȘCOALA TEHNICĂ DE COOPERAȚIE, CURTEA DE ARGEȘ (1955-1961). Instituție didactică preuniversitară, specializată în pregătirea personalului pentru cooperarea de consum, subordonată forurilor centrale din București. Locație cunoscută (săli de clasă, laboratoare, cantină, internat), spații adiacente Fabricii de Confecții 6 *Martie/APACA*, destinate, temporar, Școlii Industriei Alimentare. Inițial (1955-1956), elevi proveniți din structuri desființate ale domeniului: Blaj (Alba), București, Corabia (Olt), Craiova (Dolj), Gherla (Cluj), Rădăuți (Suceava). Ulterior: cursuri complete, *patru ani*, accesibile, prioritar, argeșenilor; cicluri distincte, *doi ani*, deschise absolvenților unor licee; materii studiate intensiv (planificare, contabilitate, merceologie, organizare); profesori din Curtea de Argeș sau alte centre urbane; *module* pentru instruire practică. Directori (succesiv): Nicolae Macovei, Vasile Mihoc. Din 1961, unitate transferată la Slatina (Olt). Implicări în mai multe proiecte publice. Atestări documentare. (M.G.R.).

ȘENILĂ-VASILIU, Mariana C. (n. Câmpeni, Alba, 11 iunie 1944). Artist plastic, *tapiserie*, *pictură*, profesoară, publicistă. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1969*. Școala Medie/Liceul de Arte Plastice, Cluj (1962), Institutul de Arte Plastice *Ioan Andreescu*, Cluj-Napoca (1968). Căsătorită cu **George Vasiliu** (v.). Documentări specializate, țări occidentale. Activitate didactică permanentă, școli, licee, facultăți din Pitești (1969~2004). Expoziții personale sau de grup: București (1969), Pitești (1970~). Exprimări externe: Cuba (1968, 1970), Italia (1969), Argentina, Brazilia, Chile, Mexic, Spania, Venezuela (1970), Federația Rusă (1974), Germania (1974, 1977), Iordania, Siria (1975), Cehia, Slovacia (1978). Lucrări în muzee, instituții oficiale, ambasade, colecții particulare. Tapiserii tematice de mari dimensiuni. Distinct: *Voievodul Neagoe Basarab*, sediul Prefecturii Argeș (*Casa Albă*), Pitești. Numeroase acuarele, desene, crochiuri,

inspirate din mediul ambiental. Volume importante: *Drumuri, cărări, poteci* (1991); *Brâncuși, altcum* (2008). Colaborări, periodicele: *Argeș, Ateneu, Cafeneaua literară, Vatra* (critică de artă, note de călătorie, dezbateri teoretice). Premii pentru domeniile enunțate. Implicări constante în viața *Cetății* (simpozioane, conferințe, emisiuni *media*). Membră: Uniunea Artiștilor Plastici din România, fondatoare Filiala Pitești (1976); Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România (1990). Președinte fondator *Alianța Franceză*, Pitești (1990), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

ȘERB, Teodor (Secolul XX). Inginer, silvicultură, director. *Original din Muscel*. Studii liceale, Pitești, Argeș, universitare, Brașov. Documentări externe continentale. Activitate specializată, unități de producție și cercetare din Argeș - Muscel. Distinct: director, Inspectoratul/Direcția Silvică Argeș. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Contribuții la: extinderea suprafețelor plantate cu păduri în zona amintită; conservarea potențialului cinegetic autohton; diversificarea preocupărilor specifice ocoalelor, parchetelor, unităților productive forestiere. Implicări directe în: transferul (1962) către Clubul Copiilor/Casa Pionierilor, a unor clădiri și terenuri din strada *Trivale* (Pitești); amenajarea perdelelor de protecție aferente Memorialului de Război *Mateias*, Valea Mare-Pravăț (Câmpulung); stabilirea perimetrelor localităților urbane sau rurale din Argeș-Muscel. Aprecieri comunitare antume și postume. (I.D.P.).

ȘERBAN (A doua jumătate a secolului XVIII - Începutul secolului XIX). Zugrav, *artă sacră*, formator de talente. Activitate în domeniu, *școala* de pe Ulița Văii, Câmpulung Muscel (1822~), fondator, Gheorghe Badea (v.), Biserica Marina. Elevi cunoscuți: fiii săi, Radu (v.) și Ioan; Ion D. Negulici (v.). Lucrări distincte, parohii din Argeș-Muscel. Stimularea perfecționării picturii eclesiastice

de influență bizantină în etapa amintită. Diverse atestări documentare antume și postume. (S.C.N.).

ȘERBAN, Floarea (Drăganu, Argeș, 10 octombrie 1929 – Pitești, Argeș, 3 august 1995). Funcționar de stat, parlamentar. Responsabilități în Organizația Argeș a Partidului Muncitoresc/Comunist Român. Președinte, Comitetul Regional/Județean al Femeilor, membră, Consiliul Național, București. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Rucăr (1965-1969), reprezentând Frontul Democrației Populare. Dezbateri legislative, adunări cetățenești, inițiative sociale. Contribuții la evoluția vieții economice și culturale din Argeș - Muscel. Diverse aprecieri comunitare. (C.D.B.).

ȘERBAN, Gheorghe I. (n. Pitești, Argeș, 15 ianuarie 1958). Inginer, profesor universitar, *electronică*, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1977), Institutul Politehnic, București (1983). Stagiul: Marea Britanie (1994; 1995). Doctorat, *științe tehnice*, Brașov (1998). Activitate specializată: Întreprinderea pentru Întreținerea și Repararea Utilajului de Calcul, București (1983-1988); Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1988~), decan, Facultatea de Electronică și Electromecanică (2000-2004), prorector (2004-2012). Profesor din 2000, conducător de doctorat. Volume importante (în colaborare): *Spice. Un ghid pentru simularea circuitelor electronice* (1992); *Spice. Simularea circuitelor analogice. O nouă eră în inginerie* (1994); *Sisteme electronice programabile* (1997); *Modelare și aplicații bazate pe concepte fuzzy* (1997); *Microprocesoare* (1997). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior tehnic și a cercetării științifice în

Argeș - Muscel. Aprecieri publice. (I.A.B.).

ȘERBAN, Gheorghe M. (n. Grădiștea, Brăila, 14 august 1936). Medic primar, *chirurgie*, manager. *Stabilit în Argeș, din 1968*. Școala Medie, Râmnicu Sărat, Buzău (1960). Documentări externe. Activitate specializată: circumscripții sanitare din Suceava (1960-1962) și Botoșani (1962-1965); secundariat, *chirurgie generală*, Institutul Medico-Farmaceutic, București (1965-1968). Distinct: Spitalul Județean Argeș, Policlinica I (1968-1972); Secția Chirurgie I (1972-2003), șef secție (1982-2003). Colaborări ulterioare. Primariat în 1977. Președinte, Colegiul de Disciplină al Medicilor Argeș (1981-1989); coordonator, rețeaua *chirurgie* din Argeș-Muscel (1982-1989); pregătirea medicilor stagiați în domeniu. Numeroase operații cu grad sporit de dificultate. Studii, articole, referate, reuniuni tematice naționale. Membru activ, Uniunea Societăților de Științe Medicale din România, Filiala Pitești. Diverse implicări în viața Cetății. (C.G.C.).

ȘERBAN, Ion (Godeni, Muscel, 1922-Jilava, Ilfov, 29 august 1958). Lucrător industrial, electrician, Bazinul Carbonifer Muscel, militant politic, martir. Fiul unui membru marcant al Partidului Național Țărănesc, ucis de adversarii politici (1937). Opozant al colectivizării agriculturii (1949), fondator, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Capu Piscului*, Godeni (1952), împreună cu Ion Voican (v.). Urmărit de Securitate, capturat (1953), anchetat, torturat, încarcerat (1953-1958). Judecat, condamnat la moarte (5 iunie 1958), Tribunalul Militar, Regiunea II, București. Executat (29 august 1958), Penitenciarul Jilava. Sentințe drastice (5 iunie 1958): muncă silnică, pentru: 51 de colaboratori ai grupului (etape diferite); mama sa, Elena (șase ani), decedată în închisoare; sora lui, Maria, cinci ani; Gheorghe (rudă apropiată), 12 ani. Importante atestări documentare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

ȘERBAN-VOICAN. Grupare de rezistență anticomunistă, organizată în zona de nord a județelor Muscel și Argeș, confruntată, timp de aproape un deceniu, cu trupele de securitate din România. Existență documentară: Capu Piscului, Godeni, Muscel (1950-1957). Inițiatori: Șerban Ion (v.), Voican Ion (v.), Drăgoi Mihai. Peste 60 de membri activi și susținători, profesii diferite (mineri, agricultori, profesori, foști adepți ai ideologiei comunise). Confruntări cu trupele de securitate și miliție, răniți și morți de ambele părți. Arestări, anchete, procese, detenții politice, finalizate prin: condamnarea la moarte și executarea lui Șerban Ion; cinci decedați în timpul anchetelor și în penitenciare, respectiv Ion Onică Badea, Elena Șerban, Gheorghe Ion (v.), Gheorghe Miloiu (v.), Matei Filofteia; 51 de implicați în procese, condamnați la ani grei de detenție, locuitori ai satelor din zonă (Capu Piscului, Cotești, Godeni, Loturi, Schitu Golești, Cetățeni, Aninoasa, Vlădești), sau din orașele Câmpulung și Pitești. Studii, analize, comemorări, reuniuni naționale și internaționale după 1989. (I.I.P.).

ȘERBĂNESCU, Cristian T. (București, 14 aprilie 1902 – București, 28 august 1973). Actor, regizor, scenograf. Activitate permanentă la Pitești, Argeș (1949-1964), secțiile proză și marionete. Studii specializate, Conservatorul de Declamație, București (1923). Prestații scenice: campanii particulare din Capitală (1923~1949); Teatrul de Stat/*Alexandru Davila*, Pitești (1949-1964), șef, Secția de Păpuși (1950-1952). Rol de referință: *Ianke (Tache, Ianke și Cadâr*, Victor Ion Popa). Interpret, realizator de spectacole, butaforie, reprezentații pentru copii și tineret. Consemnări critice favorabile, implicări în viața publică, participări la diverse reuniuni tematice. Aprecieri comunitare antume și postume. (P.A.D.).

ȘERBĂNESCU, Gheorghe (n. Silișteni, Lunca Corbului, Argeș, 21 iulie 1933 - București, 14 noiembrie 1996).

Inginer, *mine și construcții hidroenergetice*, manager. Liceul de Băieți/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1952), Institutul de Mine, Petroșani, Hunedoara (1959). Activitate specializată: institute de cercetări (1959-1961); șef lot, *galeria de fugă*, Hidrocentrala de pe Argeș (1961-1966); șef șantier, Hidrocentrala de pe Lotru, Vâlcea, *trasee subterane* (1966-1976); șef colectiv proiectare, *lucrări în subteran* (1976-1986), șef, Compartimentul Protecția Muncii în Subteran (1986-1990). Trustul de Construcții Hidroenergetice, București. Distinct: director, Sucursala Cernavodă, Constanța, SC *Hidroconstrucția*, București (1990-1996), șantiere speciale, escavări subterane, aducțiuni, evacuări, perimetrul Centralei Nucleare Electrice. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.M.F.).

ȘERBĂNESCU, Ioan (1848-1909). Medic, *oftalmologie*, publicist. *Activitate la Pitești, Argeș* (1874~1889). Școala Națională de Medicină, București, Institutul Medical, Montpellier, Franța. Specialist, Secțiunea de Ambulanță Rurală Militară Argeș-Muscel. Recunoscut în domeniu. Volum important: *Dare de seamă asupra a 70 operațiuni de extracțiuni de cataractă și a 5 iridectomii (pupile artificiale) practicate cu succes...* (1886), Tipografia *Haralambie Rădulescu*, Pitești. Diverse atestări documentare. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

ȘERBĂNESCU, Ion (n. București, 31 octombrie 1932). Sportiv de performanță, radiotelegrafie, ofițer. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1957*. Școala de Ofițeri Transmisiuni, Sibiu (1951). Activitate specializată, unități militare din Buzău și Pitești (1951~1987). Numeroase concursuri naționale și internaționale în domeniu. Campion republican: *proba de viteză, alfabetul Morse* (1967); *regularitate și*

recepție (1969); *competiție pe echipe* (1970, 1971), împreună cu Ioan Kutu. Maestru al Sportului (1971), alte aprecieri publice. (L.V.M.).

ȘERBĂNESCU, Nicolae (? - Câmpulung, Muscel, 1878). Psalt, profesor, *muzică sacră*, dirijor. Studii specializate în domeniu. Activitate didactică, instituții laice sau eclesiastice din: Câmpulung (1839; 1854-1878); Slatina, Olt (1839-1854). Notificat, uneori, **Șerbănescu Kociu**. Pregătirea corurilor parohiale, școlilor de cântăreți, catedralelor urbane. Adaptări compoziționale, prelucrări, aranjamente vocale. Diverse atestări documentare antume și postume. (L.I.P.).

ȘERBĂNESCU, Nicolae Șt. (Bughea de Jos, Muscel, 8 august 1924 - Câmpulung, Argeș, 18 februarie 1987). Medic veterinar, manager. Liceul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1946), Facultatea de Medicină Veterinară, București (1952). Activitate profesională, comuna Rușețu, Brăila, medic de circumscripție veterinară (1952-1953), Întreprinderea *Prodaliment*, Turnu Severin, Mehedinți, inginer-șef (1953-1955), Complexul Agrozootehnic, Burdujeni, Suceava, director (1955-1961), Întreprinderea de Industrializarea Cărnii, Pitești, Argeș, director (1961-1983). Contribuții importante privind coordonarea investițiilor, organizarea proceselor tehnologice la Antrepozitul Frigorific, Abatorul Nou, Fabrica de Mezeluri, Pitești, funcționale începând cu deceniile șapte - opt ale secolului XX. (I.D.P.).

ȘERBĂNOIU, Ion Șt. (n. Vedea, Argeș, 1 martie 1950). Inginer, *construcții industriale*, profesor universitar. Liceul Teoretic, Vedea (1969), Institutul Politehnic *Gheorghe Asachi*, Iași (1975). Doctorat, *științe tehnice*, Iași (1989). Activitate specializată: Trustul de Construcții Industriale, Iași, Șantierele Vaslui (1975-1978), Iași (1978-1979);

Institutul/Universitatea Tehnică *Gheorghe Asachi*, Iași (1979~). Volume importante: ***Studiul și proiectarea procesului de construcție*** (1993); ***Organizarea proceselor de construcții*** (2003); ***Managementul resurselor umane în construcții*** (2007). Studii, articole, analize, rapoarte, contracte de cercetare/*granturi*, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru diverse foruri științifice autohtone, expert tehnic, consultant în domeniu. Aprecieri publice. (L.M.F.).

ȘERBĂNOIU, Margareta N. (n. Țițești, Muscel, 7 februarie 1942). Profesor, gradul I, *muzică*, dirijor. Școala Medie Nr. 3/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești, Argeș (1961), Conservatorul *Ciprian Porumbescu*, București (1965). Doctorat, *muzicologie*, București (2007). Activitate didactică permanentă, Liceul Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1965-1999), dirijor fondator, Grupul vocal *Sânziana*, alte instituții de învățământ din Argeș. Membră, formațiile corale: *Dumitru Georgescu-Kiriatic*, *Ars Nova*, *Casic Grup*, *Sindicatul Învățăământ*, Pitești. Adaptări compoziționale, prelucrări, aranjamente pentru soliști. Implicări constante în viața *Cetății*: festivaluri, concursuri, spectacole evocatoare, protocol oficial. Turnee externe: Bulgaria, Franța, Germania, Grecia, Ungaria. Colaborări, societăți corale interne și continentale. Studii, articole, cronici, comentarii, reuniuni pe diverse teme, interviuri, premii în domeniu. Aprecieri publice. (L.I.P.).

ȘETRARU, Nicolae N. (Dobrești, Muscel, 4 mai 1907 – Dobrești, Argeș, 6 martie 2001). Institutator gradul I, dirijor, *cor*, culegător de folclor. Școala Normală *Alexandru Odobescu*, Pitești, Argeș (1927). Institutul Pedagogic, Facultatea de Științe Naturale-Geografie, București (1959). Activitate didactică permanentă: Larga, Suci de Sus, Maramureș (1927-1928); Furești, Muscel (1929-1930); Dobrești (1930-1968). Director: Școala Dobrești (1947-1948);

Căminul Cultural *Preotul Ioan Dumitrăchescu* și *Alexandru Dobrescu*, Dobrești (1935-1948). Președinte fondator, Societatea Corală *Vraja*, Dobrești (1935-1948), dirijor (1935-1968), succese importante, concursuri naționale (1939, 1943), județene (1943), regionale (1943, 1957). Prelucrări în gen popular. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

ȘIPOSEANU, Ileana (n. Rucăr, Argeș, 22 iulie 1967). Solistă muzică ușoară. Căsătorită cu Dumitru Lupu (compozitor). Liceul Industrial, Rucăr (1985), Școala Populară de Artă, Pitești, Argeș (1985), *Clasa Cornelia Voica*, Universitatea *Hyperion*, București (1996). Activitate în domeniu, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1985-1990), *Fantasio/Compania de Teatru*, Constanța (1992). Colaborări cu alte instituții de spectacole din țară, turnee externe, emisiuni *media*. Discografie: *Cântece creștine* (1992); ***Ce mult te-am iubit*** (1996); ***Iubire trădată*** (2000); ***Cântece de iarnă*** (2003); ***Refrene de iubire*** (2004). Partituri cinematografice. Premii în domeniu. Consemnări critice favorabile. Aprecieri comunitare. (L.I.P.).

ȘIȘCĂ, Ion Gh. (n. Izvoru, Argeș, 20 august 1943). Inginer, *construcții feroviare*, manager, antreprenor. Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Argeș (1961), Institutul de Căi Ferate, București (1966). Activitate specializată: Trustul de Construcții-Argeș, Grupul de Șantier, Pitești (1966-1975), șef loto; antreprizele 2, București (1975-1983, șef șantier) și 4, București (1985-1987, director). Temporar: misiune externă, Libia (1983-1985, șef șantier); Inspecția de Stat în Construcții, Oficiul București (1987-1991, inspector general); contractant pentru Germania SC *Rom-Proiect SA*, București (1991-1992, șef șantier). Inițiative particulare: SC *Inter-Con SRL* (1992-1996); SC *Șișcă-Building SRL* (1996-1999); persoană fizică autorizată (1999). Contribuții la realizarea în Pitești a

edificiilor: Spitalul Județean Argeș (1973); zonele rezidențiale *Trivale* și *Găvana*; Complexul Comercial *Fortuna*; Hotelul *Muntenia II*. Preocupat de reducerea costurilor, diversificarea tehnologiilor performante, aplicarea experienței continentale în domeniu. Studii, analize, rapoarte, reuniuni interne și internaționale. Implicare în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (D.I.G.).

ȘOIMESCU, Ion (Secolul XIX). Proprietar imobiliar, parlamentar. Deputat de Argeș, ales la scrutinul din 1869. Dezbateri electorale, interpelări, propuneri legislative. Contribuții la diversificarea activităților economice, sociale, culturale sau administrative locale. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

ȘORCARU, Constantin A. (n. Bălți, Basarabia, 8 februarie 1943). Artist plastic, grafică și scenografie, proiectant, expoziții muzeale. *Domiciliat la Pitești, Argeș (1944–1966)*. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1960), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București, *Clasa Alexandru Brătășanu, Mihai Tofan* (1966). Stabilizat în Capitală (1966). Documentări externe, state din Europa. Activitate specializată permanentă: Întreprinderea/Societatea Comercială *Decorativa*, București (1967–2005). Contribuții deosebite la proiectarea și realizarea muzeelor naționale ale Capitalei (*Istorie, Literatură, Teatru, Muzică, Arte Plastice, Științe Naturale, Geologie*) și din Alba-Iulia, Arad, Baia Mare, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Deva, Focșani, Galați, Iași, Oradea, Sfântul Gheorghe, Slobozia, Suceava, Târgoviște, Timișoara, Vaslui. Distinct, în Argeș: expozițiile *Istorie și Ecologie*, Pitești; secțiile *Memorială și Etnografie*, Golești; interioare, *Memorialul de Război*, Mateiaș, Valea Mare – Pravăț; *Casa Memorială Liviu Rebreanu*, Valea Mare, Ștefănești. Colaborări, pavilioane românești, târguri internaționale (Franța, Italia, România,

Spania). Studii, articole, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni continentale. Implicări în realizarea unor demersuri inițiate de forurile administrative din zona Argeș - Muscel. Membru, diverse asociații în domeniile amintite. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. (G.G.R.).

ȘOVU, George S. (n. Țițești, Muscel, 30 ianuarie 1931). Profesor, gradul I, *limba și literatura română*, scriitor, manager, Școala Normală, Câmpulung Mușcel (1951), Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1955). Activitate specializată în Capitală: Agenția Română de Presă (1955-1961); liceele Nr. 39/*Dante Alighieri* (director) și *Gheorghe Lazăr* (1961-1974); Inspectoratul Școlar al Municipiului București (1974-1991). Consilier ministerial (1969-1992). Volume importante (proză): *Cadența generației* (1974); *Liliac alb în ianuarie* (1984); *Dimineața iubirii* (1987, 2003); *Liceenii* (1992, 1999); *Romanticii* (2003). Scenarist, filmele: *Declarație de dragoste, Liceenii, Extemporal la dirigenție, Liceenii rock'n roll, Liceenii în alertă*. Consemnări critice favorabile. Colaborări, revistele: *România literară, Contemporanul, Cinema, Gazeta învățământului, Pentru patrie*. Fondator, revista *Limba și literatura română*, București. Membru, Uniunea Scriitorilor din România. Asociația București (1980). Aprecieri publice. (I.M.D.).

ȘTEFAN (Secolul XVII). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, cărturar, traducător, editor. Originar din Costești, Argeș. Studii teologice, Școala Mănăstirii Cozia, Vâlcea, limbile slavonă, elenă, română. Episcop al Buzăului (1637-1648), mitropolitul Țării Românești, Târgoviște (Dâmbovița) și București (1648-1653; 1656-1668). Membru al Marelui Sfat Domnesc pe timpul voievodului Matei Basarab (v.), opozant al intrării călugărilor greci în mănăstiri, apropiat boierilor Cantacuzino. Transferarea *Scaunului* Mitropolitan din Târgoviște, la București. Tălmăcirea, pentru

prima oară în limba română, a rugăciunii **Crezul**. Tipografierea unor importante cărți bisericești: **Îndreptarea Legii/Pravila cea mare** (1642, limba română); **Pogribania preoților mireni** (1650, limba slavonă); **Târnosanie** (1652, limba română); **Mistirio** (1655, limbile română și slavonă). Înmormântat la Târgoviște. Nominalizări frecvente în istoria Bisericii Ortodoxe Române, alte aprecieri publice antume și postume. (**S.P.P.**).

ȘTEFAN CEL MARE (Secolul XV~). Comună din județul Argeș, pe râul Dâmbovic, satele: **Ștefan cel Mare**, Glavacioc. Suprafață: 34,3 km². Locuitori: 3500 (1971); 2487 (2008). Atestare documentară medievală: Glavacioc (1441). Biserici: Glavacioc (XIV); Ștefan cel Mare (1937); cruci de piatră, Glavacioc (1834, 1837). Monument al eroilor, Ștefan cel Mare (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948), bibliotecă publică (1959). Resurse naturale: zăcăminte de țiței. Banca populară *Buna Vestire*, Glavacioc (1926-1946), Cooperativa forestieră *Trei Stejari*, Glavacioc (1937-1945); Cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Asociații familiale (1991~). Areal cerealier, legumicol, zootehnic. Arhitectură specifică zonei de câmpie, la interferență cu județele Dâmbovița și Teleorman. Textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte, folclor literar, muzical, coregrafic. Târg tradițional: 25 martie (*Buna Vestire*). Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești (Argeș), Roșiori de Vede (Teleorman), Găești (Dâmbovița). **Scrieri monografice** (selectiv): Ion Mușțeanu (1933); Ilie Diaconescu; Filofteia Pally (1991); Ioan Trifu; Viorel Liviu Zămoianu (1999); Spiridon Cristocea, Dragoș Măndescu, Ionel Dobre (2012). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

ȘTEFAN, Dorel S. (Pitești, Argeș, 14 ianuarie 1940 – Pitești, Argeș, 1 februarie 2012). Profesor, *limba și literatura română*, manager, publicist. Școala Medie *Nicolae*

Bălcescu/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1957), Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești (1965). Universitatea din Craiova, Dolj (1980). Documentări externe. Activitate constantă în instituții de cultură din Pitești: arhivar, Clubul *Textila – Gară* (1957-1958); bibliotecar, Clubul Muncitoresc, Ștefănești, Argeș (1958-1962); director, Căminul Cultural Găvana, *Pitești-Nord* (1962-1965). Distinct, director: Casa Tineretului/Casa Elevilor și Studenților (1965-1976); Casa Sindicatelor (1976-1980); Palatul Culturii (1980-1990). Redactor, cotidianul **Argeșul liber/Argeșul** (1990-2000), colaborări ulterioare. Corespondent de presă, publicații din București, realizator *media*, emisiuni sportive, crainic, Stadionul *1 Mai/Nicolae Dobrin*, Pitești. Numeroase articole, reportaje, comentarii, analize, interviuri (semnate **Dorel Ștefănescu**). Redactor responsabil, culegerea literară **Anii devenirii noastre** (1983), creații ale membrilor cenaclului *Liviu Rebeanu*, Pitești. Inițiative durabile: stagioni permanente (teatru, muzică simfonică); serate de satiră; cinematecă; întâlniri colocviale; organizarea Cenaclului plastic *Ioan Andreescu*; revitalizarea festivalurilor - concurs *Darclée*, *Dumitru Georgescu-Kiriac*, *Poetul și Cetatea*. Contribuții directe la diversificarea preocupărilor spirituale din reședința Argeșului. Aprecieri comunitare antume și postume. (**C.C.C.**).

ȘTEFAN, Gheorghe I. (n. Hârtiești, Muscel, 14 iulie 1934). Inginer, *chimie industrială*, cercetător științific, manager. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Institutul Politehnic, București (1958). Activitate specializată: Întreprinderea *Colorom*, Codlea, Brașov (1958-1960); tehnolog, Combinatul de Celuloză și Hârtie, Zărnești, Brașov (1960-1972); inginer-șef, Combinatul de Lianți, Câmpulung (1972-1977). Distinct: fondator, Secția de Cercetare și Producție Auriferă *Mâzgana*, Hârtiești (1977-1995), integrată Combinatului de Metale Rare, Baia Mare. Invenții și inovații brevetate: dispozitive de lucru, aparte de

măsură și control, tehnici de evaluare și separare a aurului aluvionar. Volum important: *Pe urmele metalului rege* (2009). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice autohtone. Diminuarea treptată a dimensiunilor programului amintit după 1990, renunțare totală (1995). Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (M.M.B.).

ȘTEFAN, Ion C. (n. Arefu, Argeș, 18 martie 1940). Profesor, gradul I, *limba și literatura română*, scriitor, editor. Liceul/Colegiul *Vaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1961), Universitatea din București (1966). Activitate specializată: Școala Ghimpețeni, Olt (1964-1968); Oficiul pentru Expedierea Presei, București (1969-1974); Sectorul 3, București (1974-1980); Școala Mihăilești, Giurgiu (1980-1988); Școala Nr. 87, București (1988-1990); Liceul *Matei Basarab*, București (1990-2005). Volume importante (versuri): *Despărțirea de cuvinte* (1973); *Atât de densă clipa* (1978); *Vara patriei* (1986); *Iluzie cu nuferi* (1995); *Ceremonii solare* (2001). Numeroase pagini de proză. Studii, articole, comentarii, reuniuni tematice în domeniu. Colaborări constante, revistele: *România literară*, *Luceafărul*, *Contemporanul* (București); *Tribuna* (Cluj); *Argeș* (Pitești). Fondator, Editura *Arefana*, București (1997, în colaborare). Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Asociația București (2005). Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (I.M.D.).

ȘTEFAN, Ion I. (n. Topoloveni, Muscel, 17 iunie 1932). Profesor, gradul I, *limbi slave, limba și literatura română*, manager. Liceul *Dimitrie Cantemir*, București (1951), Institutul Maxim Gorki, București (1956), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1971). Activitate didactică permanentă în Argeș: Școala Priboeni (1956-1957); Școala Topoloveni (1957-1959); Școala Medie/Liceul Topoloveni (1959-1994), director adjunct (1959-1973), director (1973-1982). Gradul I (1977). Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale.

Contribuții distincte la: înființarea, organizarea și evoluția învățământului liceal din Topoloveni; obținerea unor succese olimpice cu elevii; transformarea localității în centru urban; diversificarea preocupărilor culturale, artistice, sportive. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse asociații științifice în domeniu, alte aprecieri publice. (M.G.R.).

ȘTEFAN, Marcela (n. Curtea de Argeș, 16 noiembrie 1957). Inginer agronom, cadru didactic universitar, publicist. Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1984). Doctorat, *științe agricole*, București (1999). Activitate în domeniu: Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului, Academia de Studii Economice, București. Volume importante: *Agrofitotehnie comparată* (2003); *Economia grâului* (2003); *Zootehnie comparată* (2004); *Ingineria ecosistemelor agricole* (2005); *Sisteme agricole comparate* (2009). Studii, articole, proiecte *granturi/contracte* de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale autohtone, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ȘTEFAN/ȘTEFĂNESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Curtea de Argeș, cunoscută prin pseudonimul *Goangă*. Proprietari rurali și urbani, mici întreprinzători, înalți funcționari de stat, cadre didactice, publiciști, filantropi. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Curtea de Argeș, Cluj, București, localități apropiate. Casă renumită, *stil medieval*, zona centrală Curtea de Argeș, restaurată (1840-1850; 1885-1890), reparată capital (1920-1925), preluată de stat (1950), multă vreme, sediul pentru Biblioteca Orășenească. Reper înscris pe *Lista Monumentelor Istorice și de Artă din Județul Argeș*. Mai cunoscuți: **Ion Ștefan/Ștefănescu**, domiciliat, Curtea de Argeș, apicultor, pseudonim *Goangă*, căsătorit cu Maria, patru copii: **Florian I. Ș.-G.** (v.); **Verona I. Ș.-G.**; **Gheorghe I. Ș.-G.**;

Mihai/Mișu I. Ș.-G. (v.); **Petre Gh. I. Ș.-G.** (v.). Implicări constante în viața *Cetății*. Consemnări monografice, atestări documentare, alte aprecieri publice. (F.C.P.).

ȘTEFĂNESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Câmpulung Muscel. Proprietari urbani și rurali, demnitari medievali, înalți funcționari de stat, medici, donatori comunitari. Mai cunoscuți: **Nicolae Șt.**, slujitor al Curții Domnești de la București, *treți logofăt* (1829), *județ* al orașului Câmpulung; **Theodor Șt.** (1842-1909), profesor *contabilitate*, director, Școala de Comerț, București, secretar general, Ministerul Instrucțiunii Publice; viceguvernator (1880-1909), Banca Națională a României; imobile și păduri, Câmpulung (1900); **Nicolae Th. Șt.**, stabilit definitiv la Câmpulung (1944); colecționar, fotografii, peste 700 de imagini și texte, intitulate *Prin Câmpulung și muscelele lui*, cinci albume, donate Academiei Române, București (1946; 2012); **Sache I. Șt.** (v.); **Gheorghe/Gică Șt.** (v.). Valoroase atestări documentare. Eponimii: parc și vilă, Câmpulung. Aprecieri comunitare. Conexiuni cu alte familii importante din Argeș-Muscel. (M.M.B.).

ȘTEFĂNESCU, Alexandru (Roșiori de Vede, Teleorman, 1911-?). Profesor, gradul I, *științe naturale*, instrumentist, *vioară*, muzică de cameră. Domiciliu tradițional, Pitești, Argeș. Studii liceale și universitare în Capitală. Combatant, Al Doilea Război Mondial (1941-1945). Activitate didactică la Pitești: Liceul Comercial/Colegiul Economic (*biologie, chimie*); Liceul Mixt/Colegiul *Alexandru Odobescu* (*biologie*); Liceul de Fete *Mihail și Sevastița Vasilescu*/Colegiul *Zinca Golescu* (*biologie*). Complementar, preocupări artistice: *cvartetul* condus de Constantin Albu (v.); orchestra semisimfonică, operete, grupuri camerale, Palatul Culturii, Pitești; creații picturale (*acuarelă, ulei, crochiuri*), semnate *Drin*, colecționar în domeniu. Implicări

constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (I.M.D.).

ȘTEFĂNESCU, Constantin I. (Roșiori de Vede, Teleorman, 19 septembrie 1906 - Aiud, Alba, 31 decembrie 1950). Profesor, militant politic. *Domiciliat în Argeș, până în 1948*. Activitate didactică, Școala de Meserii, Șuici, Argeș. Component al Grupului de rezistență armată anticomunistă *Valea Topologului* (1948), inițiator, Dumitru Apostol (v.). Urmărit de Securitate, arestat (iulie 1948), cercetat, judecat, Tribunalul Militar, Craiova (Dolj). Condamnat, 20 de ani muncă silnică, penitenciarul Aiud, execuții parțial. Deces premeditat, diverse variante. Redeschiderea dosarului, la cererea soției sale, Niculina, Judecătoria Curtea de Argeș (10 septembrie 1976), confirmarea morții în detenție, la Aiud. Importante atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

ȘTEFĂNESCU, Constantin V. (Curtea de Argeș, 5 aprilie 1879-?). Mare proprietar funciar, jurist, publicist. Studii liceale în Capitală (1899), Facultatea de Drept, București (1903). Inspector comunal pentru județul Argeș (1904-1907). Avocat, Baroul Argeș (1904). Apărarea intereselor unor persoane și familii din arealul Curtea de Argeș. Oratorie, recunoscut în domeniu. Membru marcant, Partidul Conservator. Întinse suprafețe de teren arabil, livezi, păduri, izlaz în Argeș-Muscel. Volum important: *Asociațiunile profesionale*. Articole, comentarii, analize pe diverse teme legislative. Implicări comunitare. Consemnate în *Albumul Corpului Avocaților din România* (1911). Aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

ȘTEFĂNESCU, Elena L. (n. Priboieni, Argeș, 14 mai 1951). Inginer agronom, cercetător științific, publicistă. Studii liceale în Pitești (1970), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1979). Doctorat, *științe agricole*, București (2000). Activitate

specializată: profesoară, Școala Generală Fărcășeni, Strunga, Iași (1970-1971); laborantă, Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Legumicultură și Floricultură, Vidra, Ilfov (1971-1975); șefă de fermă, cooperativele agricole de producție Ciocănești Sârbi (1979-1981) și Ciocănești Unirea (1981-1983), Călărași, respectiv Beleți-Negrești, Argeș (1983-1986). Distinct: șef colectiv, Laboratorul de Genetică și Ameliorarea Plantelor, Institutul de Cercetare și Producție pentru Legumicultură și Floricultură, Vidra, Ilfov (1986-2010), colaborări cu municipalitatea Pitești în perioadele organizării *Simfoniei Lalelelor*. Numeroase studii, comunicări, articole, proiecte, *granturi/contracte* de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Omologarea a cinci noi soiuri de legume: *Ștefan* (mărar, 2002), *Liana*, *Irina*, *Niela* (lobodă, 2003), *Doinița* (varză de toamnă, 2010). Inspector aprobator de stat pentru loturi semincere și material săditor (1986-1994). Membră, Societatea Română a Horticultorilor, Filiala București, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ȘTEFĂNESCU, Emil C. (Sinești, Olt, 18 iunie 1922 – Pitești, Argeș, 13 aprilie 1979). Medic primar, *igienă - sănătate publică*, manager. *Stabilit, definitiv, la Pitești, din 1953*. Institutul Sanitar Militar, București (1941), Facultatea de Medicină și Farmacie, București (1947). Documentări externe. Activitate permanentă în domeniu: Circumscripția sanitară Șelari - Comănița, Olt (1947-1949); șef, Secția Sanitară, Plasa, Slatina, Olt (1949-1950); medic-șef, Inspectoratele Sanitare de Stat/*Sanepid*, Alexandria, Teleorman (1950-1953); Pitești (1953-1955). Distinct: șef, Secția Sanitară și Prevederi Sociale, Regiunea Pitești (1955-1968); director, Direcția Sanitară a Județului Argeș (1968-1974); Secția contagioase adulți, Spitalul Județean Argeș (1974-1979). Primariat, *igiiena muncii*, București (1959). Contribuții directe la: organizarea postbelică a rețelei sanitare din Olt, Teleorman, Argeș;

edificarea Spitalului Județean Argeș (1973); încadrarea instituțiilor urbane și rurale de profil cu personal specializat. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri științifice sau obștești implicări constante în viața Cetății. Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

ȘTEFĂNESCU, Florian I. (Curtea de Argeș, 5 aprilie 1881 - București, 26 martie 1958). Membru corespondent al Academiei Române (28 mai 1937), repus în drepturi, membru corespondent (3 iulie 1990). Psiholog, manager, profesor universitar. Cunoscut prin pseudonimul *Goangă*. Frate cu **Mihai I. Șt.** (v.). Liceul *Sfântul Sava*, București (1889), Facultățile de Drept, Litere și Filosofie, București (1904), specializare, Germania. Doctorat, *psihologie*, Leipzig, Germania (1911). Activitate didactică, Liceul *Vasile Alecsandri*, Galați (1906-1920), universitățile din Cluj (1919-1940, rector 1932-1940) și București (1940-1958). Subsecretar de stat, Ministerul Instrucțiunii Publice (1936-1937). Fondator, Laboratorul de Psihologie din Cluj (1921), Institutul Român de Psihologie Experimentală Comparată și Aplicată (1922), Editura Institutului (1929), Societatea Națională de Psihologie (1931), Revista *Psihologie teoretică și aplicată* (1938-1949), sistemul de psihologie din ministere, oficiile de orientare profesională. Volume importante: *Selețiunea capacităților și orientarea profesională* (1929), *Instabilitatea emotivă* (1936), *Adaptarea socială* (1938), *Educația copiilor inferior și superior dotați* (1939), *Măsurarea inteligenței* (1940). Ctitor, la Cluj, Casa Universitarilor, dezvoltarea Grădinii Botanice, înființarea de clinici și cămine studentești, inaugurarea sistemului *Extensiune universitară*, de pregătire și educație civică. Supraviețuitor, grav rănit în urma unui atentat legionar (28 noiembrie 1938). Contribuții deosebit de importante la fundamentarea psihologiei contemporane românești, integrarea acestor preocupări în

sistemul european, exprimarea receptivității față de proiectele oficialităților din Argeș-Muscel. Valoroase recunoașteri publice antume și postume. (S.D.V.).

ȘTEFĂNESCU, Gabriel N. (n. Mățău, Mioarele, Muscel, 24 ianuarie 1942). Arhitect. Școala Medie/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1960), Școala Postliceală de Arhitectură, București (1963), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1969). Documentări externe, Bulgaria (1979). Activitate specializată permanentă: Trustul de Construcții Argeș, Șantierul Câmpulung (1970-1971); Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1971-2011, șef proiect, șef colectiv); atelier individual de arhitectură (2011~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: **Școala Nr. 3 Ion Pillat**, Pitești (1975); **Liceul/Grupul Școlar de Chimie Industrială Costin D. Nenițescu**, Pitești (1978); **Centrul de Perfecționare Apele Române**, Voina, Lerești, Argeș (1996; 2012); blocurile înalte cu spații comerciale la parter, bulevardele *Nicolae Bălcescu* (D2-D6) și *Republicii* (D6a+b), Pitești (soluții unicat, în colaborare). Distinct: reabilitarea monumentelor de arhitectură: Judecătoria Câmpulung (1994); Tribunalul Argeș, astăzi, Curtea de Apel, Pitești (2012). Membru: Uniunea Arhitecților din România, Filiala Argeș (1972); Ordinul Arhitecților din România, Filiala Pitești (2003, cofondator); Registrul Urbaniștilor din România, București (2006). Premii speciale în domeniu (1983; 1984). Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte aprecieri comunitare. (A.H.M.).

ȘTEFĂNESCU, Gheorghe (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar urban și rural, jurist, parlamentar, filantrop. Studii liceale și superioare în Capitală. Notificat, frecvent, **Gică/George Șt.** Suprafețe de teren, imobile, cabinet individual, alte bunuri cu valoare deosebită, București, Câmpulung (Muscel) și localități apropiate, preluate de stat după

1945. Avocat, Baroul Muscel, recunoscut în domeniu, apărarea intereselor unor importante familii din România. Senator în perioada interbelică, reprezentând Partidul Național Liberal. Membru corespondent al Camerei de Comerț și Industrie Argeș (1929). Acțiuni caritabile: rezidirea Bisericii *Flămânda*, Câmpulung (1939-1940), în memoria fiicei sale, Margareta, planuri, arhitectul George Matei Cantacuzino; finanțarea cercetărilor științifice pentru combaterea cancerului, venerarea numelui soției sale, Lilly; donații pentru biblioteca Liceului de Fete, din localitate. Eponimie: *Casa Ștefănescu*, Câmpulung, edificiu tradițional (secolul XVIII), monument istoric, reabilitat (1928-1930), proiecte, Dimitrie Ionescu-Berechet (v.), donată Academiei Române, autentificare, Tribunalul Județului Muscel (19 septembrie 1942), astăzi, Muzeul Municipal, Secția Etnografie și Artă Populară *Lilly, Margareta și Gică Ștefănescu*. Alte implicări în viața *Cetății*. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (M.M.B.).

ȘTEFĂNESCU, Ion N. (Sfârșitul secolului al XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Corbeni, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin **Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945**, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

ȘTEFĂNESCU, Ion (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban, editor, ziarist. *Domiciliu și activitate la Câmpulung, Muscel*. Prim-redactor, revista **Glăsuț țării**, Câmpulung (1921-1924); director-proprietar, ziarul *Vremea nouă*, Câmpulung (1926). Cunoscut prin semnătura *Ion Ștefănescu - Gruiu*. Articole, reportaje, comentarii, analize, note, informații, răspunsuri la întrebări, dialog

cetățenesc, portrete și cronici literare. Implicări în viața Cetății. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.B.).

ȘTEFĂNESCU, Lilica D. (n. Galați, 13 mai 1943). Arhitectă, funcționar de stat. *Stabilită în Argeș, din 1972*. Școala Medie/Colegiul *Mihail Kogălniceanu*, Galați (1961), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1967). Căsătorită cu **Gabriel N. Ș.** (v.). Documentări externe, Lituania (1986). Activitate specializată: Institutul de Proiectare, Galați (1967-1972); Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1972-1993); Primăria Municipiului Pitești, director, Direcția de Urbanism și Amenajarea Teritoriului (1993-1997); atelier individual de arhitectură (1997~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: *detalii de sistematizare, zona industrială, Focșani (Vrancea) și Gara Centrală, Galați* (1971); blocurile înalte cu spații comerciale la parter, bulevardele *Petrochimicștilor (A-C) și Ion C. Brătianu (A8-A10)*, Pitești (1981-1982, soluții unicat, în colaborare); **Căminul-Spital Cronici**, Pitești; schițe de sistematizare Câmpulung și Curtea de Argeș, ori localități rurale apropiate. Preocupări privind încadrarea urbanistică a monumentelor istorice. Membră: Uniunea Arhitecților din România, filialele Galați (1968-1972) și Argeș (1972); Ordinul Arhitecților din România, Filiala Pitești (2003). Premii în domeniu (1971, 1983, 1984), alte aprecieri publice. (A.H.M.).

ȘTEFĂNESCU, Mihai I. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban și rural, înalt funcționar public, donator comunitar. *Domiciliu și activitate la Curtea de Argeș*. Cunoscut prin pseudonimul **Goangă**. Notificat, frecvent, **Mișu I. Șt.** Frate cu **Florian I. Șt.** (v.). Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Curtea de Argeș și localități apropiate. Primar al orașului Curtea de Argeș (1934-1937). Realizări ale etapei:

obținerea statutului oficial de stațiune balneo-climaterică (1934); finalizarea lucrărilor de pavare cu piatră cubică a Bulevardului *Carol I* (1934); edificarea Bisericii *Sfântul Gheorghe* (1934-1937), devenită custode pentru obiectele de cult și clopotul mare de la Biserica Domnească *Sfântul Nicolae*, intrată în conservare (Hotărârea Comisiunii Monumentelor Istorice, București, 2 martie 1936); amenajarea Cimitirului Eroilor, lângă Biserica *Bolnița* (1936); ridicarea Monumentului Eroilor din Primul Război Mondial (1937; extinderea rețelelor de gospodărie urbană (apă, canalizare). Distinct: înființarea Asociației Patriotice de Întreținere a Orașului (27 decembrie 1934). Consemnat în **Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș** (1936), alte atestări documentare. Aprecieri comunitare antume și postume. (N.I.M.).

ȘTEFĂNESCU, Mircea N. (Secolul XX). Învățător, manager, om de cultură. *Domiciliu tradițional la Pitești, Argeș*. Școala Normală de Băieți, Pitești. Activitate didactică (*desen, caligrafie, muzică*): Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1948-1951); Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1958-1959). Director fondator: Biblioteca Regională Argeș (1955-1956); Școala Populară de Artă, Pitești (1956-1962). Instrumentist, *vioară*, muzică simfonică, orchestre de cameră, operetă, grupuri camerale. Contribuții directe la redimensionarea vieții spirituale a zonei Argeș-Muscel pentru etapele amintite. Implicări constante în viața *Cetății*. Nominalizări monografice, alte aprecieri comunitare antume și postume. (I.M.D.).

ȘTEFĂNESCU, Nicolae (1800 - ?). Mare proprietar urban și rural, slujitor al Curții Domnești de la București, funcționar al statului. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Președinte, Sfatul orașului Câmpulung/primar

(1828-1829). Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier treti logofăt*, slugi, robi țigani. Diverse consemnări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

ȘTEFĂNESCU, Nicolae (Vulturești, Muscel, 1880-?). Proprietar urban și rural, jurist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1898), Facultatea de Drept, București (1903). Activitate specializată, instituții administrative din Muscel (1903-1908). Avocat, Baroul Ilfov, București (1908). Apărarea intereselor unor persoane importante și familii din Capitală. Oratorie, recunoscut în domeniu. Studii, articole, analize, comentarii pe diverse teme legislative. Contribuții la finalizarea unor proiecte lansate de oficialitățile timpului din Muscel. Consemnat în *Albumul Corpului Avocaților din România* (1911). Aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

ȘTEFĂNESCU, Paul (n. Rucăr, Muscel, 11 iulie 1924). Arhitect, peisagist. Liceul *Sfântul Sava*, București (1942), Facultatea de Arhitectură, București (1949). Activitate specializată în Capitală: șef șantier, Uniunea Tineretului Muncitor (1949-1953); Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare (1953-1958); Institutul de Proiectări, Construcții și Materiale de Construcții din Ministerul Economiei Forestiere (1958-1984). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: Complexul Școlar al Tineretului, Otopeni, Ilfov; zona centrală urbană, Onești, Bacău (sistematizare verticală); Fabrica de Materiale pentru Construcții, Iași (în colaborare); spații rezidențiale, București. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Consemnări memoriale, interviuri. Aprecieri publice. (A.I.M.).

ȘTEFĂNESCU, Petre Gh. (Brăila, 13 martie 1902 - ?). Artist liric, *bariton*, muzică de operă, cadru didactic universitar. *Integrat spiritualității acestui areal prin: familie*

*tradițională, pseudonim Goangă, Curtea de Argeș; proprietăți la Ștefănești (Muscel); colaborări cu instituții culturale din Pitești (Argeș). Studii liceale și superioare în Capitală. Specializare, Conservatorul din Paris, Franța, Clasa Félia Litvinia. Activitate în domeniu: Teatrul de Operă și Balet, București; Théâtre de la Monnaie, Bruxelles, Belgia; Conservatorul Ciprian Porumbescu, București. Roluri de referință, personaje celebre din creațiile compozitorilor: Georges Bizet (*Carmen*); Charles Gounod (*Mefisto; Faust*); Ruggiero Leoncavallo (*Paiate*); Giuseppe Verdi (*Falstaff; Rigoletto*); Richard Wagner (*Maeștri cântăreți din Nürnberg; Walkiriade*). Numeroase turnee continentale. Consemnări critice favorabile. Artist al Poporului, laureat al Premiului de Stat, alte importante aprecieri publice antume și postume. (L.I.P.).*

ȘTEFĂNESCU, Sache I. (Câmpulung, Muscel, 7 iulie 1845 – București, 1919). Medic, proprietar urban. Școala Națională de Medicină, București (1867). Stagiul: Franța (1867-1870). Doctorat, *științe medicale*, Strasbourg, Franța (1870). Participant la: Războiul Franco-Prusian, voluntar, Ambulanța V Internațională (1870-1871); proclamarea Comunei din Paris (18 martie 1871). Activitate specializată în București: unități militare (1871-1874); Azilul *Elena Doamna* (1874-1877); Spitalul Orășenesc (1881-1919). Combatant, Războiul pentru Independența României (1877-1878), șef Serviciul Ambulanță. Fondator, Crucea Roșie din România (1876), vicepreședinte, reprezentant oficial, Conferința Internațională de la Geneva, Elveția (1906). Implicări constante în realizarea unor proiecte comunitare la Câmpulung. Distinct: organizarea de tabere pentru orfani, Stațiunea balneo-climaterică Bughea de Sus; redimensionarea Parcului *Ștefănescu*, preluat de Primăria Câmpulung (1929); aplicarea unor tratamente gratuite. Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

ȘTEFĂNESCU, Vasile (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Jurist. Studii liceale, Pitești, Argeș, universitare, București. Activitate specializată în magistratură. Distinct: prim-președinte, Tribunalul Argeș. Împuternicit al statului (1923), privind aplicarea prevederilor *Legii pentru definitivarea reformei agrare din 17 iulie 1921* și rezolvarea litigiilor ulterioare, specifice zonei de sud a județului Argeș. Dezbateri, analize, rapoarte, informații, reuniuni judecătorești, decizii adecvate. Implicări constante în realizarea proiectelor lansate de Guvern, Prefectură, Primărie, în profil teritorial. Surse arhivistice, alte atestări documentare. Nominalizări *monografice*, aprecieri publice antume și postume. (**I.F.B.**).

ȘTEFĂNEȘTI (Secolul XVI~). Oraș din județul Argeș (2004), pe râurile Doamnei și Argeș, anterior, comună tradițională a Muscelului (până în 1950). Așezare suburbană municipiului Pitești, Argeș (1968-1990). În componență (2006): **Ștefănești**, Enculești, Golești, Izvorani, Ștefăneștii Noi, Valea Mare-Podgoria, Viișoara, Zăvoi. Suprafață: 56, 7 km². Locuitori: 13 200 (1971); 13 670 (2008). Atestare documentară medievală: Ștefănești (1452); Golești (1452). Vestigii arheologice prefeudale. Schituri: Valea Mare din Mijloc (XVI); Gura Văii Mari, Fundul Văii Mari, Valea Popii/Valea Mare (XVII). Biserici: Ștefănești-Vale (1627); Golești (1646, 1814); Valea Mare-Podgoria (1685, 1786); Enculești (XVIII, 1961); Ștefănești-Târgul Dealului (1784); Capela Brătienilor (1898; necropolă, 1911); cruci de piatră (1597~1848). Monumente ale eroilor: Valea Mare-Podgoria (1916-1918); Enculești (1916-1918, 1941-1945); Ștefănești (1916-1918, 1941-1945). Instituții de învățământ: Golești (1826); Școala Profesională Mecanică, Ștefănești (1953); Liceul Industrial, Ștefănești (1956); cămin cultural (1930); bibliotecă publică (1948); Agenția Băncii Naționale Române, Sucursala Câmpulung Muscel (1906). Conacul Goleștilor (1640); pivnițele brâncovenești

(1688, ruinate); Vila *Florica* (1912-1915), astăzi, Centrul Cultural *Brătianu*; Stațiunea de Cercetări Zootehnice *Florica* (1926-1948); Stațiunea de Cercetări Horti-Viticole (1959~); Muzeul Viticulturii și Pomiculturii - Golești (1939/1966); Casa Memorială *Liviu Rebreanu*, Valea Mare – Podgoria (1969-2008); Complexul de Vinificație (1969~). Baze sportive. Proprietăți particulare: personalități importante din București, Pitești, Câmpulung. Bănci populare: *Golești* (1902-1944); *Progresul*, Ștefănești (1903-1946). Cooperativa de Aprovizionare și Desfacere *Regele Ferdinand*, Ștefănești (1930-1948); cooperativa agricolă de producție, Ștefănești (1950-1989); asociație de producție industrială intercooperatistă, Valea Mare-Podgoria (1971-1990). Baraj, lac de acumulare, hidrocentrală (8 MW), Golești, integrate sistemului *Argeșul Mare*; Întreprinderea de Motoare Electrice/SC *Ana IMEP*, integrată economiei municipiului Pitești (1967~). Parc voltaic (2014). Antrepozite, cartiere rezidențiale, locuri de agrement, liceu, spital, poliție, judecătorie, piață comercială. Areal cerealier, viticol, legumicol, forestier, zootehnic. Arhitectură specifică interferențelor colinare și de câmpie, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism local, zonal, național. Trasee rutiere spre: București, Pitești, Câmpulung, Mioveni. Stația Ștefănești, linia ferată Golești - Câmpulung. Publicație proprie: *Buletin informativ*, editat în Pitești. Numeroase consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

ȘTEFU, Iosif I. (Vaideeni, Vâlcea, 10 iunie 1945). Inginer mecanic, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1968*. Școala Medie Nr. 2, Râmnicu Vâlcea (1963), Institutul Politehnic, București (1968). Documentări externe. Activitate permanentă, Întreprinderea de Stofe *Argeșana*, Pitești: tehnolog (1986-1969); metrolog (1969-1971); coordonator, reparații uzuale (1971-1974); șef, Secția Mecano-Energetică (1974-1993). Distinct: director general SC *Argeșana SA*,

Pitești (1993-2001); manager (2001-2008). Contribuții directe la: asigurarea funcționării utilajelor pentru atingerea parametrilor proiectați: gospodărirea resurselor programate; adaptarea spațiilor productive la schimbarea profilului fabricației după 2001; privatizarea unității în favoarea investitorilor *Dräxlmaier* (Germania); reconversia profesională a salariaților. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Diverse aprecieri publice. (I.D.P.).

ȘTEFU, Paraschiva Gh. (Pitești, Argeș, 1814 – Pitești, Argeș, 6 martie 1869). Proprietar urban, donator comunitar. Terenuri, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Clauză testamentară importantă, autentificare juridică, Tribunalul Argeș (*Nr. 15, din 1869*): donarea sumei de 200 galbeni austrieci pentru înființarea Bibliotecii Publice *Ștefu*, în Pitești. Executor, Ștefan George Ștefu (moștenitor), 20 februarie 1870. Decizie administrativă, finalizată, parțial, de Consiliul Comunal, Pitești (26 iunie 1880), primar, Nicolae Coculescu (v.), intermediar, librarul Iancu Raicoviceanu (v.). Nominalizări în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Aprecieri comunitare antume și postume. (C.C.C.).

ȘTEMPEL, Leonhardt (1885 – Pitești, Argeș, 1964). Proprietar urban și rural, mic întreprinzător, donator comunitar. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești sau localități apropiate. Studii în București. Membru marcant, gruparea catolică din reședința Argeșului. Patron fondator, Fabrica de Mezeluri și Salamuri, Pitești (strada *Constantin Brâncoveanu*), magazin propriu, zona centrală, activitate permanentă (1909-1948), intrate sub incidența *legislației naționalizării* (1948-1950). Preocupări agreate de Primărie, Prefectură, Camera de Comerț și Industrie Argeș. Adaptare la rigorile economiei *etatiste*, șef sector, Întreprinderea Agricolă de Stat, Ștefănești, Argeș (1959-1960). Contribuții

financiare pentru dotarea teatrului din localitate. Nominalizat în *anualele generale* (1925, 1936) și în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Aprecieri publice antume și postume. (I.D.P.).

ȘTIRBEI, Gheorghe Fl. (n. Golești, Vâlcea, 22 septembrie 1947). Inginer mecanic, manager. *Domiciliu și activitate în Argeș (1971-1986)*. Frate cu **Elena Heroiu** (v.). Liceul *Nicolae Bălcescu*, Râmnicu Vâlcea (1966), Institutul Politehnic, Iași (1971). Doctorat, *științe tehnice*, New York (2009). Stagiul în Statele Unite ale Americii (1979; 1992). Activitate specializată: Trustul Stațiunilor pentru Mecanizarea Agriculturii, Pitești, Argeș (1971-1973); șef sector, Întreprinderea Agricolă de Stat, Leordeni, Argeș (1973-1980); inginer șef, director, Stațiunea pentru Mecanizarea Agriculturii, Căteasca, Argeș (1980-1986); consultant, Algeria (1986-1988). Stabilizat în Statele Unite ale Americii (1989), supervisor, Aeroportul Internațional *John Fitzgerald Kennedy*, New York (1989~). Studii, analize, rapoarte, norme metodologice, reuniuni tematice. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ȘTIRBU, Ștefan Roman C. (Palanca, Cetatea Albă, Basarabia, 10 mai 1926- Pitești, Argeș, 14 mai 2008). Stabilizat în Argeș din 1933. Medic primar, *ORL*, manager. Liceul Militar, Craiova, Dolj (1944). Facultatea de Medicină, București (1950). Documentări externe. Activitate permanentă la Pitești: Școala Profesională Nr. 2 (1950-1952); Spitalul *Nicolae Bălcescu* (1953-1954; 1957-1989); șef secție (1972-1989). Temporar: specializare *ORL*, instituții sanitare din Capitală (1952-1953); Policlinica Feroviară, Pitești (1954-1957). *Primariat*, București (1972). Articole, studii, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

ȘTIREANU, Octavian (n. Costești, Argeș, 25 iunie 1952). Matematician, ziarist, editor, parlamentar. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1970), Universitatea *Babeș-Bolyai*, Cluj-Napoca (1974), Facultatea de Istorie-Filosofie, București (1981). Preocupări redacționale, Cluj-Napoca (1970-1975): Studioul de Radio *Gaudeamus*; revistele *Echinocțiu*, *Napoca universitară* (redactor-șef), *Viața studențească*, *Amfiteatru* (șef subredacție). Activitate permanentă în București: analist, Trustul de Lucrări Hidrotehnice Speciale (1975-1979); redactor, *Viața studențească* și *Amfiteatru* (1979-1985); redactor-șef adjunct, *Flacăra* (1985-1990); președinte, director general SC *Cicero SA*, editor, ziarul *Azi* (1991~). Membru marcant, Partidul Democrației Sociale din România/Partidul Social Democrat. Senator de Argeș (1996-2000), reprezentând Partidul Democrat - Uniunea Social Democrată/*USD*, secretar, Comisia pentru Politică Externă, din 1998, independent. Consilier prezidențial (2000-2004). Inițiative legislative, interpelări, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni naționale și internaționale. Volum important: *Cronici de echinocțiu* (2001). Implicări în realizarea mai multor proiecte promovate de oficialitățile din Argeș-Muscel. Președinte executiv, Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România, vicepreședinte, Asociația Presei Sportive din România, membru fondator, Clubul Român de Presă, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ȘUCU, Ion I. (Mățâu, Mioarele, Muscel, 4 decembrie 1902 – București, 16 noiembrie 1988). Istoric, *paleografie* și *arhivistică*, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1925), Universitatea din București (1930). Concomitent: Școala de Arhivistică și Paleografie, București. Activitate specializată în Capitală: funcționari, Casa de Depuneri și Consemnățiuni (1926-1928); impiegat, șef serviciu, șef birou, Arhivele Naționale (1928-1962). Prestații didactice, licee din București.

Volume importante (în colaborare): *Indice cronologic Nr. 2. Actele secției bunuri publice București, Episcopia Argeș* (1951); *Indice cronologic Nr. 4. Actele serviciului Documente istorice, Episcopia Nouului Severin* (1954); *Indice cronologic Nr. 1. Arhiva Mitropoliei Țării Românești, I, II* (1961); *Liceul Dinicu Golescu din Câmpulung - Muscel la 80 de ani de activitate. 1894-1974* (1974); *Monografia comunei Mioarele* (1976, în colaborare). Distinct: tomuri de documente despre Câmpulung și județul Muscel (texte dactilografiate), conservate la Arhivele Naționale, Muzeul Câmpulung, Biblioteca Locală Mioarele. Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri științifice autohtone. Implicări comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (S.I.C.).

ȘUFAN, Ion (? - Pitești, Argeș, 29 octombrie 1950). Proprietar funciar, agent sanitar, militant politic, originar din Nucșoara, Muscel. Colaborator, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, inițiat de Gheorghe Arsenescu (v.). Urmărit de Securitate, arestat, anchetat, torturat la Pitești, Argeș. Deces premeditat pe timpul interogatoriului. Sentință drastică ulterioară pentru soția sa, întemnițată, moarte suspectă în detenție. Aprecieri publice postume. (I.I.P.).

ȘUFAN, Nicolae (Nucșoara, Muscel, 1900 – Pitești, Argeș, octombrie 1950). Proprietar funciar, lucrător agricol, militant politic. Membru activ, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, inițiat de Gheorghe Arsenescu (v.). Apropiat lui Toma Arnăuțoiu (v.). Urmărit de Securitate, arestat, anchetat, torturat la Pitești, Argeș. Deces premeditat pe timpul interogatoriului. Suport documentar (1950): arhiva Spitalului *Nicolae Bălcescu*, Pitești; registrul Serviciului de Stare Civilă, Primăria Urbană, Pitești. Diverse consemnări

memoriale familiale. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

ȘUICA (Secolele XVI - XVIII). Familie tradițională din Șuici, Argeș. Mari proprietari funciari, *boieri*, slujitori ai Curții Domnești din Țara Românească, donatori comunitari. Întinse suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Șuici și localități apropiate. Mai cunoscuți: **Vlastelinul Badea**, înrudit cu domnul Radu cel Mare (v.); **Vlastelinul Șuica**, mare vornic (1509-1529), fiul Badea, ctitor, alături de Neagoe Basarab (v.), Mănăstirea Curtea de Argeș (1512-1517); **Dragomir Ș.**, mare sluger, fratele marelui vornic Vlastelinul Ș.; **Drăghici Ș.**, logofăt, ctitor, biserica Șuici peste Râu, unde este înmormântat (1541); **Oprea D. Ș.**, logofăt, stabilit, prin căsătorie, la Retevoești, Pietroșani, Muscel; **Stanca O. Ș.** (sfârșitul secolului XVI), căsătorită cu Dima din Brătieni, Brădet, Argeș, genealogic pentru familia Brăianu (v.); **Șuica**, strănepotul vornicului Vlastelinul Ș., mare pârcaľab; **Badea**, fiul logofătului **Radu din Șuici/Șuiceanu** (sfârșitul secolului XVIII), logofăt, ultimul descendent al familiei. Valoroase atestări documentare, realizări laice și eclesiastice, consemnări monografice. Importante recunoașteri publice antume și postume. (C.D.B.).

ȘUICEANU (Secolul XVIII ~) Familie tradițională din Șuici, Argeș. Mari proprietari funciari, funcționari de stat, donatori comunitari. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Șuici și localități apropiate. Conexiuni cu familiile Șuica (v.), Balotă (v.). Mai cunoscuți: **Dumitru Ș.**, slujitor al Curții Domnești de la București, *logofăt*, împământenire și căsătorie cu **Șuica/Safta Șuiceanu**, fiica logofătului **Radu Șuiceanu**, din Șuici; **Anton D. Ș.** (sfârșitul secolului XVIII - prima jumătate a secolului XIX), subcârmuitor, plaiul Loviștea, Argeș (1846 - 1860), pretor, plasa Topolog, reședința la Șuici (1861~1866); **Elena D. A. Ș.**, căsătorită

cu generalul Constantin Iancovescu (v.); **Alexandru A. Ș.** (v.). Numeroase atestări documentare, inițiative și realizări civice sau eclesiastice. Recunoașteri publice antume și postume. (C.D.B.).

ȘUICEANU, Alexandru (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Șuici, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

ȘUICI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Topolog, satele: **Șuici**, Ianculești, Paltenu, Păuleni, Rudeni, Valea Calului. Suprafață: 34, 3 km². Locuitori: 3200 (1971); 2694 (2008). Atestare documentară medievală: Șuici (1501); Rudeni (1526). Biserici: Șuici peste Râu (1542, refăcută, XVIII); Șuici (1864); Rudeni (1872); Enculești (1946); Valea Calului (1997); cruci de piatră, Șuici (1736, 1782, 1844). Cula *Sultănică* (XVIII), ctitorie, familia Brătianu (v.). Cimitir al eroilor (1916-1918). Școală primară (1838), gimnaziu industrial (1926-1948; 1958-1963), școală specială (1963-2003); cămin cultural (1943), bibliotecă publică (1953); centru de asistență medico-sanitară (2004~). Banca Populară *Ion C. Brătianu* (1903); Agenția Băncii Naționale Române, Sucursala Pitești (1948-1950). Reședința subprefecturii Plaiul Loviștea (1838-1890); sediul plasei Topolog – Loviștea (1890-1899); judecătorie de pace (1911-1943); circumscripție financiară (1923-1928); secție de jandarmerie (1942-1948). Cooperativa de Aprovizionare și Desfacere Valea Topologului (1943-1948). Fermă agricolă de stat (1949-1961); Ocol silvic (1950-1997). Microhidrocentrală (1986). Areal forestier, zootehnic, pomicol. Arhitectură locală, specifică interferenței zonelor colinară și montană, artă populară (textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte),

folclor literar, muzical, coregrafic). Târg tradițional: *Sfântul Pantelimon* (27 iulie). Turism rural. Trasee rutiere spre Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea, Sibiu. **Scrieri monografice:** Gheorghe Frujină (1984); Dumitru Georgescu, Gheorghe Georgescu (1997); Ion Olărescu (2010). Consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

ȘUȘALĂ, Ion N. (Domnești, Muscel, 16 noiembrie 1934). Artist plastic, *pictură, grafică*, profesor, publicist. Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*, Câmpulung, Argeș (1953), Institutul Pedagogic București (1963), *Clasa Aurel Haiduc, Rodica Lazăr*, Institutul de Arte Plastice, *Nicolae Grigorescu*, București (1982), *clasa Vasile Drăguț*. Doctorat *arte plastice*, București (1998). Activitate în Capitală. Expoziții personale sau de grup, București (1969, 1973, 1978, 1990). Lucrări murale: *Omagiul muncii* (1974); *Laudă mâinilor* (1986-1987), Școala Nr. 198, București. Preocupări didactice permanente, București (1963-2004), temporar, Constanța. Volume importante: *Artizianatul-pledoarie pentru bunul gust* (1974); *Culoarea cea de toate zilele* (1982); *Dicționar de artă. Termeni de atelier* (1993); *Estetica și psihopedagogia artelor plastice și designului* (2000). Coperte, ilustrații, paginație, edituri din Capitală. Colaborări periodicele: *România literară; Viața studentească; Revista de pedagogie; Reporter* (București); *Literatură și artă* (Chișinău, Republica Moldova). Implicări comunitare, mentor, Expoziția permanentă de artă contemporană, Domnești, Argeș (1972). Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1990), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

ȘUȘALĂ, Nicolae P. (Domnești, Muscel, 23 octombrie 1908 – Pitești, Argeș, 16 februarie 1959). Mic întreprinzător, proprietar rural, militant politic. Membru activ, Grupul de rezistență armată

anticomunistă *Haiducii Muscelului*, condus de Toma Arnăuțoiu (v.). Urmărit de Securitate, arestat, anchetat, torturat la Pitești, Argeș. Deces premeditat pe timpul interogatoriului. Suport documentar (1959): arhiva Spitalului *Nicolae Bălcescu*, Pitești; registrul Serviciului de Stare Civilă, Primăria Urbană, Pitești. Diverse consemnări memoriale. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

ȘUȘELESCU, Ion (n. Câmpulung, Muscel, 1928). Sportiv de performanță, *volei, antrenor*, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1947), Institutul de Educație Fizică și Sport, București (1953), Facultatea de Geografie, București. Component: Echipa Națională de Volei a României, Campionatele European (1950, 1951) și Universitar (1953); Clubul *Steaua*, București, titluri succesive. Antrenor, Clubul *Victoria*, București. Pasionat de careuri rebusiste. Volume importante: *Menssana; Enigmistică și volei; Ecouri olimpice*. Numeroase colaborări tematice, reviste din Capitală, premii în domeniu. Diverse implicări comunitare, contribuții la realizarea unor proiecte sportive, Câmpulung, Argeș. Maestru emerit al sportului, alte aprecieri publice. (N.M.I.).

ȘUTA, Aurel. (n. Valea lui Mihai, Bihor, 10 decembrie 1924). Inginer agronom, cercetător științific principal, manager, publicist. *Stabilit în Argeș, din 1970*. Liceul Teoretic, Satu Mare (1944), Facultatea de Agricultură, Cluj (1949). Doctorat, *științe agricole*, București (1971). Stagii: Statele Unite ale Americii; Republica Populară Chineză; țări din Uniunea Europeană. Activitate specializată: cercetător (1950-1958), director (1958-1970), Stațiunea Experimentală Pomicolă, Voinești, Dâmbovița; șef laborator, Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș (1970-1994). Volum important: *Agrotehnica creșterii și rodirii echilibrate a mărului* (1975).

Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Organizarea de loturi demonstrative în diverse gospodării individuale. Contribuții în sectoare prioritare: tehnologia pomicolă; studiul cauzelor rodirii intermitente a pomilor; adoptarea unor soluții diferențiate pentru sporirea potențialului specific; elaborarea tehnicilor de intensivizare și superintensivizare a livezilor. Implicat direct în elaborarea metodologiei referitoare la modernizarea pomiculturii contemporane românești. Membru, prestigioase foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ȘUTA, Victoria. (n. Coveiu, Dolj, 5 august 1925 – Pitești, Argeș, 15 noiembrie 1995). Inginer agronom, cercetător științific gradul I, publicistă. *Stabilită în Argeș, din 1970*. Facultatea de Agronomie, Cluj (1950). Doctorat, *științe agricole*, București (1966). Stagii: Statele Unite ale Americii; țări din Uniunea Europeană. Activitate specializată: cercetător, șef laborator, Stațiunea Experimentală Pomicolă, Voinești, Dâmbovița (1950-1970); șef laborator, Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș (1970-1990). Volume importante (autor, colaborare): *Îndrumătorul pomiculturii* (1960); *Rhagoletis Cerasi* (1966); *Protecția pomilor și arbuștilor fructiferi* (1974); *Tehnologia combaterii bolilor și dăunătorilor la pomi* (1983); *Prognoza și avertizarea în protecția plantelor* (1987). Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Formatoare de talente, exponentă a școlii românești pentru protecție a pomilor. Membră titulară, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, București (1990), alte valoroase aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

ȘUTEU, Ștefan G. (n. Bernadea, Mureș, 9 septembrie 1937). Economist, manager. *Stabilit în Argeș, din 1965*.

Academia de Studii Economice, București (1959). Documentări externe, state europene. Activitate specializată în domeniu: șef serviciu (1965-1985), director adjunct (1985-1990), Direcția Comercială Argeș; director adjunct, Întreprinderea Comercială cu Ridicată Produse Alimentare/ICRA, Pitești (1990-2001). Contribuții la dezvoltarea și modernizarea rețelei comerciale din Argeș, Olt, Vâlcea. Studii, analize, rapoarte, interviuri, emisiuni *media* pe diverse teme. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (A.T.C.).

ȘUTZU, Ioana (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Izvoru de Sus, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

ȘUȚĂ, Gheorghe P. (? – Golești, Ștefănești, Muscel, 1948). Proprietar rural, negustor forestier, militant politic, originar din Domnești, Muscel. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, apropiat lui Ion Mihalache (v.). Urmărit de Securitate, arestat (27 martie 1948), cercetat la Pitești, Argeș, eliberat (28 martie 1948). Deces ulterior premeditat, împușcat mortal, aruncat pe marginea drumului, în satul Golești, Ștefănești, Muscel. Înormântat la Domnești. Diverse atestări documentare. (I.I.P.).

ȘUȚĂ, Nicolae P. (Domnești, Muscel, 1896 – 16 ianuarie 1949). Jurist, militant politic, parlamentar. Frate cu **Gheorghe Ș.** (v.). Studii în Capitală. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc. Deputat de Muscel. Avocat, Baroul Ilfov. Urmărit de Securitate, arestat (1947), cercetat, încarcerat, diverse penitenciare. Deces premeditat (16 ianuarie 1949). Atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

Gheorghe Șapcaliu

George Șovu

Sache Ștefănescu

Ion Șucu I.

T

TABACOVICI, Nicolae (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Valea Mărului, plasa Pitești, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

TABACU, Ion (n. Glodeni, Dâmbovița, 22 iulie 1949). Inginer, profesor universitar, *mecanică*, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1972*. Liceul Teoretic, Pucioasa, Dâmbovița (1967). Institutul Politehnic, Brașov (1972). Stagii: State ale Uniunii Europene. Doctorat, *științe tehnice*, Brașov (1986). Activitate didactică și de cercetare permanentă, Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1972~). Șef, Catedra Automobile (1992-2000), decan, Facultatea Mecanică și Tehnologie (2000-2008), prorector (2008-2012), director, Centrul de Cercetare *Ingineria Automobilului*. Profesor universitar din 1994. Conducător de doctorat (1999). Volume importante (în colaborare): *Automobile* (1980); *Dinamica autovehiculelor pe roți* (1981); *Calculul și construcția autovehiculelor* (1982); *Optimizarea grupului motor-transmisie* (1999); *Confortabilitate și ergonomie* (2007). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, invenții, *granturi/contracte* de cercetare, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale autohtone sau continentale în domeniu. Expert evaluator. Contribuții directe la: dezvoltarea Centrului Universitar Pitești; integrare instituțională în viața *Cetății*; cunoașterea și promovarea dinamicii industriei de automobile românești. Aprecieri publice. (I.A.B.).

TABĂRA DE CREAȚIE PLASTICĂ ION D. NEGULICI DIN CÂMPULUNG (2009~). Reuniune periodică a pictorilor din arealul Muscelului, suport managerial, Casa de Cultură *Tudor Mușatescu*, Câmpulung, coordonare specializată, cenaclul eponim al instituției. *Plener*, Lerești, Argeș, vernisaje finale. Colaborare cu Asociația Localităților și Zonelor Istorice și de Artă din România (2009, 2010). În 2013, participare internațională (Italia, Republica Moldova). Diverse atestări documentare. (S.C.N.).

TABĂRA DE SCULPTURĂ DE LA CÂMPULUNG (1981~). Activitate temporară în domeniu, participare, studenți și cadre didactice, Institutul *Nicolae Grigorescu*, București. Inițiatori: Vasile Drăguț (rector), primarul urban, Manole Bivol (v.), organizator, Adrian Radu (v.). Prima ediție (27 de persoane): lucrări în piatră, extrasă din cariera Albești (Muscel), oferite administrației municipale, amplasate, selectiv, pe artere importante din localitate. Experiență extinsă, ulterior, sub formula *simpozioanelor*, organizate în diverse așezări din Argeș-Muscel. Atestări documentare. (S.C.N.).

TACHE, Constantin D. (Merișani, Argeș, 3 mai 1919 – Pitești, Argeș, 12 septembrie 2009). Lucrător industrial, manager. Liceul Comercial, Pitești (1947), Școala Postliceală Energetică, București (1950). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (1941-1944), *Frontul de Vest* (1944-1945). Activitate productivă: *Frantz Console*, București (1934-1937); SA *Gaz și Electricitate*, București (1937-1941; 1945-1948), Uzina Electrică, Pitești (1948-1957); Întreprinderea Regională de Electricitate, Pitești (1972-1979). Distinct, director: Întreprinderea Regională de Electrificare și Construcții Rețele Electrice Rurale, Pitești (1957-1968); Exploatarea de Gospodărie Comunală, Pitești (1968-1972). Contribuții importante la: realizarea programului electrificării satelor din Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea, Dâmbovița, proiectarea

și amenajarea posturilor de transformare, stațiilor, rețelelor de medie sau joasă tensiune; diversificarea serviciilor pentru urbanizarea municipiului Pitești. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice în domeniu. Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice antume și postume. (**I.T.B.**).

TALPA ȚĂRII (1888; 1926). Publicație periodică apărută la Pitești, Argeș. Două serii: **1. Talpa țării** (1888); subtitlul: *Ziar politic* (iulie 1888), consemnat în presa vremii (*Răsboiul*, București, 10 iulie 1888; *Meseriașul român*, Iași, 14 iulie 1888). **2. Talpa țării** (1926), editată lunar de Partidul Național-Țărănesc, Organizația Județeană Argeș. Articole, reportaje, comentarii, dezbateri, informații pe teme de actualitate. Implicări comunitare. (**I.I.B.**).

TAMAȘ, Corneliu I. (Câmpulung, Muscel, 14 februarie 1933 - Râmnicu Vâlcea, 19 februarie 2008). Istoric, arhivist, manager, editor. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1958). Doctorat, *științe istorice*, București (1982). Activitate specializată, Arhivele de Stat: Filiala Argeș, arhivist principal (1958-1969); Filiala Vâlcea, director (1969-1987). Volume importante (în colaborare): *Prefectura județului Vâlcea (1830-1881). Inventare arhivistice, I* (1977); *II* (1988); *Contribuția județului Vâlcea la susținerea războiului de independență. 1877-1878* (1977); *Aspecte militare privind Revoluția de la 1848 în Oltenia. Documente inedite* (1979); *Istoria Colegiului Național Alexandru Lahovari din Râmnicu Vâlcea* (1999); *Monumente istorice vâlcene* (1999). Distinct: *Râmnicu - Vâlcea. Ghid de oraș* (1989); *Istoria orașului Râmnicu - Vâlcea* (1994); *Istoria Școlii Spiru Haret din Râmnicu - Vâlcea* (2001). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Preocupări literare, cărți pentru copii: *Două jocuri* (1985); *Băieții nu plâng* (1989); *Pic lăudărosul* (1996); *Domnul de*

religie... (2001). Cadru didactic asociat, licee, colegii, facultăți din Râmnicu Vâlcea, Craiova (Dolj), Pitești (Argeș). Emisiuni *media*, interviuri, analize de presă. Implicări comunitare permanente. Membru, Uniunea Scriitorilor din România (1990), alte aprecieri publice antume și postume. (**S.I.C.**).

TANASIEVICI, Petre M. (Turnu Măgurele, Teleorman, 31 august 1936 – Mioveni, Argeș, 8 octombrie 2003). Actor de teatru, film, radio, televiziune. *Stabilit în Argeș din 1968*. Școala Medie *Dimitrie Cantemir*, București (1956), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București (1968), *Clasa Mony Ghelerter*. Activitate permanentă, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești, Argeș. Roluri de referință: *Sculptorul (Croitorii cei mari din Valahia*, Alexandru Popescu); *Gașpar (Confrații*, Gib Mihăescu); *Nae Ipingscu (O noapte furtunoasă*, Ion Luca Caragiale); *Klesci, Azilul de noapte*, Maxim Gorki); *Vasile Vasile (Reduta*, Mircea Radu Iacoban). Colaborator, case de film din Capitală, *peliculele: Cu mâinile curate* (1972); *Profetul, aurul și ardeleni* (1978); *Sfârșitul nopții* (1982); *Faleză de nisip* (1983); *Moara lui Călifar* (1984). Comentarii critice favorabile. Membru, Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM (1972), alte aprecieri publice antume sau postume. (**P.A.D.**).

TASE, Adrian G. (n. Pitești, Argeș, 5 mai 1959). Medic primar, *cardiologie*, cadru didactic universitar, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1978), Facultatea de Medicină, Craiova, Dolj (1984). Doctorat, *științe medicale*, București (2005). Documentări continentale. Activitate specializată: Spitalul Județean Vâlcea (1984-1987); dispensarele Perișani, Vâlcea (1987-1988) și Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni, Argeș (1988-1990); Spitalul de Recuperare Boli Cardiovasculare, Covasna (1990-1991); Institutul de Cardiologie, București (1991-1993); Policlinica 2, Pitești (1993-2000); Spitalul

Județean Argeș (2000~). Primariat, București (1998). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2000~), șef catedră fondator, Colegiul de Medicină, conferențiar (2007). Director executiv, Autoritatea de Sănătate Publică Argeș (2005-2007). Consilier municipal, Pitești (2004-2008). Volume importante (autor, coautor). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, țări din Africa, America de Nord, Asia, Europa. Membru, numeroase foruri autohtone și continentale în domeniu. Expert evaluator, Comisia Europeană, **Programul FP7** (2010~). Prezența activă în viața *Cetății*: interviuri, emisiuni media, recitaluri de pian, inițiative obștești. Aprecieri publice. (C.G.C.).

TĂLPĂLARU, Emil M. (Dorohoi, Botoșani, 5 februarie 1923 – Pitești, Argeș, 13 august 2005). Inginer horticol, cercetător științific principal, publicist. *Stabilit în Argeș din 1963*. Liceul/Colegiul *Grigore Ghica*, Dorohoi (1945), Institutul Agronomic, Iași (1949). Doctorat, *științe agricole*, București (1973). Stagii: Bulgaria, Italia, Olanda. Activitate productivă și de cercetare: întreprinderile agricole de stat, Dorohoi, Fălticeni, Suceava, Bucium, Iași (1949-1957); Stațiunea Experimentală de Legumicultură, Țigănești, Ilfov (1957-1963); șef laborator, Stațiunea de Cercetare Horti-Viticolă, Ștefănești, Argeș (1963-1984). Volume importante: ***Producerea de semințe hibride la tomate*** (1961); ***Cultura eșalonată de legume timpurii*** (1964); ***Folosirea economică a răsadnițelor în timpul anului*** (1964); ***Selecția tomatelor hibride la legumele solano-fructoase*** (1969); ***Norme tehnice pentru producerea semințelor de legume*** (1969). Numeroase studii, articole, reuniuni tematice naționale și internaționale. Creator al primilor hibridi de tomate în România (șapte tipuri și soiuri, denumite, convențional, *Argeș*). Premii autohtone în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TĂLPĂLARU, Glicheria P. (n. Izvoare, Orhei, Basarabia, 10 mai 1925). Inginer, cercetător științific, profesoară, publicistă. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1963*. Căsătorită cu **Emil M. T.** (v.). Liceul Agricol Industrial, Drăgășani, Vâlcea (1948), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1952). Activitate specializată: școlile medii tehnice agricole, Sălișteștea, Sibiu (1952-1953) și Fălticeni, Suceava (1953-1957); cercetător, Stațiunea Experimentală Legumicolă, Țigănești, Ilfov (1957-1963); Stațiunea Experimentală Horti-Viticolă Ștefănești, Argeș (1963-1984). Scrieri importante (în colaborare): ***Producerea de semințe hibride la tomate*** (1961); ***Cultura eșalonată de legume timpurii*** (1964); ***Selecția tomatelor hibride la legumele solano-fructoase*** (1969); ***Norme tehnice pentru producerea semințelor de legume*** (1969). Numeroase studii, articole, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Crearea, omologarea și brevetarea a trei noi soiuri de legume (salată: *Argeș 431*; *Argeș 438*; varză: *Roșie de Argeș*). Contribuții directe la obținerea și cultivarea primilor hibridi autohtoni de tomate. Recunoscută în domeniu. Aprecieri publice. (C.D.B.).

TĂMĂȘESCU, Alexandru G. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Deagurile, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin ***Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945***, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

TĂMĂȘESCU, Pashale M. (1789 - ?). Mare proprietar funciar și urban din Argeș, slujitor al Curții Domnești de la București, *vistier*, case, prăvălie, terenuri, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești sau localități apropiate. Nominalizat, la 1829, în ***Arhondologie (Condica rangurilor***

boierești), document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. Diverse donații comunitare. Importante atestări de arhivă. (S.I.C.).

TĂNĂSESCU, Mihai Nicolae (n. București, 11 ianuarie 1956). Economist, demnitar, parlamentar. *Integrat zonei Argeș - Muscel prin domiciliu tradițional, preocupări sociale, politice, electorale*. Studii liceale în Capitală (1973), Academia de Studii Economice, București (1978). Stagii: Marea Britanie (1986), Franța (1992-1993), Statele Unite ale Americii (1996-1998). Activitate specializată permanentă. Succesiv: șef serviciu, Întreprinderea de Construcții, Reparații și Administrare Locativă *Vitan*, București (1978-1983); director general, Ministerul Finanțelor, București (1983-1997); director executiv, Banca Mondială, Washington, Statele Unite ale Americii (1997-2000); ministru, Ministerul Finanțelor, București (2000-2004). Deputat de Argeș, ales pe listele Partidului Social Democrat (2004-2007). Reprezentant al României la Fondul Monetar Internațional, Washington (2007~). Numeroase studii, analize, rapoarte, inițiative legislative, interpelări, dezbateri, emisiuni *media*. Contribuții la gestionarea evoluției sistemului financiar autohton și continental după 1990. Implicări în realizarea mai multor proiecte lansate de oficialitățile locale. Membru, importante foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TĂNĂSESCU, Nicolae I. (n. Recea, Argeș, 26 octombrie 1948). Inginer mecanic, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1966), Institutul Politehnic, București (1971). *Specializare, industria de automobile*. Stagii: Franța (1978, 1979); Germania de Vest (1982, 1986); Anglia (1982); Bulgaria (1992). Activitate succesivă: tehnolog (1971-1978), șef, Secția Sculărie (1978-1991), Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș; director general, SC

Comas SA, Mioveni (1991-1995); director adjunct, Centrul Național de Comercializare *Dacia/CNCD*, Pitești (1995-1997); șef departament, SC *Automobile Dacia SA*, Mioveni (1997-2002); administrator-asociat, SC *Adidan Nickel SRL*, Pitești (2002~). Contribuții directe la: omologarea reperelor necesare asimilării automobilelor din gama *Dacia* și derivate; realizarea componentelor pentru mecanizarea preselor de la *Oltcit*, Craiova, Dolj; implementarea sistemului informatic privind livrarea automobilelor conform comenzilor preliminare. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

TĂNĂSESCU, Nicolae M. (Valea Mare, Dâmbovița, 27 iulie 1955). Inginer horticol, cercetător științific gradul I, publicist. *Stabilit în Argeș, din 1984*. Liceul/Colegiul *Vladimir Streinu*, Găești, Dâmbovița (1974), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1980). Doctorat, *științe agricole*, București (1999). Activitate specializată: șef fermă, Întreprinderea Agricolă de Stat, Crânguri, Teleorman (1980-1984); cercetător (1984-2002), șef laborator (2002~), Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș. Volume importante (autor, colaborare): *Metode de irigare în pomicultură* (1999); *Pomicultura pentru toți* (2005); *Tehnologii ecologice pentru obținerea fructelor de calitate superioară la măr și cireș* (2006). Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni naționale și internaționale, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare în domeniul tehnicilor de cultură a pomilor. Membru, diverse asociații profesionale din România, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TĂTARU, Gheorghe (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban și rural, militant politic, parlamentar. Membru marcant,

Liga/Partidul Poporului, secretar, Organizația Argeș (1925-1929). Senator de Argeș, *Colegiul I* (1926-1927), reprezentând gruparea tradiționaliștilor *Alexandru Averescu*. Propuneri legislative, interpelări, adunări cetățenești, inițiative comunitare. Contribuții la promovarea reformelor economice, sociale, spirituale, din perioada interbelică. Aprecieri publice antume și postume (**C.D.B.**).

TĂTULESCU, Maria C. (n. Racovița, Mioveni, Muscel, 16 noiembrie 1938). Ingineră, *construcții civile și industriale*, manager. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1965), Institutul de Construcții, București (1970). Documentări externe. Activitate specializată permanentă, Trustul de Construcții Industriale, Pitești, Șantierul Câmpulung: tehnolog (1970-1975); șef lot (1975-1981), șef șantier (1981-1990); șef birou tehnic (1991-1998). Expert, *persoană fizică autorizată*, proiectarea construcțiilor (1998~). Contribuții directe, în Câmpulung, la: edificarea halelor Întreprinderii de Autoturisme *Aro*; realizarea clădirilor Liceului Industrial și Institutului de Subingineri *Aro*; adaptarea sistemului termoficării din Combinatul de Lianți/SC *Cimus* SA, pentru folosirea cărbunelui; reabilitarea rețelelor urbane; extinderea Memorialului de Război *Mateiaș* (Valea Mare-Pravăț). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (**I.M.F.**).

TÂRGUL ANUAL DIN CÂMPULUNG (Secolul XVI~). Eveniment tradițional, favorabil realizării schimbului de produse între locuitorii Muscelului sau zonelor apropiate, inclusiv transilvănene, desfășurat, constant, la *Sfântul Ilie* (20 iulie). Atestare documentară distinctă: *Sborul din Câmpulung*. Inițial, organizare pe muntele *Sfântul Ilie*, satul Fundata (interferență cu Țara Bârsei), ulterior, în perimetrul urban, aferent bisericii ortodoxe eponime (1626),

ori, din 1647, prin *porunca* lui Matei Basarab (v.), Mănăstirii *Negru Vodă*. Evoluții specifice perioadelor medievală și modernă, diminuarea renumelui în etapa postbelică, schimbarea, de mai multe ori, a spațiului destinat. Relansare contemporană prin adaptare la cerințele economiei de piață. Alte târguri seculare renumite în Argeș-Muscel: Pitești, Cărcinov/Topoloveni, Curtea de Argeș. Numeroase consemnări geografice, religioase, istorice, editoriale. (**G.F.C.**).

TÂRGUL MEȘTERILOR POPULARI DE LA PITEȘTI/ZILELE CREAȚIEI POPULARE CONTEMPORANE (1994~). Expoziție națională de artă populară cu vânzare, organizată din inițiativa Complexului Muzeal/Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș, directori, succesiv, Constantin Iliescu (v.), Filofteia Pally (v.). Ediție inaugurală (8-11 septembrie 1994), platoul Teatrului *Alexandru Davila*, zona centrală urbană, Pitești, Argeș. Titulatura actuală din 1996. Parteneriat managerial: Consiliul Județean Argeș; Primăria Municipiului Pitești; Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș. Meșteri din principalele zone ale țării: obiecte ceramice, sculpturi în lemn, țesături, ouă încondeiate, instrumente muzicale, icoane pe sticlă, împletituri. Ateliere de creație. Diverse consemnări documentare. (**C.C.C.**).

TÂRGUL OLARILOR DE LA PITEȘTI (1982~). Expoziție națională de ceramică și artă populară cu vânzare, ediție inaugurală, Târgul săptămânal, Pitești, Argeș (26 mai – 6 iunie 1982), primar, Valeriu Nicolescu (v.). Inițiator: Comitetul Județean pentru Cultură Argeș, președinte, Petre Popa (v.), inspector de specialitate, Iulian Ilie Rizea (v.). Organizare directă, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești, Ștefănești, Argeș, directori, succesiv: Vasile Novac (v.), Constantin Iliescu (v.), Filofteia Pally (v.). Colaboratori: Direcția Comercială Argeș,

director, Ion Bădescu (v.); Uniunea Județeană a Cooperativelor Meșteșugărești, președinte, Sabina Barbu (v.). Complementar, **Festivalul călușului argeșean**. Participare națională, meșteri olari din principalele zone ale țării. Manifestări constituind, astăzi, **Târgul Moșilor de Vară**. Pentru 29 mai - 1 iunie 2014, Ediția XXXIII. Reuniuni tematice, relatări de presă, consemnare în **Istoria municipiului Pitești** (1988), alte atestări documentare. (C.C.C.).

TÂU, Ioan (Lunca Corbului, Argeș, 21 martie 1924 – București, 14 ianuarie 1982). Ofițer de carieră, *aviație*, general. Școala de Ofițeri Naviganți, Sibiu (1950), Academia Militară, București (1958). Pilot, *aviație de vânătoare*, Regimentul 7, Brașov: locotenent (1950-1954), comandor (1954-1958); comandant, Divizia 23 (1958-1959). Succesiv (la București): locțiitor al șefului aviației militare (1959-1960), comandant (1960-1969), Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului; șef catedră, Academia Militară (1969-1970); consilier, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor (1970-1971); comandant: Flotila 50 *Aviație Transport/Flotila Prezidențială* (1971-1972); Aviația Utilitară (1972-1977); director, Centrul de Instruire și Perfecționare a Personalului din Aviația Civilă (1977-1980); șef, Centrul Unic de Control și Dirijare a Zborurilor (1980-1981); comandant, Trupele de Parașutiști Militari (1981-1982). Fondator, Școala de Aviație Civilă, Boboc, Buzău. General de flotilă (1961), general de divizie aeriană (1967). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice în domeniu. Contribuții la dotarea României cu avioane reactive. Ordine și medalii militare sau civile, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

TEACĂ, Petre P. (n. Cerbureni, Valea Iașului, Argeș, 5 noiembrie 1934). Ofițer de carieră, *grăniceri*, general. Școala Medie Tehnică Horticolă, Curtea de Argeș (1948), bacalaureat, Liceul *Frații Buzești*, Craiova, Dolj; Școala Ofițeri de Infanterie *Nicolae*

Bălcescu, Sibiu (1955); Academia Militară, București (1969). Documentări externe. Activitate operativă și de comandă (1955-1995), unități militare din județele: Cluj (Dej); Hunedoara (Ilia, Petroșani, Deva, Hunedoara); Arad; Mehedinți (Drobeta Turnu Severin). Distinct, Comandamentul Trupelor de Grăniceri, București: ofițer de Stat Major (1971; 1976-1980); comandant (1987-1990); consilier al Ministrului Apărării Naționale (1990). Grade superioare asimilate prin funcții: general maior (1981); general locotenent (1987); general colonel (1990). General de brigadă (1995). Implicat în evenimentele revoluționare din decembrie 1989 (București). Participare directă la organizarea *Podului de Flori de pe Prut* (1990), semnificând apropierea Republicii Moldova de România. Contribuții privind realizarea mai multor proiecte lansate de structurile militare și civile naționale sau locale. Studii, analize, rapoarte, emisiuni *media*, reuniuni tematice adecvate. Ordine și medalii autohtone. Președinte, Asociația Județeană Cultul Eroilor *Regina Maria*, Hunedoara (Deva), alte aprecieri comunitare. (G.I.N.).

TEATRUL ALEXANDRU DAVILA DIN PITEȘTI (1949~). Instituție profesionistă de stat, reprezentativă pentru cultura națională, înființată, oficial, la 1 ianuarie 1949, prin continuarea preocupărilor Teatrului Muncitoresc, Pitești (1947-1948). Suport documentar: **Ordinul Nr. 639**, din 1949, Ministerul Artelor și Informațiilor, Centrala *Teatrul Poporului*, București. Locații succesive: Cinematograful *Aquila*, Pitești (1949-1954), prima piesă, **Fiul meu**, de Gergely Sandov (22 februarie 1949); Teatrul Comunal (1954~), edificiu tradițional (1914), zona centrală urbană, reamenajare finanțată de Sfatul Popular Regional Argeș. Reabilitare și extindere (1972-1974), arhitect, Nicolae Ernst (v.), constructor, Dumitru Gherăsoiu (v.). Sală de spectacole, scenă, cabine, spații pentru repetiții, birouri, ateliere, depozite. Reprezentație inaugurată, **Boieri și țărani**, de

Alexandru Sever (24 noiembrie 1955). Actuala *eponimie*: 30 mai 1958 (premieră, **Vlaicu Vodă**, de Alexandru Davila). Secții distincte: proză (1949); păpuși (1949, clădire proprie, 1963); estradă (1957); folclor (1970-2011); fanfară (2006). Temporar: cantină și cămin (1949-1970); grădină de vară (1952-1992); laborator foto (1974-1996). Special: Sala *Studio 125*, arhitect, Liviu Ciulei, București (1975); Reuniunea/Festivalul Studiourilor de Teatru (1980); Muzeul *Fresca Nord* (1981), fondator, Ion Foța (v.). Numeroase spectacole la Pitești, roluri memoriale interpretate de artiști din diferite generații, stagioni permanente (Câmpulung, Curtea de Argeș), turnee în Capitală sau în alte centre urbane din țară. Înregistrări radio și televiziune, conlucrări cu case de film, regizori, scenografi, actori din București. Exprimări externe: Bulgaria, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Polonia, Serbia, Spania, Suedia. Colaborare permanentă cu Teatrul *Juakim Vujic*, din Serbia (2005~). Promovarea consecventă a dramaturgiei autohtone, deschidere tematică spre creații universale, consemnări critice favorabile. Directori cunoscuți: Victor Handoca (v.), Constantin Dinu (v.), Ion Popescu (v.), Constantin Dinischiotu (v.), Mihai Radoslivescu (v.), Constantin Zărnescu (v.), Sorin Zavulovici (v.), Radu Baltazar (v.), Sevastian Tudor (v.). În 2014, sală principală pentru spectacole, 350 de locuri. **Volume monografice**: Dumitru Căpitanu (1969); Nicolae Bănică (2005); Sevastian Tudor (1999; 2008; 2013). Implicări comunitare constante. (P.A.D.).

TEATRUL COMUNAL DIN PITEȘTI (1914-1954). Edificiu reprezentativ al reședinței Argeșului, zona centrală urbană: sală pentru spectacole și reuniuni publice, baie populară, alte spații adiacente. **Decizia Consiliului Comunal**, 17 mai 1910, primar, Nicolae/Nae Gh. Dumitrescu (v.), donator, salariul pe un an, împreună cu Ion I. C. Brătianu (v.), Vintilă I. C. Brătianu (v.), contributory, câte 2 000 de lei fiecare, alte

participări cetățenești. Finanțator legal: Primăria Pitești, **Contract de antrepriză**, 22 iunie 1910, Virgil N. Ionescu, Pompil N. Ionescu, ingineri din București, proiect, arhitectul Alexandru Clavel (1877-1916), integrat curentului artistic *Art Nouveau* și mișcării neoromânești, stil baroc. Reprezentanții beneficiarului: arhitectul Nicolae Bacria Tutănescu (v.), Vasile Dumitrescu, Andrei Ștefănescu (ingineri). Finalizarea construcției (1913), primar, Alexandru Dumitrescu (v.). Decoruri și mobilier, Casa *Hugo Baruch*, Berlin, Germania: contract, 4 septembrie 1913; recepție, 1 decembrie 1914. Festivitatea inaugurării: 21 februarie 1915, primar, Alexandru Fostropol (v.). Spectacolul **O noapte furtunoasă**, de Ion Luca Caragiale, Teatrul Național, București. Folosire intermitentă, degradarea treptată a patrimoniului, clădire acordată Teatrului de Stat din localitate (1954), reabilitare, Sfatul Popular Regional Argeș. Festivitate adecvată (24 noiembrie 1955), premieră absolută, **Boieri și țărani**, de Alexandru Sever. Primar, Ion Jiga (v.). Pentru reședința Argeșului, *trupă de teatru*, consemnată în 1852. Astăzi, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești. Diverse atestări documentare. (P.A.D.).

TEATRUL MUNCITORESC DIN PITEȘTI (1947-1949). Instituție de spectacole, reprezentativă pentru județul Argeș, înființată, oficial, la 1 septembrie 1947. Inițiativă, Consiliul Județean Sindical, preșdinte, Stan Arsene (v.). Locație: Sala Cinematografului *Aquila*, Pitești, astăzi, *Modern*, contract cu proprietarul, Constantin Mircea (v.), datat, 1 septembrie 1947. Director fondator, Victor Handoca (v). La deschiderea primei stagioni (6 martie 1948), piesa **Insula păcii**, de Evgheni Petrov. Preocupare continuată prin Teatrul de Stat, Pitești, clădire distinctă. **Consemnare monografică**: Dumitru Căpitanu (1969). Relansarea activității *Teatrului Muncitoresc*, aula Combinatului de Articole Tehnice din Cauciuc/*ROLAST*, Pitești-Nord, reprezentații

periodice (29 mai 1980 – 1 decembrie 1982). Informații de presă, alte atestări documentare. (P.A.D.).

TEATRUL POPULAR DIN CÂMPULUNG (1846-1870). Imobil din zona centrală urbană, folosit, periodic, pentru susținerea unor spectacole din dramaturgia autohtonă. Activitate coordonată de Constantin D. Aricescu (v.), colaboratori, mai mulți tineri din Muscel. Suport documentar, amintirile mentorului (1859): *“Încă de la 1847, ianuarie... junii câmpulungeni, ca să-și întrebuițeze timpul cu folos pentru dânșii și ceilalți, au improvizat, ca prin farmec, un teatru în miniatură, un teatru de societate, o adevărată școală de morală patriotică...”*. Repertoriu adecvat, creații semnate de Constantin D. Aricescu: **Coconul Panaiotache; Neaga rea; Boierul Vlăduț; Carbonarii; Trâmbița Unirii**. Piese jucate, inclusiv, la Pitești (Argeș), Târgoviște (Dâmbovița), București. Aprecieri favorabile în presa timpului. Inscripționare parietală, Casa de Cultură a Sindicatelor, Câmpulung (1970): *„Pe acest loc, a fost clădirea în care, între anii 1846-1870, prin inițiativa lui C. D. Aricescu, a funcționat una dintre primele scene din țară, Teatrul din Câmpulung-Muscel”*. Contribuții la pregătirea opiniei publice pentru susținerea evenimentelor înnoitoare ale secolului XIX. Numeroase atestări informale. (P.A.D.).

TECĂU, Grigore Florin Gh. (n. Domnești, Argeș, 23 noiembrie 1957). Inginer mecanic, profesor gradul I, *tehnologie*, înalt funcționar public, manager. Liceul Domnești (1976), Institutul Politehnic, București (1982). Documentări externe, state din Uniunea Europeană. Doctorat, *științe tehnice*, Pitești, Argeș (2009). Activitate didactică specializată: Grupul Școlar Construcții Industriale/Colegiul *Dimitrie Dima*, Pitești, Argeș (1982~), director adjunct (1988-1993), director (1999-2001); Inspectoratul Școlar al Județului Argeș, inspector (1993-1997; 2001-2003), inspector general adjunct (2003-2005).

Asociat, Universitatea din Pitești (1999~). Membru marcant, Partidul Social Democrat, Organizația Argeș (1999~), șef departament (1999-2005), secretar executiv (2005~), delegat, Consiliul Național, București. Distinct: vicepreședinte, Consiliul Județean Argeș (2004-2008; 2008-2012; 2012-2014); președinte (2014~). Contribuții la realizarea programelor strategice ale zonei Argeș-Muscel în etapele amintite. Volum important (în colaborare): **Educație tehnologică** (2003). Studii, analize, rapoarte, comunicări, emisiuni *media*, interviuri, *granturi/contracte* de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse foruri științifice și administrative în domeniu, alte aprecieri publice. (I.T.B.).

TECUCI, Dumitru I. (n. Șuşani, Vâlcea, 8 octombrie 1938). Inginer, *construcții hidroenergetice*, cercetător științific I, *metrologie și hidrologie*, proiectant. *Activitate în Argeș (1972-1985)*. Liceul *Mihai Eminescu*, București (1955), Institutul de Construcții, București (1961). Documentări externe, state din Europa. Doctorat, *științe tehnice*, București (1986). Preocupări didactice universitare, Facultatea de Hidrotehnică, București (1961-1968). Proiectant, șef atelier, cercetător, institute specializate din Capitală (1968~2011). Expert în baraje, director general tehnic, SC *Aquaproiect SA*, București (1991-1999). Distinct: șef proiect, *regularizări hidrotehnice*, zona Combinatului de Lianți/SC *Cimus SA*, Valea Mare – Pravăț (1972), șef proiect, barajul, lacul de acumulare, centrala electrică, stația de pompare, Golești, pe râul Argeș (1975~1984), soluții originale pentru decolmatare automată; șef secție, proiectarea barajului și lacului de acumulare Mărăcineni, Argeș, pe Râul Doamnei (1976~1985). Numeroase studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Membru, importante asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (I.M.F.).

TEIU (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Mozacu, satele: **Teiu**, Leșile. Suprafață: 44, 7 km². Locuitori: 3 200 (1971); 1 561 (2008). Atestare documentară medievală: 1567. Vestigii arheologice prefeudale. Biserici: Teiu Deal (1859); Teiu Vale (1928). Monument al eroilor, Teiu Vale (1877, 1916-1918). Școală primară (1838), școală de menaj, Teiu Deal (1909-1948), cămin cultural (1934), bibliotecă publică (1954). Bănci populare: *Muncitorul* (1902; 1919-1944). Societatea Culturală și Casa Memorială *Vladimir Streinu*, Teiu Vale (1971). Cooperativa de Aprovizionare și Desfacere *Progresul* (1911-1926); sediul plasei Dâmbovnic (1925); percepția Circumscripției Financiare (1937-1947). Cooperativa Școlară *Albina*, Teiu Deal (1936-1946). Stațiune de mașini și tractoare (1948-1991), cooperativă agricolă de producție (1952-1989); asociații economice intercooperatiste, avicultură, porcine (1971-1990), sediul Consiliului Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist (1980-1990). Asociații familiale (1991~). Areal cerealier, zootehnic, legumicol. Arhitectură locală, specifică zonei de câmpie, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești, Topoloveni, Costești (Argeș), Găești (Dâmbovița). **Scrieri monografice:** Ion Nestor Gogoncea (v.); Gheorghe Petre (manuscris); Vasile Fălcescu (1998). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

TEIULEANU/DIMITRIU (Secolul XIX ~). Familie tradițională din Argeș, mari proprietari rurali și urbani, militanți politici, filantropi. Întinse suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Teiu, sau localități apropiate. Case la Pitești (Argeș) și București. Mai cunoscuți: **Ioan/Ivancea Hagi Dimitriu/T.**; **Maria Dimitriu/T.** (1839-1922), donație testamentară (Tribunalul Argeș, 1 noiembrie 1899), către Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor, prin Casa Școalelor, București: moșia *Funia Domnească*, 800 de pogoane/400 de hectare,

clădiri, diverse amenajări, Teiu, plasa Găleşești, locul cu casele și anexele, Pitești (strada Târgu din Afară, Nr. 5-7), pentru *Fondul Ion, Maria și Constantin Teiuleanu*, clauză expresă, dezvoltarea Școlii Profesionale de Fete, Pitești (existentă de la 6 septembrie 1897), dorință aplicată spre finalul anului 1899, împluternicit, Emanuel Antonescu (v.), primar, Alexandru Vestenian (v.). Importante apечieri naționale și comunitare: **decret** semnat de Carol I (v.); bust (1929), sculptor, Constantin Stănescu; eponimii, Școala Profesională/Liceul Industrial de Fete/Colegiul Economic, Pitești; stradă/pasaj, zona centrală a municipiului Pitești; **Constantin I.D.T.** (1862-1883), publicist, orientare doctrinară socialistă. Atestări de arhivă. **Consemnări monografice:** Mircea M. Crăciun (1995); Elena Diaconescu, Daniel Diaconescu (1999). Multiple evocări antume și postume. (**N.P.L.**).

TELEORMAN. Râu important pentru sudul României, izvor, Platforma Cotmeana, în apropiere de Pitești, Argeș. Regim hidrologic permanent, diverse debite conexe, amenajări locale, condiții naturale favorabile așezărilor tradiționale. Drenarea șesurilor agricole adiacente. Statistic, 146 km lungime totală. Afluent dreapta al râului Vedea, câmpia Burnazului. Eponimii: Județul Teleorman, limitrof, la *sud*, Județului Argeș, integrat Regiunii IX Pitești (1941-1949); Plasa Teleorman (1864-1950), reședință frecventă, Costești, Argeș: 14 comune (1925); 32 de comune (1936). Atestări documentare geografice, istorice, economice, turistice, spirituale. (**I.S.B.**).

TELEVIZIUNEA ABSOLUT DIN (2010~). Post *media*, independent, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Emisiune inaugurală, 1 decembrie 2010. Slogan: *Televiziunea Județului Argeș!* Fondatori, Aurelian Constantin Mătău, Cristian Pană. Director general, Gabriela Pisică, director programe, Elena Picu. Activitate agreată de Consiliul Local

Mioveni, primar, Ion Georgescu. Program cotidian, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, juridică. Rubrici permanente (selectiv): *Jurnal*; *Dialoguri politice*; *Audiență în direct*; *Lumea credinței*; *Muzică la cerere*; *Satul românesc*; *Lumea copiilor*; *Sfatul medicului*; *În serviciul dumneavoastră*; *Ora de sport*; *Sinteza săptămânii*. Colaborări cu personalități din industrie, agricultură, învățământ, cercetare științifică, instituții administrative, așezăminte eclesiastice, uniuni de creație, asociații obștești. Concomitent, la Mioveni, Televiziunea *Nextgen Info* (2011~). Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA ALPHA DIN PITEȘTI (1990–2014). Post *media*, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Patron fondator, Ion Eftime. Inițial, SC *Studioul TVC* Pitești, prima inițiativă cu capital privat, ca operator în domeniul *audio-vizual* din România. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul Județean, Primăria Pitești. Evoluție favorabilă (1992–2002): 16 licențe de televiziune terestre (Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung, Costești, Ploiești, Baia Mare, Sibiu, Focșani 42 *UIF*, Focșani 49 *UIF*, Petroșani, Alba Iulia, Cluj Napoca, Târgu Jiu, Târgoviște, Sighișoara); nouă licențe de radio (Pitești, 90,7 *MHz*, Curtea de Argeș, Câmpulung, Costești, Baia Mare, Sibiu, Focșani, Pitești, 68,6 *MHz*. Redimensionări ulterioare: difuzarea grilei *Prima TV*, București; studio propriu, Pitești, program cotidian. Emisiuni pe teme informative, politice, economice, sociale, culturale, religioase, didactice, juridice. Rubrici permanente (selectiv): *Jurnal*; *Viața așa cum este*; *Lumea Copilăriei*; *Poliția în direct*; *Conexiuni urbane*. Distinct: **Info cultural**, realizator, Centrul Cultural, Pitești. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA ANTENA 1 DIN PITEȘTI (1996~). Post *media*, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală,

integrat rețelei generale *Antena 1*, București, patron fondator, Dan Voiculescu. Slogan: *Mereu aproape!* Studio propriu, Pitești, program cotidian. Directori (succesiv): Mihail Dan Manolescu (v.); Florin Tican; Carmen Vâjâiac; Cristina Adela Munteanu (v.). Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul Județean, Primăria Pitești. Emisiuni pe teme informative, politice, economice, sociale, culturale, religioase, didactice, juridice. Rubrici permanente (selectiv): *Observator*; *Univers Argeșean*; *Administrația la Zi*; *Repriza de Sport*; *7 Zile în Argeș*; *Transmisitem în direct*. Colaborări cu personalități din viața publică, membri ai uniunilor de creație, manageri, parlamentari, înalți funcționari de stat, tehnocrați. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA ARGEȘ DIN PITEȘTI (2008~). Post *media*, independent, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Emisiune inaugurală, 6 mai 2008. Slogan: *Trăiești aici, privești aici!*. Patron fondator, Cornel Penescu. Directori (succesiv): Alin Șufariu, Andrei Penescu. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul Județean, Primăria Pitești. Program cotidian, tematică informativă și de divertisment. Rubrici permanente (selectiv): **Subiectul zilei**; **Din tainele cunoașterii**; **Cabinet medical**; **Altfel de discuții**; **Microbistul**. Colaborări cu oameni de afaceri, personalități civice, scriitori, artiști plastici, sportivi de performanță, publiciști. Alte posturi de televiziune la Pitești: *Argeș Popular* (2011, online); *PRO* (2000~); *TVS* (2003-2010). Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA CURIER DIN PITEȘTI (2011~). Post *media*, independent, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Lansare oficială, 10-11 septembrie 2011. Slogan: *Televiziunea sufletului tău!* Acționar majoritar fondator, Marilena Barață (v.), director, Viorel Constantin. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul

Județean, Primăria Pitești. Program generalist, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, didactică, juridică. Rubrici permanente (selectiv): *Jurnal; Curier politic; Plaiuri argeșene; Treptele succesului; Top muzical; Calea spre reușită; Dimineți pentru copii; Medicul vă sfătuiește; Horoscop; Mondenitate*. Colaborări cu lideri contemporani, înalți ierarhi, parlamentari, cercetători științifici, universitari, memorialiști, membri ai uniunilor de creație, actori, regizori, formatori de opinie. Interferențe cu editarea cotidianului *Curierul Zilei*, Pitești. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA MUSCELUL DIN CÂMPULUNG (1996~). Post *media*, independent, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Emisiune inaugurală, 1996. Slogan: *Cu tine, pentru tine!* Acționar majoritar fondator, Ioan Călin Andrei (v.), asociați: Gheorghe Pristavu, Iulia Pristavu. Director, Adrian Popa. Activitate agreată de Consiliul Local Câmpulung, primar, Gheorghe Sorin Buta (v.). Program generalist, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, didactică, juridică. Rubrici adecvate permanente. Colaborări cu personalități din economie, cercetare științifică, administrație publică, așezăminte eclesiastice, uniuni de creații, asociații obștești. Alte posturi de televiziune, la Câmpulung: *Alpha* (2008~); *Clar Muscel* (2006~); *Mega* (2006~). Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA NET WIRE DIN PITEȘTI (1993-?). Post *media*, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Licență de funcționare, 19 ianuarie 1993. Președinte fondator, Alexandru A. Doagă, redactor, Adrian Vasiliu (v.). Prima transmisie, prin cablu, a programelor realizate de televiziuni din București, 25 mai 1993. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul Județean, Primăria Pitești. Studio

propriu, emisiune inaugurală, 1 octombrie 1994. Grilă cotidiană distinctă, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, juridică. Rubrici permanente adecvate. Colaborări cu specialiști în industrie, comerț, cercetare științifică, administrație publică, formatori de opinie, lideri locali, parlamentari. În martie 1996: circa 14 000 de abonați; 30 000 m lungimea rețelei aeriene. Sediile succesive, străzile: *Costache Negri*, Nr. 30; *Ion C. Brătianu*, Nr. 24/SC *Proiect Argeș SA*. Colaborări tehnice cu firme din România, Canada, Israel. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA PHOENIX DIN CURTEA DE ARGEȘ (2005-?). Post *media*, independent, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Emisiune inaugurală, 2005. Activitate agreată de Consiliul Local Curtea de Argeș, primar, Gheorghe Nicuț (v.). Program cotidian, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, juridică. Rubrici adecvate permanente. Colaborări cu lideri contemporani, parlamentari, înalți ierarhi, militari profesioniști, formatori de opinie, membri ai uniunilor de creație. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TELEVIZIUNEA TERRA – SAT DIN PITEȘTI (1993-?). Post *media*, reprezentativ pentru Argeș-Muscel, *acoperire* locală. Licență de funcționare, 27 aprilie 1993. Sediul central, Reșița, Caraș-Severin, patron fondator, Ilie Stoichescu, director tehnic, Valeriu Răducă. Preluarea și transmisia, prin cablu, a programelor realizate de televiziuni din București. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Consiliul Județean, Primăria Pitești. Temporar, studio propriu, *grilă* distinctă, tematică informativă, politică, economică, socială, culturală, religioasă, juridică. În aprilie 1996: circa 20 000 de abonați; 50 000 lungimea rețelei aeriene. Locații succesive: blocuri înalte, cvartalele *Găvana* și *Bibescu Vodă*. Colaborări tehnice:

relele Coștila/Bușteni (Prahova), respectiv Cozia/Călimănești (Vâlcea); firme specializate din Europa și Asia. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

TEMPEANU, Virgil V. (Focșani, Vrancea, 10 septembrie 1888 – Buftea, Ilfov, 11 mai 1984). Profesor universitar, *limba și literatura germană*, traducător, publicist. *Integrat realităților argeșene prin tradiționalitate familială, studii medii, preocupări civice*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1908), Universitatea din București (1913). Documentări externe, Germania (1934~1938). Doctorat, *literatură germană*, București (1934). Activitate didactică: Liceul *Nicolae Gane*, Școala Normală *Ștefan cel Mare*, Suceava; Colegiul *Ludwig-Maximilianus*, München, Germania; Facultatea de Litere, Iași; Academia de Înalte Studii Comerciale, Școala Politehnică, Școala Normală Superioară, București. Volume importante: *Istoria pedagogiei*; *Calendarul învățătorului* (1938, în colaborare); *Povestitorul Ion*. Director, revista *Junimea*, Pitești (1908), redactor, *Revista germaniștilor români*, București. Versuri, povestiri, reflexii, eseuri, periodicele: *Junimea* (Pitești); *Șezătoarea* (Fălticeni); *Floarea darurilor* (București). Traducere, în limba germană, creații semnate de: Mihai Eminescu, Costache Negruzzi, Gheorghe Bogdan-Duică. Membru corespondent, Academia Germană din München, alte aprecieri comunitare antume și postume. (M.C.S.).

TEODORESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari urbani și rurali, cadre didactice, juriști, ingineri, scriitori, ziariști, funcționari. Mai cunoscuți: **Ion S. T.** (v.), căsătorit cu **Anastasia P. Rătescu**, din Merișani, Argeș, cinci copii; **Ion I. T.** (1883-1905), jurist; Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1901), Facultatea de Drept, București (1905); **Paul I. T.** (1885-1963), jurist, inginer hotarnic (*silvicultură*); Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1903), Facultatea de Drept

(1907), Școala Politehnică (1910), București; activitate specializată în Capitală; **Alexandru I. T.** (1888-1955), profesor, *limba latină*; Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1906), Universitatea din București (1910); activitate didactică permanentă, Craiova, Dolj (1910-1948), director, Liceul *Frații Buzești*; **Ștefan I. T.** (1892-?), jurist, înalt funcționar de stat; Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1910), Facultatea de Drept, București (1914); magistrat; președinte: Tribunalul Argeș, Tribunalul Suprem al României; scrieri în domeniu; **Tudor I. T.**, pseudonim, **Braniste** (v.). Diverse atestări documentare. Implicări constante în viața *Cetății*, aprecieri comunitare antume și postume. (N.P.L.).

TEODORESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș, pseudonim **Zavaidoc**. Proprietari urbani, instrumentiști (*vioară, pian, chitară*), soliști vocali (*muzică populară românească*), renumiți în domeniu. Mai cunoscuți: **Vasile T.**, lăutar, autodidact; **Nicolae/Nae T.**, viorist, decedat, începutul secolului XX; **Tănase T.**, chitarist, fratele lui **Nicolae Nae T.**; **Constanța M. T.** Conexiuni cu familia Dură (v.); **Marin T. T.** (v.). Numeroase spectacole, concerte, reuniuni publice și familiale. Discografie. Aranjamente, prelucrări folclorice, adaptări compoziționale. Nominalizări: *Un secol de activitate corală în Pitești* (1971), Silvestru D. Voinescu; *Istoria municipiului Pitești* (1988). Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

TEODORESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Rucăr, Muscel. Proprietari rurali și urbani, mici întreprinzători, funcționari de stat, ofițeri, cadre didactice, medici, filantropi. Mai cunoscuți: **Ioan I. T.** (v.); **Iosif I. T.** (v.); **Constantin I. T.**, fondator Fabrica de Cherestea, Rucăr. Donatori (30 decembrie 1939), pentru bisericile Rucăr-Joseni și Rucărul de Mijloc, a câte 30 de *dramuri* fiecare, din perimetrele montane Vâra, Boteanu, Lazurile Popilor, Fântâneau,

Grindul, Baci, Colții, Plaiul Pietricica, aferente Obștei Moșnenilor Rucăreni. Autentificare, Tribunalul Județului Muscel (1939), drepturile legale oferite începând cu 1 ianuarie 1940. **Dan T. I.**, ofițer de carieră, *cavalerie*, fiul lui **Iosif I. T.** (v.), combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est*, erou, căzut la datorie, luptele pentru Odessa, Uniunea Sovietică (1941); **Lucian I. T.**, funcționar de stat, fiul lui Iosif I. T. (v.); frate cu **Dan I. T.**, activitate permanentă la Pitești; **Cornelia C. T.**, profesoară, fiica lui **Constantin I. T.**, stabilită la Craiova (Dolj). Alte atestări documentare. Implicări constante în realizarea unor proiecte specifice zonei amintite. Aprecieri comunitare. (F.C.P.).

TEODORESCU, Alexandru Gh. (Pitești, Argeș, 22 decembrie 1870 - ?). Ofițer de carieră, *artilerie*, general, publicist. Studii în România. Combatant: *Campania Balcanică* (1913), maior; Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul din Moldova* (1917), colonel; *Campania de pe Tisa* (1919), general de brigadă. Distinct: organizarea unităților de artilerie grea, colaborare cu *Misiunea Franceză*. Activitate didactică, diverse școli militare din România. Volume importante: **Organizarea și serviciul artileriei de asediu și cetate; Fabricarea pulberilor și a materialelor explozibile**. Contribuții la consolidarea *României Mari*. Ordine și medalii române, ruse, franceze. Comandant, *Artileria Grea*, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

TEODORESCU, Alexandru N. (Niculițel, Tulcea, 5 iulie 1946 – Pitești, Argeș, 28 septembrie 2013). Inginer, *horticultură*, cercetător științific gradul I, profesor universitar, manager. *Stabilit la Pitești, din 1977*. Școala Medie Tehnică Horticolă, Poarta Albă, Tulcea (1965), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1973). Doctorat, *științe agricole*, București (1980). Stagii: țări din Uniunea Europeană. Succesiv: cercetător (1977-1981), director științific (1981-1983), Institutul de Cercetare -

Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș; director, Institutul de Cercetare, Proiectare pentru Valorificarea și Industrializarea Fructelor și Legumelor, București (1983-1986); director, Trustul Pomiculturii, Ministerul Agriculturii, București (1986-1988); șef, Complexul de Înmulțire *in vitro*, Institutul Pomicol, Mărăcineni (1988-1998); director, Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Viticultură și Vinificație, Ștefănești, Argeș (1998-2005). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2002-2013). Conducător de doctorat. Volume importante (autor, colaborare): **Cultura și valorificarea căpșunului** (1982); **Tehnici de cultură in vitro pentru înmulțirea plantelor** (1999); **Biotehnologii de producere a materialului săditor viticol** (2001); **Bazele producerii materialului săditor cu valoare biologică ridicată în viticultură** (2002); **Biotehnologii. Regenerare in vitro la vița de vie** (2004). Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte, *granturi/contracte de cercetare (cultura țesuturilor vegetale și ecologie)*. Exponent al biotehnologiilor privind înmulțirea plantelor horticole. Membru, prestigioase foruri în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TEODORESCU, Aurel S. (Țuțulești, Suseni, Argeș, 1 ianuarie 1945). Profesor, *limba germană*, înalt funcționar de stat, manager. Școala Medie, Costești, Argeș (1963), Institutul Pedagogic, Constanța (1969), Universitatea din București (1971). Stagiul în Italia (1998). Activitate didactică, Școala Suseni, Argeș (1972~2011), complementar, Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Argeș. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat: consilier local (1992-1996); consilier județean (1996); prefect de Argeș (1996-1999), reprezentând guvernul condus de Victor Ciorbea; șef, Inspectoratul Județean de Cultură Argeș (2000-2001); vicepreședinte/secretar/președinte, Liga

primarilor și consilierilor partidului din Argeș-Muscel. Contribuții la respectarea legislației economice și administrative din etapa invocată în profil teritorial. Distinct: participarea la inaugurarea Campusului universitar *Târgu din Vale*, Pitești (20 mai 1998). Studii, analize, rapoarte, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni tematice autohtone și continentale. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse foruri politice, științifice, administrative în domeniu, alte aprecieri publice. **(I.T.B.)**.

TEODORESCU, Aurelian (Fata, Vedea, Argeș, 14 august 1941 – București, 9 septembrie 1999). Istoric, muzeograf, arhivist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1957), Universitatea din București (1965). Doctorat, *științe istorice*, București (1983). Activitate permanentă în Capitală: Muzeul de Istorie a Partidului Comunist, a Mișcării Revoluționare și Democratice din România (1965-1990); Muzeul Țăranului Român (1990-1992); Arhivele Naționale (1992-1999). Volume importante (în colaborare): **1958. Retragerea trupelor sovietice din România** (1996); **Stenogramele ședințelor Consiliului de Miniștri. Guvernarea Ion Antonescu, I** (1997), **II** (1998), **III** (1999). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Aprecieri publice antume și postume. **(S.I.C.)**.

TEODORESCU, Cătălin Florin E. (n. Curtea de Argeș, 7 aprilie 1965). Medic veterinar, înalt funcționar de stat, manager, parlamentar. Studii liceale, Pitești, Argeș, Facultatea de Medicină Veterinară, București (1991). Fiul lui **Emil T.** (v.). Stagiul în Spania. Succesiv: șef, Circumscripția Sanitar-Veterinară SC *Victoria SRL*, Albești, Argeș (1991-1995); director, SC *Eurol Ambient Construct SRL*, Pitești (1995-2004); acționar majoritar, SC *Saltele Prod SRL*, Căteasca, Argeș (2007-2009). Membru marcant: Partidul Umanist Român/Partidul

Conservator; Partidul Democrat Liberal, lider, Organizația Argeș (2013~). Responsabilități oficiale: prefect de Argeș (1 noiembrie 2004 – 7 ianuarie 2005), reprezentând guvernele conduse de Adrian Năstase și Călin Popescu-Tăriceanu; președinte, Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului, București (2005-2007); vicepreședinte, Agenția Națională Sanitar-Veterinară și Siguranța Alimentelor (2009), secretar de stat, Agenția Națională pentru Restituirea Proprietăților (2009-2011), București. Concomitent: consilier, Consiliul Județean Argeș; deputat de Argeș (2012-2016), Circumscripția Uninominală Electorală Nr. 3, din partea Partidului Democrat Liberal. Inițiative legislative, declarații politice, interpelări, emisiuni *media*. Preocupat de evoluția urbană și rurală a zonei Argeș-Muscel, implementarea unor programe adecvate, stimularea proiectelor locale, finanțate de Uniunea Europeană. Aprecieri publice. **(C.D.B.)**.

TEODORESCU, Emil (n. Albești de Argeș, Argeș, 29 septembrie 1937). Inginer horticol, funcționar de stat, manager. Școala Medie Tehnică Horticolă/Grupul Școlar Agricol *Constantin Dobrescu-Argeș*, Curtea de Argeș (1954), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1968). Documentări continentale. Succesiv (în Argeș): șef fermă, director, Gospodăria Agricolă de Stat, Tigveni (1964-1968); director, Fabrica de Conserve, Băiculești (1968-1970); director, Trustul/Inspectoratul Întreprinderilor Agricole de Stat, Pitești (1970-1972); director general, Direcția pentru Agricultură și Industrie Alimentară (1972-1980). Ulterior, director: Ministerul Agriculturii, București (1980-1984); Întreprinderea Agricolă de Stat/Trustul Întreprinderilor Agricole de Stat, Vâlcea (1984-1989). Contribuții directe la: dezvoltarea agriculturii și zootehniei cooperatiste din Argeș-Muscel; gestionarea organizării naționale a *Zilei Recoltei* în Pitești (1977; 1978); obținerea *Titlului de Erou al Muncii Socialiste* (1981), acordat județului

Argeș pentru activitatea din agricultură în cincinalul 1976-1980; acceptarea investirii sumelor aferente acestei distincții la redimensionarea Memorialului de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, Argeș. Studii, analize, rapoarte, interviuri. Membru, diverse organizații profesionale specializate, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TEODORESCU, Georgeta E. (n. Berevoești, Muscel, 13 decembrie 1949). Inginer, *horticultură*, cercetător științific gradul I, profesor universitar. Căsătorită cu **Alexandru N. T.** (v.). Liceul/Colegiul *Dinicu Goleșcu*, Câmpulung, Argeș (1967), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1973). Doctorat, *științe agricole*, București (1989). Stagii: Statele Unite ale Americii; țări din Uniunea Europeană. Activitate permanentă: Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești-Mărăcineni, Argeș (1973-2008). Preocupări didactice: Universitatea din Pitești (2004-2008). Volume importante (autor, colaborare): ***Combaterea bolilor și dăunătorilor la speciile de arbuști fructiferi și căpșun*** (1999); ***Entomologie horticolă. Dăunători specifici și metode de combatere*** (2003); ***Protecția fitosanitară a ecosistemelor pomicele*** (2003); ***Dicționar enciclopedic de mediu*** (2005). Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare în domeniul fitoprotecției. Descoperirea unor noi dăunători pentru pomicultură, contribuții la crearea soiului de căpșun *Premial*, promovarea, în medii adecvate, a conceptelor ecologice. Membră, diverse foruri profesionale autohtone, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TEODORESCU, Grigore (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Jurist, proprietar urban și rural, înalt funcționar de stat. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Facultatea de Drept,

București. Activitate specializată, instituții de profil din Argeș-Muscel. Magistrat. Președinte Tribunalul Argeș, în timpul participării României la Primul Război Mondial (1916-1918). Prefect de Argeș (27 octombrie – 5 decembrie 1918), reprezentând guvernul condus de Constantin Coandă. Colaborări constante cu primăriile orașelor și comunelor, Episcopia Argeșului, Camera de Comerț și Industrie, Pitești, pentru: îndeplinirea responsabilităților aferente conflagrației amintite, sărbătoririi Unirii Transilvaniei cu Țara (1 decembrie 1918); pregătirii unităților militare integrate *Campaniei de pe Tisa* (1919). Membru fondator, Societatea pentru Educațiunea Cetățenească, Secțiunea Argeș (1916). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.T.B.).

TEODORESCU, Honoriu Dan C. (n. Pitești, Argeș, 26 februarie 1928). Inginer, *electrotehnică*, profesor universitar, inventator. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1946), Institutul Politehnic, Timișoara (1951). Doctorat, *acționări electrice*, Timișoara (1965). Activitate didactică permanentă, Institutul Politehnic, Timișoara (1955-1990). Colaborări constante (*automatizări*): Întreprinderea Electromotor, Timișoara (1955-1990); facultăți din Anglia și Franța. Șef de colectiv, proiectarea stațiilor de transformare, Baia Sprie (Maramureș), Bicaz (Neamț), Brașov, Medgidia (Constanța). Volume importante: ***Tehnica reglării automate*** (1972); ***Ingineria biosistemelor*** (1978); ***Modele stohastice optimizate*** (1982). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Brevete de inventator, Medalia de Aur, saloanele europene: Viena, Austria (1968); Köln, Germania (1972). Membru diverse foruri științifice autohtone și continentale. Contribuții la evoluția învățământului superior tehnic din România. Implicări comunitare. Premiul de Stat, București (1957). Membru de Onoare, Academia de

Științe Tehnice, București (2004). Alte aprecieri publice. **(I.A.B.)**.

TEODORESCU, Ioan P. (Câmpulung, Muscel, 17 noiembrie 1893 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie, grăniceri*, general, donator comunitar. Studii specializate în România. Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), locotenent; *Campania de pe Tisa* (1919), căpitan; Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (1941-1944), colonel; *Frontul de Vest* (1944-1945), general de brigadă. Comandant: Regimentul 30 *Dorobanți*; brigăzile: *III Grăniceri, IV Grăniceri, XX Infanterie, I Grăniceri*; Divizia 9 *Infanterie*. Distinct: șef de stat-major, Corpul Grănicerilor. General de divizie (1959). Ordine și medalii militare, alte aprecieri publice antume sau postume. **(G.I.N.)**.

TEODORESCU, Ion/Jean I. (Rucăr, Muscel, 26 iulie 1884 - ?). Ofițer de carieră, *artilerie*, general, jurist, proprietar urban și rural, filantrop. Studii militare în România: Craiova, Dolj (1901); București (1904; 1909). Stagiul în armata Austro-Ungariei (1909-1911). Funcții de comandă (succesiv): unități de profil din Craiova, București, Brăila, Iași, Giurgiu, Cinișeuți (Basarabia), Turnu-Severin (Mehedinți). Responsabilități speciale pe timpul Campaniei Balcanice (1913) și participării României la Primul Război Mondial (1916-1918). General de brigadă (1932). Donații funciare pentru parohiile ortodoxe din Rucăr (1939). Ordine și medalii române, alte aprecieri publice antume și postume. **(G.I.N.)**.

TEODORESCU, Ion S. (Tigoiu, Jideni, Buzău, 13 iunie 1850 – Pitești, Argeș, 16 martie 1931). Proprietar urban și rural, institutor, militant politic. *Stabilit la Pitești, din 1871*. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și Merișani, Argeș. Seminarul Teologic, Buzău (1870), atestat institutor, examen în Capitală (1871). Activitate didactică permanentă, Școala Primară de Băieți Nr. 1, Pitești (1871-1909),

director (1890-1909). Temporar, revizor școlar pentru județele Vâlcea (1886-1888) și Argeș (1890). Preocupări civice constante. Membru: Consiliul General al Județului Argeș, Comisia Administrativă; Consiliul Superior al Învățământului din România (1903-1908). Președinte: Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor, Secția Pitești; Conferința Instituturilor din Pitești; Societatea pentru Ajutorarea Copiilor Săraci, fondator, prima cantină socială a elevilor din localitate. Diverse atestări documentare, special, ziarul *Învățătorul*, București, 1 mai 1911. Aprecieri comunitare antume și postume. **(I.M.D.)**.

TEODORESCU, Iosif I. (Rucăr, Muscel, 25 decembrie 1885 – București, 1960). Ofițer de carieră, *infanterie*, general, jurist, publicist. Frate cu **Ioan/Jean T. I.** (v.). Studii militare specializate în România, Facultatea de Drept (1911), București. Combatant: *Campania Balcanică* (1913), sublocotenent; Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul Carpatic* (1916), căpitan, remarcat în luptele din zona Valea Mare-Pravăț, Mateiaș, Nămăești (Muscel); *Frontul din Moldova* (1917), maior; *Campania de pe Tisa* (1919); Al Doilea Război Mondial (1941-1945), *Frontul de Est* (1941-1944), general de divizie. Comandant, regimentele: *63 Infanterie; 30 Infanterie; Brigada II Grăniceri*; diviziile: *18 Infanterie; 11 Infanterie*. Distinct: comandant secund, Corpul 5 Armată (1 aprilie - 31 octombrie 1943); comandant militar al Capitalei, implicat în evenimentele de la 23 august 1944. General de corp de armată (1946). Arestat (1950), acuzat pentru *crime de război*, cercetat, încarcerat, Penitenciarul Jilava (Ilfov), achitat, redeschiderea cauzei (1952), eliberat. Volum important: *Istoricul Regimentului 30 Muscel* (în colaborare). Studii tactice, planuri strategice. Ordine și medalii române sau străine, alte aprecieri publice antume ori postume. **(G.I.N.)**.

TEODORESCU, Leon (Pitești, Argeș, 1917 – București, 1994). Profesor universitar,

educație fizică, sportiv de performanță, manager, publicist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1935), Institutul de Cultură Fizică, București (1939). Doctorat, *științe pedagogice*, București (1970). Activitate didactică permanentă, Institutul de Cultură Fizică/Institutul de Educație Fizică și Sport/Academia Națională de Educație Fizică și Sport, București, director (1950-1951), rector/decan/șef de catedră (1965-1973). Volum important: ***Orientări și tendințe în metodologia antrenamentului modern în jocurile sportive colective***, preluat de edituri din România, Franța, Italia. Numeroase studii, articole, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni naționale și internaționale pe teme adecvate. Implicări în realizarea unor proiecte comunitare pentru Argeș - Muscel. Președinte, Federația Română de Baschet (1958-1962), membru, diverse foruri specializate în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (N.M.I.).

TEODORESCU, Marin Gh. (Piatra Olt, 21 aprilie 1910 - Costești, Argeș, 30 decembrie 1979). Lucrător industrial, înalt funcționar public și de stat. *Stabilit în Argeș din 1945*. Școala Medie Tehnică Mecanică/Liceul Industrial, Craiova, Dolj (1927), reconversie, *administrație publică* (1952). Activitate productivă: depourile Căilor Ferate Române: Piatra Olt (1927-1945); Pitești, Argeș (1945-1949). Distinct: vicepreședinte, Comitetul Provizoriu Județean/Sfatul Popular Regional Argeș (1949-1950; 1951-1956); primar al orașului Pitești (1950-1951; 1956-1964); director, Organizația Comercială Locală, Pitești (1964-1968). Realizări urbanistice ale timpului: edificarea Casei Tineretului/Casa Studenților (1958); elaborarea primei schițe de sistematizare postbelică a reședinței Argeșului (1961); intrarea în funcțiune a Centralei Automate de Telefoane (1962); deschiderea Institutului Pedagogic de 3 ani/Universitatea din Pitești (1962); construirea zonelor rezidențiale *Calea București* (1962-1964) și *Gară-Sud* (1963); inaugurarea Combinatului

de Prelucrarea Lemnului (1963); finalizarea Stadionului *1 Mai/Nicolae Dobrin* (1964). Special: gestionarea retragerii trupelor sovietice din Pitești (iunie 1958); pregătirea vizitei, în localitate, a liderului Gheorghe Gheorghiu-Dej (16-17 februarie 1961); aplicarea ***deciziei*** privind demolarea Bisericii *Sfântul Nicolae* (iulie 1962). Valoroase consemnări memoriale. Diverse aprecieri comunitare. (I.T.B.).

TEODORESCU, Marin T. (Pitești, Argeș, 8 martie 1896 - București, 13 ianuarie 1945). Pseudonim ***Zavaidoc***. Proprietar urban, solist vocal, *muzică lăutărească*, instrumentist, *pian*. Fiul lui **Tănase T.**, renumiți în domeniu. Talent nativ, *cultivat* prin studii muzicale, spectacole, concerte, reuniuni publice sau familiale, colaborări cu orchestre, oameni de artă și cultură, oficialități. Activitate preponderentă în Capitală, Restaurantul *Berbec*. Turnee externe: Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, Ungaria (1930~1940). Culegător și creator de cântece populare românești. Piese de referință: ***Cocoșel cu două creste; Pe deal pe la Cornățel; Suflecată pân' la brâu; Foaie verde spic de grâu; Cine mă puse pe mine***. Discografie, înregistrări radio, selecții pentru *Fonoteca de Aur*, București. Nominalizat în ***Istoria municipiului Pitești*** (1988). Eponimii în reședința Argeșului: stradă, festival competitiv, anual (2006~), ansamblu artistic. Volum evocator, ***Năbădăiosul Zavaidoc*** (2006), Jean Dumitrașcu. Alte aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

TEODORESCU, Marius N. (Stroești, Mușătești, Argeș, 1896 – București, 1980). Medic primar, *chirurgie*, publicist. Facultatea de Medicină, București (1920). Documentări continentale europene. Activitate specializată, Spitalul *Brâncovenesc*, București. Scrieri importante: ***Contribuții la studierea spasmelor medio-gastrice*** (1932); ***Chirurgie semiotică, clinică și terapeutică*** (1943); ***Anticorpii și limfocitele în apărarea organismului*** (1957). Numeroase articole,

studii, reuniuni tematice naționale și internaționale. Inovator: tehnici ortopedice, tratamente oncologice, calitățile elementelor naturiste. Contribuții la evoluția chirurgiei autohtone în perioada interbelică. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

TEODORESCU, Mihail Naum Gh. (n. Pitești, 3 martie 1949). Arhitect, profesor. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1967), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1973). Activitate specializată permanentă, Institutul de Proiectare Argeș/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1975~). Adept al stilului funcționalist. Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: Bazinul Olimpic de Înot, Pitești (1984); zone rezidențiale, blocurile *A1-A10*; *B1-C1* (1980-1982, în colaborare). Preocupări didactice, Liceul *Dinu Lipatti*, Pitești (2000-2005), șef, Catedra Arhitectură și Arte Vizuale. Membru, Uniunea Arhitecților din România (1975), Ordinul Arhitecților din România (2001), Registrul Urbaniștilor din România (2005). Studii, articole, interviuri, comentarii. Premii în domeniu. Contribuții la evoluția arhitecturii argeșene contemporane. (A.I.M.).

TEODORESCU, Nicolae Gh. (Valea lui Maș, Mușătești, Argeș, 4 ianuarie 1905-Mușătești, Argeș, 25 noiembrie 1991). Învățător, folclorist, publicist. Școala Normală/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești, Argeș (1925). Activitate didactică permanentă, școli din: Brătești, Albeștii de Argeș (1925-1926); Oești, Corbeni, Argeș (1926-1930); Mansârova, Cadrilater, Dobrogea de Sud (1930-1940); Mușătești, Argeș (1940-1966). Volume importante: *Mușătești. Altar de lumină* (1947); *Mușătești. File de cronică* (1970); *Folclor din Oești* (1983); *Pe Argeș în sus. Oești. Din hronicul satului* (1988). Colaborator, periodicele: *Gazeta țăranilor*, *Izvoarașul*, *Solidaritatea*, *Opaițul satelor*, *Caiete*

folclorice argeșene. Fondator: căminele culturale *Constantin Dobrescu-Argeș*, Oești (1928), Mansârova (1932); Cercul de Cultură Generală (1949), Universitatea Populară Sătească (1954), Muzeul Sătesc (1969), Mușătești. Membru permanent (1973-1991), Asociația Folcloriștilor Argeșeni *Constantin Rădulescu-Codin*, Pitești. Premiul *Atanasie Toncoviceanu* al Academiei Române, București (1943), alte aprecieri comunitare antume și postume. (C.C.C.).

TEODORESCU, Romulus (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Jurist, militant politic, înalt funcționar public și de stat, parlamentar. Studii liceale, Pitești, Argeș, universitare, București. Avocat, Baroul Argeș. Susținerea intereselor unor familii cunoscute din România. Oratorie, recunoscut în domeniu. Primar al orașului Pitești, Argeș (1936-1937), președintele Consiliului Comunal Urban. Membru marcant, Partidul Național Liberal (1943-1947), lider local (1946), Gruparea *Gheorghe Tătărăscu* (la Pitești, 2 400 de membri, negustori, țărani înstăriți, funcționari). Adept al constituirii și consolidării: Blocului Național Democrat (1944); Blocului Partidelor Democratice, Consiliul Județean Argeș (președinte, 25 mai 1946). Deputat de Argeș (1946-1948), reprezentând Blocul Partidelor Democratice, ales pe *listele* alianței amintite (sigla, *Soarele*). Intensă activitate legislativă. Contribuții la: amenajarea Parcului *Argeș/Ștrand* (1936-1937); exprimarea pluripartidismului în perioada imediat postbelică; reabilitarea *tramei* stradale în reședința Argeșului; adoptarea unor hotărâri importante pentru etapele enunțate. Aprecieri comunitare antume și postume. (C.D.B.).

TEODORESCU, Sava Șt. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). *Originar din Pitești, Argeș*. Ofițer de carieră, *infanterie, grăniceri*, general. Studii în România. Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul Carpatic*

(1916), sublocotenent, remarcat în luptele din Muscel; *Frontul din Moldova* (1917), locotenent; Al Doilea Război Mondial (1941-1945), *Frontul de Est* (1941-1944), colonel, distins în confruntările din zona Odessa (Ucraina); *Frontul de Vest* (1944-1945). Comandant secund, Regimentul 7 *Dorobanți*; comandant, Regimentul 1 *Grăniceri Operativ*; loțiitor al comandantului, Brigada IV *Infanterie*. General. Ordine și medalii române și străine, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

TEODORESCU, Ștefan I. (Ploiești, Prahova, 22 iulie 1937 – Pitești, Argeș, 31 octombrie 2002). Inginer mecanic, manager. *Stabilit în Argeș din 1968*. Școala Medie/Liceul *Ion Luca Caragiale*, Ploiești (1955), Institutul Politehnic, Brașov (1960). Specializare, *industria de automobile*. Stagii și documentări externe: Franța, Germania, Olanda. Inițial, tehnolog, șef schimb, șef secție, Uzina *Mecanică Fină*, Sinaia, Prahova (1961-1968). Activitate prevalentă, Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș (1968-2002): adjunct, șef, Secția Montaj General (1968-1973); inginer-șef, Serviciul Producție (1973-1982); director tehnic (1982-2002). Participare efectivă la realizarea primelor autoturisme din gama *Dacia 1100* și *Dacia 1300* sau variante, colaborare permanentă cu experții Companiei *Renault* (Franța). Promovarea, la export, a reperelor autohtone în state din Africa, America de Sud, Asia, Europa. Studii, analize, rapoarte, interviuri, comunicări, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Implicări constante în diverse proiecte comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (M.T.D.).

TEODORESCU, Vasile (n. Leordeni, Muscel, 1933). Sportiv de performanță, ofițer, manager. Școala Militară de Geniu, București (1955). Specializări profesionale ulterioare. Preocupări didactice permanente în domeniul sportului militar: Școala de Ofițeri *Mihai Viteazul*, Pitești, Argeș (1980-1990);

comandant, Centrul de Calificare pentru Ofițeri cu Pregătirea Fizică, București (1991-1993), decan, Facultatea Militară de Educație Fizică și Sport, București. Succese cu elevii și cadrele active în competiții locale, zonale, naționale. Contribuții directe la realizarea unor spectacole și demonstrații de anvergură pe stadioane sau alte locuri publice din București, Craiova (Dolj), Pitești, Târgoviște (Dâmbovița). Studii, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice, interviuri. Aprecieri comunitare. (N.M.I.).

TEODORESCU – BRANIȘTE, Tudor I. (Pitești, Argeș, 12 aprilie 1899 – București, 23 martie 1969). Jurist, scriitor, gazetar. Fiul lui **Ion S. T.** (v.). Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1918), Universitatea din București (1923). Avocat, Baroul Ilfov. Activitate permanentă în Capitală. Volume importante (proză): *Povăiri* (1927); *Domnul Negoită* (1932); *Prințul* (1944); *Primăvara apele vin mari* (1960); *Oameni și paiate* (1967). Distinct: *Gambeta. Viața și opera lui* (1926); *Clemenceau. Viața și opera lui* (1931); *Scara vieții* (1976, elaborare nefinalizată). Preocupări redacționale, ziarele: *Izbânda* (1919); *Cuvântul liber* (director, 1933-1936); *Jurnalul*. Secretar, Editura *Cultura Națională* (1921-1926). Colaborator constant, publicațiile: *Adevărul*, *Aurora*, *Dimineața*, *Gazeta literară* (București), *Viața românească* (Iași). Numeroase articole, cronici, recenzii, comentarii, emisiuni *media*, reuniuni tematice autohtone. Traduceri din literatura franceză. Membru fondator, Uniunea Scriitorilor din România, București (1949). Apropiat proiectelor comunitare ale reședinței Argeșului. Eponimii: stradă în municipiul Pitești, bust, placă memorială (1988). Evocări, alte aprecieri publice antume și postume. (M.M.S.).

TEODORU, Ioan (Sfârșitul secolului XVIII – Prima jumătate a secolului XIX). Proprietar urban și rural, slujbaș al Curții Domnești de la București. Terenuri, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită în Argeș și

Vâlcea. *Staroste al neguțătorilor* din Pitești. Arendaș inițial, suprafețele Mănăstirii Bistrița, Vâlcea, aflate la Stroești, Mușătești, Argeș (1835), calitate instituită pe baza prevederilor **Regulamentului Organic** al Țării Românești (1831). Nominalizat în diferite documente ale timpului. (S.I.C.).

TEODORU, Petre (Secolul XIX). Mare proprietar funciar din Argeș, militant politic. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, localitățile Zărnești, Hințești, Pitești. Nominalizat în **Lista** pentru participarea la alegerea deputaților Divanului ad-hoc al Țării Românești (iulie 1857): *boier – pitar*, 67 de ani, 23 de locuitori pe moșie, peste 100 de *fâlcii lucrătoare*, venit liber de ipotecă. Adept al unirii Munteniei cu Moldova (1859), acceptarea **Programului** modernizării statului, elaborat de Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

TEODORU, Ștefan L. (Babadag, Tulcea, 28 noiembrie 1927 – Pitești, Argeș, 14 ianuarie 2008). Inginer, *lucrări speciale*, manager. *Stabilit la Pitești, din 1966*. Liceul *Mircea cel Bătrân*, Constanța (1946), Facultatea de Piscicultură, Galați (1951). Responsabilități tehnice și administrative: Întreprinderea Sovrom-Construcții, Năvodari, Constanța (1952-1959); Întreprinderea Construcții-Montaj, București (1959-1963); șef șantier, Întreprinderea de Lucrări Speciale, Popești-Leordeni, Ilfov (1963-1966). Distinct: șef, Șantierul Pitești, Trustul de Lucrări Speciale, București (1966-1990). Patron, fondator, SC *Hercules* SRL, Pitești (1990-2002). Coordonarea activităților specifice pentru edificarea obiectivelor economice de pe marile platforme industriale din Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea. Recorduri în materie: coșurile de fum, centralele termice Mintia/Deva (Hunedoara) și Pitești-Sud Argeș, 280 m înălțime. Implicare în

reabilitarea Memorialului de Război, Mateiaș, Valea Mare - Pravăț (1984), extinderea zonelor rezidențiale urbane, conservarea clădirilor din patrimoniul cultural național. Studii, analize, rapoarte, interviuri pe diverse teme. Aprecieri publice antume și postume (I.M.F.).

TEODOSESCU, Teodor Gr. (n. Ștefănești, Muscel, 13 august 1950). Jurist, publicist, manager. Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*, Câmpulung, Argeș (1969), Universitatea din București (1978). Doctorat, *științe juridice*, București (2003). Inițial, activitate didactică, Școala Nr. 5, Pucioasa, Dâmbovița (1972-1978). Procuror (succesiv): Parchetul de pe lângă Judecătoria Curtea de Argeș (1978-2000), procuror-șef (1990-1998); prim-procuror, Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș (2000-2003); Parchetul Național Anticorupție/Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație de Justiție, Direcția Națională Anticorupție/DNA, București, Serviciul Teritorial, Pitești (2003-2004); procuror-șef, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism/DIICOT, București, Serviciul Teritorial, Pitești (2004-2010). Volum important: **Ministerul Public și rolul său pentru asigurarea legalității actelor administrative** (2004). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice în domeniu. Membru, Asociația Magistraților din România, Filiala Argeș (2003), alte aprecieri comunitare. (A.A.D.).

TEODOSIE (Secolul XVI). Domn al Țării Românești (1521-1522), *continuator al dinastiei tradiționale autohtone*, fiul și urmașul, la tron, al voievodului Neagoe Basarab (v.). Păstrat în spiritualitatea românească prin **Învățăturile**, operă ce i-a fost dedicată de tatăl său, redactată în limba slavonă (1518 - 1521), sub influență bizantină și elenă. Conexarea spațialității argeșene la provocările europene ale timpului. (V.G.N.).

TEODOSIADE, Alexandru (Secolul XIX). Instructur, funcționar superior de stat. Originar din Capitală. *Activitate la Pitești, Argeș*: Școala Națională (1861-1864); Școala de Băieți nr. 1, director (1864-1870); revizor școlar pentru județele Argeș și Vâlcea (1870-1876); fondator, institutul particular *Lascăr Catargiu*. Preocupări privind aplicarea prevederilor **Legii Instrucțiunii Publice**, adoptată de Camera Deputaților (16/28 martie 1864), în vigoare din decembrie 1865. Învățământul autohton unitar: primar, patru ani, obligatoriu și gratuit; secundar, șapte ani; *universitar*, trei ani. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

TEOFAN SINAITUL/SAVU, Dumitru C. (n. Corbi, Argeș, 19 octombrie 1959). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, mitropolit, editor, poliglot. Seminarul Teologic, Mofleni/Craiova, Dolj (1979), Institutul Teologic, București (1984). Stagi: Franța (1986-1990). Doctorat, *teologie*, Paris, Franța (1990). Călugărit, *Teofan*, Schitul Crasna, Prahova (1984). Activitate eclesiastică: *ierodiacon* și *ieromonah* (1985-1990); secretar, Cabinetul Patriarhal, București (1990-1991); arhiepiscop, *Sinaitul* (1991); episcop, vicar patriarhal (1991-2000), responsabilități sectoriale, interne și externe, colaborator apropiat al patriarhului Teoctist; secretar, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române (1994-2000). Distinct: arhiepiscop al Craiovei și mitropolitul Olteniei (2000-2008); arhiepiscop al Iașilor, mitropolitul Moldovei și Bucovinei (2008-). Temporar: locțiitor de arhiepiscop, Arhiepiscopia Ortodoxă Română din America și Canada (2001); locțiitor de episcop, Episcopia Severinului și Strehaiei (2003-2004). Studii, articole, analize (*patristică*, *spiritualitate*, *ecumenism*), colaborări, reviste din țară și străinătate. Coordonator, periodicul *News Bulletin*, București (1997-2000). Președinte: colegiile redacționale, *Mitropolia Olteniei* și *Cetatea Creștină*; asociațiile caritabile *Diaconia* și

Vasiliada. Numeroase reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, importante foruri în domeniu, alte aprecieri publice. (S.P.P.).

TEOHARI, Emilian N. (Panciu, Vrancea, 1865 – Pitești, Argeș, 4 mai 1920). Profesor, *matematică*, literat, manager. *Stabilit în Argeș-Muscel, din 1890*. Liceul – Internat, Iași (1883), Școala Normală Superioară, Iași (1888). Activitate didactică permanentă: Seminarul Teologic, Curtea de Argeș (1890-1893); Gimnaziul de Băieți, Câmpulung, Muscel (1894-1896, director); Gimnaziul de Băieți, Slatina, Olt (1896-1900, director); Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1900-1920), director (1905-1907). Temporar, inspector școlar (1903; 1920). Notificat, uneori, **Nicolae Emanoil T.** Volume importante (apărute postum): *Natura* (1925); *Lacuri, mări, oceane* (1930). Articole, studii, comentarii, recenzii, note de călătorie, periodicele: *Convorbiri critice*. *Noua revistă română*; *Viața*. Evocări memoriale, revista *Muguri*, Câmpulung (1922). Nominalizări în importante lucrări documentare, Câmpulung (1974), Pitești (1988). Eponimie, stradă în Pitești, alte aprecieri comunitare antume sau postume. (I.M.D.).

TEȘU, Ion Gh. (n. Țițești, Argeș, 20 noiembrie 1929). Inginer agronom, economist, manager, funcționar de stat, demnitar, diplomat. Liceul de Băieți, Ploiești, Prahova (1948), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1952), Institutul Politehnic, *inginerie economică*, București (1963) Doctorat, *științe agricole*, București (1976). Studii Economice, Franța (1969). Activitate specializată: inginer șef (1952-1956), director (1956-1960), întreprinderile agricole de stat Drăgănești, Prahova, respectiv Râmnicu Sărat, Buzău; șef, Direcția Agricolă Regională, Prahova (1960-1962); președinte, Gospodăria Agricolă Colectivă, Zmeeni, Prahova (1962-1965); președinte (1965-1967), vicepreședinte (1967-1969), Uniunea

Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, București; șef, Departamentul Agriculturii de Stat, Ministerul Agriculturii, București (1969-1971); cadru didactic – expert, Institutul Central de Pregătire a Cadrelor de Conducere Economică și Administrație de Stat, București (1972-1977); director, Institutul de Economie Agrară, București (1977-1980). Distinct: ministru secretar de stat (1980-1981), ministru (1981-1984), Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, București; ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Polonia (1984-1990). Volume importante: *Economia producției de carne* (1982); *Energia și agricultura* (1984). Numeroase studii, articole, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe la organizarea și diversificarea activității din agricultura României. Membru de onoare, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, București (1997), alte valoroase aprecieri publice. (C.D.B.).

THEODORESCU, Ștefan (Pitești, Argeș, 2 aprilie 1888 - București, 1965). Proprietar urban, editor muzical, tipograf, mic întreprinzător. Activitate specializată în Capitală: Editura *Constantin Gebauer*. Stagiul: Germania, Casa *Tonoer* (Köln). Distinct: *sortimentist*, Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică, București (1912-1914); fondator, Magazinul de Muzică *Doina*, București (1914). Producție și desfacere: *ștife*, partituri, discuri, muzică ușoară și cultă, romane, muzică populară, metode pentru pian). Amintit în diverse consemnări memoriale. Colaborări cu orchestre, grupuri instrumentale, artiști profesioniști, instituții publice din domeniu. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

THURRY, Ștefan (n. Timișoara, 14 august 1941). Artist plastic, *metaloplastie*, *pictură*, balerin, actor. *Stabilit la Câmpulung, Argeș, din 1995*. Pregătire specializată, Cluj-Napoca (1964) și București, mentor, Constantin Piliuță. Activitate în domeniu,

Teatrul *Constantin Tănase*, București. Expoziții personale sau de grup: București, Câmpulung, Pitești. Exprimări externe: Austria, Belgia, Franța, Germania, Israel, Luxemburg, Olanda. Lucrări în muzee, colecții particulare, instituții de spectacole. Aprecieri comunitare. (S.C.N.).

TICAN RUMANO, Mihai N. (Berevoești, Muscel, 2 iulie 1895 – București, 20 martie 1969). Literat, memorialist, colecționar de artă, poliglot. Aventurier în Italia, Somalia, Argentina (1908-1923). Studii lingvistice, școli din La Plata (Argentina). Domiciliat în Spania (1924-1931), călătorii continentale, America, Africa, Asia, Australia, Europa. Afirmații publicistice, Buenos Aires, Argentina (1916). Volume importante: *Viața albilor în țara negrilor* (1929); *Lacul cu elefanți* (1930); *Abisinia* (1935); *Argentina* (1935); *Noapți barceloneze* (1937). Editor, revista *Dacia*, tipărită în Spania (1929). Donator, tablouri, piese etnografice, obiecte personale, oferite Muzeului din Câmpulung și Primăriei Berevoești, Argeș. Apropiat Casei Imperiale din Etiopia (Abisinia). Consemnări critice favorabile, scrieri dedicate, eponimii. Atestări documentare, epistole, genealogie, Biblioteca Locală, Berevoești. Aprecieri publice antume și postume (M.M.S.).

TICĂ, Ion (Secolul XIX). Proprietar funciar, militant unionist. Originar din Micloșani, Plaiul Dâmbovița, Muscel. Notificat, uneori, *Ioan Tică*. Delegat al împuterniciților din localitățile Văleni, Bădeni Pământeni, Bădeni Ungureni, Cotenești și celelalte sate (10 septembrie 1857), pentru reprezentarea *plugarilor* în adunarea de la reședința județului. Ales deputat, Divanul Ad-hoc al Munteniei, din partea micilor proprietari musceleni, împreună cu Alexandru G. Goleșcu (v.), susținătorul intereselor proprietarilor mijlocii, și Nicolae N. Rucăreanu (v.), exponentul marilor proprietari. Validat conform prevederilor *Înaltului Împărătesc Firman al*

Puterii Suzerane (Turcia), participant la lucrările forumului, București (30 septembrie/12 octombrie 1857 – 10/22 decembrie 1857), conduse, efectiv, de Nicolae Golescu (v.). Susținător al Unirii Principatelor Române. Nominalizat în documentele timpului. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TICU SORESCU, Nicolae I. (Poenărei, Corbi, Muscel, 25 iulie 1900 – Jilava, Ilfov, 18/19 iulie 1959). Proprietar rural, lucrător agricol, militant politic, martir. Membru activ, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, condus de Toma Arnăuțoiu (v.). Urmărit de Securitate, capturat (20 mai 1958), cercetat, torturat la Pitești, Argeș. Judecat, proces public, Depoul Căilor Ferate Române, Pitești, condamnat la moarte, Tribunalul Militar, Regiunea II, București (19 mai 1959). Executat (18/19 iulie 1959), Penitenciarul Jilava, împreună cu alți membri ai grupului. Confiscarea totală a averii. Importante atestări documentare. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

TICUȚĂ, Elisabeta (n. Mușătești, Argeș, 1 februarie 1944). Solistă, *muzică populară*, culegere de folclor. Liceul Domnești, Argeș (1962), Școala Populară de Artă, Pitești, Argeș (1963). Activitate profesionistă, orchestrele: *Doina Argeșului*, Pitești (1962-1967); *Rapsodia Română*, București (1967-1970); recitaluri alte instituții, concerte, concursuri de protocol oficial de spectacole din țară. Turnee externe, state din Europa, Africa, Asia, premii naționale și internaționale. Discografie. Înregistrări radio și televiziune, selecții pentru *Fonoteca de Aur*, București, partituri laice și religioase, prelucrări, adaptări, creații în domeniu. Colecție de costume populare. Exponentă a cântecului argeșean și muscelan, consemnări critice favorabile. Aprecieri comunitare. (L.I.P.).

TIGVEANU (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Argeș. Proprietari rurali și urbani, slujbași ai Curții Domnești de la București, donatori comunitari. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită: Tigveni, Ceparî, Pitești. Mai cunoscuți: **Constantin T.** (*pitar*); **Grigore T.** (v.); **Petrache T.** (v.). Diverse atestări documentare. (N.P.L.).

TIGVEANU, Grigore C. (1773 - ?). Proprietar urban și rural, slujitor al Curții Domnești de la București. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești (*Vopseaua Galbenă*) și localități apropiate. Nominalizat, la 1829, având 60 de ani, în *Arhondologie (Condica rangurilor boierești)*, document dezavuat și ars de revoluționarii de la 1848 din Țara Românească. Prezentare în *Catagrafia orașului Pitești din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier fără caftan*, avere potrivită, slugi, țigani. Înscriș în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Diverse atestări comunitare antume sau postume. (S.I.C.).

TIGVEANU, Petrache G. (1802 - ?). Proprietar urban și rural din Argeș. Fiul lui **Grigore C.T.** (v.). Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești (*Vopseaua Neagră*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Pitești din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier vistier*, avere potrivită, slugi. Diverse atestări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

TIGVENI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Topolog, satele: **Tigveni**, Bădislava, Bălilești, Bălteni, Bârseștii de Jos, Bârseștii de Sus, Blaju, Vlădești. Suprafață: 49,3 km². Locuitori: 3700 (1971); 3402 (2008). Atestare documentară medievală: Tigveni (1528), Bârsești (1569). Vestigii arheologice prefeudale. Biserici: Bălilești (1852); Bârseștii de Sus (1888); Blaju (1889); Bârseștii de Jos (1894), Tigveni (1911). Conacul Teodor Brătianu (XVIII), Capela

Băltenilor (1816). Monumente ale eroilor: Tigveni (1877, 1916-1918, 1941-1945); Bârsești (1916-1919). Școală (1838), cămin cultural (1939), bibliotecă publică (1958), percepția Circumscripției Financiare (1914-1949), sediul plasei Topolog (1925). Complexul *Gabriel Marinescu* (v.), edificat în 1939. Băncile populare: *Viitorul asigurat* (1905); *Theodor Brătianu* (1909-1932); *Topologu* (1956). Resurse naturale neexploatate: cărbune inferior (turbă). Stațiune de mașini și tractoare (1948-1990), fermă agricolă de stat (1949-1990), cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Baraj, lac de acumulare, *aducțiunea Topolog*, Sistemul energetic *Argeșul Mare* (1965). Areal cerealier, pomicol, zootehnic, forestier. Arhitectură locală specifică interferenței zonelor colinară și montană. Textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea. Conexiune feroviară, via Vâlcelele (Argeș) - Râmnicu Vâlcea (în construcție). *Scrieri monografice*: Ion Stătescu (2003); Nicolae Luțic (manuscris). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

TIHOMIR (Sfârșitul secolului XIII – Începutul secolului XIV). Conducător al unei formațiuni feudale prestatale românești la sud de Carpați (1290 ~ 1310), tatăl domnului Basarab I *Întemeietorul* (v.). Stăpânește, după 1291, Banatul de Severin, edifică, anterior 1300, Cetatea Poienari, Argeș, este atestată, documentar, localitatea Câmpulung (1300). Integrarea zonei istorice Argeș – Muscel în existența autohtonă a Evului Mediu timpuriu. (V.G.N.).

TIMPUL MUSCELENILOR (2008~). Publicație periodică, editată, la Câmpulung, Argeș, de două ori pe lună. Primul număr, 25 septembrie 2008: *actualitate, istorie și tradiții muscelene*. Redactor-șef, Adrian Popa. Analize, comentarii, reportaje, anchete, cronici, creații literare, artă plastică,

documente inedite, informații contemporane pe diverse teme. Imprimare, tipografii din Pitești și Câmpulung. Implicări comunitare. (G.F.C.).

TIMUȘ, Gherasim (Iași, 14 august 1848 – București, 22 decembrie 1911). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, episcop, cărturar. *Activitate ecleziastică în Argeș (1886-1911)*. Seminarul *Veniamin*, Socola, Iași (1874), Facultatea de Litere, Universitatea din București (1878), Facultatea de Teologie, Cernăuți, Bucovina (1884). Doctorat, *teologie*, Cernăuți (1884). Călugarit, Mănăstirea Cernica, Ilfov (1875). Arhidiacon, Catedrala Mitropolitană, București (1875-1880). Distinct: arhieru, cu numele *Piteșteanul* (1886), loțiitor de episcop la Argeș (1893), episcop eparhiot titular (1894-1911). Prestații didactice, Facultatea de Teologie, București (1884-1893), decan (1892-1893). Volume importante: *Călătorie la Locurile Sfinte* (1896); *Note și meditațiuni asupra psalmilor, I, II, III* (1896); *Dicționar aghiografic cuprinzând pe scurt viețile sfinților* (1898); *Tetraevanghelul diaconului Coresi* (1898). Studii, articole, traduceri din limbile ebraică și elenă. Demersuri finalizate pentru: reabilitarea mănăstirilor și bisericilor din Argeș-Vâlcea; înființarea Școlii de Meserii, dotarea bibliotecii, gestionarea patrimoniului propriu, Episcopia Argeșului; diversificarea preocupărilor din instituțiile de învățământ religios ale eparhiei. Promotorul culturii ecleziastice autohtone. Aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

TIMUȘ, Ioan (Câmpulung, Muscel, 8 noiembrie 1890 – București, 10 iunie 1969). Jurist, literat, memorialist. Studii liceale în Capitală (1911), Facultatea de Drept, București (1916). Avocat, Baroul Ilfov (1916). Reprezentarea intereselor unor familii renumite din Argeș-Muscel, cunoscut în domeniu. Pasionat de realitățile orientale, călătorii în China, Coreea, Egipt, India, Japonia, Rusia. Volume importante: *Japonia. Viața și obiceiurile* (1925); *Transiberiană*

(1934); *Ogio-san/Domnișoare* (1935, 1984, postum); *Caracterele civilizației japoneze* (1942, în colaborare); *Japonia de ieri și de azi* (1943). Tălmăciri din literatura populară niponă. Membru, diverse foruri profesionale juridice și literare, consemnări critice favorabile, colaborări editoriale cu Nicolae Iorga (1925). Premiul *Năsturel-Herescu* al Academiei Române, București (1943), alte aprecieri publice antume și postume. (V.N.P.).

TINCA, Gheorghe I. (n. București, 21 septembrie 1941). Jurist, diplomat de carieră, demnitar. *Familie tradițională din Fâlfani, Stolnici, Argeș*. Școala Medie, Bufta, Ilfov (1959), Universitatea din București (1964). Specializare, *relații internaționale*, București (1966). Activitate în domeniu, Ministerul de Externe, București: funcționar (1966-1972); secretar III (1972-1974); secretar II (1974-1979); secretar I (1979-1990); director adjunct/director/consilier diplomatic (1990-1991); subsecretar de stat (1991-1992); secretar de stat (1992-1994); ambasador (1996-1999). Trimis extraordinar și plenipotențiar al României în Cehia (2001-2006). Temporar: ministru, Apărare Națională (1994-1996); lider politic, Alianța pentru România (1999-2001). Reprezentant permanent, structuri ale Organizației Națiunilor Unite: Geneva, Elveția (1972-1978); New York, Statele Unite ale Americii (1982-1987). Numeroase negocieri, grupuri, comisii, comitete internaționale pentru: Drepturile Omului, Dezarmare, Securitate. Misiuni speciale: protocoale privind extinderea colaborării cu țări din America de Sud, Asia, Africa, după 1989. Implicări directe în tratativele pentru: construcția Centralei Nucleare de la Cernavodă (Canada); primirea României în Alianța Nord-Atlantică/NATO; deschiderea Institutului Cultural Român de la Praga; înființarea Asociației *Manfred Wörner* (București); repatrierea osemintelor lui Nicolae Titulescu. Numeroase studii, analize, rapoarte, interviuri pe teme adecvate. Editor, revista *Central*

European Isseus, București. Membru, diverse foruri autohtone și continentale cu profil convergent, alte aprecieri publice. (I.M.M.).

TINERIMEA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ, PITEȘTI (1909-1910). Revistă școlară, editată de Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, director, Dimitrie I. Ghimpa (v.). Redactor fondator, elevul Constantin T. Stoika (1892-1916), originar din Buzău, viitor ziarist și scriitor. Colaboratori: Petre N. Theodoru, Tudor Muzicescu, Constantin Em. Popescu, Cezar Stoica. Conținut adecvat: versuri, proză, comentarii științifice, răspunsuri la întrebări, traduceri. Imprimare, tipografiile: *Mihail Lazăr Fiu*; *Concurența*, Mihai R. Fărcășanu, Pitești. Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

TIPARNIȚA DE LA MĂNĂSTIREA NEGRU VODĂ DIN CÂMPULUNG (1635-1650). Atelier specializat în editarea și traducerea cărților de cult creștin ortodox, inițiator, Matei Basarab (v.). Activitate realizată în colaborare cu: Petru Movilă, mitropolitul Kievului; Melchisedec, egumenul așezământului monahal; tipografii Timotei Alexandrovici Verbischi, Ivan Glebcovici, Ivan Kunetovici. Presă cu cinci modele de literă, meșteri, lucrători, ucenici din Muscel, resurse, Curtea Domnească și comunitatea urbană. Materie primă, *moara de hârtie*, instalată pe Râul Târgului, construită din porunca voievodului. Volume realizate în limba slavonă: *Molîvelnic* (1635); *Antologhion* (1643); *Psaltirea* (1650), respectiv limba română (traducere din limba greacă), *Învățăturile preste toate zilele alese pe scurt din multele dumnezești cărți de folosință tuturor creștinilor* (1642). Circulație în Țara Românească, Moldova, Transilvania, Peninsula Balcanică. Dieci și copiiști. Studii aprofundate, Dan Simonescu (v.). Expoziție permanentă, Casa Domnească, *Matei Basarab*, din Câmpulung Muscel. Contribuți importante la evoluția culturii medievale, consolidarea ortodoxismului

autohton, dezvoltarea orașului Câmpulung. (M.M.B.).

TIPOGRAFIA ALEXANDRU

VALESCU (1892-1944). Unitate specializată în realizarea de reviste, ziare, foi volante, cărți specifice etapei enunțate. Patron fondator și director, Alexandru Valescu (v.). Sedii succesive: Mușătești (1892-1895; 1898-1911); București (1895-1897); Câmpulung Muscel (1897-1898), partener, Gheorghe Moisescu; Curtea de Argeș (1911-1944), colaborator, Gheorghe F. Nicolescu. Distinct, volume imprimate la Mușătești: *Câteva cuvinte despre îmbrăcăminte și lux* (1904), de Emilian Elefterescu; *Monografia comunei Mozăceni, Plasa Mozăceni, Județul Argeș* (1905), de Ion Musicescu; tomuri imprimate la Câmpulung: *Rolul statului și al familiei în educațiune* (1897), de Toma Dicescu; *Cultura morală a tinerimei* (1898), de Toma Dicescu; *Fabule și satire* (1899, de Constantin Popescu – Călina; *Filiațiunea* (1903), de Ovidiu S. Marinescu; pagini apărute la Curtea de Argeș: *Seminarul Teologic Neagoe Vodă. Curtea de Argeș. Anuar pentru 1918-1923* (1925), de Mihail I. Chiriță. Periodice importante: *Gazeta țăranilor* (1892~1936); *Școala poporului* (1897-1899); *Hazul satelor* (1907~1916); *Prietenul colibei* (1908-1915); *Povestiri alese* (1912). Patrimoniu preluat, parțial, de Tipografia Seminarului din Curtea de Argeș, respectiv Căminul Cultural *Constantin Dobrescu-Argeș*, Mușătești (1945). Importante atestări documentare, comentarii, pagini monografice. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA CONCURENȚA DIN PITEȘTI (Prima jumătate a secolului XX).

Unitate specializată, reprezentativă pentru reședința Argeșului. Patron fondator, Mihail R. Fărcășanu. Realizarea de cărți, ziare, reviste, ilustrate, formulare administrative. Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Imprimarea periodicelor din Pitești: *Sportul* (1909); *Reclama* (1910); *Curierul Argeșului*

(1911), proprietar, redactor, editor, Mihail R. Fărcășanu, inițiator al Societății de Sport, Arme și Gimnastică (1909). Implicări comunitare permanente. Nominalizări în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare. (I.I.B.).

TIPOGRAFIA DE STAT DIN PITEȘTI (1948-1995).

Unitate productivă, specializată în editarea de cărți, ziare, reviste, imprimate administrative, alte produse tipizate. Unificarea, la 6 decembrie 1948, a celor cinci tipografii locale naționalizate (11 iunie 1948): *Artistica*, *Liga Poporului*, *Română*, *Modernă*, *Progresul*, sub denumirea *Răsăritul* (1949-1956). Primul administrator, Constantin Velciu, sediul oficial, strada *Șerban Vodă*, Nr. 70 (*Artistica*), zona centrală urbană. Subordonată, succesiv, Direcției Generale Industriale a Ministerului Învățământului și Culturii, București (1956-1957), întreprinderilor locale *23 August* (1957-1960) și *Progresul* (1960-1963), aparținând Consiliului Popular Regional Argeș. Gestiune proprie, după 1964. Din 1968, clădire distinctă, Pitești-Nord: zețarie, linotipie, zincografie, tipar înalt, legătorie, expediție. Secții la Râmnicu Vâlcea, Slatina și Caracal (Olt), Curtea de Argeș și Câmpulung (Argeș). Publicații importante realizate în Pitești: ziarul *Secera și ciocanul* (1951-1989); *Gazeta Hidrocentralei de pe Argeș*; revista *Argeș* (1966~1998); cotidianul *Argeșul liber* (1989-1996). Lucrare de referință: *Argeș. Cartea Eroilor* (1984). Suport documentar: *Istoria tipografiei în zona argeșeană și a Oltului vestic* (1970, autor, Augustin Z. N. Pop/Popescu) (v.). Directori cu activitate îndelungată: Mihai Dumitrașcu; Constantin Siman (v.). Din 1991, SC *Tiparg SA* Pitești, editură distinctă. Privatizare pe bază de acțiuni (1995). Implicări constante în multiple proiecte publice. Diverse atestări documentare. (I.E.C.).

TIPOGRAFIA DOMNEASCĂ DE LA CÂMPULUNG (1635-1650). Așezământ de cultură, existent la Curtea Voievodală din

Câmpulung Muscel. Inițiator, voievodul Țării Românești, Matei Basarab (v.), cu ajutorul mitropolitului ortodox, Petru Movilă al Kievului (Ucraina). Cărți cu tematică religioasă imprimate: *Molitvenic slavonesc* (1635); *Învățătură peste toate zilele alese pe scurt* (1642); *Antologhion slavonesc* (1643); *Psaltire slavonească* (1650). Activitate continuată în deceniile următoare, prevalent, de instituțiile eclesiastice superioare din București. Contribuții la promovarea spiritualității românești în mediile urbane și rurale autohtone. Exponate în biblioteci, muzee. Colecții particulare. Alte atestări documentare. (V.N.P.).

TIPOGRAFIA EMANOIL POPESCU DIN PITEȘTI (A doua jumătate a secolului XIX). Unitate productivă specializată, patron fondator, Emanoil Popescu. Dotare tehnică adecvată, colaborări cu edituri din Argeș, Muscel, Olt. Volume de referință imprimate: *Thesa pentru doctoratu în medicină. Presentată și susținută... de dr. N.I. Russel asupra Metodei antiseptice de tratament în chirurgie* (1877), autor, Nicolae I. Russel; *Legende și poezii istorice* (1894), de N. P. Boerescu, D. Bârzotescu, C.G. Mielcescu. Consemnări în *600 cărți argeșene* (1980), de Nicolae Rizescu (v.). Alte atestări documentare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA EPARHIALĂ DIN CURTEA DE ARGEȘ (Prima jumătate a secolului XX). Unitate productivă specializată, aparținând Episcopiei Ortodoxe din Curtea de Argeș. Notificată, uneori, Editura Sfintei Episcopii a Argeșului. Volume de referință imprimate: *Biblia ca unealtă culturală* (1938), de Iuliu Scriban (arhimandrit); *Sfătuire către cel ce voiește să se mărturisească. Tipărită după cărțile vechi bisericești* (1941); *Luceferi din pustie. Din viața și luptele marilor cuvioși* (1942), în românește, de Petre Andonescu (preot profesor doctor); *Cine grăiește adevărul?* (1942), de Vasile Frujină (preot); *Principiile didactice în Epistolele Pauline în legătură*

cu metoda religiei în școala primară (1945), autor, Marin S. Diaconescu (v.). Realizarea mai multor periodice cu tematică religioasă. Diverse atestări documentare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA GHEORGHE POPESCU DIN PITEȘTI (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Prima unitate productivă specializată din Argeș, patron fondator, Gheorghe Popescu/Poppescu (1872), activitate extinsă, temporar, la București și Câmpulung, Muscel (1885-1887). Suport profesional pentru noile generații de tipografi. Locație proprie, zona centrală urbană, cumpărător, Iosef I. Schreier (v.); arendaș (1920), Mitu C. Petrache (v.). Dotare folosită, ulterior, pentru Editura Tipografie *Artistica*, Pitești. Titluri de referință: *Anuar de comerțanții, industriașii, asociații și societăți, profesiile libere, proprietarii rurali și arendașii din județele Argeș, Muscel, Olt, Teleorman, care formează Circumscripția Camerei de Comerț și Industrie Pitești* (1896, 1899); *Cartea învățătorului* (1897), de Ilie I. Iliescu (v.); *Călăuza stupăritului sau cultura albinelor*, de Ioan Petculescu (1898); *Istoricul Seminarului din Curtea de Argeș*, autor, George C. Drăgănescu (1900); *Espunerea situațiunii generale a județului Argeș* (1900), de Ion P. Comăneanu (v.). Imprimarea primelor ziare și reviste din Pitești: *Argeșulu* (1876); *Desceptarea* (1876); *Salvarea* (1876); *Cultura* (1878-1882); *Țăranul* (1882-1884). Activitate atestată documentar: *Istoria tipografiei în zona argeșeană și a Oltului vestic* (1970), de Augustin Z. N. Pop/Popescu (v.); *600 cărți argeșene* (1980), de Nicolae Rizescu (v.); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene* (2000). *Dicționarul presei argeșene* (2005), de Ilie Barangă (v.). Prestații publice, licitații, alte implicări comunitare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA LIGA POPORULUI DIN PITEȘTI (1919-1948). Unitate specializată, reprezentativă pentru reședința

Argeșului, achiziționată (1919) prin Banca Tehnică Argeșeană, Pitești, fondator Dimitrie Dima (v.). Proprietari (1924): Ioan I. Iotta (v.), Maria Iotta, Dorina Iotta. Realizarea de cărți, ziare, reviste, ilustrate, formulare administrative. Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Dotare tehnică adecvată, producție medie. Volume speciale: *Mărăștii* (1919), de Ion Gr. Rădulescu (v.); *Comuna Corbii din Muscel și locuitorii săi...* (1921), de Constantin Rădulescu-Codin (v.); *Istoria patriei* (1925), de Virgil Lupescu (v.); *Anuarul orașului Pitești, Curtea de Argeș și al județului Argeș* (1925), de Ion Gh. Atanasiu și Ion A. Vlădescu; *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936), autor, Vlad Furtună (v.), Editura ziarului *Presa*, Pitești. Implicări comunitare permanente. Suport documentar: *Anuarul orașului Pitești* (1936); *Mărturii documentare, I* (1988); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Patrimoniu naționalizat (1948), preluat de Intreprinderea Poligrafică Argeș. Diverse implicări comunitare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA MIHAIL LAZĂR-FIU DIN PITEȘTI (1900-1919). Unitate specializată, reprezentativă pentru reședința Argeșului. Patron fondator, Mihai M. Lazăr, asociat, Robert Lazăr. Realizarea de cărți, ziare, reviste, ilustrate, formulare administrative. Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Dotare tehnică adecvată, producție medie. Volume speciale: *Criză* (1901), de Grigore T. Coandă (v.); *Găsirea unei surse de apă artesiană* (1904), de Opran Potîrcă; *Meseriașul român și legea meseriilor* (1907), de Ștefan Chicoș (v.); *Mitologia și cultul* (1910), de Ion Cuțui; *Poezia munților* (1916), de Nicolae I. Apostolescu (v.). Complementar: editură și librărie proprii, zona centrală a localității. Implicări comunitare permanente. Patrimoniu cumpărat de Dimitrie Dima (v.) prin Banca Tehnică Argeșeană (1919). Nominalizări în *Istoria*

municipiului Pitești (1988). Alte atestări documentare (C.I.S.).

TIPOGRAFIA MODERNĂ DIN PITEȘTI (1923-1948). Unitate specializată, reprezentativă pentru reședința Argeșului. Patron fondator, Traian Novacovici. Realizarea de cărți, reviste, ziare, formulare administrative. Volume speciale: *Grecismul din România și urmașii fanarioșilor; Pleacă învățătorii în război* (teatru); *Munca* (1944), de Constantin I. Gheorghe. Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Dotare tehnică adecvată, utilaje cumpărate, parțial, de la Iosif Schreier (v.), producție medie. Preocupări integrate *Casei Novacovici* (1852), profilată în domeniile legătoriei, încadrării în rame, cartonajului. Implicări comunitare permanente. Nominalizări în: *Mărturii documentare, I* (1988); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Patrimoniu naționalizat (1948), preluat de Intreprinderea Poligrafică Argeș. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA MUSCELUL DIN CÂMPULUNG (1923-1948). Unitate reprezentativă, specializată în editarea de cărți, ziare, reviste, ilustrate, formulare administrative. Patroni fondatori, Vasile S. Marinescu și Maria Marinescu. Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Dotare adecvată, producție de serie mică. Volume distincte: *Copil hoinar*, de Simion Chirișescu (1930); *Omagiu învățătorilor pensionari din județul Muscel. Biografii, lucrare colectivă* (1933). Imprimarea publicațiilor locale: *Ecoul* (1930-1937), director-proprietar și redactor – responsabil, Adrian C. Popovici; *Ecoul muncii* (1933-1937), redactor și administrator, Vasile S. Marinescu. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare (G.F.C.).

TIPOGRAFIA NOUA TIPOGRAFIE DIN PITEȘTI (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Unitate

productivă specializată, patroni asociați, Niță Rădulescu și Brătănescu. Locație proprie, dotări adecvate, diversificarea treptată a preocupărilor, editură, legătorie, papetărie, relații interne și externe. Titluri de referință: ***Dare de sémă asupra a 70 operațiuni de cataractă și a 5 iridectomii (pupile artificiale), parcticate cu succes la Secțiunea de Ambulanță Rurală Militară Argeș-Muscel*** (1886), autor, Ion Șerbănescu. Imprimarea gazetei ***Țăranul*** (1881), redactor, Constantin Dobrescu-Argeș (v.) și a ziarului ***Luptătorul*** (1888), apărut la Pitești. Atestări de arhivă, consemnări bibliografice, nominalizări comunitare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA PROGRESUL DIN PITEȘTI (? - 1948). Unitate specializată, reprezentativă pentru reședința Argeșului. Patron fondator, Haralambie Rădulescu, asociat, Gheorghe Brătănescu, succesori, Smaranda M. Chițescu, A. H. Rădulescu. Realizarea de cărți, ziare, reviste, ilustrate, formulare administrative. Volume speciale: ***Treizeci de zile în Banat*** (1911), de Petre Godescu; ***Din vitejiile muscelenilor. 1916-1918*** (1919), de Gheorghe I. Mușătescu; ***Schiță asupra luptei dusă pentru înființarea Partidului Țărănesc...*** (1921), de Alexandru Valescu (v.). Activitate agreată de Camera de Comerț și Industrie, Prefectură, Primăria urbană. Dotare tehnică adecvată, producție medie. Notificată, uneori, ***Tipografia S. M. Chițescu***, Pitești, editarea ziarului ***Țărănismul Argeșului*** (1944-1945). Conexiuni cu imprimeriile: ***Noua tipografie Niță Rădulescu***, editarea publicației: ***Țăranul*** (1881-1884), redactor, Constantin Dobrescu-Argeș (v.); ***Tipografia Alexandru H. Rădulescu***, editarea gazetei ***Țărănismul*** (1930-1932); ***Tipografia Petre Rădulescu*** (Pitești). Nominalizări în: ***Anuarul orașului Pitești*** (1936); ***Mărturii documentare, I*** (1988); ***Istoria municipiului Pitești*** (1988). Patrimoniu naționalizat (1948), preluat de Întreprinderea Poligrafică Argeș. Diverse atestări documentare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA RĂSĂRITUL DIN PITEȘTI (1949-1956). Unitate productivă de stat, constituită prin preluarea patrimoniului tipografiilor particulare din Pitești, unificate la 6 decembrie 1948, respectiv: ***Artistica, Liga Poporului, Modernă, Progresul, Română***. Administrație unică, zona centrală urbană, sediul fostei Edituri ***Artistica***. Foruri tutelare în Capitală: Centrala Industriei Poligrafice (1949-1951); Întreprinderea Poligrafică ***Constantin Dobrogeanu – Gherea*** (1951-1956). Colaborări cu structurile regionale Argeș. Imprimare: cotidianul ***Secera și ciocanul***, Pitești (primul număr, 16 martie 1951); formulare administrative; broșuri pe diverse teme. Puncte de lucru la: Câmpulung (Muscel), Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea, Slatina (Olt). Coordonatori cunoscuți: Vasile Stențer, Nicolae Georgescu, Marin Tenia, Constantin Velciu. Suport documentar: ***Istoria tipografiei în zona argeșeană și a Oltului vestic*** (1970), de Augustin Z.N. Pop/Popescu (v.). Alte surse informale. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA ROMÂNĂ DIN PITEȘTI (1910– 1948). Unitate productivă specializată, patron fondator, Ștefan I. Voicu/Voiculescu (v.). Locație permanentă, zona centrală urbană, spații adecvate, utilaje achiziționate din Austria. Imprimare: cărți, ziare, reviste, afișe, formulare administrative. Titluri speciale: ***De la iad la raiu*** (1935), de Toma G. Popescu; ***Gazeta tineretului pentru știință, artă și literatură*** (1935); ***Omul liber*** (1935-1936); ***Procesul mișcării antifasciste din România. Petre Constantinescu-Iași, Ana Pauker, Teodor Bugnariu, Iordan Colef, Grigore Preoteasa, Ofelia Manole și ceilalți*** (1936); ***Chipuri de legendă din trecutul de lumină, de jertfă și de biruință al neamului. Popa Șapcă*** (1941), de Constantin I. Gheorghe. Colaborări editoriale cu autori din Argeș, Dâmbovița, Muscel, Olt, București. Încetarea activității prin etatizarea și comasarea atelierelor de profil, integrate Tipografiei ***Răsăritul***, Pitești (1948).

Valoroase atestări documentare, consemnări bibliografice, implicări comunitare. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA ȘCOLII DE OFIȚERI DE ARTILERIE DIN PITEȘTI (Prima jumătate a secolului XX). Unitate productivă specializată, for coordonator, Ministerul Apărării Naționale, București. Locație, Școala de Ofițeri de Artilerie, Pitești. Volume de referință imprimare: *Cercetări în domeniul balisticei exterioare* (1941), de Ion Linteș; *Tunele aerodinamice pentru cercetări balistice* (1942), de Ion Linteș; *Țevi cu interior schimbător* (1942) autori, Ion Linteș, Ion Zamfirescu; *Istorie militară. Studiul campaniilor din antichitate până la 1866, I*, Ediția a 2-a (1943), autor, Ion Iliescu-Zănoagă. Realizarea unor periodice cu tematică adecvată. Suport documentar: *600 cărți argeșene* (1980), autor, Nicolae Rizescu (v.). Alte surse informale. (C.I.S.).

TIPOGRAFIA TRANSILVANIA DIN PITEȘTI (Prima jumătate a secolului XX). Unitate productivă specializată, fondator, Iosif I. Schreier (v.). Notificat, uneori, Sreier. Preluarea patrimoniului Tipografiei *Gheorghe Popescu/Poppescu*, locație proprie, zona centrală urbană. Activitate diversificată: editură, librărie, legătorie, papetărie, relații interne și externe. Titluri de referință: *Cosmogoniile popoarelor civilizate din vechime, cosmogonia biblică și cosmogonia științifică modernă* (1907), autor, Irineu/Ion Mihălcescu; *Originea răzeșilor și moșnenilor. Caracterul codevălmășiei lor. Studii sociale* (1909), de Ion N. Angelescu (v.); *Și totuși, presa trebuie să fie liberă* (1922), de Mihail Mihăileanu (v.); *Responsabilitatea civilă a funcționarilor publici* (1929), de Nicolae D. Ghimpa; *Monografia comunei Bunești din județul Argeș* (1934), de Iancu I. Nicolae (v.). Cumpărarea patrimoniului (1935), Traian P. Novacovici (v.), noua denumire, Tipografia *Modernă*, Pitești. Valoroase atestări documentare, consemnări bibliografice, nominalizări comunitare. (C.I.S.).

TIȚA, Ion (n. Domnești, Argeș, 6 noiembrie 1951). Inginer, *horticultură*, cercetător științific principal I, manager. Liceul Domnești, Argeș (1970), Institutul Agronomic, Craiova, Dolj (1975). Doctorat, *științe agricole*, București (2002). Activitate specializată: șef fermă, Cooperativa Agricolă de Producție, Vedea, Argeș (1975-1979); Asociația Economică Intercooperatistă Pomicolă, Vedea (1979-1984); inginer-șef, Cooperativa Agricolă de Producție, Bărăști de Vede, Olt (1984-1989); Stațiunea de Cercetare pentru Viticultură și Vinificație, Ștefănești, Argeș (1989-2005); Institutul Național de Cercetare pentru Biotehnologii în Horticultură, Ștefănești, Argeș (2005~), director științific (2005-2007). Volume importante (autor, colaborare): *Tehnologii de multiplicare rapidă a materialului viticol în condiții controlate* (2002); *Biotehnologii ecologice cu aplicații în horticultură și viticultură* (2006); *Tehnologii alternative de producere a materialului horticol destinat obținerii produselor ecologice* (2009); *Înmulțirea materialului viticol între spațiul genetic și spațiul de imagine* (2011). Numeroase studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte, *granturi/contracte* de cercetare (*cultura țesuturilor vegetale*). Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TIȚA, Ion I. (n. Brăduleț, Argeș, 8 octombrie 1926). Inginer mecanic, manager. Școala Militară de Meserii, Plopeni, Prahova (1944), Liceul Industrial, Plopeni (1949), Institutul de Mecanică, Brașov (1955). Documentări externe, Franța. Specializare, *industria de automobile*. Activitate constantă, Uzina *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș: tehnolog, *supape* (1955-1956); inginer principal, *pregătirea fabricației* (1956-1957); șef birou/șef serviciu, *tehnologie* (1957-1966); șef serviciu, *export* (1968-1969); șef serviciu, *pregătirea fabricației* (1969-1972);

inginer-șef, *concepție* (1972-1973); șef serviciu, *proiectare* (1973-1987). Temporar, secretar științific, Comisia Regională pentru Coordonarea Cercetării Științifice Argeș (1966-1968). Contribuții directe la: dezvoltarea producției de piese auto; realizarea autoturismelor *Dacia 1100* și *Dacia 1300*; asimilarea licenței de fabricație *Renault* (Franța) în România. Analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

TIȚA NICOLESCU, Gabriel I. (n. Mozăceni, Argeș, 23 octombrie 1974). Jurist, funcționar de stat, parlamentar. Liceul Electrotehnic, Curtea de Argeș (1993), Academia de Poliție *Alexandru Ioan Cuza*, București (1997). Doctorat, *științe juridice*, București (2003). Specializare, *psihopedagogie*. Activitate în domeniu: Inspectoratul Județean de Poliție, Brașov, Serviciul Investigarea Fraudelor (1997-2003). Avocat, Baroul Brașov (2003~), arbitru, Curtea de Arbitraj Comercial/Camera de Comerț și Industrie, Brașov (2006~). Colaborări didactice, Universitatea *Transilvania*, Brașov (2002~). Deputat de Brașov (2008-2012), reprezentând Partidul Social Democrat. Volum important: *Tratat de drept al afacerilor* (2009). Studii, articole, emisiuni *media*, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale autohtone, alte aprecieri publice. (A.A.D.).

TIȚESCU, Vasile N. (Bădești, Pietroșani, Muscel, 13 iulie 1898 – Pitești, Argeș, 1997). Medic primar, *radiologie*, publicist, om de cultură, donator comunitar, Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1918), Facultatea de Medicină Militară, Cluj (1924). Activitate specializată: unități *operative* din *Transilvania* (1924-1934); cabinet particular, Pitești (1934-1946), primul așezământ local (strada *Industriei*), dotat cu aparat Rontgen; Spitalul Urban, Pitești (1946-

1950). Volume importante: *Considerații radiologice și sociale asupra pulmonilor la 20 000 de bolnavi văzuți pe ecranul radiologic* (1935); *Spitalul Ion C. Brătianu Pitești. Serviciul de Radiologie și Electrologie. Scurt istoric* (1943). Temporar, medic curant al scriitorului Liviu Rebreanu (v.). Implicări în viața *Cetății*, participant la activitatea Ateneului Popular *Gheorghe Ionescu-Gion și a Căminului Cultural Argeș*. Nominalizat în *Anuarul general al orașului Pitești* (1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988). Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

TIULEANU, Adela (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Vernești, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

TIVIG, Mihai C. (Peștișani, Gorj, 7 noiembrie 1911 – Pitești, Argeș, 21 septembrie 1986). Lucrător industrial, militant politic, funcționar de stat, manager. *Stabilit definitiv la Pitești din 1952*. Studii liceale în Pitești, recalificări periodice. Membru marcant, Partidul Comunist Român. Preocupări productive, unități patronale din România (1929-1952). Distinct, în Argeș: șef, Secția Agricolă Regională (1952-1957); vicepreședinte, Comitetul Executiv, Sfatul Popular Regional (1957-1965); președinte (1965-1972): Uniunea Regională/Județeană a Cooperativelor de Consum; Uniunea Județeană a Cooperativelor Agricole de Producție. Insistențe pentru: diversificarea serviciilor administrative din Argeș - Muscel; consolidarea structurilor socialiste în mediul rural; sporirea contribuției satelor la constituirea fondului centralizat al statului; gospodărirea eficientă a patrimoniului colectivist; înființarea echipei de fotbal

Dinamo, Pitești. Evidențe operaționale, comunicări statistice, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni naționale pe teme adecvate. Diverse aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TOADER, Adina Michaela S. (n. Brăila, 8 decembrie 1947). Arhitectă. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1950*. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1965), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1972). Activitate specializată permanentă, Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1975~). Stil funcționalist. Edificii reprezentative finalizate prin construcții (în colaborare): Sediul Finanțelor Publice Argeș; Primăria Topoloveni; zona rezidențială *Bulevardul Petrochimiștilor*, Pitești; Policlinică Topoloveni. Membră, Uniunea Arhitecților din România (1972), Ordinul Arhitecților din România (2001), Registrul Urbaniștilor din România (2005). Contribuții la evoluția arhitecturii argeșene contemporane. (A.I.M.).

TOADER, Marin S. (n. Roșiori, Ialomița, 29 ianuarie 1942). Chimist, înalt funcționar de stat, manager. *Domiciliat la Pitești, Argeș (1967-2004)*. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*, Medgidia, Constanța (1960), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1965). Stagiul în Canada (1982-1983). Activitate specializată: Combinatul de Îngrășămintă Chimice, Turnu Măgurele, Teleorman (1965-1966); Stațiunea de Cercetări Viticole, Iași (1966-1967); Combinatul Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Centrul de Cercetare (1967-1970), șef secție adjunct, *Piroliză II* (1970-1974); Institutul de Tehnologie Nucleară, Mioveni, Argeș (1974-1997), șef, Secția *Coroziune și Chimia Apei* (1994-1997). Membru marcant, Partidul Național Țărănesc-Creștin Democrat. Director, Fondul Proprietății de Stat, Sucursala Argeș (1997-1999). Distinct: prefect de Argeș (1999-2000), reprezentând guvernele conduse de Radu Vasile (v.) și Mugur Constantin Isărescu. Contribuții la:

punerea în funcțiune a unor capacități productive și de cercetare în unitățile amintite; privatizarea marilor obiective industriale din Argeș-Muscel; retrocedarea parțială a bunurilor confiscate de regimul comunist. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice. (I.T.B.).

TOADER, Marina I. (n. Chișinău, Basarabia, 7 octombrie 1942). Chimist, cercetător științific, publicistă. Căsătorită cu **Marin T.** (v.), sora lui **Emil I. Constantinescu** (v.). *Activitate și domiciliu la Pitești, Argeș (1944-2004)*. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1960), Universitatea din București (1965). Documentări externe, state din Europa. Preocupări didactice, Facultatea de Chimie, Iași (1965-1968) și de cercetare, Combinatul Petrochimic/*Arpechim*, Pitești (1968-1998), șefă, Secția Cercetare (1984-1991). Domenii prioritare: compuși macromoleculari; spectroscopie în infraroșu; elastomeri. Volum important: *Spectroscopia în infraroșu* (1984, coautor). Studii, articole, granturi/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la evoluția contemporană a industriei chimice din Argeș. Implicări constante în viața *Cetății*. Brevete pentru cercetare aplicativă, alte aprecieri publice. (E.F.H.).

TOADER, Rodica M. (n. Pitești, Argeș, 31 octombrie 1967). Cadru didactic universitar, matematică, publicist, cercetător științific, Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1986), Universitatea din București (1990). Doctorat, *matematică*, Trieste, Italia (1997). Activitate în domeniu: Institutul Politehnic, București (1991-1997); Universitatea *Nova de Lisboa* (1999-2000); Universitatea de Studii, Udinese, Italia (2002~). Volume (autor, coautor), studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, diverse

foruri publice europene, alte aprecieri comunitare. (R.G.G.).

TOAMNA MUSCELEANĂ (1969-1989). Ciclu tradițional de manifestări educative, culturale, științifice, sportive, inițiate de forurile urbane Câmpulung, Argeș. Ediția XX (5-6 noiembrie 1988). Reuniuni adecvate, spectacole artistice, simpozioane, expoziții tematice (artă plastică, invenții și inovații, literatură), omagierea personalităților originare din Muscel, întâlnire cu cetățenii de onoare ai orașului, competiții atletice, gale cinematografice. Organizatori: Casa de Cultură Tudor Mușatescu; Clubul Aro/Casa Sindicatelor; Muzeul Orășenesc; Consiliul pentru Educație Fizică și Sport, Câmpulung. Colaborări cu instituții județene de specialitate. Atestări documentare. (C.C.C.).

TOAMNA PITEȘTEANĂ (2007~). Ciclu anual de manifestări cu caracter comercial, cultural, sportiv, edilitar. Prima ediție: 26-28 octombrie 2007, zona centrală urbană, inițiatori, Consiliul Local și Primăria Pitești, primar, Tudor Pendiuc (v.). Expoziții cu vânzare de produse specifice sezonului, programe artistice, întreceri sportive, finalizarea unor lucrări gospodărești. Colaborări directe: societăți comerciale, firme specializate; persoane fizice din mai multe zone ale țării; Teatrul Alexandru Davila, Pitești; Centrul Cultural, Pitești; Direcția Județeană Argeș pentru Tineret și Sport; Inspectoratul Școlar Județean Argeș; asociații profesionale și obștești. Relatări de presă, emisiuni *media*, consemnări în volumul *Pitești. 20 de ani de istorie. 1989-2009*, editat, 2009. Alte notificări documentare. (C.C.C.).

TOBESCU, Gabriela P. (Craiova, Dolj, 20 octombrie 1907 – Argeș, 23 noiembrie 1994). Profesoară gradul I, *limba și literatura română*, publicistă. *Stabilită definitiv la Pitești, din 1942*. Liceul de Fete, Craiova (1925), Universitatea din București (1930). Activitate specializată permanentă,

școli din Transilvania, Dobrogea de Sud și Basarabia (1931~1942). Distinct, la Pitești: Școala Nr. 1 (1942-1950); Liceul de Băieți/Școala Medie Nr. 1/Școala Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu (1950-1965). Studii, analize, referate, comunicări, reuniuni tematice zonale și naționale. Implicări constante în demersuri voluntare privind: lichidarea analfabetismului; generalizarea învățământului elementar; perfecționarea cadrelor didactice; pregătirea pentru concursurile de admitere în licee și facultăți; diversificarea manifestărilor cultural-artistice ale elevilor sau adulților. Responsabilă, Comisia științifică a profesorilor *umaniști* din liceu, inspector-metodist, Secția Regională de Învățământ Argeș, titlul *Profesor fruntaș* pe țară (1958), alte aprecieri publice antume și postume. (G.G.S.).

TODEROIU, Filon I. (n. Voinești, Lerești, Muscel, 29 iunie 1946). Economist, profesor universitar, cercetător științific gradul I, manager. Liceul/Colegiul Dinicu Golescu, Câmpulung, Argeș (1965), Academia de Studii Economice, București (1970). Doctorat, *științe economice*, București (1998). Activitate specializată în Capitală: jurnalist, cotidianul *Scînteia* (1970-1974); cercetător, Institutul de Economie Agrară, Academia de Științe Agricole și Silvicultură (1974-1990); șef sector/departament (1990-1999), director adjunct (2008~), Institutul de Economie Agrară, Academia Română; șef sector (1999-2008), Institutul Național de Cercetări Economice Costin C. Kirițescu, Academia Română (director general interimar, 2005-2006). Preocupări didactice: Universitatea Spiru Haret (1995~); Universitatea din Pitești. Conducător de doctorat (2008). Volume importante (autor, colaborare): *Forța economică a agriculturii – componentă suport a dezvoltării rurale* (1996); *Economia și protecția mediului* (1997); *Agricultura – resurse și eficiență. Retrospectivă semiseculară* (2002); *Structurile agrare și viitorul politicilor*

agrare (2003); *Agricultura și spațiul rural românesc din perioada dezvoltării durabile* (2006). Numeroase studii, articole, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru activ, vicepreședinte, președinte, diverse foruri științifice naționale sau continentale. Implicat în realizarea unor programe comunitare. Aprecieri publice. (C.D.B.).

TODOR, Ion (Turda, Cluj, 18 iulie 1914 – Taberna, Spania, 4 august 1981). Profesor universitar, *botanică*, manager. *Integrat preocupărilor argeșene din 1960*. Liceul din Turda (1931), Universitatea *Ferdinand I*, Cluj (1936), Facultatea de Agronomie, Cluj (1959). Doctorat, *științe naturale*, Cluj (1946). Cercetător, Institutul de Botanică Sistematică din Cluj (1938-1943). Activitate didactică: Universitatea din Cluj (1943-1950); Institutul Agronomic, Cluj (1943-1945); Institutul Agronomic din București (1951-1962), șef, Catedra de Botanică (1953-1958); Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești, Argeș (1962-1972), șef de catedră (1962-1966), decan, Facultatea de Științe Naturale și Agricole (1966-1967, 1969-1972), rector (1967-1968). Profesor universitar din 1951. Volume importante: *Botanica* (1956, 1960, în colaborare), *Botanica sistematică* (1966, în colaborare), *Mic atlas de plante din flora Republicii Socialiste România* (1968). Numeroase studii, articole, referate, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu. Contribuții deosebite la înființarea muzeelor Institutului Agronomic din București, Institutului Pedagogic din Pitești, Secției Ecologie, Muzeul Județean Argeș. Aprecieri publice antume și postume. (M.C.S.).

TOMA (Secolul XIX~). Familie tradițională din Țuțulești, Suseni, Argeș. Proprietari rurali și urbani, funcționari de stat, cadre didactice, ofițeri, ingineri, farmaciști, medici, economiști, manageri, publiciști. Mai cunoscuți: **Marin T.** (? – Mărăști, Vrancea,

1917), erou al Primului Război Mondial (1916-1918), *Frontul din Moldova*, căsătorit cu Ioana T. Paraschiv, patru copii; **Gheorghe M. T.** (v.); **Ion M. T.** (v.); **Constantin M. T./Dobre**, combatant, Al Doilea Război Mondial (1941-1945), erou, *Frontul de Est* (1944); **Iulian Gh. T.** (v.); **Aurel Corneliu I. Gh. T.** (n. Pitești, Argeș, 3 ianuarie 1962, inginer, *autovehicule rutiere*, fiul lui **Iulian Gh. T.** (v.), Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1980), Facultatea Tehnică, Pitești (1986); activitate specializată, Pitești (1986~); **Cristina Daniela I. Gh. T./Iftode** (n. Pitești, 13 martie 1971), inginer *transporturi*, fiica lui **Iulian Gh. T.** (v.), soră cu **Aurel Corneliu I. Gh. T.**; Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1980), Facultatea Tehnică, Pitești (1986); activitate specializată, Pitești (1986~); **Cristina Daniela I. Gh. T./Iftode** (n. Pitești, 13 martie 1971), inginer *transporturi*, fiica lui **Iulian Gh. T.** (v.), soră cu **Aurel Corneliu I. Gh. T.**; Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1989), Institutul Politehnic, București (1994), activitate în domeniu, *căi ferate*, Suceava (1994-2001), stabilită în Canada (2001); **Cornelia Ilinca Gh. T.** (n. Teiu, Argeș, 27 aprilie 1937), farmacistă, manager, fiica lui **Gheorghe T.** (v.), soră cu **Iulian T.** (v.); Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1955), Institutul de Medicină și Farmacie, București (1963); activitate preponderentă, Farmacia Nr. 4, Pitești (1965-1992), acționar majoritar (1991~); **Petru Bogdan D./Mihăilescu** (n. Pitești, 30 iunie 1959); inginer, *construcții de mașini*, manager; fiul **Corneliei Ilinca T.**; Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1977), Institutul Politehnic, Timișoara (1982); activitate specializată, Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș (1982-1995), patron fondator, SC *Arax SRL*, Pitești (1995~); **Adrian Pompiliu P./Mirea** (n. Pitești, 24 aprilie 1965), jurist, fiul **Corneliei Ilinca T.**; Liceul Industrial, Colibași (1983), Universitatea *Hyperion*, București, activitate permanentă în Capitală; **Ionel Doru I. T.**

(Pitești, 21 august 1940 – Pitești, 23 ianuarie 2000), profesor gradul I, *geografie*, fiul lui **Ion M. T.** (v.); Școala Nr. 1 *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1958), Universitatea din București (1964); activitate didactică permanentă, instituții de învățământ din Argeș; studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale adecvate; **Alexandru Dan I. D. T.** (n. Pitești, 12 decembrie 1971), fizician, fiul lui **Ionel Doru I. T.**; Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1990), Universitatea din București (1995), doctorat, *modelare matematică*, Pitești (2005); activitate specializată: Institutul de Cercetări Nucleare, Mioveni (1995-1998); Pitești (1998~); **Smaranda Nicoleta Cristina I. T./Simoni** (n. Pitești, 6 decembrie 1978), cadru didactic universitar, *geografie*, fiica lui **Ionel Doru I. T.**, soră cu **Alexandru Dan I. D. T.**; Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1997), Universitatea de Vest, Timișoara (2001); doctorat, *geomorfologie*, București; activitate în domeniu, instituții de învățământ superior din Argeș (2001~); volume, studii, articole, reuniuni tematice; **Vicențiu Paul I. T.** (n. Pitești, 6 iunie 1945), economist, fiul lui **Ion T.** (v.), frate cu **Ionel Doru I. T.**; Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1963), Institutul de Studii Economice, București (1968); activitate în domeniu, unități industriale din Balș (Olt) și București; **Alexandru V. P. T.** (n. București, 7 iunie 1991), sportiv de performanță, *înot*; fiul lui **Vicențiu Paul I. T.**; studii liceale și superioare în Capitală; legitimat, cluburi importante din București; inițiative private în domeniu. Conexiuni cu familiile: Podoleanu (Teiu); Udrescu (Bogați); Popescu (Pitești); State (Suseni); Stemate (București). Implicări permanente în proiecte comunitare. Aprecieri publice. (**N.P.L.**).

TOMA, Aurelia Adriana Gh. (n. Valea lui Mihai, Bihor, 2 decembrie 1952). Medic primar, *endocrinologie*, manager, poliglot (*engleză, franceză, maghiară*), publicist. *Stabilită în Argeș din 1977*. Liceul

din localitatea Valea lui Mihai (1971), Institutul de Medicină și Farmacie, București (1977). Doctorat, *științe medicale*, București (2006). Documentări externe. Activitate specializată: Circumscripția Sanitară Uda, Argeș (1977-1978); Dispensarul Întreprinderii de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1978-1980); Institutul *Constantin I. Parhon*, București (1980-1983); Spitalul Județean Argeș (1984~), șefă, Secția Endocrinologie (1984~), fondatoare, Laboratorul, *hermonologie și ultrasonografie endocrină* (1992). Primariat, București (1991). Atestări convergente: *osteodensiometrie, tiroidologie, ecografie*. Preocupări didactice, Facultatea de Științe/Asistență Medicală, Universitatea din Pitești, Argeș (2009~). Scrieri importante: *Monitorizarea sindroamelor prin deficit iodat într-o fostă regiune endemică din România, după implementarea iodării universale a sării* (2004); *Efectele iodării universale a sării asupra endemiei de gușă din județul Argeș* (2005); *Persistența cretinismului endemic neurologic într-o veche zonă endemică carpatică* (2005); *Tiroglobulina, marker biochimic în sindroamele prin deficit iodat. Date regionale – județul Argeș* (2007). Comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, state din America de Nord, Asia, Europa. Membră: Comisia de Endocrinologie, Ministerul Sănătății, București (1998~); conducerea Societății Române de Endocrinologie (2007-2009); Comitetul Științific de organizare a congreselor naționale, Timișoara (2004), Pitești (2007); alte foruri autohtone și continentale în domeniu. Coordonarea programului sectorial *boli endocrine* pentru Argeș-Muscel (1995~). Importante aprecieri publice. (**C.G.C.**).

TOMA, Dumitru N. (n. Vrancești, Călinești, Muscel, 21 februarie 1935). Inginer, *construcții hidrotehnice*, manager, publicist. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1952), Institutul de Construcții, București (1957). Documentări

externe. Activitate permanentă în domeniu: șef atelier, Institutul de Proiectare Argeș (1957-1964; 1966-1967); șef lot, Întreprinderea de Foraje pentru Alimentare cu Apă, București (1964-1965); șef colectiv, Institutul *Proiect*, București (1965-1966); șef adjunct, Secția Gospodărie Comunală Argeș (1967-1968). Distinct: director (1968-1973), inginer-șef (1973-1990), Întreprinderea de Gospodărie Comunală și Locativă Argeș; inspector, Prefectura Argeș (1990-1993); administrator fondator/expert tehnic, societăți comerciale private (1993~). Contribuții directe la: elaborarea studiilor privind alimentarea cu apă a localităților din Argeș-Muscel; realizarea Stației de Tratare a Apei (Budeasa), magistralelor și rezervoarelor de mare capacitate pentru zonele urbană și periurbană Pitești; punerea în funcțiune a Stației de Epurare Biologică Pitești; redimensionarea complexelor balneare Brădet, Bădești (Bârla), Bughea de Sus. Volume importante: ***Personalități din Vrănești; Biserica de la Vrănești***. Analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice autohtone. Membru marcant, Partidul Liberal 1993/PL'93, președinte fondator, Filiala Argeș (1993-1998). Consilier municipal (1993-1995), consilier județean (1995-1996; 1996-2000), alte aprecieri publice. (G.N.P.).

TOMA, Gheorghe C. (n. Domnești, Muscel, 15 noiembrie 1949). Ofițer de carieră, *tancuri și auto*, profesor universitar, general. Școala Militară de Ofițeri Activi Tancuri și Auto *Mihai Viteazul*, Pitești, Argeș, Academia Militară, București, Facultatea de Arme Întrunite, Colegiul Superior de Stat Major, București. Doctorat, *științe militare*, București. Activitate didactică: Academia de Înalte Studii Militare, Colegiul de Comandă și Stat Major, București (decan). Volume importante (autor, coautor): ***Curs de Stat Major, I, II, III*** (1988-1989); ***Metode și tehnici de evaluare a cunoștințelor*** (1992); ***Particularitățile acțiunilor de luptă desfășurate de blindate în zone cu lucrări de hidroameliorații și în teren șes cu culturi***

înalte (1995); ***Metodologia programării, planificării, întocmirii și desfășurării unui exercițiu cu tematica Parteneriat pentru Pace***. General de brigadă. Conducător de doctorat în domeniu. Distincții militare și civile, alte aprecieri publice (G.I.N.).

TOMA, Gheorghe M. (Țuțulești, Suseni, Argeș, 28 februarie 1909 – Pitești, Argeș, 23 august 1979). Profesor gradul I, *geografie*, manager, publicist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1930), Universitatea din București (1934). Activitate didactică permanentă: Facultatea de Geografie, București, custode bibliotecă (1933-1938), Liceul Comercial, Săliște, Sibiu (1938-1941); Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu/Nicolae Bălcescu*, Pitești (1944~1969), director (1952-1955). Temporar: director, Școala Nr. 3 Pitești; inspector, Secția de Învățământ a Regiunii Argeș. Volume importante: ***Monografia comunei Țuțulești - Argeș*** (1963); ***Geografia regiunii Argeș*** (1965), reeditări ulterioare (în colaborare). Studii, articole, comentarii, note de călătorie, reuniuni tematice autohtone. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Președinte, Societatea de Științe Geografice din România, Filiala Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (I.S.B.).

TOMA, Ion M. (Țuțulești, Suseni, Argeș, 10 iulie 1912 – Pitești, Argeș, 30 iulie 1994). Ofițer de carieră, *artilerie*, general. Frate cu **Gheorghe M. T.** (v.). Liceul Militar *Nicolae Filipescu*, Mănăstirea Dealu, Târgoviște, Dâmbovița (1929), Școala Militară Ofițeri de Artilerie, Timișoara (1935), Institutul Politehnic, București. Activitate în domeniu: Regimentul *6 Artilerie*, Pitești/Curtea de Argeș (1935-1946). Combatant, Al Doilea Război Mondial: *Frontul de Est* (1941-1944), evidențiat în luptele din Basarabia și Ucraina; *Frontul de Vest* (1944-1945), funcții operative, confruntările din Transilvania, Ungaria, Slovacia. Ulterior, comandant: Brigada 213

Artilerie Grea, Bârlad, Vaslui (1952-1954); Brigada 99 *Artilerie*, Caracal, Olt (1954-1960); Divizia *Artilerie – Infanterie*, Slatina, Olt (1960-1964). General maior. Analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice, emisiuni *media*. Ordine și medalii române, germane, sovietice. Președinte, Asociația Națională a Veteranilor de Război (*MApN*), Filiala Argeș (1990-1994), alte implicări comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (**G.I.N.**).

TOMA, Iulian Gh. (n. Teiu, Argeș, 19 iulie 1934). Inginer, *energetică*, manager, publicist, fiul lui **Gheorghe M. T.** (v.). Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1952), Institutul Politehnic, București (1959). Stagiul, Statele Unite ale Americii (1991). Căsătorit cu **Elena Iacob** (1934-2012), inginer chimist. Activitate specializată în sectorul termoficării: Uzina de Sodă, Govora, Vâlcea (1959-1961); Trustul de Construcții Argeș (1961-1968), inginer energetic șef (1963-1968); Rafinăria de Petrol, Pitești (1968-1972), șef secție, Centrala Electrică de Termoficare *Pitești-Sud I.*; inspector-șef, Inspecția Teritorială pentru Controlul Gospodăririi Combustibililor și Energiei, Pitești (1972-1980); director, Inspectoratul Teritorial Fonduri Fixe, Pitești (1980-1989); inspector-șef/director, Agenția Română pentru Conservarea Energiei, Filiala Teritorială Pitești (1989-1996). Contribuții directe la punerea în funcțiune, exploatarea și depanarea marilor sisteme energetice din Argeș, Olt, Vâlcea. Inovații brevetate. Volum important: *O viață de om* (2011). Numeroase studii, articole, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (**G.N.P.**).

TOMA, Petre C. (n. Cocu, Argeș, 29 iunie 1943). Inginer, *construcții civile, industriale și agricole*. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1961), Institutul Politehnic *Gheorghe Asachi*, Iași. Activitate specializată: șef lot, șef șantier, Trustul de Construcții Industriale,

Pitești (1967-1984); inspector de specialitate, Inspectoratul Județean Argeș pentru Investiții-Construcții (1984-1991); inspector, Banca Comercială Română, Sucursala Argeș (1991-2007). Temporar, expert, Comisia Economică a Municipiului Pitești. Evaluator tehnic și judiciar, autorizat. Contribuții la realizarea unor mari obiective de investiții: Combinatul Petrochimic, Pitești; Stația de Tratare Apă, Budeasa; Stația de Transformare, Bradu; Combinatul de Lianți, Câmpulung; Banca Comercială Română, Sucursala Argeș. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale în domeniu. Aprecieri publice. (**G.N.P.**).

TOMA, Venera Maria R. (n. Costești, Argeș, 3 martie 1934). Artist plastic, *pictură*, institutoare gradul I. Studii liceale (1952) și superioare (1958). Activitate în domeniu, unități de învățământ din Argeș. Expoziții în țară (București, Costești, Pitești). Exprimări externe: Australia, Danemarca, Federația Rusă, Norvegia, Suedia. Schimburi de experiență și parteneriate, Țările Nordice. Implicări în diverse proiecte de voluntariat civic, Centrul Intergenerațional, Costești. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. (**S.C.N.**).

TOMECI, Filofteia (Domnești, Muscel, 16 iunie 1902 – Miercurea-Ciuc, Harghita, 20 mai 1960). Proprietar rural, lucrător agricol, Brădet, Muscel, militant politic. Soția lui **Gheorghe T.** (v.). Implicată în sprijinirea Grupului de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, condus de Toma Arnăuțoiu (v.). Urmărită de Securitate, arestată (22 iunie 1958), anchetată, torturată, judecată la Pitești, Argeș. Condamnată, Tribunalul Militar Regiunea II, București (21 septembrie 1959) la 14 ani muncă silnică, executați parțial. Confiscarea totală a averii. Deces premeditat, Penitenciarul Miercurea-Ciuc (20 mai 1960). Diverse atestări documentare, aprecieri publice postume. (**I.I.P.**).

TOMECI, Gheorghe I. (Galeș, Brăduleț, Argeș, 9 martie 1899 – Jilava, Ilfov, 18/19 iulie 1959). Proprietar rural, lucrător forestier, militant politic, martir. Membru activ, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Haiducii Muscelului*, condus de Toma Arnăuțoiu (v.). Urmărit de Securitate, capturat (20 mai 1958), cercetat, torturat la Pitești, Argeș. Judecat, proces public, Depoul Căilor Ferate Române, Pitești, condamnat la moarte, Tribunalul Militar, Regiunea II, București. Executat (18/19 iulie 1959), Penitenciarul Jilava, împreună cu alți membri ai Grupului. Confiscarea totală a averii. Sentințe drastice ulterioare pentru soția sa, **Filofteia N. T.** (v.), și fiul lor **Ioan Gh. T.**, condamnat, 20 de ani muncă silnică (21 septembrie 1959), executată, parțial, eliberat prin *Decretul de amnistie generală* (1964). Importante atestări documentare. Diverse aprecieri publice postume. (**I.I.P.**).

TOMESCU, Dumitru N. (n. Pitești, Argeș, 6 ianuarie 1946). Inginer, *metalurgie*, manager. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1964), Institutul Politehnic, București (1969), specializare, *industria de automobile*. Exprimări externe: Cehoslovacia, Elveția, Germania de Est, Indonezia, Polonia, Republica Populară Chineză, Statele Unite ale Americii. Activitate permanentă, Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni, Argeș: tehnolog (1969-1971); șef atelier/șef secție schimb/șef secție coordonator, Turnătorie *Fontă Cenușie* (1971-1978); șef secție coordonator, Turnătorie *Bloc Motor* (1978-1979); inginer-șef, *sectoare calde* (1979-1983); șef, *Serviciu cooperare în producție*, Centrala Industrială de Autoturisme (1983-1990); director general, SC *Auroro SA*, Pitești (1990-1993); director, *cooperare în producție și control*, SC *Automobile SA*, Mioveni (1993-2001). Contribuții directe la: fabricarea autoturismelor din gama *Dacia* pe Platforma Industrială Pitești - Est; retehnologizarea segmentelor amintite; adaptarea experienței

propriei la cerințele europene. Analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și continentale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (**M.T.D.**).

TOMESCU, Gheorghe I. (Secolul XX). Profesor, gradul I, *limba română*, jurist, manager, publicist. Originar din Mioarele, Muscel. Frate cu **Petre T.** (v.). Studii liceale și universitare la București și Cluj. Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Vest* (1944-1945). Activitate didactică, unități de învățământ din Banat. Volume importante (în colaborare): *Monografia școlii noastre* (1937); *Din eroii culturii naționale* (1938); *Monografia Liceului Gătaia, Timiș* (1970); *Monografia comunei Gătaia* (1972); *Din folclorul bănățean* (1972). Studii și cercetări sociologice, publicate în: *Școala bănățeană; Ecoul; Vestul; Drapelul roșu*. Diverse responsabilități comunitare. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte locale. Membru, foruri științifice autohtone, alte aprecieri publice. (**G.G.S.**).

TOMESCU, Gheorghe (Țigănești, Topoloveni, Muscel, 1891 – Botoșani, 1962). Proprietar rural, preot, militant politic. Activitate pastorală, parohii de pe Valea Cărcinovului. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, apropiat lui Ion Mihalache (v.). Înrudit cu Niculina Mihalache, soția liderului amintit, deportată la Dâlga, Bărăgan, ajutată, periodic, cu bani, medicamente, produse alimentare. Urmărit de Securitate, arestat, anchetat, încarcerat, penitenciarele Aiud (Alba) și Botoșani. Deces premeditat (1962). Importante consemnări familiale. Diverse aprecieri publice antume și postume. (**I.I.P.**).

TOMESCU, Gheorghe Gh. (Zărnești, Mălureni, Argeș, 1 decembrie 1959 – Pitești, Argeș, 1 noiembrie 2013). Economist, jurist, manager. Liceul Economic/Colegiul *Maria Teiuleanu*, Pitești (1978), Academia de Studii

Economice, București (1983), Facultatea de Drept, Universitatea din București (1991). Economist: Oficiul Județean de Turism, Argeș (1983-1989); șef birou (1989-1990); SC *Turism Posada SA*, Curtea de Argeș, director fondator (1990-1993). Ulterior, judecător, Judecătoria Pitești (1993-1999), vicepreședinte (1999-2009). Distinct: președinte, Tribunalul Argeș (2009-2013), demersuri favorabile privind edificarea noului sediu al instituției, Bulevardul *Ion C. Brătianu*, zona centrală urbană, Pitești. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Documentări externe. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, Asociația Magistraților din România, Filiala Pitești (2003), alte aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

TOMESCU, Marian I. (n. Găești, Dâmbovița, 9 septembrie 1937). Inginer, *zootehnie*, funcționar de stat, manager. *Stabilit în Argeș, din 1962*. Școala Medie Tehnică Zootehnică, Găești (1955), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1961). Inițial, inginer, Gospodăria Agricolă Colectivă, Ziduri, Râmnicu Sărat, Buzău (1861-1962). Activitate specializată în Argeș: inginer șef, Gospodăria Agricolă Colectivă, Colțu, Ungheni (1962-1966); șef sector, Creșterea Animalelor, Consiliul Agricol Raional, Costești (1966-1968); șef serviciu / director sector zooveterinar (1968-1973; 1982-1985), director, sector industrie alimentară (1987-1997), Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară Județeană; inginer-șef (1973-1976), director (1978-1982), Fabrica de Nutrețuri Combinate, Costești; inspector, Banca Agricolă, Pitești (1985-1967). Studii, normative, analiza, rapoarte, reuniuni tematice naționale în domeniu. Contribuții directe la organizarea și funcționarea unităților din sistemul creșterii animalelor în Argeș-Muscel pentru etapele enunțate. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (C.D.B.).

TOMESCU, Mădălina Gh. (n. Valea Popii, Mihăești, Argeș, 30 ianuarie 1971). Jurist, cadru didactic universitar, publicistă. Liceul Pedagogic, București (1989), Universitatea Creștină *Dimitrie Cantemir*, București (1996). Documentări externe, state din Uniunea Europeană. Doctorat, *științe juridice*, București (2004). Activitate specializată în Capitală: învățătoare, Colegiul *Mihai Eminescu* (1989~2003); inspector, Inspectoratul Școlar Municipal (1998); Universitatea Creștină *Dimitrie Cantemir* (2003~), secretar științific, Facultatea de Științe Politice (2003~). Volume importante: *Gramatica practică pentru ciclul primar* (1993); *Educație rutieră – educație pentru viață* (2004, în colaborare); *Jus cogens între teoria și practica relațiilor internaționale* (2005); *Administrație publică* (2006, în colaborare). Articole, studii, analize, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte civice pentru combaterea discriminării. Membră, diverse foruri profesionale în domeniu, vicepreședintă, Liga Apărării Drepturilor Omului, București, alte aprecieri comunitare. (I.F.B.).

TOMESCU, Mirela Cleopatra N. (n. Pitești, Argeș, 4 noiembrie 1957). Medic primar, *cardiologie*, publicistă. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1975), Institutul de Medicină și Farmacie, Timișoara (1982). Stagiul: Spania (1991). Doctorat, *științe medicale*, București (1994). Activitate specializată: Clinica Medicală/*Ascar*, Timișoara (1982~). Preocupări didactice, Universitatea de Medicină și Farmacie, Timișoara. Volume importante (în colaborare): *Compendiu de semiologie medicală. Aparatul digestiv; Aparatul renourinar* (1996). Studii, analize, rapoarte, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, diverse foruri științifice autohtone sau continentale, alte aprecieri publice. (C.G.C.).

TOMESCU, Nicolae I. (Câmpulung, Muscel, 7 ianuarie 1891 - ?). Proprietar urban,

funcționar guvernamental, literat. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung și București. Școală Secundară, Curtea de Argeș (1909), Școala de Științe Administrative, București (1913). Activitate permanentă în Capitală: șef de birou, Inspectoratul General Sanitar, Ministerul Apărării Naționale. Volum important: *Slujbă cu bucluc* (1937). Schițe umoristice, reportaje, cronici, interviuri, comentarii, publicate în reviste sau ziare din țară. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.B.).

TOMESCU, Petre I. (Secolul XX). Profesor, gradul I, *științe pedagogice*, manager, publicist. Originar din Mioarele, Muscel. Studii liceale și universitare la București și Cluj. Activitate didactică, unități de învățământ din Banat. Volume importante (în colaborare): *Monografia școlii noastre* (1937); *Din eroii culturii naționale* (1938); *Monografia Liceului Gătaia, Timiș* (1970); *Monografia comunei Gătaia* (1972); *Din folclorul bănățean* (1972); *Monografia comunei Mioarele* (1976, în colaborare). Studii și cercetări sociologice, publicate în: *Școala bănățeană; Ecolul; Vestul; Drapelul roșu*. Diverse responsabilități comunitare. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte locale. Membru, foruri științifice autohtone, alte aprecieri publice. (G.G.S.).

TOMESCU, Thoma I. (Bălilești, Muscel, 1860 - Nice, Franța, 1930). Medic, *medicină generală*, profesor universitar. Studii liceale (1880) și superioare (1890), București. Activitate specializată în Capitală: spitale civile (1890-1900); Facultatea de Medicină Umană (1900-1916). Stabilizat în Franța (1916), preocupări didactice, universitățile din Paris și Nice (1916-1920). Cabinet particular (1920-1930). Înhumat, onoruri militare, cimitirul parohial Rumânești, Bălilești. Donații testamentare pentru școala și biserica din satul natal. Articole, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri

științifice autohtone sau europene, alte aprecieri comunitare, antume și postume. (C.G.C.).

TOMOZEI, Gheorghe (București, 29 aprilie 1936 – București, 31 martie 1997). Scriitor, editor, proprietar urban. *Domiciliu tradițional la Câmpulung, Argeș*. Școala Medie Nr. 1/Liceul *Nicolae Bălcescu*, Târgoviște, Dâmbovița (1954), Școala de Literatură și Critică Literară *Mihai Eminescu*, București (1959). Documentări externe, state ale Uniunii Europene. Redactor, publicațiile: *Almanahul literar, Cinema, Gazeta literară, Luceafărul, Tânărul scriitor* (București). Distinct: redactor-șef, revista *Argeș*, Pitești (1969-1974). Volume importante (versuri): *Pasărea albastră* (1957); *Dincolo de crizanteme* (1969); *Tanit* (1972); *Gloria ierbii* (1975); *Focul hrănit cu mere* (1981); *Un poet din Tibet* (1995). Membru, Uniunea Scriitorilor din România. Numeroase studii literare, cronici, comentarii, colaborări *media*. Consemnări critice favorabile. Lucrare monografică *Fragmentarium* (2011), redactori, Cleopatra Lorințiu, Ion C. Hiru, George Baciu. Aprecieri publice. (M.M.O.).

TONEGARU, Constantin (Curtea de Argeș, 24 ianuarie 1885 - ?). Navigator, jurist, publicist. Institutul Tehnic – Nautic *Amerigo Vespucci*, Livorno, Italia. Facultatea de Drept, București. Căpitan de cursă lungă, avocat, Baroul București. Activitate specializată: Direcția Porturilor și Căilor de Comunicații pe Apă; Direcția Generală a Poștei, Telegrafului și Telefonului; Ministerul Apărării Naționale, București. Căpitan, Marina Regală. Fondator: Liga Navală Română (Galați, 1926); Agenția Maritimă *Transmar*. Volume importante: *De pe Dunăre în Meuza* (1905); *Antologia Mării* (1914); *Influența războiului mondial pe Dunăre* (1931); *Manualul agentului de vapoare* (1932); *De rebus maris* (1934). Articole, comentarii, consemnări pe diverse teme. Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.B.).

TONESCU, Alexandru N. (Urluieni, Bârla, 23 aprilie 1951 - Autostrada A1 București-Pitești, 16 aprilie 2002). Ofițer de carieră, *servicii speciale*, general, jurist. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1970), Școala Militară de Ofițeri Activi, Ministerul de Interne, București (1973, Facultatea de Drept, București (1977). Activitate specializată în Capitală, Ministerul de Interne. Participare nemijlocită la evenimentele revoluționare din decembrie 1989, București, șef, structuri naționale de contraspionaj. Importante misiuni oficiale interne și continentale. Succesiv: general de brigadă (2000); general de divizie (2002, postmortem). Studii, analize, rapoarte, reuniuni specializate în domeniile militar și civil. Ordine și medalii, alte aprecieri publice antume și postume. (**G.I.N.**).

TONOIU, Vasile (n. Corbeni, Argeș, 3 februarie 1941). Membru corespondent al Academiei Române (24 octombrie 1997), membru titular (21 iulie 2003). Filosof, profesor universitar, traducător. Liceul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1957), Universitatea din București (1962). Doctorat, *filosofie*, București (1971). Documentări externe: Austria, Franța, Elveția. Profesor universitar (1990). Activitate didactică permanentă, Universitatea din București (1962~). Colaborator, Universitatea din Pitești. Volume importante: *Idoneismul. Filosofie a deschiderii* (1972); *Spiritul științific modern în viziunea lui Gaston Bachelard* (1974); *Ontologii arhaice în actualitate* (1989); *Omul dialogal* (1995); *Obstacolul limbii* (2006). Antologii personalizate, *tălmăciri* din limba germană, poeme, eseuri, cugetări. Numeroase studii, articole, comentarii, recenzii, emisiuni *media*, reuniuni științifice naționale și internaționale. Conducător de doctorat (1990). Membru fondator, Asociația de Filosofie *Ferdinand Gonseth* (1970). Premiul *Vasile Conta* al Academiei Române, București (1972). Contribuții la actualizarea gândirii enciclopedice autohtone,

implementarea noilor dimensiuni valorice în spiritualitatea națională, cunoașterea intelectualismului continental, diversificarea colaborării cu mai multe instituții culturale și de învățământ. Implicări constante în viața *Cetății*. Valoroase aprecieri publice. (**S.D.V.**).

TOP (2003~). Cotidian de mare tiraj, subintitulat *Cel mai bine vândut ziar din Argeș*. Primul număr, Pitești, 1 aprilie 2003, echipă redacțională (fondatori): Cornel Penescu. Președinți: Iustin Angelescu; Andrei Penescu; Larisa Mihăescu. În caseta tehnică (2014): director, Carmen Popescu; Costinel Diniăș (redactor-șef). Analize, reportaje, debateri, anchete, campanii umanitare, interviuri, cronici, informații pe diverse teme. Implicări comunitare. (**M.D.S.**).

TOPALĂ, Tenco P. (Struga, Macedonia, 11 mai 1914 – Pitești, Argeș, 15 iulie 1981). Maestru fotograf, traducător. *Stabilit în Argeș, din 1936*. Pregătire specializată în domeniu, Studioul Foto *Julieta*, București. Atelier propriu, Pitești (1950-1980). Numeroase imagini, *alb și negru, color, sepia*, reprezentând aspecte citadine, spectacole artistice sau sportive, personalități. Expoziții, saloane, reproduceri în muzee, biblioteci, colecții personale. Translator, delegații oficiale din Bulgaria, Macedonia, Serbia. Contribuții la formarea *școlii fotografice* argeșene, dezvoltarea relațiilor dintre municipiul Pitești și orașul Kragujevač (Serbia), conservarea evenimentelor cotidiene tradiționale. Diverse donații comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (**I.E.C.**).

TOPÎRCEANU, George I. (București, 20 martie 1886 – Iași, 7 mai 1937). Membru corespondent al Academiei Române (28 mai 1936). Scriitor, editor. *Integrat spiritualității Argeș-Muscel prin domiciliul la Șuici și Nămăești (1895-1911), căsătorie, filiațiune, casă memorială*. Liceul *Matei Basarab*, București (1906), facultățile de Drept, București, și de Filosofie, Iași (nefinalizate).

Combatant: *Campania Balcanică* (1913); Primul Război Mondial, *Frontul din Dobrogea* (1916), prizonier în Bulgaria, secretar-interpret, Crucea Roșie Internațională. Activitate redacțională: **Însemnări ieșene; Însemnări literare; Neamul românesc; Revista ilustrată; Viața românească**. Temporar: inspector general al teatrelor din România; director, Teatrul Național *Vasile Alecsandri*, Iași. Volume importante (versuri, proză): **Balade vesele** (1916); **Amintiri din luptele de la Turtucaia** (1918); **Migdale amare** (1928); **Scrisori fără adresă** (1930); **Pirin Planina** (1936). Postum, romanul *Minunile Sfântului Sisoe*. Traducere din limba engleză, **Visul unei nopți de vară**, după William Shakespeare. Premiul Național de Poezie (1926), Casă memorială (1958), bust, expoziție permanentă, Nămăești, Valea Mare - Pravăț, Argeș. Diverse eponimii: București, Câmpulung, Curtea de Argeș, Iași, Pitești, Șuici. Contribuții speciale privind exprimarea creației poetice umoristice, diversificarea tematicii revistelor de profil, sporirea prestigiului zonei Argeș-Muscel în spiritualitatea românească. Valoroase recunoașteri publice antume și postume. **(S.D.V.)**.

TOPLICEANU, Constantin (n. Măgura, Bezdead, Dâmbovița, 13 august 1935). Cadru didactic universitar, cercetător științific, *fizică*, parlamentar. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1976*. Studii liceale, Brașov (1955), Universitatea din București (1960). Doctorat, *fizică nucleară*, București (1974). Activitate specializată: Facultatea de Fizică, București (1960-1976); Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1976-1997). Fondator, Filiala Argeș, Mișcarea Ecologistă din România. Deputat de Argeș, Adunarea Constituantă (1990-1992), vicepreședinte Comisia pentru Administrație, reprezentând, succesiv: Partidul Mișcarea Ecologistă din România; Grupul Independenților; Frontul Democrat al Salvării Naționale. Delegat al României la Uniunea Europei Occidentale. Inițiative legislative,

interpelări, debateri, interviuri, emisiuni *media*. Volume tematice, studii, comunicări, reuniuni naționale și continentale. Invenții brevetate (*îmbogățirea uraniului*). Implicări în realizarea unor proiecte promovate de oficialitățile din Argeș-Muscel. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. **(C.D.B.)**.

TOPOLOG. Râu important pentru nordul României, izvor montan, de sub vârful Negoii, Masivul Făgăraș, integrat județului Argeș. Regim hidrologic permanent, mici debite adiacente, diverse amenajări locale, condiții naturale favorabile așezărilor tradiționale. Drenarea dealurilor și platformelor subcarpatice din Argeș (localitățile: Sălătrucu, Șuici, Cepar, Tigveni, Ciofrângenii, Poienarii de Argeș, Morărești) și Vâlcea. Statistic, 95 km lungime totală. Afluent stânga al râului Olt, aval de Râmnicu Vâlcea. Captare subterană, zona Sălătrucu, pentru lacul de acumulare Vidraru (Arefu), Sistemul Hidroenergetic *Argeșul Mare*. Eponimie: Plasa Topolog, reședințe temporare, Șuici sau Tigveni. Atestări documentare geografice, istorice, economice, turistice, spirituale. **(I.S.B.)**.

TOPOLOGU (1948-1949). Grupare de rezistență anticomunistă, organizată în zona de nord a râului Topolog, Argeș. Inițiatori: Dumitru Apostol (v.), Decebal Andrei, Puiu Florescu, Spiridon Obreja, Nonu Sasu, Ionuț Stoica, Octavian Voinea (majoritatea studenți). Alți membri activi cunoscuți: Grigore Dumitrescu, Aurel Lupașcu, Gheorghe Matei, Radu Moldoveanu, Ion Popescu, Șerban Secu, Virgil Silișteanu. Confruntări cu trupele de securitate și miliție, soldate cu mai mulți răniți și morți, respectiv Ștefan Ghelmei (v.), Ion Popescu și George Marian Ștefănescu. Arestări, anchete, procese, detenții politice. Studii, analize, comemorări, reuniuni tematice după 1989. **(I.I.P.)**.

TOPOLOVEANU (Secolul XVII~). Familie tradițională din Cărcinov/

Topoloveni, Muscel. Proprietari funciari, slujitori ai Curții Domnești de la București, înalți ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, filantropi. Mai cunoscuți: **Manole T.**, dregător medieval, *comis*, nominalizat oficial (1656), pe timpul domniei voievodului Țării Românești, Constantin Șerban (1654-1658); **Radu T.**, dregător medieval, *paharnic*, fiul lui **Manole I.**, slujitor al Curții Domnești de la București; **Dumitrașcu M. T./Daniil II Topoloveanu** (v.); **Radu D. M. T.**, dregător medieval, *sluger*, fiul lui **Dumitrașcu M. T.** (înainte de călugărie); **Marica D. M. T.**, fiica lui **Dumitrașcu M. T.** (înainte de călugărie); căsătorită cu **Gheorghe de la Ianina** (Grecia), devenit Topoloveanu, ctitorii bisericii satului Inuri, Topoloveni (1706); **Istrate Gh. D. T.**, dregător medieval, *postelnic*, fiul lui **Gheorghe de la Ianina** și al **Maricăi T.**; **Radu Gh. D. T.**, dregător medieval, *logofăt la visterie*, frate cu **Istrate Gh. D. T.** Conexiuni ulterioare în familiile Leurdeanu (v.), Cojescu, Văcărescu. Arbore genealogic, *O viață printre cărți, I* (1997), autor, Silvestru D. Voinescu (v.), alte atestări documentare. (F.C.P.).

TOPOLOVEANUL, Daniil II/DUMITRAȘCU M. (Cârcinov/Topoloveni, Muscel, 1665 – București, 11 decembrie 1731). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, mitropolit, cărturar. Inițial, proprietar funciar, Cârcinov și localități apropiate, *logofăt* al Curții Domnești de la București (1671-1680). Intrat în viața monahală. Călugăr, Mănăstirea Aninoasa, Muscel, **Daniil** (1680), egumen și restaurator al așezământului (1704-1716), donații pentru zidirea bisericii Inuri, Cârcinov (1706), ctitori, Gheorghe și Maria Topoloveanu. Episcop de Buzău (1716-1719), mitropolit al Țării Românești, **Daniil II** (19 august 1719 – 11 decembrie 1731), București. Inițiative în Capitală: reabilitarea paraclisului Mitropoliei Ungrovlahiei; refacerea mai multor biserici; traducerea din limba greacă și tipărirea cărților ritualice importante: *Octoih* (1720, 1730, 1731), *Evhologhion/Molitvelnic* (1722,

1729), *Evanghelia* (1723), *Catavasier* (1724), *Liturghier* (1728), *Ceaslov* (1731), trimise inclusiv în Transilvania. Contribuții la consolidarea ortodoxiei autohtone în contextul instaurării domniilor fanariote. Numeroase atestări documentare. Valoroase aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

TOPOLOVENI (Secolul XV~). Oraș din județul Argeș (1968), anterior, comună tradițională a Muscelului (până în 1950), numită, frecvent, Târgul Cârcinov. În componență (2006): **Topoloveni**, Boțârcani, Crinstești, Gorănești, Țigănești. Suprafață: 33 km². Locuitori: 6 200 (1971); 10 570 (2008). Atestare documentară medievală: Dealul Cârcinov (1421). Ocină seculară a Mănăstirii Nucet, Dâmbovița, donată de marele boier Gherghina (v.) și jupâneasa Neaga (v.). Schit (1736). Biserici: Inuri (1706); Goleștii-Badii (1745); Vițichești (1866); Țigănești (1920); Topoloveni (1922); cruci de piatră: Țigănești (1643); Topoloveni (1661~1756). Monumente ale eroilor: Inuri (1877,1916-1918, 1941-1945); Țigănești (1916-1918); placă memorială, Căminul Cultural Goleștii Badii (1916-1918). Școli: 1792, 1833, 1839; cămine culturale: Goleștii Badii (1927), local propriu (1936); Topoloveni (1943). Reședința plaselor: Cârcinov (1810-1864); Podgoria (1864-1950). Băncile populare: *Cârcinovul* (1902); Agenția Băncii Naționale Române, Sucursala Câmpulung (1906); *Federala Podgoria* (1908); *Valea Cârcinovului* (1927); *Biruința* (1929); *Unirea* (1942); Societatea Economică *Cârcinovul* (1902); Cooperativa Viticolă *Dealul Topolovenilor* (1908-1944), Cooperativa de cumpărare pământ *Înfrățirea* (1920-1944); Banca Federală *Podgoria* (1908); Fabrica de Magiun (1914); Cooperativa Vinicolă *Cârcinov* (1915-1925); Pepiniera Goleștii Badii (1915). Sistematizarea localității, inițiată de Ion Mihalache (v.), edificii pentru folosințe obștești, inaugurare, 18-19 septembrie 1938, conferind statut de localitate model în județul Muscel, astăzi, parțial demolate. Comandatură de etapă (1916-1918), judecătorie de ocol,

școală de menaj (1933, 1940). Cooperativele forestiere: *Sfântul Teodor*, Țigănești (1934-1941); *Luptătorul Mărăști*, Topoloveni (1937-1941). Sediul administrativ, raionul Topoloveni (1950-1960). Fabrică de conserve (1948), stațiune de mașini și tractoare (1948), cooperativă agricolă, de producție (1950-1989). Casă de cultură (1950); bibliotecă publică (1950); școală medie/liceu (1958); spital de pneumologie (1958). Teatru de vară (1960); baze sportive. Reconstrucția centrului rezidențial (1970-1972). Distinct, complex urbanistic multifuncțional (1995): catedrală ortodoxă, primărie, casă de cultură, bibliotecă, judecătorie, procuratură. Cor centenar, ansamblu folcloric, expoziție muzeală, lucrări sculpturale. Areal cerealier, viticol, pomicol, meșteșugăresc, industrial. Arhitectură specifică zonelor colinară și de câmpie. Atelierele *Muncitoarea* (artizanat, broderie, țesături), Întreprinderea de Supape și Bolțuri (1979), redimensionate după 1990; Fabrica de Magiun, produs agreat de Uniunea Europeană. Trasee rutiere naționale spre București și Pitești, facilități turistice. Târg săptămânal (duminică) și, anual, *Sfântul Dimitrie* (26 octombrie). Publicație proprie, *Orizont* (2007~). Parc voltaic (2014). **Scrieri monografice:** Corneliu Sachelarie (1929-1931); Ioan I. Răuțescu (1939), Ion Boalcă (1996). Înfrățire cu localitatea Ermionidas (Grecia). Numeroase consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

TOROCEANU, Radu Gh. (Pitești, Argeș, 30 octombrie 1865 – București, 23 noiembrie 1925). Ofițer de carieră, *artilerie*, general. Studii specializate în România. Combatant: *Campania Balcanică* (1913); Primul Război Mondial (1916-1918), general de brigadă. Comandant: regimentele 12 și 10 Artilerie. Planuri tactice. Rapoarte periodice pentru eșaloanele superioare. Distinct: responsabilități oficiale în: Ministerul de Război; Statul-Major Regal; Serviciul Geografic al Armatei, București. General de divizie (1920). Ordine și medalii române și

străine, alte aprecieri publice antume sau postume. (**G.I.N.**).

TRANCĂ, Alexandru V. (n. Albeni, Gorj, 15 septembrie 1935). Inginer, *geologie*, cercetător științific, manager. *Stabilit în Argeș din 1961*. Școala Medie Tudor Vladimirescu, Târgu Jiu, Gorj (1952), Institutul de Mine, București (1957). Activitate specializată: Întreprinderea pentru Cercetări și Exploatare Miniere, București (1957-1959); Oficiul Regional de Îmbunătățiri Funciare, Iași (1959-1960). Combinatul Chimic, Borzești, Bacău (1960-1961). Distinct: inginer principal, șef, Serviciul Geologic, Trustul de Foraj-Extracție, Pitești, Argeș (1961-1983); geolog, Întreprinderea de Prospekțiune și Explorări Geologice, Pitești (1983-1992); cercetător, Institutul de Cercetări pentru Petrol și Gaze, Câmpina, Prahova – Filiala Pitești (1992-1997). Studii, analize, rapoarte, proiecte, reuniuni tematice naționale privind: zăcămintele de cărbune Mehădia (Caraș Severin); alimentarea cu apă de adâncime, localități din Platforma Cotmeana (Argeș), zona Caracal-Slatina (Olt); determinarea rezervelor de hidrocarburi la Merișani, Vâlcelele, Bogați (Argeș), Ciurești și Surdulești (Olt). Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (**I.D.P.**).

TRANCULOV, Terezia P. (n. Lovrin, Timiș, 7 iulie 1957). Arhitect. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1980*. Liceul de Arte Plastice, Timișoara (1975), Facultatea de Construcții, Timișoara. Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București. Documentări externe. Activitate specializată în domeniu. Institutul de Proiectare Argeș/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1980-2002); Birou Individual de Arhitectura (2002~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: Primărie, Cămin Cultural, Dispensar, Moșoaia, Argeș; zone rezidențiale Pitești și Mioveni/Colibași. Elaborarea **Planului urbanistic general** pentru comuna Stoenești, Argeș. Sedii private. Preocupări: design, artă decorativă. Membră: Uniunea Arhitecților din

România (1990); Ordinul Arhitecților din România (2001); Registrul Urbaniștilor din România (2006). Contribuții la evoluția arhitecturii funcționale argeșene contemporane. (A.I.M.).

TRANDAFIL, Enache (1778 - ?). Proprietar urban și rural, slujitor al Curții Domnești de la București. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, titlu de *postelnicer*, avere mică, slugi. Diverse consemnări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

TRANDAFIL, Gheorghe (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Costești, plasa Teleorman, expropriate prin *Legea pentru Reforma Agrară din 17 iulie 1921*, adoptată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

TRANDAFIR, Adriana Rodica A. (n. Morteni, Dâmbovița, 26 aprilie 1956). Actriță de teatru, film, radio, televiziune. *Familie tradițională din Bascov, Argeș*. Liceul de Limbă Germană, Pitești, Argeș (1975), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București (1979), *Clasa Leopoldina Bălănuță, Alexa Visarion*. Activitate în domeniu: Teatrul de Stat, Reșița, Caraș-Severin (1979-1982); Teatrul *Giulești/Odeon*, București (1982-2006); Teatrul *Constantin Tănase*, București (2006~). Roluri de referință (teatru): *Nastasia (Domnișoara Nastasia*, George Mihail Zamfirescu); *Maria Tănase (Pasărea Măiastră*, George Sbârcea); *Ana (Stele pe cerul dimineții*, Alexandr Galin); *Rose Quimet (Cumetrele*, Michel Tremblay); *Mama (De ce fierbe copilul în mămăligă*, Aglaja Veteranyi). *Partituri* în filmele: *Europolis*; *Patima de sub ulmi*; *Timpul*

lupilor; *Bani de dar, bani de întors*; *Patul lui Procust*. Colaborări cu studiouri de radio și televiziune, emisiuni *media*, interviuri. Președintă, Fundația *Maria Tănase*, București. Membră: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM (1979); Uniunea Teatrală din România/UNITER (1990), premiul pentru un rol secundar (2004). Eponimie, Casa de Cultură, Bascov (2012). Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (P.A.D.).

TRANDAFIRESCU TOMESCU, Margareta (Secolul XX). Medic primar, *stomatologie*, profesor universitar, publicistă. *Originară din Argeș*. Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Institutul de Medicină și Farmacie, București. Doctorat, *științe medicale*, București. Documentări externe. Activitate specializată în Capitală (selectiv): Facultatea de Stomatologie; Cabinetul de Logopedie, Clinica de Chirurgie Buc-Maxilo-Facială. Volume tematice (în colaborare), studii, articole, referate, comunicări, reuniuni științifice naționale și internaționale. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte lansate de oficialitățile din Argeș - Muscel. Aprecieri comunitare. (C.G.C.).

TRANDAȘ, Viorel V. (Davidești, Muscel, 10 mai 1933 – Pitești, Argeș, 18 septembrie 2011). Economist, manager, expert financiar. Școala Tehnică de Administrație Economică, Pitești (1952), Academia de Studii Economice, București (1956). Documentări externe: Cehoslovacia, Germania (de Est), Iugoslavia, Ungaria, Uniunea Sovietică. Activitate în domeniu: economist principal, Sfatul Popular Raional Topoloveni, Argeș (1956-1960); Sfatul Popular Regional Argeș (1961-1963), șef serviciu/director comercial (1963-1971), director (1973-1977), Întreprinderea Comercială de Stat *Produse Industriale*, Pitești; șef birou: Trustul Pomiculturii, Pitești-Mărăcineni (1977-1979); Direcția de Drumuri și Poduri Argeș/Regia Autonomă *Drumarg*,

Pitești (1979-1995). Distinct: director fondator, Complexul Comercial *Trivale*, Pitești (1971-1973), gestionarea inaugurării oficiale (8 mai 1971), ulterior (8 iunie 1972), a vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu (v.). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări permanente în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (**I.D.P.**).

TRASEUL FERVIAR GOLEȘTI-CÂMPULUNG (1887~). Cale ferată de importanță regională, distanță tehnică, 54,974 km, investiție guvernamentală, prim-ministru, Ion C. Brătianu (v.), ministrul lucrărilor publice, Petre S. Aurelian. Proiectare și execuție, companii autohtone, consultanță germană. Funcționalitate din 21 iunie/3 iulie 1887. Traversarea localităților Golești, Ștefănești, Gropeni, Argeșelu/Ciumești, Clucereasa, Stâlpeni, Mihăești, Schitu Golești, Câmpulung. Interferențe cu: Drumul Național 7 (București-Pitești); Drumul Național 73 (Pitești-Câmpulung); Râul Doamnei; Râul Târgului; calea ferată Clucereasa-Mioveni/Colibași; artere rutiere județene sau locale. Călătorii tradiționale pentru șefi de stat, demnitari civili și eclesiastici, delegații străine, turiști. Transport masiv de persoane și mărfuri (1952-1995), diminuarea vizibilă a traficului la începutul secolului XXI, privatizare, SC *Regiotrans* SRL, Brașov (2013). Numeroase atestări documentare. (**M.M.B.**).

TRASEUL FERVIAR PITEȘTI - CURTEA DE ARGEȘ (1899~). Cale ferată de importanță regională, distanță tehnică, 38,435 km, investiție guvernamentală, 7 887 846 lei aur. Proiectanți: Elie Radu, Teodor Stroescu, Dimitrie Colintineanu. Lucrări executate în perioada 1895-1898, companii autohtone, consultanță germană. Finalizare operațională, 20 noiembrie 1897, reprezentanți departamentali: ministrul lucrărilor publice, Ion I. C. Brătianu (v.); directorul general al Căilor Ferate Române, Anghel Saligny. În exploatare, din 1899.

Traversarea zonei de est a orașului Pitești, variantă aprobată în ședința Consiliului Comunal (26 iulie 1891), primar, Agate Vasiliu (v.), și a localităților Bascov, Dobrogostea, Merișani, Vâlcelele, Băiculești, Zigoneni, prefect, Ion Comănescu; prim-ministru, Ioan Emanoil Florescu; ministru al Lucrărilor Publice, Constantin Olănescu. Reper inițial, stația Pitești (13 septembrie 1872), și final, gara Curtea de Argeș (inaugurare, 27 noiembrie 1898). Interferențe cu: magistrala Vâlcelele - Râmnicu Vâlcea (nefinalizată); râul Argeș; Drumul Național 7 C; artere rutiere județene sau locale. Călătorii tradiționale pentru membrii Casei Regale din România, demnitari civili și eclesiastici, delegații străine, turiști, cortegii funerare, oficiale. Transport masiv de persoane și mărfuri (1960-1995), diminuarea vizibilă a traficului la începutul secolului XXI, privatizare, SC *Regiotrans* SRL, Brașov (2013). Numeroase atestări documentare. (**G.N.P.**).

TRAȘCĂ, Florian N. (n. Făgețelu, Olt, 7 mai 1955). Inginer agronom, cercetător științific principal I, manager. *Stabilit în Argeș, din 1980*. Liceul Agricol, Strehareț, Slatina, Olt (1974), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1979). Doctorat, *științe agricole*, București (2004). Activitate permanentă în Argeș: șef sector, Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist, Stolnici (1980-1985); inginer-șef, Cooperativa Agricolă de Producție, Stolnici (1985-1990); cercetător (1990-1995), director adjunct (1995-2000), director (2000~), Stațiunea de Cercetare Agricolă, Albotă. Preocupări didactice: Universitatea din Pitești (2005~). Volume importante (autor, colaborator): *Cultura porumbului pe soluri podzolice și podzolite* (1993); *Arpechim și mediul înconjurător* (2002); *Trifoiul roșu, plantă furajeră și amelioratoare pentru zona solurilor argiloiluviale din sudul Carpaților Meridionali* (2004); *Grâul în Oltenia* (2005); *Utilizarea în agricultura solurilor acide a nămolului din apele uzate. Impactul asupra*

mediului înconjurător (2008). Numeroase studii, articole, reuniuni tematice, naționale și internaționale, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare. Contribuții directe la: fundamentarea sistemelor specifice agriculturii din Argeș - Muscel; continuarea demersurilor adecvate, inclusiv după aplicarea prevederilor **Legii Fondului Funciar Nr. 18**, din 1991. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

TRĂISTARU, Daniel G. (Râmnicu Vâlcea, 28 noiembrie 1960 – București, 10 ianuarie 1990). *Erou martir al Revoluției române din decembrie 1989*. Funcționar public. *Stabilit la Domnești, Argeș*. Activitate specifică în localități limitrofe. Caporal, Unitatea Militară 02650, București. Rănit grav, 2 ianuarie 1990, zona Televiziunii Române. Decedat, Spitalul de Urgență, București. Înhumat, Râmnicu Vâlcea. Avansat, sublocotenent post-mortem. **Certificat de Erou-martir Nr. 953**, din 1991, alte recunoașteri publice. (R.P.C.).

TRĂSNEA, Scarlat (Secolul XIX). Mare proprietar urban și rural, înalt funcționar de stat. *Originar din Argeș*. Studii liceale și superioare în Capitală. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. Membru marcant, Partidul Național Liberal. Prefect de Argeș (21 octombrie 1883 – 6 februarie 1885), reprezentând guvernul condus de Ion C. Brătianu (v.). Preocupări privind: redimensionarea spațiilor destinate Școlii de Băieți Nr. 1 *Nicolae Simonide*, Pitești (1884); stimularea inițiativelor de factură industrială; diversificarea activității Camerei de Comerț și Industrie Argeș; amenajarea căilor rutiere spre București, Câmpulung (Muscel), Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea, Slatina (Olt). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.T.B.).

TRĂMBACIU, Ștefan P. (n. Racovița,

Argeș, 14 mai 1942). Profesor universitar *istorie*, muzeograf, manager. Școala Medie Nr. 1, Beiuș, Bihor (1960), Universitatea din București (1969). Doctorat, *științe istorie*, București (1987). Cercetător științific (1971-1973), director (1973-2013), Muzeul Orășenesc/Municipal, Câmpulung, Argeș. Activitate didactică: Școala Băbana, Argeș (1969-1971); Școala Normală Carol I, Câmpulung (1990-1997); Universitatea *Spiru Haret*, București (1991-1997), inițiator, Colegiul de Istorie-Geografie, Secția Câmpulung. Fondator (1997), șef, Catedra *Istorie-Muzeologie*, Universitatea din Pitești (1998-2013). Profesor universitar din 2000. Conducător de doctorat, Universitatea *Valahia*, Târgoviște, Dâmbovița (2008). Participant la evenimentele revoluționare din Câmpulung, Argeș (decembrie 1989). Volume importante: **Argeșeni și musceleni participanți la Războiul de Independență a României 1877-1878** (1980, în colaborare); **Obștea câmpulungenilor musceleni în Evul Mediu și prima jumătate a secolului al XIX-lea, până la 1865** (1997); **Mărturii și documente școlare muscelene** (1997, în colaborare); **Documente și inscripții privind istoria orașului Câmpulung Muscel, I – V** (1999 – 2001, în colaborare); **Contribuții la studiul obștilor de moșneni din Țara Românească, secolele XIV – XIX** (2000). Editor: **Culegerea de studii și comunicări/Revista de Istorie a Muscelului**, Câmpulung (1979). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu. Contribuții directe la cercetarea istoriei Argeșului, dezvoltarea Muzeului din Câmpulung, reabilitatea, extinderea, amenajarea Memorialului de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, Argeș. Aprecieri publice. (M.C.S.).

TRĂMPOE, Ioan C. (Câmpulung, Muscel, 19 mai 1892 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie*, general. Școala Militară de Artilerie Geniu și Marină; Școala Specială de Artilerie; Cursul special, *Informații*, pentru

ofițerii superiori, București. Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul Carpatic* (1916), sublocotenent; *Frontul din Moldova* (1917), locotenent; Al Doilea Război Mondial, *Campania din Est* (1941-1942), colonel. Prizonier în Uniunea Sovietică. Distinct: președinte, Curtea Marțială a Corpului 5 *Armată*. General de brigadă. Ordine și medalii române sau străine, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

TREPTEANU, C. (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar în Argeș. Întinse suprafețe de teren din localitatea Trepteni, plasa, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

TRIANDAFIL, Gheorghe (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar în Argeș. Întinse suprafețe de teren în localitatea Costești, plasa, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

TRIBUNA COMERȚULUI (1926-1932). Publicație periodică, apărută lunar la Pitești, Argeș. Primul număr: 15 noiembrie 1926; subtitlul: *Organ al comerțului și industriei*. Fondator și director, Vasile A. Purcăreanu (v.). Opinii independente, dedicate, prioritar, comercianților. Articole, analize, comentarii, dezbateri, informații pe teme economice, politice, sociale, culturale, educative. Colaboratori: Tatiana Bobancu (v.), Lucia Calotescu, Mihail Lungianu (v.), Mihail Mihăileanu (profesor), Pompy Robescu (medic). Texte din Nicolae Iorga. Imprimare, tipografiile: *Liga Poporului*, Ioan I. Iotta (v.); *Artistica*, Petrache Mitu (v.), Pitești. Preocupări agreate de Camera de

Comerț și Industrie Argeș, Primăria Pitești, Prefectura Argeș. Din 1932, pe frontispiciu: *Gazeta argeșenilor*. Conlucrări comunitare permanente. (I.I.B.).

TRIBUNA ȘCOLII ARGEȘENE (1931-1932; 1970-1973). Publicație periodică, apărută la Pitești, Argeș. **1. Tribuna școlii argeșene**, editată lunar, primul număr, 15 martie 1931, subtitlul, *Organ de publicitate și apărare a școlii și învățătorilor din județul Argeș*. Redactor, Constantin Mocanu. Colaboratori: Tatiana Bobancu (v.), Petre D. Niță, Constantin I. Popescu, Ghica Popescu, Dumitru Udrescu (v.). Imprimare, Tipografia *Artistica*, Petrache Mitu (v.), Pitești. **2. Tribuna școlii argeșene**, editată anual de Inspectoratul Școlar Județean, Casa Corpului Didactic, Comitetul Sindicatului Învățământ Pitești, președintă, Steliana Stănescu (v.). Imprimare, Tipografia *Argeș*, Pitești, director, Constantin Siman (v.). Studii, articole, analize, comentarii, opinii, interviuri, recenzii, informații pe teme adecvate. Diverse conlucrări comunitare. (I.I.B.).

TRIBUNALUL ARGEȘ (1865~). Instanță distinctă a sistemului organelor puterii de stat, competență generală graduală, aflată ca succesiune între judecătorie și curte de apel. Autoritate tradițională asupra judecătorilor de pace, ocol sau plasă din județul Argeș. Anterior, activități specifice, înscrise în *Regulamentul Organic*, adoptat de Adunarea Obștească Extraordinară a Țării Românești, aplicabile din 1/13 iulie 1831: președinte, doi membri, un procuror, cauze civile, comerciale și corecționale, plafoane, prestabilite. Adaptare la conceptele moderne europene, *legile* din 9 iulie 1865 și 25 iulie 1924. Inițial: președinte, doi membri, un supleant, incluzând și *parchetul*, compus din procurori. Ulterior (1924-1952): președinte, președinți de secție, judecători de ședință, judecători de instrucție, *sindici*. Soluționarea *apelului* împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoriile urbane, rurale, ori mixte, existente în teritoriul arondat, precum și a

recursului la deciziile acestora în primă sau ultimă instanță. Conexiuni cu activitatea altor foruri locale: *Curtea juraților* (1865-1933); *Corpul portăreilor* (1900-1947); *Comisia de expropriere pentru reforma agrară* (1921-1931); *Comisia pentru validarea drepturilor miniere* (1924-1947); *Instanța pentru minori* (1937-1950); *Instanța de sabotaj* (1945-1949). Locații provizorii (1865-1914). Titulaturi succesive: **Tribunalul Regional Argeș/Pitești** (1952-1968), funcțional conform prevederilor Legii Nr. 5, din 19 iunie 1952: *instanță de control judiciar pentru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunalele populare raionale din circumscripția sa teritorială*; președinte, președinții colegiilor (cauze civile și penale, delimitate, special, de lege); **Tribunalul Județean Argeș** (1968-1992), instanță *gradul I*, intermediară între *juducătoria* și *Tribunalul Suprem*, certificată de **Legea Nr. 58**, din 26 decembrie 1968; **Tribunalul Argeș** (1992~), instanță de drept comun, cu personalitate juridică, îndatoriri între *juducătoria* și curte de apel, stabilite prin: **Legea Nr. 92**, din 13 august 1992; **Legea Nr. 304**, din 28 iunie 2004, competență jurisdicțională asupra *juducătoriilor* Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Costești, Topoloveni; *materie* civilă și penală, prevăzută, expres, în **codurile** domeniilor; rezolvarea *recursurilor* la hotărârile *juducătorești* pentru cazurile fixate de lege. Președinți cu activitate îndelungată: Nicolae Deleanu, Constantin Marinescu, Ioan Rădoi, Vasile Ștefănescu, Ion Aronescu, Nicolae Ghimpa, Voicu Oancea, Ion Bogăceanu, Maria Costache, Cornelia Gheorghe Sorescu (v.). Sedii proprii: Palatul de Justiție (1914-1955), devenit Palatul Culturii (1955-1993), apoi, Curtea de Apel (1993); clădiri adaptate, intersecția *I Mai – Calea București* (1955-1976), astăzi, demolate; imobil nou, *Bulevardul Eroilor* (1976-2012), proiect, Pompiliu Soare (v.), executant, Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (v.), astăzi, *Judecătoria Pitești*; edificiul reprezentativ

funcțional, 1 februarie 2012, zona centrală urbană, proiectant șef, Alina Maria Gheorghiu, București, executant (2009-2011), SC *Conarg SA*, Pitești, manager, Valentin Vișoiu (v.); investiție de stat, arie desfășurată, 8 787 m², costuri, șase milioane euro; ministru de resort, Cătălin Predoiu, prefect, Gheorghe Davidescu (v.), primar, Tudor Pendiuc (v.), președinte, Tribunalul Argeș, Gheorghe Gh. Tomescu (v.). Implicări comunitare permanente. Numeroase atestări documentare. (A.A.D.).

TRIBUNALUL COMERCIAL ARGEȘ (2004~). Instanță specializată a sistemului organelor puterii de stat, competență generală graduală, aflată, ca succesiune, între *juducătoria* și curte de apel, organizată conform prevederilor **Legii Nr. 304**, din 27 septembrie 2004. Preluarea, spre soluționare, a cauzelor din domeniul comercial în sumă de peste 100 000 lei, sau neevaluate în bani. Extinderea atribuțiilor prin noul **Cod civil** (1 octombrie 2011). Procese, *ca primă instanță*: valoare de peste 500 000 lei, precum și cererile neevaluabile precuniar, în materie de insolvență, concordat preventiv, mandat *ad hoc*; litigiile societăților comerciale și altor societăți, cu sau fără personalitate juridică; citarea **Registrului comerțului**, restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței; titluri de valoare; diverse instrumente financiare. *Instanță de apel*: rezolvarea litigiilor *profesioniste* după pronunțarea în primă instanță. *Instanță de recurs*: soluționarea demersurilor împotriva hotărârilor date de *juducătoria* în litigiile cu *profesioniști*, neapelabile. Instituție fără personalitate juridică. Locații succesive: Curtea de Conturi/Colegiul de Conturi, Pitești; Tribunalul Argeș, zona centrală urbană. Președinți: Sanda Ursu, Ion Perșu. Diverse implicări comunitare. (A.A.D.).

TRIBUNALUL MUSCEL (1865-1952). Instanță distinctă a sistemului organelor puterii de stat, competență generală graduală, aflată, ca succesiune între

judecătoria și curte de apel. Autoritate asupra judecătoriilor de pace, ocol sau plasă din județul Muscel. Anterior, activități specifice, înscrise în *Regulamentul Organic*, adoptat de Adunarea Obștească Extraordinară a Țării Românești, aplicabile din 1/13 iulie 1831: președinte, doi membri, un procuror, cauze civile, comerciale și corecționale, plafoane, prestabilite. Adaptare la concepțiile moderne europene, *legile* din 9 iulie 1865 și 25 iulie 1924. Inițial: președinte, doi membri, un supleant, incluzând și parchetul, compus din procurori. Ulterior (1924-1925): președinte, președinți de secție, judecători de ședință, judecători de instrucție, *sindici*. Soluționarea *apelului* împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoriile urbane, rurale ori mixte, existente în teritoriul arondat, precum și *recursului* la deciziile acestora în *primă* sau *ultimă* instanță. Conexiuni cu activitatea altor foruri locale: *Curtea juraților* (1865-1933); *Corpul portăreilor* (1900-1947); *Comisia de expropriere pentru reforma agrară* (1921-1931); *Comisia pentru validarea drepturilor miniere* (1924-1947); *Instanța pentru minori* (1937-1950); *Instanța de sabotaj* (1945-1949). Sedii: clădiri urbane dispersate (1865-1906); Palatul de Justiție (1906-1952), *inscripționare parietală*, arhitect, Gheorghe N. Maxentian (v.), constructor, compania *St. R. Strehăianu et Co.*, folosit, astăzi, de Judecătoria Câmpulung. Președinți implicați constant în viața *Cetății*. Desființare instituțională: prevederile *Legii Nr. 5*, din 19 iunie 1952, ulterioară împărțirii administrative a României în regiuni (1950). Importante atestări documentare. (A.A.D.).

TRIFONESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari urbani și rurali, militanți politici, funcționari publici sau de stat, demnitari, parlamentari, donatori comunitari. Mai cunoscuți: **Constanța T. T.** (v.); **Ilie T.** (v.); **Toma I. T.** (v.). Grafriere, uneori, **Trifănescu**. Conexiuni cu familii din: Brașov, București, Câmpulung (Argeș), Slatina (Olt), Târgoviște

(Dâmbovița). Nominalizări *monografice*, alte importante atestări documentare. (N.P.L.).

TRIFONESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari urbani și rurali, cadre didactice, juriști, militanți politici, parlamentari, filantropi. Grafriere, uneori, **Trifănescu**. Mai cunoscuți: **Constanța T. T.** (v.); **Ilie T.** (v.); **Nicolae T.**, revoluționar la 1848, în Pitești; **Ion T.** (1852-1900), profesor, *istorie*, Gimnaziul/Liceul de Băieți/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1879-1888); invitat, oficial, la inaugurarea Palatului Comunal/*Primăria Veche*, Pitești (30 octombrie 1886); **Toma I. T.** (v.); **Constanța T.** (v.); **Ioan T. T.**, jurist; studii liceale, Pitești, superioare, București; avocat, Baroul Argeș; susținerea intereselor mai multor persoane importante din România. Oratorie, renumit în domeniu. Conexiuni cu familii cunoscute din alte localități autohtone. Nominalizări distincte: *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Pitești. Mărturii documentare, I* (1988). Conexiuni cu familii din: Brașov, București, Câmpulung (Argeș), Slatina (Olt), Târgoviște (Dâmbovița). Aprecieri publice. (N.P.L.).

TRIFONESCU, Constanța T. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Membră fondatoare, președintă, Societatea Filantropică *Matroana*, Pitești (17 august 1914). Fiica lui **Toma I. T.** (v.). Întinse suprafețe de teren, localitatea Ciupa Mavrodolu, plasa Dâmbovnic, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

TRIFONESCU, Ilie (Secolul XIX). Mic întreprinzător, arendaș funciar, militant politic. Inițiator și participant activ la evenimentele de la 1848, din Pitești, Argeș,

numit *subadministrator* de plasă (*subprefect*). Jurământ pe *Noua Constituție/Proclamația de la Islaz*. Arderea *Regulamentului Organic* și a *Arhondologiei/Condica rangurilor boierești*, adunare protestatară, Grădina publică urbană. Adept al rezistenței militare, listă de voluntari pentru Tabăra de la Râureni (Vâlcea), condusă de generalul Gheorghe Magheru. Arestat după înfrângerea revoluției din Țara Românească, cercetat, judecat, întemnițat, Mănăstirea Văcărești, București (15 decembrie 1848 – 20 februarie 1849). Susținător al Unirii Principatelor (1859) și al sistemului reformator inițiat de Alexandru Ioan Cuza. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.I.C.).

TRIFONESCU, Toma I. (Pitești, Argeș, 1856 - Pitești, Argeș, 1930). Proprietar urban, profesor, *limba română*, jurist, parlamentar. Studii în Capitală. Activitate didactică (1877-1911), director (1881-1894), Gimnaziul/Liceul de Băieți/ Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Participant la inaugurarea Palatului Comunal/*Primăria Veche* (30 octombrie 1886). Avocat, Baroul Argeș, primul decan instituțional (1885). Distinct, președinte, Tribunalul Argeș, secretar, Societatea Cooperativă a Meseriașilor, Pitești (1882), demersuri pentru înființarea Școlii Normale, Pitești, discuții ministeriale, București (27 august 1915). Membru marcant, Partidul Național Liberal, deputat (1901~1909) și senator de Argeș, Colegiul I (1911-1913). Inițiative legislative, interpelări, dezbateri electorale, reuniuni pe diverse teme. Contribuții importante la dezvoltarea învățământului și administrației locale. Eponimie: alee în municipiul Pitești, alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TRIVALE (Secolul XIV~). Zonă naturală adiacentă reședinței Argeșului și comunelor apropiate, Bascov, Băbana, Moșoaia. Toponimie tradițională, sugerând confluența a trei adâncituri străbătute de ape curgătoare și cărări folosite temporar

(*Trivalea*). Atestări scrise medievale, moderne, contemporane. Eponimii pentru: pădure, pădure-parc, schit, stradă, cartier, punct zoologic, mărci comerciale, firme, concursuri sportive, reuniuni culturale, publicații, adnotări comunitare ori individuale. Valoroase consemnări geografice, istorice, literare, turistice interne sau externe. Structură fonetică asimilată, uneori, expresiei italiene *trevi* (trei căi). Descrieri adecvate: *Ghidul orașului Pitești* (1969, 1985); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Istoria Primăriei Pitești* (1996). Numeroase invocări publice. (R.G.G.).

TRIVALEA (1903-1904; 1935-1936; 1992). Publicație periodică, apărută la Pitești, Argeș. Trei serii: **1. Săptămânal** (1903-1904), primul număr, 14 decembrie 1903, subtitlul *Organ independent*. Imprimare: Tipografia *Transilvania*, Iosif I. Sreier/Schreier (v.), Pitești. **2. Revistă școlară** (1935-1936), editată lunar de elevii Liceului *Ion C. Brătianu*, Pitești, primul număr, aprilie 1935, subtitlul *Revistă de cultură generală*. Creații literare, cronici, recenzii, informații științifice, bibliografie, divertisment. Colaboratori: George Adrian, Alexandru Săndulescu, Florea Stoica. Imprimare: Tipografia *Transilvania*, Iosif I. Șreier/Schreier, Pitești. **3. Publicație despre și pentru cei ce urmăresc performanța** (1992). Diverse atestări documentare. Implicări în realizarea mai multor proiecte specifice reședinței Argeșului. (I.I.B.).

TROFIN, Eugen (Ciulnița, Leordeni, Muscel, 1931 – București, 2009). Profesor, *educație fizică*, sportiv de performanță, *handbal*, antrenor. Studii liceale și superioare în Capitală. Activitate specializată: Clubul Sportiv Școlar București (1960-1965), campion național cu echipa *Juniori I* (1962-1965); Universitatea din București (1965-1975), rezultate importante: Locul III, Campionatul Național de Seniori (1971, 1972), Locul II (1973). Distinct: antrenor secund, Echipa Națională de Handbal Seniori

ai României, campioană mondială (1964, 1970), Locul III (1967); antrenor principal, Echipa Națională de Handbal a României, Campioană mondială universitară (1968, 1973, 1975, 1977). Numeroase studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice autohtone și continentale. Membri: Colegiul Central al Antrenorilor și Biroul Federației Naționale de Handbal a României. Nominalizat în valoroase comentarii, sinteze, volume, interviuri ale timpului. Aprecieri publice antume și postume. (M.M.I.).

TROFIN, Virgil (Lipovăț, Vaslui, 23 iulie 1926 – Călărași, iunie 1984). Militant politic, demnitar, parlamentar. Membru marcant, Partidul Comunist Român. *Colaborare permanentă cu factorii de decizie ai Argeșului postbelic*. Lider, Uniunea Tineretului Muncitor din România (1956-1964); secretar, Comitetul Central al Partidului (1965-1971). Președinte: Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție (1969-1971); Uniunea Generală a Sindicatelor din România (1971-1972). Vicepreședinte, Consiliul de Miniștri: 13 octombrie 1972 – 28 martie 1974 (Guvernul *Ion Gheorghe Maurer*); 16 octombrie 1978 - 30 martie 1979 (Guvernul *Manea Mănescu*); 30 martie 1979 - 29 martie 1980 (Guvernul *Ilie Verdeț*); titular, mai multe portofolii importante. Temporar, prim-secretar, Comitetul Județean Brașov, președintele Consiliului Popular (1974-1977). Distinct: deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Pitești (2 martie 1969 – 9 martie 1975), reprezentând Frontul Unității Socialiste, etapă suprapusă extinderii principalelor obiective economice, zonelor rezidențiale, rețelelor comerciale urbane. Diverse aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TRUPA DE TEATRU BRÈVE A PALATULUI CULTURII DIN PITEȘTI (1961-1989). Formație artistică de amatori, constituită din funcționari, cadre didactice, ingineri, economiști, elevi, studenți. Fondator,

Valeriu Dobrin (v.). Activitate permanentă, creații dramatice scurte, repertoriu național și internațional. Montări scenice importante: *Micii burghezi*, de Maxim Gorki; *Hei, oameni buni!*, după Carl Sandburg și William Saroyan; *Gioconda și... celelalte*, colaj din Anton Pavlovici Cehov, Eugen O'Neill, Romulus Vulpescu; *Amurgul zănatec al regilor*, texte aparținând lui William Shakespeare; *Războiul-jucărie pentru oameni mari*, coupé din Dumitru Solomon; *Recviem pentru capul prinților Brâncoveanu*, de Mihai Georgescu; *Concertino pentru violă, flaut, oboi și percuție*, de Paul Everac; *Vinovatul*, de Ion Băieșu. Miniaturi satirice, montaje literare, recitaluri de poezie. Roluri de referință: Marta Diaconu, Florica Ciurezu, Ion Stăniloiu, Petruța Drunea, Sorina Săceanu, Eugen Boia (v.), Constantin Haica, Mihaela Mazilu, Ion Popa, Elvira Moroianu, Raisa Chicu, Monica Ciora, Aurel Pretorian. Regie: Ion Focșa (v.), Valeriu Dobrin, Mihai Lungeanu (v.), Gigi Niclescu, Cristian Tutză (v.), Corneliu Lambă. Colaborări cu actori, scenografi, ilustratori muzicali profesioniști. Turnee externe: Belgia (1972); Franța (1974). Numeroase spectacole, titluri de laureat, dezbateri tematice, schimburi culturale, cronici. Aniversarea unui sfert de veac de la înființare (1986), pliante și programe, limbile română și franceză. Consemnări frecvente în presa timpului, alte atestări documentare. (P.A.D.).

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII, ARGEȘ (1948-1990). Unitate economică de stat, reprezentativă pentru Argeș-Muscel, activitate preponderentă, obiective civile. Succesiv: Întreprinderea de Construcții Locale, Pitești (1948-1950); Trustul Regional de Construcții (1950-1968); Trustul de Construcții Argeș (1968-1990). Sediul propriu, clădire importantă pentru reședința Argeșului, zona *Calea București* (1967). Liceu de specialitate, școală profesională și de maiștri. Edificarea tuturor cartierelor rezidențiale urbane din Pitești, Câmpulung, Curtea de

Argeș, Colibași/Mioveni, Topoloveni, Costești, Ștefănești; numeroase lucrări edilitare în mediul rural; contribuții la definirea platformelor industriale. Distinct: hotelurile *Muntenia* (Pitești), *Muscelul* (Câmpulung), *Posada* (Curtea de Argeș); noile spitale de la Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș; Casa de Cultură a Sindicatelor, Câmpulung; Sala Sporturilor, Pitești; Combinatul Avicol, Costești; Casa Cărții, Pitești; reabilitarea clădirilor Teatrului *Alexandru Davila* și Muzeului Județean Argeș, Pitești; sedii bancare, școli, alte instituții publice. Implicări comunitare constante. Etalon pe țară (1979). Manageri cunoscuți: Petre Argeșanu (v.), Gheorghe Băiașu (v.), Ion Ionescu (v.), Constantin Olteanu (v.), Ion Popescu (v.). Restructurare fundamentală, **Decizia Nr. 243**, din 21 decembrie 1990, emisă de Prefectura Județului Argeș, prefect, Ion Cîrstoiu (v.): organizarea, de la 1 ianuarie 1991, în opt societăți comerciale independente pe acțiuni (*Apartamentul, Conmus, Infocon, Instag, Nordco, Premeco, Secona, Selca*). Numeroase atestări documentare. (D.I.G.).

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII INDUSTRIALE, PITEȘTI (1966-1990). Unitate economică de stat, reprezentativă pentru Argeș - Muscel, activitate preponderentă, *edificarea noilor platforme industriale* Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Colibași/Mioveni, Costești, Topoloveni, a unor obiective importante din București, Giurgiu, Gorj, Olt, Teleorman, Vâlcea. Inițial, Întreprinderea de Construcții-Montaj, Pitești. Distinct, antreprenor general pentru: Combinatul Petrochimic și Rafinăria de Petrol/SC *Arpechim* SA, Pitești; Întreprinderea de Autoturisme/SC *Autoturisme* SA, Colibași/Mioveni (extindere); Combinatul de Lianți/SC *Holcim* SA, Câmpulung; Întreprinderea/SC *Electroargeș* SA, Curtea de Argeș; Întreprinderea de Supape și Bolțuri/SC *Componente Auto* SA, Topoloveni; Întreprinderea de Scule, Dispozitive și

Verificatoare Auto/SC *Confin* SA, Costești; ferme agricole; amenajări edilitare (peste 550 de obiective), majoritatea în județele Argeș, Giurgiu, Gorj, Olt, Teleorman, Vâlcea și municipiul București. Liceu propriu, școală profesională și de maiștri, colaborări cu beneficiarii, proiectanții, subantreprizele locale. Exprimări externe, țări din Africa, Asia, Europa. Trofee internaționale. Unitate etalon pe țară (1985), aproximativ 7 500 de salariați (1986). Restructurare fundamentală: **Legea Nr. 15**, din 8 august 1990; **Hotărârea de Guvern Nr. 1 304**, din 15 decembrie 1990. Directori generali cunoscuți (succesiv): Traian Bigan, Nicolae Veza, Victor Popescu, Tiberiu Carp, Mircea Ioan Moldovan (v.), Gheorghe Năstase (v.), Ion Fîntîneru (v.); directori tehnici: Grigore Popescu (v.), Mihai Pleșa, Mircea Ioan Moldovan, Vasile Cristoloveanu, Ion Fîntîneru. Reorganizare, începând cu 1 ianuarie 1991, în societățile comerciale independente pe acțiuni: *Argecom* (Pitești); *Betarm* (Pitești); *Câmpulung* (Muscel); *Compact* (Alexandria); *Conarg* (Pitești); *Conexvil* (Vâlcea); *Consing* (București); *Conterom* (Turnu Măgurele); *Govora* (Vâlcea); *Mecanoenerg* (Pitești); *Secon* (Vâlcea); *Simarg* (Pitești); *Socomar* (Pitești); *Telecomind* (Alexandria); *Transervice* (Pitești). Numeroase atestări documentare. (I.M.F.).

TRUSTUL HORTICULTURII, PITEȘTI (1981-1992). Unitate coordonatoare pentru realizarea *programelor* în domeniu, aferente județului Argeș, integrată Direcției Generale Economice a Horticulturii, Ministerul Agriculturii, București. În structură: asociațiile intercooperatiste pomicole Merișani, Mărăcineni, Vedea, respectiv viticole, Suseni, Topoloveni; fermele specializate, legume și căpșuni, Călinești; arbuști fructiferi, Băiculești; fabricile de conserve, Băiculești, Topoloveni; Întreprinderea de Sere, Bascov; Întreprinderea pentru Legume și Fructe, Pitești. Indicatori proprii. Preocupări principale: profilarea și creșterea producției;

implementarea rezultatelor cercetării științifice; valorificarea superioară a mărfurilor pe piața internă și la export; utilizarea judicioasă a fondurilor de investiții; controlul tehnic, economic, financiar, aferent rețelei subordonate. Încetarea activității prin aplicarea *normelor* specifice societăților comerciale. Directori cunoscuți: Constantin Iordache, Mihai Gheorghe (v.). Implicări în dezvoltarea localităților rurale și urbane din Argeș - Muscel. Diverse atestări documentare. (C.D.B.).

TRUSTUL/INSPECTORATUL ÎNTREPRINDERILOR AGRICOLE DE STAT/GOSTAT, PITEȘTI (1950-2001). Unitate economică specializată, atribuții privind coordonarea agriculturii etatizate din regiunea/județul Argeș, subordonată departamentului/ministerului de resort, București. Indicatori proprii. Programe prioritare: utilizarea rațională a resurselor naturale exploatate, mijloacelor de producție, fondurilor de investiții; extinderea sistemelor tehnologice avansate de cultură a plantelor și pentru creșterea animalelor; aprovizionarea tehnico-materială a sectoarelor componente; sporirea contribuției la asigurarea fondului central destinat consumului populației sau exportului; asigurarea semințelor selecționate, a materialului săditor și seminal etalon; prelucrarea și valorificarea superioară a produselor; creșterea eficienței economice; controlul financiar. Activitate redusă până la desființare, prin retrocedarea terenurilor foștilor proprietari, conform prevederilor *Legii Fondului Funciar Nr. 18*, din 1991, vinderea activelor disponibile. Organizarea Agenției Domeniilor Statului (2001) pentru patrimoniul rămas în proprietatea privată a țării. Directori cunoscuți: Aurel Vasilescu, Mircea Ceaușescu (v.), Emil Teodorescu (v.), Gheorghe Costache (v.), Adelina Oprea-Popescu (v.), Marcel Calangiu. Implicări în dezvoltarea localităților rurale și urbane din Argeș-Muscel. Diverse atestări documentare. (C.D.B.)

TRUSTUL PENTRU CONSTRUCȚII - MONTAJ ȘI REPARAȚII ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ/TCMRIC – ANTREPRIZA PITEȘTI (1977-1990). Întreprindere de stat, integrată economiei contemporane românești, specializată în realizarea unor activități distincte pe marile *platforme*: Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung (Argeș); Craiova (Dolj); Slatina (Olt); Râmnicu Vâlcea, Govora (Vâlcea). Colaborări permanente cu Trustul de Construcții Industriale Pitești (antreprenor general) și alte unități de profil din țară. Intervenții distincte: accelerarea ritmului punerii în funcțiune a obiectivelor programate; repornirea instalațiilor afectate prin incendiul de la Rafinăria din Pitești (31 octombrie 1978); instalarea operativă a utilajelor performante pentru extinderea Combinatului Chimic din Râmnicu Vâlcea. Contracte externe. Directori cunoscuți: Gheorghe Botea; Grigore Popescu (v.). Sediul central (succesiv): București (1977-1985); Ploiești, Prahova (1985-1990). Privatizarea pe bază de acțiuni, astăzi, SC *Coremi SA*, Pitești, reorganizare adaptată cerințelor pieții, interne și internaționale. Diverse implicări comunitare. (I.M.F.).

TRUSTUL PENTRU INSTALAȚII ȘI AUTOMATIZĂRI BUCUREȘTI/TIAB – ȘANTIERUL/AGENȚIA PITEȘTI (1964~). Unitate economică de stat, reprezentativă pentru Argeș-Muscel, ulterior, societate comercială, activitate preponderentă, *construcții industriale și civile* (rețele utilitare speciale de interior și exterior, montare utilaje autohtone sau din import, mentenanță). Foruri administrative centrale în Capitală: întreprinderi de profil (1964-1990); societate comercială pe acțiuni (1990-2007), privatizare internă (1993), proprietar, Compania *Vinci Energies* (2007~), capital multinațional, sediul central, Paris, Franța. Gestiune proprie în Pitești. Contribuții directe la: realizarea și extinderea principalelor obiective de pe platformele industriale din Argeș, Dolj, Vâlcea (1964-1990); reabilitări, reparații

capitale, întreținere, noi lucrări specializate (1990~), contracte distincte, stații de metrou din București. Colaborări constante cu beneficiarii, proiectanții, celelalte firme constructoare. Exprimări externe: Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Qatar. Manageri cunoscuți: Ion Maria, Francis Kiss, Mircea Constantin, Marinel Bărbulescu (v.), Ion Horeboiu, Ioan Liviu Nicolescu (v.). Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (G.N.P.).

TRUSTUL PENTRU LUCRĂRI SPECIALE BUCUREȘTI/TLS – ȘANTIERUL/ANTREPRIZA PITEȘTI (1966~). Unitate economică de stat, reprezentativă pentru Argeș-Muscel, ulterior, societate comercială, activitate preponderantă, *construcții industriale și civile* (glisări, coșuri de fum și castele de apă; precomprimări; izolații termice, hidrofuge, frigorifice; protecții antiacide; căptușeli cu zidărie refractară). Foruri administrative centrale: întrprinderi de profil din Capitală (1966-1990); SC *Stizo SA*, București (1990-2011), privatizare internă (1992), proprietar, *Compania Vinci Energies* (2011~), capital multinațional, sediul central, Paris, Franța. Gestiune proprie în Pitești. Contribuții directe la: realizarea și extinderea principalelor obiective de pe platformele industriale din Argeș și Vâlcea (1966-1990); reabilitări, reparații capitale, întreținere (1990~). Colaborări constante cu beneficiarii, proiectanții, celelalte firme constructoare. Exprimări externe: Germania (de Est), Iordania, Irak, Libia, Siria. Manageri cunoscuți: Ștefan Teodoru (v.), Teodor Niță, Eugen Dogaru, Marin Miu. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (G.N.P.).

TRUSTUL PETROLULUI PITEȘTI (1952-1990). Unitate reprezentativă a economiei naționale, activitate interregională pentru prospectarea, cercetarea, forajul și extracția zăcămintelor de petrol sau gaze naturale descoperite în perimetrul: Argeș,

Dâmbovița, Muscel, Olt, Vâlcea. Anterior, primele sonde experimentale, Schela Bascov, Argeș (1951). Din 1955: Trustul de Foraj; Trustul de Extracție; Întreprinderea de Construcții - Montaj Petrol, Pitești. Distinct: introducerea rețelei de gaze în reședința Argeșului (1956); delimitarea *parcurilor* specializate; organizarea bazelor de transport și atelierelor mecanice; amenajarea *coloniilor* muncitorești; construirea locuințelor pentru specialiști; calificarea resurselor umane (școli profesionale, licee, cursuri pentru maiștri); transferarea (1968), de la Câmpina (Prahova), în Pitești, a filialei Institutului de Cercetare în domeniu. contribuții directe la: sporirea producției de țitei și gaze a României; exprimarea externă a potențialului autohton; ridicarea standardului de viață în localitățile zonei teritoriale amintite. Reorganizare fundamentală după 1990. Directori cunoscuți: Nicolae Țilivea (v.), Gheorghe Vlad (v.), Valeriu Davidoiu (v.), Valeriu Pronovici (v.). Implicări în diverse proiecte comunitare urbane și rurale. Importante atestări documentare. (I.D.P.).

TRUSTUL STAȚIUNILOR PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, PITEȘTI (1948-1991). Unitate economică înființată pentru coordonarea structurilor de profil din regiunea/județul Argeș, subordonată ministerului de resort, București și direcției teritoriale abilitate. Indicatori proprii. Programe prioritare: prestarea serviciilor specializate în cooperativele agricole, gospodăriile membrilor acestora, localitățile necooperativizate, cu plata în natură ori în bani; aprovizionarea tehnico-materială a sectoarelor componente; utilizarea rațională a mijloacelor exploatate și fondurilor de investiții; creșterea eficienței economice; controlul financiar. Contribuții importante la: progresul tehnologiilor de producție agricolă; ameliorarea condițiilor de muncă în mediul rural; reducerea consumului lucrărilor manuale; valorificarea fertilității solurilor. Coordonarea școlilor profesionale din rețeaua proprie, organizate în Argeș (Costești, Izvoru,

Miroși, Teiu). Încetarea activității conform prevederilor *Hotărârii de Guvern*, din 1991. Vinderea parțială a activelor statului. Patrimoniu transformat în SC *Servagromec SA*, Pitești/SC *Agromec SA* (profil teritorial). Directori cunoscuți: Valeriu Ionescu, Nicolae Dinoiu, Petre Leca (v.). Diverse atestări documentare. Implicări la dezvoltarea localităților rurale din Argeș - Muscel. (C.D.B.).

TUCĂ, Iancu Florian (n. Curtea de Argeș, 12 august 1928). Istoric, ofițer de carieră, general. Liceul Industrial, Curtea de Argeș (1948), Academia Militară București (1955), facultățile de Filosofie (1968) și Istorie (1971), Universitatea din București. Doctorat, *științe militare*, București (1976). Activitate permanentă în Capitală: redactor, publicațiile: *Glasul Armatei*, *Apărarea Patriei* (1956-1960); șef, secția *Proză și Poezie*, revista *Viața militară* (1960-1965); redactor șef, secția *Istorie și Doctrină Militară* (1965-1982). Distinct: redactor – șef/director adjunct (1982-1987), Editura Militară, București. Volume importante (în colaborare): *Cronica participării Armatei Române la Războiul pentru Independență* (1977); *România în anii Primului Război Mondial... I, II* (1987); *România în anii celui de Al Doilea Război Mondial...* (1989); *Altarele eroilor neamului. Mic dicționar* (1995); *Români în Europa și în lume. Mărturii pentru eternitate* (2002). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri științifice autohtone sau continentale. Premiile Academiei Române, București (1980-1986). General de brigadă (2001). Implicări constante pentru finalizarea unor proiecte inițiate în Argeș – Muscel. Aprecieri publice. (S.I.C.).

TUDOR (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Stroești, Mușătești, Argeș. Proprietari rurali și urbani, preoți, cadre didactice, medici, ingineri, cercetători

științifici, juriști, ofițeri de carieră, publiciști, militanți politici. Notificată, uneori, **Teodorescu**. Mai cunoscuți: **Tudor/Teodor sin Neculae Apostescu** (Stroești, 1808 – Stroești, 26 septembrie 1864), *patronimic*, diacon (1832-1848), preot (1948-1964), căsătorit cu **Maria sin Din Trufășilă** (1815-1879), opt copii; **Constantin T.** (5 mai 1845 – 27 martie 1896), preot; **Nicolae Gh. T.** (v.); **Marius N.T.**; **Cicerone N. T.**; **Pompeius N. T.**; **Cornelia N. T.** (1903-1987). Conexiuni cu familiile Ciuvică și Toteanu. Numeroase atestări documentare. Implicări comunitare permanente. Importante aprecieri publice antume sau postume. (N.P.L.).

TUDOR, Dumitru N. (Secolul XX). Profesor gradul I, *istorie*, militant politic, publicist, manager. Studii liceale și superioare, instituții din Capitală. Domiciliu tradițional și activitate productivă la Câmpulung, Muscel. Specializare în Germania (1942-1943), *lotul tinerilor recrutați conform prevederilor tratatelor semnate cu executivul de la București*. Implicat în evenimentele derulate la Câmpulung pentru ocuparea Primăriei (20 februarie 1945) și Prefecturii (2-3 martie 1945), inițiate de Organizația Partidului Comunist Român. Cooptat, succesiv, în noile structuri județene Muscel (1945-1950) și regionale Pitești (1950-1968). Ulterior, director adjunct, Cabinetul Județean de Partid Argeș; director, Universitatea Politică Pitești; director, Școala Nr. 6, Pitești. Volum important: *Contribuții la studiul tradițiilor mișcării muncitorești și democratice din zona Argeșului* (1971). Numeroase articole, studii, prelegeri, comunicări, reuniuni tematice naționale. Membru, Societatea de Științe Istorice din România, Filiala Pitești, alte aprecieri publice antume sau postume. (S.I.C.).

TUDOR, Marian (n. Bârla, Argeș, 14 aprilie 1952). Jurist, publicist. Liceul Mixt Mozăceni, Argeș (1971), Facultatea de Drept, Universitatea din București (1981). Doctorat,

științe istorice. Universitatea din Craiova, Dolj (2006). Activitate specializată: juriconsult, Întreprinderea de Comercializare a Produselor Petroliere/PECO Argeș (1982-1993); procuror financiar, Camera de Conturi Argeș (1993-2005); procuror, Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș (2005~). Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2001 ~). Volume importante: *Drept comercial român* (2002); *Drept bugetar și fiscal* (2004); *Dreptul finanțelor publice* (2006). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice în domeniu. Implicări în viața *Cetății*. Diverse aprecieri publice. (I.F.B.).

TUDOR, Petre (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar imobiliar, parlamentar. Deputat de Argeș (1937-1938), reprezentând Partidul Național Liberal *Gheorghe Brătianu*, existent, distinct, în perioada 15 iunie 1930-10 ianuarie 1938. Propuneri legislative, interpelări, dezbateri electorale. Contribuții la evoluția economiei și administrației locale în perioada interbelică. Aprecieri publice antume sau postume. (C.D.B.).

TUDOR, Sevastian M. (n. Poiana Lacului, Argeș, 20 august 1952). Profesor gradul I, istorie, om de cultură, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1971), Universitatea *Babeș-Bolyai*, Cluj – Napoca (1975). Doctorat, *științe istorice*, București (2003). Stagii externe, țări ale Uniunii Europene, turnee artistice (Bulgaria, Franța, Serbia). Activitate specializată: Complexul Muzeal Golești, Ștefănești, Argeș (1975-1990); redactor-șef fondator: *Sporting*, Pitești (1990); *Curierul de Argeș*, Pitești (1990-1991); consilier-șef, Inspectoratul pentru Cultură, Argeș (1991-1997); director general, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1997-2000; 2006~); director, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Argeș (2000-2006). Volume importante (semnate **Sebastian Tudor**): *Personalități politice și culturale din Argeș* (1995); *Monografia*

comunei Poiana Lacului (1995); *Istoria Teatrului Alexandru Davila, Pitești* (1999; 2008; 2013); *Județul Argeș... Mică enciclopedie* (2001, în colaborare); *Dezvoltarea învățământului în fostele județe Argeș și Muscel în perioada 1864-1914* (2009). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri științifice sau artistice autohtone și continentale. Consilier local, Pitești (2008-2012). Contribuții distincte la diversificarea vieții culturale a zonei Argeș-Muscel după 1990. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (S.I.C.).

TUDOR, Tudor I. (Secolul XX). Jurist, proprietar urban, militant politic. *Domicilat la Pitești, Argeș*. Studii liceale și universitare în Capitală. Avocat, Baroul Argeș, recunoscut în domeniu, apărarea intereselor unor familii importante din această parte a țării. Implicări comunitare: secretar fondator (1942-1946), Organizația Argeș, Uniunea Patrioților din România, colaborator permanent al președintelui, Ion C. Petrescu (v.), apreciat de reprezentantul conducerii centrale, Gheorghe Vlădescu-Răcoasa (sociolog). Membru activ, Partidul Național Popular (1946-1949), continuator al Uniunii Patrioților, participări la campaniile electorale din 19 noiembrie 1946 și 28 martie 1948. Adept al constituirii alianțelor politice de stânga din România imediat postbelică: Blocul Național Democrat; Frontul Național Democrat; Blocul Partidelor Democratice. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice adecvate. Nominalizat în ziarul *Națiunea*, București (1946-1949). Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

TUDOR, Vasile R. (n. Geamăna, Bradu, Argeș, 11 septembrie 1933). Sportiv de performanță, *aviație*, manager, publicist. Școala Medie Nr. 2, Sibiu (1958), Facultatea de Istorie, București (1975). Activitate productivă: Întreprinderea Industrială, Codlea, Brașov (1953-1955); unități militare și

cooperatiste, Pitești, Argeș (1955-1959); Uzina *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1959-1962; 1969-1990), director administrativ (1978-1983). Temporar, director, cluburi sindicale, Ștefănești (Argeș) și Pitești (1962-1969). Distinct: Școala de Aviație, Brașov (1951-1953), instructor de zbor (1953-1955), recorduri în materie. Brevet, *aviație sportivă*, atestare mecanică, *aviație militară*. Volume importante: *Ei au forțat imposibilul* (1992); *Alături de vulturi... I* (1997), *II* (1999); *Un nume de legendă. Căpitan aviator erou Alexandru Șerbănescu* (1998); *Constantin Bâzu Cantacuzino. Prințul așilor* (2000); *Războiul aerian în România. 1941-1944* (2006). Premii acordate de foruri specializate din România. Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Misiuni economice: Grecia, Israel. Inițiative privind ecologizarea și creșterea gradului de confort social pe Platforma Industrială *Pitești-Est*. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (L.V.M.).

TUDORACHE, Hași Ștefan (A doua jumătate a secolului XIX-Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Budeasa Mare, plasa Pitești, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

TUDORACHE, Ștefan (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Budeasa, plasa Pitești, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

TUDOSE, Lucian (Sfârșitul secolului XX – Prima jumătate a secolului XXI). Maestru fotograf, editor, documentarist. *Originar din Argeș*. Activitate specializată: Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni, Argeș; Agenția Română de Presă/*Agerpres*; Agenția Națională de Presă/*Rompres* (redactor-șef, Secția *Foto*); Banca Națională a României, București. Acreditări: Parlamentul și Guvernul României; ambasadatele străine din București; vizite oficiale externe; reuniuni tematice interne sau internaționale. Colaborări constante cu agenți economici, foruri administrative, instituții culturale din Argeș-Muscel. Exponate în muzee, colecții publice și particulare, mijloace *media*, monografiile. Aprecieri comunitare. (I.E.C.).

TUDOSE, Nicolae I. (n. Glâmbocata, Leordeni, Muscel, 20 decembrie 1933). Medic primar, profesor universitar. Studii liceale în Capitală, Facultatea de Medicină, Timișoara (1958). Doctorat, *științe medicale*, București (1969). Activitate specializată permanentă: Spitalul Clinic Nr. 1, Timișoara (șef secție); Universitatea de Medicină și Farmacie, Timișoara. Volume importante: *Morfopatologie*/ediții succesive (1971~1996); *Patologia placentei* (1977). Numeroase studii, articole, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri autohtone sau continentale în domeniu. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (C.G.C.).

TUDOSE, Petre D. (Mălureni, Argeș, 10 decembrie 1933 – Pitești, Argeș, 16 august 2007). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, manager, publicist. Școala Pedagogică, Câmpulung, Argeș (1952), Universitatea din București (1961). Documentări externe. Activitate didactică permanentă, instituții de învățământ din Mălureni (1955-1979, director) și Pitești (1979-1966). Distinct: inspector de specialitate, Inspectoratul Școlar al Județului Argeș (1979-1990). Volume importante:

Monografia comunei Mălureni, județul Argeș (2005); *Mult e dulce și frumoasă...* (2006); *Medici români în cel de-Al Doilea Război Balcanic și Războiul de Reîntregire* (2007). Colaborări, periodicele *Secera și ciocanul, Argeș, Tribuna școlii argeșene, Buletin de informare și documentare* (Pitești). Studii, articole, comentarii, interviuri, recenzii, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Eponime: Școala Mălureni, Argeș. Profesor emerit, alte aprecieri publice antume și postume. (C.M.V.).

TUDOSE, Vasile (Pițigaia, Stâlpeni, Muscel, 1916 – București, 1944). Lucrător industrial, militant politic. Activitate productivă, unități din sistemul Căilor Ferate Române, București (1932-1944). Membru marcant, Partidul Comunist Român. Distinct: participant la grevele muncitorești din Capitală, Atelierele *Grivița* (februarie 1933); secretar, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist (1942-1944). Eponimie: Uzina de Piese Auto, Colibași/Mioveni, Argeș (1952-1968). Atestări documentare. Diverse aprecieri comunitare antume și postume. (I.I.Ș).

TUDOSESCU, Ion Gh. (n. Rădești, Stâlpeni, Muscel, 12 decembrie 1930). Profesor universitar, *filosofie*, manager. Școala Pedagogică, Câmpulung, Muscel (1950), Universitatea din București (1954). Doctorat, *filosofie*, București (1970). Documentări externe. Activitate didactică permanentă în Capitală: Institutul de Medicină și Farmacie (1957-1959); Institutul de Petrol, Gaze și Geologie (1959-1966); Institutul Politehnic (1971-1976); Universitatea din București (1976-1999). Profesor universitar (1974). Complementar, Universitatea *Spiru Haret*, București (1990-2010), coordonator, Filialele Câmpulung și Pitești (Argeș). Volume importante: *Tratat de ontologie, I* (2003); *II* (2003); *III* (2004); *Filosofia și condiția umană* (2006); *Dialectica actuală a vieții sociale și sensul*

istoriei (2007). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Premiul *Vasile Conta* al Academiei Române (1971), *Doctor Honoris Causa*, Universitatea *Spiru Haret*, București (2004) și Universitatea din Pitești (2004). Alte aprecieri publice. (O.M.S.).

TUICĂ, Ion (Coșești, Muscel, 16 iunie 1914 - Câmpulung, Argeș, 9 ianuarie 2008). Lucrător industrial, parlamentar. Școala de Arte și Meserii, Pitești, Argeș (1934). Activitate productivă: Industria Aeronautică Română, Brașov (1937-1943); Fabrica de Elice pentru Avioane, Câmpulung, Muscel (1944-1945); Intreprinderea Mecanică/Aro, Câmpulung (1947-1976). Inovații brevetate. Recunoscut în domeniul fabricației pompelor montate pe autoturisme performante. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Câmpulung (1961-1965), reprezentând Frontul Democrației Populare. Dezbateri cetățenești, propuneri legislative, alte reuniuni publice pe teme de interes major. Contribuții la sporirea potențialului industrial din Argeș – Muscel. Aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.B.).

TUIU, Gheorghe (Pitești, Argeș, 24 februarie 1924 – ?). Lucrător industrial, militant politic, parlamentar. Activitate productivă, Depoul Căilor Ferate Române, Pitești. Lider, organizațiile Partidului Muncitoresc Român: Colibași, Argeș (1953-1954); Pitești (1955-1960). Președinte, Consiliul Regional/Județean Argeș al Sindicatelor (1960-1969); responsabilități publice locale (1969-1987). Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, circumscripțiile electorale Poiana Lacului (1961-1965; 1965-1969) și Domnești (1969-1975), reprezentând Frontul Democrației Populare. Dezbateri cetățenești, propuneri legislative, reuniuni tematice zonale și naționale, stimularea preocupărilor obștești. Contribuții la evoluția economiei, vieții sociale, administrației din

Argeș - Muscel pentru etapele amintite. Diverse aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TUNARU, Nicolae I. (Văleni, Olt, 24 ianuarie 1935 – Pitești, Argeș, 9 mai 2010). Inginer, *electroenergetică*, manager. *Stabilit în Argeș, din 1959*. Liceul Teoretic, Roșiori de Vede, Teleorman (1953), Institutul Politehnic, Timișoara (1958). Documentări externe. Activitate specializată permanentă: Întreprinderea de Rețele Electrice, Pitești: șef, Serviciul Tehnic (1959-1962); șef, Serviciul Electricității Rurale (1962-1968); director, Șantierul Construcții – Montaj (1968-1994). Ulterior, director general, SC *Electroconstrucția/Elco SA*, Pitești (1994-1997). Numeroase studii, analize, rapoarte, proiecte pentru: rețele rurale și urbane de distribuție; transformatoare; instalații interioare sau exterioare; amenajări publice. Implicări comunitare permanente. Contribuții directe la: modernizarea iluminatului zonei centrale Pitești; redimensionarea Memorialului de Război *Mateiaș*; adaptarea capacității sectoarelor coordonate la ritmul industrializării intensive și cooperativizării agriculturii zonei Argeș-Muscel. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (I.T.B.).

TUNELUL RUTIER MONTAN CAPRA-BÂLEA LAC (1974~). Amenajare specială pe Drumul Național *FC Transfăgărășan*, versantul de sud (Argeș), la interferență cu județul Sibiu. Investiție guvernamentală. Subtraversarea Masivului *Paltinul*, vârful Iezerul Caprei, cotele 2025-2042 m; lungime, 887 m (115+825 – 116+712 km). Proiectant, Institutul de Studii și Proiectări Hidroenergetice, București; executant (august 1972 – aprilie 1974), Trustul de Construcții Hidroenergetice, București, Grupul de Șantiere Argeș, director, Nicolae Păunescu (v.); beneficiar, Direcția Generală a Drumurilor, București, Secția Argeș, șef secție, Ioan Gheorghe (v.), *diriginte*, Alexandru Teodorescu. Inaugurare

oficială, 14 septembrie 1974, Nicolae Ceaușescu (v.). Modernizare ulterioară (iulie 1976 – decembrie 1982). Soluții tehnice adecvate: înălțime gabarit, 4,40 m; lățime carosabilă, 6,00 m; torcretări, hidroizolație, cămășuială din beton și plasă din oțel beton; drenuri colectoare; aerisire naturală; iluminat artificial; cale betonată; viteză de croazieră, 25 km/h. Lucrări permanente de întreținere. Circulație restricționată pe timpul iernii. Numeroase descrieri geografice, literare, turistice, alte atestări documentare. (G.N.P.).

TURCESCU, Robert B. (n. Pitești, Argeș, 3 mai 1975). Jurnalist, moderator, literat. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1993), Școala Superioară de Jurnalistică, București (1997), Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București (1998). Documentări externe continentale. Activitate specializată permanentă în Capitală (1993~). Redactor, *Pop Rock & Show* (1993); *Curierul Național* (1993); reporter/redactor-șef, *Radio Total* (1993-1998); redactor-șef/realizator, *Europa FM* (2000-2008); prezentator, *Telematinal*, TVR; redactor, *Evenimentul Zilei* (2001). Colaborator, *Dilema*; realizator, emisiunea *100%*, *Realitatea TV* (2003-2010); redactor-șef, *Cotidianul* (2004-2005); redactor-șef/editorialist, *Academia Cațavencu*; director, *Realitatea FM*; realizator emisiuni, *B1 TV* (2010-2014). Colaborări didactice, instituții de învățământ superior pentru jurnalism din Capitală (1998–2003). Preocupări muzicale, *trupe* rock: *Kapela* (Pitești); *Casa Presei* (București). Distinct: participare, finala preselecției *Eurovision*, România (2013), piesa *Un refren*. Volume importante (proză): *Dincolo* (2000); *Dans de Bragadiru* (2004); *Fiare vechi. Dileme cotidiene* (2005). Analize, editoriale, studii de caz, anchete, interviuri, informații, comentarii pe teme actuale. Premii în domeniu. Diverse aprecieri publice. (M.D.S.).

TURCU, Adrian T. (n. Ploiești, Prahova, 15 septembrie 1947). Inginer, *chimie industrială*, inovator. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1970*. Liceul *Ștefan cel Mare*, Suceava (1965), Institutul Politehnic *Gheorghe Asachi*, Iași (1970). Doctorat, științe tehnice, București (2008). Stagii: Elveția, Germania, Italia, Japonia, Marea Britanie. Activitate productivă permanentă, Combinatul Petrochimic/*Arpechim*, Pitești (1970-2007), șef coordonator, secțiunile Polietilenă și Utilități; firme private (2007~), Pitești, Turda (Cluj), București. Porniri de instalații și operare: India, Iran, România (Timișoara, Midia/Constanța). Numeroase studii, articole, *granturi*/contracte de cercetare, inovații, reuniuni tematice naționale și internaționale. Domenii prioritare: tehnologia producerii polietilenei; gestionarea hidrogenului și minimalizarea apei la desalinizarea țiteiului rafinat; analize *Hazop* în operarea proceselor. Contribuții la dezvoltarea industriei chimice din Argeș. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (**I.I.C.**).

TURCU, Elisabeta I. (n. Oiești Pământeni, Corbeni, Argeș, 16 septembrie 1954). Solistă, *muzică populară*, culegere de folclor. Liceul Corbeni (1973), Școala Populară de Artă, Pitești (1974), Universitatea *Spiru Haret*, București. Activitate profesionistă, Orchestra *Doina Armatei*, București (1980~), alte instituții de concerte din țară. Festivaluri, recitaluri, protocol oficial, concursuri, spectacole. Turnee externe, state din Africa, Asia, America de Nord, Europa. Premii naționale și internaționale. Discografie, înregistrări radio și televiziune, selecții pentru *Fonoteca de Aur*, București. Piese de referință: *Argeș, Argeșelule; Cine trece pe la poartă; Aseară, vântul bătea; Cîntecul inimii mele; Lume, dragă lume*. Prelucrări, adaptări, creații în domeniu. Colecție de costume tradiționale. Exponentă a cântecului argeșean și muscelan. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. (**L.I.P.**).

TURCU, Vasile I. (Corbeni, Argeș, 3 octombrie 1920 – București, 15 august 1985). Ofițer de carieră, *servicii speciale*, diplomat militar. Studii liceale și superioare în Capitală. Comandant, diverse unități militare din țară. Numeroase misiuni oficiale interne sau externe. Distinct: Ambasada României la Berlin, Republica Democrată Germană (1961-1965). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice specializate. Implicări constante în finalizarea anumitor proiecte comunitare, asumate de Primăria Corbeni. Ordine și medalii autohtone, antume sau postume. (**I.M.M.**).

TURNAVITU (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Argeș. Proprietari rurali și urbani, slujitori ai Curții Domnești din Capitală, funcționari de stat, militanți politici. Întinse suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită: Budișteni, Leordeni (Muscel); Pitești (Argeș); localități apropiate. Mai cunoscuți: **Gligore T.**, nominalizat prin *Catagrafia din 1838*, având pământ, animale, pomi; căsătorit cu **Tinca**, șase copii; **Demostene G. T.** (v.); **Scarlat G. T.** (v.); **Ștefan G. T.** (v.). Implicări comunitare permanente. Contribuții la susținerea conceptelor privind modernizarea Țării Românești. Diverse atestări documentare. (**N.P.L.**).

TURNAVITU, Demostene G. (Secolul XIX). Proprietar urban, funcționar de stat, *impiegat*, militant politic. *Domiciliu tradițional la Pitești, Argeș*. Fiul lui **Gligorie T.**, frate cu **Scarlat T.** (v.) și **Ștefan T.** (v.) Școala Slobodă Obștească, Golești, Muscel. Participant direct la evenimentele din 1848 în Pitești: arderea *Regulamentului Organic și a Arhondologiei/Condica rangurilor boierești*; depunerea jurământului pe *Noua Constituție/Proclamația de la Islaz*; voluntar în Tabăra de la Râureni, Vâlcea, cu gradul de căpitan, comandant, generalul Gheorghe Magheru. Colaborator al *ocârmuitorului*/prefectului de Argeș, Ioan Hristopol (v.). Destituit după înfrângerea

revoluției, arestat, cercetat, înțemnițat, Mănăstirea Văcărești, București (27 septembrie 1848 – 4 mai 1849). Adept al Unirii Principatelor (1859) și al **Programului reformator**, inițiat de principele Alexandru Ioan Cuza (1859-1866). Consemnat în documentele oficiale privind anul 1848, publicate de Constantin D. Aricescu (v.), nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte aprecieri comunitare antume și postume. (S.M.T.).

TURNAVITU, Scarlat G. (Pitești, Argeș, 1813 - ?). Proprietar urban, profesor, militant politic, parlamentar. Fiul lui **Gligore T.** Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș, sau localități apropiate. Școala Slobodă Obștească, Golești, Muscel. Activitate didactică temporară: institutor, Craiova (Dolj); director, Școala Preparandie/Normală, Buzău (1842-1848). Participant la revoluția din 1848: *ocârmuitor*/prefect de Putna, Focșani (1 iulie – 16 septembrie 1848), reprezentând Guvernul Provizoriu; inițierea arderii **Regulamentului Organic și a Arhondologiei/Condica rangurilor boierești**; Râmnicu Sărat; depunerea jurământului pe **Noua Constituție/Proclamația de la Islaz**. Nominalizat primul în *Lista celor arestați la Văcărești, după 13 septembrie 1848*, document oficial publicat de Constantin D. Aricescu (v.), în 1874. Cercetat, înțemnițat (16 septembrie 1848 – 8 martie 1851), ulterior, eliberat. Adept al Unirii Principatelor (1859). Deputat de Argeș: *Adunarea Ad-hoc* a Munteniei, împreună cu Teodosie Murgescu (v.), preferați de categoriile rurale, secretar al acestui for (30 septembrie - 8 octombrie 1857); *Adunarea Electivă* (ianuarie 1859), susținerea candidaturii lui Alexandru Ioan Cuza, ca domn și al Țării Românești. Contribuții la înfăptuirea unor importante momente naționale din perioada modernă autohtonă. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare importante. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

TURNAVITU, Ștefan G. (Pitești, Argeș, 1821 - ?). Proprietar urban, funcționar de stat, *impiegat*, militant politic. Fiul lui **Gligorie T.**, frate cu **Demostene T.** (v.) și **Scarlat T.** (v.). Școala Slobodă Obștească, Golești, Muscel. Participant direct la evenimentele din 1848 în Pitești: arderea **Regulamentului Organic și a Arhondologiei/Condica rangurilor boierești**; depunerea jurământului pe **Noua Constituție/Proclamația de la Islaz**; propagandist. Destituit după înfrângerea revoluției, arestat, cercetat, înțemnițat, Mănăstirea Văcărești, București (24 septembrie 1848-4 mai 1849). Adept al Unirii Principatelor (1859) și al **Programului reformator**, inițiat de principele Alexandru Ioan Cuza (1859-1866). Consemnat în documentele oficiale privind anul 1848, publicate de Constantin D. Aricescu (v.), nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988, alte aprecieri comunitare antume și postume). (S.M.T.).

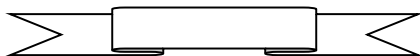
TURTUROIU, Nicolae N. (n. Leordeni, Muscel, 7 decembrie 1937). Inginer mecanic, manager, inovator. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1955), Institutul Politehnic, București (1960). Specializare: *industria de automobile*. Documentări externe: state din Europa și Asia. Activitate permanentă, Uzina *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș. Succesiv: tehnolog, șef birou proiectare, Secția *Agregate Auto* (1960-1969); șef adjunct, proiectant II, Serviciul *Tehnolog Șef* (1969-1978); șef atelier, proiectant I, Centrul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Autoturisme/CCSITA (1978-1982); inginer-șef, *pregătirea fabricației*, Întreprinderea de Piese Turnate și Pistoane Auto, Slatina, Olt (1982-1985); șef, Serviciul *Investiții*, Centrala de Autoturisme Pitești (1985-1986); director tehnic, director de fabrică, șef departament, director programe, Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni (1986-1999).

Scrieri importante: *Calculul capetelor de găurit multiax*; *Norma cu defecte admise la pistoanele auto*. Colaborări didactice: Grupul Școlar Ștefănești, Argeș (1965-1975). Inovații brevetate. Contribuții directe la: asimilarea agregatelor auto folosite de unitățile din Argeș, Brașov, Dolj, Olt, Vâlcea; diversificarea producției de supape, cutii de viteze, pistoane; achiziționarea unor utilaje performante din import. Analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Aprecieri publice. (M.T.D.).

TUTZĂ, Nicolae Cristian N. (Făgăraș, Brașov, 21 iulie 1952 - Pitești, Argeș, 24 septembrie 1998). Actor de teatru și film, funcționar de stat. *Stabilit la Pitești, din 1978*. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1970), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București, *Clasa Amza Pellea* (1978). Activitate în domeniu: Teatrul *George Bacovia*, Bacău (1979-1980); Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1980-1993; 1997-1998). Consilier, Inspectoratul pentru Cultură al Județului Argeș (1993-1997). Roluri de referință: *Mișu Felecan (Nota zero la purtare, Octavian Sava și Virgil Stoenescu)*; *Riselo (Dragoste la Madrid, Lope de Vega)*; *Chester (Întâmplări din Capitală, Tudor Mușatescu)*; *Poprișcin (Jurnalul unui nebun,*

Nikolai Vasilievici Gogol); *Tânărul (Nu ne naștem toți la aceeași vârstă, Tudor Popescu)*. Colaboratori cu case de film din București. Preocupări regizorale. Consemnări critice favorabile. Contribuții la redimensionarea programelor din instituțiile culturale argeșene după 1992. Membru: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM; Uniunea Teatrală din România/UNITER. Aprecieri publice antume și postume. (P.A.D.).

TUȚĂ, Romeo Vasile Gh. (Pitești, Argeș, 30 ianuarie 1970 – București, 22 decembrie 1989). Electronist. Liceul de Matematică și Fizică Nr. 1/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești (1988). Militar în termen, Unitatea Militară 01026, *Drumul Taberei*, București. Misiune specială, zona centrală urbană, căzut la datorie, împușcat mortal (22 decembrie 1989). Transportat la Spitalul *Vitan-Bârzești*, identificat ulterior (27 decembrie 1989). Înmemorat cu onoruri militare, Cimitirul Civil *Sfântul Gheorghe*, Pitești (30 decembrie 1989). Titlul de *Erou-Martir* al Revoluției Române (17 mai 1991), sublocotenent *post-mortem*. Eponimie: stradă în municipiul Pitești, Cartierul *Războieni*. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (R.P.C.).

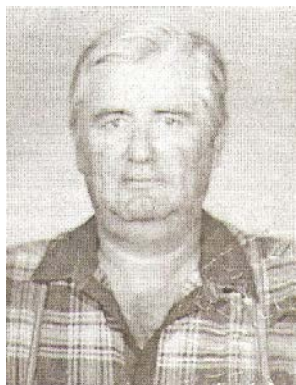

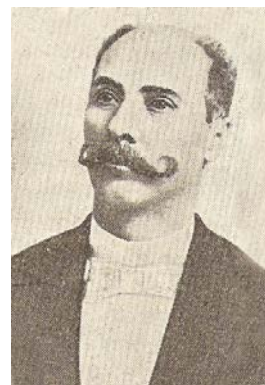
Corneliu Tamaș

Ioan Tâu

Aurelian Teodorescu

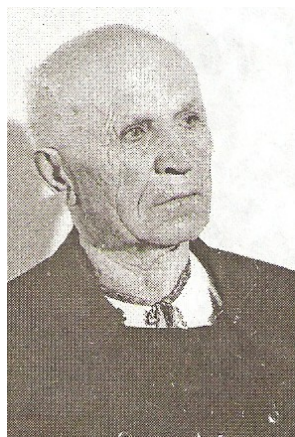
Ioan Teodorescu

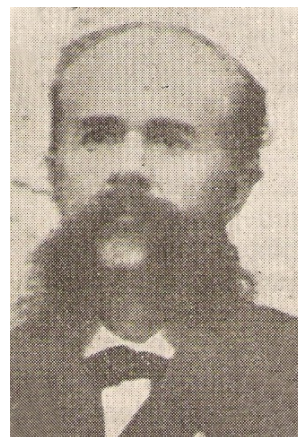
Marin Teodorescu Gh.

Marin Teodorescu/*Zavaidoc*

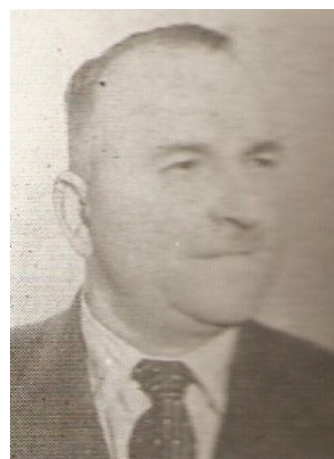
Nicolae Teodorescu

Alexandru Teodosiade

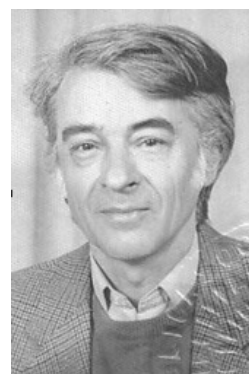
Mihai Tican/*Rumano*

Gheorghe Toma

Gheorghe Tomescu

Vasile Tonoiu

Constantin Topliceanu

Eugen Trofin

Toma Trifonescu

T

ȚARA LOVIȘTEI. Depresiune intramontană, la interferența județelor Argeș și Vâlcea, între Masivul Făgăraș, Munții Lotrului și Căpățanei. Fragmentat de râul Olt, două subunități: Titești (est). Areal forestier zootehnic, pomicol, localități autohtone, căi rutiere tradiționale, turism de performanță și de agrement. Formațiune teritorială distinctă (secolele X - XIII), integrate statului românesc unit de Basarab I *Întemeietorul* (v.), reședință, Curtea de Argeș. După legendă, *pe Drumul Loviștei*, desfășurarea bătăliei de la Posada (9-12 noiembrie 1330), victoria voievodului muntean împotriva regelui maghiar, Carol I Robert de Anjou (1308-1342), certificarea independenței medievale. Eponimie: Plaiul Loviștea/Plasa Loviștea, sedii administrative alternative, în Argeș sau Vâlcea. Importante consemnări geografice, istorice, economice, turistice, spirituale. **(I.S.B.)**.

ȚĂPOSU, Iosif I. (n. Dâmbovicioara, Muscel, 1 septembrie 1946). Cercetător științific principal I, *matematică*, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1965), Universitatea din București (1969). Doctorat, *matematică*, București (1975). Documentări externe. Activitate specializată, Institutul de Aviație, București, șef, Secția Aerodinamică Teoretică. Preocupări didactice, Institutul Politehnic, București. Volume importante: *Teorie și probleme de mecanică newtoniană* (1996); *Mecanica analitică și vibrații* (1998); *Profile delfine. Un nou concept în aerodinamică* (2002). Studii, articole, comunicări, analize, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi*/contracte de cercetare. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. **(R.G.G.)**.

ȚĂRANUL (1881-1884). Publicație periodică, apărută săptămânal la Mușătești, Argeș. Primul număr: 14 octombrie 1881,

ortografiere **Țeranul**. Redactor-fondator, Constantin Dobrescu-Argeș (v.). Devize: *Respect la proprietate; Pagube nimănui; Respect la persoane; Foloase generale*. Articole, reportaje, analize, comentarii despre situația lumii satelor, organizarea și lupta țăranilor pentru drepturi, participarea la viața publică; literatură, informații cu caracter științific, răspunsuri pe diferite teme. Texte din Ion Creangă. Imprimare: *Noua Tipografie*, Nița Rădulescu (v.), Pitești. *Considerată prima foaie culturală și politică de profil rural din Argeș*. Atestări de arhivă. Implicări în realizarea anumitor proiecte comunitare. **(I.I.B.)**.

ȚĂRĂNISMUL (1930-1932). Publicație periodică, apărută bilunar la Pitești, Argeș. Primul număr: 10 ianuarie 1930; subtitlul: *Organ oficial al Partidului Național-Țărănesc din județul Argeș*. Texte cu tematică adecvată. Colaboratori: Armand Călinescu (v.), Dumitru Georgescu, Ioan Georgilă, Florea Nicula, Gheorghe Pătroi (învățător). În 1931, redacția la Broșteni, Argeș. Imprimare: Tipografia *Progresul*, Alexandru Haralambie Rădulescu (v.). Atestări de arhivă. Implicări în realizarea anumitor proiecte comunitare. **(I.I.B.)**.

ȚĂRĂNISMUL ARGEȘULUI (1932; 1944-1945). Publicație temporară, destinată locuitorilor satelor. Două serii: **1. Foaie gratuită**, primul număr, București, iunie 1932, subtitlul: *Gazetă periodică*. Editată sub egida Partidului Național - Țărănesc. *Tipografiile Române Unite* din Capitală. **2. Ziar**, primul număr, Pitești, 15 septembrie 1944; subtitlul: *Organ al Partidului Național - Țărănesc din Județul Argeș*. Tematică adecvată. Critici la adresa regimului politic și a mareșalului Ioan/Ion Antonescu (v.). Colaboratori: Gheorghe Bădescu (Arefu), Marin Constantinescu (avocat), Marin Pițigoi (v.). Imprimare: Tipografia *Ștefan M. Chițescu* (v.), Pitești. Atestări de arhivă. Implicări în realizarea anumitor proiecte comunitare. **(I.I.B.)**.

ȚÂRLEA, Floarea (n. Sârbii Măgura, Olt, 3 noiembrie 1940). Proprietar rural, parlamentar. *Domiciliu și activitate în Argeș, din 1965*. Liceul Teoretic, Slatina, Olt (1971), Academia de Științe Social-Politice, București (1984). Secretar, Comitetul Comunal Hârsești al Partidului Comunist Român, primar (1970-1980), funcții unificate în 1968. Președintă, consiliile unice agroindustriale de stat și cooperatiste: Bârla (1980-1988); Stolnici (1988-1989). Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Costești (1985-1989), reprezentând Frontul Uniunii Socialiste. Întâlniri cetățenești, propuneri legislative, dezbateri publice. Implicări în realizarea *programei* privind evoluția economică, socială, culturală a localităților din zona de sud a județului Argeș. Diverse aprecieri comunitare. (C.D.B.).

ȚÂRLESCU, Gheorghe (n. Rătești, Argeș, 16 aprilie 1941). Profesor, *limbi clasice*, diplomat de carieră. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1958), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1963). Activitate specializată: școli sau unități economice din Capitală (1963-1974; 1986-1990); Academia de Științe Social-Politice, București (1974-1978); Facultatea de Filologie, București (1978-1980). Distinct, Ministerul Afacerilor Externe, București: secretar I (1980-1986); consilier (1993-1998). Temporar: expert, Guvernul României (1990-1993). Misiuni internaționale în diferite state ale lumii. Note, informații, rapoarte pe teme adecvate. Importante responsabilități în centrala Ministerului Afacerilor Externe, București. Aprecieri publice. (I.M.M.).

ȚEPELEA, Gabriel Fl. (Borod, Bihor, 6 februarie 1916 – București, 12 aprilie 2012). Membru de onoare al Academiei Române (12 noiembrie 1993). Profesor universitar, *literatură franceză*, scriitor, parlamentar, militant politic (familie

tradițională, fondatoare (1881), Partidul Național Român din Transilvania. *Integrat spiritualității argeșene prin extensia învățământului superior, diversificarea presei literare, promovarea culturii occidentale*. Liceul *Emil Gojdu*, Oradea (1934), Universitatea *Ferdinand I*, Cluj (1937). Specializare, Franța (1938). Doctorat, *literatură universală*, București (1947). Deținut politic. Prestații didactice: școli din Banat (1938-1944); universitățile din Cluj (1947) și Timișoara (1962-1964). Distinct, la Pitești: Institutul Pedagogic de 3 ani/Institutul Superior/Universitatea de Stat (1964-2002). Profesor, din 1971. Conducător de doctorat. Volume importante: *Instantanee* (1937); *Plugari și condeieri din Banat* (1943); *Argeșul în lumina toponomiei* (în colaborare, 1969); *Corelația limbă - literatură* (1971); *Pentru o nouă istorie a literaturii și culturii române vechi* (1994). Memorialist, *Călătorie prin veac* (2000). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Președinte: Societatea de Științe Istorice și Filologice, Filiala București (1965-1969); Asociația Foștilor Deținuți Politici din România. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat, deputat de București (1990-2000), președinte, Comisia Permanentă pentru Cultură (1992-1996). Inițiative legislative, interpelări, misiuni diplomatice externe, negociator guvernamental. *Doctor Honoris Causa*, universitățile din Oradea și Pitești. Inițiator: revista *Argeș*, Pitești (1966); Fundația *Vasile Netea*, Brașov (1996). Contribuții la: revalorificarea literaturii române; promovarea colaborării europene; stimularea evoluției învățământului și culturii în Argeș – Muscel. Valoroase aprecieri publice antume și postume. (S.D.V.).

ȚEPOSU, Ghenadie (Potoceni, Buzău, 13 aprilie 1813 – Cernica, Ilfov, 30 noiembrie 1877). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, om de cultură, psalt. *Integrat realităților acestor locuri, ca episcop, publicist, editor, cu numele Argeșiu*.

Sucesiv: monah, *Ghenadie*, hirotonit diacon, Focșani, Vrancea (1833). Remarcat pentru activitățile specifice instituțiilor de cult: cantor, Mănăstirea Mărgineni, Dâmbovița (1837); diacon, Biserica *Ioan cel Mare*, București (1840-1841); psalt, Biserica *Sfântul Ilie Gorgani*, București. Hirotonit preot (1852). Paroh, limbile elenă și română, *Capela Lipsca* /Leipzig, Germania; predicator, Biserica *Sfântul Gheorghe Nou*, București (1862), *locotenent*, Episcopia Buzăului, arhimandrit (1864); temporar, episcop de Roman. Distinct: episcop al Argeșului (1865-1868), cu numele *Argeșiu*. Președinte fondator, revista ***Biserica Ortodoxă Română*** (1874). Delegat, Congresul ecleziastic, Bonn, Germania (1875). Vicar al Mitropoliei Ungrovlahiei (1877). Scrieri importante: ***Explicațiile Evangheliei*** (1864); ***Evanghelia populară sau Sacra Scriptură a Noului Testament*** (1868); ***Liturghia sau explicația serviciului divin*** (1877). Numeroase articole și studii despre muzica autohtonă de tradiție bizantină. Numeroase atestări documentare. Figură reprezentativă pentru spiritualitatea timpului. Valoroase recunoașteri publice antume și postume. (S.P.P.).

ȚEȚU, Ion Gh. (n. Săsciori, Recea, Brașov, 23 iunie 1921). Medic primar, *interne*, manager. *Stabilit în Argeș, din 1949*. Liceul *Radu Negru*, Făgăraș, Brașov (1940), Facultatea de Medicină, București (1946). Intern, laboratorul Institutului *Cantacuzino*, București (1946-1949). Activitate specializată în Argeș: circumscripțiile sanitare Drăganu (1949) și Stolnici (1949-1960); spitalele Pitești și Racovița/Mioveni (1960-1963); Secția Sanitară, Pitești (1964-1968); Spitalul Județean (1968-1981). Primariat, București (1973). Director, Policlinica cu Plată, Pitești. Complementar, Căminul *Muncă și Artă* (persoane cu handicap), Pitești (1985-2005). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări comunitare permanente. Membru, asociații

profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.G.C.).

ȚIBRIAN, Constantin I. (n. Ionești, Buzoești, Argeș, 27 martie 1950). Profesor universitar, *limba română*, manager. Liceul Teoretic, Costești, Argeș (1969), Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești, Argeș (1974), Universitatea din București (1977). Doctorat, *literatură populară*, Craiova, Dolj (1999). Activitate didactică: Școala Ionești (1974-1979; 1989-1990), Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1979-1984; 1990~), director, Departamentul *Euxodiu Hurmuzachi* pentru studenți români de pretutindeni (1999-2000), șef, Catedra Științe Umaniste (1999-2000), director adjunct, secretar științific, Colegiul Universitar de Institutori (2000-2004), decan, Facultatea de Științe ale Educației (2004 - 2012), coordonator, filialele din Câmpulung, Râmnicu Vâlcea, Alexandria. Redactor șef, Editura Universității din Pitești (1997~). Profesor universitar (2004). Volume importante: ***Pronumele și adjectivele pronominale relative*** (1995); ***Structura morfologică a verbului în graiurile muntenești și oltenești*** (1999); ***Hidronimia bazinului Argeș*** (2000); ***Structura vocabularului limbii române în trecut și în prezent*** (2004); ***Rostiri neliterare în limba română actuală*** (2005). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații specializate în domeniu. Contribuții la dezvoltarea Centrului Universitar Pitești, realizarea ***Programului European*** de pedagogie în educația și formarea adulților. Aprecieri publice. (M.C.S.).

ȚICĂLOIU, Gheorghe D. (Câmpulung, Muscel, 2 noiembrie 1902 - ?). Profesor, *economie*, publicist. Frate cu **Ion D. Ț.** (v.). Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1920), Academia Comercială, București (1925). Activitate didactică la Botoșani și în alte centre urbane din România.

Președinte fondator, casele de citire, *Alexandru Vlahuță* și *Scheiul* (Câmpulung). Volum important: ***Dreptul maritim*** (Botoșani); ***Opinia*** (București); ***Tribuna*** (București); ***Zorile*** (Botoșani). Numeroase articole, studii, analize, reuniuni tematice naționale. Diverse implicări în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.B.).

ȚICĂLOIU, Ion D. (Câmpulung, Muscel, 7 decembrie 1891 – Câmpulung, Argeș, 11 ianuarie 1970). Profesor, *litere și filosofie*, manager. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1911), Universitatea *Friedrich Wilhelm*, Berlin, Germania (1915), licență, Universitatea din București (1920). Doctorat, *filologie romanică*, Hamburg, Germania (1924). Combatant, Primul Război Mondial (1916-1918). Activitate didactică permanentă: Liceul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1918-1920); Gimnaziul din Slatina, Olt (1920-1922, director); Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1922-1948, director, 1938-1939). Administrator, cariera Albeștii de Muscel, concesionar, Matei Drăghiceanu (v.). Volume importante: ***Cuvânt către tineret cu prilejul lui 1 Decembrie 1923*** (1923); ***Studii de fonetică*** (1927); ***Exerciții de gramatică*** (1927); ***Și altceva în legătură cu 1 Decembrie 1918*** (1937). Articole și comentarii, reviste de profil din Germania sau România. Fondator, publicațiile: ***Prietenul școlii*** (1916); ***Răsad*** (1929). Adept al învățământului autohton formativ, preocupări în domeniul istoriei naționale. Integrat spiritului *Cetății* prin diverse inițiative educative, redacționale, obștești. ***Note memoriale***, apărute în 1992. Aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

ȚICLETE, Elena Lucia Gh. (Gropeni, Mărăcineni, Muscel, 19 martie 1940 – București, 8 septembrie 1997). Profesoară gradul I, *matematică*, publicistă. Școala Medie Nr. 2 de Fete, Câmpulung, Argeș (1957), Institutul Pedagogic de 3 ani, București (1962), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1967). Activitate

didactică permanentă: Școala Schitu Golești, Argeș (1962-1967); Liceul Pedagogic/Colegiul *Carol I*, Câmpulung (1967-1973); Liceul de Mecanică Fină/Colegiul *Mihail Sadoveanu*, București (1973-1979; 1983-1994); lector, Universitatea din Constantine, Algeria (1979-1983). Gradul I în 1979. Scrieri importante: ***Probleme propuse și rezolvate*** (1965); ***Culegere de geometrie analitică și diferențială*** (1980, limba franceză). Rezolvitor, ***Gazeta Matematica***, București. Analize, comentarii, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, Societatea de Științe Matematice din România (1967), alte aprecieri publice antume și postume. (G.G.S.).

ȚIGĂU, Gheorghe V. (n. Rucăr, Muscel, 18 octombrie 1944). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, manager, publicist. Școala Medie *Dimitrie Cantemir*, Breaza, Prahova (1962), Universitatea din București (1967). Activitate didactică permanentă, Piatra Neamț: Liceul *Mihail Sadoveanu*, Borca, director adjunct/director (1967~1975); Inspectoratul Școlar Județean (1975-1988); Școala *Elena Cuza* (1988-2005). Volume importante: ***Noțiuni fundamentale de teorie literară*** (2000); ***Limba și literatura română. Manual auxiliar*** (2000); ***La pâraul dorului. Literatură populară de pe Valea Bistriței și din împrejurimi*** (2000); ***Liceul Mihail Sadoveanu Borca-Neamț. O școală pentru toți*** (2004); ***La fântână, la izvor. Folclor literar nemțean vechi*** (2008). Numeroase articole, studii, recenzii, comentarii, reuniuni tematice autohtone. Colaborări, revistele: ***Adevărul literar și artistic***; ***Ateneu***, ***Ceahlăul***; ***Școala modernă***; ***Tribuna Învățământului***. Contribuții directe la: reorganizarea bibliotecilor școlare din județul Neamț; pregătirea elevilor supradotați; constituirea fondului de carte românească în școli din Republica Moldova; valorificarea folclorului local. Membru, diverse foruri și asociații specializate autohtone, alte aprecieri publice. (V.N.P.).

ȚILIVEA, Nicolae G. (n. Alba Iulia, Alba, 19 decembrie 1923 - Pitești, Argeș, 20 iunie 1993). Inginer, *petrol și gaze*, manager. *Stabilit la Pitești, din 1956*. Liceul Teoretic, Târgu Jiu, Gorj (1942), Facultatea de Mine și Metalurgie, București (1947). Stagii în mai multe țări europene. Activitate productivă: tehnolog, Schela Gura Ocniței, Dâmbovița (1947-1950); șef, zonă de exploatare, Schela Moinești, Bacău (1950-1956); director tehnic, Trustul Petrolului, Pitești (1956-1960), director general (1960-1968). Coordonator, ample lucrări pentru prospecțiunea rezervelor subterane, forajul și extracția de petrol din: Argeș, Dâmbovița, Muscel, Olt, Vâlcea. Studii, articole, interviuri, comunicări, reuniuni naționale și continentale. Implicare permanentă în viața *Cetății*. Contribuții deosebite la: dezvoltarea intensivă a domeniului economic enunțat; organizarea unităților de profil în perimetrul geografic amintit; introducerea (1952) și extinderea rețelei de gaze în Pitești. Membru, diverse foruri profesionale și publice. Alte aprecieri comunitare antume sau postume. **(I.D.P.)**.

ȚINUTUL BUCEGI (14 august 1938 – 5 septembrie 1940). Unitate administrativ-teritorială din România, înființată, conform deciziilor adoptate de regele Carol II (v.), reședință, București. Coordonarea unitară a județelor: Argeș, Brașov, Buzău, Dâmbovița, Ilfov, Muscel, Prahova, Trei –Scaune, Vlașca. Suport legislativ: *Constituția* din 20 februarie 1938, autor principal, Istrate N. Micescu (v.). Conducere asigurată de: un rezident regal, numit prin *decret* monarhic, superior prefecților, asimilat subsecretarilor de stat; un secretar general (adjunctul rezidentului regal); consiliul, format din membri aleși și de drept, având atribuții deliberative, mai ales pentru problemele financiare, ori consultative în alte domenii. Desființat la abdicarea regelui Carol II de pe tronul României și instaurarea guvernului condus de Ion/Ioan Antonescu (v.). Numeroase atestări documentare. **(I.S.B.)**.

ȚIȚEȘTI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, aparținând, tradițional, Muscelului, sudul podișului Cândești, satele: **Țițești**, Bucșenești-Lotași, Cișmea, Valea Mănăstirii, Valea Stâniei. Suprafață: 23, 5 km². Locuitori: 3 900 (1971); 4 973 (2008). Atestare documentară medievală: Valea Mănăstirii (1506). Biserici: Bucșenești-Lotași/Hârtești (XIV/1531-1532); Mănăstirea Valea (XVI); Valea Stâniei (1871); Țițești (1894); cruci de piatră: Bucșenești-Lotași (1721); Valea Mănăstirii (1850). Monumente ale eroilor: Bucșenești (1877; 1916-1918; 1941-1945); Valea Mănăstirii (1916-1918); Valea Stâniei (1916-1919). Școală (1838); cămin cultural (1915), bibliotecă publică (1915). Bancă populară (1903). Cooperativa de Aprovizionare și Desfacere *Cumpătarea* (1942). Cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Areal cerealier, zootehnic, pomicol, forestier. Arhitectură specifică interferenței zonelor colinară și de câmpie, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești, Câmpulung, Mioveni. Stația Bucșenești, calea ferată Golești-Câmpulung. *Scrieri monografice*: Ion C. Lăzărescu (manuscris), valorificat de Vicențiu Daniel Pascu, Gabriela Bianca Olteanu, Florina Pascu (2007); Lucian Irinel Ilinca, Iulia Anca Ilinca (2007). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. **(G.I.C.)**.

ȚIULEANU, Adela (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Vernești, plasa Argeș, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza. Importante surse arhivistice. **(I.I.Ș.)**.

ȚUCĂ, Cornel V. (n. Bradu, Argeș, 26 octombrie 1950). Profesor, *istorie*, muzeograf, arhivist, publicist. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1970), Universitatea *Babeș-Bolyai*,

Cluj-Napoca (1974). Doctorat, *științe istorice*, Iași (2006). Activitate specializată: Școala Cătina, Buzău (1974-1975); Muzeul Curtea de Argeș (1975-1976), Muzeul Județean Argeș, Oficiul Patrimoniului Național (1976-1979); Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, Pitești (personal civil, 1979~). Volume importante (în colaborare): *Istoria Statului Major General Român. Documente 1859-1947* (1994); *Jurnal de operațiuni al Comandamentului trupelor din Transilvania (1918-1921), I, II* (1998); *Ion Antonescu și constituirea României Mari* (2001); *România în toamna anului 1940. Documente* (2002); *Istoricul Regimentului 4 Dorobanți Argeș. 1877-1946* (2008). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Preocupări redacționale, ziare și reviste din Argeș și București. Documentarist, *Pitești 620. Memento* (2008). Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (S.I.C.).

ȚULUCA, Nicolae N. (n. Galați, 31 august 1924). Medic primar obstetrică-ginecologie, manager. *Stabilit la Câmpulung, Muscel, din 1950*. Liceul *Mihai Viteazul*, București (1943), Facultatea de Medicină, București (1949). Documentări externe. Doctorat, *științe medicale*, București (1976). Activitate specializată: Circumscripția Ștefănești, Muscel (1949-1950); Policlinica/Spitalul Câmpulung, Argeș (1950~1988), șef, Secția Maternitate (1964-1988). Primariat în 1960. Numeroase studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Colaborări constante cu Institutul de Endocrinologie și Oncologie, București. Atestat special pentru domeniile: *cultură fizică, sport, turism, alpinism*. Responsabilitate distinctă: efectuarea testelor specifice participanților din Argeș la olimpiade, concursuri și campionate mondiale, europene universitare. Secretar, Societatea de Științe Medicale, Filiala Câmpulung, membru, Comisia Centrală de Turism-Alpinism, București, alte implicări

permanente în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (C.G.C.).

ȚURLEA, Eugeniu (n. Pitești, Argeș, 10 octombrie 1952). Profesor universitar, *contabilitate*, cercetător, manager. Liceul Economic/Colegiul *Maria Teiuleanu*, Pitești (1970), Academia de Studii Economice, București (1975). Doctorat, *științe economice*, București (1995). Stagiul extern, Franța (1993-1994). Activitate în domeniu, Grupul de Șantier Construcții Montaj și Reparații pentru Industria Chimică/GSCMRIC, București (1975-1979); Academia de Studii Economice, București (1979~), profesor universitar (1998), șef, Catedra Contabilitate, Audit și Control de Gestiune (2008~). Temporar: expert guvernamental (1990-1991); director general, Ministerul Finanțelor (1991-1993); președinte, Casa Națională de Asigurări de Sănătate (2001-2004); consilier, Ministerul Sănătății (2005-2008), București. Volume importante (în colaborare): *Controlul economic financiar și expertiza contabilă* (1993); *Perfecționarea calculației în industria de prelucrare a lemnului* (1994); *Controlul financiar* (1998). *Contabilitate de gestiune* (2002); *Audit financiar* (2012). Numeroase articole, studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Președinte, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Filiala București (1995-1999). Membru, diverse foruri specializate în domeniu, alte aprecieri publice. (M.C.S.).

ȚUȚEA, Petre P. (Boteni, Muscel, 6 octombrie 1902 – București, 3 decembrie 1991). Jurist, militant politic, liber cugetător, funcționar de stat. Liceul *George Barițiu*, Cluj (1919), Universitatea *Ferdinand I*, Cluj (1925). Doctorat, *drept civil* (1929). Stagiul: Germania. Activitate publică: referent, Ministerul Comerțului, București (1933); atașat, Legația Economică a României, Berlin, Germania (1933-1934); șef secție, ministerele: Economiei Naționale (1936-1939; 1944-1948, director); Comerțului

Exterior (1939-1941); Apărării Naționale (1941-1944), București. Implicat în mișcarea legionară. Preocupări existențialiste, cultivate alături de gânditorii: Emil Cioran, Mircea Eliade, Nae Ionescu, Constantin Noica, Mircea Vulcănescu. Fondator, revista *Stânga* (1932); colaborator, cotidianul *Cuvântul*, București, autor, *Manifestul Revoluției Naționale* (1935). Volume importante (postum): *Reflecții religioase asupra cunoașterii* (1992); *Omul* (1992); *Philosophia perennis* (1992); *Proiectul de tratat – Eros* (1992); *Între Dumnezeu și neamul meu* (1992); *321 de vorbe memorabile* (1993). Numeroase articole, studii, comunicări pe teme de filosofie și antropologie. Cercetat de Securitate, anchetat, întemnițat, judecat, condamnat, 18 ani muncă silnică, executați parțial (opt), penitenciarul Jilava (Ilfov), Ocnele Mari (Vâlcea), Aiud (Alba). Tomuri dedicate: *Convorbiri euharistice* (Dorin Popa, 1992); *Jurnal cu Petre Țuțea* (Radu Preda, 1992). Eponimie, Școala din Boteni, Argeș. Membru, diverse foruri științifice sau obștești, alte aprecieri publice antume și postume. (O.M.S.).

ȚUȚUI, Gheorghe (Curtea de Argeș, 10 august 1921 - București, 15 decembrie 1998). Istoric, cercetător științific, memorialist. Liceul Militar Industrial, Curtea de Argeș (1941), Institutul de Relații Internaționale, București (1950). Doctorat, *Științe istorice*, București (1973). Activitate specializată în Capitală: Institutul de Relații Internaționale (1950-1957), Școala Politică Superioară de Partid (1957-1958); Institutul de Studii Istorice și Social - Politice de pe lângă Comitetul Central al Partidului Comunist Român (1958-1983). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Vest* (1944-1945), lider, Organizația Județeană de Tineret Argeș (1945-1948). Volume importante (în colaborare): *Dezvoltarea constituțională a statului român* (1957); *România în anii revoluției democrat – populare. 1944-1947* (1971); *Frontul Unic Muncitoresc din România* (1974); *România*

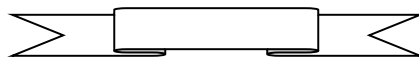
și Conferința de Pace de la Paris din 1946 (1978, 1987); *Anotimpurile bărbăției* (1985). Traduceri în limbile franceze, engleză, italiană. Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice, interne și internaționale. Preocupări redacționale, reviste și ziare din România. Premiul Ștefan Gheorghiu al Academiei Române (1968, 1972). Implicări constante pentru finalizarea unor proiecte inițiate în Argeș – Muscel. Aprecieri publice antume și postume (S.I.C.).

ȚUȚUIANU, Alexandru (Câmpulung, Muscel, 6 mai 1898 – București, 1980). Profesor, *limba franceză*, proprietar urban, publicist. Studii liceale și universitare în Capitală. Activitate didactică permanentă, școli din Pitești (Argeș) și București. Documentări externe, Franța. Volume importante (în colaborare): *Cheia candidatului la bacalaureat pentru proba scrisă la limba franceză* (1927); *Gramatica franceză. Pentru folosința elevilor din liceele de fete și băieți, școlile normale, seminariile, școlile comerciale superioare și profesionale* (1927); *Livre du candidat au baccalauréat. Réponses aux questions du programme d'histoire de la littérature française/Cartea candidatului la bacalaureat. Răspunsuri la întrebările programei de istorie în literatura franceză* (1927; 1928). Colaborări, periodicele: *Kalende*, *Muguri*, *Neamul românesc*, *Sburătorul*. Studii, articole, comentarii, reuniuni tematice naționale, traduceri. Recunoscut în domeniu. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse asociații specializate din România, alte aprecieri publice antume și postume. (C.M.V.).

ȚUȚUIANU, Rodica Sanda Gh. (n. Câmpulung, Muscel, 11 mai 1935). Actriță de teatru, film, radio, televiziune. *Familie și domiciliu tradițional, Valea Mare-Pravăț*. Liceul de Fete Nr. 6, București (1953), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică Ion Luca Caragiale, București (1957), *Clasa Gheorghe Timică, Marțian Pop, Ion*

Finteșteanu. Activitate în domeniu: Teatrul Dramatic *Ovidius* Constanța (1957-1958); Teatrul de Stat, Arad (1958-1959); Teatrul Armatei, București (1959-1960); Teatrul *Constantin Nottara*, București (1960-1998). Roluri de referință: *Iulia* (*Ovidius*, Grigore Sălceanu); *Nora* (*Nora și soacra*, Carlo Goldoni); *Gerd* (*Brandt*, Henrik Ibsen); *Nastasia* (*Domnișoara Nastasia*, George Mihail Zamfirescu); *Rozina* (*Bărbierul din Sevilla*, Pierre Augustin Caron de

Beaumarchais). Colaborări temporare, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești. Filmografie: *Trenul vieții* (1997, turnat la Muzeul Golești). Numeroase partituri *media*. Turnee externe: Franța, Germania, Portugalia. Prestații didactice universitare, instituții de profil din Capitală. Consemnări critice favorabile, premii, ordine, medalii. Membră: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/*ATM* (1972-1990); Uniunea Teatrală din România/*UNITER* (1990~). Importante aprecieri publice. (**P.A.D.**).

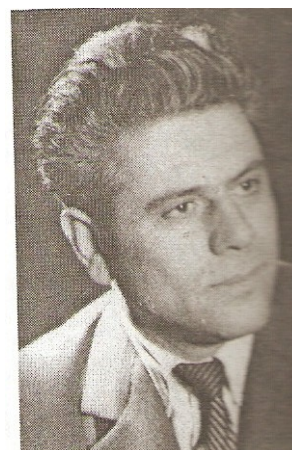
Gabriel Țepelea

Ion Țicăloiu

Petre Țuțea

Gheorghe Țuțui

U

UDA (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, satele: **Uda**, Bădulești, Bărănești, Braniștea, Chirițești, Cotu, Dealu Bisericii, Dealu Tolcesii, Diconești, Gorani, Greabăn, Lungulești, Miercani, Râjlețu-Govora, Romana, Săliștea. Suprafață: 79, 4 km². Locuitori: 4 600 (1971); 2 227 (2008). Atestare documentară medievală: Râjleți (1563). Vestigii arheologice prefeudale. Schit (secolul XVIII); biserici: Râjlețu-Vieroș (1792); Șetrari (1808); Cotu (1820); Râjlețu-Govora (1824); Ciorâca (1830); Braniștea (1831); Dealu Bisericii (1836); Gorani (1841); Miercani (1841). Monumente ale eroilor: Săliștea (1877, 1916-1919); Uda de Jos (1913, 1916-1919); Râjlețu-Govora (1916-1918); Uda de Sus (1916-1919). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1959). Reședința plasei Uda (1925). Cooperativă agricolă de producție (1962-1989). Areal cerealier, zootehnic, pomicol, forestier. Arhitectură specifică zonelor colinare, prelucrarea lemnului, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Târg tradițional: *Adormirea Maicii Domnului* (15 august). Turism rural. Trasee rutiere spre: Pitești (Argeș); Slatina (Olt); Drăgășani (Vâlcea). **Scieri monografice**: Dumitru I. Ionescu (1998); Viorel Cărămizaru (manuscris). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

UDREA, Corneliu I. (n. Izvoru, Argeș, 30 mai 1951). Profesor universitar, *matematică*. Liceul *Nicolae Bălcescu*/ Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1970), Universitatea din București (1974). Doctorat, *analiză matematică*, București (1994). Activitate didactică: diverse instituții de învățământ din România (1974-1980), Academia Tehnică Militară, București (1980-2000), Universitatea din Pitești (2000~), șef, Catedra de Matematică (2004-2011). Profesor universitar (2003). Volume importante: *Integrarea funcțiilor de o variabilă reală*

(1987, în colaborare); *Integrala Riemann pentru funcția de variabilă vectorială* (2001, în colaborare); *Teoria operatorilor. Lecții introductive* (2001); *Funcții convexe. Elemente de teorie neliniară a potențialului* (2002); *Calculul integral și elemente de teorie măsurii* (2003). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice. Membru, diverse asociații specializate în domeniu. Aprecieri publice. (**M.C.S.**).

UDRESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Argeș. Proprietari urbani și rurali, funcționari de stat, preoți, cercetători științifici, medici, cadre didactice, publiciști. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Mai cunoscuți: **Ștefan M. U.** (Mozăceni, Argeș, 15 aprilie 1907 – Pitești, Argeș, 11 octombrie 1976), profesor, *religie*, Liceul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1935-1937), preot, importante parohii din Argeș, volume, studii, articole pe teme eclesiastice și civice, căsătorit cu **Aneta U.** (n. 1918), profesoară; **Valeriu Șt. U.** (Pitești, Argeș, 25 august 1935 – Pitești, Argeș, 1993), matematician; **Victoria U.** (n. 1945), funcționară; **Emil Ioan Șt. U.** (n. Pitești, Argeș, 13 octombrie 1938), medic, activitate permanentă în Capitală; **Mircea Șt. U.** (n. 1942), biolog, institute de cercetare din București. Conexiuni cu familii din Argeș, Dâmbovița, Olt, Vâlcea. Implicări constante în viața *Cetății*. Consemnări *monografice*, alte aprecieri comunitare. (**N.P.L.**).

UDRESCU, Dumitru (Săpata, Argeș, 24 februarie 1892 – Pitești, Argeș, 23 octombrie 1981). Învățător, manager, culegător de folclor, publicist. Școala Normală, București (1912). Activitate didactică permanentă: Lăunele de Sus, Olt (1912-1916; 1918-1922); Școala Normală, Pitești (1922-1923, pedagog); Cepari, Argeș (1923-1928, director); Școala Nr. 3, Pitești (1928-1929); Școala de Băieți, Curtea de Argeș (1929-1943, director); alte instituții de învățământ (1943-1952). Combatant, Primul

Război Mondial, fronturile din Dobrogea (1916) și Moldova (1917-1918). Volume importante: *Contribuțiuni la istoricul scoalelor din Curtea de Argeș* (1938); *Balade eroice* (1965); *Glosar regional. Argeș* (1967); *De pe Argeș. Cântece și strigături* (1967); *De pe plaiuri argeșene* (1974). Cărți didactice pentru clasele primare (în colaborare): *Abecedar, Caligrafie, Citire, Desen, Geografie* (1934; 1938). Numeroase studii, articole, cronici, revistele/ziarele: *Glasul Argeșului, Miorița, Prietenul nostru, Secera și ciocanul, Univers*. Creații cu diverse culegeri și antologii din Argeș-Muscel. Secretar, Asociația Învățătorilor din Argeș (1929-1943), Premiul Național (1938), membru de onoare, Asociația Folcloriștilor Argeșeni *Constantin Rădulescu-Codin* (1973), alte aprecieri comunitare antume și postume. (I.M.D.).

UDRESCU, Nina Gr. (n. Teiu, Argeș, 27 martie 1955). Actriță de teatru, radio, televiziune. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Argeș (1974), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică, Târgu Mureș (1982), *Clasa Constantin Codrescu*. Activitate în domeniu: Teatrul de Nord, Baia Mare (1982-1984); Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1984-1985); Teatrul de Stat/Național, Constanța (1985~). Roluri de referință: *Nina Zarecinaia (Pescărușul, Anton Pavlovici Cehov)*; *Anca (Năpasta, Ion Luca Caragiale)*; *Arcadina (Pescărușul, Anton Pavlovici Cehov)*; *Lady Macbeth (Macbeth, William Shakespeare)*; *Liuba Andreevna (Livada cu vișini, Anton Pavlovici Cehov)*. Diverse partituri *media*. Colaborări didactice, Universitatea *Ovidius*, Constanța (2003-2007). Consemnări critice favorabile, premii, *galele tinereții* (1986, 1987). Membră, Uniunea Teatrală din România/*UNITER* (1990~), alte aprecieri publice. (P.A.D.).

UDRIȘTEANU, Laura I. (Iancu Jianu, Olt, 15 aprilie 1925 – Pitești, Argeș, 27 august 2001). Jurist, manager. *Stabilită la Pitești, din 1951*. Liceul de Fete/Colegiul *Elena Cuza*,

Craiova, Dolj (1948), Facultatea de Drept, București (1958). Activitate specializată: judecător ajutor, Tribunalul Argeș (1951-1952); judecător: Tribunalul Popular Raional, Topoloveni, Argeș (1952); judecătoriile Pitești (1952-1960; 1968-1974) și Costești, Argeș (1965-1968). Distinct: președintă, Tribunalul Popular Raional Vedea, Argeș (1960-1965); notar-șef, Notariatul de Stat Județean, Argeș (1974-1980). Analize, programe, rapoarte, reuniuni tematice zonale și naționale. Membră, diverse foruri profesionale în domeniu. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

UIVARY, Alexandru M. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban, mic industriaș, donator comunitar. Grafiat, uneori, **Ujvary**. Fiul lui **Micloș U.** (v.). Terenuri, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș, localități apropiate. Patron fondator (1924), Fabrica de Tăbăcărie, Blancuri și Toval, Pitești (strada *Râurilor*), capital investit, 60 000 lei aur, capacitate instalată, 46 HP. Producție anuală, 30 tone (1927); valoarea mijloacelor fixe, 1 000 000 lei; 50 HP (1939). Membru activ, Camera de Comerț și Industrie, Pitești: Comisia Interimară (1929); Comisia pentru Cercetarea Aplicării Legii Speculei (1929). Implicări în dezvoltarea economică și culturală a localității, special, edificarea și dotarea Teatrului Comunal, Pitești. Nominalizat în: *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene* (2000). Alte aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

UIVARY, Micloș (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban și rural, mic întreprinzător, *caretaș*. Origine maghiară. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. Patron fondator, atelier specializat (strada *Viilor*), realizarea și

comercializarea de *carete* (trăsuri închise, cu patru roți), renumit în domeniu (Argeș, Dâmbovița, Muscel, Olt, Vâlcea). Corespondență externă. Activitate agreată de Prefectura Argeș, Primăria locală, Camera de Comerț și Industrie, Pitești. Nominalizat în *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936). Alte atestări documentare. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

UKLAR, Joseph/Iosif I. (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban, mic întreprinzător, donator comunitar. Originar din Transilvania. Imobile, terenuri, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș. Membru marcant, Camera de Comerț și Industrie, Pitești, nominalizat în grupul *corespondenților din categoria producătorilor de cojoace groase* (12 ianuarie 1888) și al marilor comercianți de vinuri (4 ianuarie 1889). Sprijin pecuniar pentru Societatea Corală *Liedertafel*, organizată de grupul germanilor stabiliți în reședința Argeșului (10 februarie 1866). Inițiator și patron fondator, Sala de spectacole *Universala*, Pitești (1880), folosită de companii teatrale, organizații cetățenești, foruri culturale, vândută (1890) lui Franz M. Lehrer (v.). Contribuții la evoluția economiei și a spiritualității locale în etapa amintită. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (G.A.H.).

ULIERU, George Gh. (Câmpulung, Muscel, 8 septembrie 1884 – Câmpulung, Muscel, 28 august 1943). Medic, *medicină generală*, publicist, traducător, memorialist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1903), Facultatea de Medicină, București (1909). Doctorat, *științe medicale*, București (1913). Activitate în domeniu: Turtucaia, Dobrogea (1914-1916); Atadalchioi, Dobrogea (1919-1922); Alexandria, Teleorman (1923~1928); Dragoslavele, Muscel (1928-1938).

Temporar: Dârmănești, Ștefănești, Câmpulung, Schitu Golești, Boteni (Muscel); Beica, Zătreni (Vâlcea). Combatant, Primul Război Mondial (1916-1918), coordonator, spitalul militar de campanie, *Frontul din Moldova* (1917). Volume importante: *Lacul Techirghiol* (1922; 1925); *Puterea nerușinată* (1924); *Florile bune de leac* (1929); *Mănăstirea Nămăești* (1931); *Din carnetul unui medic de plasă/Însemnările unui medic de plasă* (postum, 1948; 1949; 1958); *Scrieri* (1967, ediția Mihail Robea). Numeroase studii, articole, comentarii, revistele: *Adevărul literar și artistic; Analele Dobrogei; Glasul Țării; Junimea; Muscelul nostru*. Editor, periodicele: *Rândunica* (Alexandria); *Facla Muscelului* (director); *Piatra Craiului* (Dragoslavele). *Tălmăciri* din operele scriitorilor clasici americani, germani, indieni, ruși. Preocupat de starea sănătății precare a locuitorilor din mediul rural. Eponimie: străzi în Pitești și Câmpulung. Alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

ULMEANU, Traian Vasile V. (n. Buzău, 3 ianuarie 1943). Profesor, *limba și literatura română*, ziarist, editor. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1965*. Școala Medie *Bogdan Petriceicu Hasdeu*, Buzău (1960), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1965), Secția, *Jurnalism* (prima promoție). Stagiul, *Relații Internaționale*, București (1981). Documentări externe: Germania (1971); Bulgaria (1972); Turcia (1973; 1998; 2006); Grecia (1985; 1987); Polonia (1986; 1989); Spania (1998); Azerbaidjan (1998); Franța (1999); Suedia (2000). *International Press Card/Carte internațională de ziarist* (1990). Activitate permanentă la Pitești: redactor (1965-1984); redactor principal (1984-1988); redactor de rubrică (1988-1989), *Secera și ciocanul*; cofondator (1989-1990), redactor-șef adjunct (1990-1999), redactor-șef (1999-2005), cotidianul *Argeșul liber/Argeșul*. Volume importante: *Fotbal Club Argeș* (1998); *Introducere în jurnalismul sportiv* (2004); *Povestea vorbei*.

Mic îndreptar de scriere corectă (2006). Numeroase studii, articole, reportaje, comentarii, cronici, apărute în publicații din România. Realizator *media*, posturi de radio și televiziune, București, Pitești, Câmpulung. Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2000-2007), formator de talente în domeniu. Membru: Colegiul Director, **Argeșul liber/Argeșul** (acționar); Uniunea Ziariștilor din România (1969); Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (1990). Contribuții la evoluția presei, sportului, învățământului de profil din Argeș - Muscel. Aprecieri publice. (C.I.S.).

UNGHEANU, Dumitru Gh. (Valea Mare, Ștefănești, Muscel, 11 noiembrie 1905-?). Ofițer de carieră, *intendență*, general. Școala Superioară de Război, București. Combatant, Al Doilea Război Mondial (1941-1945): *Frontul de Est* (1941; 1944); Marele Stat Major (1942-1943); *Frontul de Vest* (1944-1945), subșef, Serviciul Intendenței, Corpul 2 *Armată*, ofensiva din Cehoslovacia. General maior. Ordine și medalii române sau străine, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

UNGHEANU, Mihai I. (Slobozia, Ialomița, 17 martie 1939 – București, 12 martie 2009). Scriitor, ziarist, înalt funcționar de stat, parlamentar. Facultatea de Limbă și Literatură Română, Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1963). Doctorat, *filologie*, București (1983). Documentări continentale. Inițial, redactor, revista, **Ramuri**, Craiova, Dolj (1964-1966). Activitate relevantă în Capitală, publicațiile: ziarul *Scânteia tineretului*, șef, Secția Cultură (1965-1968; 1972-1974); **Contemporanul** (1970-1972); **Luceafărul**, șef secție, secretar general de redacție (1968-1969), redactor-șef adjunct (1974-1990); Editura *Globus*, redactor-șef (1990-1993). Preocupări didactice (1993-2009), facultățile de Sociologie: Universitatea de Stat, București; Universitatea *Spiru Haret*, București. Președinte fondator, Festivalul *Ion*

Luca Caragiale, Teatrul Național, Craiova (1977-1984). Volume importante: **Marin Preda. Vocație și aspirație** (1973); **Fiii risipitori** (1988); **Răstălmăcirea lui Vlad Țepeș** (1992); **Adio, domnule Maiorescu!** (1995); **Holocaustul culturii române. 1944-1989** (1999). Studii, eseuri, comunicări tematice, reuniuni naționale și internaționale. Membru marcant, vicepreședinte, Partidul România Mare. Secretar de Stat, Ministerul Culturii (1992-1996), Guvernul Nicolae Văcăroiu. Senator de Argeș (2000-2004; 2004-2008), reprezentând Partidul România Mare, secretar al Senatului. Inițiative legislative, declarații politice, rapoarte, interviuri, emisiuni *media*. implicări în realizarea unor proiecte lansate de oficialitățile din Argeș – Muscel. Volum dedicat: **Recurs la memorie. Convorbiri cu Mihai Ungheanu** (Mihai Golescu, 2009). Alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

UNGHENI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Teleorman, satele: **Ungheni**, Colțu, Găujani, Goia, Humele, Satu Nou. Suprafață: 74, 8 km². Locuitori: 6 500 (1971); 3 378 (2008). Atestare documentară medievală: Colțu (1518); Ungheni (1538). Biserici: Goia/schit (1770); Găujani (1792); Ungheni (1816); Colțu (1900); Humele (1902); Satu Nou (1941); cruci de piatră: Humele (1814, 1848). Monumente ale eroilor: Humele (1877-1878, 1913, 1916-1918); Găujani (1877-1878, 1916-1919, 1941-1945); Ungheni (1916-1919, 1941-1945). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1954). Bancă populară (1904; 1919). Cooperativa Agricolă *Sfântul Gheorghe* (1924-1942) și Cooperativa de Credit *Îndemnul* (1945), Humele. Cooperative agricole de producție: Humele (1949-1989); Ungheni (1959-1989). Areal cerealier, zootehnic, legumicol. Arhitectură specifică zonei de câmpie, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre: Costești și Pitești (Argeș); Alexandria (Teleorman). Stația Colțu, linia

ferată Costești-Roșiori de Vede (Teleorman). **Scrieri monografice:** Alexandru Petre Constantinescu, *Humele* (1942, manuscris); Gheorghe Roceanu. Manuscris (1942). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

UNGUREANU, Corneliu V. (n. Câmpulung, Muscel, 14 ianuarie 1929). Inginer, *termotehnică*, profesor universitar. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1947), Institutul Politehnic, Timișoara (1963). Doctorat, *științe tehnice*, Timișoara (1963). Documentări externe. Activitate didactică și de cercetare permanentă, Institutul Politehnic, Timișoara (1953-1996). Volume importante: *Instalații de ardere* (1968); *Generatoare de abur pentru instalații energetice clasice și nucleare* (1977); *Calculul hidrodinamic și de rezistență* (1985). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri științifice autohtone și continentale. Contribuții la evoluția învățământului superior tehnic din România. Implicări comunitare. Premiul *Traian Vuia* al Academiei Române, București (1972), alte aprecieri publice. (I.I.M.).

UNGUREANU, Elena (n. Albeștii de Muscel, Argeș, 3 ianuarie 1950). Profesoară *limba și literatura română*, manager, funcționar de stat. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1969), Universitatea din Craiova, Dolj (1974). Doctorat, *științe umaniste*, București (2000). Activitate specializată. Școala Nr. 5, Râmnicu Vâlcea (1974-1998), directoare (1989-1991); inspector, Inspectoratul Școlar al județului Vâlcea (1998-1999; 2000-2004); inspector general, Ministerul Educației Naționale, București (1999-2000); Colegiul *Alexandru Lahovari*, Râmnicu Vâlcea (2004-2012). Volume importante (în colaborare): *Limba română în școala primară* (1999); *Antologie de texte literare* (2000); *Construcția incidentă în limba română* (2002).

Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice în domeniu, consemnări evocatoare. Aprecieri comunitare. (V.N.P.).

UNGUREANU, Emilia I. (n. Poienarii de Muscel, Argeș, 1 decembrie 1956). Profesor universitar, *economie generală*. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung Argeș (1975), Facultatea de Filosofie, București (1980), Facultatea de Științe Economice, Universitatea *Valahia*, Târgoviște, Dâmbovița (2000). Stagiul: Franța. Doctorat, *economie*, București (2001). Activitate didactică: Liceul de Chimie Industrială, Lupeni, Hunedoara (1980-1986), Universitatea Tehnică din Petroșani, Hunedoara (1986-1998), Universitatea din Pitești, Argeș (1998~), Facultatea de Științe Economice, secretar științific (2000-2004), șef, Catedra/ Departamentul Teorie Economică și Finanțe (2004 - 2012). Documentări externe. Profesor universitar (2005). Volume importante: *Microeconomie* (1999, 2000, 2001); *Macroeconomie* (2000, 2001, 2002); *Prețul în economia contemporană* (2004); *Piața muncii în context european* (2001, 2005); *Economie, I* (2007), *II* (2008, în colaborare). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, comisii doctorale, diverse asociații în domeniu, fundații. Contribuții la organizarea activităților didactice și științifice, facultățile cu profilul economic, juridic, administrativ, Universitatea din Pitești. Diverse aprecieri publice. (M.C.S.).

UNGUREANU, Gheorghe S. (n. Țigănești, Topoloveni, Muscel, 14 septembrie 1946). Profesor, gradul I, *filosofie*, manager, cadru didactic universitar. Școala Medie, Topoloveni, Argeș (1964), Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1973). Doctorat, *filosofie*, București (2002). Documentări externe. Activitate permanentă în Argeș, liceele: Corbeni (1973-1974); Colibași/Mioveni (1974-1975); *Zinca Golescu* și Real - Umanist Nr. 4, Pitești (1975-1977);

Topoloveni (1977-2001), director (1990-1997); Universitatea din Pitești (2001~), conferențiar titular (2003). Distinct: inspector școlar general adjunct, Inspectoratul Școlar Județean Argeș (2001-2005). Volume importante: *Alexandru D. Xenopol – filosof al istoriei* (2002); *Vasile Pârvan și istoria ca formă de viață* (2003); *Filosofia istoriei. Culegere* (2004); *Limbaș, modelare, comunicare* (2007, coordonator). Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale, emisiuni *media*. Redactor-șef adjunct, revista *Philosophia militans*, Pitești (2010~). Contribuții la evoluția învățământului din Argeș-Muscel. Implicări comunitare permanente. Membru, diverse foruri științifice și administrative în domeniu, alte aprecieri publice. (G.G.S.).

UNGUREANU, Ion V. (n. Călinești, Muscel, 14 octombrie 1942). Inginer, profesor universitar, *tehnologie industrială*, manager. Liceul Teoretic, Ștefănești, Argeș (1962), Institutul Politehnic, București (1967). Doctorat, *științe tehnice*, București (1996). Stagiu: Belgia (1973). Activitate didactică și de cercetare permanentă: Institutul Politehnic, București (1967-1978), Institutul de Învățământ Superior/ Universitatea din Pitești (1978~), decan, Facultatea de Învățământ Tehnic (1981-1989). Profesor universitar (1992). Volume importante (în colaborare): *Bazele cercetării experimentale în tehnologia construcțiilor de mașini* (1979, 2001); *Tehnologia construcțiilor de mașini* (1979); *Construcția și exploatarea dispozitivelor* (1982); *Elemente de proiectare a dispozitivelor* (1985); *Proiectarea dispozitivelor pentru mașini-unelte* (1995). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, *granturi* /contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri specializate în domeniu. Director executiv, Asociația Constructorilor de Automobile din România (Pitești, 1996). Contribuții deosebite la evoluția învățământului superior tehnic din Argeș. Aprecieri publice. (I.A.B.).

UNGUREANU, Laurențiu (Pitești, Argeș, 6 septembrie 1954). Ziarist, manager. Studii liceale în Pitești, superioare la București. Succesiv: corespondent pentru Argeș, *Scînteia tineretului* (1985-1989); redactor, cotidianul *Argeșul liber* (1990-1994); redactor-șef, *Curierul zilei*, Pitești (1995-1997); director general, *Gazeta de Argeș* (1997-2001). După 2005, director editorial, *Roman in UK*, publicație pentru românii din Marea Britanie. Numeroase știri, reportaje, comentarii, analize, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, premiul special (1993), alte aprecieri publice. (M.D.S.).

UNGUREANU, Marin P. (n. Topana, Olt, 2 aprilie 1952). Inginer mecanic, manager. *Stabilit în Argeș, din 1979*. Liceul Nr. 38, București (1971), Institutul Politehnic, București (1976). Specializare, *industria de automobile*. Exprimări externe: China, Egipt, Federația Rusă, Franța, Germania, Iran, Turcia. Activitate permanentă, Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș: tehnolog (1979-1983); șef serviciu, *sculer șef* (1983-1986), *pregătirea fabricației* (1986-1989), *control producție* (1989-1991); director executiv, SC *Ecma SA* (1991-1996); șef departament, *tehnologie* (1996-1998; 2000-2006); director, *tehnologie* (1998-2000; 2006~). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe la: realizarea cutiilor de viteze; omologarea și integrarea automobilelor *Dacia 1300*, *Dacia 1304*, *Dacia Nova*; adaptarea tehnologiilor tradiționale la cerințele partenerilor externi; diversificarea producției în contextul economiei de piață; pregătirea noilor generații de specialiști în domeniu. Aprecieri publice. (D.D.I.).

UNGUREANU, Octavian M. (Cornești, Bălești, Gorj, 13 septembrie 1922 –

Ștefănești, Argeș, 8 decembrie 2011). Ziarist, istoric, editorialist. Domiciliu și activitate în Pitești, Argeș (1955-1970; 1983). Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1950), Universitatea *Constantin I. Parhon* (1973). Stagi: *jurnalism*, București (1957). Documentări externe: Bulgaria, Polonia, Republica Moldova. Activitate specializată: Liceul Agricol, Târgu Jiu, Gorj (1950-1955); Cotidianul *Secera și ciocanul*, Pitești, secretar de redacție, comentator, *politică externă* (1955-1970); *Gazeta Gorjului*, Târgu-Jiu, redactor-șef adjunct (1970-1982). Volume importante: *Luminile scenei... la Târgu Jiu* (1980, în colaborare); *Liceul Tudor Vladimirescu din Târgu Jiu. Schiță monografică* (1982); *Pictorul Keber* (1996); *Epopoea Jiului. 1916. Antologie* (1996); *Dr. Grigore Lupescu. Recurs* (1998). Distinct: tehoredactor, *Argeș. Cartea Eroilor* (Pitești, 1984). Numeroase studii, articole, interviuri, comunicări, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Acreditări speciale de presă, ediții îngrijite, cronică literare, plastice, teatrale. Membru, Uniunea Ziaristilor din România (1955). Implicări constatăte în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (C.I.S.).

UNGUREANU TIMOFTE, Mihaela Diana (n. Câmpulung, Argeș, 20 octombrie 1982). Sportivă de performanță, *box*, antrenoare. Liceul cu Program Special, Câmpulung (2001), Facultatea de Educație Fizică și Sport, Pitești, Argeș (2007). Titluri importante, *seniori* (categorii diferite): Campionatul Național (2001~2011); Locul III, Campionatul Mondial (2001); Locul III, Campionatul European (2004; 2007); Locul II, Campionatul Universitar European (2007). Succese notabile în pregătirea fetelor pentru practicarea disciplinei amintite, Clubul Sportiv *Muscel*, Câmpulung. Reuniuni tematice, interviuri, turnee externe. Aprecieri comunitare. (N.M.I.)

UNGURENUȘ (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Stănești, Corbi,

Muscel. Proprietari funciari, cadre didactice, ingineri, militari, economiști. Mai cunoscuți: **Niță**, zis *Ungurenușu*, patronimic, pârcaș; **Gheorghe N. d. U.** cu copiii: **Mihai Gh. U.**, erou în Al Doilea Război Mondial (22 august 1944); **Mihai Gh. U.**, tehnician, primar Corbi, Argeș (2004-2012), întemeietor, Muzeul Etnografic, Corbi (2007, în colaborare cu Muzeul Golești), cu fiii: **Florentin M.U.** (preot, biserica Botușari, Curtea de Argeș) și **Mihail M.U.** (economist, horticultor); **Ion Gh. U.**, inginer mecanic; **Maria Gh. U.**; **Gheorghe Gh. U.**, învățător, Școala Stănești, director; profesor, *istorie-geografie*, director coordonator, Școala Corbeni, Argeș, ; Scrieri importante (în colaborare cu **Mihai Gh. U.**): *Monografia satului Stănești; Familii de ieri și de azi din Stănești, comuna Corbi, județul Argeș* (2008); *Toponimia pe Valea râului Doamnei*. Implicări permanente în activitatea publică. Diverse atestări documentare. (F.C.P.).

UNITATEA DE PREPARARE AURIFERĂ, PITEȘTI (1989-1995). Structură economică specializată în recuperarea *paietelor* de aur, titanului și zirconiului, din nisipurile aluvionare. Cercetări inițiate de inginerul Gheorghe Ștefan (1980), fondator, Centrul Științific *Mâzgana*, Vulturești, Argeș, Experiment aplicat în balastierele de pe râurile: Argeș, Argeșelu, Doamnei, Vâlsan (1980-1989), gestionar, Centrala Industriei Minere și Combinatul Minier Deva, Hunedoara. Tehnologie simplă: spălarea agregatelor de râu pe un jgheab din lemn, captușit cu stofă variabilă, uscarea, scuturarea, selectarea particulelor colectate. Rezultate optimiste: 100 grame aur la tona de concentrat, autentificare, Combinatul Minier Baia Mare, Maramureș. Implicări oficiale, Nicolae Ceaușescu (v.), Ion Dincă (v.), Gheorghe Catană (v.). Înființarea Unității de Preparare Auriferă, Pitești (1989), subordonată, succesiv, Centralei Sării, respectiv Centralei de Metale Rare, București. Extinderea tehnologiei la toate balastierele organizate pe

apele curgătoare din județele Argeș, Brașov, Dâmbovița, Olt, Vâlcea. Adoptarea unui **Program național** în domeniu. Reducerea treptată a sprijinului guvernamental, după 1989, încetarea activității (1995). Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

UNITATEA MILITARĂ 01493, BASCOV (1991~). Instituție specializată, subordonată structurilor naționale în domeniul verificării mijloacelor tehnice și depozitării patrimoniului specific. Anterior: Unitatea Militară 01580 (1938-1953), atribuții privind depozitarea, transportul, întreținerea, repararea, păstrarea, controlul, declasarea, casarea și distrugerea munițiilor; punct strategic al detașamentelor sovietice de ocupație (1953-1958); obiectiv de stat în conservare (1958-1961); spații folosite de Ministerul Economiei, București (1961-1990). Actuala denumire din 1991: Depozitul Central 165 Muniții, Bascov, Argeș, sectoare administrativ și tehnic. Comandanți cunoscuți: Berlescu Gheorghe (maior); Ionescu Ioan (colonel); Giurea Vasile (colonel); Bunea Ioan (colonel). Activitate îndelungată: **Stoica I. Ilie** (n. Hârsești, Argeș, 2 mai 1949), ofițer de carieră, *artilerie*, colonel. Liceul Militar *Dimitrie Cantemir*, Breaza, Prahova (1967), Școala de Ofițeri Activi *Nicolae Bălcescu*, Sibiu (1970), Academia Militară, București (1983), Academia Informatizată, București (2001). Funcții operative: Regimentul 1 *Artilerie*, Slatina, Olt (1970-1981, comandant de pluton, baterie, divizion); Regimentul 315 *Artilerie* (1983-1985, loțiitor comandant); Regimentul 69 *Artilerie*, Șimleu Silvaniei, Sălaj (1985-1988, șef stat major); Brigada 5 *Vânători de Munte*, Alba Iulia (1988-1993, șef artilerie și loțiitor comandant); Depozitul Central 165 Muniții, Bascov, Argeș (1993-2001, comandant). Colaborări, **Revista trupelor de uscat**, București. Implicări comunitare permanente. Ordine și medalii militare române, vicepreședinte, Asociația Județeană a Cadrelor Militare în Rezervă și în

Retragere, Argeș, alte aprecieri publice. (I.T.B.).

UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA ARGEȘ (1952 ~). Organizație profesională de creație, constituită la București (1952), filiale cu activitate permanentă în țară. Sediul la Pitești. Reuniuni tematice anuale: prezentarea noilor schițe de sistematizare a localităților urbane și rurale; evidențierea tendințelor universale în proiectarea edificiilor publice, zonelor rezidențiale, unităților economice; dezbateri privind valorificarea specificului național și local în domeniu; întâlniri cu personalități din Capitală; expoziții colective de machete, schițe, planuri, alte elaborări specializate. Președinți cunoscuți: Radu Răuță (v.), Anton Staicu (v.). Colaborări cu alte structuri asemănătoare, instituții culturale, foruri publice din Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Topoloveni, Costești, Mioveni. Implicări constante în viața *Cetății*. (A.N.M.).

UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI DIN ROMÂNIA – FILIALA PITEȘTI (1976~). Organizație obștească profesională de creație a pictorilor, graficienilor, sculptorilor, decoratorilor, scenografilor și criticilor din domeniu, for central constituit la București (1950). Filială în reședința Argeșului, 16 aprilie 1976, președinți cu activitate îndelungată, Sorin Ilfoveanu (v.), Ion Pantilie (v.), Ion Vlad (v.), Ștefan Popescu (v.), Gheorghe Dobrică (v.). Conlucrări interjudețene, expoziții în Capitală, numeroase reuniuni tematice la Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, exprimări externe. Spații distincte: *Metopa* (Pitești); *Arta* (Câmpulung); *Casa Noroceia* (Curtea de Argeș). Tabere, simpozioane, retrospective, saloane, întâlniri și dezbateri publice, ateliere, sediu, magazin proprii. Pentru 2013, statistic, 32 de membri. Implicări în proiectarea, finanțarea și edificarea *Casei Artelor din Pitești* (1986-1990), astăzi, Centrul Cultural. Participări

constante la viața *Cetății*. Importante atestări documentare. (S.C.N.).

UNIUNEA ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA – ORGANIZAȚIA PITEȘTI (1962~). Structură cu caracter adecvat preocupărilor specifice tinerilor din învățământul postliceal. For central, existent la București, din martie 1957. În Pitești, consilii locale, pe facultăți și Centru Universitar, aferente Institutului Pedagogic (1962-1974), Institutului de Subingineri (1969-1974), Institutului de Învățământ Superior (1974-1991). Președinți cu activitate mai îndelungată: Ion Roșu, Cezar Eremia, Constantin Nicolescu (v.), Carmen Oprea, Sergiu Marcu, Cristina Trantea. Inițiative cu caracter educativ, profesional, științific, social, sportiv, cetățenesc. Publicație proprie: *Juventus* (serii succesive). Cluburi, casă de cultură, colaborări cu alte organizații de tineret din Argeș - Muscel. Redimensionări adaptate Universității din Pitești (1991~). În 2001: Asociația Studenților *Carol I*, lideri cunoscuți: Constantin Augustus Bărbulescu; Bogdan Tălmăciu, Cristina Neacșu. Ulterior, Liga Studenților din Argeș - Muscel. Diverse atestări documentare. (I.A.B.).

UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA – CENACLUL PITEȘTI (1980-1990). Asociație obștească de profil, for central constituit la București (21 octombrie 1949). Continuarea activității și tradițiilor Societății Compozitorilor Români, existentă din 1920. La Pitești, *Cenaclul muzicienilor*, președinte fondator, Ion Grecu (v.). Reuniuni periodice, organizate în colaborare cu Teatrul *Alexandru Davila*, Liceul *Dinu Lipatti*, Școala Populară de Artă, Pitești, casele de cultură din Argeș-Muscel. Stimularea creației în domeniu, audiții, întâlniri cu personalități din Capitală, spectacole. Diverse atestări documentare. (L.I.P.).

UNIUNEA EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA PITEȘTI (1991~).

Asociație literară, inițiată de pasionații în domeniu, sediul central, București, președinte, Mircea Trifu. Membrii fondatori ai filialei: Traian Gărduș (v.); Constantin Păun (v.); Gheorghe Păun – Ulmu, jurist (23 aprilie 1915 – 2 ianuarie 2013), Nicolae Petrescu (v.); Gheorghe/George Tătăruș (funcționar). Ulterior: Mariana Dobrin (v.); Constantin Mândruță (ofițer); Ioan/Nelu Vișan (tehnician). Reuniuni periodice, colaborări la reviste și ziare din țară, documentări externe, concursuri, dezbateri tematice. Consemnări în *Anuarul epigramiștilor din România* (2010). Diverse implicări comunitare. (M.M.O.).

UNIUNEA GENERALĂ A SINDICATELOR DIN ROMÂNIA – CONSILIUL REGIONAL/JUDEȚEAN ARGEȘ (1966-1989). Organizație constituită prin afilierea uniunilor sindicatelor pe ramuri de producție. Anterior: Confederația Generală a Muncii/CGM (1945-1953); Consiliul Central al Sindicatelor/CCS (1953-1966). În Argeș, structură subordonată forurilor din Capitală, interferată, prioritar, realizării *programelor* politice și economice locale. Consilii orașenești sau municipale, comitete pe întreprinderi, secții, sectoare, comune, grupe la nivelul formațiilor de lucru. Preocupări privind: realizarea planului de stat; stimularea întrecerii socialiste; promovarea invențiilor și inovațiilor; îmbunătățirea condițiilor de viață; diversificarea activităților educative, culturale, sportive. Președinți cunoscuți: Gheorghe Tuiu (v.), Ion Niță, Alexandru Popescu (v.), Gherghina Buzatu. Reorganizări esențiale după 1990. Numeroase atestări documentare. (P.N.P.).

UNIUNEA JUDEȚEANĂ A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE, ARGEȘ (1966-1991). Organ deliberativ pentru coordonarea și îndrumarea activității în domeniu, constituit prin acordul structurilor specifice din Argeș – Muscel, sub autoritatea Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, București. *Statut cadru*, adoptat la Congresul

de la București (7 – 9 martie 1966). Atribuții privind: aprobarea strategiei și **programelor** dezvoltării unităților teritoriale; utilizarea rațională a resurselor naturale exploatare; orientarea creșterii și valorificării producției; stabilirea corectă a principiilor repartizării veniturilor acordate persoanelor sau comunității; facilitarea aprovizionării satelor cu utilaje, semințe, material săditor, animale de rasă; controlul folosirii fondului de investiții și a patrimoniului propriu. Distinct: reprezentarea intereselor cooperativelor în relațiile publice, asistență juridică de specialitate, confirmarea bugetului Filialei Argeș, Casa Națională de Pensii. Titulatură tranzitorie: Uniunea Regională a Gospodăriilor Agricole Colective, subordonând consilii raionale (1966-1968); Uniunea Județeană a Țăranilor Liberi (1990); Uniunea Județeană a Cooperăției Agricole (1991). Sediul la Pitești. Încetarea activității după lichidarea structurilor agricole de tip comunitar. Președinți cunoscuți: Ion Vătășescu, Alexandru Șerban, Maria Vintilă, Constantin Uță. Importante atestări documentare. (C.D.B).

UNIUNEA JUDEȚEANĂ A SINDICATELOR LIBERE, ARGEȘ (1990~). Organizație profesională de masă, cu statut propriu, constituită ca urmare a încetării activității Consiliului Județean al Sindicatelor Argeș, prin redefinirea societății românești, după evenimentele din decembrie 1989. Succesiv: Comitetul Județean Provizoriu de Organizare a Sindicatelor Libere (ianuarie-iunie 1990); Alianța Sindicală Argeș (iunie 1990~); Uniunea Teritorială/Județeană a Consiliului Național al Sindicatelor Libere din România/CNSLR (1991~). Diversificarea opțiunii sindicatelor pe ramuri specifice din Argeș-Muscel, pentru afilierea la structurile naționale: Confederația *Frăția*; Confederația Sindicatelor din România/CSDR; *Cartel Alfa*; Blocul Național Sindical/BNS; *Meridian*. Implicare în semnarea contractelor colective de muncă, privatizarea unităților economice, continuarea **programelor** productive,

acordarea drepturilor salariale, inițierea acțiunilor revendicative locale și centrale. Numeroase atestări documentare interne și externe. (D.G.D.).

UNIUNEA PATRIOTILOR DIN ROMÂNIA – ORGANIZAȚIA ARGEȘ (1942-1946). Structură politică formată din intelectuali, liber profesioniști, funcționari, mici negustori și întreprinzători (19 noiembrie 1942). La Pitești, sediul Organizației Argeș: președinte cunoscut, Ion C. Petrescu (v.); secretar, Tudor I. Tudor (v.); coordonator central, Gheorghe Vlădescu – Răcoasa (sociolog); alți lideri locali, Ion Garofoiu (v.), Ion Betle (v.), Ion Rancea. Preluarea patrimoniului Ligii Operelor Sociale din Pitești (noiembrie – decembrie 1944). Implicare în lupta contra fascismului și a războiului. Susținerea constituirii alianțelor locale: Blocul Național Democrat; Frontul Național Democrat. Aprobarea **Platformei** guvernului condus de Petru Groza (6 martie 1945), **programelor** Prefecturii Argeș și primăriilor urbane sau rurale (1945-1946). Din 12 ianuarie 1946, structură a Partidului Național Popular, delegați la Congresul de constituire, București (martie 1946), lider local (1946-1949), Dumitru Nicoreșteanu (v.). Activitate asemănătoare în Muscel. Diverse atestări documentare. (P.N.P.).

UNIUNEA REGIONALĂ/JUDEȚEANĂ A COOPERATIVELOR DE CONSUM, ARGEȘ (1949~). Asociație cu profil distinct, înființată conform **Decretului** din 2 aprilie 1949, atribuții privind coordonarea activității noilor structuri specifice zonelor rurale Argeș - Muscel, organizate în etapa imediat postbelică. Redimensionarea principiilor cooperatiste tradiționale, exprimate, constant, în perioadele anterioare. Sediul la Pitești. Inițial (1950-1968), inclusiv uniuni raionale teritoriale. Priorități: aprovizionarea locuitorilor de la sate cu mărfuri industriale; achiziționarea unor produse agricole pentru piața internă sau la export; construirea

magazinelor universale din centrele comunale și a secțiilor prelucrătoare de serie mică; participarea la realizarea obiectivelor strategice naționale; gestionarea rețelei proprii de creditare. Interferențe teritoriale adiacente. For coordonator: *Centrocoop*, București. Președinți cu activitate îndelungată: Ion Herișanu, Dumitru Foiniș, Ion Radu; vicepreședinți; Ion Olteanu, Paul Nemțeanu, Eugen Lazăr. Adaptare la cerințele economiei de piață după 1990. Numeroase consemnări documentare. (M.M.B.).

UNIUNEA REGIONALĂ/JUDEȚEANĂ A COOPERATIVELOR MEȘTEȘUGĂREȘTI, ARGEȘ (1951~). Organizație specializată, constituită prin aderarea unităților prestatoare de servicii, activități economice, sociale, culturale, for central, constituit la București (2 aprilie 1949), denumit, ulterior, *UCECOM* (1951). Structură proprie pentru Argeș – Muscel, reședința la Pitești. Inițial (1951-1968), inclusiv uniuni raionale teritoriale. Reglementări ulterioare. Interferarea atelierelor interbelice cu preocupări familiale sau comunitare (confecții, reparații, reabilitări); organizarea complexelor urbane sau a secțiilor rurale; construirea unor spații adecvate; diversificarea calificării și preocupărilor profesionale; valorificarea tradițiilor populare; integrarea în programele economiei locale ori naționale. Unități recunoscute: **Întreținerea** (Pitești); **Arta Meseriașilor** (Pitești); **Marama Musceleană** (Câmpulung); **Ceramica Argeșeană** (Curtea de Argeș); **Muncitoarea** (Topoloveni). Obiecte de serie mică sau unicat, prelucrate manual, linii de fabricație, desfăcure pe piața internă și la export (produse artizanale din lemn, cusături, textile de interior, covoare, modelaje). Reorganizare conform prevederilor *Legii Nr. 1*, din 2005, societăți cooperative și alte forme de asociere, coordonate de *Atcom*, Argeș. Președinți (succesiv): Emil Hector, Gheorghe Ștefănescu, Filip Sanfir, Sabina Barbu (v.), Maria Duțulescu, Ana Ungureanu,

Ion Marinescu, Valentin Prundeanu; vicepreședinți, Nicolae Andreescu, Ion Chiriță (v.), Gheorghe Georgescu. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (I.T.B.).

UNIUNEA SCRITORILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA PITEȘTI (2002~). Asociație obștească de profil, for central constituit pe baza *Hotărârii Conferinței Naționale a Scriitorilor*, București (25-27 martie 1949). Continuarea activității și tradițiilor Societății Scriitorilor Români, existentă din aprilie 1908. Filiale în țară, la Pitești, oficial, 10 martie 2002. Membri fondatori: Călin Vlasie (v.), Gheorghe Crăciun, Petru Mihai Gorcea (v.), Liviu Capșa, Mircea Bârsilă (v.), Nicolae Oprea (2005~), Toma Biolan (v.), Gheorghe Izbășescu (v.), Marin Ioniță (v.), Virgil Diaconu (v.), Ion Lică-Vulpești (v.), Aurel Sibiceanu (v.), Florian Stanciu (v.). Președinți succesivi: Călin Vlasie (2002-2005); Nicolae Oprea (2005~). În Comitetul Director (2009): Dumitru Augustin Doman (v.), Dumitru Ungureanu, George Rizescu (v.), Jean Dumitrașcu (v.); reprezentant în Consiliul Uniunii (2009), Mircea Bârsilă. După alegerile din 18 septembrie 2013, desfășurate în prezența președintelui pe țară, Nicolae Manolescu, conducere locală: Nicolae Oprea (președinte); Mircea Bârsilă, Dumitru Augustin Doman, Magdalena Grigore, Dumitru Ungureanu (în comitetul de conducere). Numeroase activități tematice, premii anuale pentru creație literară, publicarea revistei *Argeș* (parteneriat). În 2014, peste 70 de membri titulari și stagiați. Contribuții distincte la exprimarea spiritualității din Argeș-Muscel, la nivel național și internațional. (M.M.O.).

UNIUNEA TINERETULUI PROGRESIST/MUNCITORESC/ COMUNIST DIN ROMÂNIA – COMITETUL REGIONAL/JUDEȚEAN ARGEȘ (1944-1989). Organizație politică existentă, la nivel național, din 1922. Pentru

Argeș - Muscel, structuri distincte după 1944, subordonate conducerii centrale, interferate, prioritar, cerințelor realizării **programelor** locale. Participare directă la constituirea și afirmarea consiliilor județene sau regionale ale: Frontului Național Democrat (1944-1945); Blocului Partidelor Democratice (1945-1948); Frontului Democrației Populare (1948-1968); Frontului Unității Socialiste (1968-1989). Implicări nemijlocite (Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, ori așezările rurale importante) în: ocuparea prefecturilor sau primăriilor (1945); organizarea demonstrațiilor favorabile instaurării guvernului condus de Petru Groza și realizarea reformei agrare (1945); desfășurarea primelor alegeri parlamentare postbelice (1946); susținerea instaurării Republicii (1947); etatizarea principalelor unități economice (1948); transformarea socialistă a agriculturii (1949-1962); industrializarea intensivă (1961-1989). Numeroase brigăzi de muncă patriotică pe marile șantiere ale zonei Argeș - Muscel. Preocupări constante privind: pregătirea profesională a tinerilor; asigurarea condițiilor de viață; creșterea demografică; diversificarea manifestărilor educative, culturale științifice, sportive. Lideri locali cunoscuți: Gheorghe Țuțui (v.), Mihai Istrate, Constantin Matei (v.), Ilie Dima, Constantin Voineag, Constantin Popescu, Marius Iliescu, Victor Popescu, Nicolae Oprea, Dumitru Dorobanțu. Diverse atestări documentare. (P.N.P.).

UNIUNEA ZIARIȘTILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA ARGEȘ (1955~). Asociație profesională a lucrătorilor din presa scrisă și audio-vizuală, sediul central, București. La Pitești, activitate aferentă, succesiv, publicațiilor: **Secera și Ciocanul** (1955-1989); **Argeșul liber** (1989-1996); **Argeșul** (1996~). Președinți cunoscuți: Gheorghe Stănculescu (v.), Nicolae Oanță (v.), Marin Manolache (v.), Mihai Goleșcu (v.). După 1991, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, Filiala Pitești. În 2014, adaptări la cerințele Uniunii Europene.

Exprimări naționale și internaționale. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

UNIVERSITATEA CONSTANTIN BRÂNCOVEANU, PITEȘTI (1991~). Instituție particulară de învățământ superior, agreată, ulterior, acreditată de Ministerul Educației, București, rector fondator, Alexandru Puiu (v.), prorector, Ovidiu Puiu (v.). Profil preponderent economic și administrativ (management, marketing, afaceri, finanțe, contabilitate, drept, științe ale comunicării). Licență, masterate, doctorate, module recunoscute extern, cursuri de zi, frecvență redusă, învățământ la distanță. Filiale la Brăila și Râmnicu Vâlcea. Campus propriu, *Pitești-Nord* (1997; 2004). Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări documentare. (I.I.M.).

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI (1991~). Instituție de învățământ superior, aparținând structurilor statului, organizată conform prevederilor **Ordinului Nr. 4894** al Ministerului Învățământului, București, 23 martie 1991. Continuarea activității Institutului Pedagogic de 3 ani (1962-1974), Institutului de Subingineri (1969-1974; 1984-1990), Institutului de Învățământ Superior (1974-1984; 1990-1991). Inițial: Facultatea de Științe (1991); Facultatea de Inginerie (1991); Facultatea de Teologie Ortodoxă (1991/1994). Diversificarea profilului și specializărilor în etapele următoare. Pentru 2013-2014, facultățile de: **Științe; Litere; Mecanică și Tehnologie; Electronică, Comunicații și Calculatoare; Teologie Ortodoxă; Științe Economice; Științe Juridice și Administrative; Educație Fizică și Sport; Matematică-Informatică; Științe Socio-Umane; Științe ale Educației**. Licență, masterate, doctorate, module recunoscute extern, cursuri de zi, frecvență redusă, învățământ la distanță. Manageriat asigurat prin rectorat, decanate, departamente, servicii funcționale. Bază materială adecvată: amfiteatre, săli de seminar, cabinete, laboratoare, ateliere, cămine studentești,

terenuri sportive. Bibliotecă, tipografie, editură. Locații tradiționale: *Gheorghe Doja*, *Doaga*, *Centrul de Calcul*. Distinct: Campusul *Târgul din Vale* (1996~), proiectant, SC *Proiect Argeș SA*, Pitești, director, Eugeniu Dumitrache (v.), arhitect, Pompiliu Soare (v.), executant, SC *Argecom SA*, Pitești, manageri, Ion Fîntîneru (v.), Gheorghe Axinte (v.), șefi de șantier/lot, Mircea Bârsan, Aurel Bârzotescu, Victor Calangiu, Dan Ciucă, Teodor Niță, Ștefan Radu, Dumitru Tudor. Finanțare guvernamentală, inaugurări periodice (1998, 2000, 2002, 2004). Valoroase exprimări naționale și continentale, colaborări cu universități europene, pregătirea studenților străini, burse speciale, acordare de titluri academice. Filiale la: Câmpulung (Argeș); Slatina (Olt); Turnu Măgurele (Teleorman); Râmnicu Vâlcea. Rectori: Ioan Vucu (v.), Gheorghe Barbu (v.), Gheorghe Secară (v.), Ionel Claudiu Didea (v.). Sărbătorirea Semicentenarului învățământului superior la Pitești, 2 noiembrie 2012. Implicări constante în viața *Cetății*. Lucrări de sinteză: *Medalioane universitare* (2002); *Monografia Universității din Pitești* (2004). Alte consemnări documentare. (I.A.B.).

UNIVERSITATEA HYPERION, BUCUREȘTI – FILIALA PITEȘTI (1991~). Instituție particulară de învățământ superior, sediul central, București, filiale în mai multe orașe din țară. La Pitești, locație inițială, Centrul Teritorial de Calcul. Specialități: *Științe hortiviticol*e (protecția plantelor, pomicultură, viticultură, vinificație, legumicultură, industria produselor horticole); *Automobile*; *Colegiul tehnic* (informatică, management, științe ale viitorului). Activitate adiacentă, Fundația Universitară *Hyperion*, București, Filiala Pitești, domenii de referință: *Drept*; *Consultanță juridico-administrativă*. Cadre didactice din Capitală și din reședința Argeșului. Alte unități din același sistem: Pitești: Universitatea *Spiru Haret*, București, Filiala Câmpulung, Centrul pentru Învățământ Deschis la Distanță, Pitești; Universitatea

Humanitas; Universitatea Ecologică. Diverse implicări comunitare. (I.I.M.).

UNIVERSITATEA POPULARĂ DIN CÂMPULUNG (1957-1990). Formă organizată pentru difuzarea cunoștințelor în mediile cetățenești, caracter deschis, activitate integrată Comisiei Orașenești pentru Răspândirea Științei și Culturii. Sediul: Casa de Cultură *Tudor Mușatescu*, Câmpulung. Cursuri tematice, conferințe, simpozioane, dezbateri, întâlniri cu personalități din diferite domenii ale cunoașterii (București, Brașov, Sibiu, Pitești, Târgoviște). Filiale în principalele unități economice, așezăminte culturale, sate apropiate. Continuarea și diversificarea, pe baza cerințelor specifice etapei amintite, a demersurilor Ateneului Popular, existent, la Câmpulung, în perioada interbelică. Structuri asemănătoare în toate centrele urbane și rurale din Argeș-Muscel. Numeroase atestări documentare. (M.M.B.).

UNIVERSITATEA SPIRU HARET, BUCUREȘTI - FILIALA CÂMPULUNG (1991~). Instituție particulară de învățământ superior, agreată, ulterior, acreditată de Ministerul Educației, București, rector fondator, Aurelian Bondrea (psiholog). Distinct: Filiala Câmpulung, profil preponderent didactic și economic, manageri: Ștefan Trâmbaciu (v.), Constantin Ciotei (v.), colegii și facultăți specializate. Patrimoniu propriu, preluat de la SC *Aro SA* Câmpulung. La Pitești: Centrul pentru Învățământ la Distanță, coordonatori, Ion Tudosescu (v.), Stan Florea (v.), locație, Casa de Cultură a Sindicatelor. Licență, masterate, module recunoscute extern, cursuri de zi, frecvență redusă, învățământ la distanță. Implicări constante în viața *Cetății*. Atestări documentare. (I.I.M.).

UNIVERSUL ARGEȘEAN (2011~). Publicație editată la Pitești, apariție săptămânală, subintitulată *Primul ziar quality din Argeș*. Numărul 1 (*pilot*), 15 februarie

2011 (24 de pagini), format 23x31,5 cm. Redactor-șef fondator, Ionuț Stanciu; redactor-șef adjunct, Elena Marta (v.). Analize, reportaje, interviuri, portrete, cronici, anchete, dezbateri, informații pe teme de actualitate. Rubrici permanente privind viața politică, economică, socială, culturală a localităților urbane și rurale din Argeș-Muscel. Imprimare, Tipografia *Ringier Print*, București. Difuzare zonală. Implicări în proiecte comunitare. (M.D.S.).

UNȚANU, Veronica (n. Mozăceni, Argeș, 15 mai 1930). Inginer horticol. Studii liceale în Argeș, Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1955). Doctorat, științe agricole, Cluj (1964). Specialistă în cultura hameiului, experiență prevalentă pentru România. Activitate productivă și de cercetare: șef sector horticol (1955-1957), inginer fitoprotecție (1957-2002), Întreprinderea Agricolă de Stat, Sighișoara, Mureș. Studii, articole, analize de laborator, comunicări, reuniuni tematice naționale, consacrate combaterii integrate a bolilor și dăunătorilor la plantele agricole, promovarea tehnicilor novatoare în cultivarea hameiului sau pomilor. Aprecieri publice. (C.D.B.).

URDĂREANU-HERȚA, Elena P. (n. Pitești, Argeș, 11 decembrie 1924). Artist plastic, pictură, grafică, restaurator. Școala Normală, Piatra Neamț (1943), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1955), *Clasa Jules Perahim, Corina Leca, Adam Bălțatu*. Documentare: Italia (1969), Cehoslovacia (1970). Activitate specializată în domeniu: Muzeul de Artă al României, București (1953-1973). Expoziții personale sau de grup: București (1963-2000), Sibiu (1963), Ploiești, Prahova (1969), Piatra Neamț (2002). Ilustrații: carte, film, televiziune. Lucrări în colecții muzeale sau particulare din: Canada, Cipru, Danemarca, Egipt, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Israel, Japonia, Liban, Republica Populară Chineză, România, Statele Unite ale Americii. Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice

naționale și internaționale (Sankt Petersburg/Leningrad, Moscova, Federația Rusă, 1963; Florența, Italia, 1966). Membră, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1958), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

URDEA, Ion I. (Rucăr, Muscel, 2 august 1924 – Rucăr, Argeș, 16 august 2009). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, manager. Școala Normală *Carol I*/Colegiul Pedagogic, Câmpulung, Muscel (1946), Universitatea din București (1968). Activitate didactică permanentă: Școala Rucăr (1946-1961; 1965-1968), director (1949-1961; 1965-1968); temporar, Liceul Rucăr (1961-1965), director. Colaborator, Inspectoratul Școlar Județean Argeș, metodist (1968-1980). Contribuții directe la: reparația capitală a clădirilor Școlii Rucăr; construirea sălii de sport; identificarea și edificarea spațiilor pentru înființarea și funcționarea Liceului Rucăr; dotarea laboratoarelor; amenajarea atelierelor; sporirea randamentului preocupărilor instructive; valorificarea tradițiilor spirituale. Implicări constante în elaborarea și realizarea deciziilor adoptate de forurile administrative locale. Articole, studii, analize, rapoarte, inspecții speciale, reuniuni pe diverse teme. Aprecieri comunitare antume și postume. (G.G.S.).

URDEA, Nicolae Gh. (Rucăr, Argeș, 10 decembrie 1967). Inginer, *silvicultură*, cercetător, manager. Liceul Silvic, Brănești, Ilfov (1986), Universitatea *Transilvania*, Brașov (1992). Activitate specializată: proiectant, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, București, Filiala Caransebeș, Caraș-Severin (1994-2002); fondator, Ocolul Silvic, Obștea Moșnenilor Dragosloveni, Argeș (2002-), coordonator-șef al activităților specifice. Inițiative distincte: realizarea proiectului pentru organizare și gospodărirea patrimoniului obștei (7 500 ha fond forestier; 700 ha pășuni alpine); aplicarea unor norme silvotehnice privind regenerarea suprafețelor defrișate;

înființarea pepinierii de rășinoase; stabilirea perimetrelor exploatabile; reamenajarea rețelei drumurilor forestiere (53 km). Contribuții directe la obținerea rezultatelor economice pozitive, pe baza bilanțului anual. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări permanente în viața comunității. Aprecieri publice. (I.D.P.).

URECHE, Dumitru (n. Slătioara, Vâlcea, 27 aprilie 1942). Profesor gradul I, *matematică*, manager, publicist. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1968*. Liceul Mixt Horezu, Vâlcea (1960), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1965). Activitate didactică permanentă: Liceul Militar *Ștefan cel Mare*, Câmpulung Moldovenesc, Suceava (1965-1968); Liceul Industrial de Chimie, Pitești (1970-1980); Școala Nr. 10, Pitești (1980-1990); Liceul/Colegiul *Alexandru Odobescu*, Pitești (1968-1970; 1990-2004), director adjunct (1993-1997), director (1997-2000). Colaborator, *Gazeta Matematică*, București. Analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale, preocupări pentru optimizarea studiului aprofundat în unitățile școlare enunțate, organizarea unor clase și cabinete specializate, rezultate importante cu elevii la olimpiade sau concursuri locale. Vicepreședinte, Societatea de Științe Matematice, Filiala Pitești, alte aprecieri publice. (G.G.S.).

URECHE, Nicolae (n. Cicănești, Argeș, 16 aprilie 1949). Artist plastic, *ceramică*, mic întreprinzător. Pregătire liceală și superioară în România. Activitate didactică, Școala de Arte, Râmnicu Vâlcea; șef compartiment, *design*, SCM *Argcoms*, Curtea de Argeș; manager, firmă proprie, *grafică, ilustrație de carte*. Expoziții și târguri specializate: Brașov, București, Cluj-Napoca, Horezu (Vâlcea), Iași, Pitești (Argeș), Oradea (Bihor). Exprimări externe: Belgia, Franța, Germania, Italia, Statele Unite ale Americii, Suedia. Oferte acceptate de autori cunoscuți, edituri reprezentative, ziare, reviste, alte publicații din țară sau străinătate. Colaborări

redacționale, periodice apărute în județele Argeș, Olt, Vâlcea și în Capitală. Aprecieri comunitare. (S.C.N.).

URIANU, Anastasie (Secolul XIX). Proprietar urban și rural, filantrop. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel. Donator (1852), din patrimoniul propriu, ori prin achiziție personală, a 908 volume pentru constituirea bibliotecii Școlii Primare de Băieți Nr. 1, Câmpulung, astăzi, Școala *Oprea D. Iorgulescu* (v.). Statistică oficială: 802 cărți scrise în limba franceză; 25 în limba germană, 81 în limba română. Reconfirmarea *colecției*, Primăria urbană (1940), folosință publică. Diverse atestări monografice. (G.D.Ș.).

URIANU, Dumitrache (1773 - ?). Proprietar urban și rural, jurist, funcționar al statului. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier stolnic*, avere potrivită, slugi, robi țigani. Președinte, Tribunalul Muscel. Diverse consemnări documentare. Aprecieri publice antume sau postume. (A.A.D.).

URIANU, Toma (1788 - ?). Mare proprietar urban și rural, funcționar al statului. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, slugi, robi țigani. *Fiu de boier*, slujitor al Curții Domnești de la București. *Subcârmuitor/subprefect* de Muscel. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume sau postume. (S.I.C.).

URIȚESCU, Grigorie (Vinerea, Alba, 1 decembrie 1888 - Pitești, Argeș, 10 mai 1978). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, episcop, profesor, *dogmatică*,

publicist. *Activitate ecleziastică în Argeș* (1932-1978). Seminarul *Nifon*, București (1924), Facultatea de Teologie, București (1929). Succesiv: preot, Biserica *Antim*, București; spiritual, Internatul Teologic, București (1930-1932); activitate didactică, Seminarul *Neagoe Vodă*, Curtea de Argeș (1932-1936); director, Școala de Cântăreți, Curtea de Argeș (1936-1944). Distinct: episcop-vicar, Episcopia Argeșului (1937-1949); egumen, Schitul *Trivalea*, Pitești (1945-1978). Volum important: *Mănăstirea Stânișoara* (1943). Studii editate privind: *Schitul Trivalea din Pitești* (1965); *Mănăstirea Turnu* (1967); *Mănăstirea Văleni-Argeș* (1969); *Schitul Robaia-Argeș* (1974). Contribuții la organizarea vieții monahale din România. Aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.).

URLĂȚEANU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Muscel. Mari proprietari urbani și rurali, militanți politici, ofițeri de carieră, cadre didactice, înalți funcționari de stat, medici, filantropi. Întinse suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, București, Câmpulung, Topoloveni (Muscel). Mai cunoscuți: **Scarlat U.**, patronimic, fondator, *Moșia Urlățeanca*, Topoloveni, cumpărată (17 septembrie 1847) de la **Catinca**, soția lui **Toma Leurdeanu** (v.); **Constantin I. U.**; **Dimitrie U.**; **Ecaterina D. U.**; **Grigore Z. U.**; **Ioan I. U.** (v.); **Ștefan I. U.** Implicări permanente în realizarea unor proiecte comunitare importante. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice. (F.C.P.).

URLĂȚEANU, Ioan I. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Medic primar, *interne*, mare proprietar urban și rural, filantrop. *Originar din Muscel*. Studii liceale și superioare la București. Documentări externe, state din Europa Occidentală. Activitate permanentă în Capitală. Întinse suprafețe agrare, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, București, Câmpulung, Topoloveni (Muscel). Donator

(28 mai 1915), împreună cu: **Constantin I. U.**, **Grigore Z. U.**, **Ștefan I. U.**, **Dumitru, Eliza, Margareta și Nicolae Voinescu**, a 2500 m², teren intravilan (șoseaua Topoloveni-Dobrești), pentru edificarea Bisericii parohiale cu hramul *Sfinții Voievozi/Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*. Autentificare, Tribunalul Județului Muscel (1915). Diverse consemnări monografice. Aprecieri comunitare antume și postume. (G.D.Ș.).

URMUZ/DEMETRESCU IONESCU, Demetru D. (Curtea de Argeș, 17 martie 1883 - București, 23 noiembrie 1923). Jurist, scriitor. Liceul *Gheorghe Lazăr*, București (1902), Facultatea de Drept, București (1907). Activitate specializată: judecător de ocol în Argeș (Richițele), Tulcea (Casimcea), Dâmbovița (Ghergani), Teleorman (1907-1913); greșier, Înalta Curte de Casație, București (1913-1917; 1918-1923). Combatant: *Campania Balcanică* (1913); Primul Război Mondial, *Frontul din Moldova* (1917). Redactor, *Săptămâna juridică* (1916), membru, Societatea Corală *Cântarea României* (1920), București. Creații literare, *proză suprarealistă*. Volume importante: *Pâlnia și Stamate* (roman); *Scrieri* (1930, postum, ediția Sașa Pană); *Pagini bizare* (1970, postum, reeditare, Gheorghe Glodeanu). Schițe, fabule, alte *exerciții* integrate *literaturii absurdului*, revista *Cugetul românesc*, București (1922), pseudonim *Urmuz*, acordat de Tudor Arghezi. Fondator, Societatea Literară *Capul de rățoi*, București (în colaborare cu Vasile Voiculescu, George Ciprian, Nicu Constantinescu). Considerat precursor al *dadaismului* continental. Diverse aprecieri critice antume și postume. (M.M.O.).

URSEA, Nicolae N. (n. Lerești, Muscel, 13 mai 1931). Medic primar, *urologie, nefrologie*, manager, profesor universitar, publicist. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1950), facultățile de Medicină (1956) și Filosofie (1963),

București. Doctorat, *nefrologie*, București (1965). Stagii: Franța (1970-1971); Germania (1977). Docență, București (1975). Activitate specializată: Spitalul Militar, Sibiu (1956-1957); Spitalul Unificat, Pitești, Argeș (1957-1959); Institutul de Medicină Internă al Academiei Române, București (1959-1967); Spitalul *Doctor Ion Cantacuzino*, București (1967-1978), șef, Clinica de Nefrologie (1972-1978); director general, Spitalul Clinic de Nefrologie *Doctor Carol Davila*, București (1978-2002). Primariat (1967). Preocupări didactice, Institutul de Medicină și Farmacie, București (1961), profesor universitar (1972), șef catedră (1976-2001), prorector (1979-1989), conducător de doctorat (1976-2008). Concomitent: consilier (1969-1970; 2001-2003), secretar general (1972-1974), Ministerul Sănătății, București. Volume importante (în colaborare): *Hipertensiunea de origine renală* (1971); *Terapeutică medicală, I, II* (1980); *Tratat de nefrologie* (1994); *Rinichiul artificial* (1997); *Enciclopedia medicală românească. Secolul XX* (2001). Numeroase articole, studii, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, renumite asociații științifice autohtone și continentale în domeniu, președinte fondator, Societatea Română de Nefrologie (1990-1997), redactor-șef, revista *Nefrologia*, București (1994-2001), inițiator, Centrul de Hemodializă, București (1994). Premiul Academiei Române (1995), titular, Academia de Științe Medicale din România (1994), alte valoroase aprecieri publice. (C.G.C.).

URSU, Cătălin (n. Pitești, Argeș, 16 mai 1943). Inginer, *tehnologie chimică*, manager. Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1961), Institutul de Petrol și Gaze, București (1966). Activitate productivă: Schela de Exploatare Petrol, Moșoaia, Argeș, șef secție (1967-1970); Combinatul Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, șef secție: *Amestec, Finisare, Expediție* (1970-1973; 1978-1992); *Cracare catalitică* (1973-1978); *Marketing*

(1992-1998). Consultant pentru pornirea și exploatarea instalațiilor din Rafinăria de Petrol, Pitești. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Contribuții directe la definirea Platformei Industriale *Pitești-Sud*. Implicări constante în realizarea unor proiecte comunitare din Argeș-Muscel. Aprecieri publice. (I.I.C.).

URSU, Doru Viorel (n. Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți, 1 martie 1953). Jurist, publicist, demnitar, parlamentar. *Integrat realităților argeșene, prin demersuri politice, legislative, obștești*. Studii liceale, Turnu Severin (1971), Universitatea din București (1976). Doctorat, *drept penal* (1997). Documentări și misiuni continentale. Participant la evenimentele revoluționare din decembrie 1989, membru marcant, Frontul Salvării Naționale. Activitate relevantă în Capitală: magistrat/procuror, Sectorul 2 (1976-1980); Tribunalul Militar (1980-1990), președinte (1989-1990). Ministru, Ministerul de Interne (14 iunie 1990 - 16 septembrie 1991), secretar de stat (16 octombrie 1991 - 19 noiembrie 1992), cabinetele Petre Roman, Teodor Stolojan. Deputat de Argeș (1992-1996), membru, Comisia de Control asupra Serviciului Român de Informații, reprezentând: Frontul Democrat al Salvării Naționale; Grupul Independenților. Avocat, Cabinet *Doru Viorel Ursu*, București (1996~). Colaborări didactice, Facultatea de Drept, București. Volume importante: *Sânge și carne de om - 1989 - I, II, III* (2008; 2011; 2012; 2013); *Șah la România* (2009). Analize, rapoarte, eseuri, scenarii de film, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Inițiative legislative, interpelări, declarații oficiale, emisiuni *media*. Contribuții la reorganizarea societății românești după 1989. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

URZESCU, Vasile A. (București, 2 ianuarie 1817 - Pitești, Argeș, 20 ianuarie 1879). Inștitutor, mare proprietar funciar, inginer hotarnic, publicist. *Stabilit la Pitești*,

din 1856. Colegiul *Sfântul Sava*, București (1835), ulterior, *cursuri tehnice*, atestate ministerial. Activitate didactică permanentă (succesiv), școli din: Teleorman, Olt, București, Prahova, Argeș. La Pitești: Școala Națională, director (1856-1864); Școala de Băieți Nr. 1, revizor școlar (1864~1879). Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitățile Vulpești și Pitești. Nominalizat în *Lista pentru participarea la alegerea deputaților Divanului ad-hoc al Țării Românești* (iulie 1857): *boier-pitar*, 40 de ani, opt locuitori pe moșie, peste 100 de *fălci lucrătoare*, venit liber de ipotecă. Volume importante: *Epistolar sau modele de scrisori I, II* (1840); *Vocabular româno-francez* (1846); *Gramatica română* (1879). Inventarierea cadastrală a bunurilor aparținând mănăstirilor din Muntenia. Membru fondator, Partidul Liberalilor Moderati (1878). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

UȚĂ, CONSTANTIN (n. Câmpulung, Argeș, 1962). Sportiv de performanță, *lupte*, antrenor. Studii liceale, Câmpulung, universitare, Pitești, Argeș. Titluri importante, *juniori* și *seniori* (categorii diferite): Campionatul Național (1974~1985); Campionatul European, Locul II (1983); Locul III (1984). Reprezentant al Clubului Sportiv *Muscel*, Câmpulung: concursuri zonale, competiții demonstrative, reuniuni în domeniu, turnee externe. Aprecieri comunitare. (N.M.I.).

UȚĂ, Petre P. (n. Domnești, Muscel, 19 ianuarie 1933). Inginer horticol, funcționar de stat, manager, expert guvernamental. Școala Medie Tehnică Horticolă/Grupul Școlar Agricol *Constantin Dobrescu - Argeș*, Curtea de Argeș (1952), Academia de Studii Agricole *Kliment Arkadevici Timiriazev*, Moscova, Federația Rusă (1956), Facultatea de Horticultură, București (1958). Activitate specializată: șef fermă viticolă (1958-1961), director (1961-1966),

Gospodăria/Întreprinderea Agricolă de Stat, Leordeni, Argeș; inginer principal, șef serviciu, Direcția de Cooperare Economică și Promovare a Exporturilor, Departamentul Agriculturii de Stat, Ministerul Agriculturii, București (1966-1981); reprezentant al României pentru horticultură și silvicultură, Consiliul de Ajutor Economic Reciproc/CAER, Moscova (1966-1989); consilier, Departamentul Regiilor Agricole și Societăților Comerciale Agricole, Ministerul Agriculturii, București (1989-1994). Studii, analize, rapoarte, sinteze, reuniuni naționale și internaționale pe teme adecvate. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

UZINA CHIMICĂ NEGRU DE FUM, PITEȘTI (1964-1998). Structură productivă, prima instalație de pe Platforma Industrială *Pitești-Sud*, integrată (1969) Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Argeș. Investiție guvernamentală (1964-1966), șef de proiect, Cornel Alstanei, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București, executant, Întreprinderea de Construcții Montaj, Brazi (Prahova), șef de șantier Zoltan Catona. Extinderi ulterioare, Întreprinderea/Trustul de Construcții Industriale, Pitești, șef de șantier Dan Cristoloveanu, Stelian Bălescu. Licență franceză, reutilare prin eforturi proprii. Capacitate maximă: 60 000 tone/an (1975), *negru de fum*, materie primă pentru: prelucrarea cauciucului; obținerea coloranților tipografici; diversificarea maselor plastice. Export, relația *Est* (1970-1990). Experimente indigene. Diminuarea treptată a indicatorilor economici, reducere masivă de personal, încetarea activității (1998), dezafectarea instalațiilor. Influențe comunitare permanente. Directori/șefi de secție cunoscuți: Gheorghe Viorel, Badea Geantă, Constantin Bănuță. Consemnări documentare. (I.I.C.).

UZINA CIAN, PITEȘTI (1966~). Structură productivă integrată Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Argeș,

Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Investiție guvernamentală (1966-1969), coordonatori de proiect, Ariton Constantinescu, Cornel Alstanei, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București. Executanți: Întreprinderea de Construcții Montaj, Craiova, Dolj (1966-1967); Întreprinderea/Trustul de Construcții Industriale, Pitești, antreprenor general (1967-1969), șefi de șantier Zoltan Catona, Dan Cristoloveanu, Stelian Bălescu; unități specializate din Capitală/subantreprize locale. Dezvoltări ulterioare. Licențe americană, germană, română asimilate. Secții principale: acrilonitril (60 000 tone/an), cianură de sodiu, metionină, acid acrilic. Materii prime pentru fire tip melană, antidăunători, biostimulatori de creștere, plexiglas. Diminuarea treptată a indicatorilor economici după 2004, reducere de personal, abandonarea contractelor interne și externe. Influențe comunitare permanente. Directori cunoscuți: Badea Geantă, Constantin Fantu, Florea Rădulescu, Gheorghe Dumitru. Numeroase consemnări documentare. (I.I.C.).

UZINA DE APĂ DIN GROPENI (1910~). Unitate de interes local, edificată în comuna Mărăcineni, zona suburbană Pitești, Argeș. Lucrări realizate după proiectul (1905) elaborat de William H.W. Lindley (v.), executant, Dimitrie Dima (v.) și colaboratorii, beneficiar, Primăria Orașului Pitești. Forarea mai multor puțuri de mică adâncime (zona malului drept al Râului Doamnei, respectiv malului stâng al râului Argeș). Captarea, tratarea, pomparea apei prin două conducte de refulare, subtraversarea râului Argeș, trasee urbane, rezervor principal, terasa *Smeurei* (3 600 m³), rețele de distribuție. La inaugurare (1910): prim - ministru, Ion I. C. Brătianu (v.), primar, Nicolae Dumitrescu (v.), șeful Serviciului Tehnic, Heinrich W. Schmidt (v.). De la 25 de puțuri și 40 de litri/secundă, în 1913 (recepție definitivă), la 92 de puțuri, trei conducte de refulare, extinderea rețelei stradale și 360 de litri/secundă, în 1964. Redimensionări succesive: 1916, 1934, 1950,

1957, 1960, 1965. Conexiuni cu Platforma Industrială *Pitești-Nord*. Surse suplimentare: *Mărăcineni I* (1967), *II* (1968), *III* (1969), utilaje străine și autohtone. Prima sursă continuă pentru aprovizionarea reședinței Argeșului. **Scrieri monografice:** Dumitru Toma (v.); Daniela Ileana Stancu, Dragoș Măndescu, Valentin Motreanu, Remus Petre Cîrstea, Simona Moaghen (2013). Alte consemnări documentare. (G.N.P.).

UZINA DE AUTOTURISME, COLIBAȘI (1969-1973). Unitate industrială, reprezentativă pentru economia națională, profil unic în România. Investiție guvernamentală (1966-1969), **Hotărârea Consiliului de Miniștri, Nr. 2004**, București (16 septembrie 1966), șef al *Executivului*, Ion Gheorghe Maurer, ministru de resort, Mihai Marinescu. Licență *Renault*, Franța, capacitate inițială, 44 000 autoturisme/an. Șef de proiect, Alexandru C. Șerbănescu, Institutul de Proiectare Construcții de Mașini, București. Executanți: Întreprinderea de Construcții Industriale și Montaj, Brașov (1966-1967), director, Emil Moldovan; Întreprinderea de Construcții Montaj, Pitești, (1967-1973), director general, Traian Bigan. Secții principale: caroserie, vopsitorie, montaj general. Primul autoturism, *Dacia 1100/Renault 8* (3 august 1968). Inaugurare oficială, 20 august 1968, Nicolae Ceaușescu (v.). Dezvoltări ulterioare, extinderi, Trustul de Construcții Industriale, Pitești, Argeș, reutilări performante, diversificarea producției, export, relațiile *Est și Vest*. Fabricație și livrări: *Dacia 1100* (1968-1972); *Dacia 1300* (1969-1973); *Dacia Break* (1973). Directori cunoscuți, Nicolae Munteanu (v.), Dumitru Mihai (v.). Peste 3000 de salariați (1968). Fuziune administrativă cu Uzina de Piese Auto, Colibași/Mioveni, **Hotărârea Consiliului de Miniștri, Nr. 1395**, București, 26 iunie 1969, șef al Guvernului, Ion Gheorghe Maurer, ministru de resort, Ioan Avram. **Decizie** aplicată de la 1 iulie 1969. Numeroase

implicații sociale, urbane și rurale. Valoroase atestări documentare. (D.D.I.)

UZINA DE PIESE AUTO VASILE TUDOSE, COLIBAȘI (1952-1969). Unitate industrială, reprezentativă pentru economia zonei Argeș-Muscel. Inițial: *Uzina Metalurgică*, din Colibași/Mioveni, preluarea spațiilor destinate, anterior, Fabricii de Avioane (1943-1944) și depozitelor militare strategice (1944-1952). Proiect existent din 1937-1938, arhitect, Octav Doicescu, inginer tehnolog, Nicolae Caranfil. Șapte hale transferate, prin *hotărâre guvernamentală*, din patrimoniul Armatei Române, către Ministerul Metalurgiei (8 octombrie 1952), prim-ministru, Gheorghe Gheorghiu-Dej, miniștri, Emil Bodnăraș, respectiv Carol Lonțear. Reabilitarea vechilor construcții, extinderi, utilități adecvate, rețele de alimentare, automatizări. Cartier muncitoresc, spital, bază sportivă, club, Ștefănești, Argeș; cale ferată uzinală, dotări etapizate, investiții departamentale; cursuri de calificare, școală profesională, liceu, *module* pentru maiștri. Secții principale: turnătorie, prelucrări mecanice, tratament. Realizarea unor repere importante pentru întreprinderile constructoare de mașini, ateliere specializate, unități militare. Export, relația *Est*. Activitate profitabilă. Directori cunoscuți: Zamfir Popescu (fondator), Saviton Mara, Friederic Maiorovici, Ștefan Ghiță (v.), Adalbert Bularca, Dumitru Mihai (v.). Peste 8 000 de salariați în 1968. Fuziune administrativă cu Uzina de Autoturisme Colibași/Mioveni, *Hotărârea Consiliului de Miniștri, Nr. 1395*, București, 26 iunie 1969, șef al Guvernului, Ion Gheorghe Maurer, ministru de resort, Ioan Avram. *Decizie* aplicată de la 1 iulie 1969. Numeroase implicații sociale, urbane și rurale. Valoroase atestări documentare. (D.D.I.)

UZINA ELECTRICĂ DIN CÂMPULUNG (1911~). Unitate economică, specializată în producerea, stocarea și furnizarea energiei electrice pentru utilități

industriale, publice sau gospodărești. Inițial, la Câmpulung (1908), realizarea și folosirea curentului electric în activitatea Fabricii de Hârtie: sursă hidroelectrică, turbină, generator, capacități adecvate solicitărilor cotidiene. Etapă distinctă: extinderea rețelelor urbane prin mărirea capacității Centralei Electrice Schitu Golești (1947), investitor, Societatea Generală de Gaz și Electricitate, București. Noutate a timpului: linia electrică de 15 KV, Schitu Golești - Mușătești – Merișani – Pitești (69 km), integrată, ulterior, Sistemului Energetic Național. Diverse atestări documentare. (M.M.B.).

UZINA ELECTRICĂ DIN PITEȘTI (1913-1957). Unitate productivă specializată, construită prin Societatea Anonimă de Electricitate Pitești/*SAEP*, capital subscris, 600 000 lei (25 mai 1912). Demersuri oficiale inițiate de Consiliul Comunal (10 septembrie 1912), primar, Gheorghe M. Stănescu (v.). Locație: Bulevardul *Elisabeta*, astăzi, *Republicii*, teren cumpărat, 2 582, 26 m², preț, 22 000 lei. Aprobarea Ministerului de Interne, București (17 septembrie 1912), titularul portofoliului, Constantin C. Arion. Proiectant: Constantin D. Bușilă, profesor, Școala Politehnică, București, președinte, Uniunea Generală a Inginerilor Români/*UGIR*; constructor, Dimitrie Gh. Dima (v.); montarea instalațiilor, Nicolae Vasilescu – Karpen, membru al Academiei Române (2 iulie 1955). Primele dotări: două motoare *Diesel*, însumând 400 CP; rețele și instalații adecvate; laborator. Furnizarea curentului electric: 15 decembrie 1913, primar, Alexandru Dumitrescu (v.); recepție definitivă, 29 septembrie 1914, primar, Alexandru Fostiropol (v.). *Scrieri monografice*: Constantin Florea (v.); Sandu D. Barbu (v.). Clădire transformată, astăzi, în ateliere de întreținere. Edificii asemănătoare, Câmpulung (Muscel) și Curtea de Argeș. Diverse atestări documentare. (G.N.P.).

UZINA MECANICĂ, PETROCHIMIE ȘI RAFINĂRII, PITEȘTI

(1967-?). Structură specializată, integrată Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Investiție guvernamentală (1966-1967), coordonator de proiect, Napoleon Comănescu, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București, executant, Întreprinderea de Construcții Montaj, Craiova, Dolj (1966-1967). Dezvoltări ulterioare. Licență autohtonă. Secții principale: construcții de mașini (piese de schimb, autoutilări); mecanic reparații petrochimice (recondiționări utilaje, revizii); mecanic reparații rafinării (reutilări, revizii); construcții industriale (izolații, zidărie refractară, utilități); ateliere (cazangerie, mașini unelte, sculărie). Cooperare cu serviciile: proiectare, control, autorizare sub presiune. Diminuarea activității după 2004, reducere de personal, raportare la nivelul indicatorilor economici din celelalte compartimente productive. Influențe comunitare permanente. Directori cunoscuți: Ilie Chiliment, Dumitru Pârveu. Diverse consemnări documentare. (I.I.C.).

UZINA OLEFINE, PITEȘTI (1967-2012). Structură productivă, integrată Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Argeș, Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Investiție guvernamentală (1967-1969), coordonatori de proiect, Valeriu Măcriș, Remus Panaitescu, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București. Executanți: Întreprinderea de Construcții Montaj, Craiova, Dolj (1966-1967); Întreprinderea/Trustul de Construcții Industriale, Pitești, antreprenor general (1967-1980), șefi de șantier, Armand Danieluc, Dan Cristoloveanu, Stelian Bălescu; unități specializate din Capitală, subantreprize locale. Dezvoltări ulterioare. Licențe americană și germană asimilate, reutilări proprii. Secții principale: piroliză 1-2; derivați etilici. Capacitate maximă: 300 000 tone/an etilenă. Materii prime pentru: Uzina *Polimeri*, Pitești; Combinatul Chimic/SC *Oltchim SA*, Râmnicu Vâlcea; Combinatul Petrochimic Brazi/SC

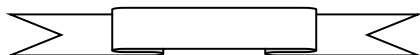
Petrobrazi SA, Prahova; instalații ale Întreprinderii Tulburea, Gorj și Trustului de Petrol/SC *Petrom SA*, Pitești. Diminuarea treptată a indicatorilor economici după 2004, reducere de personal, încetarea activității (2012). Influențe comunitare permanente. Directori cunoscuți: Mihail Petre Georgescu (v.), Petru Pop (v.), Nicolae Stoicescu (v.). Diverse consemnări documentare. (I.I.C.).

UZINA POLIMERI, PITEȘTI (1966-2007). Structură productivă, integrată Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești, Argeș, Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Investiție guvernamentală (1966-1969), coordonatori de proiect: George Proca, Ștefan Izbășoiu, Dan Bărbulescu, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București. Executanți: Întreprinderea de Construcții Montaj, Craiova, Dolj (1966-1967); Întreprinderea/Trustul de Construcții Industriale, Pitești, antreprenor general (1967-1969), șefi de șantier, Stelian Bălescu, Mihai Eremia; unități specializate din Capitală, subantreprize locale. Dezvoltări ulterioare. Licențe engleză, japoneză, americană, română asimilate, reutilări proprii. Secții principale: polietilenă de înaltă presiune (80 000 tone/an); polietilenă de joasă presiune (30 000 tone/an); polistiren copolistireni stirenici (25 000 tone/an); dimetiltereftalat (40 000 tone/an). Materii prime pentru fabricarea maselor plastice, firelor poliesterice, articolelor tehnice din cauciuc, foliei de diferite dimensiuni. Scăderea treptată a indicatorilor economici după 2004, reducere de personal, încetarea activității (2007), intercondiționare cu Combinatul de Fire și Fibre Sintetice, Câmpulung, Argeș și oprirea Secției *Piroliză 2*, Uzina *Olefine*. Influențe comunitare permanente. Directori cunoscuți: Pavel Obloja (v.), Andrei Grigorescu (v.), Liviu Crișan, Dorel Jinga. Numeroase consemnări documentare. (I.I.C.).

UZINA UTILITĂȚI PETROCHIMIE ȘI RAFINĂRII, PITEȘTI (1967-2007).

Structură specializată, integrată Combinatului Petrochimic/SC *Arpechim* SA, Pitești, Platforma Industrială *Pitești-Sud*. Investiție guvernamentală (1966-1967), coordonator de proiect, Silviu Vasile Țuțuianu, Institutul de Inginerie și Tehnologie Petrochimie și Industrie Chimică, București, executant, Întreprinderea de Construcții Montaj, Craiova, Dolj (1966-1967). Dezvoltări ulterioare, antreprenor general, Întreprinderea/Trustul de Construcții Industriale, Pitești, Argeș, șefi de șantier: Armand Danieluc, Zoltan Catona, Dan Cristoloveanu, Stelian Bălescu, Mihai Eremia.

Licență autohtonă. Sectoare de referință: alimentare cu apă, abur tehnologic, energie electrică; tratare apă; întreținere stații de distribuție, turnuri de răcire, estacade; alte rețele specifice. Cooperare intrauzinală, interferențe urbane și rurale. Diminuarea activității după 2004, reducere de personal, raportare la nivelul indicatorilor economici din celelalte sectoare productive și servicii pavilionare. Influențe comunitare permanente. Director cunoscut: Constantin Miu (v.). Diverse consemnări documentare. **(I.I.C.)**.

Dumitru Udrescu

George Ulieru

Mihai Ungheanu

Ion Urdea I.

Vasile Urzescu

V

VAIDESCU, Nicolae Gr. (n. Valea Mare, Dâmbovița, 15 decembrie 1936). Inginer, *electronică*, manager, demnitar. *Activitate și domiciliu în Argeș* (1966-1982). Școala Medie Tehnică Mecanică/Liceul Tehnologic *Armand Călinescu*, Pitești, Argeș (1954), Institutul Politehnic, București (1966). Succesiv: șef serviciu, Uniunea Regională/Județeană Argeș a Cooperativelor Meșteșugărești (1966-1972); inginer-șef fondator (1972-1973), director (1973-1982), Întreprinderea de Componente Electronice Pasive, Curtea de Argeș, unificată, administrativ (1 ianuarie 1977), cu Întreprinderea *Electro Argeș*, Curtea de Argeș, astăzi, SC *Electroargeș SA*. Gestionarea vizitelor președintelui României, Nicolae Ceaușescu (v.), din: 17 septembrie 1976; 11 august 1982. Distinct: ministru adjunct (1982-1987), Ministerul Industriei Mașini Unelte, Electrotehnicii și Electronicii, București; ministru (5 octombrie 1987 – 22 decembrie 1989), Ministerul Industriei Electrotehnice, București. Patron fondator, SC *Internațional ESI SRL*, Crânguri, Dâmbovița (1991~). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Contribuții directe la sporirea potențialului economic al zonei Argeș-Muscel, diversificarea producției de repere speciale pentru România, adaptarea noutăților continentale la sistemul fabricației autohtone. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte comunitare specializate. Volum dedicat: *Confesiunile unui ministru* (2012), de Marin Manolache, alte aprecieri publice. (**I.D.P.**).

VALEA ARGEȘULUI. Zonă geografică de referință a României, adiacentă râului eponim, cuprinsă între Masivul Făgăraș și Oltenița (cursul inferior al Dunării). Areal cu importanță majoră pentru definirea specificului județelor Argeș, Dâmbovița, Ilfov. Succesiv, interferarea unor reliefuli

montane, colinare, de podiș și câmpie, proprii așezărilor argeșene (nord-sud): Arefu, Corbeni, Albeștii de Argeș, Valea Danului, Valea Iașului, Curtea de Argeș, Băiculești, Merișani, Bascov, Budeasa, Mărăcineni, Pitești, Ștefănești, Călinești, Câteasca, Rătești, Leordeni. Habitat favorabil comunităților umane, animalelor domestice și sălbatice, peștilor, păsărilor, activităților productive rurale sau urbane, conservării tradițiilor. Suprafețe forestiere, pășuni, livezi, terenuri arabile. Valorificare hidroenergetică excepțională, Sistemul *Argeșul Mare*: baraje, lacuri de acumulare, galerii, tunele, instalații tehnologice adecvate, uzine pentru tratarea apei potabile sau epurare biologică, irigații. Căi rutiere, feroviare, turistice, având importanță locală, națională, internațională. **Decizie** privind delimitarea *sitului Natura 2000. Lacurile de acumulare de pe Argeș*, protejarea speciilor avicole, piscicole, botanice. Numeroase monografii, alte consemnări cartografice, istorice, literare, economice, spirituale, turistice. (**V.F.A.**).

VALEA BRATIEI. Zonă geografică musceleană, adiacentă râului eponim, aproximativ 60 km lungime, de la versantul sudic al muntelui Iezerul Mare, vârful Obârșia, până spre vărsarea în Râul Târgului (Țițești). Coordonate montane (Iezer-Păpușa) și colinare (Subcarpații Getici), integrând așezările Berevoești, Aninoasa, Vlădești, Bălilești. Habitat favorabil comunităților umane, animalelor domestice și sălbatice, activităților productive rurale, păstrării tradițiilor. Suprafețe forestiere, pășuni, livezi, terenuri arabile. Parțial, bogății subterane (cărbune). Distinct: situl *Natura 2000. Văile Bratiei și Brătioarei*, importanță locală, conservarea arboretelor de arin alb și negru, fag, frasin, paltin, cu posibilități regenerative periodice, amfibienilor (buhai de baltă și triton), peștelui chișcar, carnivorelor mari. Diverse consemnări geografice, istorice, literare, turistice. (**V.F.A.**).

VALEA DANULUI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Argeș, satele: **Valea Danului**, Bănicești, Bolculești, Borobănești, Vernești. Suprafață: 31, 4 km². Locuitori: 3 100 (1971); 3 000 (2008). Sit arheologic (vestigii neolitice). Atestare documentară medievală, Prăvăleani/Valea Danului (1523). Biserici: Valea Danului (1811); Vernești (1880). Școală (1838/1843); Căminul Cultural *Basarab Voievod* (1938), bibliotecă publică (1954). Banca Populară *Meșterul Dan* (1905). Cooperativa de Aprovizionare și Desfacere *Dănenii Uniți* (1947). Percepțiile circumscripțiilor financiare Valea Danului (1922-1930) și Vernești (1923-1941). Areal cerealier, zootehnic, pomicol, forestier tradițional. Arhitectură specifică zonei colinare, textile de interior, creștături în lemn, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre Curtea de Argeș și Hidrocentrala *Vidraru*, Arefu. **Scrieri monografice**: Dan Gherasimescu (manuscris); Mihai Golescu, Mariana Golescu (2007). Consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

VALEA IAȘULUI (Secolul XV~). Comună din județul Argeș, pe râul Argeș, satele: **Valea Iașului**, Bădila, Bărbălătești, Borovinești, Cerbureni, Mustățești, Ruginoasa, Ungureni, Valea Uleiului. Suprafață: 20, 3 km². Locuitori: 3 300 (1971); 2 759 (2008). Atestare documentară medievală, Cerbăreni/Cerbureni (1475). Biserici: Bărbălătești (1801); Valea Iașului (1855); Cerbureni (1863); Borovinești (1964); cruce de piatră, Cerbureni (1729/1730). Școală (1838); cămin cultural (1948), bibliotecă publică (1960). Percepția circumscripției financiare Valea Iașului (1926-1929). Baraje, lacuri de acumulare, hidrocentralele Cerbureni (15 KW), Valea Iașului (15 KW), integrate sistemului *Argeșul Mare*. Sanatoriu. Areal pomicol, zootehnic, forestier. Arhitectură specifică zonei colinare, textile de interior, folclor literar, muzical, coregrafic. Turism rural. Trasee rutiere spre Curtea de Argeș și Hidrocentrala *Vidraru*,

Arefu. Înfrățire cu localitatea San Fili (Italia). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

VALEA LUI STAN. Canion integrat Munților Frunții, din Masivul Făgăraș, zonă de referință pentru nordul județului Argeș. Determinare geografică: de la confluența dintre Valea lui Stan și Valea Călugărița (1 150 m altitudine), până la joncțiunea cu Drumul Național *Transfăgărășan*, înainte de vărsarea cursului de apă în râul Argeș (aproximativ, 800 m altitudine). Mici cascade, praguri, chei înguste, lacuri, amenajări hidrotehnice. Turism de performanță și de agrement, amenajări specifice (scări metalice, cabluri pentru susținere, balustrade). Diverse consemnări cartografice. (V.F.A.).

VALEA MARE - PRAVĂȚ (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Argeșel, aparținând, tradițional, Muscelului, satele: **Valea Mare-Pravăț**, Bilcești, Colnic, Fântânea, Gura Pravăț, Nămăești, Pietroasa, Șelari. Suprafață: 60, 4 km². Locuitori: 3 800 (1971); 4 346 (2008). Integrată orașului Câmpulung, Argeș (1968-1990). Atestare documentară medievală: Nămăești (1506); Fântânea/Bogățești (1568). Biserici: Mănăstirea Nămăești (XIV); Nămăești (1789); Valea Mare-Pravăț (1833); Bilcești (1944); cruci de piatră: Nămăești (1659~1816); Valea Mare-Pravăț (1663, 1740, 1756, 1835). Monument al eroilor, Valea Mare-Pravăț (1916-1919). Mausoleul/Memorialul de Război *Mateiaș* (1928-1935), reabilitare (1978-1984), Complex muzeal; Casa memorială *George Topîrceanu* (1958). Școală (XVIII; 1838); cămin cultural (1948), bibliotecă publică (1954). Băncile populare: *Șelari*, Bilcești (1927); *Sfânta Treime* (1928). Resurse naturale: carieră pentru piatră de calcar, prelucrare rudimentară; Combinatul de Lianți (1972). Cooperativă agricolă de producție (1959-1989). Areal forestier, zootehnic, pomicol. Stațiunea de Cercetări Bilcești. Arhitectură specifică zonei colinare și montane, textile de interior, folclor literar,

muzical, coregrafic. Turism de agrement și de performanță. Trasee rutiere spre Brașov, Târgoviște (Dâmbovița), Câmpulung (Argeș). Rezonanțe militare din timpul Primului Război Mondial (1916-1918), operațiuni de amploare, *Frontul Carpatic* (1916). Înfrățire cu Terranova da Sibari (Italia). **Sciere monografică:** Ion Sevastian Cornățeanu. Numeroase consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

VALEA RÂULUI DOAMNEI. Spațiu natural argeșean, aflat în interdependență cu traseul cursului de apă eponim, definit, inițial, pe versantul sudic al Masivului Făgăraș, până la unirea cu Argeșul, din imediata apropiere a municipiului Pitești. Condiții de habitat favorabile comunităților umane, animalelor domestice și sălbatice, activităților productive rurale, păstrării tradițiilor. Suprafețe forestiere, pășuni, livezi, terenuri arabile. Traversarea celor trei unități de relief adiacente: zone montane carpatine; muscele și dealuri piemontane; Câmpia Înaltă a Piteștiului. Amenajări hidroelectrice, special, barajul Baci/Văsălat, captare de mare capacitate, galerie subterană pentru alimentarea lacului Vidraru. Situl *Natura 2000 Lunca Râului Doamnei* (traseul mijlociu), inclusiv gura de vărsare a pârâului Păcuraru, protejarea vegetației de zăvoi și a unor specii piscicole. Distinct: rezervația naturală de interes național *Golul alpin Valea Rea-Zârna*, din bazinul superior, delimitată prin **Hotărârea de Guvern Nr. 2151**, București, 2004, pentru conservarea formelor de relief glaciatic și preglaciatic, lacurilor, speciilor floristice și faunei. Consemnări geografice, istorice, literare, turistice. (V.F.A.).

VALEA RÂULUI TÂRGULUI. Areal geografic reprezentativ, integrat spațiului muscelan tradițional, conturat natural între Masivul Iezer - Păpușa și vărsarea cursului de apă eponim, în Râul Doamnei. Intersectarea unor reliefuli montane și colinare, specifice așezărilor: Lerești, Câmpulung, Schitu

Golești, Mihăești, Stâlpeni, Țițești, Mioveni. Habitat favorabil comunităților umane, animalelor domestice și sălbatice, activităților productive rurale sau urbane, conservării tradițiilor. Suprafețe forestiere, pășuni, livezi, alte zone cultivabile. Valorificarea potențialului hidroenergetic: baraje, *poldere*, instalații tehnologice adecvate, amenajări pentru folosirea debitelor potabile. Trasee rutiere naționale spre Brașov, Târgoviște (Dâmbovița), Curtea de Argeș și Pitești (Argeș), cale ferată adiacentă magistralei Golești (Muscel) - București, facilități turistice. Integrare teritorială în *situl* comunitar **Natura 2000**: protejarea speciilor amfibiene, nevertebratelor și a carnivorelor mari, prezente în culoarul ecologic alpin al munților Făgăraș, Piatra Craiului, Bucegi. Diverse consemnări cartografice, istorice, literare, economice, spirituale. (V.F.A.).

VALEA TOPOLOGULUI. Areal geografic reprezentativ pentru nord-vestul județului Argeș, constituit între masivul Negoiu și râul Olt, traseu măsurând, aproximativ, 95 km, tangent inclusiv județului Vâlcea. Configurație succesivă: roci cristaline; bazin depresionar forestier (Țara Loviștei); cheile Vadul Frumos, între munții Poiana Spinului și Frunții; panoramare adecvată pășunatului, livezilor cu pomi fructiferi, altor preocupări asemănătoare. Coordonate specifice localităților: Sălătrucu, Șuici, Cepari, Tigveni, Ciofrângeni, Poienarii de Argeș, Morărești. Habitat favorabil comunităților umane, animalelor domestice și sălbatice, activităților productive rurale, conservării tradițiilor. Valorificare hidroenergetică în partea superioară: captarea Topolog, galerie de aducțiune (7, 6 km) pentru Centrala Cumpăna și echilibrarea debitului din Lacul Vidraru. Cale rutieră tradițională spre Transilvania, trasee locale sau naționale modernizate, distanțe variabile până la Curtea de Argeș și Pitești (Argeș), Drăgășani (Vâlcea), Râmnicu Vâlcea. Integrare teritorială în *situl* comunitar **Natura 2000 Munții Făgăraș și Piemontul Făgăraș:**

protejare botanică, avicolă, piscicolă, zoologică. Diverse consemnări cartografice, istorice, literare, turistice, spirituale. (V.F.A.).

VALECA, Șerban Constantin (n. București, 23 iunie 1956). Inginer mecanic, cercetător științific gradul I, profesor universitar, demnitar, parlamentar. *Domiciliat în Pitești, Argeș, din 1975*. Liceul Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu, Pitești (1975), Institutul Politehnic, București (1981). Doctorat, *științe tehnice*, Brașov (1992). Stagii: Austria (1993); Japonia (1996). Activitate specializată: șef secție (1981-1992), director general (1992-2000), Institutul de Cercetări Nucleare, Colibași/Mioveni, Argeș; ministru delegat pentru cercetare, Ministerul Educației și Cercetării, București (2000-2003); președinte, Agenția Nucleară, Guvernul României (2003-2005). Negocieri continentale în domeniul energiei nucleare. Preocupări didactice, Universitatea din Pitești (2005~). Deputat (1996-2000) și senator de Argeș, Colegiul Uninominal 2 (2008-2012; 2012-2016), reprezentând Partidul Democrației Sociale din România/Partidul Social Democrat. Sportiv de performanță, antrenor, președinte de onoare, Federația Română de Karate Tradiționale. Volume, studii, articole, referate, comunicări, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Inovații brevetate, coordonator, numeroase programe și *granturi*/contracte de cercetare, premii speciale. Inițiative legislative, declarații politice, interpelări, interviuri, emisiuni *media*. Participare constantă la viața *Cetății*, implicare în realizarea anumitor *proiecte* lansate de oficialitățile din Argeș – Muscel. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VALENTINEANU, Ioan G. (Pitești, Argeș, 5 iulie 1834 – București, 23 noiembrie 1898). Ziarist, istoric, memorialist. Colegiul *Sfântul Sava*, București, cursuri libere, Paris, Franța. Implicări în evenimentele revoluționare de la 1848, București, expulzat la Kiev, Imperiul Țarist (1848-1856).

Activitate redacțională în Capitală, publicațiile: *Timpul*, *Secolul*, *Naționalul*, *Românul*, *Concordia*. Distinct: fondator, *Reforma*, București (1859~1888). Volume importante: *Biografia oamenilor mari scrisă de un omu micu* (Paris, 1859); *Documente relative la administrația guvernului interimariu din anii 1856, 1857 și 1858* (București, 1859); *Despre administratia guvernului de la Balta Liman* (1859); *Din memoriile mele, I* (1896), *II* (1898); *Alegerea, detronarea și înmormântarea lui Cuza – Vodă* (1898). Numeroase articole de presă, analize, comentarii, interviuri, răspunsuri la întrebările cititorilor. Apropiat proiectelor culturale și eclesiastice din Argeș-Muscel. Atestări documentare. Consemnat în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Eponimie: stradă în municipiul Pitești. Alte aprecieri publice antume și postume. (S.I.C.).

VALESCU, Alexandru Gh. (Vâlsănești, Mușătești, Argeș, 24 aprilie 1861 - Mușătești, Argeș, 21 noiembrie 1944). Proprietar rural, institutor, tipograf, editor, parlamentar, militant pentru emanciparea sătenilor. *Notificat, prin naștere, pentru etapa 1861-1874, Moiescu Alexandru*. Seminarul Teologic, Curtea de Argeș (1878), atestat eliberat la 23 ianuarie 1880; Școala Normală *Carol I*, București (1884), Școala Superioară de Științe de Stat, București (1897). Activitate didactică, școli din Argeș: Albești (1884-1885); Mălureni (1887); Mușătești (1888-1895); temporar, Sâmburești, Olt (1887-1888). Colaborator apropiat al lui Constantin Dobrescu-Argeș (v.). Inițiative sociale, editoriale, tipografie proprie, imprimarea de cărți, ziare, reviste, foi volante. Membru fondator: Partida Țărănească; Partidul Țărănesc; Banca *Mușătești* (1902); Cooperativa *Masa de Piatră* (1908), Mușătești. Deputat de Argeș, Colegiul III, ales la scrutinul din 1895; senator de Argeș (1919-1922), reprezentând Partidul Țărănesc. Inițiative legislative, dezbateri, interpelări. Volume importante: *Privilegiile în dreptul român* (1900); *Schiță*

asupra luptei dusă pentru înființarea Partidului Țărănesc și o dare de seamă asupra activității mele parlamentare în prima și a doua legislatură a României Mari (1921); *Autobiografia mea* (1942, manuscris). Importante atestări documentare. Stradă în municipiul Pitești, alte aprecieri publice antume și postume. (I.M.D.).

VALESCU HURMUZ, Constanța (Mușătești, Argeș, 1890 – București, 1946). Profesoară, *limba și literatura română*, publicistă. Liceul de Fete, Craiova, Dolj (1908), Facultatea de Litere și Filosofie, București (1913). Fiica lui **Alexandru V.** (v.). Activitate didactică: școli din mai multe județe ale țării (1913-1927); Universitatea din București (1927-1946). Volum important: *Comentarii critice* (1928). Studii, articole, cronici, comunicări, reuniuni tematice naționale. Contribuții la stimularea creației literare autohtone în perioada interbelică. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (M.M.O.).

VAMA PITEȘTI (Secolul XV~). Entitate economică tradițională pentru reședința Argeșului, evoluție raportată la dimensiunea schimburilor comerciale și dezvoltarea structurilor urbane din perioadele medievală, modernă, contemporană. Inițial, puncte fixe sau mobile, interferate celor șapte drumuri de acces dinspre: București/Brăila; Roșiori de Vede/Alexandria; Slatina/Craiova; Drăgășani/Târgu Jiu; Râmnicu Vâlcea/Sibiu; Curtea de Argeș/Țara Loviștei, Câmpulung/Brașov. Reorganizare periodică, reglementări prin hotărârile Curții Domnești și Guvernului din Capitală. Atribuții sistematice, aferente zonei teritoriale de responsabilitate, agreeate prin serviciile vamale naționale și ministerele specializate. Sediul în diverse locații comunitare. Edificiu reprezentativ (inaugurare oficială, 5 octombrie 1999): intersecția Autostrada A1 (Pitești/București) – Drumul Național 65 B, Varianta Slatina (Olt), investiție departamentală. Concept arhitectonic, SC

Proiect Argeș SA, Pitești, executant, SC *Argecom SA*, Pitești (Victor Calangiu, Ștefan Radu, Marian Iordache, Mircea Bârsan). Beneficiar, Direcția Generală a Vămirilor din România. Consemnări documentare. (G.N.P.).

VARGA, Johann (Secolul XIX). Arhitect, proprietar urban, funcționar administrativ. Originar din Transilvania, pregătire în Imperiul Habsburgic. Activitate specializată, terenuri, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Demersuri mai importante, finalizate prin deciziile *Maghiștratuului/Primăriei* Pitești: expertizarea clădirilor Hanului Episcopiei, distruse de incendiul din 1848, raport datat, 18 mai 1857, hotărâre privind demolarea construcțiilor invocate și extinderea pieței comerciale centrale a reședinței Argeșului; stabilirea limitelor *moșiei orașului*, spre Geamăna și Prundu; trasarea unor noi artere de circulație *vehiculară și pietonală*; introducerea primelor proiecte străine pentru edificiile particulare din Pitești. Colaborări directe cu oficialitățile timpului. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (A.N.M.).

VARIU, Cornelia T. (n. Pitești, Argeș, 5 septembrie 1943). Inginer, *chimie industrială*, cercetător științific gradul I. Studii liceale, Pitești (1961), Institutul Politehnic, Timișoara (1966). Doctorat, *științe tehnice*, București. Documentări externe. Activitate permanentă, Combinatul Petrochimic/SC *Arpechim SA*, Pitești. Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi/contracte* de cercetare, integrate proiectelor Institutului de Cercetări Chimice/*ICECHIM*, București. Membră, diverse foruri specializate în domeniu. Aprecieri publice. (R.G.G.).

VARLAAM (1630 - Cozia, Vâlcea, 18 noiembrie 1702). Înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, mitropolit. *Prezumtiv*,

*originar din Moșoaia, Argeș. În succesiune: monah, ieromonah, egumen, mănăstirile Cozia (1663-1665) și Glavacioc, Ștefan cel Mare, Argeș (1668-1670). Distinct: episcop, Râmnicu Vâlcea (1670-1672); mitropolit al Ungrovlahiei, reședință, București (1672-1679). Călătorii prelungite: Rusia (1665-1668); Transilvania; Moldova; *Locurile Sfinte* (Ierusalim, Muntele Sinai). Ctitor, schiturile: *Trivalea*, Pitești, Argeș (1677~1688); *Turnu și Fedeleșu*, Vâlcea. Înființarea, pe lângă Mitropolie, a *tiparniței* eclesiastice, editarea mai multor cărți de cult, traduceri din literatura ucraineană. Înzestrarea așezămintelor păstorite. Consemnat în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Casă în reședința Argeșului, vie la Izvorani, Muscel, oferite (30 iunie 1696), de voievodul Constantin Brâncoveanu (v.). Contribuții la sporirea importanței așezărilor amintite în viața spirituală premodernă. Numeroase atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.P.P.)*

VARODI, Matei Mihail I. (n. București, 18 august 1953). Regizor de teatru. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1992*. Liceul *George Călinescu*, București (1972), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București (1976), *Clasa Radu Penciulescu, Valeriu Moisescu*. Activitate în domeniu, teatrele din: Turda, Cluj (1976-1980); Bârlad, Vaslui (1980-1983); Sibiu (1983-1990); Sfântul Gheorghe, Covasna (1990-1992); Pitești (1992~). Spectacole de referință: *Moscheta* (Angelo Beolco/*Ruzzante*); *Europa aport, viu sau mort* (Paul Cornel Chitic); *D'ale carnavalului* (Ion Luca Caragiale); *Tache, Ianke și Cadâr* (Victor Ion Popa); *Pescărușul* (Anton Pavlovici Cehov). Turnee externe. Premii naționale și internaționale pentru regie (1982). Comentarii, emisiuni *media*, interviuri, consemnări critice favorabile. Membru: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/*ATM* (1976-1990); Uniunea Teatrală din România/*UNITER* (1990~), alte aprecieri publice. (P.A.D.).

VARTOLAȘ, Marcel N. (n. Mărgineni, Neamț, 26 septembrie 1938). Cercetător științific, *autovehicule rutiere*, manager. *Stabilit în Argeș din 1969*. Școala *Medie Unirea*, Focșani, Vrancea (1956), Academia Militară Tehnică, București (1959), Institutul Politehnic, București (1962). Doctorat, *științe tehnice*, București, (1970). Documentări externe: Anglia (1975); Franța (1976, 1980); Statele Unite ale Americii (1981, 1985). Activitate în domeniu: unități de transport public, Focșani (1962-1963), Galați (1963-1967); proiectant principal (1970-1979), șef atelier (1979-1989), director tehnic (1990-1994), Institutul de Cercetare și Proiectare Autoturisme/Institutul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș; director de program (1994-1996), șef colectiv (1996-1997), expert (1997-2001), *Întreprinderea de Autoturisme/Compania Dacia – Renault*, Mioveni, colaborări cu firme din Franța. Contribuții la: reorganizarea instituției amintite; proiectarea autocamionetei *Dacia 1304*, autoturismelor *Dacia 1320*, *Dacia 1325*, *Dacia Nova*; proiectarea, pe calculator, a caroseriilor; lansarea propunerilor (nefinalizate) privind fabricația de serie a autoturismelor de mic sau foarte mic litraj. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri specializate autohtone. Implicări în viața comunității. Aprecieri comunitare. (E.F.H.).

VASILE, Anghel M. (Miroși, Argeș, 15 decembrie 1895 - Miroși, Argeș, 28 martie 1947). Artist plastic, *pictură, grafică*. Notificat, uneori, **Anghel Vasilescu**, frate cu **Constantin Vasile/Vasilescu** (v.). Școala de Bele Arte, București, mentor, Costin Petrescu (v.). Gimnaziul și Școala de Arte Frumoase, București, *Clasa Fritz Storck, Gheorghe Mirea* (1909). Specializare, Roma, Italia (1922, 1923, 1928), director, Vitraliul de Artă (1924-1927). Stabilit, temporar, la Paris, Franța (1929-1938), școală proprie, *La Petite*

Académie Anghel (desen, pictură, sculptură, arta medaliei). Atribuții oficiale pentru statul român: Paris; Stockholm (Suedia). Pictor de război (1916-1918), numeroase schițe tematice pentru Mausoleul de la Mărășești (Vrancea), Casa Oștirii, Muzeul Militar, Cimitirul Eroilor Neamului (București). Tematică diversificată. Sculptură (busturile): **Sergentul invalid Mușat**; **Alexandru Lahovary**; **Vlad Țepeș**; **Ion Corvin/Gladiatorul**; pictură: **Studiu de nud**; **Scara sfântă**; **Răsărit de soare**; **Autoportret**; vitraliu: **Pietă**; **Sogno di primavera**. Medalii, Colecția numismatică, Academia Română. Expoziții reprezentative: București, Roma, Paris. Recunoașteri internaționale. Premiile speciale: *André Lecomte du Noüy*, Academia Română, București (1912); Crucea Roșie Franceză, Paris (1925). Diverse consemnări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

VASILE, Constandin M. (Miroși, Argeș, 30 noiembrie 1889 - Miroși, Argeș, 13 octombrie 1983). Proprietar funciar, artist plastic naiv, autodidact, *sculptură mică* (lemn), *pictură*. Consemnat, frecvent, **Din Vasilescu**. Numeroase expoziții personale sau de grup: București (1937), Costești (1956), Hunedoara (1954), Iași (1953), Roșiori de Vede (1953), Turnu Măgurele (1944). Frecvent, Miroși, respectiv Pitești (Argeș). Exprimări externe: Polonia (1970). Participant la inaugurarea Galeriei de Artă Naivă, Pitești (1971), colaborări ulterioare. Lucrări importante: **Chipul mamei**, **Cobzarul**, **Botezul unui copil** (sculptură); **La strânsul fânului**, **Casă de țaran** (pictură pe pânză). Premii naționale. Piese de valoare în patrimoniul Muzeului Județean Argeș, colecționarilor particulari, instituțiilor publice. Expoziție personalizată permanentă la Miroși. Eponimie, Căminul Cultural Miroși, alte aprecieri comunitare antume și postume. (S.C.N.).

VASILE, Cristian I. (n. Rucăr, Argeș, 1 iunie 1953). Inginer, *electromecanică*,

ziarist, editor. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1972), Institutul de Marină *Mircea cel Bătrân*, Constanța (1982). Documentări externe. Succesiv: operator chimist, Combinatul Petrochimic/SC *Arpechim* SA, Pitești (1974-1978); ofițer mecanic I, Întreprinderea/Compania de Pescuit Oceanic, Tulcea (1982-1994), deplasări navale, continentale, țări și porturi din Africa, Asia, Europa; fondator SC *Jurnal C et G* SRL, Pitești (1994~). Distinct: manager, acționar majoritar, partener Gabriel Grigore (v.), publicația săptămânală *Jurnal de Argeș*, Pitești (1994~). Promovarea imaginii județului Argeș în Italia, Irlanda (de Sud), Irlanda de Nord, Letonia. Numeroase articole, comentarii, analize, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Implicări constante în realizarea **proiectelor** specifice zonei Argeș - Muscel. Membru: Clubul Român de Presă (2000); Federația Română a Jurnaliștilor (2006); Club Rotary Internațional, București. Alte aprecieri publice. (M.D.S.).

VASILE, Gheorghe I. (n. Domnești, Muscel, 11 noiembrie 1937). Jurist, funcționar public, manager. Liceul/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1969), Academia de Științe Social-Politice, București (1977), Facultatea de Drept, București (1982). Activitate profesională: Autobaza Transport Forestier, Domnești, Argeș (1956-1972); primar, Domnești (1972-1982; 2004-2008). Avocat, Baroul Pitești, Argeș (1982-1986; 1989~), procuror, Tribunalul Câmpulung, Argeș (1986-1989). Inițiative private, *exploatarea lemnului*, Domnești. Contribuții directe la: redimensionarea sediului autobazei; construirea Casei de Cultură din Domnești; introducerea rețelelor pentru utilități publice (apă, gaze, canalizare); dotarea unităților școlare; apărarea intereselor unor cetățeni de pe valea Râului Doamnei în ipostaze procedurale. Documentări externe: Cehia, Federația Rusă, Polonia, Serbia, Slovacia.

Premii pentru gospodărirea localității Domnești, alte aprecieri publice. (M.M.B.).

VASILE, Gheorghe Ioan (Boțești, Muscel, 22 iulie 1914 – București, 1984). Economist, *finanțe-contabilitate*, profesor universitar. Școala Superioară de Război, București (1938), Academia de Înalte Studii Comerciale, București (1942). Doctorat, *științe economice*, București. Documentări externe. Activitate didactică, Academia Militară, București (1948-1984). Temporar, președinte, Societatea de Cruce Roșie din România. Volume importante: *Evidența contabilă în partidă dublă la unitățile militare; Organizarea și funcționarea evidenței contabile la popotele unităților militare; Finanțarea armatei în timp de campanie; Organizarea și funcționarea controlului financiar în timp de război*. Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice interne și internaționale. Membru, diverse foruri specializate în domeniu. Implicări comunitare permanente. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior din România. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.M.).

VASILE, Radu (Sibiu, 10 octombrie 1942 – București, 3 iulie 2013). Profesor universitar, *istoria economiei*, militant și lider politic, înalt demnitar, parlamentar, literat. *Integrat zonei Argeș-Muscel prin demersuri economice, administrative, spirituale*. Școala Medie, Drăgășani, Vâlcea (1962), Universitatea din București (1967). Doctorat, *științe economice*, București (1977). Stagii: Germania și Grecia. Activitate permanentă în Capitală: muzeograf, Muzeul Satului (1967-1969); cercetător, Institutul de Istorie Nicolae Iorga al Academiei Române (1969-1970); prestații didactice, Academia de Științe Economice (1970-2012). Membru marcant, Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat: purtător de cuvânt, vicepreședinte/președinte (1990-1999); director, cotidianul *Dreptatea* (1992-1994). Președinte, Partidul Popular din România (2000). Senator: Bacău (1992-1996)

și București (1996-2000), reprezentând Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat; Argeș (2000-2004), reprezentând Partidul Democrat, colaborări ulterioare. Responsabilități publice: vicepreședintele Senatului (1993-1998); prim-ministru al României (17 aprilie 1998-22 decembrie 1999), susținut de Convenția Democrată. Gestionează: începutul crizei economice interne; *mineriada* din ianuarie-februarie 1999; deschiderea negocierilor pentru aderarea României la Uniunea Europeană; privatizarea SC *Automobile SA* Colibași/Mioveni, Argeș; vizita Papei Ioan Paul II în București (7-9 mai 1999). Volume importante: *Economia mondială. Căile și fazele modernizării* (1987); *Valuta și economia* (1994); *Între echilibru și recesiune. Teorie și practici de macrostabilizare* (1999); *Pacientul Român. Pamflete politice* (2000); *Cursă pe contrasens. Amintirile unui prim-ministru* (2002). Versuri, pseudonimul **Radu Mischiu**. Numeroase studii, articole, reuniuni naționale și internaționale. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VASILE, Ștefan (n. Pitești, Argeș, 1952). Sportiv de performanță, *automobilism*, inginer mecanic. Studii liceale în Pitești (1968), Institutul Politehnic, București (1973). Activitate productivă, *Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș* (1973~). Campion național absolut, *automobilism*, echipă (1984, 1988, 1990); locul I la clasă, Raliul Portugaliei (1985); locul III, Raliul *Acropole*, Grecia (1985). Maestru al sportului. Implicări constante în viața *Cetății*. Diverse aprecieri publice. (L.V.M.).

VASILESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Oești, Corbeni, Argeș. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Oești, Corbeni sau localități apropiate. Mai cunoscuți: **Tudor V.**, lucrător forestier; **Gheorghe T. V.**, mic întreprinzător rural, activități zootehnice,

căsătorit cu **Maria**, cinci copii; **Vasile Gh. V.** (v.); **Gheorghe Gh. V.** (v.); **Constantin Gh. V.** (v.); **Elena Gh. V.**, medic primar, *stomatologie*; **Ion Gh. V.**, asistent sanitar; **Mihai V. V.**, medic, Spitalul *Floreasca*, București. Conexiuni cu mai multe familii din zona Argeș-Muscel, București, Alba, Dâmbovița, Mureș. Genealogie, documente oficiale, volume, obiecte personale, Școala Oești. Diverse implicări și aprecieri comunitare. (N.P.L.).

VASILESCU, Alexandru A. (Podu Broșteni, Costești, Argeș, 10 martie 1926 – Galați, 17 august 2013). Inginer, *hidromecanică*, profesor universitar, inovator. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1945), Institutul Politehnic, Timișoara (1950). Doctorat, *științe tehnice*, Iași (1973). Documentări externe: Cehia (1972); Germania (1974); Italia (1991). Activitate specializată: Institutul Agronomic, Craiova, Dolj (1950-1953); Universitatea *Dunărea de Jos*, Galați (1953-1998), colaborări ulterioare. Profesor (1975), conducător de doctorat (1975), Catedra *Construcții Navale*. Volume importante (în colaborare): *Analiza dimensională și teoria similitudinii* (1969); *Similitudinea sistemelor elastice* (1974); *Mecanica fluidelor și mașini hidraulice* (1984); *Bazele teoretice ale acționărilor hidropneumatice* (1989); *Hidromecanica. Teste și probleme* (1998). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Invenții brevetate. Membru, diverse asociații obștești în domeniu. Implicări în realizarea mai multor proiecte lansate de forurile administrative din Costești, Argeș. Aprecieri publice antume și postume. (N.I.N.).

VASILE(ESCU), Anghel (Miroși, Argeș, 15 decembrie 1893 - Miroși, Argeș, 28 martie 1947). Artist plastic, *pictură; grafică*. Frate cu **Constantin/Din V.** (v.). Școala de Bele Arte, București, mentor, Costin Petrescu (v.). Combatant, Primul Război Mondial, numeroase schițe. Specializare (1924-1927),

Roma (Italia), atribuții oficiale pentru statul român; Paris (Franța), Stockholm (Suedia). Fondator, *Mica Academie*, Paris. Expoziții reprezentative: București, Roma, Paris. Recunoașteri internaționale, premiile: *Lecomte de Noüy*; Crucea Roșie Franceză (1825). Diverse consemnări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

VASILESCU, Constantin/Din (Miroși, Argeș, 30 noiembrie 1889 - Miroși, Argeș, 13 octombrie 1983). Proprietar funciar, artist plastic naiv, *sculptură mică* (lemn), *pictură*. Numeroase expoziții personale sau de grup: București, Miroși, Pitești (Argeș). Participant la inaugurarea Galeriei de Artă Naivă din Pitești (1971), colaborări ulterioare. Lucrări importante: *Chipul mamei; Cobzarul; Botezul unui copil* (sculptură); *La strânsul fânului; Casă de țaran* (pictură pe pânză). Premii naționale. Piese de valoare în patrimoniul Muzeului Județean Argeș, colecționarilor particulari, instituțiilor publice. Expoziție personalizată permanentă la Miroși, alte aprecieri comunitare antume și postume. (S.C.N.).

VASILESCU, Constantin Gh. (n. Oești, Corbeni, Argeș, 15 martie 1937). Medic primar, *neurologie*, cercetător științific, publicist. Frate cu **Vasile Gh. V.** (v.) și **Gheorghe Gh. V.** (v.). Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1954), Institutul de Medicină și Farmacie, Cluj (1960). Doctorat, *științe medicale*, București. Temporar, Circumscripția Sanitară Ludești, Dâmbovița (1961-1963). Activitate specializată, Institutul de Neurologie al Academiei Române, București: cercetător (1963); medic primar (1974); cercetător științific principal, gradul III (1974); gradul II (1983). Distinct: șef departament, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare, Ministerul Sănătății, București (1995-2007). Exprimări externe (conferențiar, universități, societăți, academii): Austria, Croația, Franța, Germania,

Italia, Marea Britanie, Olanda, Statele Unite ale Americii. Numeroase volume, studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Cercetări privind: bolile neuromusculare, neurotoxicologia, neurofarmacologia, electrodiagnosticul, concluzii publicate în reviste de prestigiu din America de Nord, Asia, Australia, Europa. Membru, importante foruri autohtone și continentale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.G.C.).

VASILESCU, Corneliu (n. Domnești, Argeș, 9 iunie 1952). Inginer agronom, funcționar de stat, om de afaceri. Liceul Teoretic, Domnești, Argeș (1971), Institutul Agronomic *Doctor Petru Groza*, Cluj-Napoca (1978). Documentări externe. Activitate permanentă în Argeș: inginer, întreprinderile agricole de stat, Izvoru (1978-1979) și Ștefănești (1979-1981); inginer-șef, Asociația Economică de Stat și Cooperatistă, Mărăcineni (1981-1995). Ulterior, inițiative private. Distinct: director executiv (2005-2009; 2012~), șef serviciu (2009-2010), consilier superior (2010-2012), Direcția de Agricultură și Dezvoltare Rurală Argeș. Studii, rapoarte, reuniuni tematice în domeniu, emisiuni *media*. Contribuții directe la evoluția agriculturii din Argeș – Muscel, în etapele anunțate Membru, diverse asociații profesionale autohtone, alte recunoașteri publice. (C.D.B.).

VASILESCU, Gabriela Zoe N. (n. Vădăstrița, Olt, 8 noiembrie 1945). Arhitectă. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1979*. Liceul *Vasile Roaită*, Râmnicu Vâlcea (1963), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1970). Documentări externe. Activitate specializată, Institutul de Proiectare, Slatina, Olt (1970-1979); Institutul de Proiectare, Argeș/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1979-2003); Birou Individual de Arhitectură, Pitești (2003 ~). Proiecte reprezentative finalizate prin construcții: zone rezidențiale în Pitești, Câmpulung, Mioveni/Colibași; sedii de firme private. Distinct: contribuții la

extinderea Memorialului de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț (1984, în colaborare); elemente esențiale pentru *Planul Urbanistic General*, localități din Argeș-Muscel. Membru, Uniunea Arhitecților din România (1971), Ordinul Arhitecților din România (2001), Registrul Urbaniștilor din România (2006). Contribuții la: evoluția arhitecturii argeșene contemporane; restaurarea unor monumente istorice; promovarea stilului funcționalist în acest areal. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (A.H.M.).

VASILESCU, Gheorghe Gh. (Oești, Corbeni, Argeș, 21 ianuarie 1933 – Târgu Mureș, decembrie 1999). Medic primar, profesor universitar, *endocrinologie*, manager. Frate cu **Vasile Gh. V.** (v.). Școala Medie, Cluj (1955), Facultatea de Medicină, Cluj (1961). Stagii externe. Doctorat, *științe medicale*, București (1972). Activitate specializată: Circumscripția Sanitară Sohodol, Alba (1961-1964); Institutul de Medicină și Farmacie, Târgu Mureș (1964-1999). Profesor universitar (1990), șef, Clinica de Endocrinologie, Târgu Mureș (1981-1999). Volume importante: *Endocrinologie; Lucrări practice de endocrinologie*. Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Cercetări privind: distrofia endemică tireopată; obezitatea; diabetul zaharat; folosirea substanțelor beta-blocante andrenergice în hipertiroidism; implicarea mecanismelor endocrine în sterilitate. Membru, academii, societăți științifice, colegii redacționale autohtone sau europene, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

VASILESCU, Gheorghe N. (Pitești, Argeș, 28 aprilie 1930 – Pitești, Argeș, 20 martie 1989). Inginer constructor, manager. Școala Medie, Găești, Dâmbovița (1950), Institutul de Construcții, București (1961). Activitate specializată, Trustul de Construcții Argeș: Grupul de Șantier Nr. 2, Pitești (1961-1964); șef, Șantierul Curtea de Argeș

(1964-1989). Contribuții directe la executarea principalelor edificii urbane de investiții: Hotelul *Posada*; Restaurantul *Capra Neagră*; Spitalul Orășenesc; zona rezidențială *Centru*; extinderea Fabricii de Confecții, Curtea de Argeș. Preocupări privind: introducerea tehnologiilor productive în domeniu; calificarea și recalificarea resurselor umane; îndeplinirea parametrilor de calitate; reducerea costurilor. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (D.I.G.).

VASILESCU, Gheorghe Sergiu N. (n. Pitești, Argeș, 7 martie 1945). Inginer mecanic, manager. Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1963), Institutul Politehnic, București (1968). Specializare, *industria de automobile*. Exprimări externe, Franța. Activitate preponderentă, Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș: tehnolog/șef atelier/șef secție, *Cutii Viteză Estafette* (1968-1971; 1973-1997). Temporar: Întreprinderea de Materiale Textile/*IMATEX*, Târgu Mureș (1971-1973); SC *Asigurarea Românească* SA, Sucursala *Asirom* Argeș (1997-2005). Contribuții directe la: fabricarea autoturismelor din gama *Dacia*, *Aro*, *Oltcit*, *Lăstun*, platformele industriale Pitești-Est, Câmpulung (Argeș), Craiova (Dolj), Timișoara (Banat); omologarea și asimilarea cutiilor de viteză după licența *Renault*, Franța; proiectarea mai multor agregate specifice, executate prin autodotare. Analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și europene. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

VASILESCU, Ioan Al. (Turnu Măgurele, Teleorman, 16 decembrie 1881 – Văcărești, București, 29 aprilie 1960). Mare proprietar urban și rural, jurist, parlamentar, literat. *Integrat realităților argeșene, prin preocupări economice, juridice, obștești*. Consemnat, frecvent, **Ion Vasilescu-Valjan**.

Liceul *Traian*, Turnu Severin, Mehedinți (1899), Facultatea de Drept, Iași (1905), Conservatorul de Artă Dramatică, București. Doctorat, *științe juridice*, Paris, Franța. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Președinte, Tribunalul Argeș. Avocat, Baroul București, recunoscut în domeniu. Deputat de Teleorman în Parlamentul României, reprezentând Partidul Național Liberal (1921-1928). Director general, Direcția Teatrelor, București (1923-1924). Arestat, 13 aprilie 1950, anchetat, torturat, judecat, condamnat, 15 ani temniță grea (*crimă de înaltă trădare*), în procesul intentat pentru colaborare cu Legația Britanică, din București. Deținut, penitenciarele, Pitești și Văcărești. Decedat, prezumtiv, Penitenciarul din Pitești/Penitenciarul Văcărești, București. Creații pe diverse teme. Piese în repertoriul teatrelor (Iași și București): *Un manifest studentesc* (1900); *Nodul gordian* (1920); *Vedenia* (1932); *Norocul* (1945); *O inspecție* (1946), semnate **V. Al. Jean** (explicații, George Călinescu). Volume importante (reedități postume): *Generația de sacrificiu* (1985, teatru); *Cu glasul timpului* (1987, memorii). Membru diverse foruri profesionale în domeniile amintite, alte aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

VASILESCU, Iulian (Pietroșani, Muscel, 21 aprilie 1895 - Câmpulung, Argeș, 19 mai 1985). Proprietar rural și urban, lucrător industrial, înalt funcționar public și de stat, militant politic. Atelier de tăbăcărie, Câmpulung, Muscel. Combatant, Primul Război Mondial (1916-1918). Membru marcant, Partidul Comunist Român. Președinte, Federația Cooperatistă Muscel (1945-1946), subprefect de Muscel (1946-1947), primar al orașului Câmpulung, Muscel/Argeș (1947-1949; 1951-1958), președinte, Sfatul Popular Regional Telorman (1950-1951). Contribuții la: evoluția edilitară și economică a localității Câmpulung în perioada imediat postbelică; înființarea

Întreprinderii Metalurgice de Stat/*IMS* (1948); construirea primelor locuințe sociale; reabilitări de străzi; dotarea Casei Orășenești de Cultură; amenajarea Muzeului Raional de Artă; acceptarea donației Mihai Tican-Rumano (v.). Diverse aprecieri publice antume și postume. (**M.M.B.**).

VASILESCU, Leonid I. (Câmpulung, Muscel, 14 iulie 1931 – București, 31 decembrie 2002). Economist, diplomat de carieră, funcționar de stat. Fiul lui **Iulian V.** (v.). Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Muscel (1949), Universitatea din Pekin/Beijing, Republica Populară Chineză, facultățile: Limbă și Literatură Chineză (1952); Comerț Exterior (1958). Activitate specializată: economist (1958-1960), Ministerul Comerțului, București. Misiuni externe: consilier economic (1960-1964, șef (1964-1982). Agenția Economică, Ambasada României la Pekin/Beijing. Consilier pentru Asia de Sud-Est, Ministerul Comerțului Exterior, București (1982-1988). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale, emisiuni *media*. Contribuții la evoluția relațiilor externe ale României în perioada amintită. Aprecieri publice antume și postume. (**C.D.B.**).

VASILESCU, Mihail (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Mare proprietar urban și rural, înalt funcționar de stat, filantrop. Studii liceale și superioare la București. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești sau localități apropiate. Prefect de Argeș (24 martie 1871-22 iunie 1874), reprezentând guvernul condus de Lascăr Catargiu. Gestionarea pregătirii și desfășurarea alegerilor, în Argeș, pentru Adunarea Deputaților (2-8 mai 1871) și Senatul României (23-27 iunie 1871). Contribuții directe la aplicarea, în profil teritorial, a legislației privind: administrarea domeniilor statului (28 martie 1872); modalitatea intronizării episcopului eparhiot (19 decembrie 1872); condițiile acordării

creditului funciar (6 aprilie 1873). Inițiativă testamentară *Mihail și Sevastița Vasilescu* (31 mai 1921): acordarea moșiei *Vlășcuța Burdea*, Hârsești, a caselor mobilate de la Pitești (Strada *Egalității*, Nr. 88) și a unor importante sume de bani, donație aprobată prin **Ordinul Nr. 58371**, din 6 iulie 1921, Ministerul Instrucțiunii Publice, Direcția III, pentru edificarea clădirii Școlii Secundare de Fete Gradul II, din reședința Argeșului, astăzi, Colegiul *Zinca Golescu*. Importante atestări documentare. Aprecieri comunitare antume și postume. (**G.D.Ș.**).

VASILESCU, Nicolae Ovidiu T. (Câmpulung, Muscel, 27 februarie 1910 – Constanța, Dobrogea, 14 octombrie 1952). Inginer, *construcții hidrotehnice*, militant politic, martir. Studii liceale și universitare în Capitală. Stagiul: Statele Unite ale Americii. Activitate specializată în domeniu, Canalul Dunăre - Marea Neagră (1951-1952). Suspectat de Securitate pentru: sabotaj economic; soluții tehnice incorecte; diminuarea ritmului de execuție. Notificat, uneori, **Colorado**. Reținut, cercetat, judecat, proces public, Șantierul Poarta Albă, Constanța, condamnat la moarte, Tribunalul Militar, București (1 septembrie 1952), împreună cu Aurel Rozin (inginer) și Nichita Dumitru (mecanic de locomotivă). Executați, Penitenciarul Constanța (14 octombrie 1952). Ecouri internaționale. Redeschiderea dosarului, Tribunalul Suprem, București (25 decembrie 1968), reabilitare post-mortem, Curtea Supremă de Justiție, București (20 august 1998). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (**I.I.P.**).

VASILESCU, Petre (Mușătești, Argeș, 1867 – București, 1948). Ofițer de carieră, *artilerie*, general. Studii liceale și superioare, instituții militare din Capitală. Documentări externe. Combatant: Al Doilea Război Balcanic (1913); Primul Război Mondial (1916-1918), funcții de comadă, Statul Major al Armatei Române, ulterior, operative, fronturile *dunărene*, *carpatice*, *moldovene*.

Planuri tactice, analize, rapoarte, reuniuni naționale. Contribuții la organizarea sistemului strategic în domeniul enunțat. Ordine și medalii autohtone sau străine, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

VASILESCU, Petre N. (Stoenești, Muscel, 14 ianuarie 1876-?). Ofițer de carieră, *artilerie*, general. Studii specializate în România. Combatant: *Campania Balcanică* (1913), maior; Primul Război Mondial (1916-1918), locotenent colonel; *Campania de pe Tisa* (1919), colonel. Comandant: regimentele 1 și 2 *Artilerie Greă*; Brigada de Artilerie, Divizia 2 *Vânători* (1925); Brigada XIV *Artilerie* (1926). General de brigadă (1923). Ordine și medalii române și străine, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

VASILESCU, Sevastița M. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar rural și urban din Argeș, donator comunitar, filantrop. Imobile în Pitești. Căsătorită cu **Mihail V.** (v.), succesor judiciar. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Hârșești, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Inițiativă testamentară (1921): acordarea moșiei *Vlășcuța Burdea* (Hârșești), împreună cu casele mobilate din reședința Argeșului, precum și importante sume de bani pentru edificarea clădirii Școlii Secundare de Fete Gradul II, astăzi, Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești. Importante atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

VASILESCU, Vasile Gh. (Oești, Corbeni, Argeș, 1 ianuarie 1925 – București, 2 februarie 1994). Medic primar, profesor universitar, *biofizică*, manager, cercetător științific. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1946), Universitatea din Cluj, facultățile Pedagogie-

Psihologie (1951), Medicină (1951), Fizică (1962). Doctorat, *științe medicale*, București (1959), docent (1968). Stagii: țări din America de Nord, Asia, Europa. Activitate didactică permanentă, Institutul de Medicină și Farmacie, București (1951-1994): prorector (1961-1964); medic primar gradul I (1969); profesor universitar (1969); șef, Catedra de Biofizică și Biochimie (1976-1994); fondator, Laboratorul de Biofizică. Temporar: director adjunct, Institutul de Fiziologie Normală și Patologică al Academiei Române, București (1958-1962), inițiator, Simpozionul Internațional *Apa și ionii în sistemul biologic*, București și Pitești (1985). Volume importante: *Biofizica medicală* (1977); *Introducere în neurocibernetică* (1979, 1980, în colaborare); *Water and Ions in Biomolecular Systems/Apa și ionii în sistemul biomolecular* (1984, în colaborare). *Ultrasunetele în medicină și biologie* (1985, 1988, 1989, în colaborare); *Water and Ions in Biological Systems/Apa și ionii în sistemul biologic* (1985). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, academii, societăți, publicații în domeniu, președinte, Comisia de Biofizică a Academiei Române, București, expert UNESCO. Eponimii: școală (1999), bust (1999), Oești. Membru post-mortem al Academiei de Științe Medicale, București, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

VASILESCU, Vasile Aristide V. (Pitești, Argeș, 17 iunie 1936 – București, 21 aprilie 2009). Fizician, cercetător științific, publicist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1953), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1958). Doctorat, *fizică*, București (1972). Stagi: Statele Unite ale Americii (1971-1972). Activitate specializată permanentă în Capitală: Spitalul *Vasile Roaită/Grivița Roșie/Sfânta Maria*, București (1959-1962); Institutul de Cercetări Chimice/*ICECHIM* (1962-1964); Institutul de Chimie Fizică *Ilie C. Murgulescu* (1964-1999). Domenii

prioritare: ultrasunetele sărurilor topite (noutate mondială); termodinamica și electrochimia sărurilor topite. Numeroase studii, articole, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Invenții brevetate (1980). Membru, diverse foruri profesionale europene. Premiul *Gheorghe Spacu* al Academiei Române, alte importante aprecieri publice antume și postume. (E.F.H.).

VASILESCU, Victor N. (Pietroșani, Muscel, 27 ianuarie 1934 – Pitești, Argeș, 29 iulie 2002). Inginer horticol, cercetător științific gradul I, funcționar de stat, manager. Școala Medie Tehnică de Mecanizare Agricolă, Câmpulung, Argeș (1952), Facultatea de Horticultură, Odessa, Ucraina (1957). Doctorat, *științe agricole*, București (1977). Activitate specializată, întreprinderi agricole de stat din Argeș: Clucereasa, Căteasca, Câmpulung (1957-1964). Președinte, Consiliul Agricol Raional, vicepreședinte, Sfatul Popular Raional Muscel, Regiunea Argeș (1964-1969). Cercetător, Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură, Pitești - Mărăcineni, Argeș (1969-2000). Contribuții la: extinderea patrimoniului pomicol din nordul județului (8 000 ha în 1964-1968); zonarea economică, organizarea, concentrarea, diversificarea producției pomicole în România; extinderea plantațiilor de nuc (1 000 ha), creator principal, soiurile denumite, convențional, *Argeșean* și *Mușcelean*; sistematizarea perimetrelor cultivate cu alun. Volume, studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Preocupări editoriale (Pitești, 1997-2002). Implicări în realizarea anumitor proiecte comunitare. Membru, diverse organizații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VASILESCU VALJEAN, Victoria (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din

Argeș. Căsătorită cu **Ioan Al. V.** (v.), notificată, suplimentar, **Valjan**. Întinse suprafețe de teren, localitatea Găvana, plasa Pitești, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

VASILICĂ, Radu Costin C. (n. București, 2 iunie 1976). Economist, profesor, *economie generală*, parlamentar. *Domiciliul stabil și demersuri specifice în Argeș*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1995), Academia de Studii Economice, București (2000). Activitate didactică: Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (2000-2005); colaborări, Universitatea din Pitești (2002~). Membru marcant, Partidul Social Democrat: vicepreședinte, Organizația Argeș (2005~); vicepreședinte, Tineretul Social Democrat din România, lider, Organizația de Tineret Argeș (2004-2008). Deputat de Argeș (2008-2012; 2012-2016), Circumscripția Electorală 3, Colegiul Uninominal Nr. 6, reprezentând Partidul Social Democrat, membru, Comisia pentru Învățământ, Știință, Tineret, Sport. Propuneri legislative, interpelări, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice, emisiuni *media*. Preocupat de evoluția industriei din Argeș – Muscel. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VASILIU, Adrian Nicolae C. (n. Tecuci, Galați, 28 februarie 1974). Jurnalist, editor. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1980*. Liceul *Nicolae Balcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1992), Universitatea din Pitești, specializările *litere* (1998), *jurnalism* (2007). Activitate permanentă la Pitești: redactor, *Metronom 40* (1994); redactor, TV *NetWire/RCS* (1996-1998); redactor/redactor – șef, *Antena 1 TV Pitești* (1998-2002; 2006-2008); redactor, *Terra Sat TV* (2002-2003); editor, *Argeș Online* (2010-2012); agent de producție publicații, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Colaborări: *Curierul*

Zilei; Jurnal de Argeș; Vertical; Atac de Argeș; Societatea Argeșeană (Pitești); *Antena 1 TV, Radio Contact, Radio Romantic, TVR, Antena 3* (București); *B1 TV*. Membru, Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România, Filiala Argeș (2012). Numeroase articole, reportaje, interviuri, comentarii. Implicări în viața *Cetății*. Stabilite în Luxemburg din 2012. Aprecieri publice. (M.D.S.).

VASILIU, Agate (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar imobiliar, înalt funcționar public, donator comunitar. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și Costești (Argeș). Primar al orașului Pitești, președinte, Consiliul Comunal Urban (1891-1892). Succese importante ale etapei: acceptarea proiectului construirii căii ferate Pitești-Curtea de Argeș, varianta optimă, pe malul râului Argeș, în defavoarea traversării localității (26 iulie 1891); facilitarea organizării, la Pitești, a Filialei Ligii pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor/*Liga Culturală* (1891); înființarea Școlii Primare de Fete Nr. 3 (1891) și a Școlii de Cântăreți Bisericești (1892). Inițiativă filantropică (1914), oferirea suprafeței de 1 050 mp pentru edificarea școlii și primăriei comunei Stârcii de Sus (Costești). Nominalizat în: *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Istoria Primăriei Pitești* (1996). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (T.N.M.).

VASILIU, Boris V. (Chișinău, Basarabia, 6 august 1931 – Pitești, Argeș, 9 februarie 2014). Inginer horticol, manager. *Stabilit în Argeș, din 1962*. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ienăchiță Văcărescu*, Târgoviște, Dâmbovița (1949), Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1954). Stagii în țări europene. Activitate specializată permanentă: tehnolog, șef-serviciu (1954-1958), inginer-șef (1958-1962), Întreprinderea *Vinalcool*, Drăgășani, Vâlcea; director adjunct, Întreprinderea *Viei și Vinului*, Pitești, Argeș (1962-1994). Contribuții directe la: înființarea

centrelor pentru vinificație, Costești și Topoloveni; amenajarea distilărilor din Sămara, Poiana Lacului, Săpata; edificarea Complexului de Condiționare, Industrializare, Îmbuteliere a Vinului și Băuturilor Alcoolice din reședința Argeșului (5 200 hl capacitate anuală). Norme tehnice, studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Preocupări culturale: teatru, muzică, arte plastice. Implicări constante în realizarea unor proiecte comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VASILIU, Chiriach (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Mare proprietar urban și rural, filantrop. Suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești (Argeș) și Conțești (Dâmbovița). Originar din Ianina (Grecia). Donator, pentru Primăria Pitești (1906): bunurile imobile aflate pe strada *Ion C. Brătianu*, Nr. 86, în vederea edificării azilului de bătrâni sau unei instituții sociale cu același scop. Autentificare, Tribunalul Județului Argeș (1906), primar, Alexandru M. Vestinian (v.). Diverse consemnări monografice. Aprecieri comunitare antume și postume. (G.D.Ș.).

VASILIU, Eugen (n. București, 1 noiembrie 1946). Jurist, manager, demnitar, parlamentar. *Integrat realităților din Argeș – Muscel, prin activități politice, economice, electorale*. Studii liceale (1965) și universitare (1973), în București. Stagi: Belgia (1986). Succesiv: expert (1973-1990), director general (1990-1991), Direcția Generală a Vămilelor, București; secretar de stat, Ministerul Culturii (1991-1992); consilier, Comisia Europeană (1992); director general, Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (1992-1996); colaborator, Curtea de Conturi a României (1993-1996). Membru marcant, Partidul Național Liberal, fondator, Partidul Alianței Civice (26 noiembrie 1991). Senator de Argeș (1996-2000), reprezentând Convenția Democratică din România/*CDR*,

președinte, Comisia pentru Cultură, Artă și Mijloace de Informare în Masă. Inițiative legislative, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, interviuri, emisiuni *media*. Preocupări literare: versuri, eseuri, cronică, preluate de publicații din Pitești sau București. Implicări în realizarea unor proiecte specifice zonei Argeș – Muscel. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

VASILIU, George D. (Dobrogea, Argeș, 5 mai 1908 – Pitești, Argeș, 7 iulie 1989). Cercetător științific, *biologie*, cadru didactic universitar, editor, manager. Liceul *Alexandru Papiu-Ilarian*, Târgu Mureș (1926), Universitatea din Iena, Germania (1929). Doctorat, *zoologie*, Iena (1931). Specializare, *biologie marină*: Austria, Franța, Germania, Italia, Olanda. Activitate în domeniu: director, Laboratorul *Hidrobiologie*, Constanța (1932-1933); asistent, Facultatea de Medicină Veterinară, București (1933-1934); șef laborator, Institutul Național de Zoologie, București (1934-1936); biolog/director adjunct, Administrația de Vânătoare, București (1936-1941); director științific/șef secție, Institutul Piscicol Român (1941-1949); șef serviciu, Ministerul Agriculturii (1949); șef rubrică/biolog, Agenția de Vânătoare și Pescuit Sportiv, București (1953-1960; 1963-1965); șef secție, Stațiunea Maliuc, Tulcea (1960-1963); șef laborator, Institutul de Cercetări Forestiere, București (1965-1968). Titular, Institutul Pedagogic, Pitești (1969-1975). Volume importante (în colaborare): *Vertebrata Romaniae* (1939); *Păsările din România* (1940); *Din viața Deltei Dunării* (1957); *Animalele de apă dulce* (1960). Distinct: *Peștii apelor noastre* (1959); *Biologi din România. Dicționar* (2001). Editor, revista *Notationes Biologicae* (1933~1947), organizator de expoziții (1935, 1938). Cofondator: Institutul de Cercetări Piscicole, București (1941), Stațiunea de Cercetări Piscicole, Nucet, Dâmbovița (1944); Muzeul Cercetării și Exploatării Stufului, Maliuc (1962); Muzeul de Vertebrate, Institutul

Pedagogic, Pitești (1970). Numeroase articole, studii, referate, comunicări, reuniuni tematice continentale. Recunoscut internațional. Colecții personalizate, muzeele din Bacău și Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (R.G.G.).

VASILIU, Ion C. (Pitești, Argeș, 23 iunie 1936 – Târgu Mureș, 8 septembrie 2000). Inginer, *construcții civile*, manager, funcționar public, antreprenor. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1954), Institutul de Construcții, București (1960). Documentări externe: state din Europa Occidentală. Activitate specializată: Regionala Căilor Ferate Române, Craiova, Dolj, *Lotul Drăganu*, Argeș (1960-1965); Trustul de Construcții Argeș (1965-1991): director, Grupul de Șantiere Nr. 2, Pitești (1966-1970); șef, Șantierul Nr. 3, Pitești (1970-1978); director, Antrepriza de Construcții Nr. 3, Pitești (1982-1991); director fondator, acționar, SC *Apartmentul SA*, Pitești (1991-1997). Temporar: viceprimar, Municipiul Pitești (1978-1982). Conducerea executării unor obiective importante de investiții în Pitești (cartierele *Găvana* și *Nord*; Administrația Financiară; Hotelul *Muntenia II*; *Casa Cărții și Artelor*; Universitatea *Constantin Brâncoveanu*; Spitalul de Pediatrie); Mărăcineni (Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură). Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări permanente în viața *Cetății*. Sportiv de performanță, *baschet*. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (D.I.G.).

VASILIU, Pascal A. (Pitești, Argeș, 1 martie 1879 - ?). Ziarist, editor, memorialist. Studii liceale și universitare (drept, filosofie, litere), București. Activitate permanentă în Capitală. Director fondator, publicațiile: *Gazeta automobilistului*; *Actualitatea economică*; *Buletinul Ateneului Popular Dr.*

Lupu. Volume importante: *Regimul nostru industrial* (1911); *Odihnă duminicală* (1913); *Contribuțiuni la rezolvarea câtorva probleme de politică socială* (1915). Consemnat în documentele timpului. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.B.).

VĂCĂROIU, Nicolae Gh. (n. Cetatea Albă, Basarabia, astăzi, în Ucraina, 5 decembrie 1943). Economist, înalt demnitar, parlamentar. *Integrat realităților din Argeș – Muscel, prin demersuri administrative, politice, familiale.* Liceul *Constantin Brâncoveanu*, București (1965), Academia de Studii Economice, București (1969). Activitate specializată: inițial, unități subordonate Consiliului Județean Ilfov (1969-1972). Ulterior, instituții centrale din Capitală: expert (1972-1982), director general (1982-1990), Comitetul de Stat al Planificării; secretar de stat/șef departament Impozite și Taxe, Ministerul Economiei și Finanțelor (1990-1991); președinte, Comitetul Interministerial de Garanții și Credite pentru Comerțul Exterior (1992); vicepreședinte, Banca Comercială Română (1996-1997); președinte, Comisia de Privatizare (1997-1999); președinte, Curtea de Conturi a României (2008~). Membru marcant, lider, Partidul Democrației Sociale/Partidul Social Democrat din România: prim-ministru al Guvernului (1992-1996); vicepreședinte (1999-2000) și președinte (2004-2007), Senatul României; președinte interimar al țării (20 aprilie 2007 – 10 mai 2007). Distinct: senator de Argeș (1996-2000; 2000-2004; 2004-2008), prima poziție pe listele alianțelor electorale. Volum important: *România. Jocuri de interes* (1998). Numeroase articole, studii, analize, interviuri, inițiative legislative, medieri interne și externe, emisiuni *media*. Contribuții importante privind: adaptarea societății autohtone la cerințele Uniunii Europene; edificarea Campusului Universitar *Târgul din Vale*, Pitești, construirea Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș, extinderea Muzeului Județean Argeș; finanțarea *proiectelor*

strategice promovate de forurile locale. Nominalizat, frecvent, în importante *scrieri monografice* urbane sau rurale, din Argeș – Muscel. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VĂDUVA, Dumitru I. (n. Recea, Argeș, 28 octombrie 1961). Jurist, funcționar de stat, cadru didactic universitar, publicist. Liceul Industrial Nr. 1 *Henri Coandă*, Pitești, Argeș (1979), Universitatea *Lucian Blaga*, Sibiu (1986), Facultatea de Drept, București (1994). Documentări externe, Anglia (2000). Doctorat, *științe juridice*, București (2002). Activitate în domeniul administrativ: secretar, Primăria Hârsești, Argeș (1986-1988); inspector, Consiliul Județean Argeș (1988-1991). Judecător: Judecătoria Pitești (1991-1999), vicepreședinte (1996-1999); Tribunalul Argeș (1999-2002); Curtea de Apel, Pitești (2002-2011); Curtea de Apel, București (2011~). Titular, Universitatea din Pitești (1996~). Volume importante (în colaborare): *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor* (2000, 2002); *Drept civil. Contracte speciale* (2001). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale specializate. Președinte, Asociația Magistratilor din Județul Argeș (2001), alte aprecieri publice. (I.F.B.).

VĂDUVA, Ion (n. Poienarii de Muscel, 15 septembrie 1934). Ziarist, editor, literat. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1952), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1959). Activitate permanentă în Capitală, redacțiile: *Scînteia tineretului*; *Viața studentescă*; *Știință și tehnică*; *Munca*. Numeroase articole, reportaje, interviuri, cronici, eseuri. Volume importante (Ion Văduva – Poenaru, versuri): *Steaua lui Horia* (1966); *Eroi de epopee* (1977); *Cântece pentru tata* (1980); *Elegii pentru mama* (1992); *Elegiile morții* (1997). Colaborări tematice: *Enciclopedia marilor personalități, I-V* (1999-2003); *Enciclopedia marilor descoperiri* (2000). Consemnări critice favorabile. Implicări constante în

realizarea unor proiecte comunitare. Membru, diverse foruri culturale din România, alte aprecieri publice. (M.M.O.).

VĂITIȘ, Dumitru Gh. (Secolul XX). Proprietar funciar, parlamentar. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția electorală Căldăraru (1957-1961), reprezentând Frontul Democrației Populare. Dezbateri cetățenești, propuneri legislative, întruniri periodice pe teme de interes general. Contribuții la evoluția agriculturii cooperatiste din sudul județului Argeș. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VĂLEANU, Aurel M. (n. Oltenești, Vaslui, 29 septembrie 1941). Inginer mecanic, manager, inovator. *Stabilit în Argeș din 1967*. Școala Medie, Bârlad, Vaslui (1961), Institutul Politehnic, București (1967). Specializare, *industria de automobile*. Exprimări externe: Franța, Germania de Est, Japonia. Activitate permanentă, Întreprinderea de Autoturisme/SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș: tehnolog/șef secție schimb/șef secție coordonator, *presaj* (1967-1983); proiectant principal, *ambutisare* (1983-1991); șef birou/șef serviciu, *proiectare tehnologiiambutisare* (1991-2004). Contribuții directe la: fabricarea autoturismelor din gama *Dacia* pe Platforma Industrială *Pitești-Est*; omologarea și asimilarea componentelor de caroserie după licența *Renault*, Franța; aplicarea mai multor procedee proprii în realizarea programelor specifice secțiilor amintite. Colaborări didactice, Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1985-1992). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (M.T.D.).

VĂLEANU, Virgil (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Șuici, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru*

definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

VĂLESCU, Maria (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Leșile, plasa Dâmbovnic, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Importante surse arhivistice, alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

VĂLIMĂREANU, Lazăr (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban și rural, mic întreprinzător, parlamentar. Suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, Valea Mare-Pravăț, Câmpulung (Muscel) și localități apropiate. Senator de Muscel în perioada interbelică. Membru de drept, Consiliul de Administrație, Camera de Comerț și Industrie Argeș, Pitești (1925-1940), *mandatar*, Comitetul de Direcție, Societatea Anonimă *Fabricile Vălimăreanu*, Câmpulung, etatizate în 1948. Contribuții la evoluția economică a zonei invocate. Consemnări arhivistice. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VĂRĂȘCANU, Constantin M. (n. Pitești, Argeș, 11 octombrie 1951). Profesor, gradul I, *istorie*, literat, publicist. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1971). Facultatea de Filologie -Istorie, Târgu Mureș (1974), Universitatea din București (1978). Doctorat, *științe istorice*, Târgoviște, Dâmbovița (2014). Documentări externe: China. Inițial: Școala Satul Nou, Colonești, Bacău (1974-1975); Casa Pionierilor/Clubul Elevilor, Vedea, Argeș (1975-1978). Activitate permanentă la Pitești: Liceul/Colegiul *Zinca Golescu* (1979-1983; 1984-1986); Liceul de Matematică - Fizică Nr. 1/Colegiul *Alexandru Odobescu* (1983-

1984); Liceul Industrial Nr. 5/Liceul *Ion Barbu* (1986-1989); Unitatea Militară 02405/Arhivele Militare (1989-1990); Școala Nr. 9 (1990-1993); Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1993~). Succese naționale cu elevii la olimpiadele și concursurile școlare. Volume importante (versuri): *Ordessos* (1997); *Lecția de istorie* (2014); în colaborare, *Monografia comunei Moșoaia* (2009). Eseuri apărute în periodicele: *Argeș. Cultul eroilor*; *Carpatica*; *Junimea*; *Restituiri*. Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Membru fondator, Liga Scriitorilor din România, Filiala Argeș (2007), vicepreședinte, Asociația Națională *Cultul Eroilor*, Filiala Argeș (2005-2012) și Societatea de Științe Istorice, Filiala Pitești (2009~). Aprecieri publice. (G.G.S.).

VĂRZARU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Argeș. Mari proprietari rurali și urbani. Înalți funcționari publici și de stat, parlamentari, donatori comunitari, filantropi. Imobile, terenuri, alte bunuri cu valoare deosebită, diverse localități din Argeș – Muscel, București, Râmnicu Vâlcea. Ctitori de așezăminte religioase, școli, așezăminte sociale. Mai importanți: **Constantin V.** (v.); **Costache V.** (v.); **Ioan V.** (v.). Consemnări în documente istorice, pagini monografice, antologii, culegeri tematice. Implicări constante în viața comunitară. Diverse aprecieri publice antume și postume. (N.P.L.).

VĂRZARU, Constantin (1812 - ?). Proprietar urban și rural, înalt funcționar public și de stat, parlamentar. Imobile, terenuri, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș (*Vopseaua Galbenă*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Pitești din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier fără caftan*, avere puțină, slugi cu chirie. Primul prefect de Argeș (18 iulie 1864 – 3 septembrie 1865), numit după aplicarea prevederilor *Legii referitoare la înființarea consiliilor județene*

(2 aprilie 1864), reprezentând, succesiv, guvernele conduse de Mihail Kogălniceanu, Constantin Bosianu, Nicolae Kretzulescu (v.). Deputat de Argeș (1869), din partea grupării conservatorilor. Primar al orașului Pitești (1875-1876), președintele Consiliului Comunal Urban. Contribuții la evoluția economiei și administrației locale în etapele amintite. Grafiat **Constantin Vărzariu**, în *Istoria municipiului Pitești* (1988). Atestări documentare. Diverse aprecieri antume și postume. (I.T.B.).

VĂRZARU, Costache (Secolul XIX). Mare proprietar funciar din Argeș, militant politic. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, Vărzari (Merișani) și Pitești. Nominalizat în *Lista* pentru participarea la alegerea deputaților Divanului ad-hoc al Țării Românești (iulie 1857): *boier serdar*, 45 de ani, 18 locuitori pe moșie, peste 100 de *fălci lucrătoare*, venit liber de ipotecă. Adept al unirii Munteniei cu Moldova, acceptarea *Programului* modernizării statului, elaborat de Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu. Contribuții la susținerea Războiului de Independență (1877-1878), împotriva Imperiului Otoman. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

VĂRZARU, Ioan (Secolul XIX). Mare proprietar funciar din Argeș, militant politic. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitățile: Căzănești/Vărzari (Merișani); Măncioiu (Morărești); Pitești (Argeș). Ctitor, Biserica din Vărzaru (1861). Nominalizat în *Lista candidaților pentru alegerea deputaților Divanului ad-hoc al Țării Românești* (iulie 1857): *boier pitar*, 50 de ani, peste 300 de *fălci lucrătoare*, venit liber de ipotecă. Adept al unirii Munteniei cu Moldova (1859), acceptarea *Programului* modernizării statului, elaborat de Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu. Contribuții la susținerea Războiului de Independență (1877-1878),

împotriva Imperiului Otoman. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

VÂLCAN, Vasile Gv. (Bilbor, Harghita, 7 decembrie 1932 – Pitești, Argeș, 9 aprilie 2004). Inginer mecanic, manager, inovator. *Stabilit în Argeș, din 1958*. Liceul Industrial de Produse Finite Lemn, Târgu Mureș (1952), Academia Tehnică Silvică Leningrad/Sankt Petersburg, Federația Rusă (1957). Activitate productivă: Institutul de Cercetări Forestiere, București (1957); Fabrica de Cherestea, Reghin, Mureș (1957-1958). Întreprinderea Forestieră, Stâlpeni, Argeș (1958-1965). Director: Întreprinderea Mecanică de Transport Forestier, Pitești (1965-1974); Stațiunea de Utilaj Transport, Trustul de Construcții Argeș (1974-1997). Inovații brevetate în domeniu. Studii, analize, rapoarte, reuniuni pe teme convergente. Contribuții la asigurarea suportului tehnic pentru edificarea principalelor zone rezidențiale urbane din Argeș-Muscel, reabilitarea periodică a rețelelor gospodărești, executarea lucrărilor specializate la numeroase instituții publice. Implicări constante în realizarea unor proiecte obștești. Aprecieri comunitare antume și postume. (D.I.G.).

VÂLCEANU, Gheorghe (n. Priboieni, Muscel, 23 octombrie 1930). Inginer agronom, manager, cercetător științific gradul I, publicist. Studii liceale în Argeș. Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1954). Doctorat, *științe agricole*, București (1965). Activitate specializată (1954-1979): șef fermă, Gospodăria Agricolă de Stat, Dragalina, Călărași; director, Întreprinderea Agricolă de Stat, Urziceni, Ialomița; alte unități asemănătoare. Distinct: director, Institutul de Cercetare și Producție pentru Legumicultură și Floricultură, Vidra, Ilfov (1979-1982); director tehnic, Trustul de Conserve Legume și Fructe, Ministerul Agriculturii, București (1982-1992); inițiative private (1992~). Colaborări cu

municipalitatea Pitești în perioadele organizării *Simfoniei Lalelelor*. Volume importante: *Cultura legumelor mai puțin răspândite* (1981); *Condamnat la directorat* (2004). Articole, interviuri, *granturi*/contracte de cercetare, lucrări științifice, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Alte aprecieri publice. (C.D.B.).

VÂLCEANU, Maria M. (n. Pitești, Argeș, 29 august 1951). Profesor gradul I, *limba română, limba franceză*, publicist, editor. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1970), Universitatea din București, (1974). Activitate în domeniu: școli din Argeș. Distinct, Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1974~). Preocupări literare (versuri). Volume importante (semnate, **Mona Vâlceanu**): *Singurătatea și Dragostea* (1994); *Italia, Dragostea mea* (1996), *Poemele verii* (2004); *Studii de literatură română, I* (1994), *II* (2005); *Antologie de literatură pentru copii* (2006). Director fondator, Editura *Zodia Fecioarei*, Pitești. Exprimări externe, simpozionul *Dante Alighieri*, Roma, Italia (1994). Consemnări critice favorabile. Implicări în viața *Cetății*. Membră, importante foruri culturale, locale și naționale, alte aprecieri publice. (M.M.S.).

VÂLCU, Gheorghe D. (Vața, Vedea, Argeș, 20 iunie 1935). Economist, manager, acționar. Școala Tehnică de Cooperatie, Curtea de Argeș (1958), Institutul de Studii Economice *Vladimir Ilici Lenin*, București (1964). Documentări externe. Activitate permanentă, Întreprinderea Comerțului cu Ridicata pentru Mărfuri Metalice – Chimice/ICRM, Pitești, Argeș. Succesiv: merceolog (1964-1965); șef, Serviciul Comercial (1965-1966); director comercial (1966-1967); director coordonator (1967-1994). Distinct, reprezentant al Fondului Proprietății de Stat/FPS: manager (1994-1998); director general și administrativ (1998-2000). Contribuții directe la: contractarea și

repartizarea spre desfacere a sortimentelor specifice domeniului (1964-2000); edificarea sediului și antrepozitelor din Pitești – Nord (1970-1972); transformarea întreprinderii de stat în SC *Grosmetchim* SA (1990); aderarea la Camera de Comerț și Industrie, Argeș (1990); privatizarea treptată a unității (1993-2000); afilierea firmei la structuri naționale ori locale specializate. Acționar minoritar (1997~). Studii, articole, interviuri, reuniuni departamentale pe teme adecvate. Implicări constante în proiecte comunitare. Aprecieri publice. (I.G.B.).

VÂLSAN. Râu important pentru nordul României, izvor montan, de sub vârful Moldoveanu, Masivul Făgăraș, integrat județului Argeș. Regim hidrologic permanent, mici debite adiacente, diverse amenajări locale, condiții naturale favorabile așezărilor tradiționale. Drenarea dealurilor și platformelor subcarpatice. Statistic, 85 km lungime totală. Afluent stânga al râului Argeș, amonte de Pitești. Captare subterană, zona Brădet, pentru lacul de acumulare Vidraru (Arefu). Sistemul Hidroenergetic *Argeșul Mare*. Pe cursul superior, în amonte de Brădetu, a fost descoperit, în august 1956, de Nicolae Stoica, student anul II, Facultatea de Biologie, București, *aspretele* (*Romanichthys valsanicola* - pește dulcicol, de 10–12 cm, din familia percidelor, specie endemică apelor din România, fosilă vie cu o vechime de peste 65 de milioane de ani, contemporan cu ultimii dinozauri. Cel mai rar pește din Europa și, după unele estimări, chiar din lume. A fost descris de Margareta Dumitrescu, Petre Bănărescu și Nicolae Stoica). Atestări documentare geografice, istorice, economice, turistice, spirituale. (I.S.B.).

VÂLSĂNESCU (Secolul XVIII~). Familie tradițională din Argeș. Proprietari rurali și urbani, demnitari medievali, funcționari publici sau de stat, cadre didactice, juriști, medici, ofițeri de carieră, publiciști, redactori, editori, literați. Mai cunoscuți: **Ioan V.**, slujitor al Curții Domnești de la București,

paharnic, ctitor, Schitul Brătășești, Albeștii de Argeș (1735); **Nicolae V.** (v.); **Vasile I. V.** (v.). Numeroase atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (N.P.L.).

VÂLSĂNESCU, Nicolae (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar rural și urban, parlamentar. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești (Argeș), și localități apropiate. Membru marcant, Partidul Național Liberal, deputat de Argeș (1922-1926). Inițiative legislative, dezbateri electorale, reuniuni cetățenești pe teme de interes general. Contribuții la aplicarea doctrinei *Prin noi înșine*, promovată, în spațiul istoric autohton. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VÂLSĂNESCU, Vasile I. (Curtea de Argeș, 26 septembrie 1880 - ?). Jurist, militant politic, înalt funcționar de stat. Studii liceale în Capitală (1898), Facultatea de Drept, București (1902), fondator, *Societatea Uniunea Studenților din România*. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și localități apropiate. Avocat, Baroul Argeș. Apărarea intereselor unor familii importante din Muntenia, recunoscut în domeniu. Membru marcant, Partidul Național Liberal, deputat de Argeș (1922-1925; 1927-1928; 1934-1937), susținător al doctrinei *Prin noi înșine*, favorabilă spațiului autohton. Distinct: consilier județean, component al Delegației Permanente, *ad-interim*, Prefectura de Argeș (1907), demersuri pentru diminuarea efectelor rășcoalei țăranilor din această parte a țării. Președinte, Organizația Argeș a Partidului Național Liberal *Dinu Brătianu* (1944-1946), adept al constituirii și susținerii *Platformei Frontului Național Democrat* (București, 26 septembrie 1944). Implicări în realizarea anumitor proiecte comunitare. Nominalizat în: *Albumul Corpului Avocaților* (1911); *Anuarul orașului Pitești* (1936); *Istoria*

municipiului Pitești (1988); Aprecieri publice antume și postume. (**I.F.B.**).

VÂNĂTOAREA LUI BUTEANU. Vârf dominant din Munții Făgăraș, aferentă județului Argeș, numită, frecvent, *Vânătoarea lui Buteanu*. Altitudine: 2 507 m, locul nouă în ierarhia reperelor din România, integrat, distinct, celor mai spectaculoase puncte de atracție ale zonei adiacente. Poziționare în afara liniei de creastă est-vest a masivului amintit, privesc generoasă asupra ansamblului înconjurător. Interpretare lingvistică, *vânătoare*: stâncă vineție îndepărtată, suprafața cu terenuri improprie pentru oierit. Descrieri comparatiste cu vârful *Moldoveanu*, *Negoiu*, *Viștea Mare*, *Lespezi*, integrate sistemului spectacular montan. Alpinism de performanță, marcaje, refugii, salvamontiști. Numeroase consemnări geografice, istorice, turistice. (**V.F.A.**).

VÂRFUL ROȘU. Înălțime dominantă (2 469 m) a munților Iezer – Păpușa, adiacent vârfului Iezerul Mare (2 462), unite printr-o *custură* bine definită. Obârșie pentru: lacul glaciuar Boarcăș (2 150 m altitudine), versantul nordic; traseul Iezer – Păpușa și Masivul Făgăraș (*culmea* naturală Mezea – Otic – Călțun – Brătila); drumul pastoral de transumanță al zonei amintite; *cumpăna* apelor între izvoarele râului Dâmbovița (est) și râului Văsălat (vest). Eponimie, pârâul Roșu, aferent, împreună cu pârâul Cremenea, *bazinului* Văsălat. Alpinism de performanță, marcaje, refugii, alte amenajări specifice. Consemnări geografice, istorice, cartografice, turistice. (**V.F.A.**).

VEDEA (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Vedeița, satele: **Vedea**, Bădicea, Blejani, Burețești, Chirițești, Chițani, Ciurești, Dincani, Fata, Frățici, Izvoru de Jos, Izvoru de Sus, Lungani, Mogoșești, Prodani, Rățoi, Vața, Vețișoara, Vârșești. Suprafață: 68, 4 km². Locuitori: 6 200 (1971); 3 987 (2008). Sediul administrativ al raionului Gura Boului/Vedea,

regiunea Pitești (1950-1964). Atestare documentară medievală: Vața (1571). Biserici: Vața (1833); Fata (1841); Izvoru (1848, 1878); Șoldeni (1881); Prodani (1885); Gura Boului (1891); Bondoci (1892); Vețișoara (1908); Frățici (1934); Vedea (1998). Monument al eroilor: Vața (1916-1918). Școală (1838); cămin cultural (1948), bibliotecă publică (1955), liceu, spital. Resurse naturale: petrol. *Fabrici* de cărămidă și prelucrarea fructelor; cooperativă agricolă de producție (1961-1989); complex avicol (Vața); stațiune de mașini și tractoare (1948-1990); fermă agricolă de stat (1949-1992); sediul Consiliului Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist (1980-1990); asociații familiale (1991~). Areal pomicol, zootehnic, forestier. Arhitectură specifică zonei colinare, textile de interior, împletituri de răchită, pictură pe sticlă și lemn, folclor literar, muzical, coregrafic. Târguri tradiționale: săptămânal (duminică) și anual, *Sfântul Pantelimon* (27 iulie). Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești (Argeș), Drăgășani (Vâlcea), Slatina (Olt). Diverse consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (**G.I.C.**).

VEDEA. Râu important pentru sudul României, izvor, Platforma Cotmeana, în apropierea municipiului Pitești (Argeș). Regim hidrologic variabil, debite adiacente, mai cunoscut, *Teleormanul* (dreapta). Drenarea zonei amintite (de la nord la sud), a câmpiilor Găvanu – Burdea și Burnazului. Diverse amenajări locale, condiții naturale favorabile așezărilor tradiționale. Statistic: 215 km lungime totală. Afluent stânga al Dunării, aval de Zimnicea (Teleorman). Eponimii: comuna Vedea/Gura Boului (Secolul XVI~); Raionul Vedea, 26 de comune (1950-1964). Atestări documentare geografice, istorice, economice, turistice, spirituale. (**I.S.B.**).

VELCESCU, Cornelia C. (n. București, 14 aprilie 1934). Artist plastic, *sculptură*, *pictură*, etnolog, publicistă. Familie tradițională din Pitești, Argeș. Liceul

de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1952), Facultatea de Filologie și Pedagogie, București (1959), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1968). Domiciliu temporar în Franța (1982-1999). Activitate preponderentă în Capitală. Distinct: mozaicuri de interior (instituții publice); ansambluri sculpturale de for comunitar (parcuri din București); numeroase expoziții personale sau de grup, centre urbane naționale (1969~). Exprimări externe: Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Polonia, Slovacia. Consemnări critice favorabile. Lucrări în muzee și colecții particulare din: Belgia, Costa Rica, Franța, Germania, Italia, Israel, Japonia, Luxemburg, Portugalia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, România, Serbia, Statele Unite ale Americii. Volume importante: *Comoara timpului. Zeul Kozon* (2001); *Inscripții rupestre din Munții Carpați* (2002); *Zeii geți. Datări galactice* (2003); *Zeii geți. Planisfere și hărți* (2005). Studii, articole, referate, reuniuni naționale și internaționale pe teme adecvate. Colaborări *media*. Membră, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1970-1982; 1999~), alte foruri profesionale în domeniu. Aprecieri publice în domeniu. (S.C.N.).

VELCESCU, Dinu C. (Gruiu, Căteasca, Argeș, 7 septembrie 1941 - Pitești, Argeș, 2 mai 1986). Profesor, *desen*, artist plastic, *sculptură*. Frate cu **Cornelia V.** (v.). Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1959), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1965). Activitate didactică permanentă la Pitești: Liceul de Muzică și Artă Plastică/Liceul de Arte *Dinu Lipatti*; Școala Nr. 1/*Nicolae Simonide*. Expoziții personale sau de grup: Pitești (1974, 1978, 1979); București (1981, 1986). Exprimări externe, Polonia (1986). Colaborări *media*. Implicări în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (S.C.N.).

VELCESCU, Leonard L. (n. Pitești, Argeș, 9 aprilie 1961). Istoric de artă, pictor,

publicist. Fiul **Corneliei V.** (v.). Liceul de Muzică și Artă Plastică/Liceul de Arte *Dinu Lipatti*, Pitești (1980), Facultatea de Istoria Artei și Arheologie, Universitatea *Sorbona*, Paris IV, Franța (1993). École Pratique des Hautes Études, *Sorbona* (1994). Doctorat, *istoria artei și arheologiei*, Paris (2000). Domiciliat în Franța (1984~). Cercetător, *Centre de Recherches Historiques sur les Sociétés Méditerranéennes/Centrul de Cercetări Istorice privind Societățile Mediteraneene*, Universitatea *Via Domitia*, Perpignan (Franța). Expoziții în România (*pictură*): Pitești (1981); București (1982). Volum important: *Dacii în sculptura romană. Studiu de iconografie antică*, ediție bilingvă, română (2008), franceză (2010). Articole, comunicări, referate, reuniuni tematice naționale și internaționale. Colaborări *media*, emisiuni culturale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Preocupat de realizarea unui *muzeu virtual* cu statuile geto-dacilor aflate pe Mapamond. Aprecieri publice. (S.C.N.).

VELCULESCU, Ilarian (Crevenicu, Teleorman, 22 august 1857 – Câmpulung, Muscel, 16 ianuarie 1936). Profesor, *filosofie-pedagogie*, revizor școlar, publicist. *Stabilit definitiv la Câmpulung, Muscel* (1898). Școala Normală, București (1881), Universitatea din Leipzig, Germania (1886). Doctorat, *filosofie*, Germania (1891). Activitate didactică permanentă: Școala de Aplicație a Școlii Normale, *Societatea pentru Învățătura Poporului Român*, București (1881-1885; 1887-1892); Școala Primară Nr. 1, Turnu Măgurele, Teleorman (1885-1887); inspector metodist pentru județele Dolj, Ilfov, Ialomița, Vlașca (1892-1898); Școala Normală *Carol I*, Câmpulung, Muscel (1898-1926), director (1898-1911; 1914-1921). Volume importante (în colaborare): *Locke's Unterrichtschere* (1892); *Prima broșură populară pentru români. Povestiri istorice* (1899); *L'enseignement public en Roumanie, I/Învățământul public în România, I* (1900). Colaborări, periodicele:

Convorbiri didactice; Noua revistă pedagogică; Revista Învățătoarelor și Învățătorilor din România. Studii, articole, reuniuni științifice naționale sau internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.B.).

VELEA, Marin (Radovanu, Dolj, 17 august 1937). Teolog, profesor universitar, muzică, dirijor. *Activitate în Argeș din 1997.* Liceul *Mihai Eminescu*, București (1953), Seminarul Teologic, Craiova, Dolj (1959), Institutul Teologic Universitar, București (1963), Conservatorul de Muzică *Ciprian Porumbescu*, București (1974). Stagi: Anglia (1968). Doctorat, *folclor*, București. Activitate didactică: școli din Ilfov (1966-1968) și Ialomița (1974-1975); Seminarul Teologic, București (1968-1971; 1975-1999); Universitatea din București (1994-1997); Universitatea din Pitești (1997~). Temporar: cantor, Capela Română din Londra, Marea Britanie (1968). Volume importante: *Compoziții și prelucrări corale pentru voci egale, mixte și bărbătești, I* (1958); *II* (1989); *Colinde religioase* (1993); *Solfegii pentru seminariile teologice, liceale și școlile de cântăreți bisericești* (1997); *Preoți și învățători folcloriști. Contribuția lor la dezvoltarea folcloristicii românești* (2000); *Compoziții și prelucrări corale psaltice pentru voci egale, mixte și bărbătești* (2000). Numeroase studii, articole, referate, comunicări pe teme adecvate. Dirijor, Corul Facultății de Teologie Ortodoxă, Pitești, emisiuni *media*. Aprecieri comunitare. (M.C.S.).

VELEA, Nicolae Gh. (Cepari, Argeș, 13 aprilie 1936 - București, 31 ianuarie 1987). Scriitor, redactor, editor. Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1953), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1958). Activitate permanentă în Capitală, publicațiile: *Gazeta literară* (1958-1964); *Luceafărul* (1966-1987). Temporar, scenarist, Studioul Cinematografic (1964-

1966). Volume importante (proză): *Poarta* (1960); *Paznic la armonii* (1965); *Cutia cu greieri* (1970); *Întâlnire târzie* (1981); *Glina* (1992). Numeroase schițe, nuvele, povestiri, cronici. Consemnări critice favorabile, dicționare și antologii autohtone sau continentale. Premiul Academiei Române (1960), membru al Uniunii Scriitorilor din România, Asociația București (1960), alte aprecieri publice antume și postume. (M.M.S.).

VELICA (A doua jumătate a secolului XVI – Începutul secolului XVII). Originară din Pitești, Argeș, fiica lui **Ioan/Ivan Noroce**a (v.). Proprietăți funciare și imobiliare în mai multe localități din apropiere, acordate de voievodul Mihai Viteazul (v.). Căsătorită, succesiv, cu Vlad, domn efemer al Munteniei (20 iulie – 6 august 1589) și Fabio Genga, sfetnic al principelui Transilvaniei, Sigismund Bathory. Demersuri favorabile realizării unirii Țărilor Române (1599-1601). Personalitate evocată de Nicolae Iorga în: *Documente privitoare la Ivan Noroce și la Velica Noroce, prietena lui Mihai Viteazul* (1931); *Istoria lui Mihai Viteazul* (1968). Alte detalii oferite prin *Istoria municipiului Pitești* (1988) și fondurile arhivistice medievale. (S.I.C.).

VELICU, Mariana Sorina D. (n. Ploiești, Prahova, 16 decembrie 1953). Profesoară gradul I, muzică, interpretă, vioară, formatoare de talente. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1976.* Liceul de Muzică și Arte Plastice, Pitești (1972), *Clasa Marius Giura* (v.), Conservatorul *Ciprian Porumbescu*, București (1976). Activitate didactică permanentă: Liceul de Artă *Dinu Lipatti*, Pitești (1976~); alte instituții de învățământ din Argeș-Muscel. Colaborări constante: Corul *Ars Nova*; Orchestra Cadrelor Didactice; Filarmonica din Pitești. Numeroase concerte, recitaluri, spectacole, lecții demonstrative. Turnee externe, state din Europa. Premii naționale și internaționale în domeniu. Succese importante cu elevii:

olimpiade școlare, festivaluri, reuniuni tematice. Studii, referate, comentarii specializate, aranjamente și adaptări solistice. Aprecieri comunitare. (L.I.P.).

VERA, Dumitru (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Mare proprietar urban și rural, militant politic, înalt funcționar al statului, donator comunitar. Terenuri, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, București, Pitești (Argeș) și localități apropiate. Membru marcant, Partidul Conservator. Prefectul județului Argeș (10 august 1889 – 9 octombrie 1890), reprezentând guvernele conduse de Lascăr Catargiu și George Manu. Implicări oficiale (selectiv): aprobarea regulamentului taxării mărfurilor la accesul în orașe prin folosirea barierelor (ianuarie 1890), pentru Pitești, punctele fixe: Poștii; Argeșului; Trivalea; Smeurei; Sfântul Ilie; Gara Căii Ferate; Niculcești; Calea Brătianu; realizarea evidenței persoanelor angajate în instituțiile din Argeș (1890), la Pitești, statistic, 10 949 de persoane. Activități caritabile în folosul familiilor cu situație materială precară. Diverse consemnări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.T.B.).

VERICEANU, Alexandru (Ploiești, Prahova, 20 februarie 1839 – București, 1 iunie 1912). Mare proprietar urban și rural, jurist, profesor universitar, demnitar, parlamentar. *Integrat spațialității argeșene, prin preocupări economice, inițiative comunitare, filantropie.* Întinse suprafețe de teren, Gliganu, Argeș, plasa Dâmbovnic, diminuate prin aplicarea **Reformei agrare din 1921**. Studii liceale, Ploiești, Facultatea de Drept și Economie, Italia. Doctorat, *științe juridice*, Geneva, Elveția (1863). Responsabilități oficiale în Capitală: secretar general, Consiliul de Stat (1864-1865); procuror, Curtea de Casație (1872); cenzor, Banca Națională (1889~1912); ministru, Agricultură, Industrie, Comerț, Domenii (3-26 noiembrie 1891), guvern condus de liderul conservator, Ioan Emanoil Florescu (februarie

- noiembrie 1891). Activitate didactică, Facultatea de Drept. Membru fondator, Ateneul Român, București. Deputat de Argeș, vicepreședinte al Adunării (1891); senator de Argeș, *Colegiul I* (1891-1901), reprezentând Partidul Național Liberal. Volume, studii, reuniuni tematice naționale și internaționale. Donator, biblioteca *Italin Vericeanu*, pentru Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Eponimie: stradă în reședința Argeșului. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești (1988)*, alte aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VERTICAL (1990-1991; 2003~). Publicație periodică, apărută la Pitești, Argeș. 1. *Vertical*, primul număr, martie 1990. Director fondator și editor, Vasile Călinescu, secretar de redacție, Cristian Nicolae Tutză (v.). Colaboratori, persoane importante ale timpului. Informații cotidiene, analize pe teme politice, morale, comunitare, reportaje, interviuri, creații literare, cronici, note, de interes general. Diverse implicări în viața *Cetății*. Imprimare, Tipografia *Argeș*, Pitești. 2. *Vertical* (2003~). Primul număr, 9-15 mai 2003, subintitulat *Săptămânal al județului Argeș*. Editor: SC *Clever's Group SRL*, Pitești, director general, Sorin Curchi. Echipă redacțională: Laurențiu Ungureanu (director); Adrian Vasiliu (redactor-șef); Ion Valentin Roșu (secretar general de redacție). Pagini tematice: *Arena politică; Se întâmplă în Argeș; Viața ca o pradă; Să fim sănătoși; Piața muncii; Banii sau viața; Sport; Timp liber; Exclusivitate.* Știri, analize, reportaje, interviuri, cronici, portrete, anunțuri publicitare, răspunsuri la întrebări. Diverse implicări comunitare. (M.D.S.).

VERZEA, Victor (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Născut în Transilvania (5 decembrie 1865). Ofițer de carieră, demnitar, militant politic. *Integrat arealului muscelan prin acțiuni politice, economice, spirituale, gospodărești.* Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Topoloveni, Muscel.

Membru fondator, Federala *Podgoria*, Topoloveni (16 martie 1908), susținător al **Programului cooperatist**, promovat de liderul Partidului Țărănesc/Național Țărănesc, Ion Mihalache (v.). Contribuții directe la transformarea localității amintite în comună model pentru România Mare. Colonel (1914), director general, Departamentul Poștei și Telegrafului, București (1914-1916), combatant, Primul Război Mondial (1916-1918), primar general al Capitalei pe timpul ocupației *Puterilor Centrale*, ulterior, judecat și condamnat. Aprecieri antume și postume controversate. Nominalizări: dicționare naționale; scrieri referitoare la orașul Topoloveni (Argeș). Diverse surse documentare. (**G.I.N.**).

VESCU, Teodor E. (n. Curtea de Argeș, 5 iulie 1958). Artist plastic, *pictură, grafică, artă monumentală*, restaurator. Liceul de Artă *Nicolae Tonitza*, București (1977), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1982), *Clasa Rodica Lazăr*. Călătorii documentare, țări din Europa. Activitate în Capitală: Întreprinderea de Construcții și Reparații Administrația Locală *Vitan* (1982-1984); unități gospodărești specializate (1984-1989). Liber profesionist (1989~), diverse inițiative proprii, colaborări în domeniu. Distinct: opere personalizate de artă monumentală, București (1984, 1985, 1986). Expoziții personale sau de grup: Suceava (1982; 1986); București (1984~); Curtea de Argeș (2003). Exprimări externe: Statele Unite ale Americii (1990); Franța (1991~2005); Cehia (1994); Elveția (1997); Italia (1997); Serbia (1998). Lucrări în mai multe muzee și colecții particulare din Africa, Asia, America de Nord, Australia, Europa. Studii, articole, reuniuni tematice, emisiuni *media*. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1990), alte aprecieri publice. (**S.C.N.**).

VESELOVSKI, Vasile (Pitești, Argeș, 18 decembrie 1925 – București, 4 ianuarie 1997). Compozitor, *muzică ușoară*,

instrumentist, *pian*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1943), bacalaureatul în București, Facultatea de Fizică-Chimie, Universitatea din București (1947), Conservatorul din București (1952), *Clasa Victor Iușceanu, George Breazul, Zeno Vancea*. Activitate în Capitală: Ministerul Culturii (1952-1956); Teatrul *Constantin Tănase* (1956; 1963); Comitetul Orașenesc de Artă și Cultură (1957-1963); liber profesionist (1963-1997). Partituri pentru spectacole de revistă, festivaluri, concursuri, concerte, recitaluri, oferite sau create pentru soliști renumiți de muzică ușoară, dirijori, regizori, instituții specializate. Formator de talente. Discografie, înregistrări radio și televiziune, selecții integrate patrimoniului *media*. Numeroase piese de referință. Membru marcant, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România. Implicări în realizarea unor proiecte comunitare specifice zonei Argeș-Muscel. Consemnări critice favorabile, note memoriale, eponimii. Stradă în municipiul Pitești, alte aprecieri publice antume și postume. (**L.I.P.**).

VESPESCU, Ștefan E. (Pitești, Argeș, 10 ianuarie 1930 – Pitești, Argeș, 20 iunie 2007). Jurist. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1948), Universitatea din București (1952). Avocat, Baroul Argeș (1952-2007). Renumit în domeniu. Apărarea intereselor unor persoane, familii, unități economice și instituții importante din Argeș-Muscel în cauze civile sau penale. Articole, studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (**I.F.B.**).

VESTEA (1928~1932). Publicație periodică, apărută la Câmpulung, Muscel. Primul număr, 28 iunie 1928; subtitlul: *Organ al Cercului Ziariștilor Musceleni*; din august 1928, *Organ democrat independent*. Director – proprietar, Dumitru I. Ghițescu; redactori: Nicolae Patraulea (director politic, 1930),

Simion Chirișescu, Constantin Codescu, Ion Hodoș. Articole, reportaje, analize, comentarii pe teme politice, economice, sociale; creații literare, documente istorice, cronici sportive. Texte din Cincinat Pavelescu, Teodor D. Speranția. Colaboratori: Alexandru Baltag, Constantin N. Cotoian, Dinu Miriște, Ion Nicolaescu-Bugheanu, Lorin Popescu, Constantin Răureanu, Gheorghe N. Vlădescu (v.). Imprimare, tipografiile: *Muscelul*, Vasile S. Marinescu; *Gheorghe N. Vlădescu și Fiul* (v.), Câmpulung. Diverse conlucrări comunitare. Atestări de arhivă. (I.I.B.).

VESTINIAN, Alexandru M. (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban și rural, jurist, înalt funcționar public. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, așezări din Argeș. Consilier local (1891), primar al orașului Pitești, Argeș (1899, 1906), președintele Consiliului Comunal. Realizări ale timpului: aprobarea traseului căii ferate Pitești - Curtea de Argeș (26 iulie 1891); acceptarea donațiilor filantropice oferite de Maria Dimitriu/Teiuleanu (v.) și Chiriach Vasiliu (v.); așezarea pietrei fundamentale, în Pitești, a Monumentului Independenței (duminică, 1 octombrie 1906); obținerea suprafeței de 12 hectare forestiere, în vederea extinderii și amenajării pădurii-parc Trivale (1906), obținute prin aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, București. Nominalizat în: *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Istoria Primăriei Pitești* (1996); fonduri arhivistice. Grafiat, uneori, **Vestenian/Vestiniianu**. Contribuții la consolidarea administrației locale în perioada enunțată. Diverse aprecieri antume și postume. (T.N.M.).

VIADUCTUL PESTE VALEA LUI STAN (1969~). Lucrare inginerescă de artă, integrată Sistemului hidroenergetic *Argeșul Mare*, zona adiacentă căilor de acces spre baza aval a barajului Vidraru (*casa vanelor*). Unicat în România pentru: deschidere boltă

(90 m); lungime, 112 m; lățime, 4,5 m; înălțime, 52 m. Unul dintre cele 12 poduri reprezentative din lume (evaluare germană, 1970). Schițe elaborate prin Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Industria Lemnului/*ICPIL* (din 1991, Institutul Național al Lemnului, București, subfilială la Pitești), șef proiect, Mihai Ionescu. Executant (februarie - decembrie 1969), Trustul de Construcții Hidroenergetice, Grupul de Șantier Argeș, director, Nicolae Păunescu (v.), șefi lot, Constantin Prioteasa (v.), Constantin Mengher. Recepție finală: 25 decembrie 1969, probe de rezistență și siguranță maxime, avize favorabile. Perimetru strategic. Descriere tehnică: Mihai Cojocaru, **Hidroconstrucția, III. Făuritori de baraje** (2008). Beneficiar (2014): SC *Hidroelectrică SA*, Sucursala Curtea de Argeș. Complementar: drumul *Contur - Lac*, zona Barajului Vidraru, proiectant, *Institutul de Proiectări pentru Transporturi Auto, Navale și Aeriene/IPTANA*, București. Diverse imagini, texte, comentarii cu caracter didactic, geografic, turistic. (I.M.F.).

VIADUCTUL TOPOLOG DE LA CIOFRÂNGENI (1977~). Construcție feroviară de mari dimensiuni, 1 320 m lungime, 50 m înălțime, 40 de tronsoane/*deschideri*, Magistrala de cale ferată Vâlcelele, Merișani (Argeș) – Râmnicu Vâlcea (38,9 km). Traversarea comunei Ciofrângeni (Argeș) și a râului Topolog, proiectare autohtonă, investiție guvernamentală, execuție, Șantierul 83 *Tunele*, București. Coordonatorul lucrării, Nicolae Procop. Finalizare parțială (1986). Posibilitatea diminuării distanței feroviare București - Sibiu cu aproximativ 125 km. Expertize tehnice succesive, mișcări *telurice* accidentale, probe de rezistență neconcludente. Diverse atestări documentare. Șantier în conservare. (G.N.P.).

VIDONI, Felicia M. (Pitești, Argeș, 4 aprilie 1937 – Pitești, Argeș, 18 martie 1990). Actriță. Școala Medie Tehnică de Comerț,

Pitești (1956). Specializări, instituții în domeniu, București. Activitate permanentă, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești: Secția Proză, *corp ansamblu* (1958-1959); Secția/Teatrul de Păpuși *Așchiuță* (1959-1990). Partituri specifice reprezentațiilor de marionete în spectacolele: *Voinicelul și crăiasa*, de Maria Kovnacka; *Micii mușchetari*, de Lizica Mușetescu; *Copiii de pe strada noastră*, de Toma Biolan; *Albă ca Zăpada*, de Frații Grimm; *Boroboacă*, de Ștefan Lenchiș, Costel Popovici. Colaborări cu unități culturale, școli, grădinițe, studiouri de amatori din Argeș-Muscel. Implicări comunitare permanente. Consemnări critice favorabile. Membră, Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM (1972-1990), alte aprecieri publice antume și postume. (P.A.D.).

VIDU, Dionisie I. (Lăpușnicul Mare, Bozovici, Caraș Severin, 24 aprilie 1933 – Pitești, Argeș, 13 februarie 1992). Inginer chimist, manager, inventator. *Stabilit la Pitești, din 1963*. Liceul de Chimie, Reșița, Caraș-Severin (1955), Institutul Politehnic, Timișoara (1960). Documentări externe, Federația Rusă. Inițial, tehnolog, Distileria Chimică de Lemn Nr. 1, Reșița (1960-1963). Activitate productivă permanentă la Pitești: inginer șef (1963-1969), director (1969-1973), Fabrica de Tananți *Argeșul*; șef secție, Combinatul de Prelucrarea Lemnului (1973-1991); inginer principal, SC *Alprom SA*, (1991-1992). Cercetări proprii în domeniul extragerii și folosirii substanțelor chimice din lemnul de stejar pentru industriile farmaceutică, chimică, alimentară, petrolieră, energetică. Invenții brevetate. Studii, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni științifice zonale și naționale. Contribuții la: diversificarea tehnologiilor specifice obținerii taninului superior, oxigenului medicinal și metanolului; pregătirea specialiștilor vietnamezi în domeniul chimizării lemnului; dezvoltarea Platformei industriale Pitești-Nord. Aprecieri publice antume și postume. (I.D.P.).

VIȘOREANU, Acsente G. (Turnu Măgurele, Teleorman, 26 iunie 1926 – Pitești, Argeș, 24 iulie 2006). Medic militar, radiologie, general, manager, publicist. *Stabilit la Pitești, din 1952*. Liceul Teoretic, Turnu Măgurele (1945), Facultatea de Medicină, București (1952). Doctorat, *științe medicale*, București (1967). Activitate specializată: instituții de profil din Capitală (1954-1957); Spitalul Militar, Pitești (1957-1985), șef secție (1966-1985), comandant (1981-1985); Spitalul Militar Central, București (1985-1992), comandant adjunct (1985-1990), comandant (1990-1992); Policlinica cu Plată Nr. 2, București (1992-2004). Primariat în 1966. General-medic (1990). Volume importante (în colaborare): *Gastroenterologie clinică; Radiologia tubului digestiv; Limfografia abdominală și pelviană*. Numeroase studii, articole, rapoarte, reuniuni tematice naționale, interviuri. Contribuții la redimensionarea spitalelor militare amintite. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

VIȘOREANU, Nicolae (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar imobiliar, înalt funcționar public. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. Membru marcant, Partidul Național Liberal, deputat (1876), apoi, senator de Argeș, Colegiul I (1887). Primar al orașului Pitești (1881-1884), președintele Consiliului Comunal Urban. Succese importante ale etapei: organizarea unor expoziții – concurs de produse agricole (1881-1882); gestionarea, la nivelul localității, a proclamării Regatului României (14 martie 1881), ulterior, încoronarea (10 mai 1881) regelui Carol I (v.) și a reginei Elisabeta (v.); deschiderea Școlii de Meserii/Liceul Industrial (1882); elaborarea studiului privind geografia, istoria, monumentele și industria orașului (1883). Nominalizat în *Istoria Primăriei Pitești* (1996), alte atestări

documentare. Aprecieri publice antume și postume. (T.N.M.).

VIITORUL ARGEȘULUI (1921~1937; 2006-2008). Publicație apărută, cu intermitențe, la Pitești, Argeș. **1. (1921~1937)**, primul număr, 7 februarie 1921, subintitulat, *Organ al Partidului Național - Liberal din Județul Argeș*. Colaboratori: Honoriu Bănescu (v.), Ion D. Ghinescu (v.), Dumitru I. Grigorescu (avocat), Mihai Nanu (profesor). Articole, reportaje, interviuri, analize, comentarii pe teme politice, economice, sociale, culturale. Susținerea **Programului Prin noi înșine**, pentru consolidarea României Mari, aplicat de guvernarea lui Ion I.C. Brătianu (v.). Critici virulente la adresa opoziției. Încetarea apariției: 15 octombrie 1937. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. **2. (2006-2008)**. Cotidian, primul număr, 19 aprilie 2006. Director fondator, Gheorghe Smeoreanu (v.), director adjunct, Mihai Constantin, director literar-artistic, Mircea Bârsilă (v.), redactor-șef, Aurel Sibiceanu (v.). Editor: SC *Smeoreanu Press* SRL, Pitești, imprimare, SC *Tiparg* SA, Pitești, distribuție națională gratuită. Variantă digitală: www.viitorulargesului.ro. Analize, comentarii, sondaje de opinie, reportaje, știri, note, informații, interviuri, cronici, programe *media*, reclamă. Diverse implicări și aprecieri comunitare. (M.D.S.).

VIITORUL MUSCELULUI (1905-1908; 1921~1930). Publicație săptămânală, apărută, cu intermitențe, la Câmpulung, Muscel. Două serii: **1. Organ național - liberal** (1905-1908), primul număr, 27 noiembrie 1905. Girant - responsabil, Constantin Rădulescu; prim - redactor (1908), Ioan Giurculescu (v.). Tematică politică, economică, socială, culturală. Distinct: referiri la situația țărănimii și răscoala din 1907; creații literare, informații științifice, istorie. Texte din Mihai Eminescu, Octavian Goga, Spiru Haret, Barbu Ștefănescu - Delavrancea. Colaboratori:

Constantin Alimănișteanu (v.), Iosif Catrinescu, Artur Stavri; **2. Organ al Partidului Național - Liberal din Muscel**, reapărut, 1 octombrie 1921. Girant - responsabil, Bucur Chiculescu (avocat). Articole, analize, comentarii politice, apeluri electorale, critici virulente împotriva opoziției. Texte din Constantin I. Brătianu (v.), Alexandru Cazaban. Colaboratori: Ioan Giurculescu, Nicu Nicolau, Ion D. Țicăloiu (v.). Imprimări, Tipografia *Gheorghe N. Vlădescu/Gheorghe N. Vlădescu și Fiul*. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

VILA FLORICA DIN ȘTEFĂNEȘTI (1858~). Reședință tradițională a familiei Brătianu, aflată pe domeniul de la Ștefănești, Muscel, notificată, frecvent, *Conacul Brătienilor*. Locul nașterii, ori decesului, unor componenți ai cunoscutei *genealogii*. Eponimie evocând memoria primei fiice a lui Ion C. Brătianu (v.) și a soției sale, Caterina/Caliopia/Pia Pleșoianu (1841-1920), **Florica** (1862-1865). Anterior, casă specifică zonei etnografice rurale colinare, cumpărată de Constantin/Dincă E. Brătianu (v.), lăsată moștenire fiilor săi, partajare oficială și reconstrucție, Ion C. Brătianu (1858). Reabilitări sau extinderi succesive: 1890; 1898, detalii, Emile André Lecomte du Nouÿ (v.); 1912-1915, arhitect, Petre Antonescu (1873-1965), executant, Nicolae Iliescu (inginer); 1925-1927, planuri, Ion I. C. Brătianu (v.); 1956; 1963-1964. Spații cotidiene, bibliotecă, atenanțe, parc, lucrări sculpturale, capelă de familie, suprafețe arabile (peste 200 ha), fermă viticolă, cramă, grajduri, stație feroviară în apropiere. Numeroase întâlniri și vizite: liderii Partidului Național Liberal; membrii Guvernului din perioada interbelică; delegații străine, personalități ale perioadelor invocate. Clădiri folosite, temporar, de trupele austro-germane (1916-1917) și sovietice (1944-1945), oferite refugiaților greci (1945-1949), preluate, apoi, ca bunuri ale statului (1949). Sediul unor unități agricole regionale (1949-1964), spații

pentru protocol, Gospodăria Partidului Comunist Român, București (1965-1989). Pentru etapa 1990-1993, Complexul de Creație Ștefănești, Argeș, subordonat Trustului *Domus*, Ministerul Culturii, București. Din 1993, Centrul de Cultură *Brătianu*, aparținând Consiliului Județean Argeș. **Scrieri monografice:** Sabina Cantacuzino (v.), Elena Dumitriu, Mircea Dumitriu, Aurică Smaranda (2013). Alte atestări și consemnări documentare. (**S.M.T.**).

VINTILESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Căteasca, Argeș. Proprietari rurali și urbani, preoți, cadre didactice, oameni de cultură. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Căteasca, Vrănești, Pitești, București. Mai cunoscuți: **Marin V.**, preot paroh, Căteasca (1850-1900); **Maria M. V.**; **Petre M. V.** (v); **Nicolae M. V.**, Facultatea de Teologie, București, preot, parohii din Capitală, profesor, Colegiul *Sfântul Sava*, București; **Elena. M. V.**; **Gheorghe M. V.**, Facultatea de Teologie, București, preot, parohii din Capitală, membru, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române; activitate pastorală în Germania; **Joita M. V.** Conexiuni cu familiile: Bărcan și Țențea (Muscel); Stoenescu (Dâmbovița); Zamfirescu și Drăghici (Argeș). Implicări constante în activitatea comunitară. Contribuții la edificarea unor biserici, școli, cămine culturale. Numeroase atestări documentare. Diverse aprecieri publice. (**F.C.P.**).

VINTILESCU, Petre M. (Popești, Căteasca, Argeș, 25 septembrie 1887 – București, 12 iunie 1974). Preot, teolog, profesor universitar, *dogmatică*, înalt funcționar ecleziastic. Seminarul Central, București (1907), Facultatea de Teologie, București (1911). Doctorat, *istoria religiilor*, București (1926). Activitate parohială în Argeș: Furduești, Rătești (1911-1914); Pitești, *Maica Precista din Coastă* (1914-1917); *Sfântul Ioan Botezătorul* (1917-1928). Distinct: Biserica *Sfinții Voievozi*, București

(1928-1950). Temporar, superior, Capela Ortodoxă Română, Paris, Franța (1932-1933). Preocupări didactice la Pitești: Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu* (1917-1918); Liceul de Fete/Colegiul *Zinca Goleșcu* (1921-1924); Școala Normală de Băieți (1919-1928, director, 1921-1922); Internatul Societății Preoțești *Frația* (1919-1921), respectiv Institutul Teologic, București (1931-1950), decan (1938-1940; 1946-1948), rector (1948-1949). Membru, Consistoriul Central Bisericesc, București (1954-1962), președinte (1962-1966). Diverse misiuni externe. Volume importante: *Cultur și ereziile* (1926); *Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântare bisericească* (1937); *Spovedania și duhovnicia* (1939; 1995); *Liturghiile bizantine privite istoric în structura și rânduiala lor* (1943); *Liturghierul explicat* (1972). Numeroase studii, articole, predici, interviuri, colaborări, reviste cu tematică adecvată. Numeroase consemnări documentare, implicări constante în viața comunității, aprecieri publice antume și postume. (**S.P.P.**).

VISPESCU, Vasile V. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar rural și urban, parlamentar. *Apropiat zonei Argeș – Muscel, prin domiciliu temporar, activități electorale, demersuri economice.* Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, deputat de Argeș (1937-1938), susținător al ideilor lui Ion Mihalache (v.). Propuneri legislative, adunări publice, inițiative cetățenești. Contribuții la evoluția sistemului social - politic din perioada interbelică. Aprecieri comunitare antume și postume. (**C.D.B.**).

VIȘA (Secolul XVII). Proprietar funciar tradițional la Golești, Muscel, fiica marelui postelnic Fota și a Stanei, sora lui Preda Brâncoveanu, bunicul domnului Constantin Brâncoveanu (v.). Recăsătorită cu Stroe Leurdeanu (v.), ctitori pentru Conacul (1639-1640) și Biserica (1646) din Golești, astăzi, Ștefănești, Argeș. Distinct: refacerea parțială

a Mănăstirii Vieroș (1645), acum, Mioveni, Argeș. Contribuții directe la: întemeierea familiei boierilor Golescu; edificarea așezămintelor din localitatea eponimă; exprimarea feudalității clasice autohtone. Importante consemnări documentare. (F.C.P.).

VIȘINESCU, Stancu (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Ionești, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

VIȘINESCU, Victor Gh. (n. Buzoiești, Argeș, 4 martie 1933). Profesor universitar, filosofie-literă, ziarist, manager, traducător. Liceul de Băieți, Alexandria, Teleorman (1951, Universitatea din București (1955). Doctorate: *filologie*, Dijon, Franța (1967); *filosofie*, București (1974). Stagii: Franța (1974), Federația Rusă (1987). Activitate în Capitală: cotidianul *Scînteia* (1955-1961; 1970-1972): Universitatea din București (1961-1970); Academia de Științe Social – Politice (1972-1981); Biblioteca Academiei Române (1981-1991); Universitatea *Hyperion* (1992-2004); decan, Facultatea de Jurnalism (1995-2004). Lectorate, universități din Beijing (China) și Dijon (Franța). Volume importante (proză): *Sofia Nădejde. Antologie* (1972); *Aici e Pământul. Jurnal de călătorie* (1984); *In Alma Mater și în viață* (1990); *O istorie a presei românești* (2000); *Stilistica presei* (2003). Distinct: *Mihai Eminescu. Opere XVII. Bibliografie*. Colaborator, periodicele: *Gazeta literară*, *România literară*, *Convorbiri literare*, *Cronica*, *Revue Roumaine*, *Tălmăciri din limbile franceză și chineză*. Membru: Uniunea Ziaristilor din România (1977); Uniunea Scriitorilor din România (2006). Consemnări critice favorabile, alte aprecieri publice. (I.I.M.).

VIȘINESCU ARDEI, Vasile Sorin C. (n. Dârmănești, Argeș, 30 aprilie 1962). Jurist, manager, publicist. Liceul Pedagogic/Colegiul *Carol I*, Câmpulung (1980), Facultatea de Drept, București (1988). Preocupări didactice, *învățător*, școlile: Pârnu Roșu, Costești, Argeș (1980-1982); Piscani, Dârmănești (1982-1988). Activitate specializată: juriconsult, Uniunea Județeană a Cooperativelor Agricole de Producție Argeș (1988-1990); referent, Consiliul Provizoriu de Uniune Națională Argeș (1990); consilier, secretar general, șef de comisii departamentale, Camera de Comerț și Industrie, Argeș (1990-2004); arbitru, Curtea de Arbitraj Comercial (1994~), președinte (1994-1995). Contribuții directe la: reorganizarea Camerei (1990); înființarea Școlii de Afaceri (1993); legalizarea Fundației *Centrul de Dezvoltare al Întreprinderilor Mici și Mijlocii* (1993); inițierea Comitetului Județean Argeș de Coordonare a Măsurilor Active pentru Combaterea Șomajului (1997). Avocat, Baroul Argeș (2004~). Volum important (în colaborare): *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene* (2000). Numeroase studii, articole, referate, reuniuni tematice interne și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (A.A.D.).

VIȘOIANU, Ion If. (Mățău, Mioarele, Muscel, 1876 - ?). Proprietar urban și rural, ofițer de carieră, erou militar. Studii liceale și superioare în Capitală. Combatant, participarea României la Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul din Transilvania* (1916), colonel, căzut pe câmpul de luptă. Aureolat prin *Argeș. Cartea eroilor* (1984), înscris pe monumentul din localitatea natală, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

VIȘOIANU, Iosif I. (Văleni, Călinești, Muscel, 1922 - ?). Proprietar rural, funcționar public, militant politic. Participant activ la

manifestările legionare din ianuarie 1941 (București). Expatriat în Germania (1941-1945), lagărele Rostock, Buchenwald, Viena. Parașutat pe teritoriul României (1945), integrat Grupului de rezistență armată anticomunistă *Ovidiu Găină*, din Bucovina. Interferențe cu inițiativele Grupului *Haiducii Muscelului* (Argeș). Urmărit de Securitate, arestat, cercetat, torturat, judecat, condamnat, 25 de ani muncă silnică și zece ani degradare civică, executați, parțial, în mai multe penitenciare din țară. Importante conexiuni documentare cu dosarul Toma Arnăuțoiu (v.). Diverse aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

VIȘOIANU, Petre (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Medic, *balneologie*, manager, proprietar urban și rural. *Originar din Mățău, Mioarele, Muscel*. Suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită: Câmpulung (Muscel); Vrănești (Călinești); Pitești (Argeș). Liceul Teoretic, Ploiești, Prahova (1892), Facultatea de Medicină, București (1898). Stagii: Viena (Imperiul Habsburgic); Paris (Franța). Primul medic român specializat în hidroterapie și electroterapie. Combatant, Primul Război Mondial: *ofensiva din Transilvania* (1916); *Frontul din Moldova* (1917). Diriginte fondator, Societatea Balneară, Câmpulung. Activitate permanentă (1898-1933), instituții de profil: Pitești (director regional); Câmpulung; București, înalt funcționar ministerial (secretar general, consilier). Volum important: *Valoarea serului artificial (soluții saline) în infecțiuni și toxemii (lavagiul sângelui)*. Studii, analize, rapoarte, comunicări, reuniuni tematice. Aprecieri comunitare antume și postume. (C.G.C.).

VIȘOIANU, Petre P. (Câmpulung, Muscel, 19 noiembrie 1902 – Pitești, Argeș, 31 decembrie 1987). Jurist, proprietar rural și urban, publicist. Fiul lui **Petre V.** (v.). Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1920), Universitatea din București (1925).

Stagiu: Paris, Franța (1925-1927). Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, susținător al programului elaborat. Activitate specializată: judecător, Tribunalul Ilfov (1927-1930); avocat, Baroul Capitalei (1930-1947). Convertire profesională, cercetător științific, *chimie*: laboratoare din București și Pitești (1947-1983). Invenții brevetate. Volum important (în colaborare): *75 de ani de la introducerea primului timbru postal românesc. 1858-1933*. Studii, analize, rapoarte, reuniuni naționale pe diverse teme. Donator, cărți valoroase și piese de mobilier, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*. Consemnări memoriale: *Argeșeni în spiritualitatea românească, II (1988)* și *O viață printre cărți, I (1997)*, de Silvestru D. Voinescu (v.). Aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

VIȘOIU, Emilia (n. Tarcău, Neamț, 23 octombrie 1954). Inginer horticol, cercetător științific principal I, publicistă. *Stabilită în Argeș, din 1978*. Liceul Teoretic, Bicaz, Neamț (1973), Institutul Agronomic *Ion Ionescu de la Brad*, Iași (1978). Doctorat, *științe agricole*, București (2001). Activitate permanentă în Argeș: Cooperativa Agricolă de Producție, Câmpulung (1978-1983); Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești (1983-1985); Stațiunea Agricolă, Albota (1985-1988); Stațiunea de Cercetare și Producție Viti-Vinicolă, Ștefănești (1988-2005); Institutul Național de Cercetare pentru Biotehnologii în Horticultură, Ștefănești (2005~). Volume importante (autor, colaborare): *Perfecționarea biotehnologiei de înmulțire in vitro a viței de vie* (2000); *Viticultura. Bazele producerii materialului săditor cu valoare biologică ridicată* (2002); *Biotehnologii ecologice cu aplicații în horticultură și viticultură* (2006). Studii, articole, reuniuni tematice naționale și internaționale, proiecte, *granturi/contracte* de cercetare în domeniu. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VIȘOIU, Ion D. (Sfârșitul secolului XIX - Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar în Argeș. Întinse suprafețe de teren în localitatea Berislăvești, plasa Oltul, expropriate prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, adoptată de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

VIȘOIU, Ion Gh. (Măgureni, Prahova, 14 iulie 1923 – Pitești, Argeș, 30 aprilie 2014). Inginer horticol, funcționar de stat, profesor, manager. *Stabilit în Argeș, din 1952*. Școala de Horticultură Gradul II, Băneasa, Ilfov (1944). Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1950). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Vest* (1944-1946). Activitate didactică: Școala Profesională, Târgșor, Ploiești, Prahova (1950-1952); Școala Medie Tehnică de Horticultură, Curtea de Argeș (1952-1954); inspector școlar, Regiunea Argeș (1954-1962). Distinct: vicepreședinte, Consiliul Agricol Regional, Argeș (1962-1968); director tehnic, Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară, Argeș (1969-1971); șef serviciu/director tehnic, Întreprinderea Viei și Vinului/*Vinalcool*, Argeș (1971-1984). Studii, articole, norme tehnice, reuniuni tematice naționale în domeniu. Contribuții directe la funcționarea unităților agricole din Argeș – Muscel, în perioadele amintite. Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.).

VIȘOIU CORNĂȚEANU, Gheorghe (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar imobiliar, București și Lerești (Muscel), filantrop. Suprafețe montane, aparținând Masivului Iezer-Păpușa. Donator: 500 m² în *golul* alpin Iezerul Mare, din apropierea lacului eponim (1939), pentru construirea adăpostului *Petre Catzian*. Beneficiar, Asociației Drumeților din Munții Înalți ai României/*ADMIR*, Secția

Câmpulung. Autentificare, Tribunalul Județului Muscel (1939), președintele asociației, Nicolae V. Constantinescu (avocat). Diverse consemnări monografice. Aprecieri comunitare antume și postume. (G.D.Ș.).

VIȘTEA MARE. Vârf dominant din Masivul Făgăraș, aferent inclusiv județului Argeș (2 527 m altitudine), integrat celor șase înălțimi renumite ale zonei: Moldoveanu (2 543 m); Negoiu (2 535 m); Călțun-Lespezi (2 522 m), Vânătoarea lui Buteanu (2 507 m); Dara (2 501 m). Catalogat al treilea loc de referință în domeniu pentru Carpații României, formând, împreună cu Vârful Moldoveanu, simbolic, *Trapezul/Marele Trapez*, asemănător unui acoperiș de casă, aflat la interferența cu județul Brașov. Trasee alpine pentru cercetare științifică, sport de performanță sau agrement, marcaje, refugii, salvamontiști. Delimitare teritorială în *situl* comunitar *Natura 2000. Munții Făgăraș și Piemontul Făgăraș*. Numeroase consemnări geografice, literare, turistice. (V.F.A.).

VITAN, Ion Gh. (n. Stănești, Corbi, Muscel, 12 august 1935). Arhivist, manager, publicist. Școala Medie Tehnică de Comerț, Râmnicu Vâlcea (1954), complementar, Școala Medie *Nicolae Bălcescu*, Râmnicu Vâlcea (1955), Facultatea de Istorie, București (1965). Activitate specializată în Capitală: Arhivele Naționale (1965-1988): Școala Națională de Perfecționare Arhivistică (1988-1996); director, Direcția București, Arhivele Naționale (1993-1997). Colaborări didactice universitare, Facultatea de Arhivistică, București (1994-1996). Volume importante: *Catalogul documentelor Țării Românești, IV* (1981, în colaborare); *Documente privind Revoluția de la 1848 în Țările Române, B, Țara Românească* (1982, în colaborare); *Anuar al Arhivelor Municipiului București, I-II* (1997-1998, coordonator); *Stănești din județul istoric Muscel. Documente. 1502-1967* (2002); *Primarii Bucureștilor. 1864-1949* (2009).

Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu. Apropiat proiectelor specifice zonei Argeș-Muscel. Implicări comunitare permanente. Premiul *Eudoxiu Hurmuzaki* al Academiei Române (2011), București, alte aprecieri publice. (S.I.C.).

VITAN, Radu N. (n. Stănești, Corbi, Muscel, 2 septembrie 1934). Inginer agronom, manager. Liceul *Radu Greceanu*, Slatina, Olt (1953), Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1959). Doctorat, *științe agricole*, București (1980). Activitate specializată: șef fermă, Gospodăria Agricolă de Stat, Vulpești, Buzoești, Argeș (1959-1961); inginer șef, Cooperativa Agricolă de Producție, Scornicești, Olt (1961-1973). Distinct: director fondator, Întreprinderea de Sere, Bascov, Argeș (1973-1993); director general, Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară, Argeș (1993-1996). Studii, norme tehnice, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniu. Implicări în multe proiecte lansate de oficialitățile din Argeș - Muscel. Aprecieri publice. (C.D.B.).

VLAD, Aurelian (n. Leordeni, Muscel, 14 decembrie 1942). Medic primar, *endocrinologie*, cercetător, cadru didactic universitar, Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1961), Institutul de Medicină și Farmacie, București (1967). Doctorat, *endocrinologie*, București (1971). Activitate specializată: Facultatea de Medicină, Craiova, Dolj (1971-1973); șef laborator, Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentelor, București (1973-1974); Clinica de Endocrinologie, Timișoara (1974~). Profesor asociat, Universitatea de Vest, Timișoara. Volume (în colaborare), studii, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, societăți științifice de profil din România și Grecia (fondator), Statele Unite ale Americii, Marea Britanie. Implicări

constante în realizarea unor proiecte comunitare din localitatea natală. Aprecieri publice. (C.G.C.).

VLAD CĂLUGĂRUL (Secolul XV). Fiul lui **Vlad Dracul** (v.), frate cu **Vlad Țepeș** (v.). Domn al Țării Românești (septembrie 1481~septembrie 1495), *stabilirea reședinței temporare la Glavacioc, Argeș, unde a fost și înhumat* (astăzi, așezământ monahal, comuna Ștefan cel Mare). Refacerea lăcașului (o nouă *ctitorie*), existent pe vremea lui Mircea cel Bătrân (v.), relansat în istoria medievală de Radu cel Mare (v.), Neagoe Basarab (v.), Petru Cercel (1583–1585). Contribuții la evoluția ortodoxismului de factură autohtonă. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare. (C.I.N.).

VLAD CEL TÂNĂR/VLĂDUȚ (A doua jumătate a secolului XV – Începutul secolului XVI). Domn al Țării Românești (februarie 1510 – 23 ianuarie 1512), *consemnarea documentară, în premieră, sub această titulatură, a orașului Pitești. Act oficial* voievodal (1 aprilie 1510). Contribuții la sporirea rolului acestuia în istoria tradițională a Munteniei. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare. (C.I.N.).

VLAD DRACUL (Sfârșitul secolului XIV – Prima jumătate a secolului XV). Prezumtiv: 1390-1447. Descendent al Dinastiei Basarabilor. Fiul lui **Mircea cel Bătrân** (v.), frate cu **Mihail I** (v.), **Radu II Prasnaglava** (v.), **Alexandru I Aldea** (v.). Domn al Țării Românești (1436~1447). *Consemnarea documentară, în premieră a județului Argeș (13 august 1437), legături militare, urbanistice și religioase cu acest areal istoric*. Implicare în politica europeană a timpului, participarea la Cruciada de la Varna (1444). Ctitorie, Palatul Domnesc al Mitropoliei Curtea de Argeș, distrus, ulterior, de cutremurul din 29 august 1471. *I se atribuie, legendar, Cetatea Poienari, Argeș.*

Contribuții la evoluția medievală a spațiului geografic amintit. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări de arhivă. (C.I.N.).

VLAD, Gheorghe I. (Bezdead, Dâmbovița, 6 februarie 1927 – București, 9 septembrie 1990). Inginer petrolist, manager, demnitar, parlamentar. *Activitate și domiciliu în Argeș (1955-1981)*. Liceul Industrial *Regele Mihai*, Brașov (1947), Institutul de Petrol și Gaze, București (1951). Documentări externe. Activitate specializată: tehnolog *foraj*, Schela de Petrol, Târgoviște, Dâmbovița (1951-1955); director, Schela de Foraj, Valea Caselor, Dâmbovița (1955-1958); director tehnic, Trustul de Petrol, Pitești, Argeș (1958-1981). Distinct: ministru, Ministerul Petrolului, București (7 septembrie 1981 – 26 octombrie 1984), guvernele Ilie Verdeț, respectiv Constantin Dăscălescu; director, Trustul de Petrol, Bolintinu, Giurgiu (1984-1990); deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, circumscripțiile electorale Găești (1965-1969) și Poiana Lacului (1969-1975), reprezentând Frontul Democrației Populare. Contribuții la: intensificarea ritmului extracției petrolului în România; aplicarea unor tehnologii originale pentru gestionarea erupției sondelor de mare capacitate; extinderea rețelelor comunitare de apă, gaze, drumuri, poduri, regularizări hidrotehnice; diversificarea colaborării internaționale în domeniu. Dezbateri cetățenești, inițiative legislative, studii, rapoarte, interviuri, reuniuni pe diverse teme. Implicare în realizarea anumitor proiecte lansate de oficialitățile din Argeș – Muscel. Aprecieri publice antume și postume. (C.D.B.)

VLAD, Ion N. (n. Galicea, Vâlcea, 1 ianuarie 1941). Artist plastic, *pictură*, artă monumentală, profesor, *desen*. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1970*. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1963), Institutul Pedagogic, București, (1967), *Clasa Marin Gherasim, Răzvan Stoica*. Activitate

didactică permanentă în Pitești (1970-2000): Casa Pionierilor/Clubul Copiilor; Liceul de Arte *Dinu Lipatti*. Numeroase expoziții personale sau de grup: București (1964~2006); Piatra Neamț (1967); Galați (1973); Pitești (1974~); Sighetu Marmației, Maramureș (1975); Târgu Jiu, Gorj (1977), Cluj Napoca (1978). Exprimări externe: Ungaria (1979); Polonia (1987); Belgia (1990); Franța (1990); Olanda (1990). Lucrări în mai multe colecții publice și particulare din Belgia, Canada, Elveția, Franța, Grecia, România. Distinct: mozaicul *Imagini argeșene*, Silozul Fabricii de Pâine, Pitești-Nord (1978, în colaborare); portretul *Neagoe Basarab*, Galeria Domnitorilor, Muzeul Județean Argeș (1988). Studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Emisiuni *media*. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, fondator, Filiala Pitești (1976), președinte (1978-1980), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

VLAD, Iulian (n. 23 februarie 1931). Ofițer de carieră, *servicii speciale*, general, demnitar, parlamentar. Apropriat zonei Argeș - Muscel prin demersuri sociale și administrative. Școala Medie Tehnică de Comerț/Colegiul *Gheorghe Chițu*, Craiova, Dolj (1951), Școala Militară de Ofițeri, Botoșani (1952), Facultatea de Drept, București. Stagii continentale. Membru marcant, Partidul Comunist Român. Activitate permanentă, Ministerul de Interne, București: sef birou, șef serviciu, adjunct direcție, șef, Direcția Învățământ (1952-1974); comandant, Școala Militară de Ofițeri, București (1974-1977); secretar de Stat (1977-1984); ministru adjunct (1984-1987); ministru secretar de Stat, șeful Departamentului Securității Statului (1987-1989). Distinct: deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Domnești (1985-1989), reprezentând Frontul Unității Socialiste. Dezbateri comunitare, propuneri legislative, reuniuni tematice de interes major. Implicat în contracararea

evenimentelor revoluționare din decembrie 1989. Arestat (31 decembrie 1989), anchetat, judecat, condamnat, 24 de ani, pentru represiunile de la Timișoara și București, executați parțial. Eliberat în 1993. Aprecieri publice controversate. (C.D.B.).

VLAD, Iulian A. (n. Călinești, Argeș, 17 august 1961). Inginer zootehnist, manager, publicist. Liceul Industrial Construcții Mașini, Topoloveni, Argeș (1980), Facultatea de Zootehnie, București (1986). Doctorat, *științe agricole*, București (1998). Stagii: Anglia, Elveția, Franța, Italia. Șef fermă, Întreprinderea Agricolă de Stat, Pitești, Argeș (1986-1988). Activitate didactică, Facultatea de Zootehnie, Institutul *Nicolae Bălcescu*, București (1988~). Volume importante (autor, coordonator, colaborare): *Comportamentul și confortul la animale* (2000); *Bazele tehnologice de etiologie-fiziologie* (2004); *Dicționar poliglot de etiologie-fiziologie* (2004); *Tratat de caprine* (2003); *Noțiuni teoretice de agrotehnică, mecanizare și zootehnie* (2004). Studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

VLAD ÎNECATUL (Sfârșitul secolului XV - Prima jumătate a secolului XVI). Domn al Țării Românești (iunie 1530 – septembrie 1532), *consemnarea documentară a Cetății Pitești* (2 mai 1532) și *a Scaunului Pitești* (28 mai 1532). Integrarea toponimiei și a culturii urbane argeșene în construcția feudalității clasice. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări de arhivă. (C.I.N.).

VLAD, Laurențiu (n. Pitești, Argeș, 19 iunie 1967). Profesor universitar. Absolvent al Liceului *Nicolae Bălcescu*, Pitești, Facultate de Istorie, Universitatea București. Doctor în *istorie*. Activitate didactică și de cercetare, Universitatea București, Facultatea de Științe Politice, șeful catedrei de Studii

Europene și Relații Internaționale. Volume reprezentative: *Imagini ale identității naționale. România și expozițiile internaționale de la Paris* (2001), *Propagandă și identitate. România la expozițiile universale belgiene* (2001), *Ecouri românești în presa franceză* (2004). Numeroase articole, studii și comunicări în țară și străinătate. Membru în colegiile editoriale și redacționale ale mai multor publicații. (A.T.C.).

VLAD, Laurențiu (n. Pitești, Argeș, 19 iunie 1967). Cercetător științific, *istorie*, profesor universitar. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1986), Universitatea București (1991). Doctorat, *istoria mentalităților*, București (1999). Stagii în Belgia, Franța, Grecia (1992-1993). Activitate de cercetare, Institutul de Studii Sud-Est Europene, București (1991~). Preocupări didactice, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București (1991~). Volume importante: *Timpul istoriei* (1998, în colaborare); *România și expozițiile universale de la Paris. 1867-1937* (2001); *România la expozițiile universale belgiene. 1897-1935* (2001); *De la pravilă la constituție. O istorie a începuturilor constituționale românești* (2002, în colaborare); *Ecouri românești în presa franceză* (2004). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri specializate ori colegii redacționale autohtone sau continentale. Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice. (I.I.M.).

VLAD, Nicolae N. (Puchenii, Dâmbovița, 30 ianuarie 1920 – Pitești, Argeș, 4 februarie 1977). Profesor, gradul I, *istorie*, manager, om de cultură, publicist. *Stabilit la Pitești, din 1952*. Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*, Câmpulung, Muscel (1940), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1955). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Vest* (1945). Învățător: Școala Butculești, Teleorman

(1942-1945); Școala de Aplicație, Câmpulung (1946-1948). Distinct: inspector școlar, Câmpulung (1948-1950); Ministerul Învățământului, București (1950-1951); Secția Regională de Învățământ și Cultură Argeș (1951-1958), șef secție (1952-1958). Profesor titular (1958-1977) și director (1958-1964), Școala Medie/Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești. Temporar, președinte: Comisia Regională pentru Știință și Cercetare Argeș; Comitetul Regional pentru Cultură și Artă, Argeș. Volum important (în colaborare): *Monografia Liceului Nicolae Bălcescu din Pitești. 1866-1966* (1966), reeditare postumă (1991), ediție revizuită, Tudor Popescu, Constantin Fulgeanu (v.). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale. Fondator, *Cabinetul de Istorie* al liceului (1972). Implicări constante în viața *Cetății*. Profesor emerit, alte aprecieri publice antume și postume. (C.M.V.).

VLAD ȚEPEȘ (Secolul XV). Domn al Țării Românești (1448; 1456-1462; 1476). Fiul lui **Vlad Dracul** (v.), frate cu **Vlad Călugărul** (v.). Implicări constante în politica europeană a timpului. Personalitate controversată a istoriei universale, suprapus, uneori, eroului zugrăvit în *Mitul Dracula* (v.). *Legături statornice cu vechile reședințe medievale, Curtea de Argeș, Câmpulung, Pitești, reședința și extinderea Cetății Poienari*. Colaborări cu *căpitani* și alți demnitari originari din acest spațiu tradițional. Contribuții la redimensionarea potențialului de apărare al arealului amintit, după stabilirea reședinței voievodale la București. Stimularea relațiilor comerciale cu Transilvania și Ungaria. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări de arhivă. (C.I.N.).

VLAD VINTILĂ DE LA SLATINA (A doua jumătate a secolului XV – Prima jumătate a secolului XVI). Domn al Țării Românești (18 septembrie 1532 – 10 iunie 1535), fiu nelegitim al lui **Radu cel Mare** (v.) *Hrisov voievodal*, purtând pecetea

Cancelariei medievale de la Pitești (28 august 1533). Implicare în lupta antiotomană, declanșată de habsburgi, finalizată, tragic, la Pitești (29 iulie 1534). Contribuții privind relansarea reședințelor oficiale, Câmpulung și Curtea de Argeș, în perimetrul preocupărilor medievale clasice autohtone. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări de arhivă. (C.I.N.).

VLAICU/VLADISLAV I (Secolul XIV). Domn al Țării Românești (16 noiembrie 1364 – prezumtiv, 1377), *reședință la Câmpulung* (1364-1369) și *Curtea de Argeș* (1369-1377), al doilea descendent direct al dinastiei autohtone tradiționale, fiul lui **Nicolae Alexandru** (v.), nepotul lui Basarab I *Întemeietorul* (v.). Consemnat, frecvent, **Vlaicu-Vodă**. Consolidarea statalității, acțiuni diplomatice, parțial eșuate, propuse Ungariei, victorii în confruntări cu armata regală maghiară (1368) și oastea otomană (1369), stăpâniri vremelnice în Transilvania, domeniile Severin, Amlaș, Făgăraș, ori la sudul Dunării. Colaborări sau înrudiri cu suverani bulgari, sârbi, moldoveni. Primul *Privilegiu comercial*, acordat negustorilor brașoveni (20 iunie 1368, scris în latină). Stimularea activităților economice și administrative interne, emiterea primelor monede ale Munteniei (aproximativ, 1365), ducați, dinari, bani. Apărarea ortodoxiei: întemeierea Mănăstirii Vodița, din Vârciorova, Mehedinți, construită (1370-1375) cu ajutorul călugărului Nicodim; înființarea Mitropoliei Severinului (1370); finalizarea lucrărilor la Biserica *Sfântul Nicolae Domnesc*, Curtea de Argeș, unde este înhumat; ctitor fondator, Mănăstirea Cotmeana (1377); opoziție față de expansiunea catolicismului în spațiile autohtone. Contribuție hotărâtoare la definirea rolului istoric medieval al zonei Argeș-Muscel. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări de arhivă. (V.G.N.).

VLAICU, Marin Gh. (Recea, Argeș, 4 septembrie 1940 – București, 1 ianuarie 2006). Profesor gradul I, *limba și literatura română*, inspector școlar, publicist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1957), Institutul Pedagogic de Învățători, București (1960), Institutul Pedagogic (de trei ani), București (1967), Universitatea București (1976). Activitate didactică permanentă în Argeș: școlile Deagurile (1960-1964) și Recea (1964-1990); Inspectoratul Școlar Județean (1990~2003). Temporar, Școala Nr. 4 *Traian*, Pitești. Gradul I din 1983. Animator cultural, formații artistice de amatori (cor, dansuri populare, teatru). Volume importante (în colaborare): *Dicționar de termeni literari* (2003); *Îndrumător ortografic, ortoepic și morfologic* (2005); *ABC matematic* (2005). Articole, studii, referate, comunicări, reuniuni tematice în domeniu. Inițiativă distinctă: înfrățirea școlilor din Recea și Cornățel (Buzoești) cu instituții similare franceze. Membru: Comisia Națională a Olimpiadei de Limba și Literatură Română; Comisia Națională pentru *Programe școlare*, alte aprecieri publice antume și postume. (M.G.R.).

VLASIE, Călin H. (n. Buzău, 21 mai 1953). Scriitor, psiholog, editor, manager. *Stabilit în Argeș, din 1968*. Licel *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1972), Universitatea București (1978). Activitate didactică, *defectologie*: Școala Ajutătoare, Tâncăbești, Snagov, Ilfov (1978-1980); Centrul Logopedic, Pitești (1980-1982), psiholog - logoped, Laboratorul de Sănătate Mintală, Pitești (1982-1990). Volume importante (versuri): *Neuron* (1981; 2003, ediție bilingvă, româno-franceză); *Laborator spațial* (1984); *Întoarcerea în viitor* (1990); *Un timp de vis* (1993); *Poezie și psihic* (2003, eseuri). Colaborări, revistele: *Amfiteatru*; *Ateneu*; *Lucefărul, România literară*; *Vatra*. Editor temporar la Pitești, publicațiile: *Calende. Serie nouă*; *Argeș*. Patron fondator, editurile: *Calende* (1991); *Didactica nova* (1993);

Vlasie (1993); *Paralela 45* (1994); proprietar, Tipografia *Graficprint*, Pitești. Membru, Uniunea Scriitorilor din România, filialele: Pitești (2002-2010, președinte fondator, 10 martie 2002); București (2010~). Consemnări critice favorabile, premii naționale și internaționale în domeniu. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (M.M.O.).

VLĂDĂIANU, Ilie (1773 - ?). Mare proprietar urban și rural, slujitor al Curții Domnești de la București, funcționar de stat. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Popa Ene*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier treti logofăt*, slugi, robi țigani. Judecător, Tribunalul Muscel. Diverse consemnări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

VLĂDESCU (Secolul XVII~). Familie tradițională din Muscel. Mari proprietari funciari, demnitari medievali, importanți dregători în Divanul Domnesc, oameni politici ai modernității. Întinse suprafețe de pământ, valoroase bunuri, ctitorii, inițiative civile și eclesiastice la Vlădești, Aninoasa, alte localități din județele Munteniei. Mai cunoscuți, antecesorii: **Bodin** (v.), **Tudoran I** (v.) și urmașii **Pârvu** (v.), **Badea** (v.), **Tudoran II** (v.), **Șerban** (v). Contribuții deosebite la evoluția societății românești în perioadele invocate. Familii eponime, pentru județul Muscel, în etapele următoare. Numeroase atestări documentare. (F.C.P.).

VLĂDESCU, Badea T. (Secolul XVII). Mare proprietar funciar al Țării Românești, demnitar medieval. *Originar, ca familie tradițională, din Vlădești, Muscel*. Fiul lui **Tudoran I V.** (v.), frate cu **Pârvu V.** (v.). Slujbaș domnesc: logofăt, paharnic, pârcălab, clucer, mare postelnic, mare clucer, mare paharnic, capuchehaie. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, ctitorii în localități din Argeș și

Muscel, fondator, satul Vlădești (Tigveni). Contribuții la evoluția economiei agrare și a instituțiilor statului din perioada amintită. (S.I.C.).

VLĂDESCU, Constantin (1782 - ?). Proprietar urban și rural, slujitor al Curții Domnești de la București. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, titlu de *boier șătrar*, avere potrivită, slugi, robi țigani. Diverse consemnări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

VLĂDESCU, Gheorghe N. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX. *Originar din Bughea, Muscel*. Editor, publicist, proprietarul tipografiei, legătoriei și librăriei din Câmpulung, Muscel (1898), aparținând, anterior, lui Gheorghe Th. Sârbu, decedat. Bunuri preluate prin căsătorie cu Maria Sârbu (moștenitoare). Inițiative distincte: administrator, revista *Prietenul nostru* (1923); proprietar, ziarul *Curierul* (1932–1933), apărute la Câmpulung, difuzare, județele Argeș, Brașov, Dâmbovița, Olt, Muscel, Vâlcea. Investiții speciale pentru dotarea tipografiei și a secțiilor adiacente cu utilaje aduse din Transilvania sau București, transformarea unității amintite în reper al timpului. Producție diversificată (cărți, periodice, ilustrate, imprimate, papetărie), colaborări cu importanți autori ai timpului, succese prevalente comparativ cu alte preocupări urbane asemănătoare. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (G.F.C.).

VLĂDESCU, Ion B. (n. Bălilești, Muscel, 18 octombrie 1932). Inginer, *energetică*, manager. Studii liceale, Câmpulung (1950), Institutul Politehnic, București (1959). Activitate permanentă în domeniul termoficării: Schitu Golești, Argeș (1959-1966), șef termocentrală (1962-1966);

expert, Comisia Economică a Regiunii Argeș (1967-1968); inginer-șef, Întreprinderea Centrale Electrice, Brazi, Prahova (1968-1972); director, Centrala Electrică de Termoficare, Pitești-Nord (1972-1986); director general, Întreprinderea de Centrale Electrice, Pitești-Sud (1986-1995). Inovații brevetate. Gestionarea unui important program de investiții sectoriale: coordonarea redimensionării sistemului amintit în condițiile industrializării intensive și creșterii demografiei urbane din Argeș-Muscel; adaptarea instalațiilor pentru folosirea energiei electrice, prin renunțarea la cărbune, în furnizarea energiei termice; valorificarea unor surse alternative (abur tehnologic de la Rafinăria Pitești) pentru noile cartiere din Pitești. Numeroase analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte comunitare. Aprecieri publice. (M.M.B.).

VLĂDESCU, Luca M. (Pitești, Argeș, 31 august 1868 - ?). Ofițer de carieră, *artilerie, infanterie*, general. Studii specializate în România. Activități adecvate: regimentele de artilerie 5, 9, 2, 10, 3, 8, 12 (1889-1903), sublocotenent-căpitan; unități de infanterie, Constanța, Focșani (Vrancea), Târgoviște (Dâmbovița). Comandant: cercurile de Recrutare Dâmbovița și Ilfov (locotenent colonel); Regimentul 80 *Infanterie*; Brigada IV *Infanterie* (colonel). Misiuni operative, Primul Război Mondial (1916-1918). General de brigadă în rezervă (1918). Importante decorații române sau străine, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

VLĂDESCU, Mihail C. (Câmpulung, Muscel, 21 aprilie 1865 – București, 2 martie 1944). Mare proprietar urban și rural, profesor universitar, *științe naturale*, demnitar, parlamentar. Studii liceale și superioare: București (1879-1884); Germania (1884); Franța (1885-1888). Doctorat, *botanică*, Sorbona, Paris (1889). Activitate didactică permanentă, universitățile din Iași

(1888-1895) și București (1895-1936), decan, Facultatea de Științe (1915-1919), rector (1920-1923), director, Institutul Botanic (1895-1936). Numeroase scrieri în domeniul enunțat. Membru marcant: Gruparea Liberalilor Radicali *Gheorghe Panu* (Iași); Partidul Conservator; Partidul Conservator-Democrat. Distinct, ministru: *Culte și Instrucțiune* (22 decembrie 1904 – 24 octombrie 1906), guvernul Gheorghe Grigore Cantacuzino; Domenii (17 decembrie 1921 – 17 ianuarie 1922), guvernul Dumitru/Take Ionescu; Partidul Poporului (Alexandru Averescu). Deputat de Muscel (1901-1909), reprezentând Partidul Conservator, inițiator, Casele Rurale. Senator în mai multe legislaturi. Dezbateri, interpelări, adunări electorale, reuniuni pe diverse teme. Contribuții directe la: înființarea Gimnaziului/Liceul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1894); finalizarea sediului Primăriei Orășenești (1907); deschiderea Școlii Primare din Bughea de Sus (Muscel). Vicepreședinte, Societatea de Științe din România (1901-1936), președinte, Liga Culturală, București (1897-1903), alte importante responsabilități obștești. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (M.M.B.).

VLĂDESCU, Pârvu T. (Secolul XVII). Mare proprietar funciar al Țării Românești, demnitar medieval. Originar din Vlădești, Muscel, fiul lui **Tudoran I. V.**(v.). Slujbaș al Curții Domnești de la București: logofăt, spătar, vornic, pitar, vistier II, mare vistier (1655-1658). Opozant ferm al politicii promovate de voievodul muntean, Mihnea III Radu (1658-1659), privind relațiile cu Imperiul Otoman. Considerat trădător, ucis în tabăra militară de la Gura Teleajenului (august 1658). Ctitor, Biserica din Vlădeștii de Sus (1656), piatră tombală în incinta așezământului eclesastic. Contribuții la consolidarea structurilor feudale clasice în societatea autohtonă a timpului. (S.I.C.).

VLĂDESCU, Pompiliu (Hârtiești, Muscel, 1872 - ?). Mare proprietar urban și rural, jurist, parlamentar. Liceul *Matei Basarab*, București (1891), Facultatea de Drept, București (1896). Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Hârtiești, Davidești (Muscel), Pitești (Argeș). Magistrat, Tribunalul Argeș (1898-1904). Avocat, Baroul Argeș (1904-?), apărarea intereselor unor familii cunoscute din zona invocată. Renumit în domeniu. Membru marcant, Partidul Conservator, deputat în Parlamentul României, Colegiul II Argeș (1911-1912), propuneri legislative, interpelări. Volum important: *Capacitatea juridică a femeii măritate*. Studii, articole, comentarii, interpelări pe diverse teme. Consemnat în *Albumul Corpului Avocaților din România* (1911). Aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

VLĂDESCU, Șerban P. (A doua jumătate a secolului XVII – Începutul secolului XVIII). Mare proprietar funciar, demnitar medieval. Originar, ca familie tradițională, din Vlădești, Muscel, fiul lui **Pârvu V.** (v.). Slujitor al Curții Domnești de la București. Înalte titluri, acordate de voievozii Șerban Cantacuzino (1678-1688) și Constantin Brâncoveanu (v.): mare armaș; mare comis; ispravnic de Câmpulung (13 septembrie 1697 – 10 august 1700); ispravnic de Craiova, Dolj (1706-1711); mare clucer (1714-1715). Solie, nefinalizată, la Viena, Imperiul Habsburgic (1688). Preocupări pentru menținerea Cancelariei Țării Românești în etapa premergătoare instaurării regimului fanariot din Muntenia. Importante atestări documentare. (S.I.C.).

VLĂDESCU, Tudoran (I) B. (Sfârșitul secolului XVI – Prima jumătate a secolului XVII). Originar, ca familie tradițională, din Vlădești, Muscel. Descendent al familiei *jupanului* Bodin (v.). Mare proprietar funciar, demnitar medieval. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, localitățile Vlădești și

Aninoasa (Muscel). Contemporanul lui Mihai Viteazul (v.) și urmașilor acestuia. Slujitor al Curții Domnești de la București (20 mai 1598 – 15 iulie 1635): pitar, sluger, mare pitar, mare sluger. Numeroase atestări documentare. (S.I.C.).

VLĂDESCU, Tudoran (II) I. (1620-1690). Mare proprietar funciar, demnitar medieval. *Originar, ca familie tradițională, din Vlădești, Muscel.* Slujitor al Curții Domnești de la București: paharnic (1 martie 1653 – august 1664), clucer, mare pitar, agă, mare stolnic, mare clucer. Întinse suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Aninoasa, Muscel. Acuzat de infidelitate față de poruncile domnești pe timpul unei campanii otomane în Polonia. Călugărit, monahul *Teodosie*, ctitor Mănăstirea Aninoasa (1677), înzestrată cu numeroase moșii. Alte inițiative eclesiastice. Importante contribuții la: definirea ierarhiei medievale autohtone; consolidarea ortodoxismului românesc; sporirea rolului puterii voievodale în etapele amintite. (S.I.C.).

VLĂDEȘTI (Secolul XV~). Comună din județul Argeș, pe râul Bratia, aparținând, tradițional, Muscelului, satele: **Vlădești**, Coteasca, Drăghescu, Putina. Suprafață: 38, 9 km². Locuitori: 3 100 (1971); 3 186 (2008). Atestare documentară medievală: Vlădești (1437). Biserici: Vlădeștii de Sus (1656); Prislop (1882); Vlădeștii de Jos (1896); cruci de piatră, Vlădești (1600, 1844). Monument al eroilor: Vlădești (1916-1918; 1941-1945). Școală (1838); cămin cultural (1948); bibliotecă publică (1949). Banca Populară *Bratia*. Cooperativă agricolă de producție (1960-1989). Areal pomicol, zootehnic, forestier. Arhitectură specifică zonei colinare, textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte, olărit, folclor literar, muzical, coregrafic. Ansamblurile de cântece și dansuri populare: *Bratia*; *Brătioara*. Secție externă, Școala de Arte și Meserii, Pitești. Târguri periodice: *Sfântul Gheorghe* (23 aprilie); *Sfinții Împărați*

Constantin și Elena (21 mai); *Sfântul Dimitrie* (26 octombrie). Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș. Înfățișare cu Cerenzia (Italia). **Scrieri monografice:** Ion Stroe, Steluța Stroe (2006, 2007, 2010). Importante consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

VLĂDOIANU, Luca Ș. (Pitești, Argeș, 22 august 1858 - ?). Ofițer de carieră, *infanterie, geniu, general.* Pregătire adecvată în România. Activitate de comandă: Batalionul *I Vânători*; batalioanele *I și II Geniu*; Regimentul *I Geniu*; Regimentul *Vâlcea Nr. 2*; Regimentul *Gorj Nr. 18*; Regimentul *Argeș Nr. 4*. Responsabilități distincte: Serviciul Comandamentelor (1891), maior; Corpul *4 Armată* (1903), colonel. General de brigadă în rezervă (1910). Ordine și medalii române, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

VLĂDOIU, Nasty Marian Em. (n. Pitești, Argeș, 11 august 1972). Jurist, cadru didactic universitar, analist militar. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1991), Universitatea *Nicolae Titulescu*, București (1996). Stagii în domeniul apărării naționale (2002; 2003; 2004). Doctorate: *științe militare* (2005); *drept* (2006), București. Avocat, Baroul București (1997~). Preocupări didactice în Capitală: Școala Superioară de Jurnalistică (2002-2003); Colegiul Național de Apărare (2004~). Activitate complementară: camerele de Comerț România - Marea Britanie (2006-2008) și România - Israel (2008~); Curtea Internațională de Arbitraj Comercial (2009~). Fondator, Asociația de Luptă Antifraudă din România. Scrieri importante: ***Legislația internațională referitoare la prevenirea și combaterea terorismului mondial*** (2002); ***Protecția informațiilor*** (2005); ***Mijloace juridictionale de rezolvare a diferendelor internaționale*** (2006); ***Implicarea NATO în mediul de securitate din Afganistan*** (2007); ***Contenciosul constituțional*** (2009).

Colaborator, publicațiile *Gardianul* și *Cronica Română*, București. Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice interne și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (A.A.D.).

VLĂDUCĂ, Gheorghită (Cetățeni, Muscel, 23 iunie 1941 - București, 12 noiembrie 2006). Cercetător științific, fizică, profesor universitar. Școala Medie Nicolae Bălcescu/Colegiul Ion C. Brătianu, Pitești, Argeș (1959), Universitatea din Leningrad/Sankt Petersburg, Federația Rusă (1965). Doctorat, fizică nucleară, București (1973). Documentări externe. Activitate permanentă, Facultatea de Fizică, Universitatea București (1966-2006). Profesor (1991), conducător de doctorat. Colaborări constante, Institutul de Fizică Atomică, București (1970-2006), preocupări privind reacțiile nucleare de fisiune, fondator, școală națională în domeniu. Volume importante: *Reacții nucleare și fisiunea nucleară* (1981); *Fizica nucleară* (1987; 1990); *Reacții nucleare neutronice* (1995); *Probleme de fizică nucleară* (1997). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Editor inițiator, revista *Supliment de Fizică* (numere bilingve). Contribuții esențiale la pregătirea lotului României pentru olimpiadele internaționale din China, Cuba, Finlanda, Statele Unite ale Americii. Membru, diverse foruri științifice autohtone sau continentale. Premiul *Dragomir Hurmuzescu* al Academiei Române, București (1971), alte aprecieri publice antume și postume. (E.F.H.).

VLĂDUȚU, Ion (n. Sinești, Vâlcea, 4 iulie 1940). Profesor, limba română, limba engleză, cadru didactic universitar, translator. *Domiciliat la Pitești, Argeș* (1969-1987). Stabilizat în Statele Unite ale Americii. Școala Medie Zlatna, Alba (1956-1960), Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca, specializările: limba și literatura română (1965); limba și literatura engleză (1976).

Stagii externe: Statele Unite ale Americii (1989; 1990). Doctorat, literatură (2001). Activitate în domeniu, unități economice sau de învățământ general, liceal ori superior, din Mureș și Argeș (1965-1987). Distinct, preocupări sistematizate: Institutul Pedagogic, Pitești, Secția *Studenți Străini* (1976-1985); universitățile Seattle și Potland, Statele Unite ale Americii (1987-2005). Volume importante (autor, coautor): *Ghid de conversație român-arab* (1975); *Limba română pentru studenți străini. Profil tehnic* (1980; 1983); *Gramatica limbii române. Sinopsis* (1987); *Limba română în exil, I, II* (2014). Studii, articole, comentarii, referate, reuniuni tematice naționale și internaționale. Demersuri permanente pentru difuzarea spiritualității autohtone în spații transatlantice. Preocupări literare (versuri, proză). Colaborări, publicații din: Las Vegas, Seattle, Maryland, Portland, Tampa. Legături statornice cu instituții de cultură din Argeș și Vâlcea. Aprecieri comunitare. (C.M.V.).

VLĂSCEANU, Mircea V. (Călinești, Muscel, 11 iunie 1946 – Pitești, Argeș, 24 decembrie 1989). Lucrător industrial. Studii liceale în Pitești (1964). Activitate productivă, Întreprinderea de Piese Auto/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1964-1989). Implicat în evenimentele revoluționare din decembrie 1989, la Pitești. Împușcat mortal, zona Spitalul Județean de Adulți Argeș (24 decembrie 1989). Titlul de *Erou-Martir* al Revoluției Române (28 octombrie 1991), alte aprecieri publice antume și postume. (R.P.C.).

VOCEA ARGEȘULUI (1881-1882; 1912-1913; 1918~1931). Publicație periodică, apărută, cu intermitențe, la Pitești și Curtea de Argeș. Trei serii: **1.** *Săptămânal de opoziție antiliberal*, primul număr, Pitești, Argeș, decembrie 1881; deviză, *Fapte, nu vorbe!* Texte de Alexandru Lahovari. Imprimare, Tipografia Gheorghe Popescu, Pitești. **2.** *Ziar independent*, primul număr, Curtea de Argeș, 24 mai 1912; girant-responsabil, Alexandru

N. Enescu (căpitan). Imprimare, Tipografia *Alexandru Valescu*. **3**. *Săptămânal*, primul număr, Pitești, 16 noiembrie 1918, subintitulat *Organ al Partidului Național – Liberal din Județul Argeș*. Girant-responsabil, Constantin Zamfirescu (v.). Colaboratori: Honoriu Bănescu (v.), Nicolae Brânzeu (v.), Ion D. Ghinescu (v.), Constantin Mocanu (v.), Chiriță Prichindel, Petre Ștefănescu. Imprimare, tipografiile *Română Ștefan Voiculescu*; *Progresul Alexandru Haralambie Rădulescu*, Pitești. Tematică politică, economică, socială, culturală. Distinct: semnificația Unirii, versuri, medalioane, cronici, corespondență. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări documentare. **(I.I.B.)**.

VOCEA MUSCELULUI (1888;1890). Publicație apărută, sporadic, la Câmpulung, Muscel. Primul număr, 22 aprilie 1888, subtitlul: *Gazetă săptămânală*. Director, Emil Procopie Constantinescu. Reeditare, ianuarie, 1890. Articole, reportaje, analize pe teme agrare, comentarii antiliberales, literatură, bibliografie. Colaboratori: Ion Anastasescu-Ghica (v.), Grigore Andreescu, Nicolae Crețulescu/Kretzulescu (v.), Constantin Negulici (v.), Nicolae Rucăreanu (v.). Imprimare: Tipografia *Gheorghe Tr. Sârbu*, Câmpulung. Diverse conclucrări comunitare. Atestări de arhivă. **(I.I.B.)**.

VOCHIN, Radu D. Șt. (Livezeni, Stâlpeni, Muscel, 1 mai 1893 – Livezeni, Stâlpeni, Argeș, 1981). Proprietar rural, militant politic, memorialist. Activitate productivă, ateliere patronale, croitorie. Secretar, Sindicatul Mixt, Pitești, Argeș (1912-1914), combatant, Primul Război Mondial, *Frontul din Moldova* (1917). Membru marcant, Partidul Socialist din România, *fruntaș*, Secțiunea Pitești. Difuzarea revedicărilor tipografilor Capitalei (13 decembrie 1918), participant la greva generală (20 octombrie 1920), delegat, cu drept de vot *imperativ*, la Congresul Partidului Socialist, București, 8 mai 1921. Adept al constituirii

Partidului Comunist Român, afiliat Internaționalei a III-a, aprobarea noului *Statut* (21 de capitole). Arestat, cercetat, implicat în *Procesul din Dealul Spirii*, protest adresat Adunării Deputaților, eliberat (septembrie 1922). Susținerea doctrinei amintite în perioada ilegalității (1924-1944). Responsabilități oficiale ulterioare: primar, Rădești, Muscel (1945-1947), președinte, Comitetul local pentru Reforma agrară, alte funcții publice (1948-1955). Nominalizat în documentele timpului, articole de presă, amintiri, interviuri. Diverse aprecieri comunitare antume și postume. **(I.I.Ș.)**.

VODĂIAN, Ilie/DĂNĂLACHE, Ilie (n. Țuțulești, Suseni, Argeș, 8 mai 1948). Inginer, *tehnologie industrială*, manager, literat. Studii liceale în Pitești, Argeș (1966), Institutul Politehnic, București (1971). Activitate productivă, unități industriale și de cercetare din Argeș – Muscel. Distinct: Institutul de Reactori Nucleari Energetici, Mioveni (1971~). Volume importante, semnate **Ilie Vodăian** (versuri): *Schimbul de noapte* (2002); *Triunghi de vară* (2003); *Frontiera de inox* (2006). Colaborări, publicațiile: *Argeș*; *Cafeneaua literară*; *Convorbiri literare*; *Criterii literare*; *Respiro*. Consemnări critice favorabile. Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Pitești (2007), premiul pentru poezie, alte aprecieri comunitare. **(M.M.O.)**.

VOICA, Cornelia I. (n. Timișoara, Banat, 13 octombrie 1942). Profesor, gradul I, *muzică*, solist, *canto clasic*, manager, formator de talente. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1949*. Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1960), Facultatea de Muzică, Timișoara (1968). Activitate permanentă la Pitești (1968-1999): Liceul de Muzică și Arte Plastice/*Dinu Lipatti*; Școala Populară de Artă. Prestații didactice ulterioare. Distinct: director adjunct, Școala Populară de Artă, Pitești (1980-1990). Partituri individuale în: opere, concerte, recitaluri, spectacole evocatoare. Premii de interpretare, jurizări,

înființarea cvartetului vocal *Miorița*, colaborări constante cu scenografi, regizori, compozitori. Mentor pentru absolvenții valoroși ai instituțiilor de artă din Argeș-Muscel, recunoscuți național și internațional. Studii, articole, referate, reuniuni tematice, interviuri. Contribuții la dezvoltarea învățământului vocațional și a spiritualității urbane. Aprecieri comunitare. (L.I.P.).

VOICAN, Gheorghe N. (n. Băjești, Bălilești, Argeș, 15 martie 1952). Funcționar de stat, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1971), Universitatea din București (1983). Activitate în Capitală. Selectiv: director, Combinatul Fondului Plastic (1990-1991); director, Fondul Plastic (1991-1993); director general, Uniunea Artiștilor Plastici din România (1996-2000). Inițiativă distinctă: organizarea Societății pentru Gestionarea Dreptului de Autor în Artele Vizuale/*Visarta*, București (1999). Numeroase reuniuni naționale și internaționale în domeniu. Colaborări *media*. Apropiat proiectelor culturale din Argeș-Muscel. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1996), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

VOICAN, Ion Iancu (Godeni, Muscel, 23 martie 1912 – Godeni, Argeș, 11 noiembrie 1985). Proprietar rural, funcționar public și de stat, militant politic. Membru marcant, Partidul Național Țărănesc, ales în Consiliul Județean Muscel, primar, Godeni (1946). Fondator, Grupul de rezistență armată anticomunistă *Șerban-Voican/Capul Piscului* (1952). Capturat, anchetat, torturat, Securitatea din Pitești, Argeș, judecat, Tribunalul Militar, Regiunea a II-a, București. Condamnat, închisoare pe viață (5 iunie 1958), pedeapsă comutată, 25 ani muncă silnică, executați parțial, penitenciarele Galați și Botoșani. Eliberat, conform *Decretului Nr. 411*, din 27 iulie 1964, privind grațierea generală a deținuților politici. Persecuții

pentru mai mulți membri apropiați ai familiei. Recunoașteri publice postume. (I.I.P.).

VOICILĂ, Ioana N. (Secolul XX). Lucrător industrial, parlamentar. Activitate specializată, Fabrica de Confecții, Curtea de Argeș. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Curtea de Argeș (1961-1965), reprezentând Frontul Democrației Populare. Întâlniri cu alegătorii pe teme economice, sociale, administrative. Dezbateri, propuneri legislative, inițiative cetățenești. Contribuții la realizarea programului de producție în unitatea amintită. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

VOICU (Secolul XIX). Zugrav, *artă sacră*, formator de talente. Notificat, documentar, **Voicu ot Pitești**. Reabilitări murale: lucrări de ansamblu, icoane, biserici, așezăminte monahale ortodoxe din Muntenia sau Oltenia. Consemnat pictural (1833-1835): Mănăstirea Cozia, Vâlcea, paraclisul de Sud-Est, portretele mitropolitului Ignatie și ieromonahului Amfilohie; bisericile Vieroș/Făgetu, Muscel (1834), Buda, Vâlcea (1838) și Caracal, Olt (1839); Mănăstirea Dintr-un Lemn, Vâlcea (1841); Mănăstirea Bucovățu, Dolj (1841); biserica de lemn, Drăganu-Olteni, Argeș (1845-1848), icoane împărătești, decoruri florale și geometrice (aflată, din 1988, în rezervația de arhitectură a Mănăstirii Curtea de Argeș); biserica Vultureștii de Sus, Muscel (1870, în colaborare). Contribuții la perfecționarea picturii eclesiastice ortodoxe de factură bizantină. Aprecieri comunitare antume și postume. (S.C.N.).

VOICU, Ana I. (n. Beijing, Republica Populară Chineză, 20 decembrie 1967). Economistă, diplomat de carieră. *Familie tradițională din Galeș, Brăduleț, Argeș*. Fiica lui **Ion C. Pătrașcu** (v.). Studii liceale în Capitală (1986), Academia de Studii Economice, București (1993). Stagii continentale (1996-1999): Grecia, Marea Britanie, Ungaria. Doctorat, *științe*

economice, București (1999). Cercetătoare, Institutul de Economie Mondială, București (1993~2000); funcționar superior, Ministerul Afacerilor Externe, București (2000~2008); secretar I/consilier, Ambasada României la Madrid, Spania (2001-2005); ministru consilier: Direcția Statele Unite ale Americii și Canada (2008-2009); Direcția Orientul Mijlociu, Africa, America Latină (2009-2011). Distinct, ambasador al României în Mexic, Costa Rica, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Salvador (2011~). Scrieri importante: ***Analiza de competitivitate a economiei românești*** (1998, în colaborare); ***Previzionarea comerțului exterior. Scenarii privind integrarea României în Uniunea Europeană*** (2001); ***Evoluția și perspectivele economiei Spaniei*** (2004); ***Evaluări și perspective la zece ani de la crearea Parteneriatului Euromediteranean*** (2005); ***Președinția spaniolă a Consiliului Uniunii Europene*** (2009). Numeroase misiuni internaționale, analize, rapoarte, comentarii. Premiul *Virgil Madgearu* al Academiei Române (2000), alte aprecieri publice. (I.M.M.).

VOICU, Gheorghe S. (n. Rociu, Argeș, 14 octombrie 1957). Inginer, *tehnologie generală*, profesor universitar. Liceul Industrial de Construcții Civile, Pitești, Argeș (1977), Institutul Politehnic, București (1983). Doctorat, *științe tehnice*, București (1996). Documentări externe. Activitate didactică permanentă, Institutul Politehnic/Universitatea Politehnică, București (1985~). Profesor (2003). Volume importante: ***Procese și utilaje pentru panificație*** (1999); ***Sisteme de dozare și ambalare*** (2001; 2003); ***Instalații și tehnologii în industria de prelucrare a laptelui*** (2008, în colaborare); ***Utilaje pentru gospodărie comunală și ecologizarea localităților*** (2007). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi/contracte de cercetare*. Membru, diverse foruri specializate autohtone sau continentale.

Contribuții la: dezvoltarea învățământului superior tehnic din România; stimularea performanței în domeniu; adaptarea sistemului propriu la cerințele Uniunii Europene. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (I.D.P.).

VOICU, Ioan A. (n. Vâlcele, Băiculești, Argeș, 18 decembrie 1943). Inginer, *tehnologie chimică*, profesor universitar. Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1961), Institutul Politehnic, București (1966). Doctorat, *mase plastice*, București (1979). Activitate didactică permanentă, Institutul Politehnic/Universitatea Politehnică, București (1968~). Volume (autor, coautor), studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale, *granturi/contracte de cercetare* (chimie, organe de mașini, tribologie). Membru, diverse foruri specializate indigene sau continentale. Contribuții la: dezvoltarea învățământului superior tehnic din România; stimularea performanței în domeniu; adaptarea sistemului autohton la cerințele Uniunii Europene. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (I.I.M.).

VOICU, Ioan D. (Secolul XX). Proprietar rural, cooperador, parlamentar. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională, Circumscripția Electorală Costești (1961-1965), reprezentând Frontul Democrației Populare. Întâlniri cu alegătorii pe teme economice, sociale, administrative. Dezbateri, propuneri legislative, inițiative cetățenești. Contribuții la evoluția zonei de sud a județului Argeș, în perioada amintită. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

VOICU, Maria Gh. (n. Dedulești, Morărești, Argeș, 13 februarie 1957). Inginer agronom, cercetător științific principal. Liceul Agroindustrial/Grupul Școlar Agricol *Constantin Dobrescu-Argeș*, Curtea de Argeș (1978), Facultatea de Agricultură, Craiova, Dolj (1982). Doctorat, *științe agricole*,

București (2001). Activitate specializată: șef fermă, Cooperativa Agricolă de Producție, Ionești, Vâlcea (1982-1984); cercetător (1984-2004), secretar științific (2004~), Stațiunea de Cercetare Agricolă, Albota, Argeș. Volume importante (în colaborare): **Cultura grâului de toamnă pe solurile podzolice și podzolite** (1990); **Arpechim Pitești și mediul înconjurător** (2002); **Genotipuri de grâu tolerante la toxicitatea ionilor de aluminiu cultivate pe solurile acide grele** (2004). Numeroase studii, referate, articole, proiecte, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

VOICU, Oana Luminița D. (n. Ploiești, Prahova, 30 iunie 1968). Economistă, *managementul calității*, cadru didactic universitar. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1997*. Liceul Mihai Viteazul, Ploiești (1987), Academia de Studii Economice, București (1995). Doctorat, *merceologie*, București (2003). Activitate specializată, Universitatea Constantin Brâncoveanu, Pitești (1995~). Volume importante: **Particularitățile ambalării moderne a mărfurilor alimentare** (2002); **Bazele merceologiei** (2003, coordonator); **Etichetarea alimentelor în spațiul european** (2003); **Expertiză merceologică** (2004); **Valorificarea resurselor naturale, III** (2005, în colaborare). Studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membră, diverse foruri științifice sau obștești autohtone. Contribuții la evoluția învățământului superior privat din România, adaptarea domeniului la cerințele Uniunii Europene. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (I.I.M.).

VOICU, Ștefan Gh. (Pitești, Argeș, 19 iulie 1883 – Pitești, Argeș, 13 martie 1955). Proprietar urban și rural, tipograf, editor. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești și Hârsești, Argeș. Notificat, profesional, **Ștefan Voiculescu**.

Pregătire în domeniu: Tipografia *Gheorghe Popescu*, Pitești; ateliere specializate din Viena (Imperiul Habsburgic) și București. Patron fondator, *Tipografia Română*, Pitești (1910). Editor, colaborări cu autori din Argeș, Dâmbovița, Muscel, Olt: demnitari, militanți politici, juriști, ingineri, preoți, cadre didactice, scriitori, oameni de cultură și artă. Declarație individuală, 14 ianuarie 1944, evidențiată, documentar, prin Direcția Județeană Argeș, Arhivele Naționale, autentificare, Pitești, 24 noiembrie 2003. Nominalizat în: *Anuarul orașului Pitești* (1925, 1936); *Istoria municipiului Pitești* (1988); **Pitești 620. Memento** (2008). Implicări comunitare permanente. Aprecieri publice antume și postume. (C.I.S.).

VOICULESCU, Anghel M. (Mârghia, Lunca Corbului, Argeș, 1915 – București, 1993). Medic primar, *fiziologie*, cercetător științific, publicist. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1933), Facultatea de Medicină, București (1939). Doctorat, *științe medicale*, București. Activitate permanentă în Capitală, spitalele: *Colțea*, *Brâncovenesc*, *Colentina*; institutele de cercetări: *Dumitru Danielopol*, Expertizarea și Recuperarea Capacității de Muncă. Primariat, Spitalul *Colentina*, București. Preocupări didactice universitare, cursuri și expertiză, clinici de profil. Volume tematice (în colaborare). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni naționale și internaționale specializate. Implicări în realizarea unor proiecte comunitare locale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (C.G.C.).

VOICULESCU, Constantin (n. Poienarii de Argeș, 25 februarie 1935). Profesor gradul I, *limba română*, manager, publicist. Școala Pedagogică, Sibiu (1953), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1959). Activitate didactică permanentă în Argeș: școlile Tigveni (1959-1960) și Valea Iașului (1960-1963, director); Secția Raională de Învățământ, Curtea de Argeș (1963-1965,

inspector, inspector-șef); Sfatul Popular Raional Curtea de Argeș (1965-1968, vicepreședinte); Liceul/Colegiul *Vlaicu-Vodă* (1968-1974, director adjunct; 1979-1999). Distinct: inspector general adjunct, Inspectoratul Școlar Județean Argeș (1974-1979). Volume importante: ***Cum vorbim, cum scriem*** (2004); ***Articole, eseuri, recenzii*** (2010). Numeroase studii, comentarii, reuniuni tematice naționale. Colaborator, reviste și ziare din Pitești, Curtea de Argeș, București. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, diverse foruri științifice în domeniu, alte aprecieri comunitare. (M.G.R.).

VOICULESCU, Ion N. (Broșteni, Costești, Argeș, 24 decembrie 1919 - Pitești, Argeș, 16 martie 1983). Profesor, gradul I, *limba și literatura română*, publicist, literat. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1938), Universitatea din București (1943). Activitate didactică permanentă, școli din Argeș-Muscel. Volum important: ***Copilăria evocată de poeți*** (1975). Colaborări constante, periodice din Pitești și București: versuri, recenzii, comentarii, analize, studii, articole. Participări la reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu, alte aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.S.).

VOICULESCU, Lucian I. (n. Clejani, Giurgiu, 17 iunie 1937). Inginer, construcții de mașini, economist, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1968*. Școala Medie/Colegiul *Nicolae Bălcescu*, București (1954), Institutul Politehnic, facultățile Mecanică (1961) și Inginerie Economică (1974). Stagiul în Franța. *Specializare în domeniul fabricației de automobile*. Activitate tehnologică: Uzina Metalurgică, Reșița, Caraș-Severin (1961-1968); Uzina/Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș (1968-1999), adjunct șef secție, șef secție coordonator, director, Fabrica Montaj-Autoturism (*presaj, caroserie, vopsitorie, montaj general, finisaj*).

Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice interne și internaționale (București, Paris, Praga, Varșovia). Inovații brevetate. Contribuții directe la: utilizarea principalelor sectoare productive de pe Platforma *Dacia*; asimilarea și integrarea autoturismelor românești după licența *Renault*, Franța; stabilirea standardelor superioare de calitate pentru etapele intermediare în fabricația de automobile. Membru, diverse foruri profesionale autohtone. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (M.M.B.).

VOICULESCU, Valeriu D. (n. Colicăuți, Basarabia, 1 iulie 1943). Cadru didactic universitar, *chimie*, cercetător. *Domiciliu tradițional la Costești, Argeș, din 1944*. Școala Medie/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1961), Facultatea de Chimie, București (1967). Doctorat, *chimie fizică*, București (1975). Activitate permanentă, Universitatea din Craiova, Dolj (1968~). Volume importante: ***Formule, tabele și probleme de chimie fizică*** (1984, în colaborare); ***Probleme interdisciplinare de chimie și electrochimie*** (1996); ***Teorema variației energiei cinetice aplicată în rezolvarea unor probleme de fizică*** (2000, în colaborare); ***Termodinamică chimică*** (2006); ***Echilibre interfazice*** (2006). Numeroase articole, studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale. Membru, diverse foruri științifice în domeniu, alte aprecieri publice. (N.I.N.).

VOINEA, Marin Radu (Hârșești, Argeș, 1 august 1911 - ?). Jurist, proprietar urban și rural, publicist. Studii liceale (1930) și universitare (1936), București. Activitate în domeniu: avocat, Baroul Ilfov; comisar-șef, Comisariatul de Poliție al Capitalei. Preocupări literare. Volume importante (în colaborare): ***O poveste c'un pitic; Cântece pentru grădiniță*** (1936). Redactor, ziarele ***Universul*** și ***Viitorul***, București. Articole, comentarii, informații în: ***Albina, Căminul cultural, Poșta țaranului, Româнизarea, Veghea***. Implicări în realizarea unor proiecte

comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

VOINESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Călinești, Muscel. Proprietari rurali și urbani, funcționari, juriști, cadre didactice, manageri, publiciști, donatori comunitari. Mai cunoscuți: **Petre V.**, proprietar rural, *podgorean*, Călinești, Muscel; **Ion P. V.**, preot, publicist; paroh, biserici din Călinești și București, colaborator, revista *Prietenul nostru* (Câmpulung, Muscel); **Maria V.**, învățătoare, activitate didactică permanentă, Călinești, respectiv, București. **Dumitru V.**, notar cu activitate îndelungată, Călinești, Muscel; **Emanoil I. V.** (v.); **Constantin D. V.** (v.); **Silvestru D. V.** (v.), căsătorit cu **Elena V.** (n. Ion, Gruiu Răcari, Ilfov, 5 decembrie 1936, farmacistă); **Gheorghe S. V.** (n. Călinești, Argeș, 16 august 1971); jurist ministerial, București; **Spiridon Constantin S. V.** (n. Călinești, Argeș, 27 aprilie 1973), economist, editor, publicist. Implicări constante în realizarea proiectelor lansate de forurile administrative din Argeș-Muscel, acte caritabile pentru persoane aflate în dificultate, alte inițiative filantropice. Conexiuni cu familia cunoscute autohtone din: Argeș, Dâmbovița, Ilfov, Muscel, Olt, Vâlcea. Importante atestări documentare, alte aprecieri publice. (F.C.P.).

VOINESCU, Constantin D. (Călinești, Muscel, 21 iulie 1926 – Călinești, Argeș, 24 octombrie 2003). Jurist, funcționar de stat, publicist. Liceul *Matei Basarab*, București (1945), Universitatea București (1949). Documentări și misiuni oficiale externe: Franța, Germania, Irak, Marea Britanie, Portugalia, Siria, Uniunea Sovietică. Activitate specializată: consilier juridic, Sfatul Popular al raioanelor Topoloveni (1951-1960) și Găești, Dâmbovița (1960-1961); expert, Secretariatul General, Consiliul de Miniștri, București (1961-1962); director, Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare, București (1962-1987). Volume importante

(în colaborare): *Index și colecție legislativă pentru uzul comitetelor executive ale consiliilor populare, I, II* (1971); *Index legislativ și alte acte normative de bază în activitatea consiliilor populare* (1980); *Dreptul administrativ. Partea generală* (1992). Numeroase studii, articole, comunicări, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Preocupări didactice, universități particulare din Capitală. Implicări directe în realizarea unor *programe* privind dezvoltarea zonei Argeș-Muscel. Membru, diverse asociații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

VOINESCU, Emanuel I. (Călinești, Muscel, 7 februarie 1913 – Odessa, Uniunea Sovietică, 21 august 1941). Ofițer de carieră, *infanterie*, publicist, traducător. Militar *Mănăstirea Dealu*, Târgoviște, Dâmbovița (1929), Universitatea din București (1933), Școala Militară pentru Infanterie, București (1933). Funcții de comandă, subunități din București și Cernăuți (Bucovina). Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est*, erou, căzut la datorie (locotenent), repatriat, cimitirul *Sfânta Vineri*, București (căpitan post mortem). Volume importante: *Războiul care vine* (1938); *Mareșalul Lyoutey* (manuscris). Colaborări, revistele: *Calendarul*; *Ideea liberă*; *România militară*; *Universul literar*; *Vremea* (pseudonim, *Vornicul Boldur*). Călătorii: Franța, Grecia, Italia. Tălmăciri din limbile franceză și italiană (cronici, recenzii, note de drum). Membru: Asociația Scriitorilor Militari din România (1932); Societatea Scriitorilor Bucovineni (1938). Nominalizat în *Argeș. Cartea Eroilor* (1984), alte aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.S.).

VOINESCU, Silvestru, D. (Călinești, Muscel, 2 ianuarie 1935 – Călinești, Argeș, 13 septembrie 2005). Jurist, om de cultură, manager, memorialist. Frate cu **Constantin D. V.** (v.). Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1955),

Universitatea *Constantin I. Parhon*, București (1964). Stagiu: Germania de Est (1971, 1980). Specializare, *biblioteconomie*, recunoscut în domeniu. Succesiv: șef, Biblioteca Raională/Comunală, Topoloveni, Argeș (1955-1963); bibliograf (1963-1964), director (1964-2004), Biblioteca Regională/Județeană Argeș. Ctitor, actualul sediu al instituției, edificat în perioada 1996-2003, denumirea personalizată *Dinicu Golescu* și inaugurare, 8 martie 2003. Volume importante: *Un secol de activitate corală în Pitești* (1971); *Istoria municipiului Pitești* (1988, în colaborare); *Argeșeni și musceleni în Academia Română* (1995); *O viață printre cărți, I-III* (1997-2004); *Argeș. Mică enciclopedie* (2001, în colaborare). Distinct: Colegiul redacțional, *Argeș. Cartea Eroilor* (1984). Numeroase studii, revistele: *Argeș*; *Biblioteca Bucureștilor*; *Buletin cultural*; *Calende*; *Contemporanul*. Articole, interviuri, emisiuni *media*, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Creații literare (versuri, proză), membru, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Pitești (2003). Turnee artistice externe (cor): Franța, Letonia, Slovacia, Ungaria. Tom dedicat: *Silvestru Voinescu – un destin asumat*, editor, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș (2006). Eponimie, Biblioteca Locală Călinești, alte recunoașteri comunitare antume și postume. (C.C.C.).

VOINICILĂ, Florea (Gruiu, Căteasca, Argeș, 27 martie 1928 – Pitești, Argeș, 2012). Instrumentist, *vioară*, muzică populară românească. Autodidact, continuarea preocupărilor lăutărești, familiale, renumite în Argeș-Muscel, mentor, Ion Matache (v.). Activitate specifică, orchestrele: *Radio*, București; *Doina Argeșului*, Pitești; *Chindia*, Pitești. Fondator, grupuri vocale și instrumentale, ansambluri coregrafice, echipe artistice rurale. Discografie, înregistrări radio (1940) și televiziune, selecții pentru *Fonoteca de Aur*, București. Numeroase spectacole, *partituri* proprii, reuniuni publice sau particulare, turnee interne și externe. Piese de

referință: *Hora gruienilor*; *Ca la Breaza*; *Brâul pe șase*. Colaborări cu **Marin T. Teodorescu/Zavaidoc** (v.), alți valoroși dirijori, soliști vocali, realizatori *media*. Contribuții la cunoașterea folclorului autentic tradițional. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

VOINICU, Mihaela I. (n. Carei, Satu Mare, 14 septembrie 1968). Inginer, *electronică și telecomunicații*, manager, publicistă. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1991*. Liceul Nr. 1, Carei (1986), Universitatea Tehnică din Cluj Napoca (1991). Stagiu, Statele Unite ale Americii (2011). Documentări externe: Finlanda (2002), Belgia (2011; 2013), Olanda (2011). Doctorat, *științe tehnice*, Pitești (2012). Activitate specializată: programator, SC *Automobile SA*, Colibași/Mioveni, Argeș (1991-1994); analist, Direcția de Sănătate Publică, Argeș (1994-2001); informatician, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, Argeș (2001-2004), șef serviciu (2004-2005), director adjunct (2005~). Volume importante (în colaborare): *Ghidul bibliotecilor publice argeșene* (2005); *Biblioteca. Informație, comunicare, cunoaștere* (2008). Articole, studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții distincte la implementarea, în Argeș, a sistemului informatic pentru: prelucrarea indicatorilor specifici instituțiilor medicale; evidența fondului de carte, documentelor, relațiilor cu utilizatorii, instituția amintită; implementarea proiectului *Biblionet* în localitățile rurale. Coordonator, Centrul de informare *Europe Direct* Argeș (2009~), integrat rețelei continentale de profil. Implicări comunitare permanente. Membră, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (I.D.P.).

VOINȚA ARGEȘULUI (1895; 1902; 1904; 1914). Publicație apărută, cu intermitențe, la Pitești, Argeș. Patru serii: **1. Ziar național liberal**, editat săptămânal, primul număr, 1 februarie 1895. Texte din:

Mihai Eminescu, Ion Heliade Rădulescu, Duiliu Zamfirescu. Colaboratori: Constantin Dobrescu – Argeș (v.), Vioara Magdu, George Russe, Alexandru Valescu (v.). Imprimare, tipografiile din Pitești: *Gheorghe Popescu, Alexandru Haralambie Rădulescu*; respectiv Craiova (Dolj) și București. **2.** *Organ național – liberal*, editat, săptămânal, noul număr, 2 mai 1902. Imprimare: Tipografia *Transilvania Iosif Schreier*, Pitești. **3.** *Organul Partidului Național - Liberal*, editat, săptămânal, noul număr, 1 ianuarie 1904. Imprimare: Tipografia *Transilvania Iosif Schreier*, Pitești. **4.** *Organul Partidului Conservator*, editat, bilunar, noul număr, 3 aprilie 1914. Devize: *Luminează-te și vei fi!*; *Cinste, muncă și economie!* Colaboratori: Nicolae Budișteanu, Mihail Mihăileanu (v.). Imprimare: Tipografia *Mihail Lazăr Fiu*, Pitești. Tematică adecvată: articole politice, controversate, propagandă electorală, critică virulentă la adresa opoziției; literatură, bibliografie. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări de arhivă. **(I.I.B.)**.

VOINȚA MUSCELULUI (1901-1903). Publicație periodică, apărută, săptămânal, la Câmpulung, Muscel. Primul număr, 16 septembrie 1901; subtitlul, *Ziar național - liberal*. Articole politice, dezbateri electorale, comentarii pe teme economice, sociale, pedagogice; literatură, istorie, informații. Critici virulente la adresa opoziției conservatoare. Colaboratori: Ioan Giurculescu (v.), Candid Ionescu, Ion N. Ionescu, Nicolae Jugureanu (v.), Luca Paul (v.). Imprimare: Tipografia *Gheorghe N. Vlădescu*, Câmpulung. Implicări comunitare permanente. Diverse atestări de arhivă. **(I.I.B.)**.

VONICA, Florența Eugenia I. (n. Giurgiu, 22 iulie 1950). Profesor universitar, *filologie*, manager. *Stabilită la Pitești, Argeș, din 1980*. Liceul Nr. 2, Giurgiu (1969), Universitatea din București (1973). Doctorat, *morfologie*, București (2003). Activitate

didactică permanentă: unități școlare din Giurgiu (1973-1980) și Pitești (1985-1990); Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1980-1985; 1990~). Șefă, Catedra Filologie (2000-2004), secretar științific, Colegiul Universitar/Facultatea de Științe ale Educației (2000-2008). Responsabilități în compartimentul Învățământ Dechis la Distanță (2000-2001). Profesor din 2008. Volume importante: *Morfologia graiurilor oltenești actuale* (2003); *Sintaxa frazei. Subordonatele necircumstanțiale* (2004; 2011); *Părți de vorbire neflexibile* (2007); *Sintaxa frazei. Subordonatele circumstanțiale* (2007); *Sintaxa propoziției. Părți principale* (2007). Numeroase articole, studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții la dezvoltarea învățământului superior din Pitești. Diverse implicări în viața *Cetății*. Aprecieri publice. **(M.C.S.)**.

VOROVENCI, Ion I. (Schitu Golești, Muscel, 19 martie 1935 - Ștefănești, Argeș, 12 februarie 2012). Profesor gradul I, *educație fizică*, manager, antrenor, *atletism*. Școala Normală/Colegiul Pedagogic *Carol I*, Câmpulung (1953). Institutul de Cultură Fizică, București (1957). Activitate didactică permanentă: Școala Medie/Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1957-1991), director fondator, Școala Sportivă de Elevi (1957). Inspector școlar (1991-1997). Elaborarea unor ample *programe* județene în domeniu. Formator de talente, recorduri zonale și naționale pentru juniori sau seniori, colaborări cu numeroase asociații, secții, cluburi din România. Coordonator, ansambluri sportive, spectacole de anvergură, realizate pe stadioane sau în alte locuri publice. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri comunitare antume și postume. **(N.M.I.)**.

VRABIE, Gheorghe (Voinești, Vaslui, 8 aprilie 1908 – București, 17 iulie 1991). Profesor universitar, *filologie*, cercetător

științific, *folclor*, memorialist. Stabilit, temporar, la Pitești, Argeș (1962-1973). Liceul/Colegiul *Gheorghe Roșca Codreanu*, Bârlad, Vaslui (1929), Universitatea din București (1933). Doctorat, *lirica populară la români*, Berlin, Germania (1944). Activitate didactică permanentă: școli din: Oltenița (Ilfov), Dorohoi (Botoșani), Buzău (1938~1940); Universitatea București (1944-1957); Institutul de Istorie și Teorie Literară, București (1957-1962); Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești (1962-1973). Volume importante: *Gândirismul* (1940); *Balada populară română* (1966); *Povești, snoave și legende argeșene* (1974); *Poetica Mioriței* (1984); *De civitate rustica* (1999, postum). Colaborator constant, publicații din Capitală. Distinct: membru, Colegiul de redacție, revista *Argeș* (1966-1973); președinte fondator, Asociația folcloriștilor argeșeni *Constantin Rădulescu-Codin* (1973). Numeroase studii, cronici, comentarii, interviuri, reuniuni tematice. Premiul *Herder*, Germania (1986). Interferat unor foruri specializate europene (Franța, Germania, Italia, Marea Britanie), nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988) și *Monografia Universității din Pitești* (2004), alte aprecieri publice antume sau postume. (M.C.S.).

VRĂBIEȘCU, Gheorghe C. (1810 - ?). Proprietar urban și rural, funcționar al statului. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Câmpulung, Muscel (*Mahalaua Târgului*) și localități apropiate. Slujitor al Curții Domnești de la București. Nominalizat în *Catagrafia orașului Câmpulung din 1838*, origine autohtonă, avere potrivită, slugi. Fiu de boier (*postelnicel*). Implicat în conducerea județului istoric Muscel (ajutor al *subcârmuitorului/subprefectului*). Diverse atestări documentare antume sau postume. (S.I.C.).

VRĂBIEȘCU, Gheorghe N. (Botoșani, 25 martie 1895 – Pitești, Argeș, 1985). Profesor gradul I, *contabilitate*, instrumentist,

flaut, manager. Stabilit la Pitești, din 1922. Școala de Muzică, Iași (1913), Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, București (1916). Activitate didactică, instituții din: Iași, București, Lugoj (Timiș), Pitești, colaborator, formații simfonice, *partida de suflători*. Director, Liceul Economic/Colegiul *Maria Teiuleanu*, Pitești (1934; 1935-1938; 1950-1955). Insistențe pentru reînființarea Școlii Profesionale Comerciale (1970). Concomitent, specialist, Banca Agricolă, Sucursala Argeș, temporar, director. Implicări constante în viața muzicală din Pitești: spectacolele Orchestrei de Cameră a Cadrelor Didactice; operele Palatului Culturii; reprezentațiile Teatrului *Alexandru Davila*. Studii, articole, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice. Diverse atestări documentare. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

VRĂNEANȚU, Gheorghe Ioan Gh. (Timișoara, 28 februarie 1939 - Pitești, Argeș, 19 noiembrie 2006). Artist plastic, *pictură*, profesor, publicist. Stabilit, definitiv, la Pitești, din 1966. Liceul *Gheorghe Lazăr*, Sibiu (1957), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1965). Activitate în domeniu: Studioul cinematografic, Buftea, Ilfov (1965-1966); Școala Populară de Artă, Pitești (1966-1999). Formator de talente. Operă vastă, cicluri tematice, stil spiritualizat. Distinct, tablourile: *Chinurile lui Nicolae Iorga*; *Logodna*; *Sărbătoarea recoltei*; *Călugăreni*; *Mircea cel Bătrân*. Numeroase expoziții personale sau de grup: București (1967); Pitești (1968~2004); Râmnicu Vâlcea (1975). Exprimări externe: Polonia (1967); Austria (1969; 1974); Germania (1969; 1974; 1982; 1983); Belgia (1971); Federația Rusă (1972); Japonia (1973); Statele Unite ale Americii (1973); Bulgaria (1974); Italia (1975; 1982); Spania (1975). Lucrări în muzee și colecții particulare din mai multe țări ale lumii. Consemnări critice favorabile. Volum important: *Anotimpuri românești* (1981). Colaborări *media*: studii, articole, comentarii,

opinii, interviuri. Participări la diverse reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări constante în viața *Cetății*. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1970), alte aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

VREMEA NOUĂ (1910-1916; 1921; 1926). Publicație apărută, cu intermitențe, în județul Muscel. Două serii: **1. Revistă pentru învățători**, editată, lunar, la Topoloveni. Număr distinct, octombrie-noiembrie 1912, continuarea celor redactate, succesiv, în județele Vâlcea, Tulcea, Galați, ulterior, București. În Comitetul de direcție: Ion Mihalache (v.), Constantin Rădulescu-Codin (v.). Reeditare, ianuarie 1921. Alte generice: *Revistă didactică*; *Revistă pedagogică*. Teme cu conținut enciclopedic. **2. Ziar politic independent**, editat, bilunar, Câmpulung, Muscel. Primul număr, 1 aprilie 1926, director - proprietar, Ion Ștefănescu-Gruiu. Conținut adecvat. Imprimare: Tipografia *Gheorghe N. Vlădescu și Fiul*. Diverse concluzii comunitare. Atestări de arhivă. (I.I.B.).

VUCU, Ioan I. (n. Socolari, Caraș-Severin, 6 septembrie 1937). Inginer mecanic, profesor universitar, manager. *Stabilit la Pitești, Argeș, din 1971*. Școala Medie Mixtă, Reșița, Caraș-Severin (1958), Institutul Politehnic, Timișoara (1963). Doctorat, *științe tehnice*, Timișoara (1978), Stagiul: Franța (1995). Activitate didactică permanentă: Institutul Politehnic, Timișoara (1963-1971); Institutul de Subingineri/Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1971-2007), șef, Catedra Tehnologia Construcțiilor de Mașini (1976-1984), decan, Facultatea de Inginerie (1989-1990), rector (1991-1992; 1992-1996). Profesor universitar (1991). Volume importante: *Tehnologia fabricării mașinilor* (1974); *Tehnologia construcției de mașini* (1998); *Tehnologia fabricării produselor* (2002). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, *granturi*/contracte de cercetare, reuniuni

tematice naționale și internaționale. Membru, diverse asociații specializate în domeniu. Contribuții substanțiale la: dezvoltarea învățământului superior tehnic din Argeș; înființarea Universității din Pitești (1991, fondator); obținerea, prin transfer guvernamental, a viitorului Campus *Târgu din Vale* (1995); alte locații pentru servicii studențești. Recunoașteri publice. (M.C.S.).

VULTUREȘTI (Secolul XVI~). Comună din județul Argeș, pe râul Argeșel, aparținând, tradițional, Muscelului, satele: **Vulturești**, Bârzești, Huluba. Suprafață: 48, 1 km². Locuitori: 2 053 (2002); 2 885 (2008). Integrată, temporar, comunei Hârtiești, Argeș (1950-2003). Atestare documentară medievală: Vulturești (1512/1513). Biserici: Vultureștii de Jos (1865); Vultureștii de Sus (1870); Bârzești (1878); Bătiești (1881). Monumente al eroilor: Vulturești (1877; 1916-1918; 1941-1945); Bârzești (1916-1918); placă memorială, Vulturești. Școală (1838); cămin cultural (1948), bibliotecă publică (1955). Băncile populare: *Vulturul Argeșului* (1904); *Cuza Vodă* (1924). Cooperativa pentru cumpărarea pământului *Plugarul*, Bârzești (1925-1930); Cooperativa forestieră *Stejarul*, Vulturești (1920-1930). Centrul de cercetare *Mâzgana*, pentru depistarea *paietelor de aur* pe apele curgătoare din Argeș (1980-1989), cnaclul de artă plastică pentru copii, centru medical pentru îngrijirea persoanelor vârstnice. Areal pomicol, zootehnic, forestier. Arhitectură specifică zonei colinare, textile de interior, obiecte de îmbrăcăminte, folclor literar, muzical, coregrafic. Ansamblul de cântece și dansuri populare *Tinere talente*. Turism rural. Trasee rutiere spre Pitești, Câmpulung, Valea Mare-Pravăț. **Scrisori monografice**: Vasile Mihai (1982); Ion Popescu-Argeșel și colaboratorii (2006). Importante consemnări geografice, istorice, economice, spirituale. (G.I.C.).

Ioan Valentineanu

Iulian Vasilescu

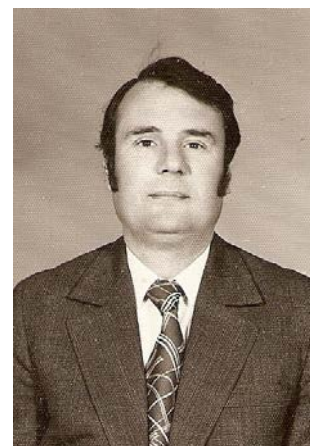
Vasile Vasilescu

Vasile Aristide/Vasilescu V.

George Vasiliu

Ion Vasiliu

Gheorghe Velicescu

Vasile Veselovski

Vasile Vîlcan

Petre Vintilescu

Ion Vitan

Vlad Călugărul

Vlad Dracul

Nicolae Vlad

Vlad Țepeș

Mihail Vlădescu C.

Radu Vochin

Vlaicu Vodă

Ștefan Voicu Voiculescu

Nicolae Voinea

Silvestru Voinescu

Gheorghe Vrabie

Gheorghe Vrăbiescu

W

WASTANOVICZ, Sache (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban, mic întreprinzător, donator comunitar. *Domiciliat la Pitești, Argeș*. Membru activ, Camera de Comerț și Industrie Argeș, nominalizat, documentar, *manufacturier* și *cavaf*. Preocupări pentru adoptarea unor decizii favorabile privind: prestațiile vamale; înființarea Agenției Pitești a Băncii Naționale (1894); organizarea școlilor comerciale; aplicarea corectă a *Legii Pensurilor*. Contribuții financiare la realizarea unor proiecte caritabile, lansate de Prefectura Argeș sau Primăria Pitești. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

WASZKIEWICZ, Octavian (n. Cernăuți, Bucovina, 23 octombrie 1922). Desenator tehnic, manager, memorialist. *Stabilit la Câmpulung, Muscel, din 1944*. Școala de Conducători Arhitecți, Cernăuți (1940), specializare, unități industriale din Craiova (Dolj), Brașov, Câmpulung (Muscel). Inițial, tehnolog, Fabrica de Avioane, Brașov (1940-1944); Activitate productivă permanentă, Câmpulung: Fabrica de Elice pentru Avioane (1944-1945); Unitatea pentru Producerea Lacătelor și Bunurilor Gospodărești (1945-1948); Întreprinderea Metalurgică de Stat (1948-1960); Întreprinderea Mecanică Muscel (1960-1972); Întreprinderea Aro (1972-1982). Contribuții directe la: proiectarea și realizarea principalelor repere pentru avioane de luptă, lansatoare de bombe, pompe de stropit, mașini de filat, automobile de teren *IMS 57*, *M 59*, *M 461*, *Aro 24* și derivate, *Aro 10* (șef birou, șef serviciu tehnic, proiectant șef). Notificat, frecvent, **Octavian Vaschievici**. Studii, analize, rapoarte, reuniuni profesionale, comentarii de presă, evocări, interviuri. Implicări constante în viața *Cetății*. Laureat al Premiului de Stat (1951), alte aprecieri publice. (I.D.P.).

WEBER, Adolf (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban, din Pitești, Argeș, mic întreprinzător, donator comunitar. Origine transilvăneană. Patron fondator, *Casa de Comerț Weber și Fiul* (1881), Piața *Episcopiei*, astăzi, zona centrală municipală (sticlărie, porțelan, geamuri, mobilă), articole de îmbrăcăminte. Membru activ, Camera de Comerț și Industrie Argeș, Consiliul de Administrație (1925), categoria *afacerilor* generale. Mărfuri din import, relații cu firme din Europa Occidentală, corespondență comercială. Nominalizat în: *Anuarul orașului Pitești, Curtea de Argeș și al județului Argeș* (1925); *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria Camerei de Comerț și Industrie Argeș* (2000). Diverse acte caritabile pentru școli, biserici, asociații culturale, cetățeni aflați în dificultate, alte inițiative comunitare. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

WEINHOLD (Secolul XIX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș, origine transilvăneană. *Stabilită la sud de Carpați, după 1822*. Proprietari imobiliari, farmaciști, medici, avocați, donatori comunitari. Nume cunoscut (1853): **Weinhold**, patronul Farmaciei *La Salvator*, zona centrală urbană Pitești, asociat, Sahirkanzer, preluată de la *spiterul* Eduard Jekel. Obiecte specifice: expoziția tematică permanentă din localitate. Contribuții la înzestrarea bisericii etnice, școlii confesionale, azilului de bătrâni din localitate. Diverse implicări publice comunitare, Nominalizare în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte atestări documentare. (N.P.L.).

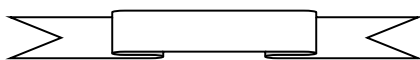
WEISS, Hami (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban, mic întreprinzător, donator comunitar. *Domiciliat în Pitești, Argeș*. Imobile evaluate, oficial, 70 000 lei (1894), alte bunuri cu valoare deosebită, notificare

garantată. Membru activ, Camera de Comerț și Industrie, Argeș, corespondență externă. Preocupări privind: obținerea unor credite accesibile; înființarea Agenției Pitești a Băncii Naționale (1894); diversificarea învățământului profesional comercial. Contribuții financiare la realizarea unor proiecte caritabile, lansate de Prefectura Argeș sau Primăria Pitești. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

WIERMESCU (Secolul XX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari rurali și urbani, mici întreprinzători, negustori, funcționari publici și de stat, cadre didactice, ofițeri, preoți, juriști, donatori comunitari. Notificați, uneori, **Vermescu**. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, București, Pitești, Râmnicu Vâlcea și localități apropiate. Contributori, amenajarea Cimitirului *Sfântul Gheorghe*, Pitești, cavou reprezentativ (soclu, cornișă, turlă, ferestre, tâmplărie metalică), *hipogeu* și *capelă*, asemănător așezămintelor eclesiastice medievale. Mai cunoscut: **Francis W.**,

de cherestea, atelier, sculptură marmură. Nominalizat în: *Anuarul orașului Pitești, Curtea de Argeș și al județului Argeș* (1925); *Istoria municipiului Pitești* (1988); alte atestări documentare. (N.P.L.).

WOLF, Wilhelm L. (A doua jumătate a secolului XIX – Începutul secolului XX). Proprietar urban, mic întreprinzător, donator comunitar. *Domiciliat în Pitești, Argeș*. Identificat pe lista viitorilor creditați ai timpului, *comerciant începător* (21 februarie 1894), membru activ, Camera de Comerț și Industrie, Argeș. Firmă specializată în afaceri cu porțelan, corespondență externă. Inițiative favorabile deschiderii Agenției Pitești a Băncii Naționale (ianuarie 1894) și organizării Școlii Inferioare de Comerț, din localitate. Contribuții financiare la realizarea unor proiecte caritabile, lansate de Prefectura Argeș sau Primăria Pitești. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (T.C.A.).

patron fondator, *fabrică* de tuburi din ciment, Pitești, asociat, Ștefan Arganini (v.), depozit

Z

ZAFIESCU, Ioan Gh. (Costești - Vâlsan, Mușătești, Argeș, 1890-1928). Artist plastic, *artă sacră*, formator de talente. Reabilitări murale, lucrări de ansamblu, icoane. Consemnat pictural, bisericile din localitățile: Galeș (Brăduleț), Lăunele de Sus și Măcăi (Cuca), Valea Danului (Argeș); Dealul Bălceștilor (Vâlcea). Recunoscut în domeniu. Contribuții la diversificarea modalităților de exprimare a conceptelor creștine ortodoxe în spațiul autohton. Aprecieri publice antume și postume. (S.C.N.).

ZAHARESCU CARAMAN, Maria (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Ciupa, plasa Dâmbovnic, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, sau deciziile ulterioare, adoptate de guvernul condus de Petru Groza, ori deciziile ulterioare. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Surse arhivistice și alte atestări documentare. (I.I.Ș.).

ZAHARIA, Dan Z. (Turnu Severin, Mehedinți, 1878 – Boteni, Muscel, 1943). Ofițer de carieră, *marină*, amiral, mare proprietar urban și rural, inventator, parlamentar. Notificat, la naștere, **DAN Z. Zaharia**. *Stabilit, prin căsătorie, la Câmpulung, Muscel (1920)*. Studii militare în România (1906) și ingineresci, la Paris, Franța (1910). Combatant, Primul Război Mondial (1916-1918), comandor (1919), trecut în rezervă (1920). Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri familiale cu valoare deosebită, Stoenеști, reședință de vară (vila mare, vila mică), parc, piscină (1920), preluate de stat (1950), ulterior, tabără școlară, bunuri retrocedate urmașilor, după 1990. Acționar, calea ferată îngustă Stâlpeni-Bratia (Muscel), exploatări forestiere. Distinct: inițiativa redimensionării zonei centrale a localității Stoenеști (1926-1940), suport financiar, Ministerul Lucrărilor Publice, București. Statut de așezare rurală model: primărie și cămin cultural (1931); monument al eroilor (1933-1935), cruce din piatră (1935), evocând tabăra voievodului Mihai Viteazul (v.); cruce de stejar, electricată (*Colțul Albinei*); dispensar, stadion, baie comunală; trotuare, canalizare, asfaltare (un kilometru); ameliorarea cursului Dâmboviței, sursă de iluminat artificial (100 de familii).

Cofondator, Liga Navală Română. Deputat de Mehedinți (1928-1931; 1932-1933), reprezentând Partidul Național Țărănesc, colaborări cu Ion Mihalache (v.), participant la inaugurarea lucrărilor de la Topoloveni, Muscel (18-19 septembrie 1938). Preocupări didactice și literare, editor, discursurile lui Ioan/Ion Antonescu (v.), colaborări, publicațiile, *Adevărul*, *Curentul*, *Dreptatea* (București). *Referiri monografice*: Viorel Petre Ghinete (2006); Ion Gheorghe Petrescu (v.). Importante atestări documentare. Ordine și medalii militare sau civile, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

ZAHARIA, Ioana (n. Mozăceni, Argeș, 27 septembrie 1954). Inginer horticol, cercetător științific, cadru didactic universitar. Studii liceale în Argeș, Institutul Agronomic *Nicolae Bălcescu*, București (1987), Facultatea de Management, Brașov (2007). Doctorat, *științe agricole*, București (2002). Activitate specializată: Stațiunea de Cercetare pentru Pomicultură, Mehedinți, secretar științific (1987-2002); Universitatea *Gheorghe Anghel*, Drobeta Turnu Severin, șef catedră, Facultatea de Comerț și Turism (2002-2003), secretar științific (2003-2004); Centrul Universitar Drobeta Turnu Severin, Filiala Universității din Craiova, Dolj (2004~). Volume, studii, lucrări de laborator, proiecte, *granturi/contracte* de cercetare, reuniuni tematice naționale și internaționale în domeniul ameliorării genetice a plantelor. Apartenență la mai multe societăți profesionale autohtone și străine, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ZAMFIR (Sfârșitul secolului XVIII-Prima jumătate a secolului XIX). Proprietar urban și rural, înalt funcționar public. Suprafețe de teren, case, alte bunuri cu valoare deosebită, Pitești, Argeș și localități apropiate. *Județ*/primar al orașului Pitești (1821; 1822~1830). Gestionarea administrării așezării pe timpul: evenimentelor revoluționare din 1821, reinstaurării domniilor pământene (1822), conflictului

militar ruso-turc (1828-1829), instituirii dominației țariste. Demersuri insistente (ianuarie 1834) privind recuperarea sumelor cheltuite de cetățenii orașului pentru întreținerea pandurilor lui Tudor Vladimirescu, dislocați în Pitești (martie - mai 1821), sub conducerea lui Simion Mehedințeanu. Acțiune nefinalizată. Contribuții la evoluția reședinței Argeșului în etapele amintite. Diverse atestări documentare. (T.N.M.).

ZAMFIR, Nicolae (n. Picior de Munte, Dragodana, Dâmbovița, 1958). Sportiv de performanță, *lupte*, antrenor. *Stabilit în Argeș, din 1971*. Studii liceale și superioare, Pitești, Argeș. Titluri importante, *juniori* și *seniori* (categorii diferite): Campionatul Național (1971~1984); Locul II, Campionatul Mondial (1982); Locul II, Campionatul European (1985). Participant la Jocurile Olimpice din 1984. Antrenor, loturile României pentru competiții externe în domeniu. Colaborări privind realizarea anumitor proiecte urbane și rurale în Argeș - Muscel. Maestru emerit al sportului, alte aprecieri publice. (N.M.I.).

ZAMFIR, Valeriu Gh. (n. Rociu, Argeș, 4 aprilie 1957). Sportiv de performanță, *aviație*, ofițer de carieră, pilot, manager. Liceul Industrial Construcții de Mașini, Pitești, Argeș (1977), Școala Militară pentru Ofițeri de Aviație (1980). Antrenamente, concursuri, succese, competiții locale, Pitești și București (1973-1977). Instructor de zbor: Aeroclubul *Henri Coandă*, Pitești (1982-1985), selectat în Lotul Național pentru *acrobație aeriană*, numeroase demonstrații de virtuozitate, titluri de laureat. Copilot, comandant, instructor de zbor și simulator: Compania *Tarom*, București (1985-2008); Compania *Air*, Bahrain (2008~). Trasee și misiuni de mare dificultate cu avioane: *Boeing 707*; *Boeing 737*; *Airbus 310*; *Airbus 320*. Diverse funcții administrative departamentale, competențe externe, recunoscut în domeniu, alte aprecieri publice. (L.V.M.).

ZAMFIRESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Argeș. Mari proprietari rurali și urbani, militanți și lideri politici, demnitari, medici, ingineri, juriști, scriitori. Întinse suprafețe agricole, Căteasca și Cireșu, plasa Dâmbovnic, aparținând, anterior, familiilor Ghica, respectiv Golescu. Imobile, terenuri, alte bunuri cu valoare deosebită: Pitești (Argeș); București. Ctitori: biserică ortodoxă, școală, primărie, în localitatea Căteasca. Mai cunoscuți: **Ioan Z.**, implicat în partajarea *moșiei* orașului Pitești (1843; 1847; 1848); **Mihail Z.** (1856-1933); **Maria Z.** (1873-1954); **Constantin Z.**, administrator funciar, *moșia Elena Golescu* (satul Cireșu, integrat, temporar, comunei Siliștea), căsătorit cu **Dumitra Ioana Z.**, șase copii; **Constantin C. Z.** (v.); **Maria C. Z./Angelescu**; **Marin C. Z.** (medic, ofițer de carieră, colonel); **Gheorghe C. Z.** (jurist, activitate în Capitală, avocat, Baroul Ilfov); **Ion C. Z.** (11 februarie 1905 - 6 august 1978), inginer agronom, studii în Germania; **Elena C. Z./Dragomir**; **Dan Mircea I. C. Z.** (v.). Conexiuni cu familiile Adamescu, Angelescu, Dragomir. Implicări constante în realizarea proiectelor comunitare, numeroase atestări documentare. Proprietăți retrocedate urmașilor, parțial, după 1990. Diverse aprecieri publice. (F.C.P.).

ZAMFIRESCU, Constantin C. (Căteasca, Argeș, 1895 – Botoșani, 12 decembrie 1963). Mare proprietar urban și rural, jurist, militant politic, demnitar. Fiul lui **Constantin Z.** Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1913), Facultatea de Drept, București (1917). Doctorat, *științe juridice*, Paris, Franța. Întinse suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită: Căteasca și Pitești (Argeș); București. Membru marcant, Partidul Național Liberal, lider, Organizația Argeș (1946-1947). Girant-responsabil, *Vocea Argeșului* (1918-1931). Subsecretar de Stat, Ministerul Producției de Război (4 noiembrie 1944 – 6 martie 1945), guvernele: Constantin

Sănătescu; Nicolae Rădescu. Nominalizat, deseori, **Constantin Zamfirescu-Căteasca**. Opozant față de regimul comunist din România. Urmărit de Securitate, arestat (1946; 1950; 1959), cercetat, întemnițat, penitenciarele: București (1946); Sighetu Marmației, Maramureș (1950-1955); Botoșani (1959-1963). Ultima condamnare (1959), Tribunalul Militar, Brașov, 20 de ani, executați, parțial. Deces premeditat (12 decembrie 1963). Anterior, domiciliu obligatoriu, Măzăreni, Brăila (1955-1959). Supus rigorilor reformelor din perioada 1945-1962, proprietăți recuperate, selectiv, de urmași, după 1990. Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (I.I.P.).

ZAMFIRESCU, Cornel (Secolul XIX). Jurist, proprietar urban și rural, înalt funcționar public, filantrop. Studii liceale, Pitești (Argeș), universitare, București. Activitate în domeniu, avocat, Baroul Argeș. Distinct: președinte, Comisia Interimară, Pitești (1934); primar al orașului Pitești (1934-1936). Importantă inițiativă urbană (15 mai 1935): adoptarea *Hotărârii Consiliului Comunal*, privind înființarea pepinierii (1,5 ha) și amenajarea bazelor sportive (5,5 ha), aflate între calea ferată spre Curtea de Argeș – strada *Sfânta Vineri* – strada *Râurilor* – malul Argeșului (stadion, poligon, ștrand, plajă, patinoar). Membru activ, Camera de Comerț și Industrie Argeș, recomandat pentru Comitetul de Scont al Băncii Naționale Române, Sucursala Pitești (1944). Inițiative favorabile: redimensionării *tramei* stradale, clarificării statutului proprietăților orașenești, pregătirii opiniei publice pentru gestionarea dificultăților din timpul participării României la cel de Al Doilea Război Mondial (1941-1945). Nominalizat în: *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș* (1936); *Istoria Primăriei Pitești* (1997); *Istoria Camerei de Comerț și Industrie Argeș* (2001). Alte atestări documentare antume și postume. Aprecieri comunitare. (T.N.M.).

ZAMFIRESCU, Cristache I. (Pitești, Argeș, 18 martie 1899 - ?). Ofițer de carieră, *vânători de munte, artilerie, general*. Liceul/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Școala Superioară de Război, București. Combatant: Primul Război Mondial (1916-1918), *Frontul din Moldova* (1917), evidențiat în luptele de la Mărășești (Vrancea), sublocotenent; Al Doilea Război Mondial (1941-1945): *Frontul de Est* (1941-1944), remarcat în confruntările de la Odessa (Ucraina) și din Crimeea (Federația Rusă), maior; *Frontul de Vest* (1944-1945), colonel. Distinct: șef Stat Major, Corpul Vânătorilor de Munte; comandant, Regimentul 9 *Artilerie*, Regimentul 16 *Artilerie*. General de brigadă (1947). Ordine și medalii române sau străine, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

ZAMFIRESCU, Dan Mircea I. (n. București, 21 decembrie 1933). Istoric literar, scriitor, editor. *Familie tradițională din Căteasca, Argeș*. Liceul *Ion Luca Caragiale*, București (1952), Institutul Teologic, București (1956), Facultatea de Limbi Străine, Universitatea din București (1966). Doctorate: *teologie* (1959); *filologie* (1971), București. Activitate specializată în Capitală, redactor, publicațiile: *Romanoslavica*, *Revista Patriarhiei Române*; *Contemporanul* (1961-1973). Director fondator, Editura *Roza Vânturilor*, București (1990). Preocupări didactice universitare, Facultatea de Teologie, Târgoviște, Dâmbovița (1994~). Volume importante: *România – pământ de civilizație și sinteză* (1969); *Neagoe Basarab și învățăturile sale către fiul său Theodosie* (1973); *Permanența patriei* (1976); *Cultura română. Sinteza europeană* (2002); *Istorie și cultură, I, II* (2003). Distinct: *Antologie de literatură română veche. 1402-1647* (1969, în colaborare). Valoroase studii, articole, comentarii, recenzii, interviuri, facsimile, în periodice din România, Bulgaria, Republica Moldova. Consemnări critice favorabile. Participări la numeroase reuniuni tematice naționale și internaționale. Apropiat

proiectelor culturale din Argeș-Muscel. Membru, Uniunea Scriitorilor din România, Asociația București (1968), alte aprecieri publice. (M.M.S.).

ZAMFIRESCU, Gheorghe D. (n. Budeasa, Argeș, 7 februarie 1935). Inginer chimist, manager, funcționar de stat. Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1953), Institutul Politehnic, București (1958). Activitate specializată în domeniu: tehnolog, șef secție, Uzina de Sodă, Govora, Vâlcea (1958-1966); Comisia Economică Argeș (1966-1973); director general adjunct (1973-1975), director general (1976-1986), Combinatul de Articole Tehnice din Cauciuc, Pitești; vicepreședinte, Comitetul Executiv, Consiliul Popular al Județului Argeș (1986-1990); inginer principal, SC *Rolast SA*, Pitești (1990-1995). Importante *programe* privind: perspectivele industriei chimice din Argeș-Muscel; promovarea exportului în state asiatice și africane; dezvoltarea colaborării cu firme din *Piața Comună Europeană*; stimularea reducerii costurilor productive; privatizarea în domeniu. Studii, analize, rapoarte, interviuri, reuniuni tematice naționale și internaționale, implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (I.D.P.).

ZAMFIRESCU, Laura (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Ionești, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

ZAMFIROPOL, Alexandru (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar imobiliar, arhitect. *Originar din Pitești, Argeș*. Studii liceale și superioare în Capitală. Documentări externe. Proiecte importante: *Planul de sistematizare a orașului Pitești* (1933); *Sistematizarea*

reședinței Argeșului (1949), colaboratori, Kikero Constantinescu, Heinrich W. Schmidt (v.). Contribuții la realizarea unor *programe urbanistice* în etapele invocate. Studii, articole, interviuri publicate în presa vremii. Nominalizat în *Istoria municipiului Pitești* (1988), alte aprecieri publice antume și postume. (A.I.M.).

ZAMORA, Stelian (Șuici, Argeș, 12 februarie 1947 – Șuici, Argeș, 25 ianuarie 1998). Profesor, gradul I, *geografie*, literat. Liceul/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1966), Universitatea din București (1970). Activitate didactică permanentă, școli din Argeș. Volume importante (proză): *Visul călătorului* (1973); *Marele învins* (1983); *Lângă foșnetul mării* (1989). Colaborări, revista *Argeș*, alte periodice din România. Consemnări critice favorabile. Membru, diverse foruri cultural-științifice locale. Aprecieri publice antume și postume. (M.M.O.).

ZANFIR, Constantin (n. Bâldana, Dâmbovița ?). Lucrător industrial, militant politic, demnitar, parlamentar. *Domiciliu, funcții eligibile, responsabilități publice în Argeș (1978-1988)*, colaborări ulterioare. Studii liceale și superioare în București. Membru marcant, Partidul Comunist Român. Succesiv: activitate productivă și obștească, Întreprinderea *Grivița Roșie*, București; secretar, Organizația sectorului VIII, București; prim-secretar, Sectorul VII, București (1976-1978); secretar (1978-1984), prim-secretar (1984-1988), Comitetul Județean Argeș, președintele Consiliului Popular Județean; ministru, Ministerul Contractării și Achiziției Produselor Agricole, București (20 ianuarie 1988 - 22 decembrie 1989), guvernul Constantin Dăscălescu. Deputat de Argeș în Marea Adunare Națională (1985-1989), Circumscripția Electorală Izvoru, reprezentând Frontul Unității Socialiste. Preocupări privind evoluția economică și edilitară a localităților din Argeș-Muscel în etapa amintită. Distinct:

redimensionarea sectorului zootehnic al unităților agricole cooperatiste; coordonarea executării instalațiilor pentru recuperarea agentului termic din Combinatul Petrochimic și introducerea în sistemul de încălzire a municipiului Pitești; finalizarea lucrărilor pe traseul rutier Câmpulung-Curtea de Argeș; inaugurarea Memorialului de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț (24 octombrie 1984). Analize, rapoarte, interviuri, reuniuni naționale sau internaționale pe teme adecvate, component al unor foruri centrale. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

ZARAFU, Gheorghe I. (Oarja, Argeș, 5 mai 1933 - ?). Scriitor, editor, memorialist. Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1953), Universitatea *Constantin I. Parhon*, București, facultățile: Filologie (1958); Filosofie (1961). Activitate redacțională permanentă în Capitală: Editura de Stat pentru Literatură și Artă (1958-1969); Editura *Ion Creangă* (1969-1993). Documentări externe. Pregătirea pentru tipar a numeroase scrieri, realizate de personalități ale culturii naționale și universale (proză, poezie, amintiri, corespondență, culegeri, opere complete). Monografiile semnate ca autor: *Cincinat Pavelescu* (1972; 2007); *Miron Radu Paraschivescu* (1975; 1976); *Benjamin Fundoianu* (1978; 2011); *Păstorel Teodoreanu* (1996). Numeroase antologii de epigrame (1973~2007). Distinct, volume importante de autor (literatură pentru copii): *Trenul alfabetului* (1979); *Căluțul de ciocolată* (1989); *Moș Bărbuță* (1983~2006, serial); *Ghiozdanul cu pioaneze* (2008). Culegere antumă (epigrame): *Zarafisme* (2008). Consemnări critice favorabile. Membru, Uniunea Scriitorilor din România (1991), alte aprecieri publice antume și postume. (M.M.S.).

ZARIOIU, Gheorghe F. (n. Albeștii de Argeș, 7 aprilie 1930). Inginer militar *aeronave*, ofițer de carieră, manager, publicist. Școala Medie Tehnică Metalurgică, Brașov (1950), Academia Tehnică Militară,

București (1957). Activitate specializată, *aviație militară de vânătoare*: inginer escadrilă, Regimentul 226, Caracal, Olt (1957-1960); șef serviciu/prim loțiitor inginer-șef (1960-1962), inginer-șef (1962-1964), Regimentul 91, Caracal, Olt; loțiitor comandant/inginer-șef, Regimentul 93, Garmata, Timiș (1964-1968); comandant/șef garnizoană (1968-1970), șef Catedra Tehnică (1970-1972), Școala de Maiștri *Traian Vuia*, Mediaș, Sibiu. Distinct, locotenent colonel inginer, Întreprinderea de Avioane, Craiova, Dolj: director producție și al Centrului de Încercări în Zbor pentru Industrie Aeronautică Română (1972-1989); șef atelier, reparații radio și radiolocație (1989-1990). Prestații didactice, Universitatea din Craiova (1991-2002). Volume importante: *Realizări și perspective în aviație* (1970); *Aviația modernă* (1977; 1980; 1982); *Motoare de aviație; Avioane și elicoptere* (1989); *Omul din nou pe Lună* (1993); *Henri Coandă* (1995). Numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Comandor (1974), ordine și medalii, alte aprecieri publice. (G.I.N.).

ZARIOIU, Vasile F. (n. Albeștii de Argeș, 4 aprilie 1933). Inginer agronom, manager. Școala Medie Tehnică Horticolă/Grupul Școlar *Constantin Dobrescu-Argeș*, Curtea de Argeș (1953), Facultatea de Agronomie, Timișoara (1958). Frate cu **Gheorghe F. Z.** (v.). Activitate specializată: Gospodăria Agricolă Colectivă, Vlădești, Galați (1958); inginer șef, Stațiunea de Mașini și Tractoare, Vlaici, Colonești, Olt (1958-1960). Director: Întreprinderea Regională de Producere și Valorificare a Semintelor și Materialului Săditor Horticol/*Agrosem*, Pitești (1960-1964); Școala de Contabilitate Agricolă, Geamăna, Bradu; Școala de Pregătire a Cadrelor din Cooperativele Agricole de Producție, Dobrogea, Merișani, Argeș (1964-1965). Ulterior: inspector tehnic principal, Banca

Națională/Banca Agricolă, Sucursala Argeș (1965-1970); inginer principal, Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară Argeș (1970-1980); director, Oficiul pentru Studii Pedologice și Agrochimice, Pitești (1980-1986); inginer șef, Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist, Teiu, Argeș (1986-1988); inginer coordonator, Trustul Horticulturii Argeș (1988-1990). Volume importante (în colaborare): *Soluri din județul Argeș* (1981); *Cercetări preliminare privind tehnologia de redare în circuitul agricol a unor soluri poluate cu petrol și săruri* (1986). Studii, articole, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale în domeniu. Contribuții la evoluția agriculturii din Argeș – Muscel, în etapele amintite. Diverse implicări comunitare. Aprecieri publice. (C.D.B.).

ZAVRAGIU, Neculae Gh. (Secolul XIX). Rapsod popular. *Original din Muscel*. Versuri, balade, cântece (*vioară și voce*), port popular, zona tradițională Vulturești. Reproduse în culegerile folcloriștilor Dumitru/Dem Teodorescu și Gheorghe Șt. Amzulescu, consemnat, uneori, **Neculae Gh. Șchiopu Z.** Portofoliu original, peste 11 000 de notificări, preluări selective, Constantin Rădulescu-Codin (v.): *Feciorii lui Constantin Împărat; Voinea Arambașă; Fulga; Plevina; Motoiaș, domn din Făgăraș*. Diverse consemnări documentare antume și postume. (L.I.P.).

ZAVULOVICI, Elena C. (n. Hârtiești, Muscel, 29 aprilie 1940). Profesoară, gradul I, *desen*, artist plastic, *grafică, pictură*. Căsătorită cu **Sorin Zavulovici** (v.). Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești, Argeș (1956), Facultatea de Arte Plastice, București (1963), *Clasa Aurel Haiduc*. Activitate didactică permanentă, școli din: Botoșani, Câmpulung (Argeș), Pitești (1963-1997). Colaborări ulterioare. Expoziții personale sau de grup: Botoșani (1970; 1971); Pitești (1971~2012). Lucrări în colecții particulare, din: Canada, Franța, Israel, Italia,

România, Statele Unite ale Americii. Ilustrație de carte. Fresce tematice în Pitești: Grădinița Nr. 4; școlile Nr. 1, 11, 15; Colegiul Tehnic *Armand Călinescu*. Implicări constante în viața culturală și obștească a *Cetății*. Consemnări critice favorabile, alte aprecieri comunitare. (S.C.N.).

ZAVULOVICI, Sorin George S. (Focșani, Vrancea, 15 august 1946 – Pitești, Argeș, 24 ianuarie 1997). Actor de teatru, film, televiziune, manager. *Stabilit, definitiv, la Pitești, în 1971*. Școala Medie/Liceul *Vasile Alecsandri*, Galați (1964), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București, *Clasa Eugenia Popovici* (1970). Activitate în domeniu: Teatrul *Mihai Eminescu*, Botoșani (1970-1971); Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1971-1997), director (1988-1997). Roluri de referință: *Poetul (Țara fericirii*, Tudor Mușatescu); *Alioșa (Azilul de noapte*, Maxim Gorki); *Nick (Cui i-e frică de Virginia Woolf?*, Edward Albee); *Mircea Basarab (Vlaicu-Vodă*, Alexandru Davila); *Profesorul Miroiu (Steaua fără nume*, Mihail Sebastian). Turnee externe. Colaborări cu case de film și studiouri de televiziune din Capitală. Consemnări critice favorabile. Preocupări regizorale. Distinct: conducerea instituției în etapa evenimentelor revoluționare din decembrie 1989; adaptarea repertoriului la noile cerințe tematice; amplificarea relațiilor cu unități similare din Europa. Emisiuni *media*, interviuri. Membru: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM; Uniunea Teatrală din România/UNITER. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (P.A.D.).

ZĂNESCU, Eliza (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, clădiri, alte bunuri cu valoare deosebită, localitatea Buzoști, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de

Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

ZĂRNESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Ciumești/Argeșelu, Muscel. Proprietari rurali și urbani, funcționari publici sau de stat, ingineri, cadre didactice, economiști, ofițeri superiori, sportivi de performanță, publiciști, donatori comunitari. Mai cunoscuți: **Niță Z.**, primar, Ciumești (1864-1867); **Toma N. Z.** (1863-1925), primar (1889-1891; 1895-1899; 1901); **Manole N. Z.**, primar (1903-1905); **Ion N. Z.** (1878-1946), primar (1920-1921); **Gheorghe T. Z.**, primar (1931); **Constantin T. Z.** (1905-1990), funcționar public (1942-1970); **Gheorghe Gh. Z.** (v.); **Horățiu Victor I. Z.** (v.); **Constantin Gh. Z.** (v.); **Constantin C. Z.** (v.); **Mariana C. Z./Sârbu** (n. Mărăcineni, Muscel, 14 februarie 1942), bibliotecar, manager: Școala Medie *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1960), Școala Postliceală de Bibliotecari, București (1962); activitate permanentă în domeniu, Institutul Pedagogic/Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1966-2009), șef birou (1987-1999), consilier (2001-2009); documentări externe, Israel și Ungaria; președinte fondator, Filiala Argeș, Asociația Bibliotecarilor din Învățământ *România* (1990-1999); studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale și internaționale; **Mihaela T. Z.** (n. 1972), ingineră; **Gabriela T. Z.** (n. 1974), profesoară, laborantă; **Roxana Laura C. Z.** (n. 1974), economistă; **Narcis Octavian C. Z.** (n. 1975), medic, *chirurgie*; **Andreea Elena C. Z.** (n. 1979), om de afaceri. Numeroase atestări documentare. Implicări constante în viața comunitară. (F.C.P.).

ZĂRNESCU (Secolul XIX~). Familie tradițională din Câmpulung, Muscel. Proprietari urbani și rurali, mici întreprinzători, funcționari, juriști, cadre didactice, publiciști, traducători, editori. Mai cunoscuți: **Ioan/Ion Z.**, comerciant, *afaceri generale* (1913), agenție teatrală (1929),

membru activ, Comisia Interimară, Camera de Comerț și Industrie, Pitești, Argeș (14 mai 1934); **Stelian Z.**, profesor, unități școlare din Câmpulung; **Elena Z.** (1919-1999), profesoară gradul I, *limba franceză*, absolventă, Universitatea *Ferdinand I*, Cluj (1941), stagiu în Franța; activitate specializată (selectiv): Școala Medie/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1961-1967); Institutul Pedagogic de 3 ani/Institutul de Învățământ Superior, Pitești (1967-1976); volume importante: *Littérature du Moyen Âge français* (1967); *Littérature française du XVII-e siècle* (1969); *Littérature française du XVIII-e siècle* (1971); *Metodica limbii franceze* (1971); **Crina Magdalena St. Z.** (n. 12 iulie 1952), cadru didactic universitar, *limba franceză*; absolventă, Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung (1972), Facultatea de Filologie-Istorie, Craiova, Dolj (1976), doctorat, *limba franceză*, Craiova; prestații didactice la Pitești: Grupul Școlar *Industrie Ușoară/Armand Călinescu* (1976-1987); Liceul Sanitar (1976-1993); Universitatea din Pitești (1993~); volum reprezentativ: *Istoria civilizației și culturii franceze* (1994); colaborări permanente, Departamentul de Relații Internaționale, Universitatea din Pitești; Alianța Franceză, Filiala Argeș; **Narcis Stelian St. Z.** (v.). Conexiuni cu familia cunoscute autohtone. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (F.C.P.).

ZĂRNESCU (Secolul XX~). Familie tradițională din Pitești, Argeș. Proprietari urbani, ingineri, actori, juriști, cadre didactice, funcționari de stat. Mai cunoscuți: **Nicolae Z.** (1905-1961), origine transilvăneană, Zărnești, Brașov, stabilit la Pitești (1927); inginer, *silvicultură*, activitate specializată, unități de profil din Argeș, Covasna, Brașov; **Constanța T. Z.** (Pitești, 1908 – Pitești, 1982), născută **Grigorescu**, profesoară, *menaj și lucru manual*, căsătorită cu **Nicolae Z.**, doi copii; **Virgil N. Z.** (Pitești, 27 martie 1930 – București, 25 noiembrie 2012), inginer, *hidrotehnică*; studii liceale în Pitești,

superioare la București; responsabilități publice în Capitală, distinct, director general, Întreprinderea de Canalizare și Apă/ICAB, București; **Ecaterina Z.** (n. Pitești, 21 mai 1936), soția lui **Virgil N. Z.**, economistă, funcții adecvate în Capitală; **Maria Cristina V. Z.** (n. București, 15 iulie 1969), *teatrológ*; studii liceale în Capitală, Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București; prestații didactice, Universitatea Națională de profil, București; **Constantin N. Z.** (v.), căsătorit cu **Ileana Z.** (v.); **Nicolae C. N. Z.** (n. Pitești, 21 ianuarie 1969), jurist, manager, publicist; Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1987), Universitatea din București (1992); asistent, Facultatea de Drept, București (1992-1995); avocat, Baroul Argeș, președinte (2003-2011), recunoscut în domeniu; **Anca Z.** (n. Pitești, 11 martie 1969), economistă, Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1987), Academia de Științe Economice, București (1992), activitate specializată, societăți comerciale din Pitești. Implicări constante în viața *Cetății*. Diverse atestări documentare. (P.A.D.).

ZĂRNESCU, Constantin C. (n. Ciumești/Argeșelu, Muscel, 14 ianuarie 1950). Sportiv de performanță, *automobilism*, subinginer, manager. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1967), Institutul de Învățământ Superior/Universitatea din Pitești (1979). Notificat, deseori, **Dan Zărnescu**. Activitate permanentă: Întreprinderea de Autoturisme, Colibași/Mioveni, Argeș/Institutul de Cercetare – Proiectare, departamentele *Încercări Automobile* (1972-1978), *Competiții* (1978-1991). Inițiativă particulară, acționar majoritar, SC Auto-Expres SRL, Pitești (1991~). Distinct: component, echipele de competiții *Autoturisme Dacia*, Pitești, Argeș, fondator (1976-1991), *Rival Racing*, București (1997-1998), navigator, pilot viteză. Numeroase titluri de campion național: raliuri, la grupă (1978~1991); echipa de raliuri (1978~1986); echipa de viteză în

coastă (1980~1985); absolut la raliuri (1981~1991). Succese internaționale, locul I: echipă, *Turul Europei* (1978~1986); *Nisipurile de Aur*, etapă, Campionat European (1984); Raliul *Dunării – Dacia*, etapă, Campionat European la grupă și clasă (1985); clasament general, Raliul *Dunării–Dacia* (1987). Contribuții la promovarea autoturismului românesc în lume. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu. Colaborări *media*. Exponate în Muzeul Județean Argeș. Maestru al Sportului (1983), alte importante aprecieri publice. (L.V.M.).

ZĂRNESCU, Constantin Gh. (n. Curtea de Argeș, 25 ianuarie 1939). Profesor gradul I, *limbi slave, limba și literatura română*, cadru didactic universitar, sportiv de performanță, *șah*, antrenor, publicist. Frate cu **Gheorghe Gh. Z.** (v.). Școala Medie/Colegiul *Vlaicu Vodă*, Curtea de Argeș (1956), Universitatea din București (1965). Doctorat, *filologie comparată*, București (2001). Activitate permanentă în domeniu: Liceul Urziceni, Ialomița (1965-1984); Academia de Înalte Studii Militare, București, Lectoratul pentru Străini (1984-2001). Competitor, numeroase turnee interne și externe de șah (1973-1990), formator de talente, Palatul Național al Copiilor, București (2002~). Volume importante: *Dicționar explicativ al jocului de șah* (1995); *Mic îndreptar de recțiune verbală* (1997); *Evoluția terminologiei șahiste în limba rusă și în limba română* (2001); *Apărarea indiană veche la șah* (2007); *Strategia jocului de mijloc cu perechea de pioni izolați* (2013). Studii, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale. Contribuții la educarea umanistă a tineretului. Maestru al Sportului (1979), Maestru al Federației Internaționale de Șah (1986), Maestru Internațional al Sportului (1988), alte aprecieri publice. (I.A.B.).

ZĂRNESCU, Constantin N. (Pitești, Argeș, 14 iulie 1931 - Pitești, Argeș, 16 decembrie 2003). Actor de teatru, film, radio, televiziune, regizor, manager, publicist.

Liceul de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1949), Institutul de Teatru *Ion Luca Caragiale*, București (1954). Activitate permanentă: Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1954-1997), director (1976-1988), lucrări ulterioare. Roluri de referință: *Făt-Frumos (Harap Alb)*, George Vasilescu, după Ion Creangă); *Ferdinand (Intrigă și iubire)*, Friedrich Schiller); *Cristofor Bellea (Fii cuminte Cristofor)*, Aurel Baranga); *Mircea Basarab (Vlaicu Vodă)*, Alexandru Davila); *Cavalerul (Hangița)*, Carlo Goldoni). Regizor: spectacole de proză, estradă, folclor; manifestări cultural-sportive; gale oficiale. Colaborări cu case de film și studiouri de televiziune din Capitală. Turnee externe. Volume importante: *Râdem, dar... să fim serioși* (2000); *Misterele din grota râsului* (2000). Schițe umoristice, texte radiofonice, scenarii. Consemnări critice favorabile. Distinct: ridicarea standardelor de calitate în instituție; diversificarea repertoriului; inițierea Reuniunii Teatrelor de Studio (1980); facilitarea înființării Muzeului din *Fresca-Nord* (1981), inițiator, Ion Focșa (v.). Membru: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM; Uniunea Teatrală din România/UNITER. Implicări în viața *Cetății*. Eponimii: Secția de Revistă, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (2004); stradă în municipiul Pitești (2005). Alte aprecieri publice antume sau postume. (P.A.D.).

ZĂRNESCU, Gheorghe Gh. (Ciumești/Argeșelu, Muscel, 4 decembrie 1926 – București, 17 ianuarie 2009). Ofițer de carieră, *aviație*, general, demnitar. Școala Tehnică Aeronautică, București (1947), Școala de Ofițeri de Aviație, București (1950), Academia Militară Generală, București (1958). Stagii externe, *navigație*, state europene. Combatant, Al Doilea Război Mondial, *Frontul de Est* (iulie - august 1944), elev practicant. Succesiv: pilot; comandant de patrulă și de escadrilă; șef, Statul Major, Divizia 15 *Aviație Vânătoare*. Comandant, Aviația Militară Română (1977-1986). Șef,

Departamentul Aviației Civile, ministru adjunct, Ministerul Apărării Naționale (1986-1990). Contribuții directe la gestionarea unor programe speciale privind: amenajarea aeroporturilor militare și civile; dotarea cu aparatură performantă de zbor; înființarea noilor fabrici de avioane autohtone. Comandor aviator (1962); general de flotilă aeriană (1972); general maior (1980); general locotenent (1984). Volum important (în colaborare): *Istoria aviației române* (1984). Studii, analize, rapoarte, interviuri. Implicări constante în realizarea anumitor proiecte lansate de oficialitățile din Argeș – Muscel. Ordine și medalii autohtone ori străine. Membru, importante foruri naționale sau continentale în domeniu, alte aprecieri publice antume și postume. (G.I.N.).

ZĂRNESCU, Horațiu Victor I. (Zagra, Bistrița Năsăud, 7 februarie 1937 – Târgu Mureș, 9 septembrie 2010). Inginer, *electrotehnică*, profesor universitar, manager. *Familie tradițională din Ciumești/Argeșelu, Mărăcineni, Muscel*. Școala Medie Năsăud (1954), Institutul Politehnic, Timișoara (1959). Doctorat, *științe tehnice*, Iași (1974). Activitate specializată: tehnolog/șef secție, Combinatul Chimic *Victoria*, Brașov (1959-1962); director energetic, Combinatul Chimic *Azomureș*, Târgu Mureș (1962-1970); director tehnic, Întreprinderea *Electrocentrale*, Cluj Napoca (1970-1978); cercetător, Institutul pentru Echipamente Termoenergetice, Cluj Napoca (1978-1979). Preocupări didactice, Institutul *Petru Maior*, Târgu Mureș (1979-2007), profesor universitar (1983), decan (1984-1989), fondator, Secția Automatizări și Calculatoare (ingineri). Volume importante: *Utilizarea motorului sincron* (1967; 1984); *Ingineria reglării automate* (1998); *Sisteme de control automat a proceselor energetice* (2003). Numeroase studii, articole, comunicări, reuniuni tematice naționale. Invenții brevetate (1985; 1993; 2004). Membru, Academia Tehnică Română, București, alte foruri științifice în domeniu. Contribuții la diversificarea învățământului

superior tehnic din Târgu Mureș. Aprecieri publice antume și postume. (I.A.B.).

ZĂRNESCU, Ileana M. (n. Craiova, Dolj, 16 noiembrie 1937). Actriță de teatru, radio, televiziune. *Stabilită la Pitești, Argeș din 1961*. Școala Medie Nr. 1 de Fete, Craiova (1954), Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică *Ion Luca Caragiale*, București, *Clasa Moni Ghelerter* (1961). Căsătorită cu **Constantin Z.** (v.). Activitate permanentă, Teatrul *Alexandru Davila*, Pitești (1961-1997). Colaborări ulterioare. Roluri de referință: *Ecaterina (Ecaterina Teodoroiu, Nicolae Tăutu)*; *Martha (Cui i-e frică de Virginia Woolf?, Edward Albee)*; *Mirandolina (Hangița, Carlo Goldoni)*; *Aneta Duduleanu (Gaițele, Alexandru Kirîțescu)*; *Mama (Ioana pe rug, Dina Cocea)*. Consemnări critice favorabile. Colaborări cu case de film și studiouri de televiziune din Capitală. Laureată, *Gala recitalurilor*, Bacău, poemul dramatic **1907** (Dominic Stanca), regie, Ion Focșa (v.). Emisiuni *media*, interviuri, reuniuni pe diverse teme, implicări în viața *Cetății*. Membră: Asociația Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM; Uniunea Teatrală din România/UNITER. Importante aprecieri publice. (I.G.F.).

ZĂRNESCU, Ioan (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Proprietar urban, editor, donator comunitar. Suprafețe de teren, imobile, alte bunuri cu valoare deosebită, reședința județului Muscel. Distinct: patron fondator, Librăria *Universală*, Câmpulung, atestată documentar în deceniile 1911-1935. Complementar, preocupări pentru realizarea de tipărituri: cărți, ziare, reviste, ilustrate, articole birotice. Membru marcant, Camera de Comerț și Industrie Pitești, Comisia de pe lângă Administrația Financiară, Muscel (28 ianuarie 1935). Activitate agreată de Primăria și Prefectura Câmpulung. Inițiative filantropice, acte de caritate, agenție teatrală (1 februarie 1929). Diverse atestări documentare. Aprecieri publice antume și postume. (G.F.C.).

ZĂRNESCU, Narcis St. (n. Câmpulung, Muscel, 11 noiembrie 1948). Profesor universitar, *limba franceză*, traducător, funcționar, parlamentar. Liceul/Colegiul *Dinicu Golescu*, Câmpulung, Argeș (1966), Universitatea din București (1971). Documentări externe continentale. Doctorate (București): *literatură* (1984); *doctrine economice* (2001). Activitate didactică: Liceul Câmpina, Prahova (1971-1979); Institutul de Învățământ Superior, Pitești, Argeș (1979-1984); Universitatea *Spiru Haret*, București (1997~). Redactor, revista *Săptămâna*, București (1984-1989); editor, publicațiile *Oblio*, *Revanșa*, *Liv*, București (1989-1995); consilier, Camera Deputaților, București (1995-1997). Volume importante: *Stendhal* (1980); *La poésis française au XVI-e siècle* (1998); *La francophonie ou la globalisation par ancienne Europe* (2003). Tălmăciri din mai multe limbi străine. Numeroase articole, studii, recenzii, comunicări, reuniuni tematice interne și internaționale. Colaborator, periodicele: *Argeș*; *Cahiers d'études roumaines*; *România literară*; *Steaua*; *Viața românească*. Membru, diverse foruri specializate în domeniu, alte aprecieri publice. (I.A.B.).

ZDRAFCU, Ștefan Mihăiță I. (n. Pitești, Argeș, 20 noiembrie 1952). Arhitect, funcționar de stat. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești (1970), Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, București (1976). Activitate specializată în domeniu: Institutul de Proiectare/SC *Proiect Argeș SA*, Pitești (1976-2002). Birou Individual de Arhitectură (2002~). Temporar, inspector, Inspekția de Stat în Construcții Argeș. Adept al stilului funcționalist. Edificii reprezentative, publice și private. Membru: Uniunea Arhitecților din România (1976); Ordinul Arhitecților din România (Comisia Națională de Disciplină, 2001); Registrul Urbaniștilor din România (2005). Contribuții

la evoluția arhitecturii argeșene contemporane. (A.I.M.).

ZENOVIE, Ion (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Jurist. Studii liceale, Pitești, Argeș, superioare, București. Activitate: specialistă în magistratură. Distinct: prim-președinte (1921), președinte (1925), Tribunalul Argeș. Împuternicit al statului privind aplicarea *Legii pentru definitivarea reformei agrare din 17 iulie 1921, specific județului Argeș*. Ulterior, garantul exprimării corecte a votului la alegerea Consiliului de Administrație, Camera de Comerț și Industrie Argeș, *decizie judecătorească favorabilă*, instalare oficială (21 octombrie 1925). Implicări constante în realizarea proiectelor lansate de Guvern, Prefectură, Primărie, în profil teritorial. Dezbateri comunitare, analize, rapoarte, reuniuni pe teme adecvate. Diverse atestări documentare. Nominalizări *monografice*, alte aprecieri publice antume și postume. (I.F.B.).

ZEVEDEI, Nicolae N. (Vâlsănești, Mușătești, Argeș, 26 mai 1940 – Curtea de Argeș, 28 februarie 2011). Economist, militant politic, înalt funcționar public. Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu*, Pitești, Argeș (1967), Academia de Studii Social-Politice, București (1979). Documentări externe continentale. Activitate productivă: Întreprinderea Forestieră, Baia de Aramă, Gorj (1957-1958); Trustul de Construcții Argeș (1958-1963); Antrepriza de Construcții Hidroenergetice, Pitești (1966-1973). Membru marcant, Partidul Comunist Român: lider, Organizația Antreprizei de Construcții Hidroenergetice, Pitești (1973-1977); secretar, Organizația Orășenească din Curtea de Argeș (1977-1983). Distinct, prim-secretar și primar: Curtea de Argeș (1983-1986); Pitești (1986-1989). Manager, SC *Daco-Sport SRL*, Curtea de Argeș (1995-2000). Inițiative urbanistice: sistematizarea perimetrului *Curtea Domnească - Monumentul Săn Nicoară* (1983-1986); inaugurarea Spitalului și Policlinicii (1984);

acordarea spațiului pentru Muzeul Orășenesc (1984); stabilirea locului amplasării statuii *Basarab I Întemeietorul* (Curtea de Argeș); amfitrion, aniversare *Pitești 600. Elogiu Cetății* (1388-1988); finalizarea edificiului *Casa Cărții* (1989); continuarea *Simfoniei Lalelelor*, edițiile X-XII (1987-1989); reabilitarea sistemului urban de aprovizionare cu apă (1988-1989); modernizarea Stației de Epurare, Budeasa (Pitești). Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale sau internaționale. Aprecieri comunitare antume și postume. (M.M.B.).

ZGONDEA, Gheorghe (n. Ușurei, Șușani, Vâlcea, 2 iunie 1948). Funcționar de stat, manager, parlamentar. *Stabilit la Costești, Argeș, din 1970*. Liceul/Colegiul *Zinca Golescu*, Pitești (1966), Universitatea *Hyperion*, București. Administrator, Liceul Agricol, Costești (1970-1990). Participant la evenimentele revoluționare din decembrie 1989, în Costești, viceprimar (1990), adept al *Programului Frontului Salvării Naționale*. Consilier local (1991-1992), lider, Organizația Costești (1992-1996), Partidul Democrației Sociale din România. Deputat de Argeș (1992-1996), reprezentând Partidul Democrației Sociale din România. Propuneri legislative, interpelări, interviuri, emisiuni *media*. Director, SC *Cara SA* Pitești (1997~). Interesat de promovarea economiei de piață în Argeș. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

ZIARUL DE AZI (2002-?). Publicație apărută la Pitești, subintitulată *Cotidian argeșean dependent de opinia cititorilor. Numărul 1*, luni, 4 martie 2002. Director fondator, Mircea Mărgărit (v.); redactor-șef, Narcis Spătaru. Lansare publică, vineri, 1 martie 2002 (varianta *pilot*), Piața Civică, Pitești). Analize, comentarii, reportaje, note, informații, știri, interviuri, cronici (literare, plastice, teatrale, sportive), medalioane, programe *media*, reclamă. Imprimare, Difuzare națională. Implicări comunitare permanente. (M.D.S.).

ZIARUL DE MUSCEL (2008~). Publicație periodică, apărută la Câmpulung, Argeș, subintitulată *Săptămânal de opinie, informație și divertisment*. Director fondator, Manuel Zenovie; redactor-șef, Narcis Manole. Analize, comentarii, reportaje, note, interviuri, cronici, știri, creații literare, de artă plastică și fotografică, portrete, programe *media*, decizii administrative. Imprimare, SC *Graficprint Industries SRL* Pitești, Argeș. Distribuție zonală. Diverse implicări comunitare. (G.F.C.).

ZIGULI, Georget Gh. (Pitești, Argeș, 5 februarie 1954 - 2014). Profesor, *educație fizică*, antrenor, *baschet*, manager. Studii liceale, Pitești, universitare, București. Activitate didactică, instituții de învățământ din Argeș-Muscel. Succese importante în pregătirea echipelor de copii, juniori și seniori, din municipiul Pitești, participante la numeroase competiții interne sau externe. Distinct: cucerirea, ca antrenor principal, Clubul de Baschet, Pitești (2000), al Locului I și Titlului de Campion Național, Divizia A, alte rezultate valoroase obținute în anii următori. Director, Clubul Sportiv Municipal, Pitești (2012~). Analize, rapoarte, interviuri. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice. (N.M.I.).

ZILELE MUNICIPIULUI PITEȘTI (1998~). Ciclu de manifestări complexe, organizate anual, consacrate atestării documentare medievale a reședinței Argeșului (20 mai 1388), ilustrării succeselor urbane în domeniul prevalente, configurării proiectelor pentru etapele ulterioare. Prima ediție: 15-20 mai 1998, inițiator, Tudor Pendiuc (v.). În program (selectiv): reuniunea festivă *Pitești 610*; dezvelirea statuii *Mircea cel Bătrân*; inaugurarea clădirii rectoratului Universității din Pitești (campusul *Târgul din Vale*). Invitat special, președintele României, Emil Constantinescu (v.). Complementar: *Toamna piteșteană* (2007~), târg de produse agricole, întreceri sportive, expoziții tematice. Parteneri:

Consiliul Județean Argeș, Direcția Tineretului și Sporturilor Argeș; instituțiile publice municipale. Demersuri preluate în toate localitățile urbane și majoritatea așezărilor rurale din Argeș-Muscel. Consemnări *monografice*, alte atestări documentare. (C.C.C.).

ZILIERU, Horia/IANCU, Gheorghe M. (n. Racovița, Mioveni, Muscel, 21 mai 1933). Scriitor, editor, traducător. Liceul Pedagogic/Colegiul *Carol I*, Câmpulung, Argeș (1951), Facultatea de Filologie, Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași (1955). Domiciliu permanent și activitate relevantă în Iași. Succesiv: redactor, ziarul *Lupta Moldovei* (1955-1958); documentarist, Biblioteca Centrală Universitară *Mihai Eminescu*, Iași (1958-1959); responsabil de rubrică/șef secție, revistele *Iașul literar* (1959-1970) și *Convorbiri literare* (1970-1990); secretar executiv, Asociația Scriitorilor (1990~); prim-redactor, revista *Neamul Românesc*, Serie nouă (1993-1996); redactor, Editura *Junimea* (2001-2004). Volume importante (versuri): *Florile cornului tânăr* (1961); *Nunțile efemere* (1972); *Orfeon* (1980); *Doamna cu sonetul* (1993); *Exodul cuielor însângerate* (2006); *Australia. Opera poetică. Ediție critică*. (2008). Colaborări frecvente, publicațiile: *Argeș*; *Lucașfărul*; *Scrisul bănățean*; *Steaua*; *Tribuna*. Tălmăciri din literatura universală. Consemnări critice favorabile, recenzări laudative. Membru fondator, Uniunea Scriitorilor, Filiala Iași (1965), distincțiile Asociației (1967; 1974; 1979). Implicări constante în viața *Cetății*. Premiul *Mihai Eminescu* al Academiei Române (1980), București, alte aprecieri publice. (M.M.S.).

ZIMNICARU, Traian (Secolul XX). Proprietar urban, jurist, funcționar de stat. *Originar din Pitești, Argeș*. Facultatea de Drept, București. Avocat, Baroul Argeș, apărarea intereselor unor familii renumite din Argeș-Muscel, cunoscut în domeniu. Fondator, Grupul Avocaților Democrați

(Pitești, 1936). Secretar, Consiliul Popular Orășenesc, Pitești (1950). Arbitru-șef, Secția Regională *Muntenia*, Arbitrajul de Stat, sediul la Pitești. Studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice în domeniu. Contribuții la aplicarea legislației specifice etapei postbelice, în Argeș-Muscel. Aprecieri publice antume și postume. (A.A.D.).

ZINCA, Nicolae G. (n. Valea Iașului, Argeș, 20 ianuarie 1932). Inginer horticol, cercetător științific gradul I, manager. Școala Medie Tehnică Horticolă/Grupul Școlar Agricol *Constantin Dobrescu-Argeș*, Curtea de Argeș (1952), Institutul Agronomic, București (1957). Doctorat, *științe agricole*, București (1971). Activitate specializată: Stațiunea Experimentală Viticolă, Murfatlar, Constanța (1957); Stațiunea Experimentală Viticolă, Iași (1958); Stațiunea de Cercetare Viti-Vinicolă, Drăgășani, Vâlcea (1959-1981, director, 1981-1990). Volume (în colaborare), studii, lucrări științifice, reuniuni tematice naționale și internaționale. Invenții brevetate. Contribuții directe la: combaterea cancerului viței de vie; elaborarea tehnologiilor de protecție fitosanitară integrată a plantațiilor viticole; producerea materialului săditor eliberat de viruși. Membru, diverse foruri și organizații profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (C.D.B.).

ZIPIȘ, Ion Gh. (n. Mățau, Mioarele, Muscel, 28 aprilie 1934). Economist, manager, demnitar. Școala Medie Tehnică de Comerț/Colegiul *Maria Teiuleanu*, Pitești, Argeș (1952), Academia de Studii Economice, București (1956). Activitate specializată, Ministerul Finanțelor: controlor-revizor, Serviciul Regional de Control și Revizie, Argeș (1956-1962); director, Direcția de Control și Revizie, Ploiești, Prahova (1962-1983); adjunct al ministrului, București (1987-1990); director general adjunct, Centrala ministerului (1990-1995). Temporar: ministru adjunct, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, București (1983-1987); șef, Departamentul

General, Consiliul Central al Corpului Experților și Contabililor Autorizați, București (1995-1998); director, SC *Fincont Expert* SRL, București (1998-1999). Numeroase articole, studii, analize, rapoarte, reuniuni tematice naționale și internaționale. Implicări în realizarea unor proiecte locale. Contribuții directe la: implementarea sistemului pentru evidența contribuabililor la bugetul statului; combaterea evazionismului; finanțarea amenajării marilor sisteme de irigații din România (peste trei milioane de hectare în 1988); extinderea colaborării cu unități agricole din Irak și Mozambic. Membru, diverse foruri profesionale în domeniu, alte aprecieri publice. (T.C.A.).

ZISU, ANGELA D. (A doua jumătate a secolului XIX - Începutul secolului XX). Mare proprietar funciar din Argeș. Întinse suprafețe de teren, localitatea Mălureni, plasa Argeș, expropriate prin *Legea pentru definitivarea Reformei Agrare din 17 iulie 1921*, aplicată de guvernul condus de Alexandru Averescu. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

ZISU, Ionuț Elie (n. Constanța, 20 iulie 1964). Inginer chimist, manager, parlamentar. *Integrat realităților argeșene prin colaborări productive, demersuri politice, inițiative comunitare.* Studii liceale, Constanța, superioare, în Capitală. Activitate specializată, București: director, Fabrica de Diamante Sintetice (1982-1990); administrator, SC *Romanian Paper Distribution* SRL (1990-1996); director, SC *Grup Feroviar Român* SA (1996-2006); acționar majoritar, SC *Ramidacia* SRL (2006-2012); președinte, Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului (2012). Senator de Argeș, Colegiul Uninominal 4, Circumscripția Electorală Nr. 3 Argeș, reprezentând, inițial, Uniunea Social Liberală (2012-2014), ulterior, Partidul Național Liberal (2014-2016), Comisia pentru Privatizarea și Administrarea Activelor Statului. Propuneri legislative, interpelări,

emisiuni *media*. Interesat de evoluția economică și socială a județului Argeș. Diverse aprecieri publice. (C.D.B.).

ZISSU, Mihai (Bârlad, 26 iulie 1937 – Pitești, Argeș, decembrie 1998). Inginer, *electrotehnică*, manager. *Stabilit în Argeș, din 1967.* Studii liceale, Bârlad (1954), Institutul Politehnic, București (1959). Activitate specializată în domeniu: șef secție, inginer-șef, director, Întreprinderea de Motoare Electrice, Pitești (1967-1990). Distinct: ministru, Ministerul Resurselor și Industriilor, București (1990-1991); ambasador al României pe lângă Uniunea Europeană, Bruxelles, Belgia (1991-1993). Studii, analize, rapoarte, comentarii, reuniuni tematice naționale și internaționale. Contribuții directe la: dezvoltarea și modernizarea unității economice amintite (Pitești); diversificarea exportului departamental; adaptarea structurilor de stat la principiile concurenței de piață; promovarea imaginii României în structurile continentale. Implicări constante în viața *Cetății*. Aprecieri publice antume și postume. (I.D.P.).

ZÎMBROIANU, Nicolae Gh. (n. Bogați, Argeș, 18 februarie 1947). Artist plastic, *pictură, vitraliu, grafică, vestimentație.* Liceul de Artă Plastică *Nicolae Tonitza*, București (1967), Institutul de Arte Plastice *Nicolae Grigorescu*, București (1973), *Clasa Silvia Ghenea.* Activitate specializată în Capitală: unități productive și de cercetare, Ministerul Industriei Ușoare (1974-1990); Regia Autonomă de Transport (1993-2012); liber profesionist, inițiative particulare (1990-1993; 2012~). Numeroase expoziții personale sau de grup: principalele centre urbane din România (1974~). Exprimări externe: Republica Moldova (1994~2005); Serbia (1996); Italia (1999; 2001); Federația Rusă (2006; 2008), Franța (2009); Belgia (2010). Lucrări în colecții muzeale și particulare din: Africa de Sud, Franța, Germania, Grecia, Japonia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

România, Statele Unite ale Americii. Colaborări *media*: studii, articole, comentarii, interviuri. Reuniuni naționale și internaționale pe diverse teme. Apropiat proiectelor economice și culturale din Argeș-Muscel. Membru, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala București (1990), premii în domeniu (2002; 2004; 2006), alte aprecieri publice. (S.C.N.).

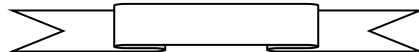
ZLĂTEANU, Petre C. (Câmpulung, Muscel, 16 iulie 1846 - ?). Ofițer de carieră, *cavalerie*, general. Studii în România. Activitate specifică, unități militare specializate în domeniu. Succesiv: locotenent (1880); căpitan (1885); maior (1891); locotenent-colonel (1895). Comandant, Războiul de Independență (1877-1878), remarcat în operațiunile de la sudul Dunării, împotriva trupelor otomane. Comandant, Regimentul 7 *Călărași* (1903), colonel. General de brigadă în rezervă (1904). Ordine și medalii române, alte aprecieri publice antume sau postume. (G.I.N.).

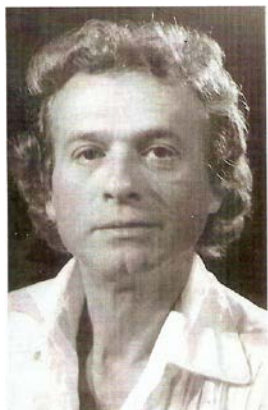
ZMEU, Ioan E. (Botoșani, 30 ianuarie 1860 – Curtea de Argeș, 28 aprilie 1922). Psalt, compozitor, profesor, *muzică sacră*, folclorist. *Activitate în Argeș (1886~1922)*. Studii muzicale în familie, *dascăli* ortodocși de la Constantinopol/Istanbul, Atena, Ierusalim (atunci, în Imperiul Otoman). Activitate didactică (*psaltichie*) și eclesiastică (succesiv): Botoșani, Râmnicu Vâlcea, București. Distinct: *protopsalt*, Catedrala Episcopală, Curtea de Argeș, director, Școala de Cântăreți Bisericești, Curtea de Argeș (1886-1894), colaborări ulterioare. Volume importante: *Cele unsprezece slave ale evangheliilor duminicale, prelucrate în mod practic* (1886); *Anastasimatar practic, raro-grabnic, prelucrat după Macarie, Anton Pann și Dimitrie Suceveanu* (1903); *Slujba Sfintei Biserici* (1908).

Complementar: *Cântece vechi și noi. Adunate, puse pe note și manuscrise de subsemnatul...* (1888, culegere folclorică); *Extract din teoria muzicii eclesiastice pentru usul școalelor de cântăreți din țară* (1903, manual). Diverse atestări documentare. Contribuții în domeniile amintite. Aprecieri comunitare antume și postume. (L.I.P.).

ZOHRAB, Leon K. (Sfârșitul secolului XIX – Prima jumătate a secolului XX). Inginer, mare proprietar funciar din Argeș, succesoare, **Eufrosina Z.** Întinse suprafețe de teren, localitatea Stolnici, plasa Teleorman, expropriate, parțial, prin *Legea pentru Reforma Agrară din 23 martie 1945*, sau *deciziile* ulterioare, adoptate de guvernul condus de Petru Groza. Retrocedări selective, către urmași, după 1990. Importante surse arhivistice. (I.I.Ș.).

ZORI DE ZIUĂ (1921-1922). Publicație periodică, apărută, bilunar, la Câmpulung, Muscel. Primul număr, 1 octombrie 1921, subtintitulat: *Revistă culturală. Organ al Societății Cercetășești Culturale Delavrancea din Câmpulung*. Directori: Ștefan C. Aldin, Costin Șt. Codescu. Prim-redactori: Pătru Eftimie, Constantin Popescu. Texte din Cezar Bolliac, George Coșbuc, Ion Ghica, Johann Wolfgang Goethe. Articole, comentarii, informații pe teme cu conținut adecvat. Diverse atestări documentare. (I.I.B.).

Sorin George Zavulovici

Constantin Zărnescu

Gheorghe Zărnescu

Nicolae Zevedei

GLOSAR ARGEȘEAN

(selectiv)

Grigore I. CONSTANTINESCU (G.I.C.)
Eugenia V. CONSTANTINESCU (E.V.C.)

ABREVIERI:

• **adj.** = adjectiv • **adj. subst.** = adjectiv substantivizat • **adv.** = adverb • **alb.** = albaneză • **arg.** = argou • **bg.** = bulgară • **cf.** = confer • **depr.** = depreciativ • **et. nec.** = etimologie necunoscută • **expr.** = expresia • **fam.** = familiar • **fig.** = figurat • **fr.** = franceză • **germ.** = germană • **gr.** = greacă • **interj.** = interjecție • **it.** = italiană • **lat.** = latină • **lat.*** = latină literară • **lat. pop.** = latina populară • **loc. adj.** = locuțiune adjectivală • **loc. adv.** = locuțiune adverbială • **magh.** = maghiară • **ngr.** = neogreacă • **p. ext.** = prin extensiune • **p. gen.** = prin generalizare • **peior.** = peiorativ • **pl.** = plural • **pol.** = poloneză • **pop.** = popular • **prep.** = prepoziție • **pron. pers.** = pronume personal • **rus.** = rusă • **s.f.** = substantiv feminin • **s.m.** = substantiv masculin • **s.n.** = substantiv neutru • **sas.** = săsească • **sb.** = sârbă • **scr.** = sârbă, croată • **sg.** = singular • **sl.** = slavă • **suf.** = sufix • **tăt.** = tătară • **tc.** = turcă • **țig.** = țigănească • **ucr.** = ucraineană • **var.** = variantă • **v.sl.** = vechea slavă • **vb.** = verb.

A

Aba, s.f. ≈ Țesătură groasă din lână, de obicei albă, din care se confecționează haine țărănești; dimie, pănură. – tc. *aba*.

Absidă, s.f. ≈ Nișă semicirculară sau poligonală care prelungește nava centrală a unei biserici, unde se săvârșește cultul. – lat. lit. *absida*.

Abțigui, vb. ≈ a se îmbăta.

Abureală, s.f. ≈ Căldură puțină.

Aburi, vb. ≈ a încălzi puțin.

Abuzna, adv. ≈ Pe neașteptate, buzna.

Acaret, s.n. ≈ Construcție auxiliară care ține de o gospodărie. – tc. *akaret*.

Acătării, adj. inv. ≈ bun, frumos, cumsecade.

Achita, vb. ≈ a isprăvi o lucrare.

Acilea, adv. ≈ aci.

Acioaie, s.f. ≈ nume dat unui obiect din metal; clopot la oi. [etim. pop.]: „Aci e oaia”. (Cicănești).

Acioală, s.f. ≈ adăpost improvizat, locuință, casă.

Aciola, vb. ≈ a se oploși, a se stabili.

Acira, vb. ≈ a avea nădejde la..., a aștepta să...

Aciua, vb. ≈ a-și găsi refugiu, a se stabili (vremelnic), a se pune la adăpost undeva sau pe lângă cineva; a se pripăși.

Aciupi, vb. ≈ a apuca, a obține.

Acre, s.f. ≈ Haine orășenești.

Acritură, s.f. ≈ Persoană distantă, cu aere de orășean.

Acsuri, s.n. ≈ acte vechi.

Adalii, s.m. ≈ Otomani din insulă.

Adăpa, vb. ≈ a da apă vitelor.

Adăsta, vb. ≈ a aștepta.

Adet, s.n. ≈ Dare, impozit. – tc. *âdet* = obicei, datină.

Adiată, s.f. ≈ Testament; prevedere testamentară. [var. *diătă*] – ngr. *dieta*.

Adib, adv. ≈ Încet, pe furiș.

Adibui, vb. ≈ a căuta, a cerceta, a prinde.

Admigrant, s.m. ≈ Persoană venită în localitate din alte părți; venetic.

Aferim, interj. ≈ Foarte bine, bravo! – tc. *afirim*.

Afion, s.n. ≈ Suc cu proprietăți narcotice, extras din macul de grădină. (fig.) Amorțeală, toropeală. – ngr. *afioni* < tc. *afyon*.

Afiona, vb. ≈ a (se) îmbăta.

Afirotiseală, s.f. ≈ Toast lingușitor.

Afurima, vb. ≈ A blestema.

Afurisi, vb. ≈ a arunca anatema asupra cuiva; a anatemiza.

Agă, s.m. ≈ Comandant din armata otomană; titlu dat comandantului pedestrilor însărcinați cu paza orașului de reședință, iar, ulterior, șefului agiei. – tc. *ağa*.

Agâmboi, vb. ≈ A se strâmba, a privi insistent.

Aghecrisi, vb. ≈ A înțelege.

Agie, s.f. ≈ Organ administrativ din sec. XVIII – XIX în Țara Românească și în Moldova, însărcinat cu menținerea ordinii publice în capitală; totalitatea funcționarilor din această instituție. – agă + suf. *-ie*.

Agina, vb. ≈ a aștepta o pomană.

Aiepta, vb. ≈ a se aranja. – lat. *adjectare*.

Albie, s.f. ≈ vas lunguiet, făcut din scândură sau dintr-un trunchi despicat în două și scobit.

Albina, vb. ≈ a se face bine după o boală grea.

Aldămaș, s.n. ≈ băutură și gustare oferită de cineva cu prilejul încheierii unei tranzacții. [var. *adălmaș*] – magh. *âldomàs*.

Alean, s.n. ≈ suferință, durere, amar (din cauza unei dorințe neîmplinite); sentiment de duioșie; melancolie, dor; (rar) dușmănie. – magh. *ellen* = contra.

Alibzi, vb. ≈ a se lipi două piese dintr-o lucrare.

Alior, s.m. ≈ Laptele cucului (Euphorbia) – lat. *aureolus* = aur.

Alișveriș, s.n. ≈ Vânzare, negoț, afaceri (reușite). – tc. *alișveriș*.

Alivantă, loc.adv. ≈ De-a rostogolul.

Alivăni, vb. ≈ a se oploși pe lângă cineva.

Altar, s.n. ≈ Parte a bisericii, despărțită de naos prin catapeteasmă, în care se oficiază liturghia; (fig.) religia creștină. – lat. *altarium*.

Altiță, s.f. ≈ Porțiune ornamentală prin alesătură sau prin cusătură în partea de sus a mânecilor iilor. – scr. *latica*.

Altoaie, s.n. ≈ Ramură mică detașată dintr-o plantă-mamă, folosind la altoire; cicatrice, vaccin. – magh. *oltvány*.

Ambaca, vb. ≈ A se încăpățâna.

Amelie, s.f. ≈ Neglijență, nepăsare.

Amin, interj., s.n. ≈ Adevărat ! a;a să fie! – sl. *aminū*.

Amnar, s.n. ≈ Bucată de oțel cu care se lovește cremenea spre a scoate scânteii în vederea aprinderii fitilului sau iascăi.

Amploiat, s.m. ≈ Funcționar, impiegat. – fr. *employé*.

Amvon, s.n. ≈ Construcție (ca un balcon) într-o biserică, de unde se predică sau se citește evanghelia. – sl. *amŭvonŭ*.

Anafora, s.f. ≈ (În Moldova și țara Românească, sec. XVIII – XIX) Raport scris adresat domnitorului (de către un mare dregător); proclamație a domnitorului. – ngr. *anafora*.

Analoghie, s.f. ≈ Impozit, bir, rușfet, analog, învoială agricolă între moșier și țăran. – ngr. *analogía*.

Anasâna, s.f. ≈ A lua (sau a duce, a aduce etc.) cu anasâna = cu forța. – tc. *anasını*.

Anastasimatar, s.n. ≈ Carte care cuprinde cântări bisericești duminicale despre Învierea lui Hristos. – ngr. *anastasimon* < *anastasis* = înviere.

Anatema, s.f. ≈ Osândire, ostracizare a cuiva de către biserică, excludere din rândul bisericii; afurisenie. – ngr. *anáthema*.

Andolie, s.n. ≈ Adăpost temporar.

Andrea, s.f. ≈ fiecare din acele (lungi și groase) cu care se împletesc obiecte de lână, de bumbac etc.; ac mare pentru cusut saci, saltele etc. [var. undrea].

Anerisi, vb. ≈ A anula, a revoca, a contra manda. ngr. *ἀναίρω* = a anula, a distruge.

Angarale, s.f. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Nume generic dat obligațiilor în muncă impuse țărănimii; sarcină, greutate materială, necaz, belea. – ngr. *angaria*.

Anghină, s.f. ≈ Pânză groasă de cânepă.

Anina, vb. ≈ A agăța.

Aniodes, s.m. ≈ Rudă din generații anterioare; ascendent. – lat. *ascendens*.

Antimis, s.n. ≈ Pânză pusă în altar pentru a așeza pe ea pâinea sfințită și potirul. – sl. *antimisŭ*, din ngr. *ἀντιμύσιον* (lat. *antimensium*).

Antiriu, s.n. ≈ Haină lungă și subțire purtată de către boieri pe sub giubea sau de către preoți. tc. anteri (după numele poetului arab Antar [sec. 6], care purta o asemenea haină).

Antologhion, s.n. ≈ Extras din Mineiul celor 12 luni, cuprinzând slujbele sărbătorilor și sfinților mai însemnați. – gr. *anthos* = floare și *legein* = a culege.

Aoli, vb. ≈ a se văicări, a se văita.

Apostol, s.m. ≈ Nume dat fiecăruia dintre cei doisprezece discipoli ai lui Hristos; adept și propagator înflăcărat al unei idei, al unei doctrine etc. (sg.) Carte de ritual creștin, cuprinzând fapte atribuite Apostolilor și scrisorile lor adresate diferitelor persoane și comunități. – sl. *apostolŭ*.

Aprod, s.m. ≈ Dregător al curții domnești în Țara Românească și Moldova, cu atribuții administrative, fiscale, juridice diverse; fecior de boier care slujea la curtea domnească; slujbaș care păzea sălile și introducea publicul în unele instituții. – magh. *aprod* = paj, ucenic.

Apucat, adj. ≈ (Om) chinuit de diavol.

Arăni, vb. ≈ A câștiga cele necesare hranei.

Arbagic, s.n. ≈ Un fel de ceapă mică sălbatică și cultivată (*allium schoenoprasum*). – tc. *arpağyk*.

Ardica, vb. ≈ a ridica.

Arendaș, s.m. ≈ Persoană care ia în arendă un bun (mai ales, o proprietate agricolă întinsă). – arendă + suf. *-aș*.

Argea, s.f. ≈ război de țesut; construcție rudimentară de scânduri în care se așază, vara, războiul de țesut.

Arhieru, s.m. ≈ Cleric având un grad superior (mai sus de arhimandrit și până la patriarh); episcop fără eparhie. – sl. *arhierei*.

Arhimandrit, s.m. ≈ Titlu dat starețului unei mănăstiri sau unor călugări. – sl. *arhimandritŭ*.

Armaș, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dregător domnesc, însărcinat cu paza temnițelor, cu aplicarea pedepselor corporale și cu aducerea la îndeplinire a pedepselor capitale.

Arnăuț, s.m. ≈ Soldat mercenar (de origine albaneză) angajat în garda domnească din Țările Române; (p. ext.) servitor înarmat, angajat de boieri mai ales pentru paza personală. – tc. *arnavud*.

Arnici, s.n. ≈ Bumbac răsucit într-un singur fir și vopsit în diferite culori, întrebuintat la cusutul înfloriturilor pe cămăși, pe ștergere etc. –scr. *jarenica*.

Artic, s.n. ≈ Plângere, reclamație.

Arțag, s.n. ≈ Pornire spre ceartă, chef de ceartă. [var. harțag] –magh. *harcag*.

Arvună, s.f. ≈ Acont. – ngr. *arravónas*.

Arzânte, adj. ≈ Fierbinte.

Arzoaie, adj. ≈ Iubăreață.

Asidos, s.m. ≈ Arendaș.

Asmuți, vb. ≈ A întărâta un câine. (fig.)
A stârni, a instiga, a îndemna pe cineva la acțiuni violente, dușmănoase. – lat. **assubmotiare*.

Aspru, s.m. ≈ Monedă turcească de argint, cu circulație în Țările Române începând din sec. XV. – ngr. *áspron*.

Astruca, vb. ≈ A (se) acoperi, a (se) înveli. – lat. **astruicare*.

Așezământ, s.n. ≈ Instituție creată pentru o activitate de folos obștesc; inventar. – așeza + suf. *-(ă)mânt*.

Atlas, s.n. ≈ Țesătură pentru căptușeli și fețe de plapumă, mai groasă decât satinul, lucioasă pe o singură față. – tc. *atlas*.

Aținat, adj. ≈ Lucru nefixat bine, înclinat, aplecat. – lat. *attēnuātus*.

Avaet, s.n. ≈ Impozit încasat în Țara Românească (în sec. XVIII-XIX) de la cei care erau numiți în slujbe. – tc. *havaet* = venituri.

Avat, s.m. ≈ Vâlsan, pește-țiğănesc; pește răpitor de apă dulce, asemănător cu crapul, și cu spinarea verzuie (*Aspius aspius*).

Ăluia, s.m. (în imprecății) ≈ drac, diavol.

B

Baban, adj. ≈ Mare, de dimensiuni apreciabile, dolofan. – et. nec.

Babă, s.f. ≈ femeie bătrână; bârnă de sprijin; știulete de porumb. – v.sl. *baba*.

Babiță, s.f. ≈ ciupercă în forma unei copite de cal, care crește pe copaci și din care se prepară iasca (*Polyporus ignarius*).

Baborniță, s.f. ≈ babă urâtă și rea; cotoroanță.

Baieră, s.f. ≈ Curea, sfoară, ață etc. cusută sau legată de un obiect (traistă, ploscă etc.), cu ajutorul căreia obiectul poate fi transportat sau atârnat. – lat. *bajulus, bajula*.

Balaban, s. m. ≈ Specie de șoim mic. – tc. *balaban*.

Balaoacheș, adj./s.m. ≈ (Om) negricios, oacheș. (depr.) Epitet dat unui țigan. – bălai + oacheș.

Bală, s.f. ≈ Animal sălbatic, lighioană; om rău; salivă la vite.

Balmoș, s.n. ≈ Amestec de jintiță, caș, mălai și unt prăjit în tigaie.

Bambaculești, s.m. ≈ Negustori de bumbac.

Ban, s.m. ≈ Guvernator al unei regiuni de graniță în Ungaria feudală; mare dregător în Țara Românească după sec. XV. – magh. *ban*.

Banchet, s.n. ≈ Masă festivă, la care se sărbătorește o persoană sau un eveniment; festin. – fr. *banquet*.

Baniță, s.f. ≈ dublu-decalitru; vas special (făcut din doage) care are această capacitate. – bg. *banica*.

Bardacă, s.f. ≈ cană mică de pământ cu toartă. – tc. *bardak*.

Barem, adv. ≈ măcar, cel puțin. [var. barim]. – sb. *barem*.

Bariș, s.f. ≈ Țesătură fină de lână; broboadă de lână subțire. – tc. *bariș*.

Bascea, s.f. ≈ Ogradă, grădină.

Basnă, s.f. ≈ Povestire, relatare mincinoasă, falsă; băsnire. –scr. *basna*.

- Baș, adv. ≈ Chiar, tocmai. – scr. *baș*.
- Bașca, adv., prep. (pop. și fam.) ≈ despărțit, deosebit, separat; în chip deosebit, în alt mod.
- Bașoldină, s.f. ≈ femeie grasă.
- Baștină, s.f. ≈ (în loc. adj. și adv.) De baștină = originar, autohton; din moși-strămoși. – bg. *baștina*.
- Batal, s.m. ≈ berbec castrat. – tc. *battal*.
- Batalisit, adj. ≈ Sărăcit, lipsit.
- Bau, interj. ≈ Cuvânt cu care se sperie, de obicei în glumă, copiii.
- Băcie, s.f. ≈ Calitatea de baci; coliba ciobanilor în timpul verii.
- Băcini, vb. ≈ A întârzia mult într-un loc.
- Băciuală, s.f. ≈ Cota-parte de brânză cuvenită baciului din cantitatea produsă.
- Bădău, s.m. ≈ Vas cilindric de lemn folosit la stână pentru a scoate untul de oaie.
- Băhanie, s.f. ≈ Bahniță, femeie urâtă.
- Băjenar, s.m. ≈ Persoană care își părăsea vremelnice casa, provincia sau patria din pricina invaziilor dușmane, a persecuțiilor politice sau a asupririi. – băjeni + suf. *-ar*.
- Bălăbăni, vb. ≈ a se clătina; a umbla fără rost.
- Bălăcări, vb. ≈ a se certa, a se batjocori. – sb. *balakati*.
- Bălăncăni, vb. ≈ a se legăna.
- Bălăngăni, vb. ≈ a suna (tare) un clopot.
- Bălmăji, vb. ≈ A amesteca, a încurca mai multe lucruri; a zăpăci, a ameți pe cineva cu vorba; a vorbi încurcat, îngăimat sau fără rost.
- Bălțat, adj. ≈ Care are părul sau penele de culori diferite; cu dungii sau cu pete de altă culoare. – lat. *balteatus*.
- Bălură, s.f. ≈ Strat subțire de noroi după ploaie.
- Bănar, s.n. ≈ Slujbaș sau lucrător la monetăria statului.
- Bănănai, vb. ≈ A se mișca într-o parte și într-alta; a se clătina.
- Bănicior, s.n. ≈ Vas de lemn folosit ca măsură de capacitate pentru cereale.
- Bărăni, vb. ≈ A stăruie, a insista. – et. nec.
- Bășcălui, vb. ≈ A alege, a despărți; a separa.
- Bășcui, vb. ≈ a se despărți.
- Bătală, s.f. ≈ dispozitiv de la războiul de țesut care susține și poartă spata. [var. vătală].
- Bătătarnic, adj. ≈ Care se zbate pentru obținerea unui lucru.
- Bătătură, s.f. ≈ Curte, ogradă. – lat. *battitura*.
- Bătic, s.n. ≈ Țesătură subțire imprimată în culori; basma subțire și colorată. – fr. *batik*.
- Bătogală, s.f. ≈ Bătătorire a pământului în țarcuri și curți, unde sunt închise vitele.
- Băcâi, vb. ≈ a-i bate inima, a ticăi.
- Băcniță, s.f. ≈ Băltoacă, nămol adânc.
- Băhă, s.f. ≈ Ranchiună; nărav. – bg. *büh*.
- Bâlcă, s.f. ≈ Urcior.
- Bândie, s.f. ≈ Loc adânc în albia râului.
- Bântuială, s.f. ≈ Supărare, necaz. – bântui + suf. *-eală*.
- Bârcă, s.f. ≈ Oaie cu lâna creță și măruntă. – sb. *birka*.
- Bârlog, s. n. ≈ Vizuină de urs; (p. gen.) vizuină a oricăror animale sălbatice. (fig.) Culcuș; locuință. – sl. *brŭlogŭ*.
- Bârnă, s.f. ≈ Trunchi de copac cojit și fățuit cu barda folosit în construcții. – sl. *brŭvino*.
- Bârnuie, vb. ≈ a construi pereții din bârne de lemn.
- Bârsă, s.f. ≈ Bucată de fier sau de lemn care leagă între ele brăzdarul, cormana și plazul plugului. – alb. *vërz*.
- Bârtă s.f. ≈ Fiertură de apă cu sămânță de dovleac, mâncată cu turtă.
- Băzdăc, s.n. ≈ toană, capriciu, moft.
- Băzdăcâi, vb. ≈ A mișca un copil în burta mamei; a face mișcări zadarnice.
- Băzdăganie, s.f. ≈ Namilă, dihanie, monstru; arătare, ciudățenie, drăcie. – sl. *bezdyhaninŭ*.
- Beată, s.f. ≈ gulerul iei.
- Bedreag, s.n. ≈ butuc pe care lemnarul cioplește lemnele, cizmarul croiește încălțăminte etc., servind și ca scaun.
- Beizadea, s.f. ≈ Fiu de domn; principe. – tc. *beyzade*.

Bejenie, s.f. ≈ Fugă (vremelnică) a populației din cauza invaziilor dușmane, a persecuțiilor politice sau a asupririi; timpul petrecut în această situație. [var. băjanie]. – sl. *běžanije*.

Belciug, s.n. ≈ inel, verigă metalică pusă în râtul porcilor – sl.

běličugŭ.

Beldie, s.f. ≈ prăjină lungă și subțire.

Belea, s.f. ≈ Întâmplare neprevăzută care aduce necaz; pacoste, bucluc. – tc. *belâ*.

Beli, vb. ≈ A jupui, a juli; a privi cu mirare, prostește. – sl. *běliti*.

Bent, s.n. ≈ Scobitură de ape; groapă adâncă săpată pentru păstrarea apei, de obicei în apropierea unui lac sau a unui izvor.

Berc, s.n. ≈ Loc mlăștinos.

Beregată, s.f. ≈ Laringe; (p. ext.) gâtlej. – scr. *berikat*.

Berivoj, s.m. ≈ Persoană distinsă în luptă.

Besedie, s.f. ≈ Năzbâtie, poznă, ștregărie.

Beșleagă, s.m. ≈ Căpitan de beșlii (soldați turci de cavalerie), care făcea serviciul de curier domnesc sau de jandarm. (fig.) Om bătrân, ramolit, prost. – tc. *beșli*.

Bete, s.f. ≈ Cingătoare îngustă și lungă, țesută din lână de diferite culori. – lat. **bitta* (*vitta* = legătură).

Betegi, vb. ≈ a se îmbolnăvi, a se beteji.

Beucă, s.f. ≈ Văgăună, scobitură neregulată săpată de ape.

Bezmetic, adj. ≈ Zăpăcit, năuc. – ucr. *bezmatok* = [stup] fără matcă.

Bibă, s.f. ≈ Gropiță la jocul „purceaua”.

Biblie, s.f. ≈ Carte care conține mituri și dogme ale religiei mozaice și creștine; se compune din două părți: «Vechiul Testament» elaborat în sec. XIII-II a. H. și «Noul Testament». – gr. *biblion* = carte.

Bilă, s.f. ≈ trunchi de arbore, mai ales de brad, întrebuințat în construcții. – bg. *bilo*.

Bimbirel, s.m. ≈ Cățelul pământului.

Bina, s.f. ≈ Clădire, construcție (de dimensiuni mari). – tc. *binâ*.

Bir, s.n. ≈ Impozitul principal perceput în statele feudale românești de la țărani și meșteșugari. – magh. *bér*.

Birnic, s.m. ≈ Persoană care era supusă la bir; (p. gen.) contribuabil. – bir + suf. *-nic*.

Bitușcă, s.f. ≈ cojoc scurt (cu mâneci).

Bivat, s.n. ≈ Melodie veselă.

Blagocestiv, adj. ≈ Credincios, smerit, cuvios. – v.sl. *blago-čistivŭ*.

Blană, s.f. ≈ Părul sau lâna care acoperă pielea unor animale; scândură groasă. – bg. *blana*.

Blănățuie, s.f. ≈ Scândură mică.

Bleambă, adj. ≈ Prost, simplu.

Bleau, s.n. ≈ Tablă de fier care îmbracă osia carului. – ucr. *bljacha*, germ. *Blech*.

Blendărau, s.m. ≈ Om voinic și leneș.

Bleojdi, vb. ≈ a se ramoli; a se moleși.

Blid, s.n. ≈ Vas de lut, de lemn sau de tinichea în care se pun bucatele; strachină. – sl. *bliudu*.

Boaghe, s.f. ≈ Ceață lăptoasă. – magh. *boglya*.

Boagă, s.f. ≈ Căpiță mică de fân.

Boaită, s.f. ≈ vită slăbănoagă; (depr.) om negricios la față.

Boalcă, s.f. ≈ Ulcea, ulcică.

Boană, s.f. ≈ Grăunte, boabă, bacă. – germ. *Bohne*.

Boască, s.f. ≈ Boștină, tescovină. – sl. *vosku*.

Bocântă, s.f. ≈ Sanie mare cu care se cară lemnele din pădure.

Boccealâc, s.n. ≈ Boccea; pachet cu haine și rufe pe care mireasa le dăruia mirelui. – tc. *bohçalık*.

Bodicăi, vb. ≈ a dibui, a scormoni, a scotoci.

Bogasier, s.f. ≈ Negustor de articole de manufactură, în special, de pânzeturi fine pentru căptușeli de haine.

Bogasiu, s.n. ≈ Stofă sau pânză fină importată din Orient și întrebuințată mai ales pentru căptușeli. – tc. *bogası*.

Bogdaproste, interj. ≈ mulțumesc – bg. *Bog da prosti*.

Boiandrug, s.m. ≈ grindă de susținere a zidului.

Boiarin, s.m. ≈ Mare stăpân de pământ (care deținea, uneori, și o funcție înaltă în stat); persoană din aristocrația feudală; nobil; (p. ext.) stăpân. – sl. *boljarinŭ*.

Boieresc, adj./ s.n. ≈ Care aparține boierilor, privitor la boieri; Obligație a țăranilor dependenți de a executa munci agricole în folosul stăpânului de pământ. – boier + suf. *-esc*.

Boiernaș, s.m. ≈ Mic proprietar de pământ, fără dregătorie. – boier + suf. *-aș*.

Bojbăcăi, vb. ≈ a căuta, prin întuneric, după ceva.

Bolbotine, s.f. ≈ Poame crude de vară. – bg. *bălvotina*.

Bolcăită, adj. ≈ (Apă) stătută.

Boldan, s.n. ≈ Dâmb.

Boldoașe, s.f. ≈ Cocoloașe din cârpe; pungă plină cu bani.

Boltă, s.f. ≈ Element de construcție cu suprafețe curbe și cu suprafața interioară bombată în sus, care acoperă în întregime un spațiu, o încăpere, o clădire etc. sau constituie elementul principal de rezistență al unei construcții. – sb. *bolta*.

Bolun, adj. ≈ Posomorât.

Bomborat, adj. ≈ (Om) supărat.

Borângăi, vb. ≈ A zbiera înfundat; a cânta fără rost.

Bordei, s.n. ≈ Încăpere săpată (pe jumătate) în pământ și acoperită cu pământ, paie sau stuf; locuință mică, rudimentară, sărăcăcioasă. – et. nec.

Borhan, s.n. ≈ Burtă de animal.

Borhot, s.n. ≈ rest provenit din distilarea terciului fermentat de fructe sau cereale.

Boroghină, s.f. ≈ Borhot; restul din prunele fierte la cazanul de țuică.

Boroi, s.m. ≈ Oacheș; țigan, garoi.

Borovină, s.f. ≈ Borhot de prune. (deprec.) Gloată, lume multă.

Borțea, s.m. ≈ (depr.) Bărbat cu burtă mare.

Boscorodi, vb. ≈ A vorbi (singur) spunând vorbe neînțelese; a muștra mereu pe cineva. – ucr. *božkorodity*.

Boștină, s.f. ≈ Ceea ce rămâne din fagure după ce s-au scos mierea și ceara; tescovină. – sl. *voština*.

Botă, s.f. ≈ vas din lemn, acoperit, în care curge, printr-o vrană triunghiulară, țuica fabricată la povarnă.

Botâlcă, s.f. ≈ vas mare cilindric ori ușor conic, din lemn, în care se depozitează prune sau alte fructe, pentru fermentarea lor și fabricarea țuicii.

Bozorină, s.f. ≈ Rest de zeamă și sâmburi după fierberea țuicii, folosit ca hrană pentru animale; zăborină.

Brabete, s.m. ≈ Vrăbioi (*Passer domesticus*).

Braniște, s.f. ≈ Pădure rară cu arbori bătrâni în care este interzisă tăierea lemnului; moșie domnească. – bg. *braniște*.

Brăcinar, s.n. ≈ Sfoară din cânepă cu care se leagă țăarii în jurul mijlocului.

Brâncă, s.f. ≈ Boală contagioasă, specifică porcilor, caracterizată prin lipsa poftelor de mâncare și apariția unor pete violacee. – et. nec.

Brânzar, s.m. ≈ Persoană care prepară sau vinde brânză. – brânză + suf. *-ar*.

Brebeniță, s.f. ≈ vas de lemn în care se păstrează varza.

Bredoaie, s.f. ≈ putinică de brânză.

Breslaș, s.m. ≈ Membru al unei bresle; meseriaș. – breslă + suf. *-aș*.

Brichisi, vb. ≈ A lucra în jurul casei.

Brighinea, s.f. ≈ Bidinea.

Brișcă, s.f. ≈ Trăsurică ușoară, cu două roți, trasă de obicei de un singur cal; cabrioletă, șaretă. – rus. *bricika*.

Broboadă, s.f. ≈ Basma mare și groasă (de lână) cu care se leagă femeile la cap sau pe care o poartă pe spate. – bg. *podbradka*.

Brodi, vb. ≈ a o scoate bine la capăt, a nimeri. – v.sl. *brodoti*.

Broștei, s.m. ≈ purcel mai mărișor.

Brotac, s.n. ≈ piesă componentă a unei mori.

Brumar, s.m. ≈ Numele popular al lunii noiembrie. – brumă + suf. *-ar*.

Brumărel, s.m. ≈ Numele popular al lunii octombrie. – brumar + suf. *-er*.

Bubenit, adj. ≈ Bătut zdravăn.

Bucea, s.f. ≈ Teavă la osia căruței; scobitură într-o piesă de lemn în care se îmbucă proeminența altei piese. – lat. *buccela* = guriță.

Bucșă, s. f. ≈ Bucea. – ucr. *bukša*.

Budană, s.f. ≈ butie de mare capacitate, în care se strâng prunele.

Budă, s. f. ≈ Construcție de lemn, în pădure, în care locuiesc tăietorii de arbori. – rus. *buda*.

Budău, s.n. ≈ putinei [var. bădău]. – magh. *bodony*.

Buduroi, s.n. ≈ Vas de lemn în care se păstrează diferite produse; stup de albine făcut dintr-un butuc scobit sau dintr-o scorbură; știubei.

Buflea, s.m. ≈ Copil cu obrajii plini; gras.

Buhaz, s.n. ≈ Iarbă la gură de râu.

Buhăi, vb. ≈ a se umfla la față.

Bui, vb. ≈ a da năvală. – sb. *bujati*.

Buiurdisi, vb. ≈ A porunci, a transmite un ordin.

Buiurdiu, s.n. ≈ Ordin, poruncă. – tc. *buiurdi*.

Bujni, vb. ≈ A țâșni.

Bujnigai, s.n. ≈ Fum înăbușitor.

Bulera, vb. ≈ a umbla mult și fără rost.

Bulf, s.f. ≈ Insectă parazitară mare care trăiește pe pielea oilor, sub lână.

Bulfu, s.n. ≈ Fiecare dintre cele două speteze care leagă partea de sus a jugului de policioară. – magh. *bélfa*.

Buli, vb. ≈ A strica, a deteriora.

Bulibășeală, s.f. ≈ Îngrămădeală, dezordine, harababură.

Buligai, s.m. ≈ Persoană grasă și proastă.

Buluc, s.n. ≈ Număr mare de oameni strânși la un loc; droaie, gloată. – tc. *böliük*.

Bulumac, s.m. ≈ Stâlp de susținere sau grindă de lemn care se întrebunțează la case, la porți, la spalieri de vii etc.

Bumb, s.m. ≈ Nasture. – magh. *gomb*.

Bumbăci, vb. ≈ (fig., fam.) a bate zdravăn pe cineva.

Bumben, adv. ≈ nemișcat.

Bundră, s.f. ≈ Cojoc.

Bunget, s.n. ≈ Pădure sau porțiune de pădure deasă și întunecoasă; desiș. – alb. *bunk*.

Bură, s.f. ≈ Ploaie mărunță și deasă (însoțită de ceață); burniță. – scr. *bura*.

Burcan, s.n. ≈ Oală de pământ, borcan.

Burcoci, s.n. ≈ Vas mic prevăzut cu o țâță utilizat pentru încălzirea rachiului în timpul iernii.

Burduș, s.n. ≈ Burduf de brânză.

Burduși, vb. ≈ A înghesui lucrurile în ceva, a îndesa, a ticsi.

Bureți, s.m. ≈ Ciuperci; mâncare pregătită din mațe. – lat. **boletis* < lat. *boletus*.

Buriu, s.n. ≈ Butoiaș cu capacitatea de peste 100 l, în care se păstrează de obicei țuica sau oțetul. – bg. *burija*.

Burliță, s.f. ≈ Burniță.

Bursuca, vb. ≈ a se burzului.

Buși, s.m. ≈ Ciorapi croșetați din lână.

Buși, vb. ≈ A împinge pe cineva cu putere; a îmbrânci, a trânti. – bg. *bușa*, scr. *bušiti*.

Bușnigai, s.n. ≈ Fum înăbușitor, negură.

Butie, s.f. ≈ butoi înalt cu un singur fund.

Butoiac, s.n. ≈ butoi mai mic; butoiaș.

Butură, s.f. ≈ Buturugă; trunchi noduros de copac.

Buzdrună, s.f. ≈ Femeie mică și grasă.

C

Cacior, adj. ≈ (despre oi, cai și porci) Alb-negru, cu pete, pestriț.

Cacom, s.n. ≈ Blană de hermină. – tc. *kakim*.

Caftan, s.n. ≈ Manta albă, lungă și largă, împodobită cu fire de aur sau de mătase, pe care o purtau domnitorii și demnitarii. – tc. *kaftan*.

Caier, s.n. ≈ Mănunchi de lână, de in, de cânepă sau de borangic, care se pune în furcă pentru a fi tors manual. – lat. **caiulus*.

Caimacam, s.m. ≈ Locțiitor al unor demnitari (turci); locțiitor al domnului,

însărcinat cu administrarea Țării Românești și Moldovei până la instalarea pe tron a noului domn; locțiitor al banului Craiovei, începând din 1761. – tc. *kaymakam*.

Calabalâc, s.n. ≈ Obiecte felurite (în dezordine); (p. ext.) bagaje cu care călătorește sau se mută cineva. – tc. *kalabalik*.

Calaican, s.n. ≈ Sulfat de fier, de culoare verde, solubil în apă, întrebuițat ca dezinfectant, colorant, în tăbăcărie. – ngr. *kalakánthi*.

Caldarâm, s.n. ≈ Pavaj executat cu bolovani, cuburi etc. de piatră sau (în trecut) cu bucăți de lemn așezate pe un pat de nisip. – tc. *kaldırım*.

Calic, adj. ≈ foarte sărac, cerșetor; hain, zgârcit. – ucr. *kalika*.

Calpuzanlâc, s.n. ≈ Falsificare de bani, înșelătorie, șarlatanie.

Calupuri, s.n. ≈ Bucată (de săpun, de brânză etc.) de forma tiparului în care a fost turnată. – tc. *kalıp*.

Camătă, s. f. ≈ Dobândă (excesivă) pe care o ia un cămătar. – sl. *kamata*.

Camizol, s.n. ≈ Haină de casă scurtă, cu mâneci, pe care o purtau femeile. – fr. *camisole*.

Canavață s.f. ≈ Pânză groasă (de cânepă). [var. cânăvăț] – ngr. *kannavátso*, bg. *kanavața*.

Canceu, s.n. ≈ Cană de mărime medie.

Canci, adv. ≈ (arg.) Deloc, nimic. – țig. *kanč*.

Cantor, s.m. ≈ Cântăreț de biserică; psalt, dascăl. – lat. *cantor*, germ. *Kantor*.

Canuni, vb. ≈ a se chinui.

Canură, s.f. ≈ Nume dat firelor scurte de lână rămase în dinții pieptenului după dărăcit, folosite (ca bătătură) pentru țesături mai groase. – lat. *cannula*.

Capan, s.f. ≈ Magazin care servea ca depozit (de alimente) pentru trupele turcești. – tc. *kapan*.

Capanlâu, s.m. ≈ Negustor turc care achiziționa alimente pentru armata turcească sau pentru Constantinopol. – tc. *kapan*.

Capitație, s.f. ≈ Impozit, sub formă de cote fixe, perceput, în Evul Mediu, pe fiecare cap de locuitor. – fr. *capitation*, lat. *capitatio*.

Capsoman, s.m. ≈ Persoană încăpățânată; om prost. – alb. *kaps*.

Carabă, s.f. ≈ fluier primitiv pe care și-l fac copiii din țevă de soc. – sb. *karabe*.

Carabete, s.m. ≈ Vierme mare.

Carantină, s.f. ≈ Punct sanitar pentru cercetarea și izolarea persoanelor, vaselor sau mărfurilor venite dintr-o regiune bătuită de o epidemie; (fig.) izolare. – rus. *karantin*.

Caraulă, s.f. ≈ Pază, gardă, strajă; om care face de pază; santinelă. – bg. *karaul*, ngr. *karaúli*.

Carcaleală, s.f. ≈ Treabă de mântuială.

Carte, s.f. ≈ Act scris, document; dovadă; scrisoare. – lat. *charta*.

Cartiruire, s.f. ≈ Încartiruire.

Castravan, s.m. ≈ Legumă de fiert, plantă erbacee cu frunză mare.

Cașcove, s.f. ≈ bunătați dorite.

Cat, s.n. ≈ Etaj, nivel. – tc. *kat*.

Catagrafie, s.f. ≈ Inventar; recensământ. – ngr. *kataghrافی*.

Catahrisis, s.n. ≈ Abuz, nelegiuire. – ngr. *κατάχρησις*.

Catapeteasmă, s.f. ≈ (În bisericile ortodoxe) Perete despărțitor (împodobit cu icoane) între altar și restul bisericii; iconostas, tâmplă. – ngr. *katapétasma*.

Catastih, s.n. ≈ Registru, condică. – ngr. *katástihon*.

Catavasier, s.n. ≈ Carte de ritual bisericesc care cuprinde catavasii – rugăciunile și cântările vecerniei, utreniei, liturghiei. – ngr. *katavasis*.

Catihisis, s.n. ≈ Carte care conține o expunere succintă, prin întrebări și răspunsuri, a dogmelor și preceptelor morale ale bisericii creștine. – gr. *katechismos* = carte de învățătură < *katechizein* = a învăța.

Cațao, s.m. ≈ Grecotei (arendăș); canalie, om rău de gură.

Cațaveică, s.f. ≈ haină țărănească cu mâneci largi, lungă până sub talie, purtată de femei; oală mare de lut cu două cozi folosită

pentru păstrarea unturii sau a semințelor. – ucr. *kacavejka*.

Cață, s.f. ≈ Băț lung cu cârlig la vârf, cu care ciobanii prind oile; persoană rea și cicălitoare.

Cazanie, s. f. ≈ Predică prin care se explică un pasaj oarecare din evanghelie; carte religioasă care cuprinde predici sau povestiri în care se comentează texte evanghelice. – sl. *kazanije*.

Căcănie, adj. ≈ (Culoare) galbenă.

Căcărează, s.f. ≈ excrement defecat de capre, oi și iepuri; (fig.) om mic de statură.

Căina, vb. ≈ A se văita, a se tângui, a se plânge. – sl. *kajanũ*.

Călăraș, s.m. ≈ (La pl., în Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Corp militar de slujitori auxiliari ai domniei; (și la sg.) membru al acestui corp militar; ostaș de cavalerie.

Călâie, adj. ≈ nici prea caldă, nici prea rece, încropită (despre apă).

Călca, vb. ≈ a se împerechea (la păsări) – lat. *calcare*.

Călcătoare, s.f. ≈ Pârleaz; lin.

Căldărar, s.m. ≈ Meșteșugar care face sau repară căldări și alte vase (de aramă). – căldare + suf. *-ar*.

Călin, s.m. ≈ Arbust sălbatic cu frunze lobate, opuse, cu flori albe și cu fructe roșii, zemoase, necomestibile, în formă de ciorchini (*Viburnum opulus*).

Călit, adj. ≈ Rezistent; prăjit.

Călțun, s.m. ≈ Încălțăminte de sărbătoare (asemănătoare cu cizmele); ciorap de lână. – ngr. *kalstóni* (= a încălța).

Cămăraș, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Slujbaș care avea în grijă odăile domnului, în special camera domnească. – cămară + suf. *-aș*.

Cămășuială, s.f. ≈ Înveliș subțire al unor obiecte, materii.

Căminar, s.m. ≈ Slujitor însărcinat, în Evul Mediu, în Țara Românească și în Moldova, cu perceperea unor dări (la început, numai pe vânzarea cerii). – camână (dare anuală asupra băuturilor alcoolice) + suf. *-ar*.

Căminăriță, s.f. ≈ Listă cu căminele de casă într-o localitate.

Căminist, s.m. ≈ Fost clăcaș împrorietărit în 1864 cu loc de casă și grădină. – cămin + suf. *-ist*.

Cănceu, s.n. ≈ Cană de lut smălțuită și decorată, înaltă, cu gâtul strâmt, cu buza largă și cu mâner. – magh. *kancsó*.

Căpălui, vb. ≈ A se gospodări cu greutate și chibzuință; a săpa.

Căpăstru, s.n. ≈ Porțiune de harnașament, confecționată din frânghie sau din curea, care se pune pe capul calului, al măgarului etc. pentru a lega animalul respectiv la iesle sau pentru a-l duce undeva. – lat. *capistrum*.

Căpăta, vb. ≈ A cerși; a câștiga; a agonisi. – lat. *capitale*.

Căpătător, s.m. ≈ Cerșetor.

Căpătui, vb. ≈ a se căsători.

Căpățânos, adj. ≈ Cu capul mare. (fig.) Încăpățânat; greu de cap. – căpățână + suf. *-os*.

Căpețel, s.n. ≈ colac rotund care se duce la biserică la slujbele pentru pomenirea morților. – lat. *capittelum*.

Căpister, s.f. ≈ vas din lemn în care se depozitează mălaiul. – lat. *capisterium*.

Căpiță, s.f. ≈ grămadă conică de fân. – bg. *kopica*.

Căprior, s.m. ≈ Fiecare dintre lemnele care formează șarpanta acoperișului. – lat. *capriolus*.

Cărăbăni, vb. ≈ a pleca repede, pe furiș.

Cărător, s.n. ≈ vas cilindric pus orizontal, în care se transportă prunele fermentate pentru fabricarea țuicii.

Cărăie, s.f. ≈ Mizerie; jeg.

Cărcăli, vb. ≈ a lucra superficial; a cărcăli.

Cărpător, s.n. ≈ placă din lemn de formă rotundă sau dreptunghiulară prevăzută, de obicei, cu mâner, pe care se taie alimentele. [var. crăpător].

Cărpeniș, s.n. ≈ Pădure; loc acoperit de carpeni.

Căsoaie, s.f. ≈ Casă mare; cuib de viespi.

Cășărie, s.f. ≈ Clădire sau o parte a stânei unde se prepară cașul, brânza sau cașcavalul; (p. ext.) stână.

Cășbaș, s.n. ≈ cașcaval neterminat.

Cășcăli, vb. ≈ a face un lucru de mântuială.

Cătană, s.f. ≈ Soldat, ostaș în armata Austro-Ungariei; (p. gen.) Soldat, ostaș. – magh. *katona*.

Cătun, s.n. ≈ Grup de așezări țărănești care nu constituie o unitate administrativă, cu un număr de locuitori mai mic decât al unui sat. – alb., sb. *katun*.

Cățuie, s.f. ≈ Vas de metal sau de pământ în care se ard mirodenii. – ngr. *katzdi* = lopățică pentru jeratic.

Căuș, s.n. ≈ Vas de lemn în formă de cupă sau de lingură mare, folosit pentru a lua apă, făină, grăunțe etc. – lat. *cau (< *cavus*) + suf. *-uș*.

Căble, s.f. ≈ Vadră, măsură de capacitate pentru grâne. – sl. *kūbilū*.

Câlnic, adj. ≈ Singuratic.

Cânepiște, s.f. ≈ Teren cultivat cu cânepă. – cânepă + suf. *-iște*.

Cârcâi, vb. ≈ a scoate sunete caracteristice păsărilor.

Cârci, s.m. ≈ Vârf de lăstar de vie; strugure mic.

Cârciumă, s.f. ≈ Local unde se consumă băuturi alcoolice (și mâncăruri); birt. [var. crâșmă.] – sl. *krucima*.

Cârlan, s.m. ≈ miel înțârcat; cal sub trei ani.

Cârlănior, s.m. ≈ Cal mic de statură.

Câști, s.n. ≈ Sumă de bani plătită cuiva la date fixe și care reprezintă de obicei o rată din arenda unei moșii. – tc. *kıst*.

Ceacâr, adj. ≈ sașiu. – tc. *çakir*.

Ceair, s.n. ≈ loc de pășunat; loc unde se adăpostesc vitele. – tc. *çayir* = câmpie.

Ceaslov, s.n. ≈ Carte bisericească cuprinzând anumite rugăciuni și cântări pentru diferite ceasuri (4) ale zilei și care servea cândva și ca abecedar. – sl. *časoslovŭ*.

Ceată, s.f. ≈ Grup (neorganizat) de oameni, adunați de obicei în vederea unui scop comun; (În Evul Mediu, în Țara

Românească și Moldova) Grup de organizare specială, militară și fiscală, alcătuit din subalternii de la sate ai dregătorilor domnești; pâlc. – sl. *četa*.

Ceaun, s.n. ≈ Vas de tuci, de formă emisferică, cu două toarte unite printr-un mâner, folosit pentru fierberea mămăligii sau a altor mâncăruri. – tăt. *ca(h)un*, ucr. *ca(v)un*.

Ceauș, s.m. ≈ Funcționar inferior, care îndeplinea funcția de ușier, de curier sau de aprod al curții; căpetenie de surugii. – tc. *çavuş*.

Ceche, s.f. ≈ Unealtă de lemn pentru curățirea de cenușă a vetrei.

Celar, s.n. ≈ Mică încăpere în locuințele țărănești, pentru păstrarea alimentelor și a obiectelor casnice; cămară. – lat. *cellarium*.

Celfăi, vb. ≈ a mânca cu zgomot; a ceflăi.

Celit, adj. ≈ Refăcut fizic, îngrășat.

Cemetie, s.f. ≈ Rudă, neam. – ung. *csimota, csemete*.

Cenac, s.n. ≈ strachină mare gen castron pentru adus ciorba la masă. – tc. *čanak*.

Ceosvârtă, s.f. ≈ o bucată de carne.

Cep, s.n. ≈ dop de butoi. – lat. *cipus*.

Cepar, s.n. ≈ Sfredel foarte mic.

Cepui, vb. ≈ a sfredeli o gaură în butoi pentru cep.

Cercui, vb. ≈ a lega, a strânge cu cercuri un vas cu doage, o roată de car etc.

Cercuială, s.f. ≈ ceruire.

Cerdac, s.n. ≈ Mic pridvor, uneori închis cu geamlâc, situat pe una sau pe mai multe laturi ale unei clădiri; galerie deschisă, mărginită de stâlpi (la vechile case boierești sau la mănăstiri); verandă, pridvor. – tc. *çardak*.

Ceteră, s.f. ≈ Vioară. – lat. *cithera*.

Cetină, s.f. ≈ Ramură, creangă de brad. – bg., scr. *çetina*.

Cevași, pron. neh. ≈ Ceva.

Cheaun, adj. ≈ Amețit de băutură, chercelit. – gr. *karón* = amețit.

Chebă, s.f. ≈ Manta țărănească lungă, împodobită cu găitane. [var. ghebă] – tc. *kebe*.

Chelfăneală, s.f. ≈ Bătaie zdravănă dată cuiva sau primită de cineva. – chelfăni + suf. - eală.

Chelțeu, s.n. ≈ Coș rotund cu două toarte împletit din nuiele de alun sau de răchită.

Chendelă, adj. ≈ Lăuză. – probabil săs. înrudit cu *Kind* = copil.

Cheotoare, s.f. ≈ butonieră. – lat. *clautoria.

Chercheli, vb. ≈ a se ameți ușor de băutură. – magh. *kerkedni*.

Cherlăi, vb. ≈ a scânci.

Chesea, s.f. ≈ Vas de cristal cu capac de ținut și de oferit dulceață musafirilor. – tc. *kiase* = ceașcă mare, cupă.

Chezaș, s.m. ≈ Persoană care garantează cu averea sa pentru o datorie făcută de altul; garant; (p. ext.) persoană care își ia răspunderea morală pentru cineva sau ceva. – magh. *kezes*.

Chiag, s.n. ≈ Ferment extras din suc gastric al rumegătoarelor, care încheagă cazeina din lapte. – lat. vulg. *clagum*.

Chianțuri, s.n. ≈ Stânci.

Chichiță, s.f. ≈ Șiretlic, vicleșug (prin care cineva încearcă să scape dintr-o încurcătură); subterfugiu. – ngr. *kikie*.

Chihai, s.m. ≈ Șeful pădurarilor; ostaș. – tc. *kehaya*.

Chilă, s.f. ≈ Veche măsură de capacitate pentru cereale, egală cu circa 680 de litri în Țara Românească. – tc. *kile*.

Chilie, s.f. ≈ Odăiță în interiorul unei mănăstiri, în care locuiește un călugăr sau o călugăriță; cămăruță. – sl. *kelija*.

Chilopastie, s.f. ≈ Nenorocire neașteptată.

Chimir, s.n. ≈ Brâu lat de piele, adesea ornamentat și prevăzut cu buzunare, pe care îl poartă țărani; șerpar. – tc. *kemer*.

Chindie, s.f. ≈ Timp al zilei către apusul soarelui; loc de pe bolta cerească unde se află soarele pe înserat; numele unui dans popular asemănător cu sârba; melodie după care se execută acest dans. – tc. *ikindi*.

Chindisi, vb. ≈ A broda, a coase la gherghef; a garnisi, a împodobi ceva; a sculpta. – ngr. *kento*.

Chingă, s.f. ≈ Fâșie de piele sau de țesătură de cânepă, cu care se fixează șaua pe cal. – lat. *clinga (= cingula).

Chinovar, s.n. ≈ Sulfură roșie de mercur, folosită ca medicament și colorant. – bg. *kinovar*.

Chioambă, adj. ≈ proastă, nesocotită; care nu vede bine.

Chiondorî, vb. ≈ A se încrunta.

Chir, s.m. (grecism) ≈ Domn, jupân. – ngr. *kyr[ios]*.

Chirăi, vb. ≈ a se hârjoni.

Chiriadromion, s.n. ≈ Colecție de cuvântări bisericești. – gr. *chyriadromion* = căile Domnului.

Chiriarh, s.m. ≈ Arhiepiscopul conducător al unei eparhii, mitropolii, patriarhii. – ngr. *kiriarhos*.

Chirnav, adj. ≈ bolnăvicios.

Chisăliță, s.f. ≈ fiertură de prune, zarzăre. – sb. *kiselica*.

Chistosi, vb. ≈ a tescui.

Chișită, s.f. ≈ Încheietură a piciorului, deasupra copitei, la animale. – bg. *kitčice*, scr. *kičica*.

Chită, s.f. ≈ jurubiță din fuioare de in sau de cânepă. [var. *chitaș*].

Chituceală, s.f. ≈ așezarea unor scânduri scurte între grinzi, la tavane.

Chițimie, s.f. ≈ construcție de dimensiuni extrem de reduse.

Ciarba, s.f. ≈ Ornament șerpuit.

Cilibiu, adj. ≈ fin, grațios, frumos. – tc. *celebi*.

Cin, s.n. ≈ (În societatea medievală) Poziție socială înaltă; ordin preoțesc sau călugăresc; tagmă. – sl. *cinŭ*.

Cingătoare, s.f. ≈ Fâșie de pânză, de mătase, de piele etc. care servește la încins; brâu.

Cinovnic, s.m. ≈ Funcționar de stat (de rang inferior). – rus. *činovnik*.

Cioacă, s.f. ≈ Vită bătrână și mică; unealtă veche și stricată; balivernă.

Cioaclă, s.f. ≈ sanie mică pentru cărat lemne în pădure. – magh. *csàklya*.

Cioareci, s.m. ≈ pantaloni țărănești strânși pe picior din pănură sau din dimie.

Ciocan, s.n. ≈ Știulete de porumb curățat de boabe; cocean; sticluță – sb. *čokan*.

Ciocărau, adj. ≈ prostănac.

Ciocârți, vb. ≈ a ciopârți; a paște puțină iarbă.

Cioflingar, s.m. ≈ om de nimic, secătură. – germ. *Schuhflicker*.

Ciohălă, s.f. ≈ carne bătrână.

Ciohodar, s.m. ≈ Slujbaș la curtea domnească din Țara Românească și Moldova având obligația să îngrijească de încălțăminte domnului sau îndeplinind funcția de lacheu al acestuia. – tc. *çuhadar*.

Ciolpan, s.m. ≈ Copac bătrân rămas cu puține ramuri.

Ciomag, s.n. ≈ Băț mare și gros, adesea cu măciulie sau întărit cu fier la unul din capete; bătă. – tc. *çomak*.

Ciomp, adj. ≈ Scurtat, ciumpăvit.

Ciopârtac, adj. ≈ (Om) mic cu părul scurt.

Ciopârți, vb. ≈ A tăia în bucăți mărunte, a ciocârți.

Ciopor, s.n. ≈ Grup de animale de același fel, cârd, cireadă, turmă. – magh. *csoport*.

Ciorăști, adj. subst. ≈ soi de pere sau de mere indigene.

Ciormoliță, s.f. ≈ Strat subțire de noroi.

Ciorofleacă, s.m. ≈ poreclă dată unui om moale, domol.

Cioropină, s.f. ≈ (peior.) Țigan.

Ciorovăi, vb. ≈ a se certa cu cineva.

Ciortan, s.n. ≈ Picior de pasăre în mâncarea gătită. – tc. *çortan*.

Ciotoi, s.n. ≈ Ciortan.

Ciozvârtă, s.f. ≈ Bucată mare de carne tăiată din trupul unui animal; halcă. – bg. *četvârt*.

Cir, s.n. ≈ Zeamă (îngroșată) scoasă din mămăliga care fierbe, înainte de a fi mestecată; terci. – ucr. *čyr*.

Cireșar, s.m. ≈ Numele popular al lunii iunie. – cireasă + suf. *-ar*.

Ciric, s.n. ≈ Sfert, parte, bucată. – tc. *çerek*, bg. *çirek*, sb. *çerek*.

Ciricăi, vb. ≈ A ciripi în așteptarea hranei. – v.sl. *čirikati*.

Cislă, s.f. ≈ (În orânduirea feudală) Cotă-parte de bir care revenea unei persoane sau unei comunități dintr-o sumă plătită în comun; repartizare a dărilor fixată de obștea satului, proporțional cu averea fiecăruia. – sl. *čislo* = număr.

Cislaș, s.m. ≈ Contribuabil, birnic.

Cit, s.n. ≈ Material textil de calitate inferioară, înflorat și apretat, fabricat din bumbac. – tc. *čit*.

Citoră, s.f. ≈ Ciutură.

Citov, adj. ≈ Întreg, sănătos (la minte), nevătămat, zdravăn, teafăr. – sb., bg. *čitav*.

Ciubăr, s.n. ≈ vas tronconic făcut din doage de lemn, deschis în partea de sus, dar cu toarte, în care se mulg vacile, oile și caprele. – bg. *cebăr*.

Ciucălău, s.m. ≈ Cocean de porumb, știulete (!) fără grăunțe. – ung. *csukló*.

Ciuciulete, adj. ≈ Udat de ploaie până la piele.

Ciudi, vb. ≈ a fi cuprins de ciudă; a se necăji. – sl. *čjuditi sen* = a se mira.

Ciuf, s.n. ≈ Smoc de păr zbârlit (căzut pe frunte); ciuhurez.

Ciufă, s.f. ≈ Momâie, sperietoare.

Ciufniță, s.f. ≈ Femeie urâtă.

Ciufulit, adj. ≈ Care este în dezordine, zbârlit.

Ciuhă, s.f. ≈ pasăre răpitoare de noapte din familia bufnițelor.

Ciuhurez, s.m. ≈ Păsăre răpitoare de noapte, asemănătoare cu bufnița.

Ciujdit, adj. ≈ Supărat, retras.

Ciulniță, s.f. ≈ Adâncitură într-un râu, unde apa formează un vârtej.

Ciumpăvi, vb. ≈ A amputa, a ciunti; a rupe, a frânge o plantă, o creangă. – *ciumpav*.

Ciungări, vb. ≈ A face lucrul de mântuială.

Ciupag, s.n. ≈ pieptul iei cusut cu flori. – v.sl. *cipagu*.

Ciupă, s.f. ≈ Albie în care se scaldă copiii mici; apa în care li se face baie. – bg. *čipa*.

Ciupeleagă, s.f. ≈ Pălărie veche.

Ciur, s.n. ≈ unealtă de cernut pleava, gunoiul sau neghina din cereale, făcută dintr-o rețea deasă de sârmă sau dintr-o bucată de piele perforată, fixată pe o ramă circulară de lemn; sită. – lat. *cibrum*.

Ciurciumel, adv. ≈ grămadă la un loc.

Ciurdă, s.f. ≈ Turmă de animale necornute; (fam.) Mulțime de oameni, de copii etc.; ceată, cârd. – magh. *csorda*.

Ciurleza, vb. ≈ A se moța.

Ciuruc, s.n. ≈ Lucru fără valoare, rest care nu mai e bun de nimic. (depr.) Om care nu e bun de nimic, vrednic de dispreț. – tc. *čürük*.

Ciușdi, vb. ≈ a pleca pe furiș.

Ciutură, s.f. ≈ Găleată sau vas făcut din doage sau dintr-un trunchi scobit, care servește la scos apa din fântână. – lat. **cytola*.

Clacă, s.f. ≈ Formă caracteristică a rentei feudale, constând din munca gratuită pe care țaranul fără pământ era obligat să o presteze în folosul stăpânului de moșie; muncă benevolă colectivă prestată de țărani pentru a se ajuta unii pe alții și care adesea este însoțită ori urmată de o mică petrecere, de glume, povestiri etc. – bg. *tlaka*.

Claie, s.f. ≈ grămadă mare de fân, de coceni, în formă conică. – sb. *kladnja*.

Clanță, s.f. ≈ (fig.) Gură.

Clăcaș, s.m. ≈ Țăran obligat să facă muncă de clacă pe pământul stăpânului moșiei. – clacă + suf. *-aș*.

Clădărie, s.f. ≈ Loc în care cresc ciuperci.

Clădi, vb. ≈ A face o claie de fân; a construi o casă. – sl. *klasti*.

Clănțani, vb. ≈ a vorbi mereu; a flecări.

Clănțău, adj. ≈ Rău de gură; (peiorativ) Avocat.

Clătă, s.f. ≈ Grup mic de oi desprins din turmă.

Cleanc, s.n. ≈ Cârlig de lemn făcut dintr-o creangă.

Clefăi, vb. ≈ A mânca cu zgomot, a plescăi.

Clefeti, vb. ≈ a bârfi, a cleveti.

Clin, s.n. ≈ petic de pământ sau de pădure în formă de triunghi. – v.sl. *klinŭ*.

Clironom, s.m. ≈ Moștenitor (al unui bun, al unui drept). – ngr. *klironómos*.

Clironomie, s.f. ≈ (Drept de) moștenire (a unui bun). – ngr. *klironomía*.

Cloambă, s.f. ≈ Creangă, ramură.

Cloanță, s.f. ≈ Babă urâtă, fără dinți, rea.

Cloci, vb. ≈ A ședea pe ouă pentru a scoate din ele pui; a lenevi, a trândăvi. – bg. *kloči*.

Cloncan, s.m. ≈ Nume dat mai multor păsări (corbi, ulii, vulturi) care scot strigăte specifice asemănătoare.

Clondir, s.n. ≈ Vas de sticlă cu gâtul scurt și strâmt, în care se păstrează băuturi. – bg. *krondir*.

Clotăni, vb. ≈ A sparge lemn pentru facerea șitei.

Clotușe, s.f. ≈ Soi de prune mici.

Clucă, s.f. ≈ Legătură de fire textile (mai ales colorate) pentru diferite țesături; scul.

Clucer, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dregător care se ocupa cu aprovizionarea curții domnești. – sl. *kliučari*.

Cneaz, s.m. ≈ Conducător al unui cnezat. – rus. *kneaz*, ucr. *knjaz*.

Coabe, s.f. ≈ Prevestitoare de rău.

Coajnică, s.f. ≈ Hrisovul domnesc scris pe pergament și întărit în timp precum o coajă.

Coc, s. m. ≈ Pasărea Corb-de-noapte (*Ardea nycticorax*).

Cocăraș, s.m. ≈ Floare de pădure, ghiocel.

Cocârlă, s.f. ≈ Mică ciupercă comestibilă, cu pălăria galbenă-roșcată, cu gust și cu miros de usturoi (*Marasmius scorodonius*).

Cocean, s.m. ≈ Tulpina unor plante cultivate, mai ales a porumbului, folosită ca nutreț. Știulete de porumb desfăcut de boabe, folosit adesea drept combustibil. – bg. *kočan*.

Cochineață, s.f. ≈ Construcție mică, neîncăpătoare.

Cocioarbă, s.f. ≈ Vătrar mare de brutărie. – rut. *kocérğa*.

Coclete, s.m. ≈ Prune îngemănate.

Cocleț, s.n. ≈ parte componentă a războiului de țesut, făcută din lemn, os sau sfoară cu un ochi la mijloc.

Cocolășit, adj. ≈ Șifonat.

Cocoloșit, adj. ≈ Răsfățat.

Cocon, s.m. ≈ Termen de politețe care denumește un bărbat; domn; fiu, fecior (aparținând unor părinți din clasele sociale înalte); copil mic, abia născut, prunc. – et. nec.

Cocoța, vb. ≈ A (se) urca pe ceva, a (se) așeza pe un loc mai ridicat.

Codârlă, s.f. ≈ partea de dinapoi, mobilă, a unei căruțe; câine mare.

Codină, s.f. ≈ Lână de calitate inferioară, tunsă de pe capul, picioarele și coada oilor.

Codini, vb. ≈ a tunde oile lângă coadă.

Codru, s.m. ≈ Pădure (mare, deasă, bătrână); bucată mare de pâine, de mămăligă etc. – lat. **quodrum* (= *quadrum*).

Cofă, s.f. ≈ Vas de formă (relativ) cilindrică, făcut din doage de brad, cu o toartă, în care se ține apa de băut; doniță. – bg., scr. *kofa*.

Cofer, s.n. ≈ vas din lemn (ca un ciubăr cu diametrul mai mic), folosit la încărcarea cu prune fermentate, „fierte”, a cazanului pentru fabricarea țuicii; cofă, donicioară a cărei coadă (lemn drept) o străbate oblic. – sb. *kofa*.

Cofleașă, s.f. ≈ Fructe putrezite.

Cofrânge, vb. ≈ A sparge, a face bucăți. – lat. **confrango*.

Col, s.n. ≈ Aripă (de moară de vânt); rând.

Colac, s.m. ≈ Un fel de pâine, de obicei în formă de inel, împletită din mai multe suluri de cocă. – sl. *kolačĩ*.

Colariz, s.n. ≈ tăieței fierți în lapte. – gr. *kollyris*.

Colaștră, s.f. ≈ laptele unei vite în primele zile după fătare. – lat. *colastra*.

Colcăi, vb. ≈ A fierbe, a bolborosi; a mișuna.

Colcovan, s.n. ≈ Bucată mare de mămăligă, brânză.

Coldar, s.n. ≈ Scândurică lungă de lemn cu care sala casei este fixată pe stâlpi mici de lemn.

Colibă, s.f. ≈ Casă mică și sărăcăcioasă. Adăpost provizoriu pentru oameni și, uneori, pentru animale, făcut din bârne, din crengi etc. și acoperit cu paie, ramuri etc. – sl. *koliba*.

Colindețe, s.n. ≈ Colăcei care se dau în dar colindătorilor în seara de Crăciun. („Un fel de cerșit colectiv, organizat de biserică la care participă copiii oamenilor «credincioși»” <sic !>- Cicănești).

Colnic, s.n. ≈ Drum îngust care trece peste un deal sau prin pădure; loc mic, în pădure, lipsit de arbori; luminiș. – bg. *kolnik*.

Colțan, s.n. ≈ colț mare de stâncă; cerc metalic prevăzut cu cuie ascuțite prins în jurul gâtului la câinii ciobănești spre a-i apăra de lupi.

Comarnic, s.n. ≈ Colibă mică în care locuiesc ciobanii la stână; umbrar pentru ciobani; poliță, scândură sau leasă de nuiele pe care se pune cașul la uscat. – bg. *komarnik*.

Comis, s.m. ≈ Mare dregător în Moldova și în Țara Românească, în Evul Mediu, care avea în sarcina sa caii și grajdurile curții domnești, precum și aprovizionarea cu furaje. – ngr. *kómis*.

Conac, s.n. ≈ casă boierească de la țară, pe o moșie; interval de timp egal cu o jumătate de zi. – tc. *konak*.

Condicar, s.m. ≈ Persoană care scria sau avea în păstrare condicile; arhivar. – condică + suf. *-ar*.

Contăș, s.n. ≈ Haină luxoasă, lungă, purtată în trecut de boieri. – pol. *kontusz*, bg. *kontoș*.

Conț, s.n. ≈ Bucată, crâmpei, fragment. – magh. *konc*.

Copci, vb. ≈ a săpa în jurul pomilor.

Copil de casă, s.m. ≈ Slujbaș mărunt, recrutat dintre fiii de boieri sau de negustori, care îndeplinea misiuni diverse: trimiterea

ordinelor, aducerea unor persoane, asistența la hotărnicirea moșiilor.

Corpită, s.f. ≈ Claie mai mică de fân, căpiță.

Coporâie, s.f. ≈ Coadă coasei. – magh. *kaparó*.

Coptură, s.f. ≈ Bubă coaptă; abces.

Corcăi, vb. ≈ A mișuna.

Corcoji, vb. ≈ a face un lucru de mântuială.

Corcoli, vb. ≈ a alinta, a răsfăța.

Corcomeni, vb. ≈ A se răsfăța, a se pieptăna cu corcomen (în formă de două cornițe, de o parte și de alta a creștetului) tipic țărăncilor măritate.

Corconi, vb. ≈ A îngriji pe cineva în mod exagerat; a cocoloși.

Cordar, s.n. ≈ pană de lemn cu care se răsuțește coarda ferăstrăului pentru a se întinde pânza; sucitor.

Cordea, s.f. ≈ Panglică îngustă care servește ca ornament (legată în păr, la gât, la pălărie etc.). – ngr. *kordélla*.

Cordovan, s.n. ≈ Piele fină de capră sau de oaie, folosită pentru încălțăminte de lux și marochinărie. – it. *cordovano*.

Corfă, s.f. ≈ coș mare pentru transportul fructelor. – germ. *Korf*.

Corhănit, s.n. ≈ Transport al buștenilor de la locul unde au fost fasonați până la o cale de comunicație, prin târare și rostogolire, cu ajutorul țapinei sau cu alte mijloace.

Corlată, s.f. ≈ Poliță în jurul cuptorului pe care se țin vase de bucătărie și alte lucruri mărunte; prichici. – magh. *korlát*.

Corlon, s.n. ≈ coș din cărămidă, la casă, ori la povarnă prin care se evacuează fumul.

Cornățel, s.f. ≈ Plantă erbacee cu tulpina în patru muchii, cu flori albe sau verzi și cu fructe acoperite cu peri curbați la vârf, care se agață de hainele oamenilor, de lâna oilor etc. (*Galium aparine*).

Cosac, s.m. ≈ Pește de apă dulce din familia crapului, cu corpul turtit lateral, cu solzi mici, negri-albăstrui pe spinare și argintii pe laturi (*Abramis ballerus*). – bg. *kosak*.

Cosoroabă, s.f. ≈ Fiecare dintre bârnele așezate orizontal deasupra pereților casei în lungul acoperișului, pentru a susține căpriorii. [var. costoroabă] – magh. *koszorú*, *koszorúfa*.

Costandă, s.f. ≈ Monedă veche de argint, care valora în prima jumătate a sec. XVII a cincea parte dintr-un ducat. – ngr. *kostandináto*.

Costeliv, adj. ≈ Slab, uscățiv. – bg. *kosteliv*.

Costorit, adj. ≈ Acoperit cu un strat subțire de cositor; spoit.

Costrei, s.f. ≈ Mohor; buruiană crescută în arătură.

Coșar, s.n. ≈ Îngrăditură de nuiele pentru adăpostirea vacilor, a oilor etc.; construcție cu pereți din împletitură de nuiele pentru păstrarea porumbului și a altor produse agricole; pățul. – bg. *košara*.

Coșcovi, vb. ≈ (despre tencuiala sau varul de pe pereți, despre furnirul de pe mobilă etc.) A se ridica, a se dezlipi și a se plesni din cauza căldurii, a umezelii etc., a se coji, a se scoroji.

Coșmelie, s.f. ≈ casă veche, mică și dărăpănată.

Coștobar, s.n. ≈ cutie din scândură, de formă trapezoidală, cu baza mere sus, deschisă, așezată pe căruț, lungă și lată cât el, pentru căratul (transportul) fructelor, al varului etc.

Cot, s.m. ≈ Veche unitate de măsură pentru lungimi, egală cu 0,664 metri în Muntenia, care reprezenta distanța de la cot până la încheietura palmei; cârpă de pus pe cap.

Cotar, s.m. ≈ persoana care măsoară cu cotul capacitatea butoaielor; un fel de omidă (chematobia brumata) care atacă mai ales prunii și care se numește și *măsurător* din cauza mersului ei: se strânge și se întinde ca și cum ar măsura cu cotul.

Cotar, s.n. ≈ Tinda unei stâne de oi, unde stau scaunele pentru mulsul oilor; comarnic.

Cotârci, vb. ≈ A se împerechea (la pisici).

Cotârlă, s.n. ≈ Câine slab, javră.

Cotei, s.m. ≈ Motănel.
 Coteleală, s.f. ≈ Cotrobăială.
 Coteli, vb. ≈ a cotrobăi, a scotoci, a căuta amănunțit.
 Coti, vb. ≈ A măsura capacitatea unui vas de lemn; a cârmi.
 Cotie, s.f. ≈ Cutie de lemn fixată în căruță între loitre.
 Cotină, s.f. ≈ Cotitură, cot.
 Cotoc, s.m. ≈ Motan.
 Cotoi, s.m. ≈ Motan. <*cot < sl. *kotŭ* = piscică.
 Cotoioasă, adj. ≈ (Treabă) dificilă.
 Cotoloi, s.n. ≈ Știulete de porumb, cotolan, cocean.
 Cotroană, s.f. ≈ bucătărie de vară făcută din scânduri.
 Cotrobăi, vb. ≈ A căuta răvășind lucrurile, a cerceta prin tot locul; a scotoci.
 Cotumpleț, s.n. ≈ Lemn tăiat foarte scurt, retezătură.
 Coțopeni, vb. ≈ a se forța.
 Covată, s.f. ≈ albie. – tc. *kovata*.
 Covălie, s.f. ≈ Fierărie.
 Covergă, s.f. ≈ Coviltir; acoperământ de frunze, de crengi, de rogojini etc. care servește ca adăpost împotriva soarelui, a ploii etc. – bg. *kuverki*.
 Cracă, s.f. ≈ Ramură (mai groasă) a unui copac; creangă.
 Crăcană, s.f. ≈ Cracă ramificată în formă de V; prăjină de această formă.
 Crăoni, vb. ≈ A țipa.
 Crăui, vb. ≈ A țipa.
 Crâmpoți, vb. ≈ a tăia în părți inegale.
 Crâng, s.n. ≈ Pădurice de arbori tineri și de lăstari; loc cu arbuști sau cu tufe; tufăriș, desiș. – sl. *krongu*.
 Crânjeu, s.m. ≈ Copil mic; un lucru mic.
 Crepa, s.f. ≈ stâncă.
 Credință, s.f. ≈ Întărirea unui act prin punerea pecetilor și a semnăturilor. – lat. *credentia.
 Creițar, s.m. ≈ Monedă mică de argint, mai târziu de aramă, care a circulat și în Transilvania și Bucovina până la sfârșitul sec. XIX, valorând a suta parte dintr-un fiorin; (p. gen.) ban, gologan. – magh. *krajczár*.

Cresta, vb. ≈ A inciza; a se răni ușor.
 Cretință, s.f. ≈ obiect de îmbrăcăminte din portul național al femeilor române, ținând locul fustei și constând dintr-o bucată dreptunghiulară de stofă împodobită cu flori, cu fluturi sau cu motive naționale.
 Crihoi, s.m. ≈ Tânăr voinic, slab de minte.
 Crilă, s.f. ≈ Cârd, droaie de copii sau de oameni. – sl. *krilo*.
 Crintă, s.f. ≈ Vas de lemn (în formă de albie) de care se servesc ciobanii când storc zerul din caș. – bg. *krinica*.
 Criță, adv. ≈ foarte, extrem. – ucr. *kryča*.
 Crosnie, s.f. ≈ Legătură de lemne purtată în spinare. – rus. *króšnĕa*.
 Cruce, s.f. ≈ Unitate fiscală formată din doi până la patru birnici care plăteau împreună dările. – lat. *crux*, *-cis*.
 Crucer, s.m. ≈ Meșter specializat în construirea bisericilor și a crucilor. – lat. *crux*, *-cis* = cruce + suf. *-er*.
 Crumpănă, s. f. ≈ Cartof.
 Crunta, vb. ≈ a se încrunta. – lat. *cruentare*.
 Cucă, s. f. ≈ Coș zidit ridicat deasupra podelei podului, astupat în partea de sus și cu orificii laterale, prin care iese fumul în pod. Căciulă înaltă, uneori împodobită cu pene (de struț), pe care o purtau căpeteniile turcești și domnii români în timpul ceremoniilor. – tc. *kuka*.
 Cuclă, s.f. ≈ Legătură de fire; jerebie; (cinci cucle o păpușă).
 Cufăr, s.n. ≈ Ladă cu capac (și cu încuietoare) care se folosește la păstrarea și la transportarea diverselor obiecte; (pop.) Geamantan (de lemn). – pol., ucr. *kufer*.
 Cufărge, vb. ≈ A sparge în bucăți. – lat. *confrango.
 Cufureală, s.f. ≈ Diaree.
 Cuhnie, s.f. ≈ Bucătărie; cunie; bucătăria principală a mănăstirilor și cea de vară a gospodăriilor țărănești. – ucr. *kuhnja*.
 Cuibări, vb. ≈ A se adăposti; a se aciui, a se pripăși.
 Cujbă, s.f. ≈ Bucată de lemn sau de fier bifurcată la capăt care se fixează în pământ

sau într-un zid și de care leagă sau se atârână, cu un lanț, ceaunul de deasupra focului. – scr. *gužba*.

Culcuș, s.n. ≈ Loc de dormit.

Culme, s.f. ≈ Prăjină lungă în casele țărănești, fixată orizontal de grinzi, de care se atârână haine, obiecte casnice etc. – lat. *culmen*.

Cumineca, vb. ≈ A se împărtăși, a se griji. – lat. *comunicare = comunicare.

Cumpeni, vb. ≈ A pune în echilibru.

Cupar, s.m. ≈ Dregător domnesc, în Evul Mediu, în Moldova, care avea funcția de ajutor al paharnicului; titlu purtat de acest dregător. – cupă + suf. *-ar*.

Cupă, s.f. ≈ vas din lemn, de forma unei linguri mai adânci, mai mari, având coadă scurtă. – lat. *cuppa*.

Cupi, vb. ≈ A coase strâns, cu împunsături rare.

Cupit, adj. ≈ zgârcit. – sb. *kupiti*.

Cuptor, s.m. ≈ Numele popular al lunii iulie. – lat. *coctorium*.

Curătură, s.f. ≈ Loc într-o pădure curățat de arbori, de măracini etc. pentru a putea fi cultivat; runc; deal sau povârniș acoperit cu vii. [var. curățătură] cura + suf. *-ătură*.

Curea, s.f. ≈ Fâșie lungă și îngustă de pământ. – lat. *corrigia*.

Custură, s.f. ≈ Cuțit.

Cusur, s.n. ≈ Imperfecțiune, defect, meteahnă, hibă; (p. ext.) viciu – tc. *kusur*.

Cuti, interj. ≈ Pleacă ! (pentru alungarea viștelor).

Cutia de obște ≈ Cutia milei, a satului sau a breslei.

Cutier, s.m. ≈ Persoană care are grijă de cutia de obște.

Cutră, s.f. ≈ Persoană prefăcută, fățarnică, intrigantă; lichea, secătură. – bg. *kutra*.

D

Daibojeală, s.f. ≈ Lucrare făcută de mântuială. – sl. *Dai Boj* = Dă Doamne !.

Dajdie, s.f. ≈ Impozit, dare, bir. – sl. *dažda*.

Dalb, adj. ≈ Alb, curat, imaculat; neprihănit; gingaș, grațios; luminos, limpede; strălucitor.

Dambla, s.f. ≈ acces de furie; (fig.) chef; pasiune pentru ceva. – tc. *tamla*.

Damf, s.n. ≈ miros caracteristic de alcool pe care îl exaltă cineva sau ceva. – germ. *Dampf*.

Dandana, s.f. ≈ Întâmplare neplăcută; belea, bucluc, încurcătură; zgomot mare, tărahoi; petrecere gălăgioasă. – tc. *tantana*.

Dara, s.f. ≈ Greutatea ambalajului, a recipientului, a vehiculului etc. în care se păstrează, se transportă sau se cântărește o marfă. Expresiile: Mai mare daraua decât ocaua sau nu face daraua cât ocaua = prea multă osteneală pentru obținerea unui lucru neînsemnat. – tc. *dara*.

Darac, s.n. ≈ unealtă simplă pentru pieptănat lâna, cânepa sau inul, formată dintr-un fel de perie cu dinți mari de oțel, montată pe un suport. – tc. *darak*.

Darap, s.n. ≈ O bucată măricică.

Daravelă, s.f. ≈ Afacere cu probleme.

Darva, s.f. ≈ Muncă grea și istovitoare; corvoadă. – et. nec.

Dascâl, s.m. ≈ Învățător (la țară); (p. ext.) profesor; om de știință; învățat, savant; cântăreț de biserică, diac, psalt, cantor. – bg. *daskal*.

Dava, s.f. ≈ Reclamație, plângere; femeie rea, cârcotașă. –sb. *dava*.

Davagiu, s.m. ≈ Reclamant. – tc. *davaci*.

Dăhula, vb. ≈ A se slei de puteri.

Dăjbrăni, vb. ≈ A (se) împăca.

Dăngi, s.f. ≈ Semne făcute la vite cu fierul roșu.

Dăocheat, adj. ≈ Fermecat; necuviincios.

Dăpărcior, adv. ≈ depărțitor.

Dăpune, vb. ≈ A se împlini sorocul de fătare. – lat. *deponere*.

Dărăpănare, s.f. ≈ Ruinare, năruire, surpare.

Dășchiolat, adj. ≈ desfăcut.

Dășela, vb. ≈ A te „rupe de mijloc”.

Dăula, vb. ≈ A (se) slei de puteri; a (se) istovi, a (se) speti, a (se) prăpădi.

Dâladeal, adv. ≈ Mai sus de...

Dâlavale, adv. ≈ Mai jos de...

Dâldora, s.f. ≈ Toi (în desfășurarea unei acțiuni, a unei proces); zor, belea, bucluc, necaz. – bg. *dârdoja*.

Dâlma, s.f. ≈ Formă de relief cu aspect de deal scund, izolat și cu vârful rotunjit.

Dâlvăreală, s.f. ≈ Muncă grea.

Dără, s.f. ≈ Urmă lăsată de roata căruței. – sl. *dira*.

Dârlăi, vb. ≈ (depr.) a cânta; a lălai.

Dârlău, s.m. ≈ flăcău muieratic (depr.).

Dârmon, s.n. ≈ ciur cu găuri mari pentru cernut cereale, semințe etc. – ngr. *dromoni*.

Dârstă, s.f. ≈ Piuă primitivă cu ciocane de lemn, acționată de curentul unei ape curgătoare, în care se băteau dimia și alte țesături de casă. – bulg. *drăstja*.

Dârvală, s.f. ≈ Muncă grea, corvoadă.

Dârvar, s.m. ≈ Tăietor de copaci în pădure (de obicei, țigan). – bg. *dūrvar*.

Deavolna, adv. ≈ De ajuns, din belșug, destul. – rus. *davol'no*.

Dedină, s.f. ≈ Uzantă, obicei. – sl. *dědina*.

Deget, s.n. ≈ Amprenta pentru analfabeți.

Dejurstva, s.f. ≈ Corp de gardă; comandament militar. – rus. *dězurstvo*.

Delă, s.f. ≈ Acțiune judiciară, proces, cauză; dosar. – rus. *delo*.

Delniță, s.f. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească) Parte din hotarul moșiei satului care se afla în stăpânirea ereditară a unei familii de țărani ce locuiau în satul respectiv; fâșie îngustă și lungă de teren situată într-o luncă sau pe un delușor; (p. ext.) moșie, proprietate. – ucr. *dil'nyc'a*.

Desagă, s.f. ≈ un fel de sac format din două părți (semănând fiecare dintre ele cu o traistă), care se poartă atârnat pe umăr sau pe șa. [var. dāsag]. – ngr. *dissaki(on)*.

Descâlci, vb. ≈ A desface fire de ață, de păr; a lămuri, a limpezi.

Deschebăla, vb. ≈ a-și da seama; a se lămuri.

Descherbăla, vb. ≈ A descurca.

Deschiola, vb. ≈ a desface un întreg în bucățele.

Desfofoli, vb. ≈ A desfășa, a dezbrăca.

Deșt, s.n. ≈ deget.

Deșugubină, s.f. ≈ Măcel, crimă; sumă plătită ca amendă pentru a evita acuzația de crimă; încurcătură, bucluc; șugubină. – sl. *Dusęgubinŭ* = pierzându-și sufletul.

Devălmășie, s.f. ≈ (În obștea sătească) Formă de stăpânire în comun a unei părți din hotarul satului.

Dever, s.n. ≈ Volumul vânzărilor de mărfuri pe o perioadă dată (exprimat în bani). – tc. *devir*.

Dezbăra, vb. ≈ A se dezvăța de o deprindere rea.

Dezghina, vb. ≈ A dezgina, a face să nu se mai înțeleagă, să se dușmănească; a (se) învrăjbi. – lat. *disglut[i]nare*.

Diac, s.n. ≈ Scriitor de cancelarie și slujbaș al vistieriei din Țările Române; grămătic; (p. ext.) copist; cântăreț bisericesc. – sl. *dijakŭ*.

Diacon, s.m. ≈ Membru al clerului aflat pe prima treaptă a ierarhiei preoțești. – sl. *dijakonŭ*.

Diafendesi, vb. ≈ A apăra, a susține. – ngr. *diafendévo*.

Diată, s.n. ≈ Testament; prevedere testamentară. – ngr. *dieta*.

Dibaci, adj. ≈ Îndemânic, abil, priceput. – scr. *gibak*.

Diblă, s.f. ≈ vioară.

Dichis, s.n. ≈ podoabă, găteală, ornament.

Dichisi, vb. ≈ A lucra cu grijă; a potrivi ceva cu migală. – ngr. *diikisa*.

Dichiu, s.m. ≈ Administrator al bunurilor unei mănăstiri; econom. – ngr. *díkios* (lit. *dikeos* = drept legitim).

Dihanie, s.f. ≈ Animal sălbatic; fiară, jivină; ființă ciudată, monstruoasă; namilă, monstru. – sl. *dyhanije* = răsuflare.

Dihonie, s.f. ≈ ceartă, zăzanie. – ngr. *dichonia*.

Dijmă, s.f. ≈ Dare care reprezenta a zecea parte din produsele principale,

percepută de stăpânii feudali de la producătorii direcți; (mai târziu) formă de rentă funciară feudală, care consta în cedarea de către țăran proprietarului funciar a unei părți din producția obținută de pe bucata de pământ primită de la acesta spre a fi lucrată. – sl. *dižma*.

Diligentă, s.f. ≈ Trăsură mare, acoperită, cu care se făcea în trecut transportul regulat de poștă și de călători pe distanțe mai lungi; poștalion. – fr. *diligence*.

Dimie, s.f. ≈ Țesătură țărănească de lână. – tc. *dimi*.

Diminie, s.f. ≈ Durată de timp egală cu două luni. – ngr. *δίμηνο*.

Dinar, s.m. ≈ Monedă de aur sau de argint de origine arabă, care a circulat în trecut și în Europa. – ngr. *dinárion*, fr. *dinar*.

Diresuri, s.n. ≈ Denumire dată actelor de cancelarie domnească emise în Țările Române.

Divan, s.n. ≈ (În Imperiul Otoman) Consiliu cu atribuții politice, administrative și juridice, alcătuit din cei mai înalți demnitari; (în Țările Române) sfat domnesc. – tc. *divan*.

Divlă, s.f. ≈ căpățână de porc.

Dodii, s.f. ≈ Aiureli. (expr.: A vorbi sau a grai în dodii = a vorbi fără șir; a aiura).

Doftor, s.m. ≈ Doctor.

Dog, s.n. ≈ Fund de deal.

Dohot, s.n. ≈ Lichid uleios obținut prin distilarea unor materiale vegetale și folosit la ungerea osiilor carului și căruței; păcură pentru uns osiile. – ucr. *dehoti*.

Doică, s.f. ≈ Femeie care alăptează (și îngrijește) copilul altei femei; dădacă. – bg. *dojka*.

Dojalnic, adv. ≈ muștrător.

Dol, s.n. ≈ Acțiune făcută cu recredință, cu viclenie, pentru a determina pe cineva să încheie un contract nefavorabil sau să admită o clauză defavorabilă într-un contract. – lat. *dolus*.

Dolman, s.n. ≈ Haină bărbătească groasă, căptușită cu blană. – fr. *dolman*, germ. *Dolman*.

Dondăni, vb. ≈ A bombăni, a spune vorbe fără legătură.

Doniță, s.f. ≈ Vas făcut din doage de lemn, cu toartă (și capac), cu care se cară și în care se ține apa; cofă. – scr. *dojnica*.

Dorobanț, s.m. ≈ Soldat din infanterie (cu plată). – magh. *drabant*.

Dotă, s.f. ≈ Bun material dat (cu forme legale) unei fete când se mărită; zestre. – fr. *dot*, lat. *dos -dotis*.

Draghină, s.f. ≈ Loitră (la căruță); fiecare dintre lemnele lungi (de sus și de jos) ale loitrei, în care sunt fixate spetezele. – ucr. *drabyna*.

Dram, s.n. ≈ Veche unitate de măsură pentru greutate (egală cu 3,18-3,23 grame) și pentru capacitate (egală cu 3,23-3,80 centimetri cubi). (fig.) Bucățică, fărâmă, crâmpei, strop, pic. – ngr. *drámi*.

Drângălău, s.m. ≈ Tânăr afemeiat; om care își pierde vremea degeaba; pierde-vară.

Dregător, s.m. ≈ (În Țara Românească și Moldova) Demnitar la curtea domnească având atribuții în sfatul domnesc, în administrație, justiție, armată; (p. gen.) conducător; înalt funcționar.

Dresuri, s.n. ≈ Fard, suliman; mirodenii.

Drișcă, s.f. ≈ Unealtă a zidarului cu care se netezește tencuiala, mortarul. – bg. *drážka*.

Droagă, s.f. ≈ Căruță mare, greoaie și hodorogită. – rus. *droga*.

Droașcă, s.f. ≈ Căruță stricată.

Drog, s.n. ≈ Plantă târâtoare din familia leguminoaselor, care crește prin pășuni montane (*Genista oligosperma*).

Dropică, s.f. ≈ Stare patologică constând în acumularea de lichid seros în țesuturi; hidropizie. – ngr. *drópikas*.

Drug, s.m. ≈ Bară de fier sau de lemn având diverse întrebuințări (în lucrări de construcții); fiecare dintre cele două lemne groase, sprijinite pe câte două picioare, care alcătuiesc patul sau corpul războiului de țesut manual; știulete de porumb. – scr. *drug*.

Drugă, s.f. ≈ Fus (mare și gros) pe care se pune fuiorul de tors urzeală pentru lăicere, saci; știulete de porumb. – scr. *drugă*.

Dublu, s.m. ≈ vas de lemn sau de metal cu capacitatea de 15/20 kg pentru măsurarea cerealelor.

Ducat, s.m. ≈ Monedă de aur sau de argint (la origine italiană) care a circulat și în Țările Române. – it. *ducato*.

Dudău, s.n. ≈ Cucută; (p. ext.) (cu sens colectiv) buruieni, bălării. – magh. *dudva*.

Dudui, vb. ≈ A se zgudui, a se cutremura, a bubui a alunga, a goni.

Dugheană, s.f. ≈ Prăvălie mică, săracăcioasă. – tc. *dikkân*.

Dugos, adj. ≈ Încăpățânat, îndărătnic, morocănos.

Duhni, vb. ≈ A mirosi urât. – sl. *duhnonti*.

Duholniță, s.f. ≈ vas în care se păstrează păcura pentru căruță.

Duhovnic, s.m. ≈ Preot care spovedește pe credincioși; (fig.) persoană căreia cineva îi încredințează gândurile, intențiile sale intime. – sl. *duhovnikū*.

Dul, s.n. ≈ Mușcătură otrăvită a unor insecte; carne întărită de lovituri.

Dulamă, s.f. ≈ Haină țărănească lungă (și îmblănită), făcută din postav gros. – tc. *dolama*.

Dulap, s.n./m. ≈ mobilă de lemn în care se păstrează diverse obiecte; scrânciob. – tc. *dolap*.

Dulie, s.f. ≈ Dungă vânată pe piele lăsată de o lovitură.

Dulige, s.m. ≈ Picioare.

Dulman, s.n. ≈ haină ofițerească scurtă, îmblănită și împodobită cu brandenburguri, purtată de ofițeri. – germ. *Dolman*.

Dulugeac, adv. ≈ Domol, încet, lent.

Dumiri, vb. ≈ A se lămuri. – sl. **doměriti*.

Dură, s.f. ≈ roată de cașcaval; roțița scripetelui de la războiul de țesut; cerc metalic la plita sobei.

Dvostevnic, s.m. ≈ Conducător; persoană cu rol decizional.

Edecliu, s.m. ≈ Slujitor (cu rang inferior) la curtea domnească. – tc. *yedecli*.

Efendi, s.m. ≈ Titlu de politețe pus în Turcia, după un nume propriu, învățaților, funcționarilor; persoană care avea acest titlu. – tc. *efendi*.

Eforie, s.f. ≈ Nume dat unor instituții administrative de utilitate publică sau culturală din trecut; consiliul de conducere al acestor instituții; sediul acestor consilii; epitropie. – ngr. *eforía*.

Egumen, s.m./f. ≈ Stareț(ă). – ngr. *igúmenos*.

Emancipat, adj. ≈ Care nu mai depinde de cineva sau de ceva; care a devenit liber, independent. – fr. *émanciper*, lat. *emancipare*.

Embatic, s.n. ≈ Formă de arendare a unei proprietăți pe termen foarte lung, în intervalul căruia arendașul beneficia de toate drepturile de proprietate. – ngr. *embatikion*.

Emperaclisi, vb. ≈ A alătura.

Enoriaș, s.m. ≈ Persoană care, practicând un cult, ține de o anumită parohie. – enorie + suf. *-aș*.

Eparhie, s.f. ≈ Diviziune administrativă bisericească, condusă de un episcop; episcopie, dieceză. – ngr. *eparhía*.

Epistat, s.m. ≈ Cel mai mic grad de ofițer de poliție; persoană care avea acest grad; administrator, logofăt, vechil. – ngr. *epistátis*.

Epitrahil, s.n. ≈ Patrafir; obiect din odăjdii bisericești, în formă de fâșie lungă de stofă, de mătase etc., pe care sunt brodate motive religioase, purtat de preoți peste stihar, când oficiază. – sl. *petrahilū*, ngr. *epitrahílion*.

Epitrop, s.m. ≈ Tutore; administrator al unui bun, în special al averii unei biserici; efor. – ngr. *epítropos*.

Ereu, s.m. = Sacerdot; preot [var. erei]. – sl. (bg.) *jerei*.

Erița, s.f. = Preoteasă.

Estim(p), adv. ≈ În acest an. – lat. *istum tempus*.

Evanghelie, s.f. = Parte a Bibliei, recunoscută numai de creștini, care cuprinde viața și învățătura lui Hristos; evangheliar. –

E

Ecsofili, vb. ≈ A achita.

sl. *evangelije* < gr. *evangelion* = buna vestire < *eu* = bine și *anghello* = vestesc.

Evhologhion, s.n. = Carte de rugăciuni. – ngr. *εὐχολογιον*.

Evtaxia, s.f. ≈ Persoană însărcinată cu ordinea în timpul serviciului religios.

Exarh, s.m. ≈ (În biserica ortodoxă) Demnitate bisericească, superioară aceleia de mitropolit și inferioară aceleia de patriarh, care se conferea, prin delegație, de către patriarhia din Constantinopol; persoană care deținea această demnitate. – ngr. *ίxarhos*.

F

Fachiu, s.n. ≈ Ștergar, cârpă purtată de bătrâne.

Falangă, s.f. ≈ Butuc de lemn de care se legau, în regimul feudal, picioarele celor condamnați să fie bătuți la tâlpi; (p. ext.) bătaie la tâlpi aplicată în acest mod. – ngr. *fálangas*.

Falcă, s.f. ≈ Întindere de pământ. – lat. *falcem*.

Farafastâc, s.n. ≈ moft, naz. – ngr. *farafas*.

Farbă, s.f. ≈ vopsea; culoare. – germ. *Farbe*.

Farfara, s.f. ≈ Flecar, palavragiu; persoană care duce vorba de colo-colo. – tc. *farfara*.

Fasule, s.f. ≈ plantă erbacee din familia leguminoaselor, cultivată pentru păstăile și semințele sale folosite în alimentație; fasole. – ngr. *fasoli*.

Fă, interj. ≈ Termen cu care cineva se adresează, la țară, unei persoane de sex feminin. [var. fa] – Scurtat din fa[tă] și influențat de mă.

Făcăleț, s.n. ≈ băț gros de lemn pentru mestecat măcălișă; meleșteu. – magh. *fakalán*.

Făcău, s.n. ≈ roată de moară cu fus vertical; (p. ext.) moară mică având o astfel de roată.

Făgaș, s.n. ≈ Urmă adâncă (și îngustă) săpată în pământ de șuvoaiele apelor de ploaie

sau lăsată de roțile unui vehicul; direcție, drum. – magh. *vágás*.

Făgădău, s.n. ≈ Han; ospătărie, cârciumă. – magh. *fogadó*.

Fălmătuc, s.n. ≈ Mototol de cârpe, frunze, paie.

Fățărie, s.f. ≈ Fățărnice.

Făurar, s.m. ≈ Numele popular al lunii februarie. – lat. *febr(u)arius*.

Fălfan, s.n. ≈ Varză necrescută, cu frunzele nelegate.

Fânar, s.n. ≈ Construcție în care se păstrează fânul.

Fârțait, adj. ≈ Plimbăreț, care umblă fără rost.

Fâșie, s.f. ≈ Bucată lungă și îngustă (de material textil, de piele etc.), tăiată sau ruptă dintr-o bucată mai mare; suprafață lungă și îngustă de teren.

Fâșneată, s.f. ≈ (fam.) (Fată, femeie) iute, sprintenă, vioaie.

Făță, s.f. ≈ pește mic; (fig.) fetiță vioaie.

Fedeleş, s.n. ≈ butoiaș de forme diferite în care se țin sau se transportă apa ori vinul; petrecere nocturnă precedând căsătoria unui cuplu, desfășurată, de obicei, în noaptea de sâmbătă spre duminică. – magh. *fedeles*.

Fele, s.f. ≈ măsură de capacitate pentru lichide, egală cu circa trei sferturi de litru. – magh. *fele*.

Felinar, s.n. ≈ Dispozitiv pentru luminat, portativ sau fix, alimentat cu petrol și prevăzut cu un glob de sticlă ce adăpostește flacăra produsă de un fitil aprins. – tc. *fenar*.

Ferecat, adj. ≈ Legat cu fiare, cu lanțuri, în obezi (după ce a fost arestat sau condamnat). (despre uși, încăperi) Încuiat, zăvorât.

Ferfeniță, s.f. ≈ Zdreanță. – ucr. *ferfelića*.

Fermenea, s.f. ≈ Haină scurtă făcută din stofă brodată cu fir sau cu mătase, uneori căptușită cu blană, pe care o purtau odinioară boierii peste anterior; scurteică îmblănită cu blană de oaie, purtată de țărani. – tc. *fermene*.

Fertun, s.m. ≈ Monedă cu valoarea unui sfert de marcă sau grivnă.

Feștanie, s.f. ≈ sfeștanie; slujbă religioasă făcută la începerea unei activități, la darea în folosință a unei construcții. – v.sl. (o)*svenštenije*.

Feșteli, vb. ≈ A (se) murdări, a (se) mânji; a o păți, a intra într-o încurcătură; a se face de răs. – magh. *festeni* = a vopsi, a zugrăvi.

Fier, s.n. ≈ Fierăstrău. – lat. *ferrum*.

Fiertură, s.f. ≈ Zeamă caldă; ciorbă de pasăre.

Filotim, adj. ≈ darnic, generos. – ngr. *filotimos*.

Finică, s.f. ≈ Fină (diminutiv).

Firfiric, s.m. ≈ Monedă mică de argint, a cărei valoare a variat în timp și în spațiu; băncuță.

Fișcă, s.f. ≈ biciușcă.

Fișiu, s.n. ≈ Batic subțire de mătase. – fr. *fichu*.

Fișteică, s.f. ≈ Bucată de pământ lungă și îngustă; fâșie de pământ (arabil).

Fitui, vb. ≈ A (se) consuma, a (se) termina.

Flaimuc, s.m. ≈ prostănac, nătărău.

Flanel, s.n. ≈ Pulover de lână cu nasturi.

Flămânzare, s.f. ≈ Spațiul gol în abdomenul animalelor.

Fleandură, s.f. ≈ zdreanță, buleandă. – sas *Flander*.

Fleanță, s.f. ≈ Haină prăpădită.

Fleară, s.f. ≈ Gură spartă.

Fleașcă, s.f. ≈ Fleșcăială; (fig.) om moale, lipsit de energie, molău.

Flencăni, vb. ≈ A se bălăbăni; a vorbi multe și fără rost.

Flentic, s.n. ≈ Hăinuță prăpădită.

Fleoancă, s.f. (fam., depr.) ≈ Gură.

Fleoartă, s.f. ≈ femeie în care nu ai încredere; guralivă.

Fleoșcăit, adj. ≈ Moale, fără consistență; (fig.) (despre oameni) moleșit.

Fleț, s.m. ≈ (Om) naiv, bleg, nedescurcăreț.

Florar, s.m. ≈ Numele popular al lunii mai. – floare + suf. *-ar*.

Florin, s.m. ≈ Denumire a unor monede de aur și de argint care au circulat și în Țările

Române până în sec. XIX. – germ. *Florin*, fr. *florin*.

Fluștura, vb. ≈ A flutura.

Fluture, s.m. ≈ Disc de metal mic și sclipitor, care se coase ca ornament pe unele obiecte de îmbrăcăminte (femeiești); fluturaș, paietă – lat. **flutulus*, cf. alb. *fluturë*.

Foale, s.f. ≈ stomac, burtă. ≈ lat. *follis*.

Focată, adj. ≈ Amărâtă.

Fodor, s.m. ≈ Mâneacă largă (la pl.) încrețituri (de pânză, de dantelă).

Folmotoc, s.n. ≈ Obiect mototolit.

Fonciere, s.f. ≈ Impozit care se plătea pentru proprietățile agricole. – fr. *foncière*.

Fonf, adj. ≈ (despre oameni) Care vorbește pe nas, care pronunță nazal; fonfăit.

Fotă, s.f. ≈ Parte componentă a costumului popular românesc (bogat ornamentată) purtată de femei, formată dintr-o țesătură dreptunghiulară de lână care se petrece în jurul corpului, ținând locul fustei. – tc. *fota*. Fotă cu zăbrea = fotă cu câmpul umplut cu flori; fotă cu spetează = fota cu alesătura făcută în război.

Fraieri, vb. ≈ A păcăli, a trișa.

Frecuș, s.n. ≈ Lemn crestă pentru frecat brânza la stână. (fig.) Divergențe.

Frichini, vb. ≈ a se fățâi.

Frunzar, s.n. ≈ Frunze uscate, servind ca așternut sau nutreț pentru vite.

Fuior, s.n. ≈ Mănunchi de cânepă sau de in melițat, pieptănat, periat, de pus în furcă.

Fulfucat, adj. ≈ (Persoană) gătită pretențios.

Fultucă, s.f. ≈ pernă mică, umplută cu fulgi.

Fund, s.n. ≈ partea de jos a unui vas, formând baza lui; cârpător – lat. *fundus*.

Funie, s.n. ≈ Funie de moșie (de pământ) = suprafață de teren de dimensiuni reduse, având de obicei forma unei fâșii înguste; frânghie. – lat. *funis*.

Fur, s.m. ≈ Hoț, tâlhar. – lat. *fur, furis*.

Furcă, s.f. ≈ vergea de lemn la capătul căreia se leagă caierul pentru a fi tors; unealtă de lemn pentru strângerea fânului; stâlp gros

de stejar de care se prind cosoroabele și care susțin acoperișul. – lat. *furca*.

Furcoi, s.n. ≈ furcă mare cu doi dinți, întrebuințată la încărcatul fânului.

Fus, s.n. ≈ unealtă pe care se înfășoară firul pe măsură ce este tors; nume dat unor părți ale mașinilor de țesut, de depănat, de măcinat cerealele. – lat. *fuscus*.

Fuscel, s.m. ≈ fiecare dintre verzele trecute printre firele de urzeală la războiul de țesut; vergea. – lat. *fusticellus.

Fustaș, s.m. ≈ Lăncier din garda domnească înarmat cu sulii. [vechiul rom. *fuște* = sulii – lat. *fustis*].

Fuștei, s.m. ≈ Fiecare dintre verzele verticale ale loitrei carului; cotor de ceapă. – lat. *fusticellus < *fustis* = băț, țaruș.

G

Gadină, s.f. ≈ Animal sălbatic; jivină, dihanie. – bg. *gadină*.

Gagic, s.m. ≈ amant, iubit.

Galben, s.m. ≈ Nume dat mai multor monede străine de aur, de valori variabile, care au circulat și în Țările Române. – lat. *galbinus*.

Galeș, adj. ≈ Drăgăstos, duios. – bg. *kaleš*.

Gardină, s.f. ≈ Șanțuleț făcut la capetele din interior ale doagelor unui butoi, în care se fixează fundul sau capacul. – germ. *Gargel*.

Garniță, s.f. ≈ Vas de metal în care se păstrează carnea de porc în untură. – scr. *grnac*, pol. *garniec*, rus. *garnec*.

Gașpar, s.m. ≈ (Om) negru la față.

Găgăuță, s.m. ≈ (Om) prostănac, redus, tont, nerod, negliob. Găina, vb. ≈ (despre oameni) A lăncezi; a boli; a moțai.

Găină, s.f. ≈ Oală mică de pământ. – lat. *gallina*.

Găinărie, s.f. ≈ potlogărie.

Găitan, s.n. ≈ Fir de metal sau șiret (împletit ori răsucit) de lână, mătase etc., cusut ca ornament la unele obiecte de îmbrăcăminte. – tc. *gaytan*.

Găleată, s.f. ≈ Veche măsură de capacitate pentru lapte, cereale etc., a cărei

valoare a variat în timp, pe regiuni și pe substanțe; conținutul acestei măsurii; dijmă în grâne care se percepea în Evul Mediu, în Țările Române. – lat. *galleta*.

Găligan, s.m. ≈ Om sau băiat foarte înalt; gligan, lungan.

Găoci, vb. ≈ a găuri, a scobi.

Gătej, s.n. ≈ Creangă subțire și uscată care servește la aprinderea focului; vreas. – sl. *gatj*.

Găvan, s.n. ≈ Scobitură, adâncitură pe care o prezintă un obiect; obiect sau parte a unui obiect care prezintă o scobitură. – bg., scr. *vagan*.

Gâfâi, vb. ≈ A respira des și greu.

Gâgă, s.m. ≈ Știulete nedevoltat; (fig.) Om slab la minte.

Gâgălice, adj. ≈ mic.

Gâjâi, vb. ≈ A răsufla greu, cu zgomot.

Gâjganie, s.f. ≈ Nume generic dat insectelor (sau, p. gen., animalelor mici.) – sl. *gongnanije*.

Gâlcă, s.f. ≈ inflamare a ganglionilor. (fig.) Nod sau porțiune mai îngroșată care apare la firele textile (toarse). – bg. *glăki*.

Gâldău, s.n. ≈ loc adânc într-o apă curgătoare.

Gâlgâi, vb. ≈ A sorbi o băutură cu înghițituri mari (și cu zgomot).

Gâlmă, s.f. ≈ Dâmb, movilă; umflătură, gâlcă. – sl. *chl'umŭ*.

Gâneaț, s.n. ≈ Excrement de pasăre. – lat. *gallinaceum*

Gângăni, vb. ≈ a vorbi nedeslușit.

Gânj, s.n. ≈ Cerc împletit din curpen; (fig.) tăcut.

Gârbiță, s.f. ≈ Piele care atârână sub gâtul animalelor.

Gârlici, s.n. ≈ Intrare (strâmtă) într-un beci, într-o pivniță. – sb. *grlič* = gât de sticlă.

Gârniță, s.f. ≈ Arbore înrudit cu stejarul, cu tulpina dreaptă, a cărei scoarță are la exterior un strat solzos, cu frunze mari, lungi, fără pețiol (*Quercus frainetto*). – bg. *granica*.

Gâță, s.f. ≈ Cosiță; panglică sau șiret care se împletește la capătul cosițelor.

Gealău, s.n. ≈ Rindea (mare). – magh. *gyaló*.

Geambaș, s.m. ≈ Persoană care vinde cai sau mijloace vânzarea cailor. – tc. *cambaz*.

Gelep, s.m. ≈ Negustor oriental din Evul Mediu care cumpăra vite din Țările Române spre a le vinde la Constantinopol. – tc. *celep*.

Gerar, s.m. ≈ Numele popular al lunii ianuarie. – ger.

Ghebă, s.f. ≈ Manta țărănească lungă, împodobită cu găitane. – tc. *kebe*.

Ghelbeț, adj. ≈ Sălbatic.

Ghelsesit, s.n. ≈ Stofă de mătase sau de atlas cu ape din Alep. – tc. *germsud*.

Ghemotoc, s.n. ≈ Obiect strâns în formă de ghem.

Ghenar, s.m. ≈ Ianuarie.

Gherăni, vb. ≈ A zgăria.

Ghermălău, s.n. ≈ Deal rotund.

Gherme, s.m. ≈ Vierme.

Ghespe, s.f. ≈ Viespe.

Ghidănac, s.n. ≈ Ciocan, toporaș cu coadă de lemn.

Ghindoc, adj. ≈ Pipernicit, mic.

Ghiorțai, vb. ≈ A chiorăi mațele.

Ghiotură, s.f. ≈ Mulțime, cantitate mare; grămadă. – tc. *götürü* = în bloc.

Ghișer, s.n. ≈ Cerc de metal sau de nuiele pus la capătul a doi stâlpi la poartă pentru ca animalele să nu poată deschide.

Ghivezie, adj. ≈ Roșu aprins.

Ghizd, s.n. ≈ Împrejmuire care formează îngrăditura unei fântâni de la pământ în sus. – v.sl. *gyzda* = podoabă.

Ghizdav, adj. ≈ vioi, zburdalnic; frumos. – v.sl. *gyzdavŭ*.

Ghizdei, s.m. ≈ Plantă perenă de nutreț, cu frunze trifoliate, cu flori galbene (*Lotus corniculatus*).

Gioarsă, s.f. ≈ lucru uzat. – ucr. *cereslo*.

Giricăi, vb. ≈ a imita strigătul păsărelelor. – v.sl. *čirikati*.

Giubea, s.f. ≈ Haină lungă și largă din postav fin, adesea căptușită cu blană, purtată, în trecut, de boieri. – tc. *cüppe*.

Giuroi, s.n. ≈ Lichid în curgere continuă.

Glagore, s.f. ≈ minte, pricepere. – v.sl. *glagolŭ*.

Glamnică, s.f. ≈ Șervet răsucit în formă de colac, pe care îl pun femeile pe creștet când duc greutatea pe cap. – bg. *glavnik*.

Glămătie, s.f. ≈ Gâlcă, chist, dulie.

Gloabă, s.f. ≈ Cal slab, prăpădit (și bătrân); mârțoagă; amendă care se aplica cuiva ca urmare a săvârșirii unor delictes sau crime. – sl. *globa*.

Globi, vb. ≈ A amenda, a aplica cuiva o gloabă; a prăda, a jefui.

Glod, s.n. ≈ Noroi; loc, teren, drum noroios. – rus. *gluda*.

Glodar, s.n. ≈ Măr mic.

Glodi, vb. ≈ A freca, a roade, a apăsa (o parte a corpului), producând o senzație neplăcută, durere etc. – scr., rus. *glodati*.

Glojdi, vb. ≈ A mânca.

Goangă, s.f. ≈ insectă, gânșanie; (fig.) minciună.

Goga, s.f. ≈ femeie prostănacă; sperietoare pentru copii.

Gogi, vb. ≈ A fi suferind, bolnav (o perioadă mai lungă), fără a prezenta simptome clare și de obicei fără a cădea la pat; a purta o boală pe picioare timp mai îndelungat.

Gogoloi, s.n. ≈ Mic obiect (maleabil) de formă sferică.

Golgoază, s.f. ≈ Fruct, poamă necoaptă.

Gologan, s.m. ≈ Monedă de aramă (în valoare de 10 bani); (p. gen.) monedă de mică valoare; ban.

Gongăni, vb. ≈ a gânșuri, a scoate sunete abia articulate.

Goni, vb. ≈ a fugări pe cineva; a se împreuna vitele. – v.sl. *goniti*.

Gorgan, s.n. ≈ Movilă înălțată deasupra unui mormânt străvechi. – rus. *kurgan*.

Gospodar, s.m. ≈ Domnitor. – bg., scr. *gospodar*.

Goștină, s.f. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dare care se percepea în oi, porci sau vaci. – et. nec.

Grămătic, s.m. ≈ Secretar sau scriitor într-o cancelarie (domnească sau boierească). – ngr. *ghrammatikós*.

Grebăn, s.n. ≈ Regiune a corpului unor animale (mari) situată între gât și spinare; coamă a unui munte. – sl. *grebeni* = pieptene.

H

Greblă, s.f. ≈ Unealtă cu ajutorul căreia se strâng paiele, fânul etc. sau cu care se mărunțesc bulgării de pământ, se nivelează solul etc. – bg. *greblo*.

Grijanie, s.f. ≈ Împărtașanie.

Grindă, s.f. ≈ Element de construcție din lemn, cu lungimea mare în raport cu celelalte dimensiuni, folosit de obicei la asigurarea rezistenței unei construcții; (fig.) frunte – sl. *grenda*. („Fată, frământă aluatul până când o curge sudoare din grindă.”- Poenărei).

Grindei, s.n. ≈ Una dintre părțile componente ale plugului cu tracțiune animală, care leagă între ele toate celelalte elemente; grindă mică (fixată la o construcție de-a curmezișul și orizontal). – bg. *gredel*, scr. *gredelj*.

Gripcă, s.f. ≈ Unealtă care servește la curățarea doagelor (vechi), a grinzilor etc. – bg. *ogribka*.

Grivă, adj. ≈ Pătat cu alb și negru. – bg. *griv*.

Grof, s.m. ≈ Mare latifundiar maghiar (având titlul de conte). – magh. *grof*.

Grohăi, vb. ≈ (despre porci) a scoate sunete specifice acestora.

Grop, s.n. ≈ Săculeț cu bani pecetluit, care se expediază prin poștă. – it. *gropo*.

Grui, s.n. ≈ Pisc sau coastă de deal. – et. nec.

Grumpene, s.f. ≈ cartofi. [var. crumpene] – sb. *krumpir*.

Guard, s.m. ≈ Soldat sau (p. ext.) ofițer, agent însărcinat cu paza. – it. *guardia*.

Gubăvie, s.f. ≈ Slăbiciune; sifilis.

Guguli, vb. ≈ A se răsfăța, a alinta, a dezmierda, a mângâia.

Guici, vb. ≈ A guița, a gurlița.

Gurare, s.m. ≈ Porc slab, mîncăcios, dar greu de săturat.

Gurlup, s.f. ≈ Prună verde stricată.

Gustar, s.m. ≈ Numele popular al lunii august. – lat. *gustus*.

Gușter, s.m. ≈ Specie de șopârlă de culoare verde, cu coada lungă, care se hrănește cu insecte (*Lacerta viridis*). – bg., scr. *gușter*.

Haidamac, s.m. ≈ Derbedeu, bătauș, tâlhar; om zdravăn, vlăjgan, lungan. – tc. *haydamak*.

Haidoș, adj. ≈ Zdravăn, voinic, chipeș. – et. nec.

Haitic, s.n. ≈ haită de lupi. – magh. *hajtek*.

Halcă, s.f. ≈ Bucată mare de carne sau din alt aliment; hartan. – magh. *halk*.

Halea, adj. ≈ În serviciu, în funcție, în activitate. – tc. *hâljâ*.

Hali, vb. ≈ A mânca (repede și cu lăcomie). – țig. *halo*.

Hambaca, s.f. ≈ Încăpățănare, ambiționare.

Hambar, s.n. ≈ ladă mare de lemn, în care se păstrează făina, mălaiul sau cerealele. – tc. *ambar* = magazin, depozit.

Han, s.n. ≈ local cu ospătărie unde se pot adăposti peste noapte drumeții. – tc. *han*.

Hantilă, s.f. ≈ Casă foarte mare cu acareturi diverse.

Hanță, s.f. ≈ gură; gură care vorbește mult și fără rost. – ucr. *hanca* = mârtoagă.

Harac, s.m. ≈ Par lung care servește la susținerea viței de vie și a altor plante agățătoare. – ngr. *harâki*.

Haraci, s.n. ≈ Tribut anual pe care țările vasale îl plăteau Imperiului Otoman. – tc. *haraç*.

Haraiman, s.n. ≈ gălăgie, tărăboi.

Harbat, adj. ≈ (om) bătătarnic, de inițiativă.

Harhalie, s.f. ≈ Toană, nebunie.

Hartalâc, s.n. ≈ scandal, ceartă.

Hartapali, vb. ≈ A (se) face bucăți; a (se) ferfeniți, a (se) sfâșia, a (se) zdrențui.

Hartofilax, s.m. ≈ Bibliotecar, arhivar, hârțogar. – ngr. *hartofilax*.

Harțaba, s.f. ≈ Epitet dat unei femei de moravuri ușoare; prostituată.

Harțag, s.n. ≈ Poftă de ceartă (mai adesea însoțită de bătaie). – ung. *harcag*.

Hatâr, s.n. ≈ Plăcere, poftă, plac. – tc. *hatir*.

Havaet, s.n. ≈ Contribuție pe leafă, venit plătit de cei cu funcții publice. – tc. *avaid* = venit.

Hădărău, s.n. ≈ Lemnul gros și mobil al îmblăciului cu care se bat cerealele. – magh. *hadaró*.

Hăla, pron. ≈ Acela. – lat. *illum, illa*.

Hălăciucă, s.f. ≈ Pom stufos, cu ramuri mari; (fig.) nepieptănat.

Hălăduitor, s.m. ≈ Locuitor.

Hălpăni, vb. ≈ a mânca repede, cu zgomot, a hălpăi. – bg. *hlapam*.

Hămuși, vb. ≈ A tunde oilor lâna dintre picioare, pentru a le putea mulge mai ușor.

Hăndrăni, vb. ≈ a bolborosi.

Hăplan, s.m. ≈ Om mare și lacom.

Hărăbaie, s.f. ≈ Casă mare. – tc. *harabe*.

Hărăni, vb. ≈ a se hrăni; a-și câștiga existența.

Hărtăni, vb. ≈ A (se) face bucăți; a (se) ferfeniți, a (se) sfâșia, a (se) zdrențui.

Hășmandău, s.m. ≈ Om voinic, periculos.

Hățaș, s.n. ≈ cărare făcută de fiarele sălbatice în pădure.

Hăuli, vb. ≈ A chiui; a răsuna prelung; a hăui, a hui.

Hăldan, s.m. ≈ Cânepă de toamnă, care produce sămânță.

Hăltăcăi, vb. ≈ A se clătina lichidul în vas.

Hălțai, vb. ≈ a scutura.

Hâmb, s.n. ≈ Lucru povârnit, strâmb.

Hâmboacă, s.f. ≈ Femeie urâtă și lacomă.

Hără, s.f. ≈ ceartă, gâlceavă.

Hărb, s.n. ≈ Ciob, spărtură; vas (de bucătărie) vechi, uzat, spart sau de proastă calitate; (p. gen.) orice lucru lipsit de valoare, vechi, stricat; (fig.) Om bătrân, bolnav, neputincios. – bg. *hărbel*.

Hârbar, s.m. ≈ Fără căpătâi, hoinar, vagabond.

Hărcă, s.f. ≈ Craniu (de mort); țeastă; epitet depreciativ dat unei femei bătrâne, urâte și rele. – ucr. *hyrka*.

Hărdău, s.n. ≈ Vas făcut din doage de lemn, dintre care două pot fi mai lungi și

găurite, servind ca toarte, întrebuințat la păstrarea sau la transportarea lichidelor. – magh. *hordó*.

Hârlav, adj. ≈ Ticălos, stricat; murdar.

Hârlă, s.f. ≈ Scroafă rău hrănită.

Hârșău, s.n. ≈ Hârleț.

Hârșie, s.f. ≈ blană de miel cu lâna creată și mărunță, din care se fac căciuli, gulere etc. – magh. *hasker*.

Hârtoagă, s.f. ≈ Hârtie scrisă, document, act (vechi sau fără valoare). – hârtie.

Hăță, s.f. (depr.) ≈ gloabă, mârtoagă.

Hățâna, vb. ≈ A scutura puternic; a zgâlțâi; a hățâi; a (se) legăna, a (se) balansa.

Helgheșă, s.f. (peiorativ) ≈ doamnă.

Helișveriș, s.n. ≈ vânzare, negoț, afaceri (reușite). – tc. *alișveriș*.

Herghelegiu, s.m. ≈ păzitorul și îngrijitorul unei herghelii de cai.

Herteg, s.m. ≈ Duce, voievod. – germ. *Hertog*.

Hiară, s.f. ≈ Animal sălbatic mare; bestie. (fig.) Om extrem de rău, de crud, de violent. – lat. *fera*.

Hihoneală, s.f. ≈ Râs; chicoteală.

Hircov, s.n. ≈ firul apei, partea de mijloc a râului.

Hire, s.f. ≈ Fire; natură, caracter, fel.

Hirotonisi, vb. ≈ A ridica un diacon la rangul de preot; a hirotoni. – sl. *herotonisati*.

Hlizi, vb. ≈ a se uita ca prostul. – bg. *hlezja se*.

Hoagă, s.f. ≈ Râpă, văgăună.

Hoagănă, s.f. ≈ Murdărie, noroi.

Hoagăr, s.m. ≈ Neam străin.

Hoanță, s.f. ≈ Femeie fără rușine, care strică liniștea.

Hoască, s.f. ≈ femeie bătrână și rea. – ucr. *hașca* = viperă.

Hobaie, s.f. ≈ Râpă.

Hobană, s.f. ≈ Loc adăpostit între două coaste de deal.

Hodaie, s.f. ≈ cameră; locuință izolată de sat. – tc. *oda*, bg. *odaia*.

Hodăcăi, vb. ≈ a hăltăcăi, a mișca un lichid într-un recipient.

Hodârnă, s.f. ≈ animal neîngrijit.

Hodini, vb. ≈ A se odihni.

Hodorog, s.m. ≈ bătrân ramolit.
 Hogeac, s.n. ≈ coș, horn. – tc. *ocak*.
 Hojmalău, s.m. ≈ om voinic și înalt.
 Holercă, s.f. ≈ rachiul de proastă calitate.
 – ucr. *horilca*.
 Holie, s.f. ≈ Copil mic; parazit.
 Holtei, s.m. ≈ Bărbat necăsătorit; burlac,
 becher, celibatar; flăcău. – ucr. *holtjaj*.
 Honcăni, vb. ≈ a schiopăta.
 Hondroni, vb. ≈ a trăncăni cu voce tare.
 Horbotă, s.f. ≈ dantelă. – pol. *forbot*.
 Horhol, s.n. ≈ Teren cu vârtoape.
 Horholi, vb. ≈ a se surpa (un teren).
 Horholină, s.f. (peior.) ≈ hoinară.
 Horhom, s.f. ≈ Bogăție; îndestulare.
 Horhoni, vb. ≈ a râde prosteste.
 Horj, s.n. ≈ amestec din pământ și nisip, horjai.
 Hornăi, vb. ≈ A sforăi.
 Hoștorog, adj. ≈ bătrân ramolit.
 Hotac, s.n. ≈ cuib, sălaș.
 Hotarnic, adj. ≈ Care se referă la hotarele unei moșii. – hotar + suf. *-nic*.
 Hram, s.n. ≈ Patronul unei biserici creștine; (p. ext.) serbarea patronului unei biserici. – sl. *hramŭ*.
 Hrisov, s.n. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Act domnesc care servea ca titlu de proprietate, de privilegiu etc. – ngr. *hrisóvuilon* = bulă de aur.
 Hudubleajă, s.f. ≈ Pasăre mare, răpitoare.
 Hududoii, s.n. ≈ Vale strâmtă și adâncă. – scr. *hudoudolje*.
 Hui, vb. ≈ A răsună prelung; a vui.
 Huidumă, s.f. ≈ Persoană mare și grasă; matahală.
 Huiet, s.n. ≈ Vuiet.
 Hulă, s.f. ≈ Ocară, injurie; ponegrire, calomnie; blasfemie. – sl. *hula*.
 Hulubă, s.f. ≈ fiecare dintre cele două prăjini prinse de crucea căruței, a trăsurii, între care se înhamă calul. – ucr. *holobija*.
 Humă, s.f. ≈ Numele popular al argilei întrebuințate la spoitul caselor. – bg. *huma*.
 Hupii, vb. ≈ A flămânzi; a munci pe rupte.
 Hurloi, s.n. ≈ coș primitiv la sobă.

Hurui, vb. ≈ a face zgomot ca acela care se aude când umblă o căruță.

Huruială, s.f. ≈ porumb, grâu măcinat mare, întrebuințat ca hrană pentru animale.

Hutupi, vb. ≈ A se opinti; a înfuleca.

Huzmet, s.n. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dar omagial, plocon; (p. ext.) rang; venitul unor dări, ca vinăriciul, oieritul etc., sau venitul ocnelor și al vămilor. – tc. *hizmet*.

I

Iacacine, pron. ≈ Dracul.

Iască, s.f. ≈ Nume dat mai multor ciuperci parazite în formă de copită de cal, uscate și tari, care cresc pe trunchiul arborilor și care, tratate special, erau folosite, în trecut, la aprins focul sau, în medicina populară, ca hemostatic (Fomes și Phellinus). – lat. *esca* = hrană, medicament.

Iazmă, s.f. ≈ Arătare urâtă și rea, nălucă, vedenie. (fig.) Persoană slabă, cu înfățișare respingătoare.

Ibâncă, s.f. ≈ Pătură (care se așterne pe spinarea cailor).

Iconom, s.m. ≈ Persoană însărcinată cu administrarea unei instituții. – ngr. *οἰκονομος*.

Iconostas, s.n. ≈ Catapeteasmă; pupitru pentru icoană. – sl. *ikonostasŭ*.

Icu, s.n. ≈ Joc de copii cu cinci pietricele, cea mai mare fiind *icu*.

Icușar, s.m. ≈ Cercei sau salbă confecționată din icosari. – ngr. *ikosári*.

Ie, s.f. ≈ Bluză femeiască caracteristică portului național românesc, confecționată din pânză albă de bumbac, de in sau de borangic și împodobită la gât, la piept și la mâneci cu cusături alese, de obicei în motive geometrice, cu fluturi, cu măregele etc. – lat. *linea*.

Iepe, s.f. ≈ fiecare dintre cele două scândurele așezate sub războiul de țesut, pe care țesătoarea pune picioarele pentru a schimba ițele. – lat. *equa*.

Ierarh, s.m. = Arhiereu [var. *erarh*]. – bg. *ierarh*.

Iereu, s.m. ≈ Preot.

Ierodiacon, s.m. = Călugăr cu funcție de diacon. – sl. *ijerodijakonŭ*.

Ieromonah, s.m. = Călugăr cu funcție de preot [var. ermonah]. – sl. *ijeromonahŭ*.

Iezer, s.n. ≈ Lac adânc (de munte). – sl. *jezerŭ*.

Ifos, s.n. ≈ Mândrie neîntemeiată; orgoliu, înfumurare. – ngr. *ifos*.

Igliță, s.f. ≈ Croșetă; uneltă de metal sau de lemn, de formă alungită și plată, cu vârful ascuțit și scobită la ambele capete, pe care se deapănă ața și care servește la împletirea plaselor, la înnodarea ochiurilor etc. – bg. *iglica*.

Ilic, s.n. ≈ Pieptar (țărănesc) fără mâneci, cu revere, încheiat în față, confecționat de obicei din postav roșu sau negru ori din dimie albă (și împodobită cu găitane). – tc. *yelek*.

Im, s.n. ≈ Noroi, murdărie. – lat. *limus*.

Iminei, s.m. ≈ Pantofi cu vârful ascuțit, purtați în trecut de țărani; pantofi de modă turcească, cu căputa înconjurând călcâiul, făcuți din marochin și purtați odinioară de boieri. – tc. *yemeni*.

Ingliță, s.f. ≈ ac cu vârf în formă de cârlig, pentru croșetat.

Inima, vb. ≈ a se întări, a îmbărbăta, a anima, a însufleți.

Ipac, adv. ≈ De asemenea, așijderea, tot așa. – sl. *ipakŭ*.

Ipingea, s.f. ≈ Manta bărbătească făcută din dimie sau din postav (cu glugă și împodobită cu găitane), care se purta în trecut. – tc. *yapincak*.

Iritic, s.m. ≈ Adept, propovăduitor al unei erezii; eretic. – sl. *eretikŭ*.

Irmologhion sau Catavasier musicesc ≈ carte de ritual bisericesc care cuprinde rugăciunile și cântările după utrenie și înainte de liturghie despre coborârea lui Iisus la iad. – gr. *catavassis* = coborâre.

Ischiuzarlâc, s.n. ≈ Viclenie, șiretenie. – tc. *ișgüzarlyk*.

Iscodi, vb. ≈ A cerceta ceva sau pe cineva cu de-amănuntul (și în ascuns) pentru a afla un secret.; a spiona; a scorni, a plăsmui. – sl. *ischoditi*.

Ispașă, s.f. ≈ Despăgubire, amendă plătită pentru stricăciunile făcute de vitele intrate pe un teren (cultivat) străin; (p. ext.) constatarea la fața locului a acestor stricăciuni.

Ispravnic, s.m. ≈ Dregător care aducea la îndeplinire o poruncă domnească sau (mai târziu) care conducea, ca reprezentant al domnului, un județ sau un ținut. – bg. *izpravnik*, rus. *ispravnik*.

Isprăvnicat, s.n. ≈ Cârmuire, prefectură.

Isterisi, vb. ≈

A deposeda, a prăda, a jumuli. – ngr. *ὕστερῶ*.

Ițari, s.m. ≈ Pantaloni țărănești lungi, strâmți și încrețiți pe picior, confecționați dintr-o țesătură de bumbac sau de lână, specifici portului popular românesc. – iță + suf. *-ar*.

Ițe, s.f. ≈ dispozitiv format din rame care susțin o serie de fire așezate vertical, unele lângă altele, prin ochiurile cărora trec firele de urzeală în războiul de țesut, pentru formarea rostului. – lat. *licium*.

Iufă, s.f. ≈ Iuțeală, repeziciune; afacere, vânzare.

Iuzbașă, s.m. ≈ Căpitan al unei companii de o sută de infanteriști. – tc. *yüzbași*.

Ivăr, s.n. ≈ clantă la ușă, zăvor. – germ. *Wirbel*.

Iz, s.n. ≈ Miros deosebit, specific, aromă particulară. – magh. *iz*.

Izână, s.f. ≈ Lipsă de îngrijire, dezinteres.

Izânit, adj. ≈ Neîngrijit, rămas mic.

Izbeliște, s.f. ≈ La voia întâmplării, fără supraveghere. – izbi + suf. *-eliște*.

Izbrăni, vb. ≈ A împăca, a solda, a lichida, a satisface. – sl. *izbrati*.

Izbrănire, s.f. ≈ Achitare, clarificare, lămurire, lichidare, limpezire, răfuire.

Izmeni, vb. ≈ a se purta nenatural; a se fandonosi. – v.sl. *izmeniti*.

Iznitură, s.f. ≈ Pui de animal slab.

Iznoavă, s.f. ≈ Lucru nou, noutate; născocire; poznă, glumă, ghidușie; minciună, scornitură. – sl. *izŭ nova* = din nou.

Izvod, s.n. ≈ Însemnare; registru (de cheltuieli), foaie (de zestre); catalog; document; arhetip. – sl. *izvodŭ*.

Î

Îmbăla, vb. ≈ a folosi cuvinte triviale.

Îmbolmoji, vb. ≈ a înfășura.

Îmbucătură, s.f. ≈ Înghițitură.

Îmbuna, vb. ≈ A se îmblânzi, a se liniști.

Împăna, vb. ≈ A umple, a înțesa. – lat. *impinnare.

Împături, vb. ≈ A strânge o pătură, o haină, o pânză, o hârtie etc. prin îndoirea de mai multe ori.

Împăvăina, vb. ≈ a împiedica picioarele (la cai).

Împila, vb. ≈ A asupri, a oprima.

Împlimbat, adj. ≈ Umblat prin lume.

Împlinire, s.f. ≈ Completare prin adăugire; sporirea moșiilor pe diverse căi: cumpărare, danie, moștenire.

Împofila, vb. ≈ a împila cu funia.

Împogodi, vb. ≈ a se înțelege cu cineva.

Împopoțona, vb. ≈ a se găti fără măsură și fără gust.

Împrânda, vb. ≈ (referitor la gânduri) A tulbura, a amesteca.

Împrejura, vb. ≈ A ocoli de jur împrejur, a cuprinde din toate părțile; a înconjura. – lat. pop. *inpergyrare*.

Împresura, vb. ≈ a deposeda pe cineva în mod abuziv. – lat. *impressoriare (< *pressorium*).

Încailea, adv. ≈ cel puțin.

Încăibăra, vb. ≈ A se încăiera.

Încățalat, adj. ≈ Pom cu lăstari la rădăcină.

Încârdui, vb. ≈ a se înhăita.

Închegătoare, s.f. ≈ Vas de lemn în care se pune laptele la închegat; budacă.

Închelba, vb. ≈ a înjgheba.

Închinat, adj. ≈ Aparte, isteț. – lat. *inclinare*.

Închiondura, vb. ≈ a se uita la cineva încruntat.

Închistra, vb. ≈ A încondeia ouă.

Înclinat, adj. ≈ Alăturat, împreunat, însoțit.

Încocleța, vb. ≈ a se înceleța; a potrivi bine lucrurile.

Înconghila, vb. ≈ a ridica o construcție.

Încontra, vb. ≈ A se împotrivi, a se opune; (p. ext.) a se lua la hartă, a se ciocni în păreri (cu cineva).

Încotoșmăna, vb. ≈ a se înfofoli.

Încotoșmeni, vb. ≈ a fi prins între...

Încropi, vb. ≈ A amesteca apa rece cu caldă; a înjgheba.

Încura, vb. ≈ a zburda (despre cai); a pune să alerge.

Îndogăți, vb. ≈ a se înțelege, a duce un trai familial normal.

Îndreptător, adj. ≈ Călăuzitor, îndrumător, povățuitor, sfătuitor.

Înfofoli, vb. ≈ a se îmbrăca sau a se acoperi cu multe haine groase și călduroase pentru a se feri de frig.

Îngălat, adj. ≈ Murdar, neîngrijit.

Îngâlvi, vb. ≈ A se sătura.

Îngâtui, vb. ≈ a vorbi încurcat și repede.

Înghiboldi, vb. ≈ a se înghionti.

Înglotat, adj. ≈ Copleșit de...

Înhăimura, vb. ≈ a se încotoșmăna, înfofoli.

Înmurgi, vb. ≈ A se însera.

Întărăta, vb. ≈ a agita, a instiga un grup de oameni, a ațâța un animal. – lat. *interritare*.

Întări, vb. ≈ a legaliza o acțiune, un act.

Întoarce, vb. ≈ A castra.

Înțarcat, adj. ≈ Oprit de la supt laptele.

Înțarcătoare, s.f. ≈ loc de pășune depărtat de stână, unde se țin izolați mieii după ce au fost înțarcați.

Înțâvnat, adj. ≈ Supărat.

Înțelenit, adj. ≈ (despre pământ) Întărit, uscat din cauza secetei sau a necultivării.

Învasge, vb. ≈ a înveli, a acoperi.

Înviestra, vb. ≈ a înzestra.

J

Jabiu, s.m. ≈ Mușchi de pădure.

Jagardea, s.f. ≈ (arg.) Om zăpăcit, aiurit.

Jaină, s.f. ≈ Rană vindecată, cicatrice.
 Jalap, s.m. ≈ câine foarte puternic și rău.

Jalbă, s.f. ≈ Plângere, reclamație, făcută în scris. – sl. *žaliba*.

Jant, s.n. ≈ Zer untos care se scurge la fabricarea cașcavalului, în urma opăririi cașului cu apă clocotită, constituind materia primă pentru obținerea untului de cașcaval. – et. nec.

Japca, s.f. ≈ (a lua) cu forța și pe nedrept. – bg. *žabka* = laț, cursă.

Japie, s.f. ≈ Nuia, joardă.

Japiță, s.f. ≈ Partea din față a unui proțap; femeie de moravuri ușoare. – bg. *žapica* = broscuță.

Jartea, s.f. ≈ Jartieră, bantă elastică.

Jărăgai, s.n. ≈ Febră; jigăraie.

Jdreli, vb. ≈ A se jupui pielea.

Jep, s.n. ≈ Murdărie pe pielea omului; jeg, slin.

Jepi, vb. ≈ a lovi pe cineva.

Jertfelnic, s.n. ≈ Masa din altar. – sl. *žrůtvinikŭ*.

Jgheab, s.n. ≈ Canal de scurgere pentru apă sau adăpătoare pentru vite. Streașină. – sl. *žlebŭ*.

Jidov, s.m. ≈ Evreu. – sl. *židovinŭ*.

Jiganie, s.f. ≈ animal sălbatic; jivină.

Jigară, s.f. ≈ animal slab, nehrănit.

Jigodie, s.f. ≈ Animal, lighioană, jiganie. – magh. *zsigora*.

Jilăveață, s.f. ≈ Nuia mare, lungă.

Jilip, s.n. ≈ Construcție în formă de jgheab, făcută din pământ, din bârne, pe versanții cu pante ale munților și dealurilor, folosită pentru scoaterea, prin alunecare, a buștenilor tăiați din pădure. – magh. *zsilip*.

Jimniță, s.f. ≈ Magazie pentru păstrarea cerealelor; grânar; hambar. – sl. *žitinica*.

Jintiță, s.f. ≈ amestec de urdă și zer fiert, care se depune la fundul vasului când se prepară urda.

Joardă, s.f. ≈ nuia lungă, subțire și flexibilă. – sl. *žrůdi*.

Jioarsă, s.f. ≈ Haină uzată; (p. gen.) obiect uzat.

Jitar, s.m. ≈ Persoană angajată să păzească semănăturile. – bg., scr. *žitár*.

Jitniță, s.f. ≈ magazie de grâne; hambar. – v.sl. *žitinica*.

Jivină, s.f. ≈ Animal sălbatic; fiară, dihanie, lighioană, jiganie; (p. gen.) vietate, ființă. – bg. *živina*.

Joimar, s.m. ≈ flăcău neînsurat, leneș.

Joimăriță, s.f. ≈ Ființă imaginară cu înfățișare de femeie respingătoare, despre care se credea în popor că pedepsește, în noaptea care precedă Joia Mare, pe fetele și femeile tinere leneșe la tors sau la dărăcit. (fig.) Femeie foarte urâtă, care umblă aiurea. – Joi + mare + suf. *-iță*.

Jude, s.m. ≈ Demnitar cu atribuții judecătorești și administrative; stăpân de rumâni; principe, cneaz; țăran devenit liber după răscumpărarea din rumânie; judecător. – lat. *judex*, *-icis*.

Judeci, vb. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) A (se) elibera din rumânie, a (se) transforma în țăran liber. – *judec*.

Județ, s.m/n. ≈ (În vechea organizare a Țării Românești) Denumire dată cârmuitorului unui oraș; primar; unitate administrativ-teritorială, în România, în componența căreia intră mai multe orașe și comune. – lat. *judicium*.

Jug, s.n. ≈ Dispozitiv de lemn care se pune pe grumazul animalelor cornute care trag la car, la plug etc. sau, în unele țări, se fixează de coarnele lor. – lat. *jugum*.

Jugan, s.m. ≈ Armăsar sau taur castrat, folosit la muncă. – et. nec.

Jugăni, vb. ≈ a castra.

Jugănit, adj. ≈ Muncit din greu.

Jughini, vb. ≈ a se scărpinga de murdărie, a se freca de jeg.

Jugui, vb. ≈ A lucra cu vitele înjugate mult timp.

Jujeu, s.n. ≈ jug mic triunghiular de lemn care se pune la gâtul porcilor sau câinilor ciobănești. – sb. *žežej*.

Julearcă, s.f. ≈ haină veche, ponosită.

Juli, vb. ≈ a se zdreli.

Juma(tate), s.f. ≈ fiecare dintre cele două părți egale în care se poate împărți un întreg. – lat. *medietas* + alb. *gjymës*.

Jumănărat, adj. ≈ Crescut din aceeași tulpină, în formă de gemănare; îngemănat; îndoit.

Junghia, vb. ≈ a înjunghia; a tăia; a simți dureri în corp.

Junice, s.f. ≈ Vișea, vacă tânără. – lat. *iunīx*.

Jupan, s.m. ≈ Titlu dat celor mai de seamă boieri și dregători; persoană care avea acest titlu. – sl. *županŭ*.

Jupanița, s.f. = Titlu dat, în trecut, soției jupanului.

Jupân, s.m. = Titlu de politețe dat persoanelor care ocupau o anumită demnitate sau funcție înaltă.

Jupâneasă, s.f. = Soția unui boier.

Jurat, adj. ≈ Blestemat, afurisit; rău, hain.

Jurător, s.m. ≈ Persoană care jură în calitate de martor în fața unei instanțe judiciare. – jura + suf. *-ător*.

Jurebie, s.f. ≈ jurubiță; legătură făcută din fire textile, reprezentând a șaptea parte dintr-un scul.

Juvini, vb. ≈ a se lovi și a rămâne cu zgârieturi.

K

Kir, s.m. ≈ Domn, jupân. [var. *chir*] – ngr. *kír[ios]*.

L

Lacom, s.m. ≈ Lăstar de pom care nu face roade.

Lacră, s.f. ≈ sicriu, coșciug; ladă de lemn de dimensiuni mari, ornamentată; polată de gard – bg. *rakla*.

Laibăr, s.n. ≈ haină țărănească (de postav) scurtă până în talie, strânsă pe corp și de obicei fără mâneci. – germ. *Leibel*.

Laie, s.f. ≈ ceată de țigani (nomazi). – ucr. *laja* = haită de câini.

Landră, s.n. ≈ Ceată gălăgioasă; grămadă.

Lanteț, s.m. ≈ Șipcă groasă de tâmplărie; laț.

Lapți, s.m. ≈ Mulșori.

Larmă, s.f. ≈ Zgomot mare; gălăgie. (fig.) Frământare, zbucium. – magh. *lárma*.

Laviță, s.f. ≈ Scândură lată fixată pe țărui de-a lungul unui perete în casele țărănești, pe care se stă; bancă fixată afară (la poarta caselor țărănești); scândură pe care se șade în căruță, în sanie. – bg. *lavica*.

Lavră, s.f. ≈ Bogăție, belșug, abundență; mănăstire. – sl. *lavra*.

Laz, s.n. ≈ Teren de curând despădurit, transformat în loc arabil sau în pășune. – ucr. *laz*.

Lăbărțat, adj. ≈ (despre haină) Care și-a stricat forma, lărgindu-se prea mult; deformat.

Lăcaș, s.n. ≈ Încăpere, casă; locuință. [var. locaș] – magh. *lakás*.

Lăia, vb. ≈ A se spăla. – lat. *lavere*.

Lăicer, s.n. ≈ covor țărănesc de lână care se așterne pe laviță sau pe pereți.

Lălăi, vb. ≈ A cânta.

Lălăie, adj. ≈ bleagă, prostănacă.

Lăptucă, s.f. ≈ Plantă erbacee legumicolă ale cărei frunze (dispuse în formă de rozetă, alcătuind la unele varietăți o căpățână) sunt comestibile; salată, marulă (*Lactuca sativa*). – lat. *lactuca*.

Lăptuceală, s.f. ≈ Bătaie.

Lăpuș s.m. ≈ Specie de salvie - lăpușul caprei (*Salvia glutinosa*). – bg. *lopuš*.

Lăsa, vb. ≈ A se despărți.

Lăascaie, s.f. ≈ Monedă de aramă valorând o jumătate de para, care a circulat în Țările Române în a doua jumătate a sec. XVIII; (p. gen.) monedă de valoare foarte mică. – ucr. *ljackyj*.

Lăturaș, s.m. ≈ Cal înhămat în afara hulubelor, la dreapta sau la stânga cailor dintre hulube; lăturalnic.

Lăturoi, s.n. ≈ scândură plană pe o parte și convexă pe cealaltă, tăiată de la marginea unui buștean. (var.) lătunoi.

Lăzui, vb. ≈ A face laz; a despăduri, a defrișa. – *laz*.

Lea, s.f. ≈ Lelea.

Leafă, s.f. ≈ Partea scobită a unei linguri; găvan; tăișul, lama sapei, a bărzii, a toporului. – sâs. *le(i)fel* < germ. *Löffel* = lingură. Solda mercenarilor. – tc. *ulûfe*.

Leasă, s.f. ≈ Împletitură de nuiele în formă de grătar, de gard, de coș etc., folosită (singură sau ca element component) în numeroase scopuri practice. – bg. *lesa*, scr. *ljesa*.

Leat, s.n/m. ≈ An; contingent; denumire familiară (de adresare) dată unui soldat. – sl. *lěto*.

Leci, s.n. ≈ Frecuș; un băț de lemn cu crăcane, pentru bătut plantele fierte.

Leciui, vb. ≈ a se bălăci.

Lefetenie, s.f. ≈ animal sălbatic.

Legat, adj. ≈ Solid, puternic.

Legumi, vb. ≈ a mânca cumpătat; a ciuguli.

Lemnar, s.m. ≈ dulgher; tâmplar; păduche de lemn.

Leoarcă, adv. ≈ Foarte ud, plin de apă; bleașcă.

Leordă, s.f. ≈ Scai sălbatic. – „cuvânt de origine dacică”.

Lesne, adv. ≈ ușor, cu ușurință; comod. – bg. *lesno*.

Leși, s.m. ≈ Vechiul nume al polonezilor.

Leșie, s.f. ≈ Apă fiartă cu cenușe.

Levent, s.m. ≈ Marinar turc din marina de război, originar din Levant; (adj.) darnic, generos; voinic, viteaz. – tc. *levent*.

Liftă, s.f. ≈ păgân.

Lifuroi, s.m. ≈ Copil mic, vioi, iute.

Ligav, adj. ≈ Mofuros la mâncare; plăpând, bolnăvicios. [var. *lîngav*] – bg. *ligav*, scr. *ljigav*.

Lihoti, vb. ≈ a se sfârși (de oboseală sau de foame).

Limbariță, s.f. ≈ Poftă de vorbă.

Limbut, adj. ≈ (Om) care vorbește mult (și fără rost); vorbăreț, guraliv, flecar, locvace. – lat. *linguutus*.

Limpăi, vb. ≈ A sorbi, a sorbăcăi.

Limpit, s.n. ≈ Linciurit.

Lin (cărător), s.n. ≈ cilindru cu doage (vas-jgheab), așezat orizontal pe căruță în care se transportă borhotul pentru fabricarea țuicii. – ngr. *linos*.

Linciuri, vb. ≈ a se bălăci; a gusta puțin din orice fel de mâncare.

Lingoare, s.f. ≈ Febră tifoidă. – lat. *languor*, *-oris*.

Lipcan, s.m. ≈ Curier oficial (turc sau tătar) care făcea legătura între Țările Române și Constantinopol sau în interiorul țării; curier, ștafetă (călare) în timp de război. – tc. *lipkan*.

Lipie, s.f. ≈ Pâine rotundă și plată, puțin crescută, cu coajă multă și miez puțin. – scr. *lepinja*.

Lipitură, s.f. ≈ Pământ, lut frământat cu apă care servește la lipitul podelei, pereților caselor.

Lipsca, s.m. ≈ Negustor care vindea pe piețele românești mărfuri aduse de la Lipsca. – Lipsca (n. pr. = *Leipzig*) + suf. *-an*.

Lișteav, adj. ≈ murdar, mocirlos.

Lișteavă, s.f. ≈ Apă murdară, turbure.

Litră, s.f. ≈ măsură de capacitate sau de greutate egală cu un sfert de litru sau de kilogram; vas care are această capacitate. – ngr. *litra*.

Litrosi, vb. ≈ a distruge, nimici, potopi, prăpădi, salva, scăpa, sfârâma, zdrobi, zvânta.

Liturghier, s.n. ≈ Carte cuprinzând rânduiala slujbei liturghiei. – gr. *leitōs* = publică și *ergon* = sarcină, prestație.

Livadie, s.f. ≈ Suprafața de teren plantată cu pomi fructiferi. – bg. *livada*, ucr. *levada*.

Livej, s.n. ≈ Must de mere sau de pere; zeamă de prune după obținerea țuicii, care devine oțet.

Loază, s.f. ≈ om de nimic, secătură.

Logofăt, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Titlu de mare dregător în ierarhia boierilor români, membru al sfatului domnesc; persoană care deținea acest titlu; șeful cancelariei domnești; secretar, scriitor într-o cancelarie; grămătic, diac, pisar, copist; vâtaf (la o moșie boierească). – ngr. *logothētis*.

Logofețel, s.m. ≈ Diminutiv al lui *logofăt*; grămătic, copist. – logofăt + suf. *-el*.

Logondă, s.f. ≈ Logodnă. Ceremonie prin care un bărbat și o femeie se angajează să se căsătorească; legământ solemn, promisiune de căsătorie între logodnici; petrecere organizată cu prilejul acestei ceremonii. – sl. *lagodīnŭ*.

Lospă, s.f. ≈ Spărtură făcută într-un buștean, lozbă.

Lozi, vb. ≈ a aiura, a delira.

Loznește, adv. ≈ Căinește.

Lude, s.f. ≈ Denumire a unității de contribuabili în Țara Românească, alcătuită dintr-un număr variabil de birnici; liude. – bg. *lŭde*, rus. *lŭdi* = oameni, lume.

M

Macat, s.n. ≈ cuvertură din lână, de bumbac. – tc. *makat*.

Madea, s.f. ≈ Problemă, chestiune, afacere; fel, sort, categorie; om neserios. – tc. *madde*.

Madipolon, s.n. ≈ Pânză albă, deasă și fină de bumbac, întrebuințată la confecționarea rufăriei de pat și de corp. – fr. *madapolam*; cf. rus. *madepolan*.

Mahăr, s.m. ≈ Personaj important, puternic, influent (în domeniul afacerilor, speculațiilor, relațiilor). (arg.) Mai-mare, șef. – germ. *Macher*.

Mahmudea, s.f. ≈ Monedă turcească de aur, care a circulat în trecut și în Țările Române și a cărei valoare a variat după epoci. – tc. *mahmudiye*.

Mai, s.n. ≈ unealtă în formă de ciocan (de lemn), folosită în dulgherie și rotărie. – lat. *malleus*.

Mai va, loc.adv. ≈ La sfântu' așteaptă.

Maia, s.n. ≈ Ferment; drojdie; (p. ext.) plămădeală. – tc. *maya*.

Maje, s.f. ≈ Chintal. – magh. *mázsa*.

Malac, s. m. ≈ Pui al bivoliței; epitet depreciativ pentru un om gras, greoi și leneș. – bg. *malak*.

Malotea, s.f. ≈ Haină (lungă până la pământ), de obicei căptușită cu blană (scumpă), având marginile din față tivite cu

blană, uneori cu guler și manșete de blană, purtată, în trecut, de femei; un fel de scurteică purtată de țărani în zilele de sărbătoare. – tc. *mallota*.

Mameluc, s.m. ≈ Soldat de cavalerie din garda personală a sultanilor din Egipt. (fig.) Om lipsit de personalitate, de păreri proprii. – fr. *mamelouk*.

Mamudea, s.f. ≈ monedă turcească.

Marafet, s.n. ≈ Moft; naz; lucru mărunț, fleac; meșteșug, dibăcie; iscusință, pricepere, măiestrie. – ngr. *maraféti*.

Maramă, s.f. ≈ Fâșie lungă de voal fin, cu care își acoperă capul femeile de la țară când se îmbracă în costum național (lăsând capetele să atârne până aproape de pământ). – tc. *mahrāma*.

Marchidan, s.m. ≈ Negustor (ambulant) de mărunțișuri din trecut. – pol. *markietan* < rus. *markitant*.

Marchizet, s.n. ≈ Țesătură de bumbac, subțire și transparentă, din care se fac rochiile, perdele etc. – germ. *Markisette*.

Marda, s.f. ≈ Rămășiță dintr-o marfă învechită sau degradată, care se vinde sub preț; vechitură, lucru lipsit de valoare, bun de aruncat. – tc. *marda*.

Marghiol, adj. ≈ Deștept, isteț; (p. ext.) șmecher, șiret, ștregar; ușuratic. – ngr. *marghiólos*.

Margine, s.f. ≈ Loc unde se termină o suprafață; extremitate, capăt al unei suprafețe. – lat. *margo*, *-inis*.

Martalog, s.m. ≈ Slujitor domnesc însărcinat cu paza granițelor și cu supravegherea punctelor vamale. – tc. *martoloz* = marinar creștin de pe Dunăre.

Masă, s.f. ≈ Fața de masă.

Maslu, s.n. ≈ Slujbă religioasă creștină care se oficiază pentru un om grav bolnav sau la anumite sărbători bisericești și la care se face ungerea cu mir; slujbă bisericească de sfințire a untdelemnului pentru mir, oficiată în miercurea dinaintea Paștilor. – sl. *maslo* = ulei.

Mat, s.n. ≈ Crâșmă.

Matale, pron. pers. ≈ dumneata.

Matostat, s.n. ≈ Piatră semiprețioasă de culoare verde. – ngr. *matostátis*.

Matracucă, s.f. ≈ Femeie urâtă și prost îmbrăcată; femeie proastă, bleagă; femeie rea și vulgară; femeie stricată. – ngr. *matrakúka* = mandragoră.

Mau ≈ Viața, răsuflarea. („I-a luat mau!”).

Mazil, s.m. ≈ Domn sau înalt demnitar scos din funcție; persoană însărcinată cu strângerea birurilor; vătășel în slujba boierilor, plătit din banii birului. – tc. *mazul*.

Măcăi, vb. ≈ A scoate strigătul caracteristic speciei; a face mac-mac, a măcăni. – mac + suf. *-ăi*.

Mădrăgăli, vb. ≈ a coase fără pricepere.

Mădular, s.n. ≈ Fiecare dintre membrele unei ființe; membru al unei societăți, al unei asociații etc.; element al unui grup. – lat. *medullaris*.

Măgar, s.m. ≈ Grindă la acoperiș.

Măgădan, s.m. ≈ vlăjgan.

Măgură, s.f. ≈ Deal mare izolat (tăiat de ape); movilă; pădure (situată pe un loc înalt). – alb. *magulë*.

Mălaiu, s.n. ≈ turtă (aliment preparat din făină de porumb, dospit și copt în cuptor).

Mălăi, vb. ≈ a trăncăni vrute și nevrute.

Măligă, s.f. ≈ formă derivată din cuvântul mămăligă.

Mămular, s.m. ≈ Negustor (ambulant de mărunțișuri. – tc. *mamul*.

Mărghilă, s.f. ≈ Loc mlăștinos; mocirlă, baltă. – et. nec.

Măritat, adj. ≈ Bărbat se stabilește prin căsătorie în casa soției.

Măros, adj. ≈ plin de el, mândru.

Mărțișor, s.m. ≈ Numele popular al lunii martie. – marț + suf. *-ișor*.

Mătanie, s.f. ≈ Plecăciune adâncă în semn de respect; temenea, ploconeală – sl. *metanija*.

Mătăhar, s.m. ≈ Negustor.

Mătăhălos, adj. ≈ Mare și greoi (ca o matahală); diform.

Mătărângă, s.f. ≈ Jurubiță, pârghie, scul.

Mătăuz, s.n. ≈ Mănunchi de busuioc, cu care preotul stropește cu agheasmă; sfeștoc,

pămătuș; bețișor la capătul căruia se află un ghemotoc de cârpe sau de călți și care are diverse întrebuințări.

Mătrăși, vb. ≈ a se termina, a nu mai rămâne nimic.

Mățaie, s.f. ≈ Mațe.

Măitoare, s.f. ≈ mâncare făcută din smântână cu mălai fiartă până scade.

Mălci, vb. ≈ A tăcea, a amuți. – sl. *mlŭčati*.

Mâna, vb. ≈ A îndemna la mers. – lat. *minari* = a amenința.

Mâncătură, s.f. ≈ Sifilis.

Mândălac, s.n. ≈ Nod în papură.

Mâncar, s.n. ≈ haină țărănească scurtă, de stofă, de blană sau de pânză, cu sau fără mâneci.

Mânjală, s.f. ≈ amestec de lut și de baligă, cu care se ung casele țărănești de lemn înainte de a se tencui și vărui; (fig.) delăsare.

Mântuire, s.f. ≈ Acțiunea de a (se) mântui și rezultatul ei; mântuiește, salvare.

Mânz, s.m. ≈ Puiul (de sex masculin al) iepei. (fam.) Epitet dat unui copil sau unui tânăr (zburdalnic, plin de vioiciune). – alb. *mës*.

Mânzare, s.f. ≈ Oaie cu lapte.

Mânzăli, vb. ≈ A murdări.

Mânzărar, s.m. ≈ cioban care păzește mânzările; loc sau despărțitură din strungă unde stau mânzările.

Mânzi, vb. ≈ A monta (la cabaline).

Mărlănie, s.f. ≈ Grosolănie.

Mărli, vb. ≈ a se împreuna, a se împerechea (numai despre oi și capre).

Mărtan, s.m. ≈ Motan, cotoi.

Mecet, s.n. ≈ Casă de cult pentru religia musulmană; moschee mică; cimitir turcesc. – bg., rus. *mecet*, tc. *mesçit*.

Medelnicer, s.m. ≈ Titlu dat în Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova, boierului care turna domnului apă ca să se spele pe mâini, pune sarea și servea bucatele; boier care avea acest titlu. – medelniță + suf. *-er*.

Medregăleală, s.f. ≈ Lucrare făcută cu migală.

Megieș, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Țăran liber, stăpân de pământ. – magh. *megyés*.

Mejdină, s.f. ≈ Hotar.

Meleștergură, s.f. ≈ Cârpă de vase, otreapă.

Melic, s.n. ≈ nărav, obicei rău.

Meliță, s.f. ≈ unealtă de lemn cu ajutorul căreia se zdrobesc tulpinile de cânepă și de in pentru a se alege fuiorul. – bg. *melica*.

Menzilhanea, s.f. ≈ Casa poștii. – tc. *menzilhane*.

Mercat, s.n. ≈ Bâlci.

Merchez, s.n. ≈ Tâlc (ascuns) al unui lucru; taină, rost, semnificație. (fam.) Șmecherie, șiretlic, truc. – tc. *merkez*.

Mereduci, vb. ≈ A lega strâns.

Meredui, vb. ≈ A amorti, a înțepeni. – magh. *meredni* = a amorti.

Meremetisi, vb. ≈ A repara; a reface; a restaura; (fam.) A pune în ordine; a aranja, a dichisi. – ngr. *emeremétisa*.

Meriu, adj. ≈ Nepriceput, neîndemânatic.

Mertic, s.n. ≈ tain, măsură pentru cereale, egală cu aproximativ una-două ocale. – magh. *mérték*.

Meș, s.n. ≈ Spărtură în bățul de alun folosit la ștergerea coșurilor.

Metahirisi, vb. ≈ A folosi, a utiliza; a obișnui, a practica (un obicei); a dori, a pofti; a exercita, a practica (o meserie, un negoț etc.). – ngr. *metáhirísomai*.

Metoh, s.n. ≈ Mănăstire mică dependentă de alta mai mare; metoc. – v.sl. *metohŭ*, ngr. *metóhi*.

Mezat, s.n. ≈ Vânzare publică (a bunurilor unui datornic); licitație. – tc. *mezat*.

Mia, mială, s.f. ≈ Noaten care suge la oaie; arșic de miel.

Mied, s.n. ≈ Hidromel. – sl. *medŭ*.

Miercan, s.m. ≈ Nume de bou născut miercurea.

Mierli, vb. ≈ A muri. – țig. *merau*.

Migonoși, vb. ≈ a migăli.

Milă, s.f. ≈ Sentiment de înțelegere și de compasiune față de suferința sau de

nenorocirea cuiva; compătimire; îndurare, dar. – sl. *milŭ*.

Milcoșită, adj. ≈ Lingușitoare.

Minajală, s.f. ≈ căutare, cercetare.

Mindir, s.n. ≈ Saltea umplută cu paie; plapumă; cuvertură; haină scurtă de iarnă, în portul popular, cu mâneci, vătuită și trasă la mașină. – tc. *minder*.

Minei, s.n. ≈ Carte bisericească ortodoxă în care sunt indicate, pe luni și pe zile, slujbele religioase. – sl. *mineŭ*.

Mintean, s.n. ≈ haină țărănească de dimie (împodobită cu găitane), purtată de bărbați. – tc. *mintan*.

Mioncăni, vb. ≈ A vorbi cu glas stins.

Miorar, s.m. ≈ Cioban care îngrijește mioarele și miorii.

Mirean, s.m. ≈ (Persoană) care nu aparține clerului; laic. – sl. *mirjaninŭ*.

Mirez, s.n. ≈ Moștenire.

Mițe, s.f. ≈ fire din blana unor animale, care au crescut mai lungi, formând un cârlionț; smoc de păr sau de lână.

Mițui, vb. ≈ a tunde un miel, o oaie etc. de mițe.

Mizdrea, s.f. ≈ Cuțitoaie.

Mizdreală, s.f. ≈ locul descojit de pe un pom.

Mizdri, vb. ≈ a roade coaja de pe pomi.

Mizdrigăli, vb. ≈ A râcăi.

Mlacă, s.f. ≈ Mlaștină, smârc. – bg., scr. *mlaka*.

Moacă, s.f. ≈ bătă ciobănească, ciomag; (fig.) om prost.

Moalfă, adj. ≈ Îngălată, leneșă.

Moare, s.f. ≈ Apă cu sare sau cu oțet (folosită la conservarea legumelor); lichid acru în care se țin ori s-au ținut murături; zeamă de varză – lat. *moria*.

Mocan, s.m. ≈ Locuitor (român) din regiunile muntoase (în special ale Transilvaniei); cioban din regiunile muntoase.

Mocirlit, adj. ≈ Murdărit de pământ; amestecat cu apă și bălegar.

Mocofan, s.m. ≈ Om prost, bleg; bădăran, mojić.

Mofluz, adj. ≈ (Om) înșelat, păgubit; (p. ext.) (om) nemulțumit, dezamăgit, blazat. – tc. *müfliüz*.

Mogâldeată, s.f. ≈ Ființă sau lucru care apare neconturat, neclar din cauza ceții, a întunericii sau a depărtării; om mic de statură.

Mohoreală, s.f. ≈ Starea omului mohorât; posomoreală, tristețe. – mohorî + suf. *-eală*.

Molfăi, vb. ≈ A mesteca un aliment cu greutate, a morfoli.

Molfoteală, s.f. ≈ Molfoleală, deprinderea de a mânca lent.

Molitivă, s.f. ≈ (În ritualul bisericii ortodoxe) Rugăciune (citită de preot pentru iertarea păcatelor, în împrejurări speciale). – sl. *molitva*.

Molitvelnic, s.n. ≈ Carte de ritual în biserica ortodoxă cuprinzând rânduiala așa-numitelor 7 taine. – sl. *molitvinikŭ*.

Momâie, s.f. ≈ ființă urâtă; sperietoare pentru păsări și animale sălbatice.

Momârlan, adj. ≈ nesimțit, nătărău, momilan.

Momoroadă, s.f. ≈ căpiță de fân udă.

Monah, s.m. = Călugăr. – sl. *monahŭ*, ngr. *monahós*.

Monahie, s.f. = Călugăriță. – sl. *monahija*, ngr. *monahi*.

Morânci, vb. ≈ a lucra din greu, a frământa, a pisa.

Mormoni, vb. ≈ A bombăni.

Mostofâlcă, s.f. ≈ Gâlcă, umflătură; ghemotoc (de cârpe).

Moș, s.m. ≈ Ascendent (mai îndepărtat), înaintaș, strămoș. – moașă (derivat regresiv).

Moși, vb. ≈ a da ajutorul necesar unei femei la naștere; a se mocăi.

Moșmoande, s.f. ≈ Farmece.

Moșmondi, vb. ≈ A lucra încet.

Moșnean, s.m. ≈ Țăran liber, posesor al unei proprietăți de pământ. – moșan + suf. *-ean*.

Moștean, s.m. ≈ moșnean; țăran liber, posesor în devălmășie al unei proprietăți de pământ moștenite de la un străbun comun.

Moticuță, s.f. ≈ legăturică cu diverse obiecte mici.

Motoflete, s.m. ≈ Om neîndemânic, moale, prost, nătâng.

Motolog, adj. ≈ Om greoi la minte; tont, prost.

Motroși, vb. ≈ A migăli.

Moț, s.n. ≈ Părul copilului pe care îl taie nașul.

Moțai, vb. ≈ A picoti de somn, a dormita.

Mozac, adj. ≈ Tăcut, ascuns, mocnit, misterios.

Mozoli, vb. ≈ a spăla de mântuială rufele. – ucr. *mozoljuvaty*.

Mrejui, vb. ≈ a împrejmui; a urzi un plan necurat.

Mucenici, s.m. ≈ Colăcei (împlețiți în formă de 8) preparați din aluat copt sau fiert, cu nuci și cu zahăr sau cu miere, care se mănâncă în ziua de 9 martie. – rus. *mučnik* = plăcintă de seară.

Muchia, vb. ≈ a tivi.

Muiercea, s.m. ≈ Bărbat care se amestecă în treburile femeiești.

Muietoare, s.f. ≈ baltă în care se moaie cânepa; topilă.

Muligai, s.m. ≈ Om moale, lipsit de ambiție.

Mumbașir, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Slujbaș însărcinat cu încasări și cu execuții fiscale. [var. *bumbașir*]. – tc. *mübașir*.

Murătură, s.f. ≈ Legumă sau fruct fermentat, conservate în saramură sau în oțet. – mura + suf. *-ătură*.

Murea, s.f. ≈ Vestă din postav de culoare închisă purtată de oamenii în vârstă.

Murg, s.m. ≈ cal cu părul negru-roșcat, castaniu închis.

Muruială, s.f. ≈ Lut sau alt material cu care se muruiește un perete, pardoseala etc.

Muscal, s.m. ≈ Birjar (de origine rusă). – rus., ucr., pol. *moskal*.

Musculeț, s.m. ≈ Păr cu pere mici, negre.

Muscură, s.f. ≈ Oaie cu pete negre pe bot.

Musteală, s.f. ≈ Puroi.

Mușiță, s.f. ≈ Nume dat îngrămădirii de insecte care se formează în jurul butoaielor cu vin, al vaselor de oțet sau al fructelor în fermentație; mucegai; umezeală. – bg. *mušica*.

Mușteriu, s.m. ≈ Cumpărător, client. – tc. *müşteri*.

Muștiuc, s.n. ≈ Piesă de metal sau de lemn căptușită cu tablă și montată la capătul de presare al preselor folosite la fasonarea cărămizilor, a țiglelor etc. – germ. *Mundstück*.

Muștrului, vb. ≈ A certa.

Mutlică, s.m. ≈ Mutălău, om tăcut, prostuț, bleg.

Muzgoare, s.f. (depr.) ≈ copil mic, murdar.

N

Nacealnic, s.m. ≈ Șef al unui serviciu sau al unei instituții (civile, militare sau religioase); conducător; (p. ext.) comandant. – rus. *nacealnik*.

Nagodă, s.f. ≈ ființă sau lucru ciudat; copil neascultător.

Naht, s.n. ≈ În numerar, peșin. – ngr. *náhti*.

Naiba, s.f. ≈ dracul, diavolul.

Namestie, s.f. ≈ Clădire cu toate dependențele ei; dependență, acaret. – sl. *naměstije*.

Namilă, s.f. ≈ Ființă mare, matahală.

Nanie, s.f. ≈ Belea.

Nansuc, s.n. ≈ Țesătură foarte subțire de bumbac sau de mătase. – fr. *nansouk*.

Naos, s.n. ≈ Partea bisericii cuprinsă între altar și pronaos; încăperea centrală a unui templu. – ngr. *naos*.

Nart, s.n. ≈ Sumă de bani fixată în trecut de autorități ca limită maximă a impozitului pe produse, pe vite etc.; normă de muncă pe care țăranii clăcăși erau obligați să o realizeze într-o zi pe moșia boierului. – tc. *nark*.

Nasol adj. ≈ (arg.) (Om) urât sau ridicol, urât, uzat; caraghios. – țig. *nasvalo* = bolnav.

Natra, s.f. ≈ partea urzelii dintre ițe și sulul dinapoi.

Nații, s.f. ≈ Animale, păsări greu de controlat. (la Cicănești).

Nazuri, s.n. ≈ Mofturi.

Năbădăios, adj. ≈ Neastâmpărat.

Năboi, vb. ≈ A se revărsa apele unui râu.

Năcăfală, s.f. ≈

Necaz, neajuns; belea, pacoste. – tc. *nafaka*.

Năcrit, adj. ≈ Amărât.

Nădragi, s.m. ≈ pantaloni. – sl. *nadragy*.

Năgăbui, adj. ≈ Care încurcă lucrurile; prost, nătâng.

Nămaie, s.f. ≈ Vită cornută.

Nândraș, s.m. ≈ Băiat ștregar, flăcău.

Năpăstuire, s.f. ≈ Asuprire, împilare; calomnie, defăimare, ponegrire.

Năpârstoc, s.m. ≈ Copil mic; om neputincios. – bg. *naprăstok*.

Năplăială, s.f. ≈ arșiță, caniculă, dogoreală, fierbințeală, friguri, năbușeală, năduf, nădușeală, pârjol, pojar, temperatură, toropeală, zăduf, zăpușeală.

Năpristan, adv. ≈ Îndată, numaidecât; fără întârziere. – sl. *neprěstanino*.

Năprui, adj. ≈ (Om) prost, idiot.

Nărod, s.m. ≈ tont, prost.

Năsadă, s.f. ≈ snopi de cereale desfăcuți și împrăștiați pe arie pentru a fi treierăți (cu vitele); opritoare de lemn în calea apei curgătoare.

Năsărâmbă, s.f. ≈ greșeală făcută fără intenție.

Năsotea, s.m. ≈ Persoană cu nas foarte mare.

Năstav, s.n. ≈ Îndemn, imbold; aptitudine, talent. – v.sl. *nastavŭ* = îndrumare.

Năstavnic, s.m. ≈ Conducător, administrator (al unei biserici sau al unei mănăstiri). – v.sl. *nastavnikŭ*.

Năstrapă, s.f. ≈ Vas (de băut); cană; potir, cupă. – bg. *năstrap*, scr. *nastrap*.

Nătântol, adj. ≈ nătâng.

Năuc, adj. (adesea substantivat) ≈ Amețit, buimăcit (din cauza unei emoții puternice, a unei dureri, a unui zgomot etc.); dezorientat, zăpăcit, buimac, uluit, năucit; prost, nepriceput. – sl. *neukŭ*.

Năvădi, vb. ≈ (la războiul de țesut) A trece firele urzelii prin ițe și spată, în ordinea cerută de modelul țesăturii. – sl. *navoditi*.

Năvârcă, s.m. ≈ termen depreciativ dat unui om iute, repezit.

Năvleg, adj. ≈ (om) prost, bleg; idiot, nevleg.

Nea, s.m. abr. ≈ Nenea.

Neam, s.n. ≈ Rând de oameni din aceeași generație; generație.

Neam, adv. ≈ deloc. – magh. *nem*.

Neberez, s.m. ≈ Om prost.

Nedajnic, s.m. ≈ Om scutit de impozit.

Neder, s.m. ≈ Om nătâng; om zăpăcit, nebun.

Nefer, s.m. ≈ Soldat din vechea armată turcă; soldat pământean din corpul arnăuților; soldat care făcea parte dintr-o poteră, poteraș. – tc. *nefer*.

Neghiob, adj. ≈ nătărău, nerod.

Neleapcă, s.f. ≈ Vacă tânără, vițică; fată măritată prea tânără.

Nembea, s.m. ≈ Dracul, necuratul.

Nepipăit, adj. ≈ Nou.

Nepravilnic, adj. ≈ Care nu se află în conformitate cu pravila; nelegal. – sl. *pravilnik*.

Neprea, s.m. ≈ Piază-rea; necuratul, diavolul.

Neprestan, adv. ≈ Curând, devreme, grabnic, imediat, iute.

Nevolnic, s.m. ≈ (Om) care este lipsit de putere fizică, de forță; (om) slab, neputincios; (p. ext.) (om) incapabil, neajutorat; supus; iobag, șerb. – sl. *nevolinŭ*.

Nisiparniță, s.f. ≈ Pește mic, lunguiet.

Nisipit, adj. ≈ Ramolit, împrăștiat.

Nițel, adv. ≈ Puțin.

Nizam, s.m. ≈ Soldat turc în termen. – tc. *nizam*.

Noatin(ă), s.m./f. ≈ Miel/mioară de la înțarcat până la doi ani.

Nojiță, s.f. ≈ Curelușă sau șiret cu care se leagă opincile de picior. – bg. *nojiță*.

Nun, s.m. ≈ Naș.

Nușcui, s.m. ≈ Dracul.

O

Obadă, s.f. ≈ fiecare dintre bucățile de lemn încovoiate care, împreunate, alcătuiesc

partea circulară a unei roți de lemn (peste care se montează șina). – v.sl. *obedŭ*.

Obajdie, s.f. ≈ Loc mare, teren întins.

Obârșie, s.f. ≈ Punct de plecare, început, origine; locul unde s-a născut cineva; familia, neamul din care se trage cineva; origine (socială); locul de unde începe să se formeze albia unui râu; izvor; culme, muchie, vârful. – sl. *obrŭšije*.

Obiele, s.f. ≈ bucăți de pânză sau de postav, cu care țaranii își înfășoară laba piciorului, în loc de ciorap. – bg. *obijalo*.

Obinzea, s.f. ≈ Motiv floral la cămașa cu șabac; obezincă.

Oblastie, s.f. ≈ Guvernare, administrație; regiune stăpânită.

Oblăduire, s.f. ≈ Organ de conducere, autoritate (de stat), stăpânire. – vb. *oblădui*.

Oblicări, vb. ≈ a deretica, a gospodări.

Oblici, vb. ≈ a descoperi, a prinde de veste.

Obloji, vb. ≈ A pansa rana.

Oblu, adj., adv. ≈ care se prezintă ca o linie dreaptă; fără cotituri, drept.

Obor, s.n. ≈ Loc (împrejmuit) unde se ține un târg de vite, de fân, de lemne; împrejmuire pentru vite; țarc, ocol, staul. – bg., scr. *obor*.

Obraz, s.n. ≈ Rang, condiție, stare socială. – sl. *obrazŭ*.

Obrinti, vb. ≈ A se inflama, a se umfla (din cauza unei infecții, a frigului etc.). – sl. *obŭjentryti*.

Obroci, vb. ≈ A ului, a ameți, a zăpăci, a fermeca; a opri de la carne, vin, tutun pe cineva; a prezice.

Obște, s.f. ≈ Colectivitate, comunitate, populație, popor; comunitate a călugărilor de la o mănăstire; formă de organizare socială specifică orânduirii feudale, care face legătura între aceasta și orânduirile anterioare și care se caracterizează prin munca în comun și prin îmbinarea proprietății private cu cea colectivă. – sl. *obŭštije*.

Oca, s.f. ≈ Veche unitate de măsură pentru capacități și greutate, egală cu circa un litru (sau un kilogram) și un sfert; vasul cu care se măsoară. – tc. *okka*.

Ocări, vb. ≈ A certa.

Ocârmuire, s.f. ≈ Cârmuire, conducere, guvernare; administrare.

Ocheș, s.m. ≈ Bulboană; vârtej de apă [var. ochieș].

Ochioreală, s.f. ≈ Loc adânc într-o apă curgătoare; vârtej.

Ochios, adj. ≈ Cu ochi mari, frumoși.

Ocină, s.f. ≈ bucată de pământ moștenită; moștenire, proprietate. – v.sl. *otičina*.

Ocol, s.n. ≈ Curte, ogradă. – rus. *okol*.

Ocolniță, s.f. ≈ Hartă topografică având indicate hotarele și cuprinsul unei moșii; cadastru.

Octoih, s.n. ≈ Carte bisericească destinată cultului ortodox în care sunt cuprinse cântările din fiecare zi a săptămânii (cântate succesiv pe opt glasuri). – sl. *octoihŭ* < gr. *oktoihos* = opt tonuri.

Odagiu, s.m. ≈ Servitor, odăiaș; slugă la cioban.

Odaie, s.f. ≈ Colibă servind de adăpost provizoriu pescarilor, ciobanilor sau muncitorilor agricoli în timpul lucrului; otac. – tc. *oda*, bg. *odaia*.

Odalâc, s.n. ≈ Târlă de vite. – tc. *oda*.

Odihnit, adj. ≈ Liniștit, calm; mulțumit, satisfăcut. [var. hodinít, odinit] – vb. *odihni*.

Odos, s.m. ≈ Numele a două specii de plante erbacee din familia gramineelor, asemănătoare cu ovăzul, răspândite în culturi ca buruiană (*Avena factua* și *stigosa*). – magh. *vadósz*.

Oem, s.n. ≈ Cantitate procentuală de făină sau de grăunțe reținute ca plată la moară, la treierat etc. [var. oiem, oim, uium.] – megl. *uiem*, sl. *uimati* = a reține.

Ofis, s.n. ≈ Decret domnesc. – rus. *ofisŭ* < fr. *office*.

Ofrandă, s.f. ≈ Jertfă adusă unei divinități; prinos; dar făcut bisericii; dar oferit unei persoane în semn de devotament, de respect, de recunoștință; omagiu. – fr. *offrande*.

Ofică, s.f. ≈ Tuberculoză pulmonară; ftizie. – ngr. *óhtikas*.

Ogârjit, adj. ≈ pipernicit, sfrijit.

Ogoi, vb. ≈ A (se) liniști, a (se) potoli, a (se) domoli, a (se) calma. – scr. *ugojiti*.

Ogradă, s.f. ≈ Curte, bățatură; grădină cu pomi fructiferi; livadă. – sl. *ograda*.

Ogrinji, s.m. ≈ Resturi de paie, de fân etc. nemâncate de vite; cotoare, tulpini ale plantelor de nutreț. – scr. *ogrizine*.

Ohabă, s.f. ≈ Moșie (ereditară) inalienabilă, scutită de impozite și de prestații; denumire a imunității boierești și mănăstirești în Evul Mediu, în Țara Românească. – sl. *ohaba*.

Ohabnic, adj. ≈ Care nu poate fi înstrăinat; inalienabil, de veci; scutit de impozite și de prestații. – sl. *ohabñŭ*.

Ojiji, vb. ≈ A începe să se usuce.

Ojoc, s.n. ≈ Băț (cu o cârpă udă la un capăt) folosit pentru a curăța cuptorul de spuză, pentru a mișca jarul etc. – magh. *azsag*.

Olac, s.m./n. ≈ Curier special (călare) care ducea vești sau corespondență în țară și peste hotare; sol, ștafetă, mesager; serviciu de transport pentru călători și pentru corespondență, folosit înainte de introducerea căilor ferate; poștă. – tc. *ulak*.

Olat, s.n. ≈ Provincie, regiune, ținut, teritoriu; (p. ext.) împrejurime, parte (a locului); moșie.

Olăcărie, s.f. ≈ Orație de nuntă; ducerea cu caii a ordinelor domnești.

Oleacă, adv. ≈ Puțin, nițel. – ngr. *oligháki*.

Olicăi, vb. ≈ a se văita.

Olog, s.m. ≈ Șchiop. – alb. *ulok*.

Omeag, s.m. ≈ plantă (*Aconitum napellus*); cucută.

Opaiș, s.n. ≈ Lampă mică, primitivă, care luminează cu ajutorul unui fitil introdus într-un recipient umplut cu seu, ulei sau untură.

Opăci, vb. ≈ a se prosti, a se zăpăci. – sb. *opačiti*.

Opăcinaș, s.m. ≈ Vâslaș. – opacină + suf. *-aș*.

Oplean, s.n. ≈ Fiecare dintre cele două lemne transversale care leagă și fixează tălpile saniei; slai. – bg. *opljan*.

Oploși, vb. ≈ a se pripăși.

Opreală, s.f. ≈ Arest, închisoare.

Orar, s.n. ≈ Veșmânt bisericesc în formă de fâșie lungă și îngustă de lână, de mătase sau de bumbac, purtat pe umăr de diacon în timpul slujbei religioase. – sl. *orarĩ* < lat. *orarium*.

Orație, s.f. ≈ urare în versuri pe care colăcerii o adresează mirilor la nuntă.

Orătanie, s.f. ≈ Pasăre de curte.

Orânduială, s.f. ≈ Hotărâre, dispoziție, ordin; (concret) act care conține o hotărâre. – orându + suf. *-eală*.

Orbăcăi, vb. ≈ A umbla pipăind, a bâjbăi. – v.sl. **o-brūkati*.

Orgeac, s.n. ≈ arbagic.

Ormotit, adj. ≈ Somnoros, netrezit bine din somn.

Osie, s.f. ≈ ax terminat la cele două capete cu fusuri, pe care sunt montate roțile unui vehicul. – v.sl. *osi*.

Osistie, s.f. ≈ Cărd de copii.

Oslonog, s.m. ≈ Om bătrân și fără putere.

Ostoi, vb. ≈ a se domoli, a se potoli, a se liniști.

Ostreț, s.n. ≈ Fiecare dintre șipcile din care se fac garduri sau diferite îngrădituri; (p. ext.) îngrăditură, gard. – bg. *ostreț*.

Oșiştie, s.f. ≈ Om de nimic, secătură; lacom; (la pl.) copii mulți și gălăgioși.

Ot, prep. ≈ (Înv., sec. XVI–XIX; termen de cancelarie, fără circulație reală). – sl. *otĩ*.

Otaștină, s.f. ≈ Dijmă pe vii; reprezintă 1/5 din recoltă și se plătea în general în natură; taxă plătită proprietarului unei vii luate în arendă. – sb. *otiština* = must (Tiktin).

Otavă, s.f. ≈ Iarbă care crește în același an, după ce câmpul a fost cosit sau pășunat; (p. ext.) loc unde crește această iarbă. – bg., scr. *otava*.

Otâncea, s.f. ≈ Legătură între jug și proțap pentru a face ca boul mai puternic să tragă o greutate mai mare.

Otânci, vb. ≈ A ușura, a da la o parte; a voma.

Otânji, vb. ≈ A lovi tare pe cineva; a bate.

Otcă, s.f. ≈ Țuică slabă, care curge la sfârșit din cazan.

Otic, s.n. ≈ Lopățică cu care se curăță de pământ brăzdarul și cormana plugului. – scr. *otik*.

Oticni, vb. ≈ A voma.

Otnoșenie, s.f. ≈ Raport, comunicat, adresă oficială. – rus. *otnoșenie*.

Otova, adv. ≈ La fel, rotund.

Otreapă, s.f. ≈ (fig.) om de nimic, fără caracter.

Oțără, adv. ≈ puțin.

Ozâcă ≈ (propoziție contrasă): „O zis că”... (la Piatra!).

P

Paceaură, s.f. ≈ Cărpă (de șters praful, de spălat vasele, podelele etc.). (fam.) Epitet depreciativ dat unei femei ușurate, proaste, urâte, murdare, rele etc. – tc. *paçavra*.

Pachea, vb. ≈ a lovi.

Pachionc, adj. ≈ Sașiu.

Padină, s.f. ≈ Loc aproape plan sau ușor scobit, de obicei în vârful unui deal sau al unui munte. – bg. *padina*.

Pafniță, s.f. ≈ Femeie care fumează, leneșă și bârfitoare.

Paharnic, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Titlu dat boierului de la curtea domnilor români care avea grijă de băutura domnului, iar, în împrejurări deosebite sau la sărbători, îl servea personal pe domn, gustând băutura înaintea acestuia pentru a se convinge că nu este otrăvită; boier care avea acest titlu; cel care toarnă băutura în pahare la diferite ocazii. – pahar + suf. *-nic*.

Pahonț, s.n. ≈ Soldat cărauș din armata rusă; epitet depreciativ pentru o persoană grosolană, necioplită sau murdară. – rus. *pehotineț* = infanterist.

Paică, adv. ≈ Parcă.

Palancă, s.f. ≈ Palisadă; nume dat unor construcții rudimentare, folosite ca gard, ca adăpost pentru animale etc. – tc., pol. *palanka*, magh. *palánk*.

Palangă, adv. ≈ Culcat de vânt; trântit la pământ, întins.

Palavatic, adj. ≈ Persoană care vorbește anapoda, fără rost;

palavragiu. – bg. *palav* = neastâmpărat.

Pală, s.f. ≈ Adunătură de fân pentru luat cu furca; manifestare de nebunie.

Paliu, adj. ≈ Rătăcit la minte.

Palmă, s.f. ≈ O suprafață (mică) de pământ cultivabil. – lat. *palma*.

Paluga, interj. ≈ Înainte! (la corhănitari).

Pan, s.m. ≈ Denumire dată (în Evul Mediu) nobililor polonezi sau marilor boieri români; persoană care purta acest titlu. – pol. *pan*.

Panachidă, s.f. ≈ Tăbliță sau placă de metal, de piatră sau de lemn, folosită în trecut de școlari pentru a învăța să scrie. – bg. *panakída*.

Panacoadă, s.f. ≈ Unealtă cu ajutorul căreia se pune pâinea în cuptor.

Panacodar, s.m. ≈ Muncitorul care mănuieste panacoadă.

Panc, adj. ≈ aiurit, zăpăcit.

Pandalii, s.f. pl. ≈ toane; crize de nervi. – ngr. *pantolmia*.

Pangar, s.n. ≈ Masă pe care se vând lumânările în biserică. – ngr. *pangári*.

Panihidă, s.f. ≈ Parastas făcut după 40 de zile de la moartea cuiva; parte a prohodului care se cântă la scoaterea mortului din casă. – sl. *panahida* < gr. *panyhides* = priveghiu.

Pantahuză, s.f. ≈ listă de subscripție pentru strângerea banilor destinați construirii sau reparării unor biserici. – ngr. *pantahusa*.

Papainoage, s.n. ≈ Picioroage, catalige. – scr. *panoga*.

Paparudă, s.f. ≈ Fată sau femeie care, în vreme de secetă, își înfășoară corpul (gol) în verdeață, cântă și dansează pe ulițe și invocă ploaia. Jocul și ritualul paparudelor. (În superstiții) Personaj mitologic, închipuit ca o femeie îmbrăcată în zdrențe, care aduce ploaia. (fig.) Femeie îmbrăcată ridicol sau fardată excesiv; (p. gen.) persoană caraghioasă. – bg. *peperuda*.

Paporniță, s.f. ≈ Coș împletit din papură.

Para, s.f. ≈ Monedă divizionară egală cu a suta parte dintr-un leu vechi; mică monedă turcească de argint care a circulat și în Țările Române; (astăzi) ban de valoare mică. – tc. *para*.

Paraclis, s.n. ≈ Carte bisericească ce cuprinde slujba religioasă de laudă și de invocare a Fecioarei Maria sau a unui sfânt. – sl. *paraklisŭ*.

Paracliser, s.m. ≈ Persoană însărcinată cu paza unei biserici, îndeplinind și unele servicii la oficierea cultului; Țârcovnic. – paraclis + suf. *-er*.

Paradi, vb. ≈ A distruge.

Parapon, s.n. ≈ Supărare; tristețe; necaz, ciudă. – ngr. *paráponon*.

Paraschivenie, s.f. ≈ Năzbâtie, drăcie.

Parda, interj. ≈ Ferește! (la corhănitari).

Pardaf, s.n. ≈ Ceartă, scandal.

Parlagea, s.f. ≈ Roșie mică; pătlăgea.

Parlagiu, s.m. ≈ Măcelar care taie vitele de consum la abator. – tc. *parlaci*.

Parpăr ≈ Dare pe buțile de vin.

Parșiv, adj. ≈ Ticălos, mârșav.

Parucic, s.m. ≈ Ofițer rus; locotenent.

Patalama, s.f. ≈ Certificat de studii; diplomă. – tc. *batalama*.

Patarama, s.f. ≈ pățanie; întâmplare neplăcută.

Patentar, s.m. ≈ Meseriaș obligat să plătească la stat o anumită dare (patentă).

Pateric, s.n. ≈ Colecție de povestiri din viața vechilor călugări socotiți de biserică în rândul sfinților. – sl. *paterikŭ*.

Patrafir, s.n. ≈ Epitrafil.

Patrumistru, s.n. ≈ Durata de timp egală cu patru luni.

Pațachină, s.f. ≈ femeie vulgară.

Păcăni, vb. ≈ A produce un zgomot scurt, repetat și sacadat; a țăcăni, a pocni.

Păfăni, vb. ≈ A fuma.

Păhui, adj. ≈ Năuc, aiurit, zăpăcit; prost.

Păiugi, vb. ≈ A proteja un copil.

Pălan, s.n. ≈ gard de scânduri groase ori de pari groși; acoperiș improvizat lângă târla oilor unde dorm ciobanii.

Pălădui, vb. ≈ A locui sau a trăi undeva.

Pălăvrăgi, vb. ≈ A flecări, a vorbi vrute și nevrute.

Pălimar, s.n. ≈ Stâlp de pridvor sau de prispă, care susține streășina acoperișului; împrejmuire de scânduri la prispa unei case țărănești, la un balcon, la un pod etc.; parmaclâc, balustradă (la un balcon).

Pălmaș, s.m. ≈ Țăran sărac, fără vite de muncă și fără inventar agricol, care își câștiga existența muncind cu brațele la alții. – palmă + suf. -aș.

Pălugă, s.f. (depr.) ≈ om înalt, deșirat.

Păncănit, adj. ≈ Zăpăcit.

Pănură, s.f. ≈ aba; dimie.

Păpărădă, s.f. ≈ mâncare din mălai, lapte, ou și grăsimi.

Păpușare, s.n. ≈ Tipare pentru brânză.

Păpușă, s.f. ≈ Grupare de zece vierbe (30 de fire).

Pârlej, s.n. ≈ Venit, avere, prilej.

Părpăr, s.n. = Dare pe buțile de vin și puținile cu struguri. – gr. bizantin *hypérpyron* = monedă bizantină de aur.

Părugean, s.m. ≈ Par mare și gros.

Părușcă, s.f. ≈ iarbă de munte, mică și aspră.

Păsat, s.n. ≈

Boabe de porumb sau de alte cereale, pisate sau măcinate mare, fierte, care se mănâncă cu lapte, cu unt și brânză. – lat. *pinsatum*.

Păstorire, s.f. ≈ (fig.) Conducere, ocârmuire (religioasă). – vb. *păstori*.

Păștoi, s.n. ≈ Încartuire, găzduire.

Pătlăgea, s.f. ≈ Roșie, tomată (*Lycopersicum esculentum*) – tc. *patlican*.

Pățul, s.n. ≈ hambar pentru cereale; claie din coceni de porumb.

Pățul, s.m. ≈ Specie de măr cu fructele galbene-verzui (cu pete roșii). – germ. *Batullen[apfel]*, *Batullen[baum]*.

Păuji, vb. ≈ A purta de grijă; a îngriji bine; a-și asigura, a-ți agonisi cele necesare; a se chivernisi.

Păuși, s.m. ≈ Două sau mai multe bețe articulate și puse pe vârful căpițelor, pentru ca vântul să nu ducă fânul.

Pâci, s.m. ≈ Țap (de prăsilă); (fig.) tânăr ușuratic.

Pâhar, adj. ≈ Leneș.

Pâhav, adj. ≈ ofilit, pălit, moale.

Pălit, adj. ≈ (Fruct) copt înainte de vreme.

Pângări, vb. ≈ a necinși, a spurca.

Pără, s.f. ≈ Plângere făcută împotriva cuiva; reclamație; acuzație, învinuire; denunț; calomnie, defăimare; bârfeală.

Părcălab, s.m. ≈ Titlu dat în Evul Mediu, în Țările Române, persoanelor însărcinate cu conducerea unui județ, a unui ținut, a unei cetăți, având atribuții militare, administrative și judecătorești; persoană care purta acest titlu; administrator al satelor boierești și mănăstirești; primar; strângător de biruri, perceptor rural. – magh. *porkoláb*.

Pârci, s.n. ≈ Limbă îngustă de pământ care a rămas nearată între brazde; clin; boală de piele la animale.

Pârgar, s.m. = (În Evul Mediu, în organizarea administrativă a Țărilor Române) Membru în sfatul administrativ al unui oraș sau al unui târg (compus din șase până la 12 persoane); vătășel la primărie. – magh. *polgár*.

Pârleaz, s.n. ≈ Trecătoare îngustă peste un gard făcută din una sau mai multe scânduri (ca niște trepte) care se sprijină, la extremități, pe câte un țaruș bătut în pământ. – bg., scr. *prelaz*.

Pârléj, s.n. ≈ Iuțeală (reg.; în loc. adv.) cu pârlej = foarte repede.

Pârnaie, s.f. ≈ oală mare de pământ pentru gătit; închisoare.

Pârțotină, s.f. ≈ Cocotă, curvă, prostituată, târfă.

Pășpâi, vb. ≈ A culege ceva pe sărite.

Pearcă, s.f. ≈ Pălărie deformată, pleoștită.

Pecete, s.f. ≈ Sigiliu; (p. ext.) ștampilă. – sl. *pečatĩ*.

Pecetlui, vb. ≈ A pune, a aplica o pecete; a sigila; a autentifica, a confirma documente, scrisori etc. prin aplicarea unei peceti. – sl. *pečatĩlěti*, magh. *pecsételni*.

Pecia, vb. ≈ A tranșa carnea animalelor tăiate.

Pecie, s.f. ≈ carne macră, secționată pe lungime. – magh. *pecsenye*.

Pecingine, s.f. ≈ Nume popular dat mai multor boli de piele contagioase, caracterizate prin erupții cu bășicuțe, care, uscându-se, lasă niște pete scorțoase ce produc mâncărimi; (p. gen.) eczemă. – lat. *petigo*, *-ginis*.

Pelagră, s.f. ≈ Boală provocată de lipsa din alimentație a unor vitamine și proteine, care se manifestă prin inflamația pielii, plăgi pe corp, tulburări gastrice și nervoase etc. – fr. *pellagre*.

Peleacă, s.f. ≈ Prăjină lungă și subțire; vleștie.

Peleş, s.n. ≈ Ciucure, canaf; îndoitura de sus a pantalonilor țărănești, prin care se introduce brăcinarul. – sb. *peleš* = moț.

Penticostar, s.n. ≈ Carte bisericească cuprinzând ritualul slujbelor dintre Paști și prima duminică după Rusalii. – ngr. *pentikostárion*.

Perilipsis, s.m. ≈ Pricepere, iscusință; rezumat, prescurtare. – ngr. *περίληψις*.

Perpeleală, s.f. ≈ Acțiunea de a frige/pârli.

Perper, s.m. ≈ Monedă bizantină de aur, care a circulat (bătută cu stemă proprie) și în Țările Române, în sec. XIV-XV. – ngr. *ipépiiron*.

Peritare, s.n. ≈ covoare țărănești așezate pe pereți; perietare.

Periurie, s.f. ≈ Avere, avut, avuție, bogăție, bun, mijloace, moștenire, situație, stare.

Perpelit, adj. ≈ Fript parțial.

Peșchir, s.n. ≈ Prosop, ștergar; șervet. – tc. *peşkir*.

Peșin, adv. ≈ În numerar, cu plata pe loc; îndată, imediat, numaidecât. – tc. *peşin* = cu banii dați pe loc.

Peteucă, s.f. ≈ Bătă mare; gânj.

Petrecanie, s.f. ≈ Moarte; petrecere, chef.

Piastru, s.m. ≈ Monedă (turcească) de argint, a cărei valoare a variat în decursul

timpului și care a circulat și în Țările Române. – germ. *Piaster*, fr. *piastre*.

Picătură, s.f. ≈ Părticică sferică desprinsă dintr-o masă de lichid, formată prin condensarea unui gaz etc.; pic, strop; (p. ext.) cantitate mică dintr-un lichid; streășină.

Pichet, s.n. ≈ Subunitate însărcinată cu asigurarea securității trupelor aflate în marș; subunitate însărcinată în trecut cu paza unui sector al frontierei. – fr. *piquet*, germ. *Pikett*, rus. *piket*.

Picioici, s.f. ≈ cartofi. – magh. *pytyoka*.

Picni, vb. ≈ a înțepa cu vorba pe cineva; a începe o boală. – sb. *piknuti*.

Pielm, s.n. ≈ Făină de grâu, de porumb etc. (de cea mai bună calitate).

Pielos, adj. ≈ (Om) care rabdă mult; răbdător.

Piert, adj. ≈ Pierdut.

Pieziș, s.n. ≈ Curmeziș.

Pigăli, vb. ≈ A lucra cu minuțiozitate.

Piguli, vb. ≈ A ciuguli; a lua câte puțin (dintr-un aliment); a lucra cu micală la ceva; a migăli.

Pil, s.n. ≈ Bici cu coada scurtă făcută din curelușe împletite.

Pilug, s.n. ≈ pisălog.

Pingi, vb. ≈ a pingeli; a pune sau a face să pună pingele la o încălțăminte.

Pintenog, adj. ≈ (despre animale) Cu pete de altă culoare (de obicei albe) în partea inferioară a picioarelor; (despre păsări) pintenat. – sl. *pontonogŭ*.

Pionc, s.m. ≈ Om care nu aude bine.

Pipotos, adj. (despre oameni) ≈ care se înfurie repede, nervos; care este dușmănos, răzbunător, ranchiunos; care este arțăgos, țâfnos; care este înfumurat, fudul; întreprinzător, iute, inimos.

Pircoteală, s.f. ≈ moțăială.

Pirostrie, s.f. ≈ Ustensilă de gospodărie făcută dintr-un cerc sau dintr-un triunghi de fier, sprijinit pe trei picioare, pe care se pun căldarea, ceaunul sau oala la foc; cunună care se pune pe capetele mirilor în timpul oficierei căsătoriei religioase; cununie. – ngr. *pirostiá*, bg. *pirostija*.

Pisanie, s.f. ≈ Inscripție sculptată în piatră, în metal, pictată etc. pe morminte, la intrarea într-o biserică, într-o clădire etc., cuprinzând o invocație religioasă, numele ctitorului, motivarea zidirii sau date asupra monumentului respectiv. – sl. *pisanije*.

Pisălogi, vb. ≈ A bate la cap.

Pisc, s.n. ≈ Defecțiune la pânză.

Piscoaie, s.f. ≈ fluier de soc sau de salcie; deschizătură prin care curge făina la moară.

Pisoc, s.m. ≈ Motan; prund.

Pistoseală, s.f. ≈ Terciuială.

Pitac, s.m. ≈ Monedă austriacă de argint sau de aramă, care a circulat în sec. XVIII și în Țările Române; ban de valoare mică; poruncă scrisă, ordonanță. – rus. *piatak*.

Pitar, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țările Române) Titlu dat boierului care se ocupa cu aprovizionarea cu pâine a curții domnești (și a oștirii) și cu supravegherea brutarilor domnești; boier care avea acest titlu. – pită + suf. *-ar*.

Pitoi, s.n. ≈ Augmentativ al lui *pită* = pâine. – pită + suf. *-oi*.

Pitula, vb. ≈ A (se) piti, a se ascunde.

Pițigăia, vb. ≈ A-și subția, a-și ascuți vocea.

Piuă, s.f. ≈ Instalație sau mașină folosită pentru împâslirea țesăturilor de lână prin frecarea și presarea lor între doi cilindri rotitori și prin lovirea lor cu ciocane de lemn într-un mediu cald și umed; vas de lemn, de metal sau de piatră de diverse forme și mărimi, cu pereții și cu fundul gros, în care se pisează diverse substanțe sau corpuri solide. – lat. **pilla*.

Plai, s.n. ≈ Versant al unui munte sau al unui deal; creastă, culme, vârf al unui munte sau al unui deal; regiune de munte sau de deal aproape plană, acoperită în general cu pășuni; drum (sau cărare) care face legătura între poala și creasta unui munte; potecă; subîmpărțire administrativă a județelor și a ținuturilor (mai ales a celor de munte) în Evul Mediu, în Țara Românească; plasă. – et. nec.

Plaivas, s.n. ≈ Creion.

Plasă, s.f. ≈ Parte dintr-o moșie în Evul Mediu, în Țara Românească, cuvenită unui proprietar; subdiviziune a unui județ, în vechea împărțire administrativă a țării; ocol. – sl. *plasa*.

Plavie, s.f. ≈ Insuliță plutitoare (sau fixată la malul apei) formată din stuf, ierburi, rizomi, rădăcini de arbori etc. intrate în putrefacție și amestecate cu nămol. – sl. *plavī*.

Plăieș, s.m. ≈ (În Evul Mediu) Locuitor de la graniță însărcinat cu paza frontierei țării în părțile de munte; grănicer, străjer; locuitor de la munte; muntean. – plai + suf. *-aș*.

Plăstinos, adj. ≈ Neted, întins.

Pleaftură, s.f. ≈ Unealtă cu care fierarul stropește cu apă cărbunii, ca să domolească focul.

Pleasnă, s.f. ≈ Zgomot produs de plesnirea biciului; lovitură, plesnitură de bici.

Pleașcă, s.f. ≈ Pălărie veche, uzată; baftă, noroc.

Pleată, s.f. ≈ Împletitură groasă de lână pe care o pun femeile sub cartonul vălăturii ca să-l țină vertical; mănunchi de fuior.

Plecătoare, s.f. ≈ oaie de lapte; oaie care a fătat și are lapte.

Plesneală, s.f. ≈ Întâmplare. („Din plesneală”).

Pleteră, s.f. ≈ Împletitură de nuiele; numărul de nuiele cu care se lucrează atunci când se execută împletitura de nuiele.

Pletură, s.f. ≈ Funie rezultată din împletirea în trei a cozilor de ceapă sau de usturoi. – gr. *plethore* < *plethein* = a fi plin.

Plimbă, s.f. ≈ Polița de sub streășină, la sală.

Pliroforie, s.f. ≈ Informație, lămurire, deslușire. – ngr. *pliroforía*.

Plocad, s.n. ≈ Țesătură de casă, mițoasă, făcută din lână în război și dată în vâltoare.

Plocon, s.n. ≈ Dar omagial intrând în obligațiile vasalilor către Poartă sau ale supușilor către curtea domnească sau către stăpânul moșiei; dar, cadou. – sl. *poklonŭ*.

Ploscar, s.m. ≈ Persoană care lucrează sau vinde ploști; (în orânduirea feudală a Țărilor Române) ajutor de paharnic; cupar;

par cu care se cară grămezi de fân pentru a se face o căpiță.

Ploscă, s.f. ≈ Vas de lemn, de lut ars, de metal sau de piele, cu capacitate mică, rotund și turtit, cu gâtul scurt și strâmt, în care se ține băutură și care se poartă atârnat de o curea, la nunți. – bg. *ploska*.

Ploșpană, s.f. ≈ Poală de haină.

Plotog, s.n. ≈ Bucată de piele cu care se cârpește încălțăminte; petic. – bg., scr. *podlog*.

Plotogar, s.m. ≈ Om de nimic.

Plotojit, adj. ≈ cârpit.

Plută, s.f. ≈ Specie de plop ale cărui ramuri cresc aproape de la baza trunchiului, dând coroanei o formă de piramidă lungă și îngustă; plutaș (*Populus pyramidalis*). – scr. *plut*.

Poală, s.f. ≈ Partea de jos a fotei sau a iei.

Poară, s.f. ≈ Ceartă, vrajbă, gâlceavă. – sl. *pora*.

Pobrejenie, s.f. ≈ Sărbătoarea numită și Schimbarea la față (6 august). – sl. *Príeobrajeníe*.

Pocă, s.f. ≈ arac (pentru fasole); pocie.

Pocâlți, vb. ≈ a slăbi foarte mult. – v.sl. *poklati* = a ucide.

Pocânzei, s.m. ≈ tineri din alaiul miresei la o nuntă țărănească.

Poci, vb. ≈ A sluți.

Pocinog, s.n. ≈ Întâmplare neplăcută; bucluc, belea; boroboață. – sl. *počinŭkŭ*.

Pocitanie, s.f. ≈ Ființă diformă, slută, hidoasă, desfigurată; pocitură, slujenie, monstru; bazaconie, ciudățenie.

Pocrov, s.n. ≈ Pătură utilizată ca așternut în trăsură.

Podidi, vb. ≈ (despre răs și, mai ales, despre plâns) A cuprinde (pe cineva) cu putere, năvalnic; a năpădi.

Podină, s.f. ≈ Pardoseală din scânduri într-o casă, la pod.

Podișcă, s.f. ≈ Podeț, punte peste ape.

Podul orașului, s.n. ≈ Pavaj.

Podval, s.n. ≈ postament din lemn pentru așezatul butiei sub acoperișul șopronului. – sb. *podval*.

Podvoadă, s.f. ≈ Serviciu feudal, obligație de a transporta gratuit bunurile domnești; transport. – sl. *podŭvoda*.

Poftori, vb. ≈ A pofti, a dori ceva (cuiva); a ruga pe cineva (ceva). – sl. *povŭtoriti*.

Pogodi, vb. ≈ a se gândi, a chibzui. – sb. *pogoditi*.

Pogrebanie, s.f. ≈ Însmormântare; slujba și ceremonia religioasă a însmormântării. [var. *pogribánie*] – sl. *pogrebanije*.

Pohtă, s.f. ≈ Poftă.

Poiată, s.f. ≈ odaie la câmp, făcută din nuiele și acoperită cu ogrinji; șopron.

Pojarnic, s.m. ≈ Pompier. – rus. *pojarnik*.

Pol, s.m. ≈ Monedă de metal sau de hârtie valorând 20 de lei. – rus. *polu*.

Polată, s.f. ≈ Încăpere mică pe lângă o casă țărănească, servind ca magazie pentru unelte și obiecte de gospodărie; streășină. – bg. *polata*.

Polc, s.n. ≈ Unitate militară în Țările Române, la sfârșitul Evului Mediu, corespunzătoare regimentului. – ucr., rus. *polk*.

Polcovnic, s.m. ≈ Comandant al unui polc; grad militar corespunzător colonelului; comandant al unei formații militare de pază a ordinii publice. – ucr., rus. *polkovnic*.

Poleajen, s.n. ≈ Loc șes la marginea unei păduri sau a unui deal; pantă lungă a unui drum.

Polejnic, adj. ≈ (despre terenuri) Întins, plan, neted, șes. – sb. *poležati* = a sta culcat câtva timp.

Polfăi, vb. ≈ A mânca cu gingiile.

Politie, s.f. ≈ Activitate, practică politică, afaceri politice; oraș. – ngr. *politía*.

Politefsit, adj. ≈ Politicos, cuviincios. – ngr. *politefome*.

Polmon, s.n. ≈ săliță lipită cu pământ dispusă în fața casei.

Polog, s.n. ≈ o brazdă de fân cosit. – bg. *polog*.

Poluină, s.f. ≈ Măsură de capacitate egală cu o jumătate de vadră.

Pomenit, adj. ≈ Moștenit.

Pomneată, s.f. ≈ fâșie de pânză albă, cu un ban legat la un capăt și cu o lumânare la celălalt, care se pune în mâna mortului sau se dă de pomană după înmormântare.

Pomni, vb. ≈ a pocni, a plesni.

Pomojnic, s.m. ≈ Funcționar administrativ din trecut care conducea o plasă.– rus. *pomoŝnik*.

Pomost, s.n. ≈ Strat de pământ, pentru pardoseala caselor țărănești; pământ frământat pentru lipit pereții caselor țărănești; pomosteală. Loc pe care se construiește o casă, vatra casei (cu ieșire la drum). Avere formată din pământurile arabile cultivate; suprafață întinsă de pământ cu pomet.

Pomosteală, s.f. ≈ pardoseala de lut a unei odăi.

Ponciș, adv. ≈ chiorăș, cruciș.

Ponov, s.n. ≈ Porumbiște, bucate recoltate de pe câmp.

Pont, s.n. ≈ Aluzie răutăcioasă, ironie, împunsătură. – magh. *pont*.

Pontaș, s.m. ≈ Țăran sărac care presta un anumit număr de zile de muncă pentru un moșier în schimbul folosirii unei parcele de pământ; clăcaș.

Ponturi, vb. ≈ A glumi.

Pop, s.m. ≈ Stâlp, bârnă, par, prăjină etc. având diverse întrebuințări, mai ales ca element de susținere sau de sprijin.

Poponete, s.n. ≈ Feștilă sau fitil de opaiț; poponeț; colăcel din aluat dospit de pâine, care se împarte copiilor de pomană. – sb. *poponac*, ucr. *oponeț*.

Popri, vb. ≈ A confisca, a împiedica, a interzice, a opri; a aresta. – sl. *poprěti*.

Portar, s.m. ≈ Boier însărcinat cu paza curții domnești (și cu alte treburi de protocol, administrative etc.).

Portărel, s.m. ≈ Funcționar însărcinat cu executarea unei sentințe judecătorești. – portar + suf. *-el*.

Posădar, s.m. ≈ Primar.

Poslujnic, s.m. ≈ Poslușnic; servitor mănăstiresc ori boieresc scutit de bir. – v.sl. *po-slušnikŭ* = ascultător.

Poslușanie, s.f. ≈ Ascultare, învoială, slujbă.

Pospai, s.n. ≈ lucru făcut de mântuială.

Postavă, s.f. ≈ albie servind la frământatul aluatului, la spălatul rufelor etc.; lada în care curge făina la moară. – sb. *postava*.

Postelnic, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Titlu dat unui mare boier, membru al sfatului domnesc, care avea în grijă camera de dormit a domnului și organiza audiențele la domn; boier care avea acest titlu. – sl. *postelŋnikŭ*.

Postomol, adv. ≈ grămadă.

Poșidic, s.n. ≈ (Colectiv) Mulțime, droaie, gloată de copii; (p. ext.) mulțime de animale mici. (fam.) s.m. Epitet dat tinerilor, copiilor sau oamenilor mici de statură. – magh. *posadék*.

Poșircă, s.f. ≈ băutură alcoolică slabă, de proastă calitate.

Potâng, s.n. ≈ Lanț, curea etc. care leagă plugul de grindei. – scr. *poteg*, magh. *pating*.

Potcă, s.f. ≈ Încurcătură, necaz, belea; vrajbă, ceartă. – sl. *potŭka*. Potecaș, s.m. ≈ Ostaș din armata neregulată a Țării Românești, însărcinat cu paza drumurilor de munte și a granițelor dinspre Ardeal și Moldova; grănicer, plăieș, pichetaș. – potecă + suf. *-aș*.

Poteră, s.f. ≈ Ceată, grup de oameni (în special arnăuți) înarmați, care aveau misiunea de a urmări și de a prinde pe răufăcători și pe haiduci. – bg. *potera*.

Potinteu, s.n. ≈ Lemn scurt, fix, care depărtează cormana de coarnele plugului; lemn care sprijină alt lemn; proptea; (adv.) drept, nemișcat, neclintit; dârz.

Potir, s.n. ≈ Pahar de aur sau de argint, cu picior, în care se păstrează cuminecătura la biserică. – sl. *potirŭ*.

Potmol, s.n. ≈ Nămol.

Potroacă, s.f. ≈ mâncare foarte sărată. – rus. *potroh*.

Povară, s.f. ≈ Greutate (mare) pe care cineva o are de cărat; sarcină, încărcătură. (fig.) Suferință fizică sau morală; chin, apăsare, trudă, zbucium. Veche unitate de măsură pentru greutate, egală cu 100-125 de

ocale, folosită la evaluarea cantității mărfurilor. – sl. *podŭvora* = targă.

Povară de cal ≈ Încărcătură egală cu 125 kg, atât cât poate duce un cal.

Povarnă, s.f. ≈ instalație pentru fabricat țuica. – v.sl. *povarinja*.

Povăli, vb. ≈ A preface, a transforma.

Povârnit, adj. ≈ Care este aplecat, înclinat; care este situat în pantă sau formează o pantă.

Pozânar, s.n. ≈ Un fel de pungă interioară cusută la haine, în care se țin lucruri mărunte; buzunar.

Praftură, s.f. ≈ Praftoriță; unealtă cu ajutorul căreia se stropește apă pe focul fierarului.

Prajilă, s.f. ≈ Mâncare cu lapte acru și mălai.

Praporgic, s.m. ≈ Sublocotenent în vechea armată rusă. – rus. *praporșcik*.

Pravăț, s.n. ≈ Țel, țintă, scop; călăuză, ghid. – bg. *pravec*, sb. *pravac*.

Pravilă, s.f. ≈ Lege (sau corp de legi), dispoziție, regulament, hotărâre (cu caracter civil sau bisericesc); obicei, tradiție, datină. – sl. *pravilo*.

Pravoslavnic, adj./s.m. ≈ Care aparține religiei ortodoxe, ortodox; (persoană) care aderă la credința ortodoxă; om credincios, smerit. – sl. *pravoslavînŭ*.

Praznic, s.n. ≈ Sărbătoare bisericească. – sl. *prazdnikŭ*.

Prădalică, s.f. ≈ Bun funciar trecut în stăpânirea domniei în momentul stingerii descendenței masculine a proprietarului; dreptul domniei de a lua pe seama sa averea celor morți fără urmași de sex masculin. – sl. *prădalica*.

Prădalnic, adj. ≈ Care are caracter de jaf; care deposedează pentru a se îmbogăți. – pradă + suf. *-alnic*.

Prăjină, s.f. ≈ Veche unitate de măsură pentru lungimi, echivalentă cu circa 5-7 metri; veche unitate de măsură pentru suprafețe, egală cu circa 180-210 metri pătrați.

Prăsea, s.f. ≈ Fiecare dintre cele două părți de metal, de os, de lemn etc. care

acoperă mânerul unui cuțit, al unui briceag, al unui pumnal etc.; (p. ext.) mâner.

Prășcău, s.n. ≈ Strat subțire de zăpadă.

Prândză, s.f. ≈ pomană pentru mort.

Prâsnel, s.n. ≈ vârf conic de lemn fixat la capătul de jos al fusului de tors, care face ca acesta să se învâртеască mai ușor; partea inferioară a fusului morii; jucărie pentru copii. – bg. *prasten*.

Preapodobna, adj. ≈ Calificativ dat sfintei Paraschiva – preacuvioasa.

Predică, s.f. ≈ Cuvântare rostită de un cleric în biserică, în care se explică și se comentează un text biblic și se dau credincioșilor îndrumări morale; omilie; (p. gen.) expunere cu conținut moralizator.

Preducea, s.f. ≈ Unealtă de făcut găuri în pielea tăbăcită; gaură făcută cu această unealtă. – bg. *prědupčja* = a perfora.

Preduf, s.n. ≈ gaură mică pentru aerisirea butoiului. – sl. *produfŭ*.

Pregeta, vb. ≈ A sta pe gânduri înainte de a face ceva; a șovăi, a ezita, a se codi; (p. ext.) a întârzia, a zăbovi, a se lenevi, a sta inactiv. – lat. **prigitare*.

Prepeleac, s.m. ≈ Par cu crăcane scurte, înfipt în pământ, în care se pun, la țară, oalele spălate ca să se scurgă sau de care se atârănă diferite obiecte.

Prepeleacă, s.f. ≈ piesă din angrenajul morii.

Prepestenie, s.f. ≈ Prăpastie.

Prepune, vb. ≈ A bănuși pe cineva, a suspecta; a presupune ceva; a propune într-o funcție. – lat. *praeponere*.

Prestegală, adv. ≈ Grămadă, rostogol.

Presucea, s.f. ≈ Bucată de lemn prevăzută cu un cârlig metalic, care ajută la împletirea nojițelor pentru opinci.

Presusvia, s.f. = Cancelarie, cameră de primit.

Pretenderisi, vb. ≈ A pretinde, a afirma.

Prezbiter, s.m. ≈ Preot. – lat. lit. *presbyter*.

Prezbiteră, s.f. = Preoteasă; soție de preot. – gr. *presvitera*.

Priboi, s.n. ≈ Unealtă de oțel în formă de bară, cu un capăt conic, care servește, de

obicei, la perforarea sau la lărgirea găurilor materialelor metalice; dorn. – sb. *priboj*.

Pricoapsă, s.f. ≈ Ispravă, treabă.

Prididi, vb. ≈ a răzbi cu munca. – v.sl. *prědati*.

Pridvor, s.n. ≈ Galerie exterioară deschisă sau închisă, cu acoperișul sprijinit de stâlpi, așezată în partea din față a unei clădiri sau de jur împrejurul ei; cerdac; încăpere de la intrarea unei biserici, care precedă pronaosul; prima încăpere (de trecere) în unele case țărănești: tindă. – sl. *privořũ*.

Prier, s.m. ≈ Numele popular al lunii aprilie. – lat. *aprilis*.

Prigori, vb. ≈ A dogori focul; a se perpeli.

Primit, adj. ≈ nebun.

Pripas, s.n. ≈ Pui de animal domestic; despăgubire plătită pentru o vită care a produs stricăciuni în semănături străine. – sl. *pripasũ*.

Priseacă, s.f. ≈ loc unde se cresc albine, unde sunt așezați stupii; stupină; poieniță în pădure rezultată din tăierea masivă a copacilor. – ucr. *pasika*.

Prislop, s.n. ≈ Pas în formă de șa, situat la înălțime. – et. nec.

Pristăvi, vb. ≈ A muri. – sl. *prěstaviti sen*.

Pristos, s.n. ≈ Teren folosit în devălmășie. – ngr. *perissós*.

Pritoci, vb. ≈ A turna vinul dintr-un butoi în altul, după fermentație, pentru a-l limpezi (prin separarea de drojdia care s-a așezat la fund). – bg. *pretoča*, scr. *pretočiti*.

Privată, s.f. ≈ Closet, toaletă.

Priveghere, s.f. ≈ Străjuire, pază, veghe; supraveghere, control; grijă, atenție; serviciu religios care se oficiază noaptea sau seara, în ajunul unei sărbători, într-o mănăstire sau într-o biserică.

Prociti, s.n. ≈ A certa, a muștra; a cicăli. – rus. *pročitat'*.

Proklet, adj. ≈ Care a fost blestemat; eretic; (p. ext.) păgân, necredincios; ticălos, rău, păcătos, ipocrit. – bg. *proklet*.

Procororie, s.f. ≈ Procuratură.

Procov, s.n. ≈ Văl, pânză cu care se acoperă diverse lucruri; pătură, postav. – v.sl. *pokrovũ*.

Product, s.n. ≈ Rezultat, produs.

Progadia, s.f. ≈ Curte a unei biserici folosită ca cimitir. – sl. *podũgradie*.

Progon, s.n. ≈ Plată, taxă pentru transportul cu căruța de poștă.

Prohodi, vb. ≈ A oficia slujba prohodului; a duce un mort la groapă; a îngropa. – sl. *provoditi*.

Proigumen, s.m. ≈ Călugăr care a avut funcția de egumen; ajutor de egumen.

Proin, adj. ≈ Fost. – ngr. *proin*.

Proistos, s.m. ≈ Călugăr sau preot cu cel mai înalt rang în ierarhia clericilor unei mănăstiri sau a unei biserici. – ngr. *proestós* = care stă înaintea.

Pronaos, s.n. ≈ Parte a bisericilor creștine (situată la intrare) care precedă naosul. – ngr. *prónaos*.

Proscomidie, s.f. ≈ Parte din slujba liturghiei în care preotul pregătește și sfințește pâinea și vinul pentru împărtășanie; masă sau firidă în peretele de nord al altarului, unde se săvârșește proscomidia. – sl. *proskomidija*.

Prosia, s.f. ≈ Ogor arat și semănat pentru prima dată, după ce a fost necultivat doi sau trei ani. – sl. *proso*.

Protimisis, s.n. ≈ Întâietate, precădere, preponderență, primat, primordialitate, prioritate.

Protocoli, vb. ≈ A încheia un proces-verbal de constatare; (p. ext.) a colaționa. – germ. *Protokollieren*.

Protosinghel, s.m. ≈ Grad monahal superior singhelului și inferior arhimandritului; monah care are acest grad. – ngr. *protosínghellos*.

Provalisi, vb. ≈ A aduce probe la o judecată, a depune o mărturie. – ngr. *provallo*.

Proviant, s.n. ≈ Provizii, alimente (pentru armată). – pol. *prowiant*, rus. *proviant*, germ. *Proviant*.

Pruguri, s.n. ≈ Gospodării țărănești.

Prurașan, s.n. ≈ Trompetă rusească.

Psaltire, s.f. ≈ Carte care cuprinde cei 151 de psalmi atribuiți regelui David. În

Țările Române, în trecut, psaltirea a servit mult timp ca manual școlar în învățământul primar și în fostele școli catihetice sau în seminariile teologice. – gr. *psaltericon* = instrument muzical cu coarde cu care se acompaniază cântarea psalmilor.

Publicarisi, vb. ≈ A aduce la cunoștință.

Pucăr, s.m. ≈ om prost, nătâng, nevleg.

Puchinos, adj. ≈ Plin de puchini; urduros, puchios; (p. ext.) murdar.

Pucios, adj. ≈ care miroase urât. – lat. *puteosus*.

Puflă, s.f. ≈ Om lipsit de caracter, prost crescut, care nu este capabil de nimic bun; lichea, secătură; om care trăiește din expediente, neavând o ocupație serioasă, stabilă; derbedeu, haimana.

Puhav, adj. ≈ (despre oameni și despre părți ale corpului lor) Cu carnea moale, flască (și umflată); umflat, buhăit. – scr. *buhav*.

Pui, s.m. ≈ Cusătură decorativă mărunță în formă de cruciulițe pe pieptul, pe poalele și pe mânecile cămășilor țărănești. („Cu cămașa numai pui / și-n casă, nimica nu-i.”). – lat. **pulleus*.

Puie, s.f. ≈ Oală mică de lut.

Puiță, s.f. ≈ (Cu sens colectiv, la sg.) Haită de câini sau de lupi în perioada împerecherii; femeie stricată, depravată.

Pujdină, s.f. ≈ Mulțime.

Pumnaș, s.m. ≈ Manșetă împodobită cu cusături de la mânecile cămășilor țărănești.

Pungăli, vb. ≈ a coase de mântuială, a punghili.

Punghileală, s.f. ≈ Lucru de mântuială.

Pupăza, vb. ≈ a se împopoțâna (despre femei).

Pupăză, s.f. ≈ colivă („colac peste pupăză”).

Pupui, s.f. ≈ Ccoașă, moț. (vb) A vorbi în taină.

Purcăreți, s.m. ≈ Păzitori de porci.

Purtăreț, s.n. ≈ Troacă; albie mică din lemn din care mănâncă porcii.

Pustnic, s.m. = Călugăr izolat de lume, care duce o viață aspră; sihastru, schimnic, ascet, anahoret, eremit; (fig.) persoană care duce o viață retrasă și aspră. – sl. *pustynnikŭ*.

Pușcoci, s.n. ≈ Un fel de pistol format dintr-o țevă de lemn de soc, o vergea de lemn și dopuri de călți.

Pușlama, s.f. ≈ Om lipsit de caracter, prost crescut, care nu este capabil de nimic bun; lichea, secătură; om care trăiește din expediente, neavând o ocupație serioasă, stabilă; derbedeu, haimana. – et. nec.

Puști, s.m. ≈ Băiat tânăr, copil; copil ștrengar. – tc. *puşt* = desfrânat.

Putină, s.f. ≈ vas de lemn, de obicei de forma unui trunchi de con, făcut din doage legate cu cercuri și folosit mai ales la păstrarea unor brânzeturi, murături etc. – lat. **putina*.

Putinei, s.n. ≈ puțină mică, înaltă și strâmtă, în care se bate smântâna ca să se aleagă untul. – lat. **putina*.

R

Raia, s.f. ≈ Teritoriu ocupat și administrat direct de autoritățile militare turcești; nume dat de către turci locuitorilor din Moldova și Țara Românească, datori să le plătească tribut. – tc. *rāyā*.

Rastafol, adv. ≈ În mare grabă, de mântuială.

Raz, s.n. ≈ Rangă; unealtă formată dintr-o bară rotundă și scurtă de oțel, cu tăiș lățit și ascuțit la un capăt, folosită de tâmplari, dulgheri etc. – scr. *raz*.

Răboj, s.n. ≈ Bucată de lemn în formă cilindrică sau paralelipipedică pe care, în trecut, se însemnau, prin crestături, diferite calcule, socoteli (zilele de muncă, banii datorăți, numărul vitelor etc.). – bg. *raboš*.

Răgălie, s.f. ≈ Îngrămădire de rădăcini noduroase de plante sau de arbori pe malul apelor curgătoare, care servește ca ascunzătoare pentru pești.

Răjghina, vb. ≈ A scoroji.

Răpagă, s.f. ≈ Obiect vechi, casat, aproape de a nu mai fi folosit.

Răpăi, vb. ≈ (despre ploaie, grindină etc.) a se izbi de o suprafață tare, producând zgomote dese, scurte și ritmice.

Răpciune, s.m. ≈ Numele popular al lunii septembrie. – lat. *raptio* + *onis*.

Răpi, adv. ≈ Repede.

Răpștire, s.f. ≈ Scandal; ceartă.

Răpușire, s.f. ≈ Răpire, abuz.

Răscăbăi, vb. ≈ a se desface.

Răscăcărat, adj. ≈ Cu picioarele depărtate.

Răschitor, s.n. ≈ unealtă pe care se deapănă tortul de pe fus sau de pe ghem, pentru a-l face scul sau jurubiță.

Răscol, s.n. ≈ Bară de lemn prevăzută la capete cu câte o gaură în care intră carâmbii de sus ai loitrelor carului; dispozitiv de scânduri folosit pentru a separa oile. – sl. *raskolŭ*.

Răscopt, adj. ≈ Învechit.

Răscovăi, vb. ≈ A ura de Anul Nou la casele fetelor.

Răscruce, s.f. ≈ partea carului de care se prind șleurile.

Răsfloci, vb. ≈ a se răsfăța.

Răspăr, s.n. ≈ Potrivnic, ostil; echivoc.

Răspica, vb. ≈ A străbate, a despica. (fig.) A analiza, a rosti, a pronunța clar, lămurit, limpede.

Răsti, vb. ≈ A striga.

Răstoacă, s.f. ≈ Loc, gărlă unde o apă este puțin adâncă; braț al unui râu abătut din matca lui și secat pentru a putea prinde pește. – sl. **rastokŭ*.

Răsuca, s.f. ≈ Unealtă de lemn pentru răsucit firele.

Răsură, s.f. ≈ Cotă adițională la dări, în Țările Române, în sec. XVIII-XIX, din care se făcea plata dregătorilor.

Rătinar, s.m. ≈ Arbust de pădure.

Rătuti, vb. ≈ a se zăpăci, a se ameți.

Răvaș, s.n. ≈ Scrisoare, bilet, răboj. – magh. *rovás* = răboj.

Răvășit, s.n. ≈ alegerea oilor după semnele de apartenență și împărțirea produselor lactate.

Răzbel, s.n. ≈ Război. – război (refăcut după lat. *bellum*).

Răzlog, s.m. ≈ Despicătură lungă din trunchiul unui copac, întrebuițată la facerea gardurilor. – sl. *razlogŭ*.

Răzma, vb. ≈ a propti, a pune, a sprijini; a rezema.

Răzmeriță, s.f. ≈ răzvrătire, răscoală.

Răzni, vb. ≈ A se pierde, a se depărta de cârd sau de turmă; (despre oameni) a se despărți, a se izola de ai săi; a se înstrăina. – razna.

Răzor, s.n. ≈ fâșie îngustă de pământ nearat, servind ca hotar. – sb. *razor*.

Răzoraș, s.m. ≈ Vecin.

Râbar, s.m. ≈ Rândunică de mare, pescăruș.

Râcă, s. f. ≈ Ceartă, sfadă.

Râmător, s.m. ≈ Porc. – râma + suf. -*ător*.

Râmni, vb. ≈ a pofti la ceva.

Rână, s.f. ≈ Parte a corpului. („A sta culcat într-o rână”).

Râncaci, s.m. ≈ Născut cu un singur testicul.

Rândaș, s.m. ≈ Slugă folosită la muncile de rând într-o gospodărie boierească; servitor, slugă.

Râni, vb. ≈ a curăța un loc de murdăria depusă în strat.

Rânji, vb. ≈ (despre animale) A-și arăta amenințător dinții, a mârâi arătându-și dinții. (despre oameni) A-și arăta dinții într-o grimasă de răutate, de batjocură, de prostie etc. – bg. *rămža* = a mârâi.

Rânză, s.f. ≈ Pipotă; stomac; nume date unor boli de stomac. – alb. *rrëndës* = cheag.

Râșcăi, vb. ≈ a freca un vas cu zgomot.

Râuri, s.n. ≈ Cusătură în linii șerpuitoare, care împodobește mânecile, de la altiță la manșetă, și piepții cămășilor de la costumul național. – lat. *rivus*.

Râzgâială, s.f. ≈ Răsfăț.

Reavăn, adj. ≈ (despre soluri) Care are suficientă umiditate pentru ca lucrările de cultură să se poată executa în condiții optime; (p. ext.) umed, jilav. – sl. *ravŭnŭ* = șes.

Rebegit, adj. ≈ Înghețat de frig.

Recrutarisire, s.f. ≈ Recrutare.

Redie, s.f. ≈ Puieti de pomi care au crescut în pâlc.

Respetie, s.f. ≈ Pânză albă pusă în sicriu.

Retevei, s.n. ≈ Bucată scurtă de lemn; scurtătură. – et. nec.

Reveneală, s.f. ≈ Umezeală, jilăveală din pământ sau din atmosferă; răcoreală.

Revent, s.m. ≈ Plantă erbacee cu frunze mari și flori mici, verzui, cu rădăcina și rizomul cu un gust foarte amar, întrebuințate în medicină ca purgativ; rubarbă (*Rheum officinale*); purgativ obținut din rădăcina și rizomul acestei plante. – tc. *râvend*.

Riștov, s.n. ≈ Hrisov, act vechi.

Roată, s.f. ≈ Unitate militară cu un efectiv aproximativ egal cu cel al unei companii. – rus. *rota*.

Robanc, s.n. ≈ Gealău. – germ. *Rauhbank*.

Roboată, s.f. ≈ muncă pe care o prestau (de câteva ori pe săptămână) țărani săraci din Țările Române în folosul boierilor; clacă, boieresc; muncă, activitate neîntreruptă (și grea). – sl. *robota*.

Roboti, vb. ≈ A munci din greu.

Rociu, s.n. ≈ Plasă în formă de sac (de prins pește sau fiare). – magh. *racs* = plasă.

Rodan, s.n. ≈ roată cu care se învârteste fusul de la vârtelniță.

Rost, s.n. ≈ Spațiu în formă de unghi, format la războiul de țesut între firele de urzeală ridicate de ițe și cele rămase jos, prin care se trece suveica cu firul de bătătură.

Rostui, vb. ≈ a așeza, a aranja așa cum trebuie; a face ordine; a se căsători.

Roșii, s.m. ≈ Corp de trupă de călăreți sau de pedestrași în vechea armată a Moldovei, compus din boierii de țară (cu uniformă de culoare roșie); ostaș din acest corp de trupă. – lat. *roseus*.

Rotocol, s.n. ≈ Imagine, contur, figură sau corp în formă de disc, de cerc sau de inel.

Rovină, s.f. ≈ Groapă, adâncitură, surpătură de teren, râpă (mocirloasă); loc mlăștinos; mlaștină, mocirlă. – bg. *rovina*.

Rubar, s.n. ≈ Confruntare, comparație.

Rubia, s.f. ≈ Numele unei monede turcești de aur, emisă spre sfârșitul Evului Mediu, care a circulat în Țările Române în prima jumătate a sec. XIX. – tc. *rubya*. [rubiele refecate = găurite].

Rudar, s.m. ≈ Denumire dată, în Țările Române, unor lucrători (țigani) care confecționau obiecte din lemn; meșter care lucrează din lemn albi, linguri, fuse etc.; căutători de aur în albiile unor râuri. – bg. *rudar*.

Rudă, s.f. ≈ Prăjină, par; oiște, proțap. – sb. *ruda*.

Rugioară, s.f. ≈ Custură veche.

Rumân, s.m. ≈ Țăran, om, persoană; iobag, șerb, vecin. – lat. *romanus*.

Rumânie, s.f. ≈ Iobăgie, șerbie, vecinătate, vecinie; servitute.

Ruptaș, s.m. ≈ Contribuabil care, plătind darea numită *ruptă*, era scutit de orice bir.

Ruptoare, s.n. ≈ Sumă fixă, globală, plătită anual vistieriei statului de către contribuabili și negustorii străini; înțelegere asupra prețului de vânzare-cumpărare; durere mare de șale. – rupt + suf. *-oare*.

S

Saca, s.f. ≈ Butoi așezat pe un cadru cu două sau cu patru roți, cu care se transporta apa de la fântână sau de la râu. – tc. *saka* = sacagiu.

Sacagiu, s.m. ≈ Persoană care transporta în trecut apă (potabilă) cu sacaua, pentru a o vinde. – saca + suf. *-giu*.

Sachelar, s.m. ≈ Grad onorific în ierarhia preoțească. – ngr. *sakellários*.

Saia, s.f. ≈ adăpost pentru vite, în special, pentru oi.

Saivan, s.n. ≈ Adăpost de iarnă pentru oi (sau pentru vite); perdea. – tc. *sayvan*.

Salavăț, s.n. ≈ Formulă religioasă mahomedană; obiect pe care se săpa o astfel de formulă și care se folosea ca talisman. (pop., la Piatra!) Vorbire de-a grămada, atunci când oamenii au băut și nu se mai înțeleg bine. – tc. *salevat*.

Samar, s.n. ≈ Șa mare de povară, fără scări, care se pune pe măgari și pe catâri; (p. ext.) încărcătură care se așează pe spatele unui animal de povară. Laț de sprijin pe care se pun căpriorii acoperișului unei case. – bg., scr. *samar*.

Sameș, s.m. ≈ Funcționar administrativ din trecut, îndeplinind funcția de contabil, casier și strângător de biruri pe județ. Administrator sau logofăt de moșie.

Sanchiu, adj. ≈ ursuz, posac.

Sapin, s.n. ≈ unealtă formată dintr-o cange de oțel fixată într-o coadă de lemn, întrebuințată la manevrarea buștenilor; țapină.

Sarahol, s.m. ≈ Salahor. Muncitor necalificat, plătit cu ziua, care lucrează mai ales la construcții de case, de șosele etc. (în trecut) Țăran scutit de dări, pus de domnie la dispoziția Porții Otomane pentru repararea cetăților turcești, întreținerea drumurilor și pentru alte munci grele. [var. salaor] – tc. *salahor*.

Sarbăd, adj. ≈ Cu gust neplăcut; care a început să se acrească, să se strice (vorbind de lapte).

Sarsacotea, s.m. ≈ diavol, drac, sarsailă.

Sarsana, s.f. ≈ bagaj, greutate, povară.

Săbaș, s.n. ≈ purtare, aspect, înfățișare. – magh. *szabás*.

Săbui, vb. ≈ a croi, a ciopli, a lucra; a asemana.

Sădilă, s.f. ≈ Săculeț în care se pune cașul pentru a se scurge zerul din el; sidilă.

Săin, adj. ≈ (despre lână, blană) de culoare cenușie-roșcată. – sl. *sini*.

Sălaș, s.n. ≈ Adăpost unde cineva capătă temporar găzduire; construcție rudimentară făcută în câmp și folosită ca adăpost temporar pentru oameni și animale; locuință, casă; mică așezare de țigani (nomazi); grup de familii de țigani (nomazi) sub conducerea unui vătaf. – magh. *szállás*.

Sămulastră, s.f. ≈ Plantă răsărită din boabele rămase pe ogor.

Sărar, s.n. ≈ Vas mic de pământ în care se păstrează sarea; solniță.

Sărăcustă, s.f. ≈ Pomană făcută mortului la 40 de zile; sărindar. – v.sl. *sarakusti* < gr.

Sărădău, s.f. ≈ scaldătoare.

Sărăntoc, s.m. ≈ Om sărac.

Săricică, s.f. ≈ Șoricică, arsenic – pulbere fină, albă, cu miros de usturoi, foarte toxică pentru om.

Sărindar, s.n. ≈ (În religia creștină ortodoxă) Rugăciune de pomenire făcută de preot patruzeci de zile în șir pentru morți, pentru iertarea păcatelor, pentru bolnavi etc.; plată pentru aceste rugăciuni. –ngr. *sarandári*.

Sâlnic, adj. ≈ Care n-are poftă de nimic.

Sângeap, s.n. ≈ Cinzeacă; sticlă sau cană cu capacitatea de 0,16 l.

Sângerete, s.m. ≈ Cârnat preparat din carne de porc, limbă, inimă, amestecate cu sângele animalului.

Sânjorj, s.m. ≈ Crenguță de fag care se prinde la poarta gospodăriei de sărbătoarea Sf. Gheorghe.

Sbughi, vb. ≈ A lua-o repede la fugă.

Scala, s.f. ≈ Vamă, schelă. – tc. *işkele*.

Scalniță, s.f. ≈ uscătoare de prune (prin fum).

Scaloi, s.m. ≈ Copil zburdalnic, vioi, neastâmpărat.

Scaraibe, s.f. ≈ Membre.

Scarpeți, s.m. ≈ Încălțăminte ușoară de postav, de dimie, de păslă sau de lână împletită; papuci, cipici, târlici.

Scaun, s.n. ≈ Reședința monarhului sau a cârmuirii; capitala unui stat. – lat. *scamnum*.

Scălâmba, vb. ≈ A face grimase, a se schimonosi; a se urâți, a se sluți.

Scămoșa, vb. ≈ A se face scame, a se face ca scama, a se destrăma (în urma uzurii, a unui defect de fabricație etc.).

Scări, s.f. ≈ Cele două inele de fier prinse de o parte și de alta a șeii în care călărețul își sprijină piciorul. – lat. *scala*.

Scăunaș, s.m. ≈ Negustor intermediar de vite sau de cereale.

Scâlcia, vb. ≈ a (se) deforma; (fig.) A pronunța incorect cuvintele; a schimonosi, a poci.

Scârci, s.m. ≈ Strugure mic; ciorchine de strugure.

Scârcium, s.n. ≈ Scrânciob, leagăn, dulap.

Schelă, s.f. ≈ Construcție auxiliară provizorie, metalică sau de lemn, servind ca suport muncitorilor care lucrează la înălțime. – scr. *skela*, bg. *skelja*.

Scherlăi, vb. ≈ A schelălăi.

Schilă, s.f. ≈ Drum principal, „la linie”.

Schiler, s.m. ≈ Dregător domnesc, conducător al unui punct vamal (din preajma unei ape) în Evul Mediu, în Țările Române.

Schilomoni, vb. ≈ (despre copii) A se schimonosi; a se scâlâmbăia.

Schimnic, s.m. ≈ Călugăr care duce o viață aspră, de privațiuni, departe de lume; pustnic. – sl. *skimnikū*.

Schirnov, adj. ≈ om slăbănog, lipsit de forță.

Schit, s.n. ≈ Mănăstire mică sau așezare călugărească situată într-un loc retras; călugării dintr-o astfel de mănăstire. – sl. *skitū*.

Scob, s.n. ≈ adâncitură, gaură, zănoagă. – bg. *skob*.

Scoc, s.n. ≈ Canal, jgheab prin care curge apa pentru a pune în mișcare roata morii sau a joagărului; lăptoc, uluc. – scr. *skok*.

Scochină, s.f. ≈ vale strâmtă și adâncă, săpată de șuvoaiele care vin de la munte.

Scociorî, vb. ≈ A săpa în ceva făcând o gaură, o adâncitură; a râcăi; a scormoni, a răscoli.

Scodoli, vb. ≈ a scoate mâncarea dintre dinți, a scobi.

Scofală, s.f. ≈ Pricopseală, folos, ispravă.

Scofâlcit, adj. ≈ Foarte slab, cu obrații uscați; (p. ext.) bătrân sau îmbătrânit.

Sconat, adj. ≈ Isteț, grozav.

Scopi, vb. ≈ a castra un animal. – sl. *skopiti*.

Scorbeli, vb. ≈ a căuta, a cotrobăi, a răscoli.

Scorboroși, vb. ≈ (despre trunchiurile copacilor) A deveni scorburos.

Scorobaie, s.f. ≈ Râpă; vale adâncă și îngustă.

Scoroci, vb. ≈ A scormoni, a zgândăra.

Scoroji, vb. ≈ a se coji, a se descuama, a se jupui.

Scotoci, vb. ≈ A căuta, a cotrobăi.

Scovardă, s.f. ≈ Epitet pentru o persoană foarte slabă, scofâlcită. – sl. *skovrada* = tigaie.

Scovârda, vb. ≈ A se încovoia la mijloc, a se scoroji.

Scovergă, s.f. ≈ Gogoasă.

Scrădit, adj. ≈ (despre carne, pâine, porumb și alte alimente) Care s-a copt prea tare; care s-a ars.

Scrinteală, s.f. ≈ Țicneală.

Scripete, s.m. ≈ dispozitiv pentru mișcarea ștețelor la țesăturile simple, format din două roți cu diametre diferite dispuse pe același ax și formând un bloc comun situat deasupra războiului de țesut. – bg. *skripec*.

Scrivit, adj. ≈ Smiorcăit, plângăcios, plângăreț, răsfățat. (despre oameni) plâpând.

Scroambă, s.f. ≈ Cizmă grosolană sau nepotrivită pe picior; încălțăminte foarte uzată. – ucr. *škrab*.

Scrob, s.n. ≈ Zăpadă înghețată.

Scumpie, s.f. ≈ Liliac (*Cotinus coggygia*). – pol. *skapia*.

Scura, vb. ≈ a izbăvi, a răscumpăra.

Scurtă, s.f. ≈ Haină grosă, de obicei vătuită sau îmblănită, lungă până deasupra genunchilor.

Scurteică, s.f. ≈ Haină de stofă, de obicei îmblănită, lungă până la (sau până sub) genunchi, purtată mai ales la țară.

Scuteală, s.n. ≈ Adăpost; privilegiu de a nu presta anumite servicii, de a nu plăti anumite dări. – scuti + suf. *-eală*.

Scutelnic, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Țăran care, în schimbul unor obligații suplimentare față de domn sau de stăpânul de moșie, era scutit de plata birului domnesc. – scuti + suf. *-elnic*.

Scuț, s.m. ≈ Țurțur de gheață.

Sec, adj. ≈ lipsit de apă; care s-a uscat; neastâmpărat.

Semănărie, s.f. ≈ Răsadniță; dare pe câmpurile semănate cu cereale.

Serdar, s.m. ≈ (În sec. XVII-XVIII, în Țara Românească și Moldova) Comandant de oaste, mai ales de călărime; (în sec. XVIII-XIX) boier de rang mijlociu. – tc. *serdār*.

Sfanț, s.m. ≈ Veche monedă austriacă de argint având valoarea de aproximativ doi lei, care a circulat și în Țările Române la

începutul sec. XIX; monedă mărunță, ban, para. – germ. *Zwanzig[er]*.

Sfarogi, vb. ≈ A se scoroji.

Sfat, s.n. ≈ Adunare de oameni întruniți pentru a delibera, a lua hotărâri sau (în trecut) a ajuta la conducerea țării; conversație, taifas. – sl. *sŭvětŭ*.

Sfâcâit, adj. ≈ (despre oameni) Care se grăbește; care se mișcă cu repeziciune.

Sfârlă, s.f. ≈ Bot, rât; animal slab.

Sfârlogit, adj. ≈ (despre oameni, fața sau pielea lor) Zbârcit, ofilit, uscat.

Sfitanție, s.f. ≈ Chitanță.

Sfoară, s.f. ≈ Măsură oficială folosită altădată pentru suprafețele de teren (a cărei valoare a variat după epoci); bucată (mică) de teren agricol, de pământ de cultură. Sfoară de moșie = moșie mică, moșioară. – ngr. *sfóra*.

Sfori, vb. ≈ A măsura suprafețe de teren cu ajutorul unei sfori.

Sfrenție, s.f. ≈ Sifilis.

Sglăvoacă, s.f. ≈ Moacă, babă (*Cottus gobio*). – sb. *glàvoc*.

Sictir, interj. ≈ (arg.; în expr.) Hai *sictir* ! = pleacă ! marș de aici !; A da cu *sictir* = a sictiri. – tc. *siktir*.

Siliște, s.f. ≈ Denumire dată în Evul Mediu, în Țările Române, locului pe care fusese sau pe care era așezat un sat; vatra satului; loc necultivat, bun pentru cultura cerealelor, sau loc plantat cu pomi (în apropierea sau în vatra satului). – sl. *selište*.

Simbrie, s.f. ≈ Răsplată în bani (sau în natură) care se dădea unei persoane angajate pentru un timp în serviciul cuiva; salariu, leafă.

Sin ≈ (Particulă care precedă prenumele tatălui și intră în componența numelui de familie al copiilor) Fiu, fiul lui... – sl. *synŭ*.

Sinet, s.n. ≈ Act, document; zapis, hrisov; adeverință, chitanță; poliță. – tc. *senet*.

Sipiligă, s.f. ≈ Săpă mică, cu lama îngustă, având adesea doi sau trei colți la partea opusă tăișului, folosită mai ales în lucrări de legumicultură; săpăligă.

Siripi, vb. ≈ a împrăștia fânul cosit pentru o uscarea rapidă; a risipi.

Slai, s.n. ≈ Fiecare dintre cele două scânduri care leagă tălpile unei sănii; partea de scândură care închide prispa.

Slaniță, s.f. ≈ Leasă.

Sleamă, s.f. ≈ Culme de deal.

Sleme, s.f. ≈ Stâlp de lemn sau de bârnă, par, prăjină, scândură etc. folosite în diferite lucrări de construcție (la casele și acareturile țărănești); schelăria podului unei case; paiele de pe vârful caselor acoperite cu snopi.

Slinos, adj. ≈ murdar, jegos. – sb. *slina*.

Sloată, s.f. ≈ Fulguială, ploaie mărunță amestecată cu zăpadă, lapoviță. – ngr. *σλότα*.

Sloi, s.n. ≈ Bucată mare de gheață care plutește pe apă; bucată de ceară, de seu etc. încheată prin răcire. – bg. *sloj*.

Slon, s.n. ≈ Șopron; adăpost pentru vite. – sb. *sлом*.

Sluger, s.m. ≈ Dregător în Țara Românească și Moldova însărcinat cu aprovizionarea curții domnești și a armatei (rangul și atribuțiile variind de la o epocă la alta și de la un principat la altul); rang, titlu purtat de acest dregător. – sb. *služar*.

Slut, adj. ≈ (Om) mutilat, schilodit, infirm, diform, pocit; (p. ext.) (om) foarte urât, hâd. – ucr. *slutyj*.

Smagă, s.f. ≈ Vigoare, vlagă. – bg. *snaga* = statură.

Smetie, s.f. ≈ Nuia lungă; (fig.) o față subțirică.

Smicea, s.f. ≈ Nuia.

Smidă, s.f. ≈ Desiș format din arbori tineri sau din tufe de spini, de zmeură.

Smiorcăi, vb. ≈ A se face că plânge; a scânci.

Smocoiu ≈ mâncare făcută din urdă, caș dospit și unt.

Smocoti, vb. ≈ (despre puii de animale) A suge cu lăcomie, zbatându-se; a smocăi; (despre sugari) a mișca buzele imitând suptul.

Smotocit, adj. ≈ Care are părul ciufulit.

Smreduială, s.f. ≈ Contaminare, molipsire.

Snagă, s.f. ≈ Dinamism, energie, forță, impetuositate, nărav, putere, robustețe, tărie, vigoare, vitalitate, vlagă.

Snamenie, s.f. ≈ Ființă (imaginară) urâtă și rea; iazmă. – scr. *znamenje* = semn.

Sobol, s.m. ≈ cârțiță.

Sobor, s.n. ≈ Adunare, întrunire, consfătuire; sfat. (Bis.) Sinod; Slujbă religioasă ortodoxă oficiată de un număr mare de clerici. – sl. *sūborŭ*.

Socri, vb. ≈ a bate la cap pe cineva.

Sodom, s.n. ≈ Mulțime (de oameni, de animale); prăpăd, nenorocire, pustiire; (p. ext.) potop. – sl. *sodomŭ*.

Solomoneală, s.f. ≈ Vrăjitorie.

Soltar, s.m. ≈ Sortator forestier.

Sorbăcăi, vb. ≈ a sorbi cu zgomot.

Soroace, s.n. ≈ Pomeni făcute la termene fixe; ursită, soartă; prevestire. – sl. *sŭrokŭ*.

Soroc, s.n. ≈ Termen fixat pentru săvârșirea unei acțiuni sau pentru îndeplinirea unei obligații; ursită, soartă; prevestire. – sl. *sŭrokŭ*.

Soroci, vb. ≈ A planifica, a fixa un termen. A ursi, a sorti; a descânta, a meni. – soroc.

Spată, s.f. ≈ piesă la războiul de țesut, formată din două stinghii între care sunt fixate o serie de spițe verticale subțiri, paralele între ele, prin care sunt petrecute firele urzelii și cu care se bate pânza, pentru a îndesa fiecare fir nou de bătătură. – lat. *spatha*.

Spătar, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dregător la curtea domnească care purta la ceremonii sabia și buzduganul domnului, iar, mai târziu, avea comanda cavaleriei – ngr. *spatharios*.

Spâldare, s.f. ≈ Tocătura rămasă din melițatul inului/cânepii, după obținerea fuiorului.

Spânzurat, s.m. ≈ Păhărel în formă de sticlură, cu gâtul strâmt și lung, legat la gât cu o sfoară, din care se bea o băutură alcoolică sau se scoate băutura din butoi.

Spârcâi, vb. ≈ A defeca, a ieși, a murdări.

Spelb, adj. ≈ (despre oameni) Palid; galben. (despre ochi) Lipsit de o culoare precisă și de expresie; spălăcit.

Spermanțet, s.n. ≈ Substanță de culoare albă cu aspect de ceară care se extrage din

partea cerebrală a cașalotului și se întrebuințează la fabricarea lumânărilor. – rus. *spermancet*.

Spetează, s.f. ≈ scândurică cu care se ridică firele de urzeală, când se țese cu alesături; fiecare dintre cele două brațe ale vatalelor.

Spetrie, s.f. ≈ Mușchi de la piciorul din față al unui animal sacrificat.

Spilcui, vb. ≈ A-și îngriji în mod deosebit (și exagerat) înfățișarea și ținuta; a se găti, a se dichisi (excesiv).

Spiță, s.f. ≈ Fiecare dintre bucățile de lemn sau dintre barele subțiri de metal care leagă cercul sau obezile unei roți de butucul sau de centrul ei; stinghie, spetează. – bg., scr. *spica*.

Sporovăi, vb. ≈ A povesti fără încetare, a trăncăni.

Spovedi, vb. ≈ A mărturisi unui duhovnic greșelile făptuite spre a obține iertarea lor; a se destăinui. – sl. *ispovědati*.

Spurcaci, s.m. ≈ burete mic, de culoare roșcată, comestibil, care crește la margine de pădure.

Stareț, s.m. ≈ Călugăr care conduce o mănăstire; egumen. – sl. *starici*.

Staroste, s.m. ≈ Conducător al unei corporații, al unei bresle din trecut; (p. gen.) conducător, șef, fruntaș; (p. ext.) persoană care conduce ceremonia nunții. – sl. *starosta*.

Stavrofor, s.m. ≈ Preot sau arhimandrit (în biserica ortodoxă) care poartă, ca distincție ecleziastică, o cruce (de aur) pe piept. – ngr. *stavrofóros*.

Staul, s.n. ≈ grajd sau adăpost (pentru oi). – lat. *stab(u)lum*.

Stăuină, s.f. ≈ Loc cu iarbă grasă; saivan pentru oi; adăpost (în forma: *stoină*) loc unde dorm noaptea vitele în timpul verii; sălaș.

Stânjen, s.m. ≈ Unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă și regiune, de la 1,96 m la 2,23 m; lungime sau cantitate de material corespunzătoare acestei unități de măsură. – bg. *stă(n)žen*.

Stârc, s.m. ≈ Nume dat mai multor specii de păsări de baltă cu ciocul, gâtul și picioarele lungi și de obicei cu un smoc de pene pe cap (care se hrănesc cu pește). – sl. *strūkū*.

Stârcit, adj. ≈ Strâns, ghemuit; pipernicit, nedezvoltat; strivit.

Stârminos adj. ≈ Stâncos; țuguat.

Stârpi, vb. ≈ a pierde capacitatea de a mai procrea sau de a mai da lapte; a deveni stearpă; (despre pământuri, livezi etc.) a deveni neroditor.

Stearpă, adj. ≈ (despre pământ, locuri etc.) Care nu rodește (suficient), care nu este productiv; neroditor. – et. nec.

Steghie, s.f. ≈ Ger cumplit.

Steregiu, s.n. ≈ Țurțur de funingine care rămâne pe coș; (p. ext.) funingine. – lat. *stiliginea.

Stoarce, vb. ≈ A strivi. – lat. *extorquere*.

Stobor, s.m. ≈ Fiecare dintre parii sau dintre scândurile înguste (cu vârful ascuțit) din care se fac gardurile; ulucă. – bg., scr. *stobor*.

Stol, s.n. ≈ Grup (mare) de păsări zburătoare de același fel. – ngr. *stólos* = flotă.

Stolnic, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Dregător care purta grija mesei domnești, fiind șeful bucătarilor, al pescarilor și al grădinarilor; persoană care conduce nunta și servește nuntașii la masă. – sl. *stolnikū*.

Strajă, s.f. ≈ Pază, apărare, scut. – sl. *straža*.

Straiță, s.f. ≈ traistă.

Stramă, s.f. ≈ Fir destrămat dintr-o țesătură; destrămătură, strămătură.

Străfîga, vb. ≈ a strănuta.

Străgăneală, s.f. ≈ Multă muncă și preocupare, strădanie.

Străgăni, vb. ≈ A chinui; a sâcâi, a șicana.

Străjer, s.m. ≈ Persoană care avea obligația să păzească granițele (muntoase), în schimbul unor avantaje fiscale; paznic, strajă. – strajă + suf. *-ar*.

Strămătură, s.f. ≈ Lână toarsă și vopsită în diferite culori, folosită la țară la țesut, la cusut și la brodat; stramă.

Streche, s.f. ≈ Fuga animalelor înțepate de muște. – bg. *strāk*.

Strelice, s.f. ≈ Fărâmă, fir, pic, picătură, pișcătură, strop.

Strepezi, vb. ≈ a produce o senzație neplăcută prin consumul unor fructe acre. – lat. *extorpidire.

Strof, s.n. ≈ Amendă.

Stroflocit, adj. ≈ Ciufulit, zburlit; certat.

Strungă, s.f. ≈ loc îngrădit la stână; deschizătură îngustă prin care trec oile una câte una la muls.

Strungăreață, s.f. ≈ Spațiu mare între dinți.

Stupă, s.f. ≈ Nume dat firelor de cânepă rămase între dinții daracului după scoaterea fuiorului. – lat. *stuppa*.

Subcârmuitor, s.m. ≈ Persoană subordonată unui cârmuitor, care conducea o subcârmuire.

Sucală, s.f. ≈ unealtă cu ajutorul căreia se deapănă pe țevi firul pentru războiul de țesut. – bg. sb. *sukalo*.

Sucăli, vb. ≈ a sta pe capul cuiva; a cicăli. – sb. *sukalo*.

Sud ≈ Județ; judecată. – sb. *sud*.

Sudit, s.m. ≈ Locuitor din Țările Române aflat sub protecția unei puteri străine, având prin aceasta dreptul la o jurisdicție specială, la anumite privilegii fiscale etc., de care nu se bucurau pământenii. – it. *suddito*.

Sudui, vb. ≈ A ocări, a certa, a înjura. – magh. *szidni*.

Suferi, vb. ≈ A pătimi; a îndura, a suporta. – lat. pop. *sufferire*.

Suhar, s.n. ≈ Lemn uscat.

Suhat, s.n. ≈ Loc necultivat pe care crește iarbă și unde pasc vitele; pășune; imaș; izlaz. Apă puțin adâncă, unde se adapă vitele; adăpătoare. – bulg., sb. *suvat*.

Sulă, s.f. ≈ unealtă cu care se aleg firele la războiul de țesut. – lat. *subula*.

Suleală, s.f. ≈ Cusătură rară.

Sulemenită, adj. ≈ Fardată; boită pe față.

Suli, vb. ≈ a însăila; a coase cu ajutorul sulei.

Suliman, s.n. ≈ Fard; sulimeneală. – tc. *süliümen*.

Sumedru, s.m. ≈ Numele sărbătorii creștine Sf. Dumitru, celebrată la 26 octombrie.

Supipan, adv. ≈ Nemișcat, înțepenit.

Suplică, s.f. ≈ Cerere, jalbă, plângere. – fr. *supplique*, germ. *Supplik*, it. *supplica*.

Surată, s.f. ≈ prietenă bună, apropiată; apelativ folosit de femeile de la țară în relațiile dintre ele.

Surcea, s.f. ≈ Așchie care sare când se cioplește sau când se taie un lemn, surcel; (p. ext.) vreasc, gătej, bețișor.

Surlă, s.f. ≈ Colibă (în câmp), de obicei improvizată, de formă conică, construită din pari de lemn și acoperită cu stuf, paie, fân sau coceni. – scr. *surla*, bg. *zurla*.

Surpat, adj. ≈ Mâncat, ros de ape; prăpăstios, râpos; dărâmat, năruit; ruinat, distrus, nimicitor; (pop.) bolnav de hernie.

Surpătură, s.f. ≈ Ruină, dărâmătură; (pop.) hernie.

Sutaș, s.m. ≈ (În sec. XVII, în Țara Românească) Membru al unei bresle fiscale care plătea, singur sau împreună cu alții, o dare anuală de o sută de galbeni. – sută + suf. *-aș*.

Suveică, s.f. ≈ piesă de lemn la războiul de țesut, de formă lunguiață, în interiorul căreia se fixează țeava pe care este înfășurat firul de bătătură și cu ajutorul căreia se trece acest fir prin rost pentru a țese. – bg. *sovalka*.

Ș

Șabacă, s.f. ≈ broderie făcută (cu ață albă) la cămăși, la fețe de masă etc. – tc. *șebeke*.

Șagă, s.n. ≈ Glumă.

Șai, s.n. ≈ Un fel de postav alb, fin, din care se făceau veșminte boierești și din care se mai fac pantaloni în unele regiuni ale țării. – tc. *șayi*.

Șaliu, s.n. ≈ Stofă groasă de lână sau de păr de capră care se producea în Angora; camelot. – tc. *șali*.

Șamalagea, s.n. ≈ Stofă vărgată de Damasc țesută din bumbac și mătase < Șam = Damasc + alagea = stofă vărgată de mătase. [Stroești].

Șandrama, s.f. ≈ Construcție primitivă de scânduri; (p. ext.) clădire veche, dărăpănată, gata să se dărâme. Încăpere de scânduri, făcută de obicei în spatele casei și care servește pentru păstrarea uneltelor, pentru adăpostirea vitelor etc., șopron. – tc. *sundurma* = prispă.

Șantaliu, s.m. ≈ Om schiop.

Șantrapă, s.f. ≈ Femeie care promite, dar nu se ține de cuvânt.

Șar, s.n. ≈ Vopsea, culoare. – magh. *sár*.

Șarlă, s.f. ≈ javră, potaie. – fr. *Charles* (nume propriu).

Șărpălău, s.m. ≈ Șarpe.

Șătrar, s.m. ≈ Țigan nomad; negustor ambulant care vinde în bâlciuri, la șatră; titlu dat boierului care avea în pază corturile unei tabere în timp de război. – șatră + suf. *-ar*.

Șchiau, s. m. ≈ Bulgar.

Ședea, vb. ≈ A avea locuința, domiciliul undeva; a locui, a domicilia. – lat. *sedere*.

Șerb, s.m. ≈ (În orânduirea feudală) Țăran legat de pământul moșierului, depinzând cu persoana și cu bunurile sale de acesta; iobag. – lat. *servus*.

Șerteată, s.n. ≈ Os mic, triunghiular, de la extremitatea inferioară a sacrumului; noadă, coccis.

Șest, adv. ≈ (Pe) furiș; în mod fraudulos. – rus. *șest'*.

Șestină, s.f. ≈ Loc neted pe vârful unui munte.

Șetrar, s. m. ≈ Titlu dat boierului care avea în grijă corturile domnești (și tunurile) și asigura aprovizionarea armatei în timp de război.

Șip, s.n. ≈ Rădăcină de măsea.

Șiroi, s.n. ≈ Șuviță (abundentă) de lichid care curge sau se prelinge de undeva. Torent de apă care se scurge cu repeziciune și

abundență pe locurile înclinate (în urma ploilor mari sau a topirii zăpezilor).

Șiștar, s.n. ≈ vas de lemn cu toartă, cu gura mai largă decât baza, folosit pentru muls laptele sau pentru scurs zerul din caș. – v.sl. *sestarŭ*.

Șiștav, adj. ≈ Bolnăvicios. șubred. – bg. *șiškav*.

Șiță, s.f. ≈ Bucată subțire de lemn asemănătoare cu șindrila, dar mai scurtă decât aceasta, folosită pentru căptușirea și acoperirea caselor țărănești, a cabanelor etc.; (p. ext.) șindrila. – scr. *știca*.

Șleau, s.n. ≈ Drum de țară natural, neamenajat, bătătorit de căruțe. – pol. *szlak*, ucr. *sljah*.

Șnagă, s.f. ≈ Putere, vlagă; fire, nărav. – sb. *snaga*.

Șneap, s.n. ≈ Codru de pâine; bucată mare de mămăligă.

Șoacăț, s.m. ≈ Calificativ injurios dat străinilor, în special nemților. – scr. *šokac*.

Șoală, s.f. ≈ Vară, verișoară.

Șoapă, s.f. ≈ Șopron, adăpost; haină lungă de dimie.

Șofar, s.m. ≈ Papură; rogoz; fân cu mult rogoz. [var. *șuvăr*] – ucr. *šuvar*, scr. *ševār*.

Șofarnog, adj. ≈ (Om) olog, hodorog, care de abia merge. – rut. *severnógiŭ* = cu picioarele curbe.

Șofilit, adj. ≈ Sfâșiat, zdrențuit.

Șoimăneală, s.f. ≈ poceală; schilodeală.

Șoldăcăi, vb. ≈ A șchiopăta.

Șoldiu, adj. ≈ Strâmb de șale.

Șomârdoale, s.f. ≈ Terenuri frământate, denivelate; hârtoape.

Șondromăneală, s.f. ≈ Taifas; ciondăneală, ceartă.

Șontăcăi, vb. ≈ A umbla greu, șchiopătând; a șchiopăta.

Șontorog, adj. ≈ Șchiop.

Șopăcăi, vb. ≈ a vorbi șoptind.

Șopron, s.n. ≈ Adăpost pentru vite, șopru, șură.

Șoricică, s.f. ≈ Otravă pentru șoareci; șoricioaică.

Șoșoni, vb. ≈ A șopăcăi, a vorbi pe șoptite.

Șovârni, vb. ≈ A se mișca într-o parte și în alta.

Ștab, s.m. ≈ Persoană de vază pe plan social; șef, conducător. – germ. *Stab*.

Șterpeli, vb. ≈ A sustrage ceva (cu abilitate); a fura.

Știm, s.n. ≈ Fire de lână (scurte și de proastă calitate) care rămân, după dărăcit, în colții daracului. – scr. *știm*.

Știofleac, s.m. ≈ Mărăcine; (fig.) om naiv, nătăfleț.

Știubeu, s.n. ≈ stup primitiv; trunchi scorbuos care servește ca ghizd la o fântână mică.

Ștoalfă, s.f. ≈ femeie ușuratică, de nimic.

Ștreaf, s.n. ≈ Amendă. – rus. *štraf*, germ. *Strafe*.

Ștremeleață, s.f. ≈ Cârpă de șters vasele.

Ștremeleu, s.n. ≈ bătă; furcă de tors.

Ștromeleag, s.n. ≈ Membru, penis.

Șufar, s.m. ≈ Mic dregător care se îngrijea de bucătăria domnească.

Șuică, s.f. ≈ Peștișor argintiu; obleț.

Șuleandă, s.n. ≈ Femeie îmbrăcată neglijent.

Șulemendriță, s.f. ≈ Șopârlă.

Șuşlete, s.m. ≈ Partea din față/spate la căruță.

Șuşoti, vb. ≈ A vorbi încet, în șoaptă; a șopti (cui) la ureche.

Șuti, vb. ≈ (arg.) a fura. – țig. *șuto*.

Șutili, vb. ≈ A amăgi, a linguși, a măguli; a înșela (cu promisiuni); a mângâia, a dezmierda.

T

Tabla (satului), s.f. ≈ Catagrafia satului. – tc. *tabla*.

Tabla-bașa, adv. ≈ Liber, fără teamă.

Tacâm de șa, s.n. ≈ Harnașamentul complet. – tc. *takim*.

Tacrir, s.n. ≈ Interogatoriu; proces-verbal. – tc. *takrir*.

Tact, s.n. ≈ Simț al măsurii. – germ. *Takt*, fr. *tact*.

Tagă, s.f. ≈ Tăgăduială, tăgadă, negare; contestare.

Taht, s.n. ≈ Stație de poștă; poștă; tron împărătesc; scaun domnesc. – tc. *taht*.

Taier, s.n. ≈ Taler, farfurie întinsă, blid. – magh. *tányér*.

Taifas, s.n. ≈ Conversație familiară, intimă, pe teme minore; flecăreală, pălăvrăgeală plăcută. – ngr. *taifás*.

Tain, s.n. ≈ Rație de alimente. – tc. *tain*.

Taină, s.f. ≈ Mister; minune, miracol; (fig.) loc ascuns, tănuit; ascunzătoare, tainiță. – sl. *tajna*.

Talan, s.m. ≈ termen depreciativ pentru un cal bătrân și slab; gloabă. – tc. *talán*.

Tale, tălică, pron. pers. ≈ Dumneata.

Taler, s.m. ≈ Monedă de argint (austriacă) care a circulat în trecut și în Țările Române. – germ. *Taller*.

Talpă, s.f. ≈ fiecare dintre cele două lemne groase, orizontale, care alcătuiesc scheletul războiului de țesut. – magh. *talp*.

Taman, adv. ≈ Întocmai, chiar.

Țanaboată, s.f. ≈ Boacă, gafă.

Tapă, s.n. ≈ Tăietura de începere a doborârii unui arbore.

Tarniță, s.f. ≈ Șa (țărănească) de lemn sau (rar) de piele, folosită la călărit sau la transportul unei poveri; culme, coamă de munte sau de deal în formă de șa. – ucr. *tarnyc'a*.

Tasma, s.f. ≈ Lopată; fir sau panglică de mătase, de ață de piele etc. – tc. *tasma*.

Tăbliță, s.f. ≈ Placă dreptunghiulară de ardezie, înrămată în lemn, pe care scriau cu condei de piatră școlarii începători.

Tăfălog, adj. ≈ Cu mișcări încete, molâu.

Tăgârța, vb. ≈ a se agăța de ceva.

Tăgârță, s.f. ≈ traistă, sac; animal mic, prăpădit.

Tăifăsui, vb. ≈ a pălăvrăgi. – ngr. *taifás*.

Tăineală, s.f. ≈ Sfat, taifas.

Tălălău, s.n. ≈ Zgomot, tărăboi.

Tălâmb, adj. ≈ prostănac, bleg, moale.

Tălpare, s.f. ≈ Bucată de piele sau de stofă care se pune în încălțăminte.

Tănărog, s.n. ≈ Pășune, fâneață, poieniță, loc cultivat în pădure.

Tărăraș, adv. ≈ (a merge) fără grijă, fără o preocupare.

Tărășenie, s.f. ≈ Întâmplare ciudată, pățanie.

Tărbacă, s.f. ≈ prăjină de strâns fânul, pârghie; bucluc, ceartă.

Tărtăcuță, s.f. ≈ (fig.) Cap, ființă mică, bondoacă.

Tăsmăluță, s.f. ≈ Fir sau panglică de mătase, de ață de piele etc. – tc. *tasma*.

Tătarcă, s.f. ≈ Haină lungă, îmblănită, purtată de tătari.

Tăvăli, vb. ≈ a (se) rostogoli, a (se) suci pe o parte și pe alta.

Tăvăni, vb. ≈ A face tavanul unei case.

Tâhoc, s.n. ≈ Târnăcop, teslă; rest mărunțit de fân.

Tâlv, s.n. ≈ unealtă de forma unei pâlnii, cu țevă lungă și subțire, pentru scoaterea țuicii din butoi.

Tâmburit, adj. ≈ Mototolit, boțit.

Tânjală, s.f. ≈ Un fel de proțap care se folosește pentru a prinde a doua pereche de vite în jug, pentru a lega de jug uneltele agricole cu tracțiune animală sau pentru a transporta greutate mari.

Tânji, vb. ≈ A dori mult ceva. – sl. *tonziti*.

Târboc, s.n. ≈ Plasă de pescuit în formă de sac. – scr. *trbuk*.

Târfa, s.f. ≈ Femeie ușuratică.

Târhat, s.n. ≈ Povară; bagaj.

Târlă, s.f. ≈ Loc neîmprejmuit și neacoperit unde se odihnesc vitele sau oile în timpul pășunatului; (p. ext.) stâna cu toate dependențele ei. – sb. *trlo*, bulg. *trălo*.

Târlici, s.m. ≈ Papuci moi de casă, fără tocuri, confecționați din postav sau din lână. – tc. *terlik*.

Târlie, s.f. ≈ Sanie mică țărănească.

Târmoacă, s.f. ≈ Mocirlă, noroi.

Târnuț, s.n. ≈ Mătură mare, făcută din măracini sau din nuiete, cu care se mătură curțile sau străzile. – sl. *trünŭ*.

Târnuț, s.f. ≈ coș de nuiete cu fund oval, prevăzut cu o toartă.

Târnosi, vb. ≈ A îndeplini, cu ritualul prevăzut, slujba de inaugurare a unei biserici; a sfinți. – scr. *tronosati*.

Târomi, vb. ≈ a boli, a zăcea.

Târsână, s.f. ≈ zdrențe de cărpe aruncate; nojițe de lână sau de păr de capră.

Târsini, vb. ≈ A învechi, a uza o haină.

Târș, s.n. ≈ Cracă pe care se clădesc căpițele de fân, din care se fac îngrădituri primitive sau pentru căratul fânului pe coaste.

Târșală, s.f. ≈ loc în pădure unde s-au tăiat copacii; curătură; înțelegere, compromis.

Târșog, s.m. ≈ Om neputincios.

Târtăi, vb. ≈ A drăcui, a înjura, a ocări, a râde.

Târtăneț, adj. ≈ Scund și îndesat.

Teacă, s.f. ≈ Apărătoare, toc; păstaie de fasole. – lat. *theca*.

Teacăr, s.m. ≈ Derbedeu, golan, haimana, vagabond.

Teasc, s.n. ≈ Presă manuală cu ajutorul căreia se storc strugurii, semințele plantelor oleaginoase etc. pentru a se obține mustul, uleiul. – sl. *těskŭ*.

Tecșilă, s.f. ≈ Pungă de piele sau de pânză în care se țin tutunul, banii etc.; tașcă. – ucr. *taška*, magh. *táska*.

Teică, s.f. ≈ jgheab din care beau apă oile.

Teleagă, s.f. ≈ Căruță lungită (cu patru roți) pentru transportarea lemnului lungi. – sl. *telěga*.

Teleguță, s.f. ≈ căruță mică (cu două roți) care servește la transportul persoanelor sau al unor poveri ușoare. – „Nici în căruță, nici în teleguță.”

Telelelică, s.f. ≈ Femeie ușuratică.

Tencher, s.m. ≈ tânăr necăsătorit, liber și de capul lui; prost, bătut în cap, haimana.

Terfeloagă, s.f. ≈ Registru, catastif, carte (veche, ruptă, zdrențuită și murdară).

Teriaș, s.n. ≈ Stâlp pentru telefoane.

Terpel, s.n. ≈ Târcol, raită; rând.

Teslim, s.n. ≈ Predare, capitulare. – sb. *teslim*.

Teslimatisi, vb. ≈ A înmâna, a preda, a pune la dispoziție.

Testemel, s.n. ≈ Basma, tulpan, năframă. – tc. *testmal*, bg. *testemel*.

Testimoniu, s.n. ≈ Mărturie, dovadă; act, document doveditor; certificat, adeverință. – lat. *testimonium*.

Teși, vb. ≈ a netezi, a rotunji, a nivela muchia sau vârful unui obiect ascuțit; a turti (cu o lovitură) strâmbând sau aplecând pe o parte; a se teme de ceva/cineva. – sl. *tešon*.

Teși, vb. ≈ A se sfii, a se feri.

Teșmelit, adj. ≈ Murdar, superficial.

Tetraevangheliar, s.n. ≈ Parte a Bibliei, recunoscută numai de creștini, care cuprinde viața și învățătura lui Hristos. – sl. *evangelije*.

Tetraminie, s.f. ≈ Durată de timp egală cu patru luni. – ngr. *τετραμνιαίος*.

Ticălos, adj. ≈ Necăjit, vrednic de milă, nenorocit. – Ticală = mizerie.

Ticu, s.m. diminutivat ≈ Tătic, tată.

Tigoare, s.f. ≈ Om de nimic, ticălos; ființă leneșă, puturoasă sau slabă, prăpădită.

Tigvă, s.f. ≈ Vas din coajă uscată de dovleac. – bg., scr. *tikva*.

Tihoalsă, s.f. ≈ Animal bătrân fără vlagă, înfometat.

Timnic, s.n. ≈ cămară, pivnicioară situată în spatele casei.

Tindă, s.f. ≈ Încăpere mică situată la intrarea caselor țărănești; prispă, pridvor, cerdac; pronaos. – lat. **tenda* (< *tendere*).

Tindeiche, s.f. ≈ stinghie îngustă din lemn sau de fier cu dinți la ambele capete, cu ajutorul căreia se ține întinsă pânza la război când se țese.

Tinichea, s.f. ≈ Scândură subțire (de brad). – tc. *teneke*.

Tipic, s.n. ≈ Obicei, tradiție, normă, regulă. Carte care cuprinde ansamblul regulilor după care se oficiază slujbele religioase; normă, regulă pentru oficierea serviciului divin. – sl. *tipikŭ*.

Tiriplic, s.n. ≈ Bumbac folosit la brodat, la țesut sau împletit. – tc. *tireiplik*, sb. *tiriplik*.

Tirizie, s.f. ≈ Cântar.

Tist, s.n. ≈ Ofițer; comandant, căpetenie. – magh. *tiszt*.

Titifoi, adj. ≈ Scund, mic.

Titineasă, s.f. ≈ Iarba-tatălui (Sumphitum officinale); tătăneasă.

Tiugă, s.f. ≈ solniță.

Tivilichie, s.f. ≈ Pieptar confecționat din piele cu blana în interior, împodobit cu cusături, purtat de femeile de la țară. – et. nec.

Tocăni, vb. ≈ a bate pe cineva la cap.

Tocmeală, s.f. ≈ Negociere, învoială.

Tofolog, adj. ≈ Indolent, molatic, mototol.

Tologi, vb. ≈ a se tolăni pe iarbă. – ucr. *toločty*.

Tolomac, adj. ≈ Bleg, tont.

Tomni, vb. ≈ A se tocni.

Tontovan, s.m. ≈ (Om) bleg, nătăflet, nătărau, nătăng, neghiob, nerod, netot, prost, prostănac, stupid, tont, tontălău.

Topliță, s.f. ≈ Izvor, pâraiaș cu apă caldă; ochi de apă caldă care nu îngheață iarna. – sl. *toplica*.

Toporaș, s.m. ≈ Numele mai multor plante erbacee cu flori albastre-violete, rar roșietice sau albe; viorea (Viola).

Toporișcă, s.f. ≈ Topor cu coadă scurtă (folosit altădată și ca armă de luptă). – bg. *toporiška*.

Torăi, vb. ≈ A vorbi fără încetare, vrute și nevrute.

Tort, s.n. ≈ Fir tors de cânepă, de in sau de alte materii textile; torsătură. Pânză lucrată (în casă) din fire de cânepă sau de in. – lat. *tortus* < *torquere*.

Totorosi, vb. ≈ A vorbi mult, a trâncăni, a flecări.

Trambala, vb. ≈ A se muta din loc în loc. – fr. *trimbaler*.

Trampă, s.f. ≈ schimb în natură; troc; (fam.) aranjament, afacere (prin intermediari). – tc. *trampa*.

Trancă, s.f. ≈ femeie de nimic; neroadă.

Trăncănau, s.m. ≈ Om care umblă/vorbește fără rost, flecar.

Trăncăni, vb. ≈ A vorbi mult și fără rost, a îndruga vrute și nevrute; a flecări, a sporovăi.

Trăsură, s.f. ≈ Linie de hotar între două proprietăți; suprafață de teren cu o lungime de șase prăjini; droașcă.

Treanță, s.f. ≈ Zdreanță.

Treapăd, s.n. ≈ Alergătură multă încoace și încolo; zgomot produs de mersul unui cal în trap sau de o persoană care calcă apăsat; tropăit, tropăitură. (În Evul Mediu, în Țara Românească) Taxă sau amendă percepută de la cei care nu-și plăteau datoriile sau de la cei care nu se înfățișau la procesele în care erau implicați.

Trevere, s.f. ≈ resturi din fructele stoarse la teasc pentru must.

Triclet, adj. ≈ De trei ori blestemat.

Triod, s.n. ≈ Carte rituală creștină cuprinzând cântările și rugăciunile din cele 10 săptămâni dinainte de Paști. – sl. *triodi*.

Troacă, s.f. ≈ Albie, copaie, covată (scurtă și lată). Vas de lemn (în formă de jgheab, de ladă lungă etc.) în care se pune apa sau mâncarea pentru animale. – germ. *Trok*.

Troală, s.f. ≈ femeie proastă.

Troienel, s.n. ≈ Ridicătură mică de pământ.

Troița, s.f. ≈ Cruce mare de lemn sau de piatră (împodobită cu picturi, sculpturi, inscripții și uneori încadrată de o mică construcție), așezată la răspântii, pe lângă fântâni sau în locuri legate de un eveniment – sl. *troica*.

Tron, s.n. ≈ Ladă în care țăranii își păstrează diverse obiecte, mai ales de îmbrăcăminte; sicriu. – germ. *Truh(e)n*.

Troncăni, vb. ≈ a face zgomot; (fig.) A trâncăni.

Troneci, s.n. ≈ lădiță din lemn în care se păstrează mălaiul.

Trupină, s.f. ≈ Tulpină. – bg., sb. *trupina*.

Trupiță, s.f. ≈ Parte a plugului alcătuită din cormană, brăzdar și plaz și fixată de cadrul plugului prin intermediul bârsei. – scr. *trupica*.

Tuci, s.n. ≈ ceaun, vas (de fontă). – tc. *tuç* (lit. *tunç*).

Tufan, s.m. ≈ Stejar tânăr (*Quercus pubescens*).

Tuli, vb. ≈ A o lua din loc; a coborî. – bg. *tulja*, scr. *tuliti*.

Tulnici, vb. ≈ A se zăpăci, a se năuci, a se buimăci.

Tulpan, s.n. ≈ Pânză (de bumbac, de lână, de mătase) cu țesătura foarte subțire și străvezie; muselină; basma în trei colțuri, cu care femeile (de la țară) își acoperă capul. – ngr. *tulpáni*.

Tultuș, s.m. ≈ Prun cu fructe mici care se coc spre sfârșitul toamnei, dând țuicii de la Poenărei o aromă și o tărie aparte.

Tumbă, s.f. ≈ Mișcare de rotire totală a corpului, cu capul înainte; rostogolire peste cap. – ngr. *tumba*.

Tur, s.n. ≈ Parte a pantalonilor care acoperă regiunea dorsală a corpului; (p. ext.) partea dorsală a corpului omenesc. – scr. *tur*.

Tura-vura, interj. ≈ Cuvânt care indică o vorbărie lungă și fără rost, o discuție inutilă.

Turcheaz, adj. ≈ Albastru verzui. – it. *turchese*.

Tureacă, s.f. ≈ Carâmb (la cizmă). Un fel de ciorap fără talpă, făcut din dimie sau din postav, care îmbracă piciorul de la gleznă până la genunchi. [var. tureci].

Turiște, s.f. ≈ Resturi de nutreț care rămân în iesle sau pe locul unde au mâncat vitele sau oile. Loc unde se dă oilor de mâncare iarna; loc de odihnă al oilor și al vacilor.

Turiță, s.f. ≈ Plantă erbacee cu tulpina în patru muchii, cu flori albe sau verzi și cu fructe acoperite cu peri curbați la vârf, care se agață de hainele oamenilor, de lâna oilor etc. (*Galium aparine*). – scr. *turica*.

Turmac, s.m. ≈ Epitet dat unui om scund și îndesat sau înalt și gras. – bg. *turmak*.

Turturuș, s.n. ≈ Pușculiță din lut pentru monede.

Turui, vb. ≈ A vorbi întruna și repede (fără a spune lucruri importante); a-i merge gura ca o moară.

Tută, s.f. ≈ Câine leneș; persoană care vorbește aiurea; leneș.

T

Țambal, s.n. ≈ Instrument muzical popular de percuție, alcătuit dintr-o cutie de

rezonanță de formă trapezoidală, așezată orizontal (pe picioare), prevăzută cu coarde de metal care sunt lovite cu două ciocănele speciale. – germ. *Zimbal*, lat. *cymbalum*.

Țanc, s.n. ≈ Bețișor crestă cu care se măsoară laptele la stână sau țuica în botă.

Țandără, s.f. ≈ Așchie, bucățică (subțire și lunguiață) care se desprinde sau care sare dintr-un lemn, dintr-o piatră etc. prin cioplire sau spargere. – săs. *zänder* (< germ. *Zunder*), magh. *candra*.

Țapăn, adj. ≈ Puternic; înlemnit; mort. – sl. *čepěni*.

Țarc, s.n. ≈ Loc îngrădit (uneori acoperit), unde se adăpostesc sau se închid oile, vitele etc.; ocol; îngrăditură, gard de nuiele, de spini etc. în jurul unei clăi de fân pentru a o feri de vite; (p. ext.) suprafața împrejmuțată de acest gard. – alb. *cark*, gr. *tsárkos*.

Țarină, s.f. ≈ Câmp cultivat; ogor, arătură. – scr. *carina*.

Țacălie, s.f. ≈ barbă mică și ascuțită; cioc, barbișon; oaie slabă; răgălie.

Țăcăneală, s.f. ≈ Sminteală, țacneală.

Țăcăți, vb. ≈ A mărunți pământul.

Țăgui, s.m. ≈ Ied până la un an; (fig.) om cu barbă.

Țăncușă, s.f. ≈ Crestătură; băț despicat din lemn folosit pentru recunoașterea proprietății.

Țăpoi, s.n. ≈ furcă mare cu două coarne și coadă lungă folosită pentru așezarea fânului în clăi sau în căruță.

Țăpui, s.m. ≈ Țap de un an.

Țăpure, s.m. ≈ Om care stă ridicat ca un țap.

Țăst, s.n. ≈ Vas din pământ sau de fontă de forma unui clopot în care se coace turta pe vatra încinsă. – lat. **testum*.

Țăcnit, adj. ≈ smintit, zăpăcit. – sb. *ciknuti*.

Țăfnă, s.f. ≈ Pisc, vârf; arțag. – ngr. *tsífna*.

Țăfnos, adj. ≈ Îngâmfat, arogant; supărăcios, capricios, arțagos. – țăfnă + suf. -os.

Țâlcâi, vb. ≈ a mulge oile fără prea mult lapte.

Țâlfă, s.f. ≈ coama unui deal.

Țâmburuc, s.n. ≈ Deschizătură în toarta ulciorului prin care se bea apă.

Țără, s.f. ≈ Ruptură, zdreanță.

Țârâi, vb. ≈ A ploua mărunț.

Țârcovnic, s.m. ≈ Persoană care are în grijă curățenia și buna rânduială a unei biserici; (p. ext.) cântăreț, dascăl de biserică. – sl. *crŭkovŕnikŭ*.

Țâști, interj. ≈ Săritură vioaie.

Țâștoc, s.m. ≈ Om tânăr și iute.

Țâțâi, vb. ≈ a tremura de frică.

Țenchi, s.n. ≈ Limită, sfârșit; scop, țel.

Țever (țevier), s.n. ≈ vas din lemn cu baza mai mică în jos, pe unde trece, în serpentine, conducta cu aburi de alcool, care, în contact cu apa, se lichefiază, devenind țuică.

Țicnit, adj. ≈ Zăpăcit, nebun.

Țignal, s.n. ≈ Fluier mic.

Țoapă, s.f. ≈ bădăran; persoană cu apucături grosolane.

Țolică, s.f. ≈ Țesătură groasă de lână, de cânepă sau de bumbac, folosită la țară ca pătură, ori velință. – ngr. *tsolí, tsúli*.

Țoloambă, s.f. ≈ Haină veche, uzată; (fig.) femeie depravată.

Țundră, s.f. ≈ haină țărănească largă și lungă până la genunchi făcută din dimie și tivită pe margini și pe la cusături cu șnur; zeghe.

Țurcă, s.f. ≈ numele unui joc practicat de copii, cu ajutorul unor bețe de mărime diferite.

Țurloi, s.n. ≈ Fluierul piciorului; (p. ext.) partea piciorului de la genunchi în jos; jgheab, țeavă prin care curge apa (din izvor, din cișmea etc.).

Țurțudan, s.n. ≈ Țurture mare de gheață.

Țuțică, s.f. ≈ Leagăn improvizat din ramurile unor copaci.

Țuțu, s.n. ≈ Leagăn pentru copii; scrânciob. – sb. *cucati* = a legăna.

Țuțur, s.n. ≈ Loc de scurgere a apei dintr-un vas sau din fântână.

Țuțureală, s.f. ≈ Apă fiartă cu puțin mălai.

U

Ududoi, s.n. ≈ Râpă, loc surpat de torente la poalele dealurilor humoase.

Ughi, s.m. ≈ Veche monedă maghiară de aur; galben unguresc. – pol. *ug*.

Uimă, s.f. ≈ Umflătură. – ngr. *ídhma* = umflătură dureroasă.

Uium, s.n. ≈ Cantitate procentuală de făină sau de grăunțe reținută la batoză, la moară etc. drept plată în natură pentru măcinat, treierat etc; vamă. – bg. *ujem*, scr. *ujam*.

Ulcea, s.f. ≈ Oală mică (de lut). – lat.* *ollicella* < *olla*.

Ulei, s.n. ≈ Vas făcut dintr-un trunchi de lemn scobit. – bg. *ulej*.

Uliță, s.f. ≈ Drum îngust care străbate un sat (rar, un oraș), mărginit de o parte și de alta de case. – sl. *ulica*.

Uluc, s.n. ≈ Jgheab făcut din scânduri ori scobit într-un trunchi de copac sau în piatră, din care se adapă vitele sau în care li se pune nutrețul. Canal de lemn sau tablă pus de-a lungul streșinii caselor, pentru a aduna și a conduce spre burlane apa de pe acoperișuri; Canal, țeavă pentru captarea și scurgerea apei dintr-un izvor; Scobitură, șanț făcut de-a lungul unei piese de lemn, pentru a se putea îmbina cu altă piesă. – tc. *oluk*.

Ulucă, s.f. ≈ Scândură groasă întrebuințată în construcții, mai ales la facerea gardurilor și a împrejmuirilor; gard din scânduri.

Undrea, s.f. ≈ Numele popular al lunii decembrie; andrea. – lat.* *endrella* < gr. *ἔνδριον*.

Ungureni, s.m. ≈ Denumire dată populației (românești) din Transilvania, în special celei din vecinătatea fostelor provincii istorice Țara Românească și Moldova. – ungar + suf. *-ean*.

Untar, s.m. ≈ Persoană care se ocupă cu prepararea untului; (s.n.) vas de lemn în care se bate untul. – unt + suf. *-ar*.

Upodiaton, s.m. ≈ Diacon de rang inferior; ipodiaton. – gr. *ὑποδιάκονος*.

Urar, s.n. ≈ Împletură din fire roșu și negru care se pune pe capul mortului.

Urare, s.f. ≈ Cuvânt sau expresie cu sens afectiv folosită la aniversări.

Urdaș, s.n. ≈ mâncare specială, făcută de ciobani, din derivate ale laptelui de oaie.

Urdina, vb. ≈ A merge des la cineva sau undeva; a face același drum de repetate ori; a avea diaree. – lat. *ordinare*.

Uric, s.n. ≈ (În Evul Mediu) Moșie boierească sau mănăstirească care se bucura de privilegiu ereditar de imunitate; act de proprietate veșnică sau de donație acordat cuiva în trecut; document, act; hrisov, zapis. – magh. *örök*.

Urloi, s.n. ≈ Partea de deasupra sobei, prin care iese fumul.

Urlui, vb. ≈ A măcina mare unele boabe de cereale pentru a face urluială. – magh. *örölni*.

Urși, s.m. ≈ Grinzi groase folosite în construcția caselor țărănești ca temeie.

Urșinic, s.n. ≈ Catifea. – et. nec.

Urzeală, s.f. ≈ Ansamblul firelor textile paralele montate în războiul de țesut, printre care se petrece firul de bătătură pentru a se obține țesătura; (fig.) intrigă, uneltire, complot.

Urzoi, s.n. ≈ Unealtă de pregătit urzeala pentru război.

Usuc, s.n. ≈ Grăsimea din lâna oilor. – lat. *suc(c)us*.

Ușui, vb. ≈ A alunga păsările de la un lucru care trebuie păzit de ele.

Utrenie, s.f. ≈ Slujbă religioasă care se oficiază, în biserica ortodoxă, dimineața, înaintea liturghiei. – sl. *utrinja*.

Uzmi, vb. ≈ a mișca din loc cu greutate mare, a urni.

Uzuct, s.n. ≈ Drept acordat unei persoane de a se folosi pe deplin de un bun care aparține altei persoane și pe care trebuie să-l restituie la încetarea acestui drept. – lat. *uzuctus*.

V

Vadră, s.f. ≈ Veche unitate de măsură a capacității, folosită pentru lichide, echivalentă cu circa zece ocale (astăzi cu circa zece litri); vas de lemn sau de metal cu care se scoate apa din fântână, în care se păstrează sau cu care se transportă diferite lichide. – sl. *vědro*.

Val, s.n. ≈ (fig.) Încercare grea; neplăcere, necaz. – sl. *valū*.

Vameș, s.m. = (În organizarea administrativă din trecut) Dregător însărcinat de domn cu încasarea veniturilor vămii. – magh. *vámos*.

Vangă, s.f. ≈ Loc între fese.

Varnița, s.f. ≈ vas din lemn, de forma unei lăzi fără acoperiș, în care se prepară („stinge”) varul. – sb. *varnica*.

Vatală, s.f. ≈ Organ mobil al războiului de țesut, care susține spata și permite dirijarea suveicii prin rost, menținerea paralelă a firelor de urzeală și îndesarea firului de bătătură. – bg. *vatala*.

Văcălie, s.f. ≈ parte cilindrică din coaje de cireș a unui ciur („Mă joacă-n ciur fără văcălie”).

Văicări, vb. ≈ A se plânge.

Vălitură, s.f. ≈ Înelitură a capului, la femei, formată dintr-un carton tronconic, secționat oblic.

Vălmățicit, adj. ≈ amețit, aiurit, zăpăcit.

Văratic, s.n. ≈ Locul unde sunt duse oile vara la pășunat; taxă pentru pășunatul vitelor pe locul cuiva în timpul verii.

Vătaf, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Supraveghetor al slugilor de la curtea unui boier sau de la o mănăstire; logofăt; persoană având sub ordinele sale un anumit număr de oameni; conducător, șef; căpetenie a călușarilor, a colindătorilor etc.; persoană care conduce alaiul unei nunți. – bg. *vatah*.

Vătăroangă, s.f. ≈ Iadă de un an.

Vătășel, s.m. ≈ Diminutiv al lui vătaf; vornicel (la nuntă); (în trecut) funcționar inferior la primărie.

Vătui, s.m. ≈ ied de un an. – lat. *vituleus*.

Vâga, vb. ≈ A fugi pe rupte.

Vâlnic, s.n. ≈ Fotă încrețită în talie și despăcată în față, care aparține portului popular oltenesc; învelitoare de cap făcută din astfel de pânză; vâl. – bg. *vălnenik*.

Vâlsan, s.m. ≈ Pește asemănător cu șalaul, dar mai închis la culoare (Aspius rapax).

Vârghină, s.f. ≈ Lemn de fag, stejar sau brad din care se construiesc pereții casei.

Vârlav, adj. ≈ Îndemânatic; vrednic – sb. *vrijav*.

Vârșă, s.f. ≈ Unealtă de pescuit în formă lunguiată, alcătuită dintr-un coș făcut din plasă sau din nuiete de răchită împletite, cu gura îngustă și întoarsă înăuntru în formă de pâlnie; vintir. – sb. *vrša*.

Vârtej, s.n. ≈ Dispozitiv metalic care permite lanțului să se învârtască.

Vârtelniță, s.f. ≈ Unealtă de lemn pentru depănat firele. – bg. *vârtelka*.

Vârtoasă, adj. ≈ puternică, tare, robustă. – lat.* *virtuosus*.

Vârzob, s.n. ≈ Împletitură pusă pe talpa bocancilor, care ajută la deplasarea pe zăpada mare și umedă.

Veacă, s.f. ≈ Fâșie de dimie îndoită care se adaugă la cioareci pentru a susține brăcinarul; inel de lemn la sită. – sl. *věko* = vas din scoarță.

Vească, s.f. ≈ formă cilindrică din coajă de lemn, utilizată în presarea cașcavalului (var. veacă, veșcă).

Vecernie, s.f. ≈ Slujbă religioasă care se face spre seară, în ajunul sau în ziua unei sărbători bisericești. – sl. *večerinja*.

Vechil, s.m. ≈ Persoană care supraveghea și administra munca de pe o moșie, om de încredere al unui moșier; administrator de moșie. – tc. *vekil*.

Vechilimea, s.f. ≈ Delegație; împuternicire. – tc. *vekileme*.

Vecin, adj./ s.m. ≈ Care este, se află, stă alături, în apropiere de cineva sau de ceva; persoană care trăiește, locuiește, se află alături sau în apropiere de cineva ori de ceva; țaran aservit stăpânului feudal din Moldova medievală, obligat să facă acestuia prestații în

muncă sau să dea contribuții în natură ori în bani; rumân, iobag. – lat. *vicinus*.

Vedriță, s.f. ≈ Diminutiv al lui vadră; vedrișoară.

Vel, adj. invar. ≈ (Preceda un titlu sau un rang boieresc în Evul Mediu, în Țara Românească și Moldova) Mare. – sl. *veliŭ*.

Velință, s.f. ≈ Țesătură țărănească groasă de lână albă sau vărgată în diferite culori, de obicei împâslită la puiă, folosită ca pătură, cuvertură, covor etc. – ngr. *veléntza*, sb. *velenac*.

Vergel, s.n. ≈ Bețișor de care se leagă în mănunchiuri firele urzelii pe sulul războiului de țesut.

Vericine, pron. ≈ Oricine.

Verigă, s.f. ≈ Încuietore făcută din fier. – sl. *veriga*.

Veselnic, adj. ≈ Glumeț, petrecăreț.

Viarbă, s.f. ≈ Fir întreit pentru facerea urzelii pânzei la război; zece viarbe = o păpușă.

Vicar, s.m. ≈ Arhiepiscop, arhimandrit sau preot numit de ierarhul unei eparhii pentru a-l ajuta la exercitarea atribuțiilor sale executive. – lat. *vicarius*.

Vier, s.m. ≈ Lucrător în vie; porc necastrat. – lat. *verres*.

Vierî, vb. ≈ a se împerechea (la porci).

Vig, s.n. ≈ Val, sul, trambă (de pânză, de stofă etc.) – magh. *vég*.

Vigesima, s.f. ≈ Taxă vamală de 5% din valoarea mărfii plătită de negustori la intrarea sau ieșirea dintr-un oraș.

Vinăricer, s.m. = Dregător însărcinat cu încasarea birului pe vie.

Vinăriciu, s.n. ≈ (În Evul Mediu, în Țara Românească) Dijmă în vin, reprezentând a zecea parte din recoltă, care se plătea în trecut domniei; vinărit.

Vipie, s.f. ≈ Căldură mare, arșiță, fierbințeală, zăduf.

Vistier, s.m. ≈ Mare dregător care avea în sarcina să administreze finanțarea a țării și păstrarea vistieriei statului.

Vistiernic, s.m. ≈ Vistier. – vistier + suf. *-nic*.

Vitență, s.f. ≈ vigoare, putere.

Vițică, s.f. ≈ Vacă până la un an.

Vlasan, adj. ≈ Păros.

Vlădică, s.m. ≈ Episcop; stăpânitor, domn, principe. – sl. *vladika*.

Vlăguit, adj. ≈ Sleit de puteri, neputincios, ostenit.

Vleștie, s.f. ≈ Nua lungă și subțire.

Volintir, s.m. ≈ Ostaș grec voluntar înrolat, mai ales, în armata lui Alexandru Ipsilante, în vremea zaverei, la 1821; (fig.) om crud, barbar.

Volnic, adj. ≈ Liber; independent, autonom. – sl. *volînŭ*.

Volnicie, s.f. ≈ Libertate, neatârnare, independență, autonomie; autorizație; încuviințare; act scris prin care se acordă un drept, o autorizație. – volnic + suf. *-ie*.

Vornic, s.m. ≈ (În Evul Mediu, în Țările Române) Mare dregător la curtea domnească, însărcinat cu supravegherea curții, cu conducerea treburilor interne ale țării, având și atribuții judecătorești; primar al unui sat sau al unui târg; crainic, vornicel. – sl. *dvorînîkŭ*.

Votru, s.n. ≈ persoană care mijlocește o căsătorie („Decât dragoste cu votru, / Mai bine-n pământ cu totu.”).

Vrășcăni, vb. ≈ a trânti obiecte, a răsturna, a lovi fără rost.

Vrej, s.n. ≈ Tulpina unor plante agățătoare sau târătoare. – bg. *vrež*.

Vrenic, adj. ≈ Harnic, iute, vrednic. – sl. *vrĕdînŭ*.

Vtori, num. ≈ Al doilea.

Vuvă, s.n. ≈ Fierăstrău mic cu mâner; dairea, tamburină.

Z

Za, prep. ≈ De, de la; la. – sl. *za*.

Zabet, s.m. ≈ Guvernator; (p. ext.) autoritate, stăpânire. – tc. *zabit*.

Zablaic, s.n. ≈ Căuș folosit la scoaterea borhotului din cazanul în care se fierb prunele pentru țuică.

Zacăr, s.n. ≈ Zahăr. – ngr. *záhari*.

Zagara, s.f. ≈ Blană de animal prelucrată; margine de blană (de altă culoare)

aplicată la unele obiecte de îmbrăcăminte. – bg. *zagarija*.

Zaherea, s.f. ≈ Provizii alimentare pe care Țările Române erau obligate să le pună la dispoziția oștilor otomane; tain pentru vite, preparat din tărâțe, sfeclă de zahăr, sare etc.; (p. ext.) nutreț, furaj. – tc. *zahire*.

Zai, s.n. ≈ Pojghiță de gheață. – magh. *zaj*.

Zalhana, s.f. ≈ Abator rudimentar special pentru ovine, amenajat în vederea preparării pastramei și a desfacerii produselor derivate. – tc. *salhâne*.

Zamă, s.f. ≈ Supă. – lat. *zema*.

Zamfir, s.n. ≈ Piatră prețioasă transparentă de culoare albastră; safir. – sl. *samfirŭ*.

Zapcilâc, s.n. ≈ Zapcierie; executare forțată. – zapciu.

Zapciu, s.m. ≈ Cârmuitor al unei plăși, subordonat ispravnicului (și însărcinat cu strângerea dărilor); agent de poliție; sergent de stradă. – tc. *zaptiye*.

Zapis, s.n. ≈ Document, dovadă scrisă, act. – sl. *zapisŭ*.

Zapiscă, s.f. ≈ Adeverință, certificat. – rus. *zapiska*.

Zapt, s.n. ≈ Lucru confiscat; sechestrat. – tc. *zapt*.

Zaraf, s.m. ≈ Persoană care se îndeletnicea cu schimbul banilor; (p. ext.) cămătar. – tc. *sarrafa*.

Zară, s.f. ≈ Lichid albicios și acrișor care rămâne după ce s-a ales untul. – alb. *dhallë*.

Zarfîu, s.n. ≈ Suport metalic lucrat în filigran.

Zarvă, s.f. ≈ Gălăgie, ceartă, gâlceavă. – ucr. *zarva*.

Zarzăn, s.m. ≈ Corcoduș, zarzăr.

Zaveră, s.f. ≈ Nume dat răscoalei organizate de greci în 1821 împotriva stăpânirii turcești (cu ramificație și în Țările Române); revoltă, răscoală, răzvrătire. – bg. *zavera*.

Zavistie, s.f. ≈ Invidie, pizmă, gelozie; ură, dușmănie; intrigă, pâră; discordie, gâlceavă, ceartă. – sl. *zavistŭ*.

Zăbrea, s.f. ≈ Gratie; fiecare dintre barele de fier sau de lemn ale unui gard sau ale unui grilaj. – sl. *zabralo*.

Zăgaz, s.n. ≈ Stăvilă, baraj; întăritură de protecție făcută în țărmul unui râu pentru ca apa să nu facă stricăciuni; dig. – sb. *zagata*, *zagatiti*.

Zălog, s.n. ≈ Amanet, garanție, gaj, chezașie; sechestru, ipotecă; obiect (rar persoană) lăsat ca garanție. – sl. *zalogŭ*.

Zălogi, vb. ≈ A amaneta. – sl. *zalogŭ*.

Zălud, adj. ≈ nebun, idiot, prost, tembel. – bg. *zaluden*.

Zănatic, adj. ≈ zăpăcit; bezmetic.

Zăpăuc, adj. ≈ zăpăcit, aiurit, năuc.

Zăpodie, s.f. ≈ Vale largă adăpostită de înălțimi; șes puțin scufundat față de regiunea înconjurătoare. – sl. *zapodŭ*.

Zăpor, s.n. ≈ baraj de sloiuri de gheață care se formează primăvara pe un râu. – bg. *zapor*.

Zărăfie, s.f. ≈ Ocupația zarafului; cămătărie.

Zătîcnire, s.f. ≈ Stânjenire, tulburare. – sl. *zatŭknonti*.

Zăurdeală, s.f. ≈ Lapte stricat.

Zăvadă, s.f. ≈ Stână, târlă.

Zăvastră, s.f. ≈ covoraș de lână pus pe perete.

Zăvârni, vb. ≈ A se trudi, a se încumeta.

Zăvelcă, s.f. ≈ Fiecare dintre cele două fote dreptunghiulare, cu dungi sau brodate cu flori, care se poartă una în față și alta în spate, ca fustă. – bg. *zavivka*.

Zăvodar, s.n. ≈ Lemn crestă pentru frământat cașul la stână.

Zâmbre, s.n. ≈ Boală a cailor, care se manifestă prin inflamarea gingiilor și prin ulcerarea dureroasă în cerul gurii. (vb.) A face zâmbre = a dori ceva foarte mult, a râvni, a jindui. – pol. *zabrze* < sl. *zombŭ* = dinte.

Zângălit, adj. ≈ Spălat de mântuială, mânzălit.

Zâzanie, s.f. ≈ Neînțelegere, ceartă, gâlceavă. – ngr. *zizania*.

Zbanghiu, adj. ≈ (despre ochi; p. ext. despre oameni) Sașiu. – țig. *bango* = răsucit, strâmbat, schilodit.

Zbârcit, adj. ≈ Ridat, încrețit.

Zbeng, s.n. ≈ Zburdălnicie, zbenguială, neastâmpăr. – sb. *zbeŭg*.

Zbicit, adj. ≈ Uscat la suprafață, zvântat.

Zbor, s.n. ≈ Bâlci, târg anual, iarmaroc; (p. ext.) piață publică. – sl. *sŭborŭ*, bg. *sbor*.

Zbughi, vb. ≈ A o lua deodată la fugă, a o șterge.

Zburături, vb. ≈ A alunga.

Zdărnă, s.f. ≈ Pasăre mică.

Zdrăncăni, vb. ≈ a face zgomot cu un metal lovit.

Zdup, s.n. ≈ Închisoare.

Zdupăi, vb. ≈ A călca greu, cu zgomot; a tropăi.

Zeciuală, s.f. ≈ Dare anuală reprezentând a zecea parte din recolta de cereale, de vite etc.; dijmă.

Zeghe, s.f. ≈ Haină țărănească lungă, împodobită uneori cu găitane negre.

Zet, s.m. ≈ Ginere. – bg. *zet*, v.sl. *zetŭ*.

Zgaibă, s.f. ≈ Bubă mică, rană, zgârietură care a început să prindă coajă. – lat. *scabia*.

Zgame, s.f. ≈ Oi slabe, prăpădite.

Zgăvleajă, s.f. ≈ Coajă de dovleac copt.

Zgâi, vb. ≈ A se uita lung.

Zgâmâi, vb. ≈ A râcăi, a scărpină, a zgândări.

Zgâmbă, vb. ≈ a se strâmba; a se schimonosi.

Zgândări, vb. ≈ a ațâța, a întărâta.

Zgârci, vb. ≈ a se face ghem (pentru a nu fi văzut, de frig etc.); a se ghemui; a se strânge; a se scumpi. – sl. *sugruŭiti*.

Zgârcit, adj. ≈ Avar; chircit.

Zglăvoacă, s.f. ≈ Pește mic din râu de munte (*Cottus gobio*); (fig) om cu capul mare. – bg. *glavoč*.

Zgornit, adj. ≈ Alungat, gonit.

Zgrebeni, s.m. ≈ Resturi de cânepă sau de lână rămase după pieptănat sau dărăcit; câlți. – bg., sb. *grebenec*.

Zimți, s.m. ≈ Dințișori la capetele unei vergele.

Zlăi, vb. ≈ A curăți fântâna; a zlei.

Zlot, s.m. ≈ Monedă de aur care a circulat în Europa centrală și răsăriteană;

monedă de argint care, la începutul sec. XIX, valora 30 de parale. – pol. *złoty*.

Zmăcina, vb. ≈ A se tulbura, a se necăji, a se agita. – lat.* *ex-machinare*.

Zmiorcăi, vb. ≈ a plânge artificial.

Znagă, s.f. ≈ Vigoare, vlagă; dobândă, câștig. – sb. *snaga* = vigoare, trup; bg. *snaga* = statură.

Znamenie, s.f. ≈ Copil firav, neastâmpărat.

Zoană, s.f. ≈ pleavă rămasă de la vânturatul grânelor; partea interioară a unui dovleac. – sb. *zona*.

Zoborog, s.n. ≈ Resturi alimentare; mărunțiș.

Zoton, s.n. ≈ Fructe căzute din cauza furtunii.

Zotor, s.n. ≈ Ugerul scroafei.

Zumbăi, vb. ≈ a imita zdrăngănitul cobzei.

Zurbalâc, s.n. ≈ Harță, scandal.

Zurbă, s.f. ≈ Bătaie, ceartă, scandal; revoltă. – tc. *zorba*.

Zurliu, adj. ≈ smintit, nebunatic. – tc. *zoriu*.

Zvâlțâi, vb. ≈ A merge cu rost și fără rost.

Zvârlugă, s.f. ≈ (fig.) persoană vioaie, sprintenă.

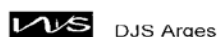
0000000

LISTA ANEXELOR

1. Localitățile județului Argeș. Municipii, orașe, comune, sate, suprafețe, locuitori (**I.T.B.**);
2. Scrieri monografice elaborate și editate, referitoare la localitățile județului Argeș (**N.C.I.**);
3. Ispravnici, ocârmuitori și administratori ai Argeșului (**N.P.L.**);
4. Prefecți ai județului Argeș: 1864–1949; 1990~ (**I.T.B.**);
5. Ispravnici, ocârmuitori și administratori ai Muscelului (**V.N.P.**);
6. Prefecți ai județului Muscel: 1864-1949 (**M.M.B.**);
7. Înalții ierarhi de la Argeș ai Bisericii Ortodoxe Române: 1793~ (**S.P.P.**);
8. Primari urbani din localitățile Argeșului și Muscelului, devenite municipii: Pitești (**T.N.M.**); Câmpulung (**V.N.P.**); Curtea de Argeș (**N.I.M.**);
9. Martiri ai rezistenței anticomuniste din Argeș – Muscel (**I.I.P.**), eroi-martiri ai revoluției din decembrie 1989, eroi militari căzuți în teatrele de operațiuni externe postbelice (**R.P.C.**);
10. Membri ai Academiei Române, interfeși zonei Argeș - Muscel prin naștere, domiciliu, activitate relevantă (**S.D.V.**);
11. Membrii titulari și stagiați ai Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Pitești (**M.M.O.**);
12. Membri ai Uniunii Artiștilor Plastici din România - Filiala Pitești (**S.C.N.**);
13. Membri ai Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – Filiala Argeș (**M.D.S.**);
14. Membri ai Asociației Folcloriștilor *Constantin Rădulescu-Codin*, Pitești (**C.C.C.**);
15. Arhitecți din Argeș - Muscel (**A.H.M.**);
16. Membri ai Asociației Oamenilor de Teatru și Muzică/ATM și ai Uniunii Teatrale din România/UNITER - Filiala Pitești (**P.A.D.**);
17. Instituții urbane de cultură, tradiționale și actuale, din Argeș-Muscel (**C.C.C.**);
18. Membri ai Clubului Enciclopediștilor din Argeș - Muscel (**P.N.P.**);
19. Cetățeni de onoare ai localităților urbane din Argeș - Muscel, devenite municipii: Pitești (**T.N.M.**); Câmpulung (**V.N.P.**); Curtea de Argeș (**N.I.M.**);
20. Cetățeni de onoare ai Argeșului (**F.C.P.**).

ANEXA 1
(I.T.B.)

**LOCALITĂȚILE JUDEȚULUI ARGEȘ. MUNICIPII,
ORAȘE, COMUNE, SATE, SUPRAFETE,
LOCUITORI**

POPULATIA PE MUNICIPII, ORASE, COMUNE, SATE SI SEXE LA
RECENSAMANTELE POPULATIEI SI LOCUINTELOR DIN ANII 2002 SI 2011

Denumirea municipiului/orasului/ comunei si satului	Suprafata (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populatie (persoane)	din care:		Total populatie (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
TOTAL JUDET	6826,3	652625	317875	334750	612431	298111	314320
TOTAL MUNICIPII	145,8	239177	114961	124216	214509	102085	112424
MUNICIPIUL PITESTI	40,7	168458	81060	87398	155383	73727	81656
PITESTI		168458	81060	87398	155383	73727	81656
MUNICIPIUL CAMPULUNG	35,6	38209	18313	19896	31767	15176	16591
CAMPULUNG		37802	18106	19696	31273	14932	16341
VALEA RUMANESTILOR		407	207	200	494	244	250
MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	69,5	32510	15588	16922	27359	13182	14177
CURTEA DE ARGES		31705	15191	16514	26572	12787	13785
NOAPTES		805	397	408	787	395	392
TOTAL ORAȘE	249,3	70247	35020	35227	67133	33288	33845
ORASUL COSTESTI	108,6	10868	5331	5537	10375	5094	5281
COSTESTI		8440	4172	4268	8005	3940	4065
BROSTENI		629	294	335	476	229	247
LACENI		195	96	99	355	173	182
PARVU ROSU		673	316	357	643	311	332
PODU BROSTENI		498	240	258	485	237	248
SMEI		170	82	88	159	78	81
STARCI		263	131	132	252	126	126
ORASUL MIOVENI	51,0	35801	18370	17431	31998	16313	15685
MIOVENI		30674	15872	14802	26907	13786	13121
CLUCEREASA		319	158	161	354	168	186
COLIBASI		1969	956	1013	1899	924	975
FAGETU		1118	549	569	1119	569	550
RACOVITA		1721	835	886	1719	866	853
ORASUL TOPOLOVENI	33,0	10595	5034	5561	10219	4812	5407
TOPOLOVENI		9009	4264	4745	8802	4127	4675
BOTARCANI		410	206	204	361	179	182
CRINTESTI		471	235	236	394	185	209
GORANESTI		289	128	161	244	116	128
TIGANESTI		416	201	215	418	205	213
ORASUL STEFANESTI	56,7	12983	6285	6698	14541	7069	7472
STEFANESTI		2718	1304	1414	1911	942	969
ENCULESTI		560	282	278	529	269	260
GOLESTI		1225	599	626	1263	623	640
IZVORANI		829	412	417	939	457	482
STEFANESTII NOI		2800	1335	1465	3809	1779	2030
VALEA MARE-PODGORIA		4184	2031	2153	4318	2139	2179
VIISOARA		667	322	345	719	344	375
ZAVOI		0	0	0	1053	516	537
TOTAL COMUNE	6431,2	343201	167894	175307	330789	162738	168051
COMUNA ALBESTII DE ARGES	43,4	5896	2863	3033	5456	2658	2798
ALBESTII PAMINTENI		1709	852	857	1650	809	841
ALBESTII UNGURENI		2242	1080	1162	2079	1013	1066
BRATESTI		495	244	251	307	145	162
DOBLEA		244	119	125	300	158	142
DOBROTU		998	468	530	889	426	463
DUMIRESTI		159	76	83	185	87	98
FLORIENI		49	24	25	46	20	26
COMUNA ALBESTII DE MUSCEL	123,0	1708	845	863	1578	759	819
ALBESTI		1216	611	605	1106	532	574
CANDESTI		492	234	258	472	227	245

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
COMUNA ALBOTA	58,5	3895	1895	2000	3842	1887	1955
ALBOTA		1746	850	896	1865	921	944
CERBU		724	357	367	727	357	370
FRATESTI		81	39	42	64	31	33
GURA VAI		257	127	130	175	82	93
MARES		1087	522	565	1011	496	515
COMUNA ANINOASA	57,6	3364	1661	1703	3299	1620	1679
ANINOASA		1094	530	564	1106	539	567
BROSTENI		766	387	379	407	213	194
SLANIC		775	386	389	1166	571	595
VALEA SILISTII		729	358	371	620	297	323
COMUNA AREFU	420,2	2786	1383	1403	2405	1197	1208
CAPATANENII PAMANTENI		696	343	353	586	285	301
AREFU		1473	736	737	1291	655	636
CAPATANENII UNGURENI		617	304	313	528	257	271
COMUNA BASCOV	41,0	8876	4359	4517	10218	5006	5212
BASCOV		4396	2159	2237	4653	2274	2379
BRAILENI		480	252	228	578	290	288
GLIMBOCU		744	365	379	1041	516	525
MICA		601	290	311	619	301	318
PRISLOPU MIC		325	163	162	355	177	178
SCHIAU		622	300	322	838	411	427
UIASCA		859	417	442	1226	600	626
VALEA URSULUI		849	413	436	908	437	471
COMUNA BABANA	39,3	2829	1361	1468	2820	1402	1418
BABANA		763	378	385	804	407	397
BAJANESTI		37	15	22	26	12	14
CIOBANESTI		706	345	361	709	358	351
COTMENITA		329	162	167	339	179	160
GROSI		454	210	244	396	191	205
LUPUENI		164	78	86	171	80	91
SLATIOARELE		376	173	203	375	175	200
COMUNA BAICULESTI	76,5	6312	3107	3205	5826	2913	2913
BAICULESTI		582	285	297	554	270	284
ALUNISU		241	111	130	182	78	104
ANGHINESTI		291	150	141	284	147	137
ARGESANI		502	240	262	479	232	247
MANICESTI		562	273	289	572	281	291
STEJARI		169	79	90	186	95	91
TUTANA		1715	870	845	1562	804	758
VALEA BRAZILOR		631	310	321	555	285	270
VALEA LUI ENACHE		670	323	347	588	291	297
ZIGONENI		949	466	483	864	430	434
COMUNA BALILESTI	59,9	4418	2191	2227	4105	2037	2068
BALILESTI		506	246	260	509	248	261
BAJESTI		1168	568	600	1103	531	572
GOLESTI		291	149	142	263	136	127
POIENITA		875	433	442	807	406	401
PRIBOIAIA		480	241	239	491	255	236
ULITA		424	210	214	377	187	190
VALEA MARE-BRATIA		674	344	330	555	274	281
COMUNA BELETI-NEGRESTI	48,1	1974	993	981	1941	986	955
ZGRIPCESTI		597	311	286	537	278	259
BELETI		681	327	354	696	342	354
LENTEA		304	152	152	292	152	140
NEGRESTI		392	203	189	416	214	202
COMUNA BEREVOESTI	101,8	3429	1702	1727	3372	1669	1703
BEREVOESTI		2193	1095	1098	2018	999	1019
BRATIA		148	76	72	125	62	63

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
GAMACEȘTI		991	489	502	1165	583	582
OTELU		97	42	55	64	25	39
COMUNA BARLA	105,6	5855	2866	2989	5142	2516	2626
BARLA		1146	561	585	996	472	524
AFRIMESTI		283	130	153	258	126	132
BADEȘTI		412	212	200	386	193	193
BRABEȘTI		171	92	79	137	68	69
CIOCEȘTI		476	224	252	391	185	206
MALU		388	199	189	341	176	165
MANDRA		524	254	270	485	241	244
MOZACENII-VALE		1057	527	530	992	501	491
PODISORU		342	162	180	296	139	157
SELAREASCA		207	102	105	162	75	87
URLUENI		779	369	410	659	322	337
ZUVELCATI		70	34	36	39	18	21
COMUNA BOGATI	70,5	4981	2434	2547	4636	2320	2316
BOGATI		1858	896	962	1725	868	857
BARLOI		323	155	168	295	150	145
BUJOI		443	223	220	402	193	209
CHITESTI		330	162	168	307	151	156
DUMBRAVA		24	10	14	4	2	2
GLAMBOCEL		219	105	114	208	108	100
GLAMBOCELU		782	383	399	740	368	372
SUSENI		1002	500	502	955	480	475
COMUNA BOTENI	24,1	2739	1335	1404	2495	1225	1270
BOTENI		1801	876	925	1653	805	848
BALABANI		254	126	128	208	109	99
LUNCA		578	282	296	544	266	278
MUSCEL		106	51	55	90	45	45
COMUNA BOTEȘTI	35,8	1345	663	682	1207	616	591
BOTEȘTI		949	473	476	885	462	423
MOSTENI-GRECI		396	190	206	322	154	168
COMUNA BRADU	40,3	5140	2515	2625	7130	3490	3640
BRADU		3561	1750	1811	4021	1950	2071
GEAMANA		1579	765	814	3109	1540	1569
COMUNA BRADULET	48,5	2149	1027	1122	1867	891	976
BRADULET		462	214	248	382	183	199
ALUNISU		25	12	13	17	8	9
BRADETU		472	201	271	392	171	221
COSACI		175	80	95	169	79	90
GALESU		513	263	250	475	235	240
PIATRA		90	46	44	76	37	39
SLAMNEȘTI		140	69	71	127	60	67
ULENI		176	89	87	142	72	70
UNGURENI		96	53	43	87	46	41
COMUNA BUDEASA	42,3	3838	1894	1944	4004	1986	2018
BUDEASA MARE		752	364	388	1169	582	587
BUDEASA MICA		758	399	359	803	414	389
CALOTESTI		690	334	356	693	350	343
GALASEȘTI		1033	503	530	696	320	376
ROGOJINA		260	127	133	204	104	100
VALEA MARULUI		345	167	178	439	216	223
COMUNA BUGHEA DE JOS	24,1	2989	1477	1512	2862	1429	1433
BUGHEA DE JOS		2989	1477	1512	2862	1429	1433
COMUNA BUGHEA DE SUS	33,2	2845	1419	1426	2997	1478	1519
BUGHEA DE SUS		2845	1419	1426	2997	1478	1519
COMUNA BUZOIESTI	160,3	6306	3054	3252	5975	2910	3065
VULPEȘTI		967	473	494	903	432	471
BUJORENI		218	117	101	180	94	86

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
BUZOESTI		491	234	257	465	217	248
CORNATEL		1107	542	565	999	492	507
CURTEANCA		378	174	204	344	169	175
IONESTI		744	369	375	706	355	351
PODENI		377	175	202	356	171	185
REDEA		32	14	18	35	17	18
SERBOENI		1506	722	784	1484	719	765
TOMSANCA		397	192	205	411	201	210
VLADUTA		89	42	47	92	43	49
COMUNA CALDARARU	60,1	2984	1401	1583	2562	1208	1354
CALDARARU		1081	503	578	945	445	500
BURDEA		744	374	370	637	327	310
STRAMBENI		1159	524	635	980	436	544
COMUNA CALINESTI	108,2	10527	5250	5277	10872	5390	5482
VRANESTI		1235	602	633	1241	611	630
CALINESTI		1946	939	1007	2007	947	1060
CARSTIENI		794	402	392	775	401	374
CIOCANESTI		919	444	475	995	493	502
GLODU		358	179	179	349	183	166
GORGANU		1012	518	494	971	483	488
RADU NEGRU		629	329	300	632	317	315
RANCACIOV		387	192	195	402	191	211
UDENI-ZAVOI		591	307	284	674	346	328
URLUCEA		726	374	352	683	353	330
VALEA CORBULUI		904	461	443	1139	574	565
VALENI-PODGORIA		1026	503	523	1004	491	513
COMUNA CATEASCA	80,1	3751	1878	1873	4006	2005	2001
CATEASCA		650	333	317	641	319	322
CATANELE		465	236	229	549	283	266
CIRESU		734	368	366	779	395	384
COSERI		320	156	164	323	164	159
GRUIU		717	357	360	711	359	352
RECEA		332	161	171	433	214	219
SILISTEA		533	267	266	570	271	299
COMUNA CEPARI	38,6	2485	1235	1250	2289	1142	1147
CEPARI PAMANTENI		611	305	306	564	275	289
CARPENIS		587	286	301	540	266	274
CEPARI UNGURENI		387	192	195	381	187	194
MORASTI		233	121	112	193	99	94
SENDRULESTI		179	95	84	157	87	70
URLUIESTI		313	148	165	299	148	151
VALEA MAGUREI		153	76	77	143	74	69
ZAMFIRESTI		22	12	10	12	6	6
COMUNA CETATENI	34,0	3073	1532	1541	3057	1492	1565
CETATENI		1431	709	722	1280	607	673
LAICAI		833	417	416	797	394	403
VALEA CETATUIA		809	406	403	980	491	489
COMUNA CICANESTI	29,0	2276	1106	1170	2107	1056	1051
CICANESTI		557	251	306	506	244	262
BARASTI		1016	506	510	955	479	476
MIOARELE		215	101	114	190	94	96
URECHESTI		488	248	240	456	239	217
COMUNA CIOFRANGENI	43,3	2662	1289	1373	2326	1101	1225
CIOFRANGENI		1199	600	599	1046	494	552
BURLUSI		363	179	184	340	164	176
LACURILE		707	324	383	634	295	339
PIATRA		192	89	103	156	76	80
SCHITU-MATEI		201	97	104	150	72	78

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
COMUNA CIOMAGESTI	37,7	1362	671	691	1172	590	582
RADUTESTI		131	64	67	104	52	52
BECULESTI		253	124	129	209	100	109
BRATIA		27	13	14	15	8	7
CIOMAGESTI		73	38	35	67	36	31
CUNGREA		209	106	103	212	110	102
DOGARI		287	135	152	244	124	120
FEDELESOIU		94	47	47	65	33	32
GIUCLANI		178	88	90	141	69	72
PAUNESTI		110	56	54	115	58	57
COMUNA COCU	59,0	2684	1335	1349	2420	1208	1212
RACHITELE DE JOS		481	246	235	405	207	198
BARBATESTI		659	337	322	588	297	291
COCU		133	68	65	123	64	59
CRUCISOARA		308	145	163	309	148	161
FACALETESTI		252	126	126	270	139	131
GREABANU		92	40	52	119	54	65
POPESTI		308	140	168	224	104	120
RACHITELE DE SUS		451	233	218	382	195	187
COMUNA CORBENI	61,8	5656	2741	2915	5384	2623	2761
CORBENI		488	227	261	472	220	252
BERINDESTI		362	175	187	339	161	178
BUCSENESTI		940	457	483	800	383	417
OESTII PAMANTENI		1376	677	699	1448	725	723
OESTII UNGURENI		1007	508	499	955	466	489
POIENARI		565	266	299	509	255	254
ROTUNDA		775	367	408	739	360	379
TURBUREA		143	64	79	122	53	69
COMUNA CORBI	56,5	4395	2108	2287	3784	1829	1955
CORBI		1674	807	867	1453	701	752
CORBSORI		934	452	482	771	370	401
JGHEABURI		506	248	258	433	214	219
PODURI		367	171	196	332	156	176
POIENAREI		143	67	76	103	51	52
STANESTI		771	363	408	692	337	355
COMUNA COSESTI	64,4	5484	2748	2736	5358	2701	2657
COSESTI		1113	558	555	1024	527	497
JUPANESTI		1061	550	511	1123	588	535
LAPUSANI		358	186	172	377	188	189
LEICESTI		1025	502	523	954	468	486
PACIOIU		753	368	385	730	354	376
PETRESTI		945	465	480	864	433	431
PRISEACA		229	119	110	286	143	143
COMUNA COTMEANA	73,7	2349	1150	1199	2148	1053	1095
COTMEANA		694	336	358	695	344	351
BASCOVELE		149	66	83	104	50	54
BUNESTI		87	45	42	95	50	45
COSTESTI		77	37	40	72	33	39
DEALU PADURII		165	84	81	137	72	65
DRAGOLESTI		45	21	24	44	24	20
LINTESTI		155	89	66	118	59	59
NEGESTI		81	40	41	76	40	36
PIELESTI		189	94	95	150	73	77
SANDULESTI		31	16	15	43	20	23
SPIRIDONI		123	60	63	107	52	55
URSOAIA		358	168	190	333	149	184
VARLOVENI		64	30	34	49	25	24
ZAMFIRESTI		131	64	67	125	62	63

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
COMUNA CUCA	49,6	2347	1174	1173	2108	1051	1057
CUCA		435	221	214	378	188	190
BALTATA		38	17	21	27	16	11
BARBALANI		78	43	35	75	39	36
CARCEȘTI		288	143	145	263	126	137
COTU		117	61	56	103	52	51
CRIVATU		97	50	47	68	30	38
LAUNELE DE SUS		202	107	95	181	97	84
MACAI		105	53	52	96	50	46
MANEȘTI		49	26	23	49	27	22
SINEȘTI		391	192	199	386	193	193
STANICEI		53	28	25	56	26	30
TEODOREȘTI		324	156	168	281	136	145
VALEA CUCII		118	49	69	107	50	57
VONIGEASA		52	28	24	38	21	17
COMUNA DAVIDEȘTI	41,8	2852	1419	1433	3111	1530	1581
DAVIDEȘTI		656	328	328	647	315	332
CONTEȘTI		1625	802	823	1860	913	947
VOROVENI		571	289	282	604	302	302
COMUNA DAMBOVICIOARA	63,1	1066	533	533	943	463	480
DAMBOVICIOARA		377	192	185	298	148	150
CIOCANU		135	61	74	100	49	51
PODU DAMBOVITEI		554	280	274	545	266	279
COMUNA DARMANEȘTI	34,1	3704	1832	1872	3513	1735	1778
DARMANEȘTI		1019	527	492	965	493	472
NEGRENII		652	314	338	624	291	333
PISCANI		932	446	486	898	429	469
VALEA NANDRII		742	374	368	703	360	343
VALEA RIZII		359	171	188	323	162	161
COMUNA DOBREȘTI	39,1	1844	908	936	1808	903	905
DOBREȘTI		976	478	498	939	458	481
FUREȘTI		868	430	438	869	445	424
COMUNA DOMNEȘTI	19,8	3206	1583	1623	3201	1573	1628
DOMNEȘTI		3206	1583	1623	3201	1573	1628
COMUNA DRAGOSLAVELE	111,4	2549	1296	1253	2613	1329	1284
DRAGOSLAVELE		2003	999	1004	1961	982	979
VALEA HOTARULUI		546	297	249	652	347	305
COMUNA DRAGANU	35,2	1986	974	1012	2026	1001	1025
DRAGANU-OLTENII		601	306	295	610	311	299
BACEȘTI		317	153	164	302	154	148
DUMBRAVEȘTI		519	258	261	541	277	264
PRISLOPU MARE		549	257	292	573	259	314
COMUNA GODENII	31,6	3377	1619	1758	3037	1506	1531
GODENII		1086	497	589	965	472	493
BORDEIENII		0	0	0	0	0	0
CAPU PISCULUI		1117	565	552	1043	514	529
COTEȘTI		809	389	420	694	358	336
MALU		365	168	197	335	162	173
COMUNA HARSEȘTI	51,6	2874	1351	1523	2480	1218	1262
HARSEȘTI		1965	926	1039	1699	843	856
CIOBANI		450	220	230	397	200	197
MARTALOĞII		459	205	254	384	175	209
COMUNA HARTIEȘTI	48,8	2110	1044	1066	2165	1078	1087
HARTIEȘTI		985	471	514	922	432	490
DEALU		376	197	179	364	185	179
LUCIENII		327	161	166	332	165	167
LESPEȘII		422	215	207	547	296	251
COMUNA IZVORU	61,2	2662	1247	1415	2292	1082	1210
IZVORU		2662	1247	1415	2292	1082	1210

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
COMUNA LEORDENI	63,0	6089	3000	3089	5994	2957	3037
LEORDENI		1360	653	707	1510	729	781
BAILA		331	161	170	294	145	149
BALOTEASCA		162	77	85	153	80	73
BANTAU		73	35	38	48	25	23
BUDISTENI		437	238	199	299	147	152
CARCIUMARESTI		300	170	130	235	119	116
CIOLCESTI		157	71	86	155	73	82
CIULNITA		1062	509	553	1040	510	530
COTU MALULUI		294	144	150	357	183	174
GLAMBOCATA		432	218	214	454	231	223
GLAMBOCATA-DEAL		542	263	279	542	271	271
GLODU		262	118	144	261	126	135
MOARA MOCANULUI		187	89	98	188	86	102
SCHITU SCOICESTI		490	254	236	458	232	226
COMUNA LERESTI	142,2	5024	2424	2600	4632	2235	2397
LERESTI		2888	1386	1502	2550	1212	1338
POJORATA		408	203	205	459	238	221
VOINESTI		1728	835	893	1623	785	838
COMUNA LUNCA CORBULUI	103,6	3385	1590	1795	2954	1382	1572
LUNCA CORBULUI		730	347	383	656	323	333
BUMBUENI		144	64	80	123	59	64
CATANE		488	234	254	420	205	215
CIESTI		359	169	190	279	123	156
LANGESTI		397	198	199	380	180	200
MARGHIA DE JOS		342	152	190	286	128	158
MARGHIA DE SUS		282	120	162	269	116	153
PADURETI		455	217	238	375	174	201
SILISTENI		188	89	99	166	74	92
COMUNA MALURENI	107,0	4835	2382	2453	4825	2387	2438
MALURENI		1354	668	686	1321	641	680
BUNESTI		728	356	372	759	369	390
PAULEASCA		797	405	392	971	501	470
TOPLITA		1002	478	524	807	395	412
ZARNESTI		954	475	479	967	481	486
COMUNA MARACINENI	21,6	4528	2197	2331	5193	2550	2643
MARACINENI		2909	1408	1501	3228	1585	1643
ARGESELU		1619	789	830	1965	965	1000
COMUNA MERISANI	63,7	4428	2152	2276	4569	2253	2316
MERISANI		800	383	417	802	396	406
BORLESTI		596	281	315	602	296	306
BRATEASCA		109	57	52	85	50	35
CAPU PISCULUI		118	59	59	146	68	78
CRAMPOTANI		631	317	314	613	317	296
DOBROGOSTEA		775	380	395	812	395	417
MALU VINAT		708	355	353	770	378	392
VALCELELE		224	98	126	266	117	149
VARZARU		467	222	245	473	236	237
COMUNA MICESTI	43,2	4099	2074	2025	4388	2187	2201
MICESTI		1587	788	799	1673	827	846
BRANZARI		81	42	39	54	31	23
PAULEASCA		854	457	397	1011	510	501
PURCARENI		1577	787	790	1650	819	831
COMUNA MIHAESTI	64,3	5882	2868	3014	5909	2903	3006
MIHAESTI		1263	622	641	1367	673	694
DRAGHICI		1172	563	609	1034	512	522
FURNICOSI		836	414	422	891	442	449
RUDENI		691	341	350	843	428	415
VACAREA		647	321	326	597	296	301

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
VALEA BRADULUI		273	137	136	280	146	134
VALEA POPII		1000	470	530	897	406	491
COMUNA MIOARELE	33,1	1812	876	936	1624	784	840
MATAU		992	485	507	873	412	461
ALUNIS		7	3	4	1	0	1
CHILII		116	58	58	103	51	52
COCENESTI		228	109	119	241	117	124
SUSLANESTI		469	221	248	406	204	202
COMUNA MIROSI	48,1	2830	1426	1404	2544	1270	1274
MIROSI		1687	844	843	1513	745	768
SURDULEȘTI		1143	582	561	1031	525	506
COMUNA MORAREȘTI	48,0	2200	1042	1158	2105	999	1106
MORAREȘTI		646	297	349	682	314	368
DEALU OBEJDEANULUI		135	71	64	129	65	64
DEDULEȘTI		459	216	243	434	204	230
LUMINILE		273	129	144	221	103	118
MANCIOIU		292	143	149	245	125	120
SAPUNARI		395	186	209	394	188	206
COMUNA MOSOAIA	44,3	4313	2102	2211	5693	2833	2860
MOSOAIA		1163	578	585	1260	628	632
BATRANI		229	116	113	246	131	115
CIOCANAI		593	294	299	669	344	325
DEALU VIILOR		358	158	200	340	166	174
HINTESTI		585	277	308	732	366	366
LAZAREȘTI		174	81	93	209	101	108
SMEURA		1211	598	613	2237	1097	1140
COMUNA MOZACENI	70,5	2718	1285	1433	2242	1064	1178
MOZACENI		1641	775	866	1362	651	711
BABAROAGA		836	403	433	705	332	373
ZIDURILE		241	107	134	175	81	94
COMUNA MUSATEȘTI	98,9	4214	2028	2186	3870	1846	2024
VILSANESTI		431	205	226	403	190	213
BOLOVANEȘTI		3	1	2	1	0	1
COSTEȘTI-VISLAN		675	338	337	616	300	316
MUSATEȘTI		669	331	338	889	433	456
PROȘIA		69	27	42	59	25	34
ROBAIA		773	357	416	455	198	257
STROEȘTI		1164	586	578	1095	540	555
VALEA FAURULUI		165	68	97	171	74	97
VALEA LUI MAS		117	49	68	73	34	39
VALEA MUSCELULUI		148	66	82	108	52	56
COMUNA NEGRASI	75,2	2819	1334	1485	2387	1123	1264
NEGRASI		1048	490	558	890	409	481
BARLOGU		1105	524	581	948	448	500
BUTA		258	117	141	198	87	111
MOZACU		408	203	205	351	179	172
COMUNA NUCȘOARA	437,1	1720	857	863	1442	718	724
NUCȘOARA		460	225	235	377	179	198
GRUIU		145	68	77	108	51	57
SBOGHITESTI		543	263	280	433	217	216
SLATINA		572	301	271	524	271	253
COMUNA OARJA	38,6	2888	1415	1473	2948	1480	1468
OARJA		2255	1111	1144	2341	1180	1161
CEAUSEȘTI		633	304	329	607	300	307
COMUNA PIETROȘANI	49,9	5943	2895	3048	5702	2825	2877
PIETROȘANI		1444	702	742	1370	688	682
BADEȘTI		1541	759	782	1569	795	774
GANEȘTI		712	343	369	685	338	347
RETEVOIEȘTI		1784	869	915	1657	794	863

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
VARZAROAIA		462	222	240	421	210	211
COMUNA POIANA LACULUI	58,5	6781	3324	3457	6642	3276	3366
POIANA LACULUI		1723	853	870	1660	814	846
CATUNASI		335	167	168	303	153	150
CEPARI		275	141	134	270	137	133
DEALU ORASULUI		333	159	174	325	163	162
DEALU VIILOR		459	212	247	444	212	232
DINCULESTI		395	205	190	392	201	191
GALCESTI		193	99	94	212	101	111
GALETEANU		147	69	78	126	62	64
GARDINESTI		239	107	132	234	118	116
METOFU		379	197	182	370	197	173
PADUROIU DIN DEAL		900	431	469	932	451	481
PADUROIU DIN VALE		808	395	413	782	378	404
SAMARA		595	289	306	592	289	303
COMUNA POIENARII DE ARGES	21,3	1167	562	605	1117	531	586
POIENARI		559	269	290	530	250	280
CEAURESTI		273	135	138	282	138	144
IOANICESTI		280	127	153	258	122	136
TOMULESTI		55	31	24	47	21	26
COMUNA POIENARII DE MUSCEL	38,6	3641	1819	1822	3299	1635	1664
POIENARI		1391	683	708	1204	598	606
GROSANI		752	382	370	746	365	381
JUGUR		1237	629	608	1127	565	562
SERBANESTI		47	23	24	30	14	16
VALEA INDARAT		214	102	112	192	93	99
COMUNA POPESTI	51,7	2661	1282	1379	2191	1057	1134
POPESTI		505	224	281	410	188	222
PALANGA		342	163	179	275	132	143
SLOBOZIA		921	450	471	762	370	392
PURCARENI		893	445	448	744	367	377
COMUNA PRIBOIENI	23,0	3621	1802	1819	3549	1752	1797
PRIBOIENI		573	290	283	589	283	306
ALBOTELE		440	222	218	414	220	194
PARASCHIVESTI		798	394	404	692	335	357
PITOI		522	268	254	544	277	267
SAMAILA		321	163	158	314	154	160
VALEA MARE		284	132	152	275	130	145
VALEA NENII		170	88	82	198	100	98
VALEA POPII		513	245	268	523	253	270
COMUNA RATESTI	79,0	3414	1618	1796	3166	1522	1644
RATESTI		492	231	261	490	225	265
CIUPA-MANCIULESCU		303	137	166	255	126	129
FURDUESTI		598	279	319	566	266	300
MAVRODOLU		252	110	142	178	86	92
NEJLOVELU		336	171	165	296	146	150
PATULENI		1015	485	530	1011	487	524
TIGVENI		418	205	213	370	186	184
COMUNA RECEA	63,4	3272	1570	1702	2992	1464	1528
RECEA		1915	922	993	1753	857	896
DEAGU DE JOS		365	178	187	344	170	174
DEAGU DE SUS		554	259	295	504	241	263
GOLEASCA		241	113	128	214	98	116
ORODEL		197	98	99	177	98	79
COMUNA RACA	42,6	1504	714	790	1271	603	668
RACA		880	433	447	699	337	362
ADUNATI		253	114	139	211	99	112
BUCOV		371	167	204	361	167	194

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
COMUNA ROCIU	78,5	3014	1408	1606	2673	1232	1441
ROCIU		555	263	292	472	212	260
GLIGANU DE JOS		533	242	291	495	225	270
GLIGANU DE SUS		838	389	449	751	347	404
SERBANESTI		1088	514	574	955	448	507
COMUNAL RUCAR	283,6	6207	3163	3044	5752	2963	2789
RUCAR		6033	3076	2957	5610	2892	2718
SATIC		174	87	87	142	71	71
COMUNA SALATRUCU	137,9	2275	1131	1144	2220	1119	1101
SALATRUCU		1562	774	788	1542	779	763
VALENI		713	357	356	678	340	338
COMUNA SAPATA	47,3	2123	1035	1088	1782	871	911
MARTESTI		368	172	196	325	155	170
BANARESTI		495	243	252	407	193	214
DEALU BRADULUI		245	117	128	201	103	98
DRAGHICESTI		166	87	79	119	63	56
GAINUSA		197	104	93	193	96	97
LIPIA		217	108	109	209	103	106
POPESTI		309	146	163	233	111	122
TURCESTI		126	58	68	95	47	48
COMUNA SCHITU GOLESTI	25,8	4986	2463	2523	4679	2303	2376
SCHITU GOLESTI		1672	812	860	1541	755	786
BURNESTI		10	5	5	5	2	3
COSTITA		157	82	75	138	66	72
LAZARESTI		2185	1085	1100	2134	1057	1077
LOTURI		334	169	165	300	145	155
VALEA PECHII		628	310	318	561	278	283
COMUNA SLOBOZIA	62,0	5124	2590	2534	4619	2349	2270
SLOBOZIA		4824	2430	2394	4305	2183	2122
NIGRISOARA		300	160	140	314	166	148
COMUNA STILPENI	36,3	5147	2524	2623	4868	2385	2483
STILPENI		1480	725	755	1377	667	710
DEALU FRUMOS		52	19	33	45	19	26
LIVEZENI		1403	686	717	1332	648	684
OGREZEA		461	226	235	419	212	207
OPRESTI		432	213	219	424	202	222
PITIGAIA		49	24	25	28	12	16
RADESTI		1270	631	639	1243	625	618
COMUNA STOENESTI	109,2	4588	2268	2320	4379	2171	2208
STOENESTI		836	416	420	779	400	379
BADENI		792	374	418	772	362	410
COTENESTI		1039	532	507	943	476	467
LUNCA GIRTII		52	23	29	44	18	26
PIATRA		538	264	274	525	262	263
SLOBOZIA		539	268	271	475	233	242
VALEA BADENILOR		792	391	401	841	420	421
COMUNA STOLNICI	73,6	3828	1827	2001	3382	1630	1752
STOLNICI		1504	716	788	1341	641	700
COCHINESTI		666	314	352	551	271	280
COTMEANA		729	359	370	668	327	341
FALFANI		208	103	105	204	103	101
IZBASESTI		396	192	204	339	165	174
VLASCUTA		325	143	182	279	123	156
COMUNA SUSENI	51,1	3536	1659	1877	3467	1675	1792
SUSENI		528	248	280	541	269	272
BURDESTI		197	87	110	203	97	106
CERSANI		837	403	434	812	399	413
CHIRITESTI		71	35	36	76	39	37
GALESESTI		349	165	184	306	156	150

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
ODAENI		457	210	247	470	230	240
PADURENI		182	83	99	179	87	92
STEFANESTI		140	67	73	134	63	71
STRAMBENI		352	168	184	321	150	171
TUTULESTI		423	193	230	425	185	240
COMUNA STEFAN CEL MARE	34,3	2654	1318	1336	2443	1202	1241
STEFAN CEL MARE		2123	1054	1069	1948	966	982
GLAVACIOC		531	264	267	495	236	259
COMUNA SUICI	34,3	2914	1418	1496	2561	1285	1276
SUICI		1077	480	597	925	472	453
IANCULESTI		374	195	179	278	141	137
PALTENU		260	139	121	306	152	154
PAULENI		165	82	83	146	78	68
RUDENI		913	452	461	806	391	415
VALEA CALULUI		125	70	55	100	51	49
COMUNA TEIU	44,7	1876	871	1005	1594	745	849
TEIU		1556	727	829	1345	632	713
LESILE		320	144	176	249	113	136
COMUNA TIGVENI	49,3	3689	1663	2026	3444	1617	1827
TIGVENI		1522	596	926	1486	644	842
BADISLAVA		139	71	68	111	54	57
BALILESTI		149	75	74	159	82	77
BALTENI		258	131	127	264	132	132
BARSESTII DE JOS		921	455	466	826	405	421
BARSESTII DE SUS		421	201	220	373	184	189
BLAJU		91	43	48	56	25	31
VLADESTI		188	91	97	169	91	78
COMUNA TITESTI	23,5	4641	2248	2393	4937	2437	2500
TITESTI		1344	651	693	1531	765	766
BUCSENESTI-LOTASI		1118	536	582	1132	546	586
CISMEA		78	35	43	72	34	38
VALEA MANASTIRII		1080	548	532	1176	603	573
VALEA STANII		1021	478	543	1026	489	537
COMUNA UDA	79,4	2595	1241	1354	2174	1057	1117
UDA		235	106	129	207	94	113
BADULESTI		61	33	28	50	27	23
BARANESTI		221	105	116	182	88	94
BRANISTEA		82	37	45	66	32	34
CHIRITESTI		164	88	76	156	82	74
COTU		153	71	82	129	58	71
DEALU BISERICII		58	27	31	50	24	26
DEALU TOLCESII		34	16	18	30	14	16
DICONESTI		49	25	24	38	20	18
GORANI		140	66	74	110	49	61
GREABAN		63	31	32	48	26	22
LUNGULESTI		53	30	23	42	26	16
MIERCANI		181	85	96	139	68	71
RAJLETU-GOVORA		559	269	290	480	229	251
ROMANA		149	74	75	135	70	65
SALISTEA		393	178	215	312	150	162
COMUNA UNGHENI	74,8	3698	1767	1931	3187	1518	1669
UNGHENI		1012	466	546	816	370	446
COLTU		451	214	237	418	193	225
GAUJANI		692	311	381	610	279	331
GOIA		181	90	91	152	72	80
HUMELE		860	418	442	760	380	380
SATU NOU		502	268	234	431	224	207
COMUNA VALEA DANULUI	31,4	3127	1560	1567	2802	1387	1415
VALEA DANULUI		1724	832	892	1483	706	777

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Denumirea municipiului/orasului/ comunei și satului	Suprafața (kmp)	ANUL 2002			ANUL 2011		
		Total populație (persoane)	din care:		Total populație (persoane)	din care:	
			Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
BANICESTI		183	93	90	152	77	75
BOLCULESTI		219	115	104	182	93	89
BOROBANESTI		309	158	151	292	148	144
VERNESTI		692	362	330	693	363	330
COMUNA VALEA IASULUI	20,3	2815	1412	1403	2533	1267	1266
VALEA IASULUI		461	233	228	368	182	186
BADILA		3	2	1	1	1	0
BARBALATESTI		163	79	84	148	76	72
BOROVINESTI		260	130	130	216	106	110
CERBURENI		594	306	288	515	265	250
MUSTATESTI		659	318	341	659	322	337
RUGINOASA		2	1	1	0	0	0
UNGURENI		419	214	205	372	187	185
VALEA ULEIULUI		254	129	125	254	128	126
COMUNA VALEA MARE PRAVAT	60,4	4271	2111	2160	4066	2017	2049
VALEA MARE PRAVAT		1345	686	659	1140	550	590
BILCESTI		203	94	109	269	126	143
COLNIC		196	99	97	134	67	67
FINTINEA		121	59	62	108	57	51
GURA PRAVAT		985	495	490	1211	620	591
NAMAESTI		713	339	374	574	281	293
PIETROASA		304	134	170	264	119	145
SELARI		404	205	199	366	197	169
COMUNA VEDEA	68,4	4304	2051	2253	4041	1952	2089
VEDEA		839	407	432	696	346	350
BADICEA		157	82	75	126	59	67
BLEJANI		146	64	82	156	76	80
BURETESTI		160	74	86	143	65	78
CHIRITESTI		199	92	107	152	74	78
CHITANI		327	154	173	301	144	157
CIURESTI		230	114	116	215	104	111
DINCANI		193	83	110	200	97	103
FATA		310	141	169	291	137	154
FRATICI		332	154	178	325	153	172
IZVORU DE JOS		143	72	71	287	142	145
IZVORU DE SUS		280	142	138	252	125	127
LUNGANI		200	103	97	167	83	84
MOGOSESTI		74	41	33	59	37	22
PRODANI		142	71	71	125	63	62
RATOI		42	19	23	19	9	10
VARSESTI		162	74	88	160	72	88
VATA		277	121	156	272	124	148
VETISOARA		91	43	48	95	42	53
COMUNA VLADESTI	38,9	3172	1583	1589	3092	1570	1522
VLADESTI		2703	1337	1366	2663	1342	1321
COTEASCA		268	140	128	269	145	124
DRAGHESCU		50	25	25	32	14	18
PUTINA		151	81	70	128	69	59
COMUNA VULTURESTI	48,1	2890	1477	1413	2887	1488	1399
VULTURESTI		2053	1049	1004	2075	1065	1010
BARZESTI		602	304	298	587	300	287
HULUBA		235	124	111	225	123	102

**ANEXA 2
(N.C.I.)**

**SCRIERI MONOGRAFICE ELABORATE ȘI
EDITATE, REFERITOARE LA LOCALITĂȚILE
JUDEȚULUI ARGEȘ**

1.	ALBEȘTII DE ARGEȘ	- Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Albeștii de Argeș</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
2.	ALBEȘTII DE MUSCEL	- Comănescu, Ion, <i>Albeștii de Muscel - sat de plai - și obligația de a păzi granița în cuprinsul moșiei satului</i> , 1989 (<i>Studii și comunicări</i> , Muzeul Câmpulung); - Cojocaru, Florentina, Gava, Radu, <i>Ocupațiile locuitorilor din Albești – Muscel, reflectate în Cataografia din 1838</i> , 2001 (<i>Studii și comunicări</i> , Muzeul Județean Argeș); - Lăzărescu, Ghiorghia, <i>Albești de Muscel. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
3.	ALBOTA	- Barbu, Gheorghe, Dumitru, Mariana, <i>Comuna Albota. La 510 ani de atestare documentară 1497-2007</i> , Editura Tiparg, Pitești, 2007, 152 pagini; - Barbu, Gheorghe, <i>Monografia comunei Albota (1497-1997)</i> , s.n.m., București, 1997, 117 pagini; - Tudor, Sevastian, <i>Micromonografia etnografică a comunei Albota</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
4.	ANINOASA	- Lina, Mihaela, <i>Monografia comunei Aninoasa din județul Argeș</i> , Editura Paralela 45, Pitești, 2002, 106 pagini; - Mavrodin, Teodor, <i>Aninoasa și Slănicul Muscelului. File de cronică</i> , Editura Cultura, Pitești, 2010, 617 pagini; - Răuțescu, Ioan, <i>Mănăstirea Aninoasa din județul Muscel</i> , Câmpulung, Tipografia Gh. N. Vlădescu, 1933, 258 pagini;
5.	AREFU	- Bădescu, Cezar, <i>Răsăriți în Lumina de Soare</i> , Editura Arefeana, București, 2006, 115 pagini; - Ciobanu, Maria, Moisescu, Nicolae, Ciobanu, Radu Ștefan, <i>Cetatea Poienari</i> , București, 1984, 139 pagini; - Ciulbea, Gheorghe, <i>Pământeni - Căpățâneni, Pământeni - Ungureni</i> , Ed. Arefeana, București, 2011, 303 pagini; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Arefu, Argeș</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Stănciulescu, Stanciu, St., Stănciulescu, St. Ion, <i>Aref. Monografia satului</i> , Editura Arefeana, București, 2006, 340 pagini;
6.	BASCOV	- Deaconu, Gheorghe, Găiseanu, Sevastița, <i>Comuna Bascov la 550 de ani de existență, 1421-1971</i> , Pitești, 1971, 132 pagini; - Deaconu, Gheorghe, Găiseanu, Sevastița, <i>Schiță monografică a comunei suburbane Bascov, județul Argeș</i> , Pitești, 1971, 136 pagini; - Găiseanu, Sevastița, Moiceanu, Sever, <i>Bascovul de-a lungul</i>

		<i>vremii (1421-2001)</i> , Pitești, 2001, 300 pagini; - Lăzărescu, Ghiorghia, <i>Comuna Bascov, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
7.	BĂBANA	
8.	BĂICULEȘTI	
9.	BĂLILEȘTI	- Dimulescu, Dan, <i>Așezări muscelene Golești, Poenița, Ulita. File de istorie</i> , Editura Ordessos, Pitești, 2008, 316 pagini; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Bălilești, Argeș</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Pantazică, Nicolae, <i>Băjești - satul de la poarta Raiului</i> , Ed. Tiparg, Pitești, 2009, 250 pagini;
10.	BÂRLA	- Badea, Alina Cătălina, <i>Monografia comunei Bârla județul Argeș</i> , Editura Ars Libri, Costești, 2010, 88 pagini; - Păduraru, Marius, Chistol, Aurelian, <i>Comuna Bârla, județul Argeș. Studiu monografic</i> , Tipografia Semne, București, 2010, 995 pagini + 16 f.;
11.	BELEȚI - NEGREȘTI	- Lăzărescu, Ghiorghia, <i>Comuna Beleți - Negrești, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1991 (manuscris, Muzeul Golești);
12.	BEREVOEȘTI	- Caramelea, Vasile V., <i>Satul Berivoeștilor (Muscel) I, Obștea moșnenilor</i> , Câmpulung Muscel, 1946, 125 pagini; - Caramelea, Vasile V., <i>Satul Berivoiești (Mușcel). Obștea moșnenilor</i> , Editura Universității din Pitești, Ediția a II-a, îngrijită de Cornel Constantinescu, 2006, 158 pagini; - Hera - Bucur, Ion, <i>Monografia comunei Berevoești - Muscel</i> , Editura Tehnică, București, 1996, 382 pagini; - Marinouiu, Costea, Berevoescu, Titu Napoleon, <i>File din cronica Berevoeștiului</i> , Rm. Vâlcea, Editura Comphys, 2002, 271 pagini;
13.	BOGAȚI	- Udrescu, Grigore, Udrescu Maria, <i>Monografia comunei Bogați</i> , Editura Didactică Nova, Pitești, 1995, 95 pagini;
14.	BOTENI	- Bidilică - Vasilache, Georgeta, <i>Incursiune. Destin colectiv și destin individual. Viața unei familii din Botenii Muscelului</i> , Editura Scrisul prahovean, Cerașu, 2004, 213 pagini; ediția a II-a, revizuită și adăugită; - Chelcea, Ion, <i>Botenii Muscelului și oamenii săi buni și bătrâni</i> , București, Editura Tritonic, 2005, 198 pagini; - Oprea, Radu, <i>Micromonografia etnografică, comuna Boteni, județul Argeș</i> , 1990 (Manuscris, Muzeul Golești);
15.	BOȚEȘTI	- Dinu, Constantin, Dinu, Niculina N., Stănescu, Elena C., <i>Boțești – Argeș - pagini din istoria unei vechi așezări de moșneni</i> , Editura Tiparg, Pitești, 2000, 231 pagini; - Dinu, G. Constantin, Dinu, I. Iuliana, Dinu C. Elena, <i>Neamuri din Boțești de ieri și de azi</i> , 2006, 418 pagini; - Dinu, Constantin, Miloiu, Oana, Dinu, Iuliana, Dinu, Elena, Dinu, Niculina, <i>Valori spirituale boțeștene</i> , Ed. Juventus Press, Geamăna, 2012, 255 pagini; - Oprea, Cătălina Elena, <i>Comuna Boțești: Filă de istorie</i> , Pitești, S.n. 2011;
16.	BRADU	- Negoii, Bogdan, Negoii, C. Ion, <i>Bradurile. O așezare argeșeană -</i>

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

		<i>monografie</i> , Editura Tiparg, Pitești, 2006, 470 pagini;
17.	BRĂDULEȚ	<ul style="list-style-type: none"> - Bobancu, Tatiana N., <i>Monografia satului și stațiunii balneoclimatice Brădet - Argeș</i>, București, 1937, 57 pagini; - Comuna Brăduleț. <i>Studiu monografic complex...</i>, coordonator, Alicu Dorin, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003, 250 pagini; - Pally, Filofteia, Popa Valentina, <i>Monografia comunei Brăduleț, Argeș</i>, 1997-1998 (cercetare și manuscris, Muzeul Golești); - Popa, Valentina, <i>Comuna Brăduleț-Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - State, Florea, <i>Galeș de Argeș, istorie și contemporaneitate</i>, București, 1984, 30 pagini; *** Școala Galeș, clasele I-VIII. <i>Comuna Brăduleț, fostă Brătieni, jud. Argeș. 160 de ani (1838-1898)</i>, 1998, 78 pagini; - Tița, Gheorghe, <i>Corul Galeș</i>, București, 1999; - Tița, Lucreția, Tița Gheorghe N., <i>Galeșul de Argeș - o altfel de monografie a satului românesc de munte</i>, A.S.A Media, 2005, 224 pagini;
18.	BUDEASA	- Gheorghilaș, Corina, <i>Bazinul hidrografic Budeasa, studiu monografic</i> , Editura Etnologică;
19.	BUGHEA DE JOS	
20.	BUGHEA DE SUS	- Constantinescu, Mircea, Dobrescu, Ion, <i>Stațiunea balneoclimatică Bughea de Sus, Raionul Muscel</i> , București, 1958, 88 pagini;
21.	BUZOEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Drăgoi, Gheorghe, <i>Monografia satului Șerboeni, comuna Buzoești, Argeș</i>, Editura Paco, 2008; - Florescu, Ion M., <i>Însăilări monografice - Satul Ionești, județul Argeș</i>, 1983 (manuscris, Muzeul Județean Argeș); - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Buzoiești, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Toma, Gheorghe, <i>Buzoieștii pe coordonatele integrării europene: 1532 – 2005 (Șchiță monografică)</i>, Pitești, Paralela 45, 2005;
22.	CĂLDĂRARU	
23.	CĂLINEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Călinești, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Voinescu, Silvestru D., <i>Călinești-Argeș, 1388-1988. 600 de ani de la prima atestare documentară</i>, Pitești, 1989, 16 pagini;
24.	CĂTEASCA	
25.	CÂMPULUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Aricescu, Constantin D., <i>Istoria Câmpulungului, prima rezidență a României</i>, București, Imprimeria lui Ferdinand, 1858; - Bivol, Manole, Constantinescu, Mircea, Trâmbaciu, Ștefan, <i>Câmpulung</i>, București, Ed. Sport - Turism, 1986, 93 pagini; - Chița, Gheorghe, <i>Câmpulungul și Județul Muscel: Monografie ilustrată</i>, București, Ed. Ars Docendi, 2000; - Diaconescu, Mihai (coord.), <i>Radiografia Câmpulungului</i>, București, Editura Ars Docendi, 2008, 352 pagini; - Pârnuță, Gheorghe, <i>Documente și inscripții privind istoria orașului Câmpulung - Muscel</i>, București, Ed. Semne, 1999; - Răuțescu, Ioan, <i>Câmpulung-Muscel. Monografie istorică</i>, București, Ed. Ars Docendi, 2009, 426 pagini;

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

		<ul style="list-style-type: none"> - Săvoiu, Adrian, <i>Câmpulung Muscel - scrinul cu amintiri</i>, București, Ed. Ars Docendi, 2008; - Săvoiu, Adrian, <i>Chipuri de odinioară din Muscel</i>, București, Ed. Ars Docendi, 2010;
26.	CEPARI	- Năstase, Ion, Stătică, Elena, <i>Comuna Cepari, jud. Argeș - Trepte în timp</i> , Editura Ordessos, Pitești, 2008, 240 pagini;
27.	CETĂȚENI	
28.	CICĂNEȘTI	- Spiridon Cristocea, Marius Păduraru, <i>Comuna Cicănești. Județul Argeș. File de istorie</i> , Editura Ordessos, Pitești 2009, 432 pagini;
29.	CIOFRÂNGENI	<ul style="list-style-type: none"> - Gorgoi, Ioan Mihail, <i>Micromonografia etnografică a comunei Ciofrângeni - Poienari, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Iana, Vasile, <i>Monografia Comunei Ciofrângeni, județul Argeș</i>, Pitești, 2003; - Ștefan, Nicu, <i>Piatra - un sat din Argeș. Monografie</i>, Editura Almarom Râmnicu Vâlcea, 2001, 432 pagini;
30.	CIOMĂGEȘTI	- Ionescu, Elena, Ionescu, Titel, Sandu, Gerasela, <i>Monografia comunei Ciomăgești (Argeș)</i> , Editura Buna Vestire, Râmnicu Vâlcea, 2008, 382 pagini;
31.	COCU	
32.	CORBENI	<ul style="list-style-type: none"> - Ciulbea, Gh., <i>Corbeni Monografie social-economică</i>, Editura Meșterul Manole, Curtea de Argeș, 2007, 293 pagini; - Ciulbea, Gh., Boștinaru, I., <i>Corbeni – monografie social-economică</i>, București, Ed. Arefeana, 2013; - Pally, Filofteia, Lăzărescu, Ghiorghiuța, Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Corbeni Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1989- (manuscris, Muzeul Golești); - Teodorescu, Nicolae Gh., <i>Pe Argeș în sus: Oești - din hronicul satului</i>, București, 1988, 212 pagini;
33.	CORBI	<ul style="list-style-type: none"> - Andreescu, Ion N., Urecheanu, Ion A., <i>Monografia comunei Corbi, județul Argeș</i>, Pitești, 1971, 155 pagini; - Constantinescu, Grigore, <i>Corbi - Muscel, monografie etnoculturală</i>, Pitești, Editura Tiparg, 2006, 176 pagini; - Constantinescu, Grigore, <i>Poenărei - Muscel monografie etnoculturală</i>, Editura Tiparg, Pitești, 2008, 284 pagini, 18 f. – ilustrații; - Hera, Nicolae, Ungureanu, Gheorghe, <i>Satul Stănești, județul Argeș. Schiță monografică</i>, București, 1984, 172 pagini; - Ilinescu, Ion I., <i>Corbi-mândru plai ciobănesc (album-cronică)</i>, București, 1973, 29 pagini; - Ilinescu, Ion I., <i>Corbi, tradiție și contemporaneitate</i>. Pitești, 2004, 198 pagini; - Ilinescu, Ion I., <i>Mărturii de suflet din Corbi-Argeș</i>, Pitești, 1997, 175 pagini; - Ilinescu, Ion I., Șerban, Iulia-Alina, <i>Corbi Argeș (Album de suflet)</i>, Pitești, 2008; - Miu, Ion, Miu, Maria, <i>Monografia satului Corbșori, comuna Corbi, județul Argeș</i>, Pitești, Editura Alean, 2007, 212 pagini + 16 f. - ilustrații color;

		<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Corbi-Nucșoara, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Rădulescu - Codin, Constantin, <i>Comuna Corbii din Muscel și locuitorii săi...</i>, Pitești, 1921, 132 pagini; - Rădulescu - Codin, Constantin, <i>Literatură, tradiții și obiceiuri din Corbii Muscelului...</i>, București, 1929, 128 pagini; - Rădulescu - Codin, Constantin, <i>Muscelul nostru. I. Comuna Corbi și locuitorii săi...</i>, Câmpulung, 1922; - Ungureanu, Gheorghe, Ungurenuș, Maria, Ungurenuș, Mihai, <i>Familii de ieri și de azi din Stănești Comuna Corbi Județul Argeș</i>, Editura Alean, 2008, 2001 pagini, 25 file – foto; - Vitan, Ion, <i>Stănești din județul istoric Muscel. Documente 1502-1968</i>, București, Ed. Corint, 2002, 226 pagini;
34.	COSTEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Iacob - Morteni, Radu, Țibrian Cuceanu, Mădălina, <i>Orașul Costești. Pagini de monografie</i>, Editura Universității din Pitești, 2009, 256 pagini;
35.	COȘEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Dumitrescu, I., Florea, C., <i>Jupânești, un vechi sat argeșean. File de istorie</i>, București, Editura Litera, 1976, 239 pagini; - Mazilescu, Sorin, <i>Monografia comunei Coșești</i>, Pitești, Editura Alean, 2006, 248 pagini, cu ilustrate color și alb-negru, bibliografie; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Coșești, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
36.	COTMEANA	<ul style="list-style-type: none"> - Bărbulescu, Constantin Augustus, Boiciuc, Ioasaf, <i>Cotmeana</i>, București, 2004; - Boiciuc, Ioasaf Ion, <i>Mănăstirea Cotmeana: Studiu istoric</i>, Pitești, Ed. Euro Press, 2004;
37.	CUCA	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Cuca, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Păduraru, Marius, Maschio, Romeo, Dumitrescu, Ion, <i>Comuna Cuca, județul Argeș. Studiu monografic</i>, Editura Ordessos, Pitești, 2010, 437 pagini + 12 f. – color;
38.	CURTEA DE ARGEȘ	<ul style="list-style-type: none"> - Brătulescu, Victor, <i>Curtea de Argeș</i>, Institutul de Arte Grafice „Marvan”, S.A.R. 1941, 43 pagini; - Ionescu, Grigore, <i>Curtea de Argeș. Istoria orașului</i>, București, Fundatia pentru Literatură și Arte „Regele Carol II”, 1940; - Marinescu, Valerian, <i>Monografia așezării Argeșului. Curtea de Argeș de la începuturi până în 1980</i>, Pitești, 1999, 480 pagini; - Moiescu, Nicolae, <i>Curtea de Argeș</i>, București, Ed. Sport- Turism, 1980; - Moiescu, Nicolae, <i>Curtea de Argeș - micromonografie</i>, 1998, 143 pagini + 17 ilustrații; - Neagoe, Manole, <i>Curtea de Argeș</i>, București, Ed. Tineretului, 1968;
39.	DAVIDEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Băcanu, I. S., <i>Monografia comunei Davidești, județul Argeș</i>, Editura Cultura Pitești, 1999, 282 pagini; - Pârnuță, Gheorghe, Gorgoi, Mihail, Trâmbaciu, Ștefan, <i>Monografia satelor Conțești, Davidești și Voroveni</i>, Editura Scrisul românesc, Craiova, 2003;

40.	DÂMBOVICIOARA	<ul style="list-style-type: none"> - Căciulă, Iosif, <i>Ciocanu, satul meu natal</i>, Centrul de Calcul Electronic, Pitești, 1998; - Căciulă, Iosif, <i>Satul Podu Dâmboviței. Monografie</i>, SC. Europroduct S.R.L., 2010, 160 pagini;
41.	DÂRMĂNEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Dina, Teodor A., <i>Piscani - file de istorie. Istoricul unor neamuri</i>, 2001, 110 pagini; - Dina, Teodor A., <i>Piscani-Negreni, Județul Argeș: File de istorie (1526-1986)</i>, 129 pagini; - Dina, Teodor A., <i>Piscani-Negreni. Vechi sate argeșene de pe valea Râului Doamnei. File de istorie</i>, Pitești, 1998, 180 pagini; - Dina, Teodor A., <i>Să cunoaștem satul Piscani, județul Argeș, Mioveni - Colibași</i>, 2001, 79 pagini; - Dina, Teodor A., <i>Satul Piscani județul Argeș - oameni și locuri. Oameni care au fost</i>, Pitești, 2006, 160 pagini;
42.	DOBREȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Cristocea, Spiridon I., <i>Dobrești - 100 de ani de activitate corală: 1902-2002</i>, Pitești, 2002, 59 pagini; - Cristocea, Spiridon I., Ilinca, Nicolae Il., Marinescu, Nicolae, <i>Școala din Dobrești, județul Argeș - 165 de ani (1839-2004)</i>, Editura Tiparg, Pitești, 2004, 150 pagini; - Oprea, Radu, <i>Micromonografia etnografică comuna Dobrești, județul Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
43.	DOMNEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Avram, Elisei, <i>Domnești - Argeș. Stațiunea climaterică</i>, Pitești, Editura Caligraf, 1998, 176 pagini; - Baciu, George, Hiru, Ion C., <i>Domnești. Oameni de ieri și de azi</i>, Rm.-Vâlcea, Editura Rottarymond, 2004, 355 pagini; - Hiru, Ion, Baciu, George, <i>Domnești: Arc peste timp. Crâmpie de monografie</i>, Iași, Ed. Alfa, 2009; - Fundația „Petre Ionescu - Muscel” nr. 1/1992, <i>Revista istorică a comunei Domnești, județul Argeș</i>; - Grigoriu, Ilie, <i>Monografia circumscripției sanitare Domnești, județul Muscel</i>, București, 1943, 119 pagini; - Ionescu - Muscel, Petre, <i>Albumul comunei Domnești, județul Muscel. Stațiune climaterică. Realizări în anii 1935-1937</i>, București, 1939, 25 pagini; - Ionescu - Muscel, Petre, <i>Albumul istoric al comunei Domnești, județul Muscel</i>, București, 1942, 47 pagini; - Ionescu - Muscel, Petre, <i>Documente din istoria veche și nouă a comunei Domnești, județul Muscel. Formarea numelor de familie</i>, București, 1941, 67 pagini; - Ionescu - Muscel, Petre, <i>Revista istorică a comunei Domnești, județul Muscel. Acte privitoare la trecutul comunei</i>, București, 1941, 204 pagini; - Mazilescu, Sorin, <i>Râul Doamnei - habitat și identitate</i>, Pitești, Ed. Universității Pitești, 2009; - Mazilescu, Sorin, <i>Râul Doamnei și legendele sale</i>, Pitești, Ed. Universității Pitești, 2009; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Domnești, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);

44.	DRAGOSLAVELE	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Dragoslavele, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Rădulescu – Codin, Constantin, Răuțescu, Ioan, <i>Dragoslavele. trecutul comunei...</i>, Câmpulung, Tipografia Gh. N. Vlădescu, 1923, 432 pagini; - Răuțescu, Ioan, <i>Dragoslavele. Trecutul satului. Descrierea fizică. Populațiunea. Instituții locale. Regiunea Dragoslavele (Luptele din 1916 ...)</i>, Câmpulung, 1937, 553 pagini;
45.	DRĂGANU	
46.	GODENI	<ul style="list-style-type: none"> - Dragomirescu, Nichita, Soare, Nicolae Gh., <i>Monografia istorică a comunei Capul Piscului, Județul Muscel</i>, Câmpulung, 1941, 56 pagini; - Dumitrache, Ion, <i>Monografia comunei Godeni-Argeș</i>, 1978; - Voican, Ion O., Voican, Angela I., Voican, Corneliu Gh., <i>Monografia comunei Godeni (Muscel), județul Argeș Cotești, Godeni, Capu Piscului. Prima atestare documentară</i>, Pitești, 1999, 192 pagini;
47.	HÂRSEȘTI	
48.	HÂRTIEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Hârtiești, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Pravăț I., Valeria, <i>Monografia comunei Hârtiești, 1475-2005 – 530 de ani de vechime documentară</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, 416 pagini;
49.	IZVORU	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografie etnografică a comunei Izvoru, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
50.	LEORDENI	<ul style="list-style-type: none"> - Cristocea, Spiridon, Mavrodin, Teodor, Novac, Vasile, <i>Comuna Leordeni, județul Argeș: file de cronică</i>, Editura Ordessos, Pitești, 2007, 416 pagini; - Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Leordeni, Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
51.	LEREȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Oană, Rodica, Oană, Ion, <i>Istorie și cultură în Lerești</i>, Editura „Ars Docendi”, 2004, 232 pagini, Ed. a III-a, „Ars Docendi”, 2012; - Pally, Filofteia, <i>Comuna Lerești, Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
52.	LUNCA CORBULUI	<ul style="list-style-type: none"> - Gorgoi, Ioan Mihail, <i>Micromonografia etnografică a comunei Lunca Corbului, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Stănescu, Badea, <i>Monografia comunei Silișteni (fostă Bumbueni) din județul Argeș, Râmnicu Vâlcea</i>, 1930, 23 pagini;
53.	MĂLURENI	<ul style="list-style-type: none"> - Iancu, Nic(olae), <i>Monografia comunei Bunești din Județul Argeș</i>, Pitești, 1934, 99 pagini; - Tudose, Petre, <i>Monografia comunei Mălureni, județul Argeș</i>, Editura Tiparg, Pitești, 2005, 553 pagini;
54.	MĂRĂCINENI	<ul style="list-style-type: none"> - Dumitrache, Nicolae, Pufu, Marin, <i>Din istoria comunei Mărăcineni, Județul Argeș Satele Ciumești (Argeșelul) și Mărăcineni Începuturi, evoluție, evenimente, instituții, oameni</i> Editura Ordessos, Tiparg, Pitești, 2009; - Dumitrache, Nicolae, <i>Din istoria comunei Mărăcineni, județul Argeș – satele Ciumești (Argeșelul) și Mărăcineni – Alte momente</i>

		și evenimente, vol. II, Pitești, Ed. Ordessos, 2014, 175 pagini; - Lăzărescu, Ghiorghița, <i>Comuna Mărăcineni-Micești, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
55.	MERIȘANI	*** <i>Monografia parohiei Borlești din comuna Borlești, Județul Argeș, Pitești, 1936, 35 pagini;</i> - Oprea, Cătălina Elena, <i>Monografia comunei Merișani, Județul Argeș, Pitești, 2011;</i>
56.	MICEȘTI	- Lăzărescu, Ghiorghița, <i>Micromonografia etnografică a comunei Micești, Argeș, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);</i>
57.	MIHĂEȘTI	- Stroe, Ion, <i>Văcarea – Muscel - România. Monografie istorică</i> , Ed. Tiparg, Pitești, 2012, 252 pagini;
58.	MIOARELE	- Șucu, Ion I., Popescu, Ion N., Tomescu, I. Petre, <i>Monografia comunei Mioarele, București, 1976, 324 pagini;</i> - Tudor, Sevastian, <i>Comuna Mioarele, Muscel. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
59.	MIOVENI	- Sămărăscu, Adrian, Constantinescu, Gr., Robea, M., Corcodel, I., Mazilescu, S., Livezeanu, P., Șerban, R., <i>Mioveni. Pași în timp</i> , Editura Alean, Pitești, 2007, 264 pagini; - Robea, Mihail M., <i>Mioveni – Argeș. Corpusul de documente și inscripții ale orașului</i> , Casa Editorială Muntenia, București, 2009, 328 pagini; - Săvulescu, Gh. C., <i>Comuna Colibași, județul Argeș. Cu satele: Racovița, Mioveni, Colibași, Clucereasa, Făgetul. Pagini de istorie</i> , Pitești, 1973;
60.	MIROȘI	- Lăzărescu, Ghiorghița, <i>Comuna Miroși, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Spiru, Ioan, <i>Monografia satului Surdulești</i> , Ed. Ordessos, Pitești, 2013, 181 pagini; - Tetici, Radu, Tudor, M., Ionel, M., <i>Localitatea Miroși, jud. Argeș, pagini de monografie</i> , Editura Tiparg, Pitești, 2000;
61.	MORĂREȘTI	
62.	MOȘOAIA	- Drugău, Viorel, Drugău, Tiuta, Mari, Liviu, Vărășcanu, Constantin, <i>Monografia comunei Moșoaia</i> , Editura Europroduct, Pitești, 2009, 230 pagini; - Guliman, Constantin, Săvulescu, Vasilica, <i>Școala din Hințești. Lumină, statornicie, demnitate</i> , Editura Alean, 2008, 182 pagini; - Tudor, Sevastian, <i>Comuna Moșoaia, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
63.	MOZĂCENI	- Cruceană, Ion, <i>Mozăceni leagănul copilăriei mele Micromonografie sentimentală</i> , Tiparg, Pitești, 2009, 160 pagini; - Lăzărescu, Ghiorghița, <i>Comuna Mozăceni, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1991 (manuscris, Muzeul Golești); - Pop, Mihai, Golopenția, A., <i>Dâmbovicul - o plasă din sudul Județului Argeș</i> , Ed. Inst. de Științe Sociale al României, București, 1942, 85 pagini; - Musicescu, Ion, <i>Monografia Comunei Mozăceni, Plasa Mozăceni, Județul Argeș, Mușătești - Argeș, 1905, 27 pagini;</i> - Nania, Ion, <i>Mozăceni - o veche așezare din fosta țară Vlașca,</i>

		<p>Editura Paralela 45, Pitești, 2004, 790 pagini;</p>
64.	MUȘĂTEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Crăciun, Maria, <i>Pagini de monografie a satului Costești - Vâlsan</i>, Geamăna, Ed. Juventus Press, 2012; - Cristescu - Mușătești, Ionel, <i>Apostolii satului Mușătești</i>, Curtea de Argeș, 2006, 158 pagini - Dobrescu, Petronia, <i>Mănăstirea Robaia</i>, Editura Dac Press, Curtea de Argeș, 2004, 144 pagini; - Leonăchescu - Năndrașu, Nicolae, <i>Stroești-Argeș. Documente și mărturii</i>, București, Casa de editură Nicolae Bălcescu, 2000, 808 pagini; - Leonăchescu Nicolae, <i>Stroieștenii în știință și cultură</i>, vol. I, Stroiești - Argeș, 1996, 237 pagini; - Moise, Vasile P., <i>Vâlsănești - un sat de pe valea Vâlsanului</i>, Pitești, Ed. Argeș Press, 2012; - Năndrașu, Nicolae, <i>Personalități din Stroiești - Argeș</i>, vol. I, Editura Agir, București, 2007, 395 pagini + 5 f. color; - Popa, Valentina, <i>Monografia etnografică a comunei Mușătești, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Robea, Mihail M., <i>Folclor poetic din Stroiești-Argeș</i>, București, 1980, 248 pagini; - Robea, Mihail M., <i>Proză populară din Stroiești-Argeș. Basme, snoave, legende, povestiri populare</i>, București, 1997, 288 pagini; - Teodorescu, Nicolae Gh., <i>Mușătești - altar de lumină. Predoslovie. Oameni aleși. Citorii. Chipuri și icoane</i>, Pitești, 1947, 47 pagini; - Teodorescu, Nicolae Gh., <i>Mușătești, file de cronică</i>, București, 1970, 196 pagini;
65.	NEGRAȘI	<ul style="list-style-type: none"> - Iordache Argeș(eanu), Preda, Marinescu, Elena D., <i>Istoricul comunei Negrași - Argeș</i>, București, Editura Noastră, 1941, 40 pagini; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Negrași, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
66.	NUCȘOARA	<ul style="list-style-type: none"> - Cârstoiu, Constantin, <i>Drumul Pițulesei. Maria Cârstoiu, valoros rapsod al plaiurilor muscelene</i>, Pitești, Ed. Paralela 45, 2003; - Oprescu Ion, Retevoi Lică, <i>Monografia comunei Nucșoara județul Argeș</i>, SC Europroduct SRL, Pitești, Argeș, 2005, 96 pagini; - Oprescu Ion, Retevoi Valentin, Retevoi Lică, Oprescu, Ioan-Nelu, <i>Monografia comunei Nucșoara, județul Argeș</i>, Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 2007, 160 pagini; - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Corbi/Nucșoara, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
67.	OARJA	<ul style="list-style-type: none"> - Zamfir, Dumitru, <i>Monografia comunei Oarja</i>, Editura KML, Pitești, 2009;
68.	PIETROȘANI	<ul style="list-style-type: none"> - Drăgușanu, Eugeniu, <i>Monografia satului Bădești, comuna Pietroșani-Argeș. 1352-2002. 650 de ani de dăinuire</i>, SC Marinex Print SRL, Baia Mare, 2002, 254 pagini; - Drăgușanu, Eugeniu, <i>Oameni de seamă din Bădești</i>, Ed. Tip

		<p>Naste, Pitești, 2004, 84 pagini;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Comuna Pietroșani, Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Popescu, Vasile A., <i>Satul Retevoești, Argeș. Toponimie Antroponimie și obiceiuri</i>, București, 2002, 112 pagini; - Popescu, Vasile A., <i>Biserica din Retevoești. Monografie</i>, București, 2003, 111 pagini; - Popescu, Vasile A., <i>Retevoești-Argeș. Pagini de istorie</i>, București, 2005, 286 pagini; - Popescu, Vasile, <i>Retevoești - Argeș (Trecutul școlii, cula Drugănescu și întâmplări cu haz pentru săteni)</i>, București, 2004, 150 pagini; - Stănescu, Petre P., <i>Pietroșani-Argeș (Pietroșani, Bădești, Retevoești, Vărzăroaia, Gănești), monografie, 1352-1974. 622 de ani de vechime documentară. Studii, documente, mărturii, obiceiuri, legende, tradiții, grai specific</i>, București, 1974, 415 pag.
69.	PITEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Mavrodin, Teodor (editor), <i>Pitești. Mărturii documentare</i>, vol. I București, 1988, 467 pagini; - Mavrodin, Teodor, <i>Istoria primăriei Pitești</i>, Ed. Pământul, Pitești, 1996, 253 pagini; - Moț, Ovidiu E., <i>Pitești. O istorie în date</i>, Ed. Pământul, Pitești, 2008, 303 pagini; - Pendiuc, Tudor, Carp, Cornel, <i>Pitești. 20 de ani de istorie (1989-2009)</i>, Pitești, Ed. Pământul, 2009, 318 pagini; - Popa, Petre, Dicu, Paul, Voinescu, Silvestru, <i>Pitești. Tradiție și contemporaneitate</i>, Pitești, 2008, 264 pagini; - Popa, Petre, Dicu, Paul, Voinescu, Silvestru, <i>Istoria municipiului Pitești</i>, Ed. Academiei R.S.R., București, 1988, 353 pagini; - Popa, Petre, <i>Pitești 620: Memento</i>, Pitești, Ed. Paralela 45, 2008; - Popescu, Silvia, Drăgușin, Marin, Buburuzan, Silviu, <i>Tărâmul tăcerii: Cimitirul Sfântul Gheorghe din Pitești</i>, Iași, Ed. Dosoftei, 2008, 282 pagini;
70.	POIANA LACULUI	<ul style="list-style-type: none"> - Tudor, Sevastian, <i>Monografia comunei Poiana Lacului</i>, Paralela 45, Pitești, 1995, 100 pagini;
71.	POIENARII DE ARGEȘ	<ul style="list-style-type: none"> - Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Poienarii de Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
72.	POIENARII DE MUSCEL	
73.	POPEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Lăzărescu, Ghiorghiuța, <i>Comuna Popești - Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1991 (manuscris, Muzeul Golești)
74.	PRIBOIENI	<ul style="list-style-type: none"> - Oprea, Radu, <i>Micromonografia etnografică a comunei Priboieni, Argeș</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Rădulescu - Codin, Constantin, <i>Monografia comunei Priboieni - Muscel, după programul Ministerului de Interne</i>, Câmpulung, 1904, 44 pagini;
75.	RĂTEȘTI	<ul style="list-style-type: none"> - Iacob, Radu; Motreanu, Marius, Pănescu, Bogdan P., Pănescu, Manuela, <i>Furduești de Argeș. Pagini de monografie</i>, Editura Tiparg, Pitești, 2009, 216 pagini;

76.	RÂCA	- Ionescu, Ion, <i>O localitate din Câmpia Găvanu-Burdea: Râca, studiu monografic, istorico-socio-lingvistic</i> , Râca, 2003;
77.	RECEA	- Cârstea, Ion, <i>Monografia comunei Recea Argeș</i> , Editura Paco, București, 2006; - Cârstea, Ion, Olaru, Ioana, Olaru, Marin. <i>Făuritorii destinelor. 450 de ani de atestare documentară a comunei Recea, Argeș</i> , Editura Paco, București, 2009, 408 pagini + 3 planșe – ilustrații; - Pally, Filofteia. <i>Micromonografia etnografică a comunei Recea, Argeș</i> , 1991 (manuscris, Muzeul Golești);
78.	ROCIU	- Cristocea, Spiridon, Măndescu, Dragoș, Maschio, Romeo, Chistol, Dragoș, <i>Comuna Rociu, județul Argeș. File de istorie</i> , Ed. Ordessos, Pitești, 2014;
79.	RUCĂR	- Pârnuță, Gheorghe I., <i>Rucăr, monografie sociologică</i> , București, 1972, 363 pagini; - Pârnuță, Gheorghe I., <i>Rucăr - Muscel istoric. Case memoriale. Amintiri</i> , București, 1996, 322 pagini;
80.	SĂLĂTRUCU	- Oproiu, Ion, <i>Sălătrucu, vatră de istorie, cultură și civilizație</i> , 2006;
81.	SĂPATA	- Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Săpata, Argeș</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
82.	SCHITU GOLEȘTI	- Pally, Filofteia, Lăzărescu, Ghiorghiuța, Gorgoi, Ioan Mihail, <i>Micromonografia etnografică a comunei Schitu Golești, Argeș</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Poștoacă, Felicia Donia, <i>475 de ani de la prima atestare documentară a comunei Schitu Golești</i> , Pitești, 2001, 95 pagini;
83.	SLOBOZIA	- Oprea, Radu, <i>Micromonografia etnografică a comunei Slobozia, Argeș</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
84.	STÂLPENI	- Sămărăscu, Adrian (coordonator), Bardac, Dumitru, Constantinescu, Grigore, Mazilescu, Sorin, Olteanu, Ioana, Olteanu, Ion, <i>Stâlpeni - Argeș - România Carte de identitate europeană</i> , Editura Alean, Pitești, 2009, 272 pagini + 12 file – color;
85.	STOENEȘTI	- Ghinete, Viorel Petre, <i>Monografia comunei Stoenеști</i> , 2007, 306 pagini; - Nițulescu, Marin, <i>Comuna Stoenеști - județul Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești); - Rașcu, G. M., <i>Stoenеști - Muscel, cu valea superioară a Dâmboviței. Descriere și călăuză practică</i> , Editura Cartea românească, Chișinău, 1931, 35 pagini;
86.	STOLNICI	- Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Stolnici, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1989 (Manuscris, Muzeul Golești); - Motreanu, Valentin, Bălăceanu - Stolnici, Constantin, Motreanu, Marius, <i>Comuna Stolnici. Județul Argeș. Tradiție, istorie, contemporaneitate</i> , Editura Tiparg, 2012, Pitești, 455 pagini + 27 file anexe nenumerate + 11 file - foto nenumerate;
87.	SUSENI	- Braniște, Gheorghe M., <i>Arborele genealogic al familiei învățător Marin D. Braniște din comuna Suseni - Argeș</i> , București, 2010; - Pană, Gh., <i>Țuțulești - Județul Argeș. Oameni, fapte, opinii</i> , S.I., s.n., 2010;

		<p>- Păduraru, Marius, Ungureanu, George, Chistol, Dragoș, <i>Comuna Suseni, județul Argeș. Pagini de monografie</i>, Ed. Ordessos, Pitești, 2013, 504 pagini;</p> <p>- Popa, Valentina, <i>Comuna Suseni - Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1991 (manuscris, Muzeul Golești);</p>
88.	ȘTEFAN CEL MARE	<p>- Cristocea, Spiridon, Măndescu, Dragoș, Dobre, Ionel, <i>Comuna Ștefan cel Mare. Județul Argeș. File de istorie</i>, Editura Ordessos, Pitești, 2012, 480 pagini;</p> <p>- Mușeteanu, Ion, <i>Mănăstirea Glavacioc. Monografie istorică. Teză de doctorat...</i>, București, 1933, 96 pagini;</p> <p>- Pally, Filofteia, <i>Micromonografia etnografică a comunei Ștefan cel Mare, Argeș</i>, 1991 (manuscris, Muzeul Golești);</p>
89.	ȘTEFĂNEȘTI	<p>- Popa, Valentina, <i>Micromonografia etnografică a comunei Ștefănești, Argeș</i>, 1990 (manuscris, Muzeul Golești);</p>
90.	ȘUICI	<p>- Georgescu, Gheorghe D., Georgescu, Dumitru V., <i>Carte despre Șuici</i>, 1997, 172 pagini;</p> <p>- Tudor, Sevastian, <i>Comuna Șuici - Sălătrucu, Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);</p> <p>- Olărescu, Ion, <i>Comuna Șuici de-a lungul vremii (1501-2010)</i>, Ed. Universității din Pitești, 2010, 366 pagini;</p> <p>*** <i>Șuici - Poarta Făgărașului</i>, București, Program Regio, 2011;</p>
91.	TEIU	<p>- Fălcescu, Vasile, <i>Teiu. Cuibul părăsit al lui Vladimir Streinu</i>, Pitești, 1998, 248 pagini;</p> <p>- Gogoncea, Nestor, <i>Comuna Teiu: legendă și adevăr</i>, Pitești, Ed. Tiparg, 2009;</p>
92.	TIGVENI	<p>- Tudor, Sevastian, <i>Comuna Tigveni/Cepari, Argeș. Micromonografie etnografică</i>, 1989 (manuscris, Muzeul Golești);</p>
93.	TOPOLOVENI	<p>- Boalcă, Ion, <i>File din istoria orașului Topoloveni - Argeș, 575 de ani de la prima atestare documentară. Monografie jubiliară</i>, Pitești, 1996, 96 pagini;</p> <p>- Răuțescu, Ion, <i>Topoloveni. Monografie istorică</i>, București, 1939, 239 pagini;</p> <p>*** <i>Topoloveni, două decenii pe coloanele urbanizării</i>, Pitești, Tipografia Argeș, Pitești, 1988;</p>
94.	ȚIȚEȘTI	<p>- Ilinca, Lucian Irinel, Ilinca, Iulia Anca, <i>Comuna Țițești. Trecut, prezent și viitor</i>, Tipografia S. C. Gig S.R.L., Câmpulung Muscel, 2007, 109 pagini;</p> <p>- Pascu, Vincențiu Daniel, Olteanu, Gabriela Bianca, Pascu, Floriana, <i>Însemnări monografice. Comuna Țițești - istorie și amintiri, consemnate de prof. emerit I. C. Lăzărescu</i>, Editura Tiparg, Pitești, 2007, 235 pagini + 6 f. ilustrații;</p>
95.	UDA	<p>- Ionescu, Dumitru, <i>Satul meu</i>, s.l., 1998;</p>
96.	UNGHENI	
97.	VALEA DANULUI	<p>- Gherasimescu, Dan, <i>Monografia salului Valea Danului</i> (manuscris);</p> <p>- Golescu, Mihai, Golescu, Mariana, <i>Comuna Valea Danului, județul Argeș, file de cronică</i>, Ed. Argeș Press, Pitești, 2007, 187 pagini;</p>

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

		- Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Valea Danului, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
98.	VALEA IAȘULUI	- Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Valea Iașului, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1990 (manuscris, Muzeul Golești);
99.	VALEA MARE-PRAVĂȚ	- Cornățeanu, Ion Sevastian, <i>Comuna Valea Mare - Pravăț (județul Argeș). Monografie</i> , Editura Didactica Nova, Pitești; - Pally, Filofteia, Lăzărescu, Ghiorghița, Gorgoi, Ion Mihail, <i>Comuna Valea Mare-Pravăț, Argeș. Micromonografie etnografică</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești); - Ulieru, George, <i>Mănăstirea Nămăiești</i> , Câmpulung, 1931, 31 pagini;
100.	VEDEA	- Pally, Filofteia, Lăzărescu, Ghiorghița, Gorgoi, Ion Mihail, <i>Micromonografia etnografică a comunei Vedea, Argeș</i> , 1989 (manuscris, Muzeul Golești);
101.	VLĂDEȘTI	- Stroe, Ion, Stroe, Steluța, <i>Sus, în cercănel de lună. Folclor literar din Vlădești-Muscel</i> , Pitești, 2002, 157 pagini; - Stroe, Ion, <i>Monografia comunei Vlădești</i> , Editura Alean, Pitești, 2007, 360 pagini; - Stroe, Ion, <i>Școala din comuna Vlădești, județul Argeș - monografie istorică</i> , Editura Alean C.J.C.P.C.T., 2006, 328 pagini;
102.	VULTUREȘTI	- Mihai, Vasile, <i>File din istoria satelor Vulturești, Bârzești și Huluba, județul Argeș, 1975-1982</i> , Pitești, 215 pagini; - Popescu Argeșel, Ion, Popescu-Argeșel, Anca, Popescu - Argeșel, Radu; Popescu - Argeșel, Ileana, <i>Vulturești – Muscel, 1512-2005</i> , Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, f. an., 245 pagini + 7 file - foto;

**ISPRAVNICI, OCÂRMUITORI/CÂRMUITORI ȘI
ADMINISTRATORI AI ARGEȘULUI**
(în succesiune)

I. ISPRAVNICI:

Sandul Bucșănescul, postelnic (1 august 1743);
Gheorghe Bulgariul, fost căpitan de dorobanți (1745);
Gheorghe Drăgoescu, mare clucer de arie (1747);
Răducan (23 decembrie 1748);
Grigorașcu, postelnic (27 iunie 1750);
Anastasiu, fost mare paharnic (13 august 1775);
Iordache Neculescu, fost mare șătrar (13 august 1775);
Anastase Călinescu, mare paharnic (9 iulie 1777);
Mateiu Corăscu, mare vornic (9 iulie 1777);
Varlaam, paharnic (1778);
Preda Prejbeanu, paharnic (13 decembrie 1778; 1783);
Istrate Crețulescu, paharnic (1779);
Ioniță Slătineanu, serdar (1779);
Iordache Golfescu, mare serdar (23 februarie 1780);
Ștefan, pitar (21 noiembrie 1781);
Ștefan, șătrar (21 noiembrie 1781);
Constantin Balăcescu, mare stolnic (1783);
Barbu Văcărescu (1783);
Negrea, paharnic (1784);
Ioniță Caramanlău, sluger (27 august 1784; 30 noiembrie 1784);
Vintilă, pitar (21 ianuarie 1785);
Constantin Știrbei, clucer (4 mai 1785);
Theodorache Chiseolu, serdar (24 iunie 1785);
Alecă Cocărăscu, clucer (2 octombrie 1785);
Scarlat Drugănescu, stolnic (28 mai 1786);
Sava, mare căpitan de Dorobanți (28 mai 1786);
Nicolae Frangopol, logofăt (25 august 1786);
Man, paharnic (24 septembrie 1786);
Tăriceanu, căminar (2 octombrie 1786);
Alecă (19 februarie 1787);
Iordache/Iorgache, armaș (1789);
Istrate Crețulescu, fost mare clucer (15 septembrie 1791);
Ștefănică, fost mare pitar (15 septembrie 1791);
Iordache, paharnic (26 aprilie 1792);
Iordache Filipopolu, mare paharnic (24 octombrie 1792);
Ștefan, mare pitar (24 octombrie 1792);
Constandin Varlaam, serdar (2 martie 1794);
Gheorghe, paharnic (1796);

Scarlat, medelnicer (1796);
Vintilă Brejbeanu (30 august 1796);
Mihalache Manu, stolnic (30 august 1796);
Ștefănică, paharnic (18 mai 1801);
Costache Rabet, paharnic (24 iulie 1807);
Pană Costescu, paharnic (3 iunie 1808);
Iordache Rasti, căminar (3 iunie 1808);
Romanit, paharnic (8 mai 1809);
Palada, stolnic (8 mai 1809);
Constantin Orăscu, polcovnic (aprilie 1810 – 3 februarie 1811);
Constantin Golescu, stolnic (3 februarie 1811 – 1 iunie 1812);
Prejbeanu, paharnic (1811);
Costache Filipescu (1811-1812);
Constantin Grădișteanu, paharnic (1812);
Pană Costescu, paharnic (1812);
Tasache Comăneanu (1812);
Nicolae Golescu (1812);
Constantin Golescu (1813);
Iordache Rasti (1820);
Dumitrache Ghica, mare căminar (1823);
Iorgu Văcărescu, mare căminar (1823);
Iancu Roset (12 februarie 1826);
Costin Burchi (1826);
Ioan Cargea (1826);
Ioan Ralet, căminar (6 iulie 1827);
Codiu Lazaru, paharnic (6 iulie 1827);
Grigore Grădișteanu, clucer (6 iulie 1827);
Ioan Bălăceanu, paharnic (6 iulie 1827);
Pană Băbeanu (1827);
Ioan Golescu (1829);
Alexandru Racoviță (1831);
Manolache Filipescu (1831).

II. OCÂRMUITORI/CÂRMUITORI ȘI ADMINISTRATORI:

CIOCÂRDIA, Alexandru (2 octombrie 1831);
CĂTUNEANU, Ion (februarie-martie 1832);
BRĂTIANU, Constantin/Dincă (1832; 1834~1842);
PRIJBIANU, Ion (22 august 1838);
SOCOLESCU, Ion (1846);
BRĂTIANU, Teodor (9 martie 1848);
BRĂTIANU, Dumitru (11-13 iunie 1848);
SIMONIDE, Nicolae (13 iunie - iulie 1848);
HRISTOPOL, Ioan (iulie 1848);
BELU, Ștefan (septembrie 1848 – 5 martie 1849);
VĂRZARU, Ioan M. (19 iunie 1849);
ROSETTI, Radu D. (10 iulie 1849);
BRĂTIANU, Teodor (1856-1857);
SOLOMON, Constantin (1859);

BRĂȚIANU, Teodor (14 februarie – 9 mai 1859) (v.);
DUMITRESCU, Enache (9 mai – 9 septembrie 1859) ;
ORBESCU, Petre (9 septembrie 1859 – 7 iunie 1860);
PETRESCU, Alecu (7 iunie – 18 august 1860);
MATEESCU N. (18 august 1860 – 9 februarie 1861);
CHIRIȚESCU, Daniil (9 februarie – 1 iunie 1861) (v.);
VIIȘOREANU, N. (1 iunie - 20 iulie 1861) (v.);
CHIRIȚESCU, Daniil (20 iulie 1861 – 3 iulie 1862) (v.);
HIOTU, Vasile (3 iulie – 17 septembrie 1862);
FURDUESCU, Toma (17 septembrie 1862 - 11 martie 1863) (v.);
COTESCU, C. (11 martie – 3 iulie 1863);
GOROVEI, Nicolae (3 iulie 1863 – 18 iulie 1864);

PREFECȚI AI JUDEȚULUI ARGEȘ

(1864–1949; 1990~)

- în succesiune -

VĂRZARU, Constantin (18 iulie 1864 – 3 septembrie 1865) (v.);
CHIRIȚESCU, Daniil (3 septembrie 1865–29 septembrie 1866) (v.);
VĂCĂRESCU, Ion (29 septembrie 1866 – 1 ianuarie 1867);
SEVESCU, Petre (1 ianuarie – mai 1867);
GHICA, Pantazi (mai – iulie 1867);
VIIȘOREANU, Nicolae (iulie 1867 – 14 mai 1868) (v.);
SLĂVESCU, M. (14 mai – 2 octombrie 1868);
COSTINESCU, Alexandru (2 octombrie 1868 – 26 februarie 1869);
ZISU, A. T. (26 februarie 1869 – 14 ianuarie 1870);
OLĂNESCU, I. P. (14 ianuarie – 27 decembrie 1870);
GUGIU, Anatolie (27 decembrie 1870 – 24 martie 1871);
VASILESCU, M. (24 martie 1871 – 22 iunie 1874) (v.);
CHIRIȚESCU, Daniil (22 iunie 1874 – 4 mai 1876) (v.);
RACOVIȚĂ, Constantin (4 mai – 15 iulie 1876) (v.);
ARICESCU, D. Apostol (15 iulie – 19 august 1876) (v.);
POENARU BORDEA, M. (19 august – 21 septembrie 1876);
RACOVIȚĂ, C. (21 septembrie 1876 – 7 februarie 1879) (v.);
NEGULESCU, M. N. (7 februarie 1879 – 24 martie 1881) (v.);
STĂTESCU, Paul (24 martie – 30 iunie 1881) (v.);
BUDIȘTEANU, Alexandru (30 iunie 1881 – 13 ianuarie 1883) (v.);
BOIANU, Gheorghe (13 ianuarie – 21 octombrie 1883) (v.);
TRĂSNEA, Scarlat (21 octombrie 1883 – 6 februarie 1885);
MICESCU, G. (6 – 16 februarie 1885);
NEGULESCU, Mihail (16 februarie 1885 – 11 decembrie 1886);
PETRESCU, Matei (11 decembrie 1886 – 22 aprilie 1887);
CHIRCULESCU, Alexandru (22 aprilie 1887 – 12 aprilie 1888);
CHIRIȚESCU, Daniil (12 aprilie – 17 septembrie 1888) (v.);
HAGIESCU, Gheorghe (17 septembrie 1888 – 10 august 1889);
VERA, Dumitru (10 august 1889 – 8 octombrie 1891) (v.);
MANU, Nicu (8 octombrie – 26 februarie 1891);
COMĂNESCU, Ion (26 februarie - 16 decembrie 1891);
MANU, Nicu (16 decembrie 1891 – 7 octombrie 1895);
FUNDĂȚEANU, Haralamb (7 octombrie – 6 noiembrie 1895);
GANI, Grigore (6 noiembrie - 16 decembrie 1895);
MANOLESCU, Mihail (16 decembrie 1895 – 12 aprilie 1899) (v.);
COMĂNEANU, Ion P. (12 aprilie 1899 – 10 august 1907) (v.);
BRÂNZEU, Nicolae (10 august 1907 – 29 decembrie 1910) (v.);
POPESCU, Nicolae D. (29 decembrie 1910 – 17 octombrie 1912) (v.);
COMĂNEANU, Ion P. (17 octombrie 1912 – 8 iunie 1913) (v.);

LECA, Caton (8 iunie – 22 iunie 1913);
BILCIURESCU, Victor (22 iunie – 9 decembrie 1913) (v.);
CĂPRESCU, Marin (9 decembrie 1913 – 5 ianuarie 1914);
BRÂNZEU, Nicolae (5 ianuarie 1914 – 5 aprilie 1917);
KOSTACHI, N. L. (5 aprilie – 1 decembrie 1917);
KERCEA, Nicolae (1 decembrie 1917 - 21 aprilie 1918);
POPESCU, Nicolae D. (21 aprilie – 27 octombrie 1918) (v.);
TEODORESCU, Grigore (27 octombrie – 5 decembrie 1918);
BRÂNZEU, Nicolae (5 decembrie 1918 – 25 februarie 1919) (v.);
BĂNESCU, Honoriu (25 februarie – 6 octombrie 1919) (v.);
CARAPANEA, Gheorghe (6 octombrie – 30 decembrie 1919);
PETRESCU, Petre (30 decembrie 1919 – 15 martie 1920);
DIMA, Dimitrie (15 martie 1920 – 21 decembrie 1921) (v.);
PURICESCU, Grigore (21 decembrie 1921 – 23 ianuarie 1922);
BĂNESCU, Honoriu (23 ianuarie 1922 – 31 martie 1926) (v.);
IORDĂCHESCU, Gheorghe (31 martie – 22 iulie 1926);
RĂDULESCU, Ovidiu (22 iulie 1926 – 5 iunie 1927);
PĂUNESCU, Mihail (5 iunie – 22 iunie 1927);
IOANICESCU, Nicolae (22 iunie 1927 – 11 noiembrie 1928);
CĂLINESCU, Armand M. (11 noiembrie 1928 – 30 iulie 1929) (v.);
RĂZNOVEANU, Nicolae (30 iulie – 23 noiembrie 1929);
PRIBOIANU, Mihail (23 noiembrie 1929 – 25 iunie 1930);
RĂDULESCU, Ion (25 iunie 1930 – 24 aprilie 1931) (v.);
GATOVȘCHI, Leonida (24 aprilie 1931 – 8 iunie 1932);
RĂDULESCU, Ion (8 iunie 1932 – 15 noiembrie 1933) (v.);
GHINESCU, Ion D. (15 noiembrie 1933 – 28 noiembrie 1937) (v.);
EMANOIL, Spiridon (28 noiembrie 1937 – 10 februarie 1938) (v.);
CAMENIȚĂ, Petre (10 februarie 1938 – 30 mai 1940) (v.);
EMANOIL, Spiridon (30 mai – 10 iulie 1940) (v.);
BEREA, Alexandru (10 iulie – 20 septembrie 1940) (v.);
GEORGESCU, Mihail (20 septembrie 1940 – 28 ianuarie 1941);
ZĂRNESCU, Ioan C. (28 ianuarie – 30 ianuarie 1941);
CERCHEZ, Traian (30 ianuarie – 15 noiembrie 1941);
POPESCU, Constantin (15 noiembrie 1941 – 28 februarie 1944) (v.);
PORUȚIU, Emil St. (28 februarie – 6 octombrie 1944) (v.);
GUMĂ, Vicențiu Neculae (6 octombrie – 21 noiembrie 1944) (v.);
SIMIONESCU, Teodor (21 noiembrie 1944 – 27 februarie 1945) (v.);
GUMĂ, Vicențiu Neculae (27 februarie – 19 martie 1945) (v.);
SIMIONESCU, Teodor (19 martie - ?1945) (v.);
CĂRSTOCEA, I. R. (? 11 aprilie 1945~);
CHIRIAC, Constantin (11 aprilie 1945 – 30 decembrie 1946) (v.);
CONSTANTIN, Nicolae (30 decembrie 1946 – 1 ianuarie 1947; 1949) (v.);

***

OLTEANU, Nicolae (ianuarie – iulie 1990) (v.);
CÎRSTOIU, Ion (iulie 1990 – 22 decembrie 1992) (v.);
NIȚU, Vasile (29 decembrie 1991 – 30 aprilie 1995) (v.);

NICOLESCU, Constantin (2 mai 1995 – 24 decembrie 1996) (v.);
TEODORESCU, Aurel (24 decembrie 1996 – 18 noiembrie 1999) (v.);
TOADER, Marin (18 noiembrie 1999 – 7 decembrie 2000) (v.);
TĂMAGĂ, Constantin (11 ianuarie 2001 – 1 noiembrie 2004) (v.);
TEODORESCU, Cătălin Florin E. (1 noiembrie 2004 – 7 ianuarie 2005) (v.);
CÎRSTOIU, Ion (7 ianuarie 2005 – 1 august 2007);
POPA, Ion (1 august 2007 – 25 februarie 2009) (v.);
PROCA, Marcel (26 februarie – 1 octombrie 2009) (v.);
DAVIDESCU, Gheorghe (1 octombrie 2009 - 18 mai 2012) (v.);
BEREVOIANU, Ciprian (18 aprilie – 11 mai 2012);
SOARE, Cristian (12 mai 2012 - 26 martie 2014) (v.);
OPRESCU, Mihai (26 martie 2014~).

ISPRAVNICI, OCÂRMUITORI/CÂRMUITORI ȘI ADMINISTRATORI AI MUSCELULUI

(în succesiune)

I. ISPRAVNICI:

Șerban fost mare comis Vlădescu (1695, 1698, 1702, 1710);

Radu Golescu comis (1700);

Fierea logofăt (1705);

Hrizea logofăt (1706 - 1707);

Alexandru Șufariu (1710 - 1711);

Matei Mogoșescu (1718);

Neacșu Piteșteanu (1720);

Pană căpitan Conțescu (1729);

Pană sluger (1730);

Ianache fost mare serdar (1731 - 1732);

Ianache postelnic (1733);

Preda căpitan Bugărescu, vornic (1734 - 1738);

Iordache comis (1737);

Sava căpitan (1739);

Șerban Greceanu (1739);

Iordache Canelu fost armaș (1740 - 1741);

Sava căpitan (1740 - 1741);

Matei Ruset fost mare sluger (1741);

Constantin Brezoianu fost mare armaș (1742 - 1744);

Pârvu Izvoranu mare medelnicer (1744);

Constantin Brușe (1745 - 1747);

Iane fost mare pitar (1752);

Nicolae fost mare ciohodar (1752);

Gheorghe Serezli fost mare pitar (1753);

Iamandi vornic (1753);

Iordache fost mare stolnic (1754);

Grigorescu fost mare stolnic (1754);

Costache Evanghelina postelnic (1755);

Antioh Caragea fost mare postelnic (1756 - 1758);

Ianache fost mare șătrar (1758);

Ianache mare serdar (1759);

Anastase fost mare vătaf de copii (1759);

Grigore Ipsilanti căminar (1759);

Teodorache fost mare comis (1760 - 1761);

Ianache fost mare armaș (1760 - 1761);

Dumitrache fost mare pitar (1762);

Anastase clucer (1743);

Dimitrie Roset fost mare paharnic (1764-1765);

Dumitrache Brezoianu (1774);
 Istrate Isvoranu fost vistier (1775);
 Dumitrache Papazoglu (1775);
 Constandin Năvârcescu serdar (1775);
 Scarlat Hiatu pitar (1775);
 Constantin Văcărescu (1776);
 Istrate Isvoreanu fost logofăt (1776);
 Scarlat Drugănescu (1776);
 Dumitrache Papazoglu (1777);
 Constandin fost clucer de arie (1777);
 Radu Golescu (1780);
 Pană (1781);
 Anastase fost mare paharnic (1782);
 Zaharia căminar (1783);
 Dumitrache Perdicaru (1783);
 Costache vâtaf (1783-1784);
 Costache Racoviță comis (1783-1784);
 Nicolae Leurdeanu fost mare clucer de arie (1784);
 Radu Filipescu medelnicer (1784-1785);
 Alecu Cocorăscu clucer (1784-1785);
 Dumitrache Papazoglu serdar (1784);
 Scarlat Varipati sluger (1785);
 Papazoglu sluger (1785);
 Nicolae Murde fost mare clucer de arie (1785);
 Cheani portar (1785);
 Scarlat Varipati sluger (1785);
 Mincu Fălcoianu șetrar (1785-1786);
 Cheani (1785-1786);
 Dumitrache Schilit fost mare pitar (1785-1786);
 Costa portar (1785);
 Disculsu (1785);
 Dimitrie Papazoglu serdar (1786);
 Mincu Fălcoianu șătrar (1786);
 Toma Călinescu fost mare pitar (1787);
 Mincu Fălcoianu șetrar (1787);
 Mincu Fălcoianu șetrar (mai 1787);
 Scarlat Drugănescu (iunie 1787);
 Ion Brezoianu clucer (iunie 1787);
 Dumitrache Papazoglu (1788);
 Mincu Fălcoianu șătrar (1788);
 Scarlat Drugănescu clucer (septembrie – octombrie 1791);
 Dumitrache Papazoglu fost mare serdar (septembrie – noiembrie 1791);
 Nicolae Lipănescu fost logofăt judecător (decembrie 1791, decembrie 1792);
 Costache Cheani fost mare portar (noiembrie 1791);
 Scarlat Drugănescu stolnic (octombrie 1792);
 Constandin Caliarh (octombrie 1792);
 Dumitrache Brezoianu serdar (octombrie 1792);
 Barbu Pădeanu fost ceauș (decembrie 1792);

Ianache Găescu șetrar (decembrie 1792);
Manu armaș (1793);
Scarlat Roset (august 1794);
Scarlat Drugănescu (august 1794);
Dumitrache Brezoianu serdar (1797);
Mihalache Gheorghe (1797);
Scarlat Fălcoianu (octombrie 1797);
Dumitrache stolnic (1797);
Ion pitar (1797);
Gheorghe Mavrodil (decembrie 1797);
Ioan G. (1800);
Ștefan P. (1800);
Iordache Cantacuzino (1801);
Panait polcovnic judecător (1801);
Constantin Iliat fost mare clucer de arie (ianuarie 1803);
Iane (1803);
Ianache clucer (1803);
Ioniță Știrbei (1804);
Constandin Brătianu (1804);
Scarlat Roset (iunie 1806);
Ștefan P. (iunie 1806);
Istrate Urianu (1807);
Constandin Golescu stolnic (mai 1808 – mai 1809);
Iordache Mavrodoglu (februarie 1808-mai 1809);
Sterian judecător;
Constandin fiu medelnicer (septembrie 1808 - februarie 1809);
Grigore Greceanu (mai 1809);
Costache Roset paharnic (mai 1809);
Manolache fost mare pitar judecător (februarie 1809);
Alexandru Roset spătar (septembrie 1810);
Iacomi Dorobanțu (septembrie 1810);
Manolache Cordalescu serdar (februarie 1811);
Gheorghe Drugănescu (februarie 1811);
Iordache Rusti căminar (1811 - mai 1812);
Prohor căpitan (iulie 1811);
Din Golescu stolnic (1812);
Alec Vilara medelnicer (1812);
Constandin Crețulescu fost mare postelnic (mai 1812);
Vasile Lăcusteanu fost mare clucer (1813);
Ion Mavrodoglu stolnic (1813);
Pavlace serdar (iulie 1814);
Iancu Scordilie serdar (iulie 1814);
Nicolae Gigârtu medelnicer (august 1814);
Pavlace serdar (august 1814);
Grigore Manu (1815);
Mihalache (iunie 1816);
Constandin fost mare serdar (octombrie 1816);
Nicolae Brăteanu clucer (ianuarie – septembrie 1819);

Ion Mavrodoglu (aprilie 1820);
Ion Roset (aprilie 1820);
Ion Mavrodoglu (august 1820);
Nichita paharnic (august 1820);
Ilie judecător (1822);
Iacob Prejbeanu (1824; 1 mai 1824);
Hristache Greceanu medelnicer (mai 1824);
Manolache S. (iunie 1825);
Constandin Bălănescu (iunie 1825);
Baldovin (1826);
Dumitrache Urianu (februarie 1827);
Baldovin (februarie 1827);
Iancu Ralet fost mare clucer (octombrie 1827);
Ion Mavrodoglu (ianuarie 1829);
Ioan Leonescu (1830);
Pană Băleanu (1830);
Alec Racoviță (iunie 1830);
Dumitru Fălcoianu (iunie 1830);
M. Băbeanu (martie – iunie 1831);
Ion Drugănescu (martie – iunie 1831).

II. OCÂRMUITORI/CÂRMUITORI ȘI ADMINISTRATORI:

BĂLEANU, Pană (1831);
CĂTUNEANU, Ion (1832);
BIBESCU, Iorgu (1832);
FACA, Manolache (1832 – 1834) (v.);
BALDOVIN, Gheorghe (1834) (v.);
CREȚULESCU, Manolache (1834 – 1838; 1839) (v.);
CONDURATU, Alexandru (1838 – 1839) (v.);
BALDOVIN, Gheorghe (1845 – 1848) (v.);
BELU, Ștefan (1848 – 1849);
MOSH, Iancu (1849 - 1850);
DRĂGOESCU (1850 – 1859);
RUCĂREANU, Pande (14 - 24 februarie 1859);
RUCĂREANU, Tache (24 februarie 1859 - 4 mai 1860) (v.);
CIOCÂRLAN, C. (4 mai - 25 iunie 1860);
MATEESCU, C. (25 iunie - 18 august 1860);
RUCĂREANU, Tache (18 august 1860 - 8 martie 1863) (v.);
FURDUESCU, Toma (8 martie 1863 - 30 ianuarie 1864) (v.);
DRĂGNICESCU, C. (30 ianuarie – 2 aprilie 1864).

PREFECȚI JUDEȚULUI MUSCEL

(1864 – 1949)

- în succesiune -

DRĂGNICESCU, Constantin (2 aprilie 1864 – 28 martie 1865);
IACOVACHE, Nicolae (28 martie – 24 august 1865);
BUCȘĂNESCU, Vasile (24 august - 13 noiembrie 1865);
DRĂGUȘESCU, Constantin (13 noiembrie 1865 - 28 februarie 1866);
RUCĂREANU, Mihail (28 februarie 1866 - aprilie 1867);
NEGULICI, Ion (aprilie - iulie 1867);
VOICULESCU, Constantin (iulie - august 1867);
TRĂSNEA, Scarlat (7 februarie 1869 - aprilie 1870);
RUCĂREANU, Nicolae I. (aprilie - august 1870);
BILCIURESCU, Grigore St. (august - 12 noiembrie 1870);
FURDUESCU, Toma (31 decembrie 1870 - 21 martie 1871);
RUDEANU O. (21 martie - 18 noiembrie 1871);
RIZU, D. (18 noiembrie 1871 - 1 noiembrie 1872);
IACOVACHE, Ilie (1 noiembrie 1872 - 4 mai 1876) (v.);
TRIȘCU, A. (4 mai - 16 iunie 1876);
BRĂȚIANU, Dimitrie (16 iunie – 19 august 1876);
TRIȘCU, A. (19 august – 29 septembrie 1876);
FURDUESCU, I. (29 septembrie 1876 – 21 februarie 1877);
FĂRCĂȘANU, R. (21 februarie - 16 decembrie 1877);
NICOLAU, Constantin (16 decembrie 1877 - 23 octombrie 1879) (v.);
PĂRĂIANU, Petre (23 octombrie 1879 - 23 iunie 1881);
TRĂSNEA, Scarlat (23 iunie 1881 - 22 octombrie 1883);
BOIANU, George (22 octombrie 1883 - 6 februarie 1884);
COTESCU, Constantin (6 februarie - 13 martie 1884);
TEODORESCU, S. (13 martie 1884 - 18 octombrie 1886);
IONESCU, Luca (18 octombrie 1886 - 11 martie 1887);
MICESCU, Dimitrie (11 martie 1887 - 11 aprilie 1880) (v.);
FILITIS, C. P. (11 aprilie 1888 - 6 iulie 1889);
POPESCU, Nicolae (6 iulie 1889 - 7 noiembrie 1891) (v.);
STOENESCU, C. (7 noiembrie - 15 noiembrie 1891);
FOCHIDE, A. (15 noiembrie 1891 - 4 ianuarie 1892);
RÂMNICIANU, A. (4 ianuarie 1892 - 15 octombrie 1893);
ZLATIAN, H. (15 octombrie - 18 octombrie 1893);
VĂCĂRESCU, Radu (18 noiembrie - 13 decembrie 1893);
CATARGI, Dimitrie (13 decembrie 1893 - 13 octombrie 1895) (v.);
FILITIS, C. P. (13 octombrie 1895 - 25 mai 1896);
VASILIU, T. T. (25 mai - 25 iunie 1896);
NICOLAU, Constantin (25 iunie 1896 - 12 aprilie 1899) (v.);
TAMARA, Constantin (12 aprilie 1899 - 1900);

CAPȘA (1900 – 1901);
 DOBROVĂȚ (1901 - 12 martie 1907) (v.);
 COCĂNEANU, Tiberiu (12 martie 1907 - 1909) (v.);
 NEGULICI, Gheorghe (1900);
 MANOLESCU, M. (1909 – 1910);
 COCĂNEANU, Tiberiu (1910);
 MIHĂESCU, M. (1910 - 17 octombrie 1912) (v.);
 CRĂSAN, N. (17 octombrie 1912 - 8 ianuarie 1914);
 GIURCULESCU, Ioan (8 ianuarie 1914 - 28 aprilie 1918) (v.);
 ANDREESCU, Grigore (28 aprilie - 29 octombrie 1918);
 GHIȚESCU, N. M. (29 octombrie - 21 decembrie 1918);
 PAUL, Nicolae N. (21 decembrie 1918 - 12 mai 1919);
 ARONESCU, Ion (1919 - 2 mai/august 1919);
 ANDREESCU, Grigore (12 mai 1919 – ?1919);
 PAUL, Nicolae N. (2 mai/august – 6 octombrie 1919);
 ARONESCU, Ion (6 octombrie 1919 - 30 ianuarie 1920);
 IONESCU, Ion N. (30 ianuarie - 15 aprilie 1920);
 BĂDULESCU (15 aprilie - 9 mai/9 iulie 1920);
 NICOLESCU, Petre (9 mai - 9 iulie 1920);
 BĂDULESCU (10 iulie - octombrie 1920);
 NICOLESCU, Petre (octombrie 1920);
 NICOLESCU DOCANDU, N. (ianuarie 1921 – 31 decembrie 1921);
 ANASTASESCU, Ghica (31 decembrie 1921 - 26 ianuarie 1922);
 NICOLAU, N. D. (26 ianuarie 1922 – octombrie/decembrie 1926) (v.);
 IACOMIN, Eduard (octombrie/decembrie 1926 – ianuarie/martie 1927);
 RĂȘCANU, C. I. (ianuarie/martie 1927 - 5 aprilie 1927);
 IACOMIN, Eduard (5 aprilie – iulie/noiembrie 1927);
 NICOLAU, N. D. (iulie/noiembrie 1927 - 1928);
 RUSĂNESCU (1928 – octombrie 1929);
 MUȘATESCU, Alexandru I. (octombrie 1929 – iulie 1930) (v.);
 VLĂDESCU, D. A. (iulie 1930 - septembrie 1931);
 GRECESCU, Grigore G. (septembrie - 31 decembrie 1931) (v.);
 NICOLESCU, N. Z. (31 decembrie 1931 - 1932);
 NICOLAU, N. (1932);
 GRECESCU, Grigore (24 aprilie – 10 iunie 1932) (v.);
 STROESCU, I. (10 iunie - august 1932);
 STĂNESCU, I. (august - 20 septembrie 1932);
 MĂNESCU, Nicolae (20 septembrie 1932 - 15 noiembrie 1933);
 NICOLAU, N. D. (15 noiembrie 1933 - 11 iulie 1936) (v.);
 BASTEĂ, Ion Gh. (11 iulie 1936 - 26 noiembrie 1937);
 IONESCU - MUSCEL, Petre (26 noiembrie - 31 decembrie 1937) (v.);
 OLARUL, Constantin (31 decembrie 1937 - 12 februarie 1938);
 VELCESCU, Matei (12 februarie 1938; 1939 – 6 iunie 1940);
 VLĂDESCU, Dimitrie (6 iunie - 6 iulie 1940);
 ALEXANDRU, Ion (6 iulie - 20 septembrie 1940);
 GĂLĂȘANU, Paul (20 septembrie 1940 - 23 ianuarie 1941);
 VOINESCU, Dumitru (23 ianuarie 1941 - 25 februarie 1942);
 NICOLAU, Teodor (25 februarie 1942 - 6 octombrie 1944);

CONSTANTINESCU, Ion (6 octombrie 1944 - 19 martie 1945) (v.);
NAPOTESCU, Ion (19 martie 1945 - noiembrie 1946) (v.);
MINCULESCU, Nicolae (noiembrie 1946 – 10 noiembrie 1948);
VASILESCU, Iulian (10 noiembrie 1948 – 1949).

**ÎNALȚII IERARHI DE LA ARGEȘ
AI BISERICII ORTODOXE ROMÂNE**

(1793~)

- în succesiune -

SEVASTIAS, Iosif (v.);
GHEORGHIADIS, Ilarion (v.);
RÂMNICIANUL, Grigorie (v.);
TĂRTĂȘESCU, Sinadon Samuil (v.);
CLIMENT (v.);
SCRIBAN, Neofit/loțiiitor (v.);
ȚEPOSU, Ghenadie (v.);
NANIESCU, Iosif/Ioan A. (1873-1875);
PETRESCU, Ghenadie (v.);
TIMUȘ, Gherasim (v.);
IALOMIȚEANUL, Calist (v.);
HUMULESCU, Evghenie/loțiiitor (1917-1918; 1920-1921; 1923);
MIHĂILESCU, Teofil/Emanuil (1900-1902; 1918);
STĂNESCU, Vartolomeu/loțiiitor (1919-1920);
VISARION/loțiiitor (1921-1923);
DUMA, Nichita (v.);
LEU, Grigorie (v.);
ERHAN, Dionisie/loțiiitor (1940-1941);
ANTAL/TÂRGOVIȘTEANUL, Emilian (1941-1944);
GAFTON, Iosif Ioan (v.);
ARGATU/ARGEȘEANUL, Calinic (v.).

ANEXA 8
(T.N.M.); (V.N.P.); (N.I.M.)

PRIMARI URBANI DIN LOCALITĂȚILE
ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI, DEVENITE
MUNICIPIU
(în succesiune)

I. PITEȘTI:

POPESCU/POPOVICI, Mihai (v.);
LERESCU, Constantin/Dincă (v.);
DRĂGOESCU, Dumitru (v.);
BERINDEI, Mihai (v.);
LECA/pitar (v.);
ENESCU, Gheorghe (v.);
PAPADOPOL, Gheorghe (v.);
COCULESCU, Nicolae (v.);
NAUM, Teodor (v.);
CICROPIDIE, Petre (v.);
CORNĂȚEANU, Nicolae (1867);
HAGIULEA, Dumitru (1870);
BOGDAN, Constantin (v.);
DOBRIAN, Gheorghe (1872);
VĂRZARU, Constantin (v.);
BUZOIANU, Dumitru (1877);
LERESCU, Constandin (v.);
VIIȘOREANU, Nicolae (v.);
RĂDULESCU, Ion I. (v.);
CONSTANTINESCU, Nicolae (v.);
NANOESCU, Nicolae (v.);
VASILIU, Agate (v.);
COMĂNEANU, Ioan I. (1895);
BOTESCU, Mihai (1896);
COCULESCU, Ion N. (1897);
IONESCU, Eftimie (v.);
VESTINIAN, Alexandru M. (v.);
HAGESCU, Gheorghe (1899);
CONSTANTINESCU, Ion P. (1900;1905, interimar);
LĂZĂRESCU, Gheorghe (1904);
RĂDULESCU, Gheorghe I. (1906);
DUMITRESCU, Grigore I. (1911, interimar);
MARINESCU, Ion (v.);
STĂNESCU, Gheorghe (v.);
DUMITRESCU, Alexandru (v.);
FOSTIROPOL, Alexandru (v.);

NEGRUȚU, Ion (1917);
LEHRER, Franz M. (v.);
DUMITRESCU, Nicolae G. (v.);
BĂLAN, Constantin (1918);
MARTINESCU, Ștefan (v.);
VIȘINEANU, Constantin (v.);
POSESCU, Ion (v.);
POPESCU, Marin V. (v.);
RĂTESCU, Constantin I. (v.);
ONCICĂ, Ion (1931; 1932, interimar);
MIHĂILEANU, Mihail (v.);
RĂDULESCU, Ioan Gr. (v.);
EMANOIL, Spiridon (v.);
NAUMESCU, Ion (v.);
ZAMFIRESCU, Cornel (v.);
TEODORESCU, Romulus (v.);
PETRESCU, Petre (v.);
ROȘULESCU, Gheorghe (1940);
ALEXANDRU, Ioan (1941);
CONSTANTINESCU, Dan (v.);
PORUȚIU, Emil (v.);
STERIOPOL, Ion (v.);
ATHANASIU, Constantin (v.);
NĂSTASESCU, Petre (v.);
BACHIDE, Teodor (v.);
MEDVE, Gheorghe (v.);
TEODORESCU, Marin (v.);
DUMITRU, Ion A. (v.);
JIGA, Ion (v.);
CĂLINESCU, Vasile (v.);
MARINESCU, Gheorghe (v.);
POPESCU, Alexandru (v.);
DIMA, Ilie (1974);
NICOLESCU, Valeriu (v.);
BIVOL, Manole M. (v.);
ZEVEDEI, Nicolae N. (v.);
NISTOR, Mihai (v.);
OLTEANU, Nicolae (v.);
CÎRSTOIU, Ion N. (v.);
DUMITRESCU, Ion Gh. (v.);
PENDIUC, Tudor (v.);

II. CÂMPULUNG:

ARICESCU, Dimitrie (v.);
ȘTEFĂNESCU, Nicolae (1828-1829);
CHILIȘOIU, Dimitrie (1829-1830);
SĂULESCU, Ion (v.);
ANGHEL, Gheorghe (v.);

CHIRIAZINO, Grigore (v.);
RUCĂREANU, Gheorghe (v.);
IANCU, Ion (1873);
ȘTEFĂNESCU, Gheorghe (1884);
RIZEANU, Istrate (v.);
NICOLAU, Costache (v.);
NEGULICI, Gheorghe (1900-1901);
DIAMANDI, Nicolae (1901-1902);
MICESCU, Dimitrie (v.);
ZAMFIRESCU, Petre (1904-1905);
MUȘATESCU, Alexandru I. (v.);
GRĂDIȘTEANU, Ion (v.);
DUMITRIU, Emanuel (v.);
NEGULICI, Nicolae (1911-1912);
GHEORGHIU, Petre (1912-1913);
COSTEA, Nicolae (1913-1914);
RIZEANU, Nicolae (1920-1921);
GIURCULESCU, Ioan (v.);
NICOLAU, Ionel (v.);
CONSTANTINESCU, Nicolae (v.);
ISBĂȘOIU, Gheorghe (v.);
GRECESCU, Grigore (1940-1941);
NEGULICI, Anton (1941-1942);
MARINESCU, Ion Gh. (1942-1943);
RĂDULESCU, Nicolae (1944-1945);
CERNESCU, Nicolae (1945);
VASILESCU, Iulian (v.);
STĂNESCU, Grigore (v.);
CONSTANTIN, Nicolae (v.);
STAN, Iancu (v.);
BOGDAN, Iosif (v.);
MOACĂ, Florian (v.);
ROȘIU, Marin (1968-1969);
BADEA, Mihai (1970);
PLOSCARU, Ion (1971-1976);
BIVOL, Manole M. (v.);
OANCEA, Gheorghe (v.);
GHIZDAVĂȚ, Ion (v.);
DICU, Ion (1989);
DRAGOMIR, Constantin (v.);
GHICA, Nicolae (1989-1990);
GHINEA, Nicolae (1990-1991);
DOBRE, Cristian (1991-1992);
BUTA, Gheorghe Sorin (v.);
BĂLAN, Gheorghe (v.);
ANDREI, Călin Ioan I. (v.);

III. CURTEA DE ARGEȘ:

STERESCU, Daniel (v.);
NANOESCU, Săche (v.);
IOANIU WOLF, Dumitru (v.);
POPESCU, Traian (v.);
DAMIAN, Teodor (v.);
LĂZĂRESCU, Dumitru (v.);
GHEORGHIU, Nicolae/Nae (v.);
ȘTEFĂNESCU, Mihai/Goangă (v.);
RETEVOESCU, Alexandru (v.);
MITROI, Gheorghe (1941-1942);
DIACONU, Petre (1945-1946);
BRATU, Ion (1946-1949);
DEMENI, Iosif (v.);
IORGARU, Tudose (1961-1965);
DRAGHIA, Ion (v.);
MOHAN, Vasile (v.);
GHIȚESCU, Floriean (v.);
ZEVEDEI, Nicolae N. (v.);
PIȚIGOI, Niculina (v.);
PELINESCU, Claudiu (1990-1992);
GHIGEANU, Constantin (v.);
NICUȚ, Gheorghe (v.);
DIACONU, Nicolae (v.);

ANEXA 9
(I.I.P.); (R.P.C.)

MARTIRI AI REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE DIN
ARGEȘ-MUSCEL, EROI-MARTIRI AI REVOLUȚIEI
DIN DECEMBRIE 1989, EROI MILITARI CĂZUȚI
ÎN TEATRELE DE OPERAȚIUNI EXTERNE
POSTBELICE

I. MARTIRI AI REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE:

(Capturați, cercetați, judecați, condamnați la moarte, executați)

ANDREESCU, Nicolae N. - 18/19 iulie 1950 (v.);
APOSTOL, Dumitru Gh. - 2 februarie 1950 (v.);
ARNĂUȚOIU, Petre I. - 18/19 iulie 1950 (v.);
ARNĂUȚOIU, Toma I. - 18/19 iulie 1950 (v.);
ARSENESCU, Gheorghe I. - 29 mai 1962 (v.);
CONSTANTINESCU, Ioan Gh. - 18/19 iulie 1959 (v.);
DRĂGOI, Ion N. - 18/19 iulie 1959 (v.);
DUMITRACHE, Ioan N. - 11 mai 1952 (v.);
JUBLEANU, Titus I. - 18/19 iulie 1959 (v.);
MILEA, Benone N. - 18/19 iulie 1959 (v.);
MOLDOVEANU, Alexandru I. - 18/19 iulie 1959 (v.);
POPESCU, Constantin I. - 18/19 iulie 1959 (v.);
SĂNDOIU, Ioan Gh. - 18/19 iulie 1959 (v.);
ȘERBAN, Ion - 29 august 1958 (v.);
TICU SORESCU, Nicolae I. - 18/19 iulie 1959 (v.);
TOMECI, Gheorghe I. - 18/19 iulie 1959 (v.);
VASILESCU, Nicolae Ovidiu T. - 14 octombrie 1952 (v.).

II. EROI MARTIRI AI REVOLUȚIEI DIN DECEMBRIE 1989:

(Titlu acordat post-mortem)

BURCEA, Marinel – Bradu (v.);
CÂRSTEA, Silu – Leordeni (v.);
CIOBANU, Emanoil – Boțești (v.);
CONSTANTINESCU, Costel S. – Mihăești (v.);
CORDAȘ, Benone Andrei A. – Căteasca (v.);
ION, Florea – Căteasca (v.);
MIHAI, Mihail Gh. – Topoloveni (v.);
MILOIU, Georgeta – Câmpulung (v.);
PANDELE, Radu A. – Recea (v.);
PETRE, Ion – Mozăceni (v.);
POPESCU, Gabriela – Călinești (v.);
STAN, Constantin – Costești (v.);
STAN, Valerian Gh. – Mușătești (v.);

STOIAN, Victor Gh. – Popești (v.);
STUPARU, Florin P. – Pitești (v.);
TRĂISTARU, Daniel Gh. – Domnești (v.);
TUȚĂ, Romeo Vasile Gh. – Pitești (v.);
VLĂSCÉANU, Mircea V. – Călinești (v.).

**III. EROI MILITARI CĂZUȚI ÎN TEATRELE DE OPERAȚIUNI EXTERNE
POSTBELICE (Afghanistan):**

ALEXANDRESCU, Dragoș Traian T. (v.);
BĂDICEANU, Florin I. (v.);
MARCU, Aurel B. (v.).

ANEXA 10
(S.D.V.)

**MEMBRI AI ACADEMIEI ROMÂNE INTERFERAȚI
ZONEI ARGEȘ - MUSCEL PRIN NAȘTERE,
DOMICILIU, ACTIVITATE RELEVANTĂ**

AMAN, Theodor D. – arte plastice, pictură (v.);
ANTOCHI, Iosif – pedagogie, didactică (v.);
BARASCHI, Constantin – arte plastice, sculptură (v.);
BARBU, Ion C./Barbilian, Dan – matematică, literatură (v.);
BĂLĂCEANU - STOLNICI, Constantin – medicină, geriatrie (v.);
BENGESCU, Gheorghe – literatură, bibliografie (v.);
BRĂȚIANU, Constantin I. – științe tehnice, geodezie (v.);
BRĂȚIANU, Gheorghe I. – științe politice, istorie (v.);
BRĂȚIANU, Ion C. – științe politice, istorie (v.);
BRĂȚIANU, Ion I. C. – științe politice, inginerie (v.);
BRĂȚIANU, Vintilă I. C. – științe politice, inginerie, economie (v.);
CERNESCU, Nicolae – chimie, pedologie (v.);
CONSTANTINESCU, Virgiliu Nicolae G. – inginerie, cosmonautică (v.);
DRĂGHICEANU, Mathei M. – inginerie, minerit (v.);
DUMITRACHE, Ioan G. – inginerie, energetică (v.);
GOGU, Constantin – matematică, astronomie (v.);
IONESCU-GION, Gheorghe I. – istorie, publicistică (v.);
IOSIFESCU, Marius Vicențiu Virgil V. – matematică, statistică (v.);
KALINDERU, Nicolae – medicină, chirurgie (v.);
KRETZULESCU, Nicolae A. – medicină, chirurgie (v.);
LECOMTE DU NOÛY, Emile André – arhitectură, restaurare (v.);
MARINESCU, Gheorghe I. – matematică, didactică (v.);
MATEESCU, Gheorghe D. – chimie, spectroscopie (v.);
MAZILU, Dan Horia – literatură, istoriografie (v.);
MINOVICI, Ștefan – chimie, biologie (v.);
OPRESCU, George – istoria artei, colecționism (v.);
PARHON, Constantin I. – medicină, endocrinologie (v.);
PĂUN, Gheorghe V. – matematică, informatică (v.);
PILLAT, Ion I. – literatură, poezie (v.);
POPESCU, Laurențiu Mircea – medicină, cardiologie (v.);
POPESCU, Valerian C. – medicină, stomatologie (v.);
PROCA, Eugeniu Gh. – medicină, urologie (v.);
REBREANU, Liviu V. – literatură, proză (v.);
SĂLIȘTEANU, Ion D. – arte plastice, pictură (v.);
SIMONESCU, Dan – literatură, bibliografie (v.);
SLĂVESCU, Victor I. – economie, finanțe (v.);
STREINU, Vladimir/Iordache, Nicolae S. – literatură, critică (v.);
ȘTEFĂNESCU/GOANGĂ, Florian I. – psihologie, didactică (v.);

TONOIU, Vasile – filosofie, ontologie (v.);

TOPÎRCEANU, George/Gheorghe I. – literatură, poezie (v.);

ȚEPELEA, Gabriel – literatură, lingvistică (v.).

ANEXA 11
(M.M.O.)

MEMBRII TITULARI ȘI STAGIARI AI UNIUNII
SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA - FILIALA PITEȘTI
(2002~)

ACHIM, George;
AFRIMESCU, Ștefan Dumitru;
ALBULESCU, Allora;
ALECU, Liana;
ARGATU/ARGEȘANUL, Calinic (v.);
BACIU, Cristian;
BARBU, Mihail;
BĂDESCU, Laura (v.);
BÂRSILĂ, Mircea (v.);
BIOLAN, Toma (v.);
CAPȘA, Liviu;
CAZAN, Gabriel;
CHIRTOACĂ, Maria (v.);
CLONȚEA, Procopie;
CONSTANTINESCU, Amalia Elena;
CONIȚA, Lena;
CRĂCIUN, Gheorghe;
DIACONU, Virgil (v.);
DOMAN, Dumitru Augustin (v.);
DRAGOMIR, Leonid;
DUMITRAȘCU, Jean (v.);
DURĂ, Leon;
DURDUN, Sorin;
ENE, Marin Radu (v.);
GHILIMESCU, Ștefan Ion;
GORCEA, Petru Mihai (v.);
GRIGOR, Andrei;
GRIGORE, Magdalena;
HÂRLAV, Constantin;
IONESCU, Alexandru Th.;
IONIȚĂ, Marin (v.);
ISTRATE, Ion;
IZBĂȘESCU, Gheorghe;
LICĂ/VULPEȘTI, Ion (v.);
MAZILU, Cezar Marian;
MĂȚĂOANU, Liviu;
MELEȘTEU, Cristian;
MIHĂIȚĂ/LOVIȘTE, Mihai;
NEDELEA, Gabriela;

NICOLĂESCU, Sergiu I. (v.);
NOVAC, Elisaveta (v.);
ONOFRE, Cristina;
OPREA, Nicolae (v.);
PĂTRAȘCU, Viorel (v.);
PĂUN, Gheorghe (v.);
PÂRVAN, Gabriel (v.);
PETRE PÂRVAN, Luiza;
PISTOL, Petru (v.);
POPA, Nicoleta;
POPESCU, Denisa (v.);
POPESCU/SIRETEANU Ion (v.);
PREDESCU, Valentin;
RĂDOI MIHĂIȚĂ, Marieta;
RIZESCU, George (v.);
RUS, Liliana;
SIBICEANU, Aurel (v.);
SILIȘTEANU, Florian (v.);
SMEOREANU, Gheorghe (v.);
SOARE, Ion;
STANCIU, Florian (v.);
ȘINDRILARU, Florin;
TAMAȘ, Corneliu I. (v.);
TAMAȘ, Veronica;
TĂNĂSESCU, Costin;
UDEANU, Aurel;
UNGUREANU, Dumitru;
VLASIE, Călin (v.);
VIȘTEA, Ioan;
VODĂIAN, Ilie (v.);
VOINESCU, Silvestru D. (v.).

ANEXA 12
(S.C.N.)

MEMBRI AI UNIUNII ARTIȘTILOR PLASTICI DIN
ROMÂNIA - FILIALA PITEȘTI
(1976~)

BÂRLOIU, Mircea (v.);
BUTOI, Constantin (v.);
CALOTĂ, Aurel (v.);
CIOBANU, Maria Ruxandra;
CIUREA, Tatiana Iulia (v.);
CRISTEA, Marius;
DIACONU, Maria (v.);
DINU, Monica (v.);
DOBRE, Daniel (v.);
DOBRICĂ, Gheorghe (v.);
DUMITRESCU/MIHĂEȘTI, Sorin;
DUȚĂ, Traian (v.);
FLEANCU, Emanuel Eduard (v.);
GÂRJOABĂ, Ion Aurel (v.);
GEORGESCU, Nicolae (v.);
GHIZDAVEȚ, Maria Magdalena;
GIURA, Anca (v.);
IONESCU BRATU, Rozalia Daniela;
IONESCU GHERGHINOIU, Sidonia (v.);
IVANOVICI, Marius Viorel (v.);
LUCICI, Augustin (v.);
MAIOR, Florin (v.);
MOSOIA, Constantin (v.);
PANTELIE, Gheorghe (v.);
PANTILIE, Ion (v.);
POPESCU, Margareta (v.);
POPESCU, Șerban (v.);
PREDUȚ, Daniel Dumitru (v.);
RADU, Adrian Niculae (v.);
RIZEANU, Vasile (v.);
SOCACIU, Ruxandra C.;
ȘENILĂ VASILIU, Mariana (v.);
VLAD, Ion (v.);
VRĂNEANȚU, Ioan Gheorghe (v.).

MEMBRI AI UNIUNII ZIARIȘTILOR
PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA - FILIALA ARGEȘ
(2008~)

ALBULESCU, Allora;
ALBULESCU, George Titus;
ANGHEL, Gabriela;
BACIU, George (v.);
BOBI, Doru;
DOANTA, Georgeta Claudia;
FUSARU, Simona;
GHILENCEA, Vasile;
GOLESCU, Mihai (v.);
HIRU, Ion C.;
ISTRĂTESCU, Steluța Lucia (v.);
MARTIN, Minodora;
MOISE, Gavrilă;
NICULA, Ion;
ONOFREI, Margareta;
OPREA, Alexandru;
PAȘOL, Constantin;
PĂTRAȘCU, Viorel (v.);
PETRESCU, Zina;
SABĂU, Cristian Constantin;
SORA, Ilzi;
STOICA, Florin;
STOICA, Marian (v.);
UNGUREANU, Gheorghe;
UNGUREANU, Octavian (v.);
ULMEANU, Traian (v.);
VASILIU, Nicolae Adrian (v.).

MEMBRI AI ASOCIAȚIEI FOLCLORIȘTILOR
ARGEȘENI *CONSTANTIN RĂDULESCU-CODIN,*
PITEȘTI
(1973~)

ALEXANDRESCU, Constantin (v.);
ANGHEL, Dumitru (v.);
ANTOHI, Alina;
BACIU, George (v.);
BAIDAN, Paul (v.);
BĂDESCU, Gheorghe Grațian;
BĂDESCU, Angela;
BĂDESCU, Cezar;
BIOLAN, Toma (v.);
BLOJU, Cosmin;
BORDEANU, Mariana;
BRATU, Ion;
BRĂNESCU, Diana If.;
CÂRSTOIU, Constantin (v.);
CĂCIULĂ, Iosif;
CĂLIN, Florin Gerard;
CĂLIN, Valer;
CERBUREANU, Georgeta;
CHIVEREANU, Maria;
CIOTEA, Florica (v.);
CIUCULESCU, Traian (v.);
CONSTANTINESCU, Grigore I. (v.);
CRASAN, Ionela;
CRUCEANĂ, Ion (v.);
CRUCEANĂ, Paul I. (v.);
DARIE, Cecilia;
DIMULESCU, Ion Dan;
DINU, Constantin (v.);
DINU, Niculina (v.);
DUMITRESCU, Voicu;
FILIPESCU, Mariana Claudia;
FLORESCU, Elena;
GÂRJOABĂ, Ion Aurel;
GEORGESCU, Gheorge;
GHEORGHE, Ionela Daniela;
GHEORGHE, Antoaneta;
GHERASIMESCU, Dan;

GOLESCU, Mihai (v.);
GOMOIU, Gheorghe (v.);
GRECU, Ion (v.);
GRIGORESCU, Elisabeta;
GRIGORESCU, Mihaela;
HIRU, Ion C.;
HRISTEA, Stelian;
ILIE, Stelian;
ILINESCU, Ion;
ISACOVICI, Gabriela;
IVĂNESCU, Eugenia;
IVĂNESCU, Mircea;
LAZĂR, Corina Manuela;
LUȚĂ CIUCULESCU, Mihaela;
MARINESCU, Raluca;
MARTIN, Nicolae;
MATEESCU, Andreea;
MATEESCU, Ion;
MATEI, Gheorghe;
MAZILESCU, Sorin;
MAZILU, Ioana;
MĂGUREANU, Mihai;
MĂRCHIDAN, Alexandru;
MIHĂESCU, Monica;
MITULESCU, Moise (v.);
MOISE, Ion (v.);
NANIA, Ion;
NEACȘU, Cezar (v.);
NECULA, Mihaela;
OANCEA, Cătălin;
OANCEA, Dorin (v.);
OPREA, Radu;
PANTAZICĂ, Nadia Elena;
PANTAZICĂ, Nicolae;
PÂRȘAN, Victoria;
PÂRȘAN, Viorel;
PELEARCĂ, Ion (v.);
PENDIUC, Gabriela;
PEPENESCU, Ion;
PESTRITU, Dominica;
PICUI, Lucreția;
POPA, Anca;
POPA, Ion;
POPESCU, Elena;
POPESCU, Ionel Marius;
POPESCU/SIRETEANU, Ion (v.);
PRAOVEANU, Ion;
RADU, Sorin Dănuț;

RĂDESCU, Mircea;
ROBEA, Mihail (v.);
RUJAN, Adriana;
SOARE, Mariana;
SAVA, Georgeta Cristina;
SĂMĂRESCU, Adrian;
SIGHIARTĂU, Elena Camelia;
SORESCU, Constantin (v.);
STANCU, Constantin;
STĂNCESCU, Elena (v.);
STĂNCESCU, Floriana;
STĂNOIU, Marian;
STROE, Dragoș;
STROE, Ion;
STROE, Ionela;
STROE, Steluța;
ȘUICĂ, Nicoleta;
TIȚA, Lucreția;
TIȚA, Gheorghe N.;
TRACHE, Paul;
ȚIBRIAN, Constantin I. (v.);
ȚINTATU COMĂNESCU, Elena Cremona;
UDRESCU, Dumitru (v.);
UNGUREANU, Gheorghe;
VASILE, Constantin;
VĂCĂROIU, Elena Iuliana;
VĂCĂROIU, Ion;
VLAD, Tudor Tiberiu;
VRABIE, Gheorghe (v.);
ZAHARESCU, Victor.

ARHITECȚI DIN ARGEȘ - MUSCEL

I. MEMBRII ORDINULUI ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA TERITORIALĂ ARGEȘ (2001~):

ALECA, Bogdan;
ASSENZA, Gabriela Eugenia I.;
BEJENARU, Silvia I.;
BENEȘ, Mihai;
BEREVOIANU, Alexandru Florin;
BIZON, Elena;
BORDEAN, Cornelia C.;
BUZILĂ, Mihaela Eliza;
CONSTANTINESCU, Șerban;
CORBEANU, Alexandru;
COȘA, Adrian;
COȘA, Anca Mihaela N.;
COZMA, Cătălin Paul;
CRĂCIUN, Virginia Ioana A.;
DASCĂLU, Ioan Alexandru N.;
DASCĂLU, Mariana V.;
DOMNIȘORU, Anda Alecsandra;
DUMITRU, Robert Antonio;
DUMITRU, Victor Florin;
DUMITRESCU, Alexandru Liviu;
ENE, Vlad Ioan;
ERNST, Emilia;
ERNST, Nicolae;
GHIȚĂ, Victor Cătălin;
GUGUI, Elena Amalia N.;
ILIUȚĂ, Gheorghe;
IONESCU, Ion;
IONESCU, Traian;
IOVESCU, Adrian;
IOVESCU, Anca Alexandra;
IVANCU, Flavian C.;
IVĂNESCU, Eugeniu;
JUGRAVU ORLEANU, Cristian Augustin;
MAHU, Viorel Adrian H.;
MARINESCU, Jacqueline;
MARINESCU, Jean P.;
MILATA, Andaluza Slavinia;
MIRION, Gabriela V.;
MITOI, Mircea I.;

MULȚESCU, Alexandru I.;
MULȚESCU, Maria;
NEGRILESCU, Ioana Andreea;
OANĂ, Gabriel;
OPRESCU, Ileana Doina Al.;
POCH VIVES, Antonio;
POPA, Alin Gabriel;
POPESCU, Aurelian Virgil;
POPESCU, Ion V.;
POPESCU, Nicolae;
POPESCU, Victor Marius;
PREDESCU, Ana Maria;
PRISTAVU, Anton Marian;
RĂUȚĂ, Radu Alexandru;
ROȘU, Elena Camelia;
SAVU, Mircea Radu N.;
SCĂRLĂTESCU, Florea A.;
SOARE, Pompiliu N.;
SORESCU, Mihael Louis;
STAICU, Anton O.;
STAN, Horațiu;
ȘOAITĂ, Adriana Mihaela Gh.;
ȘTEFAN, Bogdan Constantin;
ȘTEFĂNESCU, Gabriel N.;
ȘTEFĂNESCU, Lilica;
TĂNASE, Ilie Octavian Bogdan;
TEODORESCU, Mihail Naum Gh.;
TICĂ MATEESCU, Mihai Alexandru F.;
TOADER, Addina Michaela S.;
TOMESCU, Valentin;
TRANCULOV, Terezia P.;
ULEIA, Andrei;
VASILESCU, Gabriela Zoe N.;
ZDRAFCU, Ștefan Mihăiță.

II. MEMBRII REGISTRULUI URBANIȘTILOR DIN ROMÂNIA, CU ACTIVITATE ÎN ARGEȘ:

ASSENZA, Gabriela Eugenia I.;
BEJENARU, Silvia I.;
BORDEAN, Cornelia C.;
COȘA, Anca Mihaela N.;
CRĂCIUN, Virginia Ioana A.;
CRUȚESCU GHERASIM, Ruxandra C.;
DASCĂLU, Ioan Alexandru N.;
DASCĂLU, Mariana V.;
GUGUI, Elena Amalia N.;
IVANCU, Flavian C.;

MAHU, Viorel Adrian H.;
MARINESCU, Jean P.;
MIRION, Gabriela V.;
MITOI, Mircea I.;
MULȚESCU, Alexandru I.;
MULȚESCU BARBU, Andrei Al.;
OPRESCU, Ileana Doina Al.;
POPESCU, Ion V.;
SAVU, Mircea Radu N.;
SCĂRLĂTESCU, Florea A.;
SOARE, Pompiliu N.;
STAICU, Anton O.;
ȘOAITĂ, Adriana Mihaela Gh.;
ȘTEFĂNESCU, Gabriel N.;
TEODORESCU, Mihail Naum Gh.;
TICĂ MATEESCU, Mihai Alexandru F.;
TOADER, Addina Michaela S.;
TRANCULOV, Terezia P.;
VASILESCU, Gabriela Zoe N.

III. MEMBRII REGISTRULUI SPECIALIȘTILOR ȘI EXPERTILOR ÎN DOMENIUL RESTAURĂRII, CONSERVĂRII ȘI PROTEJĂRII MONUMENTELOR ISTORICE, CU ACTIVITATE ÎN ARGEȘ:

DUMITRACHE, Eugeniu;
MARINESCU, Ana Maria;
MULȚESCU, Alexandru I.;
MULȚESCU, Maria;
NICOLAE, Ion.

IV. MEMBRII UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA – FILIALA ARGEȘ:

ASSENZA, Gabriela Eugenia I.;
BEJENARU, Silvia Olimpia;
BENEȘ, Mihail;
BIZON, Elena;
BORDEAN, Cornelia C.;
BUZILĂ, Mihaela Eliza;
CONSTANTINESCU, Șerban;
COZMA, Cătălin Paul;
CRUȚESCU, Ruxandra;
DASCĂLU, Ioan Alexandru N.;
DASCĂLU, Mariana V.;
DOMNIȘORU, Anda Alecsandra;
ERNST, Emilia;
IATAGAN, Zoia;
ILIUȚĂ, Gheorghe;
ISTRĂTESCU, Lucian;

IVĂNESCU, Eugeniu;
MAHU, Adrian Viorel H.;
MARINESCU, Jean;
MILATA, Andaluza Slavina;
MIRION, Gabriela V.;
MULȚESCU, Alexandru I.;
OPRESCU, Ileana Doina Al.;
POPESCU, Ion;
POPESCU, Nicolae;
POSTELNICU, George;
PREDESCU, Ana Maria;
SCĂRLĂTESCU, Florea A.;
SOARE, Pompiliu N.;
STAICU, Anton O.;
ȘTEFĂNESCU, Gabriel;
ȘTEFĂNESCU, Lilica;
TEODORESCU, Mihail Naum Gh.;
TICĂ MATEESCU, Mihai Alexandru F.;
TOADER, Addina Michaela S.;
TOMESCU, Valentin;
TRANCULOV, Terezia P.;
VASILESCU, Gabriela Zoe N.;
ZDRAFCU, Mihăița Ștefan.

**MEMBRI AI ASOCIAȚIEI OAMENILOR DE
TEATRU ȘI MUZICĂ/ATM ȘI AI UNIUNII
TEATRALE DIN ROMÂNIA/UNITER - FILIALA
PITEȘTI**

ALEXANDRESCU, Marin - actor;
ANDREI, Dan - actor;
BORTA, Luminița – actriță (v.);
BUCIU, Valeriu – actor (v.);
BUSUIOC, Mirela - actriță;
CARAGEA, Cristina - actriță;
CERCHEZ, Hamdi - actor;
CĂTA, Wilhelmina – actriță (v.);
CIOABĂ, Mirela - actriță;
CIOABĂ, Viorel Bogdan - regizor;
COLBERTI, Ricardo – actor (v.);
COLBERTI, Veronica – referent literar;
CORTEA, Eimilian – actor (v.);
COSMESCU, Nicolae - regizor;
CRISTEA, Daniela - actriță;
CHIRIȚĂ, Ioana - actriță;
DEACONU, Lia - actriță;
DIMITRIE, Dumitru – actor (v.);
DINU PIȚIGOI, Mihaela – scenograf (v.);
DINULIU, Petre – actor (v.);
DOBRE, Mihai - actor;
DRAGNEA, Doina - actriță;
DUMITRU, Florin - actor;
DUMINICĂ, Aurel – actor și solist vocal;
DUMITRESCU, Petre – actor, maestru fotograf (v.);
DRĂGAN, Dumitru – actor (v.);
DUȚĂ, Adrian - actor;
FOCȘA, Ileana – actriță (v.);
FOCȘA, Ion – actor, manager, literat, memorialist (v.);
FILIPESCU, Vasile - actor;
GALL, Dalila - actriță;
GHEORGHE, Gabriel - actor;
IATAN SCARLAT, Maria – actriță (v.);
IVĂNESEI, Dan – actor (v.);
LUNGEANU, Mihai – regizor (v.);
LUPU, Ion – actor (v.);
LUPU, Mihaela – actriță (v.);

MANTA, Greta - actriță;
MARINACHE, Daniela - actriță;
MARINESCU, Costin - regizor;
MATEIAȘI, Virginia - actriță;
MIREA, Cătălin - actor;
MOISE SZALA, Emil – scenograf (v.);
MOISESCU, Ștefan - actor;
MORARIU, Alexandru - actor;
NEGRU, Marilena - actriță;
NICOLAE, Georgeta Gina - actriță;
NICULESCU, Cornelia - actriță;
NICULESCU, Cristina - actriță;
NICULESCU, Dumitru – actor, manager, regizor (v.);
PANDREA, Anca - actriță;
POENARU, Cornel – actor (v.);
PODĂREANU, Ioana - actriță;
PIECA, Romulus - actor;
PIECA, Vasile – actor (v.);
POPESCU, Mirela - actriță;
POPESCU, Tudorița - actriță;
POPESCU DINU, Mirela - actriță;
PRETORIAN, Florin – actor, compozitor, interpret, muzică ușoară;
RADOSLAVESCU, Angela – actriță (v.);
RADOSLAVESCU, Mihai – regizor, manager (v.);
RADU, Coriolan – actor (v.);
RAICU, Andreea Maria – actriță (v.);
ROMAN, Nicolae - actor;
ROMANO, Paul – regizor tehnic;
ROXIN, Ion – actor (v.);
ROXIN, Carmen – actriță (v.);
SAVCIUC, Marta - actriță;
SĂNDULESCU, Valeriu - actor;
SPRÂNCENATU, Paul - actor;
STAVRIL, Constantin – actor (v.);
STAMATESCU, Marius - actor;
STOICESCU, Mihai - actor;
STAN, Petrișor – actor (v.);
STAN, Aida Doina – actriță (v.);
SZONY, Julieta - actriță;
TOCILESCU, Alexandru – regizor, manager;
TUDOR, Robert - actor;
TUDOR, Sevestian – manager, publicist, istoric (v.);
TUTOVEANU, Margareta - actriță;
TUTZĂ, Cristian Nicolae – actor, manager (v.);
ȚUȚULAN, Elena - actriță;
UNGUREANU, Eugen - actor;
VARODI, Matei - regizor;
VARODI, Miruna - actriță;

VIȘAN, Adrian - actor;
VLĂDESCU, Ana - actriță;
VIDONI, Felicia – actriță (v.);
VASILESCU, Tora - actriță;
ZAVULOVICI, Sorin George S. – actor, manager, regizor (v.);
ZĂINESCU, Nina - actriță;
ZĂRNESCU, Constantin N. – actor, manager, literat, regizor (v.);
ZĂRNESCU, Ileana – actriță (v.);
ZEPHI, Alșec - actor.

**MEMBRI AI CLUBULUI ENCICLOPEDIȘTILOR
DIN ARGEȘ-MUSCEL**

ALEXIU, Valeriu Florian (v.);
ARSENE, Dan Adrian;
AVRĂMESCU, Tiberiu Cristian;
BADEA, Nicolae (v.);
BADIU, Nicolae (v.);
BARANGĂ, Ilie (v.);
BARBU, Mircea;
BĂCANU, Ion (v.);
BĂDICA, Lelia;
BĂDESCU, Ion (v.);
BĂLAN, Ileana;
BERCA, Constantin;
BICA, Dănuț (v.);
BIVOL, Manole (v.);
BOGHIRNEA, Iulia;
BUDAN, Constantin (v.);
BULACU, Ion (v.);
CALOTĂ, Daniela;
CAPĂTĂ, Constantin (v.);
CÂRSTOIU, Constantin (v.);
CHIȚA, Gheorghe (v.);
CIUCĂ, Iulia Elisabeta;
CÎRSTEA, Remus Petre;
COJOCARU, Ion (v.);
CONSTANTINESCU, Eugenia (v.);
CONSTANTINESCU, Grigore (v.);
CONSTANTINESCU, Mircea (v.);
COROȘ, Iuliana Liliana;
COSTEA, Alexandru;
CREMENESCU, Gheorghe (v.);
CREȚU, Gheorghe (v.);
CRISTOCEA, Spiridon (v.);
DĂNĂILĂ, Valerică;
DEACONU, Mihaela;
DICU, Ion (v.);
DICU, Paul (v.);
DOBRE, Ionel;
DRAGNEA, Virginia;
DUMINICĂ, Vasile (v.);
DUMITRAȘCU, Jean (v.);

DUMITRESCU, Maria;
DIANU, Aurelian (v.);
DINU, Ion M. (v.);
DINU SACHELARIE, Maria;
DRAGOMIR, Marin (v.);
DRĂGUȚ, Dumitru (v.);
DUICU, Cristina;
DUMITRESCU, Petre (v.);
ENESCU, Luminița;
FÎNTÎNERU, Ion (v.);
FÎȘCĂ Eduard Ionuț;
FOCȘA, Ion (v.);
FOTA, Cornelia;
FULGEANU MATEI, Mihaela (v.);
GAVA, Radu (v.);
GEORGESCU, Mihail Petre (v.);
GEORGESCU, Nicolae (v.);
GHERĂSOIU, Dumitru (v.);
GHIȚĂ, Marian;
GHIȚESCU, Mihail (v.);
GHIȚESCU, Vasile (v.);
GOLESCU, Mihai (v.);
GOMOIU, Gheorghe (v.);
HERA, Gheorghe (v.);
HEROIU, Elena (v.);
HIRU, Ion (v.);
IANCU, Mihai (v.);
ILIE, Dumitru D. (v.);
ILIE, Dumitru I.;
IOAN, Magdalena (v.);
IONESCU, Nicolae;
IONESCU, Zicu;
LEONĂCHESCU, Nicolae (v.);
LUCICI, Augustin (v.);
LUNGAN, Adriana;
MAHU, Adrian (v.);
MARINESCU, Teodora;
MARTINESCU, Virgiliu (v.);
MAVRODIN, Teodor (v.);
MĂNĂTUICĂ, Viorica;
MÂNDESCU, Dragoș;
MIHAI, Ioana Iulica;
MIHĂILESCU, Ilie Al.;
MIU AGRICOLA, Constantin;
MIHĂILESCU, Nicolae (v.);
MOISESCU, Nicolae (v.);
MOTREANU, Ion Marius;
MOTREANU, Liviu Valentin;

MULȚESCU, Alexandru (v.);
NAGÎȚ, Simona;
NEACȘU, Corina;
NEAGOE, Claudiu;
NECȘOIU, Nicolae;
NEGOESCU, Gheorghe;
NEGOESCU, Ioana;
NEGOESCU, Vasile;
NICA, Alexandru;
NICOLESCU, Gheorghe (v.);
NICOLESCU, Lenuța;
NIȚULESCU, Marin;
NOVAC, Vasile (v.);
OBREJAN, Mariana;
OLTEANU, Marius;
ONOFREI, Margareta;
OPREA, Alina;
OPREA, Radu;
OTOBÎCU, Nicolae Cristian;
PALLY, Filofteia (v.);
PĂTRAȘCU, Ion (v.);
PĂUN, Gheorghe (v.);
PETRESCU, Ion Gheorghe (v.);
PETRIA, Petre;
PICUI, Lucreția;
PIETRĂREANU, Ion (v.);
PINTILIE, Dan Ovidiu (v.);
POPA, Ilie (v.);
POPA, Petre N.(v.);
POPA, Valentina;
POPESCU, Cornel;
POPESCU, Eugen;
POPESCU, Grigore (v.);
POPESCU, Ion;
POPESCU, Ion I. (v.);
POPESCU, Mihaela Maria;
POPESCU, Silvia (v.);
POSTELNICESCU, Marius (v.);
PURNICHII, Vintilă (v.);
RĂDULESCU, Marin (v.);
ROȘOIU, Maria Magdalena;
ROTĂREASA, Constantin;
RUDI, Răzvan Silviu;
SACHELARIE, Octavian Mihail (v.);
SÂRBU, Mariana;
SIMAN, Constantin (v.);
SOARE, Gheorghe (v.);
STAN, Doru Gabriel;

STANA, Daniela;
STOICA, Marian (v.);
ȘIMON, Adrian;
ȘOVAR, Gheorghe;
ȘTEFAN, Ion;
ȘTEFĂNESCU, Ștefan;
TĂTĂRUȘ, Gheorghe;
TOMA, Dumitru (v.);
TRÂMBACIU, Ștefan (v.);
TRICĂ, Daniela;
TUDOR, Sevastian (v.);
TUDOR, Vasile (v.);
VASILE, Elena Florina;
VĂDUVA, Dumitru (v.);
VĂRĂȘCANU, Constantin (v.);
VÂLCU, Gheorghe (v.);
VOINESCU, Silvestru D. (v.);
VOINESCU, Spiridon;
VOINICU, Mihaela (v.);
ZAMFIR, Aurelian Nicolae;
ZARIOIU, Vasile.

INSTITUȚII URBANE DE CULTURĂ, TRADIȚIONALE ȘI ACTUALE, DIN ARGEȘ- MUSCEL

Arhivele de Stat/Naționale, Filiala/Direcția Argeș;
Ateneul Popular din Câmpulung, Muscel;
Ateneul Popular *Gheorghe Ionescu - Gion* din Pitești;
Biblioteca Orășenească din Mioveni;
Biblioteca Orășenească din Ștefănești;
Biblioteca Raională/Orășenească din Costești;
Biblioteca Raională/Orășenească din Topoloveni;
Biblioteca Raională/Orășenească/Municipală din Curtea de Argeș;
Biblioteca Raională/Orășenească/Municipală *Ion Barbu* din Câmpulung;
Biblioteca Regională/Municipală/Județeană *Dinicu Golescu* Argeș;
Biblioteca Universității din Pitești;
Casa Artelor Pitești;
Casa Cărții Pitești;
Casa Creației Populare/Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă/Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș;
Casa de Cultură a Sindicatelor Colibași/Mioveni;
Casa de Cultură a Sindicatelor Pitești;
Casa de Cultură a Tineretului/Elevilor/Studentilor Pitești;
Casa Orășenească de Cultură Ștefănești;
Casa Pionierilor/Clubul Copiilor Pitești;
Casa Raională/Orășenească de Cultură Costești;
Casa Raională/Orășenească de Cultură *Preot Ion Ionescu* Topoloveni;
Casa Raională/Orășenească/Municipală de Cultură *George Topîrceanu* Curtea de Argeș;
Casa Raională/Orășenească/Municipală de Cultură *Tudor Mușatescu* Câmpulung;
Casa Științei și Tehnicii pentru Tineret/*Tehnic Club* Pitești;
Căminul Cultural Județean Argeș;
Căminul Cultural Județean Muscel;
Centrul Cultural Pitești;
Centru de Cultură *Brătianu* Ștefănești;
Centrul de Librării Pitești;
Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Pitești;
Centrul *Europe Direct* Argeș;
Centrul Intermediar de Arhive ale Statului Major al Forțelor Terestre Pitești;
Cercul Militar/Casa Armatei Câmpulung;
Cercul Militar/Casa Armatei Curtea de Argeș;
Cercul Militar/Casa Armatei Pitești;
Clubul *Aro*/Casa de Cultură a Sindicatelor, Câmpulung;

Clubul Muncitoresc din Ștefănești al Sindicatului Uzinei de Piese Auto *Vasile Tudose*/Întreprinderea de Autoturisme Colibași/Mioveni;
Clubul Sindicatului Antreprizei de Construcții Hidroenergetice, Pitești;
Clubul Sindicatului din Combinatul Petrochimic, Pitești;
Comitetul Regional de Cultură și Artă/Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă/Direcția/Inspectoratul pentru Cultură Argeș;
Consilieratul Cultural Județean Argeș;
Consilieratul Cultural Județean Muscel;
Filarmonica, Pitești;
Galeria de Artă *Metopa*, Pitești;
Galeria de Artă *Rudolf Schweitzer-Cumpăna*, Pitești;
Întreprinderea Cinematografică Regională/Județeană Argeș;
Muzeul *Dinicu Golescu*/Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești;
Muzeul Raional/Orășenesc/Municipal Câmpulung;
Muzeul Raional/Orășenesc/Municipal Curtea de Argeș;
Muzeul Regional/Județean Argeș;
Palatul Culturii, Pitești;
Revista *Argeș*, Pitești;
Sala *Arta*, Câmpulung;
Secția Culturală a Sfatului Popular Regional Argeș;
Societatea pentru Răspândirea Științei și Culturii, Filiala Pitești;
Stația de Radioficare, Pitești;
Școala Populară de Artă/Arte și Meserii, Pitești;
Teatrul de Stat/*Alexandru Davila*, Pitești;
Universitatea Populară/Cultural Științifică din Câmpulung;
Universitatea Populară/Cultural Științifică din Curtea de Argeș;
Universitatea Populară/Cultural Științifică din Pitești.

ANEXA 19
(T.N.M.); (V.N.P.); (N.I.M.)

**CETĂȚENI DE ONOARE AI LOCALITĂȚILOR
URBANE DIN ARGEȘ-MUSCEL, DEVENITE
MUNICIPIU**

I. PITEȘTI:

1934 – STĂNESCU, Ion;

1939 – CĂLINESCU, Armand M. (v.);

1993 – GODIAC, Petre;
ILAȘCU, Ilie;
IVANTOC, Andrei;
LESCO, Alexandru;
POPA PETROV, Tudor;

1995 – DOBRIN, Nicolae (v.);
DUMITRU, Ion;
FOCȘA, Ion (v.);
GHENCEA, Gheorghe;
IGNAT, Ion;

1996 – MANOLESCU, Ciprian;
POPESCU, Emanoil (v.);
SĂLIȘTEANU, Ion (v.);
SPINEI, Nicolae (v.);

1998 – CONSTANTINESCU, Emil (v.);
DRAGOMIR, Ruxandra (v.);
JOHNSON, Scott;
LĂCUSTĂ, Larisa (v.);
STROE, Constantin (v.);

1999 – GAVA, Lucian Cristian;
OLTEANU, Crinu Raicu George (v.);

2000 – PUIU, Alexandru (v.);

2001 – DUMITRACHE, Eugeniu (v.);
NICOLESCU, Valeriu (v.);
PACEA, Gheorghe (v.);

2003 – GANE, Marius;

POPESCU, Marian (v.);
RADU, Vasile Ion;

2004 – BARBU, Ioan (v.);
BĂNICĂ, Nicolae (v.);
DEAC, Petre (v.);
IANOVSCHI, Leonte (v.);
MUTU, Adrian;

2005 – PANTILIE, Ion (v.);

2006 – IONIȚĂ, Marin (v.);
NEACȘU, Cătălin Florin;

2007 – FILIP, Felicia;

2008 – DOBRIN, Ion I.
PINTILIE, Gică (v.);
STANA, Constantin;

2009 – FOURMONT, François;
NICOLESCU, Constantin (v.);

2010 – ANTON, Doina (v.);
BĂRBULESCU, Ilie;
OPREA, Marian (v.);

2012 – BADEA, Laura (v.);
ZĂRNESCU, Ileana (v.).

II. CÂMPULUNG:

1994 – RADU, Adrian Niculae (v.);

1998 – MITULESCU, Moise (v.);
ȚUȚUIANU, Rodica Sandală (v.);

1999 – PROCA, Eugen (v.);
DIACONU, Mircea (v.);
FULGER, Mircea;
PĂULEȚ, Petru;
MARIAN, Sandu;
DRAGOMIR, Ion;
ȚUȚEA, Petre (v.);
POȘOIU, Gheorghe;

2001 – VĂCĂROIU, Nicolae (v.);

2003 – MĂLÂNCIOIU, Ileana (v.);
MUȘATESCU, Tudor (v.);

TICAN RUMANO, Mihai (v.);
SMARANDA, Aurică (v.);
ȚICĂLOIU, Ioan Șerban;

2005 – MURĂRESCU, Marioara (v.);
PRUNOIU, Gavril (v.);
MOISESCU, Sorin (v.);
POPESCU, Nicolae;
SIMION, Aurel;

2006 – POPA, Victor;
MANU, Dănuț (v.);
NICOLESCU, Gheorghe;

2007 – JINGA, Ion (v.);
MANOLESCU, Nicolae;
DINICĂ, Gheorghe (v.);
CHIȚA, Gheorghe (v.);
MĂGEANU, Marcu;
COPĂESCU, Ion;

2008 – MOICEANU, Gabriel (v.);
BĂJAN, Dragoș;
PROCA JINGA, Maria (v.);

2009 - POPESCU ARGEȘEL, Ion (v.);

2010 – CONSTANTINESCU, Mircea (v.);
BADEA, Gheorghe;
STADEN VAN/ȘTEFAN, Raluca Ioana (v.);

2011 – SĂVOIU, Adrian;
COCEA, Radu;
BĂCANU, Constantin Gh.;
MITULESCU, Moise (v.);

2013 - BANCIU, Doina (v.);
BUNDOIU, Lucian
DRAGOMIR, Constantin (v.);
OANCEA, Gheorghe (v.);
COTENESCU, Gheorghe I.;
MATEI, Gheorghe Irinel;
BUTOI, Ionuț Claudiu;

III. CURTEA DE ARGEȘ:

2007 – MARCU, Aurel B. (v.).

CETĂȚENII DE ONOARE AI ARGEȘULUI

2007 – ARGATU/ARGEȘEANUL, Calinic (v.);

BĂLĂCEANU/STOLNICI, Constantin;

DIACONESCU, Ion;

DIACONESCU, Mihail;

DINICĂ, Gheorghe;

DOBRIN, Nicolae;

DUMITRACHE, Ioan;

IANOVSCI, Leonte;

LEONĂCHESCU, Nicolae;

MAZILU, Dan Horia;

MINASIAN, Eduard;

MOCANU, Marin;

MOICEANU, Gabriel;

NICOLESCU, Valeriu;

PAPAIANI, Sebastian;

PĂUN, Gheorghe;

PETRESCU, Irina;

SPIROIU, Nicolae;

STANCU, Radu;

TEOFAN Î.P.S.;

TRÂMBACIU, Ștefan;

URSEA, Nicolae;

ZĂMFIRESCU, Dan;

ZĂRNESCU, Ileana;

2008 – ALEXANDRESCU, Dragoș Traian;

ANCĂR, Virgiliu;

ANGELESCU, Nicolae;

ANTONOVICI, Octavian;

BUDAN, Constantin;

COMAN, Stelian;

ENĂCHESCU, Marius;

GEORGESCU, Mihail;

GLĂMAN, Gheorghe;

IANCU, Mihail;

ILFOVEANU, Sorin;

IONESCU, Niculae I.;

IOSIFESCU, Marius;

JIANU, Mihai;

MARINESCU, Șerban;

MENCINICOPSCI, Gheorghe;

MITRACHE, Marin;

PANDREA, Nicolae;
PĂLTINEANU, Gavriil;
ROBEA, Mihail;
TONOIU, Vasile;

2009 – ANGHEL, Cristian;
BADEA, Gheorghe;
BOȚÂRCĂ, Gheorghică;
BUNESCU, Petre;
CONSTANTIN DULCAN, Dumitru;
COSTACHE, Florea;
DIACONESCU, Cristian;
FOURMONT, François;
GEORGESCU, Filip;
GHERGHINA, Gheorghe;
ILIESCU, Dan Șerban Dragoș;
MATEA, Nicolae;
MURĂRESCU, Maria;
NIȚU, Ion;
PALERU, Gheorghe;
PENDIUC, Tudor;
POPA, Mihai Sorin;
POPESCU, Andrei;
PROCA, Marcel;
SÂRBU, Marian;
STOICA, Elena;
TĂNĂSESCU, Mihai;
TUDOSE, Elisaveta;
VĂCĂROIU, Nicolae;

2010 – BELCIUG, Vasile;
CHIRIȚĂ, Mihai;
CRIȘU, Constantin;
DIACONU, Gheorghe;
DRAGOMIR, Ilie;
DRĂGUȘIN, Marin;
GHEORGHE SORESCU, Cornelia;
HEROIU, Mihai;
ILINA, Decebal;
ONCIULESCU, Nicolae Marcel;
PINTILIE, Gică;
PÎRVU, Constantin;
POPESCU, Nicolae;
PREDESCU, Constantin;
ROTARU, Ion;
TINCA, Gheorghe;

2011 – ADAMEȘTEANU, Gabriela;

ALEXANDRESCU, Costin;
ANTON, Doina;
BĂNICĂ, Nicolae;
CÂRLESCU BADEA, Laura Gabriela;
CORBU, Carol;
CREȚU, Gheorghe;
CRISTOCEA, Spiridon;
DIMA, Tănase;
DOBRAN, Ion;
DRAGOMIR, Ruxandra;
FEȚEANU, Ilie;
GOLESCU, Mihai;
GOMOIU, Gheorghe;
HALAGIAN, Florin;
ILIESCU, Constantin;
IONIȚĂ, Marin;
MĂLĂNCIOIU, Ileana;
MITULESCU, Moise;
NICOLĂESCU, Sergiu;
OPREA, Marian;
PALLY, Filofteia;
POPESCU, Marian;
ROTARU, Elena;
ROTARU, Nicolae;
SACHELARIE, Octavian Mihail;
SCOBAL, Ovidiu;
ȘTIREANU, Octavian;
ȘUFARIU, Nicolae;
TEODORESCU, Alexandru;
TUDOR, Gheorghe;
TUDOR, Sevastian;
TUDOSESCU, Ion;
ULMEANU, Traian;
ZĂRNESCU, Constantin;

2012 – ALEXE, Ștefan;
BAIDAN, Gheorghe Paul;
BARBU, Gheorghe;
BURNEI, Ion;
CEAUȘU, Gheorghe;
CHERA, Ioan Eutropiu Mihai;
CIOCĂNESCU, Marin;
COMAN, Mihail;
CONSTANTINESCU, Grigore;
DICU, Dumitru;
ELEFTERESCU, Venera;
GAVA, Radu;
GĂVĂNESCU, Mihaela;

GEANĂ, Mihail;
GIURGIU, Dan;
HOTĂRAN, Crucian;
MAVRODIN, Teodor;
MOȚOESCU, Decebal;
NĂSTASE, Constantin;
NOVAC, Vasile;
OANCEA, Dorin;
PĂTRAȘCU, Viorel;
PĂUN, Constantin;
POPESCU, Laurențiu;
RUJAN, Adriana;
SMARANDA, Aurică;
TIȚA NISTOR, Gheorghe;
VALECA, Șerban Constantin;

2013 – BORTA, Luminița;
BOȚILĂ, Mihai;
CÂRSTOIU, Constantin;
CIOABĂ, Mirela;
DIACONU, Mircea;
DINU, Gheorghe;
DORCIOMAN, Cristina;
DULICĂ, Ion;
DUMITRU, Ion M.;
GEORGESCU, Nicolae;
GHENA, Nicolae;
LĂCUSTĂ, Larisa Elena;
MARINESCU, Șerban;
MARINESCU, Vasile;
MATEI, Eugen Nicolae;
MAVRODIN, Teodor;
NICOLESCU, Gheorghe;
PANTILIE, Ion;
PĂLĂRIE, Corneliu;
PĂULEȚ, Petru;
PENESCU, Mircea Niculae;
PETRESCU, Corneliu;
POPESCU, Ion;
PREDA, Gheorghe;
PUFU, Gheorghe;
SORESCU, Corneliu;
STAN, Nițu;
TIȚA, Mihai;
TRANDAFIR, Adriana;
VLASIE, Călin;

2014 – BÂRLOIU, Viorel;
BERECHET, Nicolae;

CERBUREANU, Iosiv;
DELCEA, Mihai;
FĂTULOIU, Dan Valentin;
GORGOI, Mihai;
MANOLOIU, Constantin;
NICUȚ, Valeriu;
ONU, Constantin;
OPRESCU, Ileana Doina;
PINTILIE, Dan;
RĂDUCANU, Viorica;
STANCIULOV, Bibiana;
STOICA, Ion;
STROE, Constantin;
ȘTEFĂNESCU, Maria.

BIBLIOGRAFIE SPECIALĂ

- *** *Argeș. Cartea Eroilor* (coord., studiul introductiv, Petre Popa), Tipografia Argeș, Pitești, 1984;
- *** *Argeșul și Mușcelul. Spații istorice ale românismului, I, II* (coord., Teodor Mavrodin; cuvânt înainte, Răzvan Theodorescu), Editura Tiparg, Pitești, 2013;
- *** Arhive. Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, Pitești, Argeș;
- *** Arhivele Naționale, Direcția Județeană Argeș, Pitești;
- *** Colecția revistei *Argeș*, Pitești (1966~), Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, Pitești;
- *** Colecția ziarului *Presa*, Pitești (1928 - 1947), Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, Pitești;
- *** Colecția ziarului *Secera și ciocanul*, Pitești (1951-1989), Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, Pitești;

***

- Alessandrescu, Constantin, *Dicționar geografic al județului Muscel*, Editura Socec, București, 1893;
- Alexandrescu, Constantin, Anton, Ion, Băcanu, Ion, Bădălan, Ilie, Ciobanu, Ion, Costache, Gheorghe, Diaconu, Gheorghe, Dicu, Ion, Florea, Stan, Ilie, Silviu, Ionescu, Alexandrina, Iosifescu, Gheorghe, Manu, Valeriu, Mavrodin, Teodor, Novac, Vasile, Postolache, Ion, Rizea, Iulian, Stancu, Radu, *Argeș. Monografie*, Editura Sport-Turism, București, 1980;
- Alexandrescu, Ion, Bulei, Ion, Mamina, Ion, Scurtu, Ioan, *Enciclopedia partidelor politice din România (1862 - 1944)*, Editura Mediaprint, București, 1995;
- Anghel, Ion C., Tudor, Valeriu, Petrescu, Lucian, *Diplomați ai României*, Asociația Ambasadorilor și Diplomaților de Carieră din România, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, București, 2008;
- Aricescu, Constantin D., *Memoriile mele*, Editura Profile, București, 2002;
- Athanasiu, Ioan Gh., Vasilescu, Ioan A., *Anuarul orașului Pitești, Curtea de Argeș și al județului Argeș*, Tipografia Liga Poporului, Pitești, 1925;
- Baci, Dumitru, *Lumini muscelene*, Editura Sport-Turism, București, 1980;
- Barangă, Ilie, *Dicționarul presei argeșene*, Editura Tritonic, București, 2003; Supliment, Ediția I, Editura Domino, Iași, 2005;
- Barbosa, Octavian, *Dicționarul artiștilor români contemporani*, Editura Meridiane, București, 1976;
- Boalcă, Ion, *File din istoria orașului Topoloveni - Argeș*, Editura Argeș-Press, Pitești, 1996;
- Budan, Constantin, *Ofertele destinului*, Editura Tiparg, Pitești, 2011;
- Căpitanu, Dumitru, *Teatrul „Alexandru Davila”. Douăzeci de ani de activitate*, Întreprinderea Poligrafică 13 Decembrie 1918, București, 1969;
- Chiroșca, Mihaela ș.a., *Dicționarul specialiștilor. Un „Who's who” în știință și tehnică, I*, 1996; *II*, 1998, Editura Tehnică, București;
- Chița, Gheorghe, *Câmpulung și județul Muscel*, Ediția a III-a, Editura Ars Docendi, București, 2007;

- Ciotei, Constantin, Pârnuță, Gheorghe, Popescu-Argeșel, Ion, *Monografia municipiului Câmpulung-Muscel*, Editura Expert, București, 2005;
- Constantin, Paul, *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986;
- Conrad, Jean Yves, *Paris – Capitala României*, Editura Junimea, Iași, 2006;
- Constantinescu, Grigore, *Argeșul monumental. Enciclopedie patrimonială*, Editura Alean, Pitești, 2011;
- Constantinescu, Grigore, *Civilizația pietrei în arealul etnocultural Argeș – Muscel*, Editura Alean, Pitești, 2008;
- Cosma, Viorel, *Enciclopedia muzicii românești*, Editura Arc 2000, București, 2005;
- Craia, Sultana, *Dicționarul ziariștilor români*, Editura Meronia, București, 2007;
- Cristocea, Spiridon I., *Argeș. Dicționar de istorici*, Muzeul Județean Argeș, Editura Tiparg, Pitești, 2003;
- Cristocea, Spiridon I., Trâmbaciu, Ștefan, *Câmpulungul Muscelului reflectat în catagrafia din 1838*, Editura Ordessos, Pitești, 2007;
- Cristocea, Spiridon I., *Orașul Pitești în catagrafia din 1838*, Editura Ordessos, Pitești, 2011;
- Cruceană, Ion, *Momente și figuri argeșene, I*, Palatul Culturii Pitești, Întreprinderea Poligrafică Filaret, București, 1980; *II*, Pitești, 1990;
- Deac, Mircea, *250 de pictori români (1890-1945)*, Editura Medro, București, 2003;
- Diaconovich, Corneliu, *Enciclopedia română, I*, 1898; *II*, 1900; *III*, 1904, Editura și tiparul lui W. Krafft, Sibiu;
- *** *Dicționar enciclopedic, I*, 1993; *II*, 1996; *III*, 1999; *IV*, 2001; *V*, 2004, *VI*, 2006; *VII*, 2009, Editura Enciclopedică, București;
- Dinu, Ion M., *Figuri de dascăli argeșeni, I*, Complexul Muzeal Golești, Tipografia Argeș, Pitești, 1991; *II*, Editura Paralela 45, Pitești, 2001;
- Dinu, Ion M., *Oameni de seamă ai Argeșului de ieri și de azi, I*, 2004; *II*, 2006, Editura Tiparg, Pitești;
- Doagă, Alexandru, Mihalache, Dumitru, Anton, Ion, Bădălan, Ilie, *Localitățile județului Argeș*, Tipografia Argeș, Pitești, 1971;
- Drăguț, Vasile, *Dicționar enciclopedic de artă medievală românească*, Editura Vremea, București, 2000;
- Dumitrașcu, Jean, *Parlamentarii de Argeș. Trecut și prezent*, Editura Tiparg, Pitești, 2000;
- Dumitriu, Elena, Dumitriu, Mircea, Smaranda, Aurică, *Vila Florica. File de monografie*, Editura Tiparg, Pitești, 2013;
- Duțu, Alexandru, Dobre, Florica, *Drama generalilor români...*, Editura Enciclopedică, București, 1997;
- *** *Enciclopedia artiștilor români contemporani*, Editura Arc, București, 2000;
- *** *Enciclopedia marilor personalități, I*, 1999; *II*, 2000; *III*, 2001; *IV*, 2003; *V*, 2003; *VI*, 2004, Editura Geneze, București;
- *** *Enciclopedia ortodoxiei românești* (coord., Mircea Păcurariu), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010;
- *** *Enciclopedia personalităților din România*, Ediția a IV-a, Editura Hübners, Who's who, Elveția, 2009;
- *** *Enciclopedia personalităților feminine din România* (coord., George Marcu), Editura Meronia; București, 2012;
- *** *File din istoria pompierilor militari argeșeni* (coord., Nicolae Grosu, Constantin Deaconu), Ediția I, Pitești, 2005;

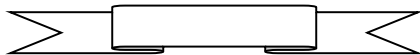
- Firoiu, Vili, *Biografii în bronz și marmură. Argeșeni, oameni de seamă ai patriei*, Comitetul Județean pentru Cultură și Educație Socialistă Argeș, Tipografia Argeș, Pitești, 1972;
- Franțescu, Gh. M., *Câteva pagini din trecutul Școlii Primare Domnești azi Școala Primară de Băieți No.1 „Nicolae Simonide” din Pitești cu ocazia împlinirii a 103 ani de la înființare (1833-1936)*, Tipografia Artistică P. Mitu, Pitești, 1936;
- Furtună, Vlad, *Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș*, Editura ziarului *Presa*, Pitești, 1936;
- Gava, Radu, *Ecologia miriapodelor din pădurile Făget, Zăvoi și Trivale - Pitești*, Editura Academiei Române, București, 2009;
- Gusti, Dimitrie (coord.), *Enciclopedia României, I - III*, 1938; *IV*, 1943, Imprimeria Națională, București;
- Ionescu, Zicu, Cîrstea, Remus Petre, *Martiri argeșeni și musceleni (1939 – 1989)*, Editura Tiparg, Pitești, 2006;
- *** *Istoria jurnalismului din România în date* (coord., Marian Petcu), Editura Polirom, Iași, 2012;
- Lahovari, George Ioan, *Dicționarul geografic al județului Argeș*, București, 1888;
- Lahovari, George Ioan, Brătianu, Constantin I., Tocilescu, Grigore G., *Marele dicționar geografic al României. Alcătuit și prelucrat după dicționarele parțiale pe județe, I*, 1898-1902; *II - V*, 1899, Editura Socec, București;
- Leonăchescu, Nicolae, *Deputații de Argeș. O istorie politică, I, II, III, IV, V, Argeșul*, Pitești, 23 septembrie-4/5 octombrie 1997; *Posada*, Pitești, iulie –noiembrie 1997;
- Lucici, Augustin, *Galeria artiștilor plastici piteșteni. Album*, Imprimeria Graficprint, Pitești, 2011
- Manea, Vasile, *Preoți ortodocși în închisorile comuniste*, Ediția a II-a, Editura Patmos; București, 2001;
- Marinescu, Gheorghe, *Seminarul din Curtea de Argeș (1836-1936)*, București;
- Marinescu, Valerian, *Monografia așezării Argeșului. Curtea de Argeș de la începuturi până în 1989*, Editura Tipografia Europroduct, Pitești, 1999;
- Mavrodin, Teodor, *Episcopia Argeșului (1793-1949)*, Editura Tipografia Europroduct, Pitești, 2005;
- Mavrodin, Teodor, *Istoria Primăriei Pitești*, Editura Pământul, Smeura, Pitești, 1996;
- Mavrodin, Teodor, Căpățână, Ion, Vișinescu, Sorin, *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene (1864-1948); (1990-2000)*, Editura Tiparg, Pitești, 2000;
- Mavrodin, Teodor, Gîlcă, Mircea, Sima, Violeta, Pintilie, Dan, Pribeagu, Lucian, *Îndrumător în Arhivele Statului. Județul Argeș*, Direcția Generală a Arhivelor Statului, București, 1984;
- *** *Medalioane Universitare*, (coord. Petre Popa), Editura Universității din Pitești, Pitești, 2002;
- Meleşcanu, Teodor, *Anuarul diplomatic și consular al României*, București, 1994;
- *** *Minerva. Enciclopedia română*, Cluj, 1930;
- Mitulescu, Moise, *Monografia Liceului de Artă „Dinu Lipatti” Pitești*, Editura Tiparg, Pitești, 2007;
- Moiescu, Nicolae, *Curtea de Argeș. Micromonografie*, Editura Imprimeria Coresi, București, 1998;
- Năndrașu, Nicolae, *Promoția de aur 1952*, Liceul Nicolae Bălcescu, Pitești, 1997;
- Nicolăescu, Sergiu I., *Dicționar subiectiv de literatură – Argeș*, Editura Odessos, Pitești, 2012;
- Novac, Vasile, *Generali argeșeni, I, II*, Editura Nova Internațional, Pitești, 2006;
- Novac, Vasile, *Județul Muscel (1831-1939)*, Editura Nova Internațional, Pitești, 2008;
- Novac, Vasile, *Mari personalități politice argeșene, I*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000;
- Oprescu, George, *Istoria artelor plastice din România*, Editura Meridiane, București, 1968;

- Oprescu, George, *Pictura română în secolul al XIX-lea*, Editura Meridiane, București, 1984;
- Opriș, Ioan, *Colecționism, muzeologie, patrimonializare*, Editura Oscarprint, București, 2013;
- *** *Pagini din istoria Muzeului Golești* (coord., Filofteia Pally), Tipografia Tiparg, Pitești, 2014;
- Parizescu, Vasile, *Colecții și colecționari, Casa Lux*, București, 2006;
- Pârâianu, Barbu, *Istoricul Regimentului Argeș No. 4 scris cu ocazia jubileului de 50 de ani (1877-1927)*, Pitești, 1927;
- Pârnuță, Gheorghe, Hurdubețiu, Ion, Mârtzu, Flaminiu, Nicolaescu, Nicolae, Stănculescu, Ilie, *Câmpulung – Muscel. Ieri și azi*, Tipografia Universității din București, 1974;
- Pârnuță, Gheorghe, Isbășescu, Ovidiu, Mârtzu, Flaminiu, *Oameni din Cetatea de Scaun. Personalități și figuri muscelene*, Câmpulung, Argeș, 1995;
- Pârnuță, Gheorghe, Trâmbaciu, Ștefan, *Istoria învățământului și gândirea pedagogică în Țara Românească (secolele XVII – XIX)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971;
- *** *Pictori amatori din Câmpulung Muscel*, Casa de Cultură a Sindicatelor, Câmpulung, 1978;
- Pop, Augustin Z. N., *Din istoria culturii argeșene*, Tipografia Argeș, Pitești, 1965;
- Popa, Petre, Voinescu, Silvestru, Dicu, Paul, *Ghid de oraș*, Editura Sport-Turism, București, 1985;
- Popa, Petre, Dicu, Paul, Voinescu, Silvestru, *Istoria municipiului Pitești*, Editura Academiei Române, București, 1988;
- Popa, Petre, *Memorialul de război Mateiaș*, Editura Tip Naste, Pitești, 2009;
- Popescu, Hristache, *Personalități românești în construcții*, București, 2008;
- Popescu, Silvia, Drăgușin, Marin, Buburuzan, Silviu, *Tărâmul tăcerii. Cimitirul „Sfântul Gheorghe” din Pitești*, Editura Dosoftei, Iași, 2008;
- Popescu-Argeșel, Ion, *Mănăstirile și bisericile din Muscel la cumpăna dintre milenii*, Editura Fundația România de Măine, București, 2000;
- Predescu, Lucian, *Enciclopedia Cugetarea. Material românesc, oameni și înfăptuiri*, Editura Cugetarea Georgescu-Delafraș, București, 1940; Editura Saeculum, București, 1999;
- Prut, Constantin, *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002;
- *** *Roumanie. Esquisse encyclopedique*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980;
- Rusu, Dorina N., *Membrii Academiei Române. Dicționar (1866 – 2003)*, Editura Enciclopedică, Editura Academiei Române, București, 2003;
- Sasu, Aurel, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006;
- Scarlat, Ioan, *Economia locală. Județul Argeș*, Editura Independența economică, Pitești, 2005;
- Stancu, Daniela Ileana, Măndescu, Dragoș, Motreanu, Valentin, Cîrstea, Remus Petre, Moaghen, Simona, *Pe Argeș în jos. Monografia serviciului de alimentare cu apă și de canalizare din municipiul Pitești*, Editura Trend, Pitești, 2011;
- Stoica, Marian, Onofrei, Margareta, *Dicționar bibliografic. Scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului*; Editura Ager-press, Pitești, 2010;
- Stoicescu, Nicolae, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova (Secolele XIV-XVII)*, Editura Enciclopedică Română, București, 1971;
- Stoica, Stan, *Mic dicționar al partidelor politice din România (1989 - 2000)*, Editura Meronia, București, 2000;
- *** *Școala Populară de Arte și Meserii Pitești. Speranțe și certitudini* (coord., Gabriela Pendiuc), Editura Tiparg, Pitești, 2012;
- *** *Șefii Statului Major General Român. 1859 – 2000* (coord., Gheorghe Nicolescu), Editura Europa Nova, București, 2001;
- Șovar, Gheorghe, *Filantropi argeșeni și musceleni*, Editura Paralela 45, Pitești, 2013;

- Ștefan, Nicolae, Benaz, Gheorghe, Cociu, Vasile, Glăman, Gheorghe, Scurtu, Ion, ***Horticultura României de-a lungul timpului, V. Slujitorii horticulturii României***, Editura Academiei Române, București, 2008;
- Tucă, Florian, Gheorghe, Cristache, Leonăchescu, Nicolae, Ionescu, Nicolae, Popescu, Vasilica, Tudor, Sevastian, Voinescu, Silvestru, ***Județul Argeș. Mileniul III, Anul 1. Mică enciclopedie***, Editura Sylvi, București, 2001;
- Tudor, Dumitru N., ***Contribuții la studiul tradițiilor mișcării muncitorești și democratice din zona Argeșului***, Întreprinderea Poligrafică Argeș, Pitești, 1971;
- Tudor, Octavian, ***Pictori români uitați***, Editura Noi Media Print, București, 2003;
- Tudor, Sevastian, ***Personalități politice și culturale din Argeș***, Editura Paralela 45, Pitești, 1995;
- Tudose, Petre, ***Medici argeșeni în cel de Al Doilea Război Balcanic și în Războiul pentru Întregirea Neamului***, Editura Tiparg, Pitești, 2007;
- Țarălungă, Ecaterian, ***Enciclopedia identității românești. Personalități***, Editura Litera Internațional, București, 2011;
- Ucrain, Constantin, Pintilie, Gică, ***Urmașii arcașilor de la Rovine***, Editura Pro Transilvania, București, 2005;
- Udrescu, Dumitru, ***Glosar regional - Argeș***, Editura Academiei Române, București, 1967;
- Vlad, Nicolae, Popescu, Tudor, ***Monografia Liceului „Nicolae Bălcescu” din Pitești (1866-1966)***, Tipografia Argeș, Pitești, 1966; reeditare, Constantin Fulgeanu, Pitești, 1991;
- Voicu, Ioana Raluca, Crăciun, Ioan, ***50 de ani de la procesul și execuția membrilor grupului de rezistență condus de Toma Arnăuțoiu. Album***, Editura Ars Docendi, București, 2009;
- Voinescu, Silvestru, ***70 de personalități argeșene***, Biblioteca Municipală, Pitești, 1970;
- Voinescu, Silvestru, ***Argeșeni și musceleni în Academia Română***, Editura Calende, Pitești, 1995;
- Voinescu, Silvestru, Rizescu, Nicolae, Sachelarie, Octavian, ***Argeșeni în spiritualitatea românească, I***, 1980; ***II***, 1988, Biblioteca Județeană Argeș, Pitești;
- Zăciu, Mircea (coord.), ***Scriitori români. Dicționar***, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.

WEBGRAFIE

- www.bjarges.ro, Petre, Popa, Dicu, Paul, Voinescu, Silvestru, ***Pitești: Tradiție și contemporaneitate***, Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, Editura Tiparg, Pitești, 2008.

CUPRINS

• Cuvânt înainte.....	I
• Studiul introductiv.....	III
• Litera S.....	5
• Litera Ș.....	133
• Litera T.....	163
• Litera Ț.....	231
• Litera U.....	240
• Litera V.....	263
• Litera W.....	319
• Litera Z.....	321
• Glosar argeșean.....	335
• Anexe (1-20).....	387
• Bibliografie.....	463

Enciclopedia Argeșului și Muscelului
COPERTA IV

STEMA TRADIȚIONALĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ (grafică)

„Județul Argeș face parte din județele de munte. El se găsește în N V Munteniei, pe valea superioară a Argeșului și pe vechiul drum care, venind din Ardeal, pe la Turnu - Roșu, ajungea la fosta reședință a voievozilor, Curtea de Argeș. Și azi acest drum este cel mai scurt între Sibiu și actuala Capitală a țării. Stema: scut albastru, cu o acvilă de aur, luându-și zborul de pe un munte verde cu trei piscuri. Simbolizează întinderea stăpânirii voievozilor din Argeș, peste întreg cuprinsul Țării Românești. Este vechea stemă rectificată”. (*Enciclopedia României*, București, 1938, p. 33).

STEMA TRADIȚIONALĂ A JUDEȚULUI MUSCEL (grafică)

„Județul Muscel face parte din județele de munte ale Munteniei și este așezat în N V acestei provincii pe vechiul drum care, venind din Ardeal, peste pasul Branului, trecea, prin depresiunea Câmpulungului și ajungea, peste culmi și curmături, în Valea Argeșului, la capitala de pe vremuri, Curtea de Argeș. De aici, strânsele legături pe care le-a avut acest județ totdeauna cu Transilvania, mai mult poate decât cu restul țării. Stema: scut albastru, cu o acvilă de aur, cu ciocul și ghearele roșii, stând pe o ramură verde de stejar. Simbolizează începuturile domniei Țării Românești în acest județ. Este vechea stemă heraldizată”. (*Enciclopedia României*, București, 1938, p. 290).

STEMA ACTUALĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ (grafică)

„Actualul județ Argeș, denumire apropiată legendarului hidronim antic Ordesos/Argesis, însumează, prin unirea din 1950 cu Muscelul, 6 826 km², ceea ce reprezintă, aproximativ, 2,9% din suprafața de astăzi a României, iar numărul locuitorilor se cifrează, în medie, la 645 000 de persoane. Are trei municipii, patru orașe, 95 de comune, reședința administrativă fiind în Pitești. La Curtea de Argeș și Câmpulung, foste capitale domnești, se află importante necropole voievodale și regale. Este un cunoscut areal istoric, economic, cultural, social, spiritual, turistic. După 1 ianuarie 2007, face parte din Euroregiunea Muntenia Sud”. (*Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I*, Pitești, 2008-2014).

ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI (SINTEZĂ)

În ultimele decenii, enciclopedismul universal și național s-a relansat, preocupare motivată prin multitudinea de informații acumulate, mai ales, după 1950, când parametrii mondiali postbelici au dobândit noi caracteristici. Treptat, insistențele de atare factură devin vizibile inclusiv la nivelul structurilor teritoriale și administrative ale României. Ca dovadă, în mai multe județe sau municipii ale țării sunt deja editate opere complexe, de natură enciclopedică, însumând detalii semnificative cu privire la realitățile tradiționale și contemporane, specifice entităților aduse în discuție.

Zona Argeș – Muscel, cunoscută pentru natura binecuvântată, istoria seculară sau actualitatea distinctă, întrunește, cu prisosință, criteriile care stau la baza aplicării principiilor enciclopedice. De aceea, în primăvara anului 2003, pe timpul conducerii Facultății de Istorie, Filosofie, Jurnalism, a Universității din Pitești, am conturat câteva idei referitoare la posibila elaborare a **Enciclopediei Argeșului și Muscelului**. Prezentarea cuprinsului, structurat în patru volume, nominalizarea membrilor Colegiului redacțional, acceptând voluntariatul pentru *Cetate*, dar și alte detalii convergente, erau oficializate la reuniunea din 5 octombrie 2006, din sala de conferințe a Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș. Timpul a trecut, iar primele componente ale dicționarului de mari proporții, unic în bibliografia locală, devin publice succesiv: 2008, 2010, 2012, 2014. Se ajungea, astfel, la predicția învățatului clasic Lucius Annaeus Seneca (55 î. Hr. - 41): „*Ceea ce rațiunea nu izbuteste, izbuteste adesea vremea*”. Egida aparține Consiliului Județean Argeș, Universității din Pitești, Consiliului Local Pitești, Clubului Enciclopediștilor din Argeș – Muscel, iar titularii portalului sunt Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, Biblioteca Universității din Pitești, Muzeul Județean Argeș, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, Ștefănești, Argeș.

Astăzi, când **Volumul I** (A-C), **Volumul II** (D-K), **Volumul III** (L-R), **Volumul IV** (S-Z) sunt postate virtual pe adresele Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș (www.bjarges.ro/bibliotecadigitala), Bibliotecii Universității din Pitești (<http://biblioteca.upit.ro>), Muzeului Golești (<http://www.muzeulgolesti.ro>) putem spune că demersul nostru derobează finalitate editorială cât mai apropiată. Cele patru tomuri, având numeroase anexe, fac trimiteri, alfabetic, la: persoane remarcate de-a lungul timpurilor, origine din Argeș – Muscel, stabilite definitiv aici, sau cu activitate relevantă, 10-15 ani în spațiul enunțat; familii renumite; localități; repere economice; instituții și alte foruri publice; organizații și asociații importante; așezăminte religioase; hidronime, oronime, rezervații naturale; monumente, locuri istorice, edificii reprezentative; trasee rutiere și feroviare continentale; mijloace *media*; glosar selectiv; diverse inițiative comunitare.

Cel mai atractiv segment se referă, așadar, la oameni. Ne-am propus să prezentăm: voievozii Argeșului și Muscelului, academicienii, liderii politici și de stat, parlamentarii, înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române sau ai altor culte, prefecții, președinții, vicepreședinții consiliilor regionale și județene administrative, primarii urbani. Sunt luați în calcul: scriitorii, compozitorii, plasticienii, care au devenit membri ai uniunilor naționale de profil, generalii, eroii evenimentelor contemporane, căzuți în rezistența antitotalitară, opozanți ai *Experimentului Pitești*, implicați în *holocaust*, ori uciși în teatrele externe de operațiuni, diplomații, călătorii, expediționarii.

De asemenea, dorim să evidențiem: profesorii universitari, cercetătorii și creatorii din domeniul științelor exacte sau umaniste, specialiștii unităților culturale reprezentative, arhitecții și constructorii recunoscuți în breaslă, juriștii de prestigiu, medicii și farmaciștii integrați sistemului național, actorii având rezonanță meritorie, interpreții de operă, muzică ușoară, folclor. Un loc distinct îl ocupă: marii proprietari funciari și industriașii tradiționali, patronii cu cifre de afaceri reale, managerii, inovatorii, inventatorii, inginerii, economiștii, comercianții, finanțiștii și bancherii de succes, cercetătorii în științe agricole și silvice, cadrele didactice din învățământul preuniversitar, care au obținut gradul I, ori titlul doctoral, au publicații și preocupări de mai mare cuprindere, ziarisții apreciați din presa scrisă și audio-vizuală, directorii și patronii de edituri, tipografii sau publicații, sportivii de performanță națională și internațională.

Pornim de la ideea că toate numele listate sunt importante, relevanță având faptele perene, departajate, însă, prin ceea ce numim *etaje informale*: locul și data nașterii sau decesului, substituite, uneori, prin secole; profesia tutelară ori adiacentă; racordarea la realitățile din Argeș – Muscel pentru cei originari din alte județe; studii liceale, universitare, doctorale, module externe; etapele exprimării productive; listarea a maximum cinci elaborări reprezentative (volume, proiecte de arhitectură, edificii finalizate, roluri scenice, compoziții muzicale, expoziții plastice, succese tehnice și științifice); domenii de excelență; contribuții distincte la evoluția anumitor fenomene; nuanțarea recunoașterilor publice antume și postume. Sunt evitate conotațiile politice partizane. Celelalte repere enciclopedice (localități, munți, ape, rezervații, ziare, reviste, asociații, organizații și multe altele) au caracter cvasitotalitar, prin raportare la rolul determinant în evoluția generală a spațiului nostru tradițional.

Amplul demers enciclopedic este gestionat de un valoros colegiu redacțional, a cărui coordonare și-a asumat-o semnatarul rândurilor de față, împreună cu doctorii în științe: Octavian Mihail Sachelarie, directorul Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș (***Volumul I***); Ileana Bălan, multă vreme directoare a Bibliotecii Universității din Pitești (***Volumul II***); Spiridon Cristocă, directorul Muzeului Județean Argeș (***Volumul III***); Filofteia Pally, directoarea Muzeului Golești (***Volumul IV***).

Rolul esențial revine, însă, redactorilor de specialitate, care elaborează și semnează miniportretele sau consemnările tematice pe domenii, respectiv (alfabetic): Valeriu Florian Alexiu, Tiberiu Cristian Avrănescu, Nicolae Badea, Ilie Barangă, Ion Băcanu, Ion Bădescu, Dănuț Bica, Manole Bivol, Iulia Boghirnea, Constantin Budan, Ion Bulacu, Constantin Capătă, Constantin Cârstoiu, Gheorghe Chița, Iulia Elisabeta Ciucă, Remus Petre Cîrstea, Ion Cojocaru, Eugenia Constantinescu, Grigore Constantinescu, Aurelian Dianu, Ion M. Dinu, Maria Dinu Sachelarie, Marin Dragomir, Dumitru Drăguț, Petre Dumitrescu, Ion Fîntîneru, Ion Focșa, Radu Gava, Dumitru Gherăsoiu, Gheorghe Hera, Elena Heroiu, Dumitru D. Ilie, Zicu Gheorghe Ionescu, Nicolae Ionescu, Nicolae Leonăchescu, Viorel Adrian Mahu, Teodor Mavrodin, Ioana Iulica Mihai, Nicolae Mihăilescu, Nicolae Moisescu, Ion Marius Motreanu, Liviu Valentin Motreanu, Alexandru Muțescu, Simona Nagiț, Claudiu Neagoe, Nicolae Necșoiu, Gheorghe Nicolescu, Vasile Novac, Margareta Onofrei, Lucreția Picui, Ion Pietrăreanu, Ilie Popa, Cornel Popescu, Grigore Popescu, Silvia Popescu, Marius Postelnicescu, Vintilă Purnichi, Marin Rădulescu, Mariana Sârbu, Constantin Siman, Gheorghe Soare, Marian Stoica, Gheorghe Șovar, Ion Ștefan, Sevastian Tudor, Dumitru Văduva, Constantin Vărășcanu, Silvestru Voinescu. Sunt înscriși în caseta editorială, folosesc, uzual, inițialele proprii, iar cei decedați apar în chenar.

După cum se poate observa, Colegiul redacțional este format din specialiști recunoscuți, având vârste, profesii sau orientări ideologice diferite, care demonstrează, constant, pasiune, responsabilitate, deschidere spre dialog, onestitate, preocupări civice. Se adaugă documentariștii, operatorii, consilierii de literă, tehnoredactorii, alți colaboratori. Lista rămâne permanent

deschisă, orice informație utilă devenind necesară. Echipa noastră interdisciplinară este supervizată, din București, de prof. univ. emerit ing. dr. Nicolae Leonăchescu și cercetător principal gradul I, dr. Gheorghe Păun, membru al Academiei Române, împreună cu mai mulți consultanți, lectori, referenți științifici, iar promovarea aparține unor parteneri *media*. Ca sens documentar, ***Enciclopedia Argeșului și Muscelului*** se apropie amplitudinii conferită lucrării solitare până acum, pentru literatura domeniului, ***Argeș. Cartea Eroilor***, prezentată la inaugurarea Memorialului de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, Câmpulung (24 octombrie 1984).

Cititorii sunt invitați să lectureze, așadar: ***Volumul I*** (A-C), postat pe *site*-ul Bibliotecii Județene Argeș, tehnoredactor, Mihaela Voinicu; ***Volumul II*** (D-K), regăsit în portofoliul virtual al Bibliotecii Universității din Pitești, tehnoredactor, Mihaela Deaconu; ***Volumul III*** (L-R), aferent Muzeului Județean Argeș, tehnoredactor, Liviu Gabriel Dumitru; ***Volumul IV***, asumat de Muzeul Golești, tehnoredactor, Aurelian Nicolae Zamfir. După definitivare, ***Enciclopedia Argeșului și Muscelului*** se va tipografia pe hârtie. Suntem convinși că viitoarele tratate și bibliografii naționale ori continentale, vor cuprinde valoroase componente rezultate din preocupările și eforturile invocate mai sus. Observațiile, sugestiile, propunerile constructive se pot avansa instituțiilor implicate în acest demers.

Pitești,
25 septembrie 2014

Prof. univ. dr. Petre POPA

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI
VOLUMUL I
(A-C)**

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ *DINICU*
GOLESCU ARGHEȘ
PITEȘTI, 2008

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI
VOLUMUL II
(D-K)**

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII DIN PITEȘTI
PITEȘTI, 2010

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI
VOLUMUL III
(L-R)**

MUZEUL JUDEȚEAN ARGHEȘ
PITEȘTI, 2012

**ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI
ȘI
MUSCELULUI
VOLUMUL IV
(S-Z)**

MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII
GOLEȘTI
GOLEȘTI, 2014